

**TIUS
NAMUN
WAMINCHIP**

Las ilustraciones se usan por cortesía de la
©1978 David C. Cook Publishing company
Paginas 4,25,47,49,69,100,104,112,133,153,173,176,
187,203,215,236,269,280,283,318,322,343,350,357,
359,367,379,383,415,422,451,470,525,564,598,679,689,
723,728,751,791

El Nuevo Testamento
en el idioma guambiano de Colombia, S.A.

Segunda edición
Publicado por
©2010, Wycliffe Bible Translators

Primera edición
Publicado por
©2000, La Liga Bíblica

Licencia Creative Commons

Usted es libre de copiar, distribuir y comunicar públicamente la obra bajo las condiciones siguientes:

Reconocimiento. Debe reconocer los créditos de la Liga Bíblica (pero no de una manera que sugiera que tiene su apoyo o apoyan el uso que hace de su obra).

No comercial. No puede utilizar esta obra para fines comerciales.

Sin obras derivadas. No se puede alterar, transformar o generar una obra derivada a partir de esta obra.

- Al reutilizar o distribuir la obra, tiene que dejar bien claro los términos de la licencia de esta obra.
- Alguna de estas condiciones puede no aplicarse si se obtiene el permiso del titular de los derechos de autor
- Nada en esta licencia menoscaba o restringe los derechos morales del autor.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Índice

	<i>Página</i>
San Mateo	1
San Marcos	103
San Lucas	166
San Juan	275
Los Hechos	355
Romanos	455
1 Corintios	501
2 Corintios	542
Gálatas	570
Efesios	586
Filipenses	600
Colosenses	610
1 Tesalonicenses	619
2 Tesalonicenses	628
1 Timoteo	633
2 Timoteo	645
Tito	654
Filemón	660
Hebreos	663
Santiago	697
1 Pedro	708
2 Pedro	719
1 Juan	727
2 Juan	737
3 Juan	739
Judas	741
Apocalipsis	744
Palabras Claves	792

San Mateo

Jesucristoi merrab misaamerá
(Lc 3.23-38)

1 ¹Iibe Jesucristoi merrabsrø misaamerai munchimera gøn, tru Davidweinukkurrimba, Abrahamweinukkurrimba amrrub misag.

² Abrahambe Isaacwei møskain góben;

Isaacbe Jacobwei møskain góben;

Jacobpe Judába, nui nunelaimba møskain góbig køn.

³ Judábe Faresweimba, Zaraimba møskain góben, tru uregwei usrimbe Tamar góbig køn.

Faresbe Esromwei møskain góben;

Esrombe Aramwei møskain góbig køn.

⁴ Arambe Aminadabwei møskain góben;

Aminadabpe Naasónwei møskain góbig køn.

Inchen Naasónbe Salmónwei møskaingue.

⁵ Salmónbe Boozwei møskain góben, nui usrimbe Rahab góbig køn.

Boozbe Obedwei møskain góben, nui usrimbe Rut góbig køn.

Obedbe Isaíwei møskain góben;

⁶ Isaíbe Davidwei møskain góbig køn.

Inchen rey Davidba, Uríaswei strain góbiibabe Salomónwei
møskalø góbig køn.

⁷ Salomónbe Roboamwei møskain góben;

Roboambe Abíaswei møskain góben;

- Abíasbe Asaiwei mōskain góbig kōn.
 8 Inchen Asabe Josafatwei mōskain góben;
 Josafatbe Joramwei mōskain góben;
 Jorambe Uzíaswei mōskain góbig kōn.
 9 Uzíasbe Jotamwei mōskain góben;
 Jotambe Acazwei mōskain góben;
 Acazbe Ezequíaswei mōskain góbig kōn.
 10 Ezequíasbe Manaséswei mōskain góben;
 Manasésbe Amonwei mōskain góben;
 Amonbe Josíaswei mōskain góbig kōn.
 11 Inchen Josíasbe Jeconíasweimba, nunelaimba mōskain góbig
 kōn, tru israelitasmeran Babiloniamay merrarrawa srua
 ambub uras.
- 12 Øyeeg chab srua amben, Jeconíasbe Salatielwei mōskain
 góben;
 Salatielbe Zorobabelwei mōskain góben;
 13 Zorobabelbe Abiudwei mōskain góben;
 Abiudbe Eliaquimwei mōskain góben;
 Eliaquimbe Azorwei mōskain góbig kōn.
 14 Azorbe Sadocwei mōskain góben;
 Sadocbe Aquimwei mōskain góbig kōn.
 Inchen Aquimbe Eliudwei mōskaingue.
 15 Inchen Eliudbe Eleazarwei mōskain góben;
 Eleazarbe Matánwei mōskain góben;
 Matánbe Jacobwei mōskain góben;
 16 Jacobpe Joséwei mōskain góbig kōn. Inchen tru Josébe Maríai
 keg kōben, tru Maríagurri Jesús kal-laig kōbig kōn, tru
 Cristo taig.
- 17 Inchawei Abraham kōb uraskurri merrabsrø kølli misaamerai
 ureemera katøle srøig, srøig kurrab arrubig David kōb uraskatiibe
 catorce góbig kōn. Inchen David kōb uraskurri tru israelitasmeran
 Babiloniamay merrarrawa srua ambub uraskatig katøgan catorce
 treetøwei katøle srøig, srøig misaamerai kurrab arrig kōbig kōn.
 Incha tru israelitasmeran Babiloniamay srua ambub uraskurri
 tru Cristo kal-lamnegatiibe misaamerai katøgan catorce treetøwei
 kurrab arrig kōn.

Jesucristo kal-laig
(Lc 2.1-7)

18 Jesucristo kal-laibe øyeeg kuig kón: María nui usrimbe Joséba kasharanrrab misra uñen, Josébe kasharanrrab permøwatø Maríabe Espíritu Santogurri kwanrriig kenamisrøptinchibig kón.

19 Inchen José tru nui keg könrrabiibe sólgandø tabig kua, Maríane maya misagwei malau ‘øyeeg kuin gón’ chib kenamarmønrrab, nuinetø niløtø tarømisrøptinchab isubig kón. 20 Nøbe treeg martrab chab isubguen inchen, Señorwei kan ángel piabyu kenamisrabe trenchibig kón:

—José, ñi Davidwei misagugurri arrubig, Maríán ñui strain gónrrai utamigwan körig kui inchimøta cha. Kaguende tru unø tøgagømibe Espíritu Santoin gón cha. 21 Nøbe kan móg-unø tøgagøben, truigwane Jesús munchi basrtrig chibig kón. Nøbe øyeeg wamig könrrun chibig kón, kaguende nui misagwan kaig mariiløyugurri wesranrrabig kuimba.—

22 Kerrigu øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshkabigwan Señor truigwan øyah taig nebunrrai treeg kuig kón:

23 “Kan susrø mu móøbagucha kimig kwanrriig korrømisra, kan unø tøgagønrrun daig. Truibe Emanuel cha wamig könrrun” cha, trenchibig kón.

(Tru Emanuel munchibe “Tiusbe namba basran” daig.) 24 Incha José tru piabyugurri kiagasrabe, Señorwei ángel maig karuig kóben treeg mara, Maríane nui strain gónrrai korrømarøbig kón.

25 Incha Josébe Maríán nui nusrkawan tøgagømnegatig keeba, sraimba lataig nómui asrtøga chi marmuig kón. Incha Josébe unane Jesús munchi basrøbig kón.

**Pørr gal-labgatøsreelø tru estrellameran ashib
kusrebelø Jesúswan ashchab amrrub**

2 1 Jesúsbe Judea birau Belén puebloyu kal-labig kón, Herodes tru birau rey gób uras. Inchen tru uras pørr gal-labgatøsrø kusreb móguelø tru estrellameran ashib kusrebelø Jerusalén puabe, 2 trenchib payibelø gón:

—¿Judíosmerai tru rey kal-labiibe chu tsuh? cha. Kaguende nambe nui estrellan webarri asha, kóriibala nune tabig waminchab amrruer— cha.

San Mateo 2.1-12

³Inchen rey Herodesbe trendaigwan mørabe, ni mumaygucha
gømui inchibig køn. Inchen katø Jerusalén misaamerangucha
treetøweim bubig køn. ⁴Inchen reybe sacerdotesmeran karubelanba,
tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba wama, payibig køn:
—¿Cristobe chu gal-lanrrabig kø?— cha.
⁵Inchen nømbe trenchibelø gøn:
—Judea birau Belén cha. Kaguende Tius maig karuigwan
eshkabig øyah pørig køn cha:

6 Judea birau, ñi Belén pueblo-unøbe,
 tru birau purø wamindig ciudamerai utu
 ñibe chigucha góomøzhig lataig kónrrab góomø,
 purø nuig kón cha.
 Kaguende ñuinukkirimbe misagwan ashib karunrrabig kan
 webattrun cha,
 nai Israel misagwan nø pera marøb ashib pasrønrrabig.—

7 Inchen Herodesbe tru srømbalsrø estrellameran ashib
 kusrebelan mu ashmøwatø wama, estrellabe tappe chu uras
 kenamisrigwan payibig kón. **8** Incha nømune Belénmay ørabe,
 trenchibig kón:

—Trusrømay amba, tru unaimburab tab payrrigay cha. Incha
 wetørrawabe, eshkarrunrrigay cha, nagucha køriibala tabig
 waminchab inrrab— cha.

9 Tru kusrebeløbe rey øyeeg eshkailø ambubelø gøn. Inchen
 estrella tru pørr gal-labgatøsrø asiibe nømui merraptø ya, yandø
 tru unø tsuim bala pasramisren, **10** tru kusreb móguelø estrellan
 ashabe, truba rruba kasraarabelø gøn. **11** Incha yau kebambabe,
 unamba, usri Maríanba ashabe, tømbønsra, køriibala tabig
 wamincha, nømui ketamelan kura, oro góben, incienso góben,
 mirra góben ketøbelø gøn. **12** Incha yandø nømune piabyu
 Herodesweimburab ammønrrain cha, eshkailø gua, nømui
 pirausrømaybe peg maywan ambubelø gøn.

Egiptosrømay trubab ambub

13 Yandø tru kusreb móguelø chab amben, Señorwei kan ángel
 Joséwan piabyu kenamisrabe, trenchibig kón:

—Kurra, unan usranba perøb Egiptosrømay trubab inrrø cha.
 Incha trusrø na eshkamnegatig kørrømisrtrig cha. Kaguende
 Herodesbe unan kwetchab lanrrab gøn— cha.

14 Inchen Josébe kurra, unan usranba pera, yem Egiptosrømay
 webya, ya, **15** trusrø tru Herodes kwamnegatig waraig købig kón.
 Øyeeg nebüppe, Tius maig karuigwan eshkabikkurri øyah taig, truig
 nebunrrain gúig kón: “Nai Nusrkawan Egiptogurri wamar” taig.

Herodes uregwan kwetchai karub

16 Inchen Herodes nun tru kusreb móguelø isin gúi mørabe,
 truba rruba nama, tru kusreb móguelø tru ureg chu uras kal-

laigwan eshkaigwan, trunun cuenta mara kal-laingurrimbunø pa bilagatiguelø Belén pøtøgatan warabelan kerriguba kwetchain garubig køn. ¹⁷Øyamay nebuig køn Tius maig karuigwan eshkabig Jeremías øyah pørig:

¹⁸ Ramá pueblosrø kan wam mørig køn cha.

Truibe kan truba rruba isuig wamab kishib,

tru Raquel nui uregweimburab isua, kishibig køn.

Incha ‘kishmø, ka awentau’ taingucha, awentanrrab

gaimabig køn cha,

kaguende yandø ureemera chab gwaikken góben.

Egiptogurri katø amrruig

¹⁹ Inchen yandø Herodes kwaben, Señorwei kan ángel Joséwan Egiptosrø piabyu kenamisra, trenchibig køn:

²⁰—Kurra, unanba usranba pera, Israel birausrømay katø inrrø cha. Kaguende unan kwetchab inchibeløbe yandø chab gwan— cha.

²¹ Inchen Josébe kurra, unanba usranba Israel birausrømay pera, ibig køn. ²²Inchen Herodeswein cuentabe nui nusrkai Arquelau Judea birau truig karub wan daig mørøppe, Josébe trusrømay yamig køriimatøben, Tius piabyu Judeasrømay imønrai eshkaben, Galileasrømay ambig køn. ²³Incha Josébe trusrø puabe, Nazaret pueblosrø tsunrrab ibig køn. Iig øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkab møguelø øyah taig nebunrrain gúig køn: “Jesúsbe nazaretsriig cha wamig kørnrun” daig.

Juan Bautista mu misag warab waraimønug eshkab kusrenanøb

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

3 ¹Tru gwalømmerawan Juan Bautista Judea birau mu misag warab waraimønug ²trenchib eshkab kusrenanøb arrubig køn:

—Kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliray chib. Kaguende srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe lutau basran— cha.

³Tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah pørig Juanbe truig kuig køn:

Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trasan, daig:

“Señorwei maywan tamarøb,

nuyasig maymerane ølmarøb inday,” chib.

⁴Juan kewagúibe camello isiitøga marig købig køn. Inchen nui pørønaibe kaluswan marig køben, nui mamibe nørrø chapullba

kaambu mielba góbig kón. ⁵Jerusalén misaameraba, mayeelø Judea birau misaameraba, Jordán bi buluwaneløba nun mørtrab werrubelø gón. ⁶Incha nómui kaig mariilan ‘kaig marig kón’ chib eshkaben, Juanbe truilan Jordán biyu piu umbu ulsrøbig kón.

⁷Inchen Juanbe fariseosmera góben, saduceosmera góben, truba nòrrø nò piu umbu ulsrailø gónrrab amrrui ashabe, trenchibig kón:

—iÑimbe ul lataig inchib misaamera! ¿Ñimune mu eshkata cha, Tiuswei purø górig kómdiig ñimuim bala attrabig pub pasrabigugurri wegørørnrraimbe? ⁸Ñimui kaig mariilan isua móra, Tiusweimay llirawar guy, chibig kón, tørgandø asamdiig kónrrain cha. ⁹Incha ñimbe ñimasítiø øyeeg chib mendømøtay cha: “Nambe Abrahamwei misaamera guer” chib. Kaguende nabe trendamønrrun cha: Tiusbe i sruumeranguen Abrahamwei misaamera gónrrai marøg kóbene, martrun cha. ¹⁰Katø walømbe tusrmeran srølba para øramig chabguen srølyu pasringuen basran cha. Chi tusrwandøgucha tab mamig niimúgwane para, nagu kegutsan cha. ¹¹Nabe ñimune ciertonwei pi pinøbulrrai piu umbu ulsrar cha, kaig mariilan isua móra, Tiusweimay llirain gønmab asamdiig kónrrai. Trune nai wendau arrubiibe si, Espíritu Santotøgaba, naatøgaba pinøbulrrun cha. Truibe si, na lataguen gómos, maramburab marøbig kóbene, nabe truburab gómiig kua, nui alpargatiswanguen srua inrrabgaig kur cha. ¹²Nøbe tirigun isig óra tarømartrab tru kala gutsamig tsig utigwan sruaguen basran cha. Incha truyu tru tirigu chishmari yabaløwan kerrigu chab chishmarabe, tirigune tirigu esegainug esegappe, shauwane mana kwamø nagu patrun— chibig kón Juanbe.

Jesúswan piu umbu ulsrøb

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³Jesúsbe Galileasrøngurri Jordán biyumay arrubig kón, tru Juan uninuumay nun piu umbu ulsrønrrai. ¹⁴Srøtøbe Juanbe nune piu umbu ulsrøg kómui incha, trenchibig kón:

—Nane ñiguen rreeg marig kómdiig kóbendø, ¿ñiguen nan attirru?— cha.

¹⁵Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig kón:

—Møimbøbe øyamay ka mar cha. Tius tru sølgandø tabig maramigwane nambe kutøgue øyamay maramig kón— cha.

Inchen Juanbe ka treeg marøbig kón. ¹⁶Incha Juanbe Jesúswan piu umbu ulsrøben, piyugurri webibig kón. Inchen móimbe

srømbalabe kurøptinchen, Jesúsbe Tiuswei Espíritu nuim bala kan paloma lataig kørraarri ashibig kön. ¹⁷Inchen srømbalasrøngurri kan wam trenchib waminchibig kön:

—Iibe nai Nusrkai undaaraig kön cha. Nabe nuimburab truba tab gúi war— cha.

Satanás Jesúswan chinchibig kótashhab inchib

(*Mr 1.12-13; Lc 4.1-13*)

4 ¹Inchen Espíritu Santobe mu misag warab waraimøsrømay Jesúswan pera yaig kön, nugwaimandzig nun kebenøsrkønrrab inchai. ²Inchen cuarenta días yem gwaløm chigucha mamøwa, yandø parøgwai mørøbig kön. ³Inchen tru kebenøsrkønrrab inchibiibe Jesúswan kemallabe, trenchibig kön:

—Isa gómos, tru ñi Tiuswei Nusrkain guabe, i sruumeran pirri misringaru— cha.

⁴Inchen Jesúsbe trencha løtabig kön:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kön cha: “Møøbe pirrindøgatø øsig tsumøtø, kerrigu Tiuswei wamdøgagucha tsumig kön”— cha.

⁵Incha nugwaimandziibe Jesúswan Jerusalén tru Tiusweindø tarømari ciudasrømay srua ya, tru Tiuswei yau purø balasrø pasrabe, ⁶trenchibig kön:

—Isa gómos, tru ñi Tiuswei Nusrkain guabe, pirausrø pørsrau cha. Kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig pasran cha:

Tiusbe nui ángelesmeran ñun ashchai ørtrun chibig.

Incha ñui srøbwani srugu srurrengwamønrrai nømui tasiimeratøga ñun kusranrrun— chibig.

⁷Inchen Jesúsbe trenchibig kön:

—Katø Tiuswei wamwan pørigube treekkucha chibig kön cha: “Ñui Señor Tiuswane ke chinchibig kótashhab lataikkucha maramig kømøn”— cha.

⁸Katøbe nugwaimandziibe kan truba bala tunsrømay srua yabe, yu pirau chutøgucha nørreelø tru nøm ashib karub purrailanba, katø nømui chigurrimbunø tabig tørig tøgagúigwanba kenamarabe, ⁹trenchibig kön:

—Ligwan nabe kerriguba tranrrumøn cha, ñi nan srala, køriibalab tabig waminchene.—

¹⁰Inchene Jesúsbe trencha løtabig kön:

—¡Satanás, moi moi iptsu! cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kòn cha: “Señor ñui Tiuswandø kòriibala tabig waminchib, nuyasiitø marøb megamig kòn”— cha.

¹¹Inchen nugwaimandziibe nuinukkurri tarømisren, ángelesmera amrrua, purugubelø gòn Jesúswan.

Jesús tru nui maramigwan Galilea pølbasrøb

(*Mr 1.14-15; Lc 4.14-15*)

¹²Juan Bautistan kailan keeri yau keerin gòn daig Jesús wammørabe, Galileamay ibig kòn. ¹³Incha Nazaret puebloyugurri webyabe, Capernaum pueblosrø pisu menda, Zabulónwei misag warainuuba, Neftalíwei misag warainuuba tru birau tsunrrab ibig kòn. ¹⁴Øyeeg nebüppé, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah taig nebunrrain gúig kòn:

¹⁵Zabulónwei misag warainuuba, Neftalíwei misag warainuuba tru birau,

Jordán bi ambøgatø tru nu bisugatømaysrø,
Galilea tru judío gómeelø warainug,

¹⁶misaamera löstøyu warabeløbe
kan truba tørig asan chib.

Kwamig nòmuim bala itøgasraig lataig warabelø góbelane
kan tørig kebilin gòn, chib pørig.

¹⁷Trugurrimbunø Jesúsbe eshkab kusrenanøb trenchibig kòn:

—Kaig mariilan isua mòra, Tiusweimay lliray cha. Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe lutau basran— cha.

Jesús pibgatø peskabelan wamab

(*Mr 1.16-20; Lc 5.1-11*)

¹⁸Jesús Galilea nu bisu mendawan ib pasrøwabe, pa nunelan ashibig kòn, kane Simón, truigwane katø Pedrogucha taig, kane Andrés taig. Truiløbe peskabelø gua, nòmui atarrayameran piyu keguchib warøben, ¹⁹Jesúsbe trenchiptinchibig kòn:

—Nai mendig amrruy cha. Nabe ñimune misaameran peskabelø gònrrai maramonrrun— cha.

²⁰Inchen tru urastø nòmbe nòmui atarrayasmeran warøb, nøba ambuptinchibelø gòn.

²¹Incha Jesúsbe katøguchi mas ambuurø yabe, katøgan pa nunelø warai ashibig kòn, truiløbe Zebedeowej nusrkalø,

Santiagoba, Juanba. Nømbe nui mòskaimba barcoyu atarrayamera kòlsailan tamarøb purrøbene, Jesúsbe tru nusrkalan wamabig kòn. ²²Inchen nømbe tru urastø barconba, nømui mòskawanba kòrrømarøppa, Jesúswei mendig ambuptinchibelø gòn.

Misag truba nuwan Jesús kusrenanøb

(Lc 6.17-19)

²³Jesúsbe Galilea birau ørøba llirab ibig kòn, judíosmera tulundzuni yamørig Tius nø ashib karub pasrainuguig tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb. Incha misaameran chi gwanreelan góben, chi busrkwailan góben tamarøbig kòn. ²⁴Jesúswane Siria birausrø kerrigu wammøra gua, mayan gwanreelan srua amrrubelø gòn. Tru chi gwanrrø góben tøgarmeran, katø ni mumayguen tab gómuí mørøb inchibelan, tru kwaimandziimera tøgarmeran góben, itønab pesannabig tøgarmeran góben, kònønrrab gaimabelan góben srua amrrubelø gòn. Inchen Jesúsbe tamarøbig kòn.

²⁵Inchen misaameran galileasreelø góben, decapolissreelø góben, jerusalénsreelø góben, judeasreelø góben, Jordán bi tru pørr gal-labgatøsreelø góben Jesúswei mendig truba nu ambubelø gòn.

Jesús nu tunyu wamisra kusrenanøb wamindig

5 ¹Incha Jesúsbe misag truba rruba nuwan ashabe, kan tun bala nebya wamisren, nui kusrenanøb pera uniilø kemallen, ²nøbe øyeeg chib kusrenanøb mendabig kòn:

³—Mayanguen tab gúilø gòn cha, tru Tiusweimburabigwan ke kagømønrraindøzhig tøgaguermab isua palai mørøbelaimbe. Kaguende srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe nømuwein gòn cha.

⁴ Mayanguen tab gúilø gòn cha, tru truba isuig kishibelaimbe. Kaguende Tiusbe nømun chi isui inchimønrrai tab góbigwan tranrrun cha.

⁵ Mayanguen tab gúilø gòn cha, tru larrø tammayelø lata lata inchimeelaimbe.
Kaguende nømbe tru pirøwan Tius trannrrab misrigwan ketig utønrrun cha.

⁶ Mayanguen tab gúilø gòn cha, tru sølgandø tabigwan kan parøgwaig mørøb lataig, pi mulgwaig mørøb lataig inchibelaimbe.

Kaguende maig isua palai melaigwan Tiusbe nōmun nōrrø
traniilø gōnrrun cha.

⁷ Mayanguen tab gúilø gōn cha, katøganelan lastima
ashibelaimbe.

Kaguende nōmungucha Tiusbe treetøwei lastima ashib
tøgagønrrun cha.

⁸ Mayanguen tab gúilø gōn cha, chi kaig isumø manrrømera
chishig øgarweimbe.

Kaguende nōmbe Tiuswan ashchun cha.

⁹ Mayanguen tab gúilø gōn cha, tru ambugurri igerri tab
gōmigwan lab marøbelaimbe.

Kaguende truilane Tiusbe ‘nai ureg kōn’ chinrrun cha.

¹⁰ Mayanguen tab gúilø gōn cha, tru Tius mandø martrai
miaigwan marikkurri kaig martraindinab kaig nebui
melabelaimbe.

Kaguende srømbalasrø Tius nō ashib karub waibe nōmuin
gōn cha.

¹¹ ’Nimbe mayanguen tab gúilø gōn cha, nagurrindø misaamer
tsalø waminab, kaig marinab, katø ñimun chine, chine isa
wamindinab melabelaimbe. ¹² Pøs truba kasraarab tab gúi
møray cha. Kaguende srømbalasrømbe truba rruba nuig ketig
utamig øgagønrrun cha. Ñimguen kømøwatøsrøwei tru Tius
maig karuigwan eshkabelan øyeetøwei kaig marig købig kōn cha,
trenchibig kōn Jesúsbe.

Tiuswei ureebe yu pirau treba, tørba lataig kōn (Mc 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ ’Nimbe yu pirau tre latailø gōn. Inchendø yandø tre larrmíig
misrabe,  katøbe chincha gúi larrøbig misriasamø? Yandø mas
chiweingucha larrmíig misrene, wambig petøben, misaamerabe
itøbunan, chibig kōn.

¹⁴ ’Nimbe yu piraelayasig tør latailø gōn. Kan ciudama tun
balasrø pasrabiibe trubønrrab gaiman cha. ¹⁵ Katø kan aceite
lámparan chigucha piløgøppe, køtsø umbu basrtrab piløgomøn
cha. Treeg kømøtø, masken pala basrene, mayeelan yau purrabelan
pilan chibig kōn. ¹⁶ Øyeetøwei ñimgucha misaamerai merrab ñimui
tør pilønrrai inday chibig kōn, ñimui tabig mariilan asha, nōmbe
ñimui Møskai srømbalasrø wabigwan truba tabig waminchain cha.

Maig maramigwan martrai Moisés pørigwan Jesús kusrenanøb

17' Nabe arruppe, maig maramigwan martrai Moisés pørigwanba, Tius maig karuigwan eshkabelø kusrenaniilanba na patsøgønrrab arritamab isumøtay chibig kön. Nabe treeg kømøtø, arruppe, tru Moisés pørigu maig chibig køben, trunun newan mara kørømartrab arrig kön. 18 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Srømbalaba, pirøba pønrrøbenbatøbe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maya lamøzhig pørig pønrrabeløguen pinappe, purainrraamøn cha, kerrigu tru pørigu maig taig nebumnegatig. 19 Inchawei møikkøben tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyu karua pønsailan møigu góben maya lamøzhigwandøguen kalø marøb, katø misagwan treetøwei kalø martrai kusrenanøbiibe srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrømbe truibe purø lamíig kui asig kön daig könrrun. Trune møikkøben martrai karua pønsailan marøb, katø treetøwei martrai kusrenanøbiibe, truibe si, srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrømbe nuig kui asig könrrun cha.

20' Inchawei nabe ñimune eshkar: Ñimui sølgandø marigwan tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba marøb pønrrai lataitøguen gómos, katøguchi tabig marmuisruandøbe, srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrømbe managuen kebamrraamøn cha.

Trømbøig namiguelø góumumigwan Jesús kusrenanøb

(Lc 12.57-59)

21' Ñimbe mørøbelø gúinrrun ñimui merrabsreelane trendaigwan: "Kweechimøta cha. Møikkøben kweechibiibe kaigyu pasrønrrai pasrig könrrun" cha. 22 Trune nabe trendamønrrun: Møikkøben nui nunewan namig kørømisrøbiibe kaigyu pasrønrrai pasrig könrrun cha. Nunewan tsalø wamabigwane tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø asha marig könrrun cha. Inchen møikkøben nunewan trømbøig inchib: "Larrø gaig chugúi mórmíig kön" chib wamabiibe, tru kwamø nagu móra melamnug kegutsig kómgwan lab pasran cha.

23' Inchawei ñi Tiuswei tranamigwan altaryumay srua arrua, ñui nunewan ñi chigøben kaig Mara tøgagúigwan ñi isuptinchabe, 24 tru ñi Tiuswan tranamigwan altaryu pasróppa, ñui nuneeba tab górrømisramigwanmerrig lanrrab yamig kön. Trugurrimbe si, altaryumay arrua, ñui tranamigwan tranø.

25' Møikkøben ñun kejawa, juezweimay merranene, tru kejabiba mayu ib pasrappatø, tammay kørromisrkun cha, petø wamindam lau, tru juezwei tasku tranmønrraimbe. Inchippa juezbe policíameran tranen, truiløbe ñun kailan keeri yau kegutsinamønrrappe. 26 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Truyugurri webinrrappe, maig pagaramigwan chishtø pagarawatøwei webinrrabguen cha.

Kasharawaig itølulmumigwan Jesús waminchib

27' Merrabsrø øyah taigwan ñimbe mørøbelø góinrrun: "Møikkøben kasharawaig købendø, peg ishuuba itølulamig kømøn", daigwan. 28 Trune nabe trendamønrrun: Møikkøben kan ishuwan trømbøig martrab isub chull ashibiibe nui manrraube yandø chabguen itølulig lataig kørromisran cha.

29' Inchawei treekkurri ñui kusrmay gab kaig maringarua, kaigu ñun kebenøsrkøbene, wesrua, kuchi chibig kön. Trembe ñui asru kanbaløtø palab misrikken chi gómonrrun cha, tru møra melamnug asr ørøba kegutsig købgunrriibe. 30 Ñui kusrmay tasig kaig maringarua, kaigu ñun kebenøsrkøbene, tasigwane para, guchi, chibig kön. Trembe ñui asru kanbaløtø palabikken chi gómonrrun cha, tru møra melamnug asr ørøba kegutsig købgunrriibe.

Kasharawar petiyamumigwan Jesús waminchib

(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

31' Katø merrabsrømbe trendaig købig kön: "Møikkøben nui srawan kucha, tarømisrtrappe, kan kilga tarømisrtrab chibig mara, nun purøramig kön" cha. 32 Trune nabe trendamønrrun: Mu møøtøgucha nui srai, itølulmubendø, srawan kucha, tarømisrøbiibe, nui srawane itøluløb uñchai maran cha. Inchen mu møøtøgucha kan tarømisra ishuuba kasharabiibe nogucha treetøwei itølulan cha.

Isa waminchimumigwan Jesús kusrenanøb

33' Katø ñimbe mørriñrrun ñimui merrabsreelan øyah tailan 'Señorwei merrab, igatø! marmø gómo, nabe maramønrrun' cha kørromisrigwane wamindiitø gómo, maramig kön daigwan. 34 Inchendø nabe ñimun trendamønrrun: 'igatø! marmø gómo,

nabe maramónrrun' chib mumaygucha ke treeg chimótay cha. Srømbalawei merrab pasramisra 'igatø! marmø gómos, nabe maramónrrun' chimótay cha. Kaguende srømbalabe Tius nø wamisra waig kón cha. ³⁵Katø ñimbe pirøwei merrab pasramisra, 'igatø! marmø gómos, nabe maramónrrun' chimótay cha. Kaguende pirøbe Tius itøbuna waig kón cha. Ni katø Jerusalénwei merrab chigucha treeg maramig kómón. Kaguende truibe Tius, tru purø nu Reywei ciuda gó. ³⁶Ni katø ñimui turwan 'igatø! marmø gómos, nabe maramónrrun' chimótay chibig kón. Kaguende ñimbe pusrugwan ni kandøguen puliig martrab gaimabwei, ni kandøguen yaliig martrab gaimabwei inchun cha. ³⁷Inchen ñimbe martrappe: "Øø" damig kón. Inchen marmónrrappe: "Ka" tamig kón. Pøs yandø i trendaigyugurri mas nemarøb, 'igatø! marmø gómos, nabe maramónrrun' taibe nugwaimandzigweinukkurri arrubig kón.

Kaig inchen lata marmumigwan Jesús kusrenanøb

(Lc 6.29-30)

³⁸'Katø ñimbe merrabsrø trendaigwan mørøbelø güínrrun: "Katøganui kabwan mindishibigwane nuin gabwangucha mindisamig kón", daigwan. "Katøganui trugulwan lanchibigwane nuin rrugulwangucha landamig kón", daigwan. ³⁹Trune nabe trendamónrrun: Møikkøben ñun kaig marene, lata inchimøta cha. Treeg kómøtø, møikkøben ñun kusrmay maløbøtø pashene, kandarømayigwangucha yul cha. ⁴⁰Møikkøben kejawa kewagúigwan kerranrrab inchene, turiwangucha srua ibasingaru cha. ⁴¹Møikkøben ñun nama, kan kilómetro chigøben niguingarubene, trube, pa kilómetro nig cha. ⁴²Inchen møikkøben ñun chi miabigwane tranø cha. Møikkøben 'pebrra' cha, miabene, 'ka' chimø, peb cha.

Ashig kómui inchibelan undaaramigwan Jesús waminchib

(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³Ñimbe katø merrabsrø trendaigwan mørig kuinrrun: "Ñui tab linchibigwane isua, undaaramig kón chippe. Ñun tsaliigwane ashig kómui indamig kón", daigwan. ⁴⁴Trune nabe ñimun trendamónrrun: Ñimun ashig kómui inchibelane undaaray cha. Inchen ñimun kaig martrabgøba inchibelaimbe nómuyasig Tiusba wamindamig kón cha. ⁴⁵Treeg marabe, ñimbe Møskai srømbalasrø

wabigwei ureg könrrabguen. Kaguende nui nösigwan kailaim bala lata, tabelaim bala lata pørr battingarub, katø sølgandø tabig marøbelaim bala lata, chi sølgandø tabig marmelaim bala lata sre bunrrai ørøb inchibig kön cha. ⁴⁶Kaguende ñimun undaarabelandø undaarawabe, ḷtruburøbe chigúi utønrrague? ḷRomasreelayasig an utabeløguen treetøweimbe marøbelø gømuitarru? ⁴⁷Inchen ñimui nunelandø tab wamabiibe, ḷchigúi srøig peg marig könrrautah? Kaguende ḷTiuswan ashmeelø tru judíos kømø misaameraguen treetøweimbe marøbelø gømuitarru? ⁴⁸Ñimbe sølgandø newan tabelø guy, ñimui Møskai srømbalasrø wabig newan tabig køb lataitøweingue.

Tabig maramigwan Jesús kusrenanøb

6 ¹Ñimui tabig mariilan misaamerai malau marmøtay, misaamera ka ashchaindø lataig. Ñim treeg marene, ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe chigucha truburøbe tranrraamøn. ²Inchawai palai inchibelan ñi puruguppe, mayeelø wammørtrai waminchib kenamarmøta. Tru palatø tab inchibelø latawei judíosmera tulundzuni yamerayu, callesmerayu misaamera nömun tabig waminchai marøbelø lataig marmøta. Kaguende nabe ñimun cierton trendamønrrun: Yandø treeg marøbeløbe nömu truburø ketig utamigwane utabguen indan cha. ³Inchen palai inchibelan ñi puruguppe, ñui kusrmay tasig marigwane atsimay tasig asha gønrrai marmøta. ⁴Inchen ñi mun kenamarmøtø mariilan Tius ñui Møskai ashibiibe ñun truburø ketamigwan kettrun.

Tiusba mandø wamindamigwan Jesús kusrenanøb

(Lc 11.2-4)

⁵Ñim Tiusba waminchib pønrrappe, tru palatø tab inchibelø lataig kømøtay. Truiløma judíosmera tulundzuni yamerayu góben, plazayu ya tsøbmerasrøn góben pønrramisra, Tiusba wamindamig chullelø góen, misaamera ashchai. Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Nömun misaamera tabig wamindiibe, truibe truburø ketig chabguen utabguen indan cha. ⁶Trune ñibe Tiusba waminchappe, ñui kwartuyu kebya, yaskabwan kasra, ñui Møskai Tiusba waminchi cha, mu asiimíig truyu ñibatø pasrabigwan. Inchen ñi mun kenamarmøtø marigwan Tius ñui Møskai ashibiibe ñun truburø ketamigwan kettrun.

7 Tiusba waminchib pasrappe, trunundø katøle, katøle ka yandø wama mørnøta, judíos kómeelø latawei. Kaguende truiløbe truba rruba waminchene, Tiusbe katøguchinguen mørtraitamab isubelø gøn. 8 Ñimbe nøm latailøwein gømøtay. Kaguende ñimui Møskai Tiusbe ñim miámøwatø ñimui chi palai indigwane chab ashaguen wan. 9 Ñimbe Tiusba waminchib pønrrappe, øyah chinrrigay:

Namui Møskai srømbalasrø wabig, ñui munchibe tabigweindø tarømara, newan tab indig kónrrun.

10 Ñi ashib karub pasraibe pirau larrøbitchab amø, srømbalasrø latawei yu piraugucha,

ñi maig maramdiig køben, treegwei marig kónrrai.

11 Kwalømmørig nam mamig maig palabigwan mói tranøb,

12 namui kaig mariilan ulø baymø, pesannarrunrrig chib,

nam namun kaig marøbelan ulø baymø, pesannawa kørromisrøb lataitøwei.

13 Chigøben namun kegørrøsrkønnraptiig pønrrøbene, truwane namun ambashmørrunrrig. Masken tru

kaigweinukkurrimbe tarømartra. Kaguende, tru ashib karub waiba, maramburab mariiba, purø nuig, purø tabiibabe managatig ñuin gøn chib.

14 Kaguende katøganelø ñimun kaig maren, truilan ñim ulø baymø, ñim pesannabene, ñimui Møskai srømbalasrø wabikkucha ñimun ulø bayamigwan paymønrrun cha. 15 Inchen katøganelan ñim pesannamø, ulø bayene, ñimui Møskai srømbalasrø wabikkucha pesannamø, ñimui kaig mariilan ulø bayrrun chibig køn Jesúsbe.

Ayunamigwan Jesús kusrenanøb

16 Ñim ayunappe, malømera kwa isuig lataig misrmøtay. Tru palatø tab inchibeløma malømerabe kwa isuig latailø kenamarøbelø gøn, misaamera nømbe ayunab gúi ashchai. Treeløwein gønrrab gømø. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Yandø nømun misaamera tabig wamindiibe, truibe truburø keti lataig chabguen utabguen indan cha. 17 Inchen ñibe ayunappe, maløwan kwalla, pusrugwan tabig tamar cha, 18 misaamerabe ñun ayunab wain gønmab ashmønrrai. Ñuinø marigwan ñui Møskai ashib pasrabiibe trunun asha, nøbe ñune truburø tranamigwan tranrrun chibig køn.

Srømbalasrø chigurrimbunø pønrrabig
(Lc 12.33-34)

19'Yu pirau chine, chine tulishimøtay, pullillamera mab, trerawa pinab, nileelø kebamba nilab indinug. 20'Trembe srømbalasrøwei tøgamisrø tulisay, pullilla mamøwei, trerawa pinømøwei, nileelø nilønrrab kebamøwei indinug. 21Kaguende ñimui chi tøgagúilø chu esegaig pønrrøbene, ñimui manrrøgucha ke truyutø isub pasrønrrun cha.

Kabmerabe asrwei lámpara gøn
(Lc 11.34-36)

22'Asru kappe kan lámpara gøn cha. Inchawei ñui kab tabig købene, ñui asrube kerriguba tørsulu gønrrun. 23Inchen ñui kab kaig købene, ñui asrube kerriguba løstiig kønrrun. Inchawei tru tør ñuinug pasrabikken løstiig købene, tru løstiibe mas maig løstøgølig kerah chibig køn Jesùsbe.

Møigwanmerrig mas isua tøgagømig
(Lc 16.13)

24'Nun karunrrabelø muguen pagatøbe tøgagønrrab gaimanrrun. Kaguende kanune tsalø ashippe, kanune undaanrrun cha. Kanune chiyugucha truba tab mørøb megappe, kanune kaashib webinrrun cha. Inchawei Tiusweimburabigu marøb pasrønrrab isumba, anweimburabigu marøb pasrønrrab isumba inchibiibe martrab gaimanrrun cha, pabaløbabe.

Tiusbe nui uregwan ashibig køn
(Lc 12.22-31)

25'Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Øsig amønamig, ñim mamigwanba, mutsamigwanba, asru chi guemermab isumigwanba menrra isumøtay cha. Øsig amønamikkán kan mamig lataitø gúitarru cha. Kabe asrkan kan asru keelø lataitø gúitarru cha. 26Pala amøñibelø illimeran asay chibig køn. Ellguamøwei, ellmarig tulishimøwei, ellmarig tulisaigwan esegainug esegamøwei inchibelanguen, truilanma ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe manrrai mannøbig køn cha. ¿Ñimbe illimera lataguen gómos, maselø gómosirru? chibig køn. 27¿Ñim møiløgøben maya, maya incha katøgan tøbø metrotøguen nurabsruguh? cha.

²⁸¿Chindimbarre ñimbe asru keegwan truba rruba isubelø gøgue? cha. Wambig umeranma asay chibig kön. Kwallmøwei, kumøwei inchibelø gobendø, tabig nørørøn cha. ²⁹Inchendø nabe trendamønrrun: Rey Salomónguen nui chine purø tabzhig tøgagua, umera lata tabzhiibe kemug kön cha. ³⁰Wambig kaumera, møi ka bønrrøwa, srønabe nagu parrig kørnrrabigwanguen Tiusbe øyeeg tabzhig kenañøb lataig marøbiibe, ñimune treetøguen gómotø, masken marmønrraitarru cha, ñim ya ñimui isubigwan Tiusweinug pasra ke kagømønrraindøzhig tøgarwan. ³¹Inchawei øyeeg chib chi isumøtay chibig kön: “¿Chi mamer?” chib; “¿Chi mutsamer?” chib; “¿Chi guemer?” chib. ³²Kaguende tru Tiuswan ashmeelø judíos kømø misaamerabe iigwandø isub labelø gøn. Inchen ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe ñimui chi palabelan ashaguen wabig kön. ³³Inchawei Tius nø ashib karub wainuguigwanba, katø tru sølgandø tabigwanba, truilanmerrig lab maramig kön. Trumaybe tru katøgan chi palabelangucha ñimbe nemarig kerrigu utønrrun. ³⁴Inchawei srøna gwalømweyigwane chi isumøtay. Kaguende srøna gwalømweyigwane srøna isumig nøørø gøn. Kaguende kwalømmørig chi pub arrubiitø tsabø gøn isumibe.

Katøganelan ‘øyeelø, øyeelø gøn’ chimøtay (Lc 6.37-38, 41-42)

7 ¹’Ñimbe katøganelan ‘øyeeg, øyeeg marøbelø gøn’ chib waminchimøtay, ñimungucha ‘øyeelø gøn’ tainamønrrappe. ²Ñim katøganelan ‘øyeelø, øyeelø gøn’ chib wamindiibe, ñimungucha treetøwei martrun. Ñim kanelan maig unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha tranrrun. ³¿Chindimbarre ñui nunewan kabyu shauzhig wabigwangøba ashku cha, tru ñuin gabyu nu tsig wabigwanguen ashmubendøbe? ⁴Inchawei ñitøweinguen ñuin gabyu nu tsigwan ashmubendøbe, ñui nunewane chincha øyeeg chinrragu: “Nai nuneg, Ɂñuin gabyu shauzhig wabigwan wesrarruah?” cha. ⁵Ni, palatø tabig, ñuin gabyu nu tsig wabigwanmerrig wesru chibig kön. Treenchabe si, ñui nunewein gabyu shauzhig wabigwan wesrumig tab ashchabguen cha.

⁶’Chigøben Tiusweindø tarømarigwane werameran tranmøtay. Katø ñimui perlasmerane kuchimeran kebusrmøtay, inchippa truilan itølula, llirawa, amrrua, kurmillustøga kwanaguchib ñimun pitis marinamønrrappe.

Tiuswan miab, nun lab, katø yaskabu wamab inday
(Lc 11.9-13; 6.31)

7' Miabene, Tiusbe ñimune tranrrun. Lawabe, wetørranrrun. Yaskabu wamubene, ñimune kurtrun. 8Kaguende mugucha miabiibe utøben, labiibe wetørraben, yaskabu wamabigwane kurtrun.

9' Kabe ñimma møikkøben ñui nusrkai pirri miabene, kabe, Ɂkan pillisrugwan rranøbsruguh? 10Kabe kan peskau miabene, Ɂkan ulwan rranøbsruguh? 11Pøs ñimma ya kailø gobenguen ñimui uregwane tabig keta tranøbelø góben, kan mas ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe nun miabelane, maig tabig tranrrer chibig køn.

12' Inchawei ñimma katøganelø ñimuyasig tabig maramig palai inchibeløbe, ñimgucha katøganelan treetøwei maray chibig køn. Kaguende maig maramigwan martrai Moisés pørigu lata, Tius maig karuigwan eshkabelø pøriiløyu lata iigwanwei martrai karubig køn.

Trag yaskappa, lendø yaskappa
(Lc 13.24)

13' Trag yaskabwan kebambay chibig køn. Kaguende tru kan lendø yaskappa, tru lendø maybabe managuen werrumikkaig kegørra pønrramsrømay pera ibig køben, truwane si, møiløgøben truba nu kebamban cha. 14Inchen tru trag yaskappa, trag mayba managuen patsømø øsig purramsrømay pera ibiibe, truiløbe traguelø, trurrigu murelø góben, trunun wetørrabeløbe mamdø gøn chibig køn.

Tusrbe mamikkurri asamdiig køn
(Lc 6.43-44)

15' Tab asha guy, chibig køn, 'Tius maig karuigwan eshkabelø guer' chibelø isa waminchibelan, ñimuimay kan ubisha lataig amrrubendø, nømui umbube kan namig lobosmera latailø gøn cha. 16Trune ñimbe nømui maig mariiløyutøguen tsabø ashchun, tusryu mamig niguigwan latawei. Kaguende kal dusryugurrima uvas lurrmøwei, katø kaldø misrøb tusryugurri yashig lurrmøwei indan. 17Inchawei kan tab tusrbe tab mamig niguen. Trune kan kaig tusrbe kaig mamitøwei nigan cha. 18Inchawei kan tab tusrbe kaig mamig niirrab gaimabwei, katø kan kaig tusrbe tab mamig niirrab

gaimabwei indan cha. ¹⁹Inchawei chi tusrwandøgucha tab mamig niimígwane para, nagu kegutsan. ²⁰Inchawei nömuí mariiløyu ñimbe ashchabguen chibig kón.

Tius nø ashib karub waisrømbe mayeeløba gømøtø guebamrrun
(Lc 13.25-27)

²¹'Nan: "Señor, Señor" chibelø srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrømbe mayeeløba gømøtø guebamrrun. Treeeg kømøtø, nai Møskai srømbalasrø wabig maig maringaruben, trunun marøbeløtøwei kebamrrun. ²²Tru srabe gwalømbe nane møiløgøben truba nu trenchinrrun: "Señor, Señor, yamba nambe ñui munchiyu ñi maig karuigwan eshkab, ñui munchiyu kwaimandziimeran webetab, ñui munchiyu maramburab mariilan marig købig kón" cha. ²³Inchene nabe trendamønrrun: "Managuen nabe ñimune ashmíig kur cha. Ñim larrø gaig marøbeløbe, nainukkurri tarømisray" cha.

Pailø ya marøbelan kemesra wamindig
(Mc 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴'Møikkøben na wamindigwan mørøb, na maig taigwan møra marøbigwane kan móg tab isua marøbig lataig kón chinrrab. Nui yawan srug bala marøbig lataikke. ²⁵Sre bub, pimera nurab, yawan isig megambub itsingucha, yabe peñmøn cha, kaguen srug bala marig basrøwa. ²⁶Inchen nan mørøppe, mørrendø, na maig taigwan marmígwane, kan móg tab isua marmíig lataig kón damønrrun cha, nui yawan pisrum balatø marøbig lataikke. ²⁷Sre buben, pimera nuraben, yawan isig megambub ichen, yabe peña, purø isumdiig mindisaig kørømisran— cha, trenchibig kón Jesúsbe.

²⁸Inchen Jesús iilan kerrigu chab waminchen, maya misaaba kwaara asha kørømisrøbelø góyee kusrenaniilan. ²⁹Kaguende nøbe kusrenanøppe, nuinukkurrindøwei mu mandamgaig kusrenanøbig kón, tru Moisés pørigwan nömuí kusrenanøbelø lata gómos.

Asr trerab gwanrrø tøgaigwan Jesús tamarøb
(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

8 ¹Yandø Jesús tun balasrøngurri kørraarruben, misag truba nu mendig amrrubelø góyee kusrenaniilan. ²Inchene kan móg asr trerab gwanrrø, lepra taig, tøgaig kemallippa, Jesúswei merrab tømbønsrabe trenchibig kón:

—Señor, nan ñi tamaramdiig köbene, tamartra— cha.

³Inchen Jesúsbe tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig kón:

—Tamarøg kötan cha. Tamarig körrømisr— cha.

Inchen tru urastø nui trerab gwanrrøbe chishig körrømisren,

⁴Jesúsbe trenchibig kón:

—Au, mungøben eshkawabesín cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, katø Tiusweyasig tru Moisés tranrrig taigwane srua ya, tranrrig cha, mayeeløba ñui kwanrrøwan chishig körrømisrin gúi ashchain— cha.

**Suldau sotowan no garub pera basrabigwei mendig
megabigwan Jesús tamarøb**

(Lc 7.1-10; Jn 4.43-54)

⁵Yandø Jesús Capernaumsrø kebibene, romanosmerai suldau cienelan ashibig, kan centurion daig, nuimay arruabe, nun purugurra chib, ⁶trenchibig kón:

—Señor, nai mendig megabiibe yau kwanrrø tsun cha, truba rruba pusrkwai inchib, kerrigu kónonrrab gaimaig.—

⁷Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Nabe arrua, tamaramónrrun— cha.

⁸Inchen tru centurionbe trenchibig kón:

—Señor, ñi nai yau kebatraimbe, nabe trengatig kömuinatan cha. Tammisr cha, treetø chirra cha. Nai karuindiig megabiibe tammisrtrun cha. ⁹Kaguende nagucha mas nørreelø karuig kur cha. Katø treeg köben na karub tøgagúilø suldaumera tøgagur cha. Truilanma na möigwan góben: “Inrrø” chibene, ib; katø na möigwan góben: “Amø” chibene, arrub; katø nai karuindiig megabigwan chigóben: “Mar” chibene, marøb inchibig kón— cha.

¹⁰Jesús iigwan móra, kwaara asha górrømisrabe, nui mendig amrrubelan trenchibig kón:

—Nabe ñimum cierton trendamónrrun: Israelsrø möigweinukken isubigwan nainug pasra tøgagúig øyangatig nuig wetørramur cha, i mówei lataig. ¹¹Incha nabe ñimune trendamónrrun chibig kón: Pørr gal-labgatøsrøngurrin góben, pørr guebibgatøsrøngurrin góben truba nu amrrua, Abrahamba, Isaacba, Jacobpa manrrab purramisrtrun cha, srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrø. ¹²Trune Tius nø ashib karub waisrø purrønrrab ureemerabe wambig purø rrømbø löstøyu

webusriilø gönrrun cha. Truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kónrrun— cha.

¹³Incha Jesúsbe tru centurionwan trenchibig kón:
—Yamay inrrø cha. Ñi maig koreig treeg kónrrun— cha.
Inchen tru urastø tru mendig megabiibe tammisrig kón.

Jesús Pedroi sueeran tamarøb

(Mc 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴Jesús Pedroi yamay arrua, kebyabe, Pedroi sueerabe camayu pachiiba tsui ashibig kón. ¹⁵Incha Jesúsbe tru ishuwei tasigwan katørabene, pachiibe weetaptinchen, nøbe kurra, tru pubelayasig chi maramigwan marøb mendabig kón.

Kwanrreelø truba nørrowan Jesús tamarøb

(Mc 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶Yandø yem misren Jesúsweimay truba yamelan kwaimandzig tøgarwan misaabe srua amrruben, kan wamitøgatø tru kwaimandziimeran webetab, katø chi gwanrrø gøben tøgarwan mayeelan tamarøbig kón. ¹⁷Øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah taig nebunrrain gúig kón:

Nøtøwei namui puskwabelanba,
namui kwanrrømeranba kerran, daig.

Jesucristoi mendig ambamibe murig kón

(Lc 9.57-62)

¹⁸Jesúsbe nuin bøtøgatan misaamera truba nu tulusra gúi ashabe, nui kusrenanøb pera uniilane pisu ambøgatømaysrø larramrrai karubig kón. ¹⁹Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kan kusrenanøbig kemallabe trenchibig kón:

—Kusrennøbig, ñi chu ibendø, nabe mendig arrumønrrun— cha.

²⁰Inchene Jesúsbe trencha løtabig kón:

—Zorramerabe waramig trab tøgagøben, katø pala amøñib illimeragucha nømui lemera tøgar gón cha. Trune na, Møg Misra Arrubiibe ni nai turwan chu nerrarramikken chigaig kur— cha.

²¹Inchen katøgan møikkøsrøn, Jesúswan mendig uñibiibe, trenchibig kón:

—Señor, nai mòskawan sørønrrabmerrig ibashcha— cha.

²²Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñibe nai wendau amø cha. Tiusweimburabigu kwaig latailøbe nømui kwailan sørøbash— cha.

Jesús isig ichibigwanba, pi latøgushibigwanba kønøbashmub
(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)

23 Jesúz yandø barcoyu nebiben, nui kusrenanøb pera uniiløbe nun lincha ambubelø gøn. 24 Inchene møimbe maryube truba trømbøig mur isig ichib kurra, pi welarmera barcoyu mas, mas negutsingucha, Jesúzbe kib tsubig køn. 25 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe kasrønanrrab amba, trenchibelø gøn:

—iSeñor, namun wesurra chib, chab asentab meler!— cha.

26 Inchene nøbe trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kørig køta? cha. Ñim góu ñimui isubigwan nainug ke kagømønrraindøzhig pasra tøgar— cha.

Incha kurrabe, isigwanba, marwanba kønømønrrai kandø wamuben, igatø! yandø kerrigu wasrønzhig kørrømisrøbig køn.

27 Inchen nømbe kwaara asha górrømisra, trenchibelø gøn:

—¿Øyeebe chi móg kerah? cha. iIsig ichibig lata, mar lata, iløguen nun mørtrappe!—

Jesús Gadarasø pailø kwaimandzig tøgarmeran tamarøb
(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Jesúz pisu ambøgatø Gadara birausrø larraibene, pailø kwaimandzig tøgarmera sørin rrabmerayugurri werrua, Jesúswan kemallibelø gøn. Truiløbe truba namiguelø góptø, tru maywane mugucha puramrrab gaimabelø gøn. 29 Inchabe trenchib trashibelø gøn:

—Tiuswei Nusrkai, ¿namune chi martrab inchigu? cha. ¿Namun igatø! purø rrømbøig møra melønrrai martrab attirru cha, tru treeg maramig pumøwatøbe?—

30 Truyugurri maya yab gósrøn kuchimera truba nu lawa mab amøñibelø gøn. 31 Inchene tru kwaimandziimerabe Jesúswan trenchib rrugabelø gøn:

—Namun webetappe, trube, tru kuchimerayu kebambingarurrurrrig— cha.

32 Inchene Jesúzbe trenchibig køn:

—Ambay bøs— cha.

Inchen tru kwaimandziimerabe möguelainukkurri webamba, kuchimerayu kebaben, tru urastø kuchimerabe luløb mendappe, truba trømbø lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, larrø nu bisuyu kegørra, pi gueesra, chab gwabelø gøn.

³³Inchen tru kuchi ashibeløbe chab lula, pueblosrø puabe, tru kwaimandzig tøgar góbelan maig purayaigwan kerriguh waminchib mendabelø gøn. ³⁴Inchen puebloyu maya misaabe Jesúswan katønrrab webamba, nun ashabe, tru biraugurri ‘irra’ cha, truba rrugabelø gøn.

Jesús kan kønønrrab gaimabigwan tamarøb

(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)

9 ¹Inchen Jesúsbé kan barcoyu nebya, pisu ambøgatøsrø larraya, nui puebloyu pubig køn. ²Inchen truyube kan mög kønønrrab gaimabigwan kan tsigalyu muta amrruben, Jesúsbé nømui isubigwan ke nuinuutø pasra bønrrai ashabe, kwanriigwane trenchibig køn:

—Nai nusrkai, kullaaramøta cha. Ñui kaig mariilan ulø bayamig kømíig, pesannaig kørrømisran— cha.

³Inchen møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe treeg isubelø gøn: “Nøbe Tiusweimburab purø trømbøig waman” chib.

⁴Inchen Jesúsbé nøm chi isub gúilan ashabe, trencha payibig køn: —¿Ñimbe ñimui manrraube chindimbarre øyeeg kaig isub gógue? cha. ⁵¿Møigwan mas kørmø trendamdiig købsruerah? cha. Kabe: “Ñui kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kørrømisran”, ¿tamiteh? Kabe: “Kurrab, inrrø”, ¿tamiteh? cha. ⁶Pøs, na, Møg Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kønrrai mu mandamgaig marøbig kui møimbe ñim ashchai kenamaramønrrun— chibig køn.

Inchabe tru kønønrrab gaimabigwane trenchiptinchibig køn: —iKurrø! cha. iÑui tsigalwan mutab, ñui yamay inrrø!— cha.

⁷Inchen kwanriibe kurra, nui yamay ibig køn. ⁸Inchen misaamera iigwan ashabe, truba kørig kui inchibelø gøn, Tiusbe möguelan øyeeg mu mandamgaig maramig tranitamab isua. Incha øyeeg marikkurri Tiuswan truba tabig waminchibelø gøn.

Jesús Mateowan wamab

(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹Jesús truyugurri yabe, kan Mateo taig mówan romasreelayasig an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

Inchen nøbe kurrab, nui mendig ibig kön.

¹⁰Indiibe Jesúsbe tru Mateowi yau mab wabene, truba yamelø romasreelayasig an utabelø góben, katøganelø kaig marøb misaamera góben puabe, Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniiløba mishatsigu trubalatø purrøben, ¹¹møiløgsrøn fariseosmera

San Mateo 9.10

trunun ashabe, nui kusrenanøb pera unilan trencha payibelø gøn:

—¿Ñimui kusrennøbiibe an utabeløba, kaig marøbeløba mab, muchib wappe, øyeebe maig marøb wah?— cha.

¹²Inchene Jesús trunun mørabe, trenchibig kön:

—Tabelø kwanrrøgarbe mø marøbig palain gømøn cha.

Kwanrreeløbeguende palain gøn cha. ¹³Amba, i pørigu chi chibig kuigwan kusrey cha, tru Tiuswei wamyu øyah chibigwan: “Animal gweecha, nan tranøb gømøtø, ñimbe lastima ashibelø gønrrai inchar” taigwan. Kaguende nabe sølgandø amøñibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab arrig kön— chibig kön Jesúsbe.

Ayunamigweimburab Jesúswan payib

(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴Juan Bautistai mendig amøñibelø Jesúswan kemallabe, trencha payibelø gøn:

—Namba, fariseosmerababe ayunamigwan katø gatø marer cha. ¿Inchen ñui kusrenanøb pera uniløbe chindimbarre trunun marmelø gøh?— cha.

¹⁵Inchene Jesúsbe trenchibig kön:

—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma novio nømba wabengan isuin burrønrraitarru? cha. Inchendø yandø novion srua ambam gwalømmera punrrun cha. Inchen ayunabwei inchun cha.

¹⁶Muguen kan køllin camisanma kølsraigu srø llensu sòtiimígwan waya, tsushimøn cha. Kaguende tru srø llensube kesruppa, kølli llensune kølsrøben, mas trømbøikken kølsraig kørømisrtrun cha. ¹⁷Katø srø vinonma køllin galusmerayu usrmøwei inchibelø gøn cha. Kaguende treeg marenø, kalusmerabe srurrøben, vinobe lushman, yandø kalusmerabe ka pinønrrun cha. Inchawei srø vinone srø galusmeran marigu usramig kön cha. Trumaybe móigwandøgucha chi mindisaig kømønrrun— chibig kön Jesúsbe.

Jesús kan ishuwan kwanrrøwan tamarøb

(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸Jesús waminchib pasramne, judíosmeran chi maramigwan kan karubig puabe, nui merrab tømbønsra, trenchibig kön:

—Nai nimbasr ke mōindø gwan cha. Øyeeg kuindøgucha, ñi arrua, tasigwan nuim bala estsarene, katø ösiiranrrun— cha.

¹⁹Inchen Jesúsbe kurra iben, nui kusrenanøb pera unilø nun lincha amben, nøbe tru mōøba ibig køn. ²⁰Indiibe kan ishug doce años ørøba ani ib gwanrrø tøgaig chiguén tab gømui megawa, Jesúswan wendaugurri kemallippa, Jesús nø kewagúig urøzhigwandø katørabig køn. ²¹Kaguende nøbe treeg isubig køn: “Nui kewagúigwan ka katøraitø tammisrig kørrømisramønrrun” cha.

²²Inchen Jesúsbe keesha asha, tru ishuwan ashabe, trenchibig køn:
—Chi isumøta cha. Nimbasr, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tamarig kørrømisran— cha.

Indiibe tru uraskurri yandø tammisrig kørrømisrig køn.

Kan ishug-unan Jesús ösiiranøb

²³Incha Jesús tru judíosmeran karubigwei yau pubene, lus urrabelø góben, katø misaamera truba trashib kishib góu ashibig køn. ²⁴Inchabe trenchibig køn:

—Yugurri webambay cha. Ishug-unøbe kwaig kømøtø, ka kiptø tsun— cha.

Inchen misaamerabe Jesúswane ka indzatø mørøbelø góen.

²⁵Incha nømun webambingaruben, Jesúsbe kebya, ishug-unan tasigu kemørene, unøbe kurraptinginchibig køn. ²⁶Inchen tru biraube muba kuimburab treeg purayaigwan wammørig kørrømisrøbig køn.

Pailø kabgailan Jesús tamarøb

²⁷Jesús truyugurri webya ibene, pailø kabgailø trenchib trashib wendautø amrrubelø góen:

—iNamun lastima ashcha chib, merrabsrø Davidwei Nusrkai!—

²⁸Inchen Jesúsbe yau kebiben, tru kabgailø kemallene, nøbe trencha payibig køn:

—¿Ñimbe na øyeegwan martraitamab køregueh?— cha.

Inchen nømbe:

—Señor, øø— cha, løtabelø góen.

²⁹Inchene Jesúsbe nømui kabmeran katørawabe, trenchibig køn:

—Ñim ñimui isubigwan nainug maig tøgagúig treeg kønrrain— cha.

³⁰Inchen nømui kabmerabe ashibelø misren, Jesúsbe trenchib karubig køn:

—Mun góben eshkab górrab góomø cha, i marigwan.—

³¹Trendaingucha nómbe webambuptø, Jesús nø chi marigwan tru birau mayeelan waminchibelø góen.

Kwaimandzig tøgaig waminchab gaimabigwan Jesús tamarøb

³²Inchen tru kabgailø góbeløbe webambub góomnetø, móiløgøsrøn Jesúsweimay kan wamgaig kwaimandzig tøgaigwan srua amrrubelø góen. ³³Inchen Jesús tru kwaimandzigwan weguchen latatø, tru wamgaibe waminchiptinchen, misaabe kwaara asha korrømisra, trenchibelø góen:

—iManaguen nam Israel misaamerai utube øyeekkatiibe ashmer!— cha.

³⁴Inchen fariseosmerabe trenchibelø góen:

—Kwaimandziimeran ke nøasha garub pasrabikkurri kwaimandziimeran nøbe webusrøbig kón cha.—

Jesús misagwan yeekkucha nebuig melaitamab lastima ashib

³⁵Jesús maya pueblomerasrø, yamera tsitsø bønrrabsrø, judíosmera tulundzuni yamørig kusrenanøb, tabig srø wam Tius nø ashib karub wainuguigwan eshkab waminchib, chi gwanrrømeragurrimbunø tøgarwan pusrkabelan tamarøb llirab ibig kón. ³⁶Incha truba nu søtø misagwan ashabe, lastima isui inchibig kón. Kaguende nómbe truba isuilø, chinchabguen gaimar, kan ubishamera mu ashchabig chigar latailø góben. ³⁷Incha nui kusrenanøb pera unilan trenchibig kón:

—Ellmarig tulisamibe truba nørrø góben, trune tulishinrrabeløbe mamdø góen cha. ³⁸Inchawei tru ellmarig buaig Tiuswan miay chibig kón, nui ellmarigwan tulishinrrabelø örtrai.—

Jesús nøashib karua øramelø doce lawa wesrub

(Mc 3.13-19; Lc 6.12-16)

10 ¹Jesús nui doce kusrenanøb pera unilan wamabe, mu mandamgaig maramig tøgagønrrai tranøbig kón, trømbøig maringarub gwaimandziimeran webusrøb, katø chine kwanrrømeranba, pusrkabelanba tamarrai.

²Iilø góen tru doce nøashib karua øriilai munchimera: Srøsriibe Simón truigwane katø Pedrogucha taig, nui nuneg Andrésba, Zebedeowej nusrkai Santiago, nui nuneg Juanba, ³Felipe góben,

Bartolomé góben, Tomás góben, Mateo tru romasreelayasig an utabig kóben, Alfeowei nusrkai Santiago góben, Tadeo góben,
⁴Simón tru Cananistameraingatiig kóben, Judas Iscariote tru wendø Jesúswan ashig kómui inchibelaingatø misra tranøbig kóbengue.

Jesús tru doceelan kusrenanrrai ørøb

(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵Jesús i doceelan øyah martrigay chib karua ørøbig kón:
 —Judíos kómeelø waraisrø ammøwei, samaritanosmerai pueblomerasrø kebammøwei inchigay cha. ⁶Trembe tru Israel misaamerai utu tru ubisha rrubiilø latailaimaytø amrrigay cha. ⁷Trusrø ambabe, srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe lutau basran chib eshkab kusrenanrrigay cha. ⁸Kwanrreelane tamarøb, kwailan øsiiranøb, asr trerab gwanrrø tøgarwan tamarøb, kwaimandziimeran webetab inchigay cha ñimbe. Ñimun øyeeg martrai tranigwan ñimma ka ketig utig kón cha, ñimgucha gatø treegwei marøppe, anwei marmøtay cha.

⁹Oro góben, an góben, cobre góben ñimui pørønailøyu pusra ammøwei, ¹⁰katø mayuwei murral ila ammøwei, turingucha yunømaramiba gómetø, kandø tøga; alpargatiskucha keeta gómetø; ni pøtønain tsikkucha srua ammøwei inday cha. Kaguende chigóben marøbiibe nui marimbøbe mu chi chinrrainga mamigwane utamig kón cha.

¹¹Ñim kan puebloyu gúi, ya tsitsø børnrabyu gúi puabe, kan misag chi isumgaig tabigwan lawa, truigwei yau korrømisrtrigay ñim truyugurri ambamnegatig. ¹²Yau kebamuppe, ‘ñimun chi isumgaig tab gó’ chib wamønrrigay. ¹³Tru yau misaamera truburab tabelø góbene, tru ñimui tab góbiibe nømuim bala treeg kónrrun. Inchen trengatig kónrrabgailø góbene, ñimui tab góbiibe ñimuiniutøwein gónrrun. ¹⁴Inchen ñimun wamømøwei, ñim wamindigwan mórmøwei inchene, nømui yaugurrin gúi, nømui puebloyugurrin gúi webambuppe, srøbyu usrøwan chishtø górrøga webamrrigay chibig kón. ¹⁵Inchawei nabe ñimun cierton trendamónrrun: Srábe gwalømbe tru puebloimbe Sodomaimbá, Gomorraimbá pirau lataitøguen gómetø, Tiuswei tru maig kónrrabigwan asha maram gwaløm attrabiibe mas purø rrømbøig kónrrun cha.

Wendøsrø kaig indinab melamig attrabig

¹⁶'Au, nabe ñim ubishamera latailan lobosmerai utu ørar. Chiyugøben kegorrømønrrab ñimbe ul latailø guy. Inchen chi kaig inchimeelømaybe palomamera latailø góraig kørn. ¹⁷Ashiptø góonrrigay misaameran. Kaguende nømbe ñimune karubelai tasku tranøb, katø judíosmera tulundzuni yamerayu ñimune ichabetab inchun. ¹⁸Katø karubelø nørreelai merrab, reymerai merrab nagurrindø srua amrrun, trumay ñimbe nømunba, judío góomeelanba naimburabigwan wamindamig kørnraai. ¹⁹Inchen tru karubelan ñimun tranene, ñimbe mandø lötamigwan chi isumøwei, mandamermaib chi isumøwei inchigay. Kaguende tru wamindamig pubene, wamindamig tøgagønrrai Tius tranrrun, chibig kørn. ²⁰Kaguende ñim waminchain gómotø, Tius ñimui Møskawei Espíritu ñimgurri waminchun.

²¹'Inchen nuneebe nømui nunewandøwei kwetchai tranen, møskaimbe nusrkawan rranen, ureemerabe møskalan namig kurra, kwetchai tranrrun cha. ²²Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indiilø góonrrabguen cha. Inchen srabe gwalømgatig chigúingucha megabig megabiibe kebeñchabig kørnig kaigyugurri wesraig kørnrrun chibig kørn. ²³Ñimun kan ciudayu chigøben kaig martrab inchene, katøgarsømay wegørra ambay. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Møg Misra Arrubiibe Israel birau ciudamerayu ñim kerrigu naimburab eshkab lliramøwatø attrun cha.

²⁴'Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenanøbigwan purab nuig kørnøn. Katø kan karuindiig megabiibe nui ya buaigwan purab nuig kørnøn. ²⁵Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenanøbig lataitøwei misrabe, trutø tsabø góói móramig kørn. Inchen tru karuindiig megabiibe tru ya buaig lataitøwei misrabe, trutø tsabø góói móramig kørn. Yau møskai ashib wabigwanguen kwaimandzig Beelzebú cha wamibe, mas nui yau burrabelane chitø tai asamø chibig kørn.

Mun kørig tøgagømig

(Lc 12.2-7)

²⁶'Inchawei misaameran kørig kui inchimøtay. Pøs chitøgucha sørøibe sørøiøtø kørømisrmø, kenamisrtrun. Katø kan sørøatø tøgagúibe sørøatø kørømarig kørnø, wammørig kørømisrtrun.

²⁷Na ñimun löstøyu wamindigwane ñimbe kwaløm tøryu waminday. Katø na ñimun nilø wamindigwane ñimbe yabalasrøngurri trasay. ²⁸Asrwandø kweechibelane kørig kui inchimøtay. Kaguende ñui møsigwane kwetchab gaimanrrun. Treeg kømøtø, asrwanba, møsigwanba managatig tru møra melamnug pinishinrrabigwan, tru Tiuswane si, kørig tøgaguy, chibig køn.

²⁹¿Pagatø illinzheelan kan centavozhigweindø yanøbelø gømuitarru? Treweindøzhigwanguen ñimui Møskai pirau kørrøbashmubene, ni kanzhikken kørrømøn. ³⁰Pøs, ñimuimburappe ñimui turyu pusruumeranguen kan gan mundziizheelø gøn. ³¹Inchawei ñimbe chi kørig kui inchimøtay. Truba yam illimera lataitøguen gømø, ñimbe mas purø nuwelyelø gøn.

³²Møikkøben misaamerai merrab ‘Jesúsweingatiig kur’ chibigwane nagucha nai Møskai srømbalasrø wabigwei merrab treetøwei truigwane ‘nuingatiig kur’ tamønrrun. ³³Inchen misaamerai malau ‘Jesúsweingatiig kømur’ chibigwane nagucha nune nai Møskai srømbalasrø wabigwei merrab ‘nuingatiig kømur’ cha, trendamønrrun chibig køn, Jesúsbø.

Jesúskurri misaamera nøørøtø misrøb

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴Nabe piraumay arruppe, ambumay imay tab góbigwan srua arritamab isumøtay. Nabe truigwan srua arrumøtø, kwayab gómgwan srua arrur cha. ³⁵Nabe arruppe,

møøbe møskaimba namig kurrøben, nimbásrbe usrimba namig kurrøben, yernabe sueeraba namig kurrønrrai martrab arrur.

³⁶ Inchawei móigwandøgucha ashig kømui inchibeløbe yaeløtøwein gønrrun.

³⁷Møikkøben møskawan góui, kabe usran góui, nan lataguen gømø, mas undaarabiibe truburab chincha nain gønrrabgaig køn. Nui nusrkawan, kabe nui nimbasrwan, nan lataguen gømø, mas undaarabiibe truburab chincha nain gønrrabgaig køn.

³⁸Inchen møikkøben kuruswan mutab nai mendig arrumíibe truburab chincha nain gønrrabgaig køn. ³⁹Inchen møikkøben øsig kømigwan wetørrabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kømigwan wetørrawa tøgagønrrun cha.

Ketigwan utab
(*Mc 9.41*)

40' Møikkøben ñimun tab wamab utabiibe nan utan. Inchen nan utabiibe nan karua ørøbigwan utan. 41 Inchen møikkøben Tius maig karuigwan eshkabig kui ashiftø nun tab wamab utabiibe, tru Tius maig karuigwan eshkabigwan ketigwandøwei nøbe Tius tranig utønrrun chibig køn. Katø møikkøben kan sølgandø tabig marøbigwan, sølgandø tabig marøbig kuimburø utabiibe, sølgandø tabig marøb mowan ketigwandøwei Tius tranig utønrrun cha. 42 Inchen møikkøben nai mendig amøñibelø gúi ashiftø trengatig kømøzheelan kan pi bishi basuzhiitøguen srørrøbiibe, truburø nui ketig utamigwane utømø gømø, utønrrun cha, ñimun trendamønrrun.—

11 ¹Jesús yandø nui doce kusrenanøb pera uniilan øyeeg, øyeeg marøb amøñinrrigay cha, chab gusrenanabe, truyugurri ibig køn, tru birau katøgan pueblomerasø nui srø wam tabigwan kusrenanøb katø eshkab waminchib inchab.

Juan Bautistai kusrenanøb pera uniilø
(*Lc 7.18-35*)

2 Juan Bautista kailan keeri yau keerig pasrøwa, Cristo chi marøb uniilan wammørøbig køn. Inchabe møilan gøsrøn nui mendig amøñibelan Jesúswan trencha payrrai ørøbig køn:

3 —¿Tru Cristo attrabig købiibe ñi gúin gúi, kabe nambe katøganun muniiramøh? chinrrai.—

4 Inchene Jesúsbø nømun løtappe trenchibig køn:
—Amba, ñim chi mørigan, ñim chi asigwan Juanwan eshkanrrigay cha. 5 Kabgailøbe ashen, cojosmerabe amben, asr trerab gwanrrø tøgarmerane nømui kwanrrøwan tamara chishmariilø gøben, kalu mørmeeløbe mørøbelø misren, kwailøbe øsiiraben, waachamerane Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenaniilø gøn cha. 6 Mayanguen tab gúig køn chibig køn, nan peg kuitamab isumøtø, na gúitamab isubigweimbe.—

7 Inchen yandø nøm amben, Jesúsbø Juanweimburab misagwan trenchib waminchib pølbasrøbig køn:

—¿Mu misag warab waraimøsrømbe ñimbe chi ashchab webamgue? cha. ¿Kan caña ambumay imay ka isig srua

yainaptiigwande? cha. ⁸Trube, Ɂchi ashchab webamgue? cha. Kabe, Ɂkan mög truba tabig keweigwande? cha. Ñimbe ashibelø gøn, truba tabig kebeløbe reymerai yau purrabelø góui. ⁹Trube, treeg købene, Ɂchi ashchab webambig kø? Kabe, ɁTius maig karuigwan kan eshkabigwande? Øø, nabe ñimun trendamønrrun cha: Treegwanwei ashchab webambig køn cha, katø treetøguen gómos, trurrigu Tius maig karuigwan eshkabigwan lataguen gómos, mas purø nuigwan. ¹⁰Juanbe tru Tiuswei wamwan pørigu øyah taig truig køn:

Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar cha,
truibe ñui maywan tamartrai ñui merrab.

¹¹'Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Maya möguelø kal-laelai utu Juan Bautista lata nuibe muguen currømuig køn cha. Inchendø treeg kuindøgucha, srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuube chigucha gómsíkken mas nuig køn cha, Juan lataguen gómos.

¹²'Juan Bautista marøb pølbasrøb uraskurri móingatig srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe truba kaig indinab pasran. Inchen tru treeg kaig marøbeløbe treeg mara, trunun nøm kanammørø indan. ¹³Mayeelø Tius maig karuigwan eshkabeløba, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibabe Juan arrumnegatig Tius maig karuigwan eshkaig köbig køn. ¹⁴Ñim iigwan korewa utønrappe; Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig Elías attrabig köbig, truigwein gøn. ¹⁵iMøramig kalu bønsraibe mør!

¹⁶'¿Møin gwaløm misaamerane chi latailø gøn chinrrab góh? chibig køn. Kan plazayu ureemera esheerrab purramisra, nømui linchibelan øyah chib trashib purrabelø latailø gøn cha:

¹⁷Nambe ñimuyasig luswan urringucha,
ñimbe pailamuig køn chib.

Cantailø isumdeelø cantaben,
ñimbe miirab kishmuig køn, chib.

¹⁸Pøs Juan mamøwei, muchimøwei inchibig arrubene, nømbe: "Kwaimandzig tøgaig køn" chibelø gøn cha. ¹⁹Inchen Møg Misra Arrubig mab, muchib inchibig arrubene, trube, nømbe: "Menrra maptiig køn", damba: "Menrra muchiptiig køn", damba: "Romasreelayasig an utabeløba, kaig marøb misaameraba linchibig køn", damba inchibelø gøn nømbe. Inchendø mu møkken nebua isumgaig Tius marøb pasraibe nui mariiløtøga treeg kuitamab ashchai tørgandø kenamaran— chibig køn.

Isua mórmø misaameran isumdiig nebunrrabig
(Lc 10.13-15)

20 Incha Jesúsbe maramburab mariilan nø truba mari
 pueblomerasrø namig waminchibig kòn, kaguende tru
 pueblomerayu warab misaamerabe nòmui kaig mariilan isua mòra,
 Tiusweimay lliramuikkurri. Incha Jesúsbe trenchibig kòn:

21 —iAy, ñi Corazín pueblo waacha! iAy, ñi Betsaida pueblo
 waacha! Kaguende Tirosrø Sidónsrø tru maramburab mariilan na
 ñimui utu lataitøwei marig kuimbe, manawei truiløbe nòmui kaig
 mariilan isua mòra, Tiusweimay llirabsruig kuinrrun cha. Incha
 kaig marmónrrab yandø isua mører chib kenamartrab, trøsrkøleelø
 keb, nagusrøwan itøbusrøb inchibsruinrrun cha. **22** Pøs nabe
 trendamónrrun: Tiuswei tru maig kònrrabigwan asha maram
 gwalømbe Tiroba, Sidónba misaamera lataitøguen gømø, ñimbe
 mas purø rrømbøigwan utønrrun cha. **23** ¿Inchen ñi Capernaum
 pueblogan, purø tab incha srømbalasrøngatig kusruig kònrrurmab
 isutirru? Treeg kømøtø, tru mòra melamnug kegutsig kònrrabguen
 ñibe. Kaguende ñimui utu maramburab mariilan Sodomasrø na
 marig købig kuimbe, møingatig tru ciudabe pinømubsruinrrun
 cha. **24** Inchawei nabe ñimun trendamónrrun: Tiuswei tru maig
 kònrrabigwan asha maram gwaløm attrabiibe tru Sodoma pirausrø
 misaamerai lataitøguen gømø, ñimuiimbe mas purø rrømbøig
 kònrrun— cha.

Naimay amrrua isray
(Lc 10.21-22)

25 Tru uras Jesús trenchibig kòn:

—Nai Møskai, srømbalawanba, pirøwanba ashib karubig, ñun
 tabig waminchar cha, kaguende ñibe kusrebelø chigúi mørøbelan
 ashmønrrai tru sørig pønrrabelane tru chigucha gómeelø
 kusremeeelan kenamarikkurri. **26** Treegwein gøn, nai Møskai, ñi
 treeg kònrrai maramig tab gúig kua.

27 ’Nai Møskaimbe chiwandøgucha nan trandan. Mugucha
 na Nusrkawane mu ashmuben, Møskaindøwei asan. Mugucha
 Møskawane mu ashmuben, na Nusrkaimbah, møiløgøben na
 kenamariilø truiløbatø asan. **28** Ñim mayeeløba ñimui amønailøyu
 chine chine nebuig truba muraarailø, trurrigu kwatsig nigarbe

naimay amrruy, nabe ñimun isramig tranrrumøn. ²⁹Arau merrarrabig tru nai nukabala trarriswan kashmø, uta, naba latatø srua amun chibig kön. Incha na maig köben nan treeg asha kusrey cha. Nama purø tammayig, manrraugurri newan tabig chish inchimíig, nabe treeg kur cha. Øyamaybe ñimui mœsiimerayasig isramig wetørranrrun cha. ³⁰Kaguende nuka bala trarris arau merrarrab tsig naimbe kwatsiguig kömø, ka niga ambamdiig kön—chibig kön Jesúsbe.

Jesúswei kusrenanøb pera uniilø isrin gwaløm tirigu tur lurrøb
(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

12 ¹Inchen tru uras kan isrin gwaløm Jesús tirigu ellmari

utuwan pureb ibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe

parøgwaben, tirigu turwan lurra, trulwan mab mendabelø gøn.

²Inchen fariseosmerabe asha, Jesúswan trenchibelø gøn:

—Au, nui kusrenanøb pera uniiløbe isrin gwaløm chigøben marmønrrai merigwan marøb gøn— cha.

³Inchene nøbe trencha løtabig kön:

—¿Ñimgan lemeelø götirru cha, mana gøsrøn Davidwanba nui linchibelanba parøgwaben mandø indigwan? ⁴Pøs truima Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya, nøba nui linchibeløba Tiusweyasiitø tarømarig pirrimeran maig köbig kön dan cha, ni nun lata, nui linchibelan lata mamønrrai merigwan, tru sacerdotesmeratø mamigwan. ⁵¿Kabe ñimgan tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu lemeelø götirru cha, isrin gwaløm gúindøgucha sacerdotesmera Tiuswei yau marøb purrappe, isrin gwaløm gømui lataig, isrømø, marøb purrøben, truigwanma Tiusbe kalø góu asig kuitarru? cha.

⁶'Inchen góben nabe ñimune trenchar: Tiuswei ya lataitøguen gómotø, mas purø nuikken gur cha, na yu pasrabiiibe. ⁷Ñimbe ni chi tainguen mórmuin gøn: "Animal gweecha, Tiuswan tranøb gómotø, ñimbe lastima ashibelø gónrørai inchar" taigwan. Tru trendaigwan ñim mandø góu mórig kuimbe, kaig mara gómeelane 'øyeeg kaig marøbelø gøn' chimubsruinrrun cha. ⁸Inchawei na, Møg Misra Arrubiibe isrin gwaløm nan nø garunrrain gómotø, maramdiigwane marøb, maramgaigwane marmub, nabe na asha garubig kur— chibig kön, Jesúsbe.

Kan mög tasig mul-laig
(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹Incha Jesúsbe truyugurri ya, judíosmera tulundzuni yau kebibene, ¹⁰truyube kan mög tasig mul-laig wabig kön. Inchen kaguen möilögösrøn Jesúswan chigøben chi köptø, Jesúswane trencha payibelø gøn:

—¿Isrin gwaløm kan kwanrriigwan ka tamartrain gó chindah?— cha.

¹¹Inchene Jesúsbe trenchibig kön:

—¿Ñimma möikkøben kan ubisha tøgagua, isrin gwaløm trabyu kebeñene, ya, kemøra, wesramönrraguh? cha. ¹²Pøs kan möøbe kan ubisha lataitøguen gómos, purab nuikken gøn cha. Inchawei treeg kóbene, isrin gwalømmerawangucha tabig maramigwane merømó, ka marbasamig kön— chibig kön.

¹³Incha tru mówane trenchibig kön:

—Kwalwan larrøbichi— cha.

Inchen nøbe larrøbichene, kandarø gwal latawei tabig kørørømisrøptinchibig kön. ¹⁴Inchen fariseosmerabe webamba, Jesúswan namig kurra, mandø incha pinisamigwan waminchib mendabelø gøn.

Jesúsweimburab maig nebunrrabigwan wamindig

¹⁵Inchen Jesús iigwan wammørabe, truyugurri iben, misag truba nu mendig ambubelø gøn. Inchen Jesúsbe mayan gwanreelan tamarøbig kön. ¹⁶Incha nune mu gøn cha, mun góben misaameran móro waminchimónrrain garubig kön. ¹⁷Iibe tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaíaskurri øyeeg taig nebunrrain gúig kön:

¹⁸Iibe tru nai karuig marøb megabig kön cha, tru na lawa wesruig,

na undaaraig, truigweimburappe nabe truba tab góí móroø kasrag war taig.

Nabe nai Espíritun nuim bala pasren,

chu birausreelø góben maya misaameran tru sølgandø tabigwan nø eshkab kusrenanrrun daig.

¹⁹Nøbe kwayam lamøwei, trashimøwei,

callesmerayu nui wamwan wamindi mórmøwei indig könrrun taig.

- ²⁰ Kan caña kegurisaigwan nöbe kebinab lanchimøwei,
 katø mecha ke chab gwab pilab pasrabigwan kweechimøwei
 inchun taig,
 tru sølgandø tabigwan kerrigu kanawa wesrawa basramnegatig.
²¹ Inchen judíos kómø misaamerabe nui munchiyutø isua
 muniirab gønrrun, daig.

Jesúswan kwaimandzigwei maramburab mariitøga maran chib
(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²²Inchen Jesúswaimay kan mög kabgaig, wamgaig kwaimandzig tøgaigwan srua amben, nöbe nun tamarene, tru wamgaibe waminchib, ashib inchibig kön. ²³Inchene mayeeløba kwaara ashib trenchib payiyabelø gøn:

—¿Iibe tru merrabsrø Davidwei Nusrkain gøppeendi?— cha.

²⁴Inchen fariseosmera iigwan mørabe, trenchibelø gøn:

—Nugwaimandzig, Beelzebú, tru kwaimandziimeran ke nøasha garubig treeg martrai tranig kua, truikkurri kwaimandziimeran weeran— cha.

²⁵Inchen Jesúsbø nøm chi isub pønrraigwan ashabe, trenchibig kön:

—Kan rey karub tøgawein birauma misag nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, pinønrrun cha. Katø kan ciuda lata, katø kan yaelø lata nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, warønrrab gaimanrrun cha. ²⁶Øyeetøwei Satanáskucha Satanáswandøwei weguchabe, nøasiitø nøørøtø misran cha. Inchen nø ashib karub waibe, trube, Ʉchincha pasrabig basrønrrab gø? cha. ²⁷Tru kwaimandziimeran na webetappe, Beelzebúgurri webetig købene, trube, Ʉnímui mendig amøñibeløbe kwaimandziimerane mu webetingaruitøgarre webetah? cha. Inchawei, treeg købene, maig kuigwan ñimun uyube nøm gusrenrrun chibig kön. ²⁸Trune na Tiuswei Espíritutøga kwaimandziimeran webetøbene, Tius nø ashib karub pasraibe ñimui utube puaguen basran cha.

²⁹Kabe kan møikkøben kan mur møwei yauma kebya, tru mur mowan lusrøbmerrig lusrmøwatøbe, Ʉnui chi tøgagúigwan chincha kerranrrab gø? cha. Lusra rrarratøwei nui chi tøgagúilan kerranrrun chibig kön.

³⁰Naingatø basrømíibe, nan tsaleelaingatø maran. Inchen naba tulishimíibe truørøtø wiitan.

31 'Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Misaamer kaig mariilan lata, chigøben Tiuswan purø rrømbøig wamab wamindiilan lata Tiusbe kerrighu pesannawa ulø baymønrrun cha. Trune Espíritu Santon purø rrømbøig wamab wamindiilan si, Tiusbe pesannamø, ulø bayrrun chibig køn. **32** Møikkøben na, Møg Misra Arrubigwan chigøben kaig waminchibigwane Tiusbe ulø baymønrrab pesannanrrun. Trune møikkøben Espíritu Santon kaig waminchibigwaneguende ni møi yu lata, ni kansrø lata pesannamø, ulø bayrrun cha.

Tusrwane mamikkurri asan

(Lc 6.43-45)

33 Pøs kan tab tusrbe, tab mamiløwei niirrun. Inchen kan kaig tusrbe kaig mamiløwei niirrun. Kaguende kan tusrwane mamig niguinug asan. **34** IUI lataig inchib misaamera! ¿Ñim chincha tabig waminchague, trendø kailøbe? Kaguende nui manrrau chine isua tøgagúilø pinøguchen, nui triibe treeg wamindan. **35** Kan møg tabiibe tabig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe tabig wesrub wamindan. Inchen kan møg kaibe kaig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe kaig wesrub wamindan. **36** Inchawei nabe trendamønrrun: Chigøben wamindamgailan misag ke ka wamincha mørilian Tiuswei tru maig kørnrrabigwan asha maram gwaløm mayeeløba tru urasbe kerrighu maig kuigwan eshkamig kørnrrun cha. **37** Pøs ñui wamindiitøgatøwei 'tabig køn' dain gúi, kabe 'kaig køn' dain gúi Tius treeg marig kørørømisrtrabguen.—

Jesúswan mu køremgaig mana asiimig martrai miab

(Mc 8.12; Lc 11.29-32)

38 Inchen møiløgøsrøn Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba Jesúswan trenchibelø gøn:

—Kusrennøbig, Tius ñiba pasrain gúi nam asha gønrrab mar— cha.

39 Inchene Jesúsbø trencha løtabig køn:

—Møin gwaløm kaig misaamer, kan kasharawar peeba itøluløpteelø lataitøwei Tiusbatø børnrrømø misaamer kailø, Tius naba pasrain gúi ashchab maramig miatan cha. Inchendø asha gønrrai katøgan chigøben peg kenamara tranmøtø, Tius maig

karuigwan eshkabig Jonásweiwandø eshkamónrrun cha. ⁴⁰Tru Jonás truba nu peskau umbu pøn gwaløm, pøn yem wab lataitøwei Møg Misra Arrubikkucha pøn gwaløm, pøn yem pirø umbu wanrrab gøn cha. ⁴¹Tru Nínive ciudasrø misaamerabe Tiuswei tru maig kørnrrabigwan asha maram gwalømbe kenamisrtrun cha, tru møin gwaløm misaameran kaiyu pønsrønrrab. Kaguende nínivesreeløbe Jonás eshkaigwan møra, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliraig køn cha. Inchen yu pasrabiibe Jonás lataitø gømø, mas nuig kur cha.

⁴²Tru ambø umbu birausrø reinagucha Tiuswei tru maig kørnrrabigwan asha maram gwalømbe kurrønrrun cha. Incha nøbe tru møin gwaløm misaameran ñimum møra melønrrai maringarunrrun. Kaguende nøma purø yabsrøngurringuen pirau arrig købig køn, Salomón, tru purø gusrebig wamindigwan mørtrab. Inchen yu pasrabiibe Salomón lataitø gømø, mas nuikken gur chibig køn.

Kwaimandzig móweinuumay katøle arrub

(Lc 11.24-26)

⁴³Kan trømbøig maringarub kwaimandzig móweinukkurri webippe, chugøben purmerasrø isramig lab uña, yandø wetørranrrab gaimappe, treeg isun: ⁴⁴“Katø nai yamay inrrab cha, na chugurri webarraa arrinuumaytøwei”. Incha katø arruabe, tru møwane kan yawan chiguchagaig chishtø paluuncha tamara basrig lataig wetørranrrun cha. ⁴⁵Incha ippe, katøgan kwaimandziimera, nø lataguen gømø, mas larrø rrømbøig marøbelan sieteba tulundzuna, søteeløba trubalatø tru móweinug purrønrrab kebamrrun cha. Inchen tru møøbe yandø srabebe mas purø gaikken kørømøsirtrun cha, tru srøsrø lataitøguen gømø. Inchawei i møin gwaløm misaameran kailan treetøwei purainrrun— chibig køn Jesúsbe.

Jesúswei usrimba, nui nuneløba

(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶Jesús misaameran waminchib srø basramne nui usrimba, nui nuneløba pua, nøba waminchig kui wambiitø pønrrabelø gøn.

⁴⁷Inchen møikkøsrøn Jesúswan eshkabig køn:

—Ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pønrran cha, ñiba waminchab ñun payib.—

48 Inchene Jesúsbe tru eshkabigwane trenchibig kón:

—¿Nai usri, nai nunelóbe mumera góh?— cha.

49 Inchabe nui kusrenanób pera uniilan kwaneshkab trenchibig kón:

—Nai usri, nai nunelóbe iiló góh cha. **50** Kaguende móikkóben nai Móskai srómbalasrø wabig maig martrai karuben, treeg maróbig, truibe sí, nai nuneg, nai nuchag, nai usrin góh— cha.

Kan ellmarób kwallibigwan ‘óyeeg lataitówein góh’ cha,

kemesra wamindig

(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)

13

1 Tru gwalómdówei Jesús yaugurri webya, nu bisu menda wamisróbig kón. **2** Inchén misag truba nu tulundzuníkkurri, Jesúsbe kan barcoyu kebya wamisren, maya misaabe tru pisu mendató pónrrabeló góh. **3** Inchén nöbe waminchib pólbasróbig kón ‘óyeeg lataitówein góh’ chib wamindiilótoga chineh kemesra kusrenanób.

Incha trenchibig kón:

—Kan kwallibiima tsurób kwallchab webyan cha. **4** Incha tsurób ibene, kanbaló yellbe mayu górróben, illimera amrrua, man cha. **5** Katóganbalóbe sruurróldó birau piró tre chiganug kórra, piró palatiíkkurri tru yellbe kal-lappe, petó kal-labendó, **6** pórr webarruabe, mergurangaruben, sról tre chigaig kua, mul-laptindan cha. **7** Katóganbaló yellbe kal shau utu górróben, kalmera nörrörab mendappe, chab gasrób tsibisan cha. **8** Inchén katóganbaló tab pirau górrabiibe si, tabig ellmarig misra, móilóbe kan yellgurrindó mamig rrulzheeló cien niguen, móilóbe sesenta niguen, katóganelóbe kan rrulzhikkurrindó treinta nigan cha. **9** iKalu bónsraibe, mør!— chibig kón.

Mandósurri ‘íilan óyeeg lataig kón’ cha Jesús wamindig

(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)

10 Inchén nui kusrenanób pera uniiłóbe Jesúswan kemalla, trenchib payibeló góh:

—‘Óyeeg lataitówein góh’ chib, ¿misaamerane chindimba óyamay waminchigu?— cha.

11 Inchene Jesúsbe trencha lótabig kón:

—Srómbalasrø Tiusbe nø ashib karub wainug mu asiimíig tóggagúilan ñíimun ashchai tranan cha. Trune katóganelane

treeg kómøn cha. ¹²Kaguende tógaigwane masken rranen, uñchaguen tótagónrrun cha. Trune chigaigwane nui lamótiig tótagúigwanguen kerranrrun cha. ¹³Inchawei nabe ‘óyeeg lataitówein gón’ chib wamindiilótoga chineh kemesra waminchar chibig kón. Kaguende:

nómbe ashendø, ashmón cha,
mørendø mórmøwei, ni katø chigúinguén mórmøwei indan
cha.

¹⁴Inchawei nómune óyeeg kóben, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías óyah wamindig ciertonwei nebun cha:

Maya, maya mórendø, ni chi tainguen mórmónrrun cha.
Ashippe, ashendø, chigúi ashmónrrun cha.

¹⁵Kaguende i misaamerai manrrøbe larrø tranrreelø srug lataig misrin gón cha.

Kalumera, kabmera kasrailø tógar gón cha,
ashmøwei, mórmøwei,
ni chi tainguen mórmøwei,
nuimay amrrumøwei inchai,
katø na tamariilø gómmówein gónrrain daig.

¹⁶Trune ñimbe mayanguen tab gúilø gón, kaguende ñimui kabmera Tiusweimburabigwan ashib, kalumera nuimburabigwan chigúi mørøb inchibelø tógarbe. ¹⁷Inchawei nabe ñimun cierton trenchar: Tius maig karuigwan eshkabelø góben, sølgandø tabig marøb misaamera góben, truilø truba nu, i ñim asigwan asinrrabna gúi inchendø, ashmuig kón cha. I ñim mórigwan mórinrrabna gúi inchendø, mórmuig kón cha, trenchibig kón.

‘Óyeeg lataig kón’ cha, kemesra wamindigwan Jesús tab eshkab
(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸Au, ñim móray, tru kwallibigwan ‘óyeeg lataitówein gón’ cha, kemesra wamincha basrigwan na eshkanrrab. ¹⁹Tiuswei tru srø wam srømbalasrø karub waisriigwan mórendø, chigúinguén mórmeelane tru nugwaimandziibe arrua, tru manrrau ellgwaigwane kerran cha. Inchen truiløbe tru yell mayu górrabelø latailø gón. ²⁰Inchen tru sruurroldø birau pirø tre chiganug kørrab yellbe tru misag Tiuswei wamwan tru urastøbe truba tab gúi mørøb utabelan trunun eshkabig kón. ²¹Inchendø srøl tre umbu keetiimíig kua, maya yanaguen amóñimøn. Incha tru Tiuswei wamgurrindø chigóben puben,

katø chigøben kaig nebub arruben, møi møin górran. ²²Inchen tsuren, tru kal shau utu górrab yellbe øyeeg misagwan eshkabig kón: Tiuswei wamwan mørøppe, mørrendø, i biraú chine købigwan menrra isubiibah, nómui chine palømø tøgagúilø purø tabig lataig asønaikkurrimbatø, tru Tiuswei wamwan mørígwane kerrigu truitø kasrøben, chigucha nómbe ellmarig misrmøn cha. ²³Inchen tru yell tab pirau tsuriiløbe tru misag Tiuswei wamwan móra, katø tab chigúi móra, truibe sí, tab ellmarig misrigwan eshkabig kón. Truiløbe tru kan yellgurrindø mamig rrulzheelø cien, kaneløbe sesenta, kaneløbe treinta nigabelø latailø gón— cha, trenchibig kón Jesúsbe.

Tirigu utu arrucillu gal-labigwan kemesra wamindig

²⁴Incha Jesús katøgan ‘øyeeg lataitøwein gón’ cha eshkawa pasrøb trenchibig kón:

—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe kan móg nui trau tab yellwan tsuri lataig kón cha. ²⁵Inchen sòteeløba kib waramne nun kan ashig kómui inchibig arrua, tirigu tsuri utu kaig yellwan wiitappa, yan cha. ²⁶Inchen tirigu nørrørawa, urø weetøbene, tru kaig kau arrucillugucha kenamisrøptidan cha. ²⁷Inchen tru tra buaigwei marøb melabeløbe nune trenchinrrab ambubelø gón: “Señor, ñi trau tru tsurig yellbe tabig købendøbe, itru kaig kaube chugurrin gal-lah?” cha. ²⁸Inchene tru ellmarig buaibe trenchibig kón: “Mutø tsaliig øyeeg mariinrrun” cha. Inchen truyu marøb melabeløbe trencha payibelø gón: “¿Kabe tru kaig kauwan nam kitønrrab ambamøh?” cha. ²⁹Inchene nøbe trenchibig kón: “Kagøbasay cha. Inchippa kaig kauwan kitønrrab incha, tirigungucha tøga kitabgun cha. ³⁰Trembe paramnegatig trubalatø ka nørrørabasay chibig kón. Tru uras tru tulishinrrabelan øra, tru kaig kauwanmerrig tulisha, lusrø mara, patrai karumønrrun cha. Incha tirigune nai tirigu esegainug keeringarumønrrun”, dan— cha, trenchibig kón Jesúsbe.

Murtasa yellwan kemesra wamindig

(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹Jesús katøgan ‘øyeeg lataitøwein gón’ cha, kemesra waminchibig kón:

—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe kan murtasa yell lataig kón cha, kan móg nui trau tsurig. ³²Maya yellmerai utu purø lamø

yellzhig kóbendø, nurappe, tru ellmarig shush tusrmerai utu mas nuibe murtasa gøn cha. Yandø kan tusrburabig misren, nuig kóptø, illimera pala amõñibeløguen amrrua, tru srarmerayu le marøbelø gøn— chibig kón.

Levaduran ‘øyeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra wamindig
(Lc 13.20-21)

33 Katø Jesúsbe katøgan ‘øyeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra waminchibig kón:

—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe levadura lataig kón cha, kan ishuma pa arruba harina sòmara, levaduran pusren, maya sòmarigwan trunun ørøba pulingarub lataig kón— cha.

Mandøgurri ‘ilan øyeeg latalø gøn’ chib Jesús kemesra wamindig
(Mc 4.33-34)

34 Jesúsbe misaamera nørrø basrabigwan kerrigu iigwan kusrenanøppe, ‘øyeg lataitøwein gøn’ chib wamindiitøga eshkabsulu waminchibig kón. ‘øyeg lataitøwein gøn’ cha, eshkawa pønsra gømuppe, waminchimíig kón. **35** Øyeeg nebuppe, tru Tius maig karuigwan eshkabig maig taig nebunrrain gúig kón, tru øyah taig:

Waminchib kusrenanøppe, ‘øyeg lataitøwein gøn’ chibgøba eshkab wamindamønrrun cha.

Tius pirøwan marøb uraskurri sørig pønrrabelan tørgandø eshkab wamindamønrrun cha.

**Tirigu utu arrucillu gauwan kemesra wamindigwan
‘øyeg lataitøwein gøn’ cha, Jesús tab eshkab**

36 Incha Jesús tru nu søtø misagwan ungwa cha, yau kebibene, nui kusrenanø pera uniiløbe kemallabe trenchibelø gøn:

—Tru ellmarinug kaig kauwan ‘øyeg lataitøwein gøn’ cha, namun eshkab wamindigwan tab eshkarra— cha.

37 Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Tru tab yellwan ellmarøbiibe Møg Misra Arrubigwan eshkabig kón cha. **38** Inchén tru ellmarig trabe yu pirau maya misagwan eshkabig køben, tru tab yellbe Tius nø ashib karub waigwei ureemeran eshkabig kón cha. Inchén tru kaig kaube

nugwaimandzigwei ureg kön cha, eshkabig kön. ³⁹Inchen tru ashig kómui inchib tsaliig tru kaig kauwan ellguawa pasrøbiibe nugwaimandzigwan eshkabig kön cha. Inchen tru ellmarig srónøbe srabe gwaløm patsónrrabigwan eshkabig köben, tru ellmarigwan tulishibeløbe ángelesmeran eshkabig kön cha. ⁴⁰Tru kaig kauwan tulisha, nagu patrai kebetab lataitøwei srabe gwaløm patsab uraskucha øyeeg punrrun chibig kön. ⁴¹Tru Møg Misra Arrubíibe tru katøganelan kaig maringarub pónrrabelanba, ke kaigwandø marøb pónrrabelanba nø ashib karub wainukkurri truilane mayamba nui ángelesmeran tulishinrrai örtrun cha. ⁴²Inchen nu nag naarabigu kebusren, truyube kishib, trugulmeran tsatsamig könrrun cha. ⁴³Inchen tru sølgandø tabig marøbeløbe nømui Møskai ashib karub waisrømbe kan nøsig bilab latailø pilønrrun cha. iKalu bønsraibe, mør! chibig kön.

Purø tabig sora tøgagúigwan kemesra wamindig

⁴⁴'Srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguibe kan chigøben truba tabzhigwan pirø umbu sora basrig lataig kön. Kan móg tru tabig sørig pasrabigwan wetørrawa, katøle truyutøwei sora basran. Incha truba kasrag ya, nui chi tøgagúilan kerrigu yanabe, tru pirøwan penaptindan.

Tørguebilab sruuzheelø truba nuweyig lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

⁴⁵'Katø tru srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguibe kan tørbilab sruuzheelan lawa, penab, yanøb inchibig lataig kön cha. ⁴⁶Incha kan tørbilab sruuzhig truba rruba tabzhig nuweyig wetørrappe, ya, nui chi tøgagúigwan kerrigh yana, tru purø tab sruuzhigwan penan, chibig kön.

Atarraya lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

⁴⁷'Katø tru srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguibe kan atarrayan maryu keguchen, chi beskaugurrimbunø kemørøb lataig kön cha. ⁴⁸Incha atarrayayu peskau netsabene, tru peskabeløbe pi menda wesrua, peskaumeran lawa tarømartrab purramisran cha, tabelane tasinyu busroppe, kailane petaptø betan cha. ⁴⁹Srabe gwaløm patsab uraskucha øyeetøweih purainrrun, chibig kön. Inchen ángelesmera webamrrun cha, kailanba, sølgandø tabig marøbelanba

nøørø tarømartrab. ⁵⁰Incha kailane nu nag naarabigu kebetønrrun cha, truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kørnrrun— cha.

Kusrenaniilø kølliiba, srøiløba

⁵¹Incha Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Nimbe iilan kerriguba chigúi mørgueh?— cha.

Inchene nømbe:

—Señor, øø— cha, løtabelø gøn.

⁵²Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Mutøgucha Moisés pørigwan kan kusrenanøbig srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguigweimburab kusrebig misrabe, kan ya buaig møskai latawei nui tabzheelø esegaig tøgagúinukkurri srøilø gøben, kølleelø gøben wesrub lataitøwei maran— cha.

Jesús Nazaretsrø

(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³Yandø Jesús tru ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib iilan eshkab chab waminchabe, truyugurri webya ibig køn. ⁵⁴Incha nuim birausrøndøwei puabe, tru judíosmera tulundzuni yau kusrenanøb mendøbene, misaamerabe truba kwaara ashib trenchibelø gøn:

—¿I møøbe øyeeløbe churre øyeeg kusreh? cha. ¿Katø tru maramburab mariilan chincharre marerah? cha. ⁵⁵¿Iibe tru tsiimeratøga chine marøbigwei nusrkai, katø nui usrimbe María taig kømuitarru? cha. ¿Santiagoin gøben, Joséwein gøben, Simónwein gøben, Judaswein gøben nuneg kømuitarru? cha. ⁵⁶¿Yamba nui nuchaløgucha kerriguba namui ututøwei warabelø gømuitarru? cha. ¿Trube, kerrigu iigwane i møøbe chugurrinre øyeelø tøgaguerah?— cha.

⁵⁷Treeg isua nune kaashibelø gøn. Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Chutøgucha Tius maig karuigwan kan eshkabigwane tab indan cha. Inchendø nui biraeløba, nui yaeløba, truiløbe chi tab inchimøn— cha.

⁵⁸Incha truyube maramburab mariilø tre marmíig køn, kaguende truyu misaamerabe nømui isubigwan nuinug pasrmuikkurri.

Juan Bautista kwaig

(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)

14 ¹Tru gwalømmerawan Galilea birau karubig Herodesbe Jesúswimburabgøba wamindi mørabe, ²nui karuindiig melabelane trenchibig køn:

—Truibe tru Juan Bautista gúinrrun cha, kwailai utugurri katø kurriinrrun cha. Incharre øyeeg maramburab maramig tøgaig kuinrrun— chibig køn.

³Kaguende Herodesbe tru Juanwan kemøringarua, lusra, kailan keeri yaumay kertrai srua ambingaruig købig køn, tru nui nuneg Felipei srai Herodíaskurrindø. ⁴Kaguende Juan Bautistabe Herodeswane trendaig købig køn:

—Tru Herodíaswan ñui srai mara tøgagømibe merig basran— cha,

⁵Herodesbe Juanwan kwetchab inchendø, misagwan køriimatabig køn, kaguende mayeeløba Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig kui kørewa góben. ⁶Inchen tru Herodeswei kal-lain gwalømwan isub kasrag waram gwaløm, tru Herodíaswei nimbasrbe tru linchai eshkailø mayeelø purrabelai merrab pailaben, Herodeswane truba tabig asønaptø, tru srusrane:

⁷—iGatø, tranmø gómo! chi miabendø tranrrumøn— chibig køn.

⁸Inchen tru srusrøbe usri øyeeg chinrrig cha eshkaig køppe, Herodeswane trenchiptinchibig køn:

—Juan Bautistai turwan kan platilloyu trannrra— cha.

⁹Inchen reybe truba isui inchendø, tru mayeelø lincha purrabelai malau, treeg tranrrumøn cha, trannrrab misrig køppe, traningarubig køn. ¹⁰Incha Juanbe kailan keeri yau waben, Herodesbe turwan paringarubig køn. ¹¹Inchen tunwan para, kan platilloyu srua ya, srusran tranen, nøbe usran tranøbig køn.

¹²Inchen Juanwei mendig amøñibeløbe amrrua, Juanwei asrwan srua amba, sørabelø góen. Incha Jesúswan trunun eshkanrrab ambubelø góen.

Trattrø mil misagwan Jesús manrrai tranøb

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³Inchen Jesús Juanwan kweetsin góí wammørabe, truyugurri nøtø kan barcoyu nøørø mu misag warab waraimøsrømay ibig køn. Inchen misaamerabe truba nu wammørøppø, pueblomerayugurri webamba, nuimay katsikkatø ambub mendabelø góen. ¹⁴Inchen Jesús barcoyugurri pinaya, truba nu misag basrai ashabe, nømun lastima góben, nømui utu kwanreelan tamarøbig køn. ¹⁵Inchen yandø mawabrab góbene, nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemallabe, trenchibelø góen:

—Yube mu misakkanug kön cha. Inchagucha yandø maabenwein gøn cha, misagwan amrrai ‘ungwa’ chi cha, yamera pønrrabsrø amba, nømuyasig mamig pena manrrain— cha.

¹⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kön:

—Chi ambamibe palømøn cha. Manrrai ñim mannay— cha.

¹⁷Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—Nambe tratatrøgatø pirrimbah, pagatø peskaubatø tøgaguer— cha.

¹⁸Inchene Jesúsbe trenchibig kön:

—Yu srua amrrurray— cha.

¹⁹Incha tru nu misagwan pubilayu purramisringarua, tru tratatrøgatø pirrimeranba, pagatø peskaumeranba, tasku muta, srømbalaneb neesha, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chibig kön. Incha pirrimeran pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen,

nømbe misagwan pirishibelø gøn. ²⁰Inchen mayeeløba øska ma kørromisren, katogucha pitis undailan tasinmerayu netsøbatø doce tulishibelø gøn. ²¹Inchen tru mabeløbe ishumburwan, uregwan munchimuben, møgueløtø trattø mil góbig køn.

Jesús pi balawan arrub
(Mc 6.45-52; Jn 6.16-21)

²²Incha yandø Jesúsbe nui kusrenanøb pera unilan pisu ambøgatøsrømay merrab amrrai barcoyu nebambingarubig køn, tru nu misagwan ‘ungwa’ chib pasrappatø. ²³Incha yandø misagwan chab ‘ungwa’ chabe, nøbe nøtø kan tunbalasrø Tiusba waminchab ya, yem góben nøtø trusrø wabig køn. ²⁴Trune yandø barcobe pisuyu yabsrønguen iben, pi welarmerabe barcongøba megambubig køn, kaguende isiibe nømui malaugøba megambub ichen. ²⁵Inchen løtsøzhig yemdø Jesús pi balawan katsikka nømuimay kemallib ibene, ²⁶nui kusrenanøb pera unilø pi balawan arri ashippe, truba kwaarøb kørig købiitø trenchib trashibelø gøn:

—Kan mósig køn— cha.

²⁷Inchen Jesúsbe mói mói nømune waminchib trenchibig køn:
—iKørmø, mur isua burray! cha. Na gur cha. Kørig kui inchimøtay— cha.

²⁸Inchene Pedrobe trenchiptinchibig køn:
—Señor, trube, ñi guabe, nan ñuimay pi balawan: “Amø” chirra— cha.

²⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Amø bøs— cha.

Inchen Pedrobe barcoyugurri pinaya, pi balawan Jesúsweimay ib mendabig køn. ³⁰Incha tru mur isig ichibigwan tab ashippe, køriimataptinchibig køn. Inchen nune asentab mendaptinchen trashibig køn:

—iSeñor, wesrurra!— chib.

³¹Inchene Jesúsbe mói mói tasigu kemørabe, trenchibig køn:
—Ni góo ñui isubigwane nainug ke ka gómonrraindiitø pasra tøgaig cha. ¿Chindimbarre kaimamuitamab isugu?— cha.

³²Incha barcoyu nebamben latatø, isiibe wasrøngandø pasramisrøptinchen, ³³barcoyu purrabeløbe nune køriibala tabig waminchib trenchibelø gøn:

San Mateo 14.30

—Isa gømø, ñibe Tiuswei Nusrkain gøn— cha.

Jesús Genesaretsrø kwanreelan truba nu tamarøb
(Mc 6.53-56)

³⁴Incha yandø tru pisuyu chab larraamba, Genesaret birausrø pubene, ³⁵misaamera Jesús kui nebua ashabe, wammørørsøngarubelø gøn tru birau ørøba. Inchen nuimay maya kwanreelan srua amrrua:

36—Ñi pala itøguewa gúig urøzhigwan namun katørabashcha—chib, rrugabelø gøn.

Incha mayeeløba katørabeløbe tabig korrømisrøbelø gøn.

Møwan trømbøig kaig marøbiibe Ɂchi guerah?
(Mc 7.1-23)

15 ¹Møiløgøsrøn Jerusalénsrøngurri amrrubelø fariseosmeraba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba Jesúswan kemallabe, trencha payibelø gøn:

2—Ñui kusrenanøb pera uniiløbe namui merrabsreelø trendø treeg marøb tøgagúigwane chindimbarre itøbunabelø gøh? cha; pøs mappe, nømbe tasigwan kinømø mabelø gøn— cha.

3Inchene Jesúsbe trencha payibig køn:

—Trube,   nimgucha Tius maig maramigwan martrai p  nsrailane chindimbarre marmel   g  gue cha,   n  m   nimuimburab trend   treeg marigwan mar  g k  biit  ? ⁴Kaguende Tiusbe trendaig k  n:
 “  Nui m  skai,   nui usrane maig k  bash inchim  , tab indamig k  n”
 cha. Kat  : “M  skawan g  i, kabe usran g  i tr  mb  ig nebunrrai
 wamabigwane trunune kwanrrai pasrig k  nrrun” cha. ⁵Trune
   nimbe trenchibel   g  n: “Kan m  obe m  skawan g  i, kabe usran
 g  i trenchinrrun cha: ‘Na   nimun purugumig t  gag  igwan Tiuswan
 tranar cha.   Nimune purugunrrab gaimam  nrrun’ chinrrun cha.
⁶Incha m  ikk  ben   yeeg taikkurrimbe, yand   m  skawan, usrane
 lastima ash   purugumibe chi pal  m  n’ cha,   nimbe trenchibel  
 g  n cha.   Yeeg mar  ppe,   nimbe Tius martrai karua pasrigwane
 chigucha g  m  ig kui lataig mara srua g  n cha,   nimui trend  
 treeg mar  b t  gag  ilan mar  g k  pt  . ⁷iPalat   tabel  ! Tius maig
 karuigwan eshkabig Isaías   nimuimburab s  lwein dain g  n   yah
 chippe:

⁸I misaamerabe nan ka triit  gat   tab inndan cha.

Inchend   n  mu manrr  be nainukkurrimbe yab p  nrran cha.

⁹Nan k  riibala tabig waminchib taibe chiweingucha chi tabig
 marig k  m  n cha,
 m  guel   martrai karua p  nsrailan   yeeg maramig k  n chib
 kusrenan  b.—

¹⁰Incha Jesús misagwan nuimay wama trenchibig k  n:

—Kalut  ga m  r  b, kat   chig  i m  r  b inday cha. ¹¹M  wan trigu
 kebibiibe nune chi kaig tr  mb  ig marm  n cha. Treeg k  m  t  ,
 m  wan kaig tr  mb  ig mar  biibe trigugurri webibig, truibe si,
 nune tr  mb  ig maran— chibig k  n.

¹²Inchene nui kusrenan  b pera unii  be Jesúswan kemallabe
 trenchibel   g  n:

—  Ni   yeeg tailan fariseosmera m  rabe, namig m  rigwan
 ashtirru?— cha.

¹³Inchene n  be trenchibig k  n:

—Chi tusr k  ben nai M  skai sr  mbalasr   wabig ellgwaim  igwane
 sr  lba  au kitig k  nrrun cha. ¹⁴N  mune kag  basay cha. Kaguen
 n  mbe kabgail   kat  gan kabgailand  wei srua ambubel   g  n cha.
 Kan kabgaima kat  gan kabgaigwan srua yabe, trabyu pail  ba
 gueg  rr  nrrun— cha.

¹⁵Inchene Pedrobe Jesúswan trenchibig k  n:

—Tru ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra wamindigwan namun tab eshkarra— cha.

¹⁶Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Nimgucha chigúinguen mørmøwa bønrrøtirru cha?

¹⁷¿Chitögucha trigu kebibiibe patsau kørraigø kui ashmeelø götirru? cha, katø asrugurri webinrrab. ¹⁸Trune trigugurri webarrubiibe si, mørwei manrraugurri arrubig kua, truibe nune trømbøig marøb mindisan cha. ¹⁹Kaguende mørwei manrrø umbugurrimbe kaig isuilø góben, kweetsamelø góben, kasharawarmera itølulamig kóben, kasharameelø góbendø ishumburba, mógueløba trømbøig maramelø góben, nilamelø góben, isa wamindiilø góben, tsalø wamiilø góben, øyeelø kerriguh werrun cha. ²⁰Ilöbe si, mówan kaig rrømbøig maran cha. Inchén manrraptø tasigwan kinømuitøbe mówane chi trømbøig marøb mindishimøn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Kan ishug peg birausriig Jesúswan koreig

(Mc 7.24-30)

²¹Incha Jesúsbe truyugurri tarømisra, Tiroba, Sidónba tru ciudamera pønrrab piraumay ibig køn. ²²Inchen kan ishug canaansriig tru birau tsubiibe arrua, Jesúswan trenchib wamab kemallibig køn:

—Señor, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha chib. Nai nimbasrbe kan kwaimandzig ni mumayguen tab uñchaingaig indinab megan— cha.

²³Inchen Jesúsbe chigucha løtømuben, nui kusrenanøb pera uniiløbe kemallabe, trenchibelø góen:

—Tiusmanda, ishuwane ‘inrrø’ chi cha, namui wendautø trashib arrun— cha.

²⁴Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nane Israel misaamerai utu tru ubisha rrubiilø latailaimaytø ørig køn— cha.

²⁵Inchene tru ishuube nui merrab arrua, tømbønsrøb trenchibig køn:

—¡Señor, purugurra!— cha.

²⁶Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Pirriwan uregwan kerrawa, wera-ureezheelan kebusramibe søl gømøn— cha.

²⁷Inchene ishuube trenchibig køn:

—Øø, Señor, treebe treegwein göbendø, wera-ureezheeløguen nømui puarwei mishatsigugurri kørrabzhigwan man— cha.

28 Inchene Jesúsbe trenchibig kön:

—iIshug, ñui isubigwan nainug pasra tøgagúibe purø nuig kön! cha. Ni maig palain basraig, treeg könrrun— cha.

Inchen tru uraskurri nui nimbasrbe tabig kørromisrig kön.

Kwanrreelø truba nørrøwan Jesús tamarøb

29 Jesús truyugurri webya, Galilea pisu buluwan purayabe, kan tunbalasrø nebya, truyu wamisrøbig kön. 30 Misag truba rruba nørrø nø wainug tulundzuna, cojosmera góben, kabgailø góben, asru chiyu góben kesruilø góben, waminchab gaimabelø góben, katøgan chi gwanrrø góben tøgarmera truba nu treelan góben Jesúswei merrab srua amrrua, pønsrøben, nøbe tamarøbig kön. 31 Treekkurri tru nu misaabe ashipe, ke kwaara asha kørromisrøbelø gøn, waminchab gaimabeløbe wamindamba, asru chiyu góben kesruiløbe tabig kørromisramba, cojosmerabe ambamba, kabgailøbe asamba indi ashabe, nømbe Israel misaamerai Tiuswan truba tabig waminchibelø gøn.

Jesús pib mil misagwan manrrai tranøb

(Mc 8.1-10)

32 Incha Jesús nui kusrenanøb pera uniilan wamabe, trenchibig kön:

—Misaameran lastima gótan cha. Chabguen yu pøn gwalømguen naba warøwa, yandø chi mamig chigar gøn cha. Nømui yamay chi mameeløbe ambashig kómøtan cha. Kaguende mayutø pesannabgun— cha.

33 Inchene nui kusrenanøb pera uniiłøbe trenchibelø gøn:

—Ya nu misagweimbe ɿnambe chincha mamig wetørrayasamø? cha, ya yu mu misag warab warømøsrømbe.—

34 Inchene Jesúsbe payibig kön:

—¿Ñimbe pirri mam døgagøgue?— cha. Inchene nømbe:

—Pirri sietebah, katø mamdø peskau-ureebatø tøgaguer— chibelø gøn.

35 Inchen nøbe misagwan pirau purramisringarua, 36 nui tasigu tru pirri sietenba, peskaumeranba muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen, nømbe

misagwan pirishibelø gøn. ³⁷Inchen mayeeløba øska ma kørromisren, katogucha tru pirisaig undailan tasinmerayu siete netsøbateelø tulishibelø gøn. ³⁸Inchen tru mabeløbe ishumburwan, uregwan munchimuben, mögueløtø pib mil góbig køn. ³⁹Incha Jesúsbe yandø misagwan chab ungwa chabe, barcoyu kebya, Magadan birausrømay ibig køn.

Fariseosmeraba, saduceosmeraba kan mana asiimíig martrai miab

(Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

16

¹Fariseosmera góben, saduceosmera góben Jesúswan ashhab ambabe, nun chiyugóben kebenøsrkøg køptø, mana asiimíig miabelø gøn Tius nøba pasrain gúi ashhab.

²Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Yandø maaben misrene, ñimbe øyah chibelø gøn cha: “Tab gwaløm górrab asønan cha. Kaguende srømbalabe ke pigøzhig basran” cha. ³Inchene løtsøbe ñimbe trenchibelø gøn cha: “Møimbe kaig kwaløm kónrrab asønan cha. Kaguende srømbalabe ke wañindø kasraim basran” cha. Pøs pala wañi maig basrai asha, ñim ‘øyeeg kónrrun’ chib, ‘øyeeg kónrrun’ chib waminchibeløbe, iMøin gwaløm chi pureb arrubigwane, trube, ‘øyeeg kónrrun’ chinrrab wetøgørrørrab gaimabeløbe mailø gógue! cha. ⁴Møin gwaløm kaig misaamera, kan kasharawar peeба itøluløpteelø lataitøwei Tiusbatø bønrrømø misaamera kailø, Tius naba pasrain gúi ashhab marig miatan cha. Inchendø asha górrai katøgan chigøben peg kenamara tranmøtø, tru Jonásweiwandø eshkamønrrun— cha.

Incha nømune pønrramnetø, iptinchibig køn.

Fariseosmeraba, saduceosmeraba kusrenanigwan ashiptø guy
(Mc 8.14-21)

⁵Nui kusrenanøb pera uniilø pisu ambøgatøsø chab larraambabe, pirri srua amrrumigwan pesan amrrubrain gúi isuptinchibelø gøn. ⁶Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Au, ñimbe levadura fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba ashiptø guy— cha.

⁷Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe kangurri gangurri trenchibelø gøn:

—Nam pirriwan srua amrrumuimbarre trenda chindah— cha.

⁸Inchene Jesúsbe nóm trenchib purrai ashabe trenchibig kón:

—¿Chindimbarre kangurri gangurri ‘pirringar guer’ chib purrøgue? cha. Ñim góui ñimui isubigwan nainug ke kagoménrraindøzhig pasra tøgar cha. ⁹¿Katøgucha ni chigúinguen mørmeelø gó chindah? cha. ¿Tru na trattrøgatø pirriwan trattrø mil móguelan pirishiben, undailø mam tasin tulisaigwan ni trunundøguen ke isumeelø gó chindah? cha. ¹⁰Katø tru siete pirriwan tru pib milwan pirishiben, ¿tru unchibigwan mam tasin tulisaigwan isumeelø gó chindah? cha. ¹¹¿Ñimbe mandeelø góh cha, chigúinguen mórmónrrappe, na pirriwan waminchib wamubendøbe, nabe tru levaduran fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba ashiptø guy cha, nabe trunun waminche?—

¹²Inchen nómune ‘tru pirriyu pusri levaduran ashiptø góñrrigay’ chimøtø, ‘tru fariseosmeraba, saduceosmeraba kusrenaniilan ashiptø góñrrigay’ tain góui yandø wetøgørrabelø góñ nómbe.

Pedrobe Jesúswan: “Cristo góñ” chib
(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³Jesús Filipo birau Cesareasrø puabe, nui kusrenanøb pera uniilan payibig kón:

—¿Misaamerabe Møg Misra Arrubigwane mu góñ dah?— cha.

¹⁴Inchene nómbe trencha lótabelø góñ:

—Møiløbe ‘Juan Bautista góñ’ chiben; møiløbe ‘Elías kón’ chiben; møiløbe ‘Jeremías kuinrrun’ dan cha, kabe møikkøben ‘Tius maig karuigwan eshkabig kui’.—

¹⁵Inchene nöbe trencha payibig kón:

—¿Trune ñimbe nane mu góñ chinrrague?— cha.

¹⁶Inchen Simón Pedrobe trencha lótabig kón:

—Ñibe tru Cristo, Øsig wab Tiuswei Nusrkain góñ— cha.

¹⁷Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñibe mayanguen tab góig kón cha, Simón Jonáswei nusrkai. Kaguende ñune iigwane yaumbaig, animbaig, ka móñ kenamarøb eshkamøtø, nai Møskai srømbalasrø wabig eshkan cha. ¹⁸Inchen nagucha ñune, ñibe Pedro góñ char cha. Nai iglesian i slug bala mara pasramønrrun cha. Inchen kwamig kónrrai marøb

pasrabigwei maramburab marøbikken tru iglesiane ni chinchaguen kananrrab gaimanrrun cha. ¹⁹ Srømbalasrø Tius nø ashib karub wainug llavimeran ñun tranamønrrun cha. Ni yu pirau lusrøb lataig marene, srømbalasrøngucha lusrøb lataitøwei martrun cha. Ni yu pirau pichib lataig marene, srømbalasrøngucha pichib lataitøwei martrun— cha.

²⁰ Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera unilan mungøben eshkab gønrrain gømø garua basrøbig køn, nøbe tru Cristo gúi.

Jesús nø kwamigwan eshkab

(Mc 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Incha tru uraskurrimbunø Jesúsbe nui kusrenanøb pera unilan ‘øyeeg kørnrrabig køn’ cha, eshkab mendabig køn. Nune Jerusalénsrømay yamig nebuben, misagwan karubelø kölli misaamera, sacerdotesmeran karubelø gøben, Moisés pørigwan kusrenanøbelø gøben, truba rruba kaig indinab megawa, kweetsig kømig nebunrrun cha. Inchendø pøn gwalømyube katø øsiiranrrun chibig køn. ²² Inchen Pedrobe nun nøørøsrø pera ya, murtø waminchib mendabig køn:

—Tius ashib wawa, Señor, ñun øyeeg puraimuimbe— cha.

²³ Inchen Jesúsbe keeshabe Pedrone trenchibig køn:

—Satanás, nainukkurri tarømisr cha. Niibe nane peñchai ke ka srurrengwangarub attan cha. Kaguende ñibe isuppe, Tius lataig isumøtø, möguelø isuimay isun— cha.

²⁴ Inchabe Jesúsbe nui kusrenanøb pera unilan trenchibig køn:

—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø

nuimburabigwangøba isumøtø, nui kuruswan mutab, nai mendig arrum nebunrrun cha. ²⁵ Inchen møikkøben øsig kømigwangøba isubiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kømigwan wetørrawa, tøgagønrrun cha. ²⁶ ¿Kan mög yu pirau chine købigwan kerrigu nuindø maringucha, nui øsig kømigwan trubisaibe, chiwein gúi tabig kørnrrab gø? cha. Kabe ¿kan møøbe kwamønrrappe, chi rranøbsruerah?

cha. ²⁷ Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe Møskawei purø nuig tørguegwalmabigu nui ángelesmeraba arrua, møilandøgucha nøm maig marig køben treeg tranrrun cha. ²⁸ Pøs nabe ñimum cierton trendamønrrun: Møiløgøben yu purrabelø tru Møg Misra Arrubig nø ashib karunrrab attrab kenamisren, trunun nebua ashmøwatøbe, kwanrraamøn— cha.

Jesús ke peemayig misrøb
(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

17 ¹Øyeeg taig yandø trunewei kan gwalømdø baløben, Jesúsbe Pedronba, Santiagonba, nui nuneg Juanwanba nøørø kan pala tunsrømay pera ibig køn. ²Incha trusrø nømui merrab Jesúsbe ke peg lataig misrøbig køn. Inchen nui maløbe nøsig lataig tørbilabig misren, nui kewagúiløbe puløzhig pilabig lataig misrøbig køn. ³Inchene móimbe Moisésba, Elíasba, Jesúsba waminchib pønrrai ashiptinchibelø gøn. ⁴Inchen Pedrobe Jesúswane trenchibig køn:
—Señor, nam yu pønrramibe purø tab gótan cha. Ñi martrain góbene, pøngatø ya-ureg na maramøh cha, kan ñui, kan Moiséswei, kan Elíasweingue.—

⁵Inchen Pedro waminchib pasramnetø, kan wañi tørbilabig nømun pinøbulen, wañi umbugurri kan wam trenchibig køn:
—Iibe nai Nusrkai undaraaig køn cha. Nabe nuimburab truba tab góu war cha. Nune møray— chibig køn.

⁶Inchen iigwan mørøppø, nui kusrenanøb pera uniiløbe truba rruba kørig kuilø, maløwan pirau kebatamnegatig utsøbasrøbelø gøn. ⁷Inchen Jesúsbe nømun kemalla katørab trenchibig køn:
—Chi køriimatømøtø, kurray— cha.

⁸Inchen nøm kurraashene, mugucha kenamuben, Jesúswane nøtø basrai ashibelø gøn.

⁹Incha tru tunsrøngurri kørrørrub amrruabe, Jesúsbe trenchib karubig køn:

—Mungucha waminchib gønrrab gómos cha, tru asigwan, tru Møg Misra Arrubig kwailai utugurri øsiirawa katø kurramnegatig.—

¹⁰Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan payibelø gøn:
—Trube, treeg købene, Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe ñchindimba Elíasmerrig arrumig køn dah?— cha.

¹¹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Elíasbe arrubwei inchun cha. Incha nøbe kerrigu katøyug tamara pønsrønrrun cha. ¹²Inchendø nabe trendamønrrun: Elíasbe arrubguen inchen, nune mu góu nebua ashmøtø, nømun maig marøg købendø, mariq køn cha. Møg Misra Arrubikkucha treetøwei nømui tasku kaig marinab meganrrun— cha.

¹³Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúsbe tru Juan Bautistan wamindin góu wetøgørrabelø gøn.

Kwaimandzig tøga unan Jesús tamarøb

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

14 Misag truba nu pasrainug nøm chab pubene, kan móg pua, nui merrab tømbønsrabe, trenchibig køn:

15 —Au, nai nusrkawan lastima ashcha cha. Kaguende pesannabig tøgaig kua, truba trømbøig nebuinab megabig køn cha. Katø gatø nagu kebeñib, piyu kebeñib inchibig køn cha. **16** Na ñui kusrenanøb pera uniilaimay pera arrubendø, tamartrab gaiman— cha.

17 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—iKan ñim mói misaamerå kørenrrab inchimeelø larrø gailø! cha, ¿nabe managatig ñimba unamig kørerah? cha. ¿Kan øyeeg ashiptø managatig ñimba unamerah? cha. Unan yusrø naimay srua amrruy— chibig køn.

18 Inchene Jesúsbe tru kwaimandzigwan nama, unainukkurri wambig weguchen latatø, unøbe tabig kørromisrøbig køn.

19 Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe nømdø nøørø Jesúswan kemalla, trencha payibelø gøn:

—¿Nambe kwaimandzigwan wambig weguchappe, chindimba kaimah?— cha.

20 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Kaguende ñimbe ñimui isubigwan nainug ke ka gómonrraindiig basra tøgar gøn cha. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ñim kan murtasa yellburaptiitøguen ñimui isubigwan nainug pasra tøgar guimbe, ñim i tunwan: “Yugurri mendamisra, katøgansrø purainrrø” chibene, tru tunbe purainrrun cha. Pøs ñimuimbe chitøgucha kaimamdiibe chi gaagøn cha.

21 Kaguende øyeeg kwaimandziibe Tiuswan purugurra chib miaitøgaba, ayunab indiitøgaba treeg marendøwei webibig køn— cha.

Jesús katøle nui kwamigwan eshkab

(Mc 9.30-32; Lc 9.43-45)

22 Galilea birausrø ketøtø amøñippatø Jesúsbe trenchibig køn:

—Tru Møg Misra Arrubigwane móguelai tasku tranig kørerun cha. **23** Inchene kweechen, pøn gwalømyube gatø øsiirawa kurrønrrun— cha.

Ligwan wammørabe, nømbe truba isui inchibelø gøn.

**Tiuswei yawan tøgagúimburø an
bagaramigwan Jesús pagarangarub**

24 Jesúsbə nui kusrenanøb pera uniiløba Capernaumsrø pubene, Tiuswei yaburø trendø an bagaranrrain daigwan an utabelø Pedroimay ambabe trenchibelø gøn:

—¿Ñimui kusrennøbikkan Tiuswei yaburø trendø truburø an bagarab gømigwan pagaramíig kuitarru?— cha.

25 Inchēn Pedrobe:

—Øø, pagarabwei inchibig køn— cha løtabig køn.

Incha Pedro yau kebibene, Jesúsbə øyeemerrig trenchib waminchibig køn:

—¿Simón, ñibe maig isuguh? cha. ¿Yu pirau reymerabe trendø pagaramigwan pagaraig utappe, numeran utah? cha: ¿Nømui misaamerandøweindeh? Kabe: ¿Peesrøngurri amrrub misaamerandeh?— cha.

26 Inchēn Pedrobe trenchibig køn:

—Peesrøngurri amrrub misaameran utabelø gøn— cha.

Inchēn Jesúsbə trenchibig køn:

—Trube, treeg købene, tru birau misaameratøweimbe chi pagaramikken palømuinrrun cha. **27** Treeg kuingucha, nambe mungucha namishimønrrab, nu bisuyumay ya, anzuelun ke keguchendø, megamisrøb peskauwan wesrunrrig, chibig køn. Incha peskauwei trigwan kurabe, kan an wetørranrrabguen cha, maya tranamigwan neikke. Incha naimburøba, ñuimburøba srua ya, pagarau— chibig køn.

¿Tiuswei merrab mas nuibe mu guerah?

(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

18 ¹Inchen tru urastøwei nui kusrenanøb pera uniilø Jesúswan kemallabe, trencha payibelø gøn:

—¿Srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrømbe mas nuibe mu gøh?— cha.

²Inchēn Jesúsbə kan unan wama, nømuin døbøtag pasrabe, ³trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim peemayelø misrøb, ureg lataig misrmuisruandøbe, srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuube managuen kebamrraamøn cha. ⁴Nøasiitø ‘nuig

kurmab' isumíig, i unø lataig misrøbiibe, srømbalasrø Tius nø ashib karub waigu mas nuig køn cha. ⁵Inchen møikkøben kan i unø lataigwan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan chibig køn.

Kaig mara kebenamibe kørig kømdiig køn
(*Mc 9.42-48; Lc 17.1-2*)

⁶'Møigwan gøben i shushmera latailan nan kørebelan kaig mara kebenøsrkøbigweimbe, trembe tru tirigu kitsig nu srugwan naashigu mesra, mar umbusrø kegucha, pi gueesra kwangaruinguen søl góbsruinrrun cha. ⁷Yu nam waraig pirøwaimburappe kan yeekkucha gúita, chine pønrrabelø misagwan kaig martrai inchib pønrrøben, trune kaigwan nø bera mara kebenøsrkøb mówaimbe ɬmaig kørerah?

⁸Inchawei ñui tasig kui, ñui srøb gúi kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkøbene, para, kuchi. Managatig øsig wamsrø tasig palabig kui, cojo gúi kebyamikken søl gønrrun, pa tasig tøgaig, pa srøb tøgaig tru managuen kwamø nagu kegutsig köbgunrriibe. ⁹Inchen ñui kab kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkøbene, wesrua, kuchi chibig køn, managatig øsig wamsrø kan gaptø tøgaig kebyamikken søl gønrrun cha, pa gab pusraig møra melamnug kwamø nagu kegutsig köbgunrriibe.

Kan ubisha rrubigwan kemesra wamindig
(*Lc 15.3-7*)

¹⁰'Au, i shushmeran móilandøgucha kashmøtay. Kaguende srømbalasrø nømui ángelesmerabe nai Møskai srømbalasrø wabigwei maløwan chu urastøgucha ashib pønrran char nabe. ¹¹Kaguende Møg Misra Arrubiibe tru trubig købigwan kaigyugurri wesranrrab arrig køn cha. ¹²¿Ñimune maig asønata? chibig køn. Kan móg cien ubishamera tøgagua, kan pella ya, trubøbenma, noventa y nueven tunbalawan waramnetø, tru pella trubabigwan kabe ɬchugøben lanrrab imønrraitarru? cha. ¹³Incha nabe ñimun cierton trendamønrrun: Wetørrappe, tru trubabigweimburab mas purø kasraaranrrun cha, tru noventa y nueve ka amøñibelaimburab lataguen gómos. ¹⁴Øyeetøwei ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe i shushmeran ni kanguen trubømuimbemab indan chibig køn.

Ñui nuneg ñun kalø maren, ulø baymø mandø pesannamig
(Lc 17.3)

15 Inchawei ñui nuneg ñun chigøben kaig marene, ya, ñibe nundø mara, waminchi. Incha nui kalø marigwan kalø marig kui ashchay nebua isungaru. Inchen ñun mørrene, ñibe ñui nunewane tab górrømisrtrai kusrawa basran. **16** Inchen ñundø mørøg kómui inchene, trube, kandø góui, pagatø góui wamø, chi bub arrubigwandøgucha pailø góui, pønelø góui maig kuigwan nøm wamindigu treeg kórrømarig kónrrai. **17** Inchen truilangucha mørøg kómui inchene, trube, iglesiayuelan eshkau chibig kón. Inchen gatø iglesiayuelan mørøg kómui inchene, trubeguende, yandø Tiuswan ashmiig judío gómiig lataig, kabe kan romasreelayasig an utaptø wabig lataig mara kórrømaray cha.

18 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ñim yu pirau lusrøb lataig marene, srømbalasrøngucha lusrøb lataitøwei martrun cha. Inchen ñim yu pirau pichib lataig marene, srømbalasrøngucha pichib lataitøwei martrun cha.

19 Nabe katø ñimun trendamønrrun: Ñim móikkøben pailø yu pirau chigøben Tiuswan mianrrab lata kandø isua burramisra, miabene, nai Møskai srømbalasrø wabiibe ñim miaigwan tranrrun cha. **20** Kaguende pailø góui, pønelø góui nai munchiyu tulundzuna purrainuube nabe nømui utu pasrar— cha.

21 Inchen Pedrobe Jesúswan kemalla, trencha payibig kón:
—Señor, nai nuneg nan chigøben kaig marøbig marene, nabe ñimam biejegatig pesannab ulø baymumig kónrrab gó? cha. ¿Kabe sietegatiitøteh?— cha.

22 Inchene Jesúsbe trenchibig kón:
—Nabe siete nebumnegatiitø chimur cha. Treeg kómøtø, sietebatø setenta biejeskatig char— chibig kón.

Karuig megabig larrø gaigwan kemesra wamindig

23—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe kan rey nui karuindiig melabelø nømui ulø misriilan mayambatø ulø gótašchab ashchab wamisrøb lataig kón. **24** Incha truigwan ashib mendøbene, kan truba rruba nu an ulø misraigwan pera amrrubelø gó. **25** Inchen tru i móøbe katøburø anwan ungwa chinrrab gaimaptinchene, nui reybe nunba, nui srawanba, nui uregwamba

nui chi tøgagúigwanbañau yanrrai karubig køn, tru ulømisri anwan wartrai. ²⁶Inchen nui karuindiig megabiibe reywei merrab tømbønsra trenchibig køn: “Au, nai rey, tiusmanda, nan øyeeg nebui megaben lastima ashibsrumugu cha, kerrigu nai uløwan wartrumøn” cha. ²⁷Inchene reybe waachawan yeeg nebuítamab isua, nui ulø misrigwan paymønrrab kaabasha, ka inrrai, ka elachibig køn.

²⁸Inchen tru karuindiig megabiibe webya ya, katøgan nøba lincha karuindiig megabig nun lamøtiig ulø misraigwan katappe, naashigu merrarrawa, ke chab isrømbuløsrkøb trenchibig køn: “Nai uløwan trannrra” chib. ²⁹Inchene tru nøba lincha karuindiig megabiibe nui merrab tømbasra trenchibig køn: “Tiusmanda, nan lastima ashcha chib. Uløwan tranrrumøn” cha. ³⁰Inchen kane kagøbashig kømuptø, kailan keeri yau keeringarubig køn nui uløwan tranamnegatikke.

³¹'Inchen katøganelø tru karuindiig lincha melabeløbe øyeeg inchen trunun asha, nømune truba puskwaben, chi purayaigwan kerrigu hreywan eshkanrrab ambubelø gøn. ³²Inchen reybe tru kagøbashmø ulø bayiptiigwan wamønrrab øra trenchibig køn: “iKaruindiig megabig, larrø gaig! cha. Ñi nan ulø gúigwan nagurrima ñun ulø baymø, pesannar cha, ñi kaabashcha chib truba rruba rrugaben. ³³Pøs ñigucha tru karuindiig ñui lincha megabigwane maindi lastima asambala chibig køn, na ñun lastima ashib lataitøwei.” ³⁴Incha reybe truba namaptø, maya ulø gúigwan kerrigu anwan waramnegatig kaigyu møra meganrrai marøbelan tranøbig køn cha. ³⁵Inchabe Jesúsbe trenchibig køn:

’Nai Møskai srømbalasrø wabikkucha ñimune øyeetøwei martrun cha, ñim møitøgucha ñimui nunewan manrraugurri kerrigu newan pesannab, kagøbashmuisruandøbe.—

Sraimba, keeba petiyamumigwan kusrenanøb
(Mc 10.1-12; Lc 16.18)

19 ¹Jesús øyeelan chab waminchabe, Galileasrøngurri ya, Judea birausrø pubig køn, Jordán bi ambøgatø pørr gal-labgatøsrø. ²Inchen misag truba nu mendig amben, truyu kwanreelan tamarøbig køn.

³Inchen fariseosmera Jesúswan kemallabe, chincha gøben kebenøsrkønrrab isua, trencha payibelø gøn:

—¿Ka chigurrin góben srawan kutsamig chi merømíig kóchindah?— cha.

⁴Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—¿Ñimgan Tiuswei wamwan pörigu lemeelø gófirru cha, tru srøsrø marøb uras marøbig Tiusbe: “Møwanba, ishuwanba ellmarigwan”? ⁵Incha Tiusbe trendaig kón: “Øyeekkurri móøbe móskawanba, usranba elatchun cha, nui sraimba kandø gónrab. Incha tru pailøbe kan asrtø gónrur” cha. ⁶Inchawei yandø pailø gómos, kan asrtø góen. Inchawei treeg kóbene, Tius kandø mara lindisaigwane móøbe tarømaramig kómón— chibig kón.

⁷Inchene nómbe trencha payibelø góen:

—¿Trube treeg kóbene, Moisésbe chindimba kilga mara, purørtrain garuig kóh? cha, srawan tarømisrtrab— cha eshkabig.

⁸Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñimui manrrømera isumíig larrø mureløgurri Moisésbe ñimui sralan ka treeg marbasig kón cha. Inchendø srøsrøbe øyeeg kómuig kóbig kón cha. ⁹Trune nabe trendamønrrun: Kan móg, nui sraimbe katøgan móøba trømbøig marøb itølulmubendø, nui srawan kucha, katøgan ishuuba kasharabiibe, itølulan— cha.

¹⁰Inchen nui kusrenanøb pera uniiłøbe trenchibelø góen:

—Srawanba, kewanba øyeeg pubig kóbene, trembe kasharamuinguen— cha.

¹¹Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Kasharamønrrab tamibe mayeelain gómon cha. Tius truburab gónrrai traniilaindøwein góen cha. ¹²Møguelane kasharamumig chigurrin góben øyeeg katabelø lataig pónrran cha. Kan utueløbe kasharamigwane chi palai mørtrabgailø usrai patsaugurri treeg kal-lawar góen cha. Inchén kan utuelane sralø balai mórmønrrai capawa górrømariilø góben, kan utueløbe srømbalasrø Tius nø ashib karubweimburabikkurri ka trendø nómüinetø tre latailøtwei misran cha. Møikkøben Tiusweimburabeløyu marøb úñchab treeg kórrømisramdiig kui mørabe, treeg kórrømisr— chibig kón.

Uregwan Jesús mayanguen tab gúilø gónrain chib
(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³Inchen Jesúsweimay ureemeran srua amrrubelø góen, nómüim bala tasigwan estsara, nómüimburab Tiuswan mianrrai. Inchén nui

kusrenanøb pera uniiłøbe tru srua amrrubelan namaptinchibelø gøn. ¹⁴Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Uregwane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende srømbalsrø Tius nø ashib karub waibe nøm latailaiwein gøn—cha. ¹⁵Incha tasigwan uregweim bala estsarabe, nøbe truyugurri ibig køn.

Kan pua móg Jesúsba waminchib
(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶Kan móg Jesúswan ashchab yabe, trencha payibig køn:

—Kusrennøbig, managatig øsig kømigwan na tøgagønrrappe, Ʉchigøben tabiibe chi maramø?— cha.

¹⁷Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Ñibe nane tru tabigweimburappe chindimba paygu? cha. Mugucha tabiibe kaaben, Tiustøwein gøn cha, tabiibe. Inchawei managatig øsig kømigwan tøga basrønrrappe, Tius maig maramigwan martrai pønsraigwan møra, mar— chibig køn.

¹⁸Inchen matsinøbe:

—¿Møilø góh?— chibene,

Jesúsbe trenchibig køn:

—Kweechimøwei, itølulmøwei, nilømøwei, katøganuimburab isa waminchimøwei, ¹⁹usri møskawan maig købash inchimø, tab inchib, katø ñima ñiasiitøwei maig undaguig køppe, ñui mendaigwangucha treetøwei undaarab inchi— chibig køn.

²⁰Inchene matsinøbe trenchibig køn:

—Nabe iilane kerriguh marøbig kur cha. Masbe Ʉchitø balerah?— chiben,

²¹Jesúsbe trenchibig køn:

—Chigucha palømíig newan tabig kønrrappe, ya, ñui chi tøgagúigwan yana, waachameran tranø cha. Treeg marabe, srømbalsrømbe chigurrimbunø tøgagønrrabguen cha. Trugurrimbe arrua, nai mendig amø— chibig køn.

²²Inchen tru matsinøbe iigwan mørøppø, truba isui ibig køn, kaguende truba puaig kua.

Chi tøgagúigwangøba isubigweimbe køramdiig køn

²³Incha Jesúsbe trenchibig køn nui kusrenanøb pera unilan:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Srømbalasrø Tius nø ashib karub wainug kan puaig kebyamibe truba murig kòn cha. ²⁴Kan camelloguen tsusain gal rrabyu illmø larrayandiig køben, kan puaibe Tius nø ashib karub waisrø kebinrrab gaimanrrun— cha.

²⁵Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe iigwan mørabe, truba kwaarøb trenchibelø gòn:

—Treeg kòbene, Ɂkaigygurrimbe mu gói wesraig kònrrautah?— cha.

²⁶Inchen Jesúsbe nòmun ashabe, trenchibig kòn:

—Møgueløbe iigwan martrab gaimanrrun cha. Trune Tiusweimbe si, chitögucha maramdiitø gòn— cha.

²⁷Inchen Pedrobe trenchibig kòn:

—Au, nambe chi tøgagúigwan kerrigu elacha, ñui mendig amrruig kòn cha. ɁNambe, trube, chi utamig kònrrerah?— cha.

²⁸Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Katøyug chi kòbigwan srøig tamarøb uras tru Møg Misra Arrubig nø wamisrig tørguegwalmabigu nø wamisrøb uras, ñim nai mendig amøñibeløbe tru purramisra karub purraig doce pønrrabeløyu purramisra, tru doce nusrkalø Israelwainukkurri karrab misaameran ñim ashib karub purramisrtrun cha. ²⁹Inchen mayeeløba yameran, nunelan, nuchalan, usri møskawan, uregwan, pirømeran nai munchigurrindø elachibeløbe cien biejes menrragu en utab, katø managatig øsig kømigwangucha Tius tranig utønrrun cha. ³⁰Inchen møiløgøben moi ya yu pirau nømmerrig bønrrabeløbe trusrømbe srabe melønrrun cha. Inchen yu pirau srabe melabeløbe, trusrømbe nømmerrig bønrrønrrun— chibig kòn Jesùsbe.

Uvas trau kwallibelan kemesra wamindig

20 ¹—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig kòn, kan pirø buaig truba løtsøzhig nui uvas ellguailøyu kwallchabelø lanrrab webibig lataikke. ²Incha tru piunmeran mawawan mayan bagaramig kòben treeg bagaranrrab misra, incha nui uvas ellgwainug kwallchay øran cha. ³Incha tru løtsø las nueve katøyug webarruabe, katøganelø plazayu chi maramikkar purrai ashabe, ⁴trenchibig kòn cha: “Ñimgucha nai

uvas ellgwainug kwallchab ambay cha, maig pagaramigwan treeg bagararrumøn” cha. Inchen nømbe ambubelø gøn. ⁵Incha puaibe katøyug kwaløm døbøtag webya, katø maaben las treskucha webya, treetøwei marøbig køn. ⁶Incha maaben las cinco gøsrøn katøyug plazayumay yabe, katø møiløgøsrøn chigucha maramikkar purrai ashabe, trencha payibig køn: “¿Nimbe mawa ørøba chi marmøbe yube chinchib purrøgue?” cha. ⁷Inchene nømbe trencha løtabelø gøn: “Namune muguen chi maramig tranmøtan” cha. Inchen nøbe trenchibig køn: “Nimgucha ambay cha, nai uvas ellgwainug kwallchab.”

⁸Inchen yandø yem misren, tru ellmarig buaibe nui kwallibelan ashibiwane trenchibig køn: “Kwallib melabelan wama, pagarau cha. Tru srabe guerrubelanmerrig pølbasra, srøsrø guerrubelane srabe bagaranrrig” cha. ⁹Tru maaben las cinco lutau góben kebambubelømerrig kemalla, møitøgucha mawa ørøba marøb meløwa lataitøwei neig utabelø gøn. ¹⁰Inchen yandø merrab kebambubeløbe mas utamuitamab isua meløbenba, nøm møitøgucha mawa ørøba marøb melaigwandøwei utabelø gøn. ¹¹Incha tru marøb melaimburø anwan utabe, tru ellmarig buaigwane nømdø truba namig waminchib mendabe, ¹²tru puaigwane trenchibelø gøn: “I tru srabe guerrubelø kan urazhiitø marendø, ñibe truilangucha nam pørryu mawa mawa marøb melabelan lataitøwei lata bagaran” cha. ¹³Inchen tru tra buaibe nømun móigwan gøsrøn trenchibig køn: “Kasuku, nabe ñune chigucha chi kalø marmur cha. ¿Yamba mawa marigwan ñune øyah pagararrumøn chiben, ñibe treeg kørømisrømmørgøppø? cha. ¹⁴Ñui an ganaigwan cha, chibig køn. Møimbe inrrø cha. I srabe martrab kebarrubigwan ñun lataitøwei pagarag køben treeg pagarar cha. ¹⁵¿Nan maig maramdiig køben, naiwane nabe na asha maramig kømuitarru? cha. ¿Kabe na merøgomíig menrra tabig kui ashiptø ñibe pusrkwai ashkuh?” cha.

¹⁶Inchawei møi ya srabe melabeløbe nømmerrig bønrrøben, møi ya nømmerrig bønrrabeløbe srabe melønrrun— cha.

Jesús nui kwamigwan pønmayguen eshkab
(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷Jesús yandø Jerusalénsømay nebib yabe, nui doce kusrenanøb pera uniiilan nøørø wama, trenchibig køn:

18—Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe Møg Misra Arrubigwane sacerdotesmeran karubelanba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba tranen, truiløbe nune kwanrrai pasrtrun cha. 19Incha nømbe nun indzatø ashib, kurraguchib, kurusu mesrøb inchai judíos kømeelan tranrrun cha. Inchen pøn gwalømyube katø ñosiirawa kurrønrrun— chibig køn.

**Santiagonba, Juanwanba pinrrø menda purrønnøbsrumugu cha,
Señorwan usri treeg miab**

(Mc 10.35-45)

20Zebedeowi nusrkalai usrimbe nui nusrkaløba Jesúswei merrab chigøsrøn mianrrab, nøbe tømbasrøbig køn. 21Inchene Jesúsbe payibig køn:

—¿Chi baløta?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Ñi ashib karub wainug nai nusrkalan, kanun kusrmay, kanun ñui atsimay purramisringarurra— cha.

22Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñimbe chi miab pønrrermabguen mórmøn cha. ¿Na tru copayu mutsam biwan, kabe ñim muchibsrugueh?— cha.

Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—Øø, mutsamønrrun— cha.

23Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Na mutsim biwane si, ñimbe muchibwei inchun cha. Inchendø tru kusrmayba, atsimayba purrønnamigwane na rranamig kømøn cha. Tru purramibe nai Møskai tru purrønrrabelayasig tamariilaindøwein gøn— cha.

24Inchen tru nui kusrenanøb pera uniilø diezeløbe trunun mørabe, tru pa nunelane namabelø gøn. 25Inchen Jesúsbe nømun wamabe trenchibig køn:

—Ñimguen ashen, judíos kømø misaameran karub purrabeløbe nøm karub tøgagúilane maig købash inchib ke nøm garub purran cha. Inchen truyu móguelø nørreelø nøm garub purrabeløbe mungucha manchinrraingaig karub purrabelø góí ashchai nømbe kenamaran cha. 26Trune ñimui utube ñimbe øyeelø gømumig køn cha. Treeg købgunrriibe, ñimui utu mas nuikkug købene, katøganelø karuindiig

megamig kón cha. ²⁷Inchen nímuí utu móikkóben nímmerrig melag kóbene, katóganelø karuindiig megamig kón cha.

²⁸Kaguende øyeetøwei tru Møg Misra Arrubikken katóganelø nuyasig marøb melónrrai arrumøtø, nøguen katóganelayasig marøb meganrrappa, nø kwaitøga truba nu misagwan purøbagarawa, kaigyugurri wesranrrappa arrig kón— chibig kón.

Pailø kabgailan Jesús tamarøb

(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹Nøm Jericógorri webamba ambene, misaamerabe truba nu wendautø ambubelø gón. ³⁰Inchen pailø kabgailø may menda purrøwabe, Jesús purayai mørøppe, trenchib trashibelø gón:

—iNamun lastima ashcha chib, merrabsø Davidwei Nusrkai!—

³¹Inchen misaamerabe niløtø burrønrrai namingucha, nømbe mas mur trashib trenchibelø gón:

—iSeñor, namun lastima ashcha chib, Davidwei Nusrkai!—

³²Inchen Jesúsbe pasramisra, kabgailan wamabe, trencha payibig kón:

—¿Nimuyasig na chi maramig baløta?— cha.

³³Inchene nømbe trenchibelø gón:

—Señor, namune namui kabmera ashibig misrimbe gótan— cha.

³⁴Inchen Jesúsbe nømun lastima asha, nømuí kabmeran katórabene, tru urastø kabgailøbe ashibelø misra, Jesúswei mendig ambubelø gón.

Jesús Jerusalénsrø kebib

(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

21 ¹Yandø Jerusalénsrø chab pub amba, Bettagé pueblo tru Olivos Tunsø chab puabe, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilø pailan ²trenchib karua ørøbig kón:

—Ø pinrrøguesrø yamera tsitsø bønrrabsømay ambay cha. Trusrømbe pubyutø kan burra, burro-unøzhig peraig, litsig wetørranrrun cha. Incha picha, srua amrrunrrigay cha naimay. ³Inchippa móikkóben chigóben chibene, øyah chinrrigay chibig kón: “Señor palai indan” cha. Inchen truibe pebrrun— cha.

⁴Øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshkabig maig taig treeg nebunrrain gúig kón, tru øyah chib pørig:

⁵ Sion ciudayuelan øyah chib eshkau cha:
 “Asay chib, ñimui Rey ñimuimay arruppe,
 chigucha chi nuig kómiig lataig kan burroyu,
 burro-unøyu itøguana arrun daig, kan carga nigab animal
 lluig unøyu.”

⁶ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesús maig karuigwan treeg mara, ⁷ burran unanbañau srua amrrua, nømbe nømui kewagúilan burranba, unanba kayen, Jesúsbe itøguanabig kön. ⁸ Inchen misag truba nu basrabiibe møiløbe nømui kewagúilandøwei maywan kayen, møiløbe kullag srarcheelø luticha kayibelø gøn. ⁹ Inchen merrab amrrubelø lata, wendau amrrubelø lata, øyah chib trashib amrrubelø gøn:

“iRey Davidwei Nusrkai Hosanna! chib.

iSeñor Tiuswei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab gúig kön! chib.

iSrømbalasrømbe Hosanna!” chib.

¹⁰ Jesús Jerusalénsø kebibene, maya misaamera ke chi indi asamgaig inchib, møiløgøben trenchib payibelø gøn:

—¿Iibe mu gøh?— chib.

¹¹ Inchen tru nu misag søtøbe trenchibelø gøn:

—Iibe Tius maig karuigwan eshkabig Jesús Galilea birau nazaretsriig kön— cha.

Jesús Tiuswei yawan chish marøb

(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Jesús Tiuswei yau kebya, truyu mayeelø yanøb, penab inchib warabelan søtøba wambig webetabig kön. Katø misagwan an yunømarøbelai mishatsiimeran utsøbetab, palomasmera yanøbelø purraigwan utsøbetab inchibig kön. ¹³ Incha trenchibig kön:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kön cha: “Nai tab yabe Tiuswan wamindi ya gøn cha, trencha wamig könrrun” cha. Trune ñimbe nileelø warain rrab marin gøn— cha.

¹⁴ Inchen tru Tiuswei yau kabgailø gøben, cojosmera gøben Jesúswan kemallen, nøbe tamarøbig kön. ¹⁵ Inchen sacerdotesmeran karubeløba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba Jesúswei tru purø nørreelø mariilan ashib katø Tiuswei yau shush ureemera: “iRey Davidwei Nusrkai Hosanna!” chib trasai mørabe, truba namabelø gøn. ¹⁶ Incha Jesúswan trenchibelø gøn:

—¿Iilø øyeeg chib gøben mórtirru?— cha.

San Mateo 21.12

Inchene Jesúsbe trenchibig kön:
—Øø, mørar cha. ɔ̄Nimgan Tiuswei wamwan pørigu iig øyeeg
chibigwan managuen lemeelø gøtirru? cha:

Pitsø muchib shush ureemeran góben, katø nørro ureemeran góben
ñun newan tabzhig waminchai, ñi Tius treeg marin góen
daigwan.—

¹⁷Incha nømun pønrramnetø, ciudayugurri webya,
Betaniásrømay yabe, trusrø kørrømisrøbig kön.

Higuera tusr mamig niimiigwan Jesús kaig nebunrrai wamab
(Mc 11.12-14, 20-26)

¹⁸Incha løtsø katø ciudayumay arruabe, Jesúsbe parøgwai
mørøbig kön. ¹⁹Incha kan higuera tusr may bulu pasrai asha,
kemallabe, tru higuera tusrbe ka ishiitø tøgaig kui ashabe, Jesúsbe
tru higuerane trenchibig kön:

—iMøingurrimbe yandø managucha mas mamig niimubash!— cha.

Inchen tru urastø higuerabe mul-laptinchibig kön. ²⁰Inchen tru chi purayaigwan nui kusrenanøb pera uniiløbe ashabe, truba kwaarøb, Jesúswan trenchib payibelø gøn:

—Higuerabe møi møi mul-lanrrappe ḡmandø indah?— cha.

²¹Inchene Jesúsbe trenchibig kön:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim ñimui isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagua treeg kómuptinchaitamab isumubene, na higueran øyeeg mari lataitøguen gømøtø, ñim i tunwanma: “Yugurri mendamisra, maryu kebefñ” chibene, treeg burainrrun cha. ²²Inchawei ñim Tiusba waminchib miappe, chiwandøgucha nø martraitamab kørewa, miawabe, ñimbe utønrrun— chibig kön.

Jesúswei karumburab karuig mu mandamgaig

(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³Jesús Tiuswei yau kebya, kusrenanøb wamnetø, sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kölli misaameraba Jesúswan kemallabe, trencha payibelø gøn:

—¿Ñi mariilane mu garua basriitøgarre margu? cha. ¿Ñi øyeeg maramigwane mu garua basrta?— cha.

²⁴Inchen Jesúsbe løtappe, trenchibig kön:

—Nagucha ñimun kan chigøsrøn payrrab inchar cha. Ñim iiigwan løtbene, trube, nagucha eshkarrumøn chibig kön, ilian mu garuitøga marar cha. ²⁵¿Misagwan Juan piu umbu ulsraibe chugurri arrig koh? cha: ¿Srømbalasrøngurrin gønrrab gøh? Kabe: ¿Møgueløgurrin gønrrab gó chindah?— cha.

Inchen kangurrin gangurri payiyab mendabelø gøn: “Srømbalasrøngurrin gúig kön’ chibene, nøbe namune trenchinrrun cha: Trube, ‘chindimba nune køremøgue?’ cha. ²⁶Katø: ‘Møgueløgurrin gúig kön’, damgawein gøn cha. Kaguende misagwan namune kørig køtan cha. Kaguen ya mayeeløba Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig købig kui asha tøgar gøn” cha. ²⁷Treekkurri Jesúswane trencha løtabelø gøn:

—Maig kuindøbeh— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig kön:

—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, ilian na mu garuitøga marigwan.—

Pagatø nusrkalø lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

²⁸Jesúsbe payibig kön:

—¿Nimbe iigwan maig isugue? cha. Kan mög pagatø nusrkalø tøgagua, kanunmerrig trendan cha: “Nai nusrkai, nai uvas ellgwain rrau moi kwallchab inrrø” cha. ²⁹Inchene nøbe trencha løtabig kön cha: “Ig kømøtan” cha. Inchendø nøbe yanayube treeg marmønrrurmab isua møra, ka yan cha. ³⁰Inchen møskaimbe katøgan nusrkawemay yabe, katø treetøwein chiben, nusrkaimbe: “Øø, Papa, na inrrur” chibendø, imøn cha. ³¹Trube, tru i pa nusrkaløyu møskai maig maringaruigwan ¿møig marerah?—chiben, nømbe:

—Tru srøsrø garuinab nusrkai— chibelø gøn.

Inchen Jesúsbø trenchibig kön:

—Pøs nabe ñimum cierton trendamønrrun cha: Romasreelayasig an utabeløba, ishumburmera asrwan anwei yanøbeløba Tius nø ashib karub waisrømbe nømmerrikken kebamrrun cha, ñimguen kebammøwatø. ³²Kaguende Juan Bautistabe ølgandø tabig mandø amønamigwan kusrenanrrab arruben, ñimbe køremuig kön cha. Trune tru an utabeløba, tru ishumbur an bagarwei trømbøig marøptø warabeløba, truiløguen køreig kön cha. Trune ñimbe iilan kerrigu ashendø, kørenrrab isua mørmuig kön chibig kön.

Kwallibelø larrø gailan kemesra wamindig

(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³Incha møray, chibig kön, katøgan ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra wamindigwan. Kan mög pirø buaig uvas tra mara, trugurrimbe panig basra, uvas piwan chu wesrumigwan truyu tamara basra, incha tru ellmarigwan ashib laramig kan ya-unø palaig mara basran chibig kön. Incha nui pirøwan katøganelan misrigwan pirishinrraptø kwallchai tranabe, yabsrømay yan cha.

³⁴Incha yandø tru mamig misrigwan lurramig lutaрабen, møilan gøsrøn nui karuindiig melabelan tru nuimburabigwan tru kwallchab utabelan mianrrab øriibe, ³⁵tru kwallibeløbe karua øriilan merrarrawa, kanune kurraguchib, kanune kweechib, kanune sruutøga petab inchibelø gøn cha. ³⁶Inchen tru pirø buaibe srøsrø lataguen gømø, katøbe karuindiig melabelan mas yam øren, tru kwallibeløbe soteelanba treetøweih maran cha.

³⁷Incha yandø trugurrimbe nui trag nusrkawan ørøbig kön cha, treeg isub: “Nai nusrkawane chinchipønrrun” cha. ³⁸Treendingucha

tru kwallibeløbe nusrkawan ashippe, nømdø trenchibelø gøn:
 “Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein gøn cha. Kwetchab amun chibelø
 gøn, nuimburab nø utamigwan nam døga górrømisorrab” cha. ³⁹Incha
 merrarrawa, uvas traugurri wegucha, nune kweechibelø gøn cha.

⁴⁰’Møimbe, trube, ḡtru uvas tra buaig arruabe, tru kwallibelane
 chi martrerah?— chibig køn.

⁴¹Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—Tru larrø gailane treetøwei kaig Mara kwetchun cha. Incha
 tru uvas trawane gatøgan mendailan tranrrun cha, lurrimørig
 nuimburabigwan trannrrai.—

⁴²Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—᠁Nimgan Tiuswei wamwan pørigu øyeeg chibigwan managuen
 lemeelø gøtirru? cha:

Ya marøbelø kaasig sruube

katsiisrø pølbasra wayamig mas purø tab srukken misrin
 gøn daigwan.

Señor Tius øyeeg marene,

namuin gabiyube truba tabig asønatan cha.

⁴³Inchawei nabe ñimune trenchar: Tius nø ashib karub waigwane
 ñimune kerrawa, katøgan peg misaameran Tius tranrrun cha,
 ellmarig maig misrtrabig køben, treeg ellmarig misrtrabelan.

⁴⁴Inchen møikkøben tru srug bala beñippe, pitis misrtrun cha.
 Inchen tru srug muim bala gøben peñippe, nune usrø tuindø
 martrun— chibig køn.

⁴⁵Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba tru
 ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib Jesús eshkab wamindiilan mørabe,
 nømun guemesra wamindin gúi wetøgørrabelø gøn. ⁴⁶Incha
 Jesúswan merrarranrrab inchendø, misag sotøwan køriimatabø
 gøn, kaguende misaamerabe Jesúswane Tius maig karuigwan
 eshkabig kui treeg tøgagøben.

**Kasharab yaumay linchab amrrunrrai eshkai lataitøwein gøn
 cha, kemesra wamindig**
(Lc 14.15-24)

22 ¹Katø Jesúsbe nømun ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra
 kusrenaniilan waminchib mendappe trenchibig køn:

²—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig køn
 cha. Kan rey nui nusrkai kasharaben fiesta marøbig lataikke.

³Incha nui karuindiig melabelan novios yaumay linchunrrigay cha eshkailan wamønrrab øriibe, tru linchab amrrunrrai eshkailøbe amrrug kømui indin gøn cha. ⁴Inchen nui karuindiig melabelan katøganelan katøyug trencha karua ørøbig køn: “Nai tsal-lanin toromeran kweetsingarua mamigwane yandø chab tamaraguen war cha, møimbe si yandø kerrigu ke chab tamarikken bønrran cha, novios yaumay linchubash tan” chinrrai. ⁵Trune tru linchai eshkailøbe cuentaguen marmø, møikkøsrønbe nui trausrømay iben, katøgane penab, yanøb inchab ibig køn cha. ⁶Inchen katøganeløbe tru reywei karua øriilan merrarrawa, truba kaig marøb kurrabetab góptø kweechibelø gøn cha. ⁷Inchen reybe truba namaptø, tru kweechibelane nui suldaumeran truilane kweetsingarua, nømui pueblone parringarun cha.

⁸Incha nui karuindiig melabelane trendan cha: “Isa gømø, tru noviosmerai fiesta maramibe chab tamarig bønrrøben, tru linchab amrrunrrai eshkailøbe treegube linchabgailø gúig kua, amrrumuig køn cha. ⁹Incha mas nørrø callesmerawan amba, mun wetørrabashtø novios yaumay linchab amrrunrrai eshkanrrigay” tan cha. ¹⁰Inchen tru karuindiig melabeløbe callesmerawan webamba, mun wetørrabashtø tulundzunabelø gøn, tabelan gøben, kailan góbungue. Inchen kasharabelø purrai salayube igatø! misaatø netsaptinchibig køn.

¹¹Inchen reybe tru linchab amrrunrrai eshkailan ashchab kebyabe, kan móg noviosyu linchab keegwan keweig pasrømui ashabe, trenchiptinchibig køn: ¹²“Au, kasuku, kasharabyu keegwan keweig kømubendøbe, ñibe Ɂchincha kebarrugu?” cha. Inchen nøbe ke wamguen binim basramisrøbig køn cha. ¹³Inchen reybe tru mishatsigu ashib pønrrabelane trenchiptindan cha: “Srøbwanka, tasiimeranba lusra, wambig purø rrømbø løstøyu wegutsay cha. Truyube kishib, trugulmeran tsatsamig könrrun” cha. ¹⁴Kaguende wamiiløbe truba nu góben, lawa wesruiløbe mamdø gøn— chibig køn.

**Tiuswein gønrrabigwane Tiuswan rranøppe, Césarwein
gønrrabigwane Césarwan rranøb**
(Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵Øyeelø chab puraiben, fariseosmerabe nøørø mendamisra, nømdø waminchibelø gøn, Jesíswan chigøben payen, kalø

løtøbene, kebenøsrkönrrab cha. ¹⁶Inchabe møilan gósrøn nömuí mendig amøñibelanba, Herodesweingateelanba øyah chinrrai ørøbelø gøn:

—Kusrennøbig, ñibe ciertonigwan waminchib móg, Tius maig amøñinrrai karuigwan, isa gómrø, trunun treeg kusrenanøb, katø misag maig chitanaptø mørøb pasrømíig kui ashibelø guer cha. Kaguende ñibe mundøgucha nömun mailø gótašha kandarøtø imøwei inchibig køn cha. ¹⁷¿Ñune maig kóbsruerah? cha, namun eshkarra chibelø gøn. Tru Romasrø maya misagwan karub wabigwan nam an pagaramig merig køh, kabe merømuig køh, chinderah?—chinrrai.

¹⁸Inchen Jesúsbe nömun ka kaig martraptø isua inchib pønrrain gúi ashabe, trenchibig køn:

—Ñim palatø tabelø, ñnane chindimbarre kebenøsrkönrrab inchigue? cha. ¹⁹Tru pagaram anwan eshkarra— chibig køn.

Inchen nömbe kan an srua amrruben, ²⁰Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿I anyu maløba, i munchi pøriibabe muin góh?— cha.

²¹Inchene nömbe trenchibelø gøn:

—Tru Césarwein gøn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Inchawai Césarwein góbene, Césarwan tranay cha. Inchen Tiuswein góbene, Tiuswan tranay— cha.

²²Inchen iigwan mørabe, kwaara asha górrømisra, nömbe nune pasramnetø, ambuptinchibelø gøn.

Kwawa katø øsiiramigwan payib

(Mc 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³Tru gwalømdøwei kan móiløgósrøn saduceosmera Jesúswan ashchab ambubelø gøn, truiløbe tru kwabeløbe øsiiramónrrun chibelø guabe, Jesúswane øyeeg bayibelø gøn:

²⁴—Kusrennøbig, Moisésbe trendaig køn cha: “Møikkøben kan móg urekkaig kwabene, nunebe tru piudan kasharam nebunrrun cha, tru nuneg kwabigweimburab ureg korrømartrab.” ²⁵Pøs yu namui utuma sieteelø nunelø købig køn cha. Indiibe srøsriibe kasharawa, urekkaig kwawa, srawane nunewan korrømaran cha. ²⁶Katø tru wendø nunewan treetøweim buraiben, katø tru wendau nunewan treetøweim buraiben, sieteelanba treetø rreetø buraibig køn

cha. ²⁷Yandø srabebe tru ishukkucha kwan cha. ²⁸¿Pøs treeg købene, tru kwabelø katø øsiirabene, tru maya nunelø tru ishuwan kasharaig kuig køppe, nøbe sieteelai utu møigwei strain gønrrerah?— chibelø gøn.

²⁹Inchen Jesúfbe trencha løtabig køn:

—Nimbe mandø gúinguén mørmówa, pella bønrran cha, kaguende Tiuswei wamwan pørigwan lata, Tiuswei maramburab marøbigwan lata nebua ashmeelø gua. ³⁰Kaguende kwailø katøyug øsiirappe, kasharamøwei, kasharanrrab gømøwein gønrrun cha. Treeg kømøtø, srømbalasrø ángelesmera latailøtøwein gønrrun chibig køn. ³¹Inchen tru kwailø øsiiranrrun daigweimburappe, ñimgan lemeelø gótilru? cha, Tius nøtøwei øyah taigwan: ³²“Nabe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius kur” cha, trendaigwan. Inchawei Tiusbe kwailai Tius kømøtø, øsiguelai Tius køn— chibig køn.

³³Inchen misag truba nu basrabiibe iigwan mørabe, Jesúks kusrenanigwan ke kwaara asha górrømisrøbelø gøn.

Martrai karua pasrig mas nuig

(Mc 12.28-34)

³⁴Fariseosmera tru saduceosmeran Jesú niløtø bønrram wamindin gúí wammørabe, tulundzuna, ³⁵kan møikkøsrøn tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrenanøbiibe Jesú kalø løtøbene kebenøsrøkønrrab isua, trencha payibig køn:

³⁶—Kusrennøbig, ñmaig maramigwan martrai Moisés pørigu karua pønsrailø, mas nuibe møig køh?— cha.

³⁷Inchen Jesúfbe trenchibig køn:

—“Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan undaaraitøgaba, kerrigu ñui øsig basraitøgaba, kerrigu ñui turtøga isumburab isuitøgaba undaaramig køn, chibig køn” cha.

³⁸Tru maig maramigwan martrai pønsrailøyu, iimerrig køn cha, trurrigu mas nuibe. ³⁹Inchen tru wendauikkucha treeg lataitøwei chibig køn: “Ñima ñiasiitøwei maig undaguig køppe, ñui mendaigwangucha treetøwei undaaramig køn” cha. ⁴⁰Tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu kerrigu pønrrabig lata, Tius maig karuigwan eshkabelø kerrigu kusrenaniilø lata i pagatø maig maramigwan martrai pønsrailøyugurri pølbasra amrrubig køn— cha, trenchibig køn.

¿Cristobe mui misagugurri arrubig kerah?

(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)

41 Inchen fariseosmera tulaamba srø burramnetø, **42** Jesúsbe trencha payibig kón:

—¿Ñimbe Cristoimburab maig isugue? cha. ¿Mui misagugurri arritamague?— cha.

Inchen nómbe trenchibelø gón:

—Davidwei misagugurri arrub nusrkain gón— cha.

43 Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—¿Trube, treeg kobene, Davidbe Cristone chindimba Señor tah? cha, nun Espíritu trendingaruben. Kaguende Davidbe trendaig kón:

44 Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

“Nai kusrmaygatø wamisr cha,

ñui ashig kómui inchib tsalø inchibelan

ñi itobunonrrai ñui srøb umbu na pónsramnegatig.”

45 Cristone Davidbe: “Señor” cha, øyeeg wamøbene, trube,

¿mandögurri Cristobe Davidwei nusrkain gónrrab góh?— chiben,

46 muguen mancha kusrua lötönrrab gaimabelø gón. Incha tru gwalømgurri mugucha chigøben mas payrrab inchimeelø gón.

Fariseosmeranba, Moisés pørigwan kusrenanøbelanba Jesús

‘øyeelø gón’ chib

(Mc 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

23 **1** Øyeelø chab puraiben, Jesúsbe misaameranba, nui kusrenanøb pera unililanba trenchibig kón:
2—Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmerababe tru Moisés pørigwan øyeeg chibig kón cha eshkab nómui marøb purramibe truig kón cha. **3** Inchawei nóm ñimun chi maringaruben, kerrigu móra marøb esegay cha. Inchendø nóm maig marigwane, trunun asha marmónrrigay chibig kón. Kaguende nómbe chigøben tabig martrappe chibendø, peemaytø marøbelø gón cha. **4** Incha nómbe tru pørigu mas nemarøb, mutamguenga gwatsiguelø latailø mara, katøganelane kildunyu muta ambub lataitøwei inchai marendø, nömgurrimbe ni tasig-unøtøgaguen kebachig kómui inchibelø gón cha. **5** Chiwandögucha marøppe, misaamera ka ashchaindø marøbelø gón, cha. Tiuswei wamwan pørigwan kappaløyu gøben, kwalmerayu gøben nørriig kena

melsra amønamig tab gói inchibelø gøn cha, katø u tulurmera yab srølmera melsra amønamiba. ⁶Lincha tabig mabyugucha nærreelø purrainug purø tabigu purrag kui indamba, judíosmera tulundzuni yamerayube purø tab purramdønug purrag kui indamba inchibelø gøn cha. ⁷Incha misaamerabe penab yanøb indinug nømune purø tabzhig wamønrrai inchibelø gøn cha, trurrigu nømune “Kusrennøbig” cha, wamønrraingue.

⁸Trune ñimbe “Kusrennøbig” cha, wamønrrai inchimumig køn. Kaguende ñimbe søteeløba nunelø latailø gøn. Incha ñimbe kusrennøbiibe kandø tøgar gøn cha. ⁹Katø ñimbe yu piraube mungucha, “Møskain” chimøtay. Kaguende ñimbe Møskaimbe kandø tøgar gøn, truibe srømbalasrø wabig. ¹⁰Katø ñimune “Kusrennøbig” cha, wamønrrain gømøwein gói, kaguende ñimuimbe ashibig mas nuibe Cristo, nøtø gøn. ¹¹Ñimui utu mas nuibe katøganelø karuindiig megamig køn. ¹²Kaguende nøasitø ‘nuig kurmab’ isubigwane, ka kørig martrun cha. Inchen chigucha gømøig ‘nuig kurmab’ isumøigwane ‘i møøbe si, nuig køn’ daig kørnrun, chibig køn.

¹³’iAy, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Srømbalasrø Tius nø ashib karub wainug kebambam yaskabwan gatøganelø kebammønrrai kasrøb, ni ñimdøweinguen kebammøwei, ni gatøganelø kebambug kui inchen kebambashmøwei inchibelø gøn cha ñimbe.

¹⁴’iAy, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Pøs ñimbe piudasmeran nømui yameran kerrawabe, tabelø misrøb ke ka yandø truba yana Tiuswan waminchibelø gøn cha. Øyeekkurri ñimbe møra melamig mas nuigwan utanrrun chibig køn.

¹⁵’iAy, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Pirau lata, maryu lata munabatsø ambubelø gøn cha, kandøguen ñimuingatø purøsrurrrab. Incha yandø ñimuingatø purøsrubabe, ñim lataitøguen gømø, purab tabelø chibelø gønrrai mara, truigwane tru managuen kwamø nagu kegutsam unø gønrrai marøbelø gøn cha.

¹⁶’iAy, ñim waachamera chigúinguen ashmeelø gobendø, katøganelan pera ambubelø! “Møikkøben Tiuswei yawei merrab pasramisra, ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ daigwan treeg marmuingucha, ñimbe chigucha gømøn chibelø gøn. Inchendø tru Tiuswei yau oro basrabigwei merrab pasramisra,

‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ daigwan trenchibig, trube, martrab taigwane nune maramig nebunrrun” cha, trenchibelø gøn, ñimbe. ¹⁷ iTontos, chigúinguen ashmeelø! ¿Møimerrig mas nuig kerah? cha. ¿Oroteh? Kabe ètru oron Tiusweyasig tabig kørnrai nøørø tarømarøbig, Tiuswei yateh?

¹⁸ Katø ñimbe trenchibelø gøn: “Møikkøben, chigøben martrab cha altarwei merrab pasramisra, ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ daigwan, marmuingucha, chigønrraamøn cha. Inchendø tru altar bala Tiusweyasig trana pasrigwan truigwei merrab pasramisra, ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ daigwane, nune maramitøwei nebunrrun” cha, trenchibelø gøn. ¹⁹ iChigúinguen ashmeelø! ¿Mas nuibe chigø? ¿Tiuswan traniiteh? Kabe ètru Tiusweyasig tranigwan tabig kørnrai nøørø tarømarøbig, tru altarteh? ²⁰ Altar merrab pasramisra, ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ chibiibe, altarwandø ke treeg maramønrrun chimøtø, tru bala chi pønrrabigwangucha kerriguba treeg maramønrrun cha, tøga rrrendan cha. ²¹ Tiuswei yawei munchiyu ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ chibiibe, tru yawandø gømøtø, Tius truyu pasrabigwangucha tøga rrenchib pasran cha. ²² Inchen srømbalawei munchiyu ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ chibiibe, purø tabzhig Tius wamisra waigwanba, katø tru tabzhigu wamisra wabigwanba tøga rrencha basran chibig køn.

²³ iAy, ñim waachamera, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Ñimbe erbabunanba, aniswanba, cominoswanba, truilane Tiusweyasig diezmørig kanzhig, kanzhig wesrawa tranøbelø gøn cha. Inchendø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu kusrennøbig mas nørreelø pønrrabigwane marmø, pinab amban cha, tru sølgandø tabig maramigwanba, lastima ashibelø gømigwanba, isubigwan Tiusweinug pasra tøgagømigwanba. Ñimbe marøppe, iilanwei maramig kuig køn cha, tru diezmørig kan gan wesrawa Tiuswan tranamigwangucha pesannamø, tøgatø marøb. ²⁴ iÑim chigúinguen ashmeelø gøbendø, katøganelan pera ambubelø! Pøløm-unøzhigwane tøga muchimønrrab larruusra muchendø, camellone kebinab pinan cha.

²⁵ iAy, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Pasunba, platillonba wambiimaybe pillmabendø, ñimui umbube ñimbe misagwan kwaarøsra kerranrrab isuïløba, chigurrimbunø tøgagønrrab parø isuïløba,

trutø netsailø gøn cha. ²⁶iFariseo chigúinguen ashmíig! Pasun umbumaymerrig chish mar cha, wambiimaygucha chishig korrømisrtrai.

²⁷'iAy, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Kwaig sørin rrabmera wambiimaybe puløzhig pisig latailø tabzhig latailø góebendø, umbumaybe kwabelain tsutsiimerabah, chigøben køsøngønraptiibatø netsailø, ñimbe tre latailø gøn cha. ²⁸Ñimbe øyeeg latailø gøn: Misaamerai merrappe sølgandø tabelø lataig asønabendø, wambiimay maig køben treegwein gømøtø, umbumaybe isatø tabig lataig indiiløbah, larrø gaibatø netsailø gøn cha ñimbe.

²⁹'iAy, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Tius maig karuigwan eshkabelai søriløyu ñimbe tamara pønsrøb, sølgandø tabig amøñibelan sørim bala tabzhig tamarøb inchibelø gøn cha. ³⁰Inchabe ñimbe trenchibelø gøn: "Namui merrabsreelø warab uras nam warabelø gúig kuimbe, Tius maig karuigwan eshkabelan kweechib ani lushib nømba tøgatø marøb pønrrømubsrubrainrrun" cha. ³¹Pøs øyeeg taikkurri ñimbe Tius maig karuigwan eshkabelan kweechibelainukkurri amrrub misaamerai guer cha ñimdøweinguen wamindan cha. ³²Inchawei ñimui merrabsreelø pølbasra marig købigwane, trube, ñimbe patsøga basray chibig køn.

³³'iUlmera latailø, ñim namig ulmera latailainukkurri karrab misaamerai. Inchawei ñimbe tru møra melamnug kebusriilø gømønrrab ðchincha wegørrønrrague? cha. ³⁴Inchawei asay chibig køn. Nabe Tius maig karuigwan eshkabelø góben, nørrø gusrebelø góben, Moisés pørigwan kusrennøbelø góben ñimuimay øren, møilan góben ñimbe truilane kweechib, kurusu melsrøb inchun cha. Katø judíosmera tulundzuni yamerayu maig købash marøb ichabetab, pueblosmørig chu amben, chu amben, ñimbe pasraørøb wendautø amrrun cha. ³⁵Øyeekkurri tru sølgandø tabig amøñibelan kweetsilai ani mayamba pirau lusiibe ñimuim bala gønrrun cha, tru Abel sølgandø tabigwei ani lusikkurrimbunø, Berequíaswei nusrkai Zacarías tru altarba, santuarioba pønrrabnug, tru tøbøtag pasrøben, ñim kweecha, truigwei ani lusigwangatig. ³⁶Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Kerrigu øyeeg marikkurri Tiusbe møi ya misagwan ulø bayrrun cha.

Jesús Jerusalénwan isua kishib*(Lc 13.34-35)*

37 ¡Jerusalén! ¡Jerusalén! ¡Tius maig karuigwan eshkabelan kweechibig, katø ñimuyasig Tius karua øriilan sruutøga petabig! ¡Nabe yamba, kan biejetø góomø, kan atøwall nui pullichu-uregwan kwaldzarig umbu kanbalatø mara, maatanab lataitøwei ñui uregwan tulundzunønrrab inchen, ñibe nane kaasig kòn! cha. **38** Au, ñim waraig yamerabe elatsig muguchagaig korrømisrtrun cha. **39** Kaguende nabe trendamønrrun chibig kòn: Nane gatøbe mas ashchaamøn cha, øya tamnegatig: “¡Señorwei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab güig kòn!” cha.—

Jesús Tiuswei yawan pinisaig kònrrun chib*(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)*

24 **1** Jesús Tiuswei yaugurri webya iben, nui kusrenanøb pera uniiløbe nun kemallibelø góon, tru Tiuswei yau yameran eshkanrrab. **2** Inchene Jesúsbe nómune trenchibig kòn:
—¿lilan kerrigu ashke? cha. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Yube ni kan srukken katøgan srug balabe korrømisrmønrrun cha. Kerriguba pøtiitsig kònrrun— cha.

Chigurrimbunø købig misaabañau patsam lutau chigøben køb*(Mc 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)*

3 Incha Jesús Olivos Tunsrø wabene, nui kusrenanøb pera uniiløbe nundø nøørø trencha payrrab kemallabe trenchibelø góon:
—Øyeebe mana burainrrab güi namun eshkarra cha. Katø ñi katøle arrumigwanba, yandø srabe gwaløm punrrabigwanba asamibe ¿chitø guenamisrtrerah?— cha.

4 Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:
—Ashiptø guy cha, mugøben ñimun peløsrkònrrain góomø.
5 Kaguende mœilögøben nai munchiyu truba nu amrrua trenchinrrun cha: “Nabe Cristo gur” chib. Trumay misaameran isa wamincha, truba nu peløsrkònrrun cha. **6** Incha ‘misaamera gatøgan peesrø misaameraba purø rrømbøig kørig kømdiig kwayab kweetsiyab góon’ chib, katø ‘purø rrømbøig kørig kømdiig kwayanrrab góon’ chib ñim wamindi mørabe, mandøguen góomui inchib kwarmøtay cha. Kaguende øyeebe trendø treeg

purainrrabigwein gøn cha. Inchendø gatøgucha patsamibe pumø srø gønrrun chibig køn. ⁷Peg misaamerabe katøgan peg misaameraba kwayaben, katø rey karumburab ashib karuim biraueløbe katøgan reywei misaameraba kwayanrrun cha. Trune parø arruben, chusrøn góben pirø trømbøig kønønrrun cha. ⁸Inchendø kerrigu øyeeg pureb arrubiibe kan ishuwan unø tammisrtrab pusrkwab pølbasri lataitø gønrrun cha.

⁹Inchen ñimune maig købash inchib kaig marøb srua gønrrai tranen, ñimune kwetchun. Katø chu birauelø góben maya misaamerabe nagurrindø ñimun tsalø asiilø gønrrun cha. ¹⁰Inchen tru gwalømmerawane møiløgøben truba nu nan tarømisra, kangurri gangurri tsalø inchibelai tasku pønsrøb, kangurri gangurri ashig kømui indiyab inchun chibig køn. ¹¹‘Tius maig karuigwan eshkabelø guer’ chib isatø eshkabelø truba rruba kurra, isatø misagwan truba nu peløsrkønrrun cha. ¹²Kaibe purø rrømbøig larrøbichib abruptø, misaamerabe kerrigu lutau kangurri gangurri katøganelan isua undaramigwane yandø isumønrrun cha. ¹³Inchen srabe gwalømgatig chigúingucha megabig megabiibe kebeñchabig kømøig kaigyugurri wesraig kønrrun cha. ¹⁴Tius nø ashib karub waigwei tabig srø wambe yu pirau pirø muba kuimburab chi misaamerandøgucha eshkab kusrenanig kønrrun, chigúi neuba ashchai misaamera. Inchen yandø srabe gwaløm punrrun chibig køn

¹⁵Inchawei Tius maig karuigwan eshkabig Daniel wamindig tru pinishinrrabig trømbøig køsøngønrraptiig Tiusweyasiitø marinug marøb pasramisrin gói ashabe, (lebiibe iigwan tab chigúi mør), ¹⁶yandø treeg bubene, Judea birau warabeløbe tunmerasrømay wegørra lulay. ¹⁷Katø nui ya bala wambig wabiibe kørraarrua chigucha wesranrrab kebimumig køn. ¹⁸Katø chugøben trausrø uñibiibe nui itøtsinigwan tranrrab arrumumig køn. ¹⁹Ilshumbur waachamera, tru gwalømmerawan patsø gwanrreelø, kabe muchib ureg tøgarmeraimbe maig kørerer! chibig køn. ²⁰Ñimø Tiuswan miay cha, pishin gwalømmerawan wegørra lulamig nebumøwei, katø isrin gwaløm nebumøwei inchain cha. ²¹Kaguende tru gwalømmerawane purø rrømbøig nebuinab melamig attrun. Pirøwan pølbasra marøb uraskurri møingatig øyeebe kaagúig, katøbe managuen øyeebe kaanrrun chibig køn. ²²Tius tru gwalømmerawan landøranmuisruandøbe, mugucha øsig

waramgaig könrrun cha. Inchendø tru nuyasiitø tarømariiløgurri landøranrrun cha.

**Ka isatø ‘Cristo guer’ chibeløba, ‘Tius maig
karuigwan eshkabelø guer’ chibeløba**

²³Incha møikkøben ñimun: “Au, Cristo yu pasran” chib, kabe: “Au, Cristo uyu pasran”, daingucha, køremøtay. ²⁴Kaguende mœiløgøben ‘Cristo guer’ chib isatø inchibeløba, katø, ‘Tius maig karuigwan eshkabelø guer’ chib isatø inchibeløba amrrunrrun cha. Incha nømui maramburab mariilø truba nørreelø asha gømig kenamariiløba, kwaara asha gønrrai nørreelø mariiløba martrun cha, misagwan treeg incha peløsrkønrrab. Incha Tius nuyasiitø tarømariilanguen kegørrøskamdiig kuimbe, kegørrøskønrrab inchun. ²⁵Au, nabe ñimune øyeelø puraimøwatø chab eshkar. ²⁶Inchawei ñimun møikkøben: “Au, øsrø mu misag warab waraimønug pasran” chibene, ashchab webammøtay cha. Kabe: “Yu yaambusrø wan”, daingucha, køremøtay cha. ²⁷Kaguende kan palaig bilabig wagurri walli umbusrø kebilab lataitøwei, tru Møg Misra Arrubig arruppe, treeg attrun chibig kön. ²⁸Kwaig chu tsubene, truyube kallinasumera tulundzunønrrun cha.

Møg Misra Arrubig mandø arrumigwan waminchib

(Mc 13.24-37; Lc 17.26-30, 34-36; 21.25-33)

²⁹Inchen tru treeg isumdø gwalømmera chab puraiben latatø, nøsiibe yandø kwaben,
pølbe yandø pilømuben,
estrellamerabe srømbalasrøngurri kørrøben,
katø srømbalasrø purø nørreelø pønrrabelane kønøgøb
sruagutsiilø gønrrun chibig kön.

³⁰Inchen Møg Misra Arrubig tru arrumigwan eshkabig srømbalasrø kenamisren, chu birausrøn góben misag nørrø pønrrabelø truba rruba isub kishchun cha. Inchen Møg Misra Arrubiibe maramburab maramig tøgaig srømbalasrøngurri purø nuig tørguegwalmabig wañiyu arruben ashchab gøn, chibig kön. ³¹Inchen trumpetan truba mur urrøben, nøbe nui ángelesmeran amrrai ørtrun chibig kön, ambugurri, igerri, walligurri, wagurri, srømbalasrø kandarømaysrøngurri katøgandarømaysrøngatig nui lawa wesruilan kanbalatø tulishinrrai.

32'Kan higuera tusrwanma asha kusrey. Nui srarmera uturcheelø misrøb, ishiimera weguchene, ñimbe pachig kwalømmera arrumig yandø lutau gúi ashibelø gøn cha. **33**Øyeetøwei ñim kerrigu iilan ashabe, attrabiibe attrab yaskabuguen basraitamab isua guy, chibig køn. **34**Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Møin gwaløm misaamera pinømøwatø, øyeeløbe kerrigu purainrrun cha. **35**Srømbalaba, pirøbabe patsøben, na wamindiibe ka wamindiitøbe purainrraamøn cha.

36'Inchen tru treeg punrrab gwalømwanba, uranbabe mugucha ashmøn cha. Srømbalasrø ángelesmeraguen ashmøwei, ni Tiuswei Nusrkai ashmøwei indan cha. Trunun ashippe, Møskaindøwei asan chibig køn. **37**Noé tsub gwalømmerawan maig purayaibe tru Møg Misra Arrubig katø arrum gwalømgucha treetøwei purainrrun cha. **38**Kaguende tru gwalømmerawan sre puben pi bulabig attrab srø góbenbatø, tru urasma misaamerabe mab, muchib, kasharab, kasharanøb waraig købig køn cha, Noé nui truba nu barcoyu kebyam gwalømgatikke. **39**Incha treeg pumnegatig øyeeg kørnraitamab isumø warøbenba tru pi bulab arrubiibe maya misagwan patsø srua yaig købig køn cha. Øyeetøwei purainrrun chibig køn, tru Møg Misra Arrubikkucha katøle arruben. **40**Incha tru uras pailø móguelø trau warøben, kanune srua iben, kanune kørørmarig kørnrrun cha. **41**Pailø ishumburmera kitsøsrugu kichib góben, kanune srua iben, kanune kørørmarig kørnrrun chibig køn.

42'Nimbe pesannamø, isua, ashiptø guy. Kaguende ñimui Señor chi gwaløm attrab gúi ashmøwa gøn. **43**Trube, treeg købene, iigwan isua guy, kan ya buaima niliig yem chu uras attrab gúi mórimbe, ashib megawa, yau nilønrrab kebibashmubsruinrrun cha. **44**Inchawei ñimgucha tamara melay chibig køn. Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe chi isumø góbenba arruptinchun cha.

**Mendig megabig maig taigwan marøbigwanba, maig taigwan
marmíigwanba kemesra wamindig**

(Lc 12.41-48)

45'Kan karuindiig megabig maig taigwan móra marøb, katø chi maramelan nøtø tsabø asha marøbigwan, ya buaig nui yau warabelan mannam ura buin gúindø nømui mamigwan srøttrab muniitø wabig kørnrai ashai wanninabiibe Ɂmøig kerah? cha. **46**Truibe mayanguen tab gúig køn nun karua basrigwan

marøb megabenh ya buaig puptindinabigweimbe. ⁴⁷Pøs nabe ñimum cierton trendamønrrun: Ya buaibe nui chi tøgagúigwan kerrigu nø asha marøb pasrønrrai tranrrun cha. ⁴⁸Inchen karuindiig megabig larrø gaibe nuinetø treeg isubig kön: “Nai ashib karubiibe peguen attraamøn” cha. ⁴⁹Katøgan karuindiig melabelan kurrabetab menda, katø mutsigueløba mab, muchib, tsubenba, ⁵⁰nui ya buaibe ni attraitamab isuinguen gómos gwaløm, ni ø uras punrraitamab isumø tsubenba, puptincha, ⁵¹purø rrømbøig ichagucha, palatø tabelø pønrrainug kertrun cha. Truyube kishib, trugulwan tsatsamig könrrun chibig kön Jesúsbe.

**Diez srusralmera novian linchab webambubelø
lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig**

25 ¹'Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig könrrun: Diez srusralmera mu móøba kimeelø aceite lámparameran piløga muta, tru keg misrtrabigwan linchab katønrrab webambubelø lataikke. ²Truilø tru tratrøgatøbe ni chiguen tre isumeelø góben, katøgan tratrøgatøbe tamara isuatø muniitø melabeløgue. ³Tru tratrøgatø chi tre isumeeløbe lámparamerane srua ambendø, aceitebe srua ammuin góbig kön, tru patsøben katø usramig. ⁴Trune tru isuptø melabeløbe lámparamerayu usriilø gómmetø, katø usramig nøørø kötsø-ureezhigu srua ambubelø gøn. ⁵Inchen tru keg misrtrabig peguen arrumubene, nømune søteelanba yandø ki ganaben, søteeløba kiptindin góbig kön.

⁶ Inchen yem døbøtasrømbe trenchib trasay móran: “iKeg misrtrabiibe yu arrun cha. Katønrrab amrrab werruy!” chib. ⁷Inchen søteeløba tru srusralmerabe kurra, nømui lámparameran tamarøb mendabelø gøn. ⁸Inchen tru tratrøgatø tre isumeeløbe, tru tratrøgatø isuatø melabelane trenchibelø gøn cha: “Ñimui aceiten kuchi namun ketøbsrumugu cha, namui lámparamerabe ke chab gwab amrrun” cha. ⁹Inchen tru srusralmera tamara isuatø melabeløbe trencha løtabelø gøn: “Kaimaysruandøbe cha. Kaguende ñimui lata namui lata nebunrraamøn cha. Trembe yanøbelaisrø penønrrab ambay chibelø gøn, ñimuyasiitøwei.” ¹⁰Inchen tru tratrøgatø srusralmera aceiten penønrrab ambamnetø tru keg misrtrabiibe puptinchen, tru tratrøgatø isuatø

melabeløbe keg misrtrabiiba kasharab fiestayumay kebamben, yandø yaskabwan kasrøbig køn.

¹¹ Inchen yana wendau tru kan srustralmeragucha trenchib pubelø gøn: “iSeñor, Señor, namun yaskabwan kurtra!” chib.

¹² Inchen nøbe trencha løtabig køn: “Pøs nabe isa gømø, ñimune mumera gói ashmiig kur” cha.

¹³ Inchawei ñimbe pesannamø, ashiptø melay chibig køn Jesúsbe. Kaguende tru Møg Misra Arrubig arrumigwane ñimbe chi gwaløm attrab gói mørmówei, ni chu uras attrab gói mørmówei indan cha.

Anwan uta øyeeg marøbig lataig køn cha, kemesra wamindig
(Lc 19.11-27)

¹⁴ Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig køn cha: Kan móig yabsrømay inrrab, nui karuindiig melabelan wama, nui chi tøgagúilan asha marøb gønrrai trana ib lataikke. ¹⁵ Kan móigwan gøsrønbe an trattrø mil rranøppe, móigwan gøsrønbe pa mil, móigwan gøsrømbe milgue, móigwandøgucha nøm maig martrapteelø góben treeg trana, yandø inrrab yan cha. ¹⁶ Tru karuindiig megabig an trattrø mil utabiibe trutøga penab, yanøb incha, katøgan trattrø mil nemaran cha. ¹⁷ Inchen katø tru pa milwan utabikkucha katøgan pa mil nemaran cha. ¹⁸ Inchen tru milwan utabiibe pirau kan trab lalla, tru an rranøbigwei anwane truyu søraptindan cha.

¹⁹ Indiibe yandø truba yana misrøb iben, tru karuindiig melabelan treeg marøb melønrrai karua basrøbiibe katø arrua, nøm chitø maritashchab wamisra ashib mendan cha. ²⁰ Inchen tru an trattrø mil utabig puabe, trendan cha: “Nai ashib karubig, ñibe nan trattrø mil tranig kømøh cha. Møimbe tru gømnetø nabe katøgan trattrø mil nemara, yu srua arrur” tan cha. ²¹ Inchen truibe trendan cha: “Øyambesin cha, ñi nai karuindiig megabig tabig, chi isumgaig maig maramigwan marøbig. Ñi lamøtiigwanma chi isumgaig øya søl mariibe, mas nuwan martrai pasrtrumøn tan chibig køn. Incha kebarrua, naba truba kasraarau” tan cha.

²² Inchen tru karuindiig megabig pa mil utabiibe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñi nan pa mil tranig kømøh cha. Møimbe katøgan pa mil nemara, yu tøgagur” tan cha. ²³ Inchen tru an rranøbiibe trendan cha: “Øyambesin cha, ñi nai karuindiig megabig tabig, chi isumgaig maig maramigwan marøbig. Ñi

lamøtiigwanma chi isumgaig øya söl mariibe, mas nuwan martrai pasramønrrun cha, trendan cha. Kebarrua, incha naba truba kasraarau” tan chibig kòn.

²⁴Inchen tru mendig megabig tru milwan utabiibe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñibe ñiashib ellgwaig kómubendø, ellmarigwan tulishib, ñiashib tsurig kómubendø, parøb, katø ñibe chiwandögucha chi chippe, ke kandø chibig kui nabe ashibig kuabe, treekkurri nane körig kóben, ²⁵ñui anwan srua ya, pirau sörig kòn cha. Inchendø ñui anwan utørra” tan chibig kòn. ²⁶Inchene nui ashib karubiibe trendan cha: “Karuindiig megabig larrø gaig, trurrigu pøig kòn cha. Pøs naashib ellgwainug kómubendø, ellmarigwan tulishib, naashib tsurinug kómubendø, parøb inchibig kui ashabe, ²⁷trube, maindi nai anwan bancoyu an utabelan pastrai tranamdiigwan dan chibig kòn, na katøle arrua, nai anwan nemisrigwanbañau utamig kónrrain cha. ²⁸Inchawei, nai anwan kerrawa, tru an diez mil tøgaigwan tranay tan. ²⁹Kaguende tøgaigwane masken rranen, uñchaguen tøgagønrrun cha. Inchen chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen kerranrrun cha. ³⁰Incha i karuindiig megabig chigucha chi marmíigwane wambig purø rrømbø löstøyu wegutsay tan chibig kòn. Truyube kishib, trugulwan tsatsamig kónrrun” cha.

Chu birausrø misaamerandögucha Tius maig kónrrabigwan asha marøb

³¹Møg Misra Arrubig nui tørguegwalmabigu tru maya ángelesmeraba arrua, wamisra nui ashib karub waig tørguegwalmabigu wamisrtrun. ³²Inchen yu pirau chi misaameratögucha nui merrab tulundzunøben, nøbe nøørø, nøørø tarømartrun cha, kan ubisha ashibig ubishameranba, kabrameranba nøørø, nøørø tarømarøb lataitøweingue. ³³Incha ubishamerane kusrmay bønsrøppe, kabramerane atsimay bønsrønrrun.

³⁴Incha Reybe tru kusrmay bønrrabelane trenchinrrun: “Nai Møskai ñimun mayanguen tab indiiløbe naimay amrruy cha. Incha Tius pirøwan marøb uraskurri ñimuyasig tamariig pasrabig tru ashib karub wainuguigwan ñimuyasig utay chinrrun cha. ³⁵Kaguende na parøgwai uñen, ñimbe na manrrai nan srørrig kòn

cha. Na pi mulgwai inchen, ñimbe pi mutchai srørrig køn cha. Na arruatiig chugucha pumikkaig uñen, ñimbe tab wamab, ya bebøb indig køn cha. ³⁶Asru chi kemig chigaig uñen, ñimbe nan tranig køn cha. Na kwanrrø tsuben, nan ñimbe ashchab amrruig køn cha. Kailan keeri yau na pasrøben, nan ñimbe neshchab amrruig køn” chinrrun cha.

³⁷’Inchen tru sølgandø tabig marøbeløbe trenchib løtab pønrrønrrun cha: “Señor, ¿ñi parøgwai uñen, nambe mana mamig srørrøb, katø ñi pi mulgwai indi ashabe, nambe pi mutchai mana srørrig køh? cha. ³⁸¿Arruatiig chugucha pumikkaig uñen, nambe ñune tab wamab mana ya bebig køh? cha. ¿Asru kemig palai uñene, nambe mana rranig køh? cha. ³⁹Kabe Ɂkwanrrø tsuben gúi, kailan keeri yau keerig pasrøben gúi, nambe mana neshchab amrrubrah?” chinrrun cha. ⁴⁰Inchen Reybe trencha løtønrrun cha: “Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I nai nunelan chigucha gømøzheelø latailan mariibe, nan marig køn” cha.

⁴¹’Incha gatø atsimay bønrrabelangucha Reybe trenchinrrun cha: “Ñimbe nainukkurri tarømisray cha; kaigyu pønrrønrrai pønsrailøbe, nugwaimandzigweimba, nui ángelesweimba tru managuen kwamø nag tamarig pasrabigumay ambay cha. ⁴²Na parøgwai uñen, ñimbe mamig srørrmuig køn cha. Pi mulgwai inchen, pi mutchai srørrmøwei indig køn cha. ⁴³Na arruatiig chugucha pumikkaig uñen, tab wamab nan ya bebmuig køn cha. Asru chi kemikkaig uñen, ñimbe nan tranmuig køn cha. Na kwanrrø tsub, katø kailan keeri yau na pasrab inchen, ashchab amrrumuig køn” chinrrun cha.

⁴⁴’Inchen nømbe trenchib pønrrønrrun cha: “Señor, ñune parøgwai uni ashib, pi mulgwai uni ashib, kabe chugucha pumikkaig uni ashib, asru chi kemikkaig uni ashib, kabe kwanrrø tsui ashib, kailan keeri yau pasrai ashib inchendø, ¿namgan ñun purugumuig kuitarru?” chinrrun cha. ⁴⁵Inchen Reybe trencha løtønrrun chibig køn: “Pøs, nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I nai nunelan chigucha gømøzheelø latailan ñim chigucha marmuibe, nan rreeg marmuig køn cha. ⁴⁶Iiløbe managatig purø rrømbøig møra melamnuumay tarømisra amrrun cha. Inchen tru sølgandø tabeløbe managatig øsig purramsrømay amrrun” chinrrun— cha, trenchibig køn Jesùsbe.

Jesúswan kemøra kwetchab waminchib*(Mc 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)***26**

¹Jesús ilan kerrigu chab waminchabe nui kusrenanøb pera unilan trenchibig kön:

—Nimguen ashén pa gwalømyube Pascua Fiestan martrab gón cha. Inchen tru Møg Misra Arrubiibe kurusu mesraig könrrai tranig könrrun— cha.

³Inchen tru urastøwei sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba Caifás, tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei palacioyu tulundzunabelø gón. ⁴Incha Jesúswan chinchagøben tammaytø chi isa góben kemøra, kwetchab waminchendø, ⁵trenchibelø gón:

—Fiesta utu marmónrrab cha, misaamera ke chindi asamgaig inchimónrrain— cha.

Betaniásrø kan ishug may irrabigwan**Jesúswan itølushib***(Mc 14.3-9; Jn 12.1-8)*

⁶Betaniásrø tru Simón leproso taigwei yau Jesús wabene, ⁷kan ishug alabastro limetayu truba may irrabig netsiig truba nuweyigwan srua, kemalla, Jesús mishatsigu wamnetø, tru may irrabigwan tur bala itølushibig kön. ⁸Inchen nui kusrenanøb pera uniløbe ashabe, ishuwan trenchib namabelø gón:

—¿Ke ka yandøbe iigwane chinchabrre lushibig koh? cha.

⁹Waachameran purugumig purø nuwei yanøbsruinrrun— cha.

¹⁰Inchen Jesús wetøbeñabe, trenchibig kön:

—¿Ishuwane chi chibrren burrøgue? cha. Pøs iig nan mariibe truba tabig maran chibig kön. ¹¹Kaguende waachamerane chu uragucha ñimui utu tøgagønrrun cha. Trune nane treeg könrraamøn cha. ¹²Ishug tru may irrabigwan nan asru itølusiiibe nan søramigweyasig tamaran cha. ¹³Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Yu pirau chutøgucha Tiuswei tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwan eshkab kusrenaniisrømbe tru nø marigwangucha tøga waminchun cha, nun pesannamø, isuig könrrain— chibig kön.

Judas Jesúswan ashig kómui inchibelan tranøb

(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

14 Judas, tru Iscariote taig, Jesús doce kusrenanøb pera unilai utuig, sacerdotesmeran karubelan ashchab yabe, **15** trenchibig kón:
—¿Jesúswan ñimui tasku tranene, nane chi rranrrunrrague?— cha.

Inchen nómbe an treinta tranøbelø gón. **16** Inchen tru uraskurri Judasbe Jesúswan mandø incha tranamigwan yandø lab mendabig kón.

Señorwei Pascua mamig

(Mc 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

17 Tru Pirri Levaduragaig Maig Fiesta pølbasrøb gwaløm Jesúswei kusrenanøb pera unilø nun kemallabe, trencha payibelø gón:

—¿Pascua mamigwan ñuimbe nambe chu tamaramø?— cha.

18 Inchene nöbe trenchibig kón:

—Ciudayu kan móweimay ambabe trenchinrrigay cha:

“Kusrennøbiibe trendan cha: ‘Nai urabe yandø puin gón’ cha.

‘Pascua maramigwan nai kusrenanøb pera uniløba ñui yau martrab’ tan”— cha.

19 Inchen nui kusrenanøb pera uniløbe Jesús maig karuigwan mara, tru Pascuan tamarøbelø gón.

20 Inchen yandø yem góben, nui kusrenanøb pera uniløba mishatsigu wawa, **21** mab wappe, trenchibig kón:

—Pøs nabe ñimun trendamønrrun cha: Ñim móikkøsrøn nan ashig kómui inchibelaingatø misra, nan trannrrab gón— cha.

22 Inchen nómbe truba rruba isui incha, kan gan nun payib mendabelø gón:

—¿Señor, kabe na góbra chinderah?— chib.

23 Inchen Jesúsbe trencha løtabig kón:

—Kan móikkøsrøn pirriwan i nindagutøwei naba kebishibig, truig nan ashig kómui inchibelaingatø misra, trannrrautan cha. **24** Tru Møg Misra Arrubiibe Tiuswei wamwan pørigu maig pørig basrøben, truwan pureb iben, trune itru móg waacha! tru Møg Misra Arrubigwan ashig kómui inchibelan trannrrabigweimburappe, yeekkucha gúita chibig kón, trembe truibe kal-lamuig kuinguen søl góbsruinrrun— cha.

25 Inchen tru Judas, tru ashig kómui inchibelaingatø misra trannrrabíibe:

—¿Kusrennøbig, kabe na góbra chinderah?— cha payene, Jesúsbe:
—Ñibe sölwein dan— chibig kón.

Señor nui doce pera uniiłoba mab

26 Incha mab purrappatø, Jesúsbe pirriwan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirisha, nui kusrenanøb pera uniiłan trenchib srørrøbig kón:

—Cha, may cha. Iibe nai asr kón— cha.

27 Incha katø copan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, nömun trenchib purøørøbig kón:

—Søteeløba i copayuigwan mutsay cha. 28Kaguende iig, nai animbe, Tius tru misagweyasig srø acuerdon mari anin gón cha. Tru animbe truba nu misagweyasig kaig mariilan ulø baymø pesannaig kónrrai lusig kón cha. 29Incha nabe ñimun trendamónrrun chibig kón: Uvas piwane mas muchimumónrrun cha, nai Møskai nø ashib karub waisrø katøyug ñimba mutsam gwalømgatig.—

Jesús Pedron, nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan cha, kanmaytø eshkab

(Mc 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

30 Incha yandø kan himnon chab cantawabe, Olivos Tunsrømay amba, 31 Jesúsbetrenchibig kón:

—Ñimbe mayeeløba nagurrindø moi yembe nainug isua pónrraigwan trubishinrrun cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigu øyeeg chibig pørig pasran cha:

Ubisha ashibigwan na kweechen,

ubishamerabe nøørøtø chab lulrrun, chibig.

32 Inchendø nabe katøyug øsiirappe, ñimguen ammøwatø, nabe Galileasrømay yamónrrun— chibig kón.

33 Inchen Pedrobe trenchibig kón:

—Mayeeløba ñuinug isua pónrraigwan trubisaingucha, na gúimbe managuen tarømisrmumónrrun— cha.

34 Inchen Jesúsbetrenchibig kón:

—Pøs nabe cierton ñun trendamónrrun cha: Møi yemdøweinguen kallu wamømøwatø, ñibe pónmayguen nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan— cha.

³⁵Inchen Pedrobe trenchibig kön:
—Ñiba nan kwamig nebuinguen, nabe managuen ñun ‘ashmíig kur’ chimumónrrun— cha.
Inchen mayeeløba nui kusrenanøb pera uniiløgucha treetøwein chibelø gøn.

Jesús Getsemanísrø Tiusba waminchib

(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba, kanbalø Getsemaní taisrømay ambabe, trenchibig kön:
—Yu purramisray cha, na øsrø nai Møskaimba waminchab yamne.—
³⁷Incha Pedronba, Zebedeowej nusrkalan pailanba pera yabe, truba isui, ni mumayguen tab gømui inchib menda, ³⁸trenchibig kön:
—Nai manrraube isubiitø kwabguen ka kwamdiig kótan cha.

Ñimbe yutø korrømisra, naba ñimgucha kimø, purray— chibig kön.
³⁹Incha Jesúsbe katøguchi ambuurø ya, nui maløwan piraugatig kebachib sraløptinchabe, trenchib Tius Møskaimba waminchibig kön:

—Nai Møskai, i copan nan tarømartra cha. Inchendø na maig isuig køben, treeg kørnrain gømøtø, ñun maig maramdiig køben, treeg kørnrain— cha.

⁴⁰Incha gatø nui kusrenanøb pera unilaimay arrua, kib purrai wetørrawabe, Pedrone trenchibig kön:

—¿Kan uratøguen kimø, naba kasrig burrønrrab gaimatirru? cha.
⁴¹Kimø, Tiusba waminchib purray chibig kön, chiyugøben kaigyu kegørrømønrappe. Ñimbe tabigwan martrabwei isuingucha, ñimui asrbe kullaguig kön— cha.

⁴²Incha katøle Jesús Tius Møskaimba waminchab ya, trenchibig kön:

—Nai Møskai, i copan na muchimønrrai tarømaramgaig kóbene, trube, ñun maig maramdiig køben treeg martra— cha.

⁴³Incha katø arruabe, katøguen nui kusrenanøb pera uniilane kiptøweim burrain gói wetørrabig kön, kaguende nømui kabmerabe kigøbiitø ke kanain burrøwa. ⁴⁴Incha nømun purramnetø katø pønmay gønrrabyu Tius Møskaimba waminchab ya, srøsrø mandø wamindig treetøwein chib waminchibig kön.

⁴⁵Incha nui kusrenanøb pera unilaimay arruabe, trenchibig kön:

—¿Katøgucha ñimgan israb, kib srø warøtirru? cha. Yandø ura pun cha, tru Møg Misra Arrubigwan kaig marøbelai tasku tranamig. ⁴⁶iKurray, chibig køn, amrrab! cha. Nan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbig nan trannrrab arrubguen indan cha. iAsay!— chibig køn.

Jesúswan kemøra srua ambub
(*Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11*)

⁴⁷Jesús waminchib pasramne, Judas, tru doce kusrenanøb pera uniilai utuibe truba rruba nu misaaba arrubig køn, nømbe espadamera góben, tsiimera góben sruargue. Truiløbe sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra, karua øriilø góbig køn. ⁴⁸Tru Judas Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbiiibe nømune: “Merrarramig kuitamab ñim ashchai, na chi señal gøsrøn maren, ashib pønrrønrrigay cha, eshkain góbig køn. Tru na muchaig, truig kønrrun cha. Kemørtrigay” cha. ⁴⁹Incha Judasbe møi møi Jesúswaim bulu kemallib trenchibig køn:

—iKusrennøbig, yandø yem gøn!— cha.

Incha muchabene, ⁵⁰Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai trendø lincha uñibig, chi martrab arruabe, mar— cha.

Inchen kaneløbe kemalla, Jesúswan kemøra, sruamrrab merrarrabelø gøn.

⁵¹Inchen møikkøsrøn Jesúsbø pasrabiibe espadan wesrub, maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei karuindiig megabigwan kaluwan kelarrab lutiichtiptinchibig køn. ⁵²Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñui espadane wayinug way cha. Kaguende mutøgucha espadatøga kwayabiibe, espadatøgatøwei kweetsig kønrrun cha. ⁵³Ni isubgan nai Møskawan miámønrraitamatirru cha. Na miabene, nøbe móindøweinguen ángelesmera muguen nebua muntsamgaig ørøbsruinrrun cha. ⁵⁴Pøs treeg købene, Tiuswei wamwan pørigu øyeeg purainrrun daibe, trube,  chincha burainrrab gø?— cha.

⁵⁵Incha tru urastø Jesúsbe misaameran payibig køn:

—¿Chindimbarre ñimbe espadamera góben, tsiimera góben sruar werrogue cha, nan kemørtrab, nabe kan niliig kui lata? Nabe kwalømmørig Tiuswei yau kusrennøb waben, ñimbe managuen nane kemørmuiig køn chibig køn. ⁵⁶Inchendø iig kerrigu øyeeg

nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabelø Tiuswei wamwan pørigu maig taig treeg nebunrrain gúig kòn— cha.

Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nundø elachippa, mayeeløba chab luløptinchibelø gòn.

Jesús tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab
(*Mc 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24*)

57 Incha Jesúswan merrarrabeløbe tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Caifáswei yamay nune srua ambubelø gòn, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba tulundzuna pasrainuumay. **58** Inchen Pedrobe Jesúswei wendau yaptø, yaptø tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei ya wambiisrøngatig ya, umbu kebyabe, tru ashchay pønsraig pønrrabeløba wabig kòn maig kørrømisrtashchab ashchab.

59 Inchen sacerdotesmeran karubeløba, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø mayeeløbabe Jesúswan kwanrrai pasrtrad møilan gøben ‘Jesúsbe kaig maren, nambe ashibwei indig kòn’ chib isa waminchabelø labendø, **60** wetørranrrab gaimabelø gòn, møløgøben ‘øyeg kòn’ chib, ‘øyeg marøbig kòn’ chib isa waminchibelø, truba werruppe werrubendø. Yandø truinhib gøptø, pailø werrua, **61** trenchibelø gòn:

—I møøbe øyah taig kòn cha: “Nabe Tiuswei yawan pøtiicha, pøn gwälömyutø gatø mara basramønrrun”— cha.

62 Inchen tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Caifásbe kurra, Jesúswan payibig kòn:

—¿Chigucha lötømønrrapteh? cha. ¿Ñune øyeebe chi galø maran charre inchib gøh?— cha.

63 Inchen trendaingucha, Jesúsbe chigucha lötømuben, tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe trenchibig kòn:

—Øsig wab Tiuswei munchiyu nabe ñun, ñi Cristo Tiuswei Nusrkain guabe, ‘truig kur’ cha, namun eshkau tamønrrun— cha.

64 Inchene Jesúsbe trencha lötäbig kòn:

—Ñitøweinguen chab rrrendan cha. Katø nabe ñimune trendamønrrun cha: Møg Misra Arrubiibe tru maramburab marøb Tiuswei kusrmay waben ñim ashib, katø srømbalasrøngurri wañiyu arruben ashib inchun— cha.

65 Inchen tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe nui kewagüigwandøwei kølsrøb, trenchibig kòn:

—I møøbe Tiuswane purø rrømbøig waman cha. ¿Namun nuimburab waminchabelø mas chiwein gói palønrrab gó? cha. Niemdøweinguen Tiuswan tru purø rrømbøig wamab wamindigwan mørab chibig kón. ⁶⁶Incha ñimune maig asønata?— chiben, nømbe trencha løtabelø góen:

—Kaigwein góen cha. Kwabash— cha.

⁶⁷Inchen nømbe malau illimbi itötutamba, kurramba inchen, katøganeløbe pashaguchib ⁶⁸trenchibelø góen:

—iCristo, mu gurragutsin gói, namun kelarrab eshkau bøs!— chib.

Pedro Jesúswan ‘ashmíig kur’ cha isab
(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹Inchen Pedrobe ya wambig wabene, kan mendig megabig srusrø kemallabe, trenchibig kón:

—Ñigucha galileasriig Jesúsba uñibig kuig kómøh— cha.

⁷⁰Inchen Pedrobe mayeelai merrab ‘ashmíig kur’ chib trenchibig kón:

—Ñibe ni chi waminchib pasrainguén mørmur— cha.

⁷¹Incha yaskabyu Pedro webibene, katøgan srusrø nun ashabe, katøganelan trenchibig kón:

—Øikkucha Nazaretsrø Jesúsba uñibig kuig kómøh— cha.

⁷²Inchene Pedrobe katøyug:

—‘Tiusken ashen, katø nabe isa waminchibgucha basrømur’ chib, trenchibig kón. Nabe tru mowane ashmíig kur— cha.

⁷³Inchen yanayu truyu purrabeløbe Pedron kemallabe, trenchibelø góen:

—Isa gómos, ñigucha truilai utuigwein góen cha.

Waminchibyutøguen mørramdiig waminchibig kón— cha.

⁷⁴Inchen Pedrobe:

—‘Na isab pasraig kóbene, trube, nan chigøben nebunrrappe nebubash chib, Tiusken ashen katø nabe isa waminchibgucha basrømur chibig kón’. Tru mowane nabe ashmíig kur— chib.

Inchen tru urastø kan kallu wamaptinchen, ⁷⁵Pedrobe Jesús øyah taig kómørramab isuptinchibig kón: “Kalluguén wamømøwatø, ñibe nan pønmayguen ashmíig kur chinrrun”, daigwan. Incha Pedrobe truyugurri webya, truba rruba isuig kishibig kón.

Jesúswan Pilaton tranøb
(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

27 ¹Yandø tør-rraben, sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kölli misaameraba mayeelø Jesúswan kwetchab treeg martrab kandø isua bønrramisrøbelø gøn. ²Inchen nun lusra, srua amba, kubenadur Pilaton tranøbelø gøn.

Judas kwaig

³Judas, tru Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbiibe, Jesúswan kwanrrai pasrig kui ashabe, treeg marmumøtømab, truba rruba isua, sacerdotesmeran karubelanba, misagwan karubelø kölli misaameranba tru an treintan ⁴trenchib katø kebusrøbig køn:

—Nabe kaig marar cha, chi kaig marmø møwan kwanrrai tranøb.—

Inchene nømbe trencha løtabelø gøn:

—Øibe ſuimburab gøn cha, namune trunune manguaasamø— cha.

⁵Inchene Judasbe anwan Tiuswei yau kebetappa, truyugurri webya yabe, naashigu tsi basra, megamisrøppa, kwaptinchibig køn.

⁶Inchen tru sacerdotesmeran karubeløbe tru anwan tulishabe, trenchibelø gøn:

—I anbe yandø ani lushaig kaig an gøn cha, Tiusweyasig an pusrinuube pusrmønrrai, merig køn— cha.

⁷Incha nømbe tru andøga kötsø marøbigwei tulwan penønrrab cha, treeg martrab kandø isua körrømisrøbelø gøn, tru peesrøngurri amrrub misaameran søramig tøgagønrrab cha. ⁸Inchawei tru pirøbe møin gwalømgatig “Ani Lusra Tul” cha wamig køn. ⁹Øyamay tru Tius maig karuigwan eshkabig Jeremías øyah taig treeg nebuig køn: “Tru an treinta, tru israelitasmera nune an øya pagaranrrab taig anwan nøm srua bønrramisra, ¹⁰trutøgabe kötsø marøbigwei tulwan penan daig, Señor nan maig karuig køben treeg” taig.

Pilato Jesúswan ‘øyeebe maig kø?’ cha payib
(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹Incha Jesúsbø yandø kubenadurwei merrab pasrøben, nøbe trencha payibig køn:

—¿Ñigan judíosmerai rey góttirru?— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñítoweinguen chab rrrendan— cha.

¹²Inchen sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kólli misaameraba ‘øyeg kón’ chib, ‘øyeg marøbig kón’ chib gømne, Jesúsbe chigucha lótomiig kón. ¹³Inchene Pilatobe trencha payibig kón:

—¿Ñun chigøben yeeg chib gømne mórmotirru?— cha.

¹⁴Inchen Jesúsbe ni chi chib gúingucha manchagucha lótømuben, tru kubenadurbe ‘øyeebe maig kermab’ ke kwaara asha górrømisrøbig kón.

Jesúswan yandø kwanrrai pasrøb

(Mc 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵Tru fiesta gwalømmerawane kubenadurbe kailan keeri yau pønrrabelan misag móigwan elatchai miaben, trendø treeg marøb elachibig kóbig kón. ¹⁶Inchen truyu Barrabás taig mayeelø mu gúi asig kailan keerig yau pasrabig kón. ¹⁷Inchen tru nøm tulundzuna gømne, Pilatobe trencha payibig kón:

—¿Ñimbe móigwan na elatsamig balain gøgue cha,
Barrabáswandeh, kabe Jesús tru Cristo taigwandeh?— cha.

¹⁸Kaguende Pilatobe Jesúswane uni ashig kømuptø nun tranin gúi ashibig kón.

¹⁹Inchen Pilatobe nø wamisra karub waigu srø wamnetø, nui sraimbe trenchinrrai eshkawa ørøbig kón: “Ñibe ñuimburappe chigucha marmøta cha, ø møwan sølgandø tabigwane. Kaguende mira yem purø rrømbøig nan piaig kón cha, ø møkkurrindø.”

²⁰Inchen sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kólli misaameraba misaamerane miamne indingarubelø gøn, Barrabáswane elatchai miappe, Jesúswane kweetsingarunrrai.

²¹Incha kubenadurbe katøle payibig kón:

—¿Ñimbe i pailan móigwan elatsamig palain gøgue?— cha.

Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—iBarrabáswan!— cha.

²²Inchen Pilatobe trencha payibig kón:

—¿Jesús, tru Cristo gøn daigwane, nabe mandø indamø?— cha.

Inchene mayeeløba:

—iKurusyu mesraig kørnrain!— chiben,

23 Pilatobe trenchibig kön:
—¿Chindimba øyeeg martreenchigue? cha. ¿Nøbe chi galø marig
kø?— cha.

Inchen nømbe masken mur trashibelø gøn:

—¡Kurusyu mesraig könrrain!— chib.

24 Inchen Pilatobe mumaygucha yandø chi maramgaig kui asha,
trune mas mas trømbøig inchen, pi rranrrab øra, mayeelai malau
trenchib tasigwan kinabig kön:

—Nabe naimburappe i kwanrabigweimburappe, chi marig
kaagøn cha. Iibe ñimuimburab gønrrun— chib.

25 Inchen maya misaabe trencha løtabelø gøn:

—Nø kwawa ani lusiibe namuimburappa, namui
uregweimburappa gønrrun— cha.

26 Inchen yandø Pilatobe Barrabáswan ka inrrai elacha,
Jesúswane chab ichagutsingaruabe, kurusyu mesrønrrai tranøbig
køn.

27 Incha tru kubenadurwei suldaumerabe tru palacioyu
Jesúswan mas umbusrø srua amba, maya suldau søtø nuim
bøtøgatan tulundzunøben, **28** Jesúswan nui kewagúigwan wesrua,
kan keeg kørrabig piguiig kørrabig itøguenanøbelø gøn. **29** Incha
kan kaldiig corona mara, petsøsra, kusrmay taskube kan caña
tsig rrana, nui merrab tømbønsrabe, ka indzatø ashib trenchibelø
gøn:

—¡Judíosmerai Rey, viva!— chib.

30 Katø illimbi tutamba, tru cañatøga turbøtø itsamba inchibelø
gøn. **31** Nun øyeeg marøb ka indzatø ashib srua góptø, tru kørrabig
kenanigwan wesrawa, nuiwan kenanabe, kurusyu mesrønrrab srua
ambubelø gøn.

Jesúswan kurusyu mesrøb

(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

32 Incha truyugurri webamba amben, kan móg Simón daig
cirenesriig arrub pasrain góben, tru mówane Jesúswai kuruswan
ke mutamne incha mutøsrøbelø gøn.

33 Incha kanbalø Gólgota tainug pubelø gøn (tru trenchippe,
“Calaverasrøn” dainug). **34** Incha truyu Jesúswan vinoba, purø
rrømbø mób piba lindisaigwan mutchai yuuløbelø gøn. Inchen
Jesúsbe kaizhig muchamørabe, muchimuptinchibig kön.

³⁵Incha yandø kurusyu chab mesrabe, suldaumerabe Jesúswei kewagúilan mu merraramig kótashchab suerte guchibelø gøn.

³⁶Inchabe truyu chindashchab ashib purrabelø gøn. ³⁷Inchen nui tur balabe kan pørig mesrøbelø gøn, chigurrin gwanrrai mesraig kòn cha eshkabig. Truibe trenchibig pørig kòbig kòn:

IIBE JUDIOSMERAI TRU REY JESUS KÒN

chibig.

³⁸Katø pagatø nileelangucha nøba kurusyu melsrøbelø gøn, kanun kusrmay, kanune atsimaygue. ³⁹Inchen truwan puraambubeløbe tsalø wamab, turwandø gønøgøb, ⁴⁰trenchibelø gøn:

—iÑi tru Tiuswei yawan pøtiicha, katø pøn gwalømyutø kusranrrabiibe ñi kwamønrrab ñitøwei chigøben mar! cha.

iTiuswei Nusrkain guabe, kurusyugurri pinaamø!— chib.

⁴¹Incha sacerdotesmeran karubeløba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra, ka indzatø ashib trenchibelø gøn:

⁴²—Kanelane kaigyugurri wesrubendø, nøasiitøweimbe kaiman cha. Israel misagwei rey guabe, møimbe kurusyugurri korrarrubash cha, treenchene, nambe nun køremønrrun chibelø gøn. ⁴³Nøbe igatø! Tiuswandø isun cha. Trube, Tius nun undaguig kuabe, møimbe nun kwamønrrai marbash cha. Kaguende nøbe: “Tiuswei Nusrkain gur” taig kòn— cha.

⁴⁴Inchen nileelø nøba kurusyu melsraig melabeløguen treetøwei nun tøga tsalø wamabelø gøn.

Jesús kwaig

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵Inchen kwaløm døbøtakkurri maaben las treskatig pirø ørø kerrigu løstiig kørrømisrøbig kòn. ⁴⁶Tre uras Jesúsbe truba mur trashib trenchibig kòn:

—Eli, Eli ɬlama sabactani?— cha. (Trenchippe, “Nai Tius, nai Tius ɬchindimba nandø elachigu?” chib.)

⁴⁷Inchen møiløgøsrøn truyu pønrrabelø mørabe, trenchibelø gøn:

—Øibe Elíaswan wamøtan— cha.

⁴⁸Inchen møi møi nømui utu møikkøsrøn kan ñab esponja lataigwan tranrrab lula, trunun køchiibiyu kebisha, kan caña

tsigu pucha, trunun mutchai trig bulusrøngatig nun yuuløbig køn.

49 Inchene kaneløbe trenchibelø gøn:

—Kagøbasay cha. Inchippa kwamønrrai pinøsranrrab Elías attashchab— cha.

50 Inchen Jesúus katøle mur trashabe, kwaptinchibig køn.

51 Inchen tru urastø Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab søtø mesraibe pabaliig misrøb palasrøngurri kørrab gölsrøbig køn. Inchen pirøbe mur gønøben, nørrø sruumerabe pushen,

52 kwabelan sørin rrabmerabe kuren inchibig køn. Inchen Tiuswei tarømari misaamera truba nørrø kwabelai asrmeraguen øsiiraig købig køn. **53** Inchen Jesúus kwawa, yandø katø øsiirabene, nømbe tru sørin rrabmerayugurri webamba, tru Tiuswei tarømari ciuda Jerusalénsrø kebambubelø gøn. Incha misaameran mamdeelandø gømø, guenamisrøbelø gøn.

54 Inchen tru Roma suldau cielman nø garubiiba, truyu Jesúswan chindashchab ashib pønrrabelø katøganeløba pirø gønabigwan gøben, chine purayaigwan gøben ashabe, igatø kørig købiitø! ke chinchimmørø inchib trenchibelø gøn:

—iIsa gømø, iibe Tiuswei Nusrkain gøbwei indin gøn!— cha.

55 Inchen truyube ishumburmera truba nu yabsrøngurrindø ashib pønrrabelø gøn. Truiløbe Galileasrøngurri Jesúswei mendig amrruar, katø nømbe nun purugub lynchibelø gøbig køn.

56 Inchen tru ishumburwei utube María Magdalena gøben, katø Santiagoimba, Joséweimba usri María gøben, katø Zebedeowei nusrkalai usrin gøben pønrrabelø gøn.

Jesúswan sørig

(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

57 Yandø yem misren, kan truba pua móg Arimatea birausriig José taig pubig køn, truikkucha Jesúswai mendig uñibig købig. **58** Truibe Pilatoimay yabe, Jesúswai asrwan miaben, Pilatobe truigwan traningarubig køn. **59** Inchen Josébe asrwan srua ya, kan lino llensu chishchiitøga kirra, **60** kan peñayu José tru nuyasig søramig trab lalig srøig pasrabigu wayibig køn. Incha tru trabyu truba nu srugwan merrana, kebambinug kasra basrabe, yandø ibig køn. **61** Inchen María Magdalenaba, katøgan Maríaba sørinug pinrrøgue purrabelø gøn.

Jesúswan sørinug ashib pónrronrrai pónsrailø

62Inchen katø gwaløm tru isram gwalømweyasig tamarøb gúin gwaløm chab puraiben, katø gwaløm, tru sábado isrin gwalømbe, tru sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba kanbalatø misra Pilaton ashchab ambabe, **63**trenchibelø gøn:

—Au, namui kubenadur, nambe isua guer cha; tru isa waminchiptiibe øsig uñippatø trendaig kòn cha: “Kwawa, pøn gwalømyube katø øsiiramønrrun” cha. **64**Inchawei treeg købene, ñibe pøn gwalømgatig sørigwan tab ashib tøgagønrrai karu, chibelø gøn. Inchippa nui kusrenanøb pera uniilø yem amrrua, nui asrwan nilabgun cha. Incha misaameran ‘katø øsiirain gøn’ chimønrrai. Treeg burayaísruandøbe si, trube, srøsrø isa wamindi lataikken gómos, katøbe purø rrømbøig isa wamindig kònrrun— cha.

65Inchen Pilatobe trenchibig kòn:

—Suldaumera pónrrabelan pera ambay, cha. Ñim maig tamaramdiig køben, treeg tamartrigay— cha.

66Incha ambabe, tru sørin rrabwan mu chinchipønrrai may tamarøbelø gøn. Tru kasrøb srugwane kan sello mesrøb, katø truyu suldaumera ashib pónrronrrai pónsrøb, treeg inchibelø gøn.

San Mateo 27.66

Jesús kwawa katø øsiirab
(Mc 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

28 ¹Indiibe yandø isrin gwaløm puraiben, tru srø rrune pølbasrøb gwaløm ullanbatø, María Magdalena, katøgan Maríaba tru sørinug ashchab ambubelø gøn. ²Inchen møimbe pirø truba mur gønaptinchibig køn, kaguende Señorwei ángel srømbalsrøngurri korrarruben. Inchabe sørin rrabyu kemalla, tru srug truyu kasrøbigwan wemalsra, tru srug bala wamisrøbig køn. ³Tru ángelbe kan sre bilabig lataig tørbilabzhig købig køn, nui kewagúibe puløzhig kan pulø wañi latazhikke. ⁴Inchen suldaumerabe trunun ashabe, kørig købiiø itønab, ke kwailø latailø warambuben, ⁵ángelbe tru ishumburmerane trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøtay cha. Ñimbe tru Jesús kurusyu mesraigwan lab gúi, nabe ashar cha. ⁶Yube mu gaagøn cha. Nøbe kwailai utugurri katø øsiirain gøn cha, nø maig taig. Nun wayinug ashchab amrruy cha. ⁷Incha møimbe malla ambay chibig køn, nui kusrenanøb pera unilan øyah chinrrab: “Jesúsbe øsiirawa, Galileasrømay ñimguen ammøwatø, nømerrig inrrun dan chinrrigay cha. Trusrø ñimbe nun ashchun dan” chinrrab. Nabe ñimune yandø chab eshkar— cha, ángelbe trenchibig køn.

Jesús ishumburmeran kenamisrøb

⁸Inchen ishumburmerabe tru sørinukkurri truba kwaariilø webambuppe, webambendø, truba kasrag luløb ambubelø gøn, nui kusrenanøb pera unilan eshkanrrab. ⁹Inchen trunetø Jesúsbe nømun kenamisra, wamaptinchibig køn. Inchen nømbe Jesúswan kemalla, nui srømmeran ira, køriibala tabig waminchibelø gøn.
¹⁰Inchen nøbe trenchibig køn:

—Chi kørig kui inchimøtay cha. Nai nunelan Galileasrømay amrrai eshkanrrab ambay chibig køn. Nømbe trusrø nan ashchun— cha.

**Maig purayaigwan mørø waminchimønrrai
 suldaumeran an nørrø pagarab**

¹¹Incha ishumburmera ambub gømne, suldaumerø møiløgøsrøn tru ashib pønrrabelø ciudayumay ambabe, tru chi purayaigwan sacerdotesmeran karubelan kerriguuh eshkabene, ¹²truiløbe

tru misagwan karubelø kölli misaameraba maig maramigwan wamincha kørromisrtrab tulundzunabe, suldaumerane an truba nørrø pagarabelø gøn. ¹³Incha:

—Ñimbe øya chinrrigay chibelø gøn: “Nam kib waramnetø, nui kusrenanøb pera uniilø amrrua, Jesúswei asrwane nilin gøn” cha. ¹⁴Inchippa kubenadur wammørøb chinchen, trube, trunune nam asamønrrun chibelø gøn. Ñimun chi puraimønrrai.—

¹⁵Inchen suldaumerabe anwan uta, maig karuben treeg marøbelø gøn. Incha øyeeg purayaig køn chib wamindiibe judíosmerai utube møin gwalømgatig wambe larrøbitsig pasrabig køn.

**Jesús nui kusrenanøb pera uniilan martrai purø nuig karua
basrig**

(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶Inchen tru once kusrenanøb pera uniiløbe Galilea birau tunsrø Jesús eshkainuumay ambubelø gøn. ¹⁷Incha Jesúswan ashippe, køriibala tabig waminchibelø gøn, møiløbe ‘étruig koh? kabe, ipeg koh? chindermab’ isuatøgucha.

¹⁸Inchen Jesúsbe nømun kemallabe, trenchibig køn:

—Tiusbe srømbalasrø lata, pirau lata chiwandøgucha mu mandamgaig marøb karumigwane nan tranig køn cha.

¹⁹Treeg kobene, yu pirau maya misaameran mundøgucha na kusrenanigwan marøb melabelø gønrrai martrab amrrigay cha, Møskaweimba, Nusrkaweimba, Espíritu Santoi munchiyuba misaameran piu umbu ulsrøb. ²⁰Incha na ñimun maig karuigwan kerriguuh trunun møra martrai kusrenrrigay chibig køn. Inchen nabe naimburappe kwalømmørig srabe gwalømgatig ñimba pasramønrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

San Marcos

**Juan misagwan piu umbu ulsrøbig mu misag warab
waraimønug eshkab kusrenanøb**
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

1 ¹Tiuswei Nusrkai Jesucristoimburab tru tabig srø wambe øyamay pølbasrig køn: ²Tru Isaías Tius maig karuigwan eshkabig maig pørimbala:

Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar cha,
truibe ñui maywan tamartrai.

³Mu misag warab waraimøsrø kan wam trenchib trasan chib:
“Señorwei maywan tamarøb, nuyasig maymerane ølmarøb
inday” tan, chib.

⁴Treekkurri Juan Bautistabe mu misag warab waraimønug kenamisra, misaameran mas kaig marmønrrab isua møra, Tiusweimay llirain gønmab asamig piu umbu ulsrailø gømigwan eshkab kusrenanøbig køn, kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannailø gønrrai. ⁵Inchen maya misag Judea birausreelø góben, Jerusalén ciudasreelø góben nuimay mørtrab amrruabe, nømui kaig mariilan ‘øyeeg marig køn’ chib eshkabene, truilan Juanbe Jordán biyu piu umbu ulsrøbig køn.

⁶Juan kewagúibe camello isiitøga marig købig køn. Inchen nui pørønaibe kaluswan marig køben, nui mamibe nørrø chapullba, kaambu mielba góbig køn. ⁷Incha misagwan eshkab waminchibig køn:

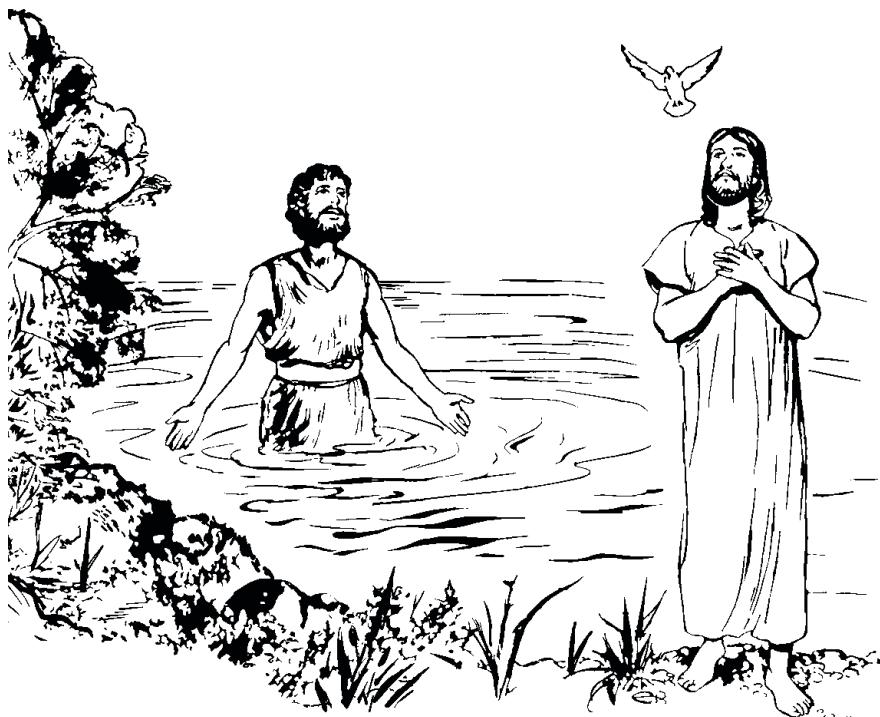
—Nai wendaube gatøgan na lataguen gómos, maramburab marøbig maskenig attrun cha. Trunune nabe nui alpargatisyu tsiwan utsøbasra, pichibguen pitchabgaig kur chibig køn. ⁸Nabe

ñimune pi pinøbulrrai piu umbu ulsrar cha. Trune nøbe ñimun Espíritu Santotøga pinøbulrrun— chibig kön.

Jesús piu umbu ulsraig
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹Inchen tru gwalømmerawan Galilea birau, Nazaret puebloyugurri Jesús webiben, nune Jordán biyu Juan piu umbu ulsrøbig kön. ¹⁰Inchen piu umbugurri webarrub latatø, Jesúsbe srømbala kuri ashib, Espíritu Santo nuim bala kan paloma lataig kørraarri ashib inchen, ¹¹Srømbalasrøngurrimbe kan wam treeg mørø waminchib trenchibig kön:

—Ñibe nai Nusrkai undaaraig kön cha. Nabe ñuimburab truba tab gói war— cha.

San Marcos 1.10

Nugwaimandzig Jesúswan chindashchab inchib*(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)*

¹²Inchen tru urastø Espíritu Santobe Jesúswan mu misag warab waraimøsrø moi moi ingarubig kón. ¹³Inchen Jesúsbe truyu kwalømmera cuarenta nemisramne tsuben, Satanásbe kebenøsrkönrrab ke chinetø maringarunrrab inchibig kón. Inchen ángelesmera purugabelø gón, Jesúsbe namig animalmerai utu tsuben.

Jesús Galilea birau nui chi maramigwan pølbasrøb*(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)*

¹⁴Juanwan kailan keeri yau keeri wendø, Jesúsbe Tiusweimburab tabig srø wamwan Galilea birausrø eshkab kusrenanøb ya, ¹⁵trenchibig kón:

—Yandø øyeeg könrrabig puben, Tius nø ashib karub pasraibe lutau basran cha. Ñimui kaig mariilan isua móra, Tiusweimay llirab, tabig srø wamwan korey— cha.

Jesús pibgatø peskabelan nui mendig amrrunrrai wamab*(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)*

¹⁶Jesús Galilea nu bisu mendawan ib pasrøwabe, Simónwanba, nuneg Andréswanba, truiløbe peskabelø gua, nømui atarrayameran pisuyu keguchib warai ashibig kón. ¹⁷Inchabe Jesúsbe trenchibig kón:

—Nai mendig amrruy cha. Nabe ñimune misaameran peskabelø gønrrai maramønrrun— cha.

¹⁸Inchen nømbe moi moi nømui atarrayameran waramnetø Jesúswei mendig ambubelø gón.

¹⁹Inchen Jesúsbe katøguchi ambuurø yabe, Zebedeowi nusrkalø Santiagonba, nuneg Juanwanba ashibig kón. Truiløbe kan barcoyu nømui atarrayameran tamara tsushib purrabelø gón. ²⁰Inchabe tru urastø wamøben, nømbe nømui møskai Zebedeowanba, purugabelanba barcoyu purramnetø, Jesúswei mendig ambuptinchibelø gón.

Kan mög kwaimandzig tøgaigwan Jesús tamarøb*(Lc 4.31-37)*

²¹Incha Capernaum puebloyu pua, tru isrin gwalømbe Jesúsbe judíosmera tulundzuni yau kebya, kusrenanøb mendøben, ²²nø

wamindiilan mōra, misaamerabe kwaara ashibelø gøn. Kaguende kusrenanøppe, nuinukkurrindøwei mu mandamgaig kusrenanøbig kōn, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø lata gømø. ²³Inchen tru puebloyu judíosmera tulundzuni yaube kan mōg trømbøig maringarub kwaimandzigwan tøgaig wawa, trenchib trashibig kōn:

²⁴—¿Nambabe ñibe chi asamig tøgagugu cha, Nazaretsrø Jesús? ¿Namun pinishinrrab attirru? cha. Nabe ñune mu gúi ashar chibig kōn. Ñibe tru Tiuswei Newan Tabig, truig kōn— cha.

²⁵Inchen Jesúsbe kwaimandzigwan namab trenchibig kōn:

—iÑibe trashimøtø, møweinukkurrimbe webinrrø!— cha.

²⁶Inchen trømbøig marøngarub kwaimandziibe mowan truba mur sruagucha, tru møweinukkurri mur trashib webibig kōn. ²⁷Inchen mayeeløba kwaara asha, nømasiyaitø trenchib payiyabelø gøn:

—¿Øyeebe chi guerah? cha. iKusrenanig iibe ke srøig, trurrigu nø maig chippe ke treeg kørrai maran! cha. I møøbe trømbøig maringarub kwaimandziimeranguen mu chindamgaig wamøben, nune møran— cha.

²⁸Inchen petø Galilea birau ørøba misaamerabe Jesús nø chi marigwan wammørøbelø gøn.

Jesús Simón Pedroi sueeran kwanrrøwan tamarøb

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹Incha tru urastø judíosmera tulundzuni yaugurri webambabe, Jesúsbe Jacoboba, Juanba, Simónweimba, Andrésweimba yamay amben, ³⁰Simónwei sueerabe camayu pachiiba tsuben: “Kwanrrø tsun” cha, tru urastø Jesúswan eshkaben, ³¹Jesúsbe kemalla, tasigu kemørøb kusrabene, pachiibe weetaptinchen, nøbe tru pubelayasisig chi maramigwan marøb mendabig kōn.

Jesús truba Yam kwanrreelan tamarøb

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³²Yandø pørr binaiben, chab pilliraben, Jesúsweimay mayeelø kwanrrø tøgarmeranba, kwaimandziimera tøgarwanba srua amrruben, ³³puebloyu maya misaaba yaskabugøba tulundzuna basrøben, ³⁴Jesúsbe truba yamelø chi gwanrrø góben tøgarmeran tamarøb, katø truba Yam kwaimandziimeran misaamerainukkurri webusrøbig kōn. Incha kwaimandziimerane waminchibashmíig kōn, kaguende truiløbe nune mu gúi ashibelø góben.

**Jesús Galilea birau truørø srø wam tabelan eshkab kusrenanøb
(Lc 4.42-44)**

35 Incha lötsøzhig ullanbatø, Jesúsbe kurra, ciudayugurri wambig mu misakkasrø, trusrø Tius Møskaimba waminchib wabig køn. 36 Inchen Simónba, nui linchibeløba lanrrab webamba, 37 wetørrawabe, trenchibelø gøn:

—Mayeeløba ñune lab gøn— cha.

38 Inchen nøbe trencha lötabig køn:

—Misaamera puluwandø katøganbalømera warabsrømay amrrab cha. Trusrøngucha srø wam tabelan eshkab kusrennrrab, kaguende nabe truweiwei arrur— cha.

39 Incha Jesúsbe Galilea birau ørøba judíosmera tulundzuni yamerayu chutøgucha eshkab kusrenanøb, katø kwaimandziimeran misaamerainukkurri webusrøb inchibig køn.

Asr trerab gwanrrø, lepra taig, tøgaigwan Jesús tamarøb

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

40 Kan mög asr trerab gwanrrø, lepra taig, tøgaig Jesúswan kemalla, tømbønsrabe trenchibig køn:

—Ni nan tamaramdiig købene, tamartra— cha.

41 Inchen Jesúsbe lastima asha, tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig køn:

—Tamarøg køtan cha. Tamarig kørrømisr— cha.

42 Inchen møi møi nui trerab gwanrrøbe pinøben, nøbe chishig kørrømisren, 43 Jesúsbe yandø ‘inrrø’ cha, nune kuchi murtø waminchib trenchibig køn:

44 —Au, mungøben eshkawabesin cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, tru ñi yandø chishig kørrømisrimburø tru Moisés trannrrig taigwane srua ya, trannrrig cha, mayeeløba ñui kwanrrøwan chishig kørrømisrin güi ashchain— cha.

45 Trendaingucha møøbe ya, chi purayaigwan mayeelan waminchib mendøben, treekkurri Jesúsbe chu puebloyutøgucha misag ashene, yandø kebinrrab gaima, mendawansrø misakkanug uñibig køn. Inchen chugurrielø góben nun ashchab amrrubelø gøn.

**Jesús nui maramburab mariitøga kaig marigwan ulø baymumig
kønrrai marøbig kui ashchai kenamarøb**

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

2 ¹Mam gwaløm wendau gøsrøn, Jesús katø Capernaum puebloyu kebiben, nø yau wan taig wammørøppe, ²misaabe petø truba nu tulundzuna, ni yaskabuguen kemuben, nøbe Tiuswei srø wam tabelan waminchibig køn. ³Inchen pibgatø möguelø kan mög kønønrrab gaimabigwan muta, puben, ⁴menrra misag köptø, Jesúsweim bulugatig kemallchab gaimappe, tru nø pasraim bala yawan picha, trugurrimbe tru trabyu kwanriigwane kan tsigalyu kørrørøbelø gøn. ⁵Inchen Jesúsbe nømui isubigwan ke nuinuutø pasra bønrrai ashabe, Jesúsbe kwanriigwane trenchibig køn:

—Nai nusrkai, ñui kaig mariilan ulø bayamig kømíig, pesannaig kørrømisran— cha.

⁶Inchen møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe nømui manrrautø truba isub purrabelø gøn: ⁷“¿Nøbe øyeebe chi waminchib pasrarmah? cha. Øyeeg chib pasrappe, Tiusweimburab purø rrømbøig wamab pasran cha. Kaig mariilane ulø bayamig kømíig pesannaig kønrraimbe ɿmu góin rreeg mariasamø? cha. Tiustøwei øyeeg martrun” chib. ⁸Inchen tru urastø Jesúsbe nømuinetø øyeeg isub pønrrailan kelarrab ashabe, trencha payibig køn:

—¿Ñimbe ñimui manrraube chindimbarre øyeeg isugue? cha. ⁹¿Møigwan mas kørø trendamdiig købsruerah? cha, tru kønønrrab gaimabigwan: “Ñui kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kørrømisran” ɿdamiteh? Kabe: “Kurrab, ñui tsigalwan muta, inrrø” ɿdamiteh? cha. ¹⁰Pøs, na, Møg Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kønrrai mu mandamgaig marøbig kui møimbe ñim ashchai kenamaramønrrun— chibig køn.

Inchabe tru kønønrrab gaimabigwane trenchibig køn:

¹¹—Nabe ñun trenchar cha: Kurrab, ñui tsigalwan mutab, yamay inrrø— cha.

¹²Inchen truibe kurrapha, nui tsigalwan muta, mayeelø ashen, truyugurri webibig køn. Inchen trugurrimbe mayeeløba truba kwaara ashib, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø gøn:

—Managuen nambe kan øyeekkatiibe ashmuig køn— cha.

Jesús Levíwan wamab
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³Incha katø Jesús nu bisu mendasrømay iben, maya misag nuim bulu kemallen, nøbe kusrenanøbig køn. ¹⁴Incha pureb ya, Alfeowei nusrkai Leví, romasreelayasig an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

Inchen nøbe kurrab, nui mendig ibig køn.

¹⁵Indiibe Jesúsbe Levíwei yau mab wabene, truba yamelø romasreelayasig an utabelø góben, katøganelø kaig marøb misaamera góben Jesúsa, nui kusrenanøb pera uniiløba mishatsigu trubalatø purrøben, kaguende truba nu góbig køn nui mendig amøñibeløbe. ¹⁶Inchen fariseosmerai utu tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe Jesúswane mayeelø tru kaig marøbeløba, an utab purrabeløba mishatsigu mab wai ashabe, nui kusrenanøb pera uniilane trencha payibelø gøn:

—¿Nøbe an utaptø burrabeløba, kaig marøbeløba mab, muchib wappe, øyeebe maig marøb wah?— cha.

¹⁷Inchene Jesúsbe trunun mørabe, nømun trenchibig køn:

—Tabelø, kwanrrøgarbe mó marøbig palain gómon cha.

Kwanrreeløbeguende palain gøn cha. Nabe tru sølgandø amøñibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab arrig køn— cha.

Ayunamigwan payib
(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸Juanwei mendig amøñibeløba, fariseosmerai mendig amøñibeløbabe ayunab góben, móiløgøsrøn amrrua, Jesúswan payibelø gøn:

—Juanwei mendig amøñibeløba, fariseosmerai mendig amøñibeløbabe tru ayunamigwan katø gatø maren, ¿ñui kusrenanøb pera uniiløbe chindimbarre trunune marmeelø góh?— cha.

¹⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma keg mistrabig nømba wabengan, mamø burrønrraitarru? cha. Keg misrtrabig nømba wabene, manrrun cha. ²⁰Inchendø keg misrtrabigwan srua ambam

gwalømmera punrrun cha. Tru gwalømbeguende, trube, nømbe ayunabwei inchun cha.

21 'Muguen kan køllin camisanma kølsraigü srø llensu søtiimigwan waya tsushimøn chibig køn. Treeg marene, srø llensube kesruppa, kølli llensune kølsrøben, mas trømbøikken kølsraig kørørømisrtrun cha. **22** Katø muguen srø vinonma køllin galusmerayu usrmøwei indan cha. Kaguende treeg marene, srø vinobe køllin galusmeran srurrøgøben, vinobe lushen, kalusmerabe ka kølsrønrrun cha. Inchawei srø vinone srø galusmeran marigu usrøbelø gøn— cha.

Isrin gwaløm maramgaigwan maran cha, Jesúswan alegab

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23 Kan isrin gwaløm Jesús tirigu ellmari utuwan pureb ibene, nui kusrenanøb pera uniiłøbe puraambub ambuppe, tirigu tur lurrøb mendøben, **24** fariseosmerabe Jesúswan trenchibelø gøn:

—Au, ḋñui kusrenanøb pera uniiłøbe isrin gwalømbe chigøben marmønrrai merigwan chindimba øyeeg marøb gøh?— cha.

25 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—៥Nimgan managuen lemeelø gótrirru cha, mana gøsrøn Davidwanba, nui linchibelanba chindamgaig palabig arruben, parøgwaben, mandø indigwan? **26** Abiatar, tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote gøben, Davidbe Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya, Tiusweyasiitø tarømarig pirrimera, tru sacerdotesmeratø maim birrimeran mendaibe mu mamønrrai merigwan nø mab, katø nøba purrab misagwangucha srørrøb indigwan.—

27 Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:

—Isrin gwalømwane móweyasig marig køn cha, mówan isrin gwalømweyasig kømøtø. **28** Inchawei na, Møg Misra Arrubiibe isrin gwaløm nan nø garunrrain gómtø, maramdiigwane marøb, maramgaigwane marmub, isrin gwalømwanguen nabe na asha garubig kur— chibig køn.

Tasig mul-laig mówan Jesús tamarøb

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

3 **1** Jesús katø judíosmera tulundzuni yau kebibene, truyu kan móg tasig mul-laig tøgaig waben, **2** Jesúswan larab góbelø gøn, isrin gwaløm tamarøbig køtashchab, chigøben chi køptø. **3** Inchen Jesúsbe tru tasig mul-laig tøga mówane trenchibig køn:

—Kurra, yu tøbøtag pasramisr— cha.

⁴Inchabe katøganelan trenchibig køn:

—¿Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyube isrin gwalømbe chiwan martrain daig koh cha, tabiiteh, kabe kaiteh? cha.
¿Kwamønrrai indamig koh, kabe kweetsamig koh, chindah?— cha.

Inchen nømbe chigucha chimuben, ⁵Jesúsbe nuingatan pønrrabelan namig ashib, truba isui inchibig køn, kaguende nømui manrrømerabe purø murelø góimba. Incha tru møwan trenchibig køn:

—Kwalwan larrøbichi— cha.

Inchen nøbe larrøbichene, nui kwalbe tabig korrømisrøbig køn. ⁶Inchen fariseosmerabe webamba, tru urastø

Herodesweingateeløba Jesúswan namig kurra, mandø incha pinisamigwan waminchib mendabelø gøn.

Nu bisu menda misag truba nuwan Jesús kusrenanøb

⁷Inchen Jesúsbø nui kusrenanøb pera uniiłøba tarømisra, nu bisu mendasrømay iben, misag truba nu Galilea birausreelø nui mendig ambubelø gøn. ⁸Inchen nø chinetø nørreelø marigwan wammørabe, judeasreelø gøben, jerusalénsreelø gøben, idumeasreelø gøben, Jordán bi tru pørr gal-labgatøsreelø gøben, tirosreelø gøben, sidónsreelø gøben, truba nu ashchab amrrubelø gøn. ⁹Incha tru treeg nu misakkurri Jesúsbø nui kusrenanøb pera uniiłan kan barco ke tamara tøgagønrrai eshkabig køn, tru nu misag nun menrra trag marmønrrai. ¹⁰Kaguende Jesúsbø kwanrreelan truba rruba tamarin gøben, mayan gwanrreeløba katøranrrab nuimaygøba kemallchab tranrrabelø gøn.

¹¹Inchen trømbøig maringarub gwaimandziimera nun ashippe, nui merrab tømbønsra, trenchib trashibelø gøn:

—Ñibe Tiuswei Nusrkain gøn— chib.

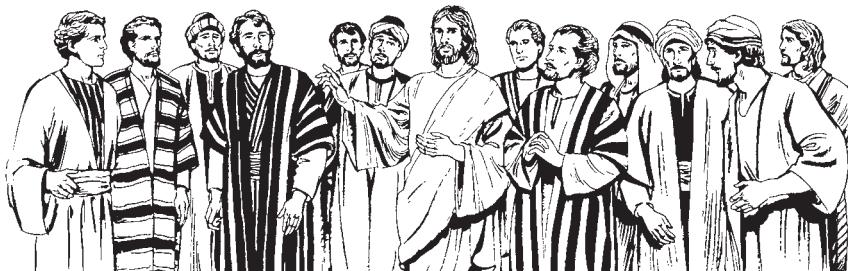
¹²Inchen Jesúsbø nune mu gøn cha, mun gøben misaameran mørø waminchimønrrain garubig køn.

Jesús nøashib karua øramelan doce lawa bønsrøb

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³Incha Jesúsbø kan tunsrø nebya, nø wamønrrab asiilan wamøben, nømbe nuimay amrrubelø gøn.

¹⁴Incha doce wesrawa pønsra treeg korrømara, iilane nøashib karua øriilø gøn cha, wamabig køn, nøba amøñibelø gønrraimba,

katø eshkab kusrenanrrab amrrai øramigweysiiba, ¹⁵katø kwaimandziimeran webusramig mu chindamgaig marøbelø gønrraimba. ¹⁶Tru doce wesrawa pønsrailøbe iilø gøn: Simón, nundøwei katø Pedro cha, munchi basrig køben, ¹⁷Zebedeowei nusrkai Santiagoba, nui nuneg Juanba, truilane Boanerges cha, munchi basriilø, tru treeg munchibé: “palaig rrashibig taigwei nusrkalø”, ¹⁸katø Andrés køben, Felipe góben, Bartolomé góben, Mateo góben, Tomás køben, Alfeowei nusrkai Santiago góben, Tadeo góben, Simón Cananistameraingatiig køben, ¹⁹katø Judas Iscariote, tru wendø Jesúswan ashig kómui inchibelaingatø pasramisra, trannrrabig købengue.

Møiløgsrøn Jesúswan Beelzebúwei maramburab marigwan tøgaig kón chib

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰Inchen Jesús katø nui kusrenanøb pera uniiløba kan yau kebiben, katø misag menrra tinmarøb tulundzunaptø, manrrabguen gaima góbig kón. ²¹Inchen Jesúswei yaeløbe treeg inchib gódaig wammørabe, nune merrarrawa, sruamrrunrrab ambubelø góen. Kaguende lukiain góen chib góben.

²²Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø Jerusalénsrøngurri amrrubeløgucha trenchibelø góen:

—Nugwaimandzig, tru Beelzebúwan øtøgaig kón cha. Treekkurri, tru kwaimandziimeran nøasha garubigwan øtøgaig kua, i møøbe kwaimandziimeran weeran— cha.

²³Inchen Jesúsbe nømun wama, ‘øyeeg lataitøwein góen’ chib, kemesra wamindiiløtøga trenchib waminchibig kón:

—¿Satanásbe Satanáswandøweimbe chincha wegutchaitamague? cha. ²⁴Kan rey karub tøgawein birau misaama nømasiitø nøørøtø

mistrøb kurrabe, warabig warønrrab gaimanrrun cha. ²⁵Katø kan yaelø nømasiitø nøørøtø mistrøb kurrabe, chab pinønrrun cha.

²⁶Inchawei Satanás nøasiitøwei nøørø, nøørø mistrøb kurrabe, treegu yandø pasrønrrab gaimaben, truyu patsønrrun, chibig køn.

²⁷'Kabe kan møikkøben kan mur møwei yauma kebya, tru mur mówan lusrøbmerrig lusrmøwatøbe, nui chi tøgagúigwan kerranrrab gaimanrrun cha. Lusra rrarratøwei nui chi tøgagúilan kerranrrun chibig køn. ²⁸Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Misaamera chi kaig mariilan lata, chigøben Tiuswan purø rrømbøig wamindiilan lata Tiusbe kerriguuh pesannawa, ulø baymønrrun cha. ²⁹Trune Espíritu Santon purø rrømbøig wamab waminchibigwane ulø bayamigwane managuen pesannaimig kønrrun cha. Treeg kømøtø, nui kaig marigwan managatig tøga górrømisrtrun— chibig køn.

³⁰Jesúsbe øyah chippe, kaguende nømbe nun trømbøig marøngarub kwaimandzigwan tøgaig køn chib góben, trendaig køn.

Jesúswei usrimba, nuneløba

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹Inchen Jesúswei usrimba, nuneløba pua, wambiitø pønrrramisra, wamønrrab øren, ³²Jesúsweim bøtøgatan truba nu purrabeløbe trenchibelø gøn:

—Au, ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pønrran cha, ñun payib.—

³³Inchen nøbe trencha løtabig køn:

—¿Nai usri nai nuneløbe mumera góh?— cha.

³⁴Incha nuim bøtøgatan purrabelan ashabe, trenchibig køn:

—Nai usri nai nuneløbe iilø gøn cha. ³⁵Kaguende møikkøben Tius maig martrai karuben, treeg marøbig, truibe sí, nai nuneg, nai nuchag, nai usrin gøn— cha.

Kan móg mandø kwaligwan trunun Jesús kemesra wamindig

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

4 ¹Jesús katø nu bisu menda kusrenanøb mendøben, nø wainug misag truba nu tulundzunøben, treekkurri Jesúsbe pisuyu kan barcoyu kebya wamisren, maya misaabe tru pisu mendatø kørrømisrøbelø gøn. ²Inchen nøbe nømun ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib wamindiiløtøga chineh kemesra, kusrenanøbig køn. ³Inchabe nui kusrenanigube trenchibig køn:

—Iigwan møray cha. Kan kwallibiima tsurøb kwallchab webyan cha.⁴ Incha tsurøb ibene, kanbalø yellbe mayu górrøben, illimera amrrua, man cha. ⁵Inchen katøganbaløbe srug rrøldø birau pirø tre chiganug korrøben, pirø palatiig kua, tru yellbe kal-lappe, petø kal-labendø, ⁶pørr webarrua, mergurangaruben, srøl tre chigaig kua, mul-laptindan cha. ⁷Katøganbalø yellbe kal shau utu górrøben, kalmera nørrørab mendappe, chab gasrøb tsibishiben, truibe chigucha misrmøn cha. ⁸Inchen katøganbalø tab pirau górrabiibe sí, kal-lawa, tabig nørrørawa, truba nu nigan cha. Møiløbe kan yellgurrindø mamig rrulzheelø treinta niguen, møiløbe sesenta niguen, møiløbe cien nigan— chibig køn.

⁹Incha trenchibig køn:

—iMøramig kalu bønsraibe, mør!— cha.

Mandøgurri Jesús ‘iigwan øyeeg lataig køn’ cha, kemesra wamindig
(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰Jesús yandø nøtø korrømisren, tru doce kusrenanøb pera uniiløba kanbalatø Jesúswaim bulu pønrrabeløbe trenchibelø gøn:
—¿Tru ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib kemesra wamindiiløbe chi chibig køh?— cha.

¹¹Inchen nøbe trenchibig køn:

—Tiusbe nø ashib karub wainug mu asiimíig tøgagúilan ñimune ashchai tranan cha. Inchendø misaamera nøøreelø truyuilø gómeelane ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib kemesragøba wamindiiløtøga wamindig køn cha,

¹²nømbe ashippe ashendø, ashmøwa lataig korrømisrøb;
mørøppe mørrendø, chi tainguen mørnmøwa lataig
korrømisrøb inchain cha.

Incha isua møra Tiusweimay lliramøwei, nømui kaig mariilan
Tius ulø bayamigwan pesannamø,
ulø bayamig kørnrrain gúig køn— cha.

Tru kwalibø ‘øyeeg lataig køn’ cha, kemesra wamindigwan
Jesús øyeeg køn cha eshkab
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³Incha katø trenchibig køn:

—Ñimgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, tru kemesra
wamincha basrigwane ictchigúi wetøgørrøtirru? cha. Katøgan

‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra tru wamindiilangucha kerriguba ɿchincha wetøgørrønrrague? cha. ¹⁴Tiuswei wamwan waminchibiibe yellwan tsurøbig lataig køn cha. ¹⁵Inchen tru mayu górrab yellmerabe iilø latailø gøn cha. Nømbe Tiuswei wamwan møren latatø, Satanásbe arrub, tru tab wamwan nømuinug ellmarigwane kerran cha. ¹⁶Inchen tru srug rrøldø birau pirø tre chiganug tsuri yellmera latailøbe iilø gøn cha: Tiuswei wamwan møra, tru urastøbe truba tab guí utøbendø, ¹⁷nømasiitø srol tre umbu gueetiimeelø gua, maya yanaguen amønímøn cha. Incha tru Tiuswei wamgurrindø chigøben puben, katø chigøben kaig nebul arruben, nømbe møi møin elachiptindan cha. ¹⁸Inchen katøganeløbe tsuren, tru kal shau utu górrab yell latailø gøn cha. ¹⁹Tiuswei wamwam móroppe mórendø, i birau chine købigwan menrra isubiibah, nømøi chine palømø tøgagúilø purø tabig lataig asønaikkurrimba, trugurri chine tøgagømmørø chull inchib isuiløbatø Tiuswei wamwan mórigwane kerrigu truitø kasrøben, chigucha nømbe ellmarig misrmøn cha. ²⁰Inchen tru tab pirau tsuriiløbe tru Tiuswei wamwam møra, ellmarig misrøbelø, truilø gøn: kan rrulzhikkurrindø treinta, kabe sesenta, kabe kan rrulzhikkurrindø cien nigabelø latailøgue.—

Lámparan kemesra wamindig

(Lc 8.16-18)

²¹Katø Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Kabe kan lámparanma køtsø umbu basrtrab, kabe cama umbu basrtrab srua guerrubelø guítarru? cha. Treeg kømøtø, ɿtør gønrraimbe, pala basramig kømuitarru? cha. ²²Chigøben sørig basrabiibe søriitø pasrømøtø, kenamaramig kønrrun cha. Katø chinchapuen asamgaig kasra basrigwane ashchai tøryu wesraig kønrrun cha. ²³Møikkøben móramig kalu bønsraig kuabe, mó— cha.

²⁴Incha katø trenchibig køn:

—Ñim chi mórigwane tab isua guy cha. Ñim kanelan maig unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha trana, ñimune nemariibaguén tranrrun cha. ²⁵Kaguende tøgaigwane masken rranen, trune chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen kerranrrun— cha.

Yell nurab lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

26 Jesúsbe katø trenchibig kön:

—Tius nø ashib karub pasraibe kan mög pirau yellwan tsuri lataig kön cha. 27 Incha kib tsui lata, kurra uni lata, yem güi lata, kwaløm güi lata, yellbe kal-lawa nuran cha, möøbe mandø indinguen ashmøwatø. 28 Kaguende pirøbe nøasiitø mamig niguningarubig kön cha. Srøsrøbe ishiimerrig kal-laben, trugurrimbe urø weetøben, urøyube trulmera netsan cha. 29 Inchén yandø trul srønøben latatø, usestøga paran cha, kaguende yandø param gwaløm puin góben.—

Iibe murtasa yell lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

30 Katø Jesúsbe trenchibig kön:

—¿Tius nø ashib karub pasraibe chi lataig asøna cha, kabe chiwan kemesra, ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chinrrab góh? cha. 31 Kan murtasa yell lataig kön cha. Tsurøb uras truibe yu pirau maya yellmerai utu purø lamøzhig købendø, 32 tsurinukkurrimbe shush mamig tusrmerai utu katøguchinguen palaig nu tusr-unø srarmerabaig nuraben, illimera pala amøñibeløguen truyu le martrun— cha.

Jesús ‘iibe øyeeg latailø gøn’ cha, kemesra wamindig

(Mt 13.34-35)

33 Jesúsbe Tiuswei wamwan øyamay kusrennøbig kön, ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib, truba yambalø kemesra eshkab. Møi eshkaig latailø, nøm mayangatig chigüi nebua mørtrapteelø góben, treetøh marøbig kön. 34 ‘Øyeeg lataitøwein gøn’ chib kemesrømøbe, waminchimiig kön. Inchendø nui kusrenanøb pera unilane nømundø nøørø kerrigu tør marøb eshkabig kön.

**Isig ichibigwanba, pi welar gurrabigwanba
Jesús pasramisringarub**

35 Incha tru gwalømdøwei yandø pilliraben, nui kusrenanøb pera unilán trenchibig kön:

—Pisu ambøgatøsrømay larraamun— cha.

36 Inchén nømbe misagwan ‘ungwa’ cha, Jesúswan tru nø waig barcoyutøwei pera amben, katøgan barcomeragucha lincha

ambubelø gøn. ³⁷Inchen truba mur isig ichibig webarruben, pi welarmerabe barcoyu keguchen, yandø ke pitø netsab arruben, ³⁸Jesúsbe wendau kan labzhigu ne kib waben, nømbe kasrønanabe trenchibelø gøn:

—iAu, Kusrennøbig! ɿnam asentanrreenchib melamne, ñigan isubguengaig watirru?— cha,

³⁹Inchen Jesúsbe kurra, isigwan kønømønrrai kandø wama, piwane trenchibig køn:

—iWanrrømø, møi møi wasrørau!— cha.

Inchene isiibe pasramisren, yandø kerrigu wasrønzhig kørrømisrøbig køn. ⁴⁰Inchen Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan:

—¿Chindimbarre kørig køta? chibig køn. ɿÑimui isubigwan nainuutø pasra gómeelø gó chindah?— cha.

⁴¹Inchen nømbe truba kwaariilø górrømisra, kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

—¿Iibe mu guerah cha, isig ichibig lata, mar lata, nun mørtrappe?—

Gerasasriig kwaimandzig tøga móø

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

5 ¹Pisu ambøgatømaysrø larraamba, Gerasa birausrø puben, ²Jesús barcoyugurri webiben latatø, kan móø trømbøig maringarub gwaimandzig tøgaig sørin rrabmerayugurri webarrua, Jesúswan kemallibig køn. ³Tru móøbe sørin dulyutø tsubig, muguen lusrtrab gaimaig købig køn, ni cadenastøgaguen. ⁴Kanmaybe srøbmeran tasiimeran cadenastøga góben, katø chitøga góben lusrendø, lusrimørig pitischig marøb lurren, muguen kaimabelø gøn. ⁵Incha yem gwaløm chu uragucha tunmerasrø, sørin dulmerasrø trashib, sruutøga nøasiitø kørriinchib uñibig køn. ⁶Incha Jesúswane yabgurrindø asha, lula, nui merrab tømbønsra, ⁷trenchib trashibig køn:

—¿Ñibe nane chi martrab inchigu? cha, Jesús, Tius Mayeelaim Bala Pasrabigwei Nusrkai. Purø rrømbøig móø megamig kømønrrai Tiuswei munchiyu ka góbash cha, chib miarrumøn— cha.

⁸Pøs øyeeg chippe, kaguende Jesúsbe:

—iÑi, trømbøig maringarub gwaimandzig, i møweinukkurri webinrrø!— chib pasrøben, trendaig køn.

⁹Inchene Jesúsbe nun trencha payibig køn:

—¿Chi munchi gugu?— cha

Inchen nøbe:

—Legión munchi gur, chibig køn. Kaguende nambe purø nu guer— cha.

¹⁰Inchabe tru biraugurri nøørø peesrømay ørmørrunrrig chib, Jesúswan truba rruba rrugabig køn. ¹¹Inchen tru tun buluwan kuchimera lawa mab truba nu amøñibelø gøn. ¹²Inchen tru kwaimandziimerabe rrugab trenchibelø gøn:

—Kuchimeraimay ambingarurra cha, nam truilainug kebamrrab— cha.

¹³Inchen Jesúsbe ka kebambashen, trømbøig maringarub kwaimandziimerabe møweinukkurri webamba, kuchimerayu kebambene, truyu kuchimerabe pa milburab warabeløbe truba rrømbø lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, larrø nu bisuyu kegørra, pi gueesra, chab gwabelø gøn.

¹⁴Inchene kuchi ashibeløbe kwaariilø lula, puebloyu góben, wambig nøørøwansrøn góben eshkab ambubelø gøn. Inchen misaamerabe chi purayaigwan ashchab amrrubelø gøn. ¹⁵Incha Jesús waisrø pubene, tru kwaimandzig tøgaig købiibe móimbe køsatiig kømø, keweig, tabig wai ashabe, truiløbe kørig kui inchibelø gøn. ¹⁶Inchen tru kwaimandzig tøgaig købigwanba, kuchimeranba maig purayaigwan ashibeløbe nømun eshkaben, ¹⁷nømbe Jesúswan nømuim biraugurri ‘irra’ chib truba rrugabelø gøn.

¹⁸Inchen Jesús barcoyu kebibene, tru kwaimandzig tøgaig købiibe:

—¿Ñui mendig arruah?— cha, truba inchen,

¹⁹Jesúsbe arrubashmøtø, trenchibig køn:

—Ñui yamay inrrø cha, ñui yau misaameraimay Señor ñun yeeg nørriig mara, mandø lastima asigwan nømun eshkanrrab.—

²⁰Inchen tru móøbe ya, Decápolis pueblosrø Jesús nun yeeg nørriig marigwan truba eshkab mendøbene, mayeeløba kwaara ashibelø gøn.

Jesús kan ishuwan kwanrrøwan tamarøb

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹Jesús barcoyu gatø pisu ambøgatømay larraibene, nuim bøtøgatan misag truba rruba nu tulundzunøben, nøbe pisu

mendatø kørromisrøbig køn. ²²Inchen judíosmera tulundzuni yau ashib karubig, Jairo taig, puabe, Jesúswan ashippe, nui srøb pulu tømbønsra, ²³arrubsrumugu chib truba inchib, trenchibig køn:

—Nai nimbásr-unø kwanrrab inchib tsun cha. Kwanrrø tammisren, katø øsig unchaj ñui tasigwan nuim bala estsartrab attra— cha.

²⁴Inchen Jesúsbe nøba iben, menrra misag mendig ambuptø nun trag maren, ²⁵tru misag utube kan ishug doce años ørøba ani ib gwanrrø tøgaig kua, ²⁶chu uraskucha purø rrømbøig kui uña, mø marøbelai yam dasku pureb megawa, nui chi tøgagúigwan kerrigu patsøgøben, chiweingucha puraimø, kwanrrøbe masken inchib iben, ²⁷Jesúswan wamindi mørøppe, tru ishuube misag utu wendaugurri Jesúsweim bulu kemallippa, nø kewagúigwan katørabig køn. ²⁸Kaguende nøbe treeg isubig køn: “Kewagúilandøguen katøraitø, tammisrig kørromisramønrrun” cha. ²⁹Inchen tru ani ibiibe møi møi pasramisrøptinchen, asru nui kwanrrøbe yandø purayai møren, ³⁰Jesúsbe nø mun gøsrøn nui maramburab mariitøga tamarøbrain güi mørabe, nu misag søtowan keeshabe, payibig køn:

—¿Na kewagúigwane mu gatørah?— cha.

³¹Inchene nui kusrenanø pera uniiløbe trenchibelø gøn:

—Misag søtø yeeg trag mari ashø, ñibe: “¿Mu gatørah?” taibe— cha.

³²Inchen Jesúsbe mu gatøraitashhab ambumay, imay ashene, ³³tru ishuube kørig købiitø itønab, nun maig purayaigwan møra, ya, Jesúswei merrab tømbønsrøb srala, isømø, kerriguwan eshkaben, ³⁴Jesúsbe trenchibig køn:

—Nimbásr, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tamarig kørromisran cha. Chi isumø, inrrø cha. Ñui kwanrrøbe yandø purayaig køn— cha.

Jesús Jairoi nimbásrwan øsiiranøb

³⁵Trune Jesús waminchib pasramnetø, tru judíosmera tulundzuni yau ashib karubigwei yaugurri møiløgøsrøn amrruppe, unai møskawane trenchibelø gøn:

—Ñui nimbásrbe kwabguen indan cha. ¿Kusrennøbigwan mas chinrrabrre øyeeg chigu?— cha.

³⁶Inchen nóm trenchib gúingucha Jesúsbe trunun mørøb pasrømøtø, tru tulundzuni yau ashibigwane trenchibig kón:
—Chi kórig kui inchimøtø, kórepto kóreu— cha.

³⁷Incha mas mungucha amrrubashmøwa, Pedronbah, Jacobonbah, Jacoboi nuneg Juanwanbatø amrrungarubig kón.

³⁸Incha tru judíosmera tulundzuni yau ashibigwei yau puabe, ke chindi asamgaig misaabe kishib, miirab, trashib inchib gúi ashabe,
³⁹Jesúsbe kebya, trenchibig kón:

—¿Chindimbarre øyeeg inchib, kishib gøh? cha. Unøbe kwaig kómøtø, ka kiptø tsun— cha.

⁴⁰Inchen misaamerabe Jesúswane ka indzatø mørøbelø gøn. Inchen Jesúsbe mayeelan moi moi webambingarua, møskawanbah, usranbah, tru nøba ambubelanbatø pera ya, tru ishug-unø tsuinug kebya, ⁴¹tasigu kemørabe, trenchibig kón:

—Talita, cumi— cha. (Trenchippe: “Ishug-unø, ñun kurrø char” chib.)

⁴²Inchene tru doce años tøga ishug-unøbe moi moi kurrappa, llirab mendøben, misaamerabe truba rruba kwaara asha górrømisrøbelø gøn. ⁴³Inchen Jesúsbe mun góben eshkab gónnrab gómos cha, unan mamig srøttrai karubig kón.

Jesús Nazaret pueblosrø

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

6 ¹Jesúsbe truyugurri webya, katø nui birausrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløbe nøba ambubelø gøn. ²Incha isrin gwaløm pubene, Jesúsbe judíosmera tulundzuni yau kusrenanøb mendøben, móiløgøben mørøbeløbe truba kwaara asha, trenchibelø gøn:

—¿I móøbe kerrigube churre øyeeg kusreh? cha. ¿Iig nui øyeeg truba rruba kusreebe chiguerah? cha. ¡Kan i móø nui tasiimeratøga maramburab mariilø yeekkucha gúita! cha. ³¿Iibe tru tsiimeratøga chine marøbig kómuitarru? cha, tru Maríai nusrkai. Katø ¿Santiagoimba, Joséweimba, Judasweimba, Simónweimba nøbe nuneg kómuitarru? cha. ¿Yamba nui nuchaløgucha yu namui ututøwei warabelø gómitarru?— cha.

Treekkurri nómbe nune chinetø cha mørøbelø gøn. ⁴Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—Chutögucha peesrømbe Tius maig karuigwan eshkabigwane tab indan cha. Trune nui biraueløba, nømmisaameraba, nui yaeløbabe chi tab inchimøn— cha.

⁵Incha truyube maramburab marig chi martrab gaima, mamdø kwanreelan nui tasiitøga estsara, trutøh tamarøbig køn. ⁶Inchen Jesúsbe yeekkucha køremø misaamerø gønrrabmab ke kwaara ashibig køn.

Jesús nui doce pera uniiilan kusrenanrrai ørøb

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

Incha Jesúsbe tru buluwan yamera tsitsø bønrrabwan kusrenanøb uñibig køn. ⁷Incha nøbe nui doce kusrenanøb pera uniiilan wama, pagatø, bagatø ørøb menda, trømbøig maringarub gwaimandziimeran mu chindamgaig marøb amrrai tranøbig køn. ⁸Incha treeg karubig køn:

—Mayuweimbe chigucha sruammønrrain cha. Kan pøtønain tsiitø srua amrrain cha. Pirri srua ammøwei, wasr ila ammøwei, pørønailøyu an busra ammøwei inchain cha. ⁹Alpargatistø keeta amrrain cha. Pala itøgueikkucha yunømaramiba gømøtø, kandø guewa amrrain— cha.

¹⁰Incha Jesúsbe gatø trenchibig køn:

—Ñim kan yau kebambuppe, tru puebloyugurri ambamnegatig kørrømisrtrigay cha. ¹¹Inchen ñimun wamømøwei, ñimun mørøg kømui indinuube, trube, tru puebloyugurri webamrrappe, ñimui srøbyu usrøwan chishtø górrøgønrrigay cha. Treeg marøppe, trube: “Ñim kaasig kobene, møimbe ñim gusrenrrigay” chib eshkab.—

¹²Inchen nømbe webamba, misagwan:

—Ñim kaig mariilan isua mørøb, Tiusweimay lliray— chib eshkab kusrenanøbelø gøn.

¹³Incha misagweinukkurri kwaimandziimeran truba yam webetab, truba yam kwanreelan aceite srøla, tamarøb inchibelø gøn.

Juan Bautista kwaig

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴Rey Herodesbe Jesúswan wamindi mørøbig køn, kaguende Jesúswei munchiwane misaamerabe nun, nun waminchib góben. Inchen møiløbe trenchibelø gøn:

—Juan Bautista kwailai utugurri katø kurriinrrun cha. Incharre tru maramburab øyeeg maramig tøgaig kuinrrun— cha.

¹⁵Inchen katøganeløbe trenchibelø gøn:

—Tius maig karuigwan eshkabig Elías kuinrrun— cha. Inchen kaneløbe:

—Nøbe Tius maig karuigwan eshkabig kuinrrun, chibelø gøn, tru møikkøben merrabsreelø lataitøwei.—

¹⁶Inchen Herodes trunun mørabe, trenchibig køn:

—Iibe Juan, na tru turwan paringaruig kuinrrun cha. Møimbe kwailai utugurri katø kurriinrrun— cha.

¹⁷Kaguende Herodesbe tru Juanwane kemøringarua, kailan keeri yau lusra wanningaruig købig køn, tru nui nuneg Felipei srai Herodíaskurrindø. Tru Herodíasbe Herodeswei nuneg Felipei strain gøbig køn. Inchen Herodesbe truigwane nui srai marin gøben,
¹⁸Juanbe Herodeswane trenchibig køn:

—Ñi ñui nunewei srawan ñui srai mara tøgagømibe merig basran— cha.

¹⁹Inchen tru ishug Herodíasbe Juanwan tsalø gøptø kwetchab inchendø, kaimabig købig køn. ²⁰Kaguende Herodesbe Juanwane sølgandø tabig, katø Tiusweindø tarømari mög kwaasha, køriimata, trugurri nune mu chinchimønrrai ashib tøgagøbig køn. Incha Herodesbe Juan wamindigwane mandøguen gømui inchendø, tammay ka mørøbig køn. ²¹Indiibe Herodíasbe Juanwan maig maramigwan yandø treeg maramdiig puin gúi ashibig køn. Kaguende Herodesbe tru chiwangucha nøm asha garubelaimba, suldaumeran karubelø nørreelaimba, Galilea mas kusreb möguelaimba nui kal-lain gwalømwan isub kasrag waram gwaløm tabig maren, ²²møimbe Herodíaswei nimbasrbe truyu kebya, pailaben, Herodeswanba, truyu mab purrabelanba tru pailaibe truba tabig asønaben, reybe tru srusrane trenchibig køn:

²³—Nun chi miag købendø, miarra cha. Na tranrrumøn cha. ¡Gatø! ñune tranmø gømø, nabe trunun tranamønrrun chib. Ñi chi miaben, tranrrumøn cha. Na muburab ashib karub waigwan tøbøtakkatikken tranrrumøn— chibig køn.

²⁴Inchen nimbasrbe webya, usran:

—¿Chi miámø?— cha payen, usri Herodíasbe trenchibig køn:
—Juan Bautistai turwan miau— cha.

²⁵Inchen tru srusrøbe tru urastø tru rey waisrø petøzhiitø kebyabe, trenchib miabig køn:

—Møindøwei Juan Bautistai turwan kan platilloyu trannrra— cha.

²⁶Inchen reybe truba rruba isui inchendø, tru mayeelø lincha purrabelai malau ‘treeg tranrrumøn’ cha, trannrrab misrig køppe, tru miaigwan ka chimø, ka rranøbig køn. ²⁷Incha tru urastø reybe kan suldauwan Juanwei turwan para, srua arringaruben, ²⁸truibe tru kailan keeri yaumay ya, Juanwei turwan para, kan platilloyu srua arruabe, srusran tranen, nøbe usran tranøbig køn. ²⁹Inchen Juanwei mendig amøñibelø iigwan wammørabe, amrrua, nui asrwan kusrua, srua amba sørabelø gøn.

Jesús trattrø mil móguelan manrrai tranøb

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰Inchen Jesús nøashib karua øriilø katø amrrua, nøba tulundzuna, nøm chi marigwanba, kusrenanigwanba kerriguuh eshkaben, ³¹Jesúsbe trenchibig køn:

—Nøørøsrø mu misakkasrø kuchi isrnrrab ñimbe amrruy— cha.

Kaguende menrra misag køptø amben, amrruben inchen, nømune mab purramikken nebumíig køn. ³²Incha Jesúsba, nui nøashib karua øriiløba nømdø kan barcoyu mu misakkasrømay ambubelø gøn. ³³Inchen møiløgøben nøm amben asha, Jesúswan mu gúi nebua asha, chu puebloyuelø góben trusrømay lula, nømmerrig pubelø gøn. ³⁴Incha Jesús barcoyugurri pinaya, truba nu misag basrai ashabe, lastima isui inchibig køn, kaguende nømbe ubishamera mu ashchabig chigar latailø góben. Incha chine truba kusrenanøb mendabig køn. ³⁵Inchen yandø menrra maaben góben, nui kusrenanøb pera uniløbe Jesúswan kemallabe, trenchibelø gøn:

—Yube mu misakkanug køn cha. Inchagucha yandø kwa maaben gøn cha. ³⁶Misagwan amrrai, ‘ungwa’ chi cha, chugøben nøørøsrøn góben, puluwandø yamera pønrrabsrøn góben amba, nømuyasig chigøben pena manrrain— cha.

³⁷Inchen Jesús løtappe trenchibig køn:

—Manrrai ñim mannay— cha.

Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—¿Manrrai mannamig kan mög doscientos días ørøba marøb megawa an bagaraig utiitøga pirrim benonrrab ambam nebunrrautah?— cha.

³⁸Inchen Jesúsbe trenchibig kön:

—¿Ñimbe mam birrin døgagøgue? cha. Ashchab ambay— cha.

Inchen nømbe ashabe, trenchibelø gøn:

—Trattrøgatø pirrimbah, pagatø peskaubatø tøgaguer— cha.

³⁹Inchen Jesúsbe misaameran kan søtø, kan søtø pillim bubilayu purramisringarubig kön. ⁴⁰Inchen kan søtømørig cienbatø, cienbatø purramisren; kan søtømerabe cincuentabatø, cincuentabatø purramisrøbelø gøn. ⁴¹Inchen Jesúsbe tru trattrøgatø pirriwanba, pagatø peskaumeranba nui tasku muta, srømbalaneb neesha, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, pirrimeran pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan misagwan pirishinrrai trana, katø tru pagatø peskaumerangucha mayeelan pirishinrrai tranøbig kön. ⁴²Inchen mayeeløba øska ma kørømisren, ⁴³tru pirrim bitis, peskau bitis pirisaig undailan tasinmerayu tulishiben, tasinmera doce netsabig kön. ⁴⁴Inchen tru pirriwan mabeløbe mögueløtø trattrø mil góbig kön.

Jesús pi balawan arrub

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵Incha tru urastø Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan pisu ambøgatø Betsaidasrømay merrab amrrai barcoyu nebambingarubig kön, nø tru nu søtø misagwan ‘ungwa’ chib pasrappatø. ⁴⁶Incha yandø misagwan chab ‘ungwa’ chabe, tunsrø Tius Møskaimba waminchab ibig kön. ⁴⁷Incha yem góben, barcobe chabguen pisu tøbøtaasrønguen iben, Jesúsbe nøtø pirau kørømisrøbig kön. ⁴⁸Inchen kaguen isiibe nømui malaugøba megambub ichen, nømbe barcoyu amrrab gaima, muraaraig remab melai ashib pasrabig kön Jesúsbe. Incha løtsøzhig yemdø nøbe pi balawan katsikka nømuimay kemallib ya, purab inrrab lataig inchen, ⁴⁹pi balawan arri ashippe, nømbe møsig kønmab isua, trashibelø gøn. ⁵⁰Kaguende mayeeløba ashagurri purø rrømbøig kørig kui inchen, Jesúsbe moi moi nømune waminchib trenchibig kön:

—¡Kørmø, mur isua burray! cha. Na gur cha. Kørig kui inchimøtay— cha.

⁵¹Incha nø barcoyu nebibene, isiibe wasrøngandø pasramisrøptinchen, kan øyeebe chi maig kermab nømbe truba kwaarøbelø gøn. ⁵²Kaguende tru pirriwan øyeeg marigwanma katøgucha nømbe tab chigúi mørmwøa górrømisrin góbig køn, larrø mur manrrømera tøgar srø gua.

Jesús Genesaretsrø kwanreelan tamarøb

(Mt 14.34-36)

⁵³Incha yandø tru pisuyu chab larraamba, Genesaret birausrø pua, truyu barcon pi menda licha pasrøbelø gøn. ⁵⁴Incha barcoyugurri nøm webamben latatø, misaamerabe Jesús kui nebua asha, ⁵⁵nømbe tru birau truørø lula, Jesús chu wan daig mørøppø, trusrømay kwanreelan tsigalyu muta, amrrub mendabelø gøn. ⁵⁶Inchen Jesúsbe yamera tsitsø bønrrabsrø, pueblomerasrø, wambig nøørøsrø chugøben kebibene, penab, yanøb indiisrø kwanreelan wara:

—Ñi pala itøguewa gúig urøzhigwandøguen namun katørabashcha— chib, Jesúswan rrugabelø gøn.

Incha mayeeløba katørabeløbe yandø tamariilø kórrømisrøbelø gøn.

Fariseosmerai kusrenaniilø

(Mt 15.1-20)

7 ¹Inchen fariseosmeraba, Jerusaléngurri amrrubelø møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe Jesúsweim bulu kemallibelø gøn. ²Incha truiløbe Jesúswei kusrenanøb pera unilø møiløgøsrøn nømui tasigwan kinømø mai ashibelø gøn, tru kaigwan chish misrøb chib, tasig kinigwan. ³Kaguende fariseosmeraba, maya judíosmeraba merrabsreelø maig marøb, amrruylan ke tindøga pønrrabelø gua, maig taigwan tasigwanmerrig kinømuppe, mameelø gøn. ⁴Katø penab, yanøb indiisrøngurri amrrua chigucha, tru tasig kinønrrain daigwan kinømuppe, mameelø gøn. Katø nømbe chigøben katøgan trendø treeg mariilan pesannamø marøb tøgagøbelø guabe, mutsim basumeran pillmab, katø køtsømeran, tsandzøn nindaameran pillmab, manrrab purramisriilan chishmarøb inchibelø gøn. ⁵Incha fariseosmeraba, katø tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe Jesúswan trencha payibelø gøn:

—¿Ñui kusrenanøb pera uniiløbe namui merrabsrø kólleelögurrimbunø trendø treeg marøb amrruig købigwan treegwan marøb amõnímøtø, kaigwan chish misrøb tasigwan kinømø, maptø manrrappe, chindimba reelø gøh?— cha.

⁶Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaíasbe ñim palatø tabelaimburab maig kónrrabigwan kanmaytø trenchippe, sölwein dain gøn cha, øyah chib pørøppe:

I misaamerabe nane ka triitøgatø tab inndan cha.

Inchendø nømui manrrøbe nainukkurrimbe yab pønrran cha.

⁷Nan køriibala tabig waminchib taibe chiweingucha chi tabig marig kømøn cha,
møguelø martrai karua pønsrailan øyeeg maramig køn chib kusrenanøb.

⁸Kaguende ñimbe Tius maig maramigwan martrai pønsraigwan elacha, møguelø ka trendø treeg marøb tøgagúilangøba kebasrøbelø gøn— cha.

⁹Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimbe ñim trendø treeg marøb gúilan tøgagøbig tøgagug køptø, Tius maig maramigwan martrai pønsraigwane elachippa, møguelø marøb amrruigwangøba marøbelø gøn cha.

¹⁰Kaguende Moisésbe trendaig køn: “Ñui møskai, ñui usrane maig købash inchimø, tab indamig køn” cha. Katø: “Møskawan gúi, kabe usran gúi trømbøig nebunrrai wamabigwane trunune kwanrrai pasrig kónrrun” cha. ¹¹Trune ñimbe trenchibelø gøn: “Kan møøbe møskawan gúi, kabe usran gúi trenchinrun cha: ‘Na ñimum purugumig tøgagúibe Korban gøn cha, (trenchippe, “Tiuswan keta, tranig køn” chib) ñimune purugunrrab gaymamønrrun’ chinrrun” cha. ¹²Treeg chippe, yandø ñimbe usri møskawane isua ashib purugumibe chi palømøn dan cha. ¹³Trekkurri Tius martrai karua pønsraigwane chigucha gómiig kui lataig mara srua gøn cha, ñimui kusrenaniilø kanun ganun puraarrub arrubiitøga. Incha ñimbe gatøgan øyeelø latailøtøwei truba marøbelø gøn— cha.

¹⁴Incha katø Jesúsbe misagwan nuimay wama, trenchibig køn:

—Ñim mayeeløba nan mørøb, katø chigúi mørøb inday cha.

¹⁵Chitøgucha møwan wambikkurri kebibiiibe truigwane kaig

trømbøig marøb mindishinrraamøn cha. Møwei manrrøyugurri webarrubiibe sí, nun trømbøig marøb mindishibwei indan cha.
¹⁶ iMøikkøben mørramig kalu bønsraig kuabe, mør!— chibig køn.

¹⁷ Incha Jesús misagwan tarømisra, kan yau kebiben, nui kusrenanøb pera uniiløbe:

—¿Tru ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib kemesra kusrenanigwan chi chibig koh?— cha payene, ¹⁸nøbe trenchibig køn:

—¿Nimgucha chigúinguén mørmøwa bønrrøtirru? cha.
 ¿Møwan chitøgucha wambikkurri kebibiibe kaig trømbøig marøb mindishimíig kui ashmeelø götirru? cha. ¹⁹Kaguende manrrau guebimøtø, patsau kørraya, katø asrugarurri webinrrun— cha.

Ligwan øyah chippe, chi mamitøgucha kaig marmíig ‘chishelø’ gøn, chibig køn. ²⁰Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Møweinukkurri webarrubiibe sí, nune kaig trømbøig marøb mindishibwei indan cha. ²¹Kaguende umbu manrraugurri webarrubiibe sí, kaig isuilø góben, ishumburba, møgueløba trømbøig maramelø góben, nilamelø góben, kweetsamelø góben, kasharawarmera peeба itølulamelø góben, ²²katøganuiwan tøgagønrrab isumelø góben, trømbøig kaig maramelø góben, may wamincha isamelø góben, chine kaig marøg købiitø srua yaig kømig køben, chigurrin góben puskwai asamelø góben, chi purayailan trømbøig wam gusramelø góben, ke purø nuig kømmørø indamelø góben, chugúi mørmiig lataig unamelø góben werrun cha. ²³Ilöbe si, kerriguba umbugurri webarrubig kua, møwan kaig trømbøig marøb mindisha kørrømaran— chibig køn.

Judío gømø ishug nui isubigwan Jesúsweinuutø pasra tøgagøb (Mt 15.21-28)

²⁴Incha Jesúsbe kurra, truyugurri Tiroba, Sidónba, tru ciudamera pønrrab piräumayba yabe, kan yau kebya, mugucha wammørmønrraimab isubig køn. Inchendø trubønrrab gaimabig køn. ²⁵Inchen trømbøig maringarub kwaimandzig kebyainab ishug-unai usri, tru urastø wammørabe, arrua, Jesúsweim bulu tømbønsrøbig køn. ²⁶Tru ishuube griega Sirofenicia birausriig købig køn. Truibe arrua, nui nimbasrweinukkurri kwaimandzigwan wegutchá chib, Jesúswan miab megaben, ²⁷Jesúsbe trenchibig køn:

—Nusrkalømerrig pirriwan mamne mabash cha. Kaguende pirriwan uregwan kerrawa, wera-ureezheelan kebusramibe søl gømøn— cha.

Inchene ishuube trenchibig køn:

28—Øø, Señor, pøs treebe treegwein gøn cha. Inchendø tru mishatsig umbu wera-ureezheeløguen pitischigwan man cha, nusrkalø kørørgaigwan.—

29Inchen Jesúfbe trenchibig køn:

—Ñi ya may isua tab løtiitøgabe, møimbe inrrø cha. Tru kwaimandziibe ñui nimbasrweinukkurri webyainguen gøn— cha.

30Inchen nøbe yau pubene, kwaimandziibe unainukkurri webyainguen góben, nui nimbasr-unøbe camayu tsuin góbig køn.

Kalu mórmøwei, waminchimøwei inchibigwan Jesústamarøb

31Jesústamarøb Tiro biraugurri webya, Sidónwansø pureb ya, trugurrimbe Decápolis birau pueblomerawan puraarrub arrua, Galilea nu bisuyu pubig køn. 32Inchen truyube kan móg kalu mórmøwei, tør waminchimøwei inchibigwan srua amrrua, truba inchibelø gøn:

—Ñui tasigwan nuim bala estsarøbsrumuguh— chib.

33Inchen Jesúfbe menda nøørøsrø pera ya, tasig-uregwan kalumerayu keera, illimbi tucha, niløwangucha katørawabe, 34srømbalaneb neesha, nu israbe, trenchibig køn:

—iEfata!— cha, (trenchippe, “iKur!” chib).

35Inchene tru mórrab gaimabigwein galumerabe mói mói kuren, nilø kemendikkucha kønab tammisren, yandø tab waminchibig køn. 36Inchen Jesúfbe nømune mungucha waminchimønrrain garua, maya eshkamønrrain daingucha, nømbe masken wam larrøbichibelø gøn. 37Incha misaamerabe truba kwaara ashib trenchibelø gøn:

—Chiwandøgucha nøbe tab maran cha. Kalugarwanguen móringarub, waminchimeelanguen wamindingarub indan— cha.

Jesústamarøb misag pib milwan mannrrai tranøb

(Mt 15.32-39)

8 1Tru gwalømmerawan misag truba nu tulundzuna basrøben, mamibe chigucha gaaben, Jesúfbe nui kusrenanøb pera uniilan nuimay wamabe, trenchibig køn:

2—Misaameran lastima gótan cha. Chabguen yu pøn gwalømguen naba warøwa, yandø chi mamig chigar gøn cha. 3Chi mameelan na nømui yamay ka ambashendøbe, mayu parøgwab chab

pesannanrrun cha. Kaguende kan utueløbe yabsrøngurri amrruar gøn— cha.

⁴Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe trencha løtabelø gøn:
—¿Yu ya mu misag warømønuube pirri manrrai nømun chincha srøttrab?— cha.

⁵Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:
—¿Nimbe mam birrin døgagøgue?— cha.
Inchen nømbe løtappe:
—Siete tøgaguer— chiben,

⁶Jesúsbe misagwan pirau purramisringarua, nui tasku tru pirri sieten muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen, nømbe misagwan pirishibelø gøn. ⁷Katø peskau-urekkucha mamdø tøgagøben, Jesúsbe trunun Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, katø trunungucha misagwan pirishinrrai karubig køn. ⁸Inchen mayeeløba øska ma kørromisren, katøgucha pitis undailan tasinmerayu netsøbatailø siete tulishibelø gøn. ⁹Inchen tru mabeløbe pib milburab gøbig køn. Incha Jesúsbe misagwan ‘ungwa’ chabe, ¹⁰nui kusrenanøb pera uniiløba barcoyu kebya, Dalmanuta birausrømay ibig køn.

Fariseosmera Jesúswan kan mana asiimíig martrai miab (Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹Inchen fariseosmera amrruabe, Jesúswan ‘¿øyeebe maig køh?’ chib payib menda, nune srømbalasrøngurriigwan asamig martrai miabelø gøn, Tius nøba pasrain gúi ashchab, ke chinchipig køtashchab ashig køpto. ¹²Inchen Jesúsbe truba isui inchib, nu israbe, trenchibig køn:

—¿Møin gwaløm misaamerabe Tius naba pasrain gúi ashchab chindimba maramig miah? cha. Nabe ñimum cierton trendamønrrun cha: Møin gwaløm misaameran ashig kui indigwane chigucha marig kømønrrun— cha.

¹³Incha nøbe nømun pønrramnetø, katø barcoyu kebya, pisu ambøgatøsrømay ibig køn.

Fariseosmerai levadura (Mt 16.5-12)

¹⁴Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe pirri srua amrrumigwan pesan amba, barcoyube pirri kandø tøgar burrabelø gøn. ¹⁵Inchen Jesúsbe nømune trenchib eshkabig køn:

—Au, ñimbe levadura fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba ashiptø guy— cha.

¹⁶Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

—Kaguen nam pirrin chigar gúimba, nøbe trendan— cha.

¹⁷Inchen Jesúsbe nøm trenchib purrai ashabe, trenchibig kön:

—¿Chindimbarre ñimasiyaitø ‘pirringar guer’ chib purrøgue? cha.
¿Katøgucha ni chigúinguen mørnmøwei, chiwan wamindinguen mørnmøwei inchigue? cha. ¿Katøgucha ñimui manrrømerane mur mara tøga bønrrøtirru? cha. ¹⁸¿Ñimbe kabmera tøgar gøbendø ashmøwei, kalumera tøgar gøbendø mørnmøwei inchigue? cha.

¿Yamba isumuitarru? cha. ¹⁹Tru na trattrøgatø pirriwan trattrø mil móguelan pirishib urasma tasinyu netsøbatø ñimbe ¿mam tasin tulisaig køh?— cha.

Inchen nømbe løtappe:

—Doce— chibelø gøn.

²⁰Inchen Jesúsbe trenchibig kön:

—¿Tru na siete pirriwan pib mil misagwan pirishib uras chigucha netseelø mam tasin tulisaig køh?— cha payene:

—Siete— chibelø gøn:

²¹Inchen nømune Jesúsbe trenchibig kön:

—¿Inchendø katøgucha chigúi mørnmøwa gøtirru?— cha.

Betsaidasriig kabgaigwan Jesús tamarøb

²²Incha Betsaida pueblosrø pubene, Jesúsweimay kan kab ashmíigwan srua amrrua, kabyu katørabsrumugu chib, meløben,
²³nøbe nun tasku kemøra, puebloyugurri wambiisrø srua ya, kabyu illimitøga srøla, nui tasigwan kabgaigweim bala estsarabe:

—¿Maytøguen ashkuh?— cha payibig kön.

²⁴Inchen tru móøbe ashabe, trenchibig kön:

—Móguelan ashar cha. Tusrmera latailø gøbendø, amønan— cha.

²⁵Inchen Jesúsbe katøyug nui tasiimeran kab pala estsarabe, nune asingaruben, yandø tabig ashibig kørromisra, chiwandøgucha tørgandø nebua ashibig misrøbig kön. ²⁶Inchen Jesúsbe nui yamay øroppe, trencha ørøbig kön:

—Puebloyu kebimøwei, truyu mungucha eshkamøwei inchig— cha.

Pedro Jesúswan: “Cristo gøn” chib
(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

27 Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba Filipo birau Cesareasrø yamera tsitsø bønrrabsrømay webamba ambabe, mayu nømun trencha payibig køn:

—¿Misaamerabe nane mu gøn dah?— cha.

28 Inchén nømbe trencha løtabelø gøn:

—Møiløbe Juan Bautista gøn chiben; katøganeløbe Elías køn chiben; møiløbe møikkøben Tius maig karuigwan eshkabig kuinrrun dan— cha.

29 Inchén Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Trune ñimbe nane mu gøn chinrrague?— cha.

Inchene Pedrobe trencha løtabig køn:

—Ñibe Cristo gøn— cha.

30 Inchén Jesúsbe nømun mungucha eshkamønrrain garubig køn.

Jesús nø kwamigwan eshkab

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

31 Incha nø tru Møg Misra Arrubiibe truba rruba kaig indinab megamig nebunrrun chib, kusrennøb mendabig køn. Misagwan karubelø kølli misaamera gøben, sacerdotesmeran karubelø gøben, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø gøben nune kaasig kømig nebunrrain gøn chib. Nune kweechen, pøn gwalømyube øsiiranrrun chib. **32** Iwgwane Jesúsbe nømune tørgandø eshkabig køn. Inchén Pedrobe nun nøørøsrø pera ya, murtø waminchib mendabig køn. **33** Inchén Jesúsbe keesha asha, nui kusrenanøb pera uniilan ashabe, Pedrone trenchib namabig køn:

—Satanás, inainukkurri tarømisr! cha. Kaguende ñibe isuppe, Tius lataig isumøtø, móguelø isuimay isun— cha.

34 Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilanba, misagwanba wama, trenchibig køn:

—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø nuimburabigwangøba isumøtø, nui kuruswan mutab, nai mendig arrum nebunrrun cha. **35** Inchén møikkøben øsig kømigwangøba esegabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchén nagurrimba, Tiuswei tabig srø wamgurrimba kwabiibe, managatig øsig kømigwan esegawa tøgagønrrun

cha. ³⁶ ¿Kan mög yu pirau chine köbigwan kerrigu nuindø maringucha, nui øsig kömigwan trubisaibe, chiwein góí tabig könrrab gó? cha. ³⁷ ¿Kabe kan möøbe kwamónrrappe, chi rranøbsruerah? chibig kön. ³⁸ Inchawei möikkøben i móin gwaløm misaamerá itøluløpteelø, kaig marøb misaamerai merrab naimburappa, na wamindiilaimburappa körig isub körig kui inchibigwane, nungucha körig burørtrun, chibig kön, Møg Misra Arrubig tru nui Møskawei tørguegwalmabigu Tiusweindø tarømari ángelesmeraba arrua.—

9 ¹Incha Jesúsbe katø trendaig kön:

—Nabe ñimum cierton trendamónrrun cha: Møiløgøben yu purrabelø Tius nø ashib karub waig maramburab marøb arri ashmøwatøbe kwanrraamøn— cha.

Jesús ke peemayig misrøb (Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Øyeeg taig yandø trunewei kan gwalømdø baløben, Jesúsbe Pedronba, Santiagonba, Juanwanba nømundø kan pala tunsrømay pera ibig kön. Incha trusrø nømuí merrab Jesúsbe ke peg lataig misrøbig kön. ³Inchen nui kewagúiløbe pulø tørchig tør bilabig misrøbig kön, muguen i pirau kewagúigwan tsara, øyeeg puløzhig mariinrraamønikke. ⁴Inchen Elásba, Moisésba kenamisra, truiløbe Jesúsba waminchib pønrrai nømbe ashibelø góen. ⁵Inchen Pedroba Jesúswane trenchibig kön:

—iKusrennøbig, nam yu pønrramibe purø tab gótan! cha.
Pøngatø ya-ureg margun, chibig kön, kan ñui, kan Moiséswei, kan Elásweingue.—

⁶ Kaguende nømbe kwariilø bønrrøwa, Pedroba ni chi chib pasrarmabguen isumíig kön. ⁷Inchene kan wañi nømun pinøbulen, wañi umbugurrimbe kan wam trenchibig kön:

—libe nai Nusrkai undaaraig kön cha. Nune møray— cha.

⁸ Inchen móimbe nømuim bøtøgatan ashene, mu katøgan peebe nømba kenamuptinchen, Jesússtø pasrai ashibelø góen.

⁹ Incha tru tunsrøngurri kørrørrub amrruabe, Jesúsbe trencha garubig kön:

—Mungucha waminchib góñrrab góñmø cha, tru ñim asigwane, Møg Misra Arrubig kwailai utugurri katøle øsiiramnegatig.—

San Marcos 9.4

10 Inchén nōmbe truigwane nōmuinetø isub esegabendø, tru kwailai utugurri øsiiramnegatig taigwane, treebe mandø cha rrrendermab nōmdø payiyabelø gøn. **11** Inchabe Jesúswane trencha payibelø gøn:

—Tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe ɬchindimba Elíasmerrig arrumig køn dah?— cha.

12 Inchén Jesúsbe nōmun trencha løtabig køn:

—Elíasmerrig arrubwei inchun cha, kerrigu katøyug tamara kørrømartrab. Katø Tiuswei wamwan pørigube tru Møg Misra Arrubiibe truba kaig indinab, kaasinab indig kønrrun chippe, ɬmandøgurrin rrrendah? cha. **13** Inchendø nabe ñimune trendamónrrun, chibig køn: Elíasbe manawei arrubguen inchén, nōmbe maig marøg kobendø nun kerrigu treeg marig køn cha, Tiuswei wamyu Elíasweimburab maig taig treekke.—

Jesús kan unan kwaimandzig tøgaigwan tamarøb

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴Incha nømbe katøle nui kusrenanøb pera uniilø purrainuumay amrrubene, nømune misag truba nu pøtøgatan tulundzuna gúin góbig køn. Inchen truyube katø møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløgucha Jesúswei kusrennøb pera unielane øyeebe maig kø chib gúin góbig køn. ¹⁵Incha Jesúswan ashippe, maya misaaba truba kwaara ashib ‘manguen attirru’ chinrrab luløbelø gøn. ¹⁶Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Nømbabe chi gøn chibrren gógue?— cha.

¹⁷Inchen møikkøsrøn tru nu misag utu pasrabiibe trenchibig køn:

—Kusrennøbig, yu nai nusrkawan kan kwaimandzig waminchimíig marig srua arrur cha. ¹⁸Chugøben pasrøben, kwaimandziibe kemøra, pirausrøn guchen, nøbe triimay chall guchib, trugulwan tsachib igatø! tinrranrrig misrøbig køn cha. Inchen nabe ñui kusrenanøb pera unilan kwaimandzigwan wegutchu chiben, nømbe kaiman— cha.

¹⁹Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¡Kan møi misaamera øyeebe mailø gwaasamø cha, chigucha køremeløbe! ¿Nabe managatig ñimba unamig kørererah? cha. ¿Kan øyeeg ashiptø managatig ñimba unamerah? cha. Unan naimay srua amrruy— chibig køn.

²⁰Inchen srua amrruben, kwaimandziibe Jesúswan ashippe, unan møi møi purø rrømbøig sruaguchen, unøbe pirau peña, latøgushib triimay chall guchibig køn. ²¹Inchen Jesúsbe møskawan trencha payibig køn:

—¿Øyeeg indiibe maya yana góh?— cha.

Inchen møskaimbe trenchibig køn:

—Unøgurri treeg kuig køn cha. ²²Katø gatø kwaimandziibe kwetchab nagu gúi, piyu gúi keguchibig køn cha. Ni chi maramdiig købene, namun øyeeg kui meløben lastima asha, purugurra— chiben,

²³Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe: “Chi maramdiig købene, martra” taibe cha, pøs, ke treeg martraitamab kørebigweimbe chitøgucha maramdiitø gøn— cha.

24Inchen tru urastø unai mōskaimbe øyah chib trashibig kōn:
—iTreeg martraitamab kører cha. Korenrrab inchimíig
kōmōnrrab purugurra!— chib.

25Inchen Jesúsbe misag ke kanbalatø tulundzunab amrrui
ashabe, trømbøig maringarub kwaimandzigwan trenchib namabig
kōn:

—Kwaimandzig wamgaig, kalugaig, na ñun i unainukkurri
mōi mōi webinrrø tamōnrrun cha. Katøbe yandø nuinug
kebarrumōnrrabgue.—

26Inchene kwaimandziibe trashib, unan purø rrømbøig
sruagucha, webiben, unøbe kwaig lataig korrømisren, mōiløgøben
trenchibelø gøn: “Kwain tsun” cha.

27Inchen Jesúsbe kwalyu kemørøb kusrabene, unøbe
pasramisrøptinchibig kōn.

28Incha Jesúsbe yau kebibene, nui kusrenanøb pera uniløbe
nundø trencha payibelø gøn:

—Nambe kwaimandzigwan wambig weguchappe, ¿chindimba
kaimah?— cha.

29Inchen Jesúsbe trenchibig kōn:
—Øyeeg kwaimandzigwane Tiusba waminchib miawatøwei
weeramig kōn— cha.

Jesús nø kwamigwan katø eshkab
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

30Incha truyugurri ambabe, Galileawan puraambub amba,
Jesúsbe mugucha wammormōnrrai inchibig kōn. **31**Kaguende nui
kusrenanøb pera unilan trenchib kusrenanøb arrig kōn:

—Tru Møg Misra Arrubigwane møguelai tasku tranen,
nømbe kwetchun cha. Inchendø kwaig pøn gwalømyube katø
øsiiranrrun— chib.

32Inchen nømun treeg wamindigwane nømbe chi tainguen
mørmøwa, payamibe kørig kui inchibelø gøn.

¿Mas nuibe mu guerah?
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

33Incha Capernaumsrø pua, Jesúsbe yau kebyabe, nui
kusrenanøb pera unilan trencha payibig kōn:

—¿Mayube chi charre payiyab amrrub gógue?— cha.

34 Inchén nómbe chigucha lótómeelø góñ, kaguende mayube nómui utube móig mas nuig kónrrerah charre payiyab gúig kua.

35 Incha Jesúsbe wamisra, tru doceelan wamabe, trenchibig kón:

—Møikkóben nómerrig merrab pasrag kóbene, mayeelai wendau basramisra, mayeelø karuindiig megamig kón— cha.

36 Incha kan unan srua ya, nómui tóbótag pasra, nui kwalyu mutabe, trenchibig kón:

37 —Møikkóben i unø lataigwan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan cha. Inchén nan utabiibe, nan utómø, nan karua ørøbigwan utan— cha.

Katoganelainaingatiig kómíibe namuingatiig kón

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

38 Inchéne Juanbe trenchibig kón:

—Kusrennøbig, kan møikkósrón ñui munchiyu kwaimandziimeran webusri aser cha. Inchendø namba uñibig kómubene, nambe truigwane merer— cha.

39 Inchéne Jesúsbe trenchibig kón:

—Merómøtay cha. Kaguende mugóben kan maramburab marig nai munchiyu mara, katoburøbe nan trømbøig waminchaamón cha.

40 Namun namig kurrømíibe namuingatiig kón cha. **41** Nabe ñimun cierton trendamónrrun cha: Møikkóben ñimun Cristoielø gua asha, kan pi basutøguen nai muchiyu ñimun srørrøbiibe, truburø nui ketigwane utómø góñ, utónrrun cha.

Katoganun kaig mariiløyu kebenøsrkamibe kórig kómdiig kón

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

42 ’Møigwan góben i shushmera latailan nan kórebelen kaig mara kebenøsrkøbigweimbe trembe tru tirigu guitsig nu slugwan naashigu iløsra, mar umbusrø kegutsig kuinguen sól góbsruinrrun cha. **43** Pøs ñui tasig kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkóbene, par, chibig kón. Trembe managatig øsig wamsrø kan dasiitø tøgaig kebyamikken sól góñrrun cha, pa tasig tøgaig tru møra melamnug tru managuen kwamø naasrø kebibgunrriibe; **44** truyube nómui yau mab gushimera kwamøwei, katø nag managuen kwamøwei inchibsrø.

45 ’Katø ñui srøb kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkóbene, trunungucha par, chibig kón. Trembe managatig øsig wamsrø

kandarø srøbgaig kebyamikken søl gønrrun cha, tru møra melamnug pa srøppaig kegutsig købgunrriibe, ⁴⁶truyube nømui yau mab gushimera kwamøwei, katø nag managuen kwamøwei inchibsrø.

⁴⁷'Kabe ñui kab kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkøbene, trunun wesru, chibig køn. Trembe Tius nø ashib karub wainug kan gaptø tøgaig kebyamikken søl gøn cha, pa gab pusraig tru møra melamnug kegutsig købgunrriibe;

⁴⁸ nømui yau mab gushimera kwamøwei,
nag managuen kwamøwei inchibsrø.

⁴⁹'Kaguende mayeeløba tretøga larrøsrkøb lataitøwei naatøga larrøsrkailø gønrrun cha. ⁵⁰Trebe tabig køn. Inchendø yandø tre larrmiig misrene,  katøbe ñimbe chincha larrøbig martrague? Incha ñimbe ñimasiiotø tre may larrig latailø guy. Inchawei ñimbe ambugurri igurri lata tab waramig køn— cha, Jesúsbe trenchibig køn.

Keeba, sraimba petiyamumigwan Jesús waminchib

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

10

¹Jesúsbe truyugurri webya, Judea birausrømayba, Jordán bi ambøgatø pørr gal-labgatøsrømayba iben, katø trusrøngucha misaamera tulundzunab mendøben, nøbe trendø treeg marøbig kua, katø nømun kusrenanøb mendabig køn.

²Inchen møiløgøsrøn fariseosmera Jesúswan kemallabe, trencha payibelø gøn, maig inchibig køtashchab:

— Keebe srawan kutsamig chi meriimíig kø, chindah?— cha.

³Inchen nømune trencha løtabig køn:

— Moisésbe ñimune maig karuig køh?— cha.

⁴Inchen nømbe trenchibelø gøn:

—Moisésbe ka tarømisriyabasig køn cha. Srawan treeg martrab cha, eshkabig kilga marabe, ka tarømisramig køn daig køn— cha.

⁵Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Moisés treeg marbashippe, ñimui manrrømera isumíig larrø mureløgurri ka treeg martrai ñimun pørig køn cha. ⁶Inchendø srøsrø gwaløm chiwandøgucha marøb uras: “Tiusbe møwanba, ishuwanba ellmarig køn cha. ⁷Øyeekkurri møøbe møskawanba, usranba elatchun cha, nui sraimba kandø gønrrab. ⁸Incha tru pailøbe kan asrtø gønrrun” cha. Inchawei yandø pailø gømø,

kan asrtø gøn cha. ⁹Inchawei treeg kóbene, Tius kandø mara lindisaigwane móøbe tarømaramig kómøn— chibig kón.

¹⁰Incha yausrø purrøwabe, nui kusrenanøb pera uniiløbe trunun katøyug payen,

¹¹Jesúsbe trencha løtabig kón:

—Møikkøben srawan kucha, tarømisra, katøganba kasharabiibe nune itølula kórrømaran cha. ¹²Kabe sraingurringucha kewan kucha, tarømisra, katøganba katø kasharawabe, treetøwei itølulan— cha.

Uregwan Jesús mayanguen tab gúilø gónrrain chib

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³Inchen ureemeran Jesúsweimay srua amrrubelø gøn, nø estsartrai. Inchen kusrenanøb pera uniiløbe tru srua amrrubelane namaptinchen, ¹⁴Jesúsbe trunun ashabe, nama, trenchibig kón:

—Ureemerane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende Tius nø ashib karub waibe nøm latailaiwein gøn cha. ¹⁵Nabe ñimum cierton trendamønrrun cha: Møikkøben Tius nø ashib karub wainuguigwan kan unø lataitøwei utaptinchimíibe managuen truyube kebinrraamøn— cha.

¹⁶Incha nui kwalyu muta, tasigwan uregweim bala estsarabe, ‘mayanguen tabelø gónrrigay’ chibig kón.

Kan pua móø Jesúsba waminchib

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷Jesús nui maywan inrrab ibene, kan móø luløb arrua, nui merrab tømbønsrabe, trencha payibig kón:

—Kusrennøbig tabig, ‘managatig øsig kómigwan Tius tranig tøgagónrrappe nabe chi maramerah?— cha.

¹⁸Inchen Jesúsbe nune trencha løtabig kón:

—‘Chindimba nane: “tabig” cha wamøgu? cha. Tabiibe kandø góben, truibe Tiustø gøn cha. ¹⁹Ñibe Tius maig maramigwan martrai pønsrailane yandø ashibig kón cha: “Kweechimøwei, itølulømøwei, nilømøwei, katøganelaimburab isa waminchimøwei, may wamincha chiyugøben kebenøsrkømøwei, ñui usri møskawane maig købash inchimø, tab indamig kón” tailan.—

²⁰Inchen tru móøbe trencha løtabig kón:

—Kusrennøbig, nabe iilane kerriguh matsinø-unøgurri marøbig kur— cha.

²¹ Inchen Jesúsbe tru matsinan tab ashabe, nun undag köptinchen, nøbe trenchibig kön:

—Kan chigøsrøndø palan cha. Ya, ñui chi tøgagúigwan yana, waachameran tranø cha. Treeg marabe, ñibe srømbalasrømbe chigurrimbunø tøgagønrrun cha. Trugurrimbe arrua, nai mendig amø— chibig kön.

²² Inchen tru møøbe øyeeg taigwan mørøppe, nui maløbe minchiptinchibig kön. Incha truba isui ibig kön, kaguen truba puaig kua.

²³ Inchen Jesúsbe pøtøburab ashabe, nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig kön:

—iTius nø ashib karub wainug puarmera kebambamibe truba murig könrrun!— cha.

²⁴ Inchen nui kusrenanøb pera uniilø trunun mørabe, truba kwaaren, Jesúsbe katøyug nømun trenchibig kön:

—Ñim nai ureezheelø, Tius nø ashib karub wainug kebambamibe truba murig kön cha. ²⁵Kan camelloguen tsusain gal rrabyu illmø larrayandiig køben, kan puaibe Tius nø ashib karub waisrø kebinrrab gaimanrrun— cha.

²⁶ Inchen iigwan mørabe, nømbe masken kwaara, nømasiyaitø trenchib payiyabelø gøn:

—Treeg kobene, ɿkaigygurrimbe mu góí wesraig könrrautah?— cha.

²⁷ Inchen Jesúsbe nømun ashabe, trenchibig kön:

—Møgueløbe iigwan martrab gaimanrrun cha. Trune Tiusweimbe, chi treeg kømøn cha. Kaguen Tiusweimbe chitøgucha maramdiitø gøn— cha.

²⁸ Inchen Pedrobe trenchib mendabig kön:

—Au, nambe chi tøgagúigwan kerrigu elacha, ñui mendig amrruig kön— cha.

²⁹ Inchen Jesúsbe trencha løtabig kön:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben nui yawan, nunelan, nuchalan, kabe usri møskawan, ureemeran, pirømeran nagurrimba, Tiuswei tabig srø wamgurrimba elachibiibe, ³⁰møi yu piraube cien biejes menrraguem yamera, nunelø, nuchalø, usral, nusrkalø, pirømera utønrrun cha,

chigøbendø indinab melamig kuindøgucha. Inchen kansrømbe managatig øsig kømigwan utønrrun cha. ³¹Inchen møiløgøben møi ya yu pirau nømmerrig bønrrabeløbe trusrømbe srabe melønrrun cha. Inchen yu pirau srabe melabeløbe trusrømbe nømmerrig bønrrønrrun— chibig køn Jesúsbe.

Jesús katøyug nø kwamigwan eshkab

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³²Katø Jerusalénmay nebambub amba, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilai merrab ib pasrøbene, nømbe truba kwaariilø ambub gøben, kaneløbe wendau kørig kuilø ambubelø gøn. Inchen Jesúsbe katø tru doceelan nøørø wama, nun chi purainrrabigwan eshkab menda trenchibig køn:

³³—Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe tru Møg Misra Arrubigwane sacerdotesmeran karubelanba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba tranen, truiløbe nune kwanrrai pasra, judíos kømeelan tranrrun cha. ³⁴Inchen nune indzaashib, illimbi tuchib, ichib srua gua, kweechen, pøn gwalømyube katøle øsiiranrrun— chibig køn.

Jacoboba, Juanba kan chigøsrøn nømuyasig miab

(Mt 20.20-28)

³⁵Inchen Zebedeowi nusrkalø Santiagoba, Juanba, Jesúswan kemallabe, trenchibelø gøn:

—Kusrennøbig, namuyasig nam kan chigøsrøn mianreender cha. Kan treeg marøbsrumuguh— cha.

³⁶Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Nimuyasig chi maramig balain gógue?— cha.

³⁷Inchen nømbe løtappe:

—Ni wainug tørguegwalmabiisrø namun kanun ñui kusrmay, kanun atsimay purrønnøbsrumuguh— cha trenchibelø gøn.

³⁸Inchen Jesúsbe nømune trenchibig køn:

—Ñimbe chi miab pønrrermabguen mørødøn cha. ¿Na tru copayu mutsam biwan kabe ñim muchib, katø nan treeg chine trømbøig nebub pinøbuløb arrubig na utamigwan ñim trunun utab inchague?— cha.

³⁹Inchen nømbe løtappe:

—Øø, maramønrrundø— chibelø gøn.

Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Na mutsim biwane ñimbe muchibwei inchun cha.

Katø tru nan purø rrømbøig nebub pinøbuløb arrubig na utamigwangucha ñimbe utabwei inchun cha. ⁴⁰Inchendø tru kusrmayba, atsimayba purramigwane, na rranamig kómøn cha. Tru purramibe nóm purrønrrabelayasig tamariilaindø gón— cha.

⁴¹Inchen tru nui kusrenanøb pera uniilø diezeløbe trunun mørabe, Juanwanba, Jacobonba namab mendabelø gón. ⁴²Inchen Jesúsbe nómun wamabe, trenchibig kón:

—Ñimguen ashén judíos kómø misaameran karub purrabeløbe nóm karub tøgagúilane maig kóbash inchib, ke nóm garub purran cha. Inchen truyu móguelø nørreelø nóm garub purrabeløbe mungucha manchinrraingaig karub purrabelø gúi ashchai nómbe kenamaran cha. ⁴³Trune ñimui utube ñimbe øyeelø góumumig kón cha. Treeg kóbgunriibe, ñimui utu mas nuig kukkóbene, katöganelø karuindiig megamig kón cha. ⁴⁴Inchen ñimui utu móikkóben ñimmerrig melag kóbene, mayeelø karuindiig megamig kón cha. ⁴⁵Pøs tru Møg Misra Arrubikken katöganelø tuyasig marøb melønrrai arrumøtø, nøguen katöganelayasig marøb meganrrappa, nø kwaitøga truba nu misagwan purøbagarawa, kaigyugurri wesranrrappa arrig kón— chibig kón.

Tru kabgaig Bartimeowan Jesús tamarøb

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶Incha Jericósø pua, Jesúsbe tru ciudayugurri nui kusrenanøb pera uniiløba misag truba nu beraig webya iben, kan kabgaig Bartimeo taig Timeowi nusrkai, ‘anzhig kettra’ chib, miab may menda wawabe, ⁴⁷Jesús nazaretsriig kemallib arri mørøppe, trashib mendabig kón:

—¡Jesús, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

⁴⁸Inchen ke móiløgøben niløtø wanrrai namingucha, nøbe trenchib mas mur trashibig kón:

—¡Merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

⁴⁹Inchen Jesúsbe pasramisrabe:

—Wamay— chiben, nómbe kabgaigwane trenchibelø gón:

—¡Chi isumø, kurraptinchi! cha. Kaguende ñune wamab pasran— cha.

⁵⁰Inchene nøbe nui tsina waigwan kuchib, pørtrappe, pasrambua, Jesúsweim bulusrø pubig kòn. ⁵¹Inchen Jesúsbe trencha payibig kòn:

—¿Ñuyasig na chi maramig baløta?— cha.

Inchen tru kabgaibe trencha løtabig kòn:

—Kusrennøbig, nai kabmera ashibig misrimbe gótan— cha.

⁵²Inchen Jesúsbe trenchibig kòn:

—Inrrø cha, ñui isubigwan nainug pasriitøgatø, tabig kørørømisran— cha.

Inchen tru urastø tru kabgaibe ashibig misra, Jesúswei mendig ibig kòn maywan.

Jesús Jerusalén kebib

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

11 ¹Yandø Jerusalénsrø chab pub amba, Betfagéba, Betaniaba pueblomerayu tru Olivos Tunsrø chab puabe, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilø pailan trenchib karua ørøbig kòn:

²—Ø pinrrøguesrø yamera tsitsø bønrrabsrømay ambay cha. Trusrømbe pubyutø kan burro-unø muguen itøguaniimíig litsig wetørranrrabguen cha. Picha, srua amrrunrrigay cha. ³Inchippa møikkøben: “¿Chinchinchigue?” cha payene: “Señor palai indan cha. Katø petø pegutchun” chinrrigay— cha.

⁴Inchen nømbe ambene, burrobe mayu kan yaskab pulu litsig pasrain góbene, nømbe pichen, ⁵møiløgøsrøn truyu pønrrabeløbe trenchibelø gøn:

—¿Burrono chinchab pichigue?— cha.

⁶Inchen nømbe Jesús maig taigwan treeg løtøben, truiløbe ka sruambashen, ⁷nømbe Jesúsweimay burro-unane srua amba, nømuim bala kewagúilan burron kayen, Jesúsbe itøguanabig kòn.

⁸Inchen truba yamelø nømui pala kewagúilan maywan kayen, kaneløbe chugøben nøørøsrø kullag srarcheelø lutiicha, maywan kayen, ⁹merrab amrrubelø lata, wendau amrrubelø lata trenchib trashibelø gøn:

—¡Hosanna! chib;

¡Señor Tiuswei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab gúig kòn! chib.

10 ¡Namui merrabsrø møskai David nø ashib karub waig købig arrubiibe mayanguen tab indig køn! chib.

¡Srømbalasrømbe Hosanna!— chib, trashibelø gøn.

11 Inchen Jesúsbe Jerusalén pua, Tiuswei yau kebyabe, truyu chiwan góben ambumay imay tab ashabe, yandø maaben góben, Betaniasrømay nui doce kusrenanøb pera uniiløba ibig køn.

Jesús mamig niimø higuera tusrwan kaig nebunrrain chib

(Mt 21.18-19)

12 Katø gwaløm Betaniagurri webamba, Jesúsbe parøgwai møra, **13** yabgurri kan higuera tusr ishiibaig pasrai ashabe, mamig niga tusr køtashchab ibene, tru higos nigam bølmera gømuben, ka ishiitø tøgaig wetørrabig køn. **14** Incha Jesúsbe tru higuerane trenchibig køn:

—Managuen ñuinukkurri mamig niguigwan muguen manrrab tamibe chi gaanrrun— cha. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nø trendaigwan mørøbelø gøn.

Tiuswei yawan Jesús chish marøb

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

15 Incha nømbe Jerusalénsrø pua, Jesúsbe Tiuswei yau kebyabe, truyu yanøb, penab inchib warabelan wambig webetab mendaptinchibig køn. Katø misagwan an yunømarøb purraig mishatsiimeran utsøbetab, palomamera yanøbelø purraigwan utsøbetab incha, **16** katø mungucha truyube chigøben srua puramrramamíig køn. **17** Incha trenchib kusrenanøbig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kømuitarru cha:
“Nai tab yabe mayeelø chu birausrø misaameraindøgucha
Tiuswan wamindi ya gøn cha wamig kønrrun” daig.

Trune ñimbe nileelø warain rrab marin gøn— cha.

18 Inchen sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba mørabe, mandø incha kweetsamdiig køtashchab lab mendabelø gøn, nun køriimata, kaguende maya misaamera Jesús kusrenanigwan ke kwaara asha góben. **19** Inchen yandø yem góben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba ciudayugurri webya ibig køn.

Higuera tusr mamig niimfig yandø mul-laig
(Mt 21.20-22)

20 Incha gatø løtsø truwan puraamben, tru higuerabe kutøgue srølbañau mul-lain góí ashabe, **21** Pedrobe Jesús trendaigwan isua, nune trenchibig kón:

—Au, Kusrennøbig, tru ñi kaig nebulash cha trendaig higuerabe chab mul-labguen indin góon— cha.

22 Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñimui isubigwan ke Tiusweinuutø pasra bønrray cha.

23 Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben i tunwanma øyah taimbe: “Yugurri mendamisra, maryu kebeñ” cha. Incha nui manrrøyu treeg kóumptinchaitamab isumøtø, maig taig ke treeg marig kónrraitamab kørebene, treeg marig kónrrun cha. **24** Inchawei nabe ñimun trendamønrrun chibig kón: Ñim chiwandøgucha Tiusba waminchib miappe, chabguen trunun utabguen indermab kørewabe, ñimbe utønrrun cha. **25** Incha ñim Tiusba waminchib pønrrappe, møigwan góben namig isuig tøgaguabe, nø kaig marigwan ulø baymønrrab, pesannamig kón cha, srømbalasrø wabig ñimui Møskaingucha ñimui kaig mariilan treetøwei ulø baymø, pesannaig kónrraimbe. **26** Kaguende katøgan ñimun kaig maren, ñimma pesannamø, ulø bayene, ñimui Møskai srømbalasrø wabikkucha pesannamø, ñimui kaig mariilan ulø bayrrun— chibig kón.

Jesúswei karumburab karuibe mu mandamgaig
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

27 Incha katøle Jerusalénmay amrrua, Jesúsbe Tiuswei yau llirab uñene, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba nun kemallabe, trencha payibelø góon:

28 —¿Ñi mariilane mu garua basriitøgarre margu? cha. Kabe ñøyeeg maramelane mu garua basrta?— cha.

29 Inchen Jesúsbe trencha løtabig kón:

—Na ñimun kan chigøsrøn payrrab inchar cha. Nan løtbene, ñøyeelan martraimbe nan i mu mandamgaig marig chugurriig kuig na ñimun eshkarrumøn cha. **30** Juan misagwan piu umbu ulsrøb

uniibe ɬsrømbalasrøngurrin gúig kø chindah, kabe mógueløgurrin gúig kø chindah? cha. Løtørray— chibig køn.

³¹ Inchene nømdø trenchib payiyab mendabelø gøn:

—Trube, nam: “Srømbalasrøngurrin gúig køn” chibene, nøbe namune trenchinrrun cha: “¿Chindimba nune køremøgue?” cha. ³²Kabe: “Møgueløgurrin gúig køn chinrrab ashendø, ɬmaig købsruerah?”— cha. Øyan chippe, kaguende nømbe misagwan kørig isuarre inchibelø gøn, kaguende mayeeløba Juanwane cierton Tius maig karuigwan eshkabig kui asha tøgagøbelø góben. ³³Trekkurri Jesúswane trenchibelø gøn:

—Maig kuindøbeh— cha.

Inchen Jesúsbø trenchibig køn

—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, iilan na mu garuitøga marigwan.—

Kwallibelø larrø gailan kemesra wamindig

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

12 ¹Incha Jesúsbø ‘øyeeq lataitøwein gøn’ chib kemesra wamindiiløtøga eshkab menda, trenchibig køn:

—Kan móg nuim birau uvas tra mara, trugurrimbe panig basra, uvas piwan wesrumikkucha pirau tamara basra, katø tru ellmarigwan ashib laramig kan ya-unø palaig mara basran cha. Incha nui pirøwan katøganelan misrigwan pirishinrraptø kwallchai tranabe, yabsrømay yan cha. ²Incha yandø lurramig puben, nui kan karuindiig megabigwan tru kwallchab utabelan tru kanbalø lurrigwan utønrrai karua ɬriibe, ³nømbe nun kemøra, kurragucha, chiguchagaig ørøbelø gøn cha. ⁴Inchen tru puaibe katøgan karuindiig megabigwan øren, truigwane turyu larrøgucha, nømbe tsalø wamabelø gøn. ⁵Inchen tru ellmarig buaibe katøgucha katøgan karua øren, truigwane kweetsin góben, katøbe mas yam øren, kanelane kurrabetab, kanelane kweechib inchibelø gøn.

⁶Inchen srabe yandø katøgucha kandø kørømørisøbig køn, truibe nui trag nusrkai, undaaraig. Incha yandø srabebe truigwan ørøbig køn, trenchib: “Nai nusrkawane chinchimønrrun” cha. ⁷Treendingucha tru kwallibeløbe kangurri gangurri nømasiyaitø trenchibelø gøn: “Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein gøn cha. Kwetchab amun cha. Pirøbe namuin górrømisrtrun” cha. ⁸Incha nusrkawane kemøra, kweecha, asrwane tru uvas traugurri weguchibelø gøn— cha.

⁹Incha Jesúsbø trenchibig køn:

—¿Tru uvas tra buaibe chi martrerah? cha. Arrua, tru kwallibelane kweecha, tru uvas trawane katøganelan tranrrun cha.

¹⁰¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu iigwan mana lemeelø gøtirru? cha:

Tru ya marøbelø kaasig sruube katsiisrø pølbasra wayamig
mas purø tab srukken misrin gøn daigwan.

¹¹Señor Tius øyeeg marene,
namuin gabuube truba tabig asønatan cha.—

¹²Inchen Jesúswan merrarrawa sruamrrab kemørtrab inchibelø gøn, kaguende tru ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha waminchippe, nømun guemesra wamindi møra. Inchendø nømbe misag truba nuwan køriimata, kagøbasha, pasramnetø ambuptinchibelø gøn.

**Tiuswein gønrrabigwane Tiuswan rranøppe, Césarwein
gønrrabigwane Césarwan rranøb**

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³Incha Jesúswaimay mø fariseosmeran gøsrønba, Herodesweingateelanba ørøbelø gøn, chigøben wamindingarua, nø kalø løtøbene, truyu kebenøsrkønrrab isua. ¹⁴Inchen truiløbe amrrua, trenchibelø gøn:

—Kusrennøbig, ñibe ciertonigwan waminchib móg kui aser cha. Katø misag maig chitanmaptø mørøb pasrømfíg køn cha. Kaguende ñibe mundøgucha nømun mailø gøtasha kandarøtø imøtø, Tiuswei maywan ñibe maig kusrenanamigwan cierton sølwan gusrenanøbig køn cha. Trube, ¿tru Roma maya misagwan karub wabigwan nam an pagaramig merømuig køh? Kabe, ¿merig køh, chinderah? cha. ¿Tranrrautah? Kabe ¿tranmønrrautah?— chibelø gøn.

¹⁵Inchen Jesúsbø nømune ka isatø, palatø tab inchib chib pønrrai ashabe, trenchibig køn:

—¿Nane chindimbarre kebenøsrkønrrab inchigue? cha. Kan pagaram anwan srua amrruy cha, na ashchab.—

¹⁶Inchen srua amrruben, Jesúsbø trenchibig køn:

—¿I anyu maløba, i munchi pøriibabe muin gøh?— cha.

Inchen nømbe:

—Tru Césarwein gøn— chiben,

¹⁷Jesúsbø trencha løtabig køn:

—Césarwein góbene, trube, Césarwan tranay cha. Inchen Tiuswein góbene, Tiuswan tranay— cha.
Inchen nune ke kwaara ashibelø gøn.

Kwailø gatøle øsiiranrrab gúigwan payib
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18 Inchen mø saduceosmera gósrøn Jesúswan ashchab ambubelø gøn. Truiløbe tru kwabeløbe øsiiramønrrun chibelø guabe, Jesúswane øyeeg bayibelø gøn:

19 —Kusrennøbig, Moisésbe namun treeg børa górrømarig køn cha: “Møigwei nuneg køben kwawa, srawan urekkaig kørromarene, trube, tru nunebe piudaba kasharawa, nuneg kwabigweimburab ureg tøgagømig køn” chibig. **20** Trube, siete nunelø købig køn cha. Indiibe srøsriibe kasharawa, chi urekkaig kwaben, **21** tru wendaukkucha tru piudaba kasharawa, katø chi urekkaitøwei kwaben, katø tru pøn gónnrabuyiunguacha treetøwei nebuben, **22** yandø søteeløba tru ishuuba kasharawa, móikkucha ureg kørromarmøn cha. Inchen yandø srabebe ishukkucha kwan cha. **23** Trube, tru kwabelø katø øsiirabene, ñøbe móigwei strain górrerah? cha payibelø gøn, tru sieteeløba nune srai mara tøgagúig købene.—

24 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñimbe mandø gúinguén mórmøwa pella bønrappe, ?Tiuswei wamwan pørigwanba, katø Tiuswei maramburab marigwanba tab nebua ashmeelø guarre pella bønrrømøtirru? cha. **25** Kaguende kwailø katøyug øsiirappe, kasharamøwei, kasharanmøwei inchun cha. Treeg kømøtø, srømbalasrø ángelesmera latailøtøein gónnrun cha. **26** Inchen tru kwailø katø øsiiramigweimburappe ?ñimgan Moisés pørigu lemeelø gøtirru? cha, tru tusr-unø naarabigugurri Tius nun øyah taigwan: “Nabe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius kur” cha trendaigwan. **27** Tiusbe kwailai Tius kømøtø, øsiguelai Tius køn cha. Inchawei ñimbe purø nu pella bønrran— chibig køn.

Tius karua martrai pønsrailai utuig mas nuig
(Mt 22.34-40)

28 Inchen tru Moisés pørigwan kan kusrenanøbig tru ‘maig køh’ cha, payiyab góben mórob pasrabiibe, Jesúsbe søl løti móra, nun kemallabe, trencha payibig køn:

—¿Tius martrai karua pónsrailai utuig mas nuibe möig kóh?— cha.

²⁹Inchen Jesúsbe trencha lótabig kón:

—Tru martrai karua pasrig mas nuibe iig kón cha: “Au, Israel misag, møray cha. Namui Señor Tiusbe, Señor nótø gón cha. ³⁰Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan undaaraitögaba, kerrigu ñui ñsig basraitögaba, kerrigu ñui turtøga isumburab isuitögaba, katø kerrigu ñui asru chishkómburab chish kuitögaba undaaramig kón” tan cha. ³¹Inchen tru wendaubibe iig kón cha: “Ñima ñiasiitöwei maig undaguig kóppé, ñui mendaigwangucha treetöwei undaaramig kón” cha. Tru maig maramigwan martrai pónsrailø i pagatø lataig nørreeløbe katögane chi gaagøn— cha, trenchibig kón.

³²Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbíibe trenchibig kón:

—Kusrennøbig, ñibe sölwein dan cha. Tiusbe kandø gón chib, katögane mu gaagøn chib, ³³Tiuswan kerrigu ñui manrrötögaba, kerrigu ñui isumburab isuitögaba, kerrigu ñui asru chish kómburab chish kuitögaba undaarab, katø mendaigwangucha nøasiitø lataitöwei undaarab indamig kón cha trenchippe. Iilan mariibe Tiusweyasig traniiba, katø animalmeran kweecha Tiusweyasig parriiløba lataitöguen gømøtø, mas nuig kón— cha.

³⁴Inchen Jesúsbe truibe ke tab isua lóti ashabe, nune trenchibig kón:

—Tius nø ashib karub pasrainug pumibe ñibe ke tre yab pasrømøn— cha.

Inchen yandø gatøbe Jesúswane mugucha chi payrrab inchimeelø gón.

¿Cristobe mui Nusrkain góh?

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵Jesús Tiuswei yau kusrenanøb pasrøwabe, trencha payibig kón:

—¿Tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe chindimba tru Cristone Davidwei misagugurri arrubig kón dah? cha.

³⁶Kaguende Davidtøweinguen Espíritu Santo eshkaig trendaig kón cha:

Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

“Nai kusrmaygatø wamisr cha,
 ñui ashig kómui inchib tsalø inchibelan
 ñi itøbunønrrai ñui srøb umbu na pønsramnegatig.”

³⁷Pøs Cristone David nótøweinguen: “Señor” cha wamøbene, trube, Ɂmandøgurri Cristobe Davidwei nusrkain gónrrab góh?— chibig kón.

Inchen misaamera truba nu basrabiibe truba chull mørøbelø gøn.

**Moisés pørigwan kusrenanøbelan nøm mailø gúigwan Jesús
 waminchib**

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸Jesús kusrenanøb pasrøwabe trenchibig kón:

—Tru Moisés pørigwan kusrenanøbelane ashiptø guy cha.
 Truiløbe kórrabelø kewa llirab amønamig chullelø góen cha, katø penab, yanøb indiisrø nømune maig kóbash kómø, truba tab wamønrrai inchib, ³⁹katø judíosmera tulundzuni yamerayube purø tab purramdønug purrag kui indamba, katø lincha tabig mabyugucha nørreelø purrainug purø tabigu purrag kui indamba inchibelø góen cha. ⁴⁰Incha gatø piudasmeran nømui yameran kerrawabe, tabelø misrøb ke ka yandø truba yana Tiuswan waminchibelø góen cha. Truiløbe móra melamig mas nuigwan utønrrun— chibig kón.

Waacha biudai an guegutsig

(Lc 21.1-4)

⁴¹Mana gósrøn Jesús Tiuswei yau Tiusweyasisig an guebusrinug tru binrrøgue wabene, truba nu misaabe truyu an guebusrøb góben, truba yamelø puarmerabe truba nørøweyig an kebusri ashibig kón. ⁴²Inchen truyu kan waacha piuda arruabe, truyu pagatø øskø andø purø lamøzhig kebusren, ⁴³Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan wamabe, trenchibig kón:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I waacha piudabe cajayu purøbelø kanelø lataguen gómos, mas nu guebusran cha. ⁴⁴Kaguén mayeeløba nømbe undaigwandø rranen, trune nøbe waacha góptø, nui kerrigu tøgagúigwan tranan cha, tru nui øsig tsumig kerrigu tøgagúigwan.—

Tiuswei yawan pinisaig kónrrun cha, Jesús eshkab
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

- 13** ¹Jesús Tiuswei yaugurri webibene, møikkøsrøn nui
 kusrenanøb pera unilai utuibe, trenchibig kón:
 —¡Kusrennøbig, ñiguén ash cha, kan yeeg nørrø sruumera, yeeg
 nørrø yamera gúita!— cha.
²Inchen Jesúsbe trencha løtabig kón:
 —¿Yeeg nørrø yamera mariilan ñigan ashkuh? cha. Yube ni kan
 strukken katøgan srug balabe kørromisrmønrrun cha. Kerriguba
 pøtiitsig kónrrun— chibig kón.

Señor arrum lutau chigøben kónrrabig
(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³Incha Jesús Olivos Tunsrø Tiuswei ya basrab pinrrøguesrø
 wabene, Pedroba, Jacoboba, Juanba, Andrésbabe nundø nøørø
 trencha payibelø gón:

⁴—Øyeebe mana purainrrab gúi namun eshkarra
 cha. ¿Tru kerrigu treeg nebunrrabigwan asamibe chitø
 guenamisrtrerah?— cha.

⁵Inchen Jesúsbe trenchibig kón:
 —Ashiptø guy cha, mugøben ñimun peløsrkønrrain gømø.
⁶Kaguende møiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua
 trenchinrrun cha: “Nabe truig kur” chib. Trumay misaameran
 isa wamincha truba nu peløsrkønrrun chibig kón. ⁷Incha,
 ‘misaamera gatøgan peesrø misaameraba purø rrømbøig kørig
 kømdiig kwayab kweetsiyab gón’ chib, katø, ‘purø rrømbøig kørig
 kømdiig kwayanrrab gón’ chib ñim wamindi mørabe, mandøguen
 gømui inchib kwarmøtay cha. Kaguende øyeebe trendø treeg
 purainrrabigwein gón cha. Inchendø katøgucha patsamibe
 pumø srø gønrrun chibig kón. ⁸Peg misaamerabe katøgan peg
 misaameraba kwayaben, katø rey karumburab ashib karuim
 biraeløbe katøgan reywei misaameraba kwayanrrun cha. Trune
 chusrøn gøben pirø trømbøig kønøben, parø arruben, iiløbe kan
 ishuwan unø tammisrtrab pusrkwab pølbasri lataitø gønrrun cha.

⁹Inchawei ñimasiyaitø tab ashiptø guy cha. Kaguende ñimune
 karubelai tasku tranen, katø judíosmera tulundzuni yamerayu
 ichabetab inchun cha. Katø ñimune karubelø nørreelai merrab,

reymerai merrab nagurrindø pönrramig kónrrai martrun cha, trumay ñimbe naimburabigwan wamindamig kónrrain cha. ¹⁰Srabe gwaløm pumøwatø Tiuswei tabig srø wamwan yu pirau maya misaameran eshkab kusrenanamig nebunrrun cha. ¹¹Inchen ñimun merrarrawa, tru misagwan ashib karub purrabelaimay trannrrab srua ambene, chi tamermað merrabwei isumønrrigay cha. Tru uras wamincheenchen Tius maig waminchai tranen, treeg waminchigay cha. Kaguende ñim gømøtø, Espíritu Santo waminchun, chibig køn. ¹²Inchen nuneebe nømui nunewandøwei kwetchai tranen, møskaimbe nusrkawan rranen, ureemerabe møskalan namig kurra, kwetchai tranrrun cha. ¹³Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indilø gønrrabguen cha. Inchendø srabe gwalømgatig chigúingucha megabig megabiibe kebeñchabig kømíig kaigyugurri wesraig kónrrun, chibig køn.

¹⁴Tru pinishinrrabig trømbøig køsøngønrraptiig truig nø basramnug kømubendø, ñim truyu pasrai ashabe (lebiibe iigwan tab chigúi mør), trube, Judea birau warabeløbe tun balasrømay wegørra lulay cha.

¹⁵Inchen tru gwaløm nui ya bala wambig wabiibe chigøben wesrunrrab kørраarrua, umbu kelulumig køn cha. ¹⁶Katø chugøben trausrø uñibiibe nui itøtsinigwan tranrrab arrumumig køn. ¹⁷ilshumbur waachamera, tru gwalømmerawan patsø gwanrreelø, kabe muchib ureg tøgarmeraimbe maig kónrrer! chibig køn. ¹⁸Inchawei ñimbe Tiusba waminchib miay cha, trømbøig pishin gwalømmerawan lulamig nebumønrrai. ¹⁹Kaguende tru gwalømmerawan purø rrømbøig nebuinab melamig attrun cha. Tius chigurrimbunø købigwan marøb uraskurri møingatig øyeebe kaagúig, katøbe managuen øyeebe kaanrrun cha. ²⁰Señor tru gwalømmerawan landøranmuisruandøbe, mugucha øsig waramgaig kónrrun cha. Inchendø nuyasiitø gønrrai tarømariilø, tru nø lawa wesruiløgurri landøranin gøn cha.

²¹Inchawei tru gwalømmerawan møikkøben ñimun: “Asay, yu Cristo pasran” chib, kabe: “Asay, uyu pasran” daingucha, køremøtay cha. ²²Kaguende møiløgøben ‘Cristo guer’ chib, isatø inchibeløba, katø ‘Tius maig karuigwan eshkabelø guer’ chib isatø inchibeløba amrrunrrun cha. Incha nømui maramburab marøb mariilø, nørreelø asha gømig kenamariiløba, nørreelø kwaara asha gønrrai mariiløba martrun cha, misagwan treeg incha peløsrkønrrab. Incha Tius nuyasiitø tarømariilanguen kegorrøsrkamdiig kuimbe, kegorrøskønrrab inchun, chibig køn. ²³Inchawei ñimbe tab isua ashiptø guy cha. Nabe ñimune iigwan kerriguba puraimøwatø chab eshkar cha.

Møg Misra Arrubig mandø arrumigwan waminchib

(Mt 24.29-35, 42, 44; Lc 21.25-36)

24'Inchen tru gwalømmerawan, tru treeg isumdø gwalømmera chab puraibene,

nøsiibe yandø kwaben, pølbe yandø pilømuben,

25 estrellamerabe srømbalasrøngurri kørrab amrruben,

katø srømbalasrø purø nørreelø pønrrabelan

kønøgøb sruagutsilø gønrrun chibig køn.

26 Inchen tru Møg Misra Arrubiibe purø nuig maramburab maramig tøgaig tørguegwalmabig wañiyu arruben, misaamerabe ashchun chibig køn. 27 Incha nøbe nui ángelesmeran øra, ambugurri, igurri, walligurri, wagurri pirau maya yabsrøngurri kandarø srømbalasrøngatig nui lawa wesruilan kanbalatø tulishinrrun cha.

28'Kan higuera tusrwanma asha kusrey. Nui srarmera uturcheelø misrøb, ishiimera weguchene, ñimbe pachig kwalømmera arrumig yandø lutau gói ashibelø góen cha. 29Øyeetøwei ñim ilan purayai ashabe, attrabiibe attrab yaskabuguen basraitamab isua guy, chibig køn. 30Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møin gwaløm misaamera pinømøwatø, øyeeløbe kerrigu purainrrun cha. 31 Srømbalaba, pirøbabe patsøben, na wamindiibe ka wamindiitøbe purainrraamøn cha.

32'Inchendø tru treeg punrrab gwalømwanba, uranbabe mugucha ashmøn cha. Srømbalasrø ángelesmeraguen ashmøwei, ni Tiuswei Nusrkai ashmøwei indan cha. Trunun ashippe, Møskaindøwei asan, chibig køn.

33'Inchawei ñimbe pesannamø, tab ashiptø guy cha, kaguende ñimbe øyeebe mana burainrrabig kui ashmøwabe. 34Kaguende iibe kan møg nui yaugurri yabsrømay webya inrraptø, nui karuindiig melabelane nui yawan ashib górrrai kørømara, kanun ganun nømui maramigwan marøb górrrai karua bønsra, tru yaskabu ashib pasrabigwane chigøben kømønrrai ashib pasrønrrai karua basra ibig lataitøwein góen cha. 35Inchawei ñimbe ashiptø guy, chibig køn. Ya buaig pilliraben gói, kabe yem døbøtag kui, kabe kallu wamøben gói, kabe løtsø gói, mana attrab gói mørømøwabe. 36Inchippa moi moi arrua, kib warøben wetørrainanrrab gómo cha. 37Inchawei na ñimun maig taibe, mayeelan katø treetøwein damønrrun: iMunig, kasriitø guy!— cha.

Jesúswan mandø incha kemøramigwan waminchib

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

14

1 Pascua fiestan maramiba, tru Pirri Levaduragaig maig Fiestan maramiba yandø pa gwalømdø baløben, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe Jesúswan kwetchab chigøben isa mandø incha kemøramdiig køtashchab inchib guabe, 2 trenchibelø gøn:

—Fiesta utu marmønrrab cha, misaamera ke chindi asamgaig inchimønrrain— cha.

Kan ishug Jesúswan may irrabzhiitøga itø lushib

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

3 Betaniasrø tru Simón Leproso taigwei yau Jesús wabene, kan ishug alabastro limetayu nardotøzhig chi undisaimiig, netsiig, truba may irrabig, purø nuweyigwan srua, kemalla, Jesús

mishatsigu wamnetø, limetan pushippa, tru may irrabigwan tur bala itølushibig køn. ⁴Inchen mœilögøsrøn truyu purrabeløbe nama, nømdø trenchibelø gøn:

—¿Purø may irrabzhigwan ke ka yandøbe chinchabre lusah? cha. ⁵Waachameran purugumig kan trescientos denarios menraweinguen yanøbsruinrrun— cha.

Nømbe tru ishuwane truba namig waminchib gøbelø gøn.

⁶Inchen Jesúfbe trenchibig køn:

—¡Kagøbasay! cha. ¿Chinchabre inchigue? cha. Nøbe nayasig truba tabzhig maran cha. ⁷Waachamerane chu uragucha ñimui utu tøgagua, ñim nømun tabig maramdiig købene, tabig martrun cha. Trune nane yube chu uragucha tøgagønrraamøn cha. ⁸I ishuube nun maig maramdiig nebuben treeg maran cha. Nai asrwan manawei kanmaytø may irrabzhigwan srølan cha, nan søroramigweyasig. ⁹Nabe ñimune cierton trendamønrrun chibig køn: Yu pirau chutøgucha Tiuswei tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwan eshkab kusrenaniisrømbe, tru nø marigwangucha tøga waminchun cha, nun pesannamø, isuig kørnrai.—

Judas Jesúswan ashig kømui inchibelan tranøb

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰Inchen Judas Iscariote, tru doce Jesúswan kusrenanøb pera uniilai utuig, sacerdotesmeran karubelan Jesúswan nømui tasku trannrrab waminchab ibene, ¹¹nømbe trunun mørøppe, truba kasraarawa, an rrannrrab misrøbelø gøn. Inchen Judasbe Jesúswan mandø incha tranamigwan yandø lab mendabig køn.

Señorwei Pascua mamig

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹²Tru Pirri Levaduragaig maig Fiesta pølbasrøb gwaløm, tru Pascuayasisig ubisha-unan kweechib gwaløm, Jesúswai kusrenanøb pera uniiløbe nun trencha payibelø gøn:

—¿Pascua mamigwan ñuimbe chu tamartrab ambamø?— cha.

¹³Inchen øbe nui kusrenanøb pera uniilan pailan trencha karua ørøbig køn:

—Ciudayumay ambay cha. Truyube kan møg pigøtsø mutaig ñimun katøben, truigwei wendautø amrrigay cha. ¹⁴Incha truig kebyainug kebambabe, ya buaigwane ñimbe trenchinrrigay cha:

“Kusrennøbiibe ñun trendan cha: ‘¿Nai kusrenanøb pera uniiløba pascua mamigwan mab purram salabe chu gøh?’” cha. ¹⁵Inchene ya buaibe pala pisusrø kan nu sala chiguen palømíig yandø ke chab tamarikken ñimun eshkanrrun cha. Inchen ñimbe namuyasig truyu tamartrigay— chibig køn Jesúsbe.

¹⁶Inchen nømbe amba, ciudayu puabe, Jesús nømun maig taig treeg wetørrawa, tru Pascuan tamarøbelø gøn.

¹⁷Inchen yandø yem góben Jesúsbe nui doce kusrenanøb pera uniiløba pua, ¹⁸mishatsigu mab purrøwabe, Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim møikkøsrøn naba mab wabig nan ashig kømui inchibelaingatø misra, nan trannrrab gøn— cha.

¹⁹Inchen nømbe truba isui inchib menda, Jesúswan kan gan payibelø gøn:

—¿Kabe na góbra, chinderah?— chib.

²⁰Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñim doceilai utuig køn cha, naba i nindagutøwei pirriwan kebhibig. ²¹Pøs, tru Møg Misra Arrubiibe Tiuswei wamwan pørigu maig pørig basrøben, truwan pureb iben, trune itru móg waacha! tru Møg Misra Arrubigwan ashig kømui inchibelan trannrrabigweimburappe, yeekkucha gúita, chibig køn. Trembe truibe kal-lamuí kuinguen söl góbsruinrrun— cha.

²²Incha mab purrappatø, Jesúsbe pirriwan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirishabe, nømun trenchib srørrøbig køn:

—Cha, may cha. Iibe nai asr køn— cha.

²³Incha katø copan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, nømun purørøbig køn. Inchen tru copayuigwan sòteeløba muchibelø gøn. Inchen nøbe nømun trenchibig køn:

²⁴—Iig, nai animbe, Tius tru misagweyasig srø acuerdon mari anin gøn cha. Tru animbe truba nu misagweyasig lusig køn cha

²⁵Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Uvas piwane mas muchimumønrrun cha, nai Møskai nø ashib karub waisrø katøyug ñimba mutsam gwalømgatig.—

Pedro nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan cha, Jesús trenchib
(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶Incha kan himnon chab cantawabe, Olivos Tunsrømay amba,
²⁷Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimbe mayeeløba nainug isua pónrraigwan trubishinrrun cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigu øyah chibig pørig basran cha:

“Ubisha ashibigwan na kweechen,
ubishamerabe nøørøtø chab lulrrun” chibig.

²⁸Inchendø nabe katøyug øsiirappe, ñimguen ammøwatø, nabe Galileasrømay yamønrrun— cha.

²⁹Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Mayeeløba ñuinug isua pónrraigwan trubisaingucha, na gúimbe tarømisrmumønrrun— cha.

Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

³⁰—Nabe ñun cierton trendamønrrun cha: Møi yemdøweinguen kallu pamay wamømøwatø, ñibe pónmayguen nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan— cha.

³¹Inchen Pedrobe truba inchib trenchibig køn:

—Ñiba nan kwamig nebuinguen, nabe managuen ñun ‘ashmíig kur’ chimumønrrun— cha.

Inchen søteeløba treetøwein chibelø gøn.

Jesús nui Møskaimba Getsemanísrø waminchib

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³²Incha nømbe kanbalø Getsemaní taisrø puabe, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Yu purramisray cha, nai Møskaimba na wamindamne.—

³³Incha Pedronba, Jacobonba, Juanwanba pera yabe, truba rruba isui, ni mumayguen tab gómuí inchib menda, ³⁴trenchibig køn:

—Nai manrraube isubiitø kwabguen ka kwamdiig kótan cha.
Ñimbe yutø kørromisra, kimø burray— chibig køn.

³⁵Incha Jesúsbe katøguchi ambuurø ya, pirau sraløptincha, Møskaimba waminchib miabig køn:

—Tru purø rrømbøig attrabig nan treeg punrrain gómuñene, treeg pumugasam— chib. ³⁶Katø Tiuswan trenchib miabig køn:

—Abba, nai Møskain chib, ñuimbe chitøgucha kaimamø, maramdiitø gøn cha. I copan nan tarømartra cha. Inchendø na maig isuig kóben, treeg kónrrain gómuñø, ñun maig maramdiig kóben, treeg kónrrain— chib.

³⁷Incha nui kusrenanøb pera uniilaimay arrua, kib purrai wetørrawabe, Pedrone trenchibig kön:

—Simón, ¿kib watirru? cha. ¿Kan uratøguen kimø, kasriibe wanrrab gaimatirru? cha. ³⁸Kimø, Tiusba waminchib purray, chibig kön, chiyugøben kaigyu kegørrømønrrappe. Ñimbe tabigwan martrabwei isuingucha, ñimui asrbe kullaguig kön— cha.

³⁹Incha gatøle Jesúsbe ya, treetøwein chib Møskaimba waminchibig kön. ⁴⁰Incha katø arruabe, katøguen nui kusrenanøb pera unilane kiptøwei burrain gúi wetørrabig kön, kaguende nømui kabmerabe kigøbiitø ke kanaim burrøwa. Incha nømbe mancha lötønrrab gaimabelø gøn. ⁴¹Inchen Jesúsbe pønmay gønrrabyu arruabe, trenchibig kön:

—¿Katøgucha ñimgan israb, kib srø warøtirru? cha. Yandø tsabø gøn cha. Ura pun cha. Yandø tranan, chibig kön, tru Møg Misra Arrubigwan kaig marøbelai tasku. ⁴²iKurray, chibig kön. Amrrab! cha. Nan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbig nan trannrrab arrubguen indan cha. iAsay!— chibig kön.

Jesúswan merrarrawa srua ambub

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³Incha Jesús waminchib pasramne, tru Judas, tru doce kusrenanøb pera unilai utuibe truba nu misaaba arrubig kön, nømbe espadamera gøben, tsiimera gøben sruargue. Truiløbe sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra, karua øriilø gøbig kön. ⁴⁴Tru Judas Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbiibe nømune: “Merrarramig kuitamab ñim ashchai, na chi siñal gøsrøn maren, ashib pønrrønrrigay” cha, eshkain gøbig kön. “Tru na muchaig, truig könrrun cha. Truigwan kemøra, suldaumeraba sruamrrigay” cha. ⁴⁵Inchen Judas puabe, møy møy Jesúsweim bulu kemallib trenchibig kön:

—iNai Kusrennøbig!— cha.

Inchabe muchabig kön. ⁴⁶Inchene nømbe Jesúswan kemøra, sruamrrab merrarrabelø gøn.

⁴⁷Inchen møikkøsrøn truyu pasrabiibe nui espadan wesrub, maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei karuindiig megabigwan kaluwan kelarrab lutiiichtiptinchibig kön. ⁴⁸Inchen Jesúsbe misaameran trenchibig kön:

—¿Chindimbarre ñimbe espadamera góben, tsimera góben sruar werrugue cha, nan kemørtrab, nabe kan niliig kui lata? 49 Nabe ñimba kwalómmoríig Tiuswei yau kusrennøb waben, ñimbe managuen nane kemørmuig kón cha. Inchendø Tiuswei wamwan pørigu maig taig treeg nebunrrain gúig kón— chibig kón.

50 Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe nundø pasramnetø, mayeeløba chab luløptinchibelø gón. 51 Inchen kan matsinube kósaatiig llensutø tsinaig tru wendautø iben, nune kemørøptinchen, 52 nöbe llensun wesølønnøb, kósaatiig igatø! pinaptinchibig kón.

Jesús tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab

(Mt 26.57-68; Jn 18.12-14, 19-24)

53 Incha Jesúswan tru maya sacerdotesmeran nö garub sacerdoteimay srua ambubelø gón. Inchen mayeelø sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kólli misaameraba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba kerrighu tulundzunabelø gón. 54 Inchen Pedrobe Jesúswai wendau yaptø, yaptø tru maya sacerdotesmeran nö garub sacerdotei ya wambiisrøngatig ya, tru ashchai pønsraig pønrrabeløba pachiirab naabulu wamisra wabig kón.

55 Inchen sacerdotesmeran karubeløba, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø mayeeløba misra Jesúswan kwanrrai pasrtrab, møilan góben ‘Jesúsbe kaig maren, nambe ashibwei indig kón’ chib, waminchabelø labendø, treeg waminchabelø wetørranrrab gaimabelø gón. 56 Inchen møiløgøben nuimburab chigøben isa waminchendø, nöm wamindiibe ka peetø, beetø webibig kón. 57 Inchen møiløgøben kurra, isatø Jesúswan trenchibelø gón: 58—Nambe nö trendai mørig kón cha: “Nabe i Tiuswei yawan móguelø marigwan pinisha, pøn gwalømyube Tiuswei ya gatøgan, móguelø marig kómøtø, mara basramønrrun” dan— chib.

59 Inchen treendingucha, katøgucha nömuí wamindiibe peetø, beetø webiben, 60 tru maya sacerdotesmeran nö garub sacerdotebe mayeelial utu kurra basramisra, Jesúswane payibig kón:

—¿Chigucha lötømønrrapteh? cha. ¿Ñune øyeebe chi galø maran charre inchib góh?— cha.

61 Inchén Jesúsbe niløtø basrøwa, chigucha lötømuben, tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe katøyug trencha payibig kòn:

—¿Ñigan tru Cristo gótilru cha, tru Tius mayanguen Tab Indigwei Nusrkai?—

62 Inchén Jesúsbe trenchibig kòn:

—Nabe truigwein gur cha. Inchagucha tru Møg Misra Arrubig tru maramburab marøb Tiuswei kusrmay waben ñim ashib, katø srømbalasrøngurri wañiyu arruben ashib inchun— cha.

63 Inchén tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe nø kewagüigwandøwei kølsrøb, trenchibig kòn:

—¿Namun nuimburab waminchabelø mas chiwein gúi balønrrab gó? cha. **64** Ñimdøweinguen Tiuswan purø rrømbøig wamab wamindigwan mørán cha. ¿Ñimune maig asønata?— chibig kòn.

Inchen nømbe mayeeløba treeg kaig kuin gúi mara, kwanrrai kørrømara basrøbelø gøn.

65 Inchén møiløgøben nun illimbi tuchib, maløwan kasra, nun kurraguchib mendabe trenchibelø gøn:

—¡Namun kelarrab eshkau bøs, chib, mu gurragutsin gúi!—

Inchen tru Tiuswei yau ashchay pønsraig pønrrabeløbe Jesúswan merrarrawa, pashaguchibelø gøn.

Pedro Jesúswan ‘ashmíig kur’ chib

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

66 Inchén Pedrobe pinaamay yawambig waben, trunetø tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei mendig megabig kan srusrø puabe, **67** Pedro nag bulu pachiirab waben, nun tab ashabe, trenchibig kòn:

—Ñigucha tru nazaretsriig Jesúsba uñibig kuig kømøh— cha.

68 Inchén Pedrobe trenchib isabig kòn:

—Ashmíig kur cha. Ni chi wamindinguen mørmur— cha.

Incha wambig kerruisrø webibene, kan kallu wamabig kòn.

69 Inchén tru srusrøbe gatøle Pedron ashabe, truyu purrabelan katø eshkab mendappe:

—Iibe truilai utuigwein gøn— chiben,

70 Pedrobe katøguen ‘ashmíig kur’ chib isabig kòn. Inchén truyu purrabeløbe yanayutø katøguen Pedrone trenchibelø gøn:

—Isa gømø, ñigucha truilai utuigwein gøn cha; kaguende ñibe galileasriig køn— cha.

⁷¹Inchen Pedrobe:

—Na isab pasraig købene, trube, nan chigøben nebunrrappe nebubash chib. Tiusken ashén, katø nabe isa waminchibgucha basrømur, chibig køn. Ñim waminchib gúi mówane ni ashibguen ashmíig kur— cha.

⁷²Inchen trenchiben latatø kallube katøganguen wamaptinchibig køn. Inchene Pedrobe Jesús øyah taig kømørramab isuptinchibig køn: “Kallu pamayguen wamømøwatø, ñibe nan pønmayguen ‘ashmíig kur’ chinrrautan” daigwan. Incha trunun isuabe, truba rruba isuig kishibig køn.

Jesús Pilatoi merrab

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

15 ¹Inchen yandø chab tør-rrabendø sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba, katø tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø kerrigueløba tulundzunabelø gøn. Incha nømbe Jesúswane lusra, srua amba, Pilaton tranøbelø gøn.

²Inchen Pilatobe Jesúswan trenchibig køn:

—¿Ñigan judíosmerai rey gótilru?— cha.

Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñitøweinguen chab rrrendan— cha.

³Inchen sacerdotesmeran karubeløbe nune chine, chine ‘øyeeg marøbig kuig køn’ chiben, ⁴Pilatobe katøyug trenchibig køn:

—¿Chigucha løtømønrrapteh? cha. Ñiguén ash cha, ñune chigøben yeeg waminchib gøn cha, nømbe.—

⁵Inchen Jesúsbe treeg indingucha løtømuben, Pilatobe ‘kan øyeebe maig kermab’ isub kørrømisrøbig køn.

Jesúswan kwanrai pasrøb

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶Fiesta gwalømmerawane kubernadurbe kailan keeri yau pønrrabelan misag móigwan elatchai miaben, trendø treeg marøb elachibig køn. ⁷Inchen tru keeri yaube kan móg Barrabás taibe keerig pasrabig køn, nøbe larrø gailøba søtømisra, ashib karubelan namig kurrabyu misag kweechaig. ⁸Inchen misaamerabe amrrua:

—Ñi trendø treeg marøbiibe, treeg mar— chib, Pilatone miab mendøben,

9 Pilatobe trencha løtabig køn:

—¿Nimbe judíosmerai reywan na elatsamig balain gógue?— cha.

10 Kaguende Pilatobe tru sacerdotesmeran karubeløbe Jesúswane uni ashig kómuptø nun tranin gúi ashibig køn. 11 Inchen sacerdotesmeran karubeløbe Jesúswan gómtø, nömbe Barrabáswane elatchai inchibelø gøn. 12 Inchen Pilatobe katøyug payippe, trenchibig køn:

—Trube, ¿ním tru judíosmerai rey gøn daigwane nabe mandø indamø?— cha.

13 Inchen nömbe katø trenchib trashib løtabelø gøn:

—iKurusyu mesrø!— chib.

14 Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—¿Nøbe chi galø marindørre øyeeg martrainchigue?— cha.

Inchen nömbe masken mur trashibelø gøn:

—iKurusyu mesrø! iKurusyu mesrø!— chib.

15 Inchen Pilatobe tru nu misagwan ka tab górrai inchig kóptø Barrabáswan ka inrrai elacha, Jesúswane ichagutsingaruabe, kurusyu mesrørrai tranøbig køn.

Suldaumera Jesúswan indzatø ashib

16 Inchen suldaumerabe palacioyu mas umbusrø srua amba, maya suldau sotøwan tulundzungarua, 17 kan yalø biguiig itøguenana, kaldiigwan corona mara, petsørsøbelø gøn. 18 Incha trugurrimbe trenchib trashib mendabelø gøn:

—iJudíosmerai Rey, viva!— chib.

19 Incha cañatøga turbøtø itsamba, illimbi tutamba, tab inchib chib, nui merrab tømbønsramba inchibelø gøn. 20 Incha øyeeg marøb ka indzatø ashib srua góptø, tru yalø biguiig itøguenanigwan wesrawa, nuiwan katøle kenana, kurusyu mesrørrab nune wesrubelø gøn.

Jesúswan kurusyu mesraig

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

21 Kan mög cirenesriig Simón daig, Alejandroimba, Rufoimba mòskai wambig nøørørsøngurri purainrrab arruben, nune Jesúswei kuruswan ke mutamne incha mutøsrøbelø gøn.

²²Incha kanbalø Gólgota taisrømay nune srua ambubelø gøn, (tru trenchippe, “Calaverasrø” tainug). ²³Jesúswane vinoba, mirraba lindisaig yuulingucha, Jesúsbe muchimíig kón. ²⁴Inchen kurusyu mesra, suldaumerabe Jesúswei kewagúilan mu merrarramig nebutashhab suerte guchibelø gøn.

²⁵Inchen løtsø las nuevetø gobig kón, tru Jesúswan kurusyu mesrøben. ²⁶Incha kan pørig mesrøbelø gøn, chigurrin gwanrrai mesraig kón cha eshkabig:

JUDIOSMERAİ TRU REY GØN

chibig. ²⁷Incha gatø pagatø nileelangucha kanun kusrmay, kanun atsimay nunba kurusyu melsrøbelø gøn. ²⁸Inchen tru Tiuswei wamwan øyah chib pøriibe nebuig kón: “Tru kailai utu nune tøga basrig kørnrun” daig.

²⁹Inchen truwan puraambubeløbe tsalø wamab, turwandø gønøgøb trenchibelø gøn:

—iAu, ñi Tiuswei yawan pøtiicha, katø tru pøn gwalømyutø kusranrrabiibe, ³⁰kwamønrrab ñitøwei chigøben mar! cha.
iKurusyugurri pinaamø!— cha.

³¹Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba treetøweih nun indzatø ashib kangurrin ganguurri trenchibelø gøn:

—Kanelane kaigygurri wesrabendø, nøasiitøweimbe kaiman cha. ³²Tru Cristo, Israel misagwei reybe, møi kurusyugurri pinaarrubash cha, nam asha, nø góitamab kørnrrab— cha.

Inchen nøba kurusyu melsraig melabeløgucha Jesúswan tsalø wamabelø gøn.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³Yandø kwaløm døbøtag misrene, maaben las treskatig pirau ørøba løstiig kørromisren, ³⁴tre uras Jesúsbe truba mur trashibig kón:

—iEloi, Eloi! ¿Lama sabactani?— cha. (Trenchippe: “iNai Tius, nai Tius! ¿Chindimba nandø elachigu?” chib.)

³⁵Inchen møiløgøsrøn truyu pønrrabelø mørabe, trenchibelø gøn:

—Møray cha. Elíaswan wamøtan— cha.

36Inchen møikkøsrøn lulabe, ñab esponjan köchiibiyu kebisha, kan caña tsigu pucha, mutchai pulusrø yuuløb trenchibig køn:

—Kagøbasay cha. Inchippa kwamønrrai pinøsranrrab Elías attashchab— cha.

37Inchene Jesúsbe mur trashippe, yandø isrømuptinchibig køn. **38**Inchen Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab søtø mesraibe palasrøngurri körrab gölsra, yandø paig misrøbig køn.

39Inchen tru Roma suldau cienelan nø garubibø Jesúswheim binrrøgue pasrøwa, øyeeg trasaigwan mørøb, mandø kwaigwan ashib inchabe, trenchibig køn:

—Isa gómos, i móobe Tiuswei Nusrkaiwein gúin gøn— cha.

40Inchen ishumburmera móiløgøsrøn yabsrøngurrindø ashib pønrrabelø gøn. Tru utube María Magdalena góben, tru Wendiig Santiagoimba, Joséweimba usri María góben, katø Salomé góbungue. **41**Inchen tru ishumburmerabe Jesús Galileasrø uñen, nui mendig amøñib, purugub inchibelø góbig køn. Inchen truyube truiløtø gómotø, katøgan ishumburmera Jerusalénmay Jesúsba nebamba yam basrabig køn.

Jesúswan sørig

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

42Inchen yandø yem misrøb góben, tru isram gwalømweyasig tamarøb gúin gwaløm góbig køn, kaguende katø gwalømbe isram gwaløm gønrrab góben. **43**Inchen José arimateasriig, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai utuig truba nuig tabig kui asig móg, nøgucha Tius nø ashib karub wainuguigwan muniirabig arrua, Pilato wainug kørmo kebinrrab isua, nøbe kebya, Jesúswei asrwan miabig køn. **44**Inchen Pilatobe, trube, kwabguen inditamab isua, nøbe truba kwaara, kan suldau cienelan nø garubigwan wama, kwabguen inditarru cha, payibig køn. **45**Inchen truibe nun eshkaben, Pilatobe Jesúswei asrwan Joséwan pinøsrungarubig køn. **46**Inchen Josébe kan lino llensutøga kirra, Jesúswei asrwan pinøsrua, truyu pulabe, kan peñayu sørämig trab lalig pasrabigu waya, trugurrimbe kan nu srugwan merrana, kebaminug kasrøbig køn. **47**Inchen María Magdalenaba, María Joséwei usrimbabe chu sørøben ashibelø gøn.

Jesús øsiiraig*(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)*

16 ¹Inchen sábado gwaløm buraiben, María Magdalena, katø Jacobwei usri Maríaba, Saloméba Jesúswei asrwan srølrrab ambamig may irrabzheelø penabelø gøn. ²Incha tru srø rrune pølbasrøb gwalømbe, ullarbatø ambubelø gøn søriisrømay. ³Inchendø nømbe kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

—¿Sørin rrabyu kebambamnug srugwane namune mu tarømara rraniasamø?— cha.

⁴Incha møimbe ashene, tru sørinug truba nu srug kasraibe truyu gømøtø, manawei malsrainguen tsuptinchen, ⁵umbu sørinug kebambabe, kan matsinø puliig kørrabig keweig truyu kusrmay wai ashiptinchibelø gøn. Inchen nømbe kwaaren, ⁶truibe trenchibig køn:

—Kwarmøtay cha. Ñimbe Jesús nazaretsriig tru kurusu mesraigwan lan cha. Øsiirain gøn cha. Yube mu gaagøn cha. Ñimguen asay, chibig køn, yu nun wayinug. ⁷Møimbe ambay, chibig køn, nui kusrenanøb pera uniiyanba, katø Pedrongucha øyah chinrrab: “Galileasrømay ñimguen ammøwatø, nømerrig inrrun dan chinrrigay cha. Trusrø ñimbe nun ashchun dan cha, ñimun nø maig taig.”—

⁸Inchene tru ishumburmerabe sørinukkurri wegørra ambuppe, kwaarøptø ke itønab chab luløbelø gøn. Incha mungucha chigucha eshkameelø gøn, kaguende kwaariilø gua.

Jesús María Magdalena kenamisrøb*(Jn 20.11-18)*

⁹Tru truaaløm ullarbatø Jesúsbe gatøyug øsiirawabe, María Magdalena tru siete kwaimandziimeran webusrinabigwanmerrig kenamisrøbig køn. ¹⁰Inchen nøbe ya, Jesúsba amøñibelan eshkabig køn, truiløbe isuilø kishib góben. ¹¹Inchen nømbe ‘Jesús øsiirain gøn’ daigwanba, katø María ‘nø ashar’ taigwanba mørabe, nømbe køremeelø gøn.

Jesús nui pagatø kusrenanøb pera uniiyanba kenamisrøb*(Lc 24.13-35)*

¹²Indiibe iilø chab puraiben, kusrenanøb pera uniiilø pailø wambig nøørøsrømay ambub pønrrøbene, Jesúsbe, nø gømø, peg

lataig kenamisrøbig køn. ¹³Inchen nømbe amba, katøganelan eshkaben, truiløgucha nømune køremeełø gøn.

Jesús nui pera unilan nøashib karua ørøb

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴Indiibe mas wendøbe tru once pera uniilø mishatsigu mab purramnetø Jesúsbe truyu nømun kenamisrabe, namabig køn, tru ‘nø katøle øsiirawa uni aser’ cha eshkabelan nømui manrrømera murelø gúikkurrimbah, katø korenrrab inchimeelø gúikkurrimbatø. ¹⁵Inchabe trenchibig køn:

—Ñimbe yu pirau truørø amba, Tiuswei tabig srø wamwan mu misagwandøgucha eshkab kusrenanrrigay cha. ¹⁶Inchen møikkøben køreb, katø piu umbu ulsraig køb inhibiibe kaigyugurri wesraig kørnrun cha. Inchen møikkøben køremíigwane kaigyu pasrønrrai pasrig kørnrun cha. ¹⁷Inchen nan kørebelane, nabe nømba pasrain gúi asamig iig tru øyeeg asha gørnrai mariiløbe nømba pønrrabig pønrrønrrun cha: nai munchiyube kwaimandziimeran webusrøb, srøig peg wammera waminchib, ¹⁸nømu taska ulmeran kemørinaingucha, chinchimub, katø inchippa chigøben kwetchartiig tøga mutsinaingucha, chi gómu, katø nømu tasiimeran kwanrreelaim bala estsarene, truiløbe tabelø gørrømisrøb inchun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús srømbalasrømay nebib

(Lc 24.50-53)

¹⁹Incha Señor Jesúsbe nømun chab waminchene, nune srømbalasrømay kusraben, Tiusweim bulu kusrmay wamisrøbig køn. ²⁰Inchen nømbe webamba, Jesucristoimburabelan chutøgucha truørø eshkab kusrenanøbelø gøn. Inchen Señorbe nømba marøb pasrabig køn, nøm wamindigwane nui wam gúi asig kørnrai maramburab mariiløtøga kenamarøb.

San Lucas

Maig kuigwan eshkab pølbasrøbig

1 ¹Pøs møriløgøben maig purayaigwan eshkabig kan pørig tamara kørroñmartrab indig købig kön lutøgurri, namui utu isa gømøtø, cierton treeg purayeelan. ²Tru srøsrøgurri nømui kaptøga nømashib ashibelø, katø Tiuswei wamwan nøm waminchib pønrrabelø namun maig eshkaig køben, treeg. ³Inchen nagucha kerriguba chitø burayailø maig kuigwan srøsrøgurriigwan tab nebua ashene, nangucha tabig asønaben, lutøgurri tamara ñun pørtrab inchar, ñi nai purø tab Teófilon, ⁴tru ñun maig kusrenanig købigwan, tru ciertonigwan ñi tab nebua asamig könrrai.

Kan ángel Juan kal-lamigwan eshkab

⁵Herodes Judea rey góben, judíosmerai kan sacerdote Zacarías taig merrabsrø Abíaswei sacerdotesmerai utuig tsubig kön. Sraimbe Aarónwei misagugurri arrubig købig kön, Elizabet taig. ⁶Tiuswei merrab pailøba sølgandø amøñibelø gua, Señor chi martrain daigwanba, katø chi maramigwan martrai karua pønsrailanba muguen chi tamgaig marøbelø góbig kön. ⁷Inchendø chi urekkar góbig kön, kaguende Elisabetbe trendø ureg chigaig, pailøba yandø kølleelø gua.

⁸Indiibe kan gwaløm Zacaríaswei sacerdotes sòtowan Tiuswei merrab Tiusweiwan maramig nømun nebuben, ⁹sacerdotesmerai utu trendø treeg marøbelø gua, suerte gucha ashene, Zacaríaswan Tiuswei yau incienso battrab kebyamig nun nebubig kön. ¹⁰Inchen incienso barrøb pasramne, maya misaabe wambig Tiusba waminchib góbig kön. ¹¹Inchen móimbe incienso barri altar bulu

kusrmaygatømay Señorwei ángel Zacaríaswan kenamisrøptinchen,
 12Zacaríasbe ángelwan ashabe, igatø! mandøguen gømuptinchen,
 ke chinchimmørø inchib kørig kui inchibig køn. 13Inchen ángelbe
 trenchibig køn:

—Zacarías, kørig kui inchimøta cha. Kaguende Tiusbe ñi nun
 miaigwan mørig kua, ñui srai Elisabetbe kan nusrkai tøgagønrrun
 cha, truigwane ñibe Juan munchi basrtrig chibig køn. 14Inchen
 ñibe truba tab gói mørøb kasraaraben, nø kal-labene, katøganelø
 møiløgøben tab gói mørtrun cha. 15Kaguende ñui nusrkaimbe
 Tiuswei merrab truba nuig kønrrun cha, managuen vino
 muchimøwei, mutsiiranrraptiig kørrap pi muchimøwei inchabig.
 Incha usrai patsau wappatøwei Espíritu Santotø netsaig kua,
 16møilan góben, Israelwei misaameran nømui Señor Tiusweimay
 truba nu llirangarunrrun cha. 17Tru Juanbe Señorwei merrab ippe,
 tru merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabig Elías maig isubig
 køben treetøwei isubig, katø truigwei maramburab marigwan
 tøgaig inrrun cha. Møskaløbe nusrkaløba katøle tabig waramig
 kønrrai marøb, katø kailø mørmeeløbe sølgandø amøñibelø
 misaasun marigu amøñinrrab lliranrrai inchun cha. Kan nu søtø
 misaamera Señorwan utønrrab ke muniitø melønrrabelø gønrrai
 tamarøb.—

18Inchen Zacaríasbe ángelwan payippe:

—¿Ilgwane mandø incha treeg kønrraitamab isumø? cha, trencha
 bayibig køn. Kaguende nabe yandø køllig køben, nai sraingucha
 treetøwein gøn— cha.

19Inchen ángelbe trencha løtabig køn:

—Na, Gabrielbe Tiuswei merrab pasrabig kur cha. Incha nane i
 tabig srøigwan ñun wammørøsrkønrrai ørtan cha. 20Incha møimbe
 tru treeg nebum gwalømgatig ñibe wamgaig, chigucha waminchab
 gaimabig kørrømisrtrabguen cha, na maig taigwan køremikkurri.
 Tru na trendailøbe treeg pum gwaløm punrrun— cha.

21Trune misaabe wambig munig kua, Zacarías Tiuswei yaugurri
 ke peguen webarrumuben, chindermab isub góbene, 22Zacarías
 webarruppe, waminchab gaimabig webarrantinchen, Tiuswei yau
 chitø kenamisren, asiitamab isubelø gøn. Inchen nøbe wamgaig
 kørrømisra, nømune ka señas maratø eshkabig køn.

23Inchen Zacaríasbe Tiuswei yau Tiusweiwan maram
 gwalømmera chab patsøben, nøbe nui yamay iben, 24tru

gwalømmera puraiben, Elisabetbe kwanriig kørørømisra, nui yaugurri trattrø bøl webimiig kön, øyeeg isub: 25“Møi i gwalømmerawan Señor nayasig øyeeg tabig martan cha, misaamera kaasiinab megamig kómønrrai marrab.”

Kan ángel Jesús kal-lamigwan eshkab

26 Indiibe tøbø bilayu ángel Gabrielwan Galilea, kan pueblo Nazaret tainuumay Tiusbe ørøbig kön, 27 kan managuen mu møøba kimø srusrø, María taigwan ashchai. Truibe kan móø, José taig, merrabsrø rey Davidweinukkurrin garrab misaaba kasharanrrab misraig kóbøig kön. 28 Inchen ángelbe María wainug kebyabe, trenchibig kön:

—iKa watirru! cha. iTius mayanguen tab indig! Señorbe ñiba basran cha. Katøgan ishumberan lata góøø, ñundø purø tab indig kön— cha.

29 Inchen Maríabe ángel wamindiilan mørabe, kan øyeeg chib tab wamibe maig kermab isubig kön. Katø ángel øyeeg chib tab wamibe chi chibig kermab isubig kön. 30 Inchen ángelbe trenchibig kön:

—María körig kui inchimøta cha. Kaguende ñibe Tiuswei merrab mayanguen tabig asønaig kön cha. 31 Møimbe kwanriig kørørømisra, kan nusrkai kal-labene, Jesús munchi basrtrig chibig kön. 32 Nøbe purø nuig, Tius Mayeelaim Bala Pasrabigwei Nusrkain cha wamig könrrun cha. Inchen Señor Tiusbe tru móskai David wamisra ashib karub waigwan tranrrun cha. 33 Inchen nøbe Jacobwei misaameran managatig ashib karub wanrrun cha. Inchen tru nø ashib karub wamibe managuen patsønrraamøn— chibig kön.

34 Inchene Maríabe:

—¿Na mu móøbagucha kimíigwane øyeebe chincha burainrrab gó?— cha, payene, 35 ángelbe trenchibig kön:

—Espíritu Santo ñuim bala korrarruben, Tius Mayeelaim Bala Pasrabigwei maramburab marøbig kan wañi lataig ñun pinøbulen, treekkurri tru newan tabig kal-lanrrabiibe, Tiuswei Nusrkain cha wamig könrrun chibig kön. 36 Katø ñimui Elisabetgucha ya köllim balasrø kan nusrkai tøgagønrrab góen cha. Chi ureg tøgagønrrab gaimabig kön daikken seis mesesken kwanriig kön cha. 37 Kaguende Tiusweimbe chitøgucha kaimamdiibe kaabig kön— cha, trenchibig kön.

38 Inchene Maríabe trenchibig køn:

—Nabe Señor maig karuigwan marøb megabig kur cha. Ñi nan maig taig treeg kørnrain— chiben, yandø ángelbe truyugurri ibig køn.

María Elisabetwan ashchab ib

39 Tru gwalømmerawan Maríabe tamara, Judea birau tunmeragøba tøga birømerasrø kan puebloyumay petø ya,

40 Zacaríaswei yau kebyabe, Elisabetwan ‘ka undirru’ chibig køn.

41 Inchen Elisabet María ‘ka undirru’ taigwan mørrene, unøbe patsø umbu kónaptinchen, Elisabetbe Espíritu Santo netsaig kørromisra, **42** nøbe truba mur wamab trenchibig køn:

—Tiusbe maya ishumburmerai utu ñune mayanguen tab gúig kónrrai indig køben, katø ñui patsau tøgagúig unangucha mayanguen tab gúig kónrrai indig køn cha. **43** ¿Nan øyeeg lastima asiibe chugurri arrerah? cha, ¿Nai Señorwei usri nan ashchab punrraimbe? **44** Kaguende ñi nan ‘ka undirru’ cha wamigwan møren latatø, nai unøbe kasrag köptø nai patsø umbu kónaptinndan cha. **45** Kørebigrimbe mayanguen tab køn cha. Kaguende Señor maig kónrrun cha, chi taibe, nøbe treeg nebunrrai martrun— chibig køn.

46 Inchen Maríabe trenchibig køn:

“Nai mósiibe Señorwan maya nuguen tabig wamindan cha.

47 Katø nai espíritube Tius nai Kaigyugurri Wesrabigweinug truba kasraaran cha.

48 Kaguende Tiusbe na nø karuigwan marøb megabig, na chigucha góomø waachawan isua asin góen cha. Pøs móingurrimbunøbe misaamera srøig srøig kurrab amrrubeløbe nane mayanguen tab gúig køn chinrrautan cha.

49 Kaguende Tius maramburab marøbiibe nan purø nørriig tabelø marin góen cha, nui munchibe newan tabig køben.

50 Inchen nui lastima asiibe, nun køriibala melabelaimbe, srøig srøig misag kurrab arrimørig truilain góonrrun cha.

51 Nui taska chigøben purø nørreelø mara, tru nørreelø truba móg inchib, chigøben martrab isuilane chindinguen móriimíig ka isuitø burainrrai kørromarin góen cha.

52 Karumburab karub purrabelane nøm purramisra karub purraigwan kerrawa, chigucha góomeelan tabigu neerin góen cha.

53 Parøgúilane tabig tøgagónrrai unchaguen rranøppe, puarmerane chiguchagar ambasan cha.

- 54 Katø nø karuigwan marøb megabig Israelwan purugun cha, nø lastima asigwan isub,
- 55 tru merrabsrø namui kölli misag Abrahamwanba,
nuinukkuri karrab misaameranba maig wamindig
managatig treeg könrrai.”
- 56 Incha Maríabe Elisabetba pøn bølburab kørrømisra, nui yamay gatø ibig køn.

Juan kal-laigwan waminchibig

- 57 Yandø Elisabetwan unø kal-lam gwaløm puben, kan nusrkai tøgagøbig køn. 58 Inchen nui ya bulueløba, nui yaeløba Señor nun truba lastima asin góí ashabe, nømbe Elisabetba truba kasraarabelø góen. 59 Indiibe ke trune gwalømyube unan circuncidanrrab srua amba, unane munchi basrøppe, møskawei munchi Zacarías basrtrab inchen, 60 usrimbe trenchibig køn:
—Kah, treeg kömøtø, unøbe Juan munchi gønrrun— cha.
- 61 Inchen nømbe trenchibelø góen:
—Mugucha ñimui yaeløbe treeg munchi tøgarbe kaagøn— cha.
- 62 Incha møskawan: “¿Chi munchi basrtrab?” cha, señas maratø payene, 63 Møskaimbe pøramig kan tabla-unø miawabe: “Nui munchibe Juan góen” chib, pørøbig køn. 64 Inchen tru urastø Zacaríaswane nilø kemendikkucha kurrøben, wam larraiben, Tiuswan tabig waminchib mendabig køn. 65 Treekkurri mayeeløba nui ya bulueløbe truba rruba kwaariilø gørrømisren, tru Judea birau tunmeragøba tøga birømerasrø warab misaamerabe, øyeelø purayaigwangøba waminchib göbelø góen. 66 Inchen mayeelø wammørøbeløbe nømui manrrautø esegab trenchibelø góen:
—¿I unøbe chi maig könrrabig kerah?— cha.
Kaguende Señorwei tasiibe nøba basrøben.

Zacarías cantaig

- 67 Zacarías tru unai møskawane Espíritu Santo netsaben, maig pub attrabigwan øyah chib waminchibig køn:
- 68 “Israelwei Señor Tiusbe mayanguen tabig wamindig könrrain cha. Kaguende namun ashchab arrua, nui misagwane gatøle niuelø gønrrai wesrun cha.
- 69 Maramburab Marøbig Kaigygurri Wesranrrabig kusrain góen cha, tru karuigwan marøb megabig Davidwei yaugurri.

- 70 Tru merrab manasrøngurri tru Tiusweindø tarømariilø Tius
maig karuigwan eshkabeløgurri nø maig taig:
- 71 Namun tru ashikken gømui inchibelainukkurrimba, katø
mayeelø namun tsalø inchibelainukkurrimbe wesranrrab
cha trendaigwan.
- 72 Merrabsrø namui kølli misaameran truba lastima asigwanba,
katø Tius tru misaaba øyeeg martrab cha, tru newan tabig
nuinukkurri nø lata kandø isua martrab pasrigwan isumig
kønrraimba,
- 73 tru namui kølli misag Abrahamwan treeg marmø gømø
igato! treeg marig kønrrun cha kørrømarig købigwan.
- 74 Tru namun ashig kømui inchibelai taskugurri namun
wesraikkurrimbe, chigucha chi kørig kuin gømø, nuiwan marøb,
- 75 katø nam amønain gwalømmerawan kwalømmørig chu
urastøgucha nui merrab kerrigu newan tabig, sølgandø
marøb gømig kønrrai.
- 76 Inchen ñi nai unøzhiibe, Tius maig karuigwan eshkabig tru
Mayeelaim Bala Pasrabigweimburab waminchibig køn daig
kønrrun cha. Kaguende ñibe Señorwei merrab inrrabig køn
cha, nui maymeran tamarøb,
- 77 katø kaigyugurri wesrailø gømigwan misaameran nebua
ashchai kenamarøb inchab, tru nømui kaig mariilan ulø
baymø pesannab indikkurri.
- 78 Namui Tius purø nu lastima asikkurri, kan srø gwaløm pørr
tørguegwalmabig neeshibig lataig kal-lanrrun cha,
- 79 purø löstøyu warabelanba, katø kwamitø itøgasraig
warabelanba kebilønrrab. Incha ambumay imay tabig
amønam maywan ambamig kønrrai martrab.”
- 80 Inchen unøbe nurab ippe, Tiusweimburabeløyu treetøwei mur
basrabig nurab ya, Israel misaameran kenamisram gwalømgatig
mu misag warab waraimøsrø tsubig køn.

Jesús kal-laigwan eshkab

(Mt 1.18-25)

- 2** 1Tru gwalømmerawan Roma maya misagwan ashib karub
wabig César Augustobe treeg maramig kønrrai kan kilga
treeg pøra weerig købig køn, chutøgucha misaamera maya nu
gøtashchab munchimeran tulisamig. 2Iig køn, tru srøsrøwan

munchimeran tulisingaruig, Cirenio Siria birausrø kubenadur góð uras. ³Inchen mayeeløba tru trendø nømuim birau pueblomerasrø munchiwan pøra górrømartrab ambamig nebulig køn.

⁴Trekkurri Josébe Galilea birau Nazaret puebloyugurri webya, Judea birau Belén tru Davidweim pueblo tainuumay ibig køn, kaguende nøbe merrabsrø Davidwei misagugurri arrubig kua.

⁵Incha Maríaba Belénsrø nømui munchiwan pøra górrømartrab ibig køn. Maríabe Joséba kasharanrab misraig kwanriig købig køn. ⁶Indiibe Belén waramnetø, Maríane unan tammisramig ura puben, ⁷nui mayor nusrkawan tøgamisra, may bula, animal maig kan patiayu wayibig køn, kaguende nømuimbe ya bebøbelainuube chu kørrømisramig kaaben.

Angelesmera ubisha ashibelan eshkab

⁸Inchen tru birau Belén bulu móiløgøsrøn ubisha ashibelø ubisha ashib yem warøbene, ⁹møimbe Señorwei ángel nømun kenamisren, Señorwei tørguegwalmabig nømuim bøtøgatan kebiløben, nømbe truba rruba kørig kui inchibelø gøn.

¹⁰Inchen ángelbe trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøtay cha. Kaguende ñimun wammørøsrkønrrab kan tabig srøig wam srua arrur cha, mayeelø kasraaramig kønrrai. ¹¹Møi Davidwei puebloyu ñimuyasig kan Kaigyugurri Wesrabig kal-lain gøn cha, Cristo tru Señor. ¹²Incha truig kuitamab asamibe, unane pula, animal maig kan patiayu wayig wetørranrrabguen— cha, trenchibig køn ángelbe.

¹³Inchen móimbe tru urastø ángelweim bulube katøgan ángelesmera srømbalasreelø kenamisra, Tiuswan tabig waminchib trenchibelø gøn:

¹⁴ “iSrømbalasrømbe Tiusweimbe purø tabig køn chib kasraarab,
katø piraube misaamera Señor nø mayanguen tab gúi
wamig kønrrai,
treeg pønrrabelaimbe ambumay imay mayanguen tab gøn!”
chib.

¹⁵Inchen ángelesmera katø srømbalasrømay amben, ubisha ashibeløbe kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

San Lucas 2.12

—Chi burayaitashhab, Señor namun chi taitashhab, møyindøwei Belénsrø ashchab amun— cha.

¹⁶Incha malla amba, Maríamba, Joséwanba wetørrabelø gøn, unane animal main batiayu wayig. ¹⁷Incha ashabe, ángel tru unaimburab chi taigwan tru ubisha ashibeløbe eshkaben, ¹⁸mayeeløba chi eshkaigwan mørabe, truba kwaarøbelø gøn.

¹⁹Inchen Maríabe chi tailane treebe maig kermab isub, nuinetø esegabig køn. ²⁰Inchen ubisha ashibeløbe katøle ambuppe:

—Tiusbe maya nuguen tabig køn chib— truba tabig waminchib ambubelø gøn, nøm chi mørigwan nøm chi asigwan, tru ángelesmera maig taig treeg purayaigwan asha.

Jesús-unan Tiuswei yaumay srua ambub

²¹ Inchen trune gwalømyube unan circuncidamig puben, treeg mara, Jesús munchi basrøbelø gøn. María kwanriig kømøwatø ángel chi munchi basringaruig, treeg basrig købig kön.

²² Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maig chibig køben, tru chilliguig kørrømisrigwan chish maram gwalømmera puben, unan Jerusalén ciudayu Señorwan ‘nuin gønrrai tranrrumøn’ chinrrab srua ambubelø gøn. ²³ Tru maig maramigwan martrai Señor pasrigu maig chibig køben treeg: “Mutøgucha srøsrø gal-lab nusrkawane Señorweindø tarømarig kønrrain” daigwan. ²⁴ Tru maig maramigwan martrai Señor pasrigu maig chibig køben, pagatø nushin güi, kabe pagatø paloma-ureezheelø güi Tiusweyasig trannrrab ambubelø gøn.

Simeón cantaig

²⁵ Inchen tru gwalømmerawan kan móg Jerusalén Simeón daig tsubig kön, sølgandø tabig, Tiuswan chu uragucha pesannamíig, Israel misaamera tab gómuí melaigugurri webambamigwan muniirabig. Inchen Espíritu Santobe Simeónba basrabig kön.

²⁶ Incha nune Espíritu Santobe maig kørnrrabigwan eshkain góbig kön, Criston tru Señorwan ashmøwatøbe ñibe kwanraamøn cha. ²⁷ Inchen tru móøbe Espíritu Santo inrrai inchen Tiuswei yaumay ya, tru Jesús-unai móskalø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maig chibig køben, nuimburab martrab Tiuswei yaumay srua amrrubene, ²⁸ Simeónbe Jesús-unan nui kwalyu muta, Tiuswan tabig waminchib, trenchibig kön:

²⁹ “Señor, Mayeelaim Bala Pasrabig,

na ñi karuig megabigwan

chi isumø pishindø tabig kwabashcha chib,

ñi nan maig eshkaig köbiiibe yandø treeg nebui ashar cha.

³⁰ Kaguende nai kaptøga kaigyugurri ñi wesraig kømigwan ashar cha.

³¹ Truigwane maya misaamera ashen, ñi tamara basrin gøn cha.

³² Iibe tru maya misag judíos kømeelaimbe ñun kenamaramig tør góben,
katø ñui misag israelitasmeraimbe maya nuguen tabig kön”
cha.

³³Inchen Joséba, Jesúswei usrimba unaimburab tru Simeón maig taigwan mørabe, kan øyeebe maig kermab isub kwaara ashen, ³⁴Simeónbe mayanguen tab gúilø gønrrain chabe, Jesúswei usri Maríane trenchibig kön:

—Au, i unøbe Israel misagwan truba nuwan møilane nørreelø gúigwan chigucha gómeelø gønrrai marøb, møilane nørreelø gønrrai marøb inchabig, treeg kön cha. Tiusweimburabigwan nøkenamaren, misaamera nun kashchab gúi asamig, nøbe truig kön cha. ³⁵Truba nu møilaiwan góben, nømuí manrrømerayu maig isubelø gúigwan kenamarig kørnrrain cha. Inchen ñibe ñui manrrau isubigube kan espadatøga kelarrab gwani lataig isub pusrkwaig kørromisramig kørnrrun— chibig kön.

Ana maig kuigwan waminchibig

³⁶Inchen truyu kan ishug, Tius maig karuigwan eshkabig, Fenuelwei nimbasr, Aserwei misagugurri arrubig, Ana taikkucha wabig kön. Truibe yandø truba køllig købig kön. Truba uno gasharawa, siete años keeba tsua, ³⁷yandø keg kwaben nøtiig kørromisra, yandø ochenta y cuatro años tøgaig købig kön. Tiuswei yaugurri managucha tarømisrøig købig kön, Tiuswan køribala tabig waminchib, ayunab, katø Tiusba waminchib yem, gwaløm Tiusweyasig treeg marøb. ³⁸Inchen Anabe tru urastøwei arrua, Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chibig kön. Incha nøbe tru unaimburab waminchib mendabig kön tru mayeelø Jerusalén misag Tiusweilø gønrrai kaigyugurri wesrailø góomigwan isub muniirabelane.

Nazaretmay katø ambub

³⁹Incha tru maig maramigwan martrai Señor pasrigu maig karuilan kerrigu chab marabe, Galilea birau Nazaretsrømay ambubelø góen, tru nømuim puebloyumay. ⁴⁰Inchen unøbe nurab ippe, murig chishig, purø gusrebig misrøb iben, Tiuswei tru ka yandø tab indiibe nuim bala basrabig kön.

Jesús-unø kusrebeløba waminchib Tiuswei yau

⁴¹Inchen nui møskaløbe Jerusalén pascua fiestayumay pilamørig ambubelø góbig kön. ⁴²Incha Jesúsbe doce años tøgaig misren, fiestayumay ambubelø góen, trendø maig marøbelø góben, treeg

martrab. ⁴³Inchen fiesta chab patsøben, nømbe yamay katø amrruben, Jesús-unøbe Jerusalén korrømisrin góben, møskaløbe ashmuin góbig kón. ⁴⁴Nømbe tru misag utu unøbe arritamab isua, mawa ambiisrø amba, nømui nømmisaamerai utuba, asiilai utuba lab menda, ⁴⁵kalawabe, Jerusalénmay katø llirabelø gón, trusrø lanrrab.

⁴⁶Incha pøn gwalømyube Tiuswei yau tru Moisés pørigwan kusrenanøbelai utu mørøb, nøgurri payib wabyu wetørrabelø gón. ⁴⁷Inchen mayeeløba mørøbeløbe truba rruba kusrebig kui ashib, katø nø maig løtiilan mørøb inchabe, ke kwaara ashibelø gón. ⁴⁸Inchen møskalø ashabe, ke kwaara asha, Jesúswei usrimbe trenchibig kón:

—¿Nai nusrkai, namun chindimbarre øyeeg margu? cha. Ñui møskaimba, nababe truba rruba isuilø lab guer— cha.

⁴⁹Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

San Lucas 2.48

—¿Nane chinchabre lague? cha. ¿Nabe nai Møskawei chi maramelan na marøb wamigwan ñimgan ashmeelø götirru?— cha.
50 Inchen nømbe ni chi tainguen mørmeelø gøn.

51 Inchabe nui møskaløba Nazaretsrømay katø mendig ya, maig karuben treeg mørøb megabig køn. Inchen nui usrimbe kutøgue iilan nui manrrautø isua esegabig køn. **52** Inchen Jesúsbe trurrigu kusrebig misrøb, nurab ibig køn, Tius lata, misaamera lata mayanguen tab indinab.

Juan Bautista mu misag warab waraimønug waminchib
(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jn 1.19-28)

3 **1** Roma maya misagwan ashib karub wabig Tiberio chabguen quince años karub waben, Pilatobe Judea birau kubenadur gøben, Herodesbe Galilea birau ashib karub wabig køn. Inchen Herodeswei nuneg Felipebe Iturea birøwanba, Traconite birøwanba karub waben, Lisaníasbe Abilinia birau ashib karub wabig køn. **2** Inchen Anásba, Caifásbabe maya sacerdotesmeran tru uras nøm garubelø gøben, Zacaríaswei nusrkai Juanwan Tius wamindig køn, mu misag warab waraimønug tsuben. **3** Inchen Juanbe Jordán bi buluwan chuguen palømø pureb ippe, misaameran mas kaig marmørrab isua møra, Tiusweimay llirain gønmab asamig piu umbu ulsrailø gømigwan eshkab kusrenanøbig køn, kaig mariilan ulø baymø pesannailø gønrrai. **4** Truibe merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabig Isaías pørigu maig taig øyeeg:

“Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trasan cha:
 ‘Señorwei maywan tamarøb, nuyasig maymerane ølmarøb
 inday tan chib.

5 Kullimera gøbeløbe netsøganiilø gøben, nørrø tunmeraba,
 shush tunmerababe kanguelarrøtø chag mariilø gøben,
 andul maymerabe ølmariilø gøben, mitør maymerabe min
 mariilø gønrrun chib.

6 Inchen maya misaabe Tius misagwan kaigyugurri wesranrrai
 ørigwan ashchun” daig køn.

7 Inchen misaamera Juan piu umbu ulsrailø gønrrab webambene,
 trenchibig køn:

—¡Ñimbe ul lataig inchib misaamera! ¿Ñimune mu eshkata
 cha, Tiuswei purø górig kömdiig ñimuim bala attrabig pub
 pasrabigugurri wegørrønrraimbe? **8** Ñimui kaig mariilan isua

møra, Tiusweimay llirawar guy tørgandø asamdiig kørnrai treelø gua, ñimbe ñimasiiot øyeeg chib mendømøtay cha: “Nambe, Abrahamwei misaameru guer” chib. Kaguende nabe trendamørnrun cha: Tiusbe i sruumeranguen Abrahamwei misaameru gørnrai marøg købene, martrun cha. ⁹Katø walømbe tusrmeran srølba para øramig chabguen srølyu pasringuen basran cha. Chi turwandøgucha tab mamig niimíigwane para, nagu kegutsan— cha.

¹⁰Inchen misaamerabe truba nu basrabiibe trencha payibelø køn:
—¿Nambe chi maramø?— cha.

¹¹Inchen Juanbe trencha løtabig køn:
—Møikkøben pa turin døgaibe chiguchagaigwan kan tranø cha.
Inchen møikkøben mamig tøgaibe, chigaigwan pirishi— cha.

¹²Inchen gatø møiløgøsrøn tru romasreelayasig an utabelø piu umbu ulsrailø gørnrrab amrruabe, Juanwane trencha payibelø gøn:
—Kusrennøbig, ¿nambe chi maramø?— cha.

¹³Inchen Juanbe trenchibig køn:
—Anwan maya utønrrai karua basrigwan menrra utønrrab gømø, maig utamigwandø utønrrigay— cha.

¹⁴Inchen gatø mø suldaumera gøsrøn trencha payibelø gøn:
—¿Nambe chi maramig kørnerah?— cha.

Inchen nøbe trenchibig køn:
—Mun góben ‘chigøben martrumøn’ cha kwaarøsra chigøben kerramøwei, katø mun góben ka isatø chigøben guemesra kebenøsrkømøwei inday cha. Ñim chigøben marøb gúimburø ñimumaig pagaraitøgatø kasraaray— cha, trenchibig køn.

¹⁵Inchen misaamerabe ke nungøba isua ashib gúig køppe, Juanwane nømuinetøbe Cristo gøppeendimab isub góbelø gøn.

¹⁶Inchen Juanbe mayeelan trenchibig køn:

—Nabe ñimune pi binøbulrrai piu umbu ulsrar cha. Trune nai wendau arrubiibe si, Espíritu Santotøgaba, naatøgaba pinøbulrrun cha. Truibeguende, na lataguen gømø, maramburab marøbig køben, nabe truburab gømíig kua, nui alpargatisyu tsiwanguen pitchabgaig kur chibig køn. ¹⁷Nøbe tirigun isig øra tarømartrab tru kalagutsamig tsig utigwane sruaguen basran cha. Incha truyu tru tirigu chishmari yabaløwan kerrigu chab chishmarabe, tirigune tru esegainug esegappe, shauwane mana kwamø nagu pattrab.—

¹⁸Incha maig melamigwan treeg marøb melay chib, katøgan øyeelø latailøba misaameran waminchibig køn, Tiuswei tabig srø wamwan. ¹⁹Inchen tru Galilea birau ashib karub wabig Herodesbe nui nuneg Felipei srai Herodíaswan nø bera tsumba, katø chigurrimbunø kaig mariiløgurrimba Juanbe Herodeswane ‘øyeebe kalø gøn’ chib namuben, ²⁰Herodesbe mørø urasbe, trubalatø mas kaig marøb, Juanwane merrarrawa, kailan keeri yau pasrøbig køn.

Jesúswan piu umbu ulsraig

(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

²¹Inchen Juan maya misagwan piu umbu ulsrøb uñib uras, Jesúswangucha piu umbu ulsraig kuig køn. Inchen Jesús Tius Møskaimba waminchib pasramne, srømbalabe kuren,
²²Espíritu Santobe nuim bala kan paloma lataig kørраarruben, srømbalasrøngurrimbe kan wam treeg mørø waminchib trenchibig køn:

—Ñibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe ñuimburab truba tab gúi war— cha.

Jesucristoi merrab misaamera

(Mt 1.1-17)

²³Jesúsbe nui maramigwan pølbasrøppe chabguen treinta años kørsrøn døgaig købig køn.

Jesúsbe Joséwei nusrkain gúitamab isubelø gøn.

²⁴Joséwei møskaimbe Elí góben,
 Elíwei møskaimbe Matat købig køn.
 Matatwei møskaimbe Leví góben,
 Levíwei møskaimbe Melqui góben,
 Melquiwei møskaimbe Jana góben,
 Janai møskaimbe José góbig køn.

²⁵Joséwei møskaimbe Matatías góben,
 Matatíaswei møskaimbe Amós góben,
 Amóswei møskaimbe Nahum góben,
 Nahumwei møskaimbe Esli góben,
 Esliwei møskaimbe Nagai góbig køn.

²⁶Nagaiwei møskaimbe Maat góben,
 Maatwei møskaimbe Matatías góben,
 Matatíaswei møskaimbe Semei góben,

- Semeiwei møskaimbe José góben,
 Joséwei møskaimbe Judá góbig kón.
- ²⁷ Judáwei møskaimbe Joanan góben,
 Joananwei møskaimbe Resa góben,
 Resai møskaimbe Zorobabel góben,
 Zorobabelwei møskaimbe Salatiel góben,
 Salatielwei møskaimbe Neri góbig kón.
- ²⁸ Nerii møskaimbe Melqui góben,
 Melquiwei møskaimbe Adi góben,
 Adii møskaimbe Cosam góben,
 Cosamwei møskaimbe Elmodam góben,
 Elmodamwei møskaimbe Er góbig kón.
- ²⁹ Erwei møskaimbe Josué góben,
 Josuéwei møskaimbe Eliezer góben,
 Eliezerwei møskaimbe Jorim góben,
 Jorimwei møskaimbe Matat købig kón.
- ³⁰ Matatwei møskaimbe Leví góben,
 Levíwei møskaimbe Simeón góben,
 Simeónwei møskaimbe Judá góben,
 Judáwei møskaimbe José góben,
 Joséwei møskaimbe Jonám góben,
 Jonámwei møskaimbe Eliaquim góben,
 Eliaquimwei møskaimbe Melea góbig kón.
- ³¹ Meleai møskaimbe Mena góben,
 Menai møskaimbe Matata góben,
 Matatai møskaimbe Natán góbig kón.
- ³² Natánwei møskaimbe David góben,
 Davidwei møskaimbe Isaí góben,
 Isaíwei møskaimbe Obed góben,
 Obedwei møskaimbe Booz køben,
 Boozwei møskaimbe Salomón góben,
 Salomónwei møskaimbe Naasón góbig kón.
- ³³ Naasónwei møskaimbe Aminadab góben,
 Aminadabwei møskaimbe Admin góben,
 Adminwei møskaimbe Arni góben,
 Arnii møskaimbe Esrom góben,
 Esromwei møskaimbe Fares køben,
 Fareswei møskaimbe Judá góbig kón.

³⁴ Judáwei møskaimbe Jacob góben,
 Jacobwei møskaimbe Isaac køben,
 Isaacwei møskaimbe Abraham góben,
 Abrahamwei møskaimbe Taré góben,
 Taréwei møskaimbe Nacor góben,
 Nacorwei møskaimbe Serug købig kön.

³⁵ Serugwei møskaimbe Ragau góben,
 Ragauwei møskaimbe Peleg køben,
 Pelegwei møskaimbe Heber góben,
 Heberwei møskaimbe Sélaj køben,
 Sélajwei møskaimbe Cainán góbig kön.

³⁶ Cainánwei møskaimbe Arfaxad góben,
 Arfaxadwei møskaimbe Sem góben,
 Semwei møskaimbe Noé góben,
 Noéwei møskaimbe Lamec købig kön.

³⁷ Lamecwei møskaimbe Matusalén góben,
 Matusalénwei møskaimbe Enoc køben,
 Enocwei møskaimbe Jared góben,
 Jaredwei møskaimbe Mahalaleel góben,
 Mahalaleelwei møskaimbe Cainán góbig kön.

³⁸ Cainánwei møskaimbe Enós køben
 Enóswei møskaimbe Set køben,
 Setwei møskaimbe Adán góben,
 Adánwei Møskaimbe Tius kön.

Nugwaimandzig Jesúswan chinhibig kótashchab marøb
 (Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

4 ¹Jesús Espíritu Santotø netsaig Jordán biyugurri gatø arruben, Espíritu Santobe mu misag warab waraimøsrømay pera iben, ²truyu kwalømmera cuarenta nemisramne tsuben, nugwaimandziibe ke kebenøsrkønrrab marøbig kön. Tru gwalømmerawan chigucha mamøwa, yandø parøgwai møren, ³nugwaimandziibe:

—Ni isa gómos, Tiuswei nusrkain guabe, i srugwan ‘pirri misr’ cha, trenchi— chibig kön.

⁴Inchene Jesúsbe trencha løtabig kön:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig pørig pasran cha: “Møøbe pirrindøgatø øsig tsumig kómøn” chibig.—

⁵Inchen nugwaimandziibe kan tun balasrømay pera ya, yu pirau chutøgucha nørreelø nøm ashib karub purrailan kerriguba ke pestø Jesúswan eshkab kenamarabe, ⁶trenchibig køn:

—Nabe ñi karumburab karumigwan kerrigu ñun tranøb, katø nømui chigurrimbunø purø tabig tørigwan tranøb inchumøn cha. Kaguende nane iilan kerrigu tranig køn cha. Incha nabe mun tranøg køben, tranamønrrun cha. ⁷Inchawei ñi nan tømbasra, køriibala tabig waminchene, iibe kerriguba ñuin gønrrun— cha.

⁸Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Trenchibig pørig pasran cha: “Señor ñui Tiuswandø køriibala tabig waminchib, nuyasiitø marøb megamig køn” chibig.—

⁹Inchen trugurrimbe nugwaimandziibe Jerusalén ciudasrømay pera ya, tru Tiuswei yau purø balasrø pasrabe, trenchibig køn:

—Isa gømø, ñi Tiuswei Nusrkain guabe, yugurri pirausrø pørsrau cha, ¹⁰kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig pasran cha:

“Tiusbe nui ángelesmeran ñun chinchipønrrai ashchai ørtrun chibig.

¹¹Incha ñui srøbwan srugu srurrengwamønrrai nømui tasiimeratøga ñune kusranrrun” chibig.—

¹²Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Øyeeg chibig pasran cha: “Ñui Señor Tiuswane ke chinhibig køtashhab lataikkucha maramig kømøn” chibig.—

¹³Inchen nugwaimandziibe øyeeg chiyutø kebenøsrkønrrab indamigwan kerrigu chab marabe, Jesúsweim bulugurri maya yana gøsrøn tarømisrøbig køn, katøle treeg maramdiig pumnegatig.

Jesús Galilea nui maramigwan pølbasrøb

(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)

¹⁴Jesús Espíritu Santoi maramburab maramigwan tøgaig Galileamay gatø arruben, tru birau tru pøtøgatanbe chutøgucha nungøba, nungøba waminchib gøbelø gøn. ¹⁵Inchen judíosmera tulundzuni yamørig nøbe kusrenanen, mayeeløba nun truba tabig waminchibelø gøn.

Jesús Nazaretsrø

(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)

¹⁶Incha Jesúsbe nø nurainuumay Nazaretsrømay ya, nø trendø treeg marøbig køppe, isrin gwalømbe judíosmera tulundzuni yau

kebya, lenrrab pasramisren, ¹⁷Tius maig karuigwan eshkabig Isaíaswei pørigwan lenrrai tranen, larrøbicha kurøppe, øyeeg pørig basrabigu gurøbig kön:

18 “Señor Tiuswei Espíritube naim bala basran cha.

Kaguende nane waachameran tabig srøigwan
eshkanrrai aceite itølusha tarømarig kön cha;

merrarraig pønrrabelan ‘Elatsiilø gønrrun’ chinrraimba,
katø kabgarwan ashibelø gønrrai martraimba,
katø kaig indinab melabelane, amrrai wesrab inchaimba,

19 katø Señorwei truba tab pila attrabigwangucha
eshkanrraimba nane ørig kön” chibigwan.

20 Incha Jesúsbe tru pørig tøgaigwan judíosmera tulundzuni yau purugubigwan katøle kirra tranabe, wamisrøbig kön. Inchen mayeeløba judíosmera tulundzuni yau purrabeløbe ke nungøba ashib purrabelø gøn. **21** Inchen nøbe trenchib eshkab mendabig kön:

—Na leben ñim mørig, i Tiuswei wam pøriibe, ñimui merrab møi yandø treeg ne bun— cha.

22 Inchen misaabe mayeeløba nuimburab tabig waminchib, katø nui trigugurri purø tabzhig wamindi wammeran ke kwaara ashib trenchibelø gøn:

—¿Iibe Joséwei nusrkain gómmørgøppeh?— cha.

23 Inchen Jesúsbe trenchibig kön:

—Ñimbe nane indzabelø chibgunrrig øyeeg chinrrautan cha: “Ni mó marøbiibe ñiasiitøwei mó mar” cha. Katø nane: “Ni Capernaumsrø chine, chine mariilan nam tru wammørigwan, yu ñuim biraugucha treegwei mar”,— cha.

24 Inchabe katø trenchibig kön:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Tius maig karuigwan eshkabigwane móigwanguen nui biraeløtøweimbe chi tab indiimiig kön cha. **25** Isa gómos, Tius maig karuigwan eshkabig Elías uñib uras tru pøn bila y tøbø bila sre bumubenma, tru birau ørøba truba rruba parø basrøben, Israel misaamerai utube piudamera truba yam waraingucha, **26** Tiusbe Elíaswane Israel birau warabelan purugunrrab ørmøtø, Sidón ciuda bulu Sareptasrø tsub piudan purugunrrab ørig købig kön cha. **27** Katø Tius maig karuigwan eshkabig Eliseo uñib uras chigucha, Israel misaamerai utube lepra gwanrreelø truba nu gúig kön cha. Inchendø truiløbe ni kanguen kwanrrøwan chishmariimeelø

gøben, Siria birausriig Naamánwane kwanrrøwan chishmarig
købig køn— cha.

²⁸Inchen iigwan mørøppe, judíosmera tulundzuni yau
purrabeløbe namig købiitø ke chinchimmørø incha, ²⁹kurra
bónrramisra, puebloyugurri weera, tru nøm waramig ciuda
marim basrab tunyu pala trømbøsrømay pera ambubelø gøn,
trusrø pinørtrab. ³⁰Inchen Jesúsbe nømuin døbøtagwan pureppa,
iptinchibig køn.

Kan móg kwaimandzig tøgaig

(Mc 1.21-28)

³¹Incha Jesúsbe Galilea birau Capernaum puebloyumay ya,
isrin gwalømmerawan misagwan kusrenanøbig køn. ³²Inchen nø
kusrenanigwane kwaara ashibelø gøn, kaguende nø wamindiiløbe
mu mandamgaig wamindig køben.

³³Inchen judíosmera tulundzuni yau kan trømbøig maringarub
kwaimandzig tøgaig wawabe, mur trashib trenchibig køn:

³⁴—¡Au! ¿Nambabe ñibe chi asamig tøgagugu cha, Nazaretsrø
Jesús? ¿Namun pinishinrrab attirru? cha. Nabe ñune mu
gúi ashar chibig køn. Ñibe tru Tiuswei Newan Tabig, truig
køn— cha.

³⁵Inchen Jesúsbe kwaimandzigwan namab trenchibig køn:
—¡Ñibe trashimøtø, móweinukkurrimbe webinrrø!— cha.

Inchen kwaimandziibe nøm mayelai merrab mówane
pirau penørka, tru móweinukkurri webibig køn, chigucha chi
kørriinchimøtø. ³⁶Inchen mayeeløba kwaara, kangurrin gangurri:

—¿Kan øyeeg wamindi wammerabe chi gøh? chibelø gøn. Il
móøbe mu mandamgaig karuitøgaba, maramburab mariitøgaba
trømbøig maringarub kwaimandziimeranguen webingaruben,
truilø webamrrappe!—

³⁷Inchen nune tru birau ørøba chutøgucha nun, nun
waminchibelø gøn.

Jesús Pedroi sueeran tamarøb

(Mt 8.14-15; Mc 1.29-31)

³⁸Incha Jesús judíosmera tulundzuni yaugurri webya, Simónwei
yau kebibene, Simónwei sueerabe mur bachiiba kwanrrø tsuben,
nømbe kwanriigweyasig Jesúswan:

—Purugurra— cha, rrugaben,

³⁹Jesúsbe kwanriigweimbala utsøbasrabe, pachigwan webinrrai kandø wamøben, pachiibe weetaptinchen, nøbe tru urastø kurra, tru pubelayasig chi maramigwan marøb mendabig kön.

Jesús truba Yam kwanreelan tamarøb

(Mt 8.16-17; Mc 1.32-34)

⁴⁰Yandø nøsig pinaiben mayeeløba chi gwanrrø góben tøgarmeran misaamerabe Jesúsweimay srua amrruben, kwanreelømørig nøbe nui tasiimeran nømuim bala estsara, tamarøbig kön. ⁴¹Inchen gatø truyu móilan góben truba yamelainukkurri kwaimandziimerabe trenchib trashib webambubelø góen:

—Ñibe Tiuswei Nusrkain góen— chib.

Inchen Jesúsbe kwaimandziimerane kandø wamab, waminchibashmíig kön, kaguende nømbe Cristo gúi ashibelø góben.

Jesús Galileasrø eshkab kusrenanøb

(Mc 1.35-39)

⁴²Yandø chab tør-rraben Jesúsbe ciudayugurri webya, katøganbalø mu misakkasrø tarømisra iben, misaamerabe lab gua, nø waisrø puabe, ibashmønrrab inchen, ⁴³Jesúsbe trenchibig kön:

—Misag sotøméra katøganbaløsrø warabelangucha nabe Tius nø ashib karub pasrainuguigwei tabig srøigwan eshkab kusrenanamig kön cha. Kaguende truweiwei ørig kur— cha.

⁴⁴Incha Judeasrø jüdiosméra tulundzuni yamerayu Jesúsbe eshkab kusrenanøb uñibig kön Tiuswei wamwan.

Mana øyeeg asiimíig peskaumera purø nørrø wesrub

(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

5 ¹Kan gwaløm Jesús Genesaret nu bisu menda pasrøbene, misaamerabe Tiuswei wamwan mørtrab nuingatan ke nømdø rrawaguchib tulundzunøben, ²nøbe tru pisu mendabe pagatø barcomera mu misakkar pønrrai ashibig kön, kaguende peskabeløbe truyugurri webamba, nømui atarrayameran chishmarøb warøben.

³Inchen Jesúsbe tru pagatø barcomera bønrrabyu tru Simónwei barcoyu kebyabe, pi mendagurri katøguchi amburøsrø ørtra cha, nøbe tru barcoyu wamisra, truyugurri misagwan kusrenanøb mendabig kön.

⁴Incha yandø chab waminchabe, Simónwane trenchibig kön:

—Barcon amburø mas umbu bisrø øra, peskanrrab ñimui atarrayameran kebetay— cha.

⁵Inchen Simónbe trencha lötäbig kón:

—Kusrennøbig, nambe kwalma gwalma peskab meløbendø, kanguen wesranrrab gaymer cha. Inchendø ke ñi trendaig kóptø, atarrayan kegutchab— cha.

⁶Incha keguchene, peskaube nu guegørraptø atarrayabe kólsrøb mendøben, ⁷nømbe nømui lincha amøñibelø katøgan barcoyu purrabelan, purugunrrab amrrunrrai keberen, nømbe amrrua, pa barcomeran peskautø netsøganen, barcomerabe piu ke asentanrraptiig inchibelø gøn. ⁸Inchen trunun ashabe, Simón Pedrobe Jesúswel srøb pulu tømbønsrøb trenchibig kón:

—Señor, naim bulugurri tarømisrtra cha. Kaguen nabe kaig marøb móg kur— cha.

⁹Peskau treeg nørrø wesraikkurri Simónbe truyu mayeelø nøba pønrrabeløba kwaarøbiitø ke chindamdiig kui inchibelø gøn.

¹⁰Katø tru Zebedeowei nusrkalø Jacoboba, Juanba, tru Simónwei trendø lincha peskab amøñibeløgucha treetøwein górig kui inchibelø gøn. Inchene Jesúswel Simónwan trenchibig kón:

—Chi górig kui inchimøta cha, móingurrimbunøbe misaameran peskabig kónrrig— cha.

¹¹Inchen nømbe barcomeran pisu mendasrø wesrawabe, kerrigu pønrramnetø, Jesúswel mendig ambuptinchibelø gøn.

Jesús kan lepra gwanrrø tøgaigwan tamarøb (Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)

¹²Jesús mó pueblomerayu gósrøn tsubene, kan móg asr trerab gwanrrø, lepra taig, tøgaig pua, Jesúswan ashabe, tømbønsra, maløwanguen pirau kebatamnegatig utsøbasrabe, trenchib miabig kón:

—Señor, nan ñi tamaramdiig kóbene, tamartra— cha.

¹³Inchen Jesúswel tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig kón:

—Tamarøg kótan cha. Tamarig korrømís— cha.

Inchen tru urastø nui trerab gwanrrøbe chishig korrømísren,

¹⁴Jesúswel trencha garubig kón:

—Au, mungøben eshkawabesin cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, tru ñi yandø chishig korrømísrimburø tru

Moisés trannrrig taigwane srua ya, tranrrig cha, mayeeløba ñui kwanrrøwan chishig kørromisrin góo ashchain— cha.

¹⁵Treendingucha Jesúswane ke nun, nun waminchen, nune mas wammørig kørromisren, misaamerabe truba nørrø nun mørtrappa, katø nømui kwanrrømeran tamariilø góonrappa tulundzunabelø góon. ¹⁶Inchendø Jesúsbe chugøben mu misakkasrø ya, truyu Tius Møskaimba waminchibig køn.

Jesús kønonrrab gaimabigwan tamarøb

(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)

¹⁷Kan gwaløm Jesús kusrenanøb wabene, møiløgøsrøn fariseosmeraba, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrenanøbeløba truyu

San Lucas 5.18

purrabelø gøn. Truiløbe Galilea birau maya
 pueblosrøngurrimba, Judea birausrøngurrimba,
 Jerusaléngurrimba amrruar. Inchen Tiuswei maramburab
 maramibe Jesúsba basrabig køn kwanreelan
 tamarøb. ¹⁸Inchen mø möguelø gøsrøn katøgan móg
 kønønrrab gaimabigwan tsigalyu muta pua, yau keera,
 Jesúswei merrab pasrtrab inchendø, ¹⁹mumayguen
 kebambamig wetørranrrab gaimabelø gøn. Kaguende menrra
 misag basrøben, trugurri ya bala nebamba, tejameran picha,
 trab gura, kwanriigwan tsigalbañau misag utu Jesúswei
 merrab kørroørøbelø gøn. ²⁰Inchen Jesúsbe nømui isubigwan
 ke nuinuutø pasra ashabe, kwanriigwane trenchibig køn:

—Au, kasuku, ñui kaig mariilan yandø ulø bayamig kømíig
 pesannaig kørromisran— cha.

²¹Inchene tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba
 fariseosmerababe treeg isub mendabelø gøn: “I móg
 Tiusweimburab purø rrømbøig wamab waminchibiibe, ɿmu góh?
 cha. Kaguende kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig
 kønrraimbe ɿmu góuin rreeg mariasamø? cha, Tiustøweimbe rreeg
 martrun” chib, isubelø gøn.

²²Inchen Jesúsbe nøm chi isub pønrrailan kelarrab ashabe,
 trenchibig køn:

—Ṅnimbe ñimui manrraube chindimba øyeeg isugue? cha.
²³ṄMøigwan mas kørmø trendamdiig købsruerah? cha. Kabe:
 “Nui kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kørromisran”
 ḷdamiteh? Kabe: “Kurrab, inrrø” ḷtamiteh? cha. ²⁴Pøs, na, Møg
 Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø bayamig kømíig
 pesannaig kønrrai mu mandamgaig marøbig kui móimbe ñim
 ashchai kenamaramønrrun— chibig køn.

Inchabe tru kønønrrab gaimabigwane trenchibig køn:

—Nabe ñun trenchar cha: Kurrab, ñui tsigalwan mutab, ñui
 yamay inrrø— cha.

²⁵Inchen tru urastø tru kwanriibe nømui merrabgurri kurra, nø
 tsuig tsigalwan muta, Tiuswan truba tabig waminchib nui yamay
 ibig køn. ²⁶Inchene mayeeløba kwaara asha górrømisra, Tiuswan
 truba tabig waminchib, truba kwaariilø:

—Møin gwaløm kan yeekkucha tabelø mari aser— cha
 trenchibelø gøn.

Jesús Levíwan wamab
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

27 Øyeeg purayaig wendø Jesús webyabe, kan móg Leví taig, romasreelayasig an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig kón:
 —Nai mendig amø— cha.

28 Inchén Levíbe chi tøgagúigwan kerrigu kørrømarabe, kurrapa, Jesúswei mendig ibig kón.

29 Incha trugurrimbe Levíbe Jesúsweyasis nui yau truba nu fiesta maren, tru romasreelayasig an utabelø truba yameløba, katøganeløba mishatsigu nómaba truba nu burrabelø gón. **30** Inchén fariseosmeraba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe nui kusrenanøb pera unilane namig, Jesúsweimburab chinetø chib, trenchibelø gón:

—¿An utabeløba, kaig marøbeløba ñimbe truiløbabe chindimba lincha mab, muchigue?— cha.

31 Inchene Jesúsbe nómune trencha løtabig kón:
 —Tabelø, kwanrrøgarbe mó marøbig palain gømøn cha.
 Kwanrreeløbeguende palain gón cha. **32** Nabe tru sølgandø amøñibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab arrig kón cha, yandø nómui kaig mariilan isua mørøb, Tiusweimay lliranrrai.—

Ayunamigwan Jesúswan payib
(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

33 Inchén kaneløbe Jesúswan trencha bayibelø gón:

—Juanwei mendig amøñibeløbe katø gatø truba ayunab, katø Tiusba waminchib indamigwan marøbelø gón cha. Katø fariseosmerai mendig amøñibelø treetøwei maren, trune ñuieløbe ka mab, ka muchib inchibelø gón— cha.

34 Inchene Jesúsbe trencha løtabig kón:
 —¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma keg mistrabig nómaba wabengan, mamø burrønrrai inchaitarru? cha. **35** Inchendø yandø keg mistrabigwan srua ambam gwalømmera punrrun cha. Inchén tru gwalømmerawane ayunabwei inchun— cha.

36 Incha gatø Jesúsbe ‘øyeeg lataitøwein gón’ cha, kemesra trenchibig kón:

—Mugucha kan srø camisanma para wesrumøn cha, køllin camisayu waya tsushinrrab. Treeg marene, srø camisabe ka

minchen, inchagucha srøigwan waya tsusaibe køllin camisayube chi tab punrraamøn chibig køn. ³⁷Katø muguen srø vinonma køllin galusmerayu usrmøwei indan cha. Kaguende treeg marene, srø vinobe kalusmeran srurrøgøben, vinobe lushen, kalusmerabe ka kølsran cha. ³⁸Inchawei srø vinone srø galusmeran marigu usramig køn cha. ³⁹Katø mugucha øl-laig vinon muchibiima srø vinone mugucha muchig kømui indan cha. Kaguende: “Øl-laibe mas mayig køn” chibelø gøn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesúswei kusrenanøb pera uniilø isrin gwaløm tirigu tur lurrøb
(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

6 ¹Kan isrin gwaløm Jesús tirigu ellmarig utuwani pureb ibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe tirigu turmeran lurrøb ambabe, tirigu turwan tasiitøga katsøsra, mabene, ²mø fariseosmera gøsrøn nømune trenchibelø gøn:

—Ya isrin gwaløm chigøben marmønrrai merigwan ðñimbe chindimba øyeeg margue?— cha.

³Inchene Jesús trencha løtabig køn:

—ðñimgan lemeelø góttirru cha, tru mana gøsrøn Davidwan parøgwab, nui linchibelan parøgwab inchen, nø mandø indigwan?

⁴Nøbe Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya, Tiusweyasiitø tarømarig pirrimera, tru sacerdotesmeratø maim birrimeran mendaibe mu mamønrrai meriilan nø mab, katø nøba purrab misagwangucha srørrøb indigwan.—

⁵Incha gatø trenchibig køn:

—Møg Misra Arrubiibe tru isrin gwaløm nan nø garunrrain gømøtø, maramdiigwane marøb, maramgaigwane marmub, nabe na asha garubig kur— cha.

Kan møg tasig mul-laig
(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)

⁶Indiibe katøgan gwaløm isrin gwalømdøwei Jesúsbe judíosmera tulundzuni yau kebya, kusrenanøb pasrøbene, truyube kan møg nui kusrmay tasig mul-laig tøgaig waben, ⁷tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmerababe Jesúswan larab góbelø gøn, isrin gwaløm tamarøbig køtashchab, chigøben chi køptø. ⁸Inchen nøbe chi isub pønrrailan asha, tru tasig mul-laig tøga mørwane:

—Kurra, uyu tøbøtag pasramisr— cha trenchibig køn.

Inchen tru møøbe nömuin døbøtag kurra pasramisrøbig køn.
 9 Inchen Jesúsbe katøganelan trenchibig køn:

—Na ñimun payrrab inchar cha: ɿMaig maramigwan martrai Moisés pøriibe isrin gwalømbe chiwan martrain daig køh cha, tabiiteh, kabe kaiteh cha; kwamønrrai indamig køh, kabe kweetsamig kø, chindah?— cha.

10 Incha Jesúsbe mayeelø nuim bøtøgatan pønrrabelan ashabe, tru mówan trenchibig køn:

—Kwalwan larrøbichi— cha.

Inchen móøbe treeg inchen, nui kwalbe tabig kørrømisrøptinchibig køn. 11 Inchen treekkurri kaneløbe truba nama, kangurri gangurri Jesúswan chi kaig maramdiig køtashchab payib mendabelø gøn.

Jesús nøashib karua øramelø doce lawa wesrub
(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

12 Tru gwalømmerawan Jesús kan tun balasrø Tius Møskaimba waminchab ya, kwalma ørøba treeg marøb wawa, 13 tør-rrabene, nui kusrenanøb pera unilan wama, truilai utu doce lawa, wesrawa, truilane nøashib karua øriilø gøn cha, wamabig køn. 14 Truiløbe iilø gøn: Simón, nundøwei katø Pedro cha munchi pasrig køben, Simónwei nuneg Andrés køben, Santiago gøben, Juan gøben, Felipe gøben, Bartolomé gøben, 15 Mateo gøben, Tomás køben, Alfeowei nusrkai Santiago gøben, Simón Zelote cha wamig køben, 16 Judas Santiagoi nusrkain gøben, Judas Iscariote, tru wendø Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø pasramisra, trannrrabig købengue.

Misag truba nuwan Jesús kusrenanøb
(Mt 4.23-25)

17 Incha Jesús tun balasrøngurri nømba kørraarrua, kan chagu pasramisrøbig køn. Inchen truyu nui mendig amøñibeløbe truba nu tulundzuna, basrabig køn, Judea biraelø kerrigu, jerusalénsreelø gøben, Tiroba, Sidónba tru mar bulusreelø gøben, 18 truiløbe Jesúswan mørtrab amrruin gøbig køn, nømui kwanrrømeran tamartraimba. Inchen tru kwanrreelø trømbøig maringarub kwaimandziimera larrø rrømbøig kuig melønrrai marinabeløbe tamariilø gøben, 19 maya

misaabe nun katøranrrab inchibelø gøn, kaguende Jesúswei maramburab marøbig nuinukkurri webarrua, mayeelanba tamaren.

Kasrag købiiba, chigucha tab gømíiba

(Mt 5.1-12)

20 Incha Jesús nui kusrenanøb pera uniilan ashabe trenchibig køn:

—Mayanguen tab gúilø gøn cha, ñim waachamerabe.

Kaguende Tius nø ashib karub waibe ñimuiwein gøn cha.

21 Mayanguen tab gúilø gøn cha, ñim møi ya parøgwailøbe.

Kaguende maig palai melaigwan Tiusbe nømun unchaguen traniilø gønrrun cha.

Mayanguen tab gúilø gøn cha, ñim møi ya kishibeløbe.

Kaguende wendøbe indzønrrabguen cha.

22 Mayanguen tab gúilø gøn cha,

ñimun misaamera tsalø ashib,

ñimune nøørø gønrrai tarømarøb,

ñimun tsalø waminab,

ñimui munchiwan ke kaigwan lataig indinab,

tru na, Møg Misra Arrubikkurrindø ñimun treeg marene.

23 Treeg bureb gwalømbe ñimbe truba rruba tab gói mørøb, truba kasraarab pørtray chibig køn. Kaguende truburø ñimbe srømbalasrømbe truba nuig ketig utamig tøgagønrrun cha.

Kaguende merrabsrø nømui kølli misaamerama Tius maig karuigwan eshkabelan øyeegwei kaig marøbelø góig køn cha.

24 iAy, ñim waacha, puarmeraimbe!

Kaguende yandø tsabøtø utarguen gøn cha, kasrag købigwan.

25 iAy, ñim waacha, møi ya chi palømø tøgarbe!

Parøgwai mørtrun cha.

iAy, ñim waacha, møi ya indzabeløbe!

Nimbe wamamøra isub kishchun cha.

26 iAy, ñim waacha, ñimun mayeelø tabig wamindinabelaimbe!

Kaguende ñimui merrabsrø kølli misaamerama treetøwei tabig waminchibelø góbig køn cha, tru ‘Tius maig karuigwan eshkabelø guer’ chib isabelan.

Ñimun ashig kómui inchibelan tsalø ashmumig
(Mt 5.38-48; 7.12)

27'Inchendø ñim nan mørøbelane nabe trendamónrrun: Ñimun ashig kómui inchibelane undaarab, ñimun tsalø gúi inchibelane tabig marøb inday cha. 28Ñimun 'trømbøig nebubash' chib wamabelaimbe ñimbe nómune 'mayanguen tabig nebunray' chib trenday cha. Ñimun kaig marøbelaimbe, nómuyasig Tiusba wamindamig kón cha. 29Møikkøben ñun kandarø maløbøtø pashene, kandariigwangucha yul cha. Møikkøben ñui turiwan kerrabene, ñui camisangucha ka srua ibasingaru cha. 30Ñun mu chi miabigwane tranøb, chiwan góben ñuiwan kerrabene, miamøta cha. 31Ñimgurrima gatøganelø ñimuyasig tabig maramig palai inchibeløbe, ñimgucha katøganelan treetøwei tab inday chibig kón.

32'Ñim ñimun undaarabelandø undaarawabe, ¿ñimbe chigúin dabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløguen nómun undaguelane nómugucha undaarabelø góen cha. 33Ñim ñimun tab inchibelandøwei tab inchabe, ¿ñimbe chigúin dabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløgucha treetøweimbe marøbelø góen cha. 34Peba tranøppe, katø utamdeelandø pebøbeløbe, ¿ñimbe chigúin tabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløgucha katøganelø kaig marøbelandøweimbe, katø kerriguwan treetøwei utønrrab pebøbelø góen cha. 35Trune ñimbe ñimui ashig kómui inchibelan undaarab, tabig marøb, pebøb indamig kón, katøyug utønrrab isua góomøtø. Treeg marené, ñimui utamibe truba nuig køben, ñimbe Tius Mayeelaim Bala Pasrabigwei ureemera góonrrun chibig kón. Kaguende nómá chiweinguen ungwaguengarwan, larrø kailan, tab inchibig kón cha. 36Ñimui Tius Møskaima lastima ashibig köbene, ñimgucha treetøwei lastima ashibelø guy cha.

Katøganelane 'kailø góen' chib
(Mt 7.1-5)

37'Ñimbe katøganelan 'øyeeg kón, øyeeg marøbelø góen' chib waminchimøtay, ñimungucha 'øyeelø, øyeelø góen' chimónrraimbe. Katøganelan kaigyu pønrrønrrai pønsrømøtay, ñimun treetøwei kaigyu pønrrønrrai pønsrømønrraimbe. Ñimun kaig maren, ulø baymø pesannay, ñimungucha Tius ulø baymø pesannailø góonrrappe. 38Katøganelan tranay; ñimungucha tranrrun, talegayu

tab unaasig tingandø kørroguana, pinølusam netsøganig. Kaguende ñim kanelan maig unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha tranrrun— chibig kön.

39 Incha gatø Jesúsbe ‘øyeeg lataitøwein góñ’ cha, kemesra trenchibig kön:

—¿Kan ashchab gaimabiima katøgan ashchab gaimabigwandøwei srua inrrautah? cha. ¿Pailøba treeløtøbe trabyu kegørrømønrraitarru? chibig kön. **40** Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenanøbigwan purab nuig kómøn. Inchendø chi kusremigwan ne gusrewabeguende, nun kusrenanøbig lataitøwein góñrrun.

41 ’¿Chindimbarre ñui nunewan kabyu shauzhig wabigwangøba ashku cha, tru ñuin gabyu nu tsig wabigwanguen ashmubendøbe?

42 Inchawei ñitøweinguen ñuin gabyu nu tsigwan ashmubendøbe, ñui nunewane chincha øyeeg chinrragu: “Nai nuneg, ¿ñuin gabyu shauzhig wabigwan wesrarruah?” cha. iÑi, palatø tabig! Ñuin gabyu nu tsig wabigwanmerrig wesru chibig kön. Treenchabe si, ñui nunewein gabyu shauzhig wabigwan wesrumig tab ashchabguen cha.

Tusrbe mamikkurri asig kön

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

43 Kan tab tusrbe kaig mamig niimíig köben, katø kan kaig tusrbe tab mamig niimíig kön cha. **44** Kaguende tusrmørig chi mamig niguen tabig kui, kaig kui truyu asan cha. Kal dusrmerayugurri yashig lurrmøwei, kaldø misrøb tusryugurri uvas lurrmøwei inchibelø góñ cha. **45** Inchawei kan móø tabiibe tabig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe tabig wesrub wamindan. Inchen kan móø kaibe kaig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe kaig wesrub wamindan. Inchawei nui manrrau chine isua tøgagúilø pinøguchen, nui triibe treeg wamindan chibig kön.

Pailø ya marøbelan kemesra wamindig

(Mt 7.24-27)

46 ’¿Ñimbe nane chindimba: “Señor, Señor” chib wamøgue cha, na maig karuigwane møra marmeeleø góøbendøbe? **47** Mugucha naimay arrua, nan møra, na maig taigwan marøbigwane, øyeeg móø lataig kön damønrrun cha: **48** Truibe kan móø yawan

martraptø pirowanmerrig srugu larrayamnegatig umbu lalla, trugurrimbe tru srug bala yawan niga basrönrrabigwan marøbig lataig kòn cha. Inchen pibe nurawa, arrua, tru yawan purø rrømbøig neguchib megambuagucha, kònøgønrrab gaiman cha, kaguende purø may mara basrig kua.⁴⁹ Inchen kan móg nan mórendø, na maig karuigwan marmíibe, nui yawan niga basrönrrabig srug busrmøtø, ka pirø balatø kusrubig lataig kòn cha. Pi nurawa arrubig, tru yawan mur megambub neguchene, tru yabe kebeñen, kerrigu pinisaig kórrømisran— cha, trenchibig kòn.

**Suldau sòtowan no garub pera basrabigwei mendig
megabigwan Jesús tamarøb**
(Mt 8.5-13; Jn 4.43-54)

7 ¹Yandø misagwan Jesúsbe chab waminchabe, Capernaumsrø kebibene, ²truyu kan romanosmerai suldau, cienelan ashibig, centurion daig, kan karuindiig megabig truba undaraig tøgagúibe, truibe kwanrrøtøga yandø ke pinamðø balabig tsubig kòn. ³Inchen tru cien suldaumeran ashibiibe, Jesúswan wamindi mórase, judío misaameran karubelø kólli misaameran karua ørøbig kòn, nui kwanriigwan tamartrab attrai. ⁴Inchen nømbe amba, Jesúsweim bulu kemallabe, ke tiusmanda chib truba inchib trenchibelø góen:

—Tru mówane ñi treeg ka purugumdiig treeg móg kòn cha.
⁵Kaguende yu nam warain birau maya misagwan undaguig kua, nøashib nam judíosmera tulundzuni yawan maringaruig kòn— chib.

⁶Inchen Jesúsbe nømba iben, yandø yau pub lutau ambene, tru suldaumeran ashibiibe nui trendø linchibelan móilan gósrøn trenchinrrai karua ørøbig kòn:

—Señor, øyangatiizhiitø attra tan chinrrai. Kaguende ñi nai yau kebattraimbe, nabe trengatig kómuinatan cha. ⁷Incha treekkurri ni naashibguen ñun lanrrab arrumur cha. Tammisr cha, treetø chirra chibig kòn. Nai karuindiig megabig tammisrig kónrrai. ⁸Kaguende nagucha mas nørreelø karua pasrig kur cha. Katø treeg kóben na karub tøgagúilø suldaumera tøgaig kur cha. Truulanma na móigwan góben: “Inrrø” chibene, ib; katø na móigwan góben: “Amø” chibene, arrub; katø nai karuindiig megabigwan: “Chigøben mar” chibene, marøb inchibig kòn cha. Nøbe trendan— chibelø góen.

⁹Inchen Jesús iigwan mørabe, tru møwan nøguen kwaara asha, nui mendig truba nu misag amøñibelan keesha ashabe, trenchibig kón:

—Nabe ñimun trendamønrrun cha: israelitasmerai utuguen isubigwan nainug pasrig øya nuig wetørramur cha, i mówei lataig.—

¹⁰Indiibe tru karua øriilø katøle yau pubene, tru karuindiig megabiibe tabikken waptinchibig kón.

Jesús kan piudai nusrkawan katø øssiirangarub

¹¹Yandø øyeeg chab puraiben, Jesúsbe kan pueblo Naín daisrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløba, truba nu misaaba linchibelø gøn. ¹²Inchen tru puebloyu kebambam yaskab pulu pubene, kan kwaigwan sørønrrab muta, amrrubelø gøn, tru kwabiibe kandø nusrkain gøben, usrimbe piuda. ¹³Inchen Señorbe tru ishuwan lastima ashabe, trenchibig kón:

—Kishmøta— cha.

¹⁴Incha Jesúsbe kemalla, taulwan katøraben, muta ambubeløbe pønrramisren, Jesúsbe kwaigwane trenchiptinchibig kón:

—Matsinø, na ñun ikurrø! char— cha.

¹⁵Inchen tru kwabiibe kurra, wamisra, waminchib mendøben, Jesúsbe usran tranøbig kón, pera inrrai.

¹⁶Inchen iigwan ashene, nømune mayeelanba kørig købiitø ke chindamdiig køben, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø gøn:

—iTius maig karuigwan eshkabig purø nuig namui utu kurrin gøn! chib. iTiusbe nui misagwan purugunrrab arrin gøn!— chib.

¹⁷Inchen Judea birau kerriguba, katø tru birau tru bøtøgatanwan kerriguba Jesús chi marigwan wammørøbelø gøn.

Juan Bautistai kusrenanøb pera uniilø (Mt 11.2-19)

¹⁸Inchen Juanwei kusrenanøb pera uniiløbe øyeeg purayailan kerrigu nun eshkaben, Juanbe nui mendig amøñibelan pailan wama, ¹⁹Jesúswan trencha payrrai ørøbig kón: ¿Tru Cristo attrabig købiibe ñi góin gói, kabe nambe katøganun muniiram góin gói? ²⁰Inchen tru Juanwei kusrenanøb pera uniiløbe amrrua, Jesúswan kemallabe, trenchibelø gøn:

—Juan Bautistabe, ñun payrrai, namun karua ørtan cha. ¿Tru attrabig købiibe ñi góuin góui, kabe nambe katøganun muniiramig kuin chindi?—

²¹Inchen tru uras, Jesúsbe kwanrreelø truba yamelan tamarøbig køn, chigurimbunø kaig kwanrrø tøgarmeran góben, kwaimandzig tøgarmeran góbengue. Katø truba yam kabgailan ashchay tamarøb inchibig køn. ²²Inchabe Jesúsbe Juan karua øriilan trenchibig køn:

—Ambo, ñim chi mørigwan, ñim chi asigwan Juanwan eshkanrrigay cha. Kabgailøbe ashén, cojosmerabe amben, asr trerab gwanrrø tøgarmerane nómui kwanrrøwan tamara chishmariilø góben, kalu mørmeeløbe mørøbelø misren, kwailøbe øsiiraben, waachamerane Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenaniilø góen cha. ²³Mayanguen tab góig køn chibig køn, nan peg kuitamab isumøtø, na góítamab isubigweimbe.—

Juan Bautistaimburab maig kuigwan Jesús waminchib

²⁴Incha Juanwei kusrenanøb pera unilø ambene, Jesúsbe Juanweimburab truba nu misagwan trenchib waminchib pølbasrøbig køn:

—¿Misag warab waraimøsrømbe ñimbe chi ashchab webamgue? cha. ¿Kan caña ambumay, imay isig srua yainaptiigwandeh? cha. ²⁵Trube, ¿chi ashchab webamgue? cha. ¿Kabe kan móg truba tabig keweigwandeh? cha. Ñimbe ashibelø góen cha, truba tabig kebeløbe nómun maig marøg købendø marøb, reymerai yau purrabelø góui cha. ²⁶¿Trube, treeg købene, chi ashchab webambig kø? chibig køn. ¿Kabe Tius maig karuigwan kan eshkabigwandeh? cha. Øø, nabe ñimun trendamønrrun cha: Treegwanwei ashchab webambig køn cha, trurrigu Tius maig karuigwan eshkabigwan lataitøguen góomø, mas nuigwan. ²⁷Juanbe tru Tiuswei wamwan pørigu øyah taig truig køn cha:

“Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar taig, ñui maywan ñui merrab tamartrai.”

²⁸Nabe ñimun trendamønrrun chibig køn: Maya móguelø kal-labelai utu tru Juan lata nuibe muguen kaagúig køn cha. Inchendø treeg kuindøgucha, Tius nø ashib karub wainuube kan móg chigucha góomíkken mas nuig køn cha, Juan lataguen góomø.—

²⁹Inchen maya misaameraba, tru romasreelayasig an utabeløba Jesús wamindigwan mørabe, Tiusbe maig kørnrabigwan tabig sølgandø marøbig kuin gøn chibelø gøn, tru Juan piu umbu ulsrainabeløbe. ³⁰Trune tru fariseosmeraba, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan treeg maramig kørn chib kusrenanøbeløbabe nømuimburab Tius maig martrab isua indigwan kaashibelø gøn, kaguende truiløbe Juan piu umbu ulsraimeelø gua.

³¹Katø Señorbe trenchibig kørn:
—¿Møin gwaløm móguelane chi latailø gøn chinrrab gøh? cha.
¿Chi lataig asønan chinrrab gøh? cha. ³²Kan plazayu ureemera esheerrab purramisra, kangurrin gangurri øyeeg chib trashib purrabelø latailø gøn cha:

“Nambe ñimuyasig luswan urringucha,
ñimbe pailamøwei;
cantailø isumdeelø cantaben,

ñimbe miirab kishmøwei indan” chibelø latailø.

³³Pøs Juan Bautista pirri mamøwei, vino muchimøwei inchibig arrubene, ñimbe nune, kwaimandzig tøgaig kørn, chibelø gøn.

³⁴Inchen tru Møg Misra Arrubig mab, muchib inchibig arrubene, trube, ñimbe menrra maptiig kørn damba, menrra muchiptiig kørn damba, romasreelayasig an utabeløba, kaig marøb misaameraba linchibig kørn damba inchibelø gøn. ³⁵Inchendø mu møkken nebua isumgaig tru Tius marøb pasraigwane nui ureemerainug ashchai kenamaran— chibig kørn.

Jesús Simón fariseowei yau

³⁶Kan móikkøsrøn fariseo Jesúswan nøba lincha manrrab attrai eshkaben, Jesúsbe truigwei yau kebyabe, mishatsigu wamisrøbig kørn. ³⁷Inchen tru puebloyutøwei kan kaig marøb ishug tsubig, tru fariseowei yau Jesús mab wan dai wammørøppé, kan alabastro limetayu truba may irrab aceite srua puabe, ³⁸kishib Jesúswæi wendau srøb pulu wamisra, nui kappinwan Jesúswæi katsig tambal bala kørrogøb somara, trugurrimbe nui pusruutøga pinømøra, katsigu muchawa, yandø tru may irrab aceiten nui srøb pala itølushibig kørn. ³⁹Inchen tru fariseo Jesúswan manrrab attrai eshkabig ashabe, nuinetø treeg isubig kørn: “I møg Tius maig karuigwan eshkabig kuimbe, nun katørabiibe mu ishug kui, kaig

marøb ishug kui asin gómbala” cha. ⁴⁰Inchen Jesúsbe fariseowan trenchibig køn:

—Simón, ñun chigøsrøn tamig tøga war— cha.

Inchen fariseobe:

—Kusrennøbig, eshkarra— chiben,

⁴¹Jesúsbe trenchibig køn:

—Kan an bebigwan pailø möguelø nun ulømisrar købig køn cha, kane quinientos denaríos ulø gøbene, kane cincuenta ulø gøbig køn cha. ⁴²Indiibe truiløbe chugurringuen trannrrabgailø gøben, tru an bebøbiibe pailanba paymønrrab kagøbashiptindig køn cha. Treeg købene, ¿i pailøbe tru an bebøbigwan möig mas undaarerah?— cha.

⁴³Inchen Simónbe trenchibig køn:

—Tru mas nu anwan ulø baymø, kagøbasinabig, na møren truig kømmørgøtan— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Søl isua rrrendan— cha.

⁴⁴Inchen Jesúsbe ishuwan keesha ashabe, Simónwane trenchibig køn:

—¿I ishuwan ashkuh? cha. Nabe ñui yau kebarruben, nai katsigwan kwalamig ñibe nan pi rranmuben, trune i ishuube nui kappinwan kørrøga somara, nui pusruutøga pinømørtan cha. ⁴⁵Ñibe nan muchamuben, trune nøbe na kebarrinukkurri nai srømmeran muchab wan cha. ⁴⁶Ñibe nai tur bala aceite srølmuben, nøbe may irrab aceiten nai srøb pala itø lushtan cha. ⁴⁷Inchawei ñun trendamønrrun chibig køn: I ishuwei truba nørrø kalø mariilan nun ulø baymø pesannaikkurri nøbe truba rruba undaarán cha. Inchen møikkøben tre nu gómiigwan ulø baymø pesannainabiibe, tru ulø baymø kagøbashibigwane tre undaramøn— cha.

⁴⁸Inchabe tru ishuwane trenchibig køn:

—Ñui kaig mariiløbe payamig kømíig, pesannaig kørrømisran— cha.

⁴⁹Inchen truyu lincha mab nøba purrabeløbe, nømasiyaitø trenchib mendabelø gøn:

—¿Chigøben kaig mariilanguen ulø baymø pesannamig könrrai marøbiibe, iibe mu móg køh?— cha.

⁵⁰Inchen Jesúsbe ishuwan trenchibig køn:

—Ñi ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri, kaigugurri wesraig kørromisran cha, møimbe chi isumø, inrrø— cha.

Ishumburmera Jesúswan mendig amøñibelø

8 ¹Yandø iig chab puraiben, Jesúsbe tru tabig srø wam Tius nø ashib karub wainuguigwan eshkab kusrenanøb pueblerasrø yamera tsitsø bønrrabsrø uñibig køn, nui doce kusrenanøb pera uniløba. ²Inchen gatø mø ishumburmera gøsrøn nø kwaimandziimeran webusriiløba, kwanrrømeran tamariiløba linchibelø gøn. Inchen truilai utube tru siete kwaimandziimera webambinabig, María Magdalena gøben, ³Herodeswei yau ya ashib tsubig Cuzai srai Joana gøben, Susana gøben, katøgan ishumburmera gøben linchibelø gøn. Iiløbe nømui chi tøgagúiløtøga Jesúswanba, nui kusrenanøb pera uniilanba purugabelø gøbig køn.

Kan kwallibig mandø kwaligwan kemesra kusrenanøb

(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

⁴Misag truba nørrø tulundzuna, chu puebloyuelø gøben, Jesúswan itømaytø ashchab webamben, nøbe ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra waminchib trenchibig køn:

⁵—Kan kwallibiibe nui yellwan tsurøb kwallchab webyan cha. Incha tsurøb ibene, kanbalø yellbe mayu górrøben, itøbunøben, illimera amrrua, man cha. ⁶Inchen katøganbaløbe srug rrølyu górra, kal-lappe, kal-labendø, pirø søig kømøwagurri mul-lan cha. ⁷Kan utu yellmerabe kalshau utu górra, kal-laben, kalbe kanbalatø nørrørawa, chab tsibisan cha. ⁸Inchen kanbaløbe yell tab pirau górra, nørrørawa, tabig misra, kan yellgurrindø trulzheelø ciengatig nigan— cha.

Iigwan trenchabe, Jesúsbe truba mur waminchib trenchibig køn: —iMøramig kalu bønsraibe, mør!— cha.

Mandøgurri ‘iibe øyeelø latailø gøn’ cha Jesús wamindig

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹Inchen nui kusrenanøb pera uniløbe:
—¿Tru ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha wamindiibe tappe, mandø gøh?— cha payen,
¹⁰Jesúsbe trenchibig køn:

—Tiusbe nø ashib karub wainug mu asiimíig tøgagúilan ñimum ashchai tranan cha. Trune katoganelane ‘øyeg lataitøwein gøn’ chib wamindiiløtøga eshkab waminchar cha,

“nømbe ashippe ashendø,
ashmøwa lataig kørromisrøb;
mørøppø mørrendø,
chigúi mørmøwa kørromisrøb inchain” cha.

**‘Iibe kan ellmarøbig lataitøwein gøn’ cha wamincha pasrigwan
Jesús tab eshkab**
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

11 ’Tru ‘øyeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra wamindiibe øyeeg chibig kön cha: Tru yellbe Tiuswei wamwan eshkabig køben, 12 tru may bulu górrab yellmerabe, tru Tiuswei wamwan mørøbelan truilan eshkabig kön cha. Inchen nugwaimandziibe arruppa, nømui manrrau tru wam ellmarigwan kerran cha, nøm Tiuswan køreben, kaigyugurri wesrailø gómonrrai.

13 Inchen srug rrølyu górrab yellbe tru Tiuswei wamwan møra, truba rruba tab góu mørøb utabelan, truilan eshkabig kön cha. Inchendø truiløbe chi srølgar gua, maya yanagatiitø kørewa amøña, chigøben maig inchibelø gótašchhab pubene, tarømisrøptinchibelø, truilø gøn cha. 14 Inchen tru kal shau utu górrab yellbe tru wamindigwan mørøbelan eshkabig kön cha. Inchendø truiløbe nømui ambam maywan ambub góben, tru chine, chine menrra isubiibah, puamisrøg købiibah, chigurrimbunø marøb kasrag amøñinrrab treeg marøg købiibatø kasran cha. Incha tru ellmarigwane nørørabashmøn cha.
15 Inchen tru tab pirau górrabiibe tru nømui manrrau purø tabig isub, trurrigu sólwan isub, Tiuswei wamwan møra, truigwan elachimø, tøgagua, melabig meløwa, ellmarig misrøbelan eshkabig kön cha.

‘Aceite lámpara lataitøwein gøn’ cha, kemesra wamindig
(Mr 4.21-25)

16 ’Mugucha kan aceite lámparan piløgøppø, chitøgagøben kasrømøwei, kabe cama umbu basrtrab gómonweim biløgøbelø gøn cha. Treeg kømøtø, kerrubelan tør gønrrai, pala basrøbelø gøn cha.
17 Inchawei chitøgucha søríibe søríitø kørromisrmø, kenamisrtrun

cha. Katø chigøben ashmørrai kasra basriibe, nebua asiimíig kørromisrmøtø, tøryu webattrun cha.

18’Inchawei ñim mørigwane tab isua asha guy cha. Kaguen tøgaigwane masken rranen, trune chigaigwane nui lamøtiig tøgagurmab isuigwanguen kerraig kørnrun— chibig kørn, Jesúsbe.

Jesúswei usrimba, nuneløba nun lab

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

19Inchen Jesúswei usrimba, nuneløba nø wainug pubendø, menrra nu misag basrøwa, nuim bulugatig kemallchab gaima góben, **20**møikkøsrøn Jesúswan trencha eshkabig kørn:

—Ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pønrran cha, ñun ashchab isua amrrua.—

21Inchene Jesúsbe løtappe trenchibig kørn:

—Tiuswei wamwan møra, trunun marøbeløbe, nai usri, nai nunelø gøn— cha.

Isig ichibigwanba, pi welarmeranba Jesús kørnbashmub

(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)

22Kan gwaløm Jesús nui kusrenanøb pera uniiløba barcoyu kebyabe, trenchibig kørn:

—Pisu ambøgatøsrømay larraamun— cha.

Inchabe ambubelø gøn. **23**Incha larraambub ambub góbene, Jesúsbe barcoyu kiptinchen, móimbe tru nu bisuyube isig ichibig purø rrømbøig namab webarruben, pibe barcoyu michab mendøben, yandø ke asentanrraptiig inchibig kørn. **24**Inchen Jesúswan kasrønanabe trenchibelø gøn:

—¡Kusrennøbig! ¡Kusrennøbig! ¡Nambe piu ke chab asentab meler!— cha.

Inchen Jesúsbe kurra, isig ichibigwanba, pi welar trømbøig latøgushib gurrabelanba pasrambunrrai kandø wamabig kørn. Inchen truiløbe pønrrambuben, yandø kerrigu wasrønzhig kørromisrøbig kørn. **25**Inchen Jesúsbe nui kusrenanøb pera unilan trenchibig kørn:

—¿Ñimui isubigwan nainuutø pasra tøgagúigwane chinchigue?— cha.

Inchen nømbe truba kwaariilø, kan øyeebe mandø guermab isub kangurri gangurri trenchibelø gøn:

San Lucas 8.23

—¿Iibe mu guerah cha, isig ichibig lata, pi latøgushib gurrabig lata, nø pasrambungarubene, iiløguen nun mørtrappe?—

Kan gadarasriig kwaimandzig tøgaig
(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

26 Incha yandø gadarenosmeraim birausrø larraambubelø gøn, tru Galilea nu bisu ambøgatømaysrø. 27 Incha Jesús barcoyugurri pirau pinaiben latatø, tru puebloyuig kan móg kwaimandziimera tøgaig katønrrab webibig køn, truibe manasrøngurri chigucha kemøwei, yau tsumøwei inchibig, sørin rrabmerayutø tsubig.
28 Incha Jesúswan ashippe, nui merrab mur trashib tømbasrøb peñabe, trenchibig køn:

—¿Ñibe nane chi martrab inchigu cha, Jesús, Mayeelaim Bala Pasrabigwei Nusrkai? iÑi nan purø rrømbøig møra megamig kømønrrai marmørrunrrig!— chib.

29 Kaguende Jesúsbe tru trømbøig maringarub kwaimandzigwane: “Møweinukkurri webinrrø” chibguen indin

gøben nøbe trendaig køn, kaguende truigwane kwaimandziibe katø gatø nø merrarrawa sruaig købig kua. Inchen chu imønrrai, misaamerabe tasiimeran srøbmeran cadenastøga lusra tøgagúingucha, nøbe cadenasmeran lurren, kwaimandziibe mu misag warab waraimøsrø ingarubig køn. ³⁰Inchen nune Jesúsbe payibig køn:

—¿Chi munchi gugu?— cha.

Inchen nøbe løtappe:

—Nabe: “Legión”, munchi gur— chibig køn, kaguende tru møweinuube kwaimandziimera purø nu guebamba gua. ³¹Incha tru kwaimandziimerabe ‘tru purø rrømbø umbu rrabyumay ørmørrunrrig’ chib truba rrugabelø gøn, Jesúswane. ³²Inchen tru tunyube kuchimera truba nu søtø mab llirab amøñiben, tru kwaimandziimerabe ‘tru kuchimerayu kebambingarurra’ chiben, Jesúsbe ka kebambashibig køn. ³³Inchen kwaimandziimerabe móweinukkurri webamba, kuchimerayu kebambene, tru kuchi søtøbe truba rrømbø lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, pisuyu kegørra, pi gueesra chab gwabelø gøn.

³⁴Inchen tru kuchi ashibelø treeg purayaigwan ashabe, kwaariilø lula, puebloyu góben, wambig nøørøwansrøn góben eshkab ambubelø gøn. ³⁵Inchen misaamerabe chi purayaigwan ashchab werrua, Jesús waisrø pubene, tru kwaimandzig tøga móø købiibe Jesúswei srøb pulu, yandø asru keweig ke yandø tabig wai ashibelø gøn. Inchabe truba kørig kui inchibelø gøn. ³⁶Inchen tru treeg purayaigwan ashibeløbe tru kwaimandzig tøga móøwan Jesús mandø incha tamarigwan gatøganelan eshkaben, ³⁷tru Gadara birau maya misaamerabe Jesúswan nømuinukkurri ‘irra’ chib truba rrugabelø gøn, kaguende nømbe truba rruba kørig kuilø gua. Inchen Jesúsbe barcoyu kebya ibig køn. ³⁸Inchen tru kwaimandziimera webaminab móøbe:

—¿Ñui mendig arruah?— chib truba inchen,

Jesúsbe trenchibig køn:

³⁹—Ñui yamay katø inrrø cha, ñun Tius chigøben yeeg nørriig mariilan kerrigu eshkanrrab.—

Inchen tru móøbe, Jesús nun øyeeg nørreelø marigwan kerrigu eshkab ibig køn tru pueblo ørøba.

Kan ishuwei kwanrrøwan Jesús tamarøb

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

40 Incha gatø Jesús pisu ambøgatøsrømay larraibene, mayeeløba munig kuig koppe, misaabe nune truba kasrag utabelø gøn.

41 Inchen kan móg judíosmera tulundzuni yau chi maramigwan ashibig, Jairo taig, puabe, Jesúswei katsig bulu tømbønsra, nui yamay tiusmanda arrubbsrumugu chibig køn, **42** kaguende nui kandø nimbasr doce añosig tøgagúibe ke kwanrrab inchib tsuben.

Inchen Jesús ibene, nu misag søtøbe nui mendig trag marøb ambubelø gøn. **43** Inchen tru ututø kan ishug doce años ørøba ani ib gwanrrø tøgaig kua, nui chi tøgagúigwan kerrigu patsøgøben, mugucha tamartrab gaimaig købig køn. **44** Tru ishuube Jesúswan wendaugurri kemallippa, Jesús nø kewagúig urøzhigwandø katørabene, tru urastø tru ani ibiibe pasramisrøptinchibig køn.

45 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Nane mu gatørah?— cha.

Inchen mayeeløba: “Ñune mu katøramer” chiben, Pedrobe trenchibig køn:

—Kusrennøbig, misag søtøbe ñun yeeg tinmarøb ambumay imay trawagutsan— cha.

46 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Møikkøben nan katørainrrun cha. Kaguende nai maramburab marig nainukkurri webrain gúi mørar— cha.

47 Inchen ishuube nø treeg marigwan chi søramgaig kuin gúi ashabe, itønab arrua, Jesúswei merrab tømbønsrøb srala, maya misagwei merrab chindimba katøraigwanba, katø tru urastø mandø tabig kørrømisrigwanba eshkabene, **48** Jesúsbe trenchibig køn:

—Nimbasr, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikurri tamarig kørrømisran cha. Chi isumø, inrrø— cha.

Jairoi nimbasrwan Jesús øsiiranøb

49 Inchen Jesús waminchib pasramnetø, tru judíosmera tulundzuni yau ashib karubigwei yaugurri møikkøsrøn puabe, unai møskawane trenchibig gøn:

—Ñui nimbasrbe kwabguen indan cha. Kusrennøbigwan mas chi chimøta— cha.

50 Inchen Jesúsbe mørabe trenchibig kön:
—Kørig kui inchimøtø, koreptø koreu cha, ñui nimbasrbe tammisrtrun— cha.

51 Incha yau puabe, Jesúsbe mungucha kerrubashmøtø Pedronbah, Jacobonbah, Juanwanbah unai møskalanbatø kerrubashibig kön. 52 Inchen mayeeløba unan isub waminchib truba kishib góben, Jesúsbe trenchibig kön:

—Kishmøtay cha, unøbe kwaig kómøtø, ka kiptø tsun— cha.

53 Inchen nómbe kwain tsui asha gua, Jesúswane ka indzatø mørøbelø gøn. 54 Inchen unan Jesúsbe tasigu kemøra, mur wamab trenchibig kön:

—Ishug-unø, ikurrø!— cha.

55 Inchen espíritube katø nuinug puben, øsiirawa tru urastø kurraptingchen, Jesúsbe manrrai manningarubig kön. 56 Inchen møskaløbe ke kwaara asha górrømisren, Jesúsbe chi purayaigwan nómune mungucha eshkamønrrain garubig kön.

Jesús nui doce kusrenanøb pera uniilan karua ørøb

(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)

9 1 Jesús nui doce kusrenanøb pera uniilan wama, tulundzunabe, mayan gwaimandziimeran wambig webusrøb, kwanrrømeran tamarøb inchai, maramburab maramigwanba, mu chindamgaig karumigwanba tranøbig kön. 2 Incha Tius nø ashib karub wainuguigwan eshkab kusrenanrraimba, kwanreelan tamartraimba karua ørabe, 3 nómune trenchibig kön:

—Mayuweimbe chigøben srua ammønrrigay cha. Pøtønain tsig srua ammøwei, wasr ila ammøwei, pirri srua ammøwei, an srua ammøwei, turingucha pagatø gómos, kandø guewa ambay cha. 4 Chugøben puebloyu yau puppe, webamba ambamnegatig truyutø kórrømisrtrigay cha. 5 Inchen ñimun wamab utag kómui indinuube, trube, tru puebloyugurri webamrrappe, ñimui srøbyu usrøwan chishtø górrøgønrrigay cha. Treeg marøppe, trube ‘ñim kaasig kóbene, móimbe ñim gusrenrrigay’ chib eshkab.—

6 Inchen nómbe wembamba, pueblomørig puraambub ambuppe, Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb, chutøgucha kwanreelan tamarøb ambubelø gøn.

Jesúswan Herodes mu gúinguén mørnub

(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)

7 Inchen Galilea birau ashib karub wabig Herodesbe Jesúsweimburab wamindi mørøb nø chi mariilan kerrigu wammørabe, chi isum gúinguén mørmiig kön, kaguen møyilögøsrøn: “Juan Bautista kwailai utugurri katø kurriinrrun” chiben. 8 Inchen kan utueløbe: “Tius maig karuigwan eshkabig Elías kenamisrin gøn” chiben, kan utueløbe: “Tius maig karuigwan eshkabig merrabsriig møyikkøben katø øssiirain gøn” chiben, inchibelø gøn. 9 Inchen Herodesbe trenchibig kön:

—Juanwane natøwei turwan paringaruig kön cha. ¿Trube, chigøben na yeeg wamindig wammøriiløbe mu gønrrab góh?— cha.

Incha Herodesbe Jesúswan ashig kui inchibig kön.

Trattrø mil móguelan Jesús mamig tranøb

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

10 Jesús nøashib karua øriilø katø amrruabe, nøm chi marigwan nun eshkaben, nømune Jesúsbe Betsaida pueblosrømay nømundø nøørø pera ibig kön. 11 Inchendø tru nu misag søtøbe wammørøppe, wendautø amben, Jesúsbe tabig wamab uta, nømun Tius nø ashib karub wainuguigwan waminchib, kwanrrøwan tamaramig palai melabelane tamarøb inchibig kön.

12 Inchen yandø mawab misrøb arruben, nui doce kusrenanøb pera uniløbe Jesúswan kemallabe, trenchibelø gøn:

—Misaameran yandø amrrai, ungwa chi cha, puluwandø yamera pønrrabsrøn góben, chugøben nøørøsrøn góben, ya beba kørrømisrtrappa, mamig benønrrappa amrrain cha. Kaguende yube nambe mugucha warømønug bønrrer— cha.

13 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kön:

—Manrrai ñim mannay— cha.

Inchen nømbe trenchibelø gøn:

—Nambe trattrøgatø pirrimbah pagatø peskaubatø tøgaguer cha. Ya nu misagweimbe srøig penønrrab ambatøwein gønrrun— cha.

14 Kaguende mógueløtø trattrø milburab góbig kön. Inchen Jesúsbe nui doce kusrenanøb pera unililan trenchibig kön:

—Kan søtø, cincuentabatø, cincuentabatø purramisringaruy— cha.

¹⁵Inchen treeg maren, misaabe mayeeløba chab purramisrøbelø gøn. ¹⁶Inchen Jesúsbe tru trattrøgatø pirriwanba, pagatø peskaumeranba nui tasku muta, srømbalaneb neesha, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirrimeran pirishabe, nui kusrenanøb pera uniilan misagwan pirishinrrai tranøbig køn. ¹⁷Inchen mayeeløba øska ma górrømisren, pitis undailan tasinmerayu netsøbatø doce tulishibelø gøn.

Pedrobe Jesúswan: “Cristo gøn” chib

(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

¹⁸Kan gwaløm Jesús nøørøsrø Tius Møskaimba waminchib wabene, nui kusrenanøb pera uniiløbe nøba purrøben, Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Misaamerabe nane mu gøn dah?— cha.

¹⁹Inchen nømbe trencha løtabelø gøn:

—Møiløbe: “Juan Bautista gøn” chiben, møiløbe: “Elías køn” chiben, møiløbe: “Tius maig karuigwan kan eshkabig merrabsriig katø øsiirainrrun” chiben indan— cha.

²⁰Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Trune ñimbe nane mu gøn chinrrague?— cha.

Inchene Pedrobe trencha løtabig køn:

—Ñibe Tiuswei tru Cristo gøn— cha.

Jesús nø kwamigwan eshkab

(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)

²¹Inchen Jesúsbe iigwane mungøben eshkamønrrain garubig køn. ²²Inchabe trenchibig køn:

—Møg Misra Arrubiibe chinetø kaig indinab megamig nebunrrun cha. Katø misagwan karubelø kölli misaamera gøben, sacerdotemera karubelø gøben, Moisés pørigwan kusrenanøbelø gøben nune kaasig kømig könrrab gøn cha. Incha kweechen, pøn gwalømyube kusraig könrrun— chibig køn.

²³Incha mayeelan trenchibig køn:

—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø nuimburabigwangøba isumøtø, kwalømmørig nui kuruswan muta, nai mendig arrum nebunrrun cha. ²⁴Inchen møikkøben øsig kømigwangøba esegabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kømigwan

esegawa tøgagønrrun cha. ²⁵ Kan mög yu pirau chine købigwan kerrigu nuindø maringucha, nøasiitø minchib, nøasiitø pinamigwei marøb indiibe, chiwein gúi tabig könrrab gó? ²⁶ Pøs møikkøben naimburappa, na wamindiilalimburappa kørig isub kørig kui inchibigwane, nune kørig burørtrun chibig kön, tru Møg Misra Arrubig tru nui tørguegwalmabiiba, nui Møskawai tørguegwalmabiiba, Tiusweindø tarømari ángelesmerai tør bilabiiba arrua. ²⁷ Nabe ñimum cierton trendamønrrun chibig kön: Møiløgøben yu purrabelø Tius nø ashib karub pasraigwan ashmøwatøbe kwanrraamøn— cha.

Jesús ke peemayig misrøb

(Mt 17.1-8; Mc 9.2-8)

²⁸ Øyeeg taig trune wendau gøsrøn Jesúsbe Pedronba, Juanwanba, Santiagonba pera, kan tun balasrø Tius Møskaimba waminchab nebibig kön. ²⁹ Inchen Jesúsbe Tiusba waminchib pasramnetø, nui maløbe ke peg lataig misrøptinchchen, nui kewagúiløbe truba puløzhig tørgwalmabelø misrøbig kön. ³⁰ Inchen møimbe pailø möguelø nøba waminchib kenamisrøptinchibelø gó. Truiløbe Moisésba, Elíasba, ³¹ nømbe tørguegwalmabig pinøgasrailø, Jesús Jerusalénsø mandø kaig indinab megawa, kwamigwan waminchib pønrrabelø gó. ³² Inchen Pedroba, nui linchibeløba kigøbiitø ke chindamdø gúim burrøwagucha, kimø kasrig ka burrøwa, Jesúswei tørguegwalmabigwanba, tru pagatø möguelø nøba pønrrabelanba ashibelø gó. ³³ Inchen tru möguelø yandø Jesúsweim bulugurri tarømisra ambene, Pedrobe nøtøwei chi chib pasrarmabguen mørhubendø, trenchibig kön:

—Kusrennøbig, inam yu pønrramibe purø tab gótan! cha.
Pøngatø ya-ureg margin cha, kan ñui, kan Moiséswei, kan Elíaswei.—

³⁴ Inchen tru waminchib pasramnetø kan wañi arrua, nømun kasrøben, nømbe wañi umbu korrømisra, Pedroba, Juanba, Santiagobabe truba rruba kørig kui inchibelø gó. ³⁵ Inchen wañi umbugurrimbe kan wam trenchibig kön:

—Iibe nai Nusrkai, nai lawa wesruig kön cha. Nune møray— cha.

³⁶ Tru wambe yandø mas mørø waminchimuptinchchen, Jesúsbe gatø nøtø basrai ashibelø gó. Incha nømbe tru chi asigwane tru gwalømmerawane mungucha maizhikken mørø waminchimeelø gó.

Jesús kan kwaimandzig tøga unan tamarøb*(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)*

³⁷Katø gwaløm tunbalasrøngurri kørرørrubene, Jesúswan katønrrab truba nu misag werruben, ³⁸møimbe kan móg tru misaamerai utugurri truba mur wamab trenchibig kón:

—Au, Kusrennøbig, kabe tiusmanda nai nusrkawan ashibsrumuguh cha, nai kandø nusrkain góen cha. ³⁹Nune kwaimandziibe merrarraben, nøbe mói móin rrashibig kón cha. Inchen kwaimandziibe pirausrø kucha, itønangarub, triimay chall gutsingarub, purø rrømbøig lastimaig marøb, igatø! elachimøsraatø inchibig kón cha. ⁴⁰Inchen nui kusrenanøb pera uniilan kwaimandzigwan webusrtrai na rrugaben, kaiman— cha.

⁴¹Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—iKan níim mói misaamera korenrrab inchimeelø larrø gailø! cha, ¿Nabe managatig níimba unamig kónrrerah cha, níimun øyeeg ashiptø? Nui nusrkawan yu srua amo— chibig kón.

⁴²Inchen unøbe kemallib iben, kwaimandziibe unan pirausrø kucha, sruaguchen, Jesúsbe trømbøig maringarub kwaimandzigwan nama, webingarua, unane tamara, møskawan tranøbig kón.

⁴³Inchen Tiuswei purø nuig tabigwan mayeeløba kwaara ashibelø góen.

Jesús nø kwamigwan katø eshkab*(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)*

Inchen mayeeløba Jesús øyeeg marigwan kwaarøb gómen Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig kón:

⁴⁴—Pesannanrrab gómen, iigwan tab móray cha, tru Møg Misra Arrubigwane móguelai tasku tranig kónrrabigwan.—

⁴⁵Inchen nømun øyeeg taigwane nømbe chi tainguen mórmeeelø góen, kaguende Tius chigúinguén mórmønrrai indiilø gua. Incha nø øyeeg taigwan chi chibig kó cha payamibe nømbe kørig kui inchibelø góen.

Mas nuibe mu guerah*(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)*

⁴⁶Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nømui utu nømbe móig mas nuig kónrraptiig kuin gúi waminchib payiyab mendabelø góen.

47 Inchen nōm chi isub purraigwan Jesúsbe wetøbeña, kan unan srua ya, nuim bulu pasrabe, **48** trenchibig kōn:

—Møikkøben i unan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan cha. Inchen nan utabiibe, nan karua ørøbigwangucha utan cha. Inchawei ñimui utu mas chigucha gómfíig lataig kui asiibe, truibe si, mas nuig kōn— chibig kōn.

Namun maig kōbash inchimíibe namuingatø basran
(*Mr 9.38-40*)

49 Inchene Juanbe trenchibig kōn:

—Kusrennøbig, kan møikkøsrøn ñui munchiyu kwaimandziimeran webusri aser cha. Inchendø namba uñmíig kóbene, nambe truigwane merer— cha.

50 Inchen Jesúsbe nun løtappe trenchibig kōn:

—Merømøtay cha. Kaguende ñimun namig kurrømíibe ñimuingatiig kōn— cha.

Jesús Jacobonba, Juanwanba namab

51 Yandø Jesús srømbalasrø utig kómg lutau góben, Jerusalénmay ke punrrab isua ib menda, **52** eshkanrrabelø wam sruar merrab øren, nōmbe Samaria birau kan pueblosrø chigøben nuyasisig tamartrab ambene, **53** samaritanosmerabe Jesúswane utømeelø góen, kaguende nöbe Jerusalénsrømay inrrab arri asha. **54** Inchen nui kusrenanøb pera uniilø Jacoboba, Juanba øyeeg indi ashabe, trenchibelø góen:

—¿Señor, nōmun pinishinrrab srømbalasrøngurri nam nag korrarringuahuah cha, Tius maig karuigwan eshkab móg Elías latawei?—

55 Inchen Jesúsbe nōmun keesha ashabe, namabig kōn.

56 Incha gatøganbalø yamera tsitsø pønrrabsrømay ambubelø góen.

Jesúswei mendig ambamibe murig kōn
(*Mt 8.19-22*)

57 Nōm maywan ambub góben, kan móg Jesúswan trenchibig kōn:

—Señor, ñi chu ibendø, nabe mendig arrumønrrun— cha.

58 Inchen Jesúsbe trencha løtabig kōn:

—Zorramerabe waramig trabmera tøgar góben, katø pala amøñib illimeragucha nømui lemera tøgar góen cha. Trune na, Møg Misra Arrubiibe ni nai turwan chu nerraramikken chigaig kur— cha.

⁵⁹Incha Jesúsbe katøganun trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

Inchen nøbe:

—Señor, nai møskawan sørønrrabmerrig ibashcha— chiben,

⁶⁰Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe nai wendautø amø cha. Tiusweimburabigu kwaig latailøbe nømui kwailan sørøbash cha. Inchen ñibe ya, Tius nø ashib karub wainuguigwan gatøganelan eshkab kusrenan— cha.

⁶¹Inchen katøgangucha trenchibig køn:

—Señor, ñui mendig arrug køtan cha. Inchendø nai yuelanmerrig ungwa chinrrab ibashcha— cha.

⁶²Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Mutøgucha arauwan kemøra arab pasrøbendø, wendømaygøba gueeshibiibe, Tius nø ashib karub wainuguigwane chi tab martrabgaig køn— cha.

Jesús setenteelan karua ørøb

10 ¹Øyeeg chab puraiben, Señor katø setenta lawa wesrua, pagatø bagatø pueblosmørig katøganbalømerasø nø yamsrømay nui merrab ørøbig køn.

²Incha nømun trenchibig køn:

—Ellmarig tulisamibe truba nørrø góben, trune tulishinrrabeløbe mamdø góen cha. Inchawei tru ellmarig buaig Tiuswan miay chibig køn, nui ellmarigwan tulishinrrabelø örtrai. ³Ñimbe ambay cha. Au, nabe ñim ubishamera latailan lobosmerai utu ørar cha. ⁴An busramig urasr ila ammøwei, wasr ila ammøwei, alpargatis katø nøørø srua ammøwei, ñim maywan ambuppe, mun góben wamab waminchib pønrrømøwei inchigay cha.

⁵'Incha kan yau kebambuppe, øyeemerrig chinrrigay cha: "I yaube chi isumgaig mayanguen tab góenrrun" cha. ⁶Inchen truyu chi isumgaig tab góbigwan tøga móg wabene, tru: "Chi isumgaig tab góenrrun" cha ñim trendaibe nuinug kørrømisrtrun chibig køn. Inchen treeg móg kaabene, tru ñim trendaibe ñimuiniutøwei kørrømisrtrun cha. ⁷Inchen ñimbe tru yautøwei kørrømisra, nøm chi srørendø mab, mutchigay cha. Kaguén chi

marøbbiibe nui marimburøbe mu chi chinrrainga, utamig køn cha. Yamørig, yamørig ammønrrigay cha. ⁸Ñim kan puebloyu kebamben, ñimun wamab utøbene, chi srørrendø manrrigay cha. ⁹Incha truyu kwanreelan tamarøb, tru misaameran: “Tius nø ashib karub wainuguiibe ñimuiniube lataurab pasran” chinrrigay cha.

¹⁰Inchen ñim kan puebloyu puben, ñimun wamømubene, trube, callesmerayu webamba, misagwan øyeeg chinrrigay cha: ¹¹“Ñimui puebloyu usrø namui srøbmerayu mendigwan møimbe trube, ñim gusrenrrigay chib pabørrguer chib. Inchendø møimbe yandø ñimbe isua guy cha, Tius nø ashib karub wainuguiibe ñimuiniube lataurain gøn” chib. ¹²Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Srabe gwalømbe tru puebloimbe Sodomai lataitøguen gømø, Tiuswei tru maig kørnrrabigwan asha maram gwaløm attrabiibe mas purø rrømbøig kørnrrun cha.

Isua mørmo misaameran isumdiig nebunrrabig

(Mt 11.20-24)

¹³¡Ay, ñi Corazín pueblo, waacha! ¡Ay, ñi Betsaida pueblo, waacha! Kaguende Tirosrø, Sidónsrø tru maramburab mariilan na ñimui utu lataitøwei mariig kuimbe, manawei truiløbe nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabsruig kuinrrun cha. Incha kaig marmønrrab yandø isua mører chib kenamartrab, trøsrkøleelø keb, nagusrøyu purramisrøb inchibsruinrrun cha. ¹⁴Pøs Tiuswei tru maig kørnrrabigwan asha maram gwalømbe Tiroba, Sidónba misaamera lataitøguen gømø, ñimbe mas purø rrømbøigwan utønrrun cha. ¹⁵Inchen ñi Capernaum pueblogan, épurø tab incha srømbalasrøngatig kusruig kørnrrurmab isutirru? cha. Treeg kørnøtø, ñibe tru møra melamnug kegutsig kørnrrabguen— chibig kørn.

¹⁶Incha nui pera uniiilan trenchibig kørn:

—Ñimun mørøbiibe, nan mørnan cha. Inchen ñimun kaashibiibe, nan gaasan cha. Inchen tru nan kaashibiibe, nan karua ørøbigwan gaasan— cha.

Karua ørig setenteelø katø amrrub

¹⁷Inchen tru setenteeløbe truba kasrag katø amrruabe, trenchibelø gøn:

—Señor, ñui munchiyube kwaimandziimeraguen namune mórtan— cha.

18 Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Satanásbe srømbalasrøngurri kan palaig beñib lataig peñen, nabe asig kón cha. 19 Nabe mu mandamgaig maramburab maramigwan ñimun tranamønrrun cha, ulmeran, alacránmeran itøbunønrrai, katø tru ashig kómui inchibig, Satanás, no ganawa, chi martrab gaimanrraimba. Inchen ñimbe chi indiimeelø buramrrun cha. 20 Inchen ñimbe, kwaimandziimera ñimun mórimba kasraaramøtø, ñimui munchimera srømbalasrø pørig pønrraimba kasraaray— chibig kón.

Jesús nuelaimburab kasraarab

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

21 Incha tru uras Jesúsbe Espíritu Santogurri truba kasraarawa, trenchibig kón:

—Nai Møskai, srømbalawanba, pirøwanba ashib karubig, ñun tabig waminchar cha, kaguende ñibe kusrebelø chigúi mørøbelan ashmønrrai tru sørig pønrrabelane tru chigucha gómeelø kusremelan kenamarikkurri. Treewein gøn, nai Møskai, ñi treeg kónrrai maramig tab gúig kua.

22 Nai Møskaimbe chiwandøgucha nan trandan cha. Mugucha na Nusrkawane mu gúi ashmuben, Møskaindøwei asan cha. Mugucha Møskawane mu gúi ashmuben, na Nusrkaimba, møiløgøben na asingaruilø truiløbatø asan— chibig kón.

23 Incha nui kusrenanøb pera unilan ashabe, nømundø trenchibig kón:

—Tru ñimui kabmera nebua asigwan ñim ashibeløbe mayanguen tab gúilø gøn cha. 24 Kaguende nabe ñimun trendamønrrun cha: Truba nørrø Tius maig karuigwan eshkabelø gøben, reymera gøben, i ñim asigwan asinrrabna gúi inchendø, ashmuig kón cha; i ñim mørigwan mørinrrabna gúi inchendø, mørmuig kón— cha.

Kan tabig marøb samaritanon Jesús kemesra wamindig

25 Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kan kusrenanøbig Jesúswan mandø inchibig kótashchab nøba waminchab kurra yabe, trencha payibig kón:

—Kusrennøbig, ɬmanagatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrappe, nabe chi maramerah?— cha.

26 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Maig maramigwan martrai Moisés pørigube ɬchi børig basrah? cha. ɬÑibe truigwane mandø taitamab isugu?— cha.

27 Inchen nøbe trenchibig køn:

—“Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan undaaraitøgaba, kerrigu ñui øsig basraitøgaba, katø kerrigu ñui asru chishkømburab chish kuitøgaba, kerrigu ñui turtøga isumburab isuitøgaba undaaramig køn cha. Katø ñima ñiasiitøwei maig undaguig køppe, ñui mendaigwangucha treetøwei undaaramig køn” cha, trenchibig pørig pasran— cha.

28 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe sølwei løtan cha. Iigwan mar cha. Treeg marabe si, ñibe managatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrrabguen— cha.

29 Inchen tru møøbe nø payigwan tab webig køb, Jesúswane trencha payibig køn:

—¿Naimbe mendaibe mu guerah?— cha.

30 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Kan móø Jerusalénmay ambi maywan Jericómay kørraarrub arrubene, nileelø merrarrawa, kerrigu nui kewagúigwanbañau nila, kurragucha, kwaig lataig mara trarra ambubelø gøn cha.

31 Inchen kan judíosmerai sacerdote tru maywandøwei chi isumø purainrrab arrub pasrøwa, tsui ashippe, yabwansrøndø purayan cha. **32** Katø treetøwei kan levitagucha truyu pubendø, ashabe, mendawansrøndø pureppa ib ibig køn cha. **33** Trune kan Samariasrø móø tru maywandøwei purainrrab arrua, nun ashabe, lastima isua, **34** móøwan kemallabe, nui pisrøwan aceiteba, vinoba srøla, llensutøga lusra, trugurrimbe nui burroyutøwei itøguanøsra, kan ya bebøbelainuumay srua ya, truyu ashib tøgagúig køn cha.

35 Incha gatø gwaløm samaritanobe inrrappe, tru ya buaigwan pagatø an wesrawa, trana: “I móøwan ashchunrrig tan cha. Ñi mas kastain góøbene, katø arruabe, pagararrumøn” dan— cha.

36 Incha Jesúsbe tru Moisés pørigwan kusrenanøbigwane trenchibig køn:

—¿Tru nileelø kemørinab móøwan, tru i pønelø nøasi lataitøwei isua ashibiibe, ñune móig truig kørnrraptiig køta?— cha.

37 Inchen nøbe løtappe trenchibig køn:

San Lucas 10.34

—Tru møwan lastima ashibig, truig kómmørgøtan— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig kön:

—Ñigucha ya, treetøwei mar— cha.

Jesús Martaba, Maríaba waminchib

38 Incha Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniiløba nui maywan amba, yamera tsitsø bønrrabsrø pubene, truyube kan ishug, Marta taig, nui yaumay amø cha, utabig kön. 39 Martabe kan numøsrai María taig tøgaig købig kön. Inchen truibe Jesúswei srøb pulu nø chi taigwan mørtrab wamisren, 40 trune Martabe, ke chi maram gúinguen mørmiig wawa, Jesúswan kemallabe, trenchibig kön:

—Señor, chi maramelan nai numøsrai ke nandø gueguchen, ñungan isumuitarru cha, nan puruguptøguen wau taindø— cha.

⁴¹Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—Marta, Marta, ñi góo ke chinsraatø inchib, nui chigurrimbunø maramelangøba isun cha. ⁴²Inchendø kanbaløtø mas isumig pasran cha. Inchen Maríabe tru mas tabigwan trunun lawa wan cha. Truigwane kerraig kómönrrun— chibig kón.

Jesús Tius Møskaimba mandø wamindamigwan kusrenanøb

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

11 ¹Kan bieje kanbaløsrø Jesúsbe Tius Møskaimba waminchib wawa, chab patsøgøbene, móikkøsrøn kan nui kusrenanøb pera uniibe trenchibig kón:

—Señor, tru Juan nui kusrenanøb pera uniilan kusrennøb lataitøwei, namungucha Tiusba wamindam gusrenanrra— cha.

²Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñim Tiusba waminchib pønrrappe, øyah chinrrigay cha:

“Namui Møskai,

ñui munchibe tabigweindø tarømara, newan tab indig kónrrun.

Ni ashib karub pasraibe pirau larrøbitchab amø.

³Kwalømmørig nam mamig maig palabigwan namun mói tranøb,

⁴namui kaig mariilan ulø baymø, pesannarrunrrig chib.

Kaguende namma namun kaig marøbelan mayeelan ulø baymø, pesannabelø guer chib.

Chiyugøben namun kegørrøsrkønraptiig pønrrøbene, truwane ambashmørrunrrig chib.

Masken tru kaigweinukkurrimbe tarømartra”—

chib.

⁵Incha Jesúsbe katø trenchibig kón:

—Ñimma móikkøben kan trendø asig tøgagua, yem tøbøtag truigwei yamay ya: “Au, nai kasuku, pøngatø pirrim bebøbsrumugu chinrrun cha. ⁶Pøs nai trendø asig inrrab arrua, nai yau puben, chigucha srørramig chi gaagur” cha. ⁷Inchen kane yaambugurri trencha løtimbeh: “Yaskappe yandø kasraig basran cha. Mas wamab fregamørrunrrig chib. Nabe nai ureemeraba camayuguen warøwa, chigucha pebrrab kurronrrab gaimamønrrun” cha. ⁸Pøs nabe ñimun trendamønrrun: Pebrrab kurrappe, nui trendø asig kuimbatø pebrrab gurrømøtø, ke

wamabig wamab tsuikkurri kurra, chi palabigwan nøbe kerriguhan tranrrun cha. ⁹Inchawei nabe ñimune trendamønrrun: Miabene, Tiusbe ñimune tranrrun cha. Lawabe, ñimbe wetørranrrun cha. Yaskabu wamubene, ñimune kurtrun cha. ¹⁰Kaguende mugucha miabiibe utøben, labiibe wetørraben, yaskabyu wamabigwane kurtrun cha.

¹¹¿Ñimma møikkøben, møskain gua, ñui nusrkai pirri miaben, pisrugwan rranrraitirru? ¿Kabe peskau miabene, ulwan rranøbsruguh? ¹²¿Kabe kan atøwall srug miabene, alacránwan rranøbsruguh? ¹³Pøs ñimma ya kailø gobenguen ñimui uregwane tabig keta tranøbelø góben, ¿kan mas ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe nun miabelane Espíritu Santon tranmønrraitarru?— chibig køn.

**Møiløgøsrøn Jesúswan kwaimandzigwei maramburab
marigwan tøgaig kön chib**
(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

¹⁴Kan møwan kan kwaimandzig wamgaig marigwan Jesúsbewambig weguchen, kwaimandzig webibene, tru wamgaibe waminchiptinchen, misaamerabe truba kwaara ashen, ¹⁵kan utueløbe trenchibelø góen:

—Kwaimandziimeran ke nøasha garub pasrabig, tru Beelzebúgurri kwaimandziimeran nøbe webusrøbig kön— cha.

¹⁶Inchen kaneløbe Jesúswan maig inchibig kótashchab ashig kóptø, nune srømbalasrøngurriig asamig martrai miabelø góen, Tius nøba pasrain gúi ashchab. ¹⁷Inchen Jesúsbø nøm chi isub pønrraigwan ashabe, trenchibig kön:

—Kan rey karub tøgaweim birauma misag nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, pinønrrun cha. Katø kan yaelø nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, chab pinønrrun cha. ¹⁸Inchawei Satanáskucha nøasiitø nøørøtø misrene, nui ashib karub waiwe ¿chincha basrabig basrønrrab gó? cha. Kaguende ñimbe nane trendan, chibig kön, Beelzebú martrai tranikkurri kwaimandziimeran webetan cha. ¹⁹Tru kwaimandziimeran na webetappe, Beelzebúgurri webetig kóbene, trube, ¿ñimui mendig amøñibeløbe kwaimandziimerane mu webetingaruitøgarre webetah? cha. Inchawei, treeg kóbene, maig kuigwan ñimun uyube nøm chibig kön. ²⁰Trune na Tiuswei tasig-unøtøga

kwaimandziimeran webetøbene, Tius nø ashib karub pasraibe ñimui utube puaguen basran cha.

21 'Kan mur møøma iitøgabe chinchamamørurmab may tamara, nui tab yawan tab ashib tøgagøbene, truyu nui chigurrimbunø tøgagúibe chi isumgaig basran cha. 22 Inchen katøgan mög, nø lataguen gømø, mas murig arrua, nun merrarrawa kanawa, tru chinchamumig, iiløtøgabesimab isua tøgagúilan kerrawa, tru nø chi tøgagúilane katøganeløba pirisan cha.

23 'Naingatø basrømíibe, nan tsaleelaingatø maran. Naba tulishimíibe truørøtø wiitan cha, trenchibig køn Jesùsbe.

Kaig espíritu katøle møweimay arrub

(Mt 12.43-45)

24 'Kan trømbøig maringarub kwaimandzig møweinukkurri webippe, chugøben purmerasø isramig lab uña, yandø wetørranrrab gaimappe, trenchibig køn: "Katø nai yamay inrrab cha, na chugurri webarraua arrinuumaytøwei." 25 Incha katø arruabe, tru møwane kan yawan chishtø paluuncha, tamara basrig lataig wetørranrrun cha. 26 Incha ippe, katøgan kwaimandziimera, nø lataguen gømø, mas larrø rrømbøig marøbelan sieteba tulundzuna, søteeløba trubalatø tru møweinug purrønrrab kebamrrun cha. Inchen tru møøbe yandø srabebe mas purø gaikken kørrømisrtrun cha, tru srøsrø lataitøguen gømø.—

Isa gømø, purø tab gøbig

27 Jesùs iilan waminchib pasramne, misag utu kan ishug øyeeg chib trashibig køn:

—iÑun tøgagøb, mutsøsrøb ishuube mayanguen tab gúig køn!— cha.

28 Inchen Jesùsbe trenchibig køn:

—Tius maig taigwan mørøb, maig karuilan mørøbelø, truiløbeguende mayanguen tab gúilø gøn— cha.

Kaig misag Jesúswan mana asiimfig martrai miab

(Mt 12.38-42; Mc 8.12)

29 Misaamera Jesùswaim bøtøgatan mas mas tulundzunøben, nøbe trenchib waminchib pølbasrøbig køn:

—Møin gwaløm larrø gaig misaamera, Tius naba pasrain gúi ashchab marig miatan cha. Inchendø asha gønrrai katøgan chigøben peg kenamara tranmøtø, tru Jonásweiwandø eshkamønrrun cha. ³⁰Jonásma Nínivesrø warab misaameraimbe chigøben kørnrrab gúitamab isua asha gømig kørnrrai nune treeg pasrig kørn cha. Treetøwei na, Møg Misra Arrubikkucha møin gwaløm misaameraimbe isua asha gømig kørnrrai pasrig kørnrrun cha. ³¹Tru ambø umbu birausrø reinagucha Tiuswei tru maig kørnrrabigwan asha maram gwalømbe kurrønrrun cha. Incha nøbe tru møin gwaløm möguelø ñimun møra melønrrai maringarunrrun. Kaguende nøma purø yabsrøngurringuen arrig købig kørn, Salomón, tru purø gusrebig wamindigwan mørtrab. Inchen yu pasrabiibe Salomón lataitø gømø, mas nuikken gur chibig kørn. ³²Tru Nínive ciudasrø misaamerabe Tiuswei tru maig kørnrrabigwan asha maram gwalømbe kenamisrtrun cha, tru møin gwaløm misaameran kaiyu pønsrønrrab. Kaguende nínivesrø misaamerabe Jonás eshkaigwan møra, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliraig kørn cha. Inchen yu pasrabiibe Jonás lataitø gømø, mas nuig kørn— cha, trenchibig kørn.

Kabmerabe asru kan lámpara latailø gøn

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³—Muguen kan aceite lámparan piløga srørrøyu basrmøwei, ni køtsø umbu basrmøwei indan, masken kerrubelan tør gønrraimbe, pala basran. ³⁴Asru kappe kan lámpara lataig kørn. Inchawei ñui kab tabig kørbene, ñui asrube kerriguba tør kebilig kørnrrun. Inchen ñui kab kaig kørbene, ñui asrube kerriguba løstiig kørnrrun. ³⁵Inchawei ashiptø guy, ñim tør tøgagúibe løstiig købgumab. ³⁶Kaguen asru kerriguba tør góben, katø truyu chigucha løstiig kaabene, ñibe kerriguba tørgandø ashchun chibig kørn, kan lámpara purø tørig, ñun piløben lataitøwei.—

Jesús fariseosmeranba, maig maramigwan martrai pørigwan kusrebelanba øyeelø gøn chib

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷Yandø Jesúz chab waminchene, kan fariseo nui yau lincha manrrab attrai eshkaben, Jesúzbe kebya, mishatsigu wamisrene,

³⁸fariseobe Jesús mamigwan mamøwatø, tasig kinømø mai ashabe, truba kwaaren, ³⁹Señorbe trenchibig kön:

—Trube, ñim fariseosmerabe pasunba, platillonba wambii maybe pillmabendø, ñimui umbube ñimbe misagwan kwaarøsra kerranrrab isuiløba, chigurrimbunø tøgagønrrab parø isuiløba, trutø netsailø gøn cha. ⁴⁰iÑim chugúinguen mørmeelø! Tiusbe palamay asrwanma marig køppe, ɬkatø umbuigwangucha nøtøwei marig kømuitarru? cha. ⁴¹Treeg inchibgunriibe, tru umbu tøgagúigwan waachameran lastima asha, srørray chibig kön, treenchene, ñimune kerriguba chishig kørrømisrtrun cha.

⁴²'iAy, ñim fariseos waachamera! Ñimbe erbabunan, rusan, chigurrimbunø katøgan shush tusrmeran Tiusweyasig diezmørig kanzhig, kanzhig wesrawa, tranendø, tru sølgandø tabig maramigwanba, katø Tiuswei tru undag købigwanbabe, ñimbe pinab marøbelø gøn cha. Ñimbe marøppe, iilanwei maramig kuig kön cha, tru diezmørig kan gan wesrawa, Tiuswan tranamigwangucha pesannamø, tøgatø marøb.

⁴³'iAy, ñim fariseos waachamera! Judíosmera tulundzuni yamerayu purø tab misaamera purrainug purramig chullelø, katø penab, yanøb indinug ñimune maig købash kømø, purø tabzhig wamønrrai inchibelø gøn cha.

⁴⁴'iAy, ñim waachamera, kwaig sørin rrabmera latailø, chi kenameelø! Misaamera tru sørim balawan chigúinguen ashmø llirab gúilø latailø gøn— chibig kön.

⁴⁵Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbiibe trencha løtabig kön:

—Kusrennøbig, ñi øyeeg chippe, namungucha tøga wamøtan— cha.

⁴⁶Inchen Jesúsbe trencha løtabig kön:

—iAy, ñim waachamera, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbelø chigucha! Ñimbe katøganelane niga ambamga gwatsiguelø neguanendø, ñimbe ñimdøweinguen ni kan tasig-unøtøgaguen kuñab kebachig kømui indan cha.

⁴⁷'iAy, ñim waachamera! Tius maig karuigwan eshkabelan ñimui merrabsrø misaameratøwei kweecha, sørilø gøbelan ñimbe tamara pønsrøbelø gøn cha. ⁴⁸Treeg mariitøga ñimbe ñimui merrabsreelø treeg marigwane lata kandø isubelø gúi kenamaran cha. Kaguende

nømuimburappe kweechen, ñimuimburappe tru sørin rrabmeran tamaran cha.

⁴⁹Inchawei Tius nø kusremburab kusrebig kuigu, trendaig kön: “Na maig karuigwan eshkabelanba, katø naashib karua øriilanba nabe øren, truilan kan utuelane kweechen, kanelane kaig martrun” cha. ⁵⁰Inchawei pirowan marøb uraskurri Tius maig karuigwan eshkabelan mayeelan kweetsilai ani lusigwan Tiusbe moin gwaløm misaameran ulø bayrrun cha, ⁵¹tru Abelwan kweecha ani lusigwangurrimbunø, tru Zacarías altarba, santuarioba pønrrabnug, tru tøbøtag pasrøben kweetsig, tru Zacaríaswei ani lusigwangatig. Inchawei nabe ñimun trendamønrrun chibig kön: Tru misaameran kweetsilan Tiusbe møi ya misagwan ulø bayrrun cha.

⁵²’iAy, ñim waachamera, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbelø! Kaguen tru nebua ashib kusreb gømig kan llavi lataig tøgagúigwan ñim kerrawa tøgagua, ñimdøweinguen kebammøwei, ni kebambug kui inchibelan chigucha kebambashmøwei indan— chibig kön.

⁵³Jesús truyugurri webibene, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba Jesúswan truba nama, ke chine payib mendabelø gøn, ⁵⁴kebenøsrkøg køptø, nø chi kusrua løtøbene, chigøben tamig tøgagønrrab.

Jesús palatø tabelø gømønrrai kusrenanøb
(Mt 10.26-27)

12 ¹Trune misaabe truba rruba nørrø tulundzuna, nu gøptø ke nømdø melambub itøbuniyaben, Jesúswa nui kusrenanøb pera uniilan nømunmerrig trenchib pølbasrøbig kön:

—Au, fariseosmerai levaduran ashiftø guy cha, tru palatøbe truba tab indigwan. ²Pøs chitøgucha søra basriibe søriitø kørrømisrmø, ashchai kenamarig køben, katø wammørmønrrai søra tøgagúibe wammøriimíibe kørrømisitraamøn cha. ³Inchawei ñim løstøyu wamindigwane tøryu wammørøbguen inchen, ñim yaskabwan kasra nilø wamindigwane yabalasrøngurri trasaig könrrun cha.

Jesús møigwan kørig tøgagømigwan waminchib
(Mt 10.28-31)

⁴’Na ñim nai linchibelane trenchar: Asrwandø kweechibelane kørig kui inchimøtay cha. Kaguen asrwane kweechendø, mas

trømbøibe chi martrab gaiman cha. ⁵Inchendø nabe ñim möigwan kørig tøgagømigwan eshkarrumøn cha. Kweecha, mu manchinrrainga tru mōra melamnug kegutchabig, truigwane kørig tøgaguy cha. Nabe katøle trendamønrrun: Trunune si, kørig tøgaguy cha.

⁶'Trattrøgatø illinzheelan pa centavozhigweindø yanøbelø gømuitarru? chibig køn. Inchendø Tiusbe treelanguen pesannamø, ashibig køn cha. ⁷Pøs ñimuimburappe ñimui turyu pusruumeranguen kan gan mundziizheelø gøn cha. Inchawei chi kørig kui inchimøtay chibig køn. Truba yam illimera lataitøguen gømø, ñimbe mas purø nuwelyelø gøn cha.

**Misaamerai malau ‘Jesúscriston ashmíig kur’ chib pønrrømeelø
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)**

⁸'Katø nabe ñimun trendamønrrun: Møikkøben misaamerai merrab ‘Jesúsweingatiig kur’ chibigwane na, tru Møg Misra Arrubikkucha Tiuswei ángelesmerai merrab treetøwei truigwane ‘ningatiig kur’ cha, nabe trendamønrrun cha. ⁹Inchen misaamerai malau ‘Jesúsweingatiig kømur’ chibigwane Tiuswei ángelesmerai merrab nabe nungucha ‘ningatiig kømur’ tamønrrun cha.

¹⁰'Møikkøben na, Møg Misra Arrubigwan chigøben kaig waminchibigwane Tiusbe uløwan paymønrrab pesannanrrun. Trune møikkøben Espíritu Santon purø rrømbøig waminchibigwaneguende pesannamø, ulø bayrrun cha.

¹¹'Ñimun payrrab judíosmera tulundzuni yamerayumay, kabe juezmeraimay, kabe karubelaimay srua ambene, mandø cha løtamermab, mancha løtamermab, chi tamermab chi isumøtay chibig køn. ¹²Kaguende yandø wamindamig puben, Espíritu Santobe maig tamigwan ñimun kusrenanrrun— cha.

Kan pua móg chugúi mórmíig lataigwan guemesra wamindig

¹³Kan møikkøsrøn misag utu Jesúswan trenchibig køn:
—Kusrennøbig, nai nunewan naimburabig kønrrabigwan pirisha, nan tranø chirra— cha.

Inchen Jesúsbøe trenchibig køn: ¹⁴—Au, kasuku, čnan kan juez lataig, kabe kan pirø birishibig lataig kønrraimbe nane mu basrah?— cha.

¹⁵Incha gatø trenchibig køn:

—Parø indamigwane treenchimónrrab ashiptø guy cha.
Kaguende kan móig øsig kómibe chi nörrø tøgagúinug basrómíig
kön— cha.

¹⁶Incha gatø ‘øyeg lataitøwein góen’ cha, kemesra waminchib
trenchibig kön:

—Kan truba pua mówan nui pirómerayu truba rruba ellmarig
misren, ¹⁷tru puaibe nuinetø isub mendabe trendan cha:
“¿Chindamer? cha. Nai ellmarig tulisailan yandø chu esegamig
chigagur” cha. ¹⁸Inchabe treeg isubig kön cha: “Møimbe
sí chi maram góí ashar cha. Nai mamig keerøb esegailan
picha, mas nørreelø mara, truyu nai ellmarig tulisailanba,
chi tøgagúilanba kerrigu esegamónrrun cha. ¹⁹Incha nabe
naasiitøwei trendamónrrun tan cha: ‘Møimbe si, chigøben truba
nörrø esegailø yam bilawei pønsra war cha. Møimbe israb, mab,
muchib kasraarau’ tamónrrun” cha. ²⁰Inchene Tiusbe trendan:
“Chugúinguen mórmø móig, mói yemdøwei ñui mósigwan miaben,
kwamig nebuben, ñi esegawa tøgagúibe, ¿muin górrømísrterah?”
cha.

²¹Kan móøbe nuyasiitø chine palømø, tun bønsraindøgucha,
Tiusweimburabigwan chiguchaga waachawane øyeeg purainrrun—
chibig kön, Jesúsbe.

Tiusbe nui uregwane chi palabigwan tranøbig kön
(Mt 6.25-34)

²²Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiilan trenchibig kön:

—Ñimune trendamónrrun cha: Øsig amønamig, ñim
mamigwanba, asru chi guemermab isumigwanba menrra isumøtay
cha. ²³Pøs øsig amønamikkan kan mamig lataitø góitarru cha.
Kabe asrkan kan asru keelø lataitø góitarru cha. ²⁴Pøñiimeranma
asay cha, chi ellguamøwei, ellmarig tulishimøwei, mamig
esegamig chi gawei, mamig nörrø keera tun bønsra esegamig
chi gaweyelanguen Tiusbe manrrai mannøbig kön cha. Ñimbe
illimera lataguen góomø, maseløguen góen cha. ²⁵¿Ñim móiløgøben,
maya maya incha, katøgan tøbø metrotøguen nurabsruguh? cha.
²⁶Nim yandøzhigwanguen martrab gaimabeløbe, ¿katøgan peg
maramelane chincharre isugue? cha.

²⁷Umeranma asay chibig kön, kwallmøwei, kumøwei
inchibelø góbendø, tabig nörrøran cha. Inchendø nabe ñimune

trendamónrrun: Rey Salomónguen nui chine purø tabzhig tögagua, umera lata tabzhiibe kemuig kón cha. ²⁸Wambig kaumera, møy ka bönrrøwa, srónabe nagu parrig kónrrabigwanguen Tiusbe øyeeg tabzhig kenanøb lataig marøbiibe, ñimune treetøguen gómøtø, masken marmónrraitarru cha, ñím isubigwan Tiusweinug pasra tögagúigwan ke kagómónrraindøzhig tögäwan. ²⁹Inchawei chindamermba isuptø menrra isui inchib lamøtay chibig kón, chi mamermba, chi mutsamermab. ³⁰Kaguende yu pirau misaamerabe mutøgucha ilan isua labelø gón cha. Trune ñimui Møskaimbe ñimui chi palabelan ashaguen wabig kón cha. ³¹Treeg kómøtø, ñimbe Tius nø ashib karub wainuguigwan isua lay chibig kón. Trumaybe tru katøgan chi palabelangucha ñimbe nemarig utónrrun cha.

Srømbalasrø chigurrimbunø pønrrabelø (Mt 6.19-21)

³²'Nai mamdø ubishazheelø, chi kørig kui inchimøtay. Kaguende ñimui Møskaimbe nui karub wainuguigwan tranamig tab góu indin gón. ³³Chi tögagúilan yana, chigarwan tranay, treeg marabeguende, an busrig urasrmera, pinónrrabig kómeelø tögagónrrabguen, chi tögagúilø managuen pinónrrabgailan srømbalasrø eseganrrab. Truyube niliig kebinrrab gaimabwei, ni pullilla barmøwei inchibnug. ³⁴Kaguende ñimui chi tögagúilø chu esegaig pønrrøbene, ñimui manrrøgucha ke truyutø isub pasrónrrun cha.

Tamara muniitø gómig kón

³⁵'Ñimbe kewa, tamara, pørønawa, martrab ke muniitø guy; katø ñimui aceite usri lámparamerangucha piløga guy; ³⁶ñimbe kan mendig melabelø latailø gónrrigay ya buaig novios yaugurri attrab góben muniirabelø latawei. Incha pua, nø yaskabwan pinrrøgøbene, kurtrab muniitø melabelø latailø gómig kón. ³⁷Mayanguen tab góilø gón tru karuindiig melabelø ya buaig nømun kib góben gómø, kasrig burrabyuh puinabeløbe. Nabe ñimun cierton trendamónrrun: Ya buaig nøashib tamara pørønawa, mishatsigu nømun purramisringarua, mamigwan nøashib pirishinrrun cha. ³⁸Yem døbøtag pui lata, løtsø pui lata nømun kib gómø, kasrig burrøben puinabeløbe mayanguen tab góilø gónrrun

cha. ³⁹Kan ya buaima niliig chu uras attrab gúi mòrimbe, yau nilønrrab kebibashmubsruinrrun cha. ⁴⁰Ñimgucha tamara melay chibig kòn. Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe chi isumø góbenba arruptinchun— cha.

**Mendig megabig maig taigwan marøbigwanba, maig taigwan
marmiigwanba kemesra wamindig**
(Mt 24.45-51)

⁴¹ Inchene Pedrobe trencha payibig kòn:

—Señor, ¿iig ‘øyeeg lataitøwein gòn’ cha, kemesra wamindigwangan namuyasiitø waminchitirru? cha, kabe ¿mayaelain gúitarru?— cha.

⁴²Inchen Señorbe trenchibig kòn:

—Kan karuindiig megabig maig taigwan móra marøb, katø chi maramelan nótø tsabø asha marøbigwan, ya buaig nui yau warabelan mannam ura puin gúindø nömuí mamigwan srøttrab muniitø wabig kònrrai ashai wanninabiibe ¿møig kerah? cha. ⁴³Truibe mayanguen tab gúig kòn cha, nun karua basrigwan marøb megabenh ya buaig puptindinabigweimbe. ⁴⁴Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ya buaibe nui chi tøgagúigwan kerrigu nø asha marøb pasrønrrai tranrrun cha.

⁴⁵Inchen tru karuindiig megabig nuinetø ya buaibe peguen arrumønrraitamab isua, katøgan karuindiig melabelan móguylan lata, ishumburmeran lata kurrabetab menda, katø mab, muchib, mutsiirab tsubenba, ⁴⁶nui ya buaibe ni attraitamab isuinguen gómo gwaløm, ni ø uras punrraitamab isumø tsubenba, puptincha, purø rrømbøig ichagucha, maig taigwan marmeelø pønrrainug kertrun cha.

⁴⁷Inchen tru karuindiig megabig nun karua basrøbig ya buaig maig maramig palai indi ashibig købendø, tamarmøwei maig chiben mórmøwei inchibigwane truba yam ichagutsig kònrrun cha. ⁴⁸Inchen tru karuindiig megabig nun karua basrøbig ya buaig maig maramig palai indi mórmøwa, kørrø ichagutsamdiig marøbigwane trengatig yam ichagutsig kómønrrun cha. Inchen móigwan góben maramigwan mas nu rranøppe, treetøwei nu ulø bayrrun cha. Inchen móigwan góben mas purø nørro maramig traninabigwane, trunune masken nu ulø bayrrun chibig kòn.

Jesúskurri misaamera ke nøørøtø misrøb
(Mt 10.34-36)

49' Nabe yu pirau nag lataig kegutchab arrig kón. iNabe yambe manawei pilabguen basrømønrrabmab truba isur! 50' Nane purø rrømbøig pinøbuløb arrubigu pureb yamig nebunrrautan. iNane purø isutan treeg nebumnegatiibe! 51' ïÑim isubgan nabe piraumay arruppe, ambumay imay tab góbigwan srua arritamab isugueh? Nabe treeg kómøtø, nøørøtø, nøørøtø inchib gónrrai arrur cha trendamønrrun. 52' Kaguen móingurrimbunøbe kan yau trattrøgatø burramnuube nøørøtø inchib gónrrun cha, pøneløbe pailan namig kurra tarømisren, pailøbe pønelan namig kurra tarømisrtrun cha. 53' Møskaimbe nusrkawan namig kurrøben, nusrkaingurrimbe móskawan namig kurrøben, usrimbe nimbasrwan namig kurrøben, nimbasrkurrimbe usran namig kurrøben, sueeragurrimbe yernan, katø yernagurrimbe sueeran namig kurrønrrun— cha, trenchibig kón.

Maig pub attrabigwan wamindig
(Mt 16.1-4; Mc 8.11-13)

54' Incha gatø Jesúsbø misagwan trenchibig kón:
 —Wañimera pørr guebibrø kurrab arrubene, ñimbe trenchibelø gøn cha: "Sre bunrrun" cha. Inchen pubwei inchibig kón cha.
 55' Inchen isig ambø umbusrøngurri webarrubene: "Pachig kónrrun" chiben, treegwein góbig kón cha. 56' iPalatø tabelø! Pala wañi maig basrai asha, pirau maig kui asha ñim øyeeg kónrrun chib, øyeeg kónrrun chib waminchibelø góbendø, ïmøin gwaløm chi pureb arrubigwane, trube, øyeeg kónrrun chinrrab wetøgørrønrrab gaimabeløbe mailø gógue? cha.

Nui ashig kómui inchibiiba ambumay imay lata

tab gónrrai mar
(Mt 5.25-26)

57' ïSølgandø tabig maig kónrrabigwan ñimasiyaitøwei chindimba asha tamarmøgue? 58' Nun maig maramigwan asha marig kónrrai tru kejabiiba, tru maig maramigwan asha marøbigweinuumay ambub pønrrappatø, mallatø trunun mayutø

nøba tamara górrómísrtrab inchi. Inchippa ñun juezweimay srua amben, juezbe policíameran trana øren, truiløbe ñun merrarrawa kailan keeri yau keera pasrmónrraimbe.⁵⁹ Pøs nabe ñimun trendamónrrun: Truyugurri webinrrappe, maya ulø misrigwan ke chishtø pagarawatøwei webinrrabguen— cha.

Kaig marmónrrab isua mørtrai wamiilø

13¹ Inchén tru urastøwei móiløgøsrøn truyu pønrrøwabe Jesúswan trenchibelø gøn:

—Pilatobe mó moguelan gøsrøn galileasreelan kweecha, truilai aniwane tru nøm Tiuswan tranamig animal gweetsilai animba lindisain gøn— cha.

²Inchen Jesúsbе trenchibig køn:

—¿Ñim isuppe, Galilea móguelø treeg nebuinabeløbe, tru nømui birau katøganelø lataguen gómos, purab gailø gúimbarre treeg nebuítamab isugueh? cha. ³Nabe ñimune treeg kómøn damónrrun. Ñimdøweinguen ñimui kaig mariilan isua móra, Tiusweimay lliramuisruandøbe, ñimgucha mayeeløba truilø lataitøwei kwanrrabguen cha. ⁴¿Kabe ñim isubgan Siloésrø tru purøbala ya itøguebeñen kwabelø tru dieciochoeløgan Jerusalénsrø maya misag warabelan purab gailø gúitamatirru? chibig køn. ⁵Nabe ñimune chi treeg kómøn damónrrun. Ñimdøweinguen ñimui kaig mariilan isua móra, Tiusweimay lliramuisruandøbe, truilø lataitøwei ñimgucha mayeeløba kwanrrabguen— cha.

Higuera tusr mamig niimüigwan kemesra wamindig

⁶Incha Jesús katø ‘øyeeeg lataitøwein gøn’ chib, iigwan kemesra waminchibig køn:

—Kan móg nui pirau kan higuera tusr ellguawa, tøgagua, higos niguítashchab ashchab ya, chigucha wetørramíig lataig køn cha. ⁷Inchabe tru pirø ashib mówane trendan cha: “Au, na pøn bilawan mamig lanrrab i tusryu arrua, managuen wetørramur cha. ¡Lutiichi! tan cha. ¿Tusrwan pirøyu ke ka yandøbe chinchip pasrøbashchab?” tan cha. ⁸Inchen tru pirø ashibiibe trenchibig køn cha: “Au, nai ashib karubig, móim bilatøbe ka basrøbashchab cha. Na pirøwan alaaranøb, animal bøy busrtrab cha. ⁹Inchippa, treenchene mamig misrøbgun cha. Inchendø katøgucha misrmubene, trube, lutitchig” tan cha, trendan— chibig køn.

**Kan ishug kesruig kurrashchab gaimabigwan
isrin gwaløm Jesús tamarøb**

10 Kan isrin gwaløm Jesús judíosmera tulundzuni yau kusrenanøb pasrøbene, **11** truyube kan ishug dieciocho años ørøba kwanrrø uñibig wabig køn, kwaimandzig utsømay kesrungaruig, ni chinchagucha kurrashchab gaimabig. **12** Inchen Jesúsbe nun asha, wamabe trenchibig køn:

—Au, ishug, yandø ñibe kwanrrø gømø, tabig kørromisran— cha.

13 Incha nui tasigwan tru ishuweim bala estsarene, ishuube moi moi ølmisrøb, kurraashibig køn. Incha Tiuswan truba tabig waminchib mendabig køn. **14** Inchen tru tulundzuni yau ashib karubiibe, Jesús isrin gwaløm treeg tamarikkurri truba nama, misaamerane trenchibig køn:

—Chigøben maramigwan maram gwalømmerabe seis días køn cha. Ñimui kwanrrømeran tamariilø gønrrappe, tru gwalømmerawan tamartrai amrrumbala cha, isrin gwaløm gømøtø.—

15 Inchen Señorbe kusrub trenchibig køn:

—iPalatø tabelø! ¿Ñimma møikkøben ñimui weywan, kabe ñimui burron isrin gwaløm pi mutsøsrønrrab sruamrrab pichimeelø góttirru? cha. **16** I ishug Abrahamwei misagwan Satanás kwanrrøtøga dieciocho años ørøba lusra lataig tøgagúigwan, ¿Kabe isrin gwaløm gøn chiptø i kwanriiwane øyeeg iløsrkaig megaigugurri elatsamig kømø, chindah?— cha.

17 Jesús nø øyeelan waminchene, nui ashig kømui inchibeløbe søteeløba køriimisra gørrømisren, trune katøganeløbe Jesús tabig mana asiimíig mari ashabe, truba kasraarabelø gøn.

Iibe murtasa yell lataig køn cha, kemesra wamindig
(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

18 Incha gatø Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Tius nø ashib karub pasraibe chi lataig asønan chinrrab gøh? cha. Kabe ¿møig lataig køn chinrrab gøh? cha. **19** Pøs kan murtasa yellwan kan móg nui trau tsurøb lataig køn cha, nurawa, kan tusr-unøburabig misren, pala amøñibelø illimeraguen tru srarmerayu le maran— cha.

Iibe levadura lataig kón cha, kemesra wamindig
(Mt 13.33)

20 Katø Jesúsbe trenchibig kón:

—¿Tius nø ashib karub pasraigwane chi lataig kón chinrrab gøh? cha. 21 Pøs levadura lataig kón cha. Kan ishug pa arruba harina sòmara, levaduran pusren, maya sòmarigwan trunun ørøba pulingarub lataig.—

Trag yaskab
(Mt 7.13-14, 21-23)

22 Pueblomerasrømba, yamera tsitsø bønrrabsrømba Jesúsbe kusrenanøb Jerusalénsrømay pureb ibig kón. 23 Inchen møikkøsrøn trencha payibig kón:

—¿Señor, kaigyugurri wesrainanrrabeløgan mamdeelø gønrrab gúitarru?— cha.

24 Inchene nøbe trenchibig kón:

—Trag yaskabwan kebambamigwan ñimbe kebamrrab tranrray cha. Kaguende nabe ñimun trendamønrrun: Mayamba kebamrrab inchendø, kaimanrrun cha. 25 Ya buaig kurra, yaskabwan kasrøbene, ñim wambig kørrømisrøbeløbe yaskabwan pinrrøgøb trenchinrrun cha: “Señor yaskabwan kurtra” cha. Inchen nøbe ñimune trencha lötønrrun cha: “Nabe ñimune chuelø góí ashmíig kur” cha. 26 Inchen ñimbe trenchinrrun cha: “Nambe ñiba mab, muchib inchén, katø ñibe namui callesmerayu kusrenanøb indig kømøh” cha. 27 Inchene nøbe ñimune trencha lötønrrun: “Nabe ñimune chuelø góí ashmur cha. Kaig marøbeløbe mayeeløba nainukkurrimbe tarømisray” cha. 28 Inchen ñimbe truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun cha, Abrahamwan, Isaacwan, Jacobwan, katø mayeelø Tius maig karuigwan eshkabelan, Tius nø ashib karub waisrø nøm trusrø purrøben ñim asha, ñimbe wambig webetilø gua. 29 Kaguen pørr gal-labgatøsrøngurrielø góben, pørr guebibgatøsrøngurrielø góben, ambøgurrielø góben, igurrielø góben, yu pirau chugurrieløtøgucha amrrunrrun, Tius nø ashib karub wainug purramisra manrrab. 30 Inchen møiløgøben møi ya yu pirau srabe melabeløbe srømbalasrømbe nømmerrig pønrrønrrun. Inchen møi ya yu pirau nømmerrig bønrrabeløbe srømbalasrømbe srabe melønrrun— chibig kón Jesúsbe.

Jesús Jerusalénwan isua kishib

(Mt 23.37-39)

31 Inchén tru gwalómdøwei mō fariseosmera gøsrøn puabe,
Jesúswan trenchibelø gøn:

—Niguen yugurri webya, inrrø cha. Kaguende Herodesbe ñune
kweechig kuin gøn— cha.

32 Inchén Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ø zorra lataigwan trenchinrrab ambay cha: “Au, møimba,
srønaba nabe kwaimandziimeran webetab, kwanrreelan tamarøb,
trumarbe nai maramigwan patsøgamønrrun” tan chinrrab.

33 Inchendø nabe møimba, srønaba, trumarba nai maywan ib
yamig køn cha. Kaguen Tius maig karuigwan kan eshkabiibe
nøørøsrøn gømø, Jerusalénsrø kwamig nebunrrun chibig køn.

34 ¡Jerusalén! ¡Jerusalén! ¡Tius maig karuigwan eshkabelan
kweechib, katø ñimuyasig Tius karua øriilan sruutøga petabig!
iNabe yamba, kan biejetø gømø, kan atøwall nui pullichu-uregwan
kwaldzarig umbu kanbalatø mara, maatanab lataitøwei ñui uregwan
tulundzunønrrab inchén, ñibe nane kaasig køn! cha. **35** Au, ñim waraig
yamerabe elatsig kørromisrtrun cha. Inchawei nabe trendamønrrun
chibig køn: Nane mas ashchaamøn cha, øyah tamnegatig: “iSeñorwei
munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab gúig køn!”— cha.

Kan mōg parab gwanrrø tøgaigwan Jesús tamarøb

14 **1** Kan isrin gwaløm Jesúsbe kan fariseo chi maramigwan
nø ashibigwei yausrø manrrab kebya wabene, kaneløbe
ke chindashchab ashibelø gøn. **2** Inchene truyube kan mōg
Jesúswei merrab parab gwanrrø tøgaig wabene, **3** Jesúsbe tru
maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrenanøbelanba,
fariseosmeranba trencha payibig køn:

—¿Isrin gwaløm kan kwanriigwan tamarmønrrai merig kø,
chindah, kabe merømuig kø, chindah?— cha.

4 Inchén nømbe chigucha løtømeelø gøn. Inchene nøbe
kwanriigwan srua arrua, tamarabe, yandø inrrai ‘ungwa’ chibig
køn. **5** Incha nømune trenchibig køn:

—¿Ñimma møikkøben, ñui nusrkain gúi, kabe ñui wey
gúi pisuyu kebeñenma, isrin gwaløm gúingucha, tru urastø
wesramønrraitirru?— cha.

⁶Inchen nömbe øyeelan chigucha lötönrrab gaimabelø góñ.

Novios yaumay linchab amrrunrrai eshkailø

⁷Linchab amrrunrrai eshkaig misaamera mishatsigu mas tab purramdønug, tab purramdønug laben, Jesúsbe treeg indi ashabe, øyeeg kømig kón chib eshkab waminchibig kón:

⁸—Møikkøben ñun kan novios yaumay linchab attrai eshkabene, mas tab wamdønug merraramøta cha. Inchippa ñi lataguen gómoø, mas nuigwan linchab attrai eshkaig kua, truig puben, ⁹tru ñunba, truigwanba linchai eshkabiibe arruppa: “Ñi waigwan ónun tranø” chibene, ñibe køriimisra wendausrø wanrrab purainrrabguen cha. ¹⁰Treeg inchimøtø, masken ñun lincha cha eshkabene, wendausrø wamisr cha, tru ñun lincha chibig arrua: “Ñi, kasukube, yu merrabsrø wanrrab puraamø” cha, ñun trenchinrrai. Inchen ñibe tru mishatsigu ñiba purrabelai merrab truba tab indig kónrrabguen cha. ¹¹Kaguen møikkøben nøasiitø ‘nuig kurmab’ isubigwane, ka kørig martrun cha. Inchen nøasiitø ‘nuig kurmab’ isumíigwane ‘i móøbe si, nuig kón’ daig kónrrun— chibig kón.

¹²Incha gatø Jesúsbe tru lincha cha eshkab mówangucha trenchibig kón:

—Ñi kan mamig srørrøppe, ñui asiilandø gómowei, ñui nunelandø gómowei, ñui misagwandø gómowei, ñui ya bulu puarmerandø gómowei wama srøsr cha. Kaguen truiløbe ñungucha treetøwei linchai wama, nømgurringucha treetøwei marene, truburø ñibe utamigwan uta górrømisrtrun cha. ¹³Treeg kómøtø, ñi kan fiesta marøppe, waachameran góben, kónørrab gaimabelan góben, cojosmeran góben, kabgarmeran góben linchab amrrunrrai eshkawabe, ¹⁴ñibe mayanguen tab indig kónrrabguen cha. Kaguende truiløbe ñune katøburø treetøwei marmuindøgucha, sølgandø tabigwan marøbelø gatø øsiirab gwalømbe, tru ututø ñungucha Señorbe truburø tranamigwan tøgatø tranig kónrrun— chibig kón.

Iibe mamig truba nu tamara gúigwan kemesra wamindig

(Mt 22.1-10)

¹⁵Inchen iigwan mørabe, tru kan mishatsigu wabiibe Jesúswan trenchibig kón:

—Tius nø ashib karub waisrø mamigwan mabiibe mayanguen tab gúig kónrrun— cha.

¹⁶Inchen Jesúsbe nun trenchibig kön:

—Kan mög truba nørrø mamimera mannamig tamara, misaamera truba nu linchab amrrunrrai eshkawa, ¹⁷yandø mam urasbe nui karuindiig megabigwane tru lincha tailan trenchinrrab ørøbig kön cha: “Yandø ke chab pønsrainguen bønrran cha, amrruy” chinrrai. ¹⁸Inchene móitøgucha ke chine guemesrøb mendabelø gøn cha. Srøtiibe: “Kanbalø pirø ke móindø chab pena, trunun ashchab inrrab war tan cha. Treekkurri kaimamønrrun dan chirrunrrig cha”, trendan cha. ¹⁹Inchen kane: “Weymera diez arabelø pena, maig marøbelø gøtashchab ashchab inrrab war tan cha. Treekkurri attrab gaimamønrrun dan chirrunrrig” tan cha. ²⁰Inchen katøgane: “Ke srø gasharawa gua, trugurri attrab gaimamønrrun dan, chirrunrrig” tan cha.

²¹'Inchen karuindiig megabiibe ya, tru nun karub pera wabig ya buaigwan kerrigu eshkaben, nøbe namappe, karuig megabigwane trenchibig kön cha: “Malla inrrø cha, ciudayu calleswanba, maywanba ya, waachameran góben, könønrrab gaimabelan góben, cojosmeran góben, kabgarwan góben yu pera attrig” cha. ²²Inchen mas yanásrø tru karuindiig megabiibe trenchibig kön cha: “Ñi nan karub pera wabig, ñi maig karuigwan maren, katøgucha aldø basran” cha. ²³Inchen nøbe tru karuindiig megabigwane: “Ciudayu wambiisrø nørrø maymerawan góben, shush maywan góben ya, nai ya netsanrrai katøganelan amrrumø gómos, ke amrrumne wamønrrig cha, trendan cha. ²⁴Kaguende nabe trendamønrrun: Tru srøsreelø na lincha cha wamiiløbe möikkucha nai mamigwane maig mamig kuinguen mørtraamøn” cha trendan— chibig kön Jesúsbe.

Jesúswei mendig yamibe murig kön (Mt 10.37-38)

²⁵Misag truba nørrø Jesúswei mendig amben, nøbe keesha ashabe trenchibig kön:

²⁶—Møikkøben naimay arrua, nui møskawan, nui usran, nui srawan, nui uregwan, nui nunelan, nui nuchalan lataitøguen gómos, nan mas undaarab, katø nui øsig kømigwan lataitøguen gómos, nan mas isub undaramíibe nai mendig uñibig könrraamøn cha. ²⁷Inchen gatø møikkøben nui kuruswan nø muta arrumigwan muta, nai mendig arrumíibe, nai mendig uñibig

könrraamøn chibig kön. ²⁸Ñimma møikkøben, kan truba bala ya martrab inchabe, ćpatsögambiig kötashchab anwanmerrig ashchab wamisrmönrraitirru? cha. ²⁹Treenchimøtø, pótøburab pølsrugwandø pølbasra, patsögönrrab gaimabene, mayeelø ashibeløbe ñune indzatø ashib trenchinrrun cha: ³⁰“Ø móøbe yawan martrab pølbasra, patsögönrrab gaiman” cha. ³¹Kabe kan reyma katøgan reyba kwayanrrab webinrraptø, ćsuldaumera diez mil nø tøgagúitøgaba, katø tru nøba kwayanrrabig suldaumera veinte mil pera arrubiiba, ka kwayamdiig kötashchab trununmerrig isunrrab wamisrmönrraitarru? cha. ³²Pøs kaimappe, tru katøgan rey yabsrø srø basrøbenbatø, kwayamø, tammay kørrømisrkun chinrrai karuilø örtrun cha. ³³Inchawei ñim móikkøben chi tøgagúigwan kerrigu elachimíibe, nai mendig uñibig könrraamøn chibig kön.

Tre yandø larrmíig misrøb

(Mt 5.13; Mc 9.50)

³⁴’Trebe tabig kön. Inchendø yandø tru trebe larrmíig misrabe, ćkatøbe chincha gúi larrøbig misriasamø? ³⁵Pirø tamisrtrai pirøyu wiitamdiig kømøwei, animal bøywan abono marigu pusramdiig kømøwein gøben, yandø petig könrrun cha. iMøramig kalu bønsraibe mør!— chibig kön.

‘Iibe ubisha rrubabig lataitøwein gøn’ cha, kemesra wamindig

(Mt 18.10-14)

15 ¹Romasreelayasig an utabeløba, kaig marøbeløba Jesúswan mørtrab mayeelø kemallen, ²fariseosmeraba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe yeeg marøbig kön chib, trenchibelø gøn:

—I móøbe kaig marøbelan wamab, truiløba mab inchibig kön— chib.

³Inchen Jesúsbø ‘oyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra waminchibig kön:

⁴—¿Ñimma móikkøben ubishamera cien tøgagua, truilø kan palab misrene, noventa y nueven wambig nøørøsrø nømdø warønrrai warøbashippa, wetørramnegatig tru ubisha rrubabigwan lanrrab imønrraitirru? cha. ⁵Incha wetørrappe, kasrag købiitø, ñui kildunyu muta, arrua, ⁶yandø yau puabe, ñui ya buluelanba, ñui

trendø asielanba tulundzuna, trenchinrrun cha: “Naba kasraaragun cha. Kaguende nai ubisha rrubabigwan wetørrar” cha. ⁷Inchawei nabe trendamønrrun chibig kön: Srømbalasrøngucha treetøwei kasraaran gøn cha, kan kaig marøbig nui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, tru noventa y nueve sølgandeelø tabelø isua mørramig chi palømeelaimburab lataguen gómos.

An rrubabigwan kemesra waminchib

⁸Kabe čkan ishuuma anzheelø diez tøgagua, truyu kan trubøbene, kan lámpara biløga, yawan paluunchib wetørramnegatig, tab lamønrraitarru? cha, ⁹Incha wetørrappe, nui trendø asielanba, nui ya buluelanba tulundzuna, trenchinrrun cha: “Kaguen nai an rrubabigwan wetørrar cha, naba kasraaragun” cha. ¹⁰Inchawei kan kaig marøbig nui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, Tiuswei ángelesmerai utugucha treetøwei kasraaranrrun— cha trendamønrrun.

Kan nusrkai chi tøgagúigwan maramgaig marøbigwan kemesra wamindig

¹¹Jesúsbe katø trenchibig kön:

—Kan móø pagatø nusrkalø tøgagúibe, ¹²wendiibe móøskawane trenchibig kön cha: “Nai móøskai, nan keta tranig naimburab gønrrabigwan pirishirra” cha. Inchen móøskaimbe chi tøgagúilan nømun pirisha, tranen, ¹³mam gwalømyutø tru wendø nusrkaimbe nuimburabigwan kerrigu tulisha, yabsrø katøgan birausrømay ya, trusrø chigøben kaig marøbyutø patsø binishibig kön cha. ¹⁴Inchen nui anwan yandø chab patsøgøbenba, tru birausrømbe chutøgucha parøbe truba nuig arruben, nune yandø palabig arrub mendabig kön cha. ¹⁵Inchen tru birausrø kan móøteinug maramig lanrrab ibene, truibe nui kuchimera waraisrø, kuchi ashib meganrrai ørøbig kön cha. ¹⁶Inchen nøbe tru kuchi maig mamimeran øska mainrrabna isuben, nune muguen chi srørrmeelø gøn cha. ¹⁷Inchen nøbe gatøle isua mørabe trenchibig kön cha: “¡Kan nai móøskawai yau marøb melabeløbe mamig yeeg nørrø uncha tøgagøben, trune nabe yu parøgwab kwamønrrun! cha. ¹⁸Trembe nai móøskawai yamay gatø kurrab ya, nune trendamønrrun cha: ‘Nai móøskai, Tiusweimburappa, ñuimburappa kalø mara basrar cha. ¹⁹Møimbe yandø kan ñui nusrkain gúí

lataig tøgagømgaig kur cha, ñui marøb melabelan lataitøwei tøgagørra' chinrrab tan" cha. ²⁰Incha møskawei yamay ib mendabig kòn cha.

San Lucas 15.20

'Inchen møskaimbe yab arrubendø, nebua asha, kan nai unan yeekkucha nebuítamab lastima ashabe, katønrrab lula, irab, muchab indan cha. ²¹Inchen nusrkaimbe møskawane trendan cha: "Nai møskai, Tiusweimburappa, ŋuimburappa kalø mara basrar cha. Møimbe yandø nai nusrkain gøn cha wamig kørnrrabgaig kur" cha. ²²Inchen nui møskaimbe nui karuig mendig melabelan wama, trendan cha: "Kenanamelan mas tabelan petø wesrua kenanøb, tasigu surtigas pasrøb, alpargatis keetøsrøb inday cha. ²³Incha tru ø tsal-lanin toron srua amrrua, kweetsay tan cha. Incha fiesta marøb, mab kasraaragun cha. ²⁴Kaguen i nai nusrkaimbe kwaig lataig kua, katø øsiirain gøn cha, trubig lataig kuigwan katø wetørrar" tan cha. Incha fiesta marøb mendabelø gøn cha.

²⁵'Inchen tru mayor nusrkai tru trau uñibiibe arrua, ya bulu pub guabe, truba may wanrrøb, palø ichib, katø pailab góu mørabe, ²⁶truyu kan móigwan gósrøn karuindiig megabigwan wama payibig kón cha: "¿Chinchirren góh?" cha. ²⁷Inchen truibe trenchibig kón cha: "Ñui nuneg puben, ñui møskaimbe tru tsal-lanin toron kweetsingarun cha, kaguen chigucha góomø, tabig ka øsig puben." ²⁸Inchene mayor nuneebe namaptø, kebarrumønrrab inchen, møskaimbe webya, kebattraí truba inchibig kón cha. ²⁹Inchen nøbe møskawane trendan cha: "Yamba nabe ñun yeeg yam bila chu uragucha ñi maig karuigwan móra marøb megaben, trune nane managuen kan cabro-unotøguen ketømfig kón cha, nai linchibeløba fiesta maramig. ³⁰Trune møimbe ñui nusrkai ñui anwan kaig ishumburmeraba chab patsøga pubene, ñibe tru tsal-lanin toron kweetsin gøn" cha.

³¹'Inchene møskaimbe trendan chibig kón: "Nai nusrkai, ñibe chu uragucha naba waben, na chigurrimbunø chi tøgagúibe ñuiwein gøn cha. ³²Trune ñui nuneebe kwaig lataig kua, katø øsiirain gøn cha; trubig lataig kuigwan, katø wetørrar cha. Treekkurri møimbe fiesta marøb, kasraaramibe sól gøn" dan— cha, trenchibig kón Jesùsbe.

**Iibe tru chi købigwan ashib tsunrrai trarrig sól
marmiigwan kemesra wamindig kón**

16 ¹Incha gatø Jesùsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig kón:

—Kan pua móø nui chi købigwan ashib tsunrrai trarrig tøgagøbig kón cha. Indiibe móiløgøsrøn tru pua mówan trencha

eshkanrrab ambubelø gøn cha: “Tru ñui chi købigwan ashib tsunrrai trarriibe ñi chi tøgagúigwan ke ka yandø chine marøb ka patsøgøb tsun” cha. ²Inchen tru pua møøbe tru ashib tsunrrai trarrigwan wamabe, trenchibig kön: “¿Chigúindørre ñune øyeeg waminchib góh? cha. Trube møimbe, ñi nai chi købigwan ashib tøgagúigwan nan lutøgurri eshkarra tan cha. Kaguen yandø nai chi købigwan ñibe ashib tsumibe mas kaanrrab gøn” cha. ³Inchen tru ashib tsunrrai trarrinabiibe nuinetø treeg isubig kön cha: “¿Nan øyeegwan martrai tranøbig tru maramelan yandø nan kerrabene, trube, møimbe chi maramerah? cha. Yandø kwallchabgaig kur cha. ‘Chigøben kettra’ cha, miab unamibe kørig køtan cha. ⁴Nan yandø ashib tsumønrrai weguchene, mugøben nømui yamerayu nan wamab utønrrai, møimbe si, nabe chi maram gúi asha basrar” tan cha.

⁵Inchabe nui ashib karubigwan ulø misrarwan kan gan wama, srøsriigwane trencha payibig kön cha: “¿Nai ashib karubigwan ñibe maya ulø gugu?” cha. ⁶Inchen nøbe: “Olivo aceite cien galones ulø gur” chiben, tru chi maramigwan ashib tsubiibe: “Ñui ulø misrig pørin guilgawan cha chiptinchibig kön. Petøzhiitø wamisrøb møimbe cincuentaindiig kørørørøb pørøptinchi” tan cha. ⁷Incha gatøganune: “¿Ñibe maya ulø gugu?” chiben, nøbe: “Tirigu cien cargas ulø gur” chiben, tru maramigwan ashib tsubiibe: “Ñui ulø misrig pørin guilgawan utørra chibig kön. Møimbe ochentaindiig truyu pør” cha. ⁸Inchen nui ashib karubiibe tru chi købigwan ashib tsunrrai trarrig maig maramigwan marmíigwane ke chi maramdiig køtasha ashib megawa marin gúi ashabe, kan trengucha móg isua marøbig kørørrab tan cha. Pøs yu pirauigwandø isum misaamerabe nøm treeløtø misrøppe, purø móg isua marøbelø gøn chibig kön, tøryuelai ureemera lata gómetø.

⁹Nabe ñimune trendamønrrun cha: Yu tabig kømø birau ñim an tøgamisriiløtøga misaamera asiimeelan asiilø mara tøgagønrrab inday cha. Treeg maren, ñimui tru chi tøgagúilø chab patsindøgucha, ñim managatig purramnug srømbalasrømbe nøm ñimun utønrrabelø purrønrrain cha.

¹⁰Inchen lamøtiigu søl marøbiibe nuwangucha treetøwei søl martrun chibig kön. Inchen lamøtiigu søl marmíibe nuwangucha treetøwei søl marmønrrun cha. ¹¹Inchawei yu pirau chi købig tabig

kømíigwanguen ñim maig maramigwan söl asha marmeelane, ɬmas tru newan tabigwane ashib tøgagønrraimbe ñimune mu rraniaasamø? cha. 12 Ñimuin góomig pegwanguen ñim chi tab asha marmeelane, ɬmas ke ñimuyasig tøgagønrraimbe mu rraniaasamørra? cha.

13' Kan karuindiig megabiima muguen pailanbabe tab mara rranrrab gaimanrrun cha. Kagunde kanune tsalø ashippe, kanune undaararanrrun cha. Kanune chiyugucha truba tab mørøb megappe, kanune kaashib webinrrun cha. Inchawei Tiusweimburabigu marøb pasrønrrab isumba, anweimburabigu marøb pasrønrrab isumba inchibiibe martrab gaimanrrun cha, pabaløbabe.—

14' Inchen fariseosmera anwane ke chinchimmørø inchib undaarabelø iigwan kerrigu mørøb pønrrøwabe, Jesúswan indzatø ashen, 15' Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimwein gøn cha, misag malaube ñim ñimasiiitøwei sølgandø amøñibelø tabelø misrøb pønrrabeløbe. Trune Tiusbe ñimui manrrømerayu chi isuilan asan cha. Kaguen móguelø purø tabig asønai indigwane, Tiuswein gabýube ashikken gønrrabgaig trømbøig køn cha.

Maig maramigwan martrai Moisés pøriiba, Tius nø ashib karub waiba

16' Maig maramigwan martrai Moisés pørigwanba, Tius maig karuigwan eshkabelø kusrenaniilanbabe Juan arrub gwalømgatig møra maramig købig køn cha. Inchen tru uraskurrimbunøbe Tius nø ashib karub waigwan tabig srø wamwan eshkab kusrenanen, mayeeløba kebamrrab tranrrabelø gøn cha.

17' Srømbalaba, pirøba pønrrabelø pinamikken chigucha góomuben, trune tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maya lamøzhig bønrrabikken ka yandøbe, purainrraamøn chibig køn, Jesúsbe.

Keeba, sraimba petiyamumigwan waminchib (Mt 19.1-12; Mc 10.1-12)

18' Mu móotøgucha nui srawan kucha, tarømisra, katøganba kasharabiibe, itølulan cha. Inchen gatø tru keg kucha ishuuba kasharabiibe, katø treetøwei itølulan— chibig køn.

Pua møøba, Lázaroba

19 Katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Kan truba pua møg købig køn cha, larrø tab yalø bigøzheelø kemba, linotøga mariilø nuweyelø kemba, kwalømmørig purø tab fiestamera maramba inchibig. **20** Inchen gatø kan truba waacha møg Lázaro taibe, asru pisrøtø netsaig chu uragucha puraigwei yau wambig kerruinug yaskabu wamisra, **21** tru waachabe tru puraigwei mishatsigugurri kørriitøga øska mainrrabna isuben, trune pisrømerane werameratø kemalla, nerab góbelø gøn cha.

22 Indiibe kan gwaløm tru waachabe kwaben, purø tabzhiisrø Abrahamba wanrrai ángelesmera pera ambubelø gøn cha. Inchen tru puaikkucha kwaben, sørabelø gøn cha. **23** Inchen tru puaibe tru kwabelø amba møra melainug purø rrømbøig kui megawa, kurraasha, yabgurri Abrahamwanba, Lázaronba purrai ashabe, **24** trashibig køn cha: “Abraham, merrabsrø nai møskai, nan lastima asha, Lázaron örtra chib, nui tasig-unandøguen piyu keguana, nai nilowan sømartrab attrai. Kaguende nabe yu i nag naarabigu mumaygucha gómui purø rrømbøig kui megar” cha. **25** Trendaingucha Abrahambe trenchibig køn: “Nusrkai, ñiguen isu cha. Ñi pirau øsig tsub urasbe ñibe tabiitø, tabiitø utøben, Lázarobe treetøwei kaitø, gaitø utig køn cha. Møimbe Lázarobe yube chi isumgaig tabig wamig utøben, ñibe mumaygucha gómui purø rrømbøig kui megan cha. **26** Treeg køben katøgucha, namuimba, ñimuimba tøbøtag kan purø rrømbø umbu gulli pasran cha. Yugurri ñimuimay ambug kui inchibelø puramrrab gaimabwei, katø ñimuinukkurri namuimay purørrug kui inchibelø kaimabwei inchai.”

27 Inchen tru puaibe trenchibig køn: “Treeg købene, trube, Lázaron nai møskawei yamay inrrai örtra cha. **28** Trusrø nunelø trattøgatø tøgagur cha, nøm isua gønrrai truilan waminchai, nømgucha yusrø mumaygucha gómiig purø rrømbøigumay amrrumønrrain” cha. **29** Inchen Abrahambe trenchibig køn: “Nømbe Tiis maig karuigwan eshkabelø pøriilan góben, Moisés pørigwan góben tøgar gøn cha. ¡Truilan mørbash!” cha. **30** Inchen tru pua møøbe trenchibig køn: “Nai møskai Abraham, kah, treeg kømøtø, møikkøben nømuimay kwailai utugurri kurra ibenesi, nømbe nømui kaig mariilan isua móra, Tiusweimay lliranrrun” cha.

31 Inchén Abrahambe trenchibig kón: “Moiséswanba, Tius maig karuigwan eshkabelanba, truilanma mørmuibe, kwailai utugurri møikkøben katø ñosiiraingucha mana gørenrrab gó” tan— cha, Jesúsbe trenchibig kón.

Kalø marigwan ulø baymumigwan eshkabig

(Mt 18.6-7, 21-22; Mc 9.42)

17 **1** Jesúsbe nui kusrenanø pera unilan trenchibig kón:
—Chine chinetø iløsrkøb kegorrøsrkøb attrabigwane arrumønrrai chincha katamgaig kón cha. Inchendø imøg waacha! tru kaigwan nø bera mara kebenøsrkøbigweimbe ikan maig kuaasamørra! cha. **2** Trembe kan tirigu guitsig nu srugwan naashigu iløsra, mar umbusrø kegutsig kuinguen söl góbsruinrrun cha, i shushmeran kaig mara kogørrøsrkøbgunrriibe. **3** Inchawei ñimdøwei ashiptø guy cha. Ñui nuneg ñun chigøben kaig marené: “Ñi òyeeg marmumbala” cha, alegau, chibig kón. Inchén nø nui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, ñibe trunun yandø mas ulø baymønrrab, pesannau cha. **4** Mawawan nøbe katøle, gatøle siete nebumnegatig ñun kaig mara, tru kaig marimørig ñun: “Òyeeg maramgaigwan marar” chib arrubene, ñibe trunun mas ulø baymønrrab, yandø pesannamig kón— cha, trenchibig kón Jesúsbe.

Isubigwan nainuutø pasra tøga bønrraibe maramburab martrun

5 Jesús nøashib karua øriiløbe nun trenchibelø gó:

—Namui isubigwan ñuinug mas tøga melaigwan nemartra— cha.

6 Inchén Señorbe trencha løtabig kón:

—Ñim kan murtasa yellburaptiitøguen isubigwan nainug pasra tøgar gúimbe, i sicomoro tusrwan: “Yugurri ucha, maryu ellgwawa basrambu” chibene, tusrbe maig chiben mørøbsruinrrun cha.

Karuig mendig megabig chi maramelø

7 Ñimma møikkøben, kan karuindiig megabig tøgagua arab uña, traugurrin gúi, kabe ubisha ashíb uña gúi pubene: “¿Puraarrua, kabe yusrø manrrab wamisr” chinrraitirru? cha.

8 Treeg chimøtø: “Nai mamigwanmerrig nena, pala itøgueigwan kewa, pørønawa, na chab mab, chab mutsamnegatig chi palain gúindø purørtrab ashíb pasrau cha, treebe chinrrun cha. Incha trugurrimbe si, ñigucha mab, muchib inchig” chinrrun cha.

⁹Kabe nui karuindiig megabigwanma nø maig karuigwan maren, ētruburø ‘ungwa’ chibelø gúitarru? cha. ¹⁰Ñimgucha treetøwei Tius maig karuigwan kerrigu marabe, trenchinrrigay chibig kön: “Nambe mendig melabelø chiguen trengatig marmeelø guer cha. Kaguende ke maig karuizhigwandø nebua marer”— cha.

Diezelø asr trerab gwanrrø tøgarwan Jesús tamarøb

¹¹Jesús Jerusalénsrømay ippe, Samaria birøwanba, Galilea birøwanba pureb maywan pureb ya, ¹²kan yamera tsitsø bønrrabnug pubene, möguelø diezelø lepra gwanrrø asr ørø trerabig tøgar katønrrab werruppe, werrubendø, yaptø pønrramisra, ¹³trashibelø gøn:

—iJesús, ñi Kusrennøbig, namun lastima ashcha!— chib.

¹⁴Inchen Jesús ashabe, trenchibig kön:

—Judíosmerai sacerdotesmeran eshkanrrab ambay— cha.

Inchen nøm ambub pønrramnetø nømui kwanrrøbe tammisra, chishmisrikken górrømisrøbig kön. ¹⁵Inchen móikkøsrøn nun chishmisrin gúi ashabe, truba mur trashib Tiuswan truba tabig waminchib katø arruabe, ¹⁶Jesúswei merrab tømbønsra ‘ungwa, ungwa’ chib maløwan piraugatig utsøbasrøbig kön. Tru móøbe judíoguen gómmøtø, samariasriig købig kön. ¹⁷Inchene Jesúsbe trenchibig kön:

—¿Kwanrrøwan chishmariilø górrømisrøbeløbe yamba diez kómmørgøppø? cha. ¿Nueveeløbe chu ambah? cha. ¹⁸¿Mu gatøgan móikken Tiuswan maya nuguen tabig kön chib waminchab arrumuben, i peg birausriitø Tiuswan ‘ungwa’ chinrrab arru chindah?— cha.

¹⁹Incha tru mówane trenchibig kön:

—Kurra, inrrø cha. Kaguende ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tabig kórrømisran— cha.

Tius Nø ashib karub wainuguibe moi ya pasrabguen indan (Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰Fariseosmera Jesúswan Tius nø ashib karub wainuguibe chu ura bunrrerah cha, payen, Jesúsbe trencha løtabig kön:

—Tius nø ashib karub wainuguig pubiibe kaptøga ke asha góñrrai attrabikkucha góñmøn cha. ²¹Kabe: “Yu pasran” chimøwei: “Uyu pasran” chimøwei inchun cha. Kaguen Tius nø ashib karub wainuguibe ñimui umbuguen basran— cha.

²²Incha nui kusrenanøb pera uniilane trenchibig kön:

—Na, Møg Misra Arrubig ñimui utu unin gwalømmera, katø kan gwalømzhiitøgen pumønrrabmab, ñim isum gwaløm attrun cha. Inchendø treebe asamig kaanrrun chibig kön. ²³Ñimun: “Yu pasran” tantø: “Uyu pasran” indingucha, ashchab ammøwei, mendig ammøwei inchigay cha. ²⁴Kaguen kan palaig bilabig kandarø srømbalasrøngurri katøgandarøsrø kebilab lataitøwei, tru Møg Misra Arrubig arrub gwalømbe treeg könrrun chibig kön. ²⁵Inchen treeg bumøwatøbe, nabe chigøben marinab, kaashib indig kømig nebunrrun cha, møi misaamera. ²⁶Noé tsub gwalømmerawan maig purayaibe tru Møg Misra Arrubigwein gwalømmerawangucha treetøwei purainrrun cha. ²⁷Misaamerabe chi isumø mab, muchib, kasharab, kasharanøb inchib gúig kön cha, Noé nui nu barcoyu kebib gwalømgatig. Inchen sre kwarømíig pub menda, mayeelanba chab pinisaig købig kön cha. ²⁸Katø Lot tsub uras chigucha treetøweim burayaig kön cha. Misaamerabe chi isumø mab, muchib, penab, yanøb, ellmarøb yamera marøb inchib góbenba, ²⁹Lot Sodoma ciudayugurri yandø webibene, srømbalasrøngurri naaba, azufreba sre bua, mayeelan patsø binisaig købig kön cha. ³⁰Na, Møg Misra Arrubig kenamisrøb gwalømgucha treetøwein gónrrun chibig kön.

³¹Tru gwalømbe ya bala wambig wabiibe, yaambu chigøben tøgaguabe, wesranrrab kørраarrumøta cha. Inchen møikkøben trau uñibiibe, yamay arrumøta cha. ³²Lotwei srawanma ñimguen isuy chibig kön. ³³Inchen møikkøben chigøben køben kwamønrrab inchibiibe pinab pinamig nebunrrun cha. Trune tru kwawa pinabiibe nui øsig kømigwan esegawa tøgagønrrun cha.

³⁴Inchawei nabe trendamønrrun: Tru arrub yembe pailø kan camayutø kib warøben, kane pera yaig køben, kane kørømarig könrrun cha. ³⁵Katø ishumburmera pailø kitsøsrugu kichib góben, kanune srua iben, kane kørømarig könrrun cha. ³⁶Møguelø pailø trau warøben, kane pera yaig køben, kanune kørømarig könrrun—cha, trenchibig kön.

³⁷Inchen iigwan mørabe, nømbe payibelø gøn:

—¿Señor, øyeebe churre burainrrerah?— cha.

Inchene Jesúsbe trencha løtabig kön:

—Kwaig chu tsbene, truyu kallinasumera tulundzunønrrun—cha.

**Maig kónrrabigwan asha marøb wabigwanba,
piudanba maig indigwan waminchibig**

18 ¹Chu urastögucha Tiusba wamindamigwane elachib nullaaramø melamig truba palabig kón chinrrab, Jesúsbe nui kusrenanøb pera unilan ‘øyeg lataitøwein gón’ cha, kemesra waminchibig ²trenchibig kón:

—Kan puebloyu kan juez wabig kón cha, truibe: “Tiuswan górmøwei, ni móguelan naimburab gómrøbashtømab” isubig.

³Inchen tru puebloyutøwei kan piudagucha wabig kón cha.

Truibe tru juezweimay trenchinrrab arruptø arrubig: “Nan kalø marøbigwan maig maramigwan tamara guettra” chib. ⁴Inchen tru juezbe kan maya yana gósrøngatig ke mørøg kómuí inchibig kón cha. Inchabe yandø truibe treeg isubig kón cha: “Nabe Tiuswan górmøwei, ni móguelan naimburab gómrøbashtømab isubig kuagucha, ⁵i piudabe ke menrra bub llirab, ke pesrøølig inchib ke katø gatø arrumønrrai, ka tamara rranrrab isur” tan— cha.

⁶Inchabe Señorbe trenchibig kón:

—Tru sólgandø tabigwan marmø juezken, nø øyeeg taigwan møray cha. ⁷¿Inchawei Tiusbe nuindø gónrrai lawa wesruilø yem gwaløm nun miabelane, nómuyasig sólgandø maig kónrrabigwan marøb purømisrmønrraitarru? cha. Kabe ćmuniitø, muniitø melønrrai inchautah? cha. ⁸Pøs nabe trendamønrrun cha: Tiusbe sólgandø maig kónrrabigwan petø tamara guettrun cha. Inchen treeg kóben, na, tru Møg Misra Arrubig yu piraumay katø arrub gwalømbe ćisubigwan nainuutø tøga misag pirau gatøgucha wetørranrrautah?— chibig kón.

**Chigøben tøgagúimburø an utab wabigwanba,
Fariseowanba kemesra wamindig**

⁹Møiløgøben nömdø sólgandiig tabelø guermab isua, katøganelane kaashibelaimburab Jesúsbe ‘øyeg lataitøwein gón’ chib kemesra waminchib trenchibig kón:

¹⁰—Pailø móguelø Tiuswei yau Tiusba waminchab ambubelø góen cha, kane fariseo góben, kane romasreelayasig an utabig.

¹¹Tru fariseobe pasramisra, øyah chib Tiusba waminchibig kón cha: “Nai Tius, ungwa, ungwa chib, kaguen nabe kanelø lata niliig kómøwei, kalø marøptiig sól marmiig kómøwei, itøluløptiig

kømøwei, ni i an utabig lataig kømøwein gur cha. ¹²Nabe truneyu pa gwaløm ayunab, na chi tøgagúigugurri diezmørig kan gan tranøb inchibig kur” chib. ¹³Trune tru an utabiibe wendausrøndø pasramisra, ni nui kabmeranguen srømbalaneb neeshig kømui inchib, nui pechondø kurrøb, trenchibig køn cha: “Tius, nan lastima ashcha chib. Nabe kaig marøbig kur” cha. ¹⁴Inchawei nabe trendamønrrun chibig køn: Tru an utabiibe nui yamay katø ippe, Tiusba chi kaig kømøg lataig Tius tabig kørømarig yan cha. Trune fariseobe treeg kømø yan cha. Kaguen møikkøben nøasiitø ‘nuig kurmob’ isubigwane ka kørig martrun cha. Inchen nøasiitø ‘nuig kurmob’ isumíigwane ‘i møøbe si, nuig køn’ daig kønrrun— cha.

Uregwan Jesús mayanguen tab güilø gønrrain chib

(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

¹⁵Ureezheelan chigucha Jesúsweimay srua amrrubelø gøn, nø estsartrai. Inchen nui kusrenanøb pera unilø trunun ashabe, srua amrrubelan namøben, ¹⁶trune Jesúsbe ureemerane nuimay wama, trenchibig køn:

—Ureemerane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende Tius nø ashib karub waibe nøm latailaiwein gøn cha. ¹⁷Inchawei nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig køn: Møikkøben Tius nø ashib karub wainuguigwan kan unø lataitøwei utaptinchimíibe managuen truyube kebinrraamøn— cha.

Kan pua móg Jesúsba waminchib

(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

¹⁸Kan møikkøsrøn chi maramigwan nø ashibiibe Jesúswan trencha payibig køn:

—Kusrennøbig tabig, ɿmanagatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrrappe, nabe chi maramerah?— cha.

¹⁹Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—ɿChindimba nane tabig cha wamøgu? cha. Tabiibe kandø góben, truibe Tiustø gøn cha. ²⁰Tius maig maramigwan martrai pønsrailane ñibe yandø ashibig køn cha: “Itølulmøwei, kweechimøwei, nilømøwei, katøganelaimburab isa waminchimøwei, ñui usri møskawan maig købash inchimø, tab indamig køn” tailan.—

²¹Inchen tru móøbe:

—Nabe iilane kerriguh matsinø-unøgurri marøbig kur— chiben,

22 Jesúus iigwan mørabe trenchibig kön:

—Katøgucha kan chigøsrøndø palan cha. Ñui chi tøgagúigwan kerrigu yana, waachameran pirishi cha. Treeg marabe, srømbalasrømbe chigurrimbunø tøgagønrrabguen cha. Trugurrimbe arrua, nai mendig amø— chibig kön.

23 Inchen tru møøbe iigwan mørabe, truba isui inchibig kön, kaguen truba puaig kua. 24 Inchen Jesúusbe nun ashabe, trenchibig kön:

—iTius nø ashib karub wainug puarmera kebambamibe purø murig kön! cha. 25 Kan camelloguen tsusain gal rrabyu illmø larrayamdiig køben, kan puaiibe Tius nø ashib karub waisrø kebinrrab gaimanrrun— cha.

26 Inchen mørobeløbe trenchibelø gøn:

—Trube, treeg kobene, Ɂkaigyugurrimbe mu góí wesraig könrrautah?— cha.

27 Inchen Jesúusbe løtappe:

—Møguelø martrab gaimaigwane Tiusbe sí, martrun— chibig kön.

28 Inchen Pedrobe trenchibig kön:

—Au, nambe namui chi tøgagúilan elacha, ñui mendig amrruig kön— cha.

29 Inchen Jesúusbe trenchibig kön:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben nui yawan, srawan, nunelan, møskalan, uregwan Tius nø ashib karub waigweimbura bigwan isua elachibiibe, 30 møi yu piraube øyeetøguen góøø, mas purø nu uta tøgagua, kansrømbe managatig øsig kömigwan utønrrun— cha.

Jesúus katøyug nø kwamigwan eshkab

(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

31 Jesúus nui doce kusrenanøb pera uniilan nøørø wamabe, trenchibig kön:

—Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe tru Møg Misra Arrubigweimbura b Tius maig karuigwan eshkabig pøriibe kerrigu maig taig punrrun cha. 32 Kaguende nune judíos kömeelan tranen, indzaashib, tsalø wamab, illimbi tuchaashib,

³³ichaguchib srua gua, yandø kwetchun cha. Inchendø pøn gwalømyube katø øsiiranrrun— chibig køn.

³⁴Inchen nømbe trunun mandø güinguen mørmøwei, ni wamindigwan chi tainguen mørmøwei inchibelø gøn. Kaguende iig wamindiiløbe nømune sørin basrøben, nømbe ni chiwan dainguen mørmeelø gøn.

Jesús kan jericósriig kabgaigwan tamarøb

(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

³⁵Jesús yandø Jericó ciuda bub lutau ibene, may menda kan kabgaig ‘anzhig kettra’ chib, miab wawabe, ³⁶misag truba nu puraambi mørabe, kabgaibe:

—¿Chindah?— cha, payene:

³⁷—Nazaretsrø Jesús pureb yan— cha, trenchiptinchibelø gøn.

³⁸Inchen kabgaibe trenchib trashibig køn:

—¡Jesús, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

³⁹Inchen tru merrab ambubeløbe niløtø wanrrai namingucha, nøbe trenchib mas mur trashibig køn:

—¡Merrabsrø Davidwei nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

⁴⁰Inchen Jesúfbe pasramisra, srua amrrungaruben, nuim bulu pubene, trencha payibig køn:

⁴¹—¿Na ñuyasig chi maramig baløta?— cha.

Inchen kabgaibe trencha løtabig køn:

—Señor, nai kabmera ashibig misrimbe gótan— cha.

⁴²Inchen Jesúfbe nun trenchibig køn:

—¡Ashibig misr! cha. Ñui isubigwan nainug pasriitøga tabig korrømisran— cha.

⁴³Inchen tru urastø kabgaibe ashibig misra, Jesúswi mendig Tiuswan truba tabig waminchib iben, mayeelø iigwan ashibeløbe nømgucha Tiuswan tabig waminchibelø gøn.

Jesúsba, Zaqueoba

19 ¹Incha Jesús Jericó ciudayu kebya, truyu pureb ibene, ²kan truba pua móg romasreelayasig an utabelan nø asha garubig, kan Zaqueo taig, ³Jesúswan truba ashig kui inchibig wabig køn. Inchendø menrra misag køben ashchab gaimabig køn, Zaqueobe lamøtø móg kua. ⁴Incha merrab lula, Jesús purayam

buluwan, kan sicomoro tusryu ashchab nebiben,⁵ Jesúsbe tru
buluwan puraya, palabunø neeshabe, trenchibig kón:

—Zaqueo, mallatø pinaamø cha. Kaguen moi ñui yau
kørrømisram gønrrab gøn— cha.

⁶Inchen Zaqueobe mallatø pinaarrua, Jesúswan truba tab gói
inchib wamab utabig kón. ⁷Inchen iigwan ashabe, mayeeløba
Jesúswan trenchib nømdø namig mullib mendabelø gøn:

—Kan kaig marøbigwei yau kørrømisrtrab yan— chib.

⁸Inchen Zaqueobe pasramisra, Señorwan trenchibig kón:

—Au Señor, waachameran na kerrigu chi tøgagúigwan
tøbøtagwan trannrrab cha. Inchippa na móigwan góben isatø
menrra utab, na kalø marig kóbene, trube, gatøburø pibmaybatø
menrra tranamønrrun— cha.

⁹Inchen Jesúsbe nun trenchibig kón:

—Kaigyugurri wesrailø góraig moi yu yau puin gøn cha.
Kaguende i mókkucha Abrahamwei misagugurrindøwein gal-
laweig kón cha. ¹⁰Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe trubigwan
lanrrappa, kaigyugurri wesranrrappa arrig kón— cha.

Anmera diez trubigwan kemesra wamindig

¹¹Jesús øyeeg tailan misaamera mørøb pønrramne, nøbe ‘øyeeg
lataitøwein gøn’ cha, kemesra waminchibig kón. Kaguen nøbe
Jerusalén pub latau iben, nømbe Tius nø ashib karub wainuguiibe
moi moi punrraitamab isubelø gøn.

¹²Inchen treekkurri Jesúsbe trenchibig kón:

—Kan móg, truba tab misagugurri arrubig, yabsrø katøgan peg
birausrø ‘rey gønrrai mara górrømarig kónrrab ibig kón’ cha, katø
nuim biraumaytøwei attraptø.

¹³Incha inrraptø nui karuindiig melabelan diezelan wama,
kanun ganun kan gan an truba nuweyelø tranabe, trenchibig kón
cha: “I anwan nemisrøb larrøbitchai marøb gønrrigay” cha, na
arrumnegatiibe. ¹⁴Inchendø nuim birau misaamerabe tsaleelø gua,
móilan gósrøn nui wendautø amrrai wesrawa ørøbelø gøn cha,
øyah chinrrigay chib: “Nambe i mówane namui rey gønrraimbe
palain gómer” cha.

¹⁵Inchen treeg indingucha, nøbe Rey gønrrai mara górrømarig,
katøle nuimbiraumay arruabe, tru nui karuindiig melabelan
tru nø an rraniilan, nuimay amrrungarubig kón cha, tru anwan

kan gan utabelø mayambatø mariitashchab ashchab. ¹⁶Inchen srøsriig arruabe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñi nan kan anzhig traniitøgatø møimbe diez nemarar” cha. ¹⁷Inchen reybe: “Øyambesin dan cha, nai karuindiig megabig tabig. Ñi lamøtiiguma ñi øya søl mariibe, møimbe pueblomera diezwan karubig kørrai martrumøn” cha, trendan cha. ¹⁸Inchen katøgan karuindiig megabig arrubiibe trenchibig kør cha: “Nai rey, ñi nan kan anzhig traniitøgatø møimbe tratrøgatø nemarar” cha. ¹⁹Inchen trunungucha trenchibig kør cha: “Trube, ñigucha trattø pueblomeran karubig kørrabguen” cha.

²⁰Inchen katøgan karuindiig megabig arruppe, trenchibig kør cha: “Ñi, nai ashib karubig, ñiguen ash cha, ñui anwane kan pañeluyu pula ka esegawa tøgagur cha, ²¹pøs ñun kørig køben, kaguende ñibe chiwandøgucha chi chippe kandø chibig kuimba; pøs ñi pønsrømubendø, ñi merrarrab; ñibe ñiashib ellgwaig kørubendø, ellmarigwan tulishib, treeg inchibig kuimba.”

²²Inchen nøbe trenchibig kør cha: “Karuindiig megabig larrø gaig, pøs ñi nan øyeeg kør chib, treeg kør daig kuig købene, trube, ñui trig maig wamindiitøgatøwei møimbe ñun trubalawei nebunrrai maig kørrabigwan marar cha. Nabe chiwandøgucha chi chippe kandø chibig kui ashib, na pønsrømubendø, na merrarrab; na ellgwaig kørubendø, tulishib inchibig kui ashabe, ²³trube, maindi nai anwan bancoyumay srua ya, pasrambala tan cha, na katøle arrua, nai anwan nemisrigwanbañau utabsrubrainrrun” cha. ²⁴Incha truyu purrabelan trenchibig kør cha: “Nune anwan kerrawa, tru diez tøgaigwan tranø” cha. ²⁵Inchen nømbe trendan cha: “Namui ashib karubig, truibe diezken tøgagøn” cha. ²⁶Inchen tru an rranøbiibe trencha løtabig kør cha: “Nabe trendamønrrun cha: Tøgaigwane masken rranen, trune chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen kerranrrun tan cha. ²⁷Incha tru nan tsaleelø nømui rey gømønrrai inchibelane yu nai merrab srua amrrua, kweetsay” tan— cha, trenchibig kør Jesúsbe.

Jesús Jerusalén kebib

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸Igwan chab waminchabe, Jesúsbe Jerusalénmay ibig kør. ²⁹Incha yandø Betfagéba, Betaniaba pueblomerayu tru Olivos Tun

daisrø, trusrø pub ambabe, nøbe nui kusrenanøb pera uniilø pailan
 30 trenchib karua ørøbig køn:

—Ø pinrrøguesrø yamera tsitsø bønrrabsrømay ambay
 cha. Truyu puabe, kan burro muguen itøguaniimíig litsig
 wetørranrrabguen cha. Picha, yumay srua amrrunrrigay cha.
 31 Inchippa møikkøben: “¿Chinchab pichigue?” cha payene: “Señor
 palai indan” chinrrigay— chibig køn.

32 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe amba, Jesús nømun
 maig taig treeg wetørrawa, 33 burron pichib pønrrøbenba, puarbe
 trenchibelø gøn:

—¿Chinchab pichigue?— cha.

34 Inchen nømbe:

—Señor palai indan— cha løtabelø gøn.

35 Incha Jesúsweimay srua amba, nømui kewagúilan burro-
 unøyu kaya, itøguanøsrøben, 36 Jesús pureb ibene, misaamerabe
 nømui kewagúilan maywan kayibelø gøn. 37 Incha yandø Olivos
 Tun lendesrø misrøb ambuppe, mayeelø tru nu søtø nui mendig
 amøñibeløbe tru maramburab mariilan kerrigu asikkurri Tiuswan
 truba tabig wamab kasraarab trashib mendappe, trenchibelø gøn:

38—¡Señor Tiuswei munchiyu Rey arrubiibe mayanguen tab
 güig køn! cha. ¡Srømbalasrømbe mayanguen tab güinrrun! chib.
 ¡Srømbalasrømbe tørguegwalmabig kuinrrun!— cha.

39 Inchen mø fariseosmera gøsrøn, tru misag utu pønrrabeløbe
 trenchibelø gøn:

—Kusrennøbig, ñui mendig amøñibelan niløtø bønrrønrrai
 namø— cha.

40 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe trendamønrrun cha: Iilø chi chimø, niløtø bønrrøbene,
 sruumeraguen trashinrrun— cha.

41 Incha Jesús Jerusalén bulusrø pua, ciudawan ashabe, trunun
 isua, kishib 42 trenchibig køn:

—¡Chi isumgaig tab góbig tøgagømigwan kan møin
 gwalømdøguen ñigucha nebua isuimbe gøn! cha. Inchendø
 truigwane møimbe ñi ashmønrrai sørin basran cha. 43 Kaguende
 larrø gaig kwalømmerra ñun puben, ñui ashig kømui inchibeløbe
 ñuim bøtøgatan chamba mara, ambumay imay ñun kata
 kønøbashmønrrun cha. 44 Incha ñune pirau pøtiicha, tru ñui umbu
 warab misaameran kweechen, ni kan sruutøguen katøgan srug

balabe kørrømisrmønrrun chibig køn, kaguen ñi, Jerusalénbe, Tius kaigyugurri wesranrrab arrub uras ke ka arrua uni lataitø indikkurri.—

Jesús Tiuswei yawan chish marøb
(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jn 2.13-22)

45 Incha Jesúsbe Tiuswei yau kebya, truyu yanøb warabelan wambig webetab mendabe, 46 nømun trenchibig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Nai yabe Tiuswan wamindi ya gøn” cha. Trune ñimbe nileelø warain rrab marin gøn— cha.

47 Incha Jesúsbe kwalømmørig Tiuswei yau kusrenanøbig køn. Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, katø maya misagwan karubeløbabe Jesúswan mandø incha kwetsamdiig køtashchab labendø, 48 chinchaguen martrab gaimabelø gøn, kaguende misaabe mayeeløba Jesús wamindigwane purø tab møren.

Jesús karumburab karuig
(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

20 1 Kan gwaløm Jesús misaameran Tiuswei yau kusrenanøb, tabig srø wamwan eshkab pasrøbene, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba kemallabe, 2 nune trenchibelø gøn:

—Namun eshkarra cha: ¿Ñi mariilane mu garua basriitøgarre margu? cha. ¿Ñi øyeeg maramigwane mu garua bashta?— cha.

3 Inchene Jesúsbe løtappe, trenchibig køn:

—Nagucha ñimun kan chigøsrøn payrrab cha. Løtørray bøs cha.

4 ¿Misagwan Juan piu umbu ulsrøb uniiibe srømbalasrøngurrin gúig kø chindah, kabe móguelainukkurrin gúig kø chindah?— cha.

5 Inchen nømbe nømasiyaitø trenchib payiyab mendabelø gøn: “Nam: ‘Srømbalasrøngurrin gúig kø’ chibene, nøbe namune trenchinrrun cha: ‘Chindimba nune køremøgue?’ cha. 6 Kabe: ‘Móguelainukkurrin gúig kø’ chibene, misaamerabe mayeeløba namune sruutøga petønrrun cha. Kaguen misaabe Juanwane Tius maig karuigwan eshkabig kui ke yandø tsabø asha tøgar gøn” cha.

7 Incha nømbe trencha løtabelø gøn:

—Maig kuindøbeh— cha.

⁸Inchen Jesúsbe trenchibig kön:
—Trube, nagucha eshkamumónrrun cha, iilan na mu garuitóga
marigwan.—

Kwallibelø larrø gailan kemesra wamindig
(Mt 21.33-44; Mc 12.1-11)

⁹Incha Jesúsbe misaameran pølbasra waminchib mendappe
'øyeeg lataitøwein gøn' chib kemesra iigwan waminchibig kön:
—Kan mög uvas tra mara, trugurrimbe nui misrigwan
pirishinrraptø pirøwan katøganelan kwallchai tranabe, yabsrømay
truba yana yan cha. ¹⁰Incha yandø lurramig puben, nui kan
karuindiig megabigwan tru kwallchab utabelan tru kanbalø
lurrigwan nøm trannrai karua ørøbig kön. Inchen treeg
øringucha, nømbe nun kurragucha, chiguchagaig ørøbelø gøn
cha. ¹¹Inchen puaiibe katøgan karuindiig megabigwan øren,
truigwangucha tsalø wama, kurragucha, chiguchagaig inrrai øran
chibig kön. ¹²Inchen puaiibe pønmay gønrrabyu katøgan øren,
tru kwallibeløbe trunungucha kørriinchä, truyugurri wambig
weguchibelø gøn cha.

¹³'Inchen yandø tru pirø buaibe trendan cha: "¿Chindamer?
cha. Nai undaaraig nusrkawan ørtrab tan cha. Nune inchippa
chinchimubgun" cha. ¹⁴Inchen tru kwallibelø nun ashabe, nømdø
trenchibelø gøn cha: "Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein gøn cha.
Pirøwan namui martrab nune kweechigun" dan cha. ¹⁵Inchabe
uväs traugurri wegucha, nune kweechibelø gøn cha.

¿Trube tru uvas tra buaibe tru kwallibelane chi martrerah? cha.
¹⁶Arrua, tru kwallibelane kweecha, tru uvas trawane katøganelan
tranrrun— chibig kön Jesúsbe.

Inchene misaamera iigwan mørabe:
—iManaguen kan trengatikkucha puraimuimbe!— chibelø gøn.

¹⁷Inchene Jesúsbe nømun ashabe trenchibig kön:
—Trube, treeg kóbene, ¿Tiuswei wamwan pørigu øyah chibiibe
mandø cha rrrendah? cha:

"Tru ya marøbelø kaasig sruube katsiisrø pølbasra wayamig
mas purø tab srukken misrin gøn" chippe.

¹⁸Inchawai møikkøben tru srug bala beñippe, pitis misrtrun cha.
Inchen tru srug muim bala góben peñippe, nune usrø tuindø
martrun— chibig kön.

19 Inchén tru uras tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, sacerdotesmeran karubeløba tru ‘øyeeq lataitøwein gøn’ cha waminchippe nømun guemesra wamindi møra, Jesúswan igatø! møi møi kemørtrab inchendø, misaameran kørig kui inchibelø gøn.

**Tiuswein gønrrabigwane Tiuswan rranøppe Césarwein
gønrrabigwane Césarwan rranøb**
(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

20 Inchabe kan møilan gøsrøn larønrrai ørøbelø gøn, sølgandø amøñibelø misrøb, Jesúz chigøben wamindigu kebenøsrka trumay kubenadurwei tasku purørtrab, nui mu mandamgaig mariitøga nø asha martrai. **21** Inchabe nømbe payibelø gøn:

—Kusrennøbig, ñibe søl waminchib, søl gusrenanøb indi nambe ashibelø guer cha. Ñibe misaameran mumera gøtasha asha gusrenmø, Tiuswei maywan ñibe maig kusrenanamigwan cierton sølwan gusrenanøbig køn cha. **22** Trube, étru Roma maya misagwan karub wabigwan nam an pagaramig merig køh, kabe merømuig køh, chinderah?— cha.

23 Inchén Jesúsbø nømune ka kaig isuatørrre inchib pønrrai ashabe, trenchibig køn:

24—Kan anwan eskarra cha. ÆI anyu maløba, i munchi pøriibabe muin gøh?— cha.

Inchen nømbe trencha løtabelø gøn:

—Tru Césarwein gøn— cha.

25 Inchén Jesúsbø trenchiptinchibig køn:

—Césarwein gøbene, Césarwan rranay cha. Inchén Tiuswein gøbene, Tiuswan rranay— cha.

26 Inchén misagwei malau nø chi tailøyu chiyugucha kebenøsrkønrrab gaimabelø gøn. Tru nø løtiilan nømguen kwaara asha, niløtø gørrømistrøbelø gøn.

Kwailø gatøle øsiiranrrab gúigwan payib
(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)

27 Inchén møiløgøsrøn saduceosmera Jesúswan ashchab amrrubelø gøn. Tru saduceosmerabe kwailøbe katøbe øsiiramønrrun chibelø gua, Jesúswane øyeeg chib payibelø gøn:

28—Kusrennøbig, Moisésbe namune øyeeg pøra kørrømarig kön cha: “Møigwei nuneg køben kwawa, srawan urekkaig kørømarene, trube tru nuneebe piudaba kasharawa, nuneg kwabigweimburab ureg tøgagømig kön” chibig.

29”Trube, siete nunelø gøbig kön cha. Indiibe srøsriibe kasharawa, chi urekkaig kwaben, 30tru wendauikkucha tru piudaba kasharawa, katø chi urekkaitøwei kwaben, 31katø tru pøn gønrrabyuigwangucha treetøwei nebuben, yandø søteeløba tru ishuuba kasharawa, møikkucha urekkar kwabelø gøn cha. 32Inchen yandø srabebe tru ishukkucha kwan cha. 33Pøs treeg købene, trube, tru kwabelø katø øsiirabene, čnøbe møigwei strain gønrrerah? cha, payibelø gøn, tru sieteeløba nune srai mara tøgagúig købene.—

34Inchen Jesúsbe trencha løtabig kön:

—Møi yu piraube kasharab, katø kasharanøb inchibelø gøn cha. 35Trune tru kansrø kanmaytø kebamrrai tøgagúinabeløbe trunun nebub, katø kwabelai utugurri øsiiramigwan nebub incha, truiløbe kasharanrrab gømøwei, kasharanøb gønrrabelø gømøwein gøn cha, 36kaguende nømbe katøle kwanrrabelø gømøwa. Pøs nømbe ángelesmera latailø, katø Tiuswei ureemera gøn cha, kwabelai utugurri øsiirab ureg kua. 37Inchen tru tusr-unø naaraigu maig purayaigwan pøra basriguma, tru kwabeløbe katø øsiiranrrab gúigwan Moisésken kenamarig kön, tru Señorwan øyah cha wamappe: “Tiusbe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius kön” cha. 38Pøs Tiusbe kwailai Tius kømøtø, øsiguelai Tius kön cha. Inchawei mayeeløba nuimbe øsigueløtø gøn— chibig kön.

39Inchen møiløgsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe trenchibelø gøn:

—Kusrennøbig, ñibe sölwein dan— cha.

40Trugurrimbe yandø mas payrrab inchimeelø gøn.

¿Cristobe mui misagugurri arrubig kerah?

(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

41Jesúsbe trencha payibig kön:

—¿Misaabe chincha Cristone Davidwei misagugurri arrub nusrkain gøn damig könrrab gøh? cha. 42Kaguende Davidbe nøtøweinguen Salmoswan pørigu trenchibig kön cha:

“Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

43 'Nai kusrmaygatø wamisr cha,
 ñui ashig kómui inchibelan ñi nebuna wamig na
 pónsramnegatig."

44 Cristone Davidbe: "Señor" cha, øyeeg wamubene, trube,
 ñemandøgurri Cristobe Davidwei nusrkain gónrrab gøh?— chibig kón.

**Moisés pørigwan kusrennøbelø nøm mailø gúilan Jesús
 waminchib**

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 11.37-54)

45 Maya misaamera mørøb pónrrøben, Jesúsbe nui kusrenanøb
 pera uniilan trenchibig kón:

46 —Tru Moisés pørigwan kusrenanøbelan ashiptø guy cha.
 Kaguen nømbe korrabelø kewa llirab amønamig chullelø, penab
 yanøb indiisrø maig kóbash kómø, truba tab wamønrrai indamigwan
 chullelø gón cha. Katø judíosmera tulundzuni yamerayube purø tab
 purramdønug purrag kui indamba, katø lincha tabig mabyugucha
 nørreelø purrainug purø tabigu purrag kui indamba inchibelø gón
 cha. 47 Katø piudasmeran nømui yameran kerrawabe, tabelø misrøb
 ke ka yandø truba yana Tiusba waminchibelø gón cha. Truiløbe møra
 melamig mas nuigwan utønrrun— chibig kón.

Kan waacha piuda Tiusweyasig an rranøb
 (Mc 12.41-44)

21 ¹Tiuswei yau an guebusrinug, puarmera an guebusrøb
 góben Jesúsbe ashib wabig kón. ²Inchen gatø kan waacha
 piudagucha, øskø an pagatøtøh kebusri ashabe, ³Jesúsbe trenchibig
 kón:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I waacha piudabe
 mayeelø lataitøguen gømø, menrragu en rranan cha. ⁴Kaguen
 mayeeløba nømbe undaigwandø rranen, trune nøbe waacha gøptø,
 tru nui øsig tsumig tøgagúigwanguen kerrigu rranan— cha.

Jesúsbe Tiuswei yawan pinisaig kónrrun chib
 (Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

⁵Møiløgøsrøn Tiuswei yau tru tab sruuzheelanba, chigøben
 tabzheelø Tiusweyasig tranig pónrrabelanba, truilan waminchib
 góben, Jesúsbe trenchibig kón:

⁶—Iig ñim ashib gúigwan pinisam gwaløm attrun cha. Yube ni kan suukken katøgan sruq balabe kørromismørnrrun cha. Kerriguba pøtiitsig kørnrrun— chibig køn.

Chigurrimbunø købig misaabñau patsam lutau chigøben køb
(Mt 24.3-28; Mc 13.3-23)

⁷ Inchene nømbe trencha payibelø gøn:
—Kusrennøbig, Ɂøyeebe mana burainrrerah? cha.
‘Truilø ke yandø treeg purainrrabigwan asamibe chitø
guenamisrtrerah?— cha.

⁸ Inchén Jesúsbé trenchibig køn:

—Ashiptø guy cha, ñimun peløsrkønrrain gømø. Kaguende møiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua trenchinrrun cha: “Nabe truig kur” chib, katø: “Møi ya srabe gwaløm punrrabiibe lutau gøn” chib amrrubene, truilan mendig ammøtay, chibig køn.

⁹ Incha ‘misaamera gatøgan peesrø misaameraba purø rrømbøig kørig kømdiig kwayab kweetsiyab gøn’ chib; ‘misaamera tru biraueløtøwei trømbøig namig kurra kwayab gøn’ daig ñim wamindi mørabe, ñimbe kwarmøtay cha. Kaguende iilømerrigwei trendø treeg purainrrabigwein gøn cha. Inchendø katøgucha patsamibe ke møi møin gønrraamøn— chibig køn.

¹⁰ Inchabe gatø trenchibig køn:

—Peg misaamerabe katøgan peg misaameraba kwayaben, katø rey karumburab ashib karuim biraueløbe katøgan reywei misaameraba kwayanrrun cha. ¹¹ Trune pirø purø rrømbøig kønabelø arrumba, chu birausrøn góben parø amrrumba, kaig kwanrrømera amrrumba inchén, kørig kømdiig chigøben arrumba, katø srømbalasrøngurrimbe chigøben truba nørreelø kenamisrøb inchun cha.

¹² Inchendø øyeelø arrumøwatø, ñimune kemørøb, larrø gaig marøb inchun cha. Katø ñimune judíosmera tulundzuni yamerayumay payib sruagønrrab srua ambamba, kailan keeri yau keera pønsramba inchun cha. Incha nagurrindø reymerai merrab góben, karubelai merrab góben srua amben, ¹³ naimburab ñim wamindamig kørnrrun chibig køn. ¹⁴ Ñimui manrrøyube øyeegwan isua bønrrønrrigay chibig køn, mandø løtamigwan ke kanmaytø isua tøga bønrrønrrab inchimønrrab. ¹⁵ Kaguen ñimun ashig kømui inchibelø mayeelø, nøm manchaguen løtønrrain gømøwei,

nøm ñimum purab waminchib kasrønrrain gømøwei, nabe ñimum muguen øyeeg waminchimuinrrunig wamindamig tranamønrrun chibig køn. ¹⁶Inchen ñimui møskalø góben, nunelø góben, ñimui ñimmisaamera góben, ñimui trendø linchibelø góben, ñimun ashig kømui inchibelan tranen, ñimun møilane kwetchun cha.

¹⁷Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indiilø gønrrabguen cha.

¹⁸Inchendø ñimui turyu kan busruuzhikken chi indiimíig kørnrrun chibig køn. ¹⁹Ñim chi arringucha melabig meløwabe, ñimasiiitøwei ñimui møsiimerane øsiguig wesranrrabguen cha trenchibig køn.

Jerusalénwan pinisaig kømig

²⁰'Jerusalén ciudawan bøtøburab suldautø tullsruig kui ashabe, petø pinisaig kørnrraitamab isua, ²¹Judea birau warabeløbe tunmerasrømay wegørra lulay. Inchen ciudayu warabeløbe truyugurri webambamig køn. Inchen ciudayugurri yabsrø warabeløbe ciudayumay katø ammøtay. ²²Kaguende trømbøig møra melønrrai maram gwalømmura kørnrrun, Tiuswei wamwan pørigu maig taig kerrigu treeg nebunrrai. ²³iIshumbur waachamera, tru gwalømmerawan patsø gwanrreelø, kabe muchib ureg tøgarmeraimbe maig kørerer! chibig køn. Kaguen yu pirau purø isumdiig arruben, katø i misaameraimburab namig købig purø gørig kømdiig attrab gøn. ²⁴Møiløbe espadatøga kweetsiilø góben, møiløbe chugøben asiimø birausrømay kemøra srua ambiilø gønrrun chibig køn. Inchen tru judíos kømeelø Jerusalén ciudawan mindishib itølulrrun, tru nømui treeg maram gwalømmura patsamnegatiitø.

Tru Møg Misra Arrubig katø arrumig

(Mt 24.29-35, 42-44; Mc 13.24-37)

²⁵'Inchen chigøben truba nørreelø kenamisrtrun nøsigu góben, pølyu góben, estrellamerayu góben. Inchen pirau misaamera nørø bønrrabiibe purø rrømbøig isui inchun, mar purø rrømbøig wanrrab mullib, trømbøig latøgushib gurrøben.

²⁶Katø misaamerabe yu pirau maig purainrrabelan isubiibah kørig købiibatø pesannanrrun, kaguende srømbalsrø purø nørreelø pønrrabelan kønøgøb sruagutsiilø góben. ²⁷Inchen tru Møg Misra Arrubiibe maramburab maramig tøgaig purø nuig tørguegwalmabig wañiyu arruben ashchun, chibig køn. ²⁸Inchawei

iilø pureb arrub mendøbene, ølgandø pønrramisra, kurraasay chibig kön. Kaguen yandø ñim kaigyugurri wesruilø gømig lutau gønrrun— cha.

Higueran kemesra wamindig

29Incha gatø ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra trenchibig kön:

—Higueranma asay cha, katø mayan tusrmeranba, **30**ishiihera weguchib mendøbene, ñimbe pachig kwalømmera arrumig lutau góo asan cha. **31**Øyeetøwei ñim iilan purayai ashabe, Tius nø ashib karub pasraibe yandø lutau góuitamab isua guy cha.

32Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig kön: Møin gwaløm misaamera pinømøwatø, kerrigu purainrrun cha.

33Srømbalaba, pirøbabe patsøben, na wamindiibe ka wamindiitøbe purainrraamøn cha.

34’Ñimbe ñimdøwei ashiptø guy cha, ñimui manrrømerayu øyeeløtø netsailø gømønrrab, mamburab mab, mutsiirab, yu pirau øsig waramig chigøben tøgagømigwangøba isub indiilø, tru Señor arrin gwalømbe ñimun kan ilagu kegørrøsrka merrarrab lataig arrindø mørømønrrappe. **35**Kaguen tru gwalømbe yu pirau muba kuimburab mayeelaim bala treeg attrun chibig kön. **36**Inchawei ñimbe ashiptø melay chibig kön, chu uragucha Tiuswan purugurra chib, øyeelø kerrigu pureb arrubigu kullaaramø, mur bønrramig kønrraimba, tru Møg Misra Arrubigwei merrab kemalla, pønrramig kønrraimba.—

37Incha Jesúsbe kwalømmerawane Tiuswei yau kusrenana, yembe Olivos taig tunsrø kørrømisrtrab ibig kön. **38**Inchen kwalømmørig ke løtsøzhig, løtsøzhig maya misaamerabe Tiuswei yau nun mørtrab pubelø gøn.

Jesúswan kemørtrab waminchib

(Mt 26.1-5, 14-16; Mc 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

22 ¹Pirri Levaduragaig maig Fiesta, tru Pascua Fiesta taig, lutau góben, ²sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe Jesúswan mandø gweetsamigwan labendø, misagwan køriimatabelø gøn.

³Inchen Jesús tru doce kusrenanøb pera unilai utuig, Judas, tru Iscariote cha wamigwan, Satanásbe kebiben, ⁴Judasbe webya,

sacerdotesmeran karubelanba, tru Tiuswei yau ashib pónrrab suldaumeran karubelanba ashchab ya, Jesúswan mandø incha nómui tasku tranamigwan waminchene, ⁵nómbe truba kasraarawa, an rrannrrab misrøbelø gøn. ⁶Inchen nøbe treeg martrab misra, misag tre nu gaaben Jesúswan mandø incha tranamigwan yandø lab mendabig kón.

Señorwei pascua mamig

(Mt 26.17-29; Mc 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷Yandø Pirri Levaduragaig main gwaløm puben, tru Pascua ubisha-unan kweecha tranamig købig kón. ⁸Inchen Jesúsbe Pedronba, Juanwanba trencha karua ørøbig kón:

—Pascua Fiesta mamigwan manrrab tamarrab ambay— cha.

⁹Inchen nómbe:

—¿Nambe chu tamaramø?— cha payen,

¹⁰Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñim ciudayu kebambene, kan møg pigøtsø mutaig ñimum katøben, truigwei wendautø amrrigay cha, nø kebyam yaugatig. ¹¹Incha tru ya buaigwane trenchinrrigay chibig kón: “Kusrennøbiibe ñun trendan cha: ¿Nai kusrenanøb pera uniiløba pascua mamigwan mab purram salabe chu gøh?” cha. ¹²Inchen ya buaibe pala pisusrø kan nu sala chab tamarikken ñimum eshkaben, truyu tamartrigay— chibig kón.

¹³Inchen nómbe amba, Jesús maig taig treeg wetørrawa, tru Pascuan tamarøbelø gøn.

Señor nui doce pera uniiløba mab

¹⁴Incha yandø ura puben, Jesúsbe nui karua øriiløba mishatsigu wamisrabe, ¹⁵trenchibig kón:

—iNan øyeeg kaig nebuig megamig pumøwatø, Pascua Fiesta mamigwan ñimba manrrab truba rruba isuig kón! cha. ¹⁶Kaguende ñimum trendamønrrun chibig kón: Tius nø ashib karub wainug katøle ñimba manrrab wamisramnegatig nabe i mamigwane mamumønrrun— cha.

¹⁷Incha copan muta Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, trenchibig kón:

—Cha iigwan, larrabelø mutsay cha. ¹⁸Kaguende ñimum trendamønrrun cha: Møingurrimbunøbe uvas piwane mas

muchimumonrrun cha, nai Møskai nø ashib karub waisrø katøyug ñimba mutsam gwalømgatig.—

19 Incha pirriwan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirisha, nømun trenchib srørrøbig køn:

—Iibe nai asr køn cha, ñimuyasig tranig. Iigwan øyeeg marøppe, nan isunrrab maray— chibig køn.

20 Inchen chab ma, katø treetøwei copan mutabe, trenchibig køn:

—Iibe tru nai anindøga Tius tru misagweyasig srø acuerdon marig, tru copa gøn cha, tru ñimuyasig na ani lusig.

21 Inchendø asay chibig køn. Nan ashig kømui inchibelan trannrrabigwei tasiibe i mishatsigutøwei nain dasiiba trubalatø trarra wan cha. 22 Tru Møg Misra Arrubiibe muwan inrrai pasrig, truwan iben, trune itru nun ashig kømui inchibelan trannrrab møg waachaweinbe, kan maig kørerer!— chibig køn.

23 Inchen nømasiyaitø:

—¿Treeg martrabiibe mu guerah?— cha payiyab mendabelø gøn.

Møig mas nuig kerah cha payiyab

24 Inchabe nømbe nømui utu møig mas nuig køraptiig kerah cha, payib aleguiyab gøbelø gøn. 25 Inchen Jesúsbe kusrub trencha løtabig køn:

—Tru reymera judíos kømeeløbe nøm karub tøgagúilane maig købash inchib purran cha. Inchen tru nømun ashib karub purrabelane ‘misaamerayasig tabig marøb møguelø gøn’ chib wamiilø gøn cha. 26 Trune ñimbe øyamay gømøtø gømig køn chibig køn. Masken ñimui utu tru mas nuiwe matsinø-unø lataitø misramig køn cha. Inchen tru chi maramigwan nø ashibiibe kan karuig marøb megabig lataitø misramig køn cha. 27 Pøs trube, øyeeg købene, ¿møig mas nuig kørrab gøh? cha. ¿Mishatsigu manrrab wamisrøbiiteh? Kabe ¿tru mishatsigu mamigwan pønsrøbiiteh? cha. ¿Pøs mishatsigu manrrab wamisrøbig, truig mas nuig kømuitarru? cha. Øyeeg kuingucha, nabe ñimui utube tru mishatsigu manrrai pønsrøb megabig lataig kur chibig køn.

28 ’Ñim gøn chu uragucha nan elachimø, chigøben murig pub arringucha treegu wendautø lincha melabeløbe. 29 Incha nai Møskai tru ashib karub waigwan nan rranøb lataitøwei, nabe

ñimun tranamønrrun chibig kòn, ³⁰tru na ashib karub waisrø nai mishatsigu mab, muchib, katø tru ashib karub purramigu purramisra, ñim tru doce nusrkalø Israelweinukkurri karrab misaameran ashib karub purramig kònrrain— cha.

Pedro nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan cha, Jesús eshkab
(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jn 13.36-38)

31 Incha Señorbe katø trenchibig kòn:

—Au, Simón, Simón cha, Satanásbe ñimun miain gøn cha, kan tirigu rrulmeran latawei kònishib sruagutchab.

32 Inchendø nabe ñuimburappe ñui isubigwan nainuutø tøga basraigwan elachib pasrømønrrai ñuyasig Møskawan miar chibig kòn ‘purugurrunrrig’ chib. Ñi nan wendøbasra ya, naimay katøle arruabe, ñibe ñui nunelan chiyutøgucha kullaaramø, mur bønrrønrrai purugunrrig— cha, trenchibig kòn.

33 Inchene Simónbe:

—Señor, ñun kailan keeri yau keeren, nabe ñiba truyu pasrønrrab treetø attrab pasrømøtø, nagucha ñiba tøga kwanrrab attrab pasrar— cha, trencha løtabig kòn.

34 Inchen Jesúfbe trenchibig kòn:

—Pedro, nabe ñune trendamønrrun cha: Møin gwalømdøwei kallu wamømøwatø, ñibe pønmayguen nan, ‘ashmíig kur’ chinrrautan— cha.

Purø rrømbøig kuim basramig lutaúrab

35 Incha Jesúfbe trencha payibig kòn:

—Na ñimun wasrkaig, katø an busramig chigaig, alpargatiskaig ørenma, ¿ñimun chi palappuig køh?— cha.

Inchen nømbe:

—Chigucha chi palappumuig kòn— cha løtabelø gøn.

36 Inchen Jesúfbe trenchibig kòn:

—Møimbe treeg kømøtø, an busrig tøgaibe, srua inrrø cha. Inchen wasr tøgaibe, ila inrrø cha. Inchen espadagaibe, trube, nui pala itøgueigwan yana, kan penø cha. ³⁷Kaguende nabe ñimun trendamønrrun cha: Tiuswei wamwan pørigu naimburab iiø yøeeg chibig pasrabiibe treeg nebunrrain gøn cha: “Larrø kailai utu treeg kui lataitøwei asha tøgagúig kòn” daig. Kaguen

naimburab chi nebunrrai pørig basrabiibe kerriguuh treeg nebunrrabig køn— cha.

³⁸Inchen nømbe:

—Señor, yuguen pagatø espadamera køn— chiben,

Jesúsbe:

—Øiløtø tsabø gøn— cha, løtabig køn.

Jesús Getsemanísrø Tius Møskaimba waminchib

(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

³⁹Incha Jesúsbe nø trendø treeg marøbig kuig køppe, Olivos Tunsrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløgucha mendig ambubelø gøn. ⁴⁰Incha truyu puabe, trenchibig køn:

—Tiusba waminchib purray cha, chiyugøben kaigyu kegørrab pønrrømønrrappe.—

⁴¹Incha Jesúsbe kan srug kutsimburab lataitø ya, Tius Møskaimba waminchab tømbønsrabe, ⁴²trenchibig køn:

—Nai Møskai, i copan nan tarømaramdiig købene, tarømartra cha. Inchendø na maig isuig køben, treeg kørnrain gømøtø, ñi nan maig maramdiig køben, treegwan maramig kørnrain— cha.

⁴³Inchen srømbalasriig kan ángel Jesúswan mas kullaaramønrrai purugunrrab kenamisrøbig køn. ⁴⁴Inchen truba rruba trømbøig køben, katøgucha igatø! miabig, miabig køn. Inchendø na maig isuig køben, treeg kørnrain gømøtø, ñi nan maig maramdiig køben, treegwan maramig kørnrain— cha.

⁴⁵Incha kurra, nui kusrenanøb pera uniilan ashchab yabe, isubiitø kamariilø, kib purrain gói wetørrawabe, Jesúsbe trenchibig køn:

⁴⁶—¿Chindimba kib gógue? cha. Kurra, Tiusba waminchib purray cha, chiyugøben kaigyu kegørrab pønrrømønrrappe.—

Jesúswan kemøra srua ambub

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷Inchen Jesús waminchib pasramne, truba nu misag buben, Judas taig, tru doce kusrenanøb pera uniilai utuibe, truilan pera arrua, Jesúswan muchanrrab kemallen, ⁴⁸Jesúsbe trenchibig køn:

—Judas, ¿Møg Misra Arrubigwan nan ashig kømui inchibelan kan muchawa trannrreendirru?— cha.

49 Inchen Jesúsba pónrrabeløbe tru treeg purainrrabigwan ashabe, nune payibelø gøn:

—Señor, ¿nam espadatøga kørriincha betamøh?— cha.

50 Inchen nømui utu møikkøsrøn tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei karuindiig megabigwan kusrmay kaluwan kelarrab lutiiichtinchibig køn. **51** Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Au, øyeebe marmøtay— cha.

Incha kaluwan katørawa, treetøwei tamarøbig køn. **52** Incha sacerdotesmeran karubelanba, misagwan karubelø kølli misaameranba, Tiuswei yau ashib pónrrabelø policíameranba nun tru sruamrrab amrrubelan trenchibig køn:

—Nabe kan niliig kui lata ñimbe espadamera góben, tsimera góben sruar werrunrrappe, ¿chindimba rreeg werrugue? cha.

53 Nabe ñimba kwalømmørig Tiuswei yau waben, kemørmuig køn cha. Inchendø yandø móimbe tru kaig maringarubig tru löstøyuig nø merrarrawa nø garub pasramisren, ñimuimburab ñim maramig ura puin gøn— cha.

Pedro Jesúswan ‘ashmiig kur’ cha isab

(Mt 26.57-58, 69-75; Mc 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

54 Incha Jesúswan kemøra, tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei yamay srua amben, Pedrobe yaptø, yaptø mendig ibig køn. **55** Incha tru yawambigu nag urra, tru bøtøgatan purramisren, Pedrogucha nømui utu wamisren, **56** kan srsrø mendig megabiibe naabilabig tøryu Pedron wai ashabe, ashib pasraptø, ashib pasraptø trenchibig køn:

—I møkkucha Jesúsba uñibiitøwein gøn— cha.

57 Inchen Pedrobe trenchib isabig køn:

—¡Paare ishuube, nagan ashibig kuitarru!— cha.

58 Inchen yanazhigutø Pedron katøgan ashabe, trenchibig køn:

—Ñigucha truilai utuigwein görreh— cha.

Inchene Pedrobe:

—¡Paare móøbel! nagan truig kuitarru— chibig køn.

59 Katø kan ura wendau gøsrøn katøgan trenchibig trenchig køn:

—Isa gómos, i møkkucha Jesúsba uñibigwein görreh cha. Kaguende nøbe galileasriitøwein gøn— cha.

⁶⁰Inchen Pedrobe trenchibig kón:
—iPaare móøbe! ñibe ni chi waminchib pasrainguen
mórmur— cha.

Inchen tru urastø Pedrobe waminchib pasramnetø, kan kallu wamaptinchibig kón. ⁶¹Inchen Señorbe keesha, Pedron ashene, Pedrobe Señor øyah taig kómørramab isuptinchibig kón: “Møi kallu wamømøwatø nan pønmayguen, ‘ashmíig kur’ chib isønrrautan” daigwan. ⁶²Inchabe Pedrobe webya, truba rruba isuig kishibig kón.

Jesús tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab
(Mt 26.59-68; Mc 14.55-65; Jn 18.19-24)

⁶³Inchen tru móguelø Jesúswan ashib srua góbeløbe nun indza ashib, kurrøb incha, ⁶⁴kabwan lusra, maløbøtø pashabe, trenchibelø gón:

—¿Mu gurragutsin góui? Namun kelarrab eshkau bøs— cha.

⁶⁵Incha trømbøig tsalø wamab, katø chineh chibelø gón.

⁶⁶Yandø tør-rraben tru misagwan karubelø kølli misaameraba, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba trubalatømisra, nømui tru Setenteelø tru maig maramigwan asha marøbelai merrab Jesúswan srua amben, ⁶⁷nømbe trenchibelø gón:

—¿Ni Cristo gótilru? cha. Namun eshkarra— cha.

Inchen nøbe trencha løtabig kón:

—Na ñimun: “Truig kur” cha, trenchibene, ñimbe kóremøwei, ⁶⁸katø na chigøben payene, ñimbe løtømøwei inchautan cha.

⁶⁹Inchen móingurrimbunøbe na, Møg Misra Arrubiibe tru maramburab marøb Tiuswei kusrmaygatø wamisrtrun— chibig kón.

⁷⁰Inchene mayeeløba trencha payibelø gón:

—¿Trube, ñibe Tiuswei Nusrkain gótilru?— cha.

Inchene Jesúsbø trencha løtabig kón:

—Ñimdøweinguen nabe truigwein gón cha chab rrendan— cha.

⁷¹Inchene nømbe trenchibelø gón:

—¿Trube, nuimburab waminchabelø mas chiwein góuin balønrrab gø? cha. Nui triitøgatøwei wamindigwan namashib mórer— cha.

Jesús Pilatoi merrab

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jn 18.28-38)

23 ¹Incha mayeeløba truyu tulundzuna basrabiibe kurra,
Pilatoimay Jesúswan srua amba, ²truyu ‘øyeeg køn, øyeeg
marøbig køn’ chib mendabelø gøn:

—I møøbe namui misagwei isuigwan kaig isubelø gønrrai
ke peemaytø chab yunømarøb, Roma maya misagwan karubig
Césarwan nam trendø an bagarab gúigwan pagaramumig
køndamba, katø nøbe tru Cristo, kan rey gurtamba indi
aser— cha.

³Inchen Pilatobe Jesúswane trenchibig køn:

—¿Nigan judíosmerai rey götirru?— cha.

Inchen Jesúsbø trencha løtabig køn:

—Nitøweinguen chab rrrendan— cha.

⁴Inchen Pilatobe sacerdotesmeran karubelanba, misaameranba
trenchibig køn:

—I møwane nabe chigucha chi kaig mariibe wetørramur— cha.

⁵Inchen nømbe masken, masken inchib, trenchibelø gøn:

—Judea birau kerriguba, maya misaameran nui kusrenaniiløtøga
ke chindi asamgaig maran cha. Galilea birausrø pølbasra, møimbe
yusrø treeg inchib arrun— cha.

Jesús Herodeswei merrab

⁶Inchen Pilatobe trunun mørabe, trencha payibig køn:

—¿Trube, nøbe galileasriig kø chindah?— cha.

⁷Inchen:

—Trusriigwein gøn— chiben,

Pilatobe Jesúswane tru Galileasrø Herodes karub waim birauig
kuin gúi ashabe, nune Herodesweimay purøørøbig køn, kaguen
Herodeskucha tru gwalømmerawane Jerusalénsrøwei waben.

⁸Inchen Herodesbe Jesúswan ashabe, truba kasraarabig køn,
kaguende mas merrabsrøwei ashimmørø inchibig købig kua.

Pøs Jesúswreiburab chigøben wamindi mørøbig kua, nøgurri
Tius maramburab mariawan mari ashig kui inchibig køn.

⁹Incha chigøben truba rruba payen, Jesúsbø chigucha kusrua
løtømuben, ¹⁰sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløbabe ‘øyeeg køn’ chib; ‘øyeeg marøbig køn’ chib,

truiløbe truba rruba trenchib truyu purrabelø gøn. ¹¹Inchen Herodesbe nui suldaumeraba Jesúswan truba kaig inchib, indzatø ashib srua gua, truba tabzheelø kenana, Herodesbe Pilatoimay katøle ørøbig køn. ¹²Tru gwalømbe Pilatoba, Herodesba tab linchibelø misrøbelø gøn, merrappe tsaleelø góbig kuig.

Jesúswan yandø kwanrrai pasrøb
(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³Inchen Pilatobe sacerdotesmeran karubelan góben, tru birau ashib karub purrabelan góben misaameran góben tulundzunønrrai wama, ¹⁴trenchibig køn:

—Ñimbe nan i mówan misaameran ke chine martrab isunrrai marøb unan chib, naimay srua amrrutan cha. Inchen nabe ñimui merrab maig kuitashchab ashchab paya ashén, nuinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur cha, tru ñim ‘oyeeg, oyeeg kalø marøptiig køn’ chib pønrraigwane. ¹⁵Katø Herodeskucha chi maramgaig kui asha, katøle nøbe namuimaytøwei ørin gøn cha. Ñimguen ashke cha, ke kwanrraingatig maramdiibe chigucha chi kaig mariibe kaagøn cha. ¹⁶Trekkurri nun ichaguchabe, elatchab—chibig køn.

¹⁷Fiesta gwalømmerawane Pilatobe kan merrarrawa keerig pasrabigwan inrrai elatsamig nebubig køn. ¹⁸Inchen mayeeløba trenchib trashib mendabelø gøn:

—iØigwane patsøgay! cha. iBarrabáswan inrrai elachi!— chib.

¹⁹Pøs, tru Barrabásbe tru kailan keerinug pasrappe, tru Jerusalén ciudayu misaameran pera kaig marøb kurrikkurrimba, katø kweetsikkurrimba merrarrawa keerig pasrabig købig køn. ²⁰Incha Pilatobe Jesúswan elatchab isua, katøyug nømun waminchen, ²¹nømbe mas mur trashibelø gøn:

—iKurusyu mesrø! iKurusyu mesrø!— chib.

²²Inchen pønmayyu Pilatobe gatø trenchibig køn:

—¿Chindimba oyeeg martrainchigue cha? ¿I móøbe chi galø mara basra? cha. Kwamnegatig maramdiibe nuinuube chigucha chi kaig mariibe nabe wetørramur cha. Ichaguchabe, inrrai lelatchab—chibig køn.

²³Inchen nømbe:

—¡Kurusyu mesrø, mesrø!— chib, mur trashib miab góptø, nøm maig marøg kui indigwan treeg martrab uta bønrramisrøbelø gøn. ²⁴Inchen Pilatobe tru nøm miaigwane treeg kørnra i kørørmarøbig køn. ²⁵Incha tru misaameran pera kaig marøb kurrikkurrimba, katø kweetsikkurrimba tru kailan keeri yau pasrab mowan nøm elatchai miaigwan, trunun inrrai elacha, Jesúswane nømun maig marøg køben martrai tranøbig køn.

Jesúswan kurusyu mesramsrømay srua ambub (Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶Yandø Jesúswan kurusyu mesrønrrab srua amba, kan Cirenesrø móg, Simón daig, nøørørsøngurri arruben, nun kemørabe, kuruswan mutøsra, Jesúswel wendautø merranøbelø gøn.

²⁷Inchen misaamerá truba nu mendig amben, truba yam ishumburmera nun isua wamamøra kishib, isuilø trashib amrruben, ²⁸Jesúsbø nømun ashabe, trenchibig køn:

—Jerusalén ishumburmera, nan isua guishmøtø, ñimuyasiiba, ñimui uregweyasiiba isua kisay cha. ²⁹Kaguende kwalømméra attrun cha, øyah tamig: “Ureg tøgagønrrab gaimabelø, mana patsø gwanriig kømeelø góbelø, mana urekka gua mutsøsrøb nørrøranmeelaimbe mayanguen tab gúilø gøn” dailø góraig. ³⁰Katø misaamerabe nørrø tunmeran: “Namuim bala itøgørrørray” chib, shush tunmerane: “Namun itøgasrørray” chib mendønrrun cha. ³¹Kaguen étsøg tusrwanguen øyeeg marøbeløbe, mas mulwane chitø martrerah?— chibig køn.

³²Katø pagatø kaig marøbelangucha Jesúsba guegøtø kwetchab srua ambubelø gøn.

Jesúswan kurusyu mesrøb

³³Incha kanbalø Calavera tainug puabe, truyu Jesúswane kurusyu mesrøbelø gøn, tru pagatø nileelangucha, kanun kusrmay, kanun atsimaygatø. ³⁴Inchen Jesúsbø trenchibig køn:

—Nai Møskai, nømun ulø baymø, pesannanrigg cha. Kaguende nømbe chi marermabguen isumøn— cha.

Inchen suldaumerabe Jesús kewagúilan suerte gucha, pirishibelø gøn. ³⁵Inchen misaamerá truyu ashib góben, tru

ashib karubelø gobenguen Jesúswan indzatø ashib trenchibelø gøn:

—Kanelanma kaigyugurri wersabiibe nøasiitøwei pinaarrubash cha, nø tru Cristo, Tius Lawa Wesruig kuabe.—

³⁶Inchen suldaumeragucha indza ashib, kochiibiwan mutchai yuuløb kemallabe, ³⁷trenchibelø gøn:

—iÑi tru judíosmerai rey guabe, kwamønrrab ñitøwei chigøben mar!— chib.

³⁸Inchen Jesús megaim balagucha kan pørig mesraig megabig køn, griegomay góben, latínmay góben, hebreomay góbengue:

IIBE JUDIOSMERA TRU REY GØN

chibig.

Jesúsba, tru pailø kailøba

³⁹Inchen truyu melsraig melabeløgucha kane trenchib tsalø wamabig køn:

—¿Ñibe tru Cristo gømøtirru? cha. iKwamønrrab ñitøwei chigøben mara, namungucha treetøwei martra!— cha.

⁴⁰Inchen kane tru katøganun namig trenchibig køn:

—Ñigucha treegutøwei mesraig megabendø, ¿ñungan Tiuswan kørig kømuitarru? cha. ⁴¹Kaguende nambe øyeeg marig melappe melsrambuawei melsrai meler cha. Kaguende nambe kaig marimburø øyeeg melambuawei móra meløben, trune i móøbe chigucha chi kaig marig kømøn— chib.

⁴²Inchabe Jesúswan trenchibig køn:

—Jesús, ñi ashib karub wamigwan ñi ashib karub pølbasrabe, nan isurrunrrig— cha.

⁴³Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nabe ñun cierton trendamønrrun cha: Møindøweinguen naba purø tabzhiisrø wanrrabguen— cha.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴Inchen yandø kwaløm døbøtag køsrøn góben, tre uraskurri maaben las treskatig pirau ørøba løstiig kørrømisren, ⁴⁵pørrbe løtsøraben, Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab søtø mesraig megabiibe tøbøtakkørrab kølsrøbig køn. ⁴⁶Inchen Jesúsbe mur trashib trenchibig køn:

San Lucas 23.45

—Nai Møskai, nai espíritun ñui tasku tranar— chib.
Trenchabe yandø isrømuptinchibig køn.

⁴⁷Inchen tru Roma suldau cielan nø garubiibe øyeeg
purayaigwan ashabe, Tiuswan trenchib truba tabig waminchibig
køn:

—I møøbe, isa gømø, sølgandø tabig uñibig kuin gøn— chib.

⁴⁸Inchen maya misaamera øyeeg purayailan truyu ashib
pønrrabeløbe, truba isub nømui pechondø kurramørøb truyugurri
ambubelø gøn. ⁴⁹Inchen mayeelø Jesúswei asiiløba, ishumburmera
Galileasrøngurri nui mendig amrrubeløbabe yabsrøngurrindø ashib
pønrrabelø gøn truyu treeg puraiben.

Jesúswan sørig

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰Kan mög José taig Judea birau Arimatea pueblosriig købig
køn, truibe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai utuig
truba tabig, katø sølgandø uñibig. ⁵¹Katø tru Josébe Tius nø ashib
karub wainuguigwan muniirabigwein guabe, tru Setenteelø maig

maramigwan asha marøbelø ‘øyeelø martrab’ chib kørromara pønsraigwanba, nøm chi mariilanbabe chi tab gømui asig køn.

⁵²Incha nøbe Pilaton ashchab ya, Jesúswei asrwan miawa,

⁵³kurusyugurri pinøsrawabe, kan lino llensutøga kirra, peñayu søramig trab lalig munguen søriimig pasrabigu sørabig køn.

⁵⁴Katø judíosmerai isram gwaløm tru sabadoweyasig tamaram gwaløm maaben gøbene, yandø tru sabado gwaløm pumibe ke pølbasramitø balabig køn.

⁵⁵Inchen ishumburmera Jesúswan Galileasrøngurri mendig amrrubeløbe nømgucha mendig amba, sørigwan ashib, Jesúswei asrwan mandø wayigwan ashib inchibelø gøn. ⁵⁶Incha nømbe katøle ambabe, may irrabzheeløba, srølameløba tamarabe, tru maig maramigwan martrai Moisés maig karuig køben, tru sábado gwalømbe israelø gøn.

Jesús øsiiraig

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jn 20.1-10)

24 ¹Srø rrune pølbasrøb gwaløm tru ishumburmerabe ullarbatø løtsøzhig søriinuumay amrrubelø gøn, nømui may irrabzheelø nøm tamariilan srua. Inchen nømba katøgan ishumburmeragucha amrrubelø gøn. ²Incha nøm truyu pua, ashene, tru sørinug kasraig sruube yandø truyu gømø, malsrain tsuptinchen, ³nømbe kebambabe, Señor Jesúswei asrwane kalaptinchibelø gøn. ⁴Inchen, treeg køben, kwaariilø chinhabguen gaima bønrrøbene, møimbe pailø møguelø, tør bilabelø kewar, nømuim bulu pønrraptinchen, ⁵nømbe kørig køptø malømeran pirausrøngatig kebachen, tru møgueløbe trenchibelø gøn:

—¿Nimbe øsiguigwane kwailai utube chindimba lague? cha.

⁶Yube mu gaagøn cha. Katø øsiiraig køn cha. Nø Galileasrø uñib urassrøwei ñimun maig wamindiilan isuy chibelø gøn, ⁷tru nø øyeeg taigwan: “Na, Møg Misra Arrubigwane kaig marøbelai tasku tranig kømig nebuben, kurusu mesrøben, pøn gwalømyube katø øsiiranrrun” daigwan.—

⁸Inchen ishumburmerabe Jesús chi wamindiilan isua,

⁹sørinukkurri katøle amrrua, tru onceelanba, katø mayeelanba maig purayaigwan kerrigu eshkabelø gøn. ¹⁰Inchen tru chi purayaigwan tru Jesús nøashib karua øriilan eshkab ishumburmerabe ilø gøbelø gøn, María Magdalenaba, Joanaba,

Jacoboi usri Maríaba, katøgan ishumburmeraba.¹¹ Inchen nómune tru ishumburmera wamindiibe ke ka indzøkken gónrraptiig mørøraben, nómbe kóremelø gón.

¹²Inchendøgucha Pedrobe sòriisrømay ashchab luløb ya, sòrinug trarraashene, tru kirra sòrig llensumeratø waraptinchen, treeg purayaigwan ashabe, ‘kan øyeebe maig kermab’ truba kwaarig, yamay ibig kón.

Jesús Emaússrømay ambi mayu arrub

(Mc 16.12-13)

¹³Inchen tru gwalømdøwei pailø Jesúswan lincha amøñibelø gøbeløbe Emaús taig pueblosrømay ambubelø gón, Jerusaléngurri once kilómetrosburab ambiisrø,¹⁴ tru purayailan nømdø kerriguuh waminchib.¹⁵ Inchen nóm waminchib payiyab ambub pønrramnetø, Jesúsbø nøashib kemalla, nømba ib mendøben,¹⁶ nómbe nómui kabmerabe kasrailø latailø gua, nune mu güinguen nebua ashmeelø gón.¹⁷ Inchene Jesúsbø trencha payibig kón:

—¿Ambub pønrrappe, ñimbe chiwan waminchibrre amgue?— cha.

Inchen nómbe pønrramisrøppe, isubiitø ke maløguen mindiilø gøbig kón.¹⁸ Inchen møikkøsrøn, Cleofas taibe, nune trenchibig kón:

—Møin gwalømmerawan Jerusalén chi purayaigwan mayeeløba wammøra gøben, ¿ke ñitøgan wammørmíig truyu arruatiig pua tsutirru?— cha.

¹⁹Inchen Jesúsbø:

—¿Chi burayah?— cha payen, nómbe trenchibelø gón:

—Nazaretsrø Jesúswieimburaab waminder cha. Truibe Tius maig karuigwan kan eshkabig, nui mariiløyu, nui wamindiiløyu maramburab marøbig købig kón cha, Tiuswei merrab lata, katø maya misagwei merrab lata.²⁰ Inchen truigwane sacerdotesmeran karubeløba, namun ashib karub purrabeløba kurusu mesra, kweetsig kónrrai tranan cha.²¹ Nam isuppe, Israel maya misagwan kaigygurri wesranrrabiibe nøwein gónrraitamab isua muniiraig købig kón cha. Møimbe yandø kweetsig pøn gwalømguen burayan cha.²² Inchagucha namui utu ishumburmerabe namune kwaarøsrøtan cha, tru ullarbatø sòriisrø ashchab ambubeløbe.²³ Incha nui asrwan wetørramuig

kuig kóppé, namune trenchib amrrubelø gón cha, nómune: “Angelesmera kenamisra: ‘Jesúsbe øsig unan’ chitan” chib.

²⁴Inchen mœilögøsrøn namui lincha amøñibelø sôriinuumay amba, ishumburmera maig eshkaig treeg wetørrabwei inchendø, Jesúswane ashmuin gón— chibelø gón.

²⁵Inchene Jesúsbe trenchibig kön:

—iÑim gúi, chugúinguen mørmeelø! cha. iTius maig karuigwan eshkabelø chi wamindiilan korenrraptøgucha ke yaandø, yaandø amøñibelø gón! cha. ²⁶¿Nui tørguegwalmabigu nø wamnug kebimøwatø, Cristogan øyeeløyumerrig trømbøig marinab purayamig palømuig kuitarru?— cha.

²⁷Incha nøbe tru Moisés pøriiløyugurri pølbasra Tius maig karuigwan eshkabelø pøriiløyu chishtø eshkab pureb ya, Tiuswei wamyu nuimburab waminchibig pørig pønrrabelan kerriguba øyeeg kön cha nómun eshkabig kön.

²⁸Incha tru Emaús pueblosrø pub ambabe, Jesúsbe nui maywan ke merrabmisra, ib inrrab lataig inchen, ²⁹nómbe ke korrømisri ashchab inchibelø gón. Inchabe trenchibelø gón:

—Namba korrømisr cha. Kaguen yandø maaben góben, yandø pilliranrraindan— cha.

Inchen Jesúsbe nómbo korrømisrtrab kebya, ³⁰nómbo mishatsigu wawabe, pirriwan muta, Tius Møskawan ‘mayanguen pay’ cha, pirishabe, nómun srørrøbig kön. ³¹Inchen nómbe Jesús kui nebua ashiftindinaben, Jesúsbe waitø kenamuptinchibig kön. ³²Inchen nómbe kangurrin gangurri trenchibelø gón:

—Au yamba, nø namun maysrø Tiuswei wam pørig pønrrabelan øyeeg kön chib eshkab arrubene, namune namui manrraube ke nøs, nøs indig kómøh— cha.

³³Inchen nómbe tru urastø Jerusalénmay katø amba, trusrømbe tru once Jesús kusrenanøb pera uniiløba, truyu nómbo lincha purrabeløba tulaamba purrabyuh pubelø gón. Inchen truyu purrabeløbe trenchibelø gón:

³⁴—Isa gómos, Señorbe katø øsiirain gón cha. Incha Simónwan kenamisrin gón— cha.

³⁵Inchen tru pailø pubeløbe maysrø maig purayaigwan kerrigu eshkabelø gón, katø Jesús pirriwan pirishiben, yandø nø gúi nebua ashiftindigwanba.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan kenamisrøb

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jn 20.19-23)

36 Inchén nøm tru waminchib purramnetø, Jesúsbe nømuin døbøtag pasramisrøb:

—Ñimun chi isumgaig, tab gøn— chibig køn.

37 Inchén nømbe kwariilø truba kørig kuilø kan møsigwan asermab isubelø gøn. **38** Inchén Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kørig kui inchigue? cha. ¿Ñimui manrraube chindimbarre na gómuítamab isugue? cha. **39** Nai tasiímeranba, srøbmeranba asay cha. Peg kømø, natøwein gur cha. Nan katørab ashib inday chibig køn. Kan møsiibe yaungawei, ni tsutsikkawayig køn cha, ñim nan asi lataig kømø.—

40 Incha iigwan chab rrenchabe, tasiímeran srøbmeran eshkab kenamaren, **41** nømbe kasrag købiyah kan øyeebe maikkermab kwaarøbiibatø, katøgucha køremø srø bønrrøben, Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñimbe yu chigøben mamig tøgagømøgueh?— cha.

42 Inchén nømbe nun peskau biti tsirigwan srørren, **43** nøbe uta, nømuí malau mabig køn. **44** Inchabe trenchibig køn:

—Na ñimba uñippatøwei nabe ñimun ilan wamindig køn cha, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyu lata, Tius maig karuigwan eshkabelø pøriiløyu lata, Salmosyu lata naimburab waminchibig pønrrabiibe truyu maig taig kerriguuh treeg nebunrrabig køn— chib.

45 Incha nømune Tiuswei wamwan pørigwan tørgandø øyeeg kuitamab isunrrai nømuí isubigwan kura, **46** nømune trenchibig køn:

—Øyah chibig pørig pasran cha, Cristobe trømbøig marinab megamig nebuben, pøn gwalømyube kwallai utugurri katø øsiiraben, **47** mas kaig marmønrrab isua møramigwanba, nømuí kaig mariilan ulø baymø pesannailø gó migwanba nui munchiyu eshkab kusrenanamig kørrai Jerusalénsrøngurri pølbasra, chu birausreelandøgucha kerriguba. **48** Inchén møi øyeeg purayaigwan ashibeløbe ñim gøn chibig køn. **49** Au, nai Møskai trannrrab misra kørromisrigwane nabe øramønrrun cha, ñimuim bala. Inchendø ñimbe yu Jerusalén ciudayutø ka górrømisray cha, maramburab marøbig srømbalasrøngurri arrua, ñimun pinøbulamnegatig.—

Jesús srømbalasrømay nebib
(Mc 16.19-20)

50Incha Jesúsbe ciudayugurri wambig Betaniasrøngatig nui kusrenanøb pera unilan pera ya, tasiimeran kusuabe, nømuimburab ‘mayanguen tabig könrrain’ chibig kòn. **51**Incha trenchib pasraimaytø nømuim bulugurri tarømisren, nune srømbalasrømay srua yaig kòn. **52**Inchen nømbe Señorweimburab truba tabig wamincha, Jerusalénmay katø truba rruba kasrag amba, **53**nømbe chu uragucha Tiuswei yau Tiuswan tabzhig waminchib góbelø gòn.

San Juan

Wambe kan mög misrig

1 ¹Chigucha gaabenbatø tru Wambe manawei pasrabguen inchibig køn. Tru Wambe Tiusba basrøben, katø tru Wambe Tius købig køn. ²Tru Wambe srøsrøgurri Tiusba basrabig købig køn. ³Tiusbe chiwandøgucha marøppe, tru Wamgurriwei mariq kön. Inchen chitøgucha Tius mariilø pønrrabiibe, tru Wamgurrin gømíibe chigucha mariilø kaagøn. ⁴Øsig kømibe nuinug basrøben, tru øsig kømig pasrabiibe mayeelayasig tør góbig køn. ⁵Inchen tru tørbe løstøyu piløben, tru tørwane løstiibe chinchaguen kasrønrrab gaimaig kön.

⁶Kan mög købig kön, Tius karua ørig, truibe Juan daig, ⁷tru maig kuigwan waminchabig. Nøbe tru tørweimburab maig kuigwan waminchen, nøgurri mayeeløba korenrrai. ⁸Juanbe nøashib tru tør gømøtø, tru tørweimburab maig kuigwan ka waminchaptø arrig købig kön. ⁹Tru tør ciertonig maya misagwan pilabiibe yu pirau kebarrub arrubig kön.

¹⁰Inchen truibe yu pirau pasrøben, katø Tiusbe pirøwan truikkurri marig kuindøgucha, pirau misaamerabe nune mu gúingu en ashmuig købig kön. ¹¹Trendø nuinuumay nøbe arrubendø, nui misaamerabe utømøtø, kaasig kön. ¹²Trune mutøgucha nun kashmø, utab, nui munchiyu kørebeline Tiuswei ureg misra pønrramig kørnrai tranig kön. ¹³Truiløbe yu pirau maig kal-labelø góben treeg kal-lawar gømøwei, ureg tøgagug köben tøgagúig ureg latailø gómenwei, katø mówei isuig maig köben, trumay gømøtø, Tiusweinug kal-lawar gøn.

¹⁴Tru Wambe kan mög misra, namui utu unig købig kön. Inchen nambe tru nui tørguegwalmabigwan tab asig købig kön, tru

Møskaweinukkurri arrubig Kandø Nusrkawei ka yandø tab indiiba, ciertoniibatø netsigwan. ¹⁵Juan truigweimburab maig kuigwan eshkappe, trenchib waminchibig kòn:

—Iig kòn cha, tru na øyah taig köbiiibe, nai wendau arrubiibe, na lataguen gómos, nöbe purø nuig kòn cha, kaguende naguen kómowatø, nómerrig köbig kua.—

¹⁶Kaguende tru chigucha palomíig nui tab indigugurri nambe mayeeløba tru ka tab indigwane srøig, srøig itø uter. ¹⁷Tru maig maramigwan martrai pørigwane Moiséskurri tranig köbig kòn. Inchen tru ka yandø tab indiiba, newan ciertoniibabe Jesucristogurri arrig kòn. ¹⁸Tiuswane mugucha managuen ashmuinrrun. Inchendø nui Kandø Nusrkai Tius, managucha Møskaweim bulu trag lincha basrabig, truig namun kenamaran, Tiuswan ashibelø gónrrai.

Juan Bautista Jesucristoimburab waminchib
(Mt 3.11-12; Mc 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹Iig kòn, tru Jesúsweimburab maig kuigwan Judíosmeran Juan eshkaig. Judíosmerabe Jerusalénsrøngurri sacerdotesmeranba, levitasmeranba karua ørøbelø gón, Juanwan: “¿Nibe mu gugu?” cha payrab. ²⁰Inchen Juanbe sørømø, maig kuigwan eshkab, masken maig kuigwan kelarrab eshkaig kòn.

—Nabe Cristo gómur— chib.

²¹Inchen nömbe katøle payibelø gón:

—Trube, ¿mu gugu? cha. ¿Kabe Tius maig karuigwan tru eshkabig Elíasteh?— cha.

Inchen Juanbe:

—Tru gómur— chibene, nömbe payibig bayibelø gón:

—Trube ñigan, ¿Tius maig karuigwan tru eshkabig kòtirru?— cha.

Inchen nöbe:

—Kah— chibig kòn.

²²Inchen:

—Trube, ¿mu gugu? chibelø gón. Kaguende nambe tru namun karua ørøbelan eshkamig kòn cha. Trube, ¿ñuimburappe, ñibe mu gur chinrragu?— cha.

²³Inchen nöbe trenchibig kòn:

—Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trashibig, truig kur cha: “Señorwei maywan ølgandø kuray” chib, tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaías maig taig treekke.—

²⁴Inchen tru Juanwan payrrai karua ørøbeløbe fariseosmera gøbelø gøn. ²⁵Tru karua øriiløbe trenchib payibelø gøn:

—Trube, ɿmisagwan chindimba piu umbu ulsrøbig kugu cha, Cristo gømøwei, Elías kømøwei, Tius maig karuigwan tru eshkabig kømøwein gøbendøbe?—

²⁶Inchene Juanbe trencha løtabig køn:

—Nabe pitøga pi binøbulrrai ulsrøbig kur cha. Inchendø ñimui utube, ñim asiimíig, kan mugøsrøn pasran cha, ²⁷tru nai wendau attrabig. Nabe trunune nui alpargatisyu tsiwanguen pichib pasramig truburab gømuinatan— cha.

²⁸Øyeelø kerrigu pureppe, Betaniasrøn burayaig køn, Jordán bi ambøgatøsrø, tru Juan misagwan piu umbu ulsrøb uniisrø.

Jesús, tru Tiuswei Ubisha-unø

²⁹Indiibe gatø gwaløm Juanbe Jesús nuim bulumay pub arri ashabe, trenchibig køn:

—Asay cha, iibe Tiuswei tru Ubisha-unø piraelø kaig mariilan kerranrrabig køn cha. ³⁰Iig køn, chibig køn, tru na øyah taig: “Nai wendau attrab møøbe na lataguen gømø, mas nuig køn cha. Kaguende naguen kømówatø, nøbe manawei købig kuig køn” cha. ³¹Natøweinguen nabe nune mu gói ashmíig kuig køn cha. Inchendø Israel misaameran mu gói nebua ashchai kenamartrab, misagwan piyu ulsrøb arrur— cha.

³²Katø Juanbe maig kuigwan trenchib eshkabig køn:

—Nabe Espíritu Santon kan paloma lataig srømbalasrøngurri kørraarrua, nuim bala pasramisri ashar cha. ³³Inchen nabe katøgucha nune mu gói ashmuig køn cha. Inchen misaameran pitøga binøbulrrai piu ulsrønrrai nan Karua Ørøbøibe trendaig købig køn cha: “Tru ñi ashen Espíritu Santo nuim bala kørraarrua, pasramisrinabig, truig kønrrun cha, Espíritu Santotøga pinøbulrrabiibe.” ³⁴Inchen nabe yandø trunun nai kaptøga asha, truibe Tiuswei Nusrkain gói nabe eshkabig kur— chibig køn Juanbe.

Jesúswei kusrenanøb pera uniiø srøsreelø

³⁵Katø gwaløm Juanbe tru nui mendig amøñibelø parba gatøle truyu pasrøwabe, ³⁶Jesús pureb pasrai ashabe, Juanbe trenchibig køn:

—Au, asay cha, øibe Tiuswei tru Ubisha-unø gøn— cha.

³⁷Inchen tru Juanwei pailø mendig amøñibeløbe tru trendaigwan mørabe, Jesúswei mendig ambubelø gøn. ³⁸Inchen Jesúsbe keesha ashá, nui mendig amrrui ashabe, trenchibig køn:
—¿Chi lague?— cha.

Inchen nømbe trenchibelø gøn:

—¿Kusrennøbig, chu wabig kugu?— cha.

³⁹Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Ashchab amrruy— cha.

Inchen nømbe amba, chu wabig kui ashabe, tru gwalømbe truyu nøba kørromisrøbelø gøn, kaguende yandø las cuatro lutau góben.

⁴⁰Tru pailø Juan wamindigwan mørøbelø Jesúswei mendig ambubeløbe, kane Simón Pedro nuneg Andrés købig køn. ⁴¹Incha Andrésbe nuneg Simónwanmerrig lanrrab ya, wetørrawabe, trenchibig køn:

—Nambe si, Mesíaswan wetørrer— cha, (Mesías chippe, Cristo taig).

⁴²Incha Andrésbe Simónwan Jesúsweisrømay pera iben, Jesúsbe Simónwan ashabe, trenchibig køn:

—Ñibe Simón gøn cha, Juanwei nusrkai. Inchendø møimbe yandø Cefas taig kørnrrun— cha, (trenchippe, Pedro cha wamig).

Felipenba, Natanaelwanba Jesús wamab

⁴³Katø gwaløm Jesúsbe Galilea birausrømay inrrab isua, Felipen wetørrawabe, trenchibig køn:

—Nai mendig attra— cha.

⁴⁴Tru Felipebe Betsaida pueblosriig købig køn, tru Andrésba, Pedroba waraisriig. ⁴⁵Inchen Felipebe Natanaelwan lanrrab yabe, trenchibig køn:

—Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriguba, katø Tius maig karuigwan eshkabelø pøriguba, truiløyu nuimburab pørig pasrab mówan nambe wetørrer cha. Truibe Nazaret puebloyu Joséwei nusrkai, Jesús køn— cha.

⁴⁶Inchen Natanaelbe trenchibig køn:

—¿Nazaretkurringan chi tappaig webattraitarru?— cha.

Inchen Felipebe trenchibig køn:

—Trube, ashchab amø bøs— cha.

⁴⁷Inchen Jesúsbe Natanael kemallib arri ashabe, trenchibig køn:

—Øibe si, isa gømø, israelita góo asamdiig kón cha. Nuinuube treeg kóonmab ashchaindø indiibe chigaig kón— cha.

⁴⁸Inchene Natanaelbe trencha payibig kón:

—¿Nane treeg kuimbe mandø incha ashku?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Felipeguen ñun wamømøwatø, ñi higuera tusr umbusrø wabenwei nabe ñun asig kón— cha.

⁴⁹Inchen Natanaelbe trenchibig kón:

—Kusrennøbig, ñibe Tiuswei Nusrkai, Israel misagwei Rey gón— cha.

⁵⁰Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—¿Na ñun: “Higuera tusr umbusrø waben ashar” cha, na trendaimba, ñigan nan kóretirru? cha. Øyeetø gømø, purø nørreeløguen ñibe ashchabguen— cha.

⁵¹Incha katø Jesúsbe trenchibig kón:

—Pøs nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Srømbalabe kurim basrøben, Tiuswei ángelesmerabe Møg Misra Arrubigweinukkurri nebambub, katø nuimay kórrørrub, inchib góben ñimbe ashchabguen— cha.

Caná pueblosrø kasharab

2 ¹Pøn gwalømyu Galilea birau Caná puebloyu kasharab góben, Jesúswei usrimbe truyu wabig kón. ²Inchen Jesúswanba, nui kusrenanøb pera uniilanba, truilangucha kasharab yaumay linchab amrrunrai eshkaig kóbig kón. ³Inchen vinobe patsaptinchen, Jesúswei usrimbe trenchibig kón:

—Vinone chab patsøgain gón— cha.

⁴Inchen Jesúsbe løtappe trenchibig kón:

—Ishug, ¿nane chindimba iigwan maringarunrrab inchigu? cha. Kaguende na treeg maramig urabe pumø srø gón— cha.

⁵Inchen usrimbe truyu mendig melabelan trenchibig kón:

—Nø maig chiben, trunun treeg maray— cha.

⁶Truyube srug kótsømera seis pønrrabig kón, judíosmera tru nøm kaig marigwan chish misramigweyasig pi usrøb tøgagúilø. Tru kótsømerabe setenta, kabe cincuenta litros kebelø góbig kón.

⁷Inchen Jesúsbe tru pirishbelan trenchibig kón:

—I kótsømeran pi netsøganay— cha.

Inchen netsøzheelø netsøganen, ⁸Jesúsbe trenchiptinchibig kón:

—Møimbe lamø truyugurri wesrawa, tru novios yau chi maramigwan ashib pasrabigwan srua amba, tranay— cha.

Inchen nømbe treeg marøbelø gøn. ⁹Inchen tru ashib pasrabiibe tru pibe vino misrigwan mucha mørendø, chugurri srua amrruimbe ashmīig kön. Truyu purugub pønrrabelø truiløbe asha góbig kön, piwane nøm wesraig kua. Inchen truyu ashib pasrabiibe tru novion wama, ¹⁰trenchibig kön:

—Mutøgucha srøsrøbe tab vinon sørrøbelø gøn cha. Inchen yandø tru linchai eshkailø lincha purrabelø tsabø muchene, tab vino gómfígwan ka srørrøbelø gøn cha. Trune ñibe tab vinon móingatig esegain gøn— cha.

¹¹Iig, tru srøsrøzhiitø Tius nøba pasrain gúi asha gønrrai Jesús pølbasra mariibe Galilea birau Caná pueblosø marig kuig kön. Tru

treeg mariitøga nui tørguegwalmabigwan ashchai kenamaren, nui kusrenanøb pera uniiløbe nun kørebelø gøn.

¹²Inchen øyeelø chab puraiben, Capernaum pueblosrømay ambubelø gøn, Jesúsbe nui usrimba, nui nuneløba, nui kusrenanøb pera uniiløba. Incha truyu mam gwalømdø warabelø gøn.

Tiuswei yawan Jesús chish marøb
(Mt 21.12-13; Mc 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³Yandø tru judíosmerai Pascua Fiestan maramig pub lutau góben, Jesúsbe Jerusalén ciudasrømay ibig køn. ¹⁴Inchen Tiuswei yaube móimbe waaramera góben, ubishamera góben, palomamera góben yanøbelø purrai ashib, katø misagwan an yunømarøbelø góben purrai ashibig køn. ¹⁵Incha trunun ashippe, Jesúsbe ichabetamig kan latigo mara, mayeelanba tru Tiuswei yaugurri webetabig køn, tru nømui ubishameranba waarameranbañau. Incha tru an yunømarøbelai anwane pirau wiita, mishatsiimeran utsøbetabig køn. ¹⁶Incha tru paloma yanøbelane trenchibig køn:
 —lilane yugurri wesruy cha. Nai Møskawei yawane kan penab, yanøb indi ya maramig kømøn— cha.

¹⁷Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe Tiuswei wamwan pørigu trenchibigwan isuptinchibelø gøn: “Ñui yabe ñuindø gønrraimab isuptø, nane ke chindamdø gótan” chibigwan.

¹⁸Inchen judíosmerabe trencha payibelø gøn:
 —¿Ñi øyeema mariibe, Tius ñiba pasrain gúi asamibe namun chi guenamartrunrragu?— cha.

¹⁹Inchene Jesúsbe kusrub løtappe trenchibig køn:
 —I Tiuswei yawan pøtiitsay cha. Inchen nabe pøn gwalømyutø katøyug mara pasramønrrun— cha.

²⁰Inchene judíosmerabe trenchibelø gøn:
 —Tiuswei yawane marøb meløwa cuarenta y seis añosyu chab marig købig køn cha. ¿Ñigan pøn gwalømyutø kusranrrurmab isutirru?— cha.

²¹Jesúsbe tru Tiuswei yawan waminchippe, nui asrwan wamindig kuig køn. ²²Inchawei Jesús katøyug øsiirabene, nui kusrenanøb pera uniiløbe tru nø trendaigwan isua, Tiuswei wamwan pørigwanba, Jesús nø maig wamindigwanba kørebelø gøn.

Jesús mayeelan newan ashibig

²³Jesús Jerusalén ciudasrø Pascua Fiestayu wabene, møyilögøben, truba nu, nui munchiyu korebelø gøn, Tius nøba pasrain góu asamig nørreelø nø mariilan ashabe. ²⁴Inchendø Jesúsbe ka isatø inchib pønrrai asha koremig køn, kaguende nøbe mayeelan mailø góuigwan asha basrøwa. ²⁵Katø misagweimburab øyeelø gøn cha, mu eshkam balaim basrømig køn, kaguende nøbe nøashib misaamera maig isubelø góuigwan tørguelarrab asha basraig kua.

Jesús Nicodemoba waminchib

3 ¹Kan fariseo Nicodemo taig købig køn, judíosmerai utu nø garub móeg. ²Truibe Jesúsweimay yem ashchab arruabe, trenchibig køn:

—Kusrennøbig, ñibe kusrenanøbig Tiusweinukkurri arruaig kui asha guer cha. Kaguende mugucha Tius maramburab mariilan asha gønrrai martrab gaiman cha, ñi mari lataibe, Tius nøba basrømubene.—

³Inchene Jesúsbe løtappe trenchibig køn:

—Nabe ñun isa gómos, cierton trendamønrrun cha: Katøyug srøig kal-lamíibe Tius nø ashib karub waisriigwan ashchab gaimanrrun— cha.

⁴Inchen Nicodemobe payibig køn:

—¿Kan móeg yandø kølig misra, katøyube mandø incha kal-layasamø? cha. ¿Kabe katøyug usrai patsau kebinrrautah cha, katøyug kal-lanrrab?—

⁵Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñun isa gómos, cierton trendamønrrun cha: Pigurrimba, Espíritu Santogurrimba kal-lamíibe Tius nø ashib karub wainug kebinrrab gaimanrrun cha. ⁶Møskalögurrin gal-labiibe, misag maig køben treetøwein gøn cha. Inchen Espíritu Santogurrin gal-labiibe, espíritu maig køben treetøwein gøn cha. ⁷“Mayeelø katøyug srøig kal-lamig køn” cha, na trendaigwan, kan treebe maig kermab isub kwaara ashmøta chibig køn. ⁸Isig ichibiima muba góben itsan cha, wanrimbe mórendø, chugurri arri mórmuwei, ni muba yai mórmuwei indan cha. Øyeetøwein gøn chibig køn, mayeeløba Espíritu Santogurrin gal-labeløbe.—

⁹Inchene Nicodemobe katøyug payibig køn:

—¿Treebe maig könrrab góh?— cha.

¹⁰Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—¿Ni Israel misaamerai utu kusrennøb móg kóbendø, ñigan øyeelan chigúi mormiig kótirru? cha. ¹¹Nabe ñune isa gómos, cierton trendamónrrun cha: Nambe maig kui asha waminchib, katø namashib namui kaptøga asigwan waminchen, nam eshkaigwan ñim utómøn cha. ¹²Na yu pirau chine pónrrabelan waminchen, ñim trununguen kóremuibe, trube ısrømbalasrøn bónrrabelan waminchene, chincha kórenrrague? cha.

¹³'Srømbalasrømaybe mugucha nebimuben, tru srømbalasrøngurri kórraarrubig, tru Møg Misra Arrubiitøwei nebyan cha.

¹⁴'Moisésma mu misag warab waraimønug tsandzøn ulwan tsigu mesra kusruibe, øyeetøwei tru Møg Misra Arrubigwangucha mesra kusraig kómgig palónrrab góen cha. ¹⁵Mutøgucha nun kórebiibe tru managatig øsig kómgwan tøgagónrrai.

San Juan 3.14

Tiuswei undag købig maya misagweyasig

¹⁶ Tiusbe yu pirau misagwan truba rruba isua undag köptø, nui kandø Nusrkawanguen tranig kön cha, møikkøben nun korebiibe kaigyu kebeña pinab pinømøtø, masken managatig øsig kømigwan tøgagønrrain cha. ¹⁷Kaguende Tiusbe nui Nusrkawan yu piraumay øroppe, yu pirau misagwan kaigyu pønrrønrrai pønsrønrrab gømøtø, masken nøgurri yu pirau misaameran kaigyugurri wesranrrai ørig kön cha.

¹⁸ Tiuswei Nusrkawan korebigwane kaigyu pasrønrrai pasrimíig køben, trune nui Nusrkawan køremíigwane manaweinguen kaigyu pasrønrrai pasrikken gøn cha, kaguende Tiuswei kandø Nusrkawai munchiwan koremuikkurri. ¹⁹Inchen tru kaigyu pønrrønrrai pønsrøppe, treekkurrin gøn cha: tru tørbe piraumay arruben, misaamerabe tørwan gømø, løstiigwangøba undaarabelø gøn cha, kaguen nømui mariiløbe tabig kømø, kailø gúikkurri. ²⁰Mutøgucha kaig marøbiibe tørwane ashig kømub, tsalø gúinchib, tøryumaybe kemallmøn cha, nømui kaig mariilø kenamisrtraitamab kørig köptø. ²¹Inchen møikkøben tru ciertonig maig køben, treeg uñibiibe tøryumay kemalan cha, nui mariiløbe Tius maig kønrrain gøben treeg mariilø gúin gúi tørgandø kenamisrtrai.—

Juan Bautista katøyug Jesúsweimburab waminchib

²²Tru øyeelø chab puraiben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba Judea birausrømay ya, truyu maya yana gøsrøn nømba misagwan piu umbu ulsrøb uñibig kön. ²³Inchen Juangucha treetøwei marøb uñibig kön, Enon daisrø, Salim bulu, kaguende truyube truba pi gøben. Misaamerabe nørrø amrrua, piu umbu ulsrailø gøbig kön. ²⁴Øyeeg pureppe, Juanwan kailan keeri yau pasrmøwatø gúig kön.

²⁵Inchen møiløgøsrøn Juanwei mendig amøñibeløbe kan judíoba payiyab aleguiab mendabelø gøn, tru kaig marigwan chish maramig kön daigweimburab. ²⁶Inchabe Juanweimay amrruabe, trenchibelø gøn:

—Kusrennøbig, tru móg Jordán bi ambøgatømaysrø ñiba uñibig, tru ñi namun wamindi móøbe, móimbe misaameran piu umbu ulsrøb uñen, mayeeløba nuimaygøba amban— cha.

²⁷Inchene Juanbe trenchibig kön:

—Mugucha chi utønrrab gaimanrrun cha, srømbalasrøngurri tranmubene. ²⁸Na øyeeg taigwane pøs ñimðøweinguen mørar gøn: “Nabe Cristo gómtø, nui merrab attrai karua ørig kur” taigwan. ²⁹Tru srai misrtrabigwan pera basrabiibe keg misrtrabig truig bera basran cha. Inchen tru keg misrtrabigwei trendø trag linchibiibe truyu mørøb pasrøwa, nui wamwan mørabe, truba rruba kasraaran cha. Pøs øyeetøwei, nai kasrag købiibe møimbe neig køn cha. ³⁰Nøbe purø nuig misrøb yamigwein góben, trune nabe chigucha gómiig misrøb yamig køn— cha.

Palagurri arrubiibe mayeelaim bala basran

³¹Palagurri arrubiibe kerrigu mayeelaim bala basran. Inchen piraugurri arrubiibe, piraug kua, waminchippe, piraugwan wamindan. Inchen srømbalasrøngurri arrubiibe kerrigu mayeelaim bala basran. ³²Incha nøbe tru maig asigwan, maig mørigwan treeg køn chib waminchene, tru nø treeg køn daigwane mugucha utag kømui indan. ³³Inchen møikkøben tru nø trendaigwan utabiibe, Tiusbe ciertonig køn cha, treeg kørrømara basran. ³⁴Kaguende Tius karua øriibe Tiuswei wamwan wamindan, pøs Tiusbe nui Espíritun tøgagømburab tøgagørrai tranøbig kua. ³⁵Møskaimbe Nusrkawane undaguig kua, chiwandøgucha nø ashchai nui tasku pønsraig køn. ³⁶Nusrkawan kørebiibe, managatig øsig kømigwan tøgagørrun. Trune Nusrkawan kaashibiibe srøig øsig kømigwan ashmønrrun. Inchen Tiuswei purø rrømbøig namig købiibe nuim bala basran.

Jesús Samariasrø ishuuba waminchib

4 ¹Fariseosmerabe wammørin góbig køn Jesúsbe Juan lataguen gómos, mendig amøñibelø mas tøgagømba, piu umbu ulsrailø mas tøgagømba indin gúi. ²(Inchendø piu umbu ulsrøppe, Jesús nøashib gómtø, nui kusrenanøb pera uniilø marøbelø gøn.) ³Treeg wammøra gúin gúi Jesúsbe trunun wammøra, Judea biraugurri webibig køn, katø Galilea birausrømay inrrab.

⁴Incha nø pureb yamibe Samaria biraawan pureb yamig nebunrrab góbig køn. ⁵Treekkurri Samariasrø kan Sicar taig puebloyu pubig køn, merrabsrø Jacob nui nusrkai Joséwan tranig pirø bulu. ⁶Truyube kan pisu, “Jacobwein gøn” daig waben, Jesúsbe muraaraig arrua, tru pisu bulu wamisrøbig køn, yandø kwaløm døbøtag misrøb góben.

⁷Inchen kan ishug samariasriibe pi wesunrrab arruben, Jesúsbe trenchiptinchibig kón:

—Nan pi sróttra— cha.

⁸(Pøs nui kusrenanøb pera uniiłøbe mamig benønrrab pueblosrømay ambin góben.) ⁹Inchene tru ishug samariasriig løtappe, trenchibig kón:

—Ñibe judío góbendø, na ya samariasriigwan: “Pi sróttra” taibe— cha.

(Kaguende judíosmerabe samaritanosmerababe linchimeelø góbig kón.) ¹⁰Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Tius tranamigwan ñi nebua ashib, katø tru: “Pi sróttra” chibigwan ñi mu gúi ashib indimbe, ñibe nun miabsruinrrun cha. Inchén managuen kólømø biwan srørrøbsruinrrun— cha.

¹¹Inchene ishuube trenchibig kón:

—Au, kasuku, ñibe piwan chitøga wesramig chigaig wan cha. Katø pisube purø umbu wan cha. ¿Trube, ñibe tru kólømø biwane chugurri wesranrragu? cha. ¹²¿Tru merrabsrø namui kølli misag Jacob, nø muchib, nui ureemera muchib, nui animalmera muchib indim biwan namun keta kørrømarøbig lataguen góø, kabe ñigan mas nuig køtirru?— cha.

¹³Inchene Jesúsbe trencha løtabig kón:

—Møikkøben i piwan muchibiibe katøyug pimulgwai inchun cha. ¹⁴Trune tru na tranim biwan muchibiibe managuen pimulgwai inchimønrrun cha. Kaguende tru na tranim bibe nuinuube kan pigab pørsrab weguchib lataig kørnrrun cha, tru managatig øsig kømigweyasig.—

¹⁵Inchene ishuube trenchibig kón:

—Trube, kasuku, tru biwan sróttra cha, nagucha pimulgwai mórmøwei, katø mas yusrø wesranrrab arrumøwei inchab— cha.

¹⁶Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñui kewan wamønrrab ya, katø amø— cha.

¹⁷Inchen ishuube trenchibig kón:

—Nabe kekkaig kur— cha.

Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kón:

—“Kekkaig kur” chippe, ñibe sölwein dan cha. ¹⁸Kaguende ñibe trattrøgatø kelø tøgaig købig kón cha. Inchén møi ya tøgagúibe ñui keg kómøn cha. Isømø, ñibe sölwein dan— cha.

¹⁹Iigwan móroppe, ishuube trenchibig kón:

—Au, kasuku, ñibe Tius maig karoigwan eshkabig treeg móg kómmørgø cha. ²⁰Namui merrabsreelø samaritanosmerabe i tunyu Tiuswan kóriibala tabig waminchibelø góben, trune ñim judíosmerabe Tiuswan Jerusalénsrø treeg martrab ambamig kón chibelø gón— cha.

²¹Inchene Jesúsbe trencha lótabig kón:

—Ñiguen ishug, iiwan kørerra cha. Møskawan kóriibala tabig waminchib maramig ura punrrab góu, i tunyu amrrua góomøwei, kabe Jerusalénsrø amba góomøweingue. ²²Ñim samaritanomerabe chigúi ashmubendø kóriibala tabig waminchibelø gón cha. Inchen nambe kóriibala tabig waminchippe, chigúi asha marøbelø guer cha. Kaguende kaiguyurri wesraig kómibe judíosmerai misagugurri arrubig kón cha. ²³Pøs treeg maram gwalømbe punrrun cha; Inchen truibe móiweinguén pubguén indan cha, tru cierton kóriibala tabig waminchibelø Møskawan kóriibala tabig wamindamig espíritutøga, cierton isua. Pøs Møskaimbe kóriibala tabig waminchibelø oyamay marøbelan lan cha. ²⁴Tiusbe Espíritu góben, kóriibala tabig waminchibeløbe, espíritutøga, cierton isua wamindamig kón— cha.

²⁵Inchen ishuube trenchibig kón:

—Mesías attrab góu, nabe asha gur cha (tru Cristo taig). Truig arruppe, namune maig kuigwan kerriguba tørgandø eshkanrrun— cha.

²⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kón:

—Truibe nawein gur cha, tru ñiba waminchib wabig.—

Jesús kusrenanøb pera uniilø katø nuimay amrrub

²⁷Inchen waminchib pasramnetø nui kusrenanøb pera uniiløbe katø amrruabe, truba kwaarøbelø gón, Jesús kan ishuuba waminchib pasrain góu ashippe. Inchendø nómbe móikkucha chigucha payrrab inchimeelø gón: “¿Chi balai inchigu?” cha. Kabe: “¿Nøbabe chi waminchigu?” cha.

²⁸Inchene ishuube nui pi mutingøtsøn pasrøb, pueblosrømay ya, misagwan trenchib eshkabig kón:

²⁹—Kan mówan ashchab amrruy cha. Na maig mariilan kerriguh eshkatan cha. ¿Inchippa Cristo góoppeendi?— chib.

³⁰Inchen puebloyueløbe webamba, Jesúsweisrømay ambubelø gón. ³¹Trunetø nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan truba inchib trenchibelø gón:

—Kusrennøbig, maytøguen manrraurren— cha.

³²Inchen nøbe trenchibig køn:

—Nabe mamig tøgagur cha, ñim asiimíig.—

³³Inchen nui kusrenanøb pera uniiłøbe nømasiitø trenchibelø gøn:

—¿Mugøben kabe mamig srua amrrua srørra chindah?— cha.

³⁴Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai mamibe, tru nan Karua Ørøbig maig kørnrrain gøben, trunun marøb, katø nui maramigwan patsamnegatig marøb indamig, truig køn cha. ³⁵Ñimbe trenchibelø gømøtirru chibig køn: “Tirigun paramibe pib pøl balan” cha. Trune nabe ñimun trendamønrrun cha: iÑimguen kabwan larrøbicha tab asay cha, ellmarig warabelan! Kaguende yandø chab øskøraikken waran cha, paramdø balabelø. ³⁶Parøb, tulishib megabiibe tru parøb megaimburø pagaraig an uta, tru ellmarig misrigwane managatig øsig kømigweyasig tulisan cha, tru tsurøb ellmarøbig lata, parøb tulishibig lata kanguetøtø kasrag burramig kørnrrai. ³⁷Kaguende misaamera øyan chippe, sölwein dan cha: “Kane tsurøb ellmaren, katøgane parøb tulisan” cha. ³⁸Nabe ñimune parøb tulishinrrai ørar cha, ñim chigucha chi mariimønug. Murig maramigwan marøb kwallibeløbe kanelø gøben, truilø kwaligwane ñim tulishinrrab pønrramisrin gøn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

³⁹Samaria puebloyu warabelø truba yamelø Jesúswan kørrebelø gøn, maig kuigwan tru ishug eshkaikkurri: “Na maig marig købigwan kerriguh eshkatan” chib. ⁴⁰Inchen samariasreeløbe amrruabe, Jesúswan nømba kørrømisr chib truba rrugaben, truyu nøbe pa gwaløm nømba kørrømisrøbig køn. ⁴¹Inchen nø wamindigwan mørabe, masken yamelø kørrebelø gøn. ⁴²Inchabe ishuwane trenchibelø gøn:

—Møimbe ñi trendaigwan trunun ka møratø kørrewa bønrrømøtø, møimbe yandø nambe namashib nun møra, isa gømø, i møøbe yu pirau misagwan Kaigyugurri Wesrabig kuin góu aser— cha.

Kan kusreb mówei nusrkawan Jesús kwanrrøwan tamarøb

(Mt 8.5-13; Lc 7.1-10)

⁴³Tru pa gwaløm buraiben Jesúsbe Samariagurri Galilea birausrømay ibig køn, ⁴⁴kaguende Jesús nøtøweinguen trendaig købig køn: “Tius maig karuigwan eshkab mówane nuim biraeløtøweimbe chi tab indimiig køn” cha. ⁴⁵Incha Galilea

pubene, truyueløbe truba tab utabelø gøn, kaguende Jerusalén Pascua Fiestayu nømgucha amønaig kua, Jesús tru chine mariilan nømbe ashagurri.

⁴⁶Incha Jesúsbe Galilea birau Canásrømay gatø arrubig køn, tru piwan vino gønrrai mariisrømay. Inchen truyube reyweyasig marøb wab møøbe nui nusrkawan kwanrrø rrarra góbig køn, Capernaumsrø. ⁴⁷Inchen tru møøbe Jesús Judeagurri Galileasrø pun daig wammørabe, nui nusrkawan tamartrab nui yamay ‘tiusmanda kørraarrubsrumugu’ chinrrab ashchab ibig køn, kaguende yandø ke patsønrraptiig tsuben. ⁴⁸Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Chigøben Tius naba pasrain gúi asamig mari ashmøwei, katø purø nørreelø mariilø ashmøwei inchabe, ñimbe managuen kørenraamøn— cha.

⁴⁹Inchen tru reyweyasig marøb wab møøbe trenchibig køn:

—Señor, petø amun cha, nai unø pinømøwatø.—

⁵⁰Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Inrrø cha, ñui nusrkaimbe kwanraamøn— cha.

Inchen tru møøbe Jesús trendaigwan kørewa ib menda, ⁵¹nui yausrø pub ibene, nui karuindiig melabeløbe katønrrab werruabe, trenchiptinchibelø gøn:

—Ñui nusrkaimbe ka øsig tsun— cha.

⁵²Inchen møøbe nømun payibig køn:

—¿Chu uraskurri tammisrøb ya?— cha. Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—Pachiibe marig kwaløm la una weetan— cha.

⁵³Inchene møskaimbe tre uraswei Jesús øyah taig kømømab isubig køn, tru: “Ñui nusrkaimbe kwanraamøn” daigwan. Incha nøba, nui yaelø kerrigueløba Jesúswan kørebølø gøn.

⁵⁴Iig køn, tru srøsrø marigwei wendau katøgan Tius nøba pasrain gúi asamig kønrrai mara eshkaig Jesús Judeagurri Galileasrømay arrua.

Betesdasrø kan kwanriigwan Jesús tamarøb

5 ¹Yandø øyeelø chab puraiben, Jesúsbe Jerusalénsrømay nebibig køn judíosmerai fiestayumay. ²Inchen Jerusalén ciudayu tru Ubishamerai Yaskab cha, wamim bulube, kan pisu wabig køn, pøtøgatan ya-ureezheelø trattrøgatø wambiiteelø tøgaig, hebreomaybe Betesda taig. ³Truiløyube kwanrreelø truba

nu warabig kón, kabgar góben, cojosmera góben, kónonrrab gaimabeló góebengue piwan kónogamne munig. ⁴Kaguende kanmay ganmay kan ángel pisuyu korráarrua, piwan kónogóben, móikkóben nómerrig tru piyu kebibibe chi gwanrró tógaítogucha tammisrig kórrómísróbig kón. ⁵Inchen kan móg treinta y ocho años órøba kwanrró megabig, truyu pirau tsubig kón. ⁶Inchen Jesúsbe truyu tsui ashabe, óyeetó truba yana kwanrró tsubig kuin güí ashabe, trenchibig kón:

—⁷Tammisrøg kótaḥ?— cha.

⁷Inchene tru kwanriibe trenchibig kón:

—Kasuku, nane muguen srua ya, pisuyu kertrabig kaatan cha, tru piwan kónogóben. Na kebinrrainchib megamne, katoganguen kebiptø guebibig kón— cha.

⁸Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—iKurrø! cha. iÑui tsigalwan mutab, punab inrrø!— cha.

⁹Inchen tru urastø tru móobe tabig kórrómísa, nui tsigalwan muta, punab ib mendabig kón. Inchene tru gwalømbe isrin gwaløm góbig kón. ¹⁰Trekkurri judíosmerabe tru tamarinabigwane trenchibelø gón:

—Móin gwalømbe isrin gwaløm góben, tru maig maramigwan martrai Moisé pøriibe ñui kaya tsuigwan muta inrrain gómos merabig kón— cha.

¹¹Inchene tru móobe trenchibig kón:

—Tru nan tamarøbiitøwei trenchitan cha: “Ñui kaya tsuigwan kusrua muta, inrrø”— cha.

¹²Inchene nómbe:

—“Ñui kayigwan tulisha, muta, inrrø” chippe, ñune ému móg rrenchita?— chibelø gón.

¹³Inchen tru tamarinab móobe mu güinguen mórmíig kón, kaguende Jesúsbe truyugurri taromírisin góben, katø truyube purø nu misag basrøben.

¹⁴Inchen yanayu Jesúsbe tru tamarig mówan Tiuswei yau ashabe, trenchibig kón:

—Au, ñi moi yandø tabig kórrómírabe, móingurrimbe katø mas kaig martrab gómos cha, katøbe ñun masken rrømbøig nebumónrraimbe.—

¹⁵Inchene tru móobe ya, judíosmeran eshkabig kón:

—Tru nan tamarøbiibe Jesús kuin gón— cha.

¹⁶Incha treekkurri judíosmerabe Jesúswan kaig martrab wendautø llirab mendabelø gøn, kaguende øyeelan isrin gwaløm maren. ¹⁷Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—Nai Møskaima chu uraskucha nui maramigwane møin gwalømgatig marøb wabig køben, nagucha marøbig kur— cha.

¹⁸Trenchibene, judíosmerabe masken inchibelø gøn Jesúswan kwetchab, kaguende isrin gwalømbe chi maramig kómøn cha, mera basrigwandø kalø marmøtø, Tiuswangucha: “Nai trag Møskain gøn” chib, Tiusba lataig misren.

Jesús nun mu chi tamgaig martrai tranigwan waminchib

¹⁹Inchen Jesúsbe nömun løtappe, trenchibig kón:

—Nabe ñimun isa gómos, cierton trendamónrrun cha: Tiuswei Nusrkaimbe ka nuimburaptøbe chigucha marmøn cha. Møskai chi mari asha, trunundø maran cha. Møskai chi marin gúindø Nusrkaingucha treetøwei maran cha. ²⁰Kaguende Møskaimbe Nusrkawan undaguig kua, nø chi mariilan kerrigu kenamaran cha. Incha treetø gómos, mas purø nørreelø marig kenamarun cha, ñim kwaara asha górrømisramnegatig. ²¹Kaguende Møskaimbe kwailan øsiirana øsig kómigwan traniibe, treetøwei Nusrkaingucha tru øsig kómigwan móilan tranamdiig asønaben, tranan cha.

²²Katø Møskaimbe maig maramigwan mungucha nø asha marøb wamøtø, tru maig maramigwane Nusrkai nø asha martrai tranig kón cha, ²³mayeeløba Nusrkawangucha purø tab inchai Møskawan purø tab inchib lataitøwei. Nusrkawan tab inchimíibe, Møskai karua ørøbigwangucha chi tabig inchimøn cha.

²⁴Nabe ñimun isa gómos, cierton trendamónrrun: Møikkøben na wamindigwan mørøb, nan Karua Ørøbigwan køreb inchibiiibe managatig øsig kómigwan tøgagønrrun cha. Incha truigwane kaigyus pasrønrrai pasrig kómønrrun cha, kaguende kwamigugurri øsig kómigumay yandø puraya basramisrikkurri. ²⁵Nabe ñimun isa gómos, cierton trendamónrrun: Treeg maramig urabe punrrun cha. Inchen truibe móindøweinguen pubguen indan cha, tru kwabelø Tiuswei Nusrkawai wamwan móramig. Inchen tru mørøbeløbe øsig kónrrun cha. ²⁶Kaguende Møskaimbe nøashib øsig kómigwan tøgaig kua, Nusrkawangucha treetøwei nøashib øsig kómigwan tøgagønrrai tranan cha. ²⁷Katø Møskaimbe Nusrkawan maig kórrømisrtrabigwan mu mandamgaig maramigwangucha

tranan cha, kaguende nøbe Møg Misra Arrubig kuimba.²⁸ Ig na trendaigwan maig könrrermab isub kwarmøtay cha, kaguende treeg kómig urabe punrrun cha, mayan gwabelø sørilø purrabelø nui wamwan møra,²⁹ truyugurri webambamig. Inchen tru tabig marøbeløbe katøyug øsiirawa kurrappe, srøig øsig kómigwan tøgagónrrab gurrøbene, trune kaig marøbeløbe katøyug øsiirawa kurrappe, kaigyu pónrronrrai pónsrailø gónrrab gurrønrrun cha.

Jesúsweingatø waminchib

³⁰’Nabe ka naimburaptøbe chigucha chi marmíig kur cha. Nabe maig könrrabigwan na asha marøppe, tru nai Møskai maig taig mørigwandø asha maren, tru maig könrrabigwan na asha mariibe sølgandø marig køn cha. Kaguende nan treeg marøg kuimba treeg marmøtø, nan karua ørøbig maig martrain góben, trunun marar cha.³¹ Na naasiitø maig kuigwan ka naimburaptø wamindiibe, trube, tru na wamindiibe ka wamindiitø góbsruinrrun cha.³² Inchen naimburab maig kuigwan eshkabiibe katøgan góen cha. Inchen nø tru naimburab eshkab wamindiibe isa gómos, maig kuigwan wamindig kui nabe asha gur cha.³³ Ñimbe Juanweisø payrrai øren, nøbe tru newan cierton maig kuigwan eshkabwei indig køn cha.³⁴ Pøs nabe kan móg naimburab ‘øyeeg køn’ cha wamindiitøga basrømíig kur cha. Inchendø nø trendaigwan na trenchippe, ñim kaigyugurri wesrailø gónrrain rrenchar cha.

³⁵’Juanbe kan lámpara naarab pilabig lataig kuig køn cha. Inchen kan maya yanatø ñimbe tru nui tøryu kasraaramig tab góui mørig købig køn cha.³⁶ Inchendø naimburab Juan wamindi lataitøguen gómos, mas nuig tøgagur cha. Kaguende nai Møskai nan martrai traniilø, truiløtøwei naimburab na maig kuigwan eshkan cha, nane nai Møskai karua ørig kuin góui.³⁷ Katø nai Møskai nan karua ørobikkucha naimburab na maig kuigwan eshkan cha. Ñimbe managuen nui wamwan mórmøwei, nui maløwan ashmøwei indan cha.³⁸ Katø ñimbe nui wamindigwan ñimui manrrau chigar góen cha, kaguende nø karua ørigwan ñim køremuikkurri.³⁹ Ñimbe Tiuswei wamwan pørigwan ashippe, maig køtashchab truba tab ashib labelø góen cha, kaguende managatig øsig kómigwan truyu wetørranrrab isubelø gua. Inchen tru pøriiløbe nan mu góui ashchai naimburab waminchibelø góen cha.⁴⁰ Inchendø ñimbe naimay amrrug kömuindan cha, tru srøig øsig kómigwan tøgagónrrab.

⁴¹ 'Nabe misaamera nan maya nuguen tab inchib taiwane utømíig kur cha. ⁴² Inchagucha nabe ñimune mailø góo ashib, Tiuswei undag købigwan ñimuinug chigar góo ashar cha. ⁴³ Nabe nai Møskawei munchiyu ørig arruben, ñimbe nane utømøtan cha. Inchen katøgan ka nuimburab nui munchiyutø arrubigwane si, trube, ñimbe utønrrun cha. ⁴⁴ ¿Ñim mandø incha nan kørenrrague? cha, kangurrin gangurri maya nuguen tab indig kømigwangøba ñim labeløbe, Tius kandø wabigweinukkuri maya nuguen tab indig arrubigwan lamøtø. ⁴⁵ Nai Møskawei merrab na ñimun 'óyeeg kailø góo køn' chinrraitamab isumøtay. Moisés, ñim ke trunundø isua melaig, nui pøriiløtøgatøwei ñimune 'óyeeg kaig marøbelø góomøtirru' chinrrun. ⁴⁶ Kaguende Moisés maig taigwan ñim koreig kuimbe, nan kørebsruig kuinrrun cha. Kaguende Moisésbe naimburabweim børig køn cha. ⁴⁷ Tru nø pørigwanma ñim koremeeløbe, na wamindigwangucha chincha kørenrrague— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús tratrø mil móguelan manrrai mamig tranøb

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

6 ¹Incha Jesúsbe Galilea pisu ambøgatøsrømay ibig køn, tru Tiberias pisu taisrømay. ²Inchen truba nu misag Jesúswan mendig ambubelø gøn, kaguende Tius nøba pasrain góo asamig kønrrai kwanreelan tamaren asha gua. ³Inchen Jesúsbe kan tun balasrø nebya, nui kusrenanøb pera uniiløba truyu wamisrøbig køn. ⁴Inchen yandø judíosmerai Pascua Fiestabe lutau góobig køn. ⁵Incha Jesúsbe kurraasha, truba nu misag mendig amrruin góo ashabe, Felipene trenchibig køn:

—¿Yeeg nu misagweimbe nambe mamig pirrimbe chu benønrrab?— cha.

⁶Trenchippe, Felipe ka manchitamørtraptø rrenchibig køn, Jesúsbe maig maramigwan asha góobendø. ⁷Inchene Felipebe trenchibig køn:

—Ni kan móo doscientos días ørøba marøb megawa an bagaraig utiitøga pirrim bena, piti biti srørramikken nebunrraamøn— cha.

⁸Inchen kusrenanøb pera uniilai utuig Andrés, Simón Pedroí nuneebe trenchibig køn:

⁹—Yube kan matsinø-unø tratrøgatø cebada birrimbah pagatø peskaubatø sruaig pasran cha. Inchendø kan yandiibe ya nu misagweimbe mayanguen góomøn— cha.

¹⁰Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig kón:

—Mayeelanba purramisringaruy— cha.

Truyube pu truba tsitsig kóben, möguelø trattrø milburab purramisrøbelø gón. ¹¹Inchen Jesúsbe tru pirrimeran muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, maya misag truyu purrabelan pirishabe, katø treetøwei peskaumerangucha maya mag kui inchen srorrøbig kón. ¹²Inchen yandø øska maben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig kón:

—Pitis unchibelane pirau ka petig warømønrrai, pitiswane tulisay— cha.

¹³Inchen tru trattrøgatø cebada birri pirisaigwan maben, yandø tru undailan tulishiben, tasinmera doce netsabig kón. ¹⁴Inchen misaamerabe Tius maramburab marigwan Jesús mari ashabe, trenchibelø gón:

—Tru Tius maig karuigwan eshkab mög tru yu piraumay attrabig kón daibe, isa góomø, iigwein gón— cha.

¹⁵Inchen Jesúsbe misaamera nun rey martrab ke merrarrawa sruamrrab amrrunrrab góí wetøbeñippe, nøbe katøyug tunbalasrømay inrrab nötø tarømisrøptinchibig kón.

Jesús pisu balawan ib

(Mt 14.22-27; Mc 6.45-52)

¹⁶Yandø pillirab arruben Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe pisuyu kørøraruabe, ¹⁷kan barcoyu kebamba, Capernaumsrø larramrrab ambub mendabelø gón. Inchen yandø chab pilliraben, Jesúsbe katøgucha nømuimay arrumø srø góben, ¹⁸yandø truba mur isig ichibig webarruben, pi welarmera kurrab mendabig kón. ¹⁹Incha yandø kan trattrø kilómetros, kabe kan seis kørsrøn remab ambabe, Jesúswane barco bulusrømay pi balawan arri ashiptinchibelø gón. Inchabe truba kørig kui inchen, Jesúsbe:

²⁰—iNa gur cha. Kørmøtay!— chibig kón.

²¹Inchen nømbe barcoyu Jesúswan truba tab góí wamab uta, petøzhiitø tru pum birausrø pubguen inchibelø gón.

²²Katø gwaløm tru nu misag søtø tru pisu igatømay kørørømisrøbeløbe truyu barco kandøzhiitø pasrabigu Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe tru barcoyu amben, Jesúsbe nømba tøga imuín góí ashibelø gón. ²³Inchendøgucha Tiberias

ciudasrøngurrimbe katøgan barcomera pua pønrrabelø gøn, Señor pirriwan ‘mayanguen pay’ chiben, tru maim bulusrø. ²⁴Incha tru nu misaabe Jesús truyu mu gawei, nui kusrenanøb pera unilø mu gawein gúi ashippe, tru barcomerayu kebamba, Capernaumsrø Jesúswan lanrrab chab ambubelø gøn.

Jesús tru øsig kømigwan tranøb pirri

²⁵Incha pisu ambøgatøsrø chab pua, Jesúswan wetørrawabe, trenchibelø gøn:

—Kusrennøbig, ɿyusrømbe ñibe mana bugu?— cha.

²⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kön:

—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ñimbe nane lappe, Tius naba pasrain gúi asha gønrrai mariilan asha gømøtø, tru pirrimeran øska mamne maig kua, trugurrinrre lan cha. ²⁷Ñim marøppe, mamig ka petø patsønrrabigwandø isua marmøtø, managatig øsig køm mamigwan isua maray chibig kön. Truigwane tru Møg Misra Arrubig ñimun tranrrun cha. Kaguende treeg maramigwan tranig kui asig kørrai Tius Møskaimbe nui sellon nuinug pasrig kön— cha.

²⁸Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—¿Tiuswei maramelan marøb pølbasrtrappe, nambe chi maramig balerah?— cha.

²⁹Inchene Jesúsbe trenchibig kön:

—Tiuswei maramibe iig kön cha, Tius tru nø karua ørigwan køremig.—

³⁰Inchene nømbe trencha payibelø gøn:

—¿Tius ñiba pasrain gúi nam ashib, ñun køreb inchaimbe, chi martragu? cha. Trube, ɿchi marøbig kugu? cha. ³¹Namui merrabsrø kølli misaamerabe mu misag warab waraimønug maná taigwan maig købig kön cha, Tiuswei wam maig pørigu trendaim bala: “Nøbe nømune srømbalasrø pirriwan manrrai tranig kön”— cha.

³²Inchene Jesúsbe trenchibig kön:

—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Srømbalasrøngurri arrub pirri ciertonigwan nømun tranøbiibe, Moisés kømuig kön cha. Treeg kømøtø, tru cierton birri srømbalagurri arrubigwan ñimun tranøppe, nai Møskai, nø rranig kön cha. ³³Kaguende Tiuswei pirrimbe tru srømbalasrøngurri

yu piraumay korrarrua, katø misaameran srøig øsig kømigwan tøgagønrrai tranøbig, truig køn— cha.

³⁴Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—Señor, chu uragucha tru birriwan srøttra— cha.

³⁵Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Tru øsig køm birrimbe na gur cha. Naimay arrubiibe managuen parøgwai mørøwei, katø nan kørebiibe managucha pimulgwai mørøwei inchun cha. ³⁶Inchendø na ñimum trendaim bala ñimbe nan ashipe, ashendø, nane køremøn cha. ³⁷Møitøgucha Møskai nan traniibe naimay attrun cha. Inchen naimay arrubigwane nabe managuen wambig weguchimumønrrun cha. ³⁸Pøs, nabe srømbalasrøngurri korrarruppe, nan maig maramdiig køben treeg martrab arrumøtø, nai Møskai nan karua ørøbig na maig martrain gøben, treeg martrab korrarrig køn cha. ³⁹Inchen nan karua ørøbig martrai isuibe iig køn cha: Nø nan traniilane ni kanguen trubishimø, srabe gwaløm katøyug na nømun øsiirangarunrrain gøn cha. ⁴⁰Nai Møskai martrai isuibe øyeeg køn cha: mutøgucha Nusrkawan nebua asha, nun kørebiibe managatig øsig kømigwan tøgagønrrain gøn cha. Inchen nabe srabe gwaløm nun katøyug øsiirangarunrrain gøn— cha.

⁴¹Inchen judíosmerabe namig nømdø nilø chigøben chib mullib mendabelø gøn, tru: “Pirri srømbalasrøngurri korrarrubiibe na gur” taikurri. ⁴²Incha trenchibelø gøn:

—¿Øibe tru Jesús Joséwei nusrkain gømuitarro? cha. Nambe usri mørkawan ashibelø guer cha. ¿Møimbe mandøgurri nøbe øyeeg tah cha: “Nabe srømbalasrøngurri korrarrig køn” cha, trenchippe?—

⁴³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimguen ñimdø mas namig mulla mørøtay cha. ⁴⁴Mugucha naimaybe attraamøn cha, Møskai nan karua ørøbig naimay attrai inchimubene. Inchen naimay arrubigwane nabe srabe gwaløm gatø øsiirangarumønrrun cha. ⁴⁵Tru Tius maig karuigwan eshkabelø pørigube treeg chibig pørig basran cha: “Mayeelanba Tius nø gusrenaniilø gønrrun” chibig. Inchawai mayeeløba Mørkawan mørøb, nuiwan kusreb inchibeløbe naimay amrrunrrun cha.

⁴⁶Pøs Mørkawan mugucha asiibe kaagøn cha. Tiusweinukkurri arrubig, truitøwei Mørkawan ashibwei indan cha. ⁴⁷Nabe ñimum isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Nan kørebiibe managatig

øsig kømigwan tøgagøn cha. ⁴⁸Tru øsig køm birrimbe na gur cha. ⁴⁹Ñimui merrabsrø kølli misaamerabe mu misag warab waraimønug tru maná taigwan mabendø, kwaig købig køn cha. ⁵⁰Trune tru srømbalasrøngurri kørraarrub pirrimbe yu pasran cha, møikkøben tru birriwan mabiibe, kwamønrrai. ⁵¹Tru srømbalasrøngurri øsig køm birrimbe na gur cha. Møikkøben i birriwan mabiibe managatig øsig wanrrun cha. Inchene yu pirau tru maya misagwan srøig øsig kønrrai tru na tranam birrimbe nai asrtøwein gøn— chibig køn, Jesúsbe.

⁵²Inchene judíosmerabe nømasiyaitø namig trenchib mendabelø gøn:

—¿I møøbe nui asrwandøwei manrraimbe namune mandø rrannrrab indah?— cha.

⁵³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Tru Møg Misra Arrubigwei asrwan mab, katø nui aniwan muchib inchimeeløbe srøig øsig kømigwan ñimuinug tøgagønrraamøn cha. ⁵⁴Møikkøben nai asrwan mab, nai aniwan muchib inchibiibe managatig øsig kømigwan tøgagøben, nabe srabe gwaløm nune gatø øsiirangarumønrrun cha. ⁵⁵Kaguende nai asrbe si, cierton mamig køben, katø nai animbe si, mutsamig ciertonig køn cha. ⁵⁶Nai asrwan mab, nai aniwan muchib inchibiibe nainug pasrabig basrøben, katø nagurringucha nuinug pasramønrrun cha. ⁵⁷Nan karua ørøbig Øsig Wab Møskaingurri tru øsig kømigwan na tøgagøb lataitøwei, nagurri nøgucha tru øsig kømigwan tøgagønrrun cha tru nai asrwan mabiibe. ⁵⁸Ibeguende tru srømbalasrøngurri kørraarrub pirrin gøn cha, tru ñimui merrabsrø kølli misaamera maig lataig kømøtø, nømbe mappe, mabendø, kwaig købig køn cha. Trune i srømbalasrøngurrim birriwan mabiibe managatig øsig kønrrun— chibig køn.

⁵⁹Jesús øyeelan kusrenanøppe, judíosmera tulundzuni yau Capernaumsrø kusrenanig køn.

Møiløgøben Jesúswei mendig amba katøyug llirab

⁶⁰Møiløgøben Jesúswei mendig amøñibelø i kusrenanigwan mørabe, trenchibelø gøn:

—Nø øyeeg kusrenaniibe maramga menrra murig køn cha. ¿Mu gúi mørriasamø?— cha.

⁶¹ Inchen Jesúsbe nømdø chigøben chib mullib góí ashabe, trenchibig kón:

—¿Ñimun øyeeg chibene puskwatah? cha. ⁶² Tru Møg Misra Arrubig tru nø srøsrø waisrøndøwei katøle nebiben asimbe, trube, ñmaig købsruerah? cha. ⁶³ Øsig kómigwan tranøbiibe Espíritu góben, asrbe truburappe chigucha chi purugumiig kón cha. Na ñimun wamindiibe Espíritu góben, øsig kómig kób góen cha. ⁶⁴ Inchendø gatøgucha ñimui utu móiløbe kóremelø kón— cha, trenchibig kón.

Kaguende Jesúsbe manawei srøsrøgurri asig kóbig kón, mumeratø nun kóremelø góigwan, katø tru nun ashig kómuñi inchibelan trannrrabiibe móig kuigwan. ⁶⁵ Incha katø Jesúsbe trenchibig kón:

—Inchawei treekkurri nabe ñimune trenchar cha: Mugucha naimaybe amrrunrraamøn cha, nai Møskai amrrunrrai inchimubene.—

⁶⁶ Inchen yandø trugurrimbe móiløgøben nui mendig amøñibeløbe chab llirawa, yandø Jesúsba amøñimeelø góen.

⁶⁷ Inchen Jesúsbe nui doceelan trenchibig kón:

—¿Kabe ñimgucha treetøwei llirawa ambug kóta— cha.

⁶⁸ Inchen Simón Pedrobe trencha løtabig kón:

—¿Señor, nambe muimay góí ambamø? cha. Tru managatig øsig kóm wamwane ñitøwein døgaig kóben, ⁶⁹ nambe ñun kóreb, katø tru Tiuswei Newan Tabiibe ñi góí ashib inder— cha.

⁷⁰ Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—¿Yamba, na ñimun doce lawa wesrab mórgøppéh? cha. Treeg kuindøgucha ñimui utu kane kwaimandzig kón— cha.

⁷¹ Øyah chippe, Simón Iscariotei nusrkai, Judaswan waminchibig kón. Kaguende tru doceelai utuig kuatøgucha, tru Jesúswan ashig kómuñi inchibelan nø trannrrab pasrøben.

Jesúswei nunelø nun kóremub

7 ¹ Yandø øyeelø chab purayaig wendø, Jesúsbe Galilea birausrø uñibig kón, Judea birau llirab uñmønrrab, kaguende judíosmera truyube kwetchab lab góben. ² Tru judíosmerai Yaureg Maram Fiesta yandø pub góben, ³ Jesúswei nuneløbe nun trenchibelø góen:

—Yugurri Judea birausrømay inrrø cha. Ñui mendig amøñibelø ñi chi mariilan ashchain cha. ⁴ Pøs kan móikkøbenma misaamerá mu góí nebua asig kónrrapé, chiwandøgucha søratø marmøn

cha. Tru ñi øyeelø marøbiibe, trube, maya misaamera ashchai martraurren— cha.

⁵Pøs Jesúswei nuneløtøweinguen nune koremeelø gøn. ⁶Inchene Jesúsbe nømune trenchibig køn:

—Na treeg maramibe pumø srø gøn cha. Trune ñimuimbe chu ura marøg køben maramig chi gømøn cha. ⁷Yu piraeløbe ñimune chi tsalinchab gaimanrrun cha. Trune nane tsalinndan chibig køn; kaguende nøm marøg güigwan kaig køn cha, na eshkaben. ⁸Ñimbe fiestayumay ambay chibig køn. Nabe gatøgucha tru fiestayumaybe nebarrumumønrrun cha, kaguende na treeg maramibe pumø srø gøben.—

⁹Incha trenchabe, Galileasrø kørrømisrøbig køn.

Jesús Ya-ureg Maram Fiestasrø

¹⁰Inchen yandø nunelø fiestayumay chab amben, Jesúskucha ippe, ibendø, mayeelø ashchain gømøtø, ibig køn. ¹¹Inchen judíosmerabe fiestayu nun lab gua, trenchibelø gøn:

—Tru møøbe ñchu unerah?— cha.

¹²Inchen misag utube Jesúsweimburab mutøgucha niløzhiitø truba waminchib gøbelø gøn, kaneløbe: “Tru møøbe truba tabig køn” chiben, kaneløbe: “Tabig kømøn cha. Misagwan may wamincha, ka isaptiig køn” chibelø gøn.

¹³Inchendø møitøgucha nuimburab waminchippe, waminchendø, ke mayeelø mørtrain gømøtø waminchibelø gøn, judíosmeran kørig køptø.

¹⁴Yandø fiestabe tøbøtakken pureb iben, Jesúsbe tru Tiuswei yau kebya, kusrenanøb mendaptinchibig køn. ¹⁵Inchen judíosmerabe truba kwaarøb trenchibelø gøn:

—¿I møøbe kan øyeebe chincharre kusrebig køh cha, chu kusreweig kømubendø?— chib.

¹⁶Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Na kusrenaniibe nain gømø, nan karua ørøbigwein gøn cha. ¹⁷Møikkøben Tius maig martrain gøben trunun marøg kui inchibiibe na kusrenaniilane Tiusweinukkurri arrubig kuin güi, kabe naimburaptø kusrenanøbig kuin güi nebua ashchun cha. ¹⁸Møikkøben nuimburaptø waminchibiibe, misaamera ka nun maya nuguen tab inchaindø lan cha. Inchen møikkøben tru karua ørøbigwan maya nuguen tab indig kørnrai labiibe, truibe si,

cierton waminchibig, nuinuube chigucha kalø marig chigaig kòn cha.

¹⁹ ¿Tru maig maramigwan martrai pørigwane ñimune Moisés nøwein rranig kómuitarru? cha. Inchen ñimbe møikkucha tru martrai pørigwane mòra marmøn cha. ¿Nane chindimba kwetchab lague?— chibig kòn.

²⁰ Inchene misaamera nu basrabiibe trencha løtabelø gøn:
—Ñibe kwaimandzig tøgaig kòn cha. ¿Ñune mu gwetchab lab gø?— cha.

²¹ Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:
—Isrin gwaløm kan mana asiimíig asha gønrrai marigwandø ñimbe mayeeløba kwaara asha gøn cha. ²²Pøs inchawei Moisésbe circuncidanrrai ñimune karua pasrig kòn cha, (truibe Moisésweinukkurri arrubig kómøtø, ñimui merrabsø kølli misaamerainukkurri pølbasra arrubigwan). Inchen ñimbe isrin gwaløm gúindøgucha kan móg-unan circuncidabelø gøn cha.
²³ Inchawei tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan maig taigwan kalø mara górrømarmønrraptø, kan mówan isrin gwaløm gúindøgucha ñimma circuncidabelø góebendø, na isrin gwaløm kan mówan kwanrrøwan kerrigu newan tamarene, trube, ¿ñimbe nane chindimba namøgue cha? ²⁴Ñimuin gabyu maig misag asønaben ke trunundø asha marøb pønrrømøtø, marøppe, maig kónrrabigwan sølgandø asha maramig kòn— cha, trenchibig kòn Jesúsbe.

¿Jesús tru attrabig Cristo gó chinderah?

²⁵ Inchén møiløgøben jerusalénsreeløbe trenchibelø gøn:
—¿Øigwanweinre kwetchab lab amøñimuitarru? cha. ²⁶Au, ya mayeelial malau waminchib pasrøben, mugucha chi chimøn cha. ¿Kabe tru ashib karubeløbe øibe Cristo gúi asha treeg mara tøgagø chinderah? cha. ²⁷Inchendø nambe ø móøbe chugurri arrig kui asha guer cha. Trune Cristo arrubene, chugurri arrin gúi mugucha ashchaamøn— chibelø gøn.

²⁸ Inchén Jesúsbe Tiuswei yau kusrenanøb pasrøwa, truba mur waminchib trenchibig kòn:

—Ñimbe nane mu gúi ashib, katø nabe chugurri arrig kui ashawein gøn cha. Nabe arrua pasrappe, naimburaptø arrua basrømøtø, tru ciertonig nø garua ørig basrar cha, tru ñim mu

gúi nebua asiimíig. ²⁹Inchen nabe nune mu gúi ashibig kur cha, kaguende nabe nuinukkurri arrub, katø nø nan karua ørig kua.—

—³⁰Inchen nun merrarrawa, sruamrrab inchendø, mugucha merrarrameelø gøn, kaguende nun treeg maramig ura pumø srø gøben. ³¹Inchen puebloyu misaamera truba nu nun kørewabe, trenchibelø gøn: —Cristo arruppe, ¿Tius nøba pasrain gúi asha gømig mariilø i møg lataig maskucha mana martrab gø?— cha.

Fariseosmera Jesúswan merrarranrrab inchib

³²Fariseosmerabe misag truba nørrø Jesúswreiburab niløtø truba waminchamørøb gúi mørabe, nømbe judíos sacerdotesmeran karubeløba misra, Tiuswei yau ashib pønrrabelan ørøbelø gøn Jesúswan merrarranrrai. ³³Inchene Jesúbe trenchibig køn:

—Yu ñimbabe gatøgucha kan maya yanatø uñchab gur cha.

Trugurrimbe nan karua ørøbigweisrømay gatø inrrab gur cha.

³⁴Inchen na ibene, ñimbe labendø, nane wetørranrrab gaimanrrun cha. Katø tru na wanrrab yaisrømbe ñimbe amrrab gaimanrrun— cha.

³⁵Inchene judíosmerabe nømasiyaitø trenchib payibelø gøn:

—Ø møøbe ñchumay inrraindah? cha, nam wetørramgaibe. Kabe ñtru judíosmera griegosmerai utusø amba warabelaisrømay ya, tru griegosmeran kusrenanrrab inrrab inda, chindah cha? ³⁶¿Øyeebe mandø tah? cha, tru: “Nan lappe, labendø, nane kalanrrun” chib. Katø: “Na waisrømbe ñimbe amrrunrrab gaimanrrun” chippe.—

Øsig kømigwan tranøb pi

³⁷Incha tru srabe gwaløm, fiesta purø tabig purayam gwaløm Jesúbe pasramisra, mur waminchib trenchibig køn:

—Møikkøben pimulgwaibe naimay arrua, muchi cha. ³⁸Tiuswei wamwan pørigu maig taig, møikkøben nan kørebiibe nui manraugurrimbe managuen kølømø bimera lulrrun— cha.

³⁹Øyeeg chippe, Jesúbe tru nun kørebeløbe Espíritu Santon utønrrab gøn cha, truigweimburab trendaig køn. Pøs katøgucha Espíritun tranimíig srø gøben, kaguende Jesúbe purø nuig purø tabig tørigwan utømø srø gua.

Misaamera nøørøtø misrøb

⁴⁰Inchen møiløgøsrøn tru nu misag sotøyuelø nø wamindiilan mørabe, trenchibelø gøn:

—Iibeguende, Tius maig karuigwan eshkabig, tru móg kón— cha.

⁴¹Inchen kaneløbe trenchibelø gón:

—Iibe Cristo gón— cha.

Inchen katøganeløbe trenchibelø gón:

—¿Cristogan Galileagurri attraitarru? cha. ⁴²Cristobe Davidwei misagugurri arrub, katø tru David tsui pueblo, Beléngurri attrabig kón cha. ¿Tiuswei wamwan pørigube yamba trenchibig kómuítarru?— cha.

⁴³Incha misaabe Jesúskurrindø nømdø ke nøørøtø misrøb chab tarømisra, ⁴⁴møiløbe kemørtrab inchendø, møikkucha chinchimeelø gón.

Judíosmeran karubelø Jesúswan køremub

⁴⁵Incha tru Tiuswei yau chigøben puraimønrrai ashib pønrrabeløbe tru sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba purraisrø gatø pubene, truiløbe nømune trenchibelø gón:

—¿Jesúswane chindimba sruamrrumøgue?— cha.

⁴⁶Inchen tru ashib pønrrabeløbe trencha løtabelø gón:

—¡Kan managuen ø móg lataibe muguen wamindig kaagøn!— cha.

⁴⁷Inchene fariseosmerabe trenchibelø gón:

—Kabe ¿may waminchen ñimgucha tabig chitanmab tru gúindø korewa bønrrappeendi? cha. ⁴⁸Kabe ¿namui ashib karubelø gúi, fariseosmera gúi møikkøben truiløma nun koreitarru? cha. ⁴⁹Pøs i misag søtø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan ashmeeløbe larrø kaig nebuim bønrrønrrai pønsrailø gón— cha.

⁵⁰Inchen Nicodemo, tru srøtzhiitø Jesúswan yem ashchab ibig, tru fariseosmerai utuibe trenchiptinchibig kón:

⁵¹—¿Tru maig maramigwan martrai namui pørikkan kan mówan chi marig kuitashchab ashchab, ø wamindigwan mórobmerrig mórmubendøgan kaigyu pasrønrrai pasrøbig kuitarru?— cha.

⁵²Inchene nømbe trencha løtabelø gón:

—¿Kabe ñigucha galileasriitøwein gótilarru? cha. Tiuswei wamwan pørigwan maig chibig kótashchab ñiguen tab ashchig chibelø gón, Tius maig karuigwan eshkab móg Galileagurrimbe muguen kurrømuig kuin gúi, ñiguen ashchabguen— cha.

⁵³Inchabe yandø móitøgucha yamay chab ambubelø gón.

**Ishug keebaig kobendø, katoganba kaig
marøb tsuben merrarrainabig**

8 ¹Inchen Jesúsbe Olivos Tunsrømay ya, ²katø gwaløm tør-rraben, katø Tiuswei yaumay arrubene, maya misaabe nun kemallen, nøbe wamisra, kusrenanøb mendabig køn.

³Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmerababe kan kasharawa ishug kaig marøb tsuin góben merrarrawa, Jesúsweimay srua amrrua, truyu purrabelai tøbøtag pasrabe, ⁴Jesúswan trenchibelø gøn:

—Kusrennøbig, i ishuwane kaig marøb tsuben ke truyu merrarraig køn cha. ⁵Trube, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe øyeeg ishumburmerane sruutøga peta, kweetsingarubig køn cha. Treeg kobene, trube, ñíbe manchinrragu?— cha.

⁶Nømbe øyamay payippe, mandø inchibig køtasha, chigøben chi køptørre trencha mørøbelø gøn. Inchene Jesúsbe utsøbasra, tasig-unøtøga pirau pørøb mendabig køn. ⁷Inchen ke payibig bayen, katø kurraashabe, nømune trenchibig køn:

—Nim møikkøben kaig marig chigaibe, truimerrig pølbasra sruutøga nun petø bøs— cha.

⁸Incha gatø Jesúsbe utsøbasra, pirau pørøbig, børøbig køn. ⁹Inchen nømbe tru nø trendaigwan mørabe, mas kølleelømerrig kan gan pera pølbasra, webamba ambub mendabelø gøn, Jesúsba tru ishug truyu pasrabibatø gørrømisram. ¹⁰Inchen Jesúsbe kurraashabe, trenchibig køn:

—Au, ishug ñkaneløbe chu ambah? cha. ÑMugucha ñune møra meganrrai chi marmuitarru?— cha.

¹¹Inchene nøbe trenchibig køn:

—Kasuku, mugucha nane treeg marmøtan— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Katø nagucha ñune chi marmumønrrun cha. Inrrø, chibig køn. Møingurrimbe katø kaig martra gømø— cha.

Jesús yu pirau maya misagwei tør

¹²Jesúsbe katø fariseosmeran trenchib waminchibig køn:

—Nabe yu pirau misagwei tør gur cha. Inchen nai mendig uñibiibe managuen løstøyu uñmøtø, tru øsig kømig tørwan tøgagønrrun— cha.

¹³Inchene fariseosmerabe trenchibelø gøn:

—Ñibe maig kuigwan eshkab waminchippe, ka ñuimburaptø wamindan cha. Treekkurri ñui wamindiibe ka isatø gøn— cha.

¹⁴Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Maig kuigwan na naimburaptø wamindinguen, na wamindiibe isa wamindig kømøn cha. Kaguende nabe na chugurri arrigwan ashib, katø chumay yamigwan ashib inchar cha. Trune ñimbe na chugurri arrigwan ashmøwei, ni chumay yainguen ashmøwei indan cha. ¹⁵Ñimbe maig maramigwan asha marøppe, møguelø maig isua marøbelø góben, ñimbe treeg isua marøbelø gøn cha. Trune nabe mungucha maig maramigwan treeg mara ashmøig kur cha. ¹⁶Inchen tru maig maramigwan na asha maringuen, truibe maig maramigwan ølgandø asha marig isa gómos, treeg køn cha. Kaguende nabe natø gómos, nai Møskai nan karua ørøbiiba misra marar cha. ¹⁷Maig maramigwan martrai ñimui pøriiløyuma, trenchibig pørig pasran cha, maig kuigwan ashibelø møguelø pailø treetøweih eshkaikkurrimbe, isa gómos chibig. ¹⁸Pøs naimburabigwan maig kuigwan eshkabiibe natøwein góben, katø nai Møskai nan karua ørøbikkucha naimburabigwan maig kuigwan eshkan— cha, trenchibig køn Jesùsbe.

¹⁹Inchene nømbe trencha payibelø gøn:

—Ñui møskaimbe  chu basra?— cha.

Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñimbe nan ashmøwei, nai Møskawan ashmøwei indan cha. Nan ashibelø gúimbe, nai Møskawangucha ashibelø góbsruinrrun— cha.

²⁰Iilan waminchib pasrappe, Jesúsbe tru Tiuswei yau Tiusweyasig an busrim bulu kusrenanøb pasrøwa, trendaig køn. Inchen mugucha kemørtrab inchimeelø gøn, kaguende nun treeg maramig pumø srø góben.

“Na yamsrømbe ñimbe amrrunrraamøn”

²¹Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:

—Nabe inrrainchar cha. Inchen ñimbe nane lappe, labendø, ñimbe ñimui kaig marøb amønainutø kwanrrun cha. Pøs na yamsrømbe ñimbe amrrunrrab gaimanrrun— cha.

²²Inchene judíosmerabe nømdø trenchibelø gøn:

— Kabe nøasiitø kwanrrainchippeendi? cha: “Na yamsrømay iben, ñimbe amrrunrrab gaimanrrun” chinrrappe.—

23 Inchene Jesúsbe nómune trenchibig kón:

—Ñimbe yuelø góben, nabe palasriig kur cha. Ñimbe yu piraelø góben, trune nabe yu piraug kómur cha. **24** Inchawei treekkurri nabe ñimun trendaig kón cha: “Ñimbe kaig marøb amønailøyutø kwanrrun” cha. Kaguende ñim nan na gúitamab isua kóreimuikkurrimbe, ñimui kaig marøb amønailøyutø ñimbe kwanrrun— cha.

25 Inchene nun trencha payibelø góen:

—Trube, ¿ñibe mu gugu?— cha.

Inchene Jesúsbe trencha lótabig kón:

—Srøsrøgurri na ñimun maig eshkab arrig, truig kón cha.

26 Nabe ñimun chigóben wamindamig truba tøgagur cha, ñimbe øyeelø góen damig. Inchén nan karua ørøbiibe isa góomø, cierton waminchibig kón cha. Inchén na yu piraelan wamindiibe na nun wamindi mørigwan, trunun waminchar— cha.

27 Inchén Jesúsbe nui Møskawan waminchen, nómbe ni chiwan wamindinguen wetøgørrømeelø góen. **28** Treekkurri Jesúsbe nómune trenchibig kón:

—Ñimbe tru Møg Misra Arrubigwan mesra pala kusrabene si, nabe na gúi ñimbe nebua ashib, katø chiwandøgucha marøppe, ka naimburaptø marmøtø, iilan waminchippe, nai Møskai maig kusrenanigwan waminchibig kuin gúi nebua ashib inchun cha.

29 Kaguende nan karua ørøbiibe naba basrab, katø nøbe nandø elachimøwei indig kón cha. Pøs nabe managucha marøppe, nø tab gúi wanrrai treegwandø marøbig kur— cha, trenchibig kón.

30 Jesús iigwan waminchene, truba yamelø nun kórebelø góen.

Tiuswei ureemeraba, kaig marøptø amøñibeløba

31 Incha tru judíosmera nun kórebelane Jesúsbe trenchibig kón:

—Na maig wamindiilan ñim trunun móra marøb pønrrøwabe, isa góomø, nai mendig amøñibelø gønrrabguen cha. **32** Incha ñimbe tru newan ciertonigwan nebua ashene, tru ciertoniiibe ñimune iløsrøbeløyugurri elatsiilø gønrrai martrun— cha.

33 Inchén nómbe trencha lótabelø góen:

—Nambe Abrahamweinukkurri amrrub misaamera guer cha. Nambe managuen mu karua srua gúindiig melømø misaamera guer cha. Ñibe øyeebe ñemandø chigu? cha, ‘namun elatsiilø gønrrun’ chinrappe.—

34 Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Nabe ñimun isa gómos, cierton trendamónrrun cha: Mutögucha kaigwan marøb pasrabiibe, tru kaig marøb pasraig, truitø kanawa srua yaig basran cha. ³⁵Kan karuindiig megabiima yaube managatig kørromisrmuben, trune kan nusrkaimbe si, managatig truyu kørromisran cha. ³⁶Inchawei Tiuswei Nusrkai ñimun kaig marøb melaigugurri elachene, ñimbe isa gómos, newan elatsiilø gónrrabguen cha. ³⁷Ñimbe Abrahamweinukkurri amrrub misaamera gúi nabe ashawein basrar cha. Inchendø ñimbe nane kwetchab inndan cha. Kaguende na wamindiibe ñimuiniube kørromisrmøn cha. ³⁸Nabe nai Møskaimba pasrøwa asigwan, truigwan waminchen, ñimbe ñimui møskawan mórigwan trunun maran— cha.

³⁹Inchen nómbe trencha lótabelø góen:

—Namui møskaimbe Abraham góen— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñim Abrahamwei nusrkalø gúimbe, trube ñimgucha, Abraham mari lataigwei marøbsruinrrun cha. ⁴⁰Inchendø ñimbe móimbe nane kwetchab inndan cha, Tius mandø taig mórigwan na tru newan cierton waminchib mówane. iAbrahambe managuen øyeebe marmuig kóbig kón cha! ⁴¹Ñimbe ñimui møskai mariilan marøbelø góen— cha, trenchiben, nómbe trencha lótabelø góen:

—Nambe mu mendaigwei tøgamisri ureemeragucha gómer cha. Nambe møskaimbe kandø tøgar guer cha, truibe Tius.—

⁴²Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Ñimui møskai Tius kuimbe, trube, ñimbe nane undaarabsruinrrun cha. Kaguende nabe Tiusweinukkurri arrua, yu pasrar cha. Nabe ka naimburaptø arrig kómøtø, nane Tius ørig kón cha. ⁴³Ñimbe na wamindigwane ġchindimbarre chugúinguen mórmelø góh cha? Na wamindigwan ñimbe mórmelø guarre treendan cha. ⁴⁴Ñimbe ñimui møskai nugwaimandzigwei ureg kua, ñimui møskai maig palain góben, ñimbe trunun marøb pønrran cha. Nugwaimandziibe srøsrøgurri kweechiptiig kua, managuen tru newan ciertonigube pasramisra marmiig kón cha, kaguende nuiniube ciertoniibe chigaa gua. Inchawei nø chigóben isa waminchippe, nø maig kua, treeg wamindan cha. Kaguende nøbe purø isaptiig kón cha. Incha nøbe isa wamindigwei møskain góen cha. ⁴⁵Trune nabe ñimun tru newan cierton waminchene, ñimbe nane kóremøn cha. ⁴⁶Ñim móikkóben na chigóben kaig mara

basrai ashkeh? cha. Trube na isa gømø cierton waminchene, ñimbe nane  chindimba góremøgue? cha. ⁴⁷Kaguende Tiuswei unøbe, Tius wamindiilan mørnan cha. Trune ñimbe Tiusweyelø gómeøwa, treekkurri Tius wamindigwane mørmeelø gøn— cha.

Abrahamguen kømøwatø Cristobe manawei købig

⁴⁸Inchene judíosmerabe Jesúswan trenchibelø gøn:

—Ñibe samaritano kan kwaimandzig tøgaig køn chippe, nambe sölwein chibrain gøn— cha.

⁴⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe kwaimandzig tøgaig kømur cha. Treeg kømøtø, nabe marøppe, nai Møskawan tab indig kørnraai marar cha. Trune ñimbe nane maig købash inndan cha. ⁵⁰Nabe nan maya nuguen tab inchaindø lamur cha. Inchendø kan køn cha, naimburab nan tab inchai lab, katø maig maramigwan asha marøb inchibig. ⁵¹Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Na maig taigwan møra marøbiibe managuen kwamigwan ashchaamøn— cha.

⁵²Inchene judíosmerabe trencha løtabelø gøn:

—Møimbe si, aser cha, ñibe kan kwaimandzig tøgaig kui.

Abraham lata, Tius maig karuigwan eshkabelø lata chab gwaben, trune ñibe: “Na maig taigwan møra marøbiibe managuen kwanrraamøn” dan cha. ⁵³¿Kabe ñigan namui møskai Abraham lataguen gømø, mas nuig køtirru? cha. Truibe kwaben, katø tru Tius maig karuigwan eshkabelø lata chab gwaig køn cha. ¿Ñibe mu gurmab isugu?— cha.

⁵⁴Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Na naasiitøwei maya nuguen tab inchib pasraibe, trembe chi marmuinguenig køn cha. Nan maya nuguen tab górnraai marøbiibe nai Møskain gøn cha, tru ñim ñimui Tius køn daig, truig. ⁵⁵Inchendø ñimbe nune ashmeelø gøn cha. Trune nabe si, ashbig kur cha. Na ‘nun ashmøig kur’ taimbe, trube, ñim latawei isaptiig købsrubrainrrun cha. Pøs nabe nun ashib, katø nø maig taigwan møra marøb inchibig kur cha. ⁵⁶Merrabsrø ñimui møskai Abrahambe nain gwaløm punrrabigwan asha, truba kasraaraig køn cha. Incha ashabe, truba kasrag kui indig køn— cha.

⁵⁷Inchene judíosmerabe Jesúswan trenchibelø gøn:

—Ni cincuenta añosikken gómuwendø,  ñigan: “Abrahamwan nebua ashbig kur” chitirru?— cha.

- 58 Inchene Jesúsbe lötappe trenchiptinchibig kön:
 —Nabe ñimum isa gømø, cierton trendamønrrun cha:
 Abrahamguen kómøwatø, Na Gur— cha.
 59 Treekkurri nömbé Jesúwan sruutøga petønrrab srug kusruben,
 nøbe trubabig kön. Incha Tiuswei yaugurri webya, ibig kön.

Kan móg kerrigu ashmiigwan Jesús tamarøb

9 1 Jesú kanbalø pureb pasrøwabe, kan móg srøsrøgurri kerrigu
 ashmiig kal-laweigwan ashibig kön. 2 Inchén nui kusrenanøb
 pera uniiløbe trenchibelø gón:

—Kusrennøbig, ¿ø móg ashchab gaimabig kal-lanrraimbe, móig
 kaig marig kerah? cha. ¿Møskalø kaig marikkurrin góh? Kabe:
 ¿nøasiitøwei kaig marikkurrin góh, chinderah?— cha.

3 Inchene Jesúsbe trencha lötäbig kön:

—Nø kaig marikkurrin gómøwei, kabe møskalø kaig marikkurrin
 gómøwein gón cha. Treeg kómøtø, Tiusbe nui maramburab
 mariilø tru ashmiigweinug kenamisrtrain góig kön cha. 4 Kwaløm
 góbenbatø nan karua ørøbigwei maramigwan nambe marmø gómø,
 maramigwein gón cha; kaguende yembe attrun cha, mugucha
 maramgaikke. 5 Na yu pirau uñippe, piraelai tør gur— cha.

6 Incha Jesúsbe øyah chib pasrøwabe, pirau illimbi tucha, tru
 illimitøga kaizhig chillig marabe, trutøga ashmiigwein gabyu
 srøløbig kön. 7 Inchabe trenchibig kön:

—Siloé pisusrø maløwan kwallchab inrrø— cha. (“Siloé” chippe,
 “karua ørig” chib.)

Inchen tru ashmíibe ya, maløwan kwalla, katø arruppe, ashibig
 arruptinchibig kön. 8 Inchén nui ya bulueløba, katø tru ‘chigøben
 kettra’ cha, miab wabigwan ashibelø góbeløbabe trenchibelø gón:

—¿Tru ‘chigøben kettra’ chib, miab wabiibe øigwein
 gómuítarru?— cha.

9 Inchén kaneløbe trenchibelø gón:

—Nøwein gón— cha.

Inchen katøganeløbe trenchibelø gón:

—Truig lataig asønabendø, nø gómon— cha.

Inchen nøbe nøashib trenchiptinchibig kön:

—Nawein gur— cha.

10 Inchene nömbé trenchib payibelø gón:

—¿Chincha ashibig misrku?— cha.

¹¹Inchene nøbe trenchibig kön:

—Kan móg, munchibe Jesús taig, chillig mara, nan kabmerayu srølabe, trenchitan cha: “Siloé pisusrømay ya, maløwan kwallchig” cha. Inchen nabe ya, maløwan kwallene, nai kabmerabe ashibig misrøptinndan— cha.

¹²Inchen nune trencha payibelø gøn:

—¿Tru móøbe chu yah?— cha.

Inchen nøbe:

—Chindindø— chibig kön.

Fariseosmera tru ashmíig købigwan truba payib srua gób

¹³Incha tru kerrigu ashmíig købigwan fariseosmerai merrab pera ambubelø gøn. ¹⁴Kaguende tru Jesús chillig mara, ashmíigwan tamarin gwalømbe isrin gwaløm góbig kön. ¹⁵Incha fariseosmeragucha tru mówan katøyug payibelø gøn:

—¿Mandø incha, ashibig misrku?— cha.

Inchene nøbe trenchibig kön:

—Kappala nane chillig srøldan cha. Inchen nabe maløwan kwaliitø, ashibig misrinatan— cha.

¹⁶Inchen móiløgøben fariseosmerabe trenchibelø gøn:

—Kan øyeeg marøb móøbe Tiuswein gómuinrrun cha. Kaguende isrin gwalømwán ke isrin gwaløm gómui lataig marøbig kön— cha.

Trune katøganeløbe trenchibelø gøn:

—¿Kan kaig marøb móøbe øyeeg Tius nøba pasrain góu asha gómgig mariilø mana martrab gó?— cha.

Incha yandø nømdø ke nøørøtø misrøbelø gøn. ¹⁷Inchawei tru ashmíig købigwane katøle payibelø gøn:

—Ñibe, ¿tru móweimburab manchinrragu cha, tru ñui kabmeran tamarig kóbene?—

Inchen nøbe løtappe trenchibig kön:

—Nabe Tius maig karuigwan kan eshkab móg kön damønrrun— cha.

¹⁸Inchen gatøgucha judíosmerabe korenrrab inchimeelø gøn ke ashmíig købig kua, katøle ashibig misritamappe. Incha tru tamarinabigwei móskalanguen amrrunrrai wama, ¹⁹nømune trenchib payibelø gøn:

—¿Iig tru ñimui nusrkain góuitarra cha, tru ñim kerrigu ashmíig kal-lan? daig. ¿Trube, móimbe mandø incha ashibig misrah?— cha.

²⁰Inchene møskaløbe trenchibelø gøn:

—Namui nusrkaiwein gøn cha, tru kerrigu ashmíig kal-labig.

²¹Inchendø ashibig misrtrappe, mandø indigwane nambe trunune ashmer cha. Katø ya ashibig misrtraimbe kabmerane mu tamarin góu namgucha ashmer cha. Ñimbe nunashib payay chibelø gøn, yandø kølig køn cha, nøashib maig kuigwan eshkanrun— cha.

²²Møskalø øyeeg chippe, judíosmeran kørig køptørre øyeeg chibelø gøn, kaguende judíosmerabe møikkøben: “Jesúswan Cristo gøn” chibigwane nømui tulundzuni yaugurri wegutchab waminchaguen gøben. ²³Incha treekkurri møskaløbe trendaig købig køn:

—Nunashib payay cha, yandø kølig køn— cha.

²⁴Incha judíosmerabe tru ashmíig køb mówane katøle wama, trenchibelø gøn:

—Tiuswane maya nuguen tabig waminchi cha. Nambe tru móøbe kaig marøbig kui asha guer— cha.

²⁵Inchene nøbe trenchibig køn:

—¿Kaig marøbig køh? Kabe: ¿Kaig marmíig kø, chindi? Nabe trunune ashmur cha. Nabe kerrigu ashmíig købig kuig, móimbe yandø na ashibig misrigwan nabe trunune isua basrar— cha.

²⁶Inchen katøyug bayibelø gøn:

—¿Chi marta? cha. ¿Ashibig misrtraimbe mandinda?— cha.

²⁷Inchene nøbe løtappe, trenchibig køn:

—Yamba chab eshkaben, ¿mórmelø gó chindah? cha.

—Chindimbarre katøyug móramig balaingøgue? cha. ¿Ñimgucha kabe nui mendig amøñibelø misrøg køtah?— cha.

²⁸Inchene mómbøe nun trømbøig tsalø wamabe, trenchibelø gøn:

—Ñibeguende tru mówei mendig pasran cha. Trune namuimburappe, nambe Moisés maig chiben treegwan bónrrabelø guer cha. ²⁹Moiséswane Tius wamindig kui nambe ashibelø guer cha. Trune tru mówane chuig kuinguen nambe ashmeelø guer— cha.

³⁰Inchen tru móøbe trencha løtabig køn:

—Pøs, kan øyeegweinrre mandø góuinguen móramgaig, ke kwaara asamdiig tabig køn cha. Ñimbe chugurri arringuén ashmuben, trune nane kabmeran ashibig martan cha. ³¹Nambe trendø ashibelø guer cha, kaig marøbelane Tiusbe mórmíig kuin góu, trune móikkøben nun køriibala tabig waminchibigwane nøbe mórgøbig kui. ³²Managuen kan

kal-lainukkurri ashmíig kal-labigwan mu tamaran daig manasróngurri mugucha wammøra gómon cha. ³³Tru móg Tiusweinukkurri arrubig kómuimbe, chigucha martrab gaimain gómbala— chibig kón.

³⁴Inchene nómbe trenchibelø góen:

—Ñi, yeeg kaig mariitø netsaig kal-lawaig kóbendø ñamungan ñibe kusrenanrrab indirru?— cha.

Incha nómbe nune judíosmera tulundzuni yaugurri weguchibelø góen.

Tiusweiwan ashibelø guer chibendø, ashmeelø

³⁵Inchen Jesúsbe tru ashmíig kóbígwan judíosmera tulundzuni yaugurri wegutsin góen daig wammøra, nun katabe, trenchibelø kón:

—Ñigan tru Móg Misra Arrubigwan kóretirru?— cha.

³⁶Inchene tru móøbe trencha lótabig kón:

—Au, Kasuku, ñtruibe mu góh? cha, na nun kórenrrab— cha.

³⁷Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kón:

—Ñibe ashibguen indan cha. Ñiba waminchib pasrabig, nabe truig kur— cha.

³⁸Inchene tru móøbe trenchibelø kón:

—¡Señor, nabe ñun kórer!— cha.

Incha nun kóriibala tabig waminchibig kón. ³⁹Inchen Jesúsbe trenchibelø kón:

—Nabe yu piraumay arruppe, maig kónrrabigwan asha martrab arrig kón cha, ashmeeløbe ashibelø misrtrai; Inchen ashibeløbe ashmeelø misrtrain— cha.

⁴⁰Inchen móilögøsrøn fariseosmera Jesúsba pónrrabelø tru trendaigwan mørabe, trenchibelø góen:

—¿Kabe namgucha kabgar ashmeelø góbra chindah?— cha.

⁴¹Inchene Jesúsbe lótappe trenchiptinchibig kón:

—Ñim ashmeelø góig kuimbe, ñim kaig marig chigar góbsruinrrun cha. Inchendø móimbe ñim ‘ashibelø guer’ chib pónrraikkurri ñimui kaig mariiløbe ñimuinug pasrabwei indan cha.

Ubishameran tulisha kanbalatø keerigwan kemesra waminchib

10 ¹Nabe ñimun isa gómon, cierton trendamónrrun cha:
Ubishameran tulisha kanbalatø keerinug tru yaskabwan guebimotø, nøørø pegwan guebibiiibe, truibe niliig, katø maig kóbash marøb wesrabig, treeg kón cha. ²Trune tru yaskabmay

guebibiiibe si, tru ubisha ashibig kön cha. ³Yaskab gurøb pasrabiiibe nø kebinrrai yaskabwan kuren, ubishamerabe tru ubisha ashibigwei wamwan mørøbelø gøn cha. Incha nøbe nui ubishameran nømui munchiwan, nømui munchiwan wama, tru keerinukkurri wambig wesrun cha. ⁴Yandø kerrigu nuielan chab wesrawabe, nøbe ubishamerai merrab iben, ubishamerabe wendautø ambubelø gøn cha, kaguende nui wamwandø tsabø mørøbelø gua. ⁵Trune kan asiimíig pegwane managuen wendautø amrraamøn cha. Nuinukkirimbe luløptinchun cha, kaguende asiimeelai wamwane mu gúi mørmeelø gua.—

⁶Jesúsbe iigwan ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra waminchene, øyeeg chippe, chiwan wamindinguen mørmeelø gøn.

Jesús, tru Ubisha Ashibig Tabig

⁷Incha Jesúsbe katø nømun trenchibig kön:

—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ubishamer kebambig yaskappe na gur cha. ⁸Mayeeløba na arrumøwatø amrrubeløbe nileelø, maig købash marøb nila wesrabelø góben, ubishamerabe nømune mørmuig kön cha. ⁹Nabe yaskab gur cha. Møikkøben nai yaskabwan kebarrubiibe kaigyugurri wesraig könrrun cha. Truibe kebib, webarrub llirab uña, pumera mamelø wetørranrrun cha.

¹⁰Kan niliibe nilønrrappah, kwetchappah, ka pinishinrrappatø arruben, trune nabe arruppe, srøig øsig kømigwan tøgagønrrai arrur cha, trurrigu tøgagømburab tøgagønrrai. ¹¹Nabe ubishameran tru purø tab ashibig truig kur cha. Tru ubishameran tab ashibiibe nui øsig kuigwan ubishamerayasig purøbasran cha. ¹²Trune tru ka anweindø ashibiibe ubisha mabig lobo arri ashippe, ubishamerane chinchaindø luløptinchun cha, kaguende tru ubisha ashibig kømøwei, katø ubishameragucha nuielø gømøwein gúimba. Inchen lobobe ubisha søtøyu kelula, merrarraben, yandø tru ubishamerabe nøørøtø misran cha. ¹³Tru anweindø ashibe luløptindan cha, kaguende anwandø isubig kua, ubishamerane nøm gusrenrraindø.

¹⁴⁻¹⁵Nabe ubishameran tru purø tab ashibig truig kur cha. Nai Møskaimbe nan tab ashen, nagucha nai Møskawan tab ashar cha. Øyeetøwei nabe nai ubishameran ashen, nømgurringucha nane ashibelø gøn cha. Incha nabe nai øsig kuigwan ubishamerayasig

purøbasrar cha. ¹⁶Nabe katøgan ubishamera tøgagur cha, i tulyuig kómeelø. Truilangucha nane pera arrumig palønrrautan cha.

Truiløbe nai wamwan mørtrun cha. Trumaybe ubisha søtøméra kandø misren, ubishameran ashibikkucha kandø gønrrun cha.

¹⁷'Inchawei nai Møskaimbe nan undaguig kón cha, kaguende katøle utønrraptø, nabe natøwei nai øsig kómgwan tranig kuimba. ¹⁸Nane nai øsig kuigwan mugucha kerranrraamøtan cha. Treeg kómøtø, na naashib tranar cha. Nabe øsig kuigwan mu mandamgaig tranamig tøgagøb, katø mu mandamgaig katøle na utamig tøgaig kur cha. Øyeeg maramigwane nabe nai Møskawan utig kón— cha, trenchibig kón Jesúsbe.

¹⁹Inchen øyeeg wamindigwan judíosmera mørabe, katøguen nøørøtø misrøbelø gøn. ²⁰Incha møiløgøben trenchibelø gøn:

—Kwaimandzig tøgaig kua, chugúinguen mørmiig basran cha. ¿Chinchabre mørgue?— cha.

²¹Trune kaneløbe trenchibelø gøn:

—¿Mu kan kwaimandzig tøgaikkan øyeeg waminchaitarru? cha. ¿Kabe kan kwaimandzikkan ashmeelan tamartraitama chindah?— cha.

Judíosmera Jesúswan kaashib

²²Inchen Jerusalénsrømbe fiesta marøb góbig kón, tru merrabsrø Tiuswei yawan Tiusweindø gønrrain cha tranøb marigwan katøle trunun isunrrab. Inchen larrø bishim bølmera góbig kón. ²³Inchen Jesúsbe tru Tiuswei yau tru yaguetawan, Salomónwei yaskab tainug llirab uñene, ²⁴truyu judíosmera tulsrubø, trencha payibelø gøn:

—¿Nam mu gúinguen mørmiig melønrrai managatiirre øyeetø, øyeetø namun tøgagønrragu? cha. Isa góøø, ñi Cristo guabe, trube, kanmaytø kelarrab eshkau bøs— cha.

²⁵Inchene Jesúsbe trencha løtabig kón:

—Yamba ñimum eshkaben, ñimbe na Cristo gúitamab kóremøn cha. Na nai Møskawei munchiyu na chigøben mariilø, truiløbe naimburab treegwein gøn chib eshkan cha. ²⁶Inchendø ñimbe nai ubisha utuelø góøøwa, nane kóremøn cha. ²⁷Nai ubishamerabe nai wamwan mørøbelø góben, nagucha nømun ashibig kur cha. Incha nømbe nai mendig amrrubelø gøn cha. ²⁸Nabe nømune managatig øsig kómgwan tranen, managuen pinønrrabelø góøwei, katø nai taskugurrimbe mugucha kerranrraamøn cha. ²⁹Nai Møskai

nan truilan tranøbiibe mayeelan purab nuig køben, Møskawei taskugurrimbe mugucha kerranrrab gaimanrrun chibig kön.
30 Naba, nai Møskaimbabe kandø guer— chibig kön.

31 Inchene judíosmerabe kwetchab srug muta petønrrab katøguen
 srug kusruben, **32** Jesúsbe trenchibig kön:

—Nabe nai Møskaweimburabelan ñimui merrab chigøben
 purø nørreelø marøb kenamarig kön cha. **33** Tru na treeg
 tabig mariiløyu, møig kalø güindørre nane sruutøga
 betønrrainchigue?— cha.

33 Inchene tru judíosmerabe trenchibelø gøn:

—Nam sruutøga petappe, ñi tabig marikkurrin gømøtø, ñi
 Tiusweimburab purø rrømbøig wamab, tru ñibe ka møøtø
 gøbendø: “Tius kur” chib pasraikkurrindø nambe petønrrab
 inder— cha.

34 Inchene Jesúsbe nømune trenchibig kön:

—**35** Tru maig maramigwan martrai ñimui pørigube øyeeg
 chibig pørig pasrømuitarru cha: “Ñimbe tiusmera gøn”
 cha, Tiusbe trendan taig. **36** Tru Tiuswei wam pørigwan
 wamindinabelandøguen: “Tiusmera gøn” cha wamig købene,
 (katø tru Tiuswei wamwan pørigwane ka treeg kønmab ashatø
 tarømarøptindamig kømøn cha,) **37** trube, Møskai nuyasiitø
 tarømara, yu piraumay karua ørig: “Na Tiuswei Nusrkain gur”
 chibene: “Ñibe purø rrømbøig wamab pasran” cha, ñimgan
 trenchib gøtirru? cha. **38** Nai Møskai mariilan na marmubene, trube,
 køremørrunrrigay cha. **39** Inchene nai Møskai mariilan na marene,
 trube, nan nui Nusrkain güitamab køremuindøgucha, tru na
 mariilandøguen körey chibig kön. Nai Møskaimbe nainug basrøben,
 katø nabe nai Møskaweinug basrabig kuin góí nebua ashib, chigúi
 mørøb inchappe.—

39 Inchene nømbe katøguen Jesúswan merrarrawa, sruamrrab
 inchen, nøbe nømui utugurri iptinchibig kön.

40 Incha Jesúsbe tru Jordán pi ambøgatøsrømay katø ya, truyu
 kørømisrøbig kön, Juan tru srøtøzhiitø misaameran pi umbu
 ulsrøb uniiisrø. **41** Inchene misaamerabe Jesúswaimay truba nu
 ambabe, nømdø trenchibelø gøn:

—Juanbe Tius nøba pasrain góí asha gønrrai mariilø marøppe,
 marmuindøgucha, ø møweimburab nø chi wamindiiløbe kerriguba
 isa gømubwei indin gøn— cha.

⁴²Incha misaamerabe Jesúswan truba nu korebelø gøn, truyube.

Lázaro kwaig

11 ¹Kan mög Lázaro taig Betania pueblosriig tru Maríaimba, Martaimba nuchaabe kwanrrø tsubig kön. ²Tru Maríabe, Señorwei srøb pala tru purø may irrabzhigwan lasha, nui srøbwani pusruutøga pinømørøbig købig, truig køben, tru Lázaro kwanrrø tsubiibe nui nuchag købig kön. ³Inchen tru nui pa nuchaløbe Jesúswaisrømay karua ørøbelø gøn:

—Señor, ñi undaaraibe kwanrrø tsun— cha, eshkanrrai.

⁴Inchen Jesúsbø trunun mørabe, trenchibig kön:

—Tru kwanrrøbe kwam gwanrrø gómotø gøn cha. Treeg kómotø, Tiuswei maya nuguen tabigwan kenamaramigweyasig kön cha, treeg mariitøga Tiuswei Nusrkawan maya nuguen tabig marig kønrrai.—

⁵Jesúsbø Martanba, numøsrawanba, nuchawanba truba undaguig kwagucha, ⁶tru Lázarobe kwanrrø tsun daingucha, tru ñø tsuinug katøgucha Jesúsbø pa gwaløm srarrabig kön. ⁷Incha nøbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig kön:

—Judeasrømay katø amun— cha.

⁸Inchene nømbe trenchiptinchibelø gøn:

—Kusrennøbig, judíosmera trusrø yamba ñun srug muta, peta ñun kwetchab inchib gúig yandø yanatø góben, ðtrusrømay katø inrapteh?— cha.

⁹Inchene Jesúsbø trenchibig kön:

—¿Kan mawabe doce uras tøgaig kómuitarru? cha. Pøs, kan kwaløm uñibiibe srurrengwamøn cha, kaguende yu pirau tør pilimba. ¹⁰Trune kan yem uñibiibe srurrengwanrrun cha, kaguende yembe tør chigaig löstiig kua.—

¹¹Inchabe gatø Jesúsbø trenchibig kön:

—Lázaro namui trendø asiibe kiain gøn cha. Inchendø nabe nun kasrønanrrab inrrab— cha.

¹²Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø gøn:

—Señor, trube, kiptø tsuibe, treebe tammisrtrab gúinrrun— cha.

¹³Jesúsbø Lázaro kwain gøn cha waminchib pasrøben, trune nui kusrenanøb pera uniiløbe: “Ka kib tsun” chitanmab isua bønrrabelø gøn. ¹⁴Inchabe Jesúsbø tørgandø trenchibig kön:

—Lázarobe kwabguen indan cha. ¹⁵Nane ñimuimburappe tabguen gøtan chibig kòn, truyu na mu gaagúikkurri, kaguende trumaybe ñim nan korenrrain cha. Trube, nun ashchab amun— chibig kòn.

¹⁶Inchene Tomás, tru Gemelo taibe, tru katøgan kusrenanøb pera unilan trenchibig kòn:

—Namgucha, trube, amun cha, nøba kegøtø kwanrrab.—

Jesúsbe kwabelanguen ñosiiranøbig

¹⁷Incha Jesús puabe, Lázarone sòrig chabguen pib gwalømguen purayain gúin góui ashibig kòn. ¹⁸Betaniabe Jerusalén bulutø góbig kòn, truyugurri kan pøn kilómetro gósrønsrø. ¹⁹Inchen judíosmerabe Martanba, Maríanba nuchag kwain góben menrra isui inchimørrai, lincha burrønrrab truba yam amrruin góbig gó. ²⁰Inchen Martabe Jesús pub arrun daig mørøppé, katønrrab webiben, trune Maríabe yau ka górrømísrorbig kòn. ²¹Inchabe Martabe Jesúswan trenchibig kòn:

—Señor, ñi yu tsuig kuinguen nai nuchag kwamumba cha.

²²Inchendø móingucha Tiuswan ñi chi miabendø, trannrrab góui ashar— cha.

²³Inchene Jesúsbe Martane trenchibig kòn:

—Ñui nuchaabe katøle ñosiiranrrun— cha.

²⁴Inchen Martabe trenchibig kòn:

—Nabe ashawein basrar cha, tru kwabelø srabe gwaløm katøle ñosiiraben, Lázarobe ñosiirabwei inchab góui.—

²⁵Inchene Jesúsbe nune trenchibig kòn:

—Katøle ñosiiramiba, ñsig kómibabe na gur cha. Nan korebiibe kwawagucha, ñsig kónrrun cha. ²⁶Inchen mutøgucha ñsig uñibig nan korebiibe managucha kwanrraamøn chibig kòn. ¿Ilgwan koretirru?— chibig kòn.

²⁷Inchene Martabe trenchibig kòn:

—Nai Señor, øø, cha. Ñibe tru Cristowein góui góui korewa basrar cha, tru Tiuswei Nusrkai yu piraumay attrabig kóbig.—

Jesús kishib

²⁸Truigwan chab rrenchabe, Martabe numøsrai Maríán wamønrrab ya, nundø nilø trenchibig kòn:

—Kusrennøbiibe yu pua, ñun waman— cha.

²⁹Inchen Maríabe mòra mallatø kurra, Jesúswan ashchab ibig kòn. ³⁰Inchen Jesúsbe katøgucha puebloyu pumø, tru Marta

katinuutø srø basrabig køn. ³¹Inchen María truba mallatø kurra, webyai ashippe, judíosmera tru yau nun menrra isui inchimønrrai lincha purrabeløbe wendautø ambubelø gøn, sørin dulsrø kishchab yaitamab isua.

³²Inchen Maríabe Jesús pasrainug puabe, nui merrab trenchib tømbønsrøbig køn:

—Señor, ñi yu tsuig kuimbe, nai nuchag kwamumba— chib.

³³Inchen Jesúsbe Maríaba, katø tru lincha amrrubelø judíosmeragucha kisi ashabe, nuinetø truba rruba isui inchibig, kan mandøguen gømui inchib køn. ³⁴Incha nømun trencha payibig køn:

—¿Chu sørøgue?— cha.

Inchene nømbe:

—Señor ashchab amø— chiben,

³⁵Jesúsbe kishibig køn. ³⁶Inchen judíosmerabe trenchibelø gøn:

—Au, truba undaguig kwaasøna— cha.

³⁷Inchen møiløgøsrønbe nømdø trenchibelø gøn:

—I mógrønbe kab ashmíigwanma tamarøbiibe, ¿Lázarongucha kwamønrrai inchibsrumøshta?— cha.

Lázaro katø øsiirab

³⁸Inchen Jesúsbe katøle nuinetø truba rruba isuim basrøwa, tru sørinug kemallibig køn. Truibe kan nu rrab góbig køn, kebambinuube kan nu sruutøga kasraikke. ³⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Srugwan kusruy— cha.

Inchen Marta tru kwabigwei nuchaabe trenchibig køn:

—Señor, yandø irrøraig kuinrrun cha. Kaguende kwaibe chabguen pib gwalømguen gøn— cha.

⁴⁰Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:

—¿Yamba na ñun trenchib mórgøppéh cha, ñi nan kørewabe, Tiuswei tørguegwalmabigwan ashchabguen?— cha.

⁴¹Inchen yandø srugwan mendamaren, Jesúsbe srømbalaneb neeshabe trenchibig køn:

—Nai Møskai, mayanguen ungwa, ungwa cha, kaguen nan mórtan cha. ⁴²Ñibe chu uraskucha nane mórbøbig køn cha. Inchendø nabe øyeeg chippe, misaamera yu pøtøgatan pønrraikkurri trenchar cha, nane ñi garua ørig kui kørenrrai.—

San Juan 11.41

⁴³Incha iigwan chab rrenchabe, truba mur wamabig kón:
—¡Lázaro, webamø!— cha.

⁴⁴Inchene tru kwabiibe tasiimeran srømmeran llensumeratøga kírrig, maløwane llensutøga pinappulig webarruptinchibig køn. Inchene Jesúsbe nømun trenchibig køn:

—Picha, ibasay— cha.

Jesúswan kemørtrab waminchib

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵Inchen judíosmera truba nu tru Maríán ashchab amrrubeløbe, Jesús treeg marigwan asha, Jesúswan kørebølø gøn. ⁴⁶Inchen truyu møiløgøsrøn fariseosmeraisrømay ambabe Jesús chi marigwan nømun waminchen, ⁴⁷sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba misra, tru maig maramigwan asha marøbelø Setenteelan wama, tulundzunabe, trenchibelø gøn:

—¿Nambe mandø inchab? cha. Kaguende tru møøbe Tius nøba pasrain gúi asamig truba rruba mariilø kenamaran cha.

⁴⁸Øyeetø martrai nam elachene, mayeeløba nun køreben, Romasrø karubeløbe amrrua, namui Tiuswei yawanba, namui maya misagwanba chab pinishinrrun— cha.

⁴⁹Inchen møikkøsrøn nømui utuig, Caifás taig, tru bilawan maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe trenchibig køn:

—Kan ñimbe ni chigúinguen mørnmøwa gøn cha. ⁵⁰Maya misagwan ørøba pinisailø göbgunrriibe, nam maya misagweyasig kan møøtø kwamikken søl gúi, treegwandøguen ashmeelø gø chindah— cha.

⁵¹Incha Caifásbe trenchippe, ka nø trenchig køptø trenchimuig køn. Kaguende tru bilawan nøbe tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote kuig køppe, Tius trenchinrrai isungaruben trendaig køn, maya judíosmerayasig Jesúsbe kwanrrab gøn cha. ⁵²Katø tru i maya misagweindø gømøtø, mayeelø Tiuswei ureemera truørø amba warabelan kanbalatø tulundzunamig kørnrai, treegweyasiiba gøn cha. ⁵³Tru gwalømgurri judíosmeran karubeløbe Jesúswane kwetchab cha waminchibelø gøn.

⁵⁴Treekkurri yandø Jesúsbe judíosmerai utube mayeelø ashchai uñmífig køn. Incha Judea biraugurri webya, kanbalø mu misag warab waraimønug tru buluwansrø, Efraín daig pueblosrømay ibig køn. Incha trusrø nui kusrenanøb pera uniiløba kørromisrøbig køn.

⁵⁵Inchen tru judíosmerai Pascua Fiesta pumig yandø lamø baløben, wambig nøørøsrøngurri misaamerabe Jerusalénsrømay truba nebambubelø gøn, kaig marigwan chish misrtrab, tru Pascua Fiesta pumøwatø. ⁵⁶Jesúswan lab amøña, Tiuswei yau purrøwabe, nømdø kangurri gangurri trenchib payiyabelø gøn:

—¿Ñimbe maig isugue? chib ¿fiestayumaybe ni arrubguen inchimuisruandø?— chib.

⁵⁷Inchen sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmerababe karuin góbig køn, møikkøben Jesúswan chu wai ashibiibe, eshkanrrain cha, Jesúswan kemørtrab.

Kan ishug purø may irrabzhigwan Jesúswan itølushib
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

12 ¹Pascua Fiesta maramig trunewei pa gwaløm baløbenba Jesúsbe Betaniasrømay ibig køn, tru kwabelai utugurri nø øsiirangaruig móg, Lázaro tsuisrømay. ²Truyube Jesúswan tab inchab kan mamig tamara nena, Martabe pirishiben, Jesúsba mishatsigu purrabelai utu Lázarogucha wabig køn. ³Inchene Maríabe purø may irrabzhig nardotøzhig marig libraburab srua arrubig køn, truibe truba nuweyig. Incha nøbe Jesúswai katsig tambalyu itøleshabe, nui pusruutøga pinømørøbig køn. Inchen tru may irrabzhiitø ya ørø kebig køn. ⁴Inchen Judas Iscariote, Jesús kusrenanøb pera unilai utuig, tru Jesúswan wendø nun ashig kømui inchibelan trannrrabiibe trenchibig køn:

—¿Waachameran purugumig i may irrabzhigwan kan trescientos denarioswei yanamdiig kømø, chindah?— cha.

⁶Inchendø Judasbe waachameran isubig kua gómtø, niliig kua, trendaig køn. Katogucha nømui anwane nø esegab srua uñibig kua, truyu pusrigwan wesrubrre inchibig køn. ⁷Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ka marbash cha. Nan sòram gwalømwei esegawa tøgagúin gøn cha. ⁸Waachamerane chu uragucha ñimui utube tøgagønrrun cha. Trune nane ñimui utube ñimbe chu uragucha tøgagønrraamøn— cha.

Lázaron kwetchab inchib

⁹Truba nu søtø judíosmera Jesús Betaniasrø unan daig wammørøppø, trusrømay ambubelø gøn, nun ashchab isuatø

gømøtø, tru kwailai utugurri nø øsiiranig Lázaron ashchappa.

¹⁰Inchene sacerdotesmeran karubeløbe Lázarongucha kwetchab wamincha górrømisrøbelø gøn, ¹¹kaguende Lázarogurrindø judíosmerabe truba nu tarømisra, Jesúswan koreben.

Jesús Jerusalénsrø kebib

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹²Indiibe gatø gwaløm Jesús Jerusalénmay attrab gøn daig wammørøppe, misaamerá tru fiestayumay purø nu sotø amrrua pasrabiibe, ¹³palma ishiimeran muta, Jesúswan trenchib trashib katønrrab webambubelø gøn:

“¡Hosanna! chib.

¡Señor Tiuswei munchiyu nø ørig arrubiibe,
tru Israel misagwei Rey, mayanguen tab gúig kón!” chib.

¹⁴Jesúsbe kan burro-unøzhig pasrain góben, trunun itøguana ibig kón, Tiuswei wamyu maig pørig køben treekke:

¹⁵“Jerusalén, kørig kui inchimøta cha.

Asay cha, ñimui Reybe kan burra lluig burro-unøyu
itøguana attrun” daig.

¹⁶Srøbatøbe Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe øyeeg mariilane chi chibig kuinguen ashmeelø gøn. Inchen yandø Jesúswan purø nuig, purø tabig mara kusruben, truyu wetøgørrabelø gøn, tru øyeeg pørig pønrrabiibe, nuimburab pørig pønrrøwa, nun tru øyeeg mariilan eshkabig kuin gúi.

¹⁷Tru Lázaro kwaben sørig truyu waben, tru misaamerá Jesúsbø pønrrabelø góbeløbe nøm maig asigwan eshkab waminchibelø gøn. ¹⁸Inchagurri tru nu misag sotøgucha Tius nøba pasrain gúi asamig i tru marigwan wammørabe, Jesúswan katønrrab webambubelø gøn. ¹⁹Inchene fariseosmerabe kangurri kangurri trenchibelø gøn:

—Au, chiguen maramgaig kón cha. Ñimguen asay cha. Maya misaabe kerriguba nui wendautø chab amban— cha.

Møiløgøsrøn griegosmera Jesúswan lab

²⁰Misaamerá Jerusalén fiestasrø Tiuswan køriibala tabig waminchab nebambubelai utu truyu møiløgøsrøn griegosmeragucha tøgagøbig kón. ²¹Incha truiløbe tru Felipe Galilea birau betsaidasriigwan kemallabe, trenchibelø gøn:

San Juan 12.14

—Kasuku, namune Jesúswan ke asinrrabna gótan— cha.

²²Inchen Felipebe ya, Andréswan eshkaben, nómbe pailóba Jesúswan eshkanrrab ambene, ²³Jesúsbe trenchibig kón:

—Mög Misra Arrubigweyasig purø nuig, purø tabigwan kenamaramig yandø uta pun cha. ²⁴Nabe ñimun isa gómos, cierton trendamónrrun cha: Kan tirigu rrulma pirau peña kwamówabe, chu uragucha kan rrulðø góñrrun cha. Trune pirau peña kwawabe si, truba nu larróbichib misran cha. ²⁵Móikkóben nui ósig kómigwan undaguibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Trune móikkóben yu pirau nui ósig kómigwan tsalø inhibiibe, managatig ósig kómigweyasig esegawa tøgagónrrun cha. ²⁶Inchen móikkóben naiwan marøb megabiibe, nai mendig arrumig kón cha. Incha na chu basróben, nai mendig megabikkucha truyutówei pasrónrrun cha. Móikkóben naiwan marøb megabigwane nai Móskaimbe nune truba tab inchun chibig kón.

Jesús nui kwamigwan eshkab

²⁷Móimbe nane manrrau isubiitø purø rrómbøig kótan chibig kón. ¿Nabe mandø chinrrab góh? cha: “¿Nai Móskai, nan óyeeg trómbøig mói pumónrrai purómístrra” chinrrab gó, chindah? cha. Treeg kómotø, nabe óyeeg punrrabigu pasrónrrabwei arrur cha. ²⁸Nai Móskai, nui munchiwan maya nuguen tabig kónrrai mar— cha, trenchibig kón.

Inchene srómbalasrøngurri kan wam mørø, trenchibig kón:

—Nabe nai munchiwan yandø maya nuguen tabig kónrrai marar cha. Katøyukken maya nuguen tabig kónrrai maramónrrun— cha.

²⁹Inchen misag truyu mørøb purrabeløbe trenchibelø góen:

—Kan palaig trashitan— cha.

Inchen kaneløbe trenchibelø góen:

—Nune kan ángel wamindinrrun— cha.

³⁰Inchen Jesúsbe trenchibig kón:

—I wam mørø wamindiibe, nayasig kómotø, ñimuyasig kón cha. ³¹Móin góen chibig kón, yu pirau maig kónrrabigwan asha maramig. Katø móin góen, chibig kón, yu pirau nø garub pasrabig, Satanáswan wambig wegutsamig. ³²Incha nabe piraugurri kusruig kua, mayeelø naimay amrrug kui inchai maramónrrun— chibig kón.

³³Øyamay Jesúsbe mandø kwamigwan eshkabig kón. ³⁴Inchen misaabe nune trenchibelø góen:

—Tru maig maramigwan martrai pøriiløyube trenchibig køn daig nambe mørøbelø guer cha: “Cristobe managatig wanrrabig køn” cha. Inchen ɔníbe mandø chigu cha: “Tru Møg Misra Arrubiibe kusruig kømig nebunrrun” chippe? ɔTru Møg Misra Arrubiibe mu góh?— cha.

³⁵Inchene Jesúsbe nømun trenchibig køn:

—Katøgucha kan maya yanatø tørbe ñimui utu pasrønrrun cha. Tør tøgagøppatø tøryu amønay cha, løstiig ñimun ke ka inchib latatø merrarramønrraimbe, kaguende løstøyu uñibiibe chumay ib pasrarmabguen ashmøn cha. ³⁶Ñim tru tørwan tøgagøppatø, tørwan kørey, chibig køn, tørwei ureemera gønrrappe.—

Øyeelan chab rrenchabe, Jesúsbe tarømisra, nømuinukkurri trubabig køn.

Judíosmera Jesúswan tru Cristo gømuitamab køremub

³⁷Yeeg nørreelø chigøben Tius nøba pasrain gúi asha gømig mariilø nømui merrab Jesúsbe kenamarungucha, nune køremeełø gøn. ³⁸Kaguende Isaías, tru Tius maig karuigwan eshkab móg øyah chib pørig nebunrrain gúig køn:

“Señor Tius, ɔnamui eshkaigwane mu køreitarru? cha.

ɔSeñor Tiusbe nui maramburab maramigwan mun guenamarah?” cha.

³⁹Inchawei nømbe treeg kuitamappe køremeełø gøn. Kaguende Isaíasbe trencha børig købig køn:

⁴⁰“Tiusbe nømun kabmeran ashmeelø gønrrai marøb, katø nømui manrrømeran murelø gønrrai marøb indig køn cha,

kaptøga chigúi ashmøwei, nømui manrrøtøga chigúinguen mørmówei inchain cha, nøm nuimay llirawa amrruben, tamariilø gømønrrain” chib.

⁴¹Isaías øyah chippe, Jesúswei tørguegwalmabigwan nøbe asha gua, nuimburab treeg wamindig købig køn.

⁴²Treeg kuingucha tru utu ashib karubeløguen nun truba nu kørebølø gøn. Inchendø nømbe fariseosmeran kørig køptø nøm kørewa bønrrain gúi ashchai mayeelai merrappe chi kenamarameelø gøn, tru judíosmera tulundzuni yaugurri webusriilø gømønrrab.

⁴³Kaguende nømbe misaamera maya nuguen tab indiilø gømigwan chullelø góbig køn, Tius maya nuguen tab indig kømigwan gømøtø.

**Jesús wamindiibe misagwan maig
könrrabigwan asha mara korrømarøb**

44 Inchen Jesúsbe truba mur waminchib trenchibig kön:
 —Møikkøben nan kørebiibe nan góremøtø, nai Møskai nan
 karua ørøbigwan góren cha. **45** Inchen nan ashibiibe, nan karua
 ørøbigwan asan cha. **46** Nabe arruppe, yu piraumay kan tør lataig
 arrig kön chibig kön, mutøgucha nan kørebiibe löstøyu korrømisra
 pasrømønrrai. **47** Inchen møikkøben nai wamwan mórendø, maig
 taigwan móra marmígwane, nun maig maramigwane na asha
 marmur cha. Kaguende nabe yu piraelan maig maramigwan
 na asha mara górrømartrab arrumøtø, misagwan kaigyugurri
 wesranrrab arrig kön cha. **48** Inchen møikkøben nan kaashib, na
 wamindigwan mórmub inchibiibe, maig könrrabigwan asha
 korrømartrabig chabguen nøbe tøgaguen basran cha. Tru na nun
 wamindi wamdøwei tru srabe gwalømbe nun maig könrrabigwan
 asha mara korrømartrun cha. **49** Kaguende nabe waminchippe,
 naimburaptø waminchimøtø, Møskai nan karua ørøbig chi
 tamigwan chiwan wamindamigwan nane nø garuig kön cha.
50 Incha tru nø martrai karua pasriibe managatig øsig kómig, treeg
 kui, nabe ashár cha. Inchawai na waminchippe, nai Møskai nan
 maig wamindingaruigwan nabe treeg waminchar— cha, trenchibig
 kön Jesúsbe.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan srøbwan kwallib

13 **1** Yandø tru Pascua Fiesta pumig kan gwalømdø baløben,
 yandø yu piraugurri Møskaweisrømay yamig puin góí Jesúsbe
 ashibig kön. Yu pirau amøñibelan nuielane chu uragucha nøbe
 undaarabig kua, møimbe øyeeg newan srabegatig undaaraig kön.

2 Inchen mab purramnetø nugwaimandziibe Simónwei nusrkai,
 Judas Iscariotei manrraube, Jesúswan ashig kómui inchibelan trannrrai
 isungarubig kön. **3** Inchen Jesúsbe chiwandøgucha nø asha martrai
 Møskaimbe nui tasku pønsrain góí ashib, katø nøbe Tiusweinukkurri
 webarrua arrua, katø Tiusweimaytøwei yamig kui ashib inchibig
 kön. **4** Incha Jesúsbe mab wainukkurri kurra basramisrøb, pala kewa
 basraigwan wesrawa, kan toallan nemøra, pørønawa, **5** trugurrimbe
 kan paila-unøyu pi usrøb, nui kusrenanøb pera uniilan srømmeran
 kwalla, nui pørønawa pasraig toallatøga pinømørøbig kön.

⁶Incha tru Simón Pedron srøbwan kwallchab inchene, nøbe trenchibig køn:

—¿Señor, ñigan nan nai srømmeran kwallchaindirru?— cha.

⁷Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Na møi marøb waigwane ñibe chigúinguen ashmøn cha.

Inchendø tsøndasrømbe chigúi ashchun— cha.

⁸Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Nan gúimbe, managuen ñibe nai srømmerane kwallchaamøn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Na ñui srømmeran kwallmubene, ñibe nainuube chi asamig tøgagømønrrabguen— cha.

⁹Inchen Simón Pedrobe trenchibig køn:

—Señor, trube, treeg kobene, srøbwandø gwallmøtø, tasigwan kinøsrøb, turwan chishtø birtra— cha.

¹⁰Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Chab piraibe srøbwandøwein gwalamig balan cha. Kaguende asr ørøba chishtø gøn cha. Ñimbe yandø chishelø gøn cha, søteeløbabe treetø gømuingucha.—

¹¹Nun tru ashig kømui inchibelan trannrabiibe nøbe manawei mu góó asha gua: “Søteeløbabe chishelø gømøn” cha trendaig køn.

¹²Yandø Jesúsbe nømui srømmeran chab gwalla, nui pala kewagúigwan katøle kewa, mishatsigu wamisrabe, trenchibig køn:

—¿Na ñimun øyeeg marigwan ñimbe chigúi mórgueh? cha. ¹³Ñimbe nane: “Kusrennøbig” cha wamamba, katø: “Señor” cha wamamba indan cha, trumaybe sölwein dan cha. Kaguen nabe treegwein gur cha. ¹⁴Pøs na Señor, na Kusrennøbikken ñimui srømmeran kwallene, ñimgucha kangurri gangurri srømmeran kwalamig køn cha. ¹⁵Nabe ñim asha kusrenraai mara basrar cha, na mari lataitøwei ñimgucha martrai.

¹⁶Pøs nabe ñimun isa góøø, cierton trendamønrrun cha: Kan mendig megabiibe nun martrai karubigwan purab nuig kømøn cha. Katø kan karua øriinabiibe tru karua ørøbigwan purab nuig kømøn cha. ¹⁷Ñim iilan chigúi asha, treegwan marabe, mayanguen tab góøø gøn cha.

¹⁸Nabe ñimun øyeeg waminchippe, søteelambabe øyeeg chimur cha. Kaguende móilan na lawa wesruilø góó nabe asha basrar cha. Inchendø, Tiuswei wamwan pørigu øyeeg pasrabig nebunrrain gøn cha: “Tru naba lincha mab wabiibe nan srøb gusrawa eshkan” daig. ¹⁹Inchawei nabe móingurri nabe ñimun eshkar cha, øyeeg

puraimøwatø, øyeeg puraibene, tru Nabe Na gúin góí korenrrai.

²⁰Pøs nabe ñimum isa gómo, cierton trendamønrrun: Na karua origwan tab wamab utabiibe nan utan cha. Inchen nan utabiibe nan karua ørøbigwan utan— chibig kón Jesúsbe.

**Judas ashig kómui inchibelaingatø pasramisratab góñ cha,
Jesús eshkab**

(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹Jesúsbe iilan chab rrenchabe, nune chindamuengaig isuben, maig kuigwan kelarrab eshkab trenchibig kón:

—Nabe ñimum isa gómo, cierton trendamønrrun cha: Ñim móikkøsrøn nan ashig kómui inchibelaingatø misra, nan trannrrab góñ— cha.

²²Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe mun waminchib waig mórmøwa, nömbe kangurrin gangurri malau asiyabelø góñ.

²³Inchen móikkøsrøn nui kusrenanøb pera unig mas undaaraibe Jesúsweim bulu mab wabene, ²⁴Simón Pedrobe mun waminchib wain góí pay chib, señas marøbig kón. ²⁵Inchen tru pulu wabiibe pechoyu kemenda, Jesúswan payibig kón:

—Señor, ¿møig kerah?— cha.

²⁶Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Na pirrim bitin kebisha, móigwan rranen, truig kónrrun— cha.

Incha pirrim bitin kebisha, Simón Iscariotei nusrkai Judaswan rranøbig kón. ²⁷Inchen Judas pirriwan utøben latatø, Satanásbe nui manrrau kebiben, Jesúsbe trenchiptinchibig kón:

—Tru ñi marøb pasraigwane petø mar— cha.

²⁸Inchen mishatsigu mab purrabeløbe chindimba rrerdermab móikkucha chi tainguen mórmelø góñ. ²⁹Katøgucha Judasbe anwan nø esegawa sruaig kóbene, móiløbe treeg isubelø góñ: “Jesúsbe fiestayuwei chi palabigwan penøtah, kabe waachameran maitøguen tranø” ta, chindermab.

³⁰Inchen yandø Judasbe pirriwan utaptø webiben, yandø yem góbig kón.

Kan srøig martrai karua pasrig

³¹Inchen yandø Judas webiben, Jesúsbe trenchibig kón:

—Møimbe tru Møg Misra Arrubiibe maya nuguen tabig indig kónrrai maren, Tiusbe nuinug maya nuguen tabig indig kónrrai maran cha. ³²Tiusma Cristoinug maya nuguen tabig marig kuig

køppe, Tius nogurringucha Nusrkawane nuinuutøwei maya nuguen tabig martrun cha. Tru purø nuig tabig kørnrai maramigwane petø martrun chibig kørn. ³³Nai ureezheelø, yandø ñimbabe maya yanatø unamønrrun cha. Ñimbe nane lanrrun cha. Inchendø na judíosmeran trendaig købigwandøwei møimbe ñimun rendamønrrun cha: “Na yamsrømay ibene, ñimbe amrrunrab gaimanrrun” cha. ³⁴Nabe ñimune kan srøig martrai karua pasrar cha: kangurrin gangurri undaarayamig. Na ñimunma mandø undaaraibe, treetøwei ñimgucha kangurrin gangurri undaramig kørn cha. ³⁵Ñim kangurrin gangurri undaguelø góbene, maya misaamera ñimune nai kusrenanøb pera unilø góui ashchun— chibig kørn.

Pedron Jesúsbé nan ashmíig kur chinrrautan chib

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶Inchen Simón Pedrobe Jesúswan trencha payibig kørn:

—Señor, ¿Chumay inrrainchigu?— cha.

Inchene Jesúsbé trenchibig kørn:

—Na yamsrømay ibene, ñibe nai mendig attraamøn cha møimbe. Inchendø tsøndatøsrømbe si, attrabguen— cha.

³⁷Inchene Pedrobe trencha løtabig kørn:

—Señor, ¿møimbe nabe chindimba arrumønrrain góh? cha. Nabe ñuimburab nai øsig kuigwan trannrraptøweim basrar— cha.

³⁸Inchene Jesúsbé trenchiptinchibig kørn:

—¿Ñigan isa gómos, naimburab ke kwanrraptø basrar chitirru? cha. Pøs nabe isa gómos, cierton trendamønrrun cha: Kallu wamømøwatø, ñibe pønmayguen nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan cha.

Jesúsbé Møskaweinug pumig may góon

14 ¹Ñimbe ñimui manrrau ke kan mandø góinguen góomui lataig isui inchimøtay cha. Tiuswan kørreb, katø nangucha kørrey chibig kørn. ²Nai Møskawei yaube purramig truba rruba pønrran cha. Treeg pønrrømuimbe, trube, kanmaytø eshkabsrubrainrrun cha. Nabe ñimuyasig purramig trusrø tamartrab yar chibig kørn. ³Incha nabe ya, tru purramigwan chab tamarabe, katøle nabe natøwei ñimune pera inrrab arrumønrrun cha, na chu waben, ñimgucha truyutøwei purrønrrai. ⁴Ñimbe tru

na chumay yamigwan ashib, katø maywan ashib inchibelø gøn— chibig køn.

5 Inchene Tomásbe Jesúswan trenchibig køn:

—Señor, ñibe chumay inrrab gúinguen mørmer cha. ¿Mas maywane nambe mandø incha asig kwaasamørra?— cha.

6 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe may gób; tru newan ciertonig køb; katø øsig kømig køb gur cha. Inchawei Møskaweimaybe nagurrin gømíibe mugucha attraamøn cha. **7** Ñim nan isa gømø nebua ashibelø gúig kuimbe, nai Møskawangucha nebua ashibelø góbsruig kuinrrun cha. Møingurrimbe Møskawan nebua asan cha. Møimbe yandø ñimbe kaptøga asin gøn— cha.

8 Inchene Felipebe trenchibig køn:

—Señor, Møskawan namun asingarurra cha. Trutøgabe tsabø gønrrautan— cha.

9 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Felipe, ¿katøgucha nane mu gúi ashmøtirru? cha, na ñimui utu ya yana uñen. Nan ashibiibe, Møskawangucha asan cha. Treebe ñíbié mandø chigu cha: “Møskawan asingarurra” chippe? **10** ¿Nabe nai Møskaweinug basrøben, nai Møskaimbe nainug basrain gúi ñigan køremøtirru? cha. Na ñimun wamindiiløbe ka naimburaptø wamindiilø gømøn cha. Treeg kømøtø, Møskai nainug pasrabig nui maramelan marøbig køn cha. **11** Nabe nai Møskaweinug basrøben, nai Møskaimbe nainug basrabig kuin gúi kørerray cha. Trengømuppe, na mariilandøguen isua asha, korey chibig køn. **12** Pøs nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Nan kørebiibe nøgucha na mariilan martrun cha. Incha treetøguen gømø, mas nørreeløguen martrun cha. Kaguende nabe Møskaweisrømay inrrainchar cha. **13** Chiwandøgucha nai munchiyu miabene, trunune nabe maramønrrun cha, Nusrkai Møskawan maya nuguen tabig kønrrai martrab. **14** Chiwan góben ñim nai munchiyu miabene, nabe maramønrrun, chibig køn Jesúsbe.

Jesús Espíritu Santon ørtrab misrøb

15 Ñim nan undaguelø guabe, na maig maramigwan martrai pønsrailan møra martrun cha. **16** Inchen nabe Møskawan miamønrrun cha. Inchen nøbe katøgan chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Basrønrrabig ñimun tranrrun cha, managucha ñimba lincha basrønrrai, **17** tru Espíritu newan ciertonigwan. Truigwane

tru Tiuswan ashmø misaamerabe utønrrab gaiman cha, kaguende nune ashmøwei, mu gúi mørmøwei inchibelø gua. Trune ñimbe nun ashibelø gøn cha. Kaguende nøbe ñimba basrab, katø ñimuinug pasrabig basrønrrab gøn cha.

¹⁸'Nabe ñimundø peta kørromarmøtø, nabe katøle ñimuimay arrumønrrun cha. ¹⁹Kan maya yanayutø nane yu pirau misaamerabe nane mas ashmuben, trune ñimbe nan ashchun cha. Na øsig waikkurri, ñimgucha øsiguelø gønrrun cha. ²⁰Inchen ñimbe tru gwalømbe nai Møskaweinug nabe pasrabig kui ashib, katø ñimbe nainug bønrrøben, nagurrimbe ñimuinug basrabig kui ashib inchun chibig køn. ²¹Møikkøben na maig maramigwan martrai karuilan uta tøgagua, trunun møra marøbiibe, truibe nan undaguig køn cha. Inchen nan undaguigwane nai Møskai undaaraig kønrrun cha. Inchen nagurringucha nun undaarawa, na maig kuigwan nuinug kenamisrtrai maramønrrun— cha.

²²Inchen Judas (tru Iscariote gømø, katøgan Judasbe) trenchibig køn:

—¿Señor, pirau misaamerane ñi maig kuigwan kenamarmubendø, namune ñi maig kuigwan mandøgurri kenamartrab inchigu?— cha

²³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Møikkøben nan undaguibe na maig taigwan møra martrun cha. Inchen nai Møskaimbe nun undaaranrrun cha. Incha naba, nai Møskaimba nuinuumay amrrua, nambe nuinug purramønrrun cha. ²⁴Nan undaguig kømíibe na maig taigwan mørmiig køn cha. Na eshkab wamindigwan ñim mørøb gúibe nain gømøtø, nai Møskai nan karua ørøbigwein gøn cha.

²⁵'Øyeelan nabe ñimun kerriguh trenchar cha, na ñimba pasrappatø. ²⁶Inchendø tru Espíritu Santo, tru chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Basrønrrabig, Møskai nai munchiyu øramig, truibe ñimun chiwandøgucha kusrenanøb, na chi tailane kerriguh katøle isunanøb pasrønrrun cha.

²⁷'Nabe ippe, ambumay imay chi isumgaig purø tab góbigwan ñimun kørromarøb, katø nai chi isumgaig purø tab góbigwan ñimun tranøb inchar cha. Tru ambumay imay tab góbigwan na traniibe, yu piraelø rranig lataig kømøtø gøn cha. Ñimui manrrau ke mandø gúingu en gømui lataig isui inchimøwei, kørig kui inchimøwei inday cha. ²⁸Na ñimun øyeeg taigwan ñimbe mørig køn cha: "Nabe ya, katøle ñimuimay arrumønrrun" cha

trendaigwan, ñim nan, undaguelø gúimbe: “Møskaweimay inrrainchar” taig mørøppe, ñimbe kasraarabsruinrrun cha. Kaguende nai Møskaimbe na lataitøguen gómos, mas nuig kón cha. ²⁹Øyeeg puraimøwatø, nabe ñimune kanmaytø iigwan eshkar cha, treeg puraibene, nan korenrrai.

³⁰Møimbe yandø ñimbabe menrra waminchimumønrrun cha. Kaguende Satanás, yu pirau ke nø garub pasrabiibe yandø arrun cha. Truibe nababe chigucha chi asamig chigaig kón cha. ³¹Inchendø pirau misaamerabe asam gusremig kón cha, nabe nai Møskawan undaguig kób, trurrigu nabe Møskai maig martrai karuigwan treeg marøbig kuin gúi.

’Kurray, chibig kón, yugurri amrrab— cha.

Uvas tusrba, nui srarmeraba

15 ¹Jesúsbe katø trenchib waminchibig kón:
 —Tru uvas tusr ciertoniiibe na góben, nai Møskaimbe
 tru ellmarøb kwallibig kón cha. ²Nøbe nainug srarmera
 uvas niimeelane lutiicha, petappe, trune tru uvas nigabelane
 katøguchinguen may niirrai tamara parøb chishmarøbig kón
 cha. ³Ñimbe yandø chishelø góen cha, tru na ñimun wamindig tru
 wamgurri. ⁴Ñimbe naba kanbalatø pønrrabig pønrray cha. Inchen
 nabe ñimba kanbalatø pasrabig pasramønrrun cha. Kan srarma
 nøasiitøbe chigucha mamig niimøn cha, tusryugue pasrømøwabe.
 Ñimgucha treetøwei chigucha martrab gaimanrrun cha, naba
 kanbalatø pønrrabig pønrrømøwabe.

⁵Nabe uvas tusr kóben, ñimbe truyu srarmera góen cha.
 Møikkóben naba kanbalatø pasrabig basrøben, na nuinug
 pasrøbene, truibe truba rruba mamig nigan cha. Inchen
 nainukkurri ñim nøørøtø pønrraisruandøbe, ñimbe chigucha
 martrab gaimanrrun cha. ⁶Nainug naba kanbalatø pasrabig
 pasrømíigwane srarwan latawei wambig weguchen, mul-lan cha.
 Incha treeg srarmerane tulisha, nagu parriilø góen cha.

⁷Ñimbe naba kanbalatø pønrrabig pønrrøben, katø na
 wamindiilø ñimuinug pønrrabig pønrrøbene, ñimun chi miag
 kóbendø, miay chibig kón, ñimune tranig kónrrun cha. ⁸Ñim
 øyeeg maren, nai Møskaimbe maya nuguen tab indig utønrrun
 chibig kón, ñim truba rruba mamig misrig nigab, øyamay isa
 gómos nai mendig amøñibelø gúi kenamaren. ⁹Nai Møskai nan

undaguig kób lataitówei, nagucha ñimun undaaraig kón cha, nai undag kóbígi tögagúigu truyu pónrrabig pónrray cha. ¹⁰Na ñimun maig maramigwan martrai pónsrilan mōra marabe, nai undag kóbígu pónrrabig pónrronrrun cha. Nai Móskai martrai nan karua pónsrilan na mōra mara, nui undag kóbígu pasrabig pasrab lataitóweingue.

¹¹'Nabe øyeelan ñimun waminchippe, nai kasrag kóbíibe ñimuinug pasrøben, tru ñimui kasrag kóbíibe ka palabinøttiig kómø, newanig kónrrai inchar cha. ¹²Inchen na maig maramigwan martrai pasriibe iig kón cha, ñim kangurri gangurri undaguelø gónrrai, na ñimun undaarab lataitówei. ¹³Kan muguen undag kóbígi iigwan purab nuibe tögagómuinrrun cha, nui øsig kuigwan nui trendø tab lincha amøñibelayasig purøbasra kwamig. ¹⁴Martrai tru na karua bónsrilan marabe, ñimbe nai trendø tab lincha amøñibelø gón cha. ¹⁵Nabe ñimune yandø ka karuindiig melabelø cha wamømur cha. Kaguende kan karuindiig megabiibe nui karub pera wabiibe ni chi marøb uninguen mørmon cha. Treeg kómøtø, nabe ñimune masken nai trendø tab lincha amøñibelø cha wamar chibig kón, kaguende nabe nai Móskawan na chi mòriilane ñimune kerriguh eshkab kenamarikkurri. ¹⁶Nane ñim lawa wesrumøtø, nabe ñimunguen lawa wesrua, ñimune amrrai wesrua pónsraig kón cha, truba rruba mamig niirrai. Trurrigu tru mamig misriibe pinømø, misrøbig misrtrain cha. Treekkurri ñim chiwandøgucha nai Móskawan nai munchiyu miabene, nøbe ñimune tranrrun cha. ¹⁷Nabe ñimun martrai karua basroppe, iigwan karua basrar cha: kangurri gangurri undaarayanrrai.

**Tiuswan ashmø misaamera Jesúswanba,
nuielanba ashig kómui inchib**

¹⁸'Ñimun yu piraelø tsaliinchene, nanmerrig tsalø indig kóbígan isunrrigay cha. ¹⁹Ñim yu piraelø gúimbe, yu pirau misaamerabe ñimune undaarabsruinrrun cha, nòmuielan undaarab lataitówei. Inchendø nabe ñimune yu piraelai utugurri lawa, wesruig kón cha. Treekkurri yu piraeløbe ñimune ashig kómui indan cha, kaguende yandø ñimbe i biraelø gómbuben. ²⁰Na ñimun øyah taig kóbígan isua gúi chibig kón: "Kan

mendig megabiibe nui karubigwan purab nuig kómøn” cha, trendaigwan. Inchawei nanguen kaig martrabgøba, kaig martrabgøba indiibe ñimungucha treetøwei kaig martrabgøba inchun cha. Na wamindiilan ñim mōra marøbelø gúisruandøbe, ñim wamindiilangucha mōra martrun cha. ²¹Pøs chine ñimun øyeelø marøppe, nagurri øyeeg martrun cha, kaguende nan karua ørøbigwan ashmeelø gua.

²²Na arrumøwei, katø na nōmun waminchimøwei indig kuimbe, chi kaig Mara bønrrømubsruinrrun cha. Inchendø mōimbe nōmui kaig marøb pønrraigwane chigøben guemesratø, øyeekkurrin gøn chib puraambamig kaanrrun cha. ²³Nan tsalø inchibibiibe nai Møskawangucha tsalø indan cha. ²⁴Katøgan mu møkken øyeelø mariimeelan na nōmui utu marmuig kuimbe, nōmbe chigucha chi kaig marar bønrrømubsruinrrun cha. Inchendø na mana asiimeelø mariilan mōimbe asha bønrrøbendø, nan ashig kómui indamba, nai Møskawan ashig kómui indamba indan cha. ²⁵Pøs øyeeg pureppe, tru maig maramigwan martrai nōmui pøriiløyu maig pørig pasrabig treeg nebunrrain gúig køn cha: “Chigucha gømubendø, nan ka tsalø indan” daig.

²⁶Inchendø tru chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Basrønrrabig, tru Møskaweinukkurri na ñimuimay øramig, tru Espíritu newan ciertonig, truibe Møskaweinukkurri arrubiibe, naimburab maig kuigwan waminchun cha. ²⁷Inchen ñimgucha naimburab maig købigwan waminchun chibig køn, kaguende ñimbe srøsrøgurri naba amøñibelø gúikkurri.

16 ¹Nabe ñimun iilan waminchippe, ñimui isubigwan nainuutø pasra bønrraigwan ni chindinguen mørnøwa bønrrømønrrai waminchar cha. ²Ñimune judíosmera tulundzuni yamerayugurri webetab inchun cha. Inchen møikkøben ñimun kweechabe, truibe ‘Tiusweyasig tabig mararmab’ inchib pasramig, treekkatikken punrrab gøn cha. ³Ñimun øyeeg marøppe, Møskawan lata, nan lata ashmeelø guarre, treeg martrun cha. ⁴Na ñimun iilan eshkappe, yandø tru øyeelø pubene, ñimbe manawei na tru eshkaigwane isua bønrrønrrai eshkar chibig køn, Jesúsbe.

Espíritu Santo chigøben maramelø

’Inchendø øyeelane nabe ñimun srøsrøgurri eshkamuig købig køn cha, kaguende nabe ñimba unig kua. ⁵Incha mōimbe

nan karua ørøbigweisrømay na inrraindingucha, ñimbe møikkucha nane paymøtan cha: “¿Chumay inrrainchigu?” cha. ⁶Na iilan ñimun trenchib eshkabene, ñimui manrrøbe purø isui indan cha. ⁷Inchendø nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Na yamibe ñimuimbe mas tabguen gøn cha. Kaguende na imubene, tru chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Basrønrrabiibe ñimba pasrønrrab arrumønrrun cha. Inchén na yabe, ñimuyasig nun øramønrrun cha. ⁸Inchen nø arruppe, yu pirau misaamerane tru kaig mariibe chi góbig kuin gói ashchai tørgandø kenamarøb, misagwan Tiusba sølgandø mandø pønrramigwan kenamarøb, natøwei kaig mara basraibe chu basrig kømigwan kenamarøb inchun chibig køn: ⁹Tru kaig marigwan kenamarøppe, nan køremuikkurrin góben, ¹⁰misagwan Tiusba sølgandø mandø pønrramigwan kenamarøppe, nabe Møskaweisrømay iben, ñimbe nan mas ashmønrrab guikkurrin góben, ¹¹natøwei kaig mara basraigwan tru chu basrig kømigwan kenamariibe, tru Satanás, yu pirau nø garubigwan, nune chu basramigwan pasrønrrai kørrømara pasrabguen indikkurrin gøn cha.

¹²Nabe ñimune chigøben eshkamig katøgucha truba rruba tøgagøbendø, ñimbe móimbatøbe trengatig nebua chigúi mørtrab gaimanrrun cha. ¹³Inchen tru Espíritu newan ciertonig arruppe, truibe kerriguwan ciertonigumay ñimune pera inrrun cha. Kaguende nøbe ka nuimburaptø waminchimøtø, nø maig mørigwan kerrigu waminchib, katø chigøben maig pub attrabigwan ñimune eshkanrrun cha. ¹⁴Nøbe nane maya nuguen tabig kørnraai martrun cha. Kaguende nøbe naiwan uta, ñimun maig kuigwan asha gønrrai kenamartrun cha. ¹⁵Chitøgucha nai Møskai tøgagúibe nain gøn cha. Inchawei nabe trendaig køn, Espíritube naimburabigwan uta, ñimun maig kuigwan asha gønrrai kenamartrun cha.

Isuig melaibe katølebe kasrag købig misrtrun

¹⁶Maya yanayutø ñimbe nane yandø ashchaamøn cha. Inchendø katø yana gómwatø ñimbe nane gatø ashchun cha. Kaguende nabe nai Møskai waisrømay inrrainchar— cha.

¹⁷Inchen møiløgøsrøn nui kusrenanøb pera uniiløbe nømdø kangurrin gangurri payibelø gøn:

—¿Øyeeg chippe, mandø terah? cha: “Maya yanayutø ñimbe nane yandø ashmønrrun chib; katø yana gømøwatø ñimbe nane gatø ashchun chib. Kaguende nabe nai Møskai waisrømay inrrainchar” chib. ¹⁸“Maya yanayutø” chippe, ¿mandø chibrreendah? cha. Nøbe ni chi waminchib pasrainguen mørmer—chibølø gøn.

¹⁹Inchene Jesúsbe trunun payig køb inchib góí mørabe, trenchibig køn:

—¿Ñimgan na ñimun øyeeg taigwanre payib góttirru? cha, tru: “Maya yanayutø ñimbe nane ashchaamøn” daigwan: “Yana gømøwatø ñimbe nane gatø ashchun” daigwan. ²⁰Pøs nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ñimbe isuig wamamøra kishib gømnebe, yu piraeløbe kasraaranrrun cha. Ñimbe truba isuig kullaaraig melønrrun cha. Inchendø tru isuig kullaaraig melaibe katølebe kasrag købig misrtrun cha. ²¹Kan ishuuma tammisrtrappe, truba pusrkwai inchib kullaaran cha, kaguende yandø tru tammisramig ura buben. Inchen yandø unø kal-labene, kasrag købiitø tru treeg pusrkwaigwane isubguen inchimøn cha, kaguende kan srø misaazhig yu pirau kal-laben. ²²Inchawei ñimgucha møimbe øyeetøwei isub kullaaran cha. Inchendø katøle na ñimun ashene, ñimui manrrøbe truba rruba kasraaranrrun cha, kasrag købigwan kan muguen kerramgaikke.

²³Tru gwalømbe ñimbe nane yandø chigucha paymønrrun cha. Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ñim chiwandøgucha nai Møskawan miappe, nai munchiyu miabene, nøbe ñimune tranrrun cha. ²⁴Møingatig ñimbe nai Møskawan nai munchiyube chigucha miamuig køn cha. Miay, chibig køn, utønrrabguen cha, ñimui kasrag købigwan chigucha palømøig newanig kønrraimbe.

**Jesucristobe yu pirau kaig puingucha,
treegu puraya pasramisrøb**

²⁵Nabe ñimun iilan waminchippe, iibe øyeelø latailø gøn chib, kemesratø wamindig køn cha. Inchendø øyeelø latailø gøn chib kemesra waminchimumig punrrun cha, nai Møskaweimburaøbigwan tørgandø kelarrab wamindamig. ²⁶Tru gwalømbe ñimbe nai munchiyu Tiuswan mianrrigay cha, pøs nabe ñimuyasig Møskawan miämønrrun chimur. ²⁷Pøs Møskai nøashib

ñimune undaaran cha, kaguende ñimbe nan undaarab, katø nabe Møskaweinukkurri webarrua arrig kui køreb indikkurrimba.

²⁸Nabe nai Møskaweinukkurri webarrua, yu piraumay arrig køn cha. Incha møimbe katøle yu piraugurri, nai Møskawaimay yamønrrun— chibig køn.

²⁹Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø gøn:

—Møimbeguende ñibe chigøben ‘iibe øyeeg latailø gøn’ chib, ka kemesratø waminchimøtø, tørgandø kelarrab wamindan cha.

³⁰Ñibe chiwandøgucha newan ashibig kuin gúi møimbeguende nambe aser cha. Mugøben ñune chi paya ashib pønramikken palømøn cha. Øyeekkurriwei, ñibe Tiusweinukkurri arrubig kuin gúi kørewa bønrrer— chibelø gøn.

³¹Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Møimbesi køregueh? cha. ³²Pøs øyeeg punrrab gúig yandø møiwei pubguen indan cha, ñimbe nørøtø, kan gan chab tarømisra, nane yandø nandø kørrømara ambamig. Inchendø nabe natø basrømur cha, kaguende nai Møskaimbe naba basrøben. ³³Øyeelan nabe ñimun waminchar cha, naba kanbalatø pønrrøwabe, chi isumø purø tab pønrramigwan tøgagønrrai. Yu piraube chigøben isumdiig puig melønrrabguen cha. Treeg kuindøgucha kullaaramø, mur isua bønrrønrrigay cha. Nama yu pirau chine kaigwan kanawa basrar— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús nui kusrenanøb pera unilayasig Møskaimba waminchib

17 ¹Yandø ilan chab rrenchabe, Jesúsbe srømbalaneb neesha trenchibig køn:

—Nai Møskai, yandø treeg maramig pun cha. Ñui Nusrkawan maya nuguen tabig indig kønrrai mar cha, ñui Nusrkaingucha ñun maya nuguen tabig indig kønrrai martrai. ²Tru maya misagweim bala nø garub pasrønrrai ñi trana, tru mayeelan ñi nun traniilane managatig øsig kømigwan tranrraima tranig kuig koppe. ³Inchen tru managatig øsig kømibe iiig køn: ñi Tius ciertonig kandø wabigwan mu gúi nebua ashib, katø Jesucriston tru ñi karua ørigwan mu gúi nebua ashib indamig.

⁴Nabe yu pirau ñune maya nuguen tabig kønrrai marar cha, tru ñi nan martrai karua pasrigwan na chab patsøgøb. ⁵Trube møimbe, nai Møskai, ñui merrab nan tørguegwalmabig kønrrai martra cha, tru chigurrimbunø købigwan marig kaabenbatø

manasrøwei ñui merrab tru tørguegwalmbigwan na tøga waig købiitøgatøwei.

⁶Yu piraelai utu ñi nan trannrrab lawa wesruilane ñun mu gúi ashchai nabe asingarur cha. Truiløbe ñuielø góben, ñibe nan tranen, nømbe ñi maig wamindigwan møra, maran cha. ⁷Møimbe nømbe ashibelø gøn chibig køn, chigurrimbunø ñi nan traniibe ñuinukkurri arrubig kuin gúi. ⁸Kaguende nabe ñi nan eshkaigwan nømun eshkaben, nømbe mørig køn cha. Incha isa gómotø, nabe ñuinukkurri webarrua arrig kui nebua ashib, katø nane ñi garua ørig kuin gúi nømbe køreb indig køn cha.

⁹Nabe nømuyasig ñun miar chibig køn. Nabe yu piraelaimburab miámotø, ñi nan traniilayasisg miar chibig køn, kaguende ñuielø gúimba. ¹⁰Kerriguba naimbe ñuin góben, katø kerriguba ñuimbe nain gøn cha. Incha nømgurri maya nuguen tab indig pasrar cha.

¹¹Yandø nabe naimburappe yu pirau uñmuben, trune nømbe yu pirau amøñibig amøñinrrun cha, nabe ñuimay arruben. Nai Møskai Newan Tabig, ñi nan traniilane ñui munchi maramburab marøbiitøga chi nebumønrrai ashib tøgagørra cha, naba, ñiba kanbalatø pønrrab lataitøwei nømgucha mayamba kanbalatø pønrrønrrain cha. ¹²Na yu pirau nømba uñib urasma, ñi nan traniilane ñui munchiyu nømune chigøben nebumønrrai, nabe ashib tøgagúig køn cha. Na tab ashib tøgagøben, møikkucha nømbe tarømisra, pinømuig køn cha. Tarømisra pinappe, tru manawei treeg pinønrrab pasrabig truitøwei pinig køn cha, tru Tiuswei wamwan pørigu maig taig, truig nebuñrai.

¹³Incha móimbe yandø nabe ñi waisrømay katø attrainchar cha. Incha na yu pirau pasrappatø iilan waminchar cha, nai kasrag købigwan nømgucha nømuinug newan tøgagønrrai.

¹⁴Nabe ñui wamwan nømun eshkab waminchen, piraeløbe nømune tsalø gúindan cha, kaguende na i pirauig kømub latawei, nømgucha yu piraelø gómuimba. ¹⁵Nabe ñun miappe, yu piraugurri nømun wesrunrrai miámotø, Satanás, tru larrø gaig, nømun chinchimønrrai, treegwan miar cha. ¹⁶Na i pirauig kømub latawei, nømgucha i piraelø gómon cha. ¹⁷Tru newan ciertoniiitøga ñuyasiitø tarømariilø gónnrai martra chibig køn. Ñui wambe tru newan ciertonig køn cha. ¹⁸Ñi nan piraelai karua ørøb lataitøwei, nagucha nømun piraelai karua ørar cha.

¹⁹Incha nabe naasiitø nømuyasig ñuindø gønrrab pasramisrar cha, nømgucha treetøwei tru newan ciertonigu ñuindø gønrrab pønrramisrtrain cha.

²⁰'Inchendø nabe nømuyasiitø miámøtø, katø wendøsrø nøm wamindigwan møra, nan kørenrrabelayaskkucha tøga miar chibig køn, ²¹mayeeløba nømgucha kandø lataig kørnrai, ñi nai Møskai, naba, ñiba kandø gób lataitøweingue. Katø nømgucha namuinug kanbalatø pønrrønrrai miar cha, pirau misaabe nane ñi garua ørøbwei indig kui kørenrrai. ²²Ni nan tørguegwalmabig tranigwane nabe nømun tranar cha, nømgucha mayamba kandø lataig kørnrai, naba, ñiba kandø gób lataitøweingue. ²³Nabe nømuinug basrøben, ñibe nainug basrøben, trumaybe newan ke kanbalatø pønrramigwan nebua tøgagønrrain cha. Pirau misaabe ñi nan karua ørig købig kuin güi ashib, katø ñibe nan undaarab lataitøwei nømungucha undaguig kuin güi ashib inchai.

²⁴'Nai Møskai, ñi nan traniiløbe, na chu waben nømgucha truyutøwei naba purrønrrai inchar cha, tru tørguegwalmabig ñi nan tranig købigwan nøm ashchain cha, tru chiwanguen marmøwatøsrøwei ñi nan undaguig kua, tranigwan. ²⁵Nai Møskai sølgandø tabig, yu piraeløbe ñune mu güi ashmuindøgucha, nabe, ñun ashibig kur cha. Inchen iløgucha yandø nane ñi garua ørig kuin güi ashibelø góen cha. ²⁶Nabe nømune ñui munchiwan mu güi nebua asingarur cha. Katøgucha nabe asingarubig asingarumønrrun cha, tru ñui undag købig ñi nayasig tøgagúigwan nømgucha lata tøgagønrrai. Inchen nabe nømuinug pasramønrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesúswan merrarrawa srua ambub

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

18 ¹Jesús iilan Tiusba chab waminchabe, nui kusrenanøb pera uniiløba webya ibig køn, Cedrón bi ambøgatøsrø larramrrab. Tru pi ambøgatømaysrømbe kan olivos tul basrøben, Jesúsbe nømba truyu kebibig køn. ²Inchen tru Judas Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbiibe nogucha tru tulwan ashibig købig køn, kaguende Jesúsbe katø gatø nui kusrenanøb pera uniiløba truyu tulundzunabig købig køben. ³Incha Judasbe kan søtø Roma misaamerai suldaumeraba, policíameraba pubig køn, sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba misra karua

øriilø, espadamera góben, lámparamera góben sruar, nag biløga mutar. ⁴Inchene Jesúsbe kerrigu nun øyeeg purainrrabigwan ashaguen gua, nómerrig webippa, payibig kón:

—¿Mun lague?— cha.

⁵Inchene nómbe trencha lótabelø gón:

—Nazaretsrø Jesúswan ler— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Truibe na gur— cha.

Inchen Judas, tru Jesúswan ashig kómui inchibelaingatø pasramisrøbiibe, truyu nómbo pasrabig kón. ⁶Inchene Jesúsbe: “Truibe na gur” chiptinchene, nómbe wendømay amba, pirausrøn gorrabelø gón. ⁷Inchene katøle nöbe payibig kón:

—¿Mun lague?— cha.

Inchene nómbe:

—Nazaretsrø Jesúswan ler— cha, trenchiben,

⁸Jesúsbe katøle trenchibig kón:

—Yamba nabe, truibe na gur, chimmørgøppéh cha. Nan lab amrruabe, trube iilane ambasay— cha.

⁹Øyeg buppe, Jesús nötøwei øyah taig truig nebunrrain güig kón: “Nai Møskai, ñi nan tranielane möigwangucha kanguen trubishimur” taig. ¹⁰Inchene Simón Pedrobe espada srua gua, wesrawa, tru maya sacerdotesmeran nö garub sacerdotei karuindiig megabig, Malco taigwan, kusrmay galuwan kelarrab lutiiichtinchibig kón. ¹¹Inchen Jesúsbe Pedron trenchibig kón:

—iEspadane painayu way! cha. Tru purø rrømbøig punrrabig nai Møskai mutchai tranin copan, ¿nagan muchimumuitarru?— cha.

Jesús Anáswei merrab

(Mt 26.57-58; Mc 14.53-54; Lc 22.54)

¹²Inchen tru Roma suldaul sotømeraba, nómun nö garub pera basrabiiba, katø Tiuswei yau pönrrabelø judío policíameraba Jesúswan merrarrawa, lusrøbelø gón. ¹³Incha tru Anásweisrømaymerrig srua ambubelø gón. Anásbe Caifáswei sueeru góben. Katø tru Caifásbe tru bilawan maya sacerdotesmeran nö garub sacerdote góbig kón. ¹⁴I Caifás nö góbig kón, øyeeg marene tab gónrrun cha, judíosmeran waminchibig: “Maya misagweyasig kan móotø gwamikken sól gónrrun” chib.

**Pedrobe Jesúswan ‘ashmíig kur’ chib
(Mt 26.69-70; Mc 14.66-68; Lc 22.55-57)**

¹⁵ Simón Pedroba, katøgan Jesús kusrenanøb pera uniiba Jesúswei wendautø ambubelø gøn. Tru kane maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei asig kuig kóppé, Jesúsba truigwei ya wambiisrøngatig kebiben, ¹⁶ trune Pedrobe wambig yaskabutø kørømisrøbig køn. Inchene Jesús kusrenanøb pera unig kane tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei nøbe trendø asig kua, katøle webarrua puramrrai, tru yaskab gurøb pasrab srusrøbe Pedron umbu pera guebibig køn. ¹⁷ Inchene tru srusrøbe Pedron trencha payibig køn:

—¿Nigucha tru ø møwei mendig uñibig kómmørgøppeh?— cha.

Inchene Pedrobe trenchibig køn:

—Kah, nabe tru gómur— cha.

¹⁸ Inchene karuindiig melabeløba, tru Tiuswei yau pønrrabelø policíamerababe nag urra gua, pishi yem góben, pønrramisratø pachiirab góben, Pedrogucha truyu nømba nag bulu pachiirab pasrabig køn.

Maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Jesúswan maig kuitashchab payib

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Inchene maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe Jesúswan payibig køn tru nui mendig amøñibelaimburab maitø gúigwanba, kusrenanøppe, chitø gusrenaniilanba, truilan. ²⁰ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nabe maya misaamerai malau wamindig køn cha. Judíosmeran tulundzuni yamerayuba, Tiuswei yau judíosmera tulundzuninuuba chu uraskucha kusrenanøbig kur cha. Inchawei chigucha na søratø wamindiibe kaagøn cha. ²¹ ¿Nane chindimba paygu? cha. Tru na maig tailan wamindi mørøbelan bay, chibig køn. Truiløbe na maig tailan ashibelø gøn— cha.

²² Jesús iigwan trenchibene, kan policía truyu pulu pasrabiibe Jesúswane maløbøtø pashabe, trenchibig køn:

—¿Maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotengan øyeeg løtamig kuitarru?— cha.

²³ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, na chigøben kaig taig kobene, chiyu galø tain gúi eshkau bøs cha. Inchen tru na trendaig chi kalø gømubene, trube, nane ñchindimba bashku?— cha.

²⁴Inchen Anásbe Jesúswan lusrimbatiig tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Caifásweisrømay ørøbig køn.

Pedro katøle Jesúswan ‘ashmíig kur’ chib

(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵Trune Pedrobe tru nag bulu pasramisra, pachiirab pasrøben, trenchibelø gøn:

—¿Ñigucha tru møwei mendig uñibig kømmørgøppuh?— cha.

Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Kah, nabe tru gømur— cha.

²⁶Inchene tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei kan karuindiig megabig, tru Pedro kalawan lutiiitsinab møwei nømmisaabe, Pedrone trenchiptinchibig køn:

—¿Nabe ñune tru olivos ellguain dulyu Jesúsbøpasrøben ashib mórgøppuh?— cha.

²⁷Inchene Pedrobe katøyug ‘ashmíig kur’ cha isøben, móimbe tru urastø kan kallu wamaptinchibig køn.

Jesús Pilatoi merrab

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸Inchen yandø tør-rram lutauguen góben Caifáswei yaugurrimbe tru Pilato waig palaciosrømay Jesúswane srua ambubelø gøn. Inchendø judíosmerabe tru yaube kebammeelø gøn, trømbøig marig chillig indi lataig kørømisrmønrrab, nøm kebammuikkurrimbe tru pascua mamigwan chi gómos ka mamig kørnrai. ²⁹Inchene Pilatobe nømun payrrab webya trenchibig køn:

—¿I mówane ñimbe chitø galø maran chibrre inchigueh?— cha.

³⁰Inchene nømbe trencha løtabelø gøn:

—Larrø gaig kømuimbe, ñui merrab nam mana srua amrrubsru— cha.

³¹Inchene Pilatobe trenchibig køn:

—Ñim srua ambay cha. Tru maig maramigwan martrai ñimui pørig maig chibig køben, treeg asha maray— cha.

Inchen nømbe trenchibelø gøn:

—Nam judíosmerane ka namuimburaptøbe mungucha kweechib pønrrømønrrai merig køn— cha.

³²Inchen øyeeg buppe, Jesús tru nui kwamig chiyu bunrrab pasrabigwan, tru nø maig wamindig treeg nebunrrain gúig kòn.
³³Inchen Pilatobe katøyug tru palacioyu kebya, Jesúswan wamabe, payibig kòn:

—¿Ñigan tru judíosmerai rey góttirru?— cha.

³⁴Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:
 —¿Iigwangan ka ñiasiitø rrenchitirru? Kabe ɔkatøganelø naimburab ñun mu trendaimba rrenchitirru?— cha.

³⁵Inchene Pilatobe trenchibig kòn:

—¿Kabe nagan judío gúitarru? cha. Ñui biraeløba, katø tru sacerdotesmeran karubeløba naimay ñune sruamrruig kòn cha.
 ¿Chi galø mara basrøgu?— chibig kòn.

³⁶Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Na ashib karub tøgagúig naimbe yu pirauig kómøn cha.
 Tru na ashib karub tøgagúig yu pirauig kuimbe, trube, nai mendig melabeløbe nan judíosmerai tasku tranig kómønrrai kwayabsruinrrun cha. Pøs na karumburab ashib karub tøgagúig naimbe yu pirauig kómøn— chibig kòn.

³⁷Inchene Pilatobe trenchibig kòn:

—Trugan, ¿ñibe rey góttirru?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Ñibe nane rey gøn cha, trendan cha. Nabe truweiwei kal-lab, yu piraumay arruppe, truweiwei arrig kòn cha, tru newan ciertonigwan eshkanrrab. Mutøgucha tru ciertonigweingatø basrabiibe, nai wamwan mørán— cha, trenchibig kòn Jesúsbe.

³⁸Inchene Pilatobe trenchibig kòn:

—¿Tru newan ciertonibe, chi góh?— cha.

Jesúswan kwanrrai pasrøb

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Iigwan chab rrenchabe, Pilatobe katøle webya, judíosmeran trenchibig kòn:

—Nabe tru móweinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur cha. ³⁹Inchendø ñimbe trendø treeg maramig tøgar gøn cha, Pascua Fiesta gwalømbe kan kailan keeri yau pasrabigwan na elacha wertrai. ¿Trube, tru judíosmerai reywan na elatsamig balain gógue?— cha, trenchibig kòn.

⁴⁰Inchene nømbe mayeeløba katø trenchib trashibelø gøn:

—iØigwan gömøtø, Barrabáswan elachi!— chib.

Tru Barrabásbe niliig köbig kön.

19 ¹Inchene Pilatobe Jesúswan merrarrawa, itsingarubig kön. ²Inchen suldaumerabe kaldiigwan corona mara, Jesúswei turyu petsøsra, katø asru kan keeg korrabig yalø biguiig itøguenanøbelø gøn. ³Inchabe nuim bulu kemallabe, trenchibelø gøn:

—iJudíosmerai rey, viva!— chib.

Incha maløbøtø pashagutsamba inchibelø gøn.

⁴Inchene Pilatobe katøyug webya, misaamerane trenchibig kön:

—iAu! Nun wambiisrø pera arrumönrrun cha, nuinuube chigucha chi kalø marig nabe wetørramuin gói ñím ashchai.—

⁵Inchen Jesúfbe, tru corona kaldiigwan marigwan petsaig, tru yalø biguiigwan keweig webibig kön. Inchen Pilatobe trenchibig kön:

—iAsay! cha, i møøbe yu pasran— cha.

⁶Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, tru policíameraba Jesúswan ashippe, trashibelø gøn:

San Juan 19.5

—iKurusyu mesrø! iKurusyu mesrø!— chib.

Inchen Pilatobe trenchibig kón:

—Treeg kóbene, trube, ñimdøwei srua amba, kurusyu mesray cha. Pøs, nabe naimburappe, nuinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur— cha.

⁷Inchen judíosmerabe nune trenchibelø gón:

—Nambe maig maramigwan martrai pørig tøgar guer cha.

Inchawei truyu maig chibig kóben, nøbe kwamitøwein gón cha, kaguende nøbe nøasiitø: “Tiuswei Nusrkain gur” chib pasraikkurri.—

⁸Inchen Pilatobe tru trendaigwan mørabe, mas kørig kui inchibig kón. ⁹Incha katøle palacioyu kebya, Jesúswan payibig kón:

—¿Ñibe chuig kugu?— cha.

Inchen Jesúsbe niløtø basrøben, ¹⁰Pilatobe trenchibig kón:

—¿Nanguen løtømønrrapteh? cha. Nabe ñun elatsamdiig kóbene, elachib, kurusyu mesramdiig kóbene, mesrøb indamig mu mandamgaig maramigwane na asha marøbig kui ¿ashmøtirru?— cha.

¹¹Inchene Jesúsbe trencha løtabig kón:

—Nan øyeeg punrrai ñi marøb wamigwane chigaig købsruinrrun cha, ñun srømbalasrøngurri treeg marøb wanrrai tranmuig kuimbe. Inchawei tru nan ñui tasku tranøbiibe purab gaikken mara basran— cha.

¹²Trugurrimbe Pilatobe Jesúswan mandø incha elatsamdiig køtashchab labig kón. Trune judíosmerabe trenchib trashibelø gón:

—Ni nun elachabe, Roma maya misagwan karub wabig Césarweingatiig kómøn kón chib. Kaguende móikkøben: “Rey gur” chib pasrabiibe Roma maya misagwan karub wabig Césarweingatiig kómøn— chib.

¹³Inchene Pilatobe trunun mørøppe, Jesúswan wambig wesrungrua, maig kónrrabigwan asha martrab wamisrinug wamisrøbig kón, tru “Sruutøga Kayig” tainug, hebreomaybe Gabata cha waminug. ¹⁴Pascua Fiesta maramig kan gwalømdø baløben, kwaløm døbøtag køsrøn góbig kón. Inchen Pilatobe judíosmeran trenchibig kón:

—iAu, ñimui rey yu pasran!— cha.

¹⁵Inchene nømbe trashibelø gón:

—iKwabash! iKwabash! chib. iKurusyu mesrø!— chib.

Inchen Pilatobe trenchibig kön:
—¿Nagan ñimui reywan kurusyu mesrønrrab waitarru?— cha.
Inchen sacerdotesmeran karubeløbe trencha løtabelø gøn:
—Nambe katøgan rey tøgar gønrrab gømøtø, Roma maya
misagwan karub wabig Césarwandø rey wannar guer— cha.
¹⁶Inchen yandø Pilatobe Jesúswan kurusyu mesrønrrai nømun
tranøbig kön.

Jesúswan kurusyu mesraig

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

Inchen nømbe Jesúswan kemøra, srua amben, ¹⁷Jesúsbe nui
kuruswan muta, tru Calavera cha wamiisrømay webibig kön,
hebreomaybe Gólgota taig. ¹⁸Incha truyu kurusyu mesrøbelø
gøn, katø pailan pinrrømenda kan gan, Jesúswane tru tøbøtakke.
¹⁹Incha Pilatobe kurusyu kan pørig mesrønrrai karubig kön:

JESUS NAZARETSRIIG, JUDIOSMERAI TRU REY GØN
chibig. ²⁰Inchen tru pøra mesraigwane judíosmera mugøben truba
yamelø lebelø gøn, kaguende tru Jesúswan kurusyu mesraibe ciuda
bulu góben. Inchagucha tru pørig megabiibe hebreomay góben,
latínmay góben, griegomay góben pørig købig kön. ²¹Incha treekkurri
judío sacerdotesmeran karubeløbe Pilatone trenchibelø gøn:

—“Judíosmerai rey gøn” cha pøra mesrømøta cha. Treeg kømøtø:
“‘Nabe judíosmerai rey gur’ cha, nø trendaig kön” chibig, treeg
pør— cha.

²²Inchen Pilatobe trencha løtabig kön:
—Na pøriibe, børig megabasay— cha.
²³Incha suldaumerabe Jesúswan kurusyu chab mesrabe, nui
kewagúigwan kusrawa, pippalø pirishibelø gøn, kanui kan gangue.
Incha trugurrimbe tru pala kewagúigwangucha kusrabelø gøn.
Inchen truibe kemesra tsusaimíig kørrappa kandiig basrig købig
køn. ²⁴Suldaumerabe kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

—Kølsrømugun cha. Trembe tru kewagúigwan muin
gørrømisrtashhab suerte gucha ashkun— cha.

Øyeeg maren, Tiuswei wamwan pørigu øyah chibig truig nebuig
køn:

“Nai kewagúilan nømdø pirisha,
tru nai pala itøgueigwane muin gørrømisrtashhab
suerte gucha asan” daig.

Suldaumerabe øyeeg marig købig køn.

²⁵Jesúswei kurus bulube nui usrin góben, nui usrai numøsrain góben, Cleofaswei srai María góben, katø María Magdalena góben bønrrabelø gøn. ²⁶Inchen Jesúsbe nui usran ashib, katø nui undaaraig kusrenanøb pera uniibe nui usraim bulu pasrai ashib inchabe,usrane trenchibig køn:

—Au, ñui nusrkai lataigwan uyu ñi pera basran— cha.

²⁷Inchabe katø tru nui kusrenanøb pera unigwan trenchibig køn:

—Ñui usri lataigwane uyu ñibe pera basran— cha.

Indig tru uraskurrimbunø tru kusrenanøb pera unig købiibe nui yau pera gørrømisrøbig køn.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸Yandø øyeeg chab puraiben, Jesúsbe kerrigu treeg chab nebui ashabe, Tiuswei wamwan pørigu øyah taig nebunrrai trenchibig køn:

—Pimulgwatan— cha.

²⁹Inchen truyu kan køtsøyu köchiibi netsiig tøgaig pasrøben, kan ñab espunjan tru piyu kebisha, kan hisopo srarchigu pucha, mutchai Jesúswei triisrø yuuløbelø gøn. ³⁰Inchen Jesúsbe tru vinon yuulen, chab webishabe, trenchibig køn:

—Yandø chab marig kørrømisran— cha.

Incha turwan utsøbasra, yandø nui espíritun tranøbig køn.

Kan suldau lanzatøga Jesúswan tømbulyu larrab gwanøb

³¹Inchen yandø Pascua Fiesta punrrabigweyasig tru tamarøb góuin gwaløm góben, judíosmerabe tru asrmeran isrin gwalømbe kurusu melsraig melømønrrai inchibelø gøn, kaguende tru gwalømbe, tru isrin gwaløm, purø nu gwaløm gónrab góben. Treekkurri Pilatone, melabelai srømmeran landiitsingarunrrai rrugabelø gøn, asrmeran kurusyugurri pinøsrumig kørnrai.

³²Inchen suldaumerabe amba, kanunmerrig srømmeran landiicha, trugurrimbe Jesúsba kurusu mesraig megabigwan kanungucha landiichibelø gøn. ³³Incha Jesúswan kemalla ashene, yandø kwainguen megaptinchen, treekkurri nune srømmeran landiichimeelø gøn.

³⁴Inchendøgucha kan suldaube Jesúswane tömbulyu lanzatøga larrab gwanen latatø, animba, piba weguchibig køn. ³⁵Inchen nui kaptøga ashibiibe maig kuigwan wamindan. Inchen maig kuigwan tru nø wamindiibe cierton wamindig køn. Nøbe ka isatø waminchib pasrømurmab isua basran, ñimgucha Jesúswan kørenrrai. ³⁶Kaguende øyeelø pureppe, Tiuswei wamwan pørigu øyah taig nebunrrain trenchibig køn: “Nui tsutsigwane kanguen landig kømønrrun” daig. ³⁷Katøganbalørsø Tiuswei wamwan pørigugucha gatø trenchibig køn: “Misaamerabe tru lanzatøga kwaninabigwan ashchun” cha.

Jesúswan sørab

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸Øyeeg chab puraiben, José Arimatea pueblosriibe Jesúswei asrwan srua inrrab cha, Pilaton miabig køn, tru Josébe judíosmeran kørig køb Jesúswan nui isuigutø uñibig kuagucha. Inchen Pilatobe ka srua ibashen, Josébe asrwan srua ibig køn. ³⁹Inchen tru Nicodemo, tru merrabsrø Jesúswan yem waminchab ibikkucha, kan treinta kilosburab may irrabzhig mirraba, áloesba lindisaig srua arrubig køn. ⁴⁰Incha Joséba, Nicodemoba Jesúswei asrwan srua amba, llensutøga kirrøbelø gøn. Tru may irrabzheelantøga, judíosmera sørønrrab maig marøbelø gøben, treeg tamara sørabelø gøn. ⁴¹Inchen Jesúswan kurusyu mesraim bulube kan tul ellmarig pasrabig køn. Tru tulyube søramig kan trab srøig mungucha wayiimíig, ka basrabig køn. ⁴²Kaguende yandø judíosmerai isrin gwaløm pølbasramig lutau gøben, katø tru søramikkucha pulutø gøben, truyu Jesúswei asrwan wayibelø gøn.

Jesús øsiirab

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

20 ¹Incha tru srø rrune pølbasrøb gwaløm María Magdalene løtsøzhig søriisrømay ullanbatø ibene, tru sørin rrabyu nu sruq kasraibe kusruim basraptindi ashibig køn. ²Inchen nøbe luløb ibig køn tru Simón Pedroba, katøgan kusrenanøb pera unig, tru Jesús undaarraig köbiiba, truilø purrainuumay. Inchabe Maríabe trenchiptinchibig køn:

—Sørinukkurri Señorwei asrwane srua ambin gøn cha. Nambe chu srua amba wayig mørmer— cha.

³Inchene Pedroba, tru katøgan kusrenanøb pera uniibabe webamba, sørriisrømay ambubelø gøn. ⁴Pailøba kegøtø luløb ambendø, kane Pedro lataguen gømø, katøguchinguen mur lula, tru sørriisrø nømerrig luløb pubig køn. ⁵Incha trusrø trarraasha ashene, tru llensu guirriiløbe truyu warai ashibig køn. Inchendø kebimig køn. ⁶Inchen nui wendautø Simón Pedrobe pua, sørin rrabyu kebyabe, tru llensumerane truyu warai ashibig køn. ⁷Inchagucha tru Jesúswei turwan pinøbulig llensugucha, tru kirri llensumeraba trubalatø gømø, nøørø kurisaig trarrig tsubig køn. ⁸Inchen tru kusrenanøb pera unig tru sørinug nømerrig merrab pubikkucha, yandø umbøsrøngatig kebya, ashabe, kørebig køn. ⁹Pøs katøgucha nømbe tru Tiuswei wamwan pørigu Jesúsbe kwabelai utugurri katøle øsiiramig palønrrab gøn daigwane chigúi mørmuin góbig køn. ¹⁰Incha tru kusrenanøb pera uniiłøbe nømui yamay katø ambubelø gøn.

Jesús María Magdalena kenamisrøb

(Mc 16.9-11)

¹¹Inchen Maríabe sørim bulu wambig kishib pasramisrabe, kishib sørin rrabyu trarraasha ashene, ¹²pagatø ángelesmera puliig korrabig kewar, tru Jesúswei asrwan wayig købigube kane turgabøryu, kane katsigu purrai ashiptinchibig køn. ¹³Inchen ángelesmerabe payibelø gøn:

—Ishug, ɿchindimba guishku?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Pøs nai Señorwan srua ambin gøn cha. Incha chu wayig mørmur— cha.

¹⁴Igwan chab rrencha, nø keesha ashene, truyu Jesúsbe pasraptingchibig køn. Inchendø, nøbe Jesús kuitamappe isumig køn.

¹⁵Inchen Jesúsbe payibig køn:

—Ishug, ɿchindimba guishku? cha. ɿMun lagu?— cha.

Inchene nøbe tru tulyu ellmarig ashibig kuitamab isua, trenchibig køn:

—Au, kasuku, inchippa ñi srua yabe, trube, chu wayigwan eshkarra cha. Na srua inrrab— cha.

¹⁶Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—iMaría!— cha.

Inchene nøbe keesha ashabe, hebreomay:

—iRabuni!— chibig køn, (trenchippe, “Kusrennøbig” chib).

17 Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—¡Elatcha! cha. Kaguende nabe nai Møskai waisrø nebimø srø basrar cha. Inchendø ñibe ya, nai nunelan trenchinrrig cha: “Naimba, ñimuimba Møskaweisrømay, naimba, ñimuimba Tiusweisrømay nabe inrrab gur tan” cha, eshkanrrab.—

18 Inchene María Magdalena yabe, tru kusrenanøb pera uniilan:

—¡Nabe Señorwan ashär!— chibig kón.

Incha Señor nun maig tailangucha nömun eshkabig kón.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan kenamisrøb

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

19 Tru truaalmdøwei yandø yem misren, Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe tulundzuna purrabelø gøn, yaskabmerane mu kurtraingaig kasra bønsra, judíosmeran kørig køb. Inchene Jesúsbe truyu kebib, nömuin døbøtag pasramisrøb, trenchibig kón:

—¡Chi isumgaig tab góbiibe ñimba gönrrain!— cha.

20 Incha chab rrenchabe tasiimeranba, nui tømbulwanba kenamarene, nui kusrenanøb pera uniiløbe Señorwan ashippe, truba rruba kasraarabelø gøn. **21** Inchene Jesúsbe katøle trenchibig kón:

—¡Chi isumgaig tab góbiibe ñimba gönrrain! cha. Nabe ñimun karua ørar cha, nai Møskai nan karua ørøb lataitøwei.—

22 Incha iigwan chab rrenchabe, Jesúsbe nömuim bala urra, trenchibig kón:

—Espíritu Santon utay cha. **23** Ñim møilan góben nömui kaig mariilan ulø baymø kagøbashene, truilai kaig mariiløbe ulø bayamig kómig korrømisran cha. Inchene ñim truilai kaig mariilan pesannamø ulø bayene, nömune pesannamø ulø bayamig kónrrun— chibig kón.

Jesúsba, Tomásba

24 Inchene Tomás, Gemelo taig, tru doce kusrenanøb pera uniilai utuig, truibe tru Jesús arrubene, nömba wamuig kuig kón.

25 Inchene tru kusrenanøb pera uniilø kaneløbe trenchibelø gøn:

—Nambe Señorwan aser— cha.

Inchene Tomásbe trenchibig kón:

—Nabe nui tasku kølabus larrøriilan ashmøwei, katø tru kølabus larrøriiløyu tasig-unan kegwanmøwei, katø tru nui tømbulyu nai tasigwan kegwanmøwei inchimuppe, nabe køremumønrrun— cha.

²⁶Indig trune wendau tru kusrenanøb pera uniiłøbe katøle umbu tulundzuna burrøben, Tomáskucha nømba wabig køn. Inchene yaskabmerabe mu kurtraingaig kasrailø bønrraingucha, Jesúsbe kebya, nømuin døbøtag pasramisrøb, trenchibig køn:

—¡Chi isumgaig tab góbiibe ñimba gónrrain!— cha.

²⁷Inchabe Tomáswane trenchiptinchibig køn:

—Ñui tasig-unan yu kegwanøb, nai tasiimeran ash cha. Incha ñui kwalwan larrøbicha, yu nai tømbulyu tasigwan kegwan cha. Ke truig kømuitamaptø isub uñmøtø, ñiguen kørebig ku— cha.

²⁸Inchene Tomásbe trencha løtabig køn:

—¡Nai Señor! ¡Nai Tius!— cha.

²⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

San Juan 20.26

—Tomás ɬmøi ke nan ashagan køretirru? cha. Mayanguen tab gúilø gøn cha, ashmøwagucha, kørebeløbe.—

Mandøgurri i kilgameran pørig

³⁰Jesúsbe truiløtø gømøtø, katøgan Tius nøba pasrain gúi asha gømig mariilø truba kenamarøbig køn nui kusrenanøb pera uniilai merrab. Truiløbe i kilgamerayube pørig kaagøn. ³¹Inchendø iilan pøriilø gøppe, Jesúsbe tru Cristo Tiuswei Nusrkain gúin gúi kørenrrain børig køn. Incha tru treeg køreitøgabe srøig øsig kømigwan nogurri tøgagønrrai indig køn.

Nui kusrenanøb pera uniilan Jesús Galileasrø kenamisrøb

21 ¹Inchen treeg chab puraiben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan katøle kenamisrøbig køn Tiberias nu bisu menda. Nøbe øyamay kenamisrig køn: ²Simón Pedro góben, Tomás tru Gemelo taig køben, Natanael tru Galilea birau canásriig køben, Zebedeowi nusrkalø góben, katøgan pailø Jesúswei kusrenanøb pera uniiløba, trubalatø lincha warøben. ³Incha Pedrobe trenchibig køn:

—Nabe peskanrrab inrrainchar— cha.

Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—Namgucha ñiba amrrunrrab— cha.

Incha ambabe, kan barcoyu nebamba, tru yembe chigucha wesrunrrab gaimabelø gøn. ⁴Inchen yandø tør-rrab arruben, Jesúsbø pi menda nømun kenamisren, tru kusrenanøb pera uniiløbe nune mu gúi ashmeelø gøn. ⁵Inchene Jesúsbø trenchibig køn:

—Au, nai ureezheelø, ɬchigucha chi peskau kemørtrab gaimatirru?— cha.

Inchene nømbe:

—Kah— chibelø gøn.

⁶Inchene Jesúsbø trenchiptinchibig køn:

—Atarrayan barcoyu kusrmaygatømay kegutsay cha. Treenchabe ñimbe wesranrrabguen— cha.

Inchen nømbe atarrayan keguchibelø gøn. Inchabe piyugurri atarrayan wesranrrab gaimaptinchibø gøn, peskau nu goptø.

⁷Inchene tru kusrenanøb pera unig Jesúswei undaarabe Pedrone trenchibig køn:

—¡Au, Señor gøn!— cha.

Inchene Pedrobe: “Señor gøn” daig mørøppe, nui pala itøgueigwan wesrawa tsuig køppe, truigwan kewa, pørønab, piyu pørsraptinchibig køn. ⁸Inchen tru kusrenanøb pera uniilø kaneløbe barcon srua bubelø gøn, atarrayan peskautø netsiig keetab sruar. Kaguende nømbe pi mendagurri cien metros køsrøndø waraig købig køn. ⁹Incha nømbe pirau pinaambabe, kan trøsr nag pasrai ashibelø gøn, tru balabe peskauba, pirrimba warig. ¹⁰Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Mamdø tru ñim møi wesruim beskaumeran srua amrruy— cha.

¹¹Inchen Simón Pedrobe barcoyu nebya, atarrayan nørrø peskaumeratø ciento cincuenta y tres netsiig tøgaigwan pi mendagatig keetab srua ibig køn. Inchen maya nu güingucha, atarrayabe kølsrømíig køn. ¹²Inchene Jesúsbe nømun trenchibig køn:

—Manrrab amrruy— cha.

Inchen møikkucha kusrenanøb pera uniiløbe: “¿Ñibe mu gugu?” cha payamig kørig kui inchibelø gøn, kaguende nømbe Señor góu asha gua. ¹³Inchen Jesúsbe kemalla, pirriwan nui tasku srua basramisrabe, nømun srørrøbig køn, katø peskauwan chigucha.

¹⁴Iibabe chabguen pønmay góbig køn, Jesús kwailai utugurri katøle øsiirawa kurra, nui kusrenanøb pera uniiłan nø góu ashchai kenamisrig.

Jesús Simón Pedroba waminchib

¹⁵Yandø chab mabe, Jesúsbe Simón Pedron payibig køn:

—Simón, Juanwei nusrkai, ¿iilø lataguen gómos, nan mas undaguig kuguh?— cha.

Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Øø, Señor, nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai ubisha-ureemeran mannøb ashib tøgagørrunrrig— cha.

¹⁶Katøle Jesúsbe payibig køn:

—Simón, Juanwei nusrkai, ¿nan undaguig kuguh?— cha.

Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Øø, Señor, nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, nai ubishameran tab ashib tøgagørrunrrig— cha.

17 Pønmay gønrrabyu katøle payibig køn:

—Simón, Juanwei nusrkai, ḷnan undaguig kuguh?— cha.

Inchen Pedrobe kullaarab isui inchibig køn, kaguende chabguen pønmayguen: “᷊Nan undaguig kuguh?” chib payen. Inchen nøbe trenchibig køn:

—Señor, ñibe chiwandøgucha kerrigu ashibig køn cha. Nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai ubishameran mannøb ashib tøgagørrunrrig cha. **18** Nabe ñun isa gómos, cierton trendamønrrun cha: Ñibe matsinøtig køb urasbe, ñui pørønaigwan ñiasiitø pørønawa, ñun chuikkøben ibig kuig køn cha. Inchendø yandø ñi køllig misrene, ñui kwalmeran ñi larrøbichen, katøgan mendaig ñune pørønana, ñi ig kømui indiisrømay srua inrrun— cha.

19 Øyan chippe, Pedro nø mandø kwamig nebuben, treeg kwaitøga Tiuswan maya nuguen tabig indig kørnrai martrab gøn cha, trendaig køn Jesúsbe. Inchabe Pedrone trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

Jesús kusrenanøb pera unig tru undaaraig

20 Inchen Pedrobe keesha ashene, Jesús tru kusrenanøb pera unig undaaraibe nui wendau arri ashibig køn. (Truibe tru mab purrab uras Jesúswan pechoyu ne tsumisra: “Señor, ḷnun ashig kømui inchibelan trannrrabiibe mu góh?” cha, payibig, truig købig køn.) **21** Inchen Pedrobe truigwan ashabe, Jesúswan payibig køn:

—Señor ḷinchen øigwane ñibe mandø inchainchigu?— cha.

22 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—᷊Na arrumnegatig nune ka uñchai indingucha, ñuimburappe treegwane chi asamig kaagøn cha? Ñibe nai mendig amø— chibig køn.

23 Indiibe tru trendaigwane nunelai utube treeg wam larrøbitsig købig køn, tru kusrenanøb pera unig, truibe kwamønrrab gøn dan cha. Inchen Jesús trenchippe: “Truibe kwamønrrab”, gøn cha gómos, trenchippe, ka: “᷊Na arrumnegatig nune ka uñchai indingucha, ñuimburappe treegwane ñibe chi asamig kaagøn” cha, treebe taig købig køn.

24 Tru kusrenanøb pera unig trendainabig nøtøwei ilane maig kuigwan eshkab wamincha, katø nøtøwei pørøb indig køn. Incha

maig kuigwan nø eshkab wamindiibe isatø gømø, cierton góui asha bønrrer.

25 Katø chigøben Jesúsbe truba rruba mariq købig køn.
Lutøgurrih trumørig pørimbe, tru pørig kilgamerabe yu pirau ørøbaguen kemubsruitamab isur.

Los Hechos

Jesucristo Espíritu Santon trannrrab misrig

1 ¹Nai Teófilo, nai srøsrø børigube maig purayaigwan eshkab pørig kuig køn, Jesúis tru chigurrimbunø marøb pølbasriilanba kusrenaniilanba. ²Katø nøashib karua øramelø lawa wesruilan Espíritu Santogurri chitø maramelan martrai karua bønsra, srømbaløsrømay srua yain gwalømgatig købigwan pørig køn. ³Incha nøbe kwaig tsua, øsiirawa, nømune øsiguig kenamisrøbig køn, nø góin góui asamdiig kørnrai chine marøb. Incha nøbe kwalømméra cuarenta nemisramne nømun kenamisrøb uña, Tius nø karub waigweimburabigwan waminchibig køn.

⁴Incha Jesúfbe nømba trubalatø purrøwabe:

—Jerusalénsrømaybe ammønrrigay cha garubig køn, nai Møskai trannrrab misra kørrømisrigwan treeg pumnegatig munugunrrain cha, ⁵tru ñim nan øyah taig mørig købigwan. Pøs Juanbe isa gómotø, pitøga pinøbuliilø gønrrai ulsrain gøn cha. Trune ñimbe mam gwalømyutø Espíritu Santotøga pinøbuliilø gønrrun— chibig køn.

Jesús srømbalasrømay ib

⁶Jesúsbø truyu tulaamba purrøwabe, trencha payibelø gøn:

—¿Señor, Israel misaamera merrabsrø nøm ashib karub tøgagúig købigwan katøle treetøwei nøm karub tøgagømig punrrai møi yan damara basrtraindirru?— cha.

⁷Inchene Jesúsbø trencha løtabig køn:

—Treeg maramibe mana bunrrabigwanba, Møskai nøashib nui maram burab mariitøgatøwei chi gwaløm treeg punrrai mara

kørrømaramigwanbabe, ñimbe wammøra góraig chi palømøn cha.

⁸Inchendø Espíritu Santo yandø ñimuim bala arrubeneuguende maramburab maramigwan ñim uta, Jerusalénsrø, Judea birau kerrigu, Samaria birausrø, pirø muba kuimburab purø yabsrønguen naimburab maig kuigwan waminchab webamrrun— chibig kön.

⁹Incha yandø iigwan chab waminchene, nøm ashib pønrramne, Jesúswane pala kusruben, kan wañi arrua, nun pinøbulen, yandø mas ashchab gaimabelø gøn. ¹⁰Inchen Jesúis iben, nøm srømbalaneb neeshib pønrramnetø, møimbe pagatø móguelø puløzheelø kewar nømuim bulu kenamisrabe, ¹¹trenchibelø gøn:

—¿Galileasrø móguelø, chindimba srømbalaneb neeshib kørromisrke? cha. I Jesústøwei ñimui utugurri srømbalsrømay srua yainabiibe, ñim maig yai asig katø nøbe treetøweih attrun— chibelø gøn.

Judasweimburø purøbasramig Matíaswan lawa wesrab

¹²Inchen tru nøashib karua øriiløbe tru Olivos taig tunsrøngurri Jerusaléngatig katø ambubelø gøn, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu isrin gwalømbe maya yabgatig amrrain chibig køben, treezhiitø. ¹³Jerusalén ciudayu puabe, tru nøm pui yau, pala pisusrø nebambubelø gøn, truyube Pedro góben, Juan góben, Jacobo góben, Andrés køben, Felipe góben, Tomás køben, Bartolomé góben, Mateo góben, Alfeowei nusrkai Jacobo góben, Simón Zelote góben, Jacoboi nusrkai Judas køben, tru iilø ya beba warainug. ¹⁴Truiløbe Tiusba wamindamigwane søtøba kandø isua, maikken elachimø marøbelø góbig kön, Jesúswei usri María góben, nui nunelø góben, katøgan ishumburera góben kanbalatø misra.

¹⁵Inchen tru gwalømmerawan Jesucristo kusrenanigwan marøbelø kan ciento veinte gósrøn tulundzuna góben, Pedrobe truilai utu pasramisra trenchibig kön:

¹⁶—Nai nunelø, Tiuswei wamwan pørigu maig taig, truibø nebumig palaig kuig kön cha. Tru pørigube Espíritu Santobe David wamindigu kanmaytø Judasweimburab treeg nebunrrun cha wamindig kuig kön. Jesúswan kemøra, sruamrrabelan mandø indamigwan eshkab pasrabigwan. ¹⁷Pøs Judasbe namui utuitøwei, katø namui marameløyu maramig tøgaig købig kön cha. ¹⁸(Indiibe tru nø kaig marimburø an utiitøga kan tul penig kön cha. Inchabe ippa, turmay peñippe, patsøwan srurram beñen, pøitsimerabe

Los Hechos 1.9

kerrigu webølabig kón cha. ¹⁹Inchen Jerusalén mayeelø warabelø wammørabe, tru pirøwane, “Acéldama” cha wamabelø gón,

nømuin rrikkabe, “Ani Lusin Dul” chibig.)²⁰ Kaguende Salmosyube trenchibig pørig basran:

“Nui yabe mugucha waraimíig kutsi ya górrømisren,
katø truyube muguen tsunrrabig kaanrrain” cha.

Katø:

“Nø chi marøb pasraig købigwane katøgan peg utønrrain”
cha.

²¹ Inchawei øyeeg kóbene, tru namui utu Jesús trendø namba lincha llirab uñen, ²² tru Juan Jesúswan piu umbu nun ulsraikkurrimbunø, katø nun namuinukkurri kusraben, nun srømbalasrø utig kómnegatig namba managucha tin lincha amøñibelø yu móguelø kòn cha. Incha kan treeg lincha uñibigwan, tru Jesús kwawa, katøle øsiiraigwan treeg kòn chib waminchib, namba tøgatø pasrønrrai maramibe ke søldøwein gøn— chibig kòn.

²³ Incha pailan wesrawa pønsrøbelø gøn: Matíaswanba, Joséwandøwei Barsabás cha wamab (katø Justo cha wamab indi) møwanba. ²⁴ Inchabe øyeeg chib Tiwsba waminchibelø gøn:

—Señor, ñibe mayeelai manrrømeran ashibiibe, i pailan ñi mønun lawa wesrua tøga basraigwan eshkarra chib, ²⁵ Cristo nøashib karua ørigwei maramigwan uta basramisra martrabiibe mu góin gói. Kaguende Judasbe nui yamsrømay inrrab, tru maramigugurrimbe tarømisra pella, peg maywan yaig kòn— cha.

²⁶ Inchawei móigweim bala bendashhab suerte kuchene, Matíasweim bala beñen, truibe yandø tru Cristo once nøashib karua øriilai utuig kórrømisrig kòn.

Espíritu Santo arrigwan waminchibig kòn

2 ¹ Judíosmerai Pentecostés taig tru gwaløm yandø puben, nømbe mayeeløba kanbalatø tulundzuna góbene, ² móimbe igatø! srømbalasrøngurrimbe wanrrabig kan truba mur isig ichibig lataig arrubig kòn, tru purrainuube igatø! ya ørø tru wanrrabiitø kasramgue. ³ Inchene nømun kanun ganun traniilø kan nagurømera latailø kenamisra, nømun kanuim bala, kanuim bala pønrramisrøbelø gøn. ⁴ Inchene nømbe mayeeløba Espíritu Santotø netsailø górrømisra, peg, peg wammera waminchib mendabelø gøn, Espíritu nømun maig wamindingaruben.

Los Hechos 2.4

5 Inchen Jerusalénsrømbe judíos misaamera warabelø gøn, Tiusweimburabelan maizhikken elachimø marøbelø, chu birausrøngurringuen palømíikke. 6 Inchen tru misag sötøbe tru wanrrabigwan mørabe, tulundzunabelø gøn. Inchabe ipaare! kan øyeebe chi mandø guermab isubelø gøn, kaguende nøm mørrene, tru Jesucriston kørebøløbe møitøgucha peg wam peg wam tru nøm mørøb pønrrabelai wamwan, trunun, rrunun waminchiptinchene. 7 Inchen nømbe truba kørrø kwaariilø, kangurrin gangurri ipaare! kan mandø guermab isub, trenchibelø gøn:

—¿I mayamba waminchib pønrrabeløbe Galileasrø misaamera gømuitarru? chib. 8 Pøs kan namuin rriimay, namuin rriimay nam wamindi mørtrappe ımandø guerah? cha. 9 Yube Parto birausreelø góben, medosmera góben, elamsreelø góben, mesopotamiasreelø góben, judeasreelø góben, capadociasreelø góben, pontosreelø góben, Asia birausreelø góben, 10 frigiasreelø góben, panfiliasreelø góben, egiptosreelø góben, tru Cirene birø bulu Libia birausreelø

gøben, katø Romasrøngurri amrrubelø ka petø amrruardeeø judíosmera góben, judíos kómeelø Tiusweiwan judíosmera marigu pønrrønrrab purørruwarmera góben, ¹¹katø cretasreelø góben, arabiasreelø góben, treeg yam baløsreelø góbendø, nambe mayeeløba Tius truba nørreelø mariilan namuin rriimay, namuin rriimay wamindi mører— chibelø gøn.

¹²Incha mayeeløba nømbe kwariilø ikan paare! øyeebe mandø guermab isub kangurrin, gangurri trenchibelø gøn:

—¿Kan øyeebe chi guerah?— chib.

¹³Trune kaneløbe indzatø ashib trenchibelø gøn:

—Mutsiguelørre inchib waran— cha.

Espíritu Santo korrarruben, Pedro misagwan maig kónrrabigwan waminchib

¹⁴Inchen Pedrobe Cristo tru once karua øriiløba kurra basramisra, nøbe mur waminchib trenchibig kón:

—Judea móguelø góben, katø mayeelø yu Jerusalén warab misaamera góben, iigwan ñím chigúi nebua ashchain gøn cha. Na wamindamigwan tab mørtrai chibig kón. ¹⁵Ya løtsø las nuevetø góben, i móguelan ñímbe mutsiguelø gønmab isuinrrun cha, ¹⁶treeg kómøtø, Tius maig karuigwan eshkabig Joelgurri Tius tru øyeeg taig kóbig, iibe tru gøn cha:

¹⁷“Srabe gwalømmerawane treeg pub attrun cha,

Tiusbe trendan chib,

mu misagweim balatøgucha nai Espíritun uncha tøgagønrrai øramønrrun cha.

Ñimui nusrkalø, ñimui nimbásmerabe

Tius nømun chi eshkaigwan eshkaben,

ñimui matsøreløbe kan piab lataigu chigøben ashen,

ñimui kólleeløbe piailø tøgagønrrun cha.

¹⁸Tru gwalømmerawane katø ishumbur lata, móguelø lata,

nai karuindiig melabelaim bala

nai Espíritun uncha tøgagønrrai tranen,

nømbe na nømun chi eshkaigwan eshkanrrun cha.

¹⁹Inchen srømbalasrømbe nabe kwaara asha gønrrai mariilø marøb,

katø yu piraube na maramburab mariilan asha gømig kenamararamønrrun cha,

anin góben, nag kóben, naguish kurrabig kóbengue.

²⁰ Nøssiibe larrø löstiig misren,
pølbe ani lataig misrtrun cha.

Señor arrum gwaløm truba nuig purø tab gwaløm
pumøwatø, treeg könrrun cha.

²¹ Inchen Señor Tiuswei munchiwan wamab, purugurra chib
miab pasrabiibe, kaigyugurri wesraig könrrun” cha,
trendaig.

Iibe tru góen, chibig kón.

²² Ñim Israel misaamera, na wamindigwan móray chibig kón:
Nazaretsrø Jesúsbe Tius nø garua øri mók kui ashchai, nø treeg
trani mók kóbíg kón cha, nøgurri ñimui merrab maramburab
mariitögaba, kwaara asha górrai mariitögaba, Tius nøba pasrain
gúi asha gómgig mariilötögaba. Pøs ñimðweinguen ashibelø
góen cha. ²³ I mówandøwei Tiusbe merrabsrøngurri manawei nø
maig martrab isuilane tøgaguen gua, ñimun tranen, ñimbe nune
kurusu mesra, ñim kweetsig kón cha, tru larrø gailai tasku
purøøra. ²⁴ Inchen nune kwailai utugurri Tiusbe kusraig kón
cha, øyeeg purø rrømbøig indinawa kwaig tsuigugurri. Kaguende
tru kwab gwanrrai marøb pasrabiibe nune chinchagucha nø
merrarrawa tøgagónrrab gaimaig kón cha. ²⁵ Pøs merrabsrø rey
Davidbe Jesúsweimburab waminchippe, trendaig kóbíg kón cha:

“Nabe Señorwane chu uragucha nai merrab wai ashibig kur
cha.

Kaguende nøbe nai kusrmay basran cha,
nan amburab, iburab sruagutsig mandøguen gómuí pasramig
chigaanrrai.

²⁶ Treekkurri nai manrrøbe truba kasraaraben,
nai niløbe truba rruba tabig waminchib kasraaran cha.

Inchen nai asrken, chi isumø muniiramigwan muniirab
isrønrrun cha.

²⁷ Kaguende ñi, Tiusbe, nan kwabelø pønrrainug pasrønrrain
góñrrain góñwei,
katø ñui Newan Tabigwan trerab tsunrrain góñrrain
góñwei inchun cha.

²⁸ Ñibe nan øsig kóm maymeran nebua asingarua,
ñi naba waikkurri nane truba rruba kasraarangan runrrautan”
daig kón cha, trenchibig kón.

29'Nai misaamera, nabe maig kuigwan tørgandø kelarrab ñimum trendamønrrun: Merrabsrø namui kølli misag Davidbe kwaben, sørig køn cha. Inchen tru nui søríibe moin gwalømgatig namui utu pasran cha. 30Inchendø Davidbe, Tius maig karuigwan eshkabig købig kua, tru kan nuinukkurri kurrab misagwan David nø wamisra karub wainug wanrrai wannamigwan, Tiusbe: "iGatø! treeg marmø gómmø, treeg kónrrai maramønrrun" cha, trendaigwan ashibig kuig kóppø, 31Davidbe manawei Cristo øsiiramigwane chab asha gua, tru Cristo gatøle øsiiramigwan trencha wamindig købig køn cha 'kwabelø pønrrainug truyutø pasrønrrai korrømarig kómøwei, katø nui asrbe treraig kómøwein gónrrai indig kónrrun' cha. 32Inchawei Tiusbe tru Jesúswandøwei katø øsiirangaruben, nambe mayeeløba tru øyeeg purayaigwane namashib asha bønrrer chibig køn. 33Incha nune Tiusweim bulu kusrmay wanrrab attrai kusraben, Møskai trannrrab misra korrømisrig tru Espíritu Santon uta, uncha tøgagønrrai trunun tranan chibig køn. Inchen ñim møi ashib, mørøb inchib gúibe, tru gøn cha. 34-35Kaguende Davidbe srømbalasrømaybe nebimuig køn cha. Inchendø Davidbe trendaig køn cha:

"Señor Tiusbe nai Señorwane trendan cha:

'Nai kusrmaygatø wamisr cha,
ñun ashig kómui inchib tsalø inchibelan
ñi ñui srøbmeran truilaim bala nebuna wamig kónrrai na
pønsramnegatig.'"

36'Israel misaamera mayeeløba treeg kómuitamab asha bønrray cha, tru Jesús ñim kurusu mesraigwandøwei Tiusbe nune Mayeelaim Bala Pasrabig kónrrai maramba, Cristo gónrrai maramba indin gøn— chibig køn, Pedrobe.

37Incha øyeeg tailan mørøppø, truba kullaarab isui inchibelø gøn nømui manrrau kebachen. Inchabe Pedronba, trugurri Cristo nøashib karua ørig katøganelanba payibelø gøn:

—Ñim nai misaamera, ñambe chi maramig kónrrerah?— cha.

38Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Ñim møitøgucha nimui kaig mariilan isua mørøy cha. Incha Tiusweimay llirawa, Jesucristoi munchiyu piu umbu ulsrailø guy chibig køn, ñimui kaig mariilan ulø bayamig kómíig, pesannaig korrømisrtraimbe. Inchen Tiusbe ñimune Espíritu Santon tranrrun cha. 39Kaguende i tranamigwan nø trannrrab misra korrømisriibe,

ñimuyasig kób, ñimui ureemerayasig kób, katø mayeelø chu uras tsøndatøsrø kónrrabelayasig kób, katø mayeelø namui Tius nun mun wamag kóben wamamelai, truilayasig kób gón— chibig kón.

40 Incha Pedrobe øyeelø wamindig kómnetø, katø srøitø waminchib, øyamay melamig kón chib trenchibig kón:

—Yeeg larrø gaig marøb misaamerainukkirimbe wemallib ambay— cha.

41 Inchén tru nø wamindigwan møra utabelane piu umbu ulsrailø kørromisren, tru gwalømbe Jesucriston korewa pønrramisrøbeløbe kan pøn mil gøsrøn nemisrig købig kón. **42** Incha nømbe mayeeløba Cristo nøashib karua øriilø kusrenanigwane tindøga marøb pønrrabelø gón, kanbalatø lincha gómigu lata, mamig birisha kanbalatø mab gómigu lata, katø kanbalatø misra Tiusba waminchib gómigu lata.

Jesucriston korebelø srøsreelø mandø waraig

43 Inchén nømune mønundøgucha ka nøs nøstø góbig kón, tru Cristo nøashib karua øriiløgurri kwaara asha górrai marøb, katø Tius nømba pasrain gúi asha górrai truba rruba marøb inchén. **44** Inchén mayeeløba Criston korebeløbe kanbalatø lincha tulundzunab, katø chimerandøgucha ke kanguelarrøtø tøgagøb inchibelø gón. **45** Incha nømui pirømeran, yameran, katø chi tøgagúilan góben yana, sòteelan pirishibelø gón, móitøgucha maig palain góben, treetø. **46** Incha kwalømmørig, kwalømmørig Tiuswei yau sòteeløba tulundzunabelø gón. Incha mamigwan nømui yamørig truba rruba kasrag, kanbalatø lata pirisha mabelø gón, tabig isua, ka treeg maranmab ashchaindø gómø, **47** manrraugurri tabig isub Tiuswan truba tabig waminchib, katø nømbe maya misaamera truba tabig wamindinabelø gón. Inchén Señorbe kaigyugurri wesraig kónrrabelan wesrawa, kwalømmørig nømuinuube srøitø, srøitø nemarøbig kón.

Kan uñchab gaimabigwan tamarøb

3 **1** Kan gwaløm Pedroba, Juanba, maaben las tres pailøba kegøtø Tiuswei yaumay nebambubelø gón, Tiusba wamindam uras kóbene. **2** Inchene truyube kan móg tru kal-lainukkurri uñchab gaimabig wabig kón. Truigwane Tiuswei yau tru “Tab Yaskabzhig kón” cha waminug kebambubelan ‘an guettra’ cha miab

wanrrai, kwalømmørig srua amba wannig wabig køn. ³Inchen tru uñchab gaimabiibe Pedronba, Juanwanba Tiuswei yau kebamrrab inchen ashabe ‘an guettra’ cha miaben, ⁴nømbe nun ashabe, Pedrobe trenchibig køn:

—Namun ash— cha.

⁵Inchen tru uñchab gaimabiibe chi rrannrrab indermab isua, truba tab ashene, ⁶Pedrobe trenchibig køn:

—Angawei, orogawein gur cha. Inchendø na tøgagúigwaneguende tranrrumøn cha. Nazaretsrø Jesucristoi munchiyu kurrab, inrrø— chibig køn.

⁷Incha Pedrobe kusrmay tasigu kemøra kusrabene, tru urastø nui srøbmeraba, nui yetølømeraba mur misren, ⁸tru uñchab gaimabiibe igatø! kan børsrappe pasrambua, ib menda, Tiuswan ‘Tabiibe ñitø gøn’ chib, trashib, pørsrab Tiuswei yau Pedroba, Juanba kebibig køn. ⁹Inchen maya misaamerabe nune uñibig misrin gúi ashib, katø Tiuswan ‘Tabiibe ñitø gøn’ chib, truba tabig wamindi ashib inchibelø gøn. ¹⁰Incha tru Tiuswei yau tru “Tab Yaskabzhig” cha waminug tru ‘an guettra’ cha, miab wabigwan truig kui ashabe, truba kwaarøbelø gøn, ikan paare! øyeebe mandø guermab isub tru treeg purayain gøben.

Pedro maig pub arrigwan Tiuswei yau waminchib

¹¹Inchen tru uñchab gaimabig købiibe Pedronba, Juanwanba kemøra basramnebe, misaabe mayamba kwariilø luløbelø gøn Pedromeraimay, tru Tiuswei yau Salomónwei Yaskabumay.

¹²Inchen Pedro iigwan ashabe, misagwan trenchibig køn:

—Namui Israel misaamera ɿøyeegwan asha ñimbe chindimbarre kwargue? cha. Kabe tru maramburab maramigwan nam namashib tøgar gua, kabe nam Tiuswei merrab purø tabelø gúikurri i møwan uñibig könrrai nam mari lata ɿchindimbarre namungøba ashke? cha. ¹³Treeg kømøtø, Abrahamwei, Isaacwei, Jacobwei Tius namui merrabsrø kølli misaamerai Tiusbe tru nui marøb megabig Jesúswane tørguegwalmabig könrrai maran cha. Truigwane tru misagwan ashib karub purrabelan ñimbe kemøra, tranøb, katø Pilatobe nune elatchab inchen, ñimbe elachibashmub indig købig kön cha. ¹⁴Tru Newan Tabig katø Kerriguwan Sølgandiigwane ñimbe kaasha, tru kweechiptiigwane, trube, kelachai miaig kön cha. ¹⁵Incha tru øsig kømigwan nø tøga basrabigwane ñimbe

kweechen, truigwan Tiusbe kwailai utugurri gatøle øsiirangaruben, nambe tru treeg purayaigwane namashib ashibelø guer chibig køn. ¹⁶Pøs Jesùswei munchibe tru ñim trendø asi móg ñim moi ashib pønrraigwan øyah chishig kørnraai tamaran cha, nui isubigwan tru munchiyu pasrikkurri. Tru isubigwan Jesùs tøgagønrrai marig, truibe nune newan tamaran cha, pøs ñim mayeelø asiinrrabguen chibig køn.

¹⁷'Pøs, trube, móimbe ñim nai misaameria, ñimbe chugúi mørmówa, øyeeg marøb pønrrain gúin gúi ashar chibig køn, katø ñimun ashib karub purrabelø chigucha. ¹⁸Inchendø mayeelø Tius maig karuigwan eshkabelø wamindiitøga nui Cristobe kwamnegatig purø rrømbøig indinab meganrrun cha, manawei Tius eshkawa pasrig købigwan treeg nebunrrai marig køn cha. ¹⁹Inchawei treeg kobene, nimui kaig mariilan isua mòra, Tiusweimay lliray chibig køn, ñimui tru kaig mariilan chi kaig mariimíig lataig kørromisrtraimbe. Trumaybe Señorbe chi isumø, tabig pishindø waram gwalømmera ørøb, ²⁰katø tru muniirab gúi Criston, tru Jesúswan, ñimuyasig manawei nø tarømara wesrua pasrigwan trunungucha ørtrun cha. ²¹Inchendø nøbe móimbatøbe srømbalasrø ka wamig køn cha, Tius tru chiwandøgucha lutøgurri tamara pønsramnegatig, tru Tius nuindø tarømariilø nø maig karuigwan eshkabeløgurri nø manasrøwei maig taig, treeg. ²²Inchawei Moisésma trendaig købig køn: "Señor ñimui Tiusbe ñimui misag utugurrindøwei Tius maig karuigwan kan eshkabig na lataitøwei katøgan kusranrrab gøn cha. Inchawei nø maig wamindiilane chiyutøgucha mørramig køn cha trendaig købig køn. ²³Kaguende móikkøben Tius maig karuigwan tru eshkabigwan mørmiigwane, Israel misaamerainukkurri kanguen gaagøm, binisaig kørnrrun" daig køn cha.

²⁴'Inchawei Samuel tsub uraskurrimbunø mayeeløba Tius maig karuigwan eshkabelø truilø chigucha móin gwalømmera øyeeg punrrabigwan wamindig købig køn cha. ²⁵Pøs ñimbe tru merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabelai ureemera gób, katø tru namui kølli misaameran tru nuinukkurri acuerdo marigwan tøgagøb indan cha. Abrahamwan tru trenchib uras: "Ñigurri karrab larrøbichib misaamerabe pirau maya misaaba mayanguen tab indiilø gønrrun" chib. ²⁶Inchawei Tius nui Marøb Megabigwan kusrua, trugurri Tiusbe ñimuimaymerrig ørig købig køn, ñim

møitögucha tru kaigwan marmønrrab llirawa bønrramisren,
mayanguen tab indiilø gønrrain— chibig køn, Pedrobe.

**Pedroba, Juanba tru Setenteelø maig
maramigwan asha marøbelai merrab**

4 ¹Pedroba, Juanba misagwan waminchib srø bønrramne,
judíosmerai sacerdotesmera góben, Tiuswei yau policíamerá
ashib pønrrabelan nø garub pasrabig køben, saduceosmera góben
truba namikkøleelø pubelø gøn, ²kaguende Pedroba, Juanba
misaameran kusrenanøb, katø tru kwabeløbe katøyug kwailai
utugurri øsiiramibe Jesucristoinug køn chib, eshkab kusrennimba.
³Incha tru karubeløbe Pedronba, Juanwanba kemøra, yandø
maaben góbene, katø gwalømgatig kailan keeri yau keerøbelø gøn.
⁴Inchendø møiløgøben Tiuswei wamwan wamindi mørøbeløbe
Criston køreben, móguelandø munchen trattrø milburab nemisrig
købig køn.

⁵Incha gatø gwalømbe tru nømun ashib karub purrabelø góben,
misagwan karubelø kølli misaameran góben, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbelø góben, Jerusalén tulundzunabelø gøn. ⁶Truyube
maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote tru Anás køben, Caifás
køben, Juan góben, Alejandro góben, maya sacerdotesmeran
karubigwei yaelø góben mayamba, truyu purrabelø gøn. ⁷Incha
Juanwanba, Pedronba nømuin døbøtag pønsrabe payibelø gøn:
—¿Nimbe iigwane maramburab marig muindøgarre margue? cha.
¿Iilane mui munchiyurre margue?— cha.

⁸Inchen Espíritu Santotø netsaig Pedrobe trenchibig køn:
—Misaameran ashib karub purrabelø, katø ñim misagwan
karubelø kølli misaameran, ⁹kan móg kwanriigwan nam tabig
marigwan chi wetøgørramdiig køtashchappa, i mówan mandø
incha tamarig kuitashchappa, ñim namun payib srua gúig købene,
¹⁰trube, ñim mayeeløba, katø Israel maya misaameraba nebua
asig kónrrai eshkanrrab cha. Tru i móg ñim mayeelai merrab
pasrabiibe tru Nazaretsø Jesucristoi munchiyu tabig tammisrig
kuig køn cha, tru ñim kurusu mesra kweechen, Tiusbe katø
øsiirangaruig, truigweinug. ¹¹Jesúsbe ñim

“ya marøbelø tru kaasig slug køn cha.

Inchendø tru katsiisrømbe pølbasra wayig mas purø tab
srukken misrin gøn” cha.

¹²’Pøs nam kaigyugurri wesrailø gómine mu gatøgan pegwei munchiyube chi gaagøn cha; kaguende kaigyugurri wesramigwane yu piraube mungucha treeg martrai tranig kaagøn— chibig køn.

¹³Inchen tru payibeløbe Pedronba, Juanwanbabe chigucha chi kørig kuin gómos, løtab pønrrai ashib, katø mana chu kusreb purrømeelø, chigucha gómeelø góin góin ashib inchabe, truba kwaara asha, nømune Jesúswei mendig amøñibelø góin góin nebua ashibelø góen. ¹⁴Inchagucha tru tamari móøbe nømuim bulu kurra basrabwei indi ashabe, treekkurri Pedronba, Juanwanbabe chigucha chi tamgaig købig køn. ¹⁵Incha nømune tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø purrainukkurri webambingarua, nømdø kangurrin gangurri payiyab waminchib górrømisrabe, ¹⁶trenchibelø góen:

—¿Møguelane nambe chi martrab? cha. Kaguende Jerusalén mayeelo warab misaameraimbe Tius nømba pasrain góin asamig marig kan truba nuig kenagøn cha, nømgurri marig. Inchawei nambe chinchapucha chi treeg kómen dambegaig køn cha. ¹⁷Inchendø tru treeg marigwan misag utu mas mas wam larrøbichimønrraimbe, móingurrimbunøbe mungucha Jesúswei munchiyube waminchimønrrai ‘chigøben nñimune maramønrrun’ chinrrab— cha, nømbe trenchibelø góen.

Los Hechos 4.17

¹⁸Incha Pedronba, Juanwanba katø wamabe, chiweingucha Jesúswei munchiyube waminchimøwei, kusrenanmøwei inchai, igatø! kandø mera basrøbelø gøn.

¹⁹Trune Pedroba, Juanbabe trencha løtabelø gøn:

—Ñimguen tab isuy cha, Tiuswei merrab øøl gøbig kuitashchab nun mørnmøtø, ñimum mørøb pønrramig. ²⁰Kaguende nam ashib, nam mørøb indigwane nambe elachimø, wamindamønrrun— chibelø gøn.

²¹Inchen tru karubeløbe:

—Ñim namun mørnmøwabe, møimbe chi maramigwane nam asamønrrun— chatø, elachibelø gøn, tru maya misaameragurri chinchaguen ichabetønrrab gaima. Kaguende truiløbe tru treeg purayaigwan asha, Tiuswan truba tabig waminchib gøbelø gøn.

²²Pøs tru purø nuig tabig marøb, tamarinab møøbe cuarenta años menrra tøgaig købig køn.

Tiuswei ureemera nundø kemenda kørmø pønrrønrrab Tiuswan miab

²³Pedroba, Juanba yandø ka elatsiilø gua nømui lincha amøñibelaørømay ambabe, tru sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba nømun maig taigwan kerrigu eshkaben, ²⁴tru lincha amøñibelø nøm iigwan mørabe, søteeløba ke kandø isua bønrramisra, Tiusba trenchib waminchibelø gøn:

—Ni mayeelaim bala ni ashib pasrabig srømbalawan lata, pirøwan lata, marwan lata, chigurimbunø truyu chi purrabelan chigucha marøbig, ²⁵Espíritu Santogurri namui merrabsø David, ni karuigwan marøb megabigwan ni øyeeg chib wamindingaruig købig køn cha:

“¿Judíos kømeelø truba rruba namig kurramba,
katø chi misaamera gøben ke ka yandø chi
marmuinguenig martrab gurramba inchippe,
chindimbarre indah? cha.

²⁶Pirau reymerabe yandø kwayanrrab lutømaytø pønrramisren,
katø tru ashib karubeløgucha wamincha kanbalatø misra,
Señor Tiuswanba, nui Cristonba
kaig martrab namig kurran” cha.

²⁷Kaguende isa gømøtø, Herodesba, Poncio Pilatoba, judíos
kømø misaameraba, katø maya israelitasmeraba ñui newan

tabig marøb megabig, Jesúswan, tru ñi aceitetøga itølusig lawa wesraigwan tsalø gob, chigøben martrab isub i ciudayu tulundzunig kuig kón cha, ²⁸ñi Tius manasrøwei øyeelø purainrrai maig martrab isua tøgagúilan treeg nebunrrai, martrab. ²⁹Señor møimbe tru nøm namun chigøben øyeelø martrumøn cha trencha pønsrailan ashib, katø nam ñuiwan marøb melabelan maikkucha nullaaramø ñui wamwan kørmos waminchib pønrramig kònrrai trannrra chib. ³⁰Ñui tasigwan larrøbichi cha, tru ñui newan tabig marøb megabig, Jesúswi munchiyu kwanrreelan tamarøb, ñi namba pasrain gúi ashchai mara górrømarøb, katø kwaara asha korrømistrai marøb inchi—cha, trenchibelø gøn.

³¹ Incha Tiusba chab waminchene, tru nøm tulaamba purrainuube mur gønøben, mayeeløba Espíritu Santotø netsailø górrømisra, Tiuswei wamwan maikkucha nullaaramø nømbe waminchibelø gøn.

Kanguelarrøtø tøgagøb

³² Incha tru nu misag sòtømera mayeeløba tru Jesúswan kørebøbe móitøgucha lata kan manrrøtø lataig lincha bønrrab, kandø isubelø gøn. Móitøgucha nømu chi tøgagúigwane ‘nain gøn’ chimøtø, chi købigwane kanguelarrøtø tøgagøbelø gøn.

³³ Inchen Cristo tru nøashib karua øriiløbe Señor Jesús øsiirawa kurrigweimburab maig kuigwan waminchippe igatø! muguen chindamgaig waminchibelø gøn. Incha nømbe warappe, kan móitøgucha tab gøbigwan tøgagømburab tøgagønrrai traniilø purø tab warabelø gøn. ³⁴ Inchawei nømu utube chigøben palai inchibiibe muguen kaabig kón. Kaguende møiløgøben pirømera, yamera tøgarbe yana, maig yanigwan anwane srua amrrua,

³⁵ Cristo tru nøashib karua øriilø nøm ashchai tranøbelø gøn. Inchen nømbe trunune nømun maig palain gøben kanun ganun treeg pirishibelø gøn. ³⁶ Inchen kan levita José taig pi tøbøtag pirø basrabig Chipre birausriig, Cristo tru nøashib karua øriiløbe truigwane Bernabé cha wamig (trenchippe, “Isui meløben, isui inchimønrrai tabig waminchib nusrkain gøn” daig). ³⁷ Tru møøma kan pirø tøgagua trunun yanabe, anwane srua arrua Cristo tru nøashib karua øriilø nøm asha martrai tranøbig kón.

Ananíasba, Safiraba isónrrab indigwan waminchib

5 ¹Inchen kan mög Ananías taiba, srai Safiraba kan pirø tøgagúigwan yanøbelø gøn. ²Inchabe i móobe nui sraimba misra, tru anwane tøbøtø rrannrrab cha, wamincha, tøbøwane kørromara, Cristo tru nøashib karua øriilaimay tøbøwandø nøm ashchai trannrrab srua ibig køn. ³Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Ananías, ¿Satanás ñui manrrau nø guebya pasramisra, ñigan øyeekkatiq martramab pasrøtirru? cha, ñi Espíritu Santon isab pasramig kónrrai, tru pirø yani anwan kerriguwan rranmøtø kørromara trannrrappe. ⁴¿Pirøbe ñuiwein gømuitarru? cha. ¿Katø yanen, tru angucha ñi asamig kómuitarru? cha ¿Ñui manrrau chindimba øyeeg martrab isua basramisrku? cha. Ñibe möguelan isab pasrømøtø, Tiuswan isan— chibig køn.

⁵Inchen Ananíasbe iig trendaigwan mørabe, kwain beñiptinchibig køn. Inchen mayeeløba trunun wammørøbeløbe truba rruba kørig kui inchibelø gøn. ⁶Inchen matsøreløbe amrrua, asrwan tamara pula, sørønrrab srua ambubelø gøn.

⁷Indiibe pøn ura wendau gøsrønyu Ananíaswei srai tru treeg purayaigwan chi wammørmø, kebarrubenba, ⁸Pedrobe payibig køn:

—Eshkarra cha, tru ¿ñim pirøwan øyawei yaner cha trendaigwan trewei yangueh?— cha.

Inchen nøbe trenchibig køn:

—Øø, treweiwei yanøbwei indig køn— cha.

⁹Inchene Pedrobe trenchiptinchibig køn:

—¿Ñim pailømisra chindimbarre treeg martrab isua bønrramisrke? cha, Señorwei Espíritun ke maig inchibig kòtashchab ashchab inchib. iÑiguen mør! cha, ñui kewan sørønrrab srua ambubeløbe chabguen yaskabyuguen amrrutan cha, møimbe ñungucha sørønrrab srua amrrun— cha.

¹⁰Inchen tru urastø Pedroi srøb pulu Zafiragucha kwain beñiptinchibig køn. Inchen tru matsørelø kerruabe kwaikken wetørrawa, srua amba, keweim bulu sørabelø gøn. ¹¹Inchen tru iglesian kerriguelanba, katø mayeelø tru treeg purayaigwan wammørøbelanbabe purø rrømbøig kørig kui indamig arrubig gøn.

Cristo nøashib karua øriilø chine asha gønrrai marøbelø

¹²Cristo nøashib karua øriiløbe misaamerai utu chine Tius nømba pasrain góí ashchai mariilan maramba, kwaara asha gønrrai maramba inchibelø góñ. Inchen Tiuswei ureemerabe Salomónwei Yaskabyu mayeeløba maig isuppe, treeg kandø isua tulundzunabelø góñ. ¹³Inchendø gatøganeløbe nømbabe linchab inchimeelø góñ, tru maya misaamerabe nømune truba rruba tab inchib tøgagúingucha. ¹⁴Inchen misaamera Señorwan kørebøbeløbe móguelø lata, ishumbur lata katøguchinguen gatøguchinguen nemisrøb ambubelø góñ. ¹⁵Incha kwanreelanguen tru puraambub lliraig calleswan camamerayu, tsigalmerayu srua amrrua pønsrøbelø góñ, Pedro puraiben, nui pørr møsiitøguen móigwan góben kwanreelaim bala kasrønrrai. ¹⁶Inchen Jerusalén ciuda buluwansreelø misag truba nørrø amrrubelø góñ, kwanreelø góben, trømbøig maringarub kwaimandziimera tøgar kan mandøguen gómuí inchibelø, treelø góben sruar. Inchen mayeeløba tamariilø góbelø góñ.

Pedroba, Juanba kaig indiilø

¹⁷Inchen maya sacerdotesmeran nø garub sacerdoteba, saduceosmeraingateelø truyu nøba purrabeløba purø busrkwai ashiptø namig kurra, ¹⁸Cristo nø ashib karua øriilane merrarrawa tru kailan keeri yau keerøbelø góñ. ¹⁹Inchen kan Señorwei ángel tru keeri yau yaskabmeran yem kura, wambiisrø wesrawabe, trenchibig køñ:

²⁰—Amba, Tiuswei yau pønramisra, i srøig øsig kømigweimburaab wamwan misaameran trunun kerrigu eshkab waminday— cha. ²¹Inchen nømbe iigwan mørabe, yandø tørrrabene, Tiuswei yau kebamba, kusrenanøb mendabelø góñ.

Tru inchib gómnøtø tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdoteba, truyu nøba purrabelø gatøganeløba amba, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelan tulundzungarubelø góñ, katø tru maig maramigwan ashibelø israelitasmerai kølli misaameran mayamba. Inchabe tru kailan keeri yau purrabelan nømuimay merrana, amrrunrrabelø ørøbelø góñ. ²²Inchen policíamerabe amba, tru kailan keeri yausrømbe muganug bua, katøle amrruppe, treeg wam srua amrrubelø góñ:

23—Truyube mugucha chindamgaig kasraig pasrøben, wegørrømønrrai, ashibeløgucha yaskabmerayu pønrrøbendø, yaskabmeran nam kurene, umbusrømbe mugucha gaagøptindig køn— cha.

24 Inchen iigwan mørabe, tru Tiuswei yau policíameran ashib pera basrabiiba, sacerdotesmeran karubeløba, ikan paare! øyeebe mandø guermab isubelø gøn, kan øyeebe chugatig bunrrai indamab isubgue. 25 Trunetø møikkøsrøn trenchib puptinchibig køn:

—Ñim tru merrarrawa keerig mögueløbe Tiuswei yau misagwan kusrenanøb purran— cha.

26 Inchene Tiuswei yau policíameran ashib pera basrabiibe, nui policíameraba ya, Pedronba, Juanwanba katø merrana ambendø, maig købash tsag inchimøtø merranøbelø gøn, kaguen misaamerा nømun sruq muta petamigwan køriimata. 27 Incha merrana amrruabe, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab pønsrøben, maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe, trenchib payibig køn:

28—Yamba nambe ñimune Jesúswei munchiyube kusrenanmønrrai, Ɂkandø mera basrøb mørgøppeh? cha. ɁNimbe chi margue? cha. Ñimbe Jerusalén ørøba ñimui kusrenanigwan larrøbitsingarua, tru mowan kweecha ani lusigwane namungøba, namungøba guemesrøtan— cha.

29 Inchen Pedroba, katøgan Cristo nøashib karua øriiløba løtappe trenchibelø gøn:

—Namuumbe Tiuswanmerrig møramig køn cha, möguelø taigwan gømøtø. 30 Ñim kurusu mesra kweetsig tru Jesúswandøwei namui merrabsrø kølli misaamerai Tiusbe katø øsiirangaruig køn cha. 31 Incha Tiusbe nune purø nuig kønrrai marøb nui kusrmay wangarua, Kerrigu Nø Merrab Pasrabig, Kaigyugurri Wesrabig kønrrai marig køn cha, Israel misaameran nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai marøb, katø nømui kaig mariilan ulø bayamig kømønrrai marøb inchaimbø, treeg marig køn chibelø gøn. 32 Nambe øyeeg purayaigwane namashib asha bønrrer cha. Inchen nun tru mørøbelan Tius tranig Espíritu Santo chigucha asha basrainrrun— cha.

33 Inchen iigwan mørøbeløbe, truba trømbøig nama, kwetchab inchibelø gøn. 34 Inchen kan mög tru Setenteelai utuig kan fariseo

Gamaliel daig, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbig, maya misag nune mu chi taimíig, kurra basramisra, tru Cristo nøashib karua øriilan kan petøzhiitø wambig wesrangaruabe, ³⁵nømune trenchibig køn:

—Namui Israel móguelø, purø ashiptø maray cha, i móguelan ñim chi martrappe. ³⁶Ñimguen isuy cha, mana gósrøn kan Teudas taig ‘kan truba nu gusreb móg kur’ chibig kurrøben, truigwanma móguelø cuatrocientos mendig amønaig køn cha. Inchendø nune kweechen, mayeeløba mendig amøñibeløbe chab tarømisren, chab pinig køn cha. ³⁷Katø wendøsrø misag mayan gótrashhab munchi tulishib gwalømmerawan galileasriig Judas kurra, misag nui mendig amøñinrrabelø truba nu pera kurrig købig køn cha. Indig truig chigucha kwaben, mayeeløba mendig amøñibeløbe nøørøtø chab tarømisrig købig køn cha. ³⁸Inchawei moi øyeeg puim basrøbene, nabe ñimun trendamønrrun cha: Tru móguelane kagøbashippa, ñimguen ka ambasay cha. Kaguende tru nøm chi martrab isua tøgagúig nøm chi marøb amønaibe, ka móguelaindø gúisruandøbe, patsønrrun cha. ³⁹Inchen Tiuswein gúisruandøbe, ñimbe pinishinrrab gaimanrrun cha. Inchippa ñimbe Tiusba kwayanrrab inchib pønrrabgun— chibig køn.

⁴⁰Gamaliel wamindiibe treegwein gúitamab isua, Cristo nøashib karua øriilan wama, ichabetabe, Jesúswi munchiyube mas waminchimønrrai mera, yandø elachibelø gøn.

⁴¹Inchen nømbe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrabgurri, truba kasrag webamba ambubelø gøn, Jesúswi munchigurri øyeeg kaig indinab pønrrambuawei pønrrønrrai Tius i nømun treeg pønsraig kuitamab isua. ⁴²Incha nømbe kwalømmørig, kwalømmørig Tiuswei yau kusrenanøb, katø yamørig kusrenanøbelø gøn, tru tabig srø wambe, Jesúsbø tru Cristo gøn chib, maikken elachimøgue.

Tiuswei ureemeran chi palabigwan ashchabelø sietelø wesrawa pønsrailø

6 ¹Inchen tru gwalømmerawan Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe nørrø nemisrø iben, judíosmera griegosmerai wamwan waminchibeløbe mørønnatø waminchib namig kurrabelø gøn tru judíosmerai wamwan waminchibelane. Tru kelø peta gwailø nømui utueløbe, kwalømmørig mamig

birishibyu chi lata asiimeelø gøn chib. ²Inchen Cristo nøashib karua øriilø tru doceeløbe, tru nu misag Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan tulundzuningarua trenchibelø gøn:

—Nam Tiuswei wamwan eshkab kusrenanamigwan elacha, mishatsigu tru mamig birisamigu ashib pønrramibe søl gømøn cha. ³Inchawei, namui nunelø, ñimui utu siete móguerø lawa wesruy cha. Mugucha øyeelø gøn dainab pønrrømeelø, Espíritu Santotø netsailan, maig kørnrabigwan asha maram gusrebelan. Incha truilan i maramigwan trana bønsrønrrab cha. ⁴Inchen nambe namuimburappe Tiusba wamindamigwan elachimø marøb, katø Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøb amøñibig amøñinrrab— cha trenchibelø gøn.

⁵Øyeeg chibene, tru misag søtø nu basrabigwane truba tabig mørøraben, Esteban tru nui isubigwan Tiusweinuutø newan tøga basrabig Espíritu Santotø netsaig mówan lawa wesrabelø gøn. Trugurri Felipen góben, Procoron góben, Nicanorwan góben, Timónwan góben, Parmenaswan góben, kan móg antioquíasriig tru Tiusweiwan judíosmera marøb pønrraigu puraarruaig Nicoláswan góbengue. ⁶Incha yandø tru Cristo nøashib karua øriilø docelaimay pera amrruben, nømbe Tiusba wamincha, nømui tasiimeran truilaim bala nømun tabig kørnrai estsarøbelø gøn.

⁷Inchen Tiuswei wambe mas mas larrøbichib iben, Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe Jerusalénsrø nørrø nemisrøb arruben, sacerdotesmeraguen truba yam nømui isubigwan Tiusweinug pasra tøgagønrrab pønrramisrøbelø gøn.

Estebanwan kailan keeri yau pasrtrab srua ambub

⁸Inchen Esteban Tiuswei tru ka yandø tab indigwanba, katø maramburab maramigwanba newan tøgaig, truibe kwaara asha gønrrai maramba, Tius nøba pasrain gúi ashchai purø nørreelø mariilø maramba inchibig køn, tru misaamerai utu.

⁹Inchen møiløgøsrøn mu karuimíig “Elatsiilø” cha wamiilai tulundzuni yaugurrielø namig kurrabelø gøn, sierenesreelø góben, alejandríasreelø góben, ciliciasreelø góben, Asia birausreelø góben misra, Estebanwan ‘¿Maig kø?’ chib, payiyab.

¹⁰Inchendø Esteban kusremburab kusrebig kuigwanba, Espíritu nun wamindingaruitøga wamindigwanbabe, muguen kanab waminchab gaimabelø gøn. ¹¹Inchabe kan mu móguerøn gøsrøn

an gueta tranøbelø gøn nømuingatø misra, øyeeg chinrrai: “Nambe Moiséwan purø rrømbøig wami mørøb, Tiuswan purø rrømbøig wami mørøb inder” chinrrai, tru Estebanbe. ¹²Inchabe truiløbe misaameran góben, katø misagwan karubelø kølli misaameran góben, tru Moisés pørigwan kusrebelan góben, ke nøm isuigwan marøb gønrrai inchen, truiløbe namig amrrua, kemøra, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelaimay srua ambubelø gøn. ¹³Katø trugurrimbe nømui kaptøga maig kui ashmubendø, isa waminchabelø øyeeg chibelø pera amrrubelø gøn:

—I møøbe chu uragucha i Tiusweyasiitø tarømarig tab yawanba, katø tru maig maramigwan Moisés pøriilanba, trømbøig tsalø wami mører chib. ¹⁴Kaguende nambe trendai mører chib: “Tru Nazaretsrø Jesúsbe i Tiuswei yawane pinishib, Moisés namun maig martrai karua górrømariilane chishtø yunømarøb inchun” tan mørøb inder— chibelø gøn.

¹⁵Inchen mayeelø tru Setenteelø maig maramigwan asha marøb purrabelø Estebanwan ashene, møimbe nui maløbe kan ángelwei malø lataig kui ashibelø gøn.

Esteban nº ‘treeg mara basrømur’ chib waminchib

7 ¹Inchen tru maya sacerdotesmeran nº garub sacerdotebe Estebanwan trencha payibig køn:

—¿Isa gómos, nøm trenchib gúibe treeg kuitarru?— cha.

²Inchen nøbe trencha løtabig køn:

—Nai misaamera, nai kølli misaamera, nan mørtray cha: Tius tørguegwalmabiibe namui kølli misag Abrahamwan Harán birausrø tsunrrab imøwatø, Mesopotamia biraufkenamisrig køn cha. ³Inchabe trendaig købig køn cha: “Nui pirøwan elachib, nui yaelan elachib, na eshkam birøsrømay inrrø” cha. ⁴Inchen Abrahambe Caldea misaameraim biraugurri webya, Haramsø tsunrrab iben, yandø møskai kwabene, Tiusbe Abrahamwan møi nñim waraim birausrø tsunrrai ørig købig køn cha. ⁵Inchendø nune i pirøwan nui srøb rrarramikken, nuyasiibe keta tranmuig køn cha. Inchendø nune ‘i pirøwane tranrrumøn’ cha górrømisrig købig køn cha, katø nuinukkurri karrab misaameraimba. Tru urasbe Abrahambe nusrkainguen chigaig købenbatøsrøwein góbig køn. ⁶Incha Tiusbe trendaig købig køn cha: “Nuiinukkurri karrab misaamerabe peg birausrø ka ambatø warøben, nømune

ka karua srua gúindiig melabelø gómgig könrrun cha, larrø kaig indinab cuatrocientos años ørøba.”⁷ Inchendø Tiusbe: “Tru nømun karua srua gúindiig melønrrai marøb misaameran nømune maig könrrabigwan asha maramønrrun cha. Inchen trugurrimbe yandø tru birausrøngurri webamba, nømbe i birautøwei name køriibala tabig waminchib gønrrun” cha.⁸ Incha Tiusbe Abrahamwan tru circuncision maram acuerdon tranig køn cha. Treekkurri nui nusrkai Isaac kal-labene, Abrahambe Isaacwan trune gwalømyube asru circuncidabig køn cha. Inchen Isaackucha nui nusrkai Jacobwan treetøwei maren, Jacobgucha nui nusrkalan treetøwei marig købig køn cha, tru doce nusrkalø Israelweinukkurri karrab misaamerai møskalan.

⁹ Tru Jacobwei nusrkalø namui merrabsreeløbe nømui nuneg Joséwan pusrkwai ashib tsalø góptø, Egipto birausrømay srua amrrai yanøbelø gøn. Inchendø Tiusbe Joséba basrøwa,¹⁰ nune chine puben isuig megainukkurri treetø megamønrrai wesrawa, Egiptosrø rey Faraónwei merrab nøbe tab indamdiig kui asig könrraimba, katø larrø gusrebig könrraimba Tiusbe tranen, Faraónbe Joséwane Egipto birau maya misagwan ashib karub wanrrai neera wannig køn cha, katø nui purø nuig purø tab yawan chigucha kerriguwan nø ashchai.

¹¹ Inchen tru urassrø parø arrubig køn, purø rrømbøig isuig melamig Egipto birau ørøba, katø Canaan birausrøn chigucha. Inchen namui kølli misaamerabe chigucha mamig kalawa góbelø gøn. ¹² Inchen Jacobpe Egiptosrømbøe tirigu bønrran dai wammørabe, nui nusrkalø, tru namui kølli misaameran ke srøsrøzhiitø ørøbig køn. ¹³ Incha gatø wendø ambene, Josébe nui nunelane nøbe tru nømui nuneg kuin gúi asingaruben, øyamay tru Egipto rey Faraónbe Joséwei misagwane mumera gúi nebua asig købig køn cha. ¹⁴ Incha Josébe nui møskai Jacobwanba, nui yaelan mayamba Egiptomay amrrunrrai pertrab ørig købig køn cha, kerrigu yaelø setenta i cincoelan. ¹⁵ Pøs øyamay Jacobpe Egiptomay yaig købig køn cha, tru nø lata namui merrabsrø kølli misaamera lata chab gwaisrømay. ¹⁶ Inchen nømui asrmerane Siquemsrømay srua ambig købig køn cha, tru merrabsrø Abraham Hamorwei nusrkalan søräramig anwei penig basrabigu, Siquem birausrø sørønrrab.

¹⁷ Inchen yandø, Tius Abrahamwan nø treeg trannrrab cha górrømisriibe pumig yandø lutaurab góben, Israel misaamerabe

Egipto birau nørrø larrøbichib nurab yaig købig kön cha. ¹⁸Inchen Egiptosrømbe kan rey Joséwan ashmíig ashib karunrrab pølbasra, ¹⁹tru reybe søratø purø mög isua, namui misaameratøga mög inchib pasrøwa, namui kølli misaamerane maig købash indig købig kön cha, tru nømui srø gal-laig mög-ureezheelan kweetsingarub. ²⁰Inchen tru gwalømmerawan Moisés kal-labig kön cha, tru unøbe Tiuswein gabyu larrø tab unøzhig. Inchen møskaløbe nømui yau pøn bølgatig nurana, ²¹yandø kwanrrai elatsamig nebuben, Egipto reywei nimbær tru unan wetørrawa, nui nusrkawan lataitøwei nuranig købig kön cha. ²²Inchen Moisésbe tru Egipto misaamera maig kusrebelø góben, treeg kusrenanig kusreweig købig kön cha, trurrigu wamindiiløyu lata nui chi mariiløyu lata purø nuikke.

²³'Incha yandø cuarenta años tøgaig misra, Moisésbe nui manrraube nui misag israelitasmeran ashchab inrrab isuig købig kön cha. ²⁴Inchen truyu kan egipcio israelitan truba kaig inchen ashabe, purømisra, Moisésbe truburø ulø bayib tru egipcione kweetsig købig kön cha. ²⁵Øyeeg kaig indinab melainukkurri Moisés nømun pera webinrrai Tius pasrigwan nui misaamera truigwan nebua ashchaitamab isua inchene, nømbe treeg kørnrrabig kuitamappe isubguen inchimeelø gøn cha. ²⁶Inchen gatø gwalømbe pailø israelitasmera kwayab gúin góben, Moisésbe tammay kørømartrab isua, trenchibig kön: "iAu ñimbe! ¿Mu peguelø gømøtø, ñimmisaatøwein gøn cha, kangurrin ganguurri chindimbarre øyeeg kaig inchib gógue?" cha. ²⁷Inchene tru kanun kaig marøbiibe Moiséswane trawagucha trenchibig kön: "¿Ni namun ke ñi asha garubig kørnraimba, katø maig kørnrrabigwan ñi asha marøbig kørnraimbabe ñune treebe mu basrta? cha. ²⁸¿Kabe nangucha marig kwaløm egipcion latawei ñune kweechig køtah?" cha. ²⁹Inchen Moisés trunun mørabe, Madian birausrømay trubab ya, trusrømbe kan peg birausrriig lataig tsubig kön. Incha trusrø pagatø nusrkalø tøgagúig købig kön.

³⁰'Indig truig yandø cuarenta años puraiben, Sinaí Tun bulu mu misag warab waraimønug Moiséswan kan ángel kaldusr naarabigukenamisrig kön cha. ³¹Inchen Moisésbe tru treeg kenamisrigwan ashabe, truba kwaara, ashchab gatøguchi kemallene, Señorwei wam trenchib mørø waminchibig kön cha: ³²"Nabe ñimui merrabsrø møskalai Tius kur cha, Abrahamwei, Isaacwei, Jacobwei Tius". Inchene Moisésbe kørig køb itønab

menda, kurrashmíig kön cha. ³³Inchene Señorbe trendaig købig kön cha: “Ñui srøbyu alpargatiswan wesru cha. Kaguende ñi pasraig pirøbe Tiusweindø tarømarig kön cha. ³⁴Nabe nai misag Egiptosrø yeeg isuig kullaarailø melaigwan tab ashib, katø purø murig nebuuptø ke mulliptø rranrrab melailan mørøb incha, wesranrrab korrarrur cha. Møimbe iamø! taig købig kön, ñune Egipтомay ørtrumøn” cha.

³⁵“¿Ni asha garubig kónrraimba, katø maig kónrrabigwan ñi asha marøbig kónrraimbabe ñune treebe mu bascta?” chib, nøm trenchib kaashib gúig Moiséswandøwei, Tiusbe nømun nø asha garubig kónrraimba, katø treeg kaigyugurri pera webattraimba ørig kön cha, tru kaldusr naarabigu ángel kenamisrøbikkurri. ³⁶Inchen nøbe Tius nømba pasrain gúi ashchai maramburab mariilan marøb Egiptosrøngurri wesruig købig kön cha, mar Rojoyu lata, mu misag warab waraimønug lata cuarenta años ørøba treeg marøb. ³⁷Mu peg kómøtø, iibe tru Moiséstøwein gøn cha israelitasmeran øyah chibig: “Tius maig karuigwan kan eshkabig nan gusrub lataitøwei, Tiusbe ñimui misag utugurrindøwei kusrunrrun” cha trenchibig. ³⁸Moisés nøtøwein gúig kön cha, mu misag warab waraimønug, tru israelitasmera kanbalatø amrrub góbeløba pasrab, katø Sinaí Tunyu ángelba waminchib, katø nømui merrabsrø kølli misaamerába pasrab inchibibe. Incha nøbe tru øsig køm wammeran utig købig kön cha, tru namun trannrrab.

³⁹Inchen namui kølli misaamerabe mørøg kómui inchib, kaasha, nømui manrrøwane ke Egiptosrøndø basra góbelø góbig kön cha. ⁴⁰Incha Aarónwane trenchibelø gøn cha: “Namui merrab amrrabelø namuyasig tiusmera mar cha. Kaguende Egiplo biraugurri namun wesrabig Moiséswane chindinguen mørmer” cha. ⁴¹Inchabe tru gwalømmerawan kan toro-unø mara basra, truigweyasig animalmera kweecha, tranig købig kön cha. Inchabe tru nømui tasiitøga mari tiuswane truba kasraarab tøgagøbelø gøn cha. ⁴²Treeg inchen, Tiusbe nømuinukkurri tarømisrøppa, chigøben srømbalasrø chigurrimbunø pønrrabelan tius kui lataig køriibala tabig waminchib warønrraindø elachiptindig kön cha, Tiusbe. Inchawei Tius maig karuigwan eshkabelai pøriiløyu maig taigbe treeg kön cha:

“Israel misaamera éñim mu misag warab waraimønug
cuarenta años ørøba ambub gua,

Los Hechos 7.41

animal gweetsilan tranøb,
katø chigøben nayasig kabe nan rranig kø chindah? taig.
 43 Nan rrani urasbe tru tius Moloc pasraig carpa yawan muta
ambub,
tius Refánwei estrellan muta ambub inchibelø gømøgue taig,
køriibala tabig waminchib gønrrab,
ñimashib ñimui taska mariilan.
 Treekkurri Babiloniatøguen gømø,
purø yabsrø warønrrai webetamønrrun” cha.
 Tius trendaig købig kön cha.

44 ’Merrabsrø namui kölli misaamerabe mu misag warab
waraimøsrø amøñib uras, Tius nø pasrai carpa ya tabzhigwan tøgar
gøbig kön cha, Tius tru Moiséswan maig karuig köben treekke,
Moisés maig asigwan tru treezhigwei maringaruigwan. 45 Inchen
merrabsrø namui kölli misaamerabe tru yawan nømun ketig uta,
Josué tru nø garubig köben, tru judíos kømø misaamerá waraisrø
muta guebambig kön cha, Tius tru namui kölli misaamerai
merrabgurri tru judíos kømø misaameran nømuim biraugurri
webetiisrø. Inchen tru carpa yabe David tsub gwalømmerawangatig
trusrø pasraig købig kön. 46 Tiuswein gabyu Davidbe tabig kui asig

kua, nøbe Jacobwei Tius truyu pasrønrrai kan ya tranøbsrumugu cha, miaig købig kön cha. ⁴⁷Inchendø Tiuswei yawan marøppe, Salomón marig købig kön cha. ⁴⁸Inchen góben Tius Mayeelaim Bala Pasrabiibe, mu móguelø taska mari yamerayu pasrømíig kön cha. Tius maig karuigwan eshkabig øyah taimbala:

⁴⁹ “Srømbalabe na wamisra waig købene,
pirøbe na itøbuna waig kön cha.

¿Nayasiibe maig ya martrab inchigue? cha.

¿Na israb wamibe chu góh? cha, Señorbe.

⁵⁰ ¿Kerrigu iilane nai tasiitøga marig kómuitarru?” cha trendaig.

⁵¹ ’Incha waminchibig wamincha Estebanbe trenchibig kön: Ñim güi ke purab, purab pønrramisrøb misaamera gøn cha, manrraube nøsker guebatí mørmeelø, mørramig kalugailø latailø. Incha chu uragucha Espíritu Santone mørøg kómub purø mur pønrrabelø gøn cha. Ñimui kölli misaamera mailø góbig köben, ñim rreeløtøwein gøn cha. ⁵² ¿Ñimui kölli misaamerama Tius maig karuigwan eshkabelan kabe kanundøguen chi kaig marmeeleø tabelø góbig kuitarru? cha. Tru Kerriguwan Sølgandiig attrabigweimburab manawei eshkab amrrubelane nømbe kweetsig góbig kön cha. Inchen moi truig arrubene, ñimbe kailø góptø tsaleelaingatø pønrramisra, kweetsan cha. ⁵³ Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan ñimbe ángelesmeragurri uta tøgar góbendø, truigwane chiweinguen møra marmeeleø gøn— cha, trenchibig kön Estebanbe.

Esteban kwaigwan waminchib

⁵⁴ Inchén øyeeg tailan mørøppe, nømui manrraube ke kan chinchibmørø inhib purø rrømbøig namig kuilø, ke trugulwandø tsacha mørøbelø gøn, Estebanwan namig köbiitø. ⁵⁵ Trune Estebanbe Espíritu Santotø netsaig srømbalaneb neeshabe, Tiuswei tørguegwalmabigwan ashib, katø Jesúswane Tiuswei kusrmaygatø pasramisra pasrai ashib inhibig kön. ⁵⁶ Inchabe trenchibig kön:

—iAsay! cha. iSrømbalamerabe kurin bønrrøben, Møg Misra Arrubiibe Tiuswei kusrmay pasrai ashar!— cha.

⁵⁷ Inchén nømbe nømui kalumeran kasrøb truba mur trashib, igatø! mayamba Estebanweim balatø itø ambubelø gøn. ⁵⁸ Incha ciudayugurri wegucha, sruutøga petabelø gøn. Inchén tru øyeeg

punrrai waminchib gurrabeløbe nømui kewagúilan wesrua, kan matsinø Saulo taigweim bulu warøbelø gøn.

59 Inchen tru nøm sruutøga petab gømne, Estebanbe Tiuswan trenchib wamab miabig køn:

—Señor Jesúis, nai espíritun utørra— chib. **60** Incha yandø rrømbønsra mur trashib wamab trenchibig køn:

—iSeñor, nøm øyeeg kaig marigwan chi treeg marmuig kui lataig kørrømar!— cha.

Yandø chab rrenchabe, kwaptinchibig køn.

Saulo Jesucriston kørebelan kaig martrab pasraarøb

8 **1** Inchen Saulobe Estebanwan kweechen, kan øyeeg maramigweim balaig kuig kømømab isub pasrabig køn.

Inchen tru gwalømdøwei Jerusalénsrømbe iglesiayuelan purø rrømbøig martrab yandø kønab gurrab mendøben mayeeløba Judea birausrømay góben, Samaria birausrømay góben, ke kan ørøtø chab ambubelø gøn, Cristo nøashib karua øriiløtøh ammø Jerusalén ka górrømisrøbelø gøn. **2** Inchen mó möguelø gósrøn Tiusweimburabelan maizhikken elachimø marøbelø Estebanwan isub truba kishib sørabelø gøn. **3** Inchen Saulobe iglesiayuelan purø rrømbøig inchib, pinishinrrab inchib, yamørig kebya, ishumburwan lata, möguelan lata kemøra, unchib warambatø srua webya, kailan keeri yausrø pønsrøbig køn.

Tiuswei wam Samariasrø larrøbitsig

4 Inchen tru Jerusaléngurri webamba ke kan ørøtø chab ambubeløbe chu ambatøgucha Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanøbelø gøn. **5** Inchen tru utuig Felipe

Samaria ciudasrømay ya, trusrø Cristoimburabigwan eshkab kusrennøbig køn. **6** Inchen misaamerabe tulundzuna, Felipe

maig wamindigwan mørøb, Tius nøba pasrain gúi ashchai Felipe tru mariilan ashib, mørøb inchabe, mayeeløba ke kandø isub, Felipe wamindigwane truba rruba tab mørøbelø gøn.

7 Kaguende truba yam misaamerainukkurri rrømbøig maringarub kwaimandziimera purø rrømbøig trashib webamben, katø truba yam kónonrrab gaima warabelø góben, cojosmera góben, tamariilø góbig køn. **8** Trugurri misaabe tru ciudayube truba rruba kasraarabelø køn.

⁹Inchen manasrøngurri kan móg Simón daig tru ciudayube tsubig kón, kaig libron gusrewa, kwaimandzigweimburabigwan marøbig. Samaria misaameran chine mariiløtøga chull asøskøb, nøbe purø nuig misrøb tsubig kón. ¹⁰Inchen nune mu amrrubiitøgucha, kusrebelø lata, chi treeg kømeelø lata nø chi martashchab ke nundø ashibelø gua, trenchibelø gøn:

—I móøbeguende Tiuswei tru maramburab marig truig kón cha, tru “Purø Nuig”, kui asig.—

¹¹Incha nune ke chi martashchab ashib melabelø gøn, kaguende tru nø magia gusrewa mariiløtøga manasrøngurri nømune keerøba, kwaara ashib gønrrai mara srua góben. ¹²Inchen Tius nø ashib garub wainuguig tru tabig srø wamwanba, Jesucristoi munchiwanba Felipebe eshkab kusrennen, trunun kørewabe, ishumbur lata, móguelø lata piu umbu ulsrøbelø gøn. ¹³Inchen tru Simóndøweinguen trunun køreb, piu umbu ulsraig kób incha, Felipeba lincha, uñibig kón. Tius nøba pasrain gúi ashchai Felipe mariilanba, katø nø maramburab truba nørreelø mariilanba ashabe, Simónbe truba kwaarøb uñibig kón.

¹⁴Inchen Cristo nøashib karua øriilø Jerusalénsrø warabelø tru samariasreelø Tiuswei wamwan uta bønrramisrin gøn dai wammørabe, Juanwanba, Pedronba trusrømay ørøbelø gøn.

¹⁵Inchen nømbe trusrø puabe, tru kørebelø Espíritu Santon utønrrai, Tiusba waminchibelø gøn. ¹⁶Kaguende móigwandøgucha nømuim balabe Espíritu Santo kørraarrumø srø góben, Señor Jesúswei munchiyutø piu umbu ulsrailø góbig kón. ¹⁷Incha Pedroba, Juanba truilaim bala tasigwan estsaren, Espíritu Santon utabelø gøn.

¹⁸Inchen Cristo nøashib karua øriilø tasigwan truilaim bala estsara, Espíritu Santon kanelan trani ashabe, Simónbe ‘an bagararrauh’ chibig kón:

¹⁹—Nangucha øyeeg maramburab maramigwan trannrra cha, nagucha móigweim bala góben nai tasigwan estsarene, truibe Espíritu Santon utønrrain— chib.

²⁰Inchene Pedrobe trenchibig kón:

—Ñui anbe ñiba tøgatø pinøbash cha. Kaguende Tius keta tranigwane ñibe andøga pena tøgagømdiig kuitamab indan cha.

²¹Ñibe namui utube chi asamig kawei, chi marøb unamig kawein gøn cha. Kaguende ñui manrrøbe Tiuswein gabyube chi sølgandø

tabig kómøn cha. ²²Inchawei iig øyeeg trømbøig isuigwan isua mòra, Tiusweimay llirau cha. Incha ñui manrrau øyeeg isuigwan Tius ñun ulø bayiimfig kónrrai treeg mara kórrømartashchab Tiuswan miau chibig kón. ²³Kaguende ñibe purø rrømbøig kan kóndzø surri lataig móbgøliitø netsaig kui ashib, katø kaig maramigugurrimbe webinrraingaig pasrig kui ashib inchar— cha.

²⁴Inchene Simónbe trencha lótabig kón:

—Señorwan nayasig ñím miarray cha. Ñi moi øyeeg chib pasrailøbe móikken nan treeg nebumørrain— cha.

²⁵Incha nómbe maig kóbigrwan eshkab, katø Tiuswei wamwan eshkab waminchib guabe, Jerusalénmay katø amrrubelø gón tru Cristo nöashib karua øriiløbe. Incha Samariasrø truba yambalø misaamera tsitsø warabsrø, tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøbelø gón.

Felipeba, kan Etiopíasrø móøba

²⁶Inchen Felipeimburappe kan Señorwei ángel Felipene trenchib waminchibig kón:

—Kurra, Jerusaléngurri Gazamay górrreb maywan tru pørr bineppurab inrrø— cha. Truibe tru mu misag warab waraimø

Los Hechos 8.31

may gøn. ²⁷Inchene Felipebe kurrab ibene, mayube kan Etiopía birausrø kan móg eunuco katabig kón. Truibe, Etiopíasrø reina Candacei kan móg karubig nui reinai anwan kerriguba nø esegabig købig kón. Nøbe Jerusalénsrø Tiuswan køriibala tabig waminchab ya, ²⁸trusrøngurri gatøle arrub pasrappe, kaullimera sruin carruyu Tius maig karuigwan eshkabig Isaíaswei pørigwan leb arrub pasrabig kón.

²⁹Inchen Espíritu Santobe Felipene trenchibig kón:

—Wetøga ø carroyu kemalla linchi— cha. ³⁰Inchen Felipebe luløb ya, wetøgabe, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías pørigwan leb arri mørøbig kón. Inchabe Felipebe trenchibig kón

—¿Ni leb arrigwan chi taig mórtirru?— cha.

³¹Inchene nøbe trenchibig kón:

—¿Kan nan mu ‘øyeg kón’ cha eshkamubene, nabe mandø góu møroramø?— cha.

Incha nøbe Felipen:

—Tiusmanda naim bulu wanrrab nebamø— chibig kón. ³²Tru Tiuswei wam pørigwan nø leb arriibe iig købig kón:

“Kan ubishawan latawei kwetchab srua ambig kón cha.

Inchen isig barøb gómnne,
kan ubisha-unø niløtø tsub lataitøwei,
nøgucha manchibgucha inchimuig kón cha.

³³Incha nømui merrab israbig luchimubashtø niløtø megaben,
tru sølgandø tabigwan nune treeg asha martrab inchimøtø,
kagøbashiptindig kón cha.

Nuinukkurri katø srøig misag karrab kurrønrrun damibe
kaanrrun cha.

Kaguende nui øsig kuigwane yu piraube kerraig købig kón”
daigwan.

³⁴Incha tru eunucobe Felipen payibig kón:

—Tiusmanda eshkarra cha, ¿Tius maig karuigwan eshkabig
nøasiitøwein rrenda chindah, kabe mu gatøganun rrenda
chindah?— cha.

³⁵Inchen Felipebe tru nø Tiuswei wam pørigwan leb yaigwan
truyugurri pølbasra, Jesúswei tabig srø wamwan eshkab
kusrenanøbig kón. ³⁶Incha maywan ambub gua kan pi wabnug
puabe, tru møøbe trenchibig kón:

—Yube pi wan cha. ¿Na piu umbu ulsraig købsrutah?— cha.

37 Inchen Felipebe trenchibig kón:
 —Ni ñui manrrau newan kórebene, treeg marig kónrrun— cha:
 —Inchen móøbe trenchibig kón Jesucristobe Tiuswei Nusrkain
 gúi isua basrar— cha.

38 Incha nóm ambub gúin carron Felipebe tru mówan
 pasramisringaru chibig kón. Incha pailøba piumay pinaamba,
 Felipebe nun piu umbu ulsrøbig kón. **39** Incha piugurri webambene,
 Señorwei Espíritube moi moi Felipen kusrua, srua iben, tru móøbe
 Felipen mas ashipe ashmubendø, nui maywan kasrag inrraibig
 kón. **40** Incha Felipebe Azoto ciudasrø pasraprindinaben, trusrø
 Jesucristoi tabig srø wamwan ciudamørig eshkab kusrenanøb
 pureb ya, Cesarea ciudasrø pubig kón.

Saulon Tiusbe peemayig kónrrai yunømarig
(Hch 22.6-16; 26.12-18)

9 **1** Trune Saulobe tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb
 melabelane kaig maramigwanba, kweecha betamigwanbabe
 namig købiitø ke chinchimbørø inchib uña, treekkurri maya
 sacerdotesmeran nø garub sacerdoten ashchab yaig kón. **2** Incha
 Damascosrø tru judíosmera tulundzuni yamerasrø treeg marøb
 kebyamig kilgamera pøriilø tru sacerdotesmeran karubigwan
 miabig kón, tru srø maywan amrrab pønrramisra pønrrabelane
 ishumbur gúi lata möguelø gúi lata, Jerusalénsrø kailan keeri
 yau pønsrørrab srua yamig kónrrai. **3** Incha ib menda yandø
 Damasco pub lutausrø ibene, igatø! moi moi nuingatanbe
 srømbalasrøngurrimbe kan tørgwalmabig arrua, nuin bøtøgatan
 piløben, **4** Saulobe pirau peña tsua, kan wam trendaig móøbig kón:
 —¿Saulo, Saulo chindimbarre nane kaig marøb lliragu?— cha
 trenchibig.

5 Inchene Saulobe trenchibig kón:
 —¿Señor, ñibe mu gugu?— cha. Inchene nøbe trenchibig kón:
 —Nabe Jesús tru ñi nan kaig marøb unig, truig kur cha.
6 Kurrab, Damasco ciudayu kebinrrø chibig kón. Truyube ñi chi
 maramigwan ñune eshkanrrun— cha.

7 Inchen möguelø Sauloba ambubeløbe truyutø pønrrambua,
 igatø! wamguen biniilø bønrrabelø gøn, mungucha ashmubendø,
 wamindigwan móra. **8** Inchen yandø Saulone piraugurri kusraben,
 kabwane kurendø, chigucha ashchab gaimabig kón. Inchen kwalyu

kemøra, srua Damascosrømay ambubelø gøn. ⁹Truyube pøn gwaløm ørøba ashchab gaimabwei, manrrab gaimabwei mutchab gaimabwei inchibig køn.

¹⁰Damasco ciudadyube kan Jesucristoi kusrenanigwan marøb megabig Ananías taig tsubig køn. Inchen truigwane Señorbe kan piab lataigu kenamisra, trenchibig køn:

—¡Ananías!— cha. Inchene nøbe løtappe:

—Señor, yu war— cha trenchiben,

¹¹Señorbe nune trenchibig køn:

—Kurra, “Ølgandø” cha wamin callewan pureb inrrø cha. Incha Judaswei yau puabe: ¿Kan móg tarrosriig Saulo taig wah? cha, payrrig chibig køn, truibe Tiusba waminchib wan cha. ¹²Tru móøbe kan piab lataigu asin gøn cha, kan móg Ananías taig kebarruabe, nui kabmeran gatøle pilønrrai, nuim bala tasigwan estsarøbig.—

¹³Inchene Ananías iigwan mørøppe trenchibig køn:

—Señor, i móweimburappe, mugøben wamindi wammøra gur cha, ñui misaameran Jerusalénsrø chitø, chitø kaig marøb uniiilan. ¹⁴Móima yusrønguen mayeelø, ñui munchiwan wamab tøga bønrrabelane merrarranrrab sacerdotesmeran karubelø nun treeg martrai ørig arrin gøn— cha.

¹⁵Inchene Señorbe trenchibig køn:

—Inrrø cha. Kaguende i móøbe na øyeeg marøb tøgagønrrab na lawa wesruig móg køn cha, judíos kømø misaameran góben, reymeran góben, Israelwei misaameran góben nai munchiwan asingarunrrabig. ¹⁶Kaguende nabe nun kenamaramønrrun cha, nai munchigurri chugatig kaig nebuig megamigwan.—

¹⁷Inchene Ananíasbe tru Saulo tsui yamay yabe, kebya, tasigwan nuim bala estsarabe, trenchibig køn:

—Cristogurri nai nuneg Saulo, Señor Jesúis mayu arrub pasrøben kenamisrøbiibe ñi gatøle ashibig misrøb, katø Espíritu Santotø netsaig kørrømisrøb inchaimba nan ørtan— cha.

¹⁸Inchen tru urastø Sauloi kabmerayugurrimbe kalus bitis latailø kørrøben, katø ashibig misrig køn. Incha kurrøben, Saulone piu umbu ulsraig køn. ¹⁹Incha Saulobe maben, katøle nui asrbe tammisrøbig køn. Incha Damascosrø Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløba mam gwaløm gøsrøn tsubig køn.

Saulo Damascosrø Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøb

²⁰Incha tru urastø Saulobe judíosmera tulundzuni yamerayu Jesúsweimburab eshkab waminchib pølbasrøbig kön: “I Jesúsbe Tiuswei Nusrkain gøn” chib. ²¹Inchen mayeeløba mørøbeløbe truba rruba kwaariilø trenchibelø gøn:

—¿I mög kommørgøppeh cha, tru Jerusalénsrø purø rrømbø inchib pinishinrrab inchibig, i munchiwan wamab tøga bønrrabelane? ¿Yusrømaybe tru inchabwei arrub mørøgøppeh? cha, judíos sacerdotesmeran karubelaimay merrarrawa nømun srua inrrab— chib.

²²Inchen Saulobe kusrenanøb eshkaimørig katøguchinguen gatøguchinguen mur basramisrøb ya, judíosmera Damascosrø warabelane, ikan paare! øyeebe mandø gúinguen mørnmøwa gønrrai marøbig kön, Jesúsbe tru Cristo muniirab gúig, tru gøn chib kenamarøb.

Saulo judíosmeran chin chamamub

²³Inchen yandø yam gwalømyu judíosmera Saulon kwetchab wamincha gøben, ²⁴Saulobe wammørin gøbig kön. Incha nømbe yem, gwaløm ciudayu yaskabmerayubaguen larab, kwetchab muniirabelø gøn. ²⁵Inchen nui kusrenanigwan marøb melabeløbe Saulone yem pera amrrua, tru ciuda bøtøgatan sruubirøbanrrig palaig marinug kan nu tasinyu waya, kørrøørøbelø gøn.

Sauloba, Señorgurri nuneløba Jerusalénsrø

²⁶Incha Saulobe Jerusalénsrø puabe, Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløba linchab inchen, mayeeløba kørig kui inchibelø gøn. Kaguende nømbe køremelø gøn Saulobe Jesucriston kørewa unitamappe. ²⁷Trune Bernabébe nune kashmø uta Cristo nøashib karua øriilaimay pera ya, Saulobe Señorwan maysrø mandø nebua asigwan, Señor nun mandø wamindigwan, Jesúswei munchiyu Damascosrø chigucha kørøø eshkab kusrenanigwan nømun eshkabig kön. ²⁸Øyamay Saulobe nømba Jerusalénsrø kebib, katø webarrub llirab uñibig kön. ²⁹Inchen Señorwei munchiyu chigucha kørøø, Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøb, katø judíosmera griegosmerai wamwan waminchibeløba waminchib, øyeebe maig kø chib payib inchen, trune nømbe nune kwetchabgøba larabelø

gøn. ³⁰Inchen nunelø trunun wammørabe, Saulon Cesareasrøngatig lincha amba, truyugurrimbe Tarsosrømay ørøbelø gøn.

³¹Inchen Judea birau kerrigu, katø Galilea birausrø, Samaria birausrø kerrigu iglesiabe ambumay imay tab góbigwan tøgagøbelø gøn. Incha nømbe Tiusweimburabeløyu nørrørab, Señorwei merrab køriibala amøñib inchibelø gøn. Inchen Espíritu Santo purugub waminchib pasraitøgabe purø nørrø nemisrøb ibig køn.

Pedro Eneaswei kwanrrøwan tamarøb

³²Pedrobe truørø llirab uñabe, katø Tiuswei misaameran Lidasrø warabelangucha ashchab ibig køn. ³³Inchen trusrømbé kan móg Eneas taig kónønrrab gaimabig kua, ocho años ørøba camayu kwanrrø tsuben, Pedrobe pubig køn. ³⁴Incha Pedrobe trenchibig køn:

—Eneas iJesucristobe ñune tamaran! cha. Kurrab, ñui tsuigwan kusru— cha.

Inchen Eneasbe tru urastø kurrøben, ³⁵mayeelø Lida birausrømba, Sarón birausrømba warabeløbe trunun asha, Señorweimay llirawa, bønrramisrøbelø gøn.

Dorcus øsiiraigwan waminchib

³⁶Tru urassrø Jupe ciudayu kan ishug Jesucristoi kusrenanigwan marøb megabig Tabita taig, griegomaybe Dorcas cha wamig, tsubig køn. Tru ishuube chigøben tabig maramelangøba marøb, katø chugurrin gómuí melabelane purugub inchibig købig køn.

³⁷Indiibe tru gwalømmerawan Dorcasbe kwanrrø beñippa, kwaptinchen, yandø asrwan chab pirabe, pala katøgan pisosrø kan salayu trarrøbelø gøn. ³⁸Inchen tru Lida ciudabe, Jope bulutø góbene, Pedrobe Lidasrø unan dai wammørabe, tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe pailø móguelan trenchinrrai ørøbelø gøn:

—Ke tiusmanda yu nam warainukkatig peba attra tan— chinrrai.

³⁹Inchen Pedrobe truiløba kurrab ya, trusrø pubene, tru kwabig tsuisrømay pera amben, mayeelø kelø peta gwailøbe Pedroim bulu tulundzuna, tru Dorcas øsig uña, kewa amønamelø góben, katø pala itøgueelø góben mariilan eshkab truba rruba kishibelø gøn. ⁴⁰Inchen Pedrobe mayeelan wambig webamingarua, tømbønsra, Tiusba wamincha, tru kwaig tsubigwan keesha ashabe, trenchibig køn:

—Tabita iKurrø!— cha.

Inchen nøbe larraashippa, Pedron ashabe, kurra, wamisrøptinchibig køn. ⁴¹Inchen Pedrobe tasigu kemøra, kusrua, Tiuswei misaameranba, tru kelø peta gwailanba wama, øsiguig nømun kenamarøbig køn. ⁴²Inchen øyeeg marigwane Jope ciuda ørøba wammøra, møiløgøben Señorwan truba nu górebølø gøn. ⁴³Inchen Pedrobe yam gwaløm tru Jope ciudayu kørømømisrøbig køn, kan móg Simón daig tru kalusmeran kullaarana, tabzhig tamarøbigwei yausrø.

Cornelio kan piab lataig asigwan waminchibig

10

¹Cesarea ciudayu kan móg Cornelio taig tsubig køn, suldau “Søtøwan Italiano” cha wamig søtøyu, tru suldau cienelan nø garub pera basrabig. ²Truibe Tiuswan truba isua basrabig Tiuswan køriibala marøb megabig købig køn, mayeelø nui yaeløba kerrigu. Katø misaameran chugurrin gømuilan isua asha purugub tabig marøb, katø managucha Tiusba wamindamigwane pesannamø, marøb megabig købig køn. ³Indiibe kan maaben las tres køsrøn kan piab lataigu Tiuswei ángel tørgandø kenamisri ashibig køn, nø wainug kebarrua trenchibig:

—iCornelio!— cha. ⁴Inchen Corneliobe ángelwan ke tab ashabe, truba kwaarig trenchibig køn:

—¿Señor, chinda?— cha.

Inchen ángelbe trenchibig køn:

—Tiusbe ñi nøba wamindiilan mørøb, katø tru chugurrin gømuilan ñi isua asha purugub tabig mariilan pesannawa, wamøwei indan cha. ⁵Møimbe Jope ciudasrømay móguelø ør cha, Simón daigwan wamønrrab, katø nøbe Pedrogucha munchi gøn cha. ⁶Truibe gatøgan Simónwei yau, ya beba tsun cha, Simónbe tru kalusmeran kullaarana tabzhig tamarøbig mar bulu ya basraig køn— cha.

⁷Inchen tru ángel nun waminchibig iben latatø, Corneliobe pagatø nui karuindiig melabelanba, katø kan suldau nui trendø trag melabelai utuig Tiuswan truba isua pasrabigwanba wamabig køn. ⁸Incha maig kuigwan nømun kerrigu eshkawabe, Jopemay amrrai ørøbig køn.

⁹Indiibe katø gwaløm Cornelio øriilø maywan ambub gua, yandø Jopesrø pub ambub góben, Pedrobe kwaløm døbøtag lutau

gøsrøn wambig yabala Tiusba waminchab nebibig kón. ¹⁰Inchen nune truba mag isub parøgwaben, nuyasig mamig nenøb gømne, kan piab lataig tøgagøbig kón. ¹¹Srømbalabe kurim basrøben, kan nu llensu lataig pib tsømmerayu litsig piraumay kørraarri ashibig kón. ¹²Inchen tru llensuyube chi animalgurrimbunø tøgaig købig kón, pib srøppar góben, pirau srala amøñibelø góben, pala amøñib illimera góben gue. ¹³Inchen kan wam trendai mørøbig kón:

—iPedro kurrab, kweecha, ma!— cha.

¹⁴Inchene Pedrobe trenchibig kón:

—iSeñor, paare, kan treekkucha mana maramø! cha. Kan nabe managuen maimfig mamørrai merigwan ma gømøwei, chish mariimíigwan ma gømøwein gur— cha. ¹⁵Inchen tru wambe katøyug waminchippe trenchibig kón:

—Tius tabig chishig mara kørrømarigwane, ñibe mamgaig trømbøig kønmab asha tøgagømøta— cha.

¹⁶Treetø rreetø pønmay guenamisren, tru llensune igatø! møi møi srømbalasrømay kusruptindig købig kón. ¹⁷Inchen Pedrobe tru nø piab lataig asiibe chi chibig kønrrabgømab isub, nuinetø mumayguen gømui wamnetø, Cornelio ørig mógueløbe Simónwei ya chugúin gúi paya, yaskabu chabguen pubguen inchibelø gøn. ¹⁸Inchabe:

—Kuaje chabe, payibelø gøn: ¿Kan Simón, katø nundøwei Pedrogucha taig, yu ya beba tsuita?— cha.

¹⁹Inchen Pedrobe tru nø piab lataig asigwan maig kermab isubrsø wamnetø, Espíritu Santobe nun trenchibig kón:

—iAu! ñune pøngatø móguelø lab gøn cha. ²⁰Kurrab, yugurri kørraya, kan mandø inchab gømab isuptø basrømøtø, nømba inrrø cha. Kaguende nømune na ørar— cha.

²¹Inchen Pedrobe tru Cornelio øri móguelan wamønrrab ashchab kørраarruabe, trenchibig kón:

—Tru ñim lab gúibe, na gur cha. ¿Kan chindamig lataig balai amrrugue?— cha.

²²Inchen nømbe trenchibelø gøn:

—Nambe Cornelio ørig amrruer cha. Truibe suldau søtø cienwan nø garub pera basrabig, katø sølgandø tabig, Tiuswan køriibala basrabig, katø truigwane maya judíosmera truba tabig kón chib wamindinab móg kón cha. Truigwane kan Tiusweindø tarømari ángelgurri maig indamigwan kenamarin gøn cha, ñun nui yamay arringarua, tru ñi wamindigwan nø mørtrai.—

²³Inchen Pedrobe kebera, ya beba górrómara, katø gwalómbé nöbe truilöba kurra iben, nunelø tru Jopesrø warabelögucha Pedron lincha ambubelø gøn.

²⁴Incha gatø gwalómbé Cesareasrø pubelø gøn, Cornelio nui nammisaameran góben, nui ke trendø llinchibelan góben lincha cha pera munig waben. ²⁵Inchen Pedro yau pubene, Cornelioibe wamónrrab webarrua, nui merrab tømbønsrøb, køriibala tabig waminchen, ²⁶trune Pedrobe nun trenchib kusrabig køn:

—iKurra, pasramisr! cha. Nagucha ñi lataitøwei ka móotø gur— cha.

²⁷Incha Pedrobe Cornelioiba waminchib, waminchib kebyabe, truba nu misag tulundzuna pasrain gúi ashibig køn. ²⁸Inchabe Pedrobe trenchibig køn:

—Ñimbe ashibelø gøn cha, kan judíobe judío gómeeløbabe llinchomónrrai, merig kui. Inchendø nane Tiusbe kenamartan cha, mu misagwandøgucha chigucha gómiig kui lataig mara wamónøwei, køsøgónrrapteelø gøn damig kómøwein gøn cha. ²⁹Inchawei treekkurri nan wamøben latatø, chi chib pasrømøtø, arrur cha. Inchawei ñimum payrrab inchar chibig køn. ¿Chigurri nan wama ørig kuin gúi?—

³⁰Inchene Cornelioibe lötappe trenchibig køn:

—Pib gwaløm gøn cha, øya uras lata, tru las tres Tiusba wamindam ura góbig kóbene, nai yau treuras na Tiusba waminchib wabene, móimbe kan móg tørgwalmabig keweig nai merrab pasramisra, ³¹trenchitan cha: “Cornelio, Tiusbe ñi nun wamindiilan mórob, katø chigøben palai melabelan isua ashib purugub indiilan chigucha, Tiusbe pesannamø, isua gøn cha. ³²Inchawei Jope ciudasrømay karua ør chibig køn, Simónwan wamónrrab, katøgan munchibe truigwane Pedrogucha taig. Truibe tru Simón kalusmeran tabzhig kullaarana tamarøbig mar bulu ya basraigweinug ya beba tsun” cha. ³³Inchen nabe tru urastø ñuimay øriibe, manguen arrin gøn cha. Móimbe mayeeløba nambe Tiuswei merrab purrer chibig køn, Señor ñun chitø wamindingaruigwan nam kerrigu mórrab.—

Pedro Cornelioi yau waminchib

³⁴Inchen Pedrobe waminchib pølbasra, trenchibig køn:

—Móimbe ciertonwei wetøbeñar cha, Tiusbe móilane ørømara gatøganelandø tab inchimøtø lata isubig kuin gúi. ³⁵Misaamera

nørrø pønrrabig chu birausreeløtøgucha nun køriibala marøb, sølgandø tabig marøbigwane Tiusbe kashmíig kön cha. ³⁶Tiusbe Israelweinukkurri amrrub misaameran chi isumø tab amønamig könrrai marøbig tabig srø wamwan Jesucristogurri eshkab kusrenananig kön cha. Nøbe Mayeelaim Bala Nø Garub Nø Ashib Pasrabig kön cha. ³⁷Pøs ñimbe ashibelø gøn cha, tru srø wamwane Galileasrø pølbasra, Judea biraу kerriguba wammøra gønrrai marig kön cha, tru piu umbu ulsramigweimburabigwan Juan eshkab kusrenanikkurrimbunø. ³⁸Nabe tru Nazaretsrø Jesúswéimburab truigwan waminchar cha, Tiusbe nune Espíritu Santotøgaba, nui maramburab mariitøgaba itølushen, nøbe tabig marøb, nugwaimandzig mandøguen gømui melønrrai srua guilan tamarøb unig købig kön cha, Tius nøba basraikkurri. ³⁹Inchen nambe Judea birausrø lata, Jerusalénsrø lata, Jesús chitø mariilane nambe namashib chishtø ashibelø guer cha. Katø nune kurusuу mesra, kweetsig købig kön cha. ⁴⁰Inchendø Tiusbe pøn gwalømyube gatøle kusruа, nune kenamisringaruig kön cha. ⁴¹Ke maya misagwangucha kenamisrmøtø, tru maig kuigwan nømashib ashib pønrrabelan Tius tru manasrøwei nø lawa wesruilandø kenamisrig kön cha, Jesús tru kwaig tsua, katøle kwailai utugurri kurra, tru namba lincha nøba mab muchibelan. ⁴²Incha Tiusbe namune misaameran eshkab kusrenanrrai karuig kön cha, tru øsiguelan lata, kwabelan lata maig könrrabigwan asha martrai Tius pasriibe nø gøn chib, nam waminchib eshkanrrai. ⁴³Katø mayeeløba Tius maig karuigwan eshkabelø Jesúswéimburab waminchippe, tru mayeeløba nun kørebøbe Jesúswéi munchiyu kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kørrømisrtrun daig kön— cha.

Judíos kømeelø Espíritu Santon utab

⁴⁴Inchen Pedro øyeeg waminchib pasramnetø, Espíritu Santobe kørraarrubig kön, tru mayeelø Tiuswei wamwan wamindi mørøb pønrrabelaim bala. ⁴⁵Inchen Pedroba amrrubelø tru circuncidawar kørewarmerabe, truba kwaariilø górrømisrøbelø gøn, judíos kømø misaamerangucha Espíritu Santon keta nømuim bala itølushib uncha tøgagønrrai transa górrømaren. ⁴⁶Kaguende nømbe møríimfig peg wam wamindi møramba, Tiuswan tabig wamindamba indi ashibelø gøn. ⁴⁷Inchene Pedrobe trenchibig kön:

—¿I misaameran piu umbu ulsrailø gómenrrai kabe mu góbgan meronrraitarru? cha, nam latatøwei Espíritu Santon nøm utøben.—

48 Incha Pedrobe Jesucristoi munchiyu nømun piu umbu ulsrøngarubig køn. Inchen nømbe Pedron:

—Katøgan mam gwaløm gósrøn tiusmanda namba kørromisr— chibølø gøn.

Pedro Jerusalénsrø chitø burayaigwan eshkab

11

¹Cristo nøashib karua øriiløba, nunelø Judeasrø warabeløba tru judíos kømø misaameragucha Tiuswei wamwan utin gúi wammørøbelø gøn. ²Incha Pedro Jerusalénsrø katø nebibene, tru asru circuncidawar korewarbe nune øyeebe maig marøb pasrøgu chib, ³trenchibelø gøn:

—iKan ñibe judíos kømø misaamera tru circuncidameelai yau kebya, truiløba lincha main gøn!— cha.

⁴Inchen Pedrobe lutøgurri maig purayaigwan eshkab, trenchibig køn:

5—Na Jope ciudasrø tsua, na Tiusba waminchib wabene, kan piab lataigu na øyeeg kenamisri ashibig kur cha. Truyube kan nu llensu lataig pib tsømmerayu litsig srømbalasrøngurri korrarrub arrua, naim bulugatig korrarrubig køn cha. ⁶Inchen umbu chi tøgaig køtashchab na tab ashene, animalmera pib srøb tøgailø góben, namiguelø góben, pirau srala ambubelø góben, pala amøñib illimera góben tøgaig asinabig køn cha. ⁷Katø kan wamgucha trendai mørinabig køn cha: “Pedro, kurra kweecha, ma” cha. ⁸Inchene nabe trenchibig kur cha: “iSeñor, paare, kan treekkucha mana maramø! cha. Kan nabe managuen nai trigube mamønrrai merigwanba, chish mariimíigwanbabe mugabguen muga gómur” cha. ⁹Inchen srømbalasrøngurrimbe wambe nane gatøle løtab trenchibig køn cha: “Tius tabig chishig mara kørromarigwane ñibe mamgaig trømbøig kønmab asha tøgagømøta” cha. ¹⁰Truibe pønmayreetø rreetø incha, katø kerriguba srømbalasrømay nebibig køn cha.

¹¹’Inchen trunetø pøn móguerø Cesareasrøngurri nan lanrrab øriilø nam purrai yau puptinchibelø gøn cha. ¹²Inchen Espíritu Santobe nane: “Mandø inchab gómbab isuptø basrømøtø, nømbo inrrø” chiben, katø i seiselø nuneløgucha naba lincha amrruig købig køn cha. Incha nambe sotøba Cornelioi yausrø kebamobelø

guer cha. ¹³Inchen nøbe nui yau kan ángel pasramisra, tru nun øyah chib pasraig asigwan namun eshkabig kón cha: “Jopesrømay ør cha, Simónwan, trunundøwei katø Pedrogucha taigwan attrai wamønrrab. ¹⁴Truibe ñiba, ñui yaelanba kaigyugurri mandø incha ñimun wesrailø gøm wammeran waminchun” chitan, chibig kón.

¹⁵Inchen na pua, truyu waminchib mendøbene, tru srøsrøzhiitø Espíritu Santo namuim bala korrarrub lataitøwei ñomuim bala korrarruptinchibig kón cha. ¹⁶Inchene nane Señor øyah taigwan isuptinchibig kón cha: “Juanbe piu ulsra pitøga pinøbulingaruben, trune ñimbe Espíritu Santotøga pinøbuliilø gønrrun” daigwan. ¹⁷Nam judíosmera Señor Jesucriston korebelan Tius keta tranigwan ñom judíos komeelangucha trunundøwei keta tranene, ¿Tiuswan treeg marmøta chib pasrønrappe, nabe mu góbrai koh?— chibig kón.

¹⁸Inchen Tiuswei misaamera jerusalénsreelø iilan mørabe, yandø chi chimøtø, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø gøn:

—Trube, Tiusbe judíos kómø misaamerangucha øsig kómgwan nebua tøgagønrrai kaig marigwan isua møra, nuimay lliranrrai marin gøn— chib.

Siria birau Antioquíasrø Tiuswei ureemera

¹⁹Inchen tru Estebanwan kweechen isumdiig kaig pub mendøben trugurri, ke kan ørøtmisra chab ambubeløbe, Feniciasrøn góben, Chipresrøn góben, Antioquíasrøn góben øyasøngatig ambig kóbig kón, mungucha mendailane Tiuswei wamwan waminchimøtø, judíosmerandø waminchib. ²⁰Inchendø ñomui utuelø møiløgøsrøn, chipresreeløba, cirenesreeløba Antioquia ciudayu puabe, griegosmerangucha waminchibelø gøn, Señor Jesúsweimburab eshkab kusrenanøb. ²¹Inchen Señorwei tasiibe ñomba basrøben, misaabe truba nu korewa, Señorweimay llirabelø gøn.

²²Inchen Jerusalénsrø iglesiayueløbe trunun wammøra, ñombé Bernabéwane Antioquíasrøngatig ørøbelø gøn. ²³Inchen Bernabé trusrø puabe, Tius ka yandø tab indin gua asha, nøbe truba kasraarawa, Señorwei mayu pønrrappe ñomui manrrau tab isua mur bønrrønrrai mayeelan waminchibig kón. ²⁴Kaguende Bernabébe tabig, Espíritu Santoba, nui isubigwan Cristoinug pasriiba truitø netsaig kóbig kón. Inchen Señorweyasig misaabe ñørrø nemisrig kóbig kón.

²⁵Incha yandø Bernabébe Saulon lanrrab Tarsosrømay ya, yandø wetørrawabe, Antioquíasrømay pera ibig køn. ²⁶Incha nømbe trusrø pila ørøba iglesiayueløba tulundzunab gua, misagwan nørø kusrenanøbelø gøn. Tru Antioquíasrøn güig køn, tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan ke srøsrøzhiitø pølbasra “Cristoielø” cha munchi basra wamig.

²⁷Inchen tru gwalømmerawan møiløgøsrøn Tius maig karuigwan eshkabelø Jerusaléngurri Antioquíamay kørrørrubelø gøn. ²⁸Inchen kan tru ambubelai utuig Agabo taibe, Espíritu Santo nun maig tamigwan isunrrai inchen, trenchibig køn:

—Pirau ørøba parø truba nuig attrab gøn— cha. Indiibe treeg kønrrun daibe Claudio karubig køben treeg purayaig købig køn. ²⁹Inchawei Antioquíasrø Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe nømun kanun ganun maig tranamdiig køben an treeg purugua trana, ørtrab chibelø gøn, nunelø tru Judeasrø warabelayasig. ³⁰Incha treeg mara, Judeasrø Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan trannrrai, Bernabéwanba, Saulonba tru ketamig tulisaigwan trana ørøbelø gøn.

**Jacobo kwaigwanba, Pedron kailan keeri
yau keerigwanba waminchib**

12 ¹Inchen tru gwalømmerawan rey Herodesbe møilan gøsrøn iglesiayuelan kemørøbig køn, kaig inchib srua gønrrab. ²Incha Juanwei nuneg Jacobone espadatøga kweetsingarubig køn. ³Treeg mariqwane judíosmerane truba tabig asønain góben, Herodesbe Pedrongucha merrarrangarubig køn. Truibe tru Pirri Levaduragaig Maig Fiesta gwalømmerawan burayaig køn. ⁴Incha Pedron merrarrawabe, Herodesbe kailan keeri yau keerøbig køn, suldaumera pib søtø ashib pønrrønrrai pønsra kan søtøyu pib suldaubatø. Herodesbe tru Pascua Fiesta puraiben, Pedrone misagwei merrab wesranrrab isua rreeg inchibig køn. ⁵Inchawei Pedrobe kailan tru keeri yaugurri webimønrrai truba may ashib tøgagúig waben, iglesiabe nuyasig igatø! elachimø, Tiusba waminchib miab góbelø gøn.

Pedron kailan keeri yaugurri Tius wesrab

⁶Herodes Pedron misagwei merrab løtsø wesramig køben tru gwalmab yem, Pedrobe pagatø suldaumerai tøbøtag pa cadenatøga

merrarraig, kib tsuben, katogan suldaumerabe yaskabu tru kailan keeri yawan ashib pønrrabelø gøn.⁷ Inchen møi møi kan Señorwei ángel kenamisren, tru kailan keeri yaube kan tørguegwaldmabig kebiløben, ángelbe Pedron tømbulyu kònøga kasrønanabe, trenchibig kòn:

—iMallatø kurrø!— cha. Inchen cadenasmerabe Pedroi

taskugurri kørraptinchibig kòn. ⁸Inchabe ángelbe trenchibig kòn:

—Tamara pørønab, ñui alpargatiswan keetab inchi— cha.

Inchen Pedrobe treeg marenø, ángelbe trenchibig kòn:

—Pala itøguewagúigwan keb, nai mendig amø— cha.

⁹Inchen webyabe ángelwei wendautø ibendø, tru ángel øyeeg punrraig marigwane ka inditamaptø isub, nøbe tab chigúi nebua ashmiig kòn, pøs øyeebe nune kan piaig lataitø gøben. ¹⁰Incha suldaumera ashib pønrrainug srøtiigu puraamba, trugurrimbe katoganbalø puraamba, trugurri yandø wambig callegratømaysrø tsandzøn yaskabyu pubene, tru yaskappe nøtø kurøptinchibig kòn. Inchen webamba, kan yabgatig ambene, tru ángelbe nøtø inrrai tarømisrøptinchibig kòn.

¹¹Inchen Pedrobe yandø chigúi møra trenchibig kòn:

—Møimbeguende, Señor nui ángelwan øra, Herodeswei taskugurrimba, katø maya judíosmera nan maig martashchab ashig kui inchib pønrraigugurrimba wesratan— cha.

¹²Incha Pedrobe yandø iigwan maig kui ashabe, Maríai yamay ibig kòn, tru Juanwan katø Marcoskucha taigwei usraimay. Inchen truyube truba yamelø tulundzuna, Tiusba waminchib gøbelø gøn.

¹³Incha Pedrobe yagueta pua, yaskabwan pinrrøgøbene, kan sruusrø-unø truyu mendig mendabig, Rode taibe, mu gøtashchab arruabe, ¹⁴Pedroi wam gúi mørøppø, kasrag købiitø yaskabwanguen kurmøtø, katøle umbusrø kelula:

—iPedro yaskabu pasrøtan!— cha, eshkabig kòn.

¹⁵Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—iPaare! ñibe loca asønan— cha.

Inchen nøbe:

—iTruigwein gótan!— chiben, nømbe trenchibelø gøn:

—Pedro gømøtø, nui møsig kuinrrun— cha.

¹⁶Trune Pedrobe katogucha yaskabwan pinrrøgøbig, binrrøgøben, kura ashabe, truba kwaarøbelø gøn. ¹⁷Inchen nøbe ‘niløtø gønrray’ siñal mara, tru kailan keeri yaugurri Señor mandø wesraigwan eshkawabe, trenchibig kòn:

—Jacobonba, nunelø katøganelanba iigwan
wammørøsrkønrrigay— cha.

Incha webyabe, peesrømay ibig kön. ¹⁸Inchen yandø tør-rraben, suldaumerabe igatø! mAMDøguen gømuilø truba rruba waminchib gøbig kön, Pedrone ni chindinguen mørmøwa. ¹⁹Inchen Herodesbe langarua, wetørranrrab gaimappe, tru suldau ashib pønrrabelan maig purayaigwan nømun paya ashib srua guabe, kweetsingaruig købig kön. Incha Herodesbe Judeagurri webya, Cesareasrømay ya, trusrø tsubig kön.

Herodes kwaigwan waminchib

²⁰Herodesbe Tiroba, Sidónba warab misagwan larrø namig tsuben, trusreeløbe søteeløba maig maramigwan lata ke kandø isua bønrramisra, tru rey Herodeswei yau ke nøashib trag megabig Blasto taigwan nømuingatø misrtrai ubønanøb wamincha, truikkurri ambugurri, igerri lata tab warønrrab cha miabelø gøn. Kaguende Tiroba, Sidónbabe tru reyweim biraugurri mamig weerigwan purøsrubelø gøbig kua. ²¹Inchen Herodesbe kan gwaløm treeg martrab cha wesrua basra, tru gwalømbe Herodesbe tru keilø purø tabelan kewa, tru wamisra ashib karub wainug wamisra chull møramdiig purø may waminchibig kön. ²²Inchen misaamerabe trashib mendappe, trenchibelø gøn:

—iIigwan waminchibiibe mög kømøtø, kan tius kön!— chib.
²³Inchen tru urastø Señorwei kan ángel Herodeswane kwanrrø benøsrkøbig kön, kaguende tru maya nuguen tab gønrrai indigwan Tiuswein gønrrain gømøtø, nuyasig kønrrai inchib wabenba. Incha nøbe pølømmera maig kwabig kön.

²⁴Trune Tiuswei wambe larrøbichib nurab ibig kön.
²⁵Inchen Bernabéba, Saulobabe tru ketamig tulisha trana øriilan chab peguchabe, Jerusalénsrøngurri Antioquíasrømay katø ambubelø gøn Juanwan pera, truitøwei Marcos taigwan.

Bernabéwanba, Saulonba lawa wesrub

13 ¹Antioquía iglesiayube Tius maig karuigwan eshkabelø gøben, kusrennøbelø gøben gøbig kön: Bernabé gøben, Simón (trunundøwei Níger taig) køben, cirenesriig Lucio gøben, Manaen gøben (tru misagwan ashib karubig Herodesba trubalatø nuraweig), Saulo gøbengue. ²Indiibe kan gwaløm Señorwan nøm

køriibala tabig waminchib, ayunab gobene, Espíritu Santobe trenchibig kón:

—Bernabéwanba, Saulonba tarømartray cha, na nómun chi martrai wamigu marøb pønrrønrrain— cha.

³Inchen nómbe ayunab, Tiusba waminchib guabe, tab gønrrai tasiimeran nòmuim bala estsara, yandø, ‘trube, ka amrrigay’ cha ørøbelø gøn.

Bernabéba, Sauloba Chipre birausrø

⁴Inchen Espíritu Santo øriilø Bernabéba, Sauloba Seleucíasrømay amba, truyugurrimbe barcoyu Chipre birausrømay ambubelø gøn. ⁵Incha Salaminasrø puabe, judíosmera tulundzuni yamerayu Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøbelø gøn. Incha Juanwangucha nómun purugub uñchay pera amøñibelø gøn.

⁶Incha tru pi tøbøtag Chipre birø pasrabigu kandarømaysrø Pafossrøngatig larraambabe, truyube kan judío Barjesús taig, kaig libron gusrewa, kwaimandzigweimbura bigwan marøbig, ka isatø ‘Tius maig karuigwan eshkabig kur’ chibigwan wetørrabelø gøn.

⁷Tru møøbe Sergio Paulo kubenadur maig kømigwan purø tab isua marøbig treeg møøba, tsubig kón. Inchen tru Sergio ashib karubigwane Tiuswei wamwan nune mørøg køben, Bernabéwanba, Saulonba wamønrrab ørøbig kón. ⁸Inchen tru Barjesús, griegomaybe Elimas cha wamig, tru kaig libron kusrebig, truibe tru karubig nui isubigwan Tiusweinug pasrmønrrai truba sotø luløb megabig kón. ⁹Inchen Saulo, katø Pablogucha taibe, Espíritu Santotø netsaig, tru Elimaswan malau ke tab ashabe, trenchibig kón:

¹⁰—¡Kan ñi gó! ¡Misagwan kegørrøsrkamig, isatø indiibah, larrø gaig maramibatø netsaig móø, nugwaimandzigwei nusrkai! ¡Chigurrimbunø sølgandø tabigwane larrø tsaliig ashig kømui inchib pasrabig kón! cha. ¿Ñibe Señorwei tab maymerane managatig mindishibig mindishinrragu? cha. ¹¹Møimbe Señorwei tasiibe ñun trømbøig nebunrrai martrun cha. Møimbe maya yanagatig kabgaig kørrømisra, pørrwan ashchab gaimanrrabguen— chibig kón.

Inchen moi moi nune kabyu wañim beñib løstiig misren, srølamøratø ibig misra, móikkøben tasku nun kemøra srua amrrai labig kón. ¹²Inchen treeg purayaigwan ashabe, tru kubenadur

Señorweimburabelø kusrenaniilan ke kwaara asha, Señorwan korebig kón.

Pablo Antioquía ciudasrø tsuig

¹³Pabloba, nui linchibeløba Pafos ciudayugurri barcoyu nebamba amba, Panfilia birau Perge ciudasrø puben, trune Juanbe truyu nómun taromisra, katø Jerusalénsrømay arrubig kón. ¹⁴Incha Pergegurrimbe nómbe Pisidia birau Antioquía ciudasrømay amba, truyu sábado isrin gwaløm judíosmera tulundzuni yau kebamba, purramisrøbelø gón. ¹⁵Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwanba, Tius maig karuigwan eshkabelai pørilanba chab lebene, judíosmera tulundzuni yau chi maramigwan ashib karubeløbe móigwan gósrøn øyeeg chinrrab, ‘inrrø’ chibelø gón:

—Ñim, namui misaamera, mandø melamigwan øyeeg melonrrigay chib misagwan wamindamig tøgaguabe, wamiday— chinrrai.

¹⁶Inchen Pabloba pasramisra, tasigwan kusrawabe, trenchibig kón:

—Ñim, Israelwei misaameraba, katø ñim Tiuswan kóriibala tøga pønrrabeløba mørtray cha. ¹⁷Iig Israel misaamerai Tiusbe, namui merrabsrø kólli misaameran lawa wesrawa, tru misaamerane truba nørreelø górrai marig kóbig kón cha, nómbe Egipto birausrø ka ambateelø warøben. Incha tru Egipto birausrøngurri nui tasiitøga ashig kui ashchai marøb wesruig kóbig kón cha. ¹⁸Incha mu misag warab waraimønug Tiusbe cuarenta añosburab nómune ka awentab tøgagúig kóbig kón cha. ¹⁹Incha Tiusbe Canaan birausrø misaameria siete nørrø søtø pønrrabigwan pinisha, truilaim birømera góbelan nómui mara tøgagórrai tranig kóbig kón cha, ²⁰kan cuatrocientos cincuenta añosburab.

’Inchen trugurrimbe tru maig kónrrabigwan asha marøb purrønrrabelø ‘asha martrabelø’ cha wamiilø Tiusbe tranig kóbig kón cha, Tius tru maig karuigwan eshkabig Samuel gób uraskatig. ²¹Inchen trugurrimbunøbe, israelitasmerabe nómun ashib karub wanrrabig kan rey miaben, Tiusbe Benjaminweinukkurri karrab misagúig Quiswei nusrkai Saulwan cuarenta años ørøba karub wanrrai tranig kóbig kón cha. ²²Incha trugurrimbe Tiusbe rey Saulwan nø ashib karub waigwan kerrawa, Davidwan rey górrai kusruig kóbig kón cha. Incha trunune Tiusbe nuimburab

trendaig købig kön cha: "Isaíwei nusrkai Davidbe na maig isubig køben, treeg isub mógr kui asha gur cha. Truibe na chi martrai inchén, treeg martrun" cha. ²³Tru Davidweinukkurri srøig karrab misaameran nø maig martrab cha górrømisrig købig maig køben, Israel misaamerayasis kan Kaigyugurri Wesranrrabig Jesúswan ørig købig kön cha. ²⁴Inchen Jesúswan nø arrumøwatøbe, mayeelo Israel misaameran Juanbe mas kaig marmónrrab isua móra, Tiusweimay llirain gónmab asamig piu umbu ulsrailø gómgwan eshkab kusrenanø arrig købig kön cha. ²⁵Incha Juanbe nui maramigwan yandø chab patsøgøb arruabe trendaig købig kön cha: "¿Nabe mu góuitamab isugue? cha, nabe tru ñim isub góúig truig kómur cha. Inchendø nai wendaube katøgan attrun cha, trunune nabe nui alpargatiswan tsiwan pitsamikken truburab gómuinatan" cha, Juanbe trendaig købig kön cha.

²⁶'Ñim, nai misaamera, Abrahamweinukkurri srøig larrøbicha amrrubeløba, katø ñimui utu Tiuswan kóriibala marøb melabeløba: tru tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwane yamba namuiwei ørig kuin góen cha. ²⁷Kaguende Jerusalénsrø warab misaameraba, katø nømun ashib karub purrabeløbabe, Jesúswane mu góúingu Nebua ashmøwei, katø tru isrin gwalømmørig Tius maig karuigwan eshkabelø wamindi wamwan leigwan chigucha, nømbe truigwan chi mørøg kómuindiig kua, nøm Jesúswan øyeeg kwanrrai marøb pønrrappe, tru pørig maig taimbala nømbe treeg nebunrrai marig købig kön cha. ²⁸Jesúswan chigurri kwanrrai maramdiig nuinuube chi kalø marig wetørramubendø, Pilaton nømbe kwetchai miaig købig kön cha. ²⁹Inchen nuimburab maig pørig pønrrabelø kerrigu treeg puraiben, kurusyugurri pinørsua, sørabelø góen cha. ³⁰Inchendø Tiusbe gatø kwailai utugurri øsiirangarubig kön cha. ³¹Inchen Jesúswan kwamøwatø, tru Galileasrøngurri Jerusalénsrøngatig nun lincha nerrubelane katø øsiirrappe, nømune truba yam gwalømgatig kenamisrøb unig købig kön cha. Incha truiløbe møimbe nømashib maig asigwan misagwei merrab nuiwan waminchibelø, nøm góen cha.

³²Inchawei namgucha tru merrabsrø namui kólli misaameran Tius trannrrab misra kórrømisrig, tru tabig srø wamwan ñimun wammørøsrkøb eshker cha. ³³Nam tru truilai ureemerane treeg martrab górrømisrigwane maran cha, Jesúswan Tiusbe øsiirangarua. Inchen gatø Salmo dosyugucha øyeeg pørig pasran cha:

“Ñibe nai Nusrkain gøn cha.

Møi nabe ñui Møskai misra basrar” cha.

³⁴Katøbe mana treranrrabig kómíig Tiusbe Jesúswane kwailai utugurri gatøle kusrua, tru treeg marigweimburappe Tiusbe trencha basrig kóbig kón cha:

“Tru newan tabig, ciertonig treeg martrab cha,

Davidwan trannrrab górrømisriilane ñun tranrrumøn” cha.

³⁵Inchawei gatøganbaløsrøngucha trenchibig kón:

“Ñui Newan Tabigwei asrwane trerabashmønrrun” cha.

³⁶Pøs Davidbe Tius maig kónrrain góben tru nø tsuin gwalømmerawan misaameran ashib purugub wawa, yandø kwawa, nui mòskaløba tsumisrene, nui asrbe treraig kóbig kón cha. ³⁷Trune Tius tru kwailai utugurri gatøle kusruigwei asrbe treramuig kóbig kón cha. ³⁸Inchawei ñim, nai misaamera, ñim nebua asig kónrrai inder cha, tru kaig mariilan ulø bayamig kómíig pesannaig kónrrun chib eshkab kusrenniibe Jesúskurrin gúi. ³⁹Inchawei tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløtøga chi kaig kómíig lataig, tabig korrømisra pønrrønrrab gaimaigwane, mutøgucha Jesucriston korebeløbe nuinuubeguende chi kaig kómeelø lataig, tabig korrømistrun cha.

⁴⁰Inchawei ashiptø guy chibig kón, Tius maig karuigwan eshkabelø øyeeg chib pøriibe ñimun nebuig warønrrab gómotø:

41 “Au, ñim chiwandøgucha ke ka indzatø mørøbelø,

igatø! ke kwaara ashib kenaguen gómos, pinay taig.

Kaguende nabe, ñim warain gwalømmerawan purø nuig maramønrrun daig,

ñimun mugøben treeg kóbig kón chib wamindingucha, treeg marig kóbig kuitamappe ke koremgaike.”—

⁴²Incha Pabluba, nui linchibeløba judíosmera tulundzuni yaugurri webambene:

—Wendø rruwan isrin gwalømgucha øyeelandøwei waminchurrunrigay— chibelø gøn. ⁴³Incha truyu misag tulundzuna basrabigwan yandø nømbe ‘ungwa’ cha ambene, møiløgøben truba yam judíosmeraba, katø møiløgøben judíosmera nøm Tiusweiwan marøb pønrraigu purørrua Tiuswan purø isua melabeløbabe, Pabluba, Bernabéwanba mendig amben, nømbe:

—Tiuswei tru ka yandø tab indigu maizhikkucha elachib pønrrønrrab gómotø, melabig melønrrigay— chib waminchibelø gøn.

⁴⁴Inchen wendø rruwan isrin gwaløm tru ciudayu ke maya missag lutau Tiuswei wamwan mørtrab tulundzunøben, ⁴⁵judíosmerabe misag truba nørrø tul yai ashabe, truba namig pusrkwai asha, Pablo tru trenchib wamindigwane ‘treeg kømøn’ chib, tsalø wamabelø gøn. ⁴⁶Inchen Pabloba, Bernabébabe chigucha kørmø trenchibelø gøn:

—Tiuswei wamwane ñim judíosmeranmerrigwei eshkamig kuig køn cha. Inchendø ñim yandø kaashib, managatig øsig kømigwan ñim tøgagømig trubørab gømui indig kuig købene, trube, nambe møimbe judíos kømeelaimay gatø amrrab chibelø gøn. ⁴⁷Kaguende Señorbe namun trencha karua basrig køn cha:

“Judíos kømø misaamerayasig kan tør lataig kønrrai ñune pasrar cha,
kaigyugurri wesrailø gømigwan eshkab pirau munabatsø srua inrrai.”—

⁴⁸Inchen iigwan mørabe, judíos kømø misaamerabe truba kasraarawa, Señorwei wamwan truba tabig waminchibelø gøn. Incha tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrai chabguen tarømariilø gøbeløbe møiløtøgucha Jesucriston kørebelø gøn.

⁴⁹Inchen Señorwei wambe tru birau kerrigu larrøbichibig køn.

⁵⁰Inchen judíosmerabe tru ciudayu møiløgøsrøn ishumburmera, Tiuswan purø isua melabelø trurrigu nøm mailø gúi asiilanba, katø ciudayu móguelø nørreelø ashib karubelanba kaig marøb gurrønrrai nømune ke treeg isumne incha, Pablona, Bernabéwanba nømuim biraugurri webusrøbelø gøn. ⁵¹Inchen nømbe nømui srøbyu usrøwan pabørrgøbelø gøn, ñim øyeeløgurri uyube møimbe ñim gusrenrrigay chib eshkab. Incha Iconio ciudasrømay ambubelø gøn. ⁵²Inchen tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe kasrag købiibah, Espíritu Santobatø netsailø góbig køn.

Pabloba, Bernabéba Iconio birausrø

14 ¹Iconiosrø Pabloba, Bernabéba judíosmera tulundzuni yau kegøtø kebamba, purø may waminchib kusrenanen, judíosmera góben, griegosmera góben truba nørrø Jesucriston kørebelø gøn. ²Trune judíosmera Jesucriston køremeeløbe tru judíos kømeelane ke kaig isumne inchibelø gøn tru Pabloimburappa, Bernabéweimburappa. ³Inchen treeg kuingucha,

Pabloba, Bernabébabe truyu yana warøwa, Tiuswei wamwan chigucha chi körig kuin gømø waminchibelø gøn. Inchen nui wamwan tru ka yandø tab indigwan treegwein gúi ashchai, Señorbe nømui tasiimeratøga mariilø truba nørreelø marøb, kwaara asha gønrrai mariilø marøb inchai tranig køn.⁴ Inchen tru ciudayu misaamerabe kan utueløbe judíosmeraingatø gøben, møiløbe Cristo nøashib karua øriilaingatø gøbig køn.⁵ Inchen judíosmera gøben, judíos kømeelø gøben, nømun ashib karub purrabeløba kandø misra, nømun trømbøig kaig inchib, sruutøga petønrrab gurrøben,⁶ Pabloba, Bernabébabe trunun wammøra Licaonia birau tru Listraba, Derbeba, pueblomerasrømayba, katø tru buluwan gatøganbalømerasrømayba trubab ambubelø gøn.⁷ Incha trusrø tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøbelø gøn.

Listrasrø Pablone sruutøga petab

⁸Inchen Listrasrømbe kan móg kal-lainukkurri managuen uñchab gaimabig srøbmera tuluntsunig wabig køn.⁹ Inchabe tru móøbe Pablo waminchen mørøb wabig køn. Inchen Pabloba nun ke tab asha, ke tamarig kømuitamab isub wai ashabe,¹⁰ mur wamab trenchibig køn:

—iØlgandø kurrab, pasramisr!— cha.

Inchene tru móøbe pørsrappe, pasrambua, llirab mendabig køn.¹¹ Inchen misaamerabe Pablo chi marigwan ashippe, nømui Licaonia rriimay trenchib trashib mendabelø gøn:

—iMøguelø lataig, tiusmera namuinug kørrørruin gøn!— chib.

¹²Incha Bernabéwane tius Zeus køn chippe, Pablone tius Hermes køn cha wamabelø gøn, kaguende Tiuswei wamwan waminchibiibe Pablo gøben.¹³ Inchen tru tius Zeuswei tab ya, tru ciudayu kebambinuutø pasrabigu ashib wab sacerdotebe, toromera gøben, umera purø tabzheelø tamariilø gøben, tru ciudayu kebambi yaskabmerasrø srua arrua, tru toromeran kweecha, misaamerabamisra, Pablone, Bernabéwanba, nømune tiusmera gúi mara trannrrab mendabelø gøn.¹⁴ Inchen Cristo nøashib karua øriilø Bernabéba, Pabloba nømun rreeg martrab indi mørabe, nømui kewagúilan kølsrøb, misag utusrø kegorra,¹⁵ trenchibelø gøn:

—iAu, yu mayeelø pønrrabelø! ¿Chindimba øyeeg martrab inchigue? cha. Nambe ñim latailøtøwei ka mógueløtø guer cha.

Ke ka treeg maranmab ashchaindø mariilan elacha, øsig wab Tius srømbalawan góben, tru pirøwan góben, marwan góben, chigurrimbunø truyu pønrrabelan marøbigweimay llirawa bønrramisrtrai, tru tabig srø wamwan nambe ñimun waminchab amrruer chib.¹⁶ Merrabsrø misag srøig, srøig kurrab amrrubelane misaamerá nørrø pønrrabelan chuelandøgucha kerriguelan, nømun maig amøñig køben, treeg ka amøñibasig kön cha.¹⁷ Inchen góben managucha nuimburabigwane maig kuigwan eshkab wamindig købig kön cha, tabig marøb. Srømbalasrøngurri srewan ørøb, ellmariilø misram bølmera pubene, tru gúindø, tru gúindø misringarunrrun cha, chi palømø unchaguen mamig tøgagønrrai tranøb, ñimui manrrømeran truba kasraaranøb.—

¹⁸ Inchen nøm øyeeg chib waminchagucha, nømbe misaameran ke trendø merønrrab gaimabsrubelø gøn, tru nømun tiusmera gúi mara toromeran kweecha tranmønrrai.

¹⁹ Inchen Antioquíagurrimba, Iconiogurrimba møiløgøsrøn judíosmera puabe, misag purø nu pasrabigwan ke kaig maramne inchai wamincha, Pablon kwetchab srug muta peta, ciudayugurri wambiisrømay ke paluunchib megam srua webambubelø gøn, yandø kwaig könmab.²⁰ Trune Jesucristoi kusrenanigwan marø melabeløbe nuin bøtøgatan tulundzunøben, nøbe kurra, katø ciudayu kebibig kön. Incha gatø gwalømbe Pabloba, Bernabéba Derbesrømay ambubelø gøn.

²¹ Incha Derbesrø Jesucristoi tabig srø wamwan eshkab kusrenana, Jesucristoi kusrenanigwan marø melabelø nørrø nemisrtrai mara, trugurrimbe Listramayba, Iconiomayba, Antioquíamayba katø amrruig købig kön.²² Incha trusrømbe tru Jesucristoi kusrenanigwan marø melabelan kullaaramø mur bønrrønrrai waminchib, isubigwan Tiusweinug pasragúigwane elachib pønrrømø, tindøga bønrrønrrai chib waminchibelø gøn. Incha nømune trenchibelø gøn: “Tius nø ashib karub waisrø kebambamibe chinetø chinetø murelø puben, truyu puraambub meløwawai kebambamig kön” cha.²³ Incha iglesiamørig nømbe Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø wesrawa bønsra, Tiusba waminchib, ayunab guabe, nømune tru nøm korewa bønrraig Señor nø ashchai pønsrøbelø gøn.

Antioquía ciudasrømay katø ambub

²⁴ Incha trugurrimbe Pabloba, Bernabébabe Pisidia birauwan puraambub amba, Panfilia birau pubelø gøn.²⁵ Incha Perge

ciudayu Tiuswei wamwan eshkab kusrenana, trugurrimbe Ataliasrømay amrrubelø gøn. ²⁶Incha truyugurrimbe barcoyu nebamba, Siria birau Antioquíasrømay ambubelø gøn. Tru nøm møi ya patsøga bønrraigwan martrab amrrai Tiuswei tru ka yandø tab indiitøga tabig ashib tøgagúilø gønrrigay chib, tru nømun pønsraig købiisrømay. ²⁷Incha trusrø puabe, iglesiayuelan tulundzuningarua, Tius nømba chinetø, chinetø mariilanba, tru judíos kømø misaameragucha isubigwan Señorweinug pasra tøgagønrrai yaskabmeran mandø gurøb arrigwanba waminchibelø gøn. ²⁸Incha Pabloba, Bernabéba Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløba truyu truba yana kørrømisra waraig købig gøn.

Jerusalén waminchab tulundzunab

15 ¹Inchen tru uras møiløgøsrøn Judeagurri Antioquíasrømay amba, nunelan treeg kusrenanin góbig køn:

—Moisés kusrennig tru circuncision maramigwan marmøwabe, kaigyugurrimbe wesrailø gønrraamøn— chib. ²Inchen Pabloba, Bernabéba tru treeg kusrenanøbelan ‘øyeebe maramig kømøn’ chib, nømba purø mur aleguiyabelø gøn. Treekkurri Pablona, Bernabéwanba katø truyu nømui utuelø møilan gøsrønbamara, Jerusalénsrømay ørtrab wesrawa bønsrøbelø gøn, tru øyeeg pub arrigwan Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabeløba trusrø waminchai.

³Inchen tru iglesiayuelø tru amrrai karua øriiløbe Fenicia birøwanba, Samaria birøwanba puraambub ambubelø gøn, judíos kømø misaamera nømui trendø marøb gúilan elacha, Tiuswei maywan amøñinrrab nøm mandø pønrramisrigwan eshkab. Treekkurri trusrø tru mayeelø nuneløbe truba kasraarabelø gøn.

⁴Incha Pabloba, Bernabéba, tru lincha ambubeløba Jerusalénsrø chab pubene, trusrø iglesiayueløba, Cristo nøashib karua øriiløba, katø truyu Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabeløba nømune wamab utøben, nømbe Tius maig marigwan kerriguh waminchibelø gøn. ⁵Inchene møiløgøsrøn merrappe fariseosmeraingateelø gøbelø gua, møimbe Jesucriston kørebeløbe trenchibelø gøn:

—Tru judíos kømø misaamera Jesucriston kørebelane tru circuncidamigwan maringarub, katø tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan maringarumig balan— cha.

⁶Inchen Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabeløba tru øyeeg puigwan maig køtashchab ashchab tulundzunabelø gøn. ⁷Inchen purø rrømbøig mur aleguiyab gømig puben, Pedrobe kurra basramisra, trenchibig køn:

—Nai nunelø, ñimbe srøsrø gwalømmerawangurri ashibelø gúinrrun cha, Tiusbe ñimui utugurri nan lawa wesruig køn cha, judíos kømø misaamera tru tabig srø wamwan na waminchen møra, kørenrrai. ⁸Tiusbe nømui manrrømeran ashibig kuabe, nam judíosmeran rranøb lataitøwei Espíritu Santon nømungucha tranøb, nømuingatø pasrar chib kenamarig køn cha. ⁹Tiusbe nømun nøørø mara namuingatøtø inchib pasrømuig køn cha, nømui isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúitøgatø nømui manrrømeran chishmarig købig kua. ¹⁰iÑim gúi! ¿Ke Tiuswane chinchibig køtashchab inchib pønrrøtirru? cha, tru nam lata, namui merrabsrø kølli misaamera lata, øyeeg maramigwan marøb gønrrab gaimagwane tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan, trunun nøm niga amrrai møimbe nømun neguanøb. ¹¹Treeg kømøtø, Señor Jesús tru ka yandø tab incha ketiitøgatø nambe kaigyugurri wesrailø guermab kørewa bønrrer cha, nøm lataitøwei.—

¹²Inchen truyu maya misag tulundzuna basrabiibe niløtø górrømisra, mørøb purrabelø gøn, Bernabéba, Pabløba tru judíos kømø misaamerai utusrø, Tiusbe nømba pasrain gúi ashchai nømgurri mariilanba, kwaara asha gønrrai mariilanba waminchen. ¹³Inchen nøm chab waminchen, Jacobobe trenchibig køn:

—Nai nunelø, mørtray cha: ¹⁴Simónbe wamindan cha, judíos kømø misaameran srøtøgurri nømungucha isua basranmab ashchai, truilai utugurri nui ureg sòtømera gønrrai mara, nui munchin nømuinug tøgagønrrai marigwan. ¹⁵Pøs moi øyeeg pubiibe, tru merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabelø maig pøriiba ke kandø gøn cha. Tru øyeeg pørig pasraimbala:

¹⁶ “Øyeeg purayaig wendøbe tru Davidwei ya penin tsuigwan katøle kusrua basramønrrun chib.

Chab pinabsruigwan katøle tamara gusrub,
srøig mara basramønrrun daig.

¹⁷ Maya misaamera gatøganelø uncha bønrrabelø
Señorwan lanrrain cha,
mayeelø judíos kømø misaamerainug
nai munchiwan nømuinug pasra wamig kønrrun cha.

18 Tru Señor iilan marøbig øyeeg tan daig,
trū manasrøngurri øyeeg martrab isua tøgaguen waig
købigwan.”

19 Inchawei nabe, ke treeg maramne inchib pønrramgaig kui ashar cha, judíos kømø misaamera nømui merrabsø marøb gúilan elacha, Tiusweinug pønrrønrrab llirawa amrrubelan. **20** Treeg kømøtø, taska mari tiusmera tøgagúilan pønsraig mamimeran mamøwei, katø møguelø lata ishumbur lata larrø rrømbøig marøb gømigwan marmøwei, kweetsig kømøtø, ka melamisratø kwaig animalmerai yauwan mamøwei, katø aniwan mamøwei indamig køn chibig, treegwan eshkawa, pøramitø balan cha. **21** Kaguende merrab manasrøngurri Moiséswei pøriilan ciudamørig judíosmera tulundzuni yamerayube eshkab kusrenanøbelø tøgagøben, truiløbe isrin gwalømmørig tru maig maramigwan martrai pørigwane lebelø góbig køn— cha.

Pabluba, Bernabéba Siria birau Antioquíasrømay katø ambub

22 Inchén Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabeløba, katø iglesia mayeeløba tru nømui utugurri lawa wesrawa, øramig tabig asønai inchibelø gøn, Antioquíasrømay Pabluba, Bernabéba amrrai. Incha Judas, katø nundøwei Barsabás taigwanba, Silaswanba amrrai wesrubelø gøn, nunelai utu tru mas nørreelø gúi asi møguelan. **23** Incha nømune ørøppe, kan kilga øyeeg chibig pøra, trana ørøbelø gøn:

Nam Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø, nam ñimui nunelø ñim judíos kømeelø Antioquíasrømba, Siriasrømba, Ciliciasrømba warabelø nunelan ‘ka amøñigueh’ chinrrab inder.

24 Møiløgøsrøn yu namui utuelø amba, namma chigucha treebe marøb gønrrai karumubendø, chinetø cha, ñimune igatø! kan ørøba mandøgucha gømuielø melønrrai marin gøn.

25 Incha treekkurri nam mayeeløba kandø isua bønrramisra, namui utuelan mó møguelan gøsrøn lawa wesrua, namui undaaraig nunelø Bernabéba, Pabluba kegøtø nømun ñimuimay ørtrab inder. **26** Tru Pabluba, Bernabébabe Señor Jesucristoi munchigurri ke kwamig nebuinanrraptiikken inchib meløwar gøn. **27** Incha nambe Judaswanba, Silaswanba ñimuimay ører. Truiløbe nam pørigwan, nømashib

trunundøwei waminchun. ²⁸Espíritu Santon lata, namun lata tabig asønatan katøgan srøig, srøig maramelø ñimun negwanmøtø, iig tru maramig palønrrapteelandøh martrai karumig: ²⁹tru taska mari tiusmeran animal gweecha pønsrai yaumeran mamøwei, katø aniwan mamøwei, kweetsig kømøtø ka melamisratø kwaig animalmerai yauwan mamøwei, katø möguelø lata ishumbur lata larrø rrømbøig marmøwei indamigwan. Ñim øyeelan marøb pønrrømuikkurrimbe, søl marøb pønrrønrrabguen.

Trube, ungwa, mayanguen tab gúilø gønrrigay, chib pørig køn.

³⁰Incha yandø nømun, ‘trube, ka amrrigay’ cha øren, Siria birausrø Antioquíamay amba, tru asamigwan ashchab eshkailø tulundzunøben, tru kilga ørigwan nømbe tranøbelø gøn. ³¹Incha trunun nøm lewabe, truba kasraarabelø gøn øyeeg purugub wam tabig wamindigwan møra. ³²Inchen Judasba, Silasba nømgucha Tius maig karuigwan eshkabeløtøwein gua, tru tabig purugub wam nu wamincha guetiitøga trusrø nunelan nullaaramø ambub melamig kørørøkørrømarøbelø gøn. ³³Incha truyu maya yana gøsrøn nømbe kørørømisra warøben, nuneløbe ‘chi isumgaig tab gúilø gønrrigay’ chib, nømun karua ørøbelaisrømay ‘ungwa’ cha, katøle ørøbelø gøn. ³⁴Inchen Silasbe trusrø nø kørørømisramig tab punrrab gúi isubig køn. ³⁵Inchen Pabloba, Bernabébabe Antioquíasrø kørørømisrøbelø gøn, trusreelø truba yameløba Señorwei wamwan kusrennøb, katø trunun wammørøsrøb.

Pablo nui martrab yamigwan gatøle marøb pølbasrøb

³⁶Yandø mam gwalømyu gøsrønbe Pablobe Bernabéwan trenchibig køn:

—Ciudamørig nam Señorwei wamwan eshkab kusrenaniisrø nunelan maig inchib meløtashchab katø ashchab amun— cha.

³⁷Inchen Bernabébe Juanwan, katø nundøwei Marcos taigwan, pera inrrab inchen, ³⁸trune Pablobe pera ambamgaig kui ashhibig køn, kaguende tru srøsrø ambenma Marcosbe Panfiliatø nømun tarømisra, nømba tru maramigwan martrab imuinukkurri. ³⁹Inchen ke mumayguen gømiig peemaytø buptinchen, møikkurrindøgucha tarømisra, Bernabébe Marcoswan pera barcoyu Chipresrømay ibig køn. ⁴⁰Incha Pablobe nuimburappe

Silaswan lawa wesrawa, tru nunelø: “Señorwei ka yandø tab indiitøga tabig ashib tøgagúilø gønrrigay” cha øriilø ambubelø gøn. ⁴¹Inchen Siria biraawanba, Cilicia biraawanba pureb ibig køn, Tiuswei ureemera tru iglesia truørø pønrrabelan nullaaramø, mur bønrrønrrai purugub waminchib.

Timoteo Pablonba, Silaswanba lincha ib

16

¹Pablo Derbesrømba, Listrasrømba pueblomerayu pubene, truyube kan Jesucristoi kusrenanigwan marøb megabig Timoteo taig tsubig køn, truibe Criston køreweig judía ishugwei nusrkai. Inchendø møskaimbe griego góbig køn. ²Inchen Timoteobe tru Listrasrø, Iconiosrø nunelai utu, chigucha tamaig tabig købig køn. ³Inchen Pablobe Timoteowan nøba lincha attrai incha, tru trusrø warabelø judíosmeragurri nune asru circuncidamigwan marøbig køn, kaguende mayeeløba møskaimbe griego gúi ashibelø gúimba. ⁴Incha nømbe tru pueblomerawan puraambub ambimørig, Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø tru Jerusalénsrø purrabelø, maig marøb gønrrai karuilane isua mørøb gønrrai eshkab ambubelø gøn trusrø Tiuswei ureemeran. ⁵Inchen trusrø tru iglesiamera pønrrabeløbe nømui isubigwan Tiusweinug pasra bønrramigu, nullaaramø, mur bønrramisren, misaabe kwalømmørig nemisrøb ibig køn.

Kan móg macedoniasriig Pablon piab lataigu kenamisrøb

⁶Incha nømbe Frigia birøwanba, Galacia birøwanbabe ka purab ambubelø gøn, kaguende Asia birausrømbe Espíritu Santo Tiuswei wamwan waminchibashmuben. ⁷Incha Misia linderosrø puabe, Bitinia birausrø kebamrrab inchen, Jesúswei Espíritube trusrø kebambashmuben, ⁸Misia birø buluwan yabwandø puraamba, Troassrø kørраambubelø gøn. ⁹Indig trusrø Pablobe yem kan piab lataig asig tøgagúig køn. Truyube kan móg Macedonia birausrøig pasramisra trenchib miab pasrai ashibig køn: “Macedoniasrømay larraamø cha, namun purugunrrab.” ¹⁰Inchawei Pablobe tru piab lataigu treeg asin góben latatø, nambe Macedoniasrømay amrrab inchibelø guer, namun Tius nui tabig srø wamwan eshkab kusrenanrrai wamitamaptøwei isua.

¹¹Indiibe Troaskurri barcoyu nebamba, Samotraciasrømay kanmaytø ke purab amba, katø gwalømbe Neápolissrø pua,

¹²truyugurrimbe Filipossrø pubelø guer. Tru ciudabe Macedonia birau mas nuig køb, katø kan søtø Roma misaamera truyube kebamba warab inchibelø gøn. Incha tru ciudayu nambe mam gwaløm gøsrøn kørromisrøbelø guer. ¹³Inchen kan isrin gwaløm tru ciudayu nu yaskabu wambiisrø webambubelø guer kan pi mendasrømay, truyube judíosmera Tiusba waminchab tulundzuninug kuitamab isua. Incha nambe truyu purramisra, ishumburmera tulaamba purrabelan waminchibelø guer. ¹⁴Inchen tru utube kan ishug, Lidia taig mørig waben, Señorbe nui manrrøwan kurøbig køn Pablo chi chitamørtrab ke tab mørig wanrrai. Truibe, Tiatira ciudasriig, yalø bigø llensumera purø tabig yanøbig, trurrigu Tiuswan køriibala tabig waminchib megabig købig køn. ¹⁵Incha nøba, nui yaeløba piu umbu ulsrailø gørrømisra, ke tiusmanda chib namune trenchibig køn:

—Na, Señorwan cierton kørein góu ashabe, trube, ñim nai yamay amrrua, kørromisrtrigay— cha.

Incha namune ke kørromisramne inchibig køn.

¹⁶Nam Tiusba wamindinuumay ambub góbene, kan srusrø karuindiig megabig, kebasra rranøb gwaimandzig tøgaig namun katønrrab arrubig køn. Truibe tru nun karub pera góbelane truba nørrø an asingarubig købig køn, nø misagwan kebasra guetiiløtøga. ¹⁷Incha tru srustrøbe Pablona, namunba wendautø trenchib trashib arrubig køn:

—il mögueløbe Tius Mayeelaim Bala Pasrabigwei karuindiig melabelø, kaigyugurri wesrailø góu maywan ñimun eshkab kusrenanøbelø gøn!— chib.

¹⁸Inchen ke treetø rreetø purø yam gwaløm uñen, yandø Pablona ke pesrikkenn inchen, nøbe keesha, tru kwaimandzigwane trenchibig køn:

—Jesucristoi munchiyu i srustrainukkurri nabe webinrrø tamønrrun— cha.

Inchen tru urastø kwaimandziibe elachibig køn.

¹⁹Inchen tru karub pera góbelø tru treeg an marøb pønrramibe yandø patsi asha, Pablona, Silaswanba kemøra, misag tulundzuninuumay ke paluunchib waram srua ambubelø gøn, tru misagwan ashib karubelaisrømay. ²⁰Incha merrab pønsrabe, trenchibelø gøn:

—iKan i mögueløbe ya judíoskølelø góbendø, namui ciudawane ke chi maringuen asamgaig marøb amrrun! cha. ²¹Nøm

waminchib kusrenanøppe ke peemaytø mariilø nam uta tøgagømig kømøwei, katø treegwan marøb øgmig kømøwei inchai namune meriilan kusrenanan cha, nam ya romanosmeran.—

²²Inchen misaabe mayamba kanbalatø misra namig kurrøben, maig kønrrabigwan asha marøb purrabeløbe, Pablomera kewaguilan tsakkandø wesrawabeta, tsiitøga itchai karubelø gøn.

²³Incha nømune truba yam ichabeta, kailan keeri yau kebusra, truyu ashib pasrabigwane webamrraingaig purø may ashib tøgagungarubelø gøn. ²⁴Inchen tru treeg martrai karuigwan mørabe, truyu ashibiibe gatøguchi umbusrø gueera, srøbmeran cepoyu kegwana, purrønnøbig køn.

²⁵Inchen yem døbøtasrømbe Pabloba, Silasbabe Tiusba waminchib, Tiusweyasig cantab góben, katøganelø truyu keerig pønrrabeløbe mørøbelø gøn. ²⁶Inchene igatø! móin gagúitø mur birøgønabig arruptinchen, tru kailan keeri yawan niga basrabigwan truilanguen punø banrrø sruaguchen, igatø! tru urastø truyu maya yaskabmeraba kurig bønrramisren, tru keerig bønrrabelai cadenasmerabe mayeelaimba picha gørrabelø gøn.

²⁷Inchen truyu keeriilan ashib pasrabig kiagørbøne, móimbe tru kailan keeri yau yaskabmerabe kurim bønrraptindi ashabe, nui espadan wesrawa, igatø! nøasiitø ke yandø kwanrrab inchibig gøn, kaguende truyu pønrrabelø chab wegørra chab lulitamab isua.

²⁸Inchene Pabloba mur trashib trenchibig køn:

—iÑiguen øyeeg kaig marmøtø kagøbash! cha. iSøtøba nambe yu ka burrer!— cha.

²⁹Inchene tru kailan keeri yawan ashib pasrabiibe kan pela biløgaig miawa, umbusrø luløb guebya, Pabloimba, Silasweimba merrab itønab tømbønsrøbig køn. ³⁰Incha wambig pera webyabe, payibig køn:

—iAu kasukumera! ñna kaigyugurri wesraig kømibe chi maramig balønrrerah?— cha.

³¹Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—Señor Jesucriston koreu cha. Incha ñiba, ñui yaeløbañau kaigyugurri wesrailø gønrrabguen— cha.

³²Inchen nømbe Señorwei wamwan nunba, nui yau purrabelø søtøelanba waminchibelø gøn. ³³Incha nømun ichabeta tru pisrø mariilan tru yemdøwei tre uras pillmawa, tru urastø nøba, nui yaelø kerrigueløba piu umbu ulsrailø øbig køn. ³⁴Incha

trugurrimbe Pablomba, Silaswanba nui yamay pera ya, manna, nøba, nui yaeløbañau Tiuswan koreikkurri truba kasraarabelø gøn.

³⁵Indiibe tør-rrabene, tru maig maramigwan asha marøb purrabeløbe tru policíameran karua ørøbelø gøn, tru kailan keeri yawan ashib pasrabigwan, trenchinrrai: “Pablomba, Silaswanbabe elatchain” cha. ³⁶Inchen tru yawan ashib pasrabiibe Pablone trenchibig kön:

—Tru maig kørnrrabigwan asha marøb purrabeløbe yandø ñimun weerilø gønrrai karua ørin gøn cha. Pøs treeg kobene, webamba, chi isumøtø, ka ambay— cha.

³⁷Trune Pablobe trenchibig kön:

—Nam ya Roma birausrø kal-lawar gób lataitøwei kal-lawarwan, namun maig kuitashchab payaguen ashmubendø, maya misagwei merrab namun ichabeta, namun kailan keeri yau kebusra ɬmøingan mugucha wammøriimøzhig namun nilø wertrab inditarru? cha. iPøs chi treeg kørnrraamøn! chibig kön. Pøs truiløtøwei namun wesrunrrab amrrubash— cha.

³⁸Inchen tru policíamerabe tru maig kørnrrabigwan asha marøb purrabelan tru treeg taigwan eshkabene, truba kwaarøb kørig kui inchibelø gøn, truiløbe Roma kal-lawar lataitøwei kal-lawar gúin gúi wammøroppe. ³⁹Inchen nømbe Pablomba, Silaswanba ‘kan nambe treeg kømui tamab isua indig kön’ chib amba, kailan keeri yaugurri wesrawabe, ‘ciudayugurri ke tiusmanda amrray’ chibelø gøn. ⁴⁰Incha truyugurri webambabe, nømbe Lidiai yamay amba, truyu Jesucristogurri nømui nunelan ashabe, maig melamigwan treeg marøb melønrrigay chib wamincha, yandø ambubelø gøn.

Pabloba, Silasba Tesalónicasrø

17 ¹Pabloba, Silasba ambuppe, Anfípoliswanba, Apoloniawanba puraambub amba, Tesalónica ciudasrø judíosmerai kan tulundzuni ya pasravnug pubelø gøn. ²Incha Pablobe nøbe trendø treeg marøbig kua, tru judíosmera tulundzuni yausrø nømun ashchab kebya, pøn sábado ørøba tru judíosmeraba Tiuswei wamwan pørigugurri ‘øyeeg kön’ chib, ‘øyamay gøn’ chib, waminchibig kön. ³‘Øyeeg kuig kön’ cha, tab eshkab:

—Tru Cristo ñim muniirab gúibe truba kaig indinab megawa, kwawa, katø kwailai utugurri kurrab indamig, trendø treeg purayamig palønrrabig kuig kön— chib.

Incha nøbe trenchibig kön:

—I Jesús na ñimum eshkab wamindiibe, Cristo truitøwein gøn cha, tru ñim muniirab gúig.—

⁴Inchen möilögøsrøn tru Pablo wamindigwan yandø treegwein gúitamab isua, Pablona, Silaswanba linchen, katø griegosmera Tiuswan truba isua melabelø truba yameløba, katø ishumburmera truba kusrebelø yameløba truilögucha linchibelø gøn. ⁵Inchen judíosmerabe truba puskwai namig kui asha, larrø gaig möguelø ka lliraptø bønrrabelan wama, kan nu søtø trubalatømisra, ciudayu misaameran chinetø isunrrai trømbøig inchib gurrabelø gøn. Incha Jasónwei yau kegørrabelø gøn, Pablona, Silaswanba merrarrawa, misaamerai merrab wesrunrrab. ⁶Incha truyu wetørranrab gaimappe, Jasónwanba, nunelø gatøganelanba kemøra, paluunchib waram srua ambobelø gøn, ciudayu misaameran ashib karub purrabelaimay, trenchib trashib:

—Yu pirau kerriguba maya misaameran igatø! kan ørøba mandøgucha gømuelø melønrrai marøb mögueløbe yusrøngucha amrruin gøn chib. ⁷Inchen Jasónbe nui yau wama pera wain gøn cha. Iiløbe tru Roma maya misagwan ashib karub wabig César tru maig maramigwan martrai pøra wariilane, mørøg kømub utsøbetab ka nømuimburaptø marøbelø gøn cha, katøgan rey kön chib, kan Jesús taig.—

⁸Inchen iigwan mørabe, maya misaameraba katø tru misagwan ashib karub purrabeløbabe truyu nømgucha ke mandøguen gømui inchibelø gøn. ⁹Inchendø Jasónwanba, tru kanelanba elatsamig könrrai truburø an utabe, elachibelø gøn.

Pabloba, Silasba Berea ciudasrømay ambub

¹⁰Inchen nuneløbe ke pillirabendø Pablona, Silaswanbabe Bereasrømay webambingaruben, trusrø puabe, judíosmera tulundzuni yau kebambubelø gøn. ¹¹Tru Bereasrø judíosmerabe tesalónicaelø lata gømø, maig isumigwan isummay isubelø guabe, Jesucristoi wamindigwan truba chull inchib uta, tru nøm trendaibe ka isatø gømuitashchab ashchab, kwalømmørig Tiuswei wam pørigwan chi gøtashchab maig køtashchab ashibelø gøn. ¹²Inchawei treekkurri truiløbe Criston truba nu køreben, kusreb ishumburmera griegasmera góben, katø möguelø truba yameløba kørebelø gøn. ¹³Inchen Tesalónicasrø judíosmerabe,

Tiuswei wamwan Bereasrøngucha Pablo eshkab kusrenanøb unan daig wammørøppe, trusrø misag nørrø pønrrabigwan namig kui inchib gurrønrrai martrab ambubelø gøn. ¹⁴Inchen tru urastø nuneløbe Pablone mar bulusrønmay øren, Silasba, Timoteobatø Berea kørømisrøbelø gøn. ¹⁵Inchen Pablone pera ambubeløbe Atenassrøngatig pera amba pegucha, yandø tru Silaswanba, Timoteowanba ke petø nøba tulundzunønrrab amrrunrrain cha, Pablo trencha karuigwan mørabe, nømbe katøle Bereamay legucha amrrubelø gøn.

Pablo Atenassrø

¹⁶Incha Pabloba Silaswanba, Timoteowanba Atenassrø muniirab uña, ke taska mari tiusmeratø netsaig ciuda gúi ashabe, nuinetø chiguen tab gømui inchibig køn. ¹⁷Incha treekkurri judíosmera kusrenani yau judíosmeraba, gatøganelø Tiuswan truba isua melabeløba ‘iibe øyeeg køn’ chib, ‘iibe øyamay gøn’ chib ambugurri igerri waminchibelø gøn, katø mayeelø misaamera tulundzuninug kwalømmørig truyu amrrubeløba chigucha. ¹⁸Inchen nørrø gusreb moguelø, tru filósofos “epicúreosmera” tailø, nømui nørrø isuigu asrwan ka tab gønrrai marøb tøgagúinuutø tabig køn chibeløba, katø tru filósofos “estóicosmera” tailø nørrø isuigwan kusrebeløba ‘iibe øyeeg køn’ chib; ‘iibe øyamay gøn’ chib, Pabloba waminchibelø gøn. Inchabe kan utueløbe trenchibelø gøn: —¿I mög ya wamdø nigaike namune chi wamincherah?— cha.

Inchen kaneløbe:

—Katøgan peg birausrø tiusmeraiwan eshkab kusrennøbig køb asønan— chibelø gøn, kaguende Pabloba Jesúswei tru tabig srø wamwanba, kwawa gatø øsiiraigwanba eshkab kusrenanen.

¹⁹Incha nune kanbalø Areópago taig, tru kusrebelø tulundzunuumay merrarrawa pera amrrua, trencha payibelø gøn:

—¿Tru srøig peetø gusrenanøb ñi waminchib arrigwan namun wammørøsrkøbsrumuguh? cha. ²⁰Pøs namui kalumerayube ñibe chigøben ke ka peesrøtiitø waminndan cha. Inchawei trunun tab chi chibig kui wetøgørrag kuin guer— cha.

²¹Kaguende mayeeløba Atenas warab misaameraba, katø tru petø ka amrruatø warabeløba igatø! chi peg isumøtø, chigøben ke srøig isuigwandø waminchib gua, nømbe truigwangøba wamindi mørøg kui inchib góbig køn.

²²Inchen Pablobe Areópago taig tru kusrebelø tulundzuninug nømuin døbøtag pasramisra, trenchibig kön:

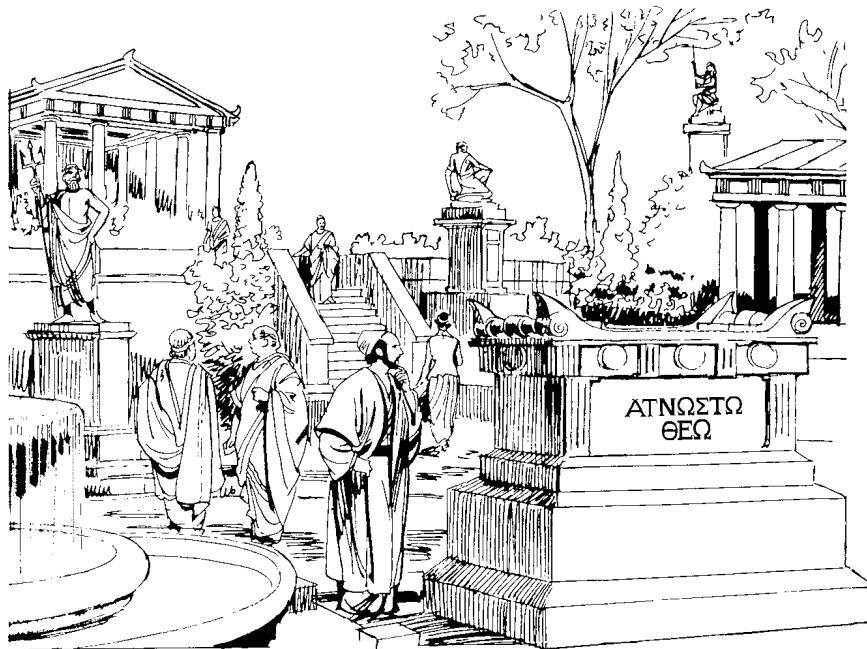
—Atenas misaamera, ñimbe chiyutøgucha Tiuswan isuer taigu ke maizhikken pinab marmønrrab inchibelø góin gói ashar cha.

²³Kaguende na truørø llirab ashib uñene, tru tiuswan køriibala tabig waminchib mariiløsrø, kanbaløsrømbe altargucha wetørrar cha. Truyube trenchibig pørig tøgaig,

TIUS ASIIMIIGWAN

chibig. Tru ñim ashmubendø køriibala tabig waminchib marøb tøgagúig, tru Tiuswan nabe ñimun eshkab waminchar, chibig kön.

²⁴I Tius kön cha, tru pirøwan marøbig, katø truyu chine købelan chigucha. Inchawei srømbalawan lata, pirøwan lata, nøwei ashib pasrabig kuig köppé, nøbe móguelai taska marig tab yamerayu wamíig kön cha. ²⁵Katø misag nømui taska mariiløtøga tab inchaim balai wamíig kön cha, chi palai wamíig kuabe. Kaguende nø gøn cha, mayeelan øsig kømigwan tranøb, israb amønamig kønrrai tranøb, katø chigurrimbunø tranøb inchibiibe.

Los Hechos 17.23

²⁶'Kan møkkurrindø truyugurri chi misaatø larrøbichib inrrabigwan nøbe marig købig kön cha, pirø muba kuimburab warønrrai. Incha merrabsrøwei nøm maya yana waramigwanba, chutø, chutø waramigwanba kanmaytø chab asha bønsraig købig kön cha. ²⁷Øyeeg marøppe, ka srølamøratøguen Tiuswan lawa inchippa, wetørratashchab indig kön cha. Pøs isa gømø, Tiusbe nam møigweinuutøgucha chi yab pasrømøn cha. ²⁸Kaguende nambe Tiusweinug øsig bønrrab, nøgurri llirab amøñib, nøgurri misag børrer cha. Katø kan ñimui utuitøwei, chiwan gøben purø tabzhig isua waminchibiima trendaig købig kön cha: "Nambe Tiusweinukkurri larrøbicha amrrub misaamerá guer" cha. ²⁹Pøs trube, nam Tiuswei ureemera güig gøppé, Tius nø trendø maig kuigwane kabe oron, kabe anwan, kabe srugwan möguelai isuitøga taska purø tabzhig mari lataig kuitamab isumgaig kön. ³⁰Chigucha nebua ashmeelø göb urassrø øyeeg waraig købigwane, Tiusbe ka treeg purainrraindø kagøbashippa, møi yan gwalømmerawane maya misaameran chuelandøgucha nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai karua basran cha. ³¹Kaguende nøbe pirau maya misaameran maig asha maramig kan kwaløm wesrua pasran cha, tru sølgandø tabig maig könrrabigwan maramig tru kan móg treegwan martrai nø lawa wesrua pasriitøga martrab. Incha treeg purainrraitamab isua pønrramig könrraimbe, tru mówane kwailai utugurri kusruig købig kön— cha.

³²Inchen tru mørøbeløbe, tru kwailø gatøle øsiiranrrun daigwan mørøppe, kan utueløbe ke ka indzatø møren, katøganeløbe trenchibelø gøn:

—I wamindigwane katøwan chi mørtrumøn— cha.

³³Inchen yandø Pablobe nømui utugurri webya ibig kön.

³⁴Inchen gøben, møiløgøsrøn möguelø Pabløn mendig amba, Tiuswan kørebelø gøn. Inchen tru ututø Dionisio tru Areópagoyu kusreb möguelai utuiba, katø kan ishug Dámaris taiba, katøganeløba Tiuswan kørebelø gøn.

Pablo Corintosrø

18 ¹Inchen treeg puraiben, Atenaskurri Pablobe Corinto ciudasrømay webibig kön. ²Incha trusrømbe kan judío Aquilas taig Ponto birausrriigwan wetørrabig kön, tru Aquilasba, nui srai Priscilababe Italiagurri Corinto ke srø buatø warøben.

Kaguende tru Roma maya misagweim bala ashib karub wabig Claudiobe treeg karuin góbig kón, judíosmerabe mayamba Romagurri webusriiló gónrraingue. Incha Pablobe truilaimay ibig kón.³ Inchen Aquilasba, Priscilababe Pablo nø marigwandøwei tru carpas ya-ureg marøb tsushibelø góbene, nømba kørrømisra tru marøb warabelø gón. Pøs nøbe carpas ya-ureg marøb tsushibiitøwein góbig kua.⁴ Incha judíosmera tulundzuni yau isrin gwalømmørig Pablobe øyeeg kón chib, øyamay gón chib waminchibig kón, judíosmeran, griegosmeran maig kuigwan nebua asøskønrrab inchib.

⁵Inchen Silasba, Timoteoba Macedoniagurri pubene, Pablobe Jesúswreiburab eshkab kusrenanamigutø kebya basramisrøbig kón, tru judíosmeran: “Jesúsbe tru ñim muniirab gúig tru Cristo gón” cha eshkab. ⁶Inchen judíosmerabe mørøg kømub chi treeg kømubendø indan chib namig kurra, nun tsalø wamøben, Pablobe nui kewagúilan pabørrgøb trenchibig kón:

—iÑimui animbe ñimuim balatøwei peñchai møimbe ñimdøwei lawa pønrramisran! cha, iYandø møimbe tru animbe naim bala attraingaig chishig webya basrar! cha. Møingurrimbunøbe judíos kømø misaameraisrømay yamørrun— chibig kón.

⁷Incha truyugurri webya, kan móg Tito Justo taigwei yamay ibig kón. Truibe Tiuswan køriibala tabig waminchibig kóbig kón. Inchen nui yabe tru judíosmera tulundzuni ya mendatøweim basrabig kón. ⁸Inchen tru judíosmera tulundzuni yau ashib pera basrabig, Crispobe, nui yaeløba kerrigu Señorwan køreben, møiløgøben truba yamelø corintosreeløgucha Pablo wamindigwan mørøbeløbe Criston kørewa, piu umbu ulsrailø gúig kón. ⁹Inchen Señorbe Pablón yem kan piab lataigu trenchibig kón:

—Kørig kui inchimøta cha; waminchibig waminchi cha; ka góbashiptinchimøtø. ¹⁰Kaguende nabe ñiba basrar cha, ñune mugucha kaig martrab kebatchab gaimanrrun cha. Kaguende i ciudayube nabe misag truba nu tøga basrar— cha.

¹¹Inchen Pablobe Corintosrø pila y tøbø bila kørrømisrøbig kón, Tiuswei wamwan kusrenanøb.

¹²Galión Acaya birau maya misagwan ashib karubig kób uras judíosmerabe sòteeløba ke kandø isua bønrramisra, Pablón ashig kømub namig kurra, tru maig maramigwan asha marøb purrainuumay srua ambubelø gón, ¹³trenchib:

—Tiuswan kōriibala tabig wamindamig tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maringaruimay gømøtø, nøbe misaameran ke peemay maramne inchib unan— chib. ¹⁴Inchen Pablobe ke waminchabguen inchen, Galiónbe judíosmeran trenchibig kòn:

—iAu, ñim judíosmera! Kan chigøben truba nu galø marig kui, kabe purø rrømbøig marig treeg chigúimbe, trube na ñimun treegwan mørøb wabsrubrainrrun cha. ¹⁵Inchendø iibe chi treeg kòmøtø, ka wamindiilanbah, katø tru munchimera chabah, tru ñimui maig maramigwan martrai pøra wariilø chabatørre inchib gúig kóbene, uyube ñim asay cha, øyeegwane nabe asha rranrrabgucha wamur— chibig kòn.

¹⁶Incha tru maig maramigwan asha marøb purrainukkurri wambig weguchibelø gøn. ¹⁷Inchen mayeelømisra judíosmera tulundzuni yau ashib pera basrabig Sósteneswan kemøra, tru maig maramigwan asha marøb purraig merrab truba kurraguchibelø gøn. Inchen Galiónbe trunune chigucha isua ashmø, chinchibgucha warøbashmab ashibig kòn.

Pablo katøle Siria biraú Antioquíasrømay ib

¹⁸Inchen góben Pablobe katøgucha truyu Yam gwaløm kórrømisra, nunelan yandø ‘ungwa’ chibig kòn. Incha yandø Siria birausrømay barcoyu iben, Priscilaba, Aquilasba nøba ambubelø gøn. Incha Cencreasrømbe Pablobe pusrugwan chishchig parøbig kòn, Tiuswan ‘nø maig martrab cha kórrømisrigwan treeg maramønrrun’ chib. ¹⁹Incha Efeso ciudasrø puabe, Priscilanba, Aquilaswanba tarømisra, judíosmera tulundzuni yau kebya, judíosmeraba maig kuitashchab payiyab waminchibig kòn.

²⁰Inchen nømbe katøguchi nømba truyu kórrømisrtrai tiusmanda chib gúingucha, nøbe kórrømisrmøtø, ²¹nøbe yandø:

—Ka inrrab inchar cha ‘ungwa’ chabe, trenchibig kòn: Tius nan gatø yusrømay attrain góbene, katø arrumønrrun— cha.

Incha barcoyu nebya, Efesogurri ibig kòn. ²²Incha Cesarea ciudasrø puabe, tru iglesian ‘ka warøgueh’ chinrrab nebya, trugurrimbe Antioquiamay korrarrubig kòn. ²³Incha truyu kan maya yana gósrøn tsuabe, Galacia birauba, Frigia birauba, trusrø lutøgurri llirab inrrab webibig kòn, mayeeløba tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan kullaaramø, mur bønrrønrrai purugub waminchib.

Apolos Efeso ciudasrø eshkab kusrenanøb

²⁴Inchen tru uras kan judío alejandrásriig, Apolos taig, purø may waminchib mög Tiuswei wam pørigwangucha treetøwei purø nu nebua ashibig, Efeso pubig kön. ²⁵Nøbe Señorwei maywan muba amønamigwan kusrenanigwan kusreweig kua, nøbe igatø! treegwan martrab isua marøb, Jesúswreiburab waminchib kusrennøppe, maig kuigwan treeg kusrenanøbig kön. Juan tru misaameran piu umbu ulsrailø gømig kusrennigwandø nebua ashibig kuagucha. ²⁶Incha Apolosbe judíosmera tulundzuni yau mungucha kørmø waminchib kusrennøb pølbasren, Priscilaba, Aquilasba tru wamindigwan mørabe, Apoloswane nøørø pera amba, Tiuswei maywan gatøguchinguen tab nebua asingarub maig kuigwan eshkabelø gøn. ²⁷Inchen Apolos Acaya birausrømay inrrab inchen, nuneløbe masken ka martrai inchib, trusrø tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan kan kilga pørøbelø gøn, Apoloswan nøm tabig wamab utønrrai. Inchen nøbe Acayasrø puben, Tius tru nø ka yandø tab indiitøgatø Tiuswan kørebelayasiibe kan maya nuguen tab gøbig kön. ²⁸Kaguende judíosmera tru nøm ‘treeg kømøn’ chib amrruigwane mayeelai merrab Apolosbe mu mandamgaig ‘treeg kön’ chib waminchibig kön. Tiuswei wamwan pørigu treeg chibig kön cha eshkab: “Jesúsbe tru Cristo ñim muniirab gúig, truig kön” chib.

Pablo Efeso ciudasrø Jesucristoiwan eshkab kusrenanøb

19 ¹Apolos Corinto tsumne, Pablobe tru birauwandøwei pureb ya, Efesosrø korrarrua, kan møiløgøsrøn Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan wetørrabig kön. ²Inchabe trencha payibig kön:

—¿Nimbe Criston køreb uras Espíritu Santon utøgueh?— cha.

Inchene nømbe:

—Espíritu Santo købig kuin gúi nambe wammørøbguen wammørmeelø guer— cha trenchibelø gøn.

³Inchene Pablobe trenchibelø kön:

—Trube, ñimun tru piu umbu ulsraibe ñchi gøn chibigwan utig køh?— cha.

Inchene nømbe trenchibelø gøn

—Nambe Juanwei piu umbu ulsraigwandø utig kön— cha.

⁴Inchen Pablobe trenchibig kön:

—Juanbe nóm mas kaig marmónrrab isua móra, Tiusweimay llirain gónmab asamig piu umbu nómun ulsrailø gúig kön cha, tru nui wendau attrabig Jesúswan nö gúitamab isua, misaamerabe nun kóreinrrain— chib.

⁵Inchen misaamerabe øyeegwan mórbabe, Señor Jesúswei munchiyu piu umbu ulsrailø góbelø gón. ⁶Incha Pablo tasigwan nómum bala estsarene, nómum balabe Espíritu Santo kórraarruben, móriimø wammera waminchib menda, Tius maig karuigwan nómbe waminchibelø gón. ⁷Truiløbe kerrigube móguelø doceburaab góbig kön.

⁸Incha Pablobe pón ból ørøba judíosmera tulundzuni yau nöbe chigucha kórmø kusrenanøb ‘øyeeg kómøn’ chib, ‘øyamay gón’ chib waminchibig kön, maig kuigwan nebua asamne inchib Tius nö ashib karub pasraigweimburab. ⁹Inchen kan utueløbe nómui manrrømeran mur marøb, trunun treeg kómuitamab isub kaashib, maya misagwei merrab trømbøig wamabelø gón tru srø maywan. Inchen Pablobe nómun tarømisra, tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan nöørø pera ya, kan Tirano taigwei kusrenani yau kwalømmørig ‘iibe øyamay gón’ chib eshkab waminchibig kön. ¹⁰Treetø pa bila ørøba maren, trugurri Asia birau warab misaamerabe mayeeløba, judíosmera lata, griegosmera lata Señorwei wamwan mórbøbelø gón. ¹¹Incha Tiusbe Pabloi tasikkurri maramburab mariilø purø nörreelø marøbig kön. ¹²Pabloi pañelumeran gatø chigøben marøb pasramisratab pala itøgueelø nui asr kebatilan, truylanbaguen kwanrreelaim bala wartrab srua amben, treetøgatø nómui kwanrrømerabe chab tammisriilø górrømisren, kwaimandziimerabe nömuinukkurri webamben inchibelø gón.

¹³Inchen mó judíosmera gósrøn kwaimandziimeran tru misaamerainukkurri webusrøb truørø, truørø amøñibeløgucha tru treeg maramig Señor Jesúswei munchitøga mara ashchab inchibelø gón, tru kwaimandziimeran trenchib:

—¡Tru Pablo eshkab kusrenanig Jesúswei munchiyu, nabe webambay tamónrrun!— chib.

¹⁴Inchen tru iigwan marøbeløbe kan judío Esceva taig, tru sacerdotesmeran karubigwei nusrkalø siete góbig kön. ¹⁵Inchendø nóm treeg maren, tru kwaimandziibe nómune trencha løtabig kön:

—Jesúswane mu góí ashib, katø Pablongucha mu góí ashib inchibig kur cha. ¿Inchen ñimbe mumera guermah?— cha.

¹⁶Inchen tru kwaimandziitoga móøbe nómuim bala itóbørsrawa, nómune mayeelanba kamaren, igatø! nómbe tru yaugurri kegøsaateelø kørriindiilø chab luløbelø góñ. ¹⁷Inchen tru øyeeg purayaigwane tru Efeso warab misaamera mayeeløba wammørig korrømisrøbig kón, judíosmera lata, griegosmera lata. Inchen mayeeløba truba rruba køriimatøben, Señor Jesúswei munchibe masken, masken wammørig korrømisrøb ibig kón.

¹⁸Inchen móiløgøben truba yamelø Criston kørebøløbe øyeeg maramgailanrre marøbelø guer chib mayeelai merrab eshkab amrrubelø góñ. ¹⁹Inchen tru kaig libron kusrewa, kwaimandzigweimburabelan marøbeløbe truba yamelø truiløgucha treetøwei tru nómui kaig libromeran srua amrrua, mayeelai merrab chab parrøbelø góñ. Inchen tru libro beni anmeran mayan gótašchab ashene, cincuenta mil góbig kón. ²⁰Incha oyamay Señorwei wambe larrøbichib nurab, mu chindamgaig korrømisrøb ibig kón.

²¹Inchen øyeelø chab puraiben, Pablobe Macedonia birauwan góben, Acaya birauwan góben llirab yabe, nuinetø Jerusalénsrømay inrrab isua, trenchibig kón: “Jerusalénsrømay yabe, Romasrømaygucha yamig tab punrrautan” cha. ²²Incha Macedoniamaybe nui pagatø purugubelan Timoteowanba, Erastonba øra, nøbe Asia birau gatø kan maya yana gósrøn korrømisrøbig kón.

Efeso misaamera ke chindi asamgaig inchib gurrab

²³Tru gwalømmerawan tru srø mayweimburappe truba namig waminchib kurrabelø góñ. ²⁴Kaguende kan móø, Demetrio taig, andøga chigøben marøbiibe, tiusa Dianai ya-ureemera andøga mariilø tabzheelø marøbig kua, tru gatøganelø treeløwei marøbelane tru yaniiløtøga purø górrø anmera maringarubig købig kón. ²⁵Incha tru treeg marøbelanba, katøganelø treeg lataitøwei marøbelanba tulundzuna, Demetriobe trenchibig kón:

—iÑim mayeelø! nam puarmera misrøb ambamibe øyeeg mariiløyugurri an arrubig kui ñimbe ashibelø góñ cha. ²⁶Katø ñimbe ashib, mørøb indiinrrun cha, Efesotø góømøtø, Asia birau kerrigu lutau Pablobe: “Møguelø taska mariiløbe tiusmera góømøn”

Los Hechos 19.19

chib, ke treeg kuitamab isumne inchib wamincha, misagwan truba nørrø tarømarin gøn cha. ²⁷Kan nam iitøga yeeg yanøb an marøb gúibe øyeeg inchene, chi tabig kømui ashib kaashib guebamben nambe kegørramsun gøn cha. Katø trutø gønrrab gúindø, tru purø nu tiusa Dianai tab yagucha, chigucha gømiig lataig kørromisrøb iben, Diana, tru purø nuig, purø tabiibe petø pinab inrrun chibig køn, Asia birau mayamba, yu pirau katø maya misaameraba, nun køriibala tabig waminchib tøgagúig.—

²⁸Inchen øyeeg wamindiilan mørabe, purø rrømbøig nama, trenchib trashibelø gøn:

—¡Efeso merai Dianabe purø nuig køn!— chib.

²⁹Inchen tru ciudayu maya misaabe ke chindinguen asamgaig inchib mendappe, misaabe ke kanbalatø amba, Pabloi linchibelø Macedoniasrø møguelan, Gayonba, Aristarconba kemøra, igatø! paluunchib waram srua ambubelø gøn, tru chigøben waminchab misag tulundzuniisrømay. ³⁰Inchen Pablobe truyu misagwan waminchab kebinrrab inchen, Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe kebibashmeelø gøn. ³¹Katø møiløgøsrøn Asia birau misaameran ashib karub purrabelø Pabloi trendø asiilø chigucha, nuimay ørøbelø gøn: “Tru chigøben waminchab tulundzuniisrømbe tiusmanda kebimønrig” cha eshkanrrai. ³²Inchen misaamera truyu tulundzuna basrabiibe ke chindinguen asamgaig inchib gúig køppe, kaneløbe peg chib rrashiben, katøganeløbe katø peg chib rrashiben, tru mayeelø lutau tøbø pasrabiibe chinchab tulundzunin gúingu en mørømøwa góbig køn. ³³Inchen tru nu misag basrabigwei utuelø møiløgøsrøn Alejandron webingarumdiig køn chib eshkaben, judíosmerabe maya misaamerai merrabsrøngatig purainrrai trawaguchen, Alejandrobe maya misagwei merrab maig kuigwan eshkab waminchab, ‘niløtø guy’ cha, tasig kusrubig køn. ³⁴Inchendø judío gúi wetøgørrappe, katøle søtøbah, søtøbah rrashibelø gøn, kan pa ura burab trenchib:

—¡Efeso merai Dianabe purø nuig køn!— chib.

³⁵Inchen tru ciudayu tru chigurrimbunø mariilanba, maramelanba kilga børøb wabiibe misagwan yandø mas trashimumne inchib megaptø, yandø wasrørangaruabe trenchibig køn:

—Efeso misaamera, tru purø nuig tiusa Dianai tab yawanba, katø tru nø lataigwei srømbalasrøngurri peñibigwanba, yamba i Efeso ciudabe

truilan chi kómónrrai ashib pasrabig kui ɬkan mube wammórmíig kónrraitamabelø gó chindah? cha. ³⁶Inchawei treeg kómubendø chib kan mugucha isan damgaig kóbene, nímbe yandø wasròramdiig kón chibig kón, chiwandøgucha ke kan chinchartø inchib marmøtø. ³⁷Kaguende i móguelø ním srua amrruiløbe namui tiusmerai tab yamerayugurri nilab wesrub gómöwei, namui tiusan purø rrømbøig chi wamab pónrrømøwei indan cha. ³⁸Inchawei Demetrioba, katø tru nøba treetøwei marøb pónrrabeløba muba góben aleguiyaig tøgaguabe, truweiwei maig kuigwan nóm asha martrai truyu purøra bónsrämelø bónrrab, katø maig kónrrabigwan asha marøbelø purrab indan cha. Møitøgucha truyube kangurrin gangerri nímun maig punrrabigwan treeg asha martra tay, chibig kón. ³⁹Inchen ním gatøgan peg wamindamig tøgaguabe, trube, treegwan waminchab tulaamba, trunun purramisra asamig balónrrun cha. ⁴⁰Kaguende mó øyeeg puigwane namune ka kailø góptørrø, øyeeg martrab gurrig kui inchaptiikken gón cha, kan chigurri nambe øyeeg inchib gurrig kón cha eshkab pónrramig chigaabendøbe.— ⁴¹Incha nøbe øyeeg taitøga misag tru tulya basrabigwane chab tarømarøbig kón.

Pablo Macedoniamayba, Greciamayba ib

20 ¹Yandø tru øyeeg chindinguen asamgaig marøb góig wasrøraben, Pablobe Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan wamingarua, maig melamigwan treeg marøb melónrrigay chib wamincha, trugurrimbe nømun ‘ungwa’ cha, Macedoniasrømay inrrab ibig kón. ²Incha tru birau truørø llirab uña, Tiuswei ureemeran maig melamigwan treeg marøb melónrrigay chib truba nu wamincha guetabe, Greciasrømay ibig kón. ³Incha nø trusrø pøn bøl korrømisra, yandø gatøguen Siriamay barcoyu ke inrrabguen incha, judíosmerabe nilø trubatø nun kaig martrab inchib gó wammørøbig kón. Incha treekkurri katøyug Macedoniawandøwei purainrrab ibig kón. ⁴Inchen bereasriig Pirroi nusrkai Sopater góben, tesalónicasreelø Aristarco góben, Segundo góben, Derbe birausreelø Gayo góben, Timoteo góben, Asia birausreelø Tíquico góben, Trófimo góben Pablón linchibelø gón. ⁵Incha nømbe namui merrabguen webamba, Troas ciudasø namun muniirain góbig kón. ⁶Pirri chi levaduragaig main gwalømméra chab patsøben, nambe Filiposkurri barcoyu webamba amba, trattrø gwaløm wendau Troas ciudasø nømun wetøgøbelø guer. Incha truyu trune korrømisrøbelø guer.

Pablo Troassrø ashchab ib

⁷Incha nambe truaalombe tru pirriwan pirishinrra manrrab tulundzuna góben, Pablone waminchab pølbasrøbig kòn. Kaguende katø gwalømdø nuimbe webyamig kòben, nui wamindamigwan waminchippe, yem døbøtakkatig waminchibig kòn. ⁸Inchen pala pisusrø nam tulundzuna purrainuube, lámparamera truba yam pilab meløben, ⁹kan matsinø, Eutico taig, pendana bala wabigwane yandø ki ganab arruben, Pablone igatø! waminchibig waminchen, tru matsinowane yandø ke kigøbiitø kamarig kib wawa, tru pøn bisusrøngurri kebinabya, kwabeñen, kwaig kusrabelø gøn. ¹⁰Inchen Pablone korrarrua, tru matsinan irab kusrawabe, trenchibig kòn:

—Øsiiran cha, kwarmøtay— cha.

¹¹Incha Pablone gatøle palasrø nebarrua, tru pirriwan pirisha mab gua, katø nømui mamigwan chab mabe, tør-rramnegatig wamincha, yandø ibig kòn. ¹²Inchen tru matsinane øsiguig pera amben, mayeeløba truba isuin gua, kasrag kuilø gørrømisrøbelø gøn.

Troassrøngurri Miletosrømay ambub

¹³Incha nambe merrab misra amba, Asón ciudasrøngatig barcoyu ambobelø guer, Pablone trusrø katønrrab, kaguende nøbe barcoyu góromøtø, katsikkatø inrrab misra, nøbe treeg kørømisrig kòben. ¹⁴Incha Pablone namba Asónsrø asiyaben, nambe barcoyu nun nebera, Mitilene ciudasrømay ambobelø guer. ¹⁵Incha truyugurri webamba, katø gwalømbé Quío ciuda binrrøguesrø pubelø guer. Incha wendø gwalømbé Samos ciudasrø pua, katø gwalømsrømbé Mileto ciudasrø pubelø guer. ¹⁶Incha Pablone Efeso ciudasrømbé barcoyu purab inrrab isuig kòn, kaguende Asia birau menrra yana górrømisrmønrrab isua. Pøs treeg nebubene, Pentecostés kwalømbé Jerusalénsrø wanrrab isuig kua, mallatø inchib megaig købig kòn.

Iglesiayu ashib pønrrabelan Pablo inrrab ‘ungwa’ taig

¹⁷Pablone Miletosrøngurri wamønrrai ørøbig kòn, tru Efeso iglesiasrø tru Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan. ¹⁸Incha amrrubene, trenchibig kòn:

—Ñimbe na srøsrø gwaløm Asiasrø puinukkurrimbunø, nabe chu urastøgucha ñimui utu na maig uñibig kuigwan ñimbe tab ashibelø gøn cha. ¹⁹Ñimui utu Señorweimburabelan maig køben inchimø, tammay marøb, truba kappin górrøgøb, judíosmera nan chinetø kaig martrab gurrøben, treeløyu pureb arrigwan. ²⁰Treeg kuingucha, ñimuyasig chigøben tabig kørnrrabigwane nabe kørig kui inchib sørab pasrømø, maya misagwei merrab lata, truørø yamørig eshkab kusrenanig købig køn cha, ²¹judíosmeran lata, griegosmeran lata, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliramigwanba, nømui isubigwan namui Señor Jesúsweinug pasra tøgagømigwanba eshkab waminchib.

²²Incha møimbe nabe Jerusalénsrømay inrrab inchar cha, igatø! nan trusrømay Espíritu ke inrrai inchen, trusrø nan chi burainrrab gúinguen mórmubendø. ²³Ciudamørig na yaisrømbe nane chi peg bunrrabig bønrrømøtø, ka kailan keeri yau pasramibah, kaig nebuben isuig megamibatø treeg nebunrrab gøn cha. Espíritu Santo eshkaigwan trunundøwei nabe asha basrar chibig køn. ²⁴Inchendø nai øsig kømigwangøba isub pasrømøwei, øsig kømibe nayasiibe purø tabig kuitamab isub pasrømøwei inchar cha. Nai chu pumigwan pumsrøngatig pub, katø Tiuswei tru ka yandø tab indig tru tabig srø wamwan eshkab waminchab na Señor Jesúswan utigwan patsøgøb indikkurrimbunøbe chi gómonrrautan cha.

²⁵Inchawei mayeeløba møimbe ñim Tius nø ashib karub pasrainuguigwan na eshkab kusrenanøb pureb yaisreeløbe nai maløwane katølebe managuен ashchaamøn cha. ²⁶Inchawei møimbe kanmaytø nabe kelarrab trendamønrrun cha: Mayeelai ani naim bala attrain gómos, naimburappe yandø chi isumikkaig chish basrar cha. ²⁷Kaguende Tius maig martrab isua tøgagúigwane nabe kørig kui inchib chi sørab pasrømø, kerriguh eshkab wamindig kuig køn cha. ²⁸Inchawei ñimbe ñimasitøwei tab ashiptø guy cha, katø ñim ashib tøgagúig Tiuswei iglesia mayeelan chigucha. Truilan ñim Tiusweimburabelan ashib pera bønrrønrrai Espíritu Santo pønsraig købene, mayeelø Señorwei iglesiayuelan maig ashib tøgagømigwan treeg ashib tøgaguy cha. Kaguende truiløbe nuyasig nui anindøga peniilø gøn cha. ²⁹Kaguende na yugurri webya ibene, ñimui utube mendailø kerrunrrun cha, ñim ashib tøgagúi ubisha sòtowan pinishinrrabelø, kan lobosmera larrø namiguelø latailø. ³⁰Inchen ñimui utueløtøweinguen nømui

kaig kusrenaniiløtøga, tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan pelørka nømui mendig amøñibelø gønrrai martrabelø kurrønrrun cha. ³¹Inchawei treeg kóbene, pesannamø tab ashiptø, katø isua guy cha, tru na pøn bila ørøba yem, gwaløm ñimun møigwandøgucha maig melamigwan ke isuppatø melønrrai, ñimun chu uraskucha kanun ganun na kappin gørrøgøb wamindig kóbøg kón cha.

³²Trube, møimbe øyeeg kóbene, Señor Jesucristogurri nunelø, ñimun Tius nø ashib tøgagønrraimba, katø nui tru ka yandø tab indig wamyuba pønsrar cha. Truibe tabig nørrørab amrrai maramburab marøbig kób, katø tru keta trannrrab gørrømisrigwan, nuyasiitø tarømariilø mayamba trunun utamig kónrrai marøb inchibig kón cha. ³³Nabe anwan lata, oron lata, asru keelan lata, muiwangucha naimarømmørø inchib chull incha gømur cha. ³⁴Ñimbe ashibelø gúinrrun cha, naimburab chi palabelanba, yu purrabelai chi palabigwanba tøgagønrrai, marøbiibe i nai tasiimera gúi. ³⁵Chiyutøgucha nabe øyeeg mariiløtøga, truburab gómeelan kuñab purugunrrab, øyamay gømig kóbøg kuitamab asha gønrrai marøb ñimun kenamarig kóbøg kón cha. Señor Jesús øyah tailane nai turyube ke tindøgague: “Tranamibe, utamig lataguen gómos, mayanguen tab gúig kón” cha, tru trendaigwan.—

³⁶Incha iigwan chab rrenchabe, Pablobe tømbønsra, søteeløbamisra Tiusba waminchibelø gøn. ³⁷Inchen søteeløba truba rruba isub kishib, Pablon irab, muchabelø gøn. ³⁸Incha truba isui kishib waminchibelø gøn, kaguende Pablobe nune yandø mas ashmønrrautan chib wamindikkurri. Incha barcosrøngatig lincha ambubelø gøn.

Pablo Jerusalénsrømay ib

21 ¹Incha yandø nambe nømun ‘ungwa’ cha, tarømisra amba, barcoyu nebambabe, Cossrømay sølgandø amba, katø gwalømbe Rodasrømay, truyugurrimbe Pátarasrømay ambubelø guer. ²Incha Pátarabe kan barco Feniciasrømay inrrabig pasrain góben, truyu nebamba ambubelø guer. ³Incha puraambub amba, mar tøbøtag basrabig tru Chipre birøwan nebuña asha, truigwane yandø atsimaygatø gørrømarøb, Siriasrøngatig puraambub amba, Tirosrø pubelø guer, kaguende tru barcobe tru chi niga arrigwan truyu pinøøramig kóbøn. ⁴Incha nambe

truyu trune kørromisrøbelø guer, Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelø truyu warain góben. Inchen nømbe Espíritu Santogurri eshkailø gua, Pablone Jerusalénsrømay imønrrain chibelø gøn. ⁵Inchen yandø tru waram gwalømmera nemisren, nambe werruben, mayeelø nømui sraløba, ureeba ciudayugurri wambiisrø werrumnegatig namune lincha werrubelø gøn. Incha truyu pi menda sotøba tømbønsra, nambe Tiusba waminchibelø guer. ⁶Incha nambe kangurrin gangurri ‘ungwa’ chabe, barcoyu nebamben, nømbe nømui yamay katø ambubelø gøn.

⁷Incha nambe piu treeg puramrrub amrrua, Tirogurrimbe Tolemaidasrø pubelø guer. Incha tru nunelan ‘ka lincha warøgue’ chib puabe, nømba truyu kan gwaløm kørromisrøbelø guer. ⁸Incha gatø gwalømbe, truyugurri webamba amba, Cesarea ciudasrø puabe, Felipe tru Tiuswei tabig srø wamwan eshkab uñibigwei yau pubelø guer. Truibe tru srøsrø siete wesrawa pønsrailai utuig købig køn. Incha nambe truigwei yau kørromisrøbelø guer. ⁹Inchen Felipebe pibgatø nimbasrmera nømdeelø tøgaig købig køn, truiløbe Tius maig karuigwan eshkabelø. ¹⁰Nam truyu yam gwaløm warøbene, Judeagurri kan móg, Agabo taig, Tius maig karuigwan eshkabig kørraarrubig køn. ¹¹Incha namuinug puabe, Pabloi pørønaigwan kusrua, nøasiitøwei katsigwanba, tasigwanba lusrabe, trenchibig køn:

—Espíritu Santobe trendan cha: “Jerusalénsrømbe judíosmerabe i pørønaig buaigwane øyeeg lusra, judíos kømø misaameran tranrrun”— cha.

¹²Inchen trunun mørabe, nambe truyueløba misra, Pablón ‘Jerusalénsrømay imøta’ chib truba inchibelø guer. ¹³Inchen Pablobe trenchibig køn:

—¿Chinchabrre kishib gógue cha, nai manrrøwan kullaaranøb ke nan ka isui inchai inchib? Pøs nabe ka lusriitø gønrrab gømøtø, kwamig nebubene, Jerusalénsrø ka kwanrraptø basrar cha, Señor Jesúswei munchigurri.—

¹⁴Inchen nambe imønrrai maya, maya inchib meløwa kaimappe, trenchibelø guer:

—Trube, Señor maig kørromrain góben, treeg kørromrain— cha.

¹⁵Incha yandø truyu treeg warøwa, maig palønrrabigwan srua ambamig chab tamarabe, Jerusalénsrømay nebamben, ¹⁶katø møiløgøsrøn Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelø

cesareasreelögucha namba amrrubelø gøn, kan chipresriig Mnasun taigwan perar. Tru Mnasunbe manasrøwei Cristoimburabelan marøbig købig kön. Inchen nambe truigwei yausrø pua, kiamig købig kön.

Pablo Jacobon ashchab ib

¹⁷Incha nam Jerusalénsrø pubene, nuneløbe namune truba tab wamab kasrag utabelø gøn. ¹⁸Incha gatø gwalømbe Pablobe namba Jacobon ashchab amben, truyu tru Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelögucha kerrigu tulundzunabelø gøn. ¹⁹Inchen Pablobe 'ka lincha warøgue' chabe, lutøgurrih waminchibig kön, tru judíos kømø misaamerai utu nui maramelan marøb uniiløtøga Tius chitø mariilan. ²⁰Inchen trunun mørabe, Tiuswan truba tabig waminchibelø gøn. Inchabe Pablon trenchibelø gøn:

—Trube, namui nuneg, judíosmerai utube purø nørrø Jesucriston korewa, truiløbe mayeeløba tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan nømbe chiwanguen pinab marmønrrab ke chinsraatø inchibelø gúigwan ñibe ashibig kön cha. ²¹Pøs nømune ñuimburab treeg wammørøsrkain basran cha, ñibe tru judíos kømø misaamerai utusrø maya judíosmera warabelane Moisés pørigwan kusrenaniiløyugurri tarømisrøb amrrai treeg kusrenana, nømui ureemerane asru circuncidamøtay chib, katø namui trendø marøb amønailan treeg marøb amøñimøtay chib kusrenanin gúi. ²²Trube, ñømøimbe chi martrab? cha, pøs misaabe ñi arrin gúi wammørøptøwei inchun cha. ²³Inchawei øyeeg købene, nam maig taigwan mar cha. Yu namui utu pibgatø möguelø kön cha, Tiuswei merrab maig martrab taigwane treeg martrab kørømisrar. ²⁴Truilan ñiguen pera ya, tru nøm kaig marig chigaig kørørrab chish misrøb marigwan nømba truguegøtø treegwan ka marøb, nømui pusrugwan køsaazhig partrai tru pusrug barøbigwan ñi pagarab inchi cha. Ñi treeg marene, tru ñi treeg inchibig kön chib tru nøm wammøra gúigwane ka isatø inchib gúi mayeeløba wetøgørra, ñigucha tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan maig tailan marøbig kuin gúi ashchun chibelø gøn. ²⁵Inchendø tru judíos kømø misaameria Criston korebelaimburappe tru nam isua treeg martrab cha gørrømisrig, trunundø nambe nømun pørig kuig kön cha: tru animal gweecha taska mari tiusmeran pønsrai yaumeran mamøwei, katø aniwan mamøwei, urcawa gweetsi

yauwan mamøwei, katø möguelø lata, ishumbur lata trømbøig marmøwei indamig kön— chib.

Tiuswei yaugurri Pablon merrarrawa, srua ambub

²⁶Inchen Pablobe tru pibgatø möguelan pera ya, katø gwalømbe truiløba guegøtø tru chish misrøb marigwan nømba guegøtø treeg mara, Pablobe Tiuswei yau kebibig kön, tru kaig marig chigaig kørnrrab marøb gúin gwalømmerra chi gwaløm nemisren, nømui kanuin ganui Tiuswan tru keta tranamigwan chi gwaløm rranamigwan eshkanrrab.

²⁷Tru treeg marøb gúin rrune patsønrrab gwalømbe, Asia birausrø warab judíosmerabe Pablon Tiuswei yau ashabe, maya misag ke chindi asamgaig namig kurrønrrai mara, Pablon kemørabe, ²⁸trashibelø gøn:

—iNamui misag, israelitasmera purugurray! chib. Chutøgucha mayeelan namui misagweimburappa, tru maig maramigwan martrai pøra wariilaimburappa, katø Tiuswei yaweimburappa tsalø gøb ka nøørøtø kusrenanøb uñibiibe, i mög kön cha. Incha kan treetø gønrrab gúindø, Tiusweyasiitø tarømarig i nui tab yau kan treeg ya gømui lata kaig trømbøig marøb, griegosmeran yu kertrab arrin gøn— cha.

²⁹Nøm øyeeg chib gøppe, kaguende mana gøsrøn Jerusalén ciudayu kan efesosriig Trófimoba lincha uni ashibelø gua, trunun Tiuswei yau Pablobe kertrab arritamab isuarre inchibelø gøn.

³⁰Inchen ciudayu misaabe ke chindi asamgaig inchib gurra, mayeeløba namig kurra, kan tulundø misra, luløb amrrua, Pablon kemøra, Tiuswei yaugurri wambiisrømay igatø! paluunchib megam srua amben, tru urastø yaskabmeran kasrøbelø gøn. ³¹Incha yandø kwetchab inchib gøben, Romasrø maya suldau søtømeran ashib karub wabigwan, yu Jerusalén maya misag chindi asamgaig inchib namig kurrin gøn chib eshkab wam puben, ³²møi møi tru maya suldaumeran nø garubiibe suldaumeran gøben, katø suldau cienbatø nøm garubelan gøben, pera luløb korrarrubig kön. Inchen tru maya suldaumeran nø garubigwanba, suldaumeranba judíosmera ashabe, yandø Pablone mas kurraguchimeelø gøn. ³³Inchen tru maya suldaumeran nø garubig puabe, Pablon merrarrawa, pagatø cadenastøga lusringarubig kön. Incha nøbe mu gúin gúi, chi marøb unig kuin gúi payibig kön. ³⁴Inchen tru nu

misag sotøbe, mœiløbe peg chib rrashiben, katøganeløbe katø peetø chib rrashiben, treegu chi tainguen mørtrab gaima, suldaumera waraig muguen chindamga yaumay srua ambingarubig kœn.

³⁵Incha tru nebunab nebambiisrøngatig srua pubene, tru nu misag sotø purø rrømbøig inchen, treekkurri yandø truyugurrimbe suldaumerabe Pablone pala muta ambam nebubig kœn. ³⁶Kaguende truyu tru nu misag sotøbe mayeeløba wendautø trenchib trashib amrrubelø gøn:

—iKweechi!— chib.

Pablo misagwei merrab ‘treeg mara basrømur’ chib waminchib

³⁷Incha Pablon tru suldaumera waraig muguen chindamga yau yandø ke kertrab inchen, tru maya suldaumeran nø garubigwan Pablobe trenchibig kœn:

—¿Na chigøsrøn chinrrab, waminchibashchunrraguh?— cha.

Inchen tru nø garubiibe trenchibig kœn:

—¿Ñibe griego wawan waminchibig kœtirru? cha. ³⁸Trube, tru mariizhiitø, misaameran kaig marøb pera gurra, tru pib mil ka kweechabetaptø amøñibelan mu misag warab waraimøsrømay pera webibig ¿ñibe tru egipcio gøppeendi?— cha.

³⁹Inchen Pablobe trenchibig kœn:

—Isa gømøtø, nabe judío gur cha, Cilicia birau Tarso ciudayu kal-laweig, chigucha gømø ciudazhigu gømøtø. Tiusmanda misagwan ka waminchibashcha— chibig kœn.

⁴⁰Inchen tru suldaumeran nø garubiibe ka wamindingaruben, Pablobe tru nebunab nebambinug kurra basramisra, misaameran niløtø gønrrai tasiitøga siñal maren, yandø wasrønzhig pinøben, hebreomay trenchib waminchib pølbasrøbig kœn:

22 ¹—Ñim, nai nunelø, nai møskalø, na treeg mara basrømuigwan waminchab inchar cha, iMørtray!— chib.

²Inchen nøm wamindig hebreomay wamindi mørøppø, masken wasrønzhig korrømisren, Pablobe trenchibig kœn:

³—Nabe judío gur cha, Cilicia birau Tarso ciudayu kal-laweig. Inchendø nurappe, yu Jerusalén nurawa, katø nabe kusrebgucha Gamaliel maig kusrenanigwan kusreweig, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan merrabsrø namui kølli misaamera kan maizhikken pinab marmø, marøb tøgagúigu treegwan kusrenanig kur cha. Tiusweimburabigwan kalø marmønrrab ñim møin

gwaløm mayeelø ke chinsraatø inchib pønrrab lataitøweingue.

⁴Nabe merrappe tru i srø maywan amøñibelane kwamnegatig marøb, móguelan góben, ishumburwan góben merrarrawa, kailan keeri yau keeriingarub indigwan, ⁵maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote lata, katø mayeelø misagwan karubelø kølli misaamera lata treegwein gúig køn chib nøm eshkanrrab gúinrrun cha. Inchen nømbe nane kilga børiilø tranøbelø góen cha, tru nammisag judíosmera Damascosrø warabelan tru na chi martrab isuigwan martrai. Inchen Damascosrømay ibig kur cha, Jesucriston kørebelø trusrø warabelan merrarrawa, yu Jerusalénsrømay sruattrab, ichabetilø góenrrai.

Pablo nø Tiuswei mayu mandiinchcha basramisrigwan waminchib

⁶Indiibe na ib pasrøwa, kwaløm døbøtag køsrøn Damascosrø na pub lutau ibene, igatø! møi møi naingatan srømbalasrøngurri purø nuig tørig pilabig køn cha. ⁷Inchen nabe pirausrø peñabe, kan wam trendaig mørinabig køn: “Saulo, Saulo ñnane chindimbarre kaig martrabgøba inchib arrugu?” chib. ⁸Inchene nabe trencha løtabig kur: “¿Señor ñibe mu gugu?” cha. Incha nøbe nan løtappe: “Nabe Nazaretsrø Jesús ñi kaig martrabgøba inchib arrig, truig kur” chibig køn. ⁹Inchen naim bulu pønrrabeløbe tru tørwan ashipe ashendø, tru naba waminchibigwei wamwane, chi tainguen mørmeelø góen cha. ¹⁰Inchen nabe trenchibig kur cha: “¿Señor chi maramøh?” cha. Inchen Señorbe nane trenchibig køn: “Kurra, Damascosrømay inrrø cha. Truyube chi maramigwan karua pasrigwan kerriguh eshkanrrun” cha. ¹¹Inchen nane tru purø tør bilabiibe ashmøig kørrømarig køppe, tru Damascosrømbe naba lincha amrrubelø tasku kemøra, srua ambindiig kebibig kur cha.

¹²Inchen truyube kan mógi Ananías taig, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben, Tiuswan purø isua marøb megabig, judíosmera Damascosrø warabelaimbe nøbe chiyuguen chi tamga tab uñib mógi, ¹³truibe nan ashchab arrua, puabe, trenchibig køn: “Cristogurri nai nuneg Saulo, katøyug ashibig misr” cha. Inchen nabe gatøle ashibig misra, nun asinabig køn cha. ¹⁴Inchen Ananíasbe nane trenchibig køn: “Namui merrabsrø móskalai Tiusbe, nø maig marøg kuig waigwan ñi nebua ashchai ñune manasrøwei kanmaytø wesrawa basrig købig køn cha, tru Kerrigu Sølgandiigwan nebua ashib, katø nui triitøga wamindigwan mørøb

inchai. ¹⁵Kaguende ñibe Tiusweyasig maya misagwei merrab maig kuigwan waminchib pasrønrrabig kòn cha, ñi asigwan ñi mòrigwan.

¹⁶Treeg kòbene, ¿chi munig tsunrragu? cha. Kurrø, chibig kòn.

Incha piu umbu ulsrø cha. Katø ñibe Señorwei munchin wamab ñui kaig mariilan chish misr” chibig kòn nane.

Pablon judíos kòmeelaisrømay ørig

¹⁷Inchen Jerusalénsrømay katø yabe, Tiuswei yau Tiuswan waminchib wawa, kan piab lataig asamig tøgagúinabig kòn cha.

¹⁸Incha truyu na Señorwan ashén, nòbe nan trenchibig kòn cha: “Mallatø incha, mòi mòi Jerusaléngurri webinrrø cha. Kaguende yube ñi naimburab maig kuigwan waminchen mørtraamøn” cha.

¹⁹Inchen nabe trenchibig kur cha: “Señor, nòmbe ashibelø gøn cha, nabe judíosmera tulundzuni yamørig ya, ñun kòrebelane merrarrawa kailan keeri yau srua yamba ichabetamba indiilan.

²⁰Katø ñuimburab maig kuigwan waminchibig Estebanwan kweechib ani lushen, tru uraskucha nabe ‘ka kweetsay’ chib truyu pasrøwa, kweechibelø nòmui kewagúilan wesra waren, nabe truilanguen ashib pasrabig kui nòmbe ashibelø gøn” cha. ²¹Inchene nane Señorbe trenchibig kòn: “¡Inrrø! cha. Kaguende nabe ñune yabsrø judíos kòmø misaameraisrømay inrrai øramønrrun”— cha.

Pablo tru maya suldau sòtømeran nò garubigwei merrab

²²Inchen judíosmerabe tru iig srabe trendaigwan ke chab rrrendamnegatiitø mòrabe, trenchib trashib mendabelø gøn:

—¡Øyeeg mówane yu pirau uñmønrrai kweetsay! chib.

¡Kaguende øyeegwane chinchipuen uñbasamgaig kòn!— chib.

²³Incha trashibig rrasha, nòmui pala kewagúilan wesrawa

petamba, usrøwan pala petamba inchibelø gøn. ²⁴Inchen maya suldaumeran ashib nò garub wabiibe, tru suldaumera waraig

muguen chindamga yau Pablon keeringarua, ichaguchib maig

kuigwan payingarubig kòn, misaamerabe chindimbagurrinre

nun tsalø gob øyeeg trashib gúigwan ashchab. ²⁵Inchen lusra srua

gua ke yandø ichagutchabguen inchen, Pabloba tru suldau sòtø

cienwan nò garub pera basrabigwane trenchiptinchibig kòn:

—¿Roma birau gal-laweigwan chi kalø marig kòtashchab paya ashibguen paya asiimíigwan ñim treeg ichaguchib pønrramibe merig kòmuitarru?— cha.

26 Inchén truigwan mørabe, tru suldau cienwan nø garub pera basrabiibe tru maya suldaumeran nø garubigwan trenchib eshkabig køn:

—¿Ñi chi marøb pasraigwan ñigan maig kui asha basrøtirru? cha. iKan! i møøbe Roma biraug kuin gøn— cha.

27 Inchene tru maya suldaumeran nø garubiibe arrua, Pablon payibig køn:

—Ñibe Roma biraug kuin chindi, eshkarra— cha.

Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Øø, treegwein gur— cha.

28 Inchén tru maya suldaumeran nø garubiibe trenchibig køn:

—Nama kan Roma birau kal-lawei køb lataitøwei misrtrappe, tsabøtø nu an betabe treeg misrar— cha.

Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Nabe treeg mara gømøtø, kal-lainukkurri trendø truig kur— cha.

29 Inchén Pablon payrrab inchib srua góbeløbe møi møi nuinukkurri chab tarømisrøptinchen, tru maya suldaumeran nø garubitøweinguen Roma biraug kuin gúi ashippe, truba kwaarøbig køn, keerøba cadenastøga merrarrawa, srua gúikkurri.

Pablo treeg mara basrømur chib waminchib

30 Incha gatø gwalømbe tru maya suldaumeran nø garub pasrabiibe tru judíosmera chigurrinre øyeeg marøbig køn chib gúigwan ke tab ashchab isua, Pablon elacha, sacerdotesmeran karubelanba, katø tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelan mayamba tulundzunønrrai karua, yandø Pablon wesrua, truilai merrab pasrøbig køn.

23 ¹Inchen Pablobe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelan ke tab ashabe, trenchibig køn:

—Nai nunelø, nabe møin gwalømgatig Tiuswei merrab nai isub kebachib pasrabigu chi kalø gøn chibig chigaig, chishig uñibig kur— cha.

²Inchene tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Ananíasbe Pabloim bulu purrabelane triibøtø Pablon pashagutsingarubig køn. ³Inchene Pablobe trenchibig køn:

—iÑi ya pirøbanrrig pullin itsig lataigwan! iTiusbe ñunguen pashagutchun! cha. ñibe uyu wappe, tru maig maramigwan

martrai Moisés pørig maig chibig køben, nan treeg asha martrab wamøtirru? cha. ֿNibe tru pørigwane utsøguchib ka itøbunab ñigan nan pashagutsingarub watirru?— cha.

⁴Inchen truyu purrabelø trenchibelø gøn:

—ֿMaya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Tiusweiwan marøb pasrabigwan, ñigan øyeeg tsalø wamøtirru?— cha.

⁵Inchene Pablobe trenchibig kön:

—Nai nunelø, maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote góben, nabe ashmø inchibrain gøn cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kön cha: “Nui misaameran ashib karub wabigwane kaig nebubash chib trømbøig wamamig kómøn”— cha.

⁶Incha Pablobe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø, tøbøbe fariseosmera góben, tøbøbe saduceosmera góui ashabe, tru Setenteelan truba mur trashib trenchibig kön:

—Nai nunelø, nabe fariseo gób, fariseowei nusrkain gób gur cha. Katø kwabelø gatøle øsiiramigwan munirabig kuikkurri, øyeeg indinab payib sruagúinab pasrar— cha.

⁷Inchen nø trenchibene, fariseosmeraba, saduceosmeraba nømdø aleguiyab mendappe, ke nøørøtø misra, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø tulaamba basrabiibe chab tarømisrøbelø gøn. ⁸Kaguende saduceosmerabe tru kwabeløbe katølebe øsiiramøwei, ángelesmera gawei, møsiimera gawein gøn chibelø góben, trune fariseosmerabe treelane kerriguuh treeg købig kuitamab isubelø góbig kön. ⁹Inchen mayeeløba trashib mendøben, møløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø fariseosmeraingateelø kurra bønrramisrabe, trømbøig aleguiyab trenchibelø gøn:

—I møwane kaig mariibe chigucha wetørramer cha. Inchippa kan møsig kui, kabe kan ángel góui wamindin góbgun cha, Tiuswane esheerrab inchimugun— chibelø gøn.

¹⁰Inchen ambumay imay ke nømdø aleguiyab gurra nøørøtø misren, maya suldaumeran nø garub pasrabiibe Pablone ke pitis marøgunmab isua køriimata, suldaumeran kørraambingarubig kön, nømui utugurri mallatø merrarrawa wesrawa, suldaumera waraig mu chindamga yaumay gatø pera amrrai.

¹¹Inchen gatø yembe Pablon Señorbe kenamisra trenchibig kön:

—Pablo, kullaaramø, kørmø mur basrau cha. Kaguende yu Jerusalénma naimburabigwan maig kuigwan wamindiibe

Romasrøngucha naimburabigwan katø treetøwei ñune wamindamig nebunrrun— cha.

Pablon kwetchab inchib

¹²Katø løtsø judíosmerabe kaig martrab nømdø nilø wamincha: “Nam treeg martrab taigwan marmubene, namundøwei trømbøig nebubash chib pønrramisra, igatø! Pablon kweechimuppe, mamøwei, muchimøwei inchab” chibelø gøn. ¹³Inchen tru: “Treegwan marmø gømø, igatø! martrab” cha, pønrramisrøbeløbe cuarenta menrra lata góbig køn. ¹⁴Incha truiløbe sacerdotesmeran karubelainuumayba, katø misagwan karubelø kølli misaamerainuumayba ambabe, trenchibelø gøn:

—Nam martrab taigwan nam marmubene, namundøwei trømbøig nebubash chib pønrramisrer cha. ¡Gatø! Pablon kweechimuppe, nambe chigucha mamønrrab ter cha.

¹⁵Inchawei møimbe ñimbe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbeløbamisra, tru maya suldaumeran nø garubigwan maig chitashchab waminchab ambamdiig køn cha, ñimui merrab Pablon srøna wesrai chinrrab, nun tru øyeeg puigwan maikkurin gúitashchab ke tab paya ashchab chibelø misrøb. Trune nambe nø trusrø pumøwatø, ke kwetchab tamara munig kømønrrun— cha.

¹⁶Inchen Pabloi nuchawei nusrkaimbe tru chi isumø amrrub góben, larab warøwa, tru kaig martrab inchib gúigwan wamindi, tru suldaumeran waraig mugucha chindamga yausrø nøbe kebya, Pablon eshkaben, ¹⁷Pablobe tru suldau søtø cienwan nøm garub pønrrabelan kan móigwan gøsrøn wamabe, trenchibig køn:

—I matsinan maya suldaumeran nø garubigweimay pera inrrø cha. Kaguende chigøsrøn eshkamig tøgagøn— cha.

¹⁸Inchen truibe maya suldaumeran nø garubigweimay, pera yabe, trenchibig køn:

—Pablo kailan keeri yau keerig wabiibe nan wama tiusmanda i matsinan ñuimay pera irra chitan cha, ñun kan chigøsrøn eshkamig tøgagøn— cha.

¹⁹Inchen tru maya suldaumeran nø garubiibe tru matsinan tasku kemøra srua ya, nøørø pera yabe nundø mara payibig køn:

—¿Nan chi eshkamig tøgagugu?— cha

²⁰Inchen matsinøbe trenchibig køn:

—Judíosmerabe Pablon srøna tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab ke tiusmanda ñun wesrabsrumugu chinrrab, ke kandø isua bønrramisrin gøn cha, nuimburab maig kurrin gúitashchab ke tab paya ashchab chibelø misrøb. ²¹Trendaingucha køremønrrig cha. Kaguende nømui utu móguelø cuarenta menrra lata, kaig martrab larønrrab nilø tamarøb gøn cha. “Nam treeg martrab taigwan marmuinabene, namundøwei kaig nebubash chib pønrramisra, igatø! Pablon kweecha guchimuppe, mamøwei, muchimøwei inchab” chib gøn cha. Incha nømbe ke yandø chab tamara, móimbe ke ñi mancha løtamigwandø munig køn— cha.

²²Inchen tru maya suldaumeran nø garubiibe tru matsinane trenchib ‘ungwa’ cha, ørøbig køn:

—Ñi nan eshkaigwane nan eshkar cha, mungucha eshkanrrab góomø— cha.

Pablon Félix kubenadurweimay pera ambub

²³Inchen maya suldaumeran nø garubiibe tru suldau sòtø cienwan nøm garub pera bønrrabelan pailan wama, trenchibig køn:

—Yem las nueve webambamig katsikka amrrabelø suldau doscientosba, kaulli balar setentaba, lanza sruar doscientosba Cesareamay amrrai tamaray— cha. ²⁴Incha gatø maya suldaumeran nø garubiibe kaulli itøguanamelø Pabloyasig tamaringarua, kubenadur Félixweimay chi indiimíig, tabig pera amrrai inchibig køn. ²⁵Incha øyeeg chibig kilgagucha pøra trana ørøbig køn:

²⁶Na Claudio Lisias, ñi nai purø tab kubenadur Félixwan ‘ka uñgu’ chinrrab inchar.

²⁷Judíosmerabe i mówan kemøra srua gua, kwetchab inchen, trune nabe nune kan Roma birauiq kuin gúi wammørabe, nai suldau sòtøba ya, truyugurri wesrar.

²⁸Incha nabe chi charre payib srua gúitashchab ashchab isua, Pablone judíosmerai tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab pera górrayar. ²⁹Incha nabe tru nømui maig maramigwan martrai Moisés pørigwan ka kalø maran chatørre inchib gúin gúi wetøbeñendø, nune kwanrrai maramdiibe nøbe treekkatig chi trømbøig mara basrømøwei, katø kailan keeri yau keera tøgagømdiig kømøwein gúin gøn.

³⁰Inchen tru mówan søratø kaig martrab inchib góñ daig nane wammørøsrøben, nabe tru urastø ñuisrømay ørar cha, katø tru nun øyeeg mara basrømøtirru chib payib srua góbelan chigucha chigøben tamig tøgaguabe, trube, ñui merrab tørgandø eshkanrrigay cha, nómune trenchar cha nabe.

³¹Inchen suldaumerabe nómun maig karuig kóben treeg mara, Pablone wesrawa, yem Antípatrissrøngatig pera ambubelø góñ. ³²Incha gatø gwalømbe Pablone kaulli bala ambubeløtø lincha amrrai, suldaumera katsikkateeløbe tru nóm waraig mu chindamga yaumay gatøle legucha amrrubelø góñ. ³³Incha Cesareasrø pua, kubenadurwan tru kilga børa ørigwan tranabe, Pablonegucha nui merrab pera kemallibelø góñ. ³⁴Inchen kubenadurbe tru kilga ørigwan ashabe, Pablone:

—¿Chu birausriig kugu?— cha payibig kón. Incha ciliciasriig kuin gúi ashabe, trenchibig kón:

³⁵—Trube, ñun øyeeg puigwane tru ñun øyekkurrin gúig kón chibelø amrruben, trunun ashchab— cha.

Inchabe Herodeswei purø tab yau Pablone keera wanna, tab ashib tøgagønrrai karubig kón.

Pablo Félixwei merrab ‘øyeeg mara basrømøtirru’ tainab

24 ¹Trattrø gwaløm wendau maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Ananíasba, móiløgøsrøn misagwan karubelø kólli misaameraba, trugurri kan purø maig waminchibig Tértulo taiba Cesareasrø kórraambubelø góñ. Incha truiløbe tru misaameran ashib karub wabigwei merrab Pablone tsalø gob ‘øyeeg, øyeeg mara basran’ chinrrab amrrua kemallibelø góñ. ²Inchen yandø Pablone wamøben, Tértulobe Pablone ‘øyeeg, øyeeg marøbig kón’ chib menda, Félixwane trenchibig kón:

—Namui purø tab kubenadur Félix, kan nambe ñigurri ambumay imay tab warer cha, ñun mayanguen ungwa, ungwa chinrrab inchar cha. Incha ñibe purø tab asha marøbig kuikkurri, nam i birau mayeelø warabelayasiibe, srøitø, srøitø yunømarøb tammisrøb arrun cha. ³Kan ñi namui Félix purø tabig, chusrøndøgucha katø chu uratøgucha, ñune kashmø mayanguen ungwa, ungwa chibelø guer cha. ⁴Inchendø ñun menrra rrømbø inchib menrra waminchimønrrab, kan petøzhiitø tiusmanda kalu bebøbsrumugu chinrrab inder cha, ñibe chiwandøgucha yan

dammay mara rranøb wabig købene. ⁵Kaguende i møwane nambe kan larrø gaig kwanrrø lataig wetørrer cha. Yu pirau chutøgucha judíosmerai utu misaamerane ke nørøtø marøb namishib pera gurramba, katø tru Nazarenos taig sotømeran ke nø bera marøb chib pasrabig kømba indan cha. ⁶Katø Tiuswei yawan chigucha, Tiuswei yaambu gømui lataig kaig trømbøig martrab indamba inchen, nambe nun kemørig kön cha. Incha nambe tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben, treeg martrab inchen, ⁷tru maya suldaumeran nø garubig Lisiásbe nui suldaumeraba arrua, tsakkandø namui taskugurri Pablone kerraig kön cha, ⁸tru øyeeg mara basømøtirru chib srua gøbelane ñuisrømay ambay chib amrrai ørøppa.

'Trube, 'øyeeg, øyeeg mara basrømøtirru' chib gúigwan, ñiashib iigwan kerrigu tab ashabe, maig kuigwan tab ashchabguen—chibig kön.

⁹Inchen judíosmera truyu pønrrabeløgucha:

—Iibe kerriguba isa gømø, treegwein gøn— chib truba inchibelø gøn.

¹⁰Inchen tru kubenadurbe Pablon waminchai señas maren, Pablobe trenchibig kön:

—Ñi ya Yam bila i birau maig maramigwan asha marøb wabig kui ashabe, kalø mara basrømuigwan nabe chi kørø eshkanrrab inchar cha.

¹¹ 'Nitøweinguen asiinrrun cha, na Jerusalénsø Tiuswan køriibala tabig waminchab arriibe kwalømmera docetøwei purayan cha. ¹²Pøs Nane Tiuswei yau muba góben aleguiyab pasrai ashmøwei, namishib misag sotø peragurri ashmøwei, katø judíosmera tulundzuni yamerayu treeg marøb pasrai ashmøwei, kabe chugøben ciudasrø treeg marøb pasrai ashmøwei indig kön cha. ¹³Inchawei i misaamerabe moi nan øyeeg mara basrømøtirru chibeløbe øyeeg marøbig kön chib gúigwane treeg kön chinrrappe gaimanrrun cha. ¹⁴Inchendø nabe maig kuigwan kelarrab, trendamønrrun cha: Nabe merrabsrø namui kölli misaamerai Tiuswan køriibala tabig waminchibig kur cha, tru nøm Tiusweiwan peemaytø marøbelø cha wamig, tru srø may maig køben treekke. Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan lata, katø Tius maig karuigwan eshkabelø pøriilan lata isa gømø, kerrigu treegwein gúitamab kører cha. ¹⁵Nabe Tius mandø taigwane

treeg kørnrraitamab isua munig megabig kur cha, tru nøm muniirab gúigwandøwei, tru kwabelø sølgandø tabelø lata, katø tru sølgandø tabelø gómeelø lata katøle øsiirawa kurramigwan. ¹⁶Inchawei treekkurri nabe Tiuswei merrab lata, móguelai merrab lata chigøben kalø mara treegwan nai isub kebachib pasrabigu chi kalø gøn chibig chigaig kørnrrab inchib megabig kur cha, chu urastøgucha.

¹⁷'Nabe truba yam bila peesrø llirab uñabe, ketamig tulisaigwan naim birau misaameran kettrappa, katø Tiuswan keta trannrappa arrubig kur cha. ¹⁸Incha nabe tru maig maramigwan martrai pørig maig chibig køben, Tiuswei yau tru chish misrtrab marigwan chab mara basrøben, móiløgsrøn judíosmera Asia birausreelø pubelø gøn, na misagwan namishib pera gurra gømøwei, kabe chindinguen asiimíig maringarub pera gurra gømøwein basrøben. ¹⁹Inchawei møimbe, truilø nømwei amrrumig køn cha, yu ñui merrab nan øyeeg mara basrømøtirru chib nan tsalø gob chigøben tamig tøgaguabe. ²⁰Kabe katø tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab na kemalla pasrab uras nan chi kalø marig wetørraig købene, trube, truburappe nømdøwei yu tørmarbash cha. ²¹Nabe tru nømui utu pasrøwa tru urasbeguende mur trashib øyeeg chibwei indig køn: "Kwabelø gatøle øsiiramigwan na muniirabig kuikkurri, moi ñim øyeeg indinab paya asinab pasrar"— cha.

²²Inchen Félixbe tru srø maywan tab wammøraig kuabe: —Maya suldaumeran nø garubig Lisias arruben, iigwan na maig køtashhab gatøwan ashchab— chippa, patsøgøbig køn.

²³Incha Félixbe suldau søtø cielenan nø garub pera basrabigwane Pablone elachimø, ashib tøgagønrrai karubig køn. Inchendø nui chi maramdeelane mu merønrrain gømø marøb, katø nui asiilø móiløgøben nun purugunrrab inchene merømøwei inchain garubig køn.

Cesareasrø Pablon kailan keeri yau keerøb

²⁴Mam gwaløm wendau gøsrøn Félixbe nui srai judía Drusilaba gatø pua, Pablon pertrab ørabe, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwan waminchen mørøbig køn. ²⁵Inchen Pablobe tru sølgandø tabigwanba, chiyugucha srua irramamø amønamigwanba, katø maig kørnrrabigwan treeg asha maramig punrrabigwanba waminchen, Félixbe truba kwaara, trenchibig køn:

—Møimbatøbe ka inrrø cha. Inchendø gatøwan nan utø góben, wamørrumøn— cha.

²⁶Inchagucha Pablo nun elatchai kabe kan maya an tranrrua chinrraitamabre muniirabig kón Félixbe. Incha treeg isua, Félixbe nuimay Pablone katø gatø wamabig kón waminchab.

²⁷Inchen yandø pa bila buraiben, Félixbe webiben, Porcio Festo truigwan purø wamisratab kubenadur kebibig kón. Incha Félixbe judíosmeraba ka tab górrømisrøg kóptø Pablone kailan keeri yau ka wabashippa, webibig kón.

Pablo tru srø gubenadur Festoi merrab

25 ¹Inchen tru birau karub wanrrab uta kebyaig pøn gwaløm wendau, Festobe Cesareagurri Jerusalénmay nebiben, ²maya sacerdotesmeran karubeløba, katø judíosmeran ashib karubeløba Pabloimburab tru treeg puigwan gatøle kónøgønrrab Festoimay ambubelø gøn, ³Pablón tsalø gób, Jerusalénmay pegutchá chib. Kaguende nømbe Pablone mayu lara kwetchab isua tamarøb góbelø gøn. ⁴Inchen Festobe løtappe trenchibig kón:

—Pablone Cesareasrø ashib tøgagúig wan cha. Naashib trusrømay menrra yana gómwatø inrrab isur cha. ⁵Inchawei ñimui utu maig maramigwan ñim asha marøb pønrrabeløbe Cesareasrømay naba korrørruy chibig kón. I móweinug chigøben kalø marig pønrrøbene, trube øyeeg mara basran chib truyu waminchab.—

⁶Incha Festobe Jerusalénsrø trune góh, kabe trune y pa gwaløm gó chigøsrøn nømba korrømisra, Cesareasrømay katø ya, katø gwalømbe tru maig maramigwan asha marøbelø purrainug wamisra, Pablón pera amrrunrrai karubig kón. ⁷Inchen Pablo trusrø pua kebarrubene, tru judíosmera Jerusalénsrøngurri amrrubeløbe tullsrua, nune chigøben truba rruba trømbøig marøbig kón chibendø, chigucha ke treeg mariiløbe, wetørranrrab gaimabelø gøn. ⁸Inchen Pablobe nøbe ‘treeg mara basrømur’ chib, trenchib waminchibig kón:

—Nabe i tru maig maramigwan martrai Moisés pørig judíosmeraimburabigwan lata, Jerusalén Tiuswei yaweimburab lata, katø Romasrø maya misagweim bala ashib wabig Césarweimburab lata chi kalø mara basrømur— cha.

⁹Inchendø Festobe judíosmeraba ka tab górrømisrøg kóptø, Pablone trencha payibig kón:

—¿Jerusalénmay attragu? cha, tru øyeeg wamindiilan
ñuimburabigwan maig kónrrabigwan trusrø ashchab— cha.

10 Inchene Pablobe trenchibig kón:

—Roma maya misagweim bala ashib wabig César maig
maramigwan asha marøb wainug nabe truyuweim basrar cha,
tru maig kónrrabigwan nan asha maramnug. Pøs judíosmeran
chigucha chi kalø mariibe chigagøn cha, ñiguén tab asiinrrun
cha. **11** Kabe na chigøben kalø Mara basrain gúi, ñim nan
kwanrrai maramdiig na treekkatig kaig Mara basrøbene, nabe
kwanrraptøweim basrar cha. Inchendø nøm øyeeg Mara
basrømøtirru chib gúig ka isiitø webibene, mugucha nane truilane
trannrrappe kaimanrrun cha. Nabe Romasrø tru maya misagweim
bala ashib karub wabig César maig maramigwan nø asha martrai
miamønrrun— chibig kón.

12 Inchén Festobe tru maig maramigwan nun isum burugub
purrabeløba chab waminchabe, trenchibig kón:

—Ñi maya misagwan ashib karub wabig César nø asha martrai
miaig kuig kóbene, trube, Césarweimay inrrig— cha.

Pablo rey Agripai merrab

13 Inchén yandø mam gwaløm gøsrøn puraiben, rey Agripaba,
Bereniceba Feston ‘ka uñgu’ chib tabig wamab punrrab,
Cesareasrømay ambubelø gøn. **14** Inchén trusrø nøm truba yam
gwaløm waraig kóppé, Festobe tru Pablón øyeeg nebuigwan
reywan trenchib eshkabig kón:

—Yube kan móq wan cha, kailan keeri yau Félix korrømara
wannig. **15** Na Jerusalénsrømay ya wabene, truigweimburappe
sacerdotesmeran karubeløba, judíosmeran karubelø kølli
misaameraba, ke chinetø gøn chib nan eshkab amrrubelø gøn cha,
Pablón truyu møra pasrønrrai korrømara pasramdiig kón chib.

16 Inchén nabe nømune trencha løtig kóbig kón cha: “Tru ‘øyeeg
kaig Mara basran’ dainabig; tru ‘ñi øyeeg marawein basrømøtirru’
chibelø nui malaugue trenchib amrruben, ‘øyeeg kómuig kón’
chib; ‘øyeeg Mara basrømur’ chib nøashib waminchimøwatøbe,
romanosmerabe mu mówangucha mana treebe marmeełø gøn”
cha. **17** Incha truilø nøm yusrømay naba amrruben, chi srarrømøtø,
katø gwalømdø, nabe tru maig maramigwan asha marøb wainug
wamisra, tru mówan pera amrrunrrai karuig kón cha. **18** Inchendø

tru ‘øyeeg mara basrømøtirru’ chibeløbe amrrubendø, chigøben trømbøig kalø mariilø tre latailøbe marig wesrumelø gøn cha, pøs nabe nø treeg trømbøig mara basraindøweinrre inditamab isubene. ¹⁹Treeg kømøtø, tru nuimburab waminchib gúibe, tru Tiusweimburabigwan nø marøb unigwan truikkurrin chabah, katø kan móg, Jesús taig, kwaig købigwan, Pablobe trunun kwaig kømøtø, ka øsig wan cha, trenchibrre inchen, trugurrimbatørre inchib gúin gøn chibig køn. ²⁰Inchen nabe øyeeg maramigwane mandø maram gúi mørmówa, Jerusalénsrømay inrra guh chibig kur, tru maig kørnrrabigwan trusrø asha marig kørnrig cha.

²¹Inchendø Pablobe tru maig kørnrrabigwan Augusto César asha marig kørnrrab cha, ka ashib tøgagúig wanrrab cha nø miaig kóbene, treekkurri Césarweisrømay na øramnegatig nune tab ashib tøgagønrrai karuig købig køn— cha.

²²Inchene Agripabe Feston trenchibig køn:

—Nangucha tru mówan mørinrrabna gótan— cha.

Inchene Festobe trenchibig køn:

—Srøna wamindi mørtrabguen— cha.

²³Indiibe katø gwaløm Agripaba, Bereniceba puppe, purø tabig tamarar ke kan chull asamdiig amrruabe, tru chigøben waminchappa, katø wamindiiilan mørtrappa tru tulundzuniisrø kebambambubelø gøn, tru suldaumeran karubelø nørreelø góben, katø nørreelø ashib karubelø ciudayuelø góbungue. Inchen Festobe Pablon pera amrrungaruben, pera bubelø gøn. ²⁴Inchabe Festobe trenchibig køn:

—Rey Agripaba góben, ñim maya móguelø yu namba purrabelø góben, i mówan asay cha. I móweimburappe maya judíosmera sotøeløba Jerusalénsrø lata, yu Cesarea lata ‘yeegwane øsig uñbasamgaig køn’ chib, trashib amrrubelø gøn cha. ²⁵Inchendø nabe nun kwanrrai maramdiig chigucha chi kaig marmuin gúi wetørrab, katø tru maig kørnrrabigwan asha marig kømigwan Augusto nø asha martrai nötøwei miaig kuig kóbene, trusrømay nabe ørtrab isuig køn cha. ²⁶Inchendø tru Pabloimburabigwan treeg rreeg køn chib nai ashib karub wabig Augusto purø nuigwan na pøra øramig kan chiguen wetørramur cha. Incha treekkurri ñimuinuumay pera arrur cha, ñi nai tab rey Agripa. Maig kørnrrabigwan tab asha kørrømarene, na maitøguen Auguston eshkab pøramig kørnrautan chibig køn. ²⁷Pøs kan kailan keeri yau

keerig wabigwan chiburøgurri ‘øyeeg kuig køn’ chib gúigwan chi cha eshkamubendø, na øramibe ke kan ka wainguenig marig lataig bunrrautan— chibig køn Festobe.

Pablo nuimburabigwan rey Agripai merrab eshkab

26 ¹Inchene Agripabe Pablón trenchibig køn:
—Ñuimburabigwan maig kuigwan ñitøwei
waminchi— cha.

Inchen Pablóbe yandø waminchab tasigwan kusrawabe, tru nuimburab ‘chi kalø Mara basrømur’ tamigwan waminchab pølbasrøbig køn: ²—Møi na naimburab ‘treeg Mara basrømur’ chib waminchib pasramig mayaguen tab gúim basrar cha, nai rey Agripai merrab, nan judíosmera chigurimbunø ‘øyeeg Mara basrømøtirru’ chib gúigwan. ³Inchagucha ñibe judíosmera chitø, chitø marøbelø gúigwan kerrigu ashib, katø nam judíosmera mandø melambuyab amrruigwan chigucha ñibe tab nebua ashibig kuig købene, trube, tiusmanda tammay mørtra chinrrab inchar cha.

⁴Maya judíosmera na matsinø-unøgurri nabe nai misaamerai utu Jerusalénsrø maig tsubig kuigwan ashibelø gøn cha. ⁵Truiløbe manasrøngurri ashibelø gøn cha, nømun eshkamdiig købene, øyeeg købig køn chib maig kuigwan ñun eshkamdiig kuinrrun cha, Tiusweiwan kan chizhigwanguen pinab gømø marøb misag søtømerayuig nabe fariseo gøbig kur cha. ⁶Incha møimbe tru merrabsrø namui kølli misaameran Tius tru trannrrab misra kørrømisrigwan muniirabig kuikkurri, møimbe øyeeg paya ashib srua gúinab pasrar chibig køn. ⁷Tru Israelweinukkurri namui doce srøig, srøig karrab misaameran Tius tru trannrrab kørrømisrigwan nømbe nebunrrab isua, yem gwaløm Tiuswan køriibala tabig waminchib gúigwan, nagucha truigwan muniirabig kuinukkurri, judíosmerabe yu ñi øyeeg kaig marøbig kømøtirru tainab pasrar chibig køn, nai rey Agripa. ⁸¿Tiusbe kwabelan kwailai utugurri kusrumibe kaimanrretamab isubelø gø chindah ñimui utube?

⁹Pøs isa gømø, naguen Nazaretsrø Jesúswei munchiwane tsalø gøb chinetø martrab isua, ¹⁰Jerusalénsrøma treeg marøbig kur cha. Sacerdotesmeran karubelø nan treegwan martrai karuigwan uta, Tiuswei misaameran kailan keeri yau pønsrøb, katø kweecha betøbene, nabe truilaingatøtø inchib pasrabig

købig kur cha. ¹¹Incha gatø, gatø judíosmera tulundzuni yamørig truilane ichabetab ibig kur cha, Tiuswan purø rrømbøig nømun wamingarummørø inchib. Incha igatø! kan nømun namig købiitø ke chinchimmørø inchib, nabe peg birau ciudamerasrónguen kaig martrab wendautø ibig købig kur cha.

Pablo mandøgurri Tiuswei mayu pasramisrigwan waminchib

¹²'Nabe øyeeg martrab isua, Damasco ciudasrømay ørig ibig kur cha, tru sacerdotesmeran karubelø maramburab martrai traniitøga treeg martrab inrrai karua basrig. ¹³iNai tab rey! mayu kwaløm døbøtaabe srømbalasrøngurri kan tørbilabig pørr lataguen gómos, purø tørig naingatanba, tru naba ambubelaingatanba piløben, ¹⁴nambe pirausrø søtøba kørrinabig køn cha. Inchen kan wam hebreomay trenchib wamindi mørøptindinabig køn cha: "Saulo, Saulo cha, ¿Chindimbarre nane kaig martrabgøba inchigucha? cha. Ñibe kan wey kølabus tsøb pønsrailøyu søl yatab lataitøwei incha, ñibe ka ñiasiitø görriindan" cha. ¹⁵Inchene nabe: "¿Señor mu gugu?" chiben, nane Señorbe trenchibig køn cha: "Nabe Jesúś, ñi møi kaig martrabgøba indig, nabe truig kur cha. ¹⁶Inchendø kurra, pasramisr chibig køn. Kaguende nabe ñun kenamisrøppe, naiwan marøb megabig kønrrai wesrawa basrtrappa, katø møi naimburab ñui kaptøga ñi asigwan waminchibig kønrraimba, katø wendøsrø naimburab maig kuigwan kenamaramigwan eshkabig kønrraimba treeg martrab kenamisrar cha. ¹⁷Inchawei nabe ñui misaamerai taskugurri kaig marmønrrai wesrab, katø judíos kømø misaamerai taskugurri kaig marmønrrai wesrab indamønrrun chibig køn. Pøs nabe møi trú misaamerayasigwei ørar cha, ¹⁸nebua ashchai ñi nømui kabmeran kuren, löstøyu amøñibelø góbig kuig, tøryumay werrub, katø Satanás maramburab mariilø gua, Tiusweimay purørrunrrai. Tru nømui kaig mariilan ulø bayiimig pesannaig kømigwan uta, tru nømui isubigwan nainug pasrikkurri tru Tiusweyasig tarømariiløba tøgatø, tru keta tranamig tøgagúigwan utamig kønrrain" chibig køn.

Piab lataigu Tius kenamisra maig taigwan Pablo møra marøb

¹⁹'Inchawei, nai rey Agripa, tru srømbalasrøngurri piab lataigu kenamisren asigwan nabe mørømønrrab inchimøtø, ²⁰Damascosrø warabelaisrømaymerrig ibig kur cha. Incha

trugurrimbe Jerusalénsrømay, trugurrimbe Judea birau kerrigu truørø ya, katø trugurrimbe judíos kømø misaameraisrømay ya, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirawa, yandø tru kaig marmønrrab isua mørin gúi asamdiig könrrai tabig marøb inday chib eshkab waminchibig kur cha nabe. ²¹Incha na øyeegwan marikkurri judíosmerabe Jerusalénsrø Tiuswei yau nane merrarrawa, kwetchab indig køn cha. ²²Inchendø møin gwalømgatig Tius nan purugúitøga nabe yu pasrar cha, kusrebelan lata, kusremeelan lata maig kuigwan na waminchib. Nabe waminchippe, ka nøørøtø peetø waminchimøtø, Tius maig karuigwan eshkabelø maig purainrrun daigwanbah, katø Moisés maig purainrrun cha eshkaigwan, truigwanbatø waminchar chibig køn: ²³Tru Cristobe truba rruba kaig nebuinab megawa, trugurrimbe kwawa, nømerrig katø øsiirawa, namui judíosmeran lata, judíos kømø misaameran lata kaigyugurri webambamig tørwan eshkab kusrennrrun chib trendailan.—

²⁴Pablobe ‘kaig Mara basrømur’ chib, waminchib pasramnetø, Festobe øyah chib trashibig køn:

—iPablo ñibe chugúi mørmiig misriasøna! chib. iMenrra gusreptø chugúingu en mørmiig misrin gøn!— chib.

²⁵Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Nai purø tab Festo, nabe chugúingu en mørmiig kømøtø basrar cha. Na waminchippe, ka isatø waminchib pasrømøwei, katø chiwan waminchib pasrarmab isua waminchib pasrar cha. ²⁶Pøs rey Agripabe, iliane kerrigu ashibig kuimba, nui merrab chigucha chi kørig kuin gømø waminchar cha. Kaguende nøbe iliane ashmiig könrrab gømøtø, nebua ashibig kuitamab isua basrar cha. Kaguende iliane kan turumbu mu søratø marikkucha gømøn cha. ²⁷¿Nai rey Agripa, Tius maig karuigwan eshkabelø maig taigwan ñigan treeg kuitamab køretirru? cha. Ñibe kørewa wain gúi nabe asha basrar— cha trenchibig køn Pablobe.

²⁸Inchene Agripabe trenchibig køn:

—iKe yandiitøgatø Tiuswei mayu puraarrua pasramisrtrai indiibe!— cha.

²⁹Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Yandiitøgatø gúi lata, kabe nu wamindiitøga gúi lata, ñitø gømøtø, moi yu mørøb purrabelan chigucha kerrigueløba na latailøwei misra pønrraimbemab isutan chibig køn, inchendø nan lata cadenatøga øyeeg merrarraimeelø.—

³⁰Inchen rey kurra pasramisren, kubenadurgucha, Bereniceba kurrøben, truyu nømba purrabeløgucha kurra, yandø webamba, ³¹nømdø nørøsrø ambabe, kangurri gangurri trenchib waminchibelø gøn:

—I møøbe chiburø kwanrrai maramdiig kømøwei, katø kailan keeri yau keera tøgagømdiig kømøwei marøbig kuin gøn— cha.

³²Incha Agripabe Feston trenchibig køn:

—Pablo nøashib César asha marig kønrrab chib miamuig kuimbe, pøs nøbe elatsikken gøbsruinrrun— cha.

Pablon Romasrømay ørig

27 ¹Yandø Italiasrømay amrrai treeg wamincha kørrømisren, kan suldau tru cienwan nø garub pera basrabig tru Augusto maya misagwan ashib wabigwei suldau søtømerayuig Julio taigwan ashib tøgagørrai tranøbelø gøn, Pablonba, katøgan kailan keeri yau pønrrabelanba. ²Incha adramitiosriig kan barco Asia birau, tru barcos buisrømay webinrrab inchib pasrøben, nambe truyu nebambubelø guer. Inchen nambabe Aristarco kan Macedonia birausriig Tesalónica ciudauyikkucha arrubig køn. ³Incha gatø gwaløm Sidón tru barcos buisrø nam pubene, truyube Julio Pablon truba tab inchib, nune nui trendø asiilaisrømay ibashibig køn, tabig wamab utab tøgagúig uñchai. ⁴Incha Sidóngurri webambabe, Chipre birø pi tøbøtag pasrabiisø isig srørrø guetawan puraambub ambubelø guer, kaguende isig ichibiibe ambamgaig merrammay megambub ichen. ⁵Incha yandø tru nu bi tøbøtaasrø Cilicia birauba, Panfilia birauba pinrrøguesrø misrøb ambabe, yandø Licia biraub Mira ciudayu pubelø guer.

⁶Incha truyu suldau søtø cienwan nø garub pera basrabiibe kan barco Alejandría birausriig Italiamax inrrabig pasrain gúi wetørrawa, truyu amrrab, namun nebambingarubig køn. ⁷Incha tsøndatø truba yam gwaløm ambub meløwa, isig ichibig namun merrammaygøba megambub ichen, ke trendø pumubsruatø Gnido pinrrøguesrø pubelø guer. Incha Salmón pinrrøguesrø Creta isig srørrø guetawan puraambub ambubelø guer. ⁸Incha mendawandø ke trendø chab gaimab purørrub amrrua, kanbalø Buenos Puertos taisrø pubelø guer, Lasea ciuda bulusrø.

Maryu kørig kømdiig pi namab gurrap

⁹Inchen amrrub gúig yandø yanaguen misrøb arruben, yandø tru barcoyu ambamikkucha purø gørig kønrraptiig misrøb arrubig

køn. Kaguende tru ayunain gwaløm puraibwei inchen, yandø tru sre bøl kebinrrab góbig køn. Incha Pablobe øyeeg maramdiig køn chib waminchibig køn:

10—Nai lincha amrrubelø, i barcoyu ambamibe barcon mindisainab, katø purø nørø ka yandø pinønrrab gúi ashar cha, barco chigøben niga arriilø lata, barco lata yandø ka pinøben, katø namdøweinguen kwamigwan lanrrun— chib.

11 Inchen tru suldau søtø cienwan nø garub pera basrabiibe øyeeg maramdiig køn cha Pablo wamindigwane mørmtø, tru barco srubigwanba, barco buaigwanba, truilangøba mørøppé, Pablone mørmiig køn. 12 Inchagucha barcos buinug sre bubweimbe tab gómetønug køben, søtøelø lutauba truyugurri webamrrab isubelø gøn, Creta birau Fenice ciudasrø tru barcos buinug puin chindi. Inchen truibe pørr neeshibgatømayba, pørr binebgatømayba pinrrøguesrøn góbig køn.

Maryu purø rrømbøig isig ichibig webarrub

13 Inchen sursrøngurri kan kaizhig isig ichibig webarruben, chu bunrrab isuigwan yandø ke nebuermab isua, barco imønrrai merrarrabig kuatsig tsandzønwan piugurri wesrawa, yandø tru Creta birø bulusrø kemallib ambubelø gøn. 14 Indiibe yanazhigutø Euraquilón cha wamig isig purø rrømbøig pøtømay bailab ichibig tru pørr gal-labgatømaygurri webarrua, barcon yamgaig megambub arruben, 15 yandø barcobe isig ichibig srua yaig kuig køppe, tru isig ichibigwane kamara ambamgaig køben, yandø isig ichibig srua inrraindø ka burrabelø guer. 16 Incha kan pirø, pi tøbøtag pasrabig Cauda tainug isig srørrøgatømay purørrub amrrua, truba rruba inchib meløwa, tru kwamønrrab webambig tru kan lamø barcozhigwan nemørøbelø guer. 17 Incha trunun barcoyu neerabe, nu barco nøørøtiig misrmønrrai, manilastøga pøtøburab kirrøb mendabelø gøn. Inchendø piu umbu pisrum tunmerayu kegalrraitamab kørig køben, barco inrrai isig utabig velas taigwan kørrøøra, tru mur isig ichibig barcon ka srua inrraindø ka burrabelø gøn. 18 Indig katø gwaløm purø rrømbøig namab isig ichib currøben, barco niga arrigwan pinøbusrøb menda, 19 pøn gwalømyube tru barcoyu chi palabelan trendø truyu tøgagúilan nømashib pinøbusrøbelø gøn. 20 Inchen truba yam gwaløm kan pørr guenamisrmøweih, estrellamerå

kenamisrmøwei inchen, purø rrømbøig isig ichib pi welarmera namab gurrøben, yandø øsig webammumuitamaptøwei isub melabelø guer.

²¹Nambe yandø yam gwalømguen mamø ambig kuig køppe, Pabløbe nømui utu pasramisra, trenchibig køn:

—Au, nai lincha amrrubelø, na maig taigwan mørø Cretagurri werrumuig kuinguen, barcon øyeeg trømbøig mindisainamøwei, øyeeg nørrø pinisha bønrrømøwei inchibruinrrun cha. ²²Treeg kuindøgucha tru isuptø chi kullaaramugun chinrrab inchar cha; kaguende barcobe chab pinindøgucha, ñimbe møikkucha kwanrraamøn cha. ²³Kaguende nan tru nuin gønrrai inchib pasrab, katø nui maramigwan nan maringarub inchib pasrab Tiuswei kan ángel mira yem nan kenamisrtan cha. ²⁴Incha nane tru ángelbe trenchitan cha: “Pablo, chi kørig kui inchimøta cha. Kaguende ñibe Roma maya misagwan karub ashib wabig César purø nuigwei merrab pasramig palønrrab gúimba, barcoyu ñiba amrrub góbelan Tiusbe mayeelanba øsig webambamig kønrrai martrun” chitan cha. ²⁵Inchawei, nai lincha amrrubelø, chi kullaarab trunun isumøtay cha. Kaguende nabe Tiuswandø isua basrar cha, nø maig taibe treeg kønrraitamab isuague. ²⁶Inchen góben, kan pi tøbøtag pirø basrabiisrø barco namunbañau srua ya trusrø kebusriilø góraig nebunrrun— chibig køn.

²⁷Indiibe parru gønrrab yembe nam Adriatico maryu ke pi muba srua yaindeelø ambub gua, yem døbøtasrø tru barcoyu ambubeløbe yandø ke pirø bulu pub yain gúi mørabe, ²⁸piwan maya umbuig køtashchab tsiwan kegucha ashene, treinta y seis metros køben, katøguchi ambuurøsrø katø kegucha unaashene, veintisiete metros købig køn. ²⁹Inchen nørrø sruumerayu melambumuitamab kørig køben, barcon imønrrai merrarrabig pibgatø wendaumay kuatsiguelø piu kebusriilan kebeta, ke kan petø tør-rraimbemab isub munig melabelø góen. ³⁰Inchen tru barco srubelø barcoyugurri wegørra amrrab isua, tru merrabmay piu kebusriilø tru kuatsig tsandzønmeran merrarrab tsimeran yabranøbelø misrøb, tru kwamø øsig webambam barco-unan piu kebenøsrkøbelø góen. ³¹Inchen Pabløbe suldau søtø cienwan nø garub pera basrabigwanba, suldaumeranba trenchib eshkabig køn:

—Iilø yu barcoyu ka burrømøtø wegørra ambisruandøbe, ñimbe øsig webamrraamøn— cha.

³²Inchene suldaumerabe tru øsig webambam barco-unan merrarrab tsimeran para, piyu ibashiptinchibelø gøn.

³³Inchen yandø tør-rrab arruben, mayeelanba maytøguen chi i sumø, ka may chib, Pabelle trenchibig waminchibig køn:

—Yandø møi chabguen parruguen gøn cha, chi buraitashhab muniirapø ñim chigucha mamø melaig. ³⁴Inchawei nabe tiusmanda ka may tamønrrun cha, pøs ñimui asr tabig chishtø gønrrai. Kaguende ñimune møigwandøgucha kan pusruutøguen mindisaig kørraamøn— cha.

³⁵Trunun chab waminchabe, Pabelle nui tasku pirriwan muta, mayeelai merrab Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirisha, trugurrimbe mab pølbasren, ³⁶mayeeløba ka mamøtømab isua, nømgucha mabelø gøn. ³⁷Inchen tru barcoyu nam mayeelø amrrubeløbe doscientos setenta y seis købelø guer. ³⁸Incha yandø mamne ma, tirigun maryu kebetabelø gøn, barco chairanrrai.

Barco piu umbu ulsra pasrambub

³⁹Incha tør-rrabene tru pirøwane chu birau gúinguen ashmubendø, kanbalø barco kebambig wambiitiig pisrum chaabaig nebua asha, trusrø pasrambumdiig kobene, barcon trusrø pasrambungarunrrab inchibelø gøn. ⁴⁰Incha barcon imønrrai merrarrabig tru kuatsig tsandzøn piu kegutsigwan piu wamnetø tsimeran parøppa, trugurrimbe tru barcon muba inrrai lliskaigwan lusrig pasrabigwan alaarànøb, tru isig utabig vela taigwan kusrubene, tru barcobe pisrum chaasrømay ib mendabig køn.

⁴¹Inchendø tru pi ambugurri igerri megambuinug pisrum dunyu pasrambunrrab iben, barcone trusrø kegaløska pasrambungarubelø gøn. Inchen merrabmayiibe pisrum tunyu ulsra kønømíig pasrambuben, wendaumayiibe tru nørrø bi welarmera purø rrømbøig megambuben, barcobe ke nørørtiig misrøb ibig køn.

⁴²Inchen suldaumerabe tru kailan keeri yau bønrrabelan srua amrruilan kwetchab isubelø gøn, wegørra amba møikkucha lulmønrrai. ⁴³Inchen tru suldau søtø cienwan nø garub pera basrabiibe Pablone kweechimønrrai isua, nøm isuigwane ka isuitø burainrrai marøbig køn. Incha møiløgøben nadam gusrebeløbe truilømerrig kegørra ambingarubig køn pursrø webamrrai.

⁴⁴Inchen gatøganelane:

Los Hechos 27.44

—Tablamerayu gúi, kabe tru barco nøørøtiig misra wegørriløyu gúi ambay— chibig køn. Øyeeg inchib meløwa mayeeløba pirausrø øsig pubelø gøn.

Pablo Maltasrø chitø marøb purayailø

28 ¹Incha yandø søtøba øsig webambabe, tru pi tøbøtag pirø basrabiibe, Malta cha wamim birø gúin gúi nebua ashibelø guer. ²Inchen trendø truyu warab misaamerabe namun kwa tab inchib tab wama, srebub gwa pishin góben, nømbe nag urra, namun sòteelanba kemallchai wamabelø gøn. ³Inchene Pablobe trar mul nu tulisha, nagu kebusrene, møimbe kan ul nag bachiiraben truyugurri webarruppe, Pabloi tasku tsacha megambuben, ⁴trendø truyu warab misaamerabe ul Pabloi tasku tsacha megai ashabe, kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

—I møøbe chiguen gømø kweechaitøwein gúinrrun cha. Maryugurrimbe chindiimíig ka øsig webarrindøgucha, tru maig kørnrrabigwan asha mariibe pinab ashmíig kuabe, øsig uñbashmønrrab asønan— chibelø gøn.

⁵Inchen Pablobe ulwan nagu pabørrgøbene, chigucha inchimíig køn. ⁶Inchen nømbe parab mendøtashchab, kabe møi møi kwain tsumbutashchab ashib munirab gøbelø gøn. Inchendø tru chindashchab truba yaana ashib gøben, chigucha inchimui ashabe, katøbe peemaytø isua, Pablone ‘kan tius køn’ chib mendabelø gøn.

⁷Inchen tru warainug trugatanbe Publio taigweim birømera gøbig køn, tru pi tøbøtag pirø basrabigu misagwan ashib karubigwei. Truibe namun truba tab wamab uta, pøn gwaløm ørøba truba tab inchib kørromisringarubig køn. ⁸Inchen tru Publio møskaimbe pachiibaig, ani larraibiibaig camayu kwanrrø tsuben, Pablobe ashchab ya, Tiusba wamincha, tasigwan kwanriigweim bala estsarene, tammisrøbig køn. ⁹Inchen trugurrimbe katøgan gwanreeløgucha tru pi tøbøtag pirø basrabigu warabeløbe Pabloimay amrrua, tamariilø gøbelø gøn. ¹⁰Incha chigøben truba ketiiløtøga namun truba rruba tab incha, nam amrrab barcoyu nebammøwatø, ambamig chi palønrrabigwan nømbe chishtø rranøbelø gøn.

Pablo Romasrø pub

¹¹Incha tru pi tøbøtag pirø basrabigu pøn bøl warøwabe, kan barco alejandríasriig tru srebub pølmera chab purayamne, truyu pasrabigu ambubelø guer. Tru barcobe Cástorwanba, Póluxwanba marig tøgaig købig køn, chiyuilø gúi asamig kørnrai. ¹²Incha barcos buinug Siracusasrø puabe, truyu pøn gwaløm warabelø guer. ¹³Trugurrimbe pirø buluwandø purørrub amrrua, Regio ciudasrøngatig amben, katø gwalømbe sursrøngurri, isig ichib gurrøben pa gwaløm gønrrabyube Puteolisrø pubelø guer. ¹⁴Incha trusrømbe nunelø warabelø gúin gúi wetørrabelø guer. Inchen nømbe namun truyu kørromisray chiben nambe kan trune lincha gørrømisrøbelø guer. Incha øyeeg amba Romasrø pubelø guer. ¹⁵Inchen Romasrø nuneløbe nam amrrunrrab gúi wammøraguen gua, Apio ciudasrø misag amrrua tulundzuniisrømba, katø tru Tres Tabernas taisrømba namun wamab utønrrab amrruin gøbig køn.

Inchen Pablobe nømun ashabe, Tiuswan ungwa, ungwa cha, chi gømui lataig katøle truba tab góu mørøbig køn.

¹⁶Incha nam Roma chab pubene, Pablone trusrømbe nuin góu nøørø yau tsubashibig køn, kan suldauwan nun ashchai pasra.

Pablo Romasrø Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøb

¹⁷Incha tru puig pøn gwalømyube judíosmeran ashib karubelan Pablobe linchab amrrunrrai eshkangarua, yandø truyu chab tulundzunøbene, trenchibig køn:

—Nai nunelø, nabe judíosmeran tsalø gob chi kaig marmøwei, katø namui kølli misaamera nømui trendø chigøben marøb tøgagúilan treelane marmumig køn chib pasrømøwei inchendø, Jerusalénsrøwei nane merrarraua, romanosmerai tasku tranig køn cha. ¹⁸Inchen truiløbe nan maig kuigwan tab ashabe, elatchab inchibelø góen cha, kwanrrai maramdiig nainug chigucha chi kalø marig kaaben. ¹⁹Trune judíosmerabe nan elachimønrrai sotølulen, nane treeg marøg kømuindøgucha nan maig punrrabigwan César asha martrai nane miamic nebuig køn cha, kabe na naim birau, nai misaameraimburab chi køn chinrrab isua gómtø. ²⁰Inchawei øyeeg buikkurri ñimum ashchappa, waminchappa nabe wamig køn cha. Nam israelitasmera muniiraigwan muniirabikkurri mói yu i cadenastøga merrarraig pasrar— chibig køn.

²¹Inchene nømbe Pablone trenchibelø góen:

—Nambe Judeagurri ñuimburab eshkabig chi kilga børa ørig utømøwei, katø namui misag judíosmera trusrøngurri amrrubelø møikkucha ñi kalø maran chib ñuimburab namune chigucha waminchimøwei indig køn cha. ²²Inchendø ñi maig isuigwan wamindi mørinrrabna góuin guer cha. Kaguende tru i sotø Tiusweiwan srøig peemay kusrenanøb marigwane chutøgucha ‘kaig køn’ chib, wamindi ashibelø guer— cha.

²³Incha nømbe kan ø gwaløm Pablona tulundzunønrrab cha wesrawa basra, tru Pablo ya beba tsuinuumay truba nu amrruben, løtsøngurri maabengatig ‘Tius tru nø ashib karub wainuguigwan øyeeg, øyeeg køn’ chib eshkab, nøbe maig kuigwan waminchibig køn. Jesucristoimburab ke treegwei gobig kuin gónmab nøm nebua isumne inchib, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan pølbasra, Tius maig karuigwan eshkabelø pøriilanbañau waminchibig køn. ²⁴Inchen kan utueløbe Pablo wamindigwan

treegwein góbig kuin góui isuben, trune kan utueløbe kóremelø gón. 25 Incha nómbe nómui ututøwei lata kandø isumuig kóppé, tarømisra ambub góben, yandø ke srabe Pablobe trenchibig kón:

—Espíritu Santobe tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaíaskurri tru merrabsrø ñimui kólli misaameran øyah chib, waminchippe, sölwei wamindin gón cha:

26 “I misaameran iigwan waminchab inrrø cha:

Ñimbe mørøppé, møréndø, managuen chigúi mørmønrrun chib.

Ashippe ashendø, chigúinguén nebua ashchaamøn chib.

27 Kaguende i misaamerai manrrømerabe nasrkwailø,
katø mørøppé, møréndø, tab chigúinguén mørmeelø gón chib.

Nómui kabmerabe kasrailø gón cha,
kabmeratøga ashmøwei, nómui kalumeratøga mørmøwei
inchai.

Katø nómui manrrøtøga mandø góinguén mørmøwei,
katø naimay lliramøwei,
katø na tamariilø gómoeweí gónnrun chinrrig,” taimbala.

28’Pøs øyeeg kóbene, ñimbe isua guy cha. Judíos kómø
misaameran tru kaigyugurri wesrabig Tiusweiwane
wammørøsrailø góben, truiløbe mørtrun— chibig kón. 29 Inchen
Pablo øyeeg chibene, judíosmerabe nómødø truba rruba payiyab
waminchib ambubelø gón.

30 Inchen Pablobe tru an bagarawa pebi yau pa bila ørøba
kórrømisra, nun ashchab ambubelane mundøgucha wamab utab
wabig kón truyu. 31 Tius nø ashib karub wainuguigwan waminchib,
Señor Jesucristoimburabigwan eshkab kusrenanøb inchibig kón,
mui malautøgucha trurrigu chi sotø luliumílikke.

Romanos

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 ¹Na Pablo, Jesucristoi marøb megabig, Jesucristo nøashib nan karua ørig kørrai nan wama basrøb, Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb pasrønrrai nan tarømara basrøb indig, i kilga børigwan ørar.

²Iig tru tabig srø wambe Tius maig karuigwan eshkabeløgurri nui newan tab wam pøriiløyu tru merrabsrøwei Tius trannrrab misra kørrømisri wam gøn ³tru nui Nusrkawemiburab. Tru Nusrkai nø misag kuigweimburappe, nøbe Davidwei misagugurri arrubig køben, ⁴tru Espíritu Newan Tabigweimburappe, tru maramburab mariitøga nune Tiuswei Nusrkain gøn cha eshkawa pasrig. Treeg køn, tru kwabelai utugurri nø gatøle øsiirawa kurrig kuikkurri, truibe Jesucristo, tru namui Señor.

⁵Incha nøgurri tru ka yandø tab indigwanba, nøashib karua ørig kømigwanba nambe utig køn, judíos kømø misaamera chu birausreelandøgucha nømui isubigwan nuinuutø pasrikurri nø maig taigwan mørøbelø gømigwan nam waminchib ambamig kørrai, Cristoi munchiweyasig. ⁶Inchen tru maig taigwan mørøbelai utu Jesucristoelø gønrrai wamiiløba ñimgucha truyu tøga bønrran. ⁷Ñim mayeelø Romasrø warabelø Tius undaarailø, Tiuswei misaamera gønrrai wamiilan ka yandø tab indiiba, chi isumgaig tab góbiiba ñimba gønrrai inchar, Tius namui Møskaweinukkurrimba, Señor Jesucristoinukkurrimba arrubigwan.

Pablo Romasrømay yainrrabna gúi inchib

⁸Señor Jesucristogurri nai Tiuswanmerrig ungwa, ungwa chinrrab inchar ñim mayeelaimburab. Kaguende ñim ñimui isubigwan Cristoinuutø pasra tøgagúigwane chutøgucha tabig waminchibelø gøn. ⁹Pøs nai manraugurri kerrigu newan isua, nui Nusrkawei tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb, nuiwan na marøb pasraig Tiusbe nane asha basran, tru na nøba wamindigube managuen pesannamø ñimun isubig kuigwan. ¹⁰Nabe nai Tiuswan ‘purugurra’ cha, miabig kur, Tius nan inrrain góben, yandø na chinchagøben ñimun ashchab arrumig may gurtrai. ¹¹Kaguende nane ñimun asinrrabna gótan, Tiusweimburabeløyuigwan chitøguen ñimun pirishinrrab, ñim mas mur pønrramig kørnrai, ¹²masken tru ñim lata, na lata namui isubigwan Jesucristoinug kanguelarrøtø tøga pønrraitøga nam ambugurri, igurri kuñab pønrramig kørnrai.

¹³Pøs nabe ñim, nai nunelan, wammøra gørnrai inchar, nabe ñimuisrømay ñimun ashchab katø gatø attrab isub megaigwan, na judíos kómeelø katøgan misaamerai utusrø kan ellmarig tulishib latawei, ñimui utugucha maitøguen tulishinrrab. Inchendø móingatig arrumgaig pasrambuig megabig kur. ¹⁴Nabe griegosmeran lata, griegos kómø misaameran lata, kusreb misaameran lata, chi kusremø misaameran lata ulø basrar Tiuswei wamwan eshkab kusrenanamig. ¹⁵Inchawei treekkurri ñim Romasrø warabelangucha nabe Tiuswei tabig srø wamwan truba rruba eshkab kusrenanøg kuim basrar.

Tiuswei tabig srø wambe kaigyugurri wesramig maramburab marøbig kørn

¹⁶Pøs Tiuswei tabig srø wamweimburappe nabe chi kørig kui inchib pasrømur, kaguende truibe Tiuswei maramburab marøbig kørn kaigyugurri wesrailø gørnrai mutøgucha Jesucriston kórebigweimbe, judíosmeramerrig, trugurrimbe gatø griegosmeragucha. ¹⁷Kaguende tru tabig srø wamyu kenamisran tru chi kaig marmeeelø lataig tabig korrømisra pønrramig Tiusweinukkurri arrubig, truibe isubigwan Cristoinuutø pasra pønrraikkurrimba, katø isubigwan nuinuutø pasra pønrramig kørnraimba. Tru Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala: “Tiusba

tru mandø basramigwan sølgandø treeg tabig basrabiibe nui
isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúitøgatø uñchun” daig.

Maya misaamera kaig mara pønrraig

¹⁸Tiuswei purø rrømbøig namig købiibe srømbalasrøngurri kenamisrøb arrun, tru móguelø larrø rrømbøig mariilaim balaba, tru sølgandø tabig kømíigwan mariilaim balaba, tru treeg sølgandø tabig kømíigwan mariiløtøga tru newan cierton tabigwan søtøgatab pønrrabelan. ¹⁹Kaguende Tiusweimburabig kui asamigwane nømbe tørgandø ashibelø gøn, pøs Tiusbe nøashib trunun nømun kenamarig kua. ²⁰Kaguende tru chigurrimbunø pirøwan mara pasrøb uraskurri Tiusweimburabigwan tru kaptøga nebua asiimeelø, tru managurri managatig nui maramburab marøb pasrabiiba, nø trendø Tius køppe, treeg kuibabe tørgandø chigúi nebua asamdiig kenamisran tru nø chi mariiløyu. Inchawei treekkurriwei chi guemesra góben ‘ashmeelø guer’ chib pønrramibe chigagøn.

²¹Kaguende nømbe Tiuswan nebua ashipee ashendø, Tius kui ashabe, Tiuswan lataig tabig inchib tøgagømøwei, mayanguen ungwa, ungwa chimøwei inchibelø góbig køn. Treeg kømøtø, nømui isubigube chi purugunrrabigailø isumguengailan isuben, nømui chugúinguен mørmbudø isub manrrøbe löstøraig kørrømisrig góbig køn. ²²Nømbe truba rruba kusrebelø guermab inchendø, chugúinguen mørmeelø górrømisrig góbig køn. ²³Tius mananguen pinønrrabig kømíigwei tru tørguegwalmabigwane móg kwawa pinønrrabigwei asrwan tre lataitøwei maramba, illimera latailø maramba, pib srøptøga animalmera latailø maramba, pirau srala ambub animalmera latailø maramba inchib, øyeeløtøga yunømarøbelø góbig køn.

²⁴Inchawei treekkurri nømui manrrau mógueløba, ishumburmeraba trømbøig marøg góbig arrubigu trømbøig marøb chinchipucha warønrrai Tiusbe elatsig køn, nømui asrmeran nømasiyaitø larrø rrømbøig marøb gønrrai. ²⁵Nømbe Tiuswei tru newan ciertonig køreigwane lelacha, isa wamindigwan kørewa, Tius tru mara pønsrailan køriibala tabig waminchib, truilayasisig marøbelø góbig køn, tru chigurrimbunø kønrrai Tius mara pønsrøbig, Tius tru managatig mayanguen tabig wamindigwan tabig wamindi urasbe. Treeg kønrrun.

²⁶Inchawei øyeekkurri nømune purø rrømbøig køríkken gønrraptiig marøb gønrrai Tiusbe elatsig købig køn, ishumburmerabe nømui aswan möguelan rranamig købigwan treeg marmøtø, ishumburmeraasiyaitø trømbøig marøb guebamben. ²⁷Katø mögueløbe treetøwei nømui asrtøga ishumburba trendø treeg marigwan elacha, kanikkurri kanikkurri trømbøig marøg købiitø kan chinsraatø inchib, mögueløbe nøm mögueløasiyaitø purø rrømbøig køríkken gønrraptiig marøb guebambig købig køn. Nøm treeg trømbøig marøb pønrraimburø nømui asrutøwei nøm møra melamigwan utig købig køn.

²⁸Inchagucha nømbe Tiuswane ni Tius kuitamabguen isug kømui inchen, Tiusbe elachiptindig købig køn, nømui isubigwane larrø kaig mindiilø tøgagøbashchab chi maramgaigwan marbashib. ²⁹Nømbe kalø marøb amrruiløtø netsailø, purø rrømbøig marøbelø, pareelø, trurrigu yandø larrø gailø, treelø gøn. Nømbe chigurrin góben puskwai asamig góben, misagwan kweecha betamelø góben, kwayam lamelø góben, isatø may wamincha kegorrøsrkamelø góben, katøganun kaig martrab isumelø góben, trutø netsailø gøn. ³⁰Katøganuimburab chine wamincha mørøbelø, wam gusrupteelø, Tiuswane larrø tsaleelø, mørramguenga trømbøig wamabelø, purab nørreelø mørørai inchibelø, nømasiitø purab nørreelø misrøb waminchibelø, chigurrimbunø kaig maramigwane srøitø, srøitø isua wesrubelø, usri møskalan chigucha mørmeelø, ³¹larrø chugúi mørmeelø, chi martrab waminchendø ka wamdø waminchibelø, manrrøga latailø, mungucha lastima ashmeelø, treelø gøn. ³²Tru øyeeg marøbeløbe kwamig kørírai Tius treeg nebunrrai mara pasrigwan nømbe ashibelø gøbendø, katøgucha nømbe treegwan ka mariitø gønrrab gúindø, katøganelø treeg marene, ‘øyambe søldøwei maran’ chibelø gøn.

Tiusbe mayeelan maig maramigwan asha martrab pasrainrrun

2 ¹Inchawei treeg kóbene, au, ñibe chi guemesra góben ‘ashmíig kur’ tamibe chigagøn, ni mu gúingucha, ñi katøganun ‘øyeg, øyeeg marøbig køn’ chib pasrabiibe. Kaguende ñi katøganun ‘øyeg marøbig køn’ chib pasrappe, ñibe ñiasiitøwei kebeñib pasran. Pøs katøganun ñi ‘øyeg, øyeeg marøbig køn’, chib pasraptega ñigucha treetøwei marøb pasran. ²Inchawei nambe ashibelø guer, tru øyeeg marøbelane Tiusbe maig kørírabigwan treeg kørírai mara

basrøppe, tru newan ciertonig maig køben treeg marig kui. ³Au, ñi tru katøganelø treeg marøbelan ‘øyeeg, øyeeg marøbelø gøn’ chib pasraptoøga, ñigucha treetøwei marøb pasrøbendø, ñi isuppe, ¿Tius tru maig könrrabigwan treeg könrrai mara pasrigugurri chi indiimfig ñigan welulrrurmatirru? ⁴¿Kabe Tiuswei tru purø tab indig tøgagømburab tøgagúilanba, nø chindingucha tammayig kuigwanba, tammay munugubig, munugubig kuigwanba, truilan kashchab inchib pasrøtirru, Tiuswei tru purø tab indiibe ñui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai inchib pasrøben, trunun isua ashmøtø?

⁵Inchendø ñibe ke ñi isuigwandø martrab inchibikkurrimba, mas kaig marmønrrab ñui manrrau ñi isua mørmuikkurrimba, ñibe Tiuswei namig köbigwan nui sølgandø maig könrrabigwan asha maram gwalømwei ñuyasiitøwei tunbasrøb yan, Tiuswei tru maig könrrabigwan sølgandø asha marig kenamisram gwalømweyasig.

⁶Tiusbe møigwandøgucha nøm maig marig køben kanun ganun truburø nø maig tranamigwan treeg tranrrun. ⁷Managatig øsig kömigwan tranrrun Tiusbe, tru managuen elachimø, tabig marøbig marøb melaigu tru maya nuguen tab indigwanba, tabig kui asha tab indigwanba, managuen patsønrrabig kömígwanba labelane.

⁸Inchendø tru nøm maig isuppe, ke treegwandø gønrrai isua marøb, tru newan ciertonigwan møra marmøtø, tru sølgandø tabigwan møra marmeelaim bala attrun Tiuswei tru purø rrømbøig namig köbbiibe. ⁹Tru kaig marøbelaimbe muim balatøgucha purø rrømbøig chine nebui melamiba, ni mumayguen gómiig isui melamiba attrun, judíosmeranmerrig, trugurrimbe judíos kømø misaameran. ¹⁰Trune mønundøgucha tabig marøbelaimbe tru maya nuguen tab indiiba, tabig kui asha tab indiiba, chi isumgaig tab góbiiba könrrun nømuimbe, judíosmeranmerrig, trugurrimbe judíos kømø misaameran. ¹¹Kaguende Tiusbe muingatøgucha wamøtø, lata ashibig køn.

Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig

¹²Inchawei maig maramigwan martrai Moisés pørigwan chigarmera gua, mutøgucha kaig marøbeløbe tru maig maramigwan martrai pørigu asha mariilø gómuingucha, pinab pinamnummay amben, katø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan tøgarmera gua, kaig marøbeløbe, trube, tru nømui

pørig tøgagúítøwei maig kørnrrabigwan asha mariilø gønrrun. 13 Kaguende maig maramigwan martrai ørig maig tailan ka møratø amøña, Tiuswein gabyu sølgandø tabelø gønrrab gømøtø, tru maig maramigwan martrai Moisés ørig maig tailan møra marøbelø, truiløbeguende Tius tabig kørørømariilø gønrrun. 14 Pøs tru judíosmera gømeelø tru maig maramigwan martrai ørig chigarguen tru ørig maig martrain chibigwan nømbe ka trendø treeg marøb amøñippe, nømbe tru maig maramigwan martrai ørigwane chigamerabe gøbendø, nømui mariiløyu tru maig martrai karuigwane øri latailø gøbig køn nømashib. 15 Nømbe tru maig maramigwan martrai ørigwane nømui manrrau øri lataig tøgar gúin gúi kenamaran. Tru nømui isub kebachib pasrabiiibe nøm maig kuigwan eshkaben, tru nømui isubiibe, ‘ñibe kalø mara basran’ dain gúi, kabe ‘tabig mara basran’ dain gúi indan. 16 Inchen øyeebe tru móguelø nømui manrrau mu asiimíig nømuinetø tøgagúilan Cristo Jesúskurri Tius maig kørnrrabigwan asha marøb gwaløm treeg kørnrrun, Tiuswei tru tabig srø wamwan na wamindig maig køben.

Judíosmeraba, tru maig maramigwan martrai Moisés øriiba

17 Ñi, judío misag cha wamig, tru maig maramigwan martrai Moisés ørig maig chibig køben ñibe ke truigwandø guemenda basrøwa, ‘Tiusbe namunwei lawa wesrailø guer’ chib, ñi nuig misrøb móg inchib pasrab, 18 katø ñibe Tius maig martrai palai waigwan nebua ashib, katø tru purø tabigwane ñibe ‘tabigwein gøn’ chib, pasrab inchibig køn, kaguende ñibe tru Moisés ørigwan kusrenanig kua. 19 Ñibe tru chi ashmeelø kabgar latailan muba ambamigwan ‘nabe sí, pera ibig kurmab’ isua basrab, katø løstøyuelaimbe ñibe ‘tør gurmab’ isub, 20 katø, ‘chugúi mørmeelan maig kuigwan kusrenanøb, ureg latailan kusrenanøb inchibig kurmab’ isuinrrun, kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés ørigube nebua ashib kusreelanba, tru newan ciertonigwanba maig kuigwan newan trendailan ñibe tøgagua. 21 Ñi katøganelanguen kusrenanøbig købendø ɿñiasiitøweimbe kusrennrrab inchimøtirru? ‘Nilamig kømøn’ chib, ñi eshkab kusrenanendø, ɿñigan niløtirru? 22 Katø ‘itølulmumig køn’ chib, ñi waminchendø, ɿñigan itøluldirru? Ñibe taska mari tiusmeran larrø tsaliig købendø, trube, truilø pønrrai yau chi pønrrabigwane ɿñigan nila wesratirru? 23 Tru

maig maramigwan martrai Moisés pørigu ñibe truba nuig misrøb waminchib pasrøbendø, Ɂtru pørigwandøwei kalø marøb itøbunab pasraitøga, Tiuswane kaigwan lataig inchib ñigan maig købash marøb pasrøtirru? ²⁴Tiuswei wam maig pørig pasraimbala: “Ñimgurrindø judíos kømø misaamerabe Tiuswei munchiwan purø rrømbøig wamig køn” daig.

²⁵Pøs ñi circuncisionwan mara tøgagúibe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibigwan møra mareneguende, purugubwei indan. Inchendø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan ñi kalø marøb itøbunøbene, tru ñi circuncidawa pasrab taibe chi circuncidamuig lataitøwein gøn. ²⁶Inchawei tru circuncisionwan marmíikken tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maig chibigwan treeg marene Ɂcircuncidamíig kuingucha, Tiuswein gabyube nui misag kui asamig circuncidaweig kui lataitøwei kørrømarig kømuitarru? ²⁷Inchen tru judío gømø misag, asru tru circuncidamíig købendø, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig taigwan marøbiibe, ñi, judío, tru Moisés pørigwan tøgaig, katøgucha circuncidaweig købendø, tru pørigwan kalø marøb itøbunøbene, nø maig uniitøga ñune noguen ñi kalø marøptiig kui kørrømartrun.

²⁸Kan judío gømibe, ka palatø judío gønrrab gømøwei, asru ka palatø circuncidaweig kuikkurri judío gønrrab gømøwein gøn.

²⁹Treeg kømøtø, kan cierton judíobe nui umbugurri treeg køn. Katø tru circuncisiónwan Espíritu Santogurri manrrau marig køn, tru maig maramigu pøriiløgurrin gønrrab gømøtø. Inchen tru treeg møwane maya nuguen tabig wamindiibe móguelainukkurrin gømøtø, Tiusweinukkurri arrubig køn.

3 ¹Trube, treeg købene, Ɂkan judíoiimbe chiyutørrre mas tabig kerah kan judío gømíigwei lata? ɁKatø tru circuncision mariiibe chi burugub pasrah? ²Pøs, kan judío gømibe chiyutøgucha truba rruba tab gøn. Srøtøbe, Tiuswei wamwan nømunwei asha marøb tøgagønrraimab isua trana basrig købig køn. ³Pøs nøm móiløgøben Tiusba maig pønrramigwan treeg pønrrømuinkurrindø, Tius nø maig tabig kuigwane treeg kømønrrai mana rreeg martrab gø. ⁴iKah! mumaygucha chi treeg kønrraamøn. Treeg kømøtø, Tiusbe nø maig martrab taigwane isømø, treeg marøbig køn, misaabe mutøgucha isapteelø gúingucha. Tiuswei wamwan maig pørig pasraimbala:

“Ñi wamindiiløyu sölwan waminchibig kui asig könrrain gøn daig.

Katø ñun ‘øyeg, øyeg marøbig køn’ dainab pasraigu ñibe tab puraya webyan” daig.

⁵Inchen tru nam sølgandø tabig marmub pönrraibe Tius nø sølgandø tabig kuigwane masken tab nebua asig könrrai kenamarene, trube, ḷnambe chi chinrrab góh? ḷTru Tius nui namig købiitøga namun møra melønrrai marøppe, söl marmiig køptø, treeg mariig könrrab gó chindah? (Nabe iigwan trenchippe, móguelø maig isubelø góben, trumay isua rrenchar.) ⁶iKah! mumaygucha chi treeg könrraamøn. Trube, øyamay gúimbe ḷpirau maya misaameran tru maig könrrabigwan Tiusbe chincha asha martrab gó?

⁷Inchen tru nai isa wamindiibe Tiuswei newan ciertonigwane masken maya nuguen tabikken gönrrai marendøbe, trube ḷnané katøgucha chindimbarre kaig marøptiig kuig Mara górrømarah?

⁸Trube, øyah chinrrauta (tru móiløgøsrøn namuimburab trømbøig waminchib itø amrrubeløma namun ke øyeeg chib pönrrabelø gó marøbelø gó): “Kaigwan margin cha, tabig attraimbe”. Tru trenchibelane møra pönrrønrrai maramig sölwein gó.

Tabig sölwan marøbeløbe kanguen mu gaagøn

⁹Trube, treeg kóbene, ḷnam judíosmerabe katøguchi tabelø góbra chindah? iKah! mumaygucha chi treeg kómøn. Kaguende: “Judíosmeran lata, judíos kómeelan lata, kaibe mayeelanba nø garub tøga basran” cha. Yandø nambe: “Treeg kón” cha chab rrendaig kuig kón. ¹⁰Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala:

“Sølgandø tabiibe ni kan kandøguen mu gawei,

¹¹ maig kuigwan chi chibig kui mørtrabig muguen gawei,
Tiuswan isub lanrrabiibe muguen gawein gó cha.

¹² Mayeeløba peeburabgøba amba,
møtitøgucha chi martrabgaig kailø misrin gó cha.

Tabig marøbiibe muguen kaagøn cha,
ni kan kandøguen mu gaagøn cha.

¹³ Nømui mørrambe kan kwaig sørin rrabwan kura basri lataig kóben,
nømui niløtøgabe may wamincha, isa kegorrøsrkøbelø gó.
Nømui trikkalusyube ulmerai venenon muga latailø, treelø gó cha.

- 14** Katø nømui trigube kaig nebunrrai trømbø wamamibah, larrø busrkwanrraptiig wamamig møbgølig lataibatø netsailø gøn cha.
- 15** Nømbe kweechib, ani lushib luløb pønrramig srømmerabe unchaguen tøgar gøn cha.
- 16** Nømui amønailøbe purø isumdiig kørrømisra waramig kønrraimba, chugurringuen gømuelø isuig kørrømisra waramig kønrraimba, treeg marøbelø gøn cha.
- 17** Ambumay imay tab amønamigwane ashmø misaamerø gøn cha.
- 18** Nømbe Tiuswan kørig tøgagømigwane ni managuen isumeelø, treelø gøn” cha, trenchibig køn.
- 19** Pøs nambe ashibelø guer, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tru pørig maig chiben truigwan marøb melabelaimburab waminchibig kui, numeratøgucha chi chinhab gaima pønrramig kønrraimba, katø Tiuswei merrab pirau maya misaamerø kerriguba nømuø chi mariilan eshkab pønrramig kønrraimba. **20**Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben trunun marikkurri Tiuswei merrab chi kaig marmøig lataig munguen tabig kørrømarig kønrraamøn. Treeg kømøtø, tru pøriibe nambe kaig marøbelø gúi trunun kenamarøb pasran.

Kaigyugurri webambamibe isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúikkurrin gøn

- 21** Inchø møimbe tru chi kaig marmeelø lataig tabig kørrømisra pønrramig kønrrai marøbig Tiuswei yandø kenamisrin gøn, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiba chi asamikkaig, Tius maig karuigwan tru eshkabeløba, katø tru maig maramigwan martrai Moisés pøriguba, tru truigweimburab maig wamindig køben, treeg. **22**Iig tru chi kaig marmeelø lataig tabig kørrømisra pønrramig kønrrai mariig Tiusweimbe, isubigwan Jesucristoinug pasra pønrraikkurri arrubig køn mayeelø nun kørebelaime, mungucha nøørø marøb kandarøtø inchimø. **23**Kaguende mayeeløba kaig mara, Tiuswei tørguegwalmabigwane chincha nebumøn.
- 24**Incha tru chi kailø gómeelø lataig tabig pønrramig keta traniibe

Tius ka yandø tab indikkurri gøn, Cristo Jesúskurri Tiusweyelø gønrrai wesruilø gúikkurri. ²⁵Tiusbe Cristone kan animal gweecha tranøb lataitøwei marig køn, Cristoi ani lusinug nømui isubigwan pasrikkurri misag kaig mariilan Tius ulø baymumig kørnraai. Øyeeg marøppe, Tius nui tru sølgandø tabigwan ashchai kenamaran, kaguende tammay muniirabig køptø, tru merrabwan kaig mariilane chi ulø baymønrrab pesannawa. ²⁶Nøbe øyeeg marøppe, tru møi øyan gwaløm nui sølgandø tabigwan kenamartrab indig køn. Katø nøbe isubigwan Jesúsweinug pasrøbigwane chi kaig kømíig lataig tabig kørromisrtrai marøbig køn.

²⁷Trube, treeg kobene, ćchiyu móg inchib pønrrønrrerah? Pøs treeg indamibe yandø patsan. Trube, ćtrunune mumay martrai pasriitøga patsøga basrah? ćChigøben tabig mariiløtøga gønrrab gó chindah? Kah, treeg kømøtø, truibe isubigwan Cristoinug pasrtrai indiitøga patsøgan. ²⁸Pøs nambe øyamay gøn chibrren bønrrer, tru chi kaig kømíig lataig tabig pasramibe isubigwan Cristoinug pasra tøgagúikurri gøn cha, tru maig maramigwan martrai pørigu truilan mariiløgurrin gønrrab gó møtø.

²⁹ ćKabe Tiusbe judíosmerayasiitø Tius kørnraab gó chindah? ćNøbe judíos kømø misaameraingucha Tius kømuitarru? iPøs yamba treegwein gó munitarru! Judíos kømø misaameraingucha nøbe Tius køn. ³⁰Kaguende Tiusbe nøtø kandø gøn, isubigwan nuinug pasrikkurri judíosmera, tru asru circuncidawarmeran chi kailø gómeelø lataig tabig pønrramig marøb, katø judíos gómeelø, tru asru circuncidawa gómeelangucha nømui isubigwan nuinug pasrikkurri chi kaig gómeelø lataig tabig pønrramig marøb inchibig. ³¹Pøs treeg kobene, ćisubigwan Tiusweinug pasra tøgagúitøga tru maig maramigwan martrai pørigwane chigucha gómiig mara kørromartrautah? iKah! mumaygucha chi treeg kørnraamøn. Masken nambe tru maig maramigwan martrai pørigwane maig købiibe, treeg kørnraai inchib pønrrer.

Abraham isubigwan Tiusweinug pasrikkurri Tiuswei merrab chi kaig kømíig lataig kørromarig

4 ¹Treeg kobene, ćnam judíosmerai tru merrabsø namui kølli misag Abrahambe chi wetørraig køn, chinrrab? ²Pøs Abraham chigøben tabig mariitøga chi kaig kømíig lataig tabig pasramig kuig kuimbe, móg inchib waminchib pasramig købwæi

inchibruinrrun, inchendø Tiuswei merrab gømøtø. ³¿Tiuswei wamwan pørigube mandø chibig køh?: “Abrahambe Tiuswan køreben, treekkurri nune Tiusbe chi kaig kømøig lataig, tabig treeg asha pasrig køn” cha, trenchibig køn. ⁴Pøs møikkøben kan chigøben marenma, truburø traniibe keta rranig kømøtø, nui marimburø tranamigwan tranig, treeg køn. ⁵Inchen Tiusba tab pønrrønrrab chi marmuindøgucha, tru kaigwan chi kaig kømøig lataig tabig kørømarøb Tiuswan kørebene, tru nui isubigwan nuinug pasrigwane Tiusbe sølgandø tabig kui asan. ⁶Davidbe gatø treetøwein daig køn: “Maya nuguen tab gúig køn cha, kan móg nui tabig mariiløgurrin gømøtø, Tius ka yandø chi kaig kømøig lataig tabig treeg asha treeg kørømarinabigweimbe.” ⁷Øyah chib:

“Mayanguen tab gúilø gøn cha,
 kaig mariilan Tius nømun chigucha chi ulø baymønrrab
 pesannab,
 katø nømui kaig mariilan chi isua ashmø kasra
 kørømarinabelaimbe.

⁸Mayanguen tab gúig køn cha,
 Señor nui kaig marigwan trunun isua ashmøtø, Señor
 kagøbasinab móøbe.”

⁹Inchen iig tru mayanguen tab góbiibe
 ¿circuncidawarmeraindø gønrrab gó chindah, kabe
 circuncidameelaingucha gønrrab gó chindah? Pøs nambe
 trendaig kuig køn: “Abrahambe isubigwan Tiusweinuutø
 pasra tøgagúikkurri nune Tiusbe chi kaig kømøig lataig
 tabig treeg asha pasrig kuig køn” cha. ¹⁰Inchen ¿tru treeg
 mara kørømarøb urasbe nøbe maig uñen gúig køh? ¿Nøbe
 circuncidaweig køben gúig køh, kabe circuncidamøig srø góben
 gúig kø chindah? Nøbe circuncidaweig køben gømøtø, nøbe
 circuncidamøig srø góbenbatøsrøwei treeg kørømarig kuig
 køn. ¹¹Inchen Abrahambe tru isubigwan Tiusweinuutø pasra
 tøgagúikkurri chi kaig kømøig lataig tabig treeg asha kørømari
 wendøsrø, truigweimburab tru circuncisiónwane kan siñal, kan
 sello lataig utig køn. Treekkurri Abrahambe circuncidameelø
 mayeelø Tiuswan kørebelaimbe nøbe móskain gøn, nømgucha
 kaig kømeelø lataig tabig treeg asiilø gømøig kørørai. ¹²Katø
 Abrahambe tru circuncidailaingucha móskain gøn, tru treegwan
 ka mariitø gømøtø, tru namui móskai Abraham circuncidamøig

køppatøsrøwei nui isubigwan Tiusweinuutø tøga unigu
truwandøwei trappunabelaimbe.

**Tius nø martrab kørromisriibe isubigwan
nuinuutø tøgagúikkurri utønrrun**

¹³Kaguende Tius tru treeg trannrrab cha kørromisrigwan Abrahamwanba, nuinukkurri karrab misaameranba pirøwan ketig utønrrun chib urasbe, tru maig maramigwan martrai pøra wesruitøga tranmøtø, nø isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúigu chi kaig kømíig lataig nø treeg kuigu tranig køn. ¹⁴Kaguen tru keta trannrrab misrigwan utønrrabeløbe tru maig maramigwan martrai pørig maig taigwan marøbelø, truiløtø gúig kuimbe, trube, tru isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúibe chi tøgagømuinguénig køben, katø tru treeg trannrrab cha kørromisrikkucha ka treeg martrab taitø burebsruinrrun. ¹⁵Pøs kaguende tru maig maramigwan martrai pøriibe Tiuswei trømbøig namig købigwan tøgaig arrubig køn mørmeelaim balabe. Inchen tru maig maramigwan martrai pøra wesruig chiganuube, kalø marøb itubunab gómkuchcha chigagøn.

¹⁶Inchawei Tius tru treeg trannrrab cha kørromisriibe misaamera nømui isubigwan Tiusweinug pasrikkurri arrubig køn, truibe Tiuswei tru ka yandø ketig kønrrai. Incha tru Abrahamweinukkurri amrrub misaamerai mayeelaimba maig marigwane mu kønøgamgaig treeg marig kørromisrtrain gúig køn. Tru maig maramigwan martrai pørig maig taigwan marøbelaindø gómtø, tru isubigwan Tiusweinuutø pasrig Abraham tøgagúigwandøwei tøgarweimbe nømuinguucha kønrrai. Inchawei Abrahambe Tiusweimburabigu nam mayeelai móskain góen. ¹⁷Tiuswei wamyu maig chibig pørig pasraimbala: “Truba yambalø peesrøn, beesrø warønrrab misaamerai ñune móskain gónrørai marar” taig. Tru Abraham kørewa basraig Tiuswein gabyube Abrahambe namui móskain góben, tru Tiusbe kwailan øsiirangarub, chi marig kaabendø, chabguen marig pønrrai lataig wamabig, treeg Tius køn.

¹⁸Chi treeg kønrraitamab isua muniiramig chigagúingucha, Abrahambe kørewa, muniirab megaig køn. Treekkurri truba yambalø peesrøn, beesrø warønrrab misaamerai móskai misrig køn, Tius øyah taimbala: “Nuinukkurri karrab misaabe øyeeg

nørrø gønrrun” daig. ¹⁹Abrahambe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigube treeg kømuptinchaitamab nui asrwan isua, kullaaramuig køn, nøbe yandø kwai lataig kuinaindøgucha. Kaguende nøbe yandø cien años lutauig købig køn. Katø Saragucha ureg tøgagømibe kwai lataitøwein góbig køn. ²⁰Øyeeg køben Tius tru treeg martrab cha kørromisrigwane Abrahambe treeg kømuptinchaitamab isumuig køn. Treeg kømøtø, nui isubigwan nø Tiusweinuutø pasra tøgagúibe masken mur basrønrrai marig pasrøwa, Tiusweyasig maya nuguen tabig marøbig køn. ²¹Abrahambe treeg kørnrrab gúi newan isua basrabig køn, Tius treeg martrab cha kørromisrigwane maramburab maramigwan tøga Tius kui. ²²Incha nui isubigwan Tiusweinug pasrikkurri Tiusbe Abrahamwane chi kaig kømíig lataig tabig kui asha utig køn.

²³Inchen tru: “Chi kaig kømíig lataig tabig kui asha utig køn” cha pøriibe Abrahamweyasiitø gømøtø, ²⁴namuyasikkucha tøga børa basrig køn, tru nam chi kaig kømeelø lataig tabig kui asha Tius utilø gønrrabelaimbe, tru namui Señor Jesucriston kwailai utugurri katøle øsiirangarub Tiuswan nam kørebelaime. ²⁵Cristobe namui kaig mariilaimburø kwanrrai tranig kua, katø nune gatøle øsiirangaruig køn, Tius namun chi kaig kømeelø lataig tab gúi asiilø gønrrai.

Kaig marig chigar gønrrai yandø tabig kørromarig

5 ¹Inchawei isubigwan Cristoinug pasra bønrraikurri chi kailø gømeelø lataig tabig pønrramig kua, Tiusba chi isumgaig tab pønrramigwan tøgaguer, Señor Jesucristogurri. ²Pøs katø nambe nøgurri namui isubigwan nuinuutø pasriitøga øyeeg tru ka yandø tabig tranigu kebambla, truyu pønrrøwa, Tiuswei tørguegwalmabigwan namgucha tøgagønrrab, treegwan isua muniirab tab gúi mørøb pønrrer. ³Incha øyeetø gømøtø, namun chigøben isumdiig nebuben, katø nambe mayanguen tab gúi kasraarabelø guer, kaguen tru chigøben isumdiig nebui pønrramig arrubiibe maig kuingucha tammay melam gusremig arruben, ⁴tru maig kuingucha melabig melaigugurri arrubiibe, chine pub arrubigu chi gømui lataig pønrrabelø góbig arruben, tru treeg chi gømui lataig pønrrabelø góbig arrubiibe, tru tøgagømigwane yandø tøgaguen bønrrermab isua bønrramig arrubig kui isubelø

gúig kóppé. ⁵Inchen nam tru tøgaguermab isua munig melaibe, treeg kómpuntincha namun ka isuindø bønrramig kónrrai kórrømartrabig kómøn. Kaguende Tiusbe namui manrrøwan nui undag kóbiitøga netsögana basrig kón, Espíritu Santon namun tøgagónrrai tranikkurri.

⁶Pøs nambe chigucha chi martrabgailø bønrrøben, Cristobe kailayasig kwaig kón, yandø ke treeg maramig puben. ⁷Tabig sølgandø uñib móweimburø kan mugøben nø purøbasramisra kwanrrab indamibe purø murig kón, ke kan larrø tabig marøb móweimburøgan pøs kan mube nø purøbasramisra kwanrrab pasramisrøbwei inchibsuitarru góben. ⁸Trune Tiusbe nui undag kóbig namuyasig tøgagúigwan øyeeg marigu kenamaran, nam kaig marøbelø góbenbatørsøwei, Cristo namuimburø nø purøbasramisra kwaigu. ⁹Møimbe yandø Señor Jesúscristoi ani lusiitøga nam chi kaig kómeelø lataig tabig pønrraig kóppe, møimbeguende Tiuswei trømbøig namig kóbig namuim bala attrabig pasrabigwan Cristogurri treeg pumónrrai mariilø gómonrrun. ¹⁰Pøs nam Tiuswan ashig kómui inchib pønrrab urassrøweinguen, nui Nusrkai kwaikkurri Tiusba tammay tabig kórrømisra pønrramig kónrrai mariilø gúig kóppe, møimbeguende, yandø nam nøba tabig kórrømisra pønrrønrrai mariiløbe, nambe kaigyugurri wesrailø gómonrrun Nusrkai øsig kuikkurri. ¹¹Incha gatø iitø gómotø, nambe Tiusweinug maya nuguen kasrag bønrrer namui Señor Jesucristogurri. Pøs nøgurri nambe Tiusba tru tammay tabig kórrømisra pønrramigwan møimbe utig kuig kón.

Adánweiwanba, Cristoiwanba waminchibig

¹²Pøs kaig mariima kan mókkurrindø yu pirau kebarruben, kwamibe tru kaig marikkurri arrig kóbene, øyeetøwei tru kwamibe maya misagwan puraarrub arrig kón, kaguende mayeeløba kaig marig kua. ¹³Tru maig maramigwan martrai pørig chigaabenbatøwei, kaig mariibe yu piraube pasrabguen indig kón. Inchendø tru maig maramigwan martrai pørig kaabene, kaig marigwangucha chi isua asamig kaabig kón. ¹⁴Treeg kuindøgucha, tru kwamibe Adán tsub urassrøngurri Moiséskatig mayeelaim bala basrøben, mayeelanba kwamig arrig kón, Tius karua basrigwan kalø marøb itøbunab Adán mari lataitøwei marigwan marmeelaim

balaguen. Adánbe tru wendau attrabigweimbe tre lataitøwein gúig køn.

¹⁵Inchendø Tius nø keta traniiba, tru karua pasrigwan Adán kaig marøb itøbuniibabe treetøwein gømøtø, peg køn. Kaguende Tius karua basrigwan kan móg kalø marøb itøbunikkurrindø misag truba nørrø kwamima gúibe, treetøguen gømø, Tiuswei tru ka yandø tab indiibe misag nørrø bønrrabelaim bala arrumburab arrig køn, tru Jesucristo kan møweinukkurrindø ka yandø keta tranig arrubig. ¹⁶Inchagucha Tius tru keta traniibe, tru kan móøtø kaig marigugurri arrubig lataig kømøtø gøn. Kaguende tru kaig marimburø maig kørnrrabigwan asha mariilø bønrramig arrubiibe, kanbalø kalø marikkurrindø arrua, misagwan kailø gúi kørnrramara pønsrailø gømigwan tøgaig arrig køn. Trune Tius tru ketiibe móguelø purø nørrø kalø mara bønrrøben, treekkurri arrua, Tiuswein gabyu nam chi kaig kømeelø lataig tabig pønrramig kørnrrai mariilø gømigwan tøgaig arrig køn. ¹⁷Pøs Tius tru karua basrigwan kan móg, nøtø kaig marøb itøbunikkurrindø maya misagweim bala tru kwamig nø garub pasrønrraima, tru kan móøtø øyeeg mariibe, treetøguen gømøtø, tru Jesucristo, nø kan mókkurrindø nøm øsig kuigube chigurrimbunø arrubigwan nøm kanawa puraambub amrrun, tru Tiuswei nørrø ka yandø tab indigwanba, tru chi kaig kømøig lataig kømøig ketigwanba Tius tranig utabelø.

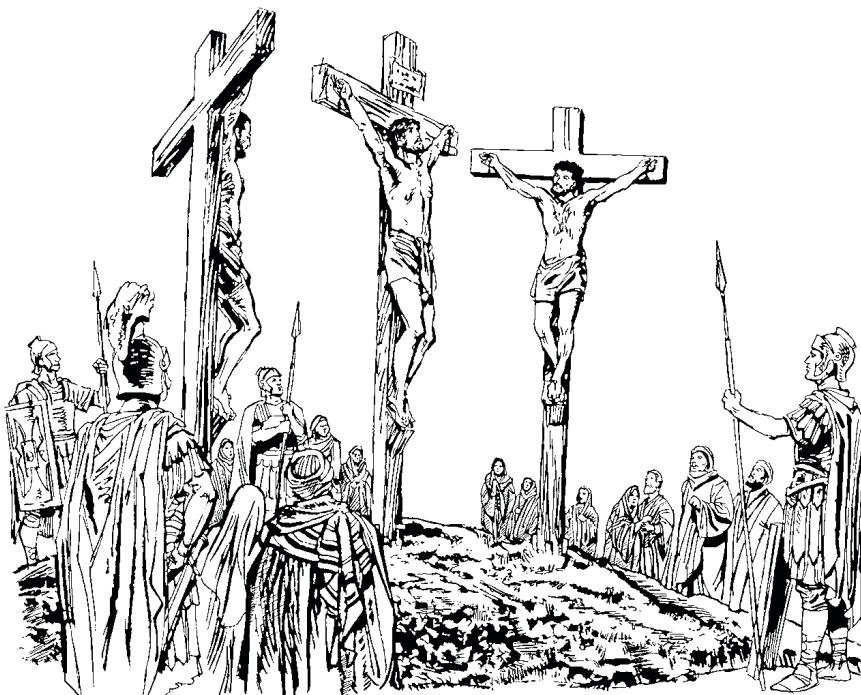
¹⁸Pøs Tius karua basrigwan kan móg kanbalø kaig marøb itøbunikkurrindø maya misaameran møra pønrrønrrai pønsrailø gømima gúibe, katø treetøwei kan móg kanbalø sølgandø tabig mariitøgatø maya misaameran tru chi kaig kømeelø lataig tabig kørnrramisramigwan maran, truibe nømuyasig øsig kømøgwan tøgaig arrubig. ¹⁹Kaguende kan móøtø maig karuigwan møra marmuikkurrindø misaamera truba nørrø kaig marøbelø gønrrai mara kørnrramariibe, katø treetøwei kan móøtø tru maig karuigwan møra mariibe truba nørrø chigucha chi kaig kømeelø lataig tabig kørnrramariilø gønrrun.

²⁰Tru maig maramigwan martrai pøriibe tabigwane tabig kui ashchaimba, kaig marigwane kaig kui ashchaimba asøskønrrab kebarrubene, tru kaig marøb itøbunab gømibe masken nurab larrøbitsig køn. Tru kaig marig mas larrøbichib nurabene, Tiuswei tru ka yandø tab indiibe treetøguen gømø, purab nuikken

nurab larrøbitsig kón. ²¹Inchawei tru kaig mariibe misagwan Tiusweinukkurri tarømara, kwamigumay srua ib truig kerriguwan nø garub pasrab lataitøwei, tru ka yandø tab indikkucha tru sølgандø tabig mariitøga kerriguwan nø garub pasrønrrain gúig kón, managatig øsig kømigwan tøgaig Jesucristo namui Señorgurri.

Kaig marøb melaigugurri yandø wesrailø

6 ¹Trube, treeg kóbene, ñemandø chinrrab? ²Tiuswei tru ka yandø tab indig mas nurab larrøbichib attraimbe, trube, kabe kaig maramigwan marøbig martrab góh? ³iKah! mumaygucha chi treeg kónrraamøn. Kaguende nam kaig maramigweimburappe yandø kwailøbe tru kaig maramigu gatögucha chincha øsig bønrrønrrab. ³¿Kabe ñimbe ashmeelø gótilru, nam mayeelø Cristo Jesúswei munchiyu piu umbu ulsrøbeløbe, tru nø kwaigu namgucha nøba kanguegøtø nø gwab lataitøwei mara bønrrain gúi? ⁴Kaguende nambe piu umbu ulsraitøga nøba kanguegøtø sori latailø gúig kón,

Romanos 6,3

nø kwaigu namgucha kwanrrab, Møskawei tørguegwalmabiitøga kwabelai utugurri Cristo gatøle øsiirawa kurrab lataitøwei, namgucha katøgan srøig peemay øsig amønamigwan tøgagønrrab.

⁵Cristo kwaiguma trakkandø kanbalatø nam nøba pønrrain guabe, treetøwei nø øsiirawa kurrigugucha nambe øsiirawa pønrramig kørnrun. ⁶Kaguende nambe ashibelø guer, tru nam trendø kaigwan tøga gal-laig tru køllig namui umbu pasrabigwane Criston tru kurusyu mesrøben, tøga mesrøb lataig marigwan, tru namui umbu kaig martrai isungarubigwan pinisaig kørnrai, nam kaig maramigutø melabig melamig kørnrai. ⁷Kaguende yandø kwabiibe, treeg kaig marøb megamigugurrimbe treeg marmønrrab webya basran. ⁸Pøs namgucha Cristoba kanguiegøtø kwab lataitøwei marabe, katø nøba øsig burramigwangucha purramig kørnrab gúi isua børner. ⁹Kaguende nambe ashibelø guer, Cristobe kwabelai utugurri katøle øsiirawa, yandø kurrikkurrimbe katøbe yandø mana kwamønrrabig køben, tru kwangarub pasrabiibe yandø nune katøbe chigucha martrab gaimanrrab gúi. ¹⁰Cristobe kwappe, tru kaig marigweimburab kan bijitø managatigweyasig kwawa, katø møi øsig wappe, Tiusweyasig øsig wan. ¹¹Inchawei treetøwei ñimbe kaig maramigweimburappe yandø kaig marmønrrab kwailø guermab isua børnray. Inchendø Tiusweyasiibe Cristo Jesúsba kanbalatø pønrraikkurri øsiguelø guermab isuague.

¹²Trube, treeg købene, tru kaig maringarub pasrabig tru ñimui patsønrrab asru nø garub pasrønrrain gømøtø gúig, tru kaig marøg købig arrubigwan ñim tru gúindø maramig kørnrai. ¹³Katø ñimui asru tasiimera, srøbmera, øyeelø chine tøgagúilan kaig maramigweyasig trannrrab inchib pønrrømøtay. Treeg kørøtø, masken ñimbe kwailø latailø gua, katøle øsiirawa latailøsun Tiusweyasig trannrrab inchib, ñimui asru chi pønrrabigwane trurrawa sølgandø tabig marøb gømigweyasig trannrrab inday. ¹⁴Pøs tru kaig mariibe ñimune yandø nø garub pasrømønrrun. Kaguende yandø ñimbe tru maig maramigwan martrai pørig truig karuig melømøtø, Tius nø ka yandø tab indig truig karuin børnran.

**Møimbe yandø kaigwan gømø, tabig
maramigwan marøb melabelø.**

¹⁵¿Trube, treeg købene, mandø inchab? ¿Tru maig maramigwan martrai pørig truig karuig melømøtø, Tiuswei tru ka yandø tab indig

karuig pønrraig køppe, kabe kaigwan marøb gønrrab gøh? iKah! mumaygucha chi treeg kørnraamøn. ¹⁶¿Ashmeelø gøtirru, ñimma mungøben nø maig karuben treeg karui mørøb melørrumøn cha melamisrabe, nø maig karuben ñim møra marøb melai møwaimbe nø karuindiig melamig købig kuin güi? Pøs, tru kaig maramig nø garub tøga basraibe kwamigumay srua iben, Tius maig karuigwan møra marig truig karub tøga basraibe Tiusba tab pønrramigumay srua ibig køn. ¹⁷Inchendø Tiuswan mayanguen ungwa, ungwa chinrrab. Pøs ñimbe merrappe tru kaig marig karuindø melabelø guagucha, tru tabig kusrenanigwan ñim maig utig køben, treeg marøb gømigu pønrramisra, ñimui manrraugurri newan isua treegwan møra marig køn. ¹⁸Ñimbe kaig marigugurri yandø wesrailø gua, møimbe ñimbe tru sølgandø tabigweyasig karuindø melønrrabelø misrin gøn.

¹⁹Nabe waminchippe, misaamera wamindimay waminchar, kaguen ñim misaamera güig køppe, isuigu kullaguelø güimba. Pøs tru merrabwanma ñimui asru tasiimera, srøbméra øyeelø chine tøgagúilan køsøngønrraptiigweyasig treegwandø, treegwandø gatøguchinguen, gatøguchinguen trømbøig marøb gømima güibe. Møimbe treetøwei ñimui asru chine pønrrabigwan tru sølgandø tabig marøb gømigweyasig treegwandø marøb gømig trannrrab inday, ñimuyasiitøwei Tiusweindø tarømarig pønrramig kørnrai.

²⁰Pøs tru ñim kaig maramigu trutø rrutø marøb gøb urasma tru sølgandø tabig maramig ñimun truig nø garuimig amøñibelø güig køn. ²¹¿Inchen tru kaig marigugurrimbe tabiibe chi wesrawa bønrrøgue? Møi yambalasrømbe ñimune køríkken güim bønrramitø gøn. Pøs truibe srabebe ka kwamitøwei srua arrubig køn. ²²Trune møimbe ñimun kaig marøb melaigugurri yandø wesrailø, Tius karuindø melabelø misrikurrimbe, Tiusweyasiitø tarømarig bønrramig tøgagøn. Inchen truikkurri arrubiibe tru managatig øsig kømig, truig køn. ²³Kaguende kaig mariibe tru kaigwan marimburø nø tranøppø, kwamigwane rranan. Trune Tius keta rraniibe managatig øsig kømig, truig køn, namui Señor Jesucristoba kanbalatø pønrraigu.

Kasharawarmera maig køben, treetøwein gøn cha wamindig

7 ¹Nai nunelø, tru maig maramigwan martrai karuigwan ashibelan nabe waminchar. ¿Ñimbe ashmeelø gøtirru, tru maig maramigwan martrai karuibe kan møwane øsig unamnegatiitø nø

tøga basrabig kui? ²Kaguen kan kasharawa ishuwanma tru maig maramigwan martrai pasriibe keeba nøørø gønrrain gømø, kandø mara tøgagøn keg øsig wamnegatiibe. Inchendø yandø keg kwabene, tru pørig nui keeba nøørø gønrrain gømø, mara kørrømarig købigwane nøbe yandø truburappe chi asamikkaig kørrømisran.

³Inchawei keg øsig wamne, katøgan møøba kasharabene, truigwane 'kewan itøluløptø ishug køn' cha, nune treeg wamig kørrømisrtrun. Inchen nui keg kwabeneguende, tru maig maramigwan pasrig nui keeba nøørø gønrrain gømø, kørrømarig købigwane, yandø nøbe truburappe, chi asamikkaig kørrømisran. Katøgan møøba ya, kasharaingucha, yandø kewan itøluløptø ishug kørnraamøn.

⁴Katø treetøwei ñim, nai nuneløgucha, Cristoi asruelø gúikkurri tru maig maramigwan martrai pørigweimburappe ñimbe yandø kwai latailø kørrømisrig kuig køn, tru katøganwei misra pønrrønrrab, Cristo tru kwailai utugurri øsiirabigwei, nam øyamay Tiusweyasig tabig marøbelø gønrrab. ⁵Kaguende trendø kaig marøb asr namun nø garuim bønrrab urasbe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu kaigwan marmønrrai tru mera basriibe namune kaigwan martrab isunrrai masken kiagrasønanen, tru kaig marøg købiibe namui asru marøb pasrabig køn, namun øyamay kwamigumay srua inrrabigweyasig marøbelø gønrrai marøb. ⁶Inchendø møimbe tru Moisés pørig nø garub tøgagúigweimburappe nambe yandø kwaikkurri, nambe truigweimburappe chi asamikkar gørrømisrig køn, Espíritu Santoinug peemay øsig kømig srøizhigu nam Tiusweyasig marøb melamig kørnraai, tru maig maramigwan martrai merrabsrø køllin børigu gømøtø.

Tabigwan martrab inchen kaigwan martrai inchibig namui umbu pasrabig

⁷¿Trube, treeg købene, mandø chinrrab? ¿Tru maig maramigwan martrai pøriibe kaig marøbig kørnraab gó chindah? ¡Kah! mumaygucha chi treeg kørnraamøn. Kaguende tru martrai pørig kømuimbe, kaig mariibe maig købig kuin gúi nabe nebua ashmubsrubrainrrun. Pøs tru maig maramigwan martrai pørig: "Mendaigweiwane chull asamig kømøn" cha, trenchimuig kuimbe, trube, tru mendaigweiwan chull asamibe kalø góbig kuig nabe nebua ashmubsrubrainrrun. ⁸Inchen kaig maramibe

tru øyeeg marmønrrai karua basrinug nø guelula, basramisra, nane chigurrimbunø chull ashib pasramig kørnraai nane masken isunrrai kiagasrønanig køn. Kaguende tru maig maramigwan martrai pørig chi gaabene, tru kaig mariibe chi martrabgaig, kwaig lataig køn. ⁹Tru maig maramigwan martrai pørig maig maringaruigwan merrabsrø chigaig køppatøbe, nabe øsiguig købig kur. Inchen tru maig maramigwan martrai pasrig arrubene, tru kaig maramibe nainuube ke øsiirab lata inchen, nabe kwai lataig kørrømisrinabig køn. ¹⁰Pøs tru maig maramigwan martrai pøriibe tru øsig kømigumay pera inrrabig kuig købendøbe, nane masken kwamikken gørnraai marøptinndan. ¹¹Inchen kaig maramibe tru maig maramigwan martrai pasrinug nø guelula, basramisra, nane purø may guebenøsrka, tru karua basriitøga nane kwaig lataig mara, Tiusweinukkurri tarømartan.

¹²Inchawei tru maig maramigwan martrai pøriibe newan tabig køben, katø tru martrai karua pasriibe newan tabig, sølgandø maig maramigwan marøbig, tabig køn. ¹³¿Trube, tru treeg tabig købendøbe nane kwamig kørnraai marøb pasra chindah? iKah! mumaygucha chi treeg kømøn. Treeg kømøtø, tru kaig mariibe tru tabig martrai pørigwan nø merrarrawa marøb pasraitøga nane kwanrrai mara, øyamay kaig mariibe kaig marigwein góbig kuin gúi ashchai kenamarig køn. Inchen tru maig maramigwan martrai pasriibe tru kaig marigwane newan kaig købig kui kenamaran.

Møøbe kullaguig køn

¹⁴Pøs tru maig maramigwan martrai pøriibe Tiuswei newan tabigweimburabigwan nambe asamig køben, trune nabe asr mumay srua iben treeg kuinawa, trumay isumøtø, kaig marigu trunundø, rrunundø marøb meganrrai yani lataig kur. ¹⁵Pøs natøweinguen na marøb pasraigwane ni mandø góinguen mørmuinatan. Kaguende na marinrrabna indigwane marmubendø, tru tsalø gómdiig na marmønrrab isuigwane, trube, marøpto marinabig køn. ¹⁶Pøs tru nai isub kebachibigu kalø gó ui mørrendø, na trunun marøpto marinaig købene, trube, tru maig maramigwan martrai pøriibe chi kaig kømøtø, nabe truigwane tabig kui asha basrar. ¹⁷Pøs treeg købene, tru treeg kaig marigwane yandø narre marøb pasrømøtø, tru nainug kaig martrai inchib pasrabig, truirre marøb pasran. ¹⁸Pøs Tiusba gómfíbe trendø na kaig kuinaigube

chigucha tabiibe pasrømuin góí ashar nabe. Kaguende tabigwan nabe martrappe isuinabendø, truigwane martrappe kaimainatan.

¹⁹Pøs tru na mariibe tru tabig martrab isuigwan marmøtø, tru kaigwan marmønrrurmab isuigwane marøptø marinatan.

²⁰Inchawei tru na marmuinrrabna indigwan na mariibe, narre marig kømøtø, nainug kaig martrai inchib pasrabig, truirre marøb pasran.

²¹Inchawei nainug kaig martrai inchib pasrabig købig kuin góí nebua ashar, nabe tabigwan martrab indingucha, tru kaig maramibe nainuube nømerrig, nømerrig basrabig kuin góí.

²²Kaguende nabe nai umbube truba rruba tab góí mørøb kasraarar tru maig maramigwan martrai Tius pasrigu kaigwane marmub, tabigwane marøb indamigwan nebua asha. ²³Inchendø nai asru tasiimera, srøbmera øyeeg chine pønrrabigu øyeegwan martrai inchibig katøgan nuin góí nainug kaig maringarub pasrabig kuin góí ashar, tru nai turtrawa isuigu maringarub pasrabig tabig karuigwane marmønrraingøba inchib pasrabiiba kwayab, tru nai asru chine pønrrabigu kaig maringarub pasrabig, truig køn, tru nan ilørka meganrrai nø merrarrawa srua ibig.

²⁴¡Karrengucha góita kan na waachawane! ¿I tru kaig maringarub pasrabig kwamigumay srua ibigugurrimbe nane mu wesranrrerah? ²⁵¡Pøs Tiuswan mayanguen ungwa, ungwa char, namui Señor Jesucristogurri nan wesranrrab góí! Inchawei natøweinguen nai turyu isuitøgabe Tius martrai karua pasrigu isub megainabendø, tru na trendø kaig kuinaitøgabe kaig martrai karua basrigu marøb megainatan.

**Tiuswei Espíritu maig kørnrrain góben amøñibeløbe
yandø tabigu webamba bønrran.**

8 ¹Inchawei møimbe Cristo Jesúsba kanbalatø pønrrabelaimbe møra melønrrai maramibe yandø chigaagøn. ²Kaguende Espíritu tru martrai karua pasrig øsig kømig Cristo Jesúsweinug pasrabiibe, tru kaig marøbig kørnrrai indamba, kwamig kørnrrai indamba tru martrai karua pasrig treeg inchibigugurri nane wesruig køn. ³Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe truburab martrab gaimaigwan Tiusbe marig køn, pøs tru pøriibe yandø truburab martrabgaig køben, tru namui trendø kaig kuinaigu truikkurri. Inchen Tiusbe nui trag Nusrkai

managuen kaig marmíigwan kan kaig marøb móø kui lataig, kaig mariilaimburø kwanrrai øra, øyamay tru kaig marøb góømig namuinug maringarub pasrabigwane chinchaingaig kóørrømara basran, ⁴tru maig maramigwan martrai pørigu sølgandø maig marøb góømigwan karuilø namuinug marig kóørrømisrtrai, tru namui trendø kaig kuinaigu marøb amønainug kóømøtø, tru Espíritu Santo maig kónrrain góben marøb amøñibelinug.

⁵Tru trendø kaig kuinaigu treegwan marøb amøñibeløbe, ka truburabigwandø isuben, trune tru Espíritu Santo maig amøñinrrai inchén treegwan marøb amøñibeløbe, Espíritu Santoimburabigwan isubelø gøn. ⁶Inchen tru trendø kaig kuinaigu isub pasraibe Tiuswan tarømisra, kwaig lataig pasraig, treeg kóben, trune Espíritu Santo maig kónrrain góben treegwan isub pasraibe srøig øsig kómba, Tiusba chi isumgaig tab gómba, treeg kón. ⁷Pøs tru trendø kaig kuinaigu treeg isub tøga basraibe Tiuswan tsalø isub pasran, kaguende Tiuswei tru maig maramigwan martrai karuilan móra martrab inchimøwei, katø truilan martrab gaimabwei indig kua. ⁸Incha tru trendø kaig kuinaigu isubig maig karuben treegwan móra marøb amøñibeløbe, Tiuswane tab gúi wanrrai martrab gaiman.

⁹Inchen ñimbe tru ñimui trendø kaig kuinaigu isubig maig karuben treegwan móra marøb amøñibelø góømøtø, Espíritu Santo maig amøñinrrain garuben treeg amøñibelø gøn. Treetøgucha Tiuswei Espíritu ñimuinug pasrøbene góørrun. Pøs móikkøben Cristoi Espíritun chigaibe, Cristoin góømøn. ¹⁰Inchendø Cristo ñimuinug pasraikkurrimbe asrbe kaig mariiløgurri kwamig kuindøgucha, Tius nøba ñimun kaig marmeelø lataig tabig kóørrømara pønsraikkurri, ñimui espíritube øsig basran. ¹¹Inchen Tiuswei Espíritu Jesúswan kwailai utugurri katøle øsiirangarubig ñimuinug pasrøbene, Criston kwailai utugurri tru katøle kusrubiibe ñimui ka pinørrab asrmerangucha tru nui Espíritu Santo ñimuinug pasrabiitøga øsig kóømigwan tranrrun.

¹²Inchawei, nai nunelø, nambe uløbe bønrrøbendø, tru trendø kaig kuinaigu tru kaig maramigwan uløgucha bønrrømer, truig maig marøg kuinchen marøb pønrrønrrab, ¹³kaguende tru trendø kaig kuinaigu isubig maig karuben treegwan marøb amøñabe, ñimbe kwanrrun Tius malø asamikkaig. Inchendø tru ñim asru kaig marøb tøga bønrraigwan Espíritu Santotøga

kwai lataig kørnrai kørørmarabe, ñimbe managatig Tiusba øsig kørnrun.

¹⁴Mayeeløba Tiuswei Espíritu maig amøñinrrain góben truwan ambubeløbe Tiuswei ureemera gøn. ¹⁵Pøs ñim Espíritu Santon utiibe ke larrø gwaarøsra srua gúilø lataig kørig kuindø katøle treeg melønrrai marøbigwan uta bønrrømøtø, kan trag ureemera lataig kørnrai marøb Espíritu Santon utig køn. Incha nambe nøgurri Tiuswan: “Abba, nai Møskain” chib wamabelø guer.

¹⁶Inchen tru Espíritu Santotøwei namui espíritune eshkabig køn, nambe Tiuswei ureemera gúi. ¹⁷Trube, nam nui ureemera gúig køppe, nø keta tranamig tøgagúigwangucha utønrrabelø guer, Tius tru keta tranamigwan nam utønrrabelø gób, katø Cristo utigwan namgucha kanguelarrøtø utønrrabelø góbgue. Pøs ka yandø gómos, cierton nun chine nebuinab megaigwan namgucha chine puraambub meløwabe gøn, nøba kanbalatø tørguegwalmabiisrø purramig kørnraimbe.

Tru purø tabig wendøsrø attrabig

¹⁸Pøs moin gwaløm nam chine kaig nebuinab melaibe tru tørguegwalmabig namun kenamarig kørnrrabiibabe, ni kan ‘oyeeg kørn’ cha waminchibguen wamindamgaig purø nuig kørn. ¹⁹Tius chigurrimbunø Mara pønsrailøbe truba rruba ashig kui muniirab gøn Tiuswei ureemera tørguegwalmabelø kenamisramigwan.

²⁰Kaguende tru chigurrimbunø Mara pønsrailøbe øyeeg mumayguen tab pumuig pønrramig kørnrain gúig kørn, nøm treeg pønrrønrrab indikkurrin gómotø, Tius nø trendø treeg kørnrai marikkurri. Inchendø treetø górrømisrtrain gómotø muniiramigwan tøgaig marig kua, ²¹tru chigurrimbunø Mara pønsrailøtøweinguen minchib trerab inrrai marigugurri mas treramønrrai wesrailø gønrrun, tru Tiuswei ureemera purø nuig purø tabigu webamba pønrraigu truiløgucha pønsrailø gønrrab.

²²Pøs tru chigurrimbunø Mara pønsrailøbe moin gwalømgatig kan ishuumisag unø tammisrtrab truba rruba mullib puskwai inchib lataig indi aser. ²³Pøs tru treeg tab gómuí pønrrappe, tru chigurrimbunø Mara pønsrailø truiløtø gómotø, Espíritu Santon namun pølbasra tranigwan uta tøgarmera namdøweinguen namui umbu truba rruba mullib puskwai inchib lataitøweim bønrrer, Tius tru namun nui trag ureg lataig mariilø gómgewan

truba rruba muniirab, tru namui pirau asrmeran kaigyugurri wesruilø gómgwan. ²⁴Kaguende treeg kónrraitamab isua muniirab melaigu kaigyugurri wesrailø bónrrer. Pøs tru nam muniirab melaigwan nam chab ashaguen bónrraimbe, trube, tru muniirab melamigwane chinchab muniiramubsruinrrun. ¿Kaguen yandø chab ashaguen pónrraigwane chiwan muniiraiasamørra? ²⁵Inchen nam chi nebua asimíigwan ke tøgagønrrurmab isua muniirab meløwabe, munig melabiitø munig meler.

²⁶Katø treetøwei Espíritu Santobe namui kullag kuigu purugubig kón. Pøs nambe Tiusba wamindigu chi wamindam gúinguen mórmuben, Espíritube namuimburø nø purøbasramisra miappe, wamdøgabe ni mandø chibguen miangailan truba rruba nu israb miabig kón. ²⁷Inchen Tius namui manrrømeran maig kótashchab umbusrøngue tab ashibiibe, Espíritu Santo nø maig isua basraigwan ashibig kón. Kaguende Espíritube Tius maig kónrrain góben, trumay Tiuswei misaamerai purøwaminchib miabig kón.

Tius namun kaigyugurri wesranrrab øyeeg marig

²⁸Tiuswan undaguelaimbe chítøgucha pub arrubiibe tabguen gónrrai Tiusbe treeg marøbig kui nambe ashibelø guer, tru nø martrab isua tøgagúig truig maig køben trumay treeg wamiilaimbe. ²⁹Tius tru manasrøwei nø asiilane manasrøwei kanmaytø lawa wesrabiicha wesraig kuig kón, nui Nusrkai maig køben, treeløtøwei misrtrai, Nusrkaimbe truba nørrø nunelø mayeelai utu nømerrig kónrrai. ³⁰Incha tru manasrøwei kanmaytø treelø gónrrai lawa wesrailane gatø nøbe nui misaamera misrtrai wama, katø tru nø wamiilane chi kaig kómeelø lataig tabig pónrrønrrai mara, tru treeg tabelø gónrrai kórrømariilane nui tørguegwalmabigugucha tøgatø pónrrønrrai marig kón.

³¹¿Trube, iibe øyeeg kóbene, nambe mandø chinrrab góh? Tiusbe namuingatø basrøbene ñamune mugøben sòtøbasramisrøb gurringucha, chigúin gónrrautah? ³²Tiusbe nui trag Nusrkawanguen namun tranmønrrab inchimøtø, nam mayeelayasig kwanrraima traniibe, ñchigurrimbunø tranamburab namun tranamigwangucha tranmønrraitarru, Nusrkaimba guegøtø? ³³¿Tius nø lawa wesruilane mu gúi ‘øyeeg, øyeeg kaig marøbelø góñ’ chinrrautah? Pøs, chi kaig kómeelø lataig tabig pønsrøbiibe, Tius, nø góñ. ³⁴Trube, ñkaigyu pónrrønrrai, mu pønsrønrraitama

chindah? Pøs Cristo Jesúsbe mana rreeg martrab gó. Kaguende nøbe kwawa, katø trutø gómetø, nøbe katøle øsiirawa, Tiuswei kusrmaygatø wan, katø namuyasig purøwaminchib. ³⁵ ¿Cristoi undag købigugurri namune mu gúi tarømartrab gó? ¿Chine isui melamig pub arrubiiteh, kabe chigøben murig pui melamig arrubiiteh, kabe kaig indinab melamig arrubiiteh, kabe mamig kaagøbig parø arrubiiteh, kabe asru kemig chigucha kaagøb arrubiiteh, kabe chigøben kørig kømdiig pub arrubiiteh, kabe kweecha betiilø gómgig arrubiiteh? ³⁶Pøs Tiuswei wamwan pøriguma trenchibig køn:

“Nambe ñigurri chu urastøgucha kwaitø, kwaitø meler cha.

Namune ubishameran kweetsamsrømay srua ambamig kui lataig mara tøgagúilø guer” cha.

³⁷Inchendø chigurrimbunø øyeeg pub arrubigu chinchaingaig kanawa webamba bønrrer, tru namun undaarabikkurri. ³⁸Pøs Tiuswei undag købigwane ni chigucha tarømartrab gaimanrrab gúi nabe asha basrar, kwamig lata, øsig kømig lata, ángelesmera lata, nøm asha garub pønrrabelø lata, møin gwalømig lata, katø wendø attrabig lata, katø maramburab marøb pønrrabelø lata, ³⁹purø balasriig lata, purø umbusriig lata, chigurrimbunø Tius mara pønsrailøyu købeløbe møikkucha namune chinchagucha tarømartrab gaimanrrun tru Tiuswei undag købig namui Señor Cristo Jesúswleinug pasrabigugurrimbe.

Tius Israelwan lawa wesraig

9 ¹Na Cristoinug pasrawa cierton waminchar. Nabe isa waminchimur. Tru nai isub kebachib pasrabiibe Espíritu Santogurri isa gómos, treegwein gúi eshkatan, ²tru nai manrraube truba nu isui basrab chu uraskucha nabe pusrkwai isuin basrabig kui. ³Pøs nai misag israelitasmera, nai nunelø nammisamera, nøm Criston yeeg kaashene, nøm kaigyugurri webamrrai nane Cristoinukkurri tarømisra, Tius trømbøig nebunrrai pasrigu naasiitøweinguen truyu pasrønrrab indamdiig kuimbe, treeg maramdiig køtan. ⁴Truiløbe Israelweinukkurri amrrub misaamera, nømbe Tiuswei trag ureemera gónnrai kørømariilø, Tius nui tørguegwalmabigwan kenamarig lata, Tius nømbo tru acuerdomera mara kørømisiilø lata, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan utig lata, Tiusweiwan marøb tulundzuni

yau nun mandø tabig marøb gømigwan eshkaig lata, katø Tius trannrrab kørrømisriilan tranamig lata nømunwei traniilø gøn nømbe. ⁵Tru merrabsrø kölli misaamera nørreeløbe nømuin gøben, katø Cristo møg lataig misra arriibe tru misaamerayugurri arrig køben, Cristobe, nø Tius chigurrimbunø købigweim bala pasrabig, imanagurri managatig mayanguen tab indig kön! Treeg könrrun.

⁶Pøs Tiuswei wambe treeg könrrabigwan martrab gaimaig kømøtø gøn. Kaguen Israelweinukkurri amrrub misaamerabe mayambagucha nømbe Tiuswei misaasunelø gømøn.

⁷Maya Abrahamweinukkurri amrrub misaamera guagucha, mayambagucha nui ureemera gømøn. Treeg kømøtø, Tiusbe Abrahamwan trendaig kön: “Nuinukkurri karrab misaamerai utu Isaackurri larrøbichib ambubelandø Abrahamweinukkurri amrrub misaamercha, wamiilø gønrrun” cha. ⁸Pøs øyeeg chippe, tru Abrahamwei misagugurri amrruitøgatø Tiuswei ureg könrrab gømøtø, Tius tru trannrrab kørrømisri unø Isaackurri larrøbichib amrrub ureemerabeguende Abrahamweinukkurri amrrub misaamerá gúi asiilø gøn. ⁹Kaguende Tius tru trannrrab kørrømisriibe Abramwan øyeeg taig kuig kön: “Øyan gwalømmerawan na arruben, Sarabe kan nusrkai tøgagønrrun” cha.

¹⁰Katø treetø gømøtø, Rebeca ureg tøgagúiløma kan møskaindø tøgarmera gøbig kön, tru merrabsrø namui møskai Isaacwei.

¹¹Inchawei tru pa ureemera tru urastø parchig kal-lanrrabelø kallamøwatø, tru ureezheelø tabig marig kawai, kaig marig kawein gøbenbatøwei, Tius nø tru martrab isua tøgagúig pasramisrtraimbe nø lawa wesruigu, trumay gønrrai indig kön, ¹²kabe chigøben tabig maragurrin gømøtø, Tius tru lawa wesrua wamikkurrin gønrrai. Pøs Tiusbe Rebecane trendaig købig kön: “Tru srøsrø gal-labiibe wendau gal-labigweyasig karuig marøb meganrrabig kön” cha. ¹³Tru Tiuswei wamwam pørigu maig taimbala: “Jacobwane nabe undaarappe, Esaúwane tsalø indig købig kön” daig.

¹⁴Trube, treeg købene, ɿmandø chinrrab? ɿTiusbe sølgandø tabig marmíig kön, chinrrab gó chindah? iKah! mumaygucha chi treeg kømøn. ¹⁵Kaguen Tiusbe Moiséswane trendaig købig kön:

“Nan mun lastima ashig køben,
truiwan lastima ashib,
nan mun tab inchig køben,

truigwan tab indamónrrun” cha.

¹⁶Inchawei treeg kobene, Tius tru lawa wesruig kómibe mög nø treeg könrrab isuigu góomówei, kabe mög nuinetø treegwan nebunrrab inchib megawa góomówein gón. Treeg kómotø, Tius lastima asiitögatø gón. ¹⁷Pøs Tiuswei wamwan pørigube Faraónwanma Tiusbe trenchibig kón: “Øyeeg martrab ñune rey góonrrai kusraig kón cha, ñi Øyeeg inchib pasraigu tru nai maramburab mariilan kenamartrappa, katø nai munchiwan pirø muba kuimburab nan mu góí nebua asig könrrai martrappa.” ¹⁸Inchawei Tiusbe mun lastima ashig kóbene, truigwan lastima ashib; möigwei manrrowan góben murig marøg kóbene, murig marøb inchibig kón.

Tiuswei lastima asiiba, nui namig kóobiiba

¹⁹Pøs ñimui utu móibe nane trenchinrraabé: “Trube, treeg kóbene, Ɂkatögucha Tiusbe namune chindimbarre kailø gón dah? cha. Kaguende Ɂnø martrab indigwane mu góí treeg marmónrrai indiasamorrá?”

²⁰¿Ni, móobe, mu gurmagu? Tiuswan: “¿Øyeebe mumay margu?” chib wamincha mórrappe. Kabe kan pirøgøtsøma tru marøbigwan Øyeeg chinrrautah: “¿Chindimba nan Øyeeg margu?” cha. ²¹¿Chilliitøga chigóben marøbiima tru chilliitögatøwei kan gótsøne tabigutø katørab srua góomig marøppe, katøgan gótsøne chiyugóben katørab srua góomig nun maig maramdiig kóbene treeg maramig kómuitarru?

²²Inchippa Tiusbe nui namig kóbigwanba, katø nui maramburab marigwanba kenamartrab inchib weig kóppendi, tru manasrøwei kaigu pónrrønrrab amrrai tamariilø nun yeeg namig kómdø misaameran yeeg tammay awentab. ²³Pøs kabe Tiusbe nui tørguegwalmabigu chine nørrø kóbigwan tru nø lastima asiilan kenamartrab indig kóppendi, manasrøwei nø tamariilan tru tørguegwalmabigweyasig. ²⁴Inchen tru wamiiløbe namgucha guer. Pøs tru nam wamiiløbe, judíosmerai utugurrindø wamiilø góomotø, judíos kómø misaamerai utugurringucha wamiilø guer. ²⁵Katø Oseaswei pørigu Tiusbe trenchibig kón:

“Nai misag sötø góomeelan: ‘Nai misaamera gón’ damónrrun cha.

Undaaraaimig købigwan: ‘Undaaraig’ cha, wamamønrrun cha.

²⁶ Katø tru: ‘Ñimbe nai misaamera gømøn’ chib pasrainuutøwei:
Ñimbe: ‘Øsig Wab Tiuswei nusrkalø gøn’ chib, wamiilø
gønrrun” daig køn.

²⁷ Israelitasmeraimburab Isaásbe trenchib trasaig købig køn:
“Israelweinukkurri amrrub misaamera nu góptø,
maryu kan pisrum lataig købendø,
nui misagugurri kan lamø kørromisrøbiitø
kaigyugurri wesrailø gómgwan tøgagønrrun cha,

²⁸ kaguende Señorbe yu pirau øyeeg nebuiløgucha warøbash cha,
nø trencha pasrigwane petø kanmaytø newanig martrun”
chib.

²⁹ I wendauigwan trenchimøwatø, mas merrabsrøwei Isaásbe
nøtøwei trendaig købig køn:

“Señor, Mayeelaim Bala Pasrabig,
tru nam israelitasmeran srøig larrøbichib kurrønrrai
kørromarmuij kuimbe,
nambe Sodoma lataitøwei nebuilø gób,
Gomorra lataitøwei kerriguwan pinisailø góbsrubrainrrun”
cha.

Judíosmeraba, Tiuswei tabig srø wamba

³⁰ ¿Øyeeg købene, trube, nambe mandø chinrrab góh?

Judíos kømø misaamera tru chi kaig kømeelø lataig Tiusba tab
pønrramigwan nebunrrab chi tranrømeeløguen treeg Tiusba
tabig pønrramigwan nebuig køn, tru isubigwan Cristoinug pasra
tøgagúikurri. ³¹ Trune israelitasmera Tiusba tab pønrramigwan
nebunrrab maig maramigwan martrai pørigu maig taigwan tru
gúindø martrab tranrrabeløguen, tru truigwane chincha nebua
tøgagønrrab gaimaig købig køn. ³² ¿Chindimba? Kaguende tru
isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigu lamøtø, chigøben tabig
mariitøga nebunrrab inchibelø góh. Incha tru “srurrengwam srugu”
srurrengwaig købig køn. Tru sruube Cristo nøm kaasig, truig køn.
³³ Pøs Tiuswei wamwan pørigube øyah chibig køn:

“¡Au! Nabe tru Jerusalén Siónsrø kan srug srurrengwangarubig
trarramønrrun cha,
kan srug tru misagwan kørrosrkønrrabig.
Inchen nun kørebiibe chi køriimisra gørrømisrmønrrun” cha.

10

¹Nai nunelø, na nai manrrau truba isuiba, nai Tiuswan na truba miab wamindiibabe israelitasmera kaigyugurri wesrailø gønrraimab isua inchar. ²Pøs nabe nømuimburappe, ‘treeg køn’ cha, tørmarøb wamindamønrrun. Nømbe Tiusweiwane truba rruba marøb meløbendø, Tius nø maig martrain gúigwane chigúi møra marøb pønrrømøn. ³Pøs misaamera mandø incha Tiusba tab pønrramig Tius nø Mara basrigwane israelitasmerabe ashmeelø misra, tru Tiusba tab pønrramigwane nøm marøb tøgagúigu ke treeg nebuñrab inchibelø guabe, tru chi kaig kømeelø lataig tabig pønrramig Tiusweinukkurri arrubig maig køben, treeg møra martrab inchimeelø góbig køn. ⁴Kaguende tru maig maramigwan martrai pørigwan øyangatiitø gønrrai Mara basrøbiibe, Cristo, nø gøn, mutøgucha isubigwan nuinug pasrøbigwane Tiusba tabig kørrømisra pønrramig kønrrai.

⁵Tru chi kaig kømeelø lataig Tiusba tab pønrramig maig maramigwan martrai pørig maig taigu gømigwane Moisésbe øyeeg cha børig køn: “Møikkøben øyeeg karua pønsrailan marabeguende, truikkurri øsig uñchun” cha. ⁶Trune tru isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Tiusba tab gørrømisra pønrramigwan waminchibiibe Tiuswei wamwan pørigu øyeeg chibig køn: “Ñui manrraube øyeeg cha, mørmtø cha: ‘¿Srømbalasrømaybe mu nebinrrerah?’ cha, Criston kørrattrai inchib lataig. ⁷Kabe: ‘¿Tru purø umbusrø mu gørrainrrerah?’ cha, tru kwabelø pønrraisø truilai utugurri Criston nebatrø inchib lataig.” ⁸Treeg chib gunrriibe, trube, ‘¿Tiuswei wamwan pøriibe mandø chibig køh?: “Tiuswei wambe ñuim bulu, ñui trigu, ñui manrrau basran” dan, tru isubigwan Cristoinug pasra tøgagøm wam, i tru nam øyeeg eshkab kusrenanig: ⁹Ñi ñui triitøga: “Jesúsbe Mayeelaim Bala Nø Garub Pasrabig køn” chib, katø Tiusbe Cristone kwailai utugurri kusraig købig kuin gúi ñui manrrau køreb inchabe, ñibe kaigyugurri wesraig kønrrabguen cha. ¹⁰Kaguende tru chi kaig kømig lataig tabig kørrømarig kømigwan nebua tøgagømibe, manrrau koreitøga góben, katø kaigyugurri wesraig kømigwan nebua tøgagømibe, triitøga: “Jesúsbe Mayeelaim Bala Nø Garub Pasrabig køn” daigu gøn.

¹¹Pøs Tiuswei wamwan pøriguma trenchibig køn: “Mutøgucha Tiuswan korebeløbe chi kørig misra gørrømisrmønrrun” cha. ¹²Kaguende judíosmera lata, judíos kømeelø lata, móitøgucha chi

peg kónrrab gømøtø, treetø gøn. Pøs tru Señortøwei mayeelaim bala nø ashib karub pasrabig kua, mayeelø nun wamab waminchibelane truba rruba tab inchibig kón. ¹³Kaguende: “Mutøgucha Señorwei munchiwan wamabiibe kaigyugurri wesraig kónrrun” chibig kón, Tiuswei wambe. ¹⁴¿Inchendø nømbe mandø chib wamiasamø nun køremubendøbe? ¿Katø tru nuimburabigwan wamindi møra gømøwabe, kørebgucha mandø incha køreasamø? ¿Katø nuimburabigwan mu eshkab kusrenanmubene, mørøbgucha chincha møriasamø? ¹⁵¿Katø tru Tiuswei wamwan eshkab kusrenanrai nømun mu karua ørmubendøbe, nømbe mandø incha eshkab kusrenaniasamørra? Øyeeg pørig basraimbala: “Tabig srøigwan wammørøskónrrab srua amrrubelaimbe yeekkucha kasrag kømdiig kón” daig.

¹⁶Inchendø tru tabig srø wamwanma israelitasmera mayeeløbabe møra marmuig kón. Kaguende Isaíasbe trendaig kón: “Señor, ¿nam waminchib eshkaigwanma mu køreig kuitarru?” cha. ¹⁷Inchawei isubigwan Cristoinug pasra tøgagømibe wamwan wamindi mørikkurrin góben, tru wamwan wamindi møriibe Cristoimburabigwan eshkab kusrenanikkurrin gøn.

¹⁸Inchendø nabe payrrab: Trube ¿nømbe mørmuig kónrrab gó chindah? cha. iNømbe mørøbwei indig kón! Pøs Tiuswei wamwan pøriguma trenchibig kón:

“Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøbelai wambe pirau truørø wamindi mørig kóben,
katø nømui wamindiiløbe yu pirau maya yabsrøngatikken puig kón” cha.

¹⁹Pøs nabe katøyug payrrab: ¿Trube, israelitasmerabe chi burainrrab gúi mørmuig kónrrab gó chindah? cha. Tiusbe Moiséswanmerrig trendingaruig kón tru israelitasmeran:

“Israelitasmera, nai misag sotø gómeeløtøga ñim namig ashib gønrrai marøb,
chugúinguén mørømø misag sotømeratøga ñim namig kui inchib gønrrai indamønrrun” cha.

²⁰Katø Isaíaskucha tsakkandø kelarrab trendaig kón:

“Nan Tiuswan lameelø israelitasmera gómeeløguen nan wetørraben,
truilø nan paymeelanguen nabe kenamisrig kón” cha.

²¹Inchen israelitasmeraimburappe Tiusbe trendaig kón:

“Nabe nömun utönrrab nai kwalmeran chu urastögucha nabe larrøbicha pasraig kön cha,
yeeg mórmø misaamera, trurrigu nöm maig isuigwandø martrab inchibelan.”

Israelwei misagugurri unchibelan Tius nöørø lawa wesruilø

11 ¹Trube, treeg kobene, nabe payrrab: Pøs, ¿Tiusbe nui misag sötømera israelitasmeran kaasig könrrab gó chindah? iKah! mumaygucha chi treeg kómøn. Kaguende nama natøweinguen israelita tru Abrahamwei misagugurri arrubig, Benjaminwei misag karrabigugurri arrubig kur. ²Tiusbe israelitasmera nui misaameran kanmaytø manasrøwei tru nø asha tøgagúilane chi kashmuig købig kön. ¿Ashmeelø gótilru? Pøs Tiuswei wamwan pørigu nø maig karuigwan eshkabig tru Elíasweimburab waminchibigu, Elías Tiusba waminchib israelitasmeran ‘øyelø gó’ chib, mandøtø taigwan: ³“Señor, ñi maig karuigwan eshkabelan kweetsamba, ñui altameran pøtiitsamba inchen, nabe natøzhiitø øsig korrømisra basrøben, nangucha kwetchab inchib gótan” chib, trendaigwan. ⁴Inchen ¿Tiusbe nune mandø cha løtig kóh?: “Tru taska marig tius Baalwei merrab tømbønsrømø móguelø siete mil nayasig tarømarar” cha, trencha løtig kön. ⁵Pøs treetøwei móin gwalømgucha israelitasmera kan tøbø uncha korrømisrøbelø kön, Tius ka yandø tab indiitøgatø lawa wesruilø. ⁶Trube, tru lawa wesruilø gómibe ka yandø tab indiitøga góig kobene, yandø chigøben tabig mariiløtøga gómotø gó. Pøs trumay góig kuimbe, tru ka yandø tab indiibe, trube, chi tab indig kómubsruinrrun.

⁷¿Trube, treebe mandø guerah? Tru israelitasmera unchibelø Tius tru lawa wesruiløbeguende Tiusba tab pønrramigwan nebua tøgagøben, trune tru lawa wesruimeelø Tiusba tab pønrramigwan ke chinsraatø inchib lab melaigwan nömbe nebumuig kön, nömui manrrømerabe larrø murelø misriilø gua. ⁸Tiuswei wamwan pørigu tru nø lawa wesruimeelaimburab maig taimbala:

“Nömui isubig tøgagúigube chigucha isumeelø nasrkwailø, kabmerabe chi ashmeelø latailø, kalumeragucha mórmø galumera gónnrai móin gwalømgatig Tius treeg mariilø gó” cha.

⁹Incha Davidbe nömuimburaptøwei trendaig købig kön:
“Nöm tulundzuna kasrag warónrrab

mab, muchib waraibe
nøm truyutøwei ka iløsrka melamibah,
kegørra waramibah, treegu srurrengwamibah,
øyeeg marøb gúimburø møra melamigweyasiibatø misrbash cha.
¹⁰ Nømui kabmerabe ashmønrrai löstørailø górrømisren,
nømui lliibe chu urastøgucha kurraashibguen
kurrashmeelø murigu marøb melamig nebuilø góbash” cha.

Judíos kømø misaamera kaigyugurri webambub

¹¹ Trube, treeg købene, nabe payrrab inchar: ¿Judíosmera treeg srurrengwawa kørrappe, katølebe managuen kurrønrrabikkaig kørrig kø chindah? cha. ¡Kah! mumaygucha chi treeg kørnraamøn. Tru Tius karua pasrigwan nøm kalø marøb itøbunab gúibe judíos kømø misaamera kaigyugurri wesrailø górmigweyasig arrin gøn, judíosmera nømguen pusrkwal ashib górmig kørnraai. ¹² Inchen judíosmera kalø marøb itøbunab gúibe yu pirau katøgan misaamera Tiusweimburabigwan nørrø tøgagórmigweyasig køben, katø judíosmera nøm ke ka gómrønrraindøzhig tøga børnraibe judíos kømø misaamerayasiibe tru Tiusweimburab purø tabigwan nørrø tøgagórmig kørnraai marøb inchene, imas maig tabig kørnrrerah tru judíosmera maig pønrramigu nøm newan pønrramisren, truyugurri arrubiibe!

¹³ Nabe møimbe ñim judíos kømø misaameran waminchar. Pøs judíos kømø misaamerai Cristo nøashib nan karua ørig kuikkurri, tru na marøb tøgagúigwane truba tabig kui asha tøga basrar. ¹⁴ Pøs nabe nai misag judíosmeran pusrkwal ashib gómrønraai mumay góben kiagasrønanrrab isua inchar, truilø móiløgøben kaigyugurri wesrailø gómrønraai. ¹⁵ Inchen judíosmeran Tius kaashen, yu pirau tru katøgan misaamera nø Tiusba tabig kørnramisa pønrramima gúibe, trube, judíosmeran Tius yandø utøbene, ike kwailø latailø gúig, katøle øsiiraig latailø gómrønraai! ¹⁶ Pøs tru harina masaigugurrima piti lurra, truigwanmerrig pirri mara, Tiusweindø gómrønraai tranene, tru masaibe kerriguba Tiusweindø górrømisran. Inchen katø tru srølwanma Tiusweindø tarømarig kuig købene, srarmeragucha nuindø tarømariiløtøwein gøn.

¹⁷ Pøs tru israelitasmera lawa wesruimeeløbe tab olivo tusryu srarmera latailø gua kegølsrailø latailø góben, trune ñibe, judío gómiig, kan kau umbu olivo, nøtø beña gal-lab tusryu srar-unø

lataigwan, tru tab olivo tusryu kal-lanrrai kemesra basren, ñibe tru ellmarig tab olivo srølyu tab piwan møimbe tøgatø utab pasran. ¹⁸Inchendø tru olivo tusryu trendø truyu srarmerane ñibe purab tabig kurmab ka isaba inchimøta. Inchen ñi treeg ka isaba inchib pasrøwabe, trube, srølwani øsig kømigwan ñi rranøb pasrømøtø, øsig kømigwane srølguen ñun rranøb pasrain gúi isuagu.

¹⁹Pøs ñibe inchippa trendaisruandøbe trenchinrrun: “Tru olivoyu mø srarmerane kegølsrailø gúig køn cha, truyu nan kemendøsrka kal-lannrrab.” ²⁰Pøs treebe treegwein gøn. Judíosmerabe chigucha chi kørenrrab inchimuben, treekkurri kegølsrailø góbwei indig køn. Inchen ñibe isubigwan Cristoinug pasra tøgagúikkurri truyu pasran. Pøs inchawei purø nuig kømmørø inchib pasrømøtø, ñibe køriibala isuatø basrau. ²¹Kaguende Tiusbe tru srarmeran trendø truyuelanguen ka bønrrøbashmøtø, para betiibe, ñungucha ka basrøbashmøtø, treetøwei para gutchun.

²²Pøs isua ash, Tius nø yeeg tammayig kuigwanba, nø chi chippe, kandø wamabig kuigwanba, tru kørra pønrrabelaimbe nøbe kandø gandø wamabig købendø, trune ñune tammay indan. Inchendøgucha tru nø tammay indigu ñi truyu pasrabig basrøbene gønrrun. Treeg kømuisruandøbe, ñigucha kegølsraig kørnrabguen. ²³Inchen judíosmera nøm køremø, treetø melønrrab inchimøtø, nøm kørebene, katøle tru olivoyutøwei nuranrrai kemesra pønsrailø gønrrun. Kaguende Tiusbe maramburab marøbig køn, gatøle kemesra pønsramig. ²⁴Pøs ñi, judío gømøig, tru ñi kau umbu ka trendø nøtø beña gal-lab olivo lataigwan para, mana treeg mariimøigwan tru ellmari tab olivo tusryu nuranrrai truigwanma kemesra basriibe, kan mas tru ellmari tab olivo tusryu srarmera kegølsrailø góbelane katøle tru tusryutøwei nørørønrrai kemesrailø gømønrraitarru, tru judíosmeran.

Israel misagweyasig Tius maig martrab isua tøgagúig

²⁵Nai nunelø, israelitasmera gómeelø, Tiuswei tru mu asiimøig pasrabigwan tab chigúi møra gønrrai inchar, ñim ñimuinetø purø nørreelø misrøb pønrrømønrrai. Israelitasmerabe ke mayambagucha gómos, kan tøbøtø nømui manrrømeran mur marøb pønrraigu kegørra pønrrappe, tru judíos kømos misaamera kaigyugurri webamrrabelø mayeeløba kaigyugurri webambamnegatiitø gøn. ²⁶Inchen øyeeg nebubene,

israelitasmerabe mayamba kaigyugurri wesrailø gønrrun, Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala:

“Tru Kaigyugurri Wesrawa Pønsrønrrabiibe Jerusalén Sión
Tunsrøngurri arrua,
Jacobweinukkurri amrrub misaamerane nømui kaigwan
kerranrrun cha.

²⁷ Inchen tru kaig marigwan na kerrabene,

tru nømba na acuerdo marig, truig kørnrrun” cha.

²⁸ Pøs judíosmerabe Cristoi tabig srø wamwan kaasikkurri, truburappe Tiusbe tsalø indiiløwein góbig køn, tru ñim judíos kómeelaimburab tabguen gønrrai. Inchendø nømun Tius lawa wesruikkurri, truburappe tru nømui merrabsrø Tiuswan mørøbelø kølli misaameragurri nømbe Tius undaarailø gøn.

²⁹ Pøs Tiusbe nø keta traniilane katø kerranrrab gømøwei, katø nø wamigwane wamømuig kui lataig martrabgucha gømøwein gøn. ³⁰ Inchen ñim judíos kómeeløgucha treetøwei merrabwansrømbe Tiuswan larrø mørmeelø góbig kuig, møimbe Tiuswei lastima asigwan nebua tøgagøn, judíosmera mørmeelø guíkkurri. ³¹ Inchen tru ñim judíos kómeelan Tius lastima asigwan ñimun tranikkurri nøm judíosmeragucha møi yambe nømbe larrø mørmeelø misrin gøn, nømgucha Tiuswei lastima asigwan nebua utamig kørnrrai. ³² Pøs Tiusbe maya misaameran larrø mørmeelø misra melamigu mumaygucha wegønønrraingaig pønsrailø bønrran, tru maya misaameran nø lastima asha tøgagønrrab.

³³ ¡Tiuswei kusremburab kusrebig kuiba,

kusrebig kua nebumburab nebua asiiløbabe

purø nørriig muguen nebua isumgailø gøn!

¡Nø maramig tøgagúilane ni mandøguen ‘øyeeg køn’
damgailø,

nø mandø martrab isuiløbe maig kermab nebua isumgailø,
treelø gøn!

³⁴ Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn:

“¿Señor isua tøgagúilane mu nebua asitarru cha?

¿Kabe Señorwane ‘ñi øyamay marambala’

chinrrabig mu købig kuig kø chindah cha?

³⁵ ¿Kabe Tiuswanmerrig mugøben chi tranig kø chindah cha,
truburø katøle Tius nun tranrrai?”

³⁶ Kaguende chitögucha købiibe Tiusweinukkurri arrubig køb,
katø nogurrim bønrrab, katø nuyasig køn.
Tiuswane managatig tørguegwalmabig kønrrun.
Treeg kønrrun.

Tius tab gói wanrrai nam tabig amønaig

12

¹ Inchawei nai nunelø, Tiuswei lastima asiitøga nabe
ñimun tiusmanda trenchinrrab inchar, ñim møitögucha
ñimui asrmeran kan øsiguig keta tranøb lataig Tiuswan keta
tranay cha, Tiusweindø gønrrai tarømarig, nuin gabyu truba tab
gói asig, treekke. Iig køn, tru ñim øsig amønaigu Tiusweimbura
køriibala tabig maramibe. ²Møin gwaløm pirau maig pub
arrubigu ñimgucha trumay ambub pønrrønrrab gømøtø bønrray.
Treeg kømøtø, Cristogurri ñimui srøig peemay isuitøga ñimui
amønamigwan yunømariilø guy. Treeg marabe, Tiuswei isuigube
ñim maramig nø møigwan maramig balaiwein gói ñimbe
nebua ashchabguen, tru purø tabigwanba, nuinug truba tab gói
asigwanba, newan tabigwanba.

³Tius nui ka yandø tab indigwan nan traniitøga nabe
ñim mayeelan trendamønrrun: Møitögucha ñim mayangatig
kuigugurrimbe mas nuig kurmab inchib pasrønrrab gømø
cha. Masken treeg kømøtø, tab isua basramig køn cha, Tius
møigwandøgucha pirisha ketig, tru isubigwan Cristoinug
maya pasra tøgagúi maig køben, treetøh kuy cha. ⁴Pøs nambe
møitögucha asrbe kandø gøbendø, namui asrube chine pønrran.
Inchendø truiløbe chi maramigwan mayambabe truigwandøwei
marøbelø gømøn. ⁵Øyeetøwei namgucha truba nu gøbendø,
Cristoinuube nambe kan asrtø misra, nambe mayeeløba nøørø
gønrrab gømøtø, kangurrin gangurri kanbalatø misra pønrrer.

⁶Tiusbe namun chigøben peg peg marøbelø gønrrai keta
tranøppe, nui ka yandø tab indig maig køben, treeg tranig køn.
Pøs trube, Tius maig eshkangaruigwan wamindamigwan ketig
uta tøgaibe nui isubigwan Cristoinug maya pasra tøgagúig maig
køben, treetø waminchi. ⁷Katøganelan purugub megamigwan
ketig uta tøgaibe purugumigu purugu. Kusrenanøbig kømigwan
ketig uta tøgaibe kusrenanamigwan kusrenan. ⁸Katøganelan
øyamay maramdiig køn chib waminchibig kømigwan uta tøgaibe,
øyamay maramdiig køn chib waminchi. Chigøben palai melabelan

tranøbiibe, merøbala gømø, treeg rranøb; chi maramigwan nø bera marøb pasramigwan uta tøgaibe, trunun martrab isua pera marøb; lastima ashibig kømigwan uta tøgaibe, larrø tab gúi kasraatø marøb; treeg maramig køn.

Tiuswei ureemerabe øyamay marøb gømigwan waminchibig

⁹Ñimui undag købiibe ka palatø gømø, cierton gømig køn. Kaig maramigwane trømbøig kui mørøb, tabig maramigwane si, merrarrawa maray. ¹⁰Ñimbe kangurri gangurri trag nunelø lataig undaarayay. Nayasig tab gønrrain gømø, katøganelayasig tab gønrrai, ñimbe treeg marøbelø guy, ambugurri igurri maig købash kømø.

¹¹Ñui chi maramigwane marig kørrømisrtrai marøb, pøilø gømumig køn, Señorweiwane martrurmab isua marøb.

¹²Cristoba purø tabig tørbilabigu pønrramigwan ñim isua munig melaigu kasrag bønrrab, chigøben isumdiig murig pub arrubigu tammay melabig melab, Tiusba wamindamigwane elachimø, marøbig marøb inday.

¹³Tiuswei misaameran chigøben palabig arrubigu purugub, møiløgøben ñimui yau pubelane tabig wamab, treeg maramig køn ñimbe.

¹⁴Ñimun kaig marøbelane ‘chigøben trømbøig nebubash’ chib, treeg inchimøtø; ‘mayanguen tabig nebunrrun’ chib, treeg indamig køn.

¹⁵Kasraatø burrøbene, tru kasraatø burrabeløba lata kasraarab; kishib purrøbene, tru kishib purrabeløba lata kishib inday.

¹⁶Ambugurri, igurri lata tabig lincha warab, truba nørreelø gømmørø inchimøtø, chigucha gømø misaazheeløba chi pesriig kui mørømø linchibelø gømig køn. Ñim ñimuinetø truba kusrebelø guermab isumøtay.

¹⁷Ñimun mugøben kaig maren, truburø ñimgucha treetøwei marøb gønrrab gømøtø, ñimbe maya misaamerai merrab tabigwan marøbelø gønrrab inday. ¹⁸Ñimuimburappe, ñimun mayangatig tabig waramdiig køben mu misaamerabatøgucha ambugurri, igurri tabig warønrrab inday. ¹⁹Ñim, nai undaarailø, kaig marimburø ñimashib treetøwei pagaranrrab inchimøtø, Tiuswei namig købigwan nømuim bala arrubasay. Kaguende Tiuswei wamyube øyeeg chibig pørig pasran: “Kaig marimburø pagaramibe nain

gøn cha. Truburøbe na asha maramig køn” cha, Señorbe trendan.

²⁰Masken treeg inchimøtø:

“Nun ashig kømui inchibig chugurri mamig kaagúin gøbene,
manrrai tranøb,
pi mulgwai inchene, mutchai pi srørrøb indamig køn cha.
Treeg marabe, tru ñun kalø marimburø nune nuba køriimarøb
may barra górrømartrabguen” cha.

²¹Tru chigurrimbunø kaibe ñun nø gananrrain gømøtø,
tru chigurrimbunø kaigwane tabitøga ganamig køn ñibe.

13 ¹Misagwan ashib karub purrønrrai purrønniilane nøm maig
chiben mayeeløba truilan mørramig køn. Kaguende ashib
karub purrønrrai purrønniiløbe Tiuskurrin gømíibe purrømøn.

Inchen treeg purrabeløbe nø treeg kønrrai mariiløgurrim burran.

²Inchawei tru ashib karub purrabelan søtø basramisrøb gurribiibe
Tius treeg kønrrai mara pasrigwan treeg kømønrrai søtø basramisrøb
gurran. Inchen tru treeg marøb gurribeløbe nømuyasiitøwei
tru møra pønrramig kønrrai marinab gømigwan lab pønrran.

³Kaguende tru ashib karub purrabeløbe tru tabig marøbelan truba
kwaarøsra tøgagønrrab purrømøtø, kaig marøbelane nømbe treeg
martrab purran. ⁴Ashib karub wabigwan chi kørig isumø, ñune treeg
uñig køtah? Pøs, trube, tabigwan mar, trumaybe nø tabig wamindig
kønrrabguen. ⁵Kaguende tru ashib karub wabiibe Tiusweimburø
mara rranøb wan, ñiuimburab tab gønrrai. Inchendø ñi chigøben
kalø marabe, trube, kørig tøgagu. Kaguende tru ashib karub wabiibe
nui espadane kagatø tøgagømøn. Kaguende nøbe Tiusweimburø
mara rranøb pasrappe, kalø marøbigwane Tius øyamay martrai
palai waitøga møra melønrrai marøbig køn. ⁶Inchawei tru ashib
karub purrabelane nøm maig taigwan mørramig køn, møra melønrrai
mariilø gømigwan kørig isuatø gømøtø, namui isub kebachib
pasrabigu chi isumig kaanrraingue.

⁶Inchawei øyeekkurri ñimbe an pagaramigwan pagarabelø
gøn. Kaguende tru ashib karub purrabeløbe Tiusweimburø
marøb purran, tru nøm mandø maramigwan chu urastøgucha
trunun merrarrawa marøb. ⁷Pøs mønundøgucha ñim maig
pagaramigwan trunun treeg bagaramig køn: chi tøgagúimburø
chi pagaramigwane trunun bagarab; yanøb, penab indimburø
pagaramigwane treeburø pagaramig køn. Inchen tab inchib
tøgagømelane tab inchib; maig købash inchimumelane tab inday.

⁸Mungucha chigøben ulø gømøtay. Kangurrin gangeri undaguelø gømigwan, truigwane ulø bønrramig køn. Kaguende mendaigwan undaarabiibe tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig taigwan, trunun maran. ⁹Kaguende tru maig maramigwan martrai pønsrailø, tru: “Itølulmøwei, kweecha betømøwei, nilømøwei, ñui marømmørø inchib chull ashmøwei indamig køn” chib, tru katøgan maramig karua pasrig chigucha, tru: “Ñui mendaigwan ñiasiitø lataitøwei undaaramig køn” cha, trencha karua pasrigu, truyutø chishtø tøga rrrendain basran. ¹⁰Pøs tru undag købiibe mendaigwan chi kalø marmøn. Inchawei undag købiibe tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig taigwan treeg marig kørrømisrtrai maran.

¹¹Pøs ñimbe øyeegwane maramig køn, moi yambe maig kwalømmera góí ashabe. Pøs yandø ñim kiagasramig puin góñ. Kaguen nam kaigyugurri wesrailø gømibe møimbe gatøguchinguen lutau basran, tru nam Criston srøtø køreb uras lataguen gómo. ¹²Yandø yana yemguen purayain góben, Cristo arrumig tør-rram lutau lataig misrøb arrun. Chigøben kaig marig löstøyuelane yandø elacha, tøryu gwayab kewa bønrrailan kewa bønrrøgun, tru tabig sølgandø marig tøryu marøb pønrrailøtøga. ¹³Nambe kan kwalømyu amøñib lataig maig amønamigwan sólwan amøñigun, mabgucha mamburab mab, mutsiirab, ishumburmeraba, mógueløba trømbøig marøb, chugatig trømbøig marøg køben treeg marøb, kwayam lab, puskwai ashib treeg marøb gømøtø. ¹⁴Masken, Señor Jesucristo nø binøbuliilø gønrrab inday, trendø kaig kuinaigu asr maig marøg kui inchen, treegwan martrab inchab gømøtø.

Cristoimburab nuneløbe kullaateelane isuptø maramig køn

14 ¹Møikkøben nui isubig Cristoinug pasra tøgagúigu newan gømig kullaatiigwan utappe, nø chigøben øyamay góí tamab isua tøgagúigwane ‘øyeeg, øyeeg køn’ chib wam lamøtø, utamig køn. ²Pøs móibe chi mamigwandøgucha maben Tiusweimburappe chi gómiig kui treeg isubene, móibe nui isubigwan Cristoinug pasragúigu kullaatiibe ka mamizhiitø man, kaguende yau mabene, Tiuswein gabyube kalø gønrrai tamab isua. ³Inchawei móikkøben chi mamigwandøgucha lutøgurri mabiibe tru mó mamimerandø mabigwane kashmumig køn. Inchen tru mó mamimerandø mabiibe,

trube, tru chi mamimerandøgucha lutøgurri mabigwane kalø gøn chib chinetø cha mørnumig køn. Kaguen Tiusbe nune kashmø, utig køn. ⁴Kan karuindiig megabig katøganuiwan ñi ‘øyeeg, øyeeg køn’ chinrrappe, ñibe mu gurmagu? Pøs nø kebenin góí, kabe kebeñmuin góí tru nø karub pera wabig uyube nø ashchab góinrrun. Inchen karuig megabig Señorweimbe kebeñmø basrønrrun. Kaguende Señorbe maramburab marøbig køn nune mur basrønrrai maramig.

5 Pøs møibe treeg isun, mø gwalømbe katøgan gwaløm lata góøø, mas tabig kuitamab. Inchen katøgane mø gwalømmeratøgucha treetø gúitamab treeg isun. Pøs øyeeg isuilan ñim móitøgucha maig isua tøgagúigwane chigurri øyan góøig kuin gúi ashabe, trube, kanmaytø treeg isua góøig køn. 6 Inchen móikkøben mø gwalømbe tabig kuitamab isubiibe tru gwalømwane Señorwan tab indig kónrrai isua maran. Inchen chi mamigwandøgucha mabiibe Señorwan tab indig kónrrai isua man. Kaguende Señorwan ungwa, ungwa tan. Inchen tru mø mamigwan mamfig, truiikkucha Señorwan tab indig kónrrai isua trunun mamøwa, Señorwan ungwa, ungwatøwein dan.

⁷Kaguende nambe móitögucha nayasiitøwei øsig uñmøwei, katø kwabgucha nayasiitøwein gwamøwei indan. ⁸Pøs nambe øsig warappe, Señorweyasig øsig warab; kwamig nebubene, Señorweyasig kwamig kørnrun. Inchawei øsig waramig nebui lata, kwamig nebui lata, nambe Señorweyelø guer. ⁹Kaguende Cristobe øyeeg kørraiwei kwawa, katøle øsiiraig kòn, kwabelai lata, øsiguelai lata mayeelaim bala nø Ashib Karub Pasrabig kørrrab.

¹⁰Trube, treeg kóbene ðníbe ñui nunewane chindimbarre ‘óyeeg, óyeeg marøbig kón’ chigu? ¿Katø ñui nunewane chindimbarre kashku? Kaguende nambe mayeeløba tru maig kónrrabigwan Tius nø asha marøb wainug kemalamig kónrrab gøn. ¹¹Kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig basran:

“Señorbe trendan cha: ‘Na øsig wamma waibe,
treetøwei nai merrappe mayeeløba tømbønsrøben,
katø mui niløtøgucha ‘Tiuswan tabig køn’ chib, waminchun’”
cha.

¹²Inchawei nambe möitögucha naimburabigwan Tiuswan
eshkamig nebunrrun.

13 Pøs treeg købene, nambe kangurrin ganguurri mas ‘øyeeg, øyeeg køn’ chimugun. Masken treeg kørøtø, katøganelan ka srurrengwangularub, sotøbasramisrøb nui nunewein gabyu kalø góo

asigwane marmønrrab isumig køn. ¹⁴Nabe Señor Jesúswineuube kerrigu newan øyeeg kuitamab isua basrar, chi mamimeratøgucha ka yandøbe kaig kømuin gúi. Inchendø møikkøben ‘i mamibe kaig kuitamab’ isubigweimbe, nuimbe kaløwein gøn. ¹⁵Inchen ñi kan mamigwan maikkurrindø ñui nunewan ka isui uñchaindø mariibe, yandø ñibe undag købiitøga marøb pasrømøn. Ñui mamikkurrindø ñui nunewan kerriguwan mindisha kørørmarmøta, Cristo nuyasig kwaig købigwan. ¹⁶Øyeeg marigwan tru ñuimburappe søl gúi asha, ñi treeg tøgagúigwane katøganeløbe chine kaig wamincha mørøb gønrrain gømøtø guy, tru ñi øyeeg mariitøgatø. ¹⁷Kaguende Tius nø ashib karub waibe mamimeragurri chi asamig kønrrab gømøwei, mutsiiløgurri chi asamig kønrrab gømøwein gøn. Treeg kømøtø, Tius tru nø ashib karub waibe tabig sølgandø mariiba, chi isumgaig tab góbiiba, kasrag kóbiiba, truilø gøn, Espíritu Santogurri. ¹⁸Kaguende Criston øyeeg mariitøga nuyasig marøb pasrabiiibe Tiuswan truba tab gønrrai marøb, katø misaameragucha nune chi tamgaig marøbig kui asig køn.

¹⁹Inchawei treeg kóbene, ambumay imay tab gønrrai marøb, ambugurri igurri puruguyab Señorweimburab nørrørab ambamigwan tøgagønrrab inchigun. ²⁰Tiuswei mariilan mamimeragurrindø ka mindisha kørørmarmøta. Isa gømøtø, chi mamimerane Tiusbe mamønrrain cha meriibe kaaben, tru kalø gøppe, tru mamimeragurrindø kan móg katøganelan treegu ka srurrengwanrrai indig, truirren galø gøn. ²¹Pøs trembe yau mamøwei, vino muchimøwei, katø ñui nunewan penøsrkønrrabig chigøben marmøwei indikken, søl gøn. ²²Pøs ñui isubigwan Cristoinuutø tøgagúigwane ñiba Tiusbatø tøgagu. Pøs nø chi marøb pasraigu nui manrrau isub kebachibigube chi kalø gúi mørø marøb pasrabigweimbe mayanguen tab gøn. ²³Trune tru kalø gønrraitamabgøba isubendø mabiibe, maikkurrindø kaig mara basramisran. Kaguende nui isubigwan Cristoinug tøgagømubendø maran. Inchawei chitøgucha isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigugurri gømøtø arrubiibe, kaig køn.

Ñuimburab gúi lataitøwei mendaigwan tab gønrrai marøb

15 ¹Inchawei nam Señorweimburabigu tabig mur pønrrabeløbe tru Señorweimburabigu kullaateelan nambe purugumig køn, nam namasiitøwei tab gúi mørøb pønrrømøtø. ²Nambe

møitögucha namui nuneg kullaatiigwan tab góí mørtrai maramig kón nuimburab tab gónrrai, Señorweimburabigu nurab inrrai marób. ³Kaguende Cristo góebenguen nöasiitöwei tab góí mørób pasramigwan lamøtø, Tiuswei wamwan pørigu Cristo maig taimbala góig kón: “Tru tsalø wamabelø ñi Tiuswan tsalø wamiiløbe naim balatø arrig kón” daig. ⁴Kaguende kerrigu tru merrabsrø Tiuswei wamyu pøriibe namun kusrenanrrab pørig kóbig kón, tru nam tammay melabig melaikkurrimba, tru Tiuswei wam pørig namun tabig purugub wamgurrimba, nam Tiuswei tørguegwalmabigu nam Cristoba kanbalatø pónrramigwan isua muniiramig tøgagónrrai. ⁵Inchen tru namun tammay melabig melamigwan tranøb, katø tru namun tabig purugub Tiusbe ñim kanikkurri kanikkurri kandø isua bónrramigwan trannrraimab isur, Cristo Jesús nø maig isuig kóben, treetöwei, ⁶ñim mayeeløba kandø isua, kan wamdø misra namui Señor Jesucristoi Móskai Tiuswan truba tabig wamindamig kónrrai.

Tiuswei tabig srø wambe mu misaameraindögucha gó

⁷Inchawei ñimbe ambugurri, igurri wamab utay, Cristo ñimun utab lataitøweingue Tiusweyasig tørguegwalmabig kónrrai.

⁸Pøs nabe ñimun trendamónrrun: Cristobe judíosmera, tru circuncidawarmeran purugub meganrrab arrig kón cha, tru Tiuswan mørøbelø merrabsrø kólli misaameran nø maig martrab kórrømisrig kóbigwan treeg marig kórrømisrtrai, øyamay Cristobe kenamartrab indig kón, Tiusbe nø maig martrab taigwane treeg marøbig kui ashchai. ⁹Incha gatø trutø góomøtø, Cristobe arruppe, tru judíos kómø misaamerá nömun Tius lastima asimburø Tiuswan maya nuguen tab indig kónrrai arrig kón. Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala:

“Øyeekkurri nabe judíos kómø misaamerai utu
ñi, Tiuswan tabig waminchib,
ñui munchiwan cantab indamónrrun” cha, trendaig.

¹⁰Katø katøganbaløsrø trenchibig kón:

“Ñim, judíos kómø misaamerá, Tiuswei misaameraba truba
kasraaray” cha.

¹¹Incha gatøganbaløsrø katø trenchibig kón:

“Mayeelø judíos kómø misaamerá Señorwan purø tabig
waminchib,
mu misaameratögucha nun purø tabig waminday” cha.

12Katø Isaíaskucha øyeeg taig kön:

“Isaíweinukkurri arrubig kan tusrwan srøldø basram barig lataigugurri
srøig kal-lab lataitøwei katøgan srøig kurra,
judíos kømø misaameran ashib karub pasrønrrab pasramisren,
truiløbe nøm isua muniirab melaigwan ke nuinuutø pasra
tøgagønrrun” cha.

13Pøs tru nam isua muniirab melamigwan tranøb Tiusbe tru
ñim nun kørekcurri maya nu kømburab kasrag købigwanba, chi
isumgaig tab góbigwanba ñimun netsøganrrai isur, tru isua
munig melaig, truitø øtøgagømburab øtøgagønrrai Espíritu Santo
maramburab mariitøga.

Jesucristo maig karuilan Pablo mariilø

14Pøs, nai nunelø, nabe ñimuimburab øyeeg kuin góui asha basrar,
tab inchibelø gómitø netsailø, chigurrimbunø nebua asamig truitø
netsailø, ambugurri igerri maig maramigwan waminchib eshkab
pønrrønrapteelø, ñimbe treelø góui. **15**Inchendø nabe ñimun
iigwan pørøppe, kanmaytø murtø rrencha børar, tru chimerayube
maig kømigwan ñimun gatøle isunanrrab isua, nui ka yandø tab
indigwan Tius nan tranikkurri, **16**tru na Cristo Jesúsweiwan judíos
kømø misaamerayasig na marøb meganrrai. Pøs, na Tiuswei tru
tabig srø wamwangøba eshkab kusrenanøbig kur, kan sacerdote
Tiuswan keta tranøb latawei tru judíos kømø misaameran
na Tiuswan keta tranen, nø ka utamdeelø gønrrai, nuyasiitø
tarømariilø Espíritu Santogurri.

17Inchawei nabe Cristo Jesúsweinuube truba tab góui mørøb
pasramig tøga basrar, na mariilø Tiusweimburabeløyu. **18**Pøs nabe
gatøgan chi pegwan waminchab inchimøtø, na waminchippe,
tru judíos kømø misaamera Tiuswan møra marøbelø gønrrai,
tru nagurri Cristo chi mariilandø wamindamønrrun. Iigwane
nabe marøppe, wamindiiløtøgaba, mariiløtøgaba, **19**Tius naba
basrain góui asamig nørreelø mariiløtøgaba, kwaara asha gønrrai
mariiløtøgaba, iilai tru maramburab mariitøga marøb, katø
Tiuswei Espíritui tru maramburab mariitøga marøb indiilan,
nabe trunundø wamindamønrrun. Øyamay Jerusalénsrøngurri
chutøgucha Ilírico birausrøngatig kerrigu chigucha palømøig na
Cristoi tabig srø wamwan eshkab kusrenanig købig kön. **20**Pøs

nabe Criston tru mana wamindi mōriimōsrø, treegu tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanø pasramigwan mas isua martrab inchibig kur, Cristoi tabig srø wamwan mōikkøben eshkab kusrennøbig pølbasra marinug srøig itø marøb guebimønrrab.

21 Masken Tiuswei wamwan pørig maig taimbala:

“Managuen nuimburabigwan mu wammørøsraimeelø gøbelø nun nebua ashib,
wamindigwan mana mørmeelø gøbelø chigúi nebua mørøb inchun” daig.

Pablo Romasrømay inrrab isub

22 Inchawei øyeekkurri nabe katø gatø ñimun ashchab attrab inchen, arrumønrrai marinab pasrabig kur. **23** Inchendø møimbe yu na tsuim birausrømbe naimbe yandø chu maramig kawein gøben, katø merrab pilamerawansrøngurri ñimun ashchab truba arrug kui megaig køppe, **24** Españasrømay na inrrab arrua, pua burainrrab inchar. Kaguende nabe ñimun asha burainrrab isur, tru petø purainrrab arrua, kan maya yana ñimba lindigu truba kasraatø buraya, na trusrømay yamigwan ñim nan purugunrrai.

25 Inchendø møimbe nabe Jerusalénsrømay inrrab yar Tiuswei misaameran an burugúigwan trannrrab. **26** Kaguende macedoniasreeløba, acayasreeløbabe tru Jerusalénsrø Tiuswei misaamerai utu waachameran purugumig an tulisamig nømune tabig asønaig køn. **27** Pøs nømbe tabig martrab isua marig køn. Inchagucha nømbe judíosmerane uløweim bønrran. Kaguende tru judíos kømø misaamerama Tiusweimbura big purø tabig tru judíosmeraiwan nøm tøga utab pønrraibe, nømgurringucha nøm chi tøgagúiløtøga judíosmeran tranøb pirisamig ulø bønrran.

28 Incha i maramigwan nabe yandø chab mara, tru kan mamig misrizhig latawei tru an purugúigwan nømun purøørabe, Españasrømay inrrab arrua, ñimun ashchab arrumønrrun. **29** Incha na ñimuisrømay arruppe, Cristoi mayanguen tabigwan ñimun pirishinrrab tøgagømburab tøga arrum gúi nabe asha basrar.

30 Inchendø nabe, nai nunelan, namui Señor Jesucristogurrimba, Espíritu Santoi undag købikkurrimba, naimburab ñim Tiusba truba rrugab wamindigu, tiusmanda naba kanbalatø misrtrai chinrrab, Tiuswan truba rruba miab melamigu. **31** Pøs tru Judea birau Jesucriston chi kørenrrab inchimø misaamerai tasku na

kebeñmønrraimba, katø tru Jerusalénsrø Tiuswei misaamerá tru an burugúig srua yaigwan tabig kui ashib utønrraimba Tiuswan miarrunrrigay, ³²pøs Tius treeg kónrrain góbene, na ñimuisrø arruppe, truba rruba kasrag bua, ñimba kanbalatø pishindø tab wamig kónrrai. ³³Inchen Tius tru chi isumgaig tab góbiibe ñim mayeeløba pasrønrrai isur. Treeg kónrrun.

'Tab ka amøñigueh' chib, Pablo wam øriilø

16 ¹Cristogurri tru namui nuchag Feben tabig ashib tøgagørrunrrigay chinrrab inchar, tru Cencrea iglesiayu chi maramigu purugubigwan. ²Señorwein gúimba ñimbe nun truba tab wamab utønrrigay chinrrab, Tiuswei misaameran maig utamig kóben, trumay. Katø ñimgurri nun chi purugumig palain góbene, purugub inchigay. Kaguende nøma truba yamelan truba rruba purugub megabig kón, katø nan chigucha.

³Cristo Jesúswi maramigu lincha marøb melabelø, Priscilanba, Aquilanba 'tab ka amøñigueh' tan chirrunrrigay. ⁴Truiløbe naimburab nan chi kómønrraindø kwam labguen inchibelø góen. Truilane nabe mayanguen ungwa, ungwa tamønrrun. Katø natø gómotø, judíos kómø misaamerai iglesiameragucha mayamba nómune ungwa tan. ⁵Katø iglesia tru nómui yau tulundzunabelangucha 'ka amøñigueh' tan chirrunrrigay. Katø tru Epeneto, nai undaaraig, Asia birausrø ke srøsrøzhiitø Criston nómerrig kórewa pasramisrøbigwangucha 'ka uñgu' tan chirrunrrigay. ⁶Katø ñimuyasig truba rruba marøb megabig Maríangucha 'tab ka uñgu' tan chirrunrrigay. ⁷Andrónicomba, Juníaswanba, nai misaameran 'ka amøñigueh' tan chirrunrrigay, kailan pónsraig yau merrarrawa keeriilø naba lincha bønrrabelø góbelan. Truiløbe Cristo nøashib karua øriilø nómune tabelø mumera gúi asiilø, katø nómbe Criston naguen kóremøwatø, nómmerrig kórewa pónrrabelø, treelø góen.

⁸Señorweimburab nai undaaraig Ampliaswan 'ka uñgu' tan chirrunrrigay. ⁹Katø Cristoi maramigu namun lincha marøb megabig Urbanonba, katø nai undaaraig Estaquiswanba 'ka amøñigueh' tan chirrunrrigay. ¹⁰Apeles, Cristoimburabigu chine nebuinab puraya mówanba, katø Aristóbuloi yuelanba 'ka amøñigueh' tan chirrunrrigay. ¹¹Nai misag Herodiónwanba, Narcisoi yuelø Señorwan kórewa pónrrabelanba 'ka amøñigueh'

tan chirrunrrigay. ¹²Señorwei maramigu truba marøb melabelø Trifenanba, Trifosanba ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay, katø Pérsida, truba undaaraig, tru Señorwei maramigu truba rruba marøb megabigwanba. ¹³Señorweinug purø tabig kui asig Rufonba, nui usranba ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay, pøs truibe nai usri lataig kuig køn. ¹⁴Asíncriton góben, Flegonten góben, Hermeswan góben, Patrobaswan góben, Hermaswan góben, katø nunelø nømba warabelan góben ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay. ¹⁵Katø ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay Filólogon góben, Julian góben, Nereowan góben, katø nui nuchawan góben, Olimpaswan góben, katø tru nømba warabelø mayeelø Tiuswei misaameran góbengue.

¹⁶Kangurrin gangurri ‘ka amøñigueh’ chib tabig wamab Tiuswei undag købiitøga tasig rraniyay. Cristoi iglesiamerabe mayamba ñimun ‘ka amøñigueh’ cha øran.

¹⁷Pøs nabe ñim, nai nunelan, ashiptø góenrrigay chinrrab inchar ñimun nøørøtø misrtrai indamba, Cristoi maywan søtøbønrramisramba inchibelan. Truiløbe tru ñimun kusrenanigwan ka peemaytø bunrrai marøbelø góen. Ñimbe truilane tarømisray. ¹⁸Kaguende treeg misaamerabe namui Señor Cristoiwan marmeelelø góen. Treeg kømøtø, ka nømuimburaptø tab góenrrai labelø gua, waminchibgucha purø tabzhig wamincha, mørøptø wamdiig tabzhig wamincha, chigucha trunun nebua ashmø misaaazheelan kegorrøsrkøbelø góen. ¹⁹Pøs tru tabig srø wam maig taigwan ñim møra marøbelø gúigwane mayeeløba nebua asha góen. Treekkurri nane ñimuimburab truba kasrag køtan. Inchendø ñimbe chigøben tabigwane purø nu gusrebelø, kaigwane kan isubguen isumeelø gúimbe góetan. ²⁰Inchen Tius tru chi isumgaig tab góbiibe kan maya yanayutø Satanáswane nøbe tambalørtrun ñim itøbuna bønrrønrrai. Namui Señor Jesúswei ka yandø tab indiibe ñimba góenrrun.

²¹Timoteo, maramigu nan lincha marøb megabig, ñimune ‘ka amøñigueh’ cha øran, katø trugurri tru nammisaamera Lucio góben, Jasón góben, Sosípater góben, truiløgucha.

²²Na, Tercio, Pabloi kilga børøbikkucha ‘ka amøñigueh’ cha ørar, Señorwei munchiyu.

²³Gayogucha ñimun ‘ka amøñigueh’ cha øran, tru nan truyu tsumig ya bebøb, katø iglesia mayeelanba pebøb inchibig. Inchen

gatø Erasto tru ciudayu an asamigwan nø ashibiiba, katø trugurri namui nuneg Cuartogucha ‘ka amøñigueh’ cha øran.

Tiuswan srabe tabzhig wamindig

²⁴Namui Señor Jesúswi ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba gønrrun. Treeg kønrrun.

²⁵Møimbe Tiuswan maya nuguen tabig waminchigun, Tiuswei tru tabig srø wamwan na wamindiiba, Jesucristoimburab na eshkab kusrenaniiba iilø maig køben treegu mur bønrrønrrai marøbigwan. I tru tabig srø wambe tru manasrøngurri mu asiimíig pasrabig Tius nø maramigwan nuinetø tøgagúigwan tru kenamarig maig køben, treeg køn. ²⁶Inchendø møimbe Tius tru maig karuigwan eshkabelø pøriiløgurri tru mu asiimíig pasrabigwane kenamaran judíos kømeelø chu birausrø misaamerandøgucha, Tius tru manasrøngurri managatig wabig nø maig maramigwan martrain basrig, treeg, nømui isubigwan Cristoinug pønsra tøgagúigu maig taigwan møra marøbelø gønrrai.

²⁷ iTius tru nøtø kandø wabig, tru muguen nebua kusremgaig newan kusrebigwan managatig tørguegwalmabig kønrrun Jesucristogurri! Treeg kønrrun.

1 Corintios

Pablo pørøb

1 ¹Na Pablo, Tius nan trendø treeg kørnraian gøben, Cristo Jesúshib karua ørig kørnrai wamig, nai nuneg Sóstenesba misra, i kilgawan pørar, ²Corintosrø iglesiayuelan, Cristo Jesúskurri tru Tiusweyasic tarømariilø, nuyasiitø newan tabelø gørnraian wamiilanba, katø tru mayeelø chutøgucha namui Señor Jesucristoi munchiwan wambelanba, truibe namuimba, nømuimba Señorwan. ³Namui Møskai Tiusweimba, Señor Jesucristoimba tru ka yandø tab indigwan gøben, chi isumgaig tab gøbigwan gøben ñim tøgagørnraian inchar.

Cristogurri tabig tranigwan ‘ungwa, ungwa’ taig

⁴Chu urastøgucha nabe Tiuswane ñimuimburaab ‘ungwa, ungwa’ chibig kur, Cristo Jesúskurri ñimun Tius ka yandø tab indigwan tranikkurri. ⁵Kaguende chiyutøgucha ñimbe nuinug purø nørrø tøgagørnraian traniilø gøn, kerrigu wamindigu lata, kerrigu nebua ashib ambigu lata. ⁶Trumay Cristoi tru srøig tabigwan wamindiibe ka wamindiitø gømø, ñimuiniube cierton kørromisrin gøn, ⁷Tiusweiwan marøbelø gømigwan keta tranig chigucha chi palømeelø gømnegatikke, Jesucristo kenamisramigwan ñim munig melape. ⁸Katøgucha srabegatig ñim kørromø mur bønrrønraai nøbe tøga basrønrrun, namui Señor Jesucristo gatø arrub gwaløm chi kaig mariilø chigar bønrramig kørnraian. ⁹Tiusbe nøbe maig martrab chippe, treegwan marøbig køn. Ñimbe nøgurri wamiilø gúig køn, nui Nusrkai Jesucristo namui Señorba lincha bønrramig kørnraian.

Corintosrø Tius wami misaamera nøørøtø inchib tarømisrøb

10Nai nunelø, Señor Jesucristoi munchiyu maig maramigwan tiusmanda øyeeg marøb melørrunrrigay chib waminchab inchar. Peg peg isub gømøtø, kandø isuy cha, ñimui utu mas nøørøtø inchib tarømisramig kaanrrai. Masken treeg kømøtø, newan kanbalatø lincha kandø isub, maig marameløyu kandø isub inchigay cha. 11Nai nunelø, møiløgøsrøn Cloéwei yaeløbe nane eshkatan, ñimbe kwayam labrre waran cha. 12Pøs nabe trenchinrrab inchar, møiløgøsrøn ñimbe trenchibrren gøn dan cha: “Nabe Pabloingatiig kur” chiben, katøgane: “Apolosweingatiig kur” chiben, katøgane: “Nabe Cefasweingatiig kur” chiben, katøgane: “Cristoingatiig kur” chib. Treeg inchib gøn dan cha.

13Trube, treeg købene, ¿Cristobe nuin góii, nuin góii misra basra chindah? Kabe ñimuyasig kurusyu kwanrrai mesrøppe, ¿na Pablon mesraig kø chindah? Kabe ñimun piu umbu ulsrøbgucha ¿nai munchiyu piu umbu ulsraig kø chindah? 14Tiuswan nabe ‘mayanguen ungwa, ungwa’ tamønrrun, ñimun møigwangucha na piu umbu ulsrømuigwan. Nabe piu umbu ulsrøppe, Crisponbah, Gayonbatøwei treeg marig kuig køn, 15nai munchiyu ‘piu umbu ulsrailø guer’ chib mugucha trenchib gømønrrai. 16(Katø Estéfanaswei yaelandøbe piu umbu ulsrøbwei indig køn. Inchendø katøgan mas mungucha piu umbu ulsraibe nane isumøtan). 17Kaguende nane Cristobe misagwan piu umbu ulsrøb uñchais ørmøtø, Tiuswei tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanrrai ørig køn. Incha nabe waminchibgucha, nørrø wammeratøga purø may waminchimur, Cristo kurusyu kwaigwane chigucha gømíig kui lataig marig kømønrrai.

**Cristobe tru Tiuswei muguen nebua kusremgaig
kusreiba, maramburab mariiba gøn**

18Cristo tru kurusyu kwaigweimburab tru eshkab kusrenaniibe yandø tru kaigyu kegørra pønrrabelaimbe chigucha gømíig, ke chugúinguen mørmbendø wamindi lataig køn. Inchen nam yandø kaigyugurri wesrailaimbe tru wamindiibe Tiuswei tru maramburab marig, truig køn. 19Kaguende trenchibig pørig pasran:

“Purø gusreb móguelø chigurimbunø nebua kusreiba
tøgagúilane pinisamønrrun cha.

Kusrebelø nøm chigúi møra øgagúilane chigucha gømíig
mara kaasha korrømaramønrrun” chibig

²⁰ ḷPøs, tru purø gusrebiiba, katø kusrennøbiiba, katø møi i gwaløm nørrø kusrewa ‘treeg, rreeg kön’ chibeløbabe chu bønrrah? ḷyu pirau chine purø nørrø kusreegwane chugúingu en mørmbendø marig, Tiusbe treeg mara tøgagømuitarru?

²¹ Kaguende Tiusbe, tru nui muguen nebua kusremgaig kusrebig kuigu, yu pirau misaamerabe nømui tru purø nørrø kusrewa tøgagúítøgab e nun nebua ashmønrrai indig kön. Pøs tru chugúingu en mørmbendø wamindig mara tøgagúigwan eshkab kusrenaniitøga nun kørebelane kaigyugurri wesramig, Tiuswane tabig asønaig kön.

²² Kaguende judíosmerabe kan móg Tius nøba pasrain góu ashchay mariilan miaben, griegosmerabe tru purø nørrø gusreeg wamindiilan mørøg kui inchibølø góen. ²³ Trune nambe Cristo kurusu kwaigwan eshkab kusrenanøbelø guer. Truibe judíosmeraimbe ke ka srurrengwanganubig køben, judíos kømø misaameraimbe ke chugúingu en mørmbendø wamindig, treeg kön. ²⁴ Trune Tius tru wamiilayasiibe, judíosmerai lata, griegosmerai lata, Cristobe tru Tiuswei maramburab mariiba katø Tiuswei tru muguen nebua kusremgaig kusreiba, truig kön. ²⁵ Kaguende Tiuswei tru chugúingu en mørmbendø wamindi lataig asønabiibe móguelø purø may isua wamindi lataig kømøtø, mas purab nuig køben, katø Tius tru itønaptiig lataig kuibe, kan mówei fuerzas lataikken gómtø, purab murikken góen.

Corintosrø Tiuswei misaamera mailø góig

²⁶ Inchawei, nai nunelø, tru ñimun wamab uras ñim mailø góbelø góigwan isua asamig kön. Misaamerain gabu kusrebeløbe ñimbe ke kan gandøwein gøben, katø ashib karub purrabelø nørreeløbe mamdø gøben, katø tab misagugurri amrrub misaamerabe mamdø góen. ²⁷ Yu pirau chugúingu en mørmbendø wamindi lataig tøgagúigwan Tiusbe truigwan wesrawa basrig kön, tru purø nørrø kusrebelan kørig mara górrømartrab. Katø yu pirau kwa gaizheelø gónmab asha tøgagúilan Tiusbe truigwan wesrawa basrig kön, nørreelan kørig mara górrømartrab. ²⁸ Yu pirau misagwein gabu larrø gaizheelø gónmab asha tøgagúilanba, katø kaashib indiilanba, tru chigucha gómezheelø góu asiilan, Tiusbe truilan lawa wesraig kön, tru nørreelan chigucha gómeelø mara górrømartrab, ²⁹ mugucha Tiuswei merrab nørreelø misrøb móe

inchib pönrrømønrrai. ³⁰Ñimbe Tiuskurri Cristo Jesúsba kanbalatø pönrran. Cristo Jesúsbe namuimbe tru mu nebua kusremgaig kusremiba, katø sølgandø tabiiba, katø Tiusweyasiitø tarømariilø gømiba, kaigyugurri wesruilø gømiba, treeg køn nøbe. ³¹Inchawei Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn: “Møikkøben truba nuig kømmørø inchib waminchib pasrag købene, Señorweimburappe móg inchib waminchib pasrøbash” cha.

Criston kurusu mesraigwan wamindig

2 ¹Inchawei nai nunelø, Tiusweimburabig mun kenamariimíig pasrabigwan na ñimun eshkab kusrenanøb arrub urasma, ke kan chull mørampiig purø may waminchib, katø purø nørrø kusreb nebua asilan waminchib arrumuig køn. ²Pøs nabe ñimui utube katøgan chi pegwan isub pasrønrrab gømøtø, Jesucristonba, nun kurusu mesra kweetsigwanba, trunundø isua basrønrrab isuig køn. ³Incha nabe ñimui utu uñib urasbe trubørab chish kømøwei, trurrigu kørig kuig igatø! itønab pasraig købig køn. ⁴Inchawei na wamindigu lata, katø Tiuswei wamwan eshkab kusrenanigu lata, purø nørrø nebua ashib kusreig wamdøga purø may góremdiig waminchimuig køn. Treeg kømøtø, Tiuswei Espíritui maramburab mariitøga kenamarøb wamindig køn, ⁵tru ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasriibe móguelø purø nørrø kusreegu basrig kørnrrain gømøtø, Tiuswei maramburab maramigu basrig kørnrai.

Tiusbe nui Espíritugurri nebua ashchai marøbig køn

⁶Treeg kuingucha, Tiusweimburabeløyu yandø tsabø nørrørawarwei utubeguende nørrø nebua kusreegwan waminchibwei inchibelø guer. Nambe waminchippe, tru nørrø nebua ashib kusreegwan møi nam warain gwalømigwan gømøwei, kabe møin gwaløm yu pirau nøm ashib karubelø nømguen patsab ambubelaiwan gømøwei wamindig køn. ⁷Treeg kømøtø, nambe waminchippe, Tiuswei tru muguen nebua kusremgaig mu asiimíig, sørig pasrabigwan wamindig køn, tru chi pönrrabikken kaabenbatøsrøwei namuyasic maya nuguen tab gørnrai kanmaytø manasrøwei Tius treeg martrab isua tøgagúigwan. ⁸Inchen møi yu pirau nørreelø karub purrabeløbe móitøgucha iig tru muguen nebua kusremgaigwane chigúingu en mórmuiig køn. Pøs iigwan chigúi mórig kuimbe, namui Señor tru tørguegwaldmabigwane

kurusyu mesra kweechimubsruig kuinrrun. ⁹Inchendø Tiuswei wamwan pørigu taimbala:

“Mugucha kaptøgabe nebua ashmøwei,
 muguen kalutøgabe nebua mørnmøwei,
 ni muguen øyeeg kuitamappe isubguen isumøwei indigwan,
 Tiusbe nun undaguelayasiibe trunun tøgagønrrai tamara
 pønsrain gøn” cha.

¹⁰Inchendø Tiusbe sørig pasrabigwan nui Espíritugurri namune kenamarig køn, kaguende tru Espíritube maig kuigwan kerrigh chishtø ashibig kua, Tiuswei tru muguen nebua asiimíig nø purø umbusrø tøgagúilanguen kerrigu. ¹¹Pøs čkan mówanamma nui manrrau umbusrøngue chi isub pasraigwan nebua ashibiibe nui espíritutøweimbe nebua ashmuitartru? Øyeetøwei Tius nø purø umbusrø tøgagúilane mugucha nebua ashmuben, Tiuswei Espíritutøwei nebua asan. ¹²Nambe espíritu yu pirauigwan utømøtø, utappe, Tiusweinukkurri arrubig Tiuswei Espíritun utig køn, nø ka yandø keta tranigwan chigúi mørøbelø gómgig kørnrrai. ¹³Inchawei nam iigwan waminchippe, móguelø yu pirau kusremburab kusrebelø kusrenani wamdøga waminchimer. Treeg kørnøtø, Espíritu Santo kusrenaniitøga Tiusweimburabelan øyeeg køn chib waminchippe, Espíritu Santon tøgarmeran waminchibelø guer.

¹⁴Kan móg Tiuswei Espíritun chigaibe, Tiuswei Espírituimburabigwane utønrrab gaiman. Pøs nuimbe ke chugúingu en mørmbendø mari lataig køben, ni mandø góinguen mørmbøn, kaguende Espíritu Santo purugubendøwei, øyeeg, øyeeg købig kuin gói nebua asamig kua. ¹⁵Inchen Tiuswei Espíritun tøgaibe chiwandøgucha øyeeg, øyeeg købig kuin gói nebua isumig tøgaig køn. Inchen nungurrimbe mugucha ‘øyeeg, øyeeg køn’ chinrrab gaimanrrun. ¹⁶Pøs Tiuswei wambe trenchibig køn:

“¿Señorwei isuilan kabe mu nebua asitarru? cha.

¿Señorwane kabe mu kusrenrrautah?” cha.

Inchendø nambe Cristo nø isuimay isumigwan tøgar guer.

Tiusweimburabeløyu lincha maram burugubelø

3 ¹Inchawei nai nunelan, nabe Tiuswei Espíritu maig kørnrrain góben treeg isubelan lataig waminchab gaimaig kuig køn. Treeg kørnøtø, tru maig amøñig køben amøñibelan lataig, trumay wamindig køn, Cristoimburabigube kan shush ureezheelø latailan. ²Nabe ñimune

pitsøtø mutsøsraig køn, tranrrø mamig manrrai manmøtø, kaguende gatøgucha truigwane utønrrabgailø srø gúimba. Ni møi yanguen gatøgucha treeg mamigwane manrrabgailø srø gua, ³katøgucha ñimbe ñimui asr maig marøg kui inchén treegwan marøbelø srø gøn. Pøs ñimui utube pusrkwalashib góraig, aleguiam lab treeg inchib pønrraibe, ⁴ñimui asr maig marøg kui inchén treegwan marøb, maig købash amøñibelø lataig marøb amøñimøtirru? ⁴Kaguende ñim móibe: “Nabe Pabloingatiig kur” chiben, katøgane: “Nabe Apolosweingatiig kur” chiben, øyeeg inchib pønrrappe, ⁵maig amøñig køben amøñibelø lataig marøb pønrrømøtirru?

⁵¿Trube, treeg købene, na Pabluba, Apolosbabe chimera góbrah? Pøs nambe ka marøb melabeløtø góben, ñimbe namgurriwei kørewa bønrran, namun móigwandøgucha Señor maig martrai karua pønsraig køben, treegwan marøbelø. ⁶Nabe ellguaben, Apolosbe pi guchen, tru tusrwan nurangularuppe, Tius nø nurangularun. ⁷Inchawei ellguabig lata, pi guchibig lata chigucha gómeelø góben, kal-lawa nuranrrai marøbiibe Tius, nø gøn. ⁸Ellguabig lata, pi guchibig lata, móibe kabe peg kørnrab góindø trunundøwei marøb gøn. Inchendø nøm móitøgucha nømøi maramigwan maig marig køben, Tiusbe tru marimburø pagaraben, utønrrab góinrrun. ⁹Kaguende nambe maramigwan Tiusba lata lincha maren, ñimbe Tiuswei ellmari tul gób, katø Tiuswei ya gób indan.

¹⁰Tius nui ka yandø tab indigwan nan maya traniitøga, kan móg yawan purø may maram gusrebig lataitøwei yawan niga basrønrrabigwan nabe pølbasra basren, katøgane tru na pølsrugwan mara pasrim bala, kusrub yan. Inchendø móitøgucha marøb ambuppe, mandø marøb yainatashchab asha maramig køn. ¹¹Pøs kaguende yawan niga basrønrrabigwan chab marig basrøbene, mugucha gatøgane katø srøig peg nøørø maramig kømøn. Kaguen tru chab mara pasriibe Jesucristo gøn. ¹²Inchen tru yawan niga basrønrrai pølbasra marim balabe: orotøga marin góui, andøga marin góui, kabe purø tab sruuzheeløtøga marin góui, tsiitøga marin góui, putøga marin góui, kabe ka shautøgatø marin góui inchun. ¹³Inchen tru nøm treeg mariiløbe móigweindøgucha tørgandø chigói asamdiig kenamisrtrun tru maig kørnrabigwan asha marøb gwaløm. Kaguen maig køtashchab naatøga parra ashen, tru naabe kanuin ganui nøm maig marigwan chigói

ashchai kenamartrun. ¹⁴Inchen møikkøben tru yawan niga basrønrrabigwan marim bala nø marøb kusrab yaig chi góomø, nagu ka buraibene, truburø nøbe tru utamigwan utønrrun.

¹⁵Inchen móigwein góben nø chi marøb megaig pachiptinchene, tru nø treeg marigwane kaptøashchun. Nøbe truyugurri weluløppe, weluløbwei inchendø, treetøgucha welulrrab kan nag bilab utuwan burøluløb ib lataig welulabe gónnrun. ¹⁶¿Nimbe ashmeelø gótilru? yamba ñimduinug basrabig kuin gúi. ¹⁷Inchawei móikkøben i Tiuswei yawan pinishibigwane Tiusbe nungucha pinishinrrun. Kaguende Tiuswei yabe newan tabig nuyasiitø góben, tru Tiuswei yabe ñimduinug góben.

¹⁸Kusrebelø guermab ñimasiitø kegørrab pønrrømøtay. Ñimui utu móikkøben misaamera móin gwaløm yu pirau isuigu truba rruba nu gusrebig kurmab isubiibe, chi nebua ashmíig lataig misramig køn, cierton kusrebig kørnrappe. ¹⁹Kaguende kusremburab kusreeg yu pirauibe Tiuswein gabyube ke chugúingu en marmubendø marig treeg køn. Pøs øyeeg chibig pørig pasran: “Nøm truba rruba kusrebelø guermab isuigutøwei Tiusbe iløsrka kegørrønrrai marig køn” chibig. ²⁰Katø treekkucha chibig køn: “Señorbe ashibig køn cha, tru nørrø gusrebelai isuiløbe chi isumuinguenig isuilø gúi.” ²¹Inchawei mugucha, ø móobesin chib, truba rruba móg inchib waminchib pasramibe chigagøn. Pøs kerriguba ñimui gøn: ²²na Pablo lata, Apolos lata, Pedro lata; iig waraig pirø lata, øsig kømig lata, kwamig lata, móin gwaløm lata, katø wendø attrabig lata; pøs ñimuiwein gøn kerriguba. ²³Katø ñimbe Cristoielø góben, Cristobe Tiuswein gøn.

Cristo nøashib karua øriilø nøm marøb gúilan waminchibig

4 ¹Nimbe mutøgucha namune Cristoi maramigwan marøb, katø Tiuswei tru mu asiimíig sørig pønrrabigwan nam asha marøb, kusrennøb pønrrønrrai pønsrailø gúi, namune ka treetø isua tøgagørrunrrigay. ²Pøs tru maramigwan nøm asha marøb gónnrai pønsrainabeløbe móitøgucha nui mariiløyu chi isumgaig marøbelø gónnrain gøn. ³Nane naimburappe, chi menrra isumøtan, ñim gúi, kabe yu piraelø mugøben tru maig kørnrrabigwan asha marøb purrabelø, truilø gúi, nan ‘ñibe øyeeg, øyeeg marøbig køn’ dainab pasramig. Kaguende nabe naasitøweinguen ‘øyeeg, øyeeg kur’

chimur. ⁴Pøs nabe naimburappe, nai manrraube chi kalø marig kebachibiibe chigaig basrar. Inchendø na treeg pasraitøga ‘chi kalø marmíig kur’ tamig kaagøn. Kaguende nan maig kørnrrabigwan asha marøbiibe Señor, nø gøn. ⁵Inchawei treeg kobene, treeg maramig pumøwatøbe ‘ñibe øyeeg, øyeeg kuin gøn’ chib, treeg kui mara kørromarmøtay. Muniiray Señor arrumnegatig. Tru sørig pønrrabig løstøyuelan nøbe tøryu wesrawa, móguelø nømui manrrømerayu chi martrab isua tøgagúilan kuragutchun. Inchen móitøgucha Tius tabig wamindig kómigwan utønrrun, nøm maig marig køben, treekke.

⁶Nai nunelø, iigwan kerrigu øyeeg pørøppe, Apoloswanba, nanba asha kusrenrrai indig køn ñimuyasig tab gønrrai, ñim namun asha kusrewa, pørig maig chibigwan purab marøb pønrrømønrraimba, kanune kaig køn chib, kanuingatøgøba inchib ñim truba móg inchib nørreelø misrøb pønrrømønrraimba. ⁷¿Nun mu gói nebua asig kørnrraima ñune mu rreeg mara basrta? ¿Tius tranigwan utiimíibe ñibe chi tøgagugu? Inchen nø rranigwan ñi uta tøgagúig kobene, trube, échindimbarre móg inchib nuig misruk, tranigwan uta gómoðwa lata?

⁸iPaare, ñim waachaalleeløbe! Yandø ke newanelø, katø ñimbe yandø chiyutøgucha palømíig ke newan døgar góppendi, ñimbe namun balain gómo, yandø reymera, yandø ñimdø ke tsabø asha garubelø. iKan waachaalleelø! Ñim isa gómoø, reymera gua, ke ñim garub pønrraimbe, namgucha treetøweim bønrrønrrab, ñimba ke amøñigasamig kótan. ⁹Pøs nam Cristo nøashib karua øriilane yandø wendau ke srabesrø melab lataig treeg pønrrønrrai pønsrailø guer, yandø kwanrrai wesrawa pønsrailan latawei. Pøs nambe yu pirau mayeelai merrab misagashib srua góilø gómid kótan, ángelesmera lata, misaamera lata. ¹⁰Nambe Cristoimburabikkurri ke chugúinguen mørmeelø lataitø góben, trune ñimbe Cristoimburabeløyu purø gusrebelø latailø gøn. Nambe ke itaptø gaizheelø góben, trune ñimbe purø mur chibelø latailø gøn. Ñimbe tabelø gónmab asiilø góben, trune nambe kaasiilø guer. ¹¹Pøs nambe møin gwalømgatig parøgwai mørøb, pi mulgwai mørøb øyeeg nebuig meler, asru kemig truburab gómuielø, ichabeta kørriindiilø, katø chu waramig ya gaweyelø. ¹²Nambe namui tasiimeratøga muraara, muraara marøbelø guer. Namune trømbøig tsalø wamøben, namgurrimbe nømune mayanguen

tabig nebuilø gönrrai inchibelø guer. Namun kaig maringucha, namgurrimbe awentabelø guer. ¹³Namune kailø gönmab ashchaisa waminchen, namgurrimbe maig kóbash inchimø, tammay lótabelø guer. Nambe moi øyan gwalømgatig yu pirau yandø kaasha korrømarig chilliirrøsr kørreibig latailø guer, mayeelai kaasi shau.

¹⁴Nabe ñimun iigwan pørøppe, ka korig martrab inchimøtø, masken tabig melónrrai waminchar, nai undaaraig ureemera latailø gúimba. ¹⁵Pøs ñimbe Cristoimburabigu kusrenanøbeløbe diez milburab tøgagúindøgucha, kan mòskai lataibe kandø tøga gøn. Kaguende Cristo Jesúswineuube Tiuswei tru tabig srø wamgurri nabe ñimuimbe mòskai misrig køn. ¹⁶Inchawei nabe ñimun øyeeg marøb melørrunrrigay cha waminchar, na maig marøbig køben, ñimgucha treegwei marøb gönrrai.

¹⁷Inchawei nabe Timoteowan ñimuimay ørig køn, nai undaaraig nusrkai lataig Señorwan maikkucha tarømisrmø megabigwan. Nøbe na Cristo Jesúswimburab maig marøb uñibig kuigwan ñimun isunanrrun, na chutøgucha iglesiamørig maig kusrenanøb yailan. ¹⁸Inchen ñim møiløbe na ñimun ashchab arrumonrraitamab purø nørreelø misrøb møg inchibelø misrin gøn. ¹⁹Inchendø nan Señor inrrain gøbene, peba ñimun ashchab arrua, nøm truba rruba nørreelø misrøb wamindiilan ashmøtø, tru nømui marøb gúigwan asamónrrun. ²⁰Kaguende Tius nø ashib karub waibe wamindigu basrømøtø, maramburab marigu basran. ²¹¿Nabe ñimuimay tsig srua arrumig balain gøgueh? ¿Kabe undag købiitøga larrø tammay waminchab arrumig balain gøgueh? ¿Ñimbe móigwan balaingøgue?

Møgueløba, ishumburmeraba trømbøig marmumigwan waminchibig

5 ¹Ñimui utube ishumburmeraba, møgueløba trømbøig marøb gúigwan truba wam gøn, ñimui utube møikkøsrønbepanabusrandøwei pera tsuin gúi, judíos komeelø Tiuswan ashmø misaameraguen kan øyeekkatig trømbøig maramigwane purø rrømbøig kui asha treeg marbasíimiigwan. ²¡Trune treeg kómnebe ñimbe chi gømui lataig nørreelø misrøb ka møg inchippe bønrran! ¿Ashene, øyeeg bubene, ñimbe isuig kishibguen bønrrømø, chindah? Tru øyeeg kaig marøb møwane

ñimui utugurrimbe wegutchai inday. ³Pøs nabe ñimba gømøtø, nai asr pasraigube yabsrø nøørø basraindøgucha, nai isuigube ñimba basrøwa, tru treeg kaig marøb møwane nun maig itø attrabigwan treeg kørnrrai kørromara pasrøbguen inchar, na ñimui utu basrøwa lataitøwei. ⁴Namui Señor Jesucristoi munchiyu ñim tulundzunøben, na maig isubig kuigube ñimba basrøben, Señor Jesúswei maramburab maramig truyu basrøben, ⁵tru larrø kaig marøb møwane Satanás nø tøgagønrrai pasrtrigay, nui asrwan pinisaig kørnrrai, Señor arrub gwaløm nui espíritune kaigyugurri wesraig kørnrrai.

⁶Ñim nørreelø misrøb waminchib pønrraibe chi tabig kømøn. ¿Ashmeelø góttirru, harinayu levaduran lamøtø pusriitø maya sømarigwan larrøb pulingarubig kui? ⁷Tru kølli levadura lataig tøgagúigwan wegutsay, harina sømarig chi levadura larriimíig latawei ñim chishelø gønrrab, ñimbe yandø chabguen treelø gúig køppe. Kaguende Criston, tru namui Pascua Fiestayu Ubisha-unø gweetsamig købigwane namuimburø kweetsig købig køn. ⁸Inchawei nambe tru Pascua Fiestan marøppe, tru kølli levadura lataigwan tøga marøb gømøgun, tru kaig martrabgøba isub, chine trømbøig maramigwangøba isub indi levaduran. Treeg kømøtø, tru pirri chi levadura chigaig lataitøga fiesta margin, tru pirriyu chi lindisaimig chi sørig chigaig, ciertongue.

⁹Nabe ñimun kilgayu pørøppe, asrtøga trømbøig marøb ishumburmeraba, trømbøig marøb mógueløba linchimøtay cha børig køn. ¹⁰Inchendø nabe iigwan trenchippe, yu pirau tru Tiuswan ashmø misaameran truilaimburab waminchimur, tru ishumburmera lata móguelø lata trømbøig marøbelan, tru larrø pareelan, chi isa góben an nila wesrabelan, katø chiwangøben kan tius kui lataig inchibelan. Pøs treeg misaameraba kerriguwan linchimumig kuimbe, trube, ñimbe yu piraugurrimbe webambam nebubsruinrrun. ¹¹Pøs nabe ñimun pørøppe, ‘ñimui nuneg kur’ chib pasrøbendø, menda ishumburba trømbøig marøptiig, larrø pariig, katø chiwan góben kan tius kui lataig inchibig, kabe isa waminchib wam gusruptiig, mutsiiraptiig, purø may isa nila wesraptiiba, øyeeløba lindamig kømøn cha børar. Treeg inchibiibabe mabguen lincha mamumig køn. ¹²¿Pøs nagan Tiuswei misaamera gómeelø nøøreelan kabe na asha marøb pasramig kuitarru? ¿Tru iglesiayuelan asha maramigwane ñim maramig

kømuitarru? ¹³Kaguende Tiuswei misaamera gómeelø nøøreelane maig kørnrrabigwan Tius nø asha martrab gúinrrun. Inchendø: “Tru ñimui utu tru larrø rrømbøig marøbigwane ñimbe wegutsamig køn” cha, trenchibig køn Tiuswei wamwan pørigube.

Tiuswei ureemera ambugurri, igurri aleguiyab

6 ¹Maig marøb pønrrabelø guasamø, ñim møikkøben Cristogurri nui nuneeba aleguiyam laig tøgagua, Tiuswei misaamerainug kømøtø, tru sølgandø tabigwan marmelaisrø tru kwayam laigwan ‘tamara guettra’ chib, treeg inchib pønrrønrrappe? ²Ñimgan ashmeelø gófirru Tiuswei misaamerabe yu pirau misagwan maig asha maramigwan nømguen asha martrabelø gúi? ³Inchen yu pirau misaameran treegwan ñimguen asha martrabelø gobendøbe, trube, chigøben kwayam lailø yandøzhig pub arrubigwane treetøwei asha martrab gaimabelø gó chindah? ⁴Ashmeelø gófirru ángelesmeranguen maig asha maramigwan nam asha martrabelø gúibe, mas yu pirau chigøben pub arrubigwandøbe chincha asha marmønrrab gó? ⁵Inchawei tru kwayam lailø yu pirau chigøben pub arrubigwane iglesiayuelø gómeelan ⁶mandøgurri truilan asha martrai pønsrøbelø gó? ⁵Nabe ñimune kørig burørtrab rrenchar, tru nunelai utu kwayam lailan maig kuigwan paya ashib martrabig chigúi mørøb isum gusreibig ñimui utube, ipaare! ⁷ni kandøguen mu gaagø chindah? ⁶Inchen kan treeg martrab isui urasbe kan nuneebe katøgan nuneeba kwayam lawabe, juezmeran ‘tamara guettra’ chib, eshkab ambubelø góen Tiuswan køremø misaameran.

⁷Ñimbe ñimuimburappe chiguen gómo, yandø newan kegorra bønrran, ñimui ututøwei øyeeg kwayam lab pønrraikkurri. ⁸Trembe ñimun sølwan marmø kalø marindøgucha, treegu ka puraambub melamdiig kømø, chindah? ⁹Ñimun isa wamincha nilindøgucha, trembe ka awentamdiig kømø, chindah? ⁸Treeg inchibelø gó urasbe sølwan marmø ñimguen galø marøb, isa wamincha nilamba inchibelø góen, kan trutøgucha nunelandøwei.

⁹Tius nø ashib karub waigwan tru sølgandø tabigwan marmeeleøbe tru ketig utamigwan utømønrrabelø gó ashmeelø gó chindah? Ñimguen ñimdøwei kegorrab pønrrømotay: móguerø lata, ishumburmera lata trømbøig marøbeløba, chiwangøben kan tius kui lataig inchibeløba, itøluløpteeløba, mókkølig købendø ishug

lataig inchibeløba, mögueløbe mögueløasiyaitø, ishumburmerabe ishumburasiyaitø trømbøig marøbeløba, ¹⁰nileeløba, larrø pareeløba, mutsiirapteeløba, isa waminchib wam gusrupteeløba, purø may isa an nila wesrapteeløba, tru Tius nø ashib karub waigwan truiløbe ketig utømønrrab gúi. ¹¹Ñimgucha møiløbe merrappe øyeeløwei inchibelø góbig køn. Inchendø møimbe yandø chishtø pillmailø, ñimbe Tiusweyasiitø tarømariilø, chi kaig kømeelø lataig tabig kørømariilø gøn, Señor Jesucristoi munchiyuba, namui Tiuswei Espíritugurrimba.

Asrbe trømbøig maramigweyasig kømøtø gøn

¹²“Chiwandøgucha nan meriimíig, na ka maramdiig købendø”, kerrigubabe chi purugunrrabgailø gøn. “Chiwandøgucha nan meriimíig, na ka maramdiig købendø”, na treeg marøb megamig kørørai na øyeeg marameløyu ni möyutøgucha truig srua yaig pasrønrrabgucha gømur. ¹³“Mamibe patsauweyasig køben, patsøbe mamigweyasig køn”. Inchendø Tiusbe mørundøgucha i pabaløwanba chigaanrrai pinishinrrab gøn. Asrbe ishumburmeraba, mögueløba trømbøig marøb tøgagømigweyasig kørøn. Treeg kørøtø, asrbe Señorwein gøben, Señorbe asrweyasig køn.
¹⁴Pøs Tiusbe Señorwanma katøle øsig kørørai kusraig kørøppe, namungucha gatø treetøwei øsig kørømig kørørai nui maramburab mariitøga kusranrrun.

¹⁵¿Ñimgan ashmeelø gøtirru, ñimui asrmerabe Cristoi asrutøwei pønrrabelø gúi? ¡Inchen nabe Cristoi asru pønrrabelan wesrawa, kan kaig ishug nui asrwan anwei yanøbigweinug kandø misrtrai mara, truyu pønsrønrraitamagh? ¡Managuen treebe kørønrrun!
¹⁶¿Kabe ashmeelø gøtirru, tru treeg kaig ishuuba kandø misra kaig mariibe, yandø kan asrtø lataig kørømisrig kui? Kaguende trenchibig pørig basran: “Tru pailøbe kan asrtø gønrrun” cha.
¹⁷Inchen möikkøben Señorba kandø misriibe, nøba kan espíritutø gøn.

¹⁸Ishumburba, mögueløba trømbøig maramigugurrimbe wegørray. Møguelø gatøgan chinetø kalø mariiløbe nømui asrutøtein gømøtø, nøørø gøn. Inchen ishuuba, møøba asrtøga trømbøig mariibe, nui asrwandøwei trømbøig maran. ¹⁹¿Kabe ashmeelø gøtirru, ñimui asrbe Espíritu Santo nø kebya basraig tab ya gúi, ñimuiinug pasrabig tru ñim Tiuswan uti Espíritu? Ñimbe

ñimdøwei ñimuyasig kómøn. ²⁰Kaguende Jesucristo nuwei peniilø gøn. Inchawei ñimbe ñimui asrtøga Tiuswan maya nuguen tabig indig kónrrai maray.

Kasharawarbe maig kómigwan waminchibig

7 ¹Trube, mœimbe ñim nan kilga børa paya ørig kóbicwan trencha lötønrrab inchar: Pøs tab gøn cha, kan mög kasharamø, nötiig kómig. ²Inchendø ishumburmeraba, mögueløba purø rrømbøig marøbelø gúikkurri, mögueløbe möitögucha nui strain døgaig kómig kóben, ishumburmerabe möitögucha nui keg tøgaig kómig kón. ³Pøs keebe srawei asrwan tab gónrrai maramig kóben, sraimbe nui kewei asrwan tab gónrrai maramig kón. ⁴Kaguende sraimbe, nui asr kuimba nuimburaptø tøgagømig kómøtø, keg nø asamig kóben, katø kekkurringucha nui asr kuimba nuimburaptø tøga gómoøtø, srai nø asamig kón. ⁵Inchawei tru ñim Tiusba wamindamigutø kebamrrab, kan maya yanagatig ñim pailø lata tru treegwan marmønrrab wamincha gómoøwabe, kanikkurri kanikkurri asrwan tranmønrrab inchimumig kón. Tiusba wamindamigwan chab wamincha, trugurrimbe ñimui asrwane gatø treetøwei tranamig kón, tru treegwan marmuikkurrindø Satanás ñimun kegørrøsrkónrrab chigøben mara ashmønrrai.

⁶Nabe iigwane ka øyamay maramdiig kón chatø eshkar. Ke treeg maramig kón cha, karua basrmøtø. ⁷Pøs maya mögueløba na lataitøwei nömdeelø gúimbemab isur. Inchendø möitögucha tru nöm trendø treeg kómigwan keta tranig uta tøgar gøn Tiusweinukkurri arrubigwan, möibe øyamayig kóbene, katø möibe peemayikke.

⁸Nömdeelanba, piudameranbabe trendamønrrun: Na lataitøwei natø kørømisrimbe tab góbsruinrrun cha. ⁹Inchendø kaig marmø uñibig uñchab gaimabiibe, kaig marøg købiitø ke chinsraatø inchib uñibgunrriibe kasharaikken sól gónrrun cha.

Kasharawarbe petiyamumig

¹⁰Inchen kasharawarmerane iigwan karua basrar; na garua basrig kómøtø, Señor nø garua basrig kón: Sraimbe kewane kuchimumig kón cha. ¹¹Inchen srai kuchippe, trube, nötø tsumig kón. Trengømuppe, nui keeba katøle tammay kørømisra lindamig kón. Inchen keebe nui srawane tarømisrøb kutsamig kómøn.

¹²Inchen gatøganelane Señor trendaig kømøtø, naimburab na trendamønrrun: Møikkøben kan nuneg, nui sraimbe Tiuswan køremíig pera gua, nø ka lincha meganrrab megabene, keebe tarømisrøb kutsamig kømøn cha. ¹³Inchen kan srai, keebe Tiuswan køremíig tøgagua, nø ka lincha uñchab inchene, sraimbe tarømisrøb kutsamig kømøn cha. ¹⁴Kaguende tru keg Tiuswan køremíibe nui sraingurri Tius kaasiimíig køben, katø Tiuswan køremø sraimbe, nui kekkurri Tius kaasiimíig kön. Pøs treeg kømuimbe ñimui ureemerabe kaiba lindig købsruben, møimbe yandø Tius tabig kui asiilø gøn. ¹⁵Inchendø møikkøben tru pailøyu Tiuswan køremíig tarømisra ibene, ka ibasamig kön. Pøs øyeegube, kan srai lata, kan keg lata Tiuswan kørebeløbe imønrrai inchib ke treegutø melønrraingucha pønsrailø gømøn. Kaguende Tiusbe ñimun wamappe, chi isumø pishindø tab waramig kønrrai wamig kön. ¹⁶Pøs, ñi sraimbe ashtirru, ñi ñui kewan inchippa kaigyugurri wesram gønrrab gúi? Kabe Ñi kekkucha ashtirru, ñi ñui srawan kaigyugurri wesram gønrrab gúi?

Tiuswan ashibig maig kømigwan waminchibig

¹⁷Inchendø ñim møigwandøgucha ñimun Señor maig uñchai marig køben, treegutø unamig kön, tru ñi Tiuswan nebua ashib uras maig købig kuibe, trumaytø ka unamig kön. Chu iglesiamerayuelandøgucha iigwan øyamay marøb gønrrai nabe treeg karua basrar. ¹⁸¿Tru ñui isubigwan Cristoinug pasra tøgagønrrai wamab uras yandø circuncidawekken góbig køtirru? Trube, circuncidaweig kømønmab ashchai inchimøta. ¿Ñim møikkøben ñui isubigwan Cristoinug pasra tøgagønrrai wamab uras asru circuncidamiig køben wamig køtirru? Trube, treeg marmíig købig kuabe, circuncidanrrab inchimøta. ¹⁹Kaguende circuncidaweig kui chi kønrrab gømøwei, circuncidamiig kui chi kønrrab gømøwein gøn. Tius maig maramigwan martrai pønsrailan møra marig, truibe tabig kön. ²⁰Tius ñimun wamab uras møitøgucha ñim mailø góben, treeg wamiiløbe, trumaytø ka górrømisramig kön. ²¹¿Tru ñun wamab uras karuindiig megabig køtirru? Trube, trunune chi isumøta. Inchendø ka karuindø megabig kømønrrab indamdiig købene, trube, treegwan mar. ²²Inchen karuindiig megaben Señor waminabiibe, Señorweimburappe yandø webya basran. Inchen gatø treetøwei ka

karuptø srua gúig megabig kómøtø, nuimburab uñen waminabiibe, Cristo kuruindiig meganrrabig kón. ²³Kaguende ñimbe Tius nuwei peniilø gúig góppø, móguelø kuruindiig melabelø gómtø guy. ²⁴Inchawei, nai nunelø, ñim móitögucha ñim maigu pónrrøben wamiiløbe, Tiusba treegutø ka górrømisray.

Nómdeelan wamindig

²⁵Inchen tru kasharameelø nómdeelaimburappe, Señor nø garua pasriibe chigagur. Inchendø Señor nan lastima asigwan nebua tøgagúikkurri, na maig taigwan ñim treeg kuitamab isumdiig kuinawa, naimburab ñimun øyamay maramdiig kón chinrrab inchar. ²⁶Pøs mói ya øyeeg chinetø isumdiig kóbene, maig basrabiibe trumaytø kórrømisramig sól lataig kui ashar. ²⁷Inchen ñi strain døgaig kuabe, trube, tarømisrtrab inchimøta. Kabe chi sraingaig, ñitiig kuabe, trube, srai tøgagónrrab lamøta. ²⁸Inchendø ñi kasharaikkucha, chi kaig marig kómøwein góben, katø kan srusrø kasharaikkucha, chi kaig marig kómøwein góen. Inchen góben tru kasharabeløbe chinetø nebuig pónrramig arruben, isui melamig kónrrab góen. Pøs nane ñim treeg nebuig melai ashmuinrrabna gótan.

²⁹Inchendø nabe, nai nunelan, ñimun trenchinrrab inchar: Srabe gwalømmera pumibe purø landøraim basran cha. I landøzhig pasrabigwan Tiusweimburabigwan martrab, sralø tøgarbe sralø tøgar góowa lataig bónrray. ³⁰Inchen truba isui kishib melabeløbe isuig kishib pónrrømówa lataig bónrrøben, truba kasrag bónrrabeløbe chi kasrag bónrrømówa lataig bónrrøben, chigóben penabeløbe chigucha penómøwa lataig bónrrøben, ³¹katø yu pirau chine kóbigu tab gúi mørøb amóñibeløbe ke truitø srua yailögucha amóñimumig kón. Kaguende yu pirau øyeeg pasrabiibe ka pureb arrubiitø góen.

³²Nane ñim chigucha chi isumikkaig treeg amónaimbemab gótan. Kaguende kan kasharamíig nötiibe Señorweimburabigwan katøguchinguén isun, Señor tab gúi wanrrai maramigwan.

³³Trune kasharaweibe yu pirau chigóben kóbigrwan mas isun, nui srawan mandø tab gúi wanrrai maramigwan. ³⁴Incha nø chi martrab isuibe pabalø, pabalø isuim basran. Inchen kan ishug kasharamíig, nötiig, kabe kan srusrø nötiibe Señorweimburab marøb megamigwan mas isun, nui asru lata, nui espíritu lata

Señorweyasiitø gønrrab isua. Trune kasharawa ishuube yu pirau chi købigwan mas isun, nui kewan mandø tab góo wanrrai maramigwan.

³⁵Iigwan na kerrigu ñimun trenchippe, ñimundøwei tab gønrrai trenchar. Kabe ñimun ke truyutø iløsrka melønrraingucha inchimøtø, masken mumay amønamigwan treeg marøb amøña, Señorweimbura bigwan tab chi iløsrkaimig marøb melamig kønrrai inchar.

³⁶Inchen mu møøba kimø srušran kan mög kasharanrrab misraig, nø tab marmurmab kørig isub, katø tru srušrøgucha yandø køligwein góben, treekkurri møøbe yandø kasharam góo ashabe, trube, maig maramdiig køben treeg maramig køn. Treebe chi kaig marøb pasraig kømøtø góon. Ka gasharay. ³⁷Inchen kan mög nui manrrau nø maig isuigwane treeg martrab kandø isua basrabig, katø nui asru maig marøg købig arruben, truig mumaygucha srua irramamø, tru nø maig isua tøgagúigwan isua móra tøga basrøwa, tru srušrøba kasharamønrrab nø treeg isua basrabiibe, kasharamuig sól góon. ³⁸Inchawei tru kasharanrrab misri srušrøba kasharaig sóldøwein góben, katø kasharamuibe mas tabguen góon.

Piudameraimburab waminchibig

³⁹Keg øsig uñene, sraimbe nøørø gønrrab góøø, kandø góon. Inchen keg kwabeneguende, yandø nuin góin góben, mubagóben ka gasharamig køn, Tiuswan ashibiibabe. ⁴⁰Pøs na isuibe øyeeg køn: katøle kasharamø, nøø kørrømisrikken, mayanguen tab gønrrab góo. Nagucha Tiuswei Espíritu tøgagurmab isua, trenchib pasrar.

Cierton tius kømeelan trani yaumeran mandø indamigwan waminchibig

8 ¹Animalmera kweecha tru yauwan taska mari tiusmeran trana pønsraigweimburappe nambe mayeeløba nebua ashibelø guer. Pøs tru nebua ashib kusreibe ka nørreelø misrøb pønrrønrrai maren, trune tru undag købig Tiusweinukkurri arrubiibe Tiusweimbura bigu nørøram burugubig køn. ²Møikkøben maitøguen nebua ashibig kurmbab isubiibe, tru maig kuigwan tab nebua asamigwane katøgucha tab ashmø srø góon. ³Trune møikkøben Tiuswan undaguigwane Tiusbe nune mu góo nebua asan. ⁴Trube, tru taska mari tiusmeran

pønsraig yaumeran maigweimburappe ɬmandø chinrrab? Pøs tru taska mari tiusmerabe yu piraube chigucha gómeelø gúi nambe ashibelø guer, katø Tiusbe nøtø kandø gúi. ⁵Pøs srømbalasrø lata, pirau lata tiusmera cha wamiilø mœiløgøben købwei indan ('tiusmera gøn' cha, wamiiløba, katø chiwandøgucha nøm garub purrabelø cha wamiiløba truba nørrø køb lataitøwei). ⁶Treeg kuingucha, namuimbe Tiusbe kandø nøtø gøn, tru Møskai. Tru chigurrimbunø arrubiibe nuinukkurrindø arruben, katø nambe nuyasig øsig amøner. Katø Señor Jesucristo kandø gøben, chitøgucha købiibe nøgurriwei pønrrøben, namgucha nøgurriwei øsig amøñibelø guer.

⁷Inchendø mayeeløbabe iigwane chigúi nebua ashmeelø gøn. Mœiløbe katøgucha tru taska mari tiusmeran tøgagøm gusreelø góbig kua, tru mamimeran mappe, tru tiusmeran trani mamig kønmab isua mabelø gøn. Incha tru nømui isub kebachib pasrabigu kullaguelø gúíkkurri, yandø kaig mararmab isub kørromisrøbelø gøn. ⁸Pøs mamibe Tiusweinug nam katøguchi kemalla pønrramig kønrrai marmøwei, katø nam tru manuikkurri mas kailø misrtrab gómrøwei, kabe nam truigwan maikkurri mas tabelø gønrrab gómrøwein gøn.

⁹Inchendø ñim tru chi kalø gønrraitamab isumikkaig marøb tøgagúigwane kullaateeløbe truyu srurrengwanrrain gómotø ashiptø maray. ¹⁰Kaguen móikkøben nui isub kebachib pasrabigu kullaatiig tøgaig, ñi tru maig kuigwan yandø tab nebua ashib kusreibig, tru taska mari tiusmerai tab yausrø ñun mab wai ashabe, ɬnøgucha tru taska mari tiusmeran trani mamimeran ka manrrurmab isumønrrab gøh? ¹¹Inchawei tru maig kuigwan ñi nebua asha kusrewa tøgagúig, truikkurrindø kan nuneg kullaatiibe yandø kebeña, pinab pinønrrun, Cristo nuyasig yamba purøgwaig købigwan. ¹²Inchawei øyamay tru nunelan kaig marøb, nømui isub kebachib pasrabigu kullaguigwan kørriinchø kørromarøb pønrrappe, ñimbe Criston kaig marøb pønrran. ¹³Inchawei mamibe nai nunewan kebenøsrkamitø gønrrab góbene, managuen nabe yauwane mamumønrrun, nai nunewan ka srurrengwangarumønrrappe.

Cristo nøashib karua ørig maig marøb pasramig

9 ¹¿Maig maramdiig køben treegwan maramig nabe tøgaig basrømubra chindah? ¿Nabe Cristo nøashib karua ørig kømubra chindah? ¿Kabe nabe Jesús namui Señorwan ashmuig kuig kø chindah? ¿Señorweimburab na marøb pasraigu yell

gørrømisrøbeløbe ñimwein gømøtirru? 2Pøs møilaimbe nabe Cristo nøashib karua ørig lataig utig kømuinaindøgucha, isa gømøtø, ñimuimbeguende nøashib treeg karua ørig kur. Kaguende Señor nan nøashib karua ørig kui asamdiibe ñimwein gøn.

3Nan møiløgøben ‘øyeeg marin gøn’ chib, payibelane ‘øyan gøn’ chib, kusra løtamønrrun. 4¿Kabe nam góongan mab, muchib indamig kømuitarru? cha. 5¿Kabe nam góongan Tiuswan ashibigwan srai mara, pera bønrramig kømuitarru? cha, tru gatøganelø Cristo nøashib karua øriløba, katø tru Señorwei trag nuneløba, katø tru Pedroba, truilø lataitøweingue. 6¿Kabe naba, Bernabébatøgan namui taska maramigwan elatsamig kømønrrain güitarru, namui øsig waramig marøb gúigwan?

7¿Kan suldauma maig kuaasamø nø suldau basraptøga, chi palabigwan nui andøgatøwei penabiibe? ¿Kan mu guaasamø uvas tusrmera ellguawa, uvas misren, truigwanguen mamíibe? ¿Kan mu guaasamø kabramerane ashib tøgagøbendø, pitsøn sunna muchimíibe? 8Kabe na øyeeg chib pasrappe, ¿møguelø isuimay trendaig tamagueh? ¿Tru maig maramigwan martrai Moisés pørikkucha treetøwein chibig kømuitarru? 9Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pøriguma øyeeg chibig pørig basran: Kan wey tirigun kwattrai itøbunab megabigwane mabashig kømub pusalgutsamig kømøn cha. 10¿Kabe Tiusbe weymeran isua trendaig kø chindah? 11¿Yeeeg chippe, ¿namuimburab trendaig kømønrrab gó chindah? Pøs namuyasigwei pørig kuij køn. Kaguende pirøwan arab megabiibe mamuitamab isuawei kwallib megaben, katø mugøben tirigun kwattrai itøbunab megabiibe tru misrigwan manrrab isuawei marøb megan. 11Inchawei nama ñimuinug Tiusweimburabelan ellmarig købene, trube, ¿ñim chigøben tøgagúigwan maitøguen nam utamig menrra indig kørnrab gó chinderah? 12Tru kaneløma nømui chi palabigwan ñimun utambuawei utig købene, ¿nambe treetøguen gømø, utamigwein gømuitarru? Inchen góben, nambe tru treeg utamigwane managuen treebe marmuig køn, Cristoi tabig srø wamwan chigøben iløsrkøbelø pønsrømønrrab, chigúindøgucha ka puraambub melaig køn. 13¿Ashmeelø góttirru, Tiuswei yau marøb melabeløma truyuigwan maben, katø Tiuswei altaryu marøb pønrrabeløbe truyuigwan mabelø gúi? 14Inchawei Señorbe

treetøwei karua basrig kön, Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanøbeløbe trutøga øsig warønrrain cha.

¹⁵Inchendø øyeeg maramdeelø gúindøgucha, nabe managuen trunune marmuig kön. Katø iigwan na pørøbgucha, nan treeg martraimab isua børmur. Pøs na chi treeg marmøwagurri na øyeeg purø tab gúi mørøb móø inchib waminchib pasraigwan nan mugøben kerramøwatø, kwamikken søl gønrrautan. ¹⁶Pøs Tiuswei tru tabig srø wamwan na eshkab kusrenanøb pasraibe nainetø móø inchib waminchib pasramig kømøtø gøn. Kaguende nane truigwane martraim basrig kur. iPøs Tiuswei tabig srø wamwan na eshkab waminchimuinaisruandøbe, nane maig kuaasamø! ¹⁷Inchawei maramigwan na naashib martrab isua marabe, truburø utamigwane utamønrrun. Inchen treeg kømøtø, ke nan trunun martrai inchendø marinaisruandøbe, trube, tru karua basrigwan ka marmøn chimønrraindø marig kørrømorisrtrun. ¹⁸¿Pøs trube, tru na marøb pasraimburø utiibe chi gønrrab gó? Na Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanøppe, truburø chi tranrrain góømø, na ka yandø waminchib pasraig, truig kön, tru Tiuswei tabig srø wamwan waminchib uña, na miambuawei miamigwan treeg utab pasrømø kagøbasig.

¹⁹Nabe mu karuig megamøig kuagucha, nabe natøwei mayeelø karuindiig meganrrab pasramisrar, maya nebuingatig Cristoyasisig misag nørrø nebua tøgagønrrab. ²⁰Nabe judíosmerai utu uñippe, kan judío lataitøwei uñibig kur, nøm Criston nebua ashchai martrab. Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig truig ke nø garuig natøweinguen ke treeg pasrømuinaindøgucha, tru pørig maig chibig køben treeg melabelai utube, trube, tru pøriilan marøb megabig lataig uñibig kur, tru pørig maig chiben treeg melabelan Criston nebua ashchai martrab. ²¹Inchen Moisés pørigwan tøgagømeelai utube, treetøwei nagucha chigaig lataitøwei uñibig kur, tru maig maramigwan pørig chigaig melabelan Criston nebua ashchai martrab. (Tius maig maramigwan martrai pørigwan na chi asamig chigaig kønrrab góømøtø, Cristo maig martrai karuigwan trunun nabe marøb megabig kur.) ²²Kullaateeløbabe nagucha nullaatiig lataitøwein basrabig kur, tru nullaateelan Cristoin gønrrai martrab. Mu misaamerabatøgucha, nøm mailø góben, treeg kønrrab inchibig kur, móilandøguen chinchagøben kaigyugurri wesranrrab.

²³Iigwan na kerrigu øyeeg marøppe, Tiuswei tabig srø wamgurri øyeeg marøbig kur, truyugurri purø tabig tøgaig arrubigwan nagucha trunun tøgatø utønrrab.

²⁴¿Ashmeelø gótilru misaamera nørrø tulaamba ashib purrainug møig kanab luldashchab luløbeløma luløppe, søteeløbawei lulendø, tru kanaigwan utabiibe kandø góbig kui? Inchawei ñim luløppe, tru kanawa utamigwan Tius tranig utønrrurmab isua lulay. ²⁵Inchawei móikkøben treeg lulameløyu kebya basramisrøbiibe, chiyutøgucha nui asr maig marøg køtanmaptø marøb megamøn. Pøs truiløbe kan corona ka petø minchib pinønrrabigwan utønrraptø treeg maren, trune nambe corona managuen minchib pinønrrabig kómiigwan utønrrab Tiusweiwan marøb meler. ²⁶Inchawei nabe luløppe, chu bumgúingu en mørmubendø, luløbig lataig luløb megamøwei, katø kan kwayabig nøørøtø, nøørøtø gurrøb kwayab lataig pasrømøwei inchar. ²⁷Treeg kómøtø, nabe naasiitøwei nai asrwane purø murigu purayam gusrenrrai kusrenanøb ke treegwan könrrai inchibig kur. Inchippa na katøganelan eshkab kusrenanøb pera basrøwa, natøweinguen kaiman dainab megamønrrappe.

Taska mari tiusmeran Tius kui lataig Mara tøgagømumig

10 ¹Nabe, ñim nai nunelan, tru merrabsrø namui kølli misag, judíosmera, mayeeløba wañi umbu melab, katø mayeeløba mar Rojoyu larraambub indigwan pesannamø, isua gónrrai inchar. ²Incha nømbe mayeeløba tru wañimba, marba pinøgasrøb pinøbuliilø gúikkurri Moisésba kanbalatø bønrran. ³Incha gatø treetøwei mayeeløba Tiusweimburab mamigwandøwei mab, ⁴katø mayeeløba Tiusweimburab piwandøwei muchib indig købig køn. Kaguende tru nu sruug nømun lincha ibig Tius tranigugurri webarrub piwan nømbe mutsig køn. Inchen tru nu sruube Cristo gúig køn. ⁵Inchen treeg amrruig kuindøgucha, misagwane kerrigu lutauwan Tiusbe chi tab gúi ashmuig købig køn. Incha nømui asrmerabe mu misag warab waraimønug truørø kwaig waramig nebuig køn.

⁶Øyeeg pureppe, nam trunundøguen asha kusremig könrrain gúig køn, nam ke chinchimmørø inchib chigøben kailan isub pønrramig kómønrrai, israelitasmera ke chinchimmørø inchib isub pønrrab lataitøwei. ⁷Pøs nøm møiløgøben chiwangøben kan

tius kui lataig inchibelø lataitøwei marmøtay ñimbe. Pøs tru uras nøm øyeeg marigwan treeg chibig pørig pasran: “Tru misaamerabe manrrab, mutchab purramisra, trugurrimbe pailamburab pailanrrab kurrig køn” cha. ⁸Katø nambe menda mögueløba, menda ishumburmeraba namui asrtøga trømbøig marøbelø gömumig køn, tru møiløgøben truilø treeg marøb latawei. Incha treekkurri kan gwalømyutø misaamera 23.000 kwaig købig køn. ⁹Katø Señorwangucha ke chinchipig køtamørtrab kaig inchimumig køn, tru møiløgøben truilø ke chinchipig køtashchab inchibelø latawei. Pøs truiløma ulmera tsatsiilø kwamig nebuig købig køn. ¹⁰Nilø waminchib ñimuinetø namig, Tiuswan mulla mørmotay, tru møiløgøben truilø treeg marøbelø lataitøwei. Truilanma tru kweechib ángel arrua, nømune pinisaig køn.

¹¹Israelitasmeran øyeeg pureppe, nam trunundøguen asha kusremig kørnrain güig køn. Incha nam kusremig kørnrai pøriilø pønrran, nam yandø tru srabe gwalømmera pui warab misaamerayasig. ¹²Inchawei møikkøben Tiusweinug yandø ke tab pasrarmab isua basrabiibe, trube, peñchab gømø, purø tab isua basrau. ¹³Ñim kebenøsrkørnraai indinab chigøben puinab pønrraibe, ke mun treeg nebui asiimig kømøtø, mundøgucha treeg nebui asig køn. Inchendø Tiusbe managucha nø maig tabig køppe, trendø treeg kua igatø! ke ñim kaima melønrraingatikkucha treeg bønrrøbashmønrrun. Ke chinchipig køtashchab puim bønrrøbene, truguetøtø treegugurri wegørramigwan tøgatø tranøbig køn, ñim kørømø, ka buraambamig kørnrai.

¹⁴Inchawei treeg købene, nai undaarailø, tru taska mari tiusmeraimburabigwane kerriguwan tarømisray. ¹⁵Nabe ñimun waminchippe, yandø tab chigúi mørøbelan lataig waminchar. Na wamindigwane søl køtashchab isub purray. ¹⁶Tru copa mayanguen tabig, tru nam, ‘mayanguen pay’ tain copabe, étru Cristoi ani namgucha kanguelarrøtø lata nøba bønrraig truig kømuitarru? Katø nam pirriwan pirisha maibe nam kanguelarrøtø Cristoi asru kanbalatø pønrraig étruig kømuitarru? ¹⁷Kaguende pirrima kandø güig køppe, namgucha truba nu gobendø, nambe kan asrtø guer, pøs mayeeløba kan birriwandø mabeløgurri.

¹⁸Tru israelitasmeranma ñimguen isua asay: Tru kweecha tranig animalmerai yauwan mabelø, treeg marøppe, ka yauwandø mamøtø, éaltarweimburabigwangucha tøga marøb

pönrrømuitarru? ¹⁹Iigwan na øyeeg chippe, tru taska mari tiuswan trani yaumbe chi kön chib, kabe tru taska mari tiusbe chi marøbig kön chib pasrømur. ²⁰Pøs nabe treeg kømøtø, Tiuswan ashmø misaamera judíos kómeelø tru animal gweecha traniibe Tiuswan gømøtø, kwaimandziimeran tranig kön cha rrenchar. Incha nabe ñimune kwaimandziimeraba kanbalatø marøb pönrrømønrrai inchar. ²¹Ñimbe Señorwei copayuigwan mutsamba, kwaimandziimerai copayuigwan mutsamba inchimumig kön. Katø Señorwei mishatsigúigwan mamba, kwaimandziimerai mishatsigúigwan mamba inchimumig kön.

²²¿Kabe nambe peg tiuswan keesha bønramisrøb Señorwane ke larrø namishinrrab inchab gó? ¿Kabe nambe nø lataguen gømø, purab martrapteelø góbra chindah?

Chiwandøgucha marøppe, Tiuswan tabig wamindig könrrai maramig kön

²³Pøs: “Chiwandøgucha meriimíig, ka maramdiig”, købendø, chiwandøgucha lutøgurri maramibe chi tabig kømøn. Pøs: “Chiwandøgucha meriimíig, ka maramdiig”, købendø, lutøgurri truiløbe Tiusweimburab nørrøramigube chi purugunrrabgailø gó. ²⁴Mutøgucha ñuimburabigwandø tab górrrai lamøtø, katøganelaimburab tab górrrai lamig kön.

²⁵Yau yanøbyu maig yau yanbashtø ka pena may, ñimui isub kebachib pasrabikkurri chi paya mørøb pönrrømøtø. ²⁶Kaguende: “Pirøba, truyu chi pönrrabeløbañau kerriguba Señorweindø gó.”

²⁷Inchen møikkøben Tiuswan køremíig nui yamay manrrab ñimun amrrunrrigay chiben, ñim ambabe, ñimun chi manrrai pønsrøbendø, mamig kön, ñimui isub kebachib pasrabikkurri chi payib purrømøtø. ²⁸Inchen ñimun møikkøben: “I yaumbe tru taska mari tiusmerai kweetsi yaun gó” cha, trenchibene, trube, mamumig kön, tru treeg yaun gó cha eshkabigwan mindisha korrømarmønrrappa, katø trugurri isub kebachib pasrabigu kalø gó chibig tøgagømønrraimba. ²⁹Inchendø nabe tru isub kebachib pasrabig ñuinug pasrabigwan waminchib pasrømøtø, nabe tru gatøganuinuguigwan waminchib pasrar. Na chi iløsrkaimíig basraigwan gatøgan móweinug isub kebachib pasrabig nan kalø marøptiig kui mara, chiburø treeg marinab pasramibe chigagó. ³⁰Mamigwan na Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ cha maben,

trube, ḋnane chindimbarre ‘kalø marøptiig kön’ dah, tru na ungwa taig mamigwan maikkurri? ³¹Inchawei mabyu lata, muchibyu lata, kabe chi peg marøbyu lata, chi marigutøgucha Tiuswan maya nuguen tab indig könrrai maramig kön ñimbe. ³²Pøs mu misaamerandøgucha, judíosmeran lata, griegosmeran lata, Tiuswei iglesian lata ka srurrengwanrrai marmøtay, ³³na mundøgucha chiyutøgucha lata tab gönrrai inchib megab lataitøweingue. Nabe naimburaptø tab gönrrai lamøtø, misaamera truba nørrøwan tab gönrrai inchibig kur, nøm kaigyugurri wesrølø gönrrai.

11 ¹Na maig marøbig køben, ñimbe trunun asha marøb melønrrigay, Cristo maig marøbig køben, na trunun asha marøb megab lataitøweingue.

Tiuswei yau maig kømigwan waminchibig

²Nabe ‘ñimune tabig marin gøn’ chib mayanguen tabig waminchar, kaguende ñimbe chiyutøgucha nane isua melab, na ñimun maig waminchib kusrenniilane ñimbe elachimø, tøga bønrraimba. ³Inchendø nabe iigwan nebua asha gönrrai inchar, Cristobe maya móguelaim bala nø ashib pasrabig, nø tur góben, katø móøbe ishuwan nø ashibig, nø tur góben, Tiusbe Criston nø ashib pasrabig, nø tur gúi. ⁴Mu móøtøgucha turwan nebetsa Tiusba waminchib, kabe Tius maig karuigwan eshkab waminchib, treeg basrabiibe, Cristo, tru turwane chigucha gómiig kuig lataig marøb pasran. ⁵Inchen mu ishuutøgucha chi nebetsømø, turtiig Tiusba waminchib, kabe Tius maig karuigwan eshkab waminchib, treeg basrabiibe, móømisag, tru turwane chigucha gómiig kuig lataig marøb pasran. Kaguende pusrugwan mulla, barig lataitøwein gøn. ⁶Inchen ishug nebetsømíibe, trube, pusrugwan mulla, baramig kön. Inchen ishuwan pusrugwan mulla, bariibe kørig könrraptiig købene, trube, turwan nebetsaig kømig kön. ⁷Inchen móøbe turwan kasrøb nebetsamig kómøn. Kaguende móøbe Tius nø maig køben treetøwein gób, katø Tiuswei tru purø nuig tørguegurnabigwan nuinug kenamarøbig kön. Inchen ishuumisaabe mówei tru tørguegurnabigwan kenamarøbig, treeg kön. ⁸Kaguende móøbe ishuumisagweinukkurri arrubig kómøtø, ishukken móweinukkurri arrubig kön. ⁹Inchagucha tru srøsrø Tius mówan marøppe, ishuumisagweyasig marmøtø, ishuwanguen móømisagweyasig marig kön. ¹⁰Inchawei treekkurri ishuube móø

maig chiben treeg megabig kui ashchai, ángelesmeragurri nui turwane nebetsaig kómgig kón.

¹¹Inchendø Señorweinuube móomisag ka nuimburaptø górrrab górmöwei, ishuumisag ka nuimburaptø górrrab górmöwein gón.
¹²Inchawei ishuuma móweinukkurri arrub lataitöwei, mókkucha ishuumisagweinukkurri kal-labig kón. Inchendø kerriguba arruppe, Tiusweinukkurri arrubig kón. ¹³Inchawei ñimdöwei maig kótašchab isuy: ¿Ishug misaabe turwan chi nebetsomíig Tiusba waminchib pasramig sól góbsru chinderah? ¹⁴¿Inchen kan mówane pusrugwan yabig wanösrkób tøgagómibe trømbøtiig kórikken górraptiig kóbig kui, tru trendø treeg kónrrai chine mara pónsrailótøweinguen kusrennøbig kómuittarru? ¹⁵Trune ishuwane pusrugwan yabig wanösrkamibe nuimbe truba tabig kón, kaguende ishuwane turyu nebetsig lataitöwei pusrugwan tranig kua. ¹⁶Inchen móikkøben ‘øyelan treeg kómøn’ chib, chinetø chib waminchig kui indindøgucha, nambe øyeelanwei maren, katø Tiuswei iglesiamera chigucha treetöwei marøbelø gón.

Señorwei mamigwan mabyu maramgailan marøb

¹⁷Na øyamay maramig kón chib yu wamindamigube, ‘ikan waachaalleelø! yangucha tabig marøb melain gón’ chinrrab inchimur. Ñim tulundzunappe, ka trømbøig martrab tulundzunabelø gúin gón, chi tabig martrab gómotø. ¹⁸Na pølbasra wamindamibe øyeemerrig kørre, ñim kan iglesiasun tulundzunøbendø, ka nøørø nøørø misra warønrraptøre tulundzunabelø gúigwan, pøs móyube nabe treegwein góbwei inditamar. ¹⁹Pøs øyeeg nømuin gúi nøørø misrøb ñim treeg inchib waramig palabwei indan, ñimui utu móilø sólwan isua marøbelø gúitashchab truyu asamig kónrrai. ²⁰Pøs ñim kanbalatø linchib tulundzunappe, Señorwei mamigwan manrrab tulundzunømotø, ²¹møitøgucha ñimui mamigwanmerrig manrrab tulundzunabelø gón, katøganelan munugumotø, kane parøgwaig wamnebe, kane mutsiguikken wanrrab. ²²¿Kabe ñimbe yamera chigargøtirru mab, muchib purramig? ¿Kabe Tiuswei iglesiane kaashib, chigar burrabelane kørig burørtrab inchigueh? ¿Nabe ñimune mandø chinrrab gó? ¿Kabe, iwaachaalleelø, yangucha tabig marin gón! chinrrab gó chindah? ¡Øyeeg marigwane kan waachaalleelø truba tabig marin gón! chinrrab pasrømur.

**Señorwei pirriwanba, copayu mutsigwanba mandø
maramigwan Pablo tab eshkab**

(Mt 26.26-29; Mc 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³Kaguende tru na ñimun katøle kusrenanigwane nabe Señorwan utig kuig kòn: Señor Jesúswan tru ashig kòmui inchibelan tranrrab yem, nöbe pirriwan muta, ²⁴yandø ‘mayanguen pay’ cha, pirishabe, trendaig kòn: “Iibe nai asr kòn cha, tru ñimuyasig kwanrrai tranig. Iigwan øyeeg marøppe, nan isub gónrrab martrigay” cha. ²⁵Incha tru mamigwan chab mabe, katø copangucha mutabe, trendaig kòn: “I copabe tru nai anindøga Tius tru srø acuerdo mara basrig, truig kòn cha. Iigwan mutsimørig,

chu uraskucha nan isub górrrab martrigay” cha. ²⁶Inchawei chu uraskucha i pirriwan mab, i copayuigwan muchib indimorig, Señorbe namuimburø kwaig købig kön cha ñimbe eshkab pønrran nø arrumnegatig.

Señorwei mamigwan sólwan maramig

²⁷Inchawei móikkøben maig købash inchendø, Señorwei pirriwanba, copayuigwanba mab, muchib inchibibe, Señorwei asrwanba, aniwanba nuinug trømbøig marøb pasran. ²⁸Inchawei móitøgucha ñimashib maig bønrrabraitashchab isummerrig isuy. Trugurrimbe pirriwan mab, copayuigwan muchib indamig kön. ²⁹Kaguende móikkøben Señorwei asrwane ni kan maig kerahmabguen isua ashmøtø, tru mab, muchib indiibe nuyasiitøwei lab pasran trømbøig nebui pasramig kørrai. ³⁰Inchawei øyeekkurri ñimui utube kwanrreelø, nullaarailø truba nørrø góben, móiløbe kwaig, mu gaagøn. ³¹Inchendø nam namashib móitøgucha nam mandø bønrramigwan treeg bønrrabraitashchab tab isubene, trube, Tius namun maig maramigwan asha mara, korrømariilø gómußruinrrun. ³²Inchendø Señor namun maig maramigwan asha mariilø pønrappe, nam kalø marigwan nø namun ølmartrab mariilø bønrrer, pirau nun ashmeeløba tøgatø namun kaigyu pønsrailø gómonrrab.

³³Inchawei, nai nunelø, ñim tru mamigwan manrrab tulundzunabe, kangurrin gangurri muníramig kön. ³⁴Ñimun móigwan góben parøgwabene, trube, ñimui yausrø mamig kön, tru ñim tulundzuna waraibe Tius ñimun møra pønrrønrrai marinab waramig kómønrraimbe. Inchen nørø katøgan maramelane, na trusrø pua, maig kónrrabigwan tamara bønsramønrrun.

Espíritu Santo móigwandøgucha Tiusweyasig peg peg marøbelø górrrai pirisha ketig

12 ¹Nai nunelø, Tiusweimbabeløyu iglesiayasig marøbelø górrrai Espíritu Santo keta tranigweimburappe, chigúinguen mørmeelø górrømisrmønrrai inchar.

²Ñimbe isua gúinrrun, ñim judíos kómeelø Tiuswan ashmeelø góberasbe, mumay góben srua amrramabelø góbig kuigwan tru chi wamgailø taska mari tiusmeraimay. ³Inchawei nabe ñimun eshkanrrab inchar, Tiuswei Espíritu trendingaruben

waminchibibe, mugucha øyeeg chinrraamøn cha: “Jesúswane kaig nebubash” chib. Katø Espíritu Santo trendingarumubene, mugucha øyeeg chinrraamøn cha: “Jesúsbe tru Señor gøn” cha.

⁴Pøs Tiusweimburabigu marøbig kørnrai keta traniiløbe peg, peg kóbendø, tru traniiløbe Espíritu Santoinukkurrindøwei arrubig kørn. ⁵Katø chi purugub maramelögucha, peemay, peemay maramig kuindögucha, Señorbe kandø gøn. ⁶Katø chi maramelögucha peemay, peemay maramig kóbendø, tru marameløyu chiwandögucha trumørig mayeelanug marøb pasrabiibe, tru Tiustøwein gøn.

⁷Inchendø Espíritu Santo nø møigweinuutøgucha øyamay marøb kena basrabig kørn, mayeelan kelarrappa tab gørnrai. ⁸Kaguende møigwane Espíritu Santo nøgurri nui wamindiiløyu maig kómigwan purø may isua waminchibig kørnrain rranøppe, katøganune maig kuigwan tab chigúi møra waminchibig kørnrai tranan tru Espíritu Santotøwei. ⁹Inchen tru Espíritu Santotøwei katøganune nui isubigwan Jesucristoinug tøgagømburab tøgagønrrai tranen, katøganune kwanreelan tamarøbig kómigwan tru Espíritu Santotøwei tranan. ¹⁰Katøganune Tius maramburab mariilan marøbig kómigwan tranen, katøganune Tius maig karuigwan eshkabig kørnrai trunun tranen, katøganune Tiuswei Espíritu góin gói, kabe treeg kómuin gói tørgandø nebua ashibig kómigwan, trunun tranan. Inchen katøganune peg, peg wammera waminchibig kørnrain rranen, katøganune tru peg wammera wamindiilan: “Øyeeg tan” cha eshkabig kørnrai, treeg rranan. ¹¹Inchen iilan kerrigu øyeeg marøb pasrabiibe, nøtø kandø, tru Espíritu Santotøwein gøn, møigwandögucha nun maig tranamdiig kóben, treeg tranøbig.

Asrbe kandø gobendø, truyube chine bønrran

¹²Asrma kandø gobendø, tru asrube chine tøgaig kørn. Inchen tru asru pønrrabeløbe truba nu gobendø, kan asrtø gøn. Inchawei Cristogucha treetøwein gøn. ¹³Kaguende nambe mayeeløba kan asrtø misrtrab kan Espíritutøgatø pinøbuliilø góig kørn, judíosmera lata, griegosmera lata, karuindiig melabelø lata, treeg melømeelø lata. Incha namune mayeelanba tru Espíritu Santondøwei utønrrai tranig kørn.

¹⁴Inchawei asrbe kanbaløtiig könrrab gømøtø, chine, chine pønsraig tøgaig køn. ¹⁵Inchawei srøbma øyeeg taimbeh: “Tasig kømuikkurri asruig kømur” cha. ¹⁶Inchen kalugucha øyeeg taimbeh: “Nabe kab gømuikkurri asruig kømur” cha. ¹⁷Inchen asr ørøba kaptø gúimbe ɔtrube, mandø incha mørøbsruerah? Inchen kerriguba kalutø gúimbe ɔtrube, mandø incha irrømørøbsruerah? ¹⁸Pøs Tiusbe asru chiwandøgucha nøm chu pønrrønrrabelan truyu, rruyu pønrrønrrai pønsraig køn, nun maig asønaben, treekke. ¹⁹Kaguende asru chi pønrrabig kerriguba kanbaløtiig kuimbe ɔtrube, asrbe chu basrabsruerah? ²⁰Inchawei nuin gó, nuin gó truba yambalø gobendø, asrbe kandø gó.

²¹Pøs kappe tasigwane øyeeg chinrraamøn: “Ñune chi palømøtan” cha. Katø tur chigucha srømmeran øyeeg chinrraamøn: “Ñimune chi palømøtan” cha. ²²Inchawei treeg kømøtø, asru murguen guebatamgailøbe masken balabig køn. ²³Inchen asru tre tabig kømø lataigwane nambe katøguchinguen tab tøgagøbelø guer. Inchen asru tre tabig kømøig asønabelane nambe masken tabig kasra tøgaguer. ²⁴Pøs namui asru chi kørig isumgaig tøgagúiløbe tre isua asamig palain gømøn. Inchendø Tiusbe namui asrwan øyamay pønsrøb tamaran, tru trengatig tab inchib tøgagúimeelane mas tab inchab. ²⁵Øyamay møibe nøørø, nøørø gønrrain gømøtø, masken asru pønrrabeløbe móitøgucha ambugurri, igurri lata isunrrain gó. ²⁶Asru pønrrabelø móikkøben puskwai inchene, truyu pønrrabeløgucha kerriguba truiba puskwai mørøn. Katø asru møigwan góben tab inchene, truyu pønrrabeløbe mayamba truiba tab gó mørøb kasraaran.

²⁷Pøs inchawei ñimbe Cristoi asr kua, ñimbe móitøgucha kan gan nui asruelø gó. ²⁸Incha Tiusbe nui iglesiayu Cristo nøashib karua øriilan nømunmerrig wesrawa, bønsraig køn. Incha tru wendaube Tius maig karuigwan eshkabelan wesrawa, bønsra, yandø tru wendaube kusrennrabelan wesrawa, pønsrøbig køn. Incha trugurrimbe maramburab mariilø treeg marøbelan, trugurrimbe kwanrreelan tamarøbelø gønrrai keta traniilan, trugurrimbe tru purugubelan, trugurrimbe chi maramigwan asha marøb pønrrabelan, katø møilane peg, peg wammera waminchibelø gønrrai keta traniilan, treeg pønsraig køn. ²⁹ɔKabe mayeeløba Cristo nøashib karua øriiløtø gúitarru?

¿Kabe mayeeløba Tius maig kariugwan eshkabeløtø gúitarru?
 ¿Kabe mutøgucha kusrennøbeløtø gúitarru? ¿Kabe mayamba
 maramburab mariilan marøbeløtø gúitarru? ³⁰ ¿Katø mayeeløba
 kwanreelan tamarøbelø gømigwan keta tranig utartø gúitarru?
 ¿Kabe mayamba peg wammera waminchibeløtø gúitarru? ¿Kabe
 mayamba peg peg wammera wamindilán ‘øyeeg tan’ cha,
 eshkabeløtø gúitarru? ³¹ Inchendø níimbe tru keta traniilan mas
 tabigwan nebua ke tøgagønrrab isua lab melamig køn.

Chiwandøgucha purab nuibe tru undag købig køn

Inchen nabe treetøguen gømø, kan may mas tabigwan
 eshkanrrab inchar, truwan ambamig.

13 ¹Chi wammera góben móguelø wamindi wamwan na
 waminchib, katø ángelesmera wamindi wamwanguen
 na wamindindøgucha, tru na undag købigwan chigaig
 kuinaisruandøbe, nabe kan tsandzøn wanrrøbig lataig, kabe kan
 tsandzøn platilloswan ichen ka wanrrøbig lataitø gømønrrun.
²Tius maig karuben na trunun eshkab pasramig keta tranig tøgaig
 køb, katø mu nebua asimíig søríg pønrrabigwan kerriguba chigúi
 mørøb, katø nebua asamburab kerriguwan nebua ashibig køb,
 katø nai isubigwan kerriguba Jesucristoinuutø na tøgagømburab
 tøgagúikkurri nørrø tunmeranguen nøørøsrø puraamba
 pønrrønrrai marøbig, na treeg tøgagøb indinaindøgucha, undag
 købigwan chigaig kuinaisruandøbe, nabe chigucha gømur. ³Na chi
 tøgagúilan kerrigu ketøb, katø nai asrwanguen parrig kønrrai na
 tranøb indindøgucha, undag købigwan na tøgagømuinaisruandøbe,
 treeg maratøbe nabe chigúi wesramø.

⁴Undag købiibe chi buindøgucha tamay ka megabig kømig,
 larrø tab inchibig kømig, treeg køn. Undag købiibe katøgan
 chigøben tøgagøben pusrkwai ashib pasrømíig kømig, katø purø
 móg inchib chib waminchimíig kømig, katø undag købiibe purab
 nuig misrøb pasrømíig kømig, treeg køn. ⁵Undag købiibe larrø tsag
 inchib maig købash inchimíig kømig, nuimburaptø tab gønrrai
 inchimíig kømig, ke kuchingurrindø namømíig kømig, kalø marig
 chab purayeelan gatøle isub namig kørrømisrmíig kømig, treeg køn.
⁶Undag købiibe chigøben sølgandø tabig mariimeeløyu tab gúi
 mørøb kasrag basramig kømøtø, isa gømíig, søligube tab gúi mørøb
 kasrag basramig, treeg køn. ⁷Undag købiibe ‘øyangatiitø gøtan’

chimø, awentabig kømig, kerrigu korewa basrabig kømig, katø chiwandøgucha ka muniirabig kømig, chine nebub arruben, treegu ka bureb megabig kømig, treeg køn.

⁸Undag købiibe managuen patsønrraamøn. Trune Tius tru maig karuigwan eshkameløbe patsab, katø peg, peg wammera wamindiiløbe yandø patsab, trugurri tru kusremburab kusrewa nebua asiiløgucha patsab inchun. ⁹Kaguende nambe newan gømø, mayandøwei nebua asha góben, katø Tius maig karuben nam eshkailøgucha newan gømø, mayandøwei nebua eshkailø gøn. ¹⁰Inchen Señorwein gwaløm tru newanig tabig pubene, tru newanig kømig mayandøwein góbiibe yandø pinønrrun.

¹¹Na unø gób urasbe unø wamindimay waminchib, unø isuimay isub, øyamay gúitamab unø isuimay isub inchibig købig kur. Inchendø yandø kølig misrabe, unø gua maig købig kuigwane elachar. ¹²Møimbe nambe kan espejo tre tør guenamíigu ashib lataitø aser. Inchendø tru urasbe nambe malaugue asamig kørnrun. Møi yambe nabe mayangatiitø nebua ashibig kuinaindøgucha, tru urasbe kerrigu newan nebua asamønrrun, na maig kuigwan Tius nan asig køb lataitøwei.

¹³Inchen møi yambe pøngatø pønrrabig bønrran: isubigwan Jesucristoinuutø pasriiba, katø isua munig melaiba, trugurri tru undag købiiba. Inchendø tru i pøngatøyu purab nuibe tru undag købig køn.

**Peg wammera waminchibig kørnrai traniiløba,
Tius maig karuigwan eshkailøba**

- 14** ¹Ñimbe undag købigwan tøga pønrrabig bønrrab, katø Tiusweimburabeløyu marøbelø gómgig nø keta traniilan tøgagømigwan isub inday. Inchendø Tius tru maig karuigwan eshkabelø gómgowan, trunun tøgagønrrab indamig køn.
²Kaguende peg wam móriimíig waminchibiibe móguelan gómotø, Tiusba waminchen, mugucha ni chi tainguen mórmøn, pøs Espíritu Santogurri chinchapen wetøgørramgailø waminchen.
³Trune Tius tru maig karuigwan eshkabiibe misagwan wamindan, Tiusweimburab mas nørrørab ambamigweyasiiba, maig melamigwan treeg marøb melønrrai wamindamigweyasiiba, chigúindøgucha ka puraambub melønrrai purugumigweyasiiba.
⁴Møikkøben kan peg wam móriimíig waminchibiibe Tiusweimburabigu nøasiitøwei nuraben, trune Tius maig

karuigwan eshkabiibe iglesian Tiusweimburabigu nørrøranrrai wamindan. ⁵Pøs nane ñim mayeeløba peg wammera waminchibelø gúimbemab isutan. Inchendø Tius maig karuigwan ñim trunun eshkabelø gúimbe gótan. Kaguende treegwan waminchibiibe mas nuikken gøn. Inchendø peg wam wamindikkucha tabiitøwein gøn, tru peg wam wamindigwan møikkøben ‘øyeg tan’ cha eshkabene, iglesiabe Tiusweimburabigu nørrøranrrai. ⁶Pøs inchawei, nai nunelø, na ñimuisrømay arrua, peg wam wamindimbe ɔñimune chigúi purugunrrab gø? Tius maig kenamarigwan eshkamøwei, chigúi mørøb nebua asilan waminchimøwei, kabe Tius maig karuigwan eshkamøwei, kabe chi kusrenmøwei inchene.

⁷Kan chimera góben øsiguig kømeelanguen, luswan lata, arpan lata chiwan urramigwan chi wanrii mørtrain gønømubene ɔtrube, tru lus urrigwan chi urri møramgawei, arpa gønigwan chiwan gøni møramgawei gømønrraitarru? ⁸Inchawei gatø kan trumpetanma tru chi maramigwan chigúi mørtrai truigwan urrømubene ɔkwayanrrab webamrrab mu gúin damartrab gø? ⁹Inchawei ñimgucha treetøwein gøn. Ñim tru peg wamwan wamindigu chi tai møramdiig treeg waminchimubene, ɔñim waminchib pønrraigwane mandiinchia chi tai møriasamø? Ñimui wamindiibe isig ichibigu wamindi lataitø burainrrun. ¹⁰Pøs yu pirauma chi wammera góben purø nørrø kön. Inchendø chi wamdøgucha tru wamwan waminchibgweimbe chi taig møramdiig kön. ¹¹Inchawei nama møikkøben peg wam wamindigwan ni chi tainguen mørtrab gaima basrappe, nabe tru waminchibgweimbe nuim birauig kømøtø, peesriig lataig kømønrrun. Inchen nogurringucha naimbe peg birausrig lataig könrrun. ¹²Inchawei ñim tru Tiusweimburabeløyu maramig nø keta tranigwan tøgagønrrab inchib melabeløbe, truilan masken, masken tøgagønrrab inday, iglesian Tiusweimburabigu nørrøram burugumig.

¹³Inchawei møikkøben kan peg wam mørriimíig waminchibiibe, trube, tru peg wam wamindigwan ‘øyen dan’ cha katøbøø eshkabig könrrab, Tiuswan trunun trannrra cha miamig kön.

¹⁴Kaguende na peg wamdøga Tiusba waminchib pasrøbene, nai espíritube Tiusba wamindingucha, nai turyu isubigube chigucha chi korrømisrmønrrun. ¹⁵ɔTrube, treeg købene, nabe mandø inchab gøh? Nai espíritutøga na Tiusba waminchippe, nai turyu chigúi mørøb isuitøgagucha Tiusba wamindamønrrun. Katø nai

espíritutøga cantappe, katø turyu chigúi mørøb isuitøgagucha Tiuswan cantamønrrun. ¹⁶Inchawei ñibe ñui espíritutøgatø ‘Tiuswan mayanguen tabig køn’ chib, ‘ungwa’ chib pasrøben, møikkøben Tiusweimburabigwan chi kusremíibe ñi trenchib pasraigwan chi tainguen mørmuig køppe ‘treegwein gøn’ chib, maana rrenchinrrab gø. ¹⁷Pøs ñibe Tiuswan mayangucha tabig ungwa taingucha, treeg mariibe kanune Tiusweimburabigu nuramig chi purugumøn.

¹⁸Nabe Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ char; kaguende nabe peg wammera mas yamguen waminchibig kur, ñim mayeelø lataitøguen gømø. ¹⁹Inchendø iglesia yube trattrøgatøtiitøgucha chi taig mørambiig treeg wamindinguen gótan, kaneløgucha chigúi mørøb kusrenrrai, peg rriimay diez milburab chi taig møramgaig waminchib pasrabgunrriibe.

²⁰Nai nunelø, ñim maig isumigube ureezheelø latailø gønrrab gømøtø, chigøben kaig maramigwan isua asamigube shushcheelø latailø góraig køn. Inchen maig isumigube yandø køleeløsun isubelø góraig køn. ²¹Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pøriguma trenchibig køn:

“Señorbe trendaig køn cha:

‘I misaameran móguelø peg rriimay wamindiiløtøga na wamindamba,
peg birausrø misaamera nøm wamindigu na wamindamba inchen,

ni treekken nane mørmønrrautan” cha.

²²Inchawei tru peg wammera móriimíig wamindiiløbe Tiuswan kørebelayasig kømøtø, Tiuswan køremø misaamerain gøn, Tius truyu pasrain gúi asamig kørnrrai. Trune tru Tius maig karuigwan eshkaibe Tiuswan køremø misaamerain gømøtø, Tiuswan kørebelayasig køn. ²³Inchawei ñim iglesia mayamba tulundzuna, mayamba peg rriimay móriimíig waminchib gøben, tru peg wammera waminchibig kørnrrai Tius keta tranigweimburabigwan kusremeelø gúi, kabe Tiuswan køremeelø gúi møin guebambatø bønrrabeløbe, čnímune ‘chab lukiain gøn’ chimønrrab gøh?

²⁴Trune ñim mayeeløba Tius maig karuigwan trunun eshkabene, Tiuswan køremíig kui, kabe møikkøben Tiusweimburabigwan kusremíig kui kebya basrabiibe, mayeelø wamindiitøga nøbe kaig marøbigwein gøbrairrenmab isunrrai marøb, mayeelø

wamindiitøga nune kaig marøbig kuin góu asha kórrømarøb inchun.
25 Inchen nui manrrau nuinetø chi isua tøgagúiløbe tørgandø kenamarig kónrrun. Inchen øyeekkurri nøbe pirau srala, Tiuswan kóriibala tabig waminchib, trenchinrrun: “iIsa gómøtø, Tiusbe ñimui utu pasrabwei indan!” cha.

**Tiusweyasig marøb tulundzuninug maig
maramigwan tabig marøb**

26 Trube, treeg kobene, nai nunelø, ímandø chinrrab góh? Pøs ñim tulundzunappe, móitøgucha kane cantamig tøga góuñ góu, kabe móibe kusrennamig tøga góuñ góu, kabe móibe Tius nun kenamarigwan wamindamig tøga góuñ góu, móibe peg wam móriimíig wamindamig tøga góuñ góu, kabe móibe tru peg wam wamindigwan ‘i wamindiibe øyeeg chibig kón’ cha, eshkamig tøga góuñ góu, ñimbe treeg burrabelø góñ. Trube, truigwan marøppe, chiwandøgucha iglesiane Tiusweimburabigu mas nørrørab ambamig kónrrai maramig kón. **27** Inchawei tru peg wamwan waminchippe, pailø góu, kabe pøneløgatig, treetø wamindamig kón. Treetøgucha kan gan waminchen, kane ‘i wamindiibe øyeeg chibig kón’ cha eshkamig kón. **28** Inchen tru peg wamwan wamindigwan ‘i wamindiibe øyeeg tan’ cha eshkanrrabig mu gaabene, trube, iglesiayube truigwane esegappa, nuinetø waminchib katø Tiusbatø wamindamig kón.

29 Inchen gatø Tius maig karuigwan eshkabeløgucha pailø góu, pønelø góu treetø wamindamig kón. Inchen kaneløbe tru wamindigwan Tiuswein góh, kabe Tiuswein gómø chinderamab isub purramig kón. **30** Inchen móigwan góben truyu wabigwan inchippa, chigøben waminchai Tius eshkangaruben wamincheenchene, trube, tru waminchib pasrabiibe mas waminchimumig kón. **31** Kaguende ñimbe mayeeløba Tius tru maig karuigwan eshkappe, kan gan wamindamig kón, mayeeløba kusreb, katø mayeeløba tab melamigwan utab inchai. **32** Inchagucha Tius maig karuigwan eshkabelai espíritumerabe nøm maig kónrrain góben, treegwan martrab pønrran. **33** Kaguende Tiusbe chi maringuén asiimíig marøb Tius kómøtø, ambugurri, igurri chi isumgaig lata tab góu móramig, treeg Tius kón.

Tru Tiuswei misaamera maya iglesiamera maig marøbelø góben,
34 treetøwei ishumburmerabe iglesiayube niløtø burramig kón.

Kaguende truyube ishuumisagwane waminchimørrai indiilø gøn. Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu chigucha trenchibig køn, nømbe maig chiben treeg melamig køn cha. ³⁵Nøm chiwan gøben nebua kusremig paløbene, nømui kelan nømui yau bayamig køn. Kaguende kan ishug iglesiayu waminchab indamibe chi søl gømøn. ³⁶¿Tiuswei wambe kabe ñimuinukkurri pølbasra arrig kø chindah? ¿Kabe ke ñimuinuutø buig kø chindah?

³⁷Pøs møikkøben 'Tius maig karuigwan eshkabig treeg kurmab' isub, kabe 'Tiusweimburabigwan maramig keta tranig tøgaig kurmab' isub inchabe, trube, tru iig na ñimun pørigwane Señor nø garua basrøbwei indig kui, treeg isua asamig køn. ³⁸Inchen øyeeg kui ashatøgucha, nø ashmíig misrene, nungucha treetøwei isua ashmuinab pasrønrrun.

³⁹Inchawei treeg købene, nai nunelø, Tius maig karuigwan eshkamigwan martrab inchib melay. Katø tru peg wammera mørriimíig wamindamigwangucha merømøtay. ⁴⁰Inchendø chiwandøgucha marøppe, tabig sølwan marammay maramig køn, ambumay, imay ke chi maringuen asamgaig martrab gømøtø.

Cristo kwawa, katøle øsiiraigwan waminchibig

15 ¹Møimbe, nai nunelø, na Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanig købigwan katøle ñimun isunanrrab inchar, ñim trunun uta, truigwan elachimø, truyu mur bønrraigwan. ²Ñimbe tru Tiuswei tabig srø wamgurriwei kaigyugurri wesrailø gøn, na ñimun maig eshkab kusrenanigwan trunun elachimø, tindøga bønrrøwabe. Trengømuisruandøbe, tru ñim køreibe chi køremui lataitøein gúin gønrrun.

³Nabe ñimun kusrenanøppe, tru nan mas nuig purø tabig kusrenanig utig købigwan ñimun kusrenanig køn, Tiuswei wamwan pørigu maig chibig køben, namui kaig mariiløgurri Cristobe treeg kwawa, ⁴katø nøbe, Tiuswei wamwan pørigu maig chibig køben, treeg sørig kua, pøn gwalømyube gatøle øsiirawa, ⁵Pedron kenamisrøb, katø trugurrimbe tru nøashib karua øriilø tru doceelan kenamisra, ⁶trugurrimbe albiji nunelø quinientos menrawan kenamisrig købigwan. Tru ashibeløbe mayeelø lutau ka øsig amønan, kan gandøwei yandø kwaig mu gaaben. ⁷Incha trugurrimbe Santiagon guenamisra, trugurri mas wendøbe tru nøashib karua øriilan mayeelanba kenamisrig køn.

⁸Incha yandø kerrigu srabebe katø nan kenamisrig købig kön, na tru kal-lam gwaløm górmø, kal-lawa lataigwan. ⁹Pøs nabe Cristo nøashib karua øriilai utube truburab gómiig, purø lamíig kur. Trurrigu Cristo nøashib karua ørig kön cha trenchaguen wamig könrrabgaikke, kaguende nabe Tiuswei iglesian larrø kaig marøbig købig kur. ¹⁰Inchendø na møi øyah pasrappe, Tius nan ka yandø tab indiitøgatø na treeg pasrainatan. Inchen nui tru ka yandø tab indiibe kagatø purayaig kómøtø gøn. Treeg kómøtø, nabe masken tru Cristo karua øriilø mayeelø nøm lataguen górmø, marinabig kön. Inchendø na marig kómøtø, Tiuswei tru ka yandø tab indig naba pasraikkurri marig kön. ¹¹Pøs na wamindig kui lata, kabe nøm wamindig kui lata, nambe iigwan eshkab kusrenanen, ñimbe iigwan treeg køreig købig kön.

Kwabelø katøle øsiiramigwan waminchib

¹²Pøs trube, Cristobe tru kwailai utugurri katøle øsiiraig købigwan eshkab kusrenanig købendøbe, trube, ñim mœilögøben ñimui utu mandøgurrinre øyeeg chib góh, kwabeløbe katøle øsiirawa kurrømønrrun chibrren górrrappe? ¹³Pøs, tru kwabelø gatøle øsiirawa kurrømuig købene, trube, Cristogucha gatøle øsiirawa, kurrømuig kön. ¹⁴Trube, Cristo gatøle øsiirawa, kurrømuig kuig købene, nam Tiuswei wamwan eshkab kusrenaniibe ka yandiig körrømisren, katø treetøwei ñimui isubigwan Cristoinug pasra pønrraikkucha tøgagømuingueniitø purayan. ¹⁵Katøgucha treetø górmø, nambe Tiusweiwan ka isatø waminchib pønrrabelø gúig, treeg webinrrun. Kaguende nambe ‘Tiusbe Cristone katøle øsiirangaruig kön’ chib pønrraig kuig kön. Inchen kwailø øsiiramønrrab gúi cierton webibene, trube, Tiusbe katøle Criston øsiirangaruig, treeg kön. ¹⁶Pøs kwailø gatøle øsiiramuig købene, Cristogucha, trube, øsiiramuig kön. ¹⁷Inchen Cristo gatøle øsiiramuig købene, trube, ñimui isubigwan nuinug tøga bønrraikkucha, tøgagømuinguenig tøgagúig puraiben, trube, ñimbe gatøgucha kaig marøb srø amønan. ¹⁸Trube, treeg købene, Criston tru korewa kwabeløgucha pinab pinamsrø pønrrønrrab amban. ¹⁹Nam yu øsig amønaigu ka pirauweyasiitø Criston isub muniirabelø gúisruandøbe, nambe maya misaamerai utu trembe misag kömuinguenuelø guer.

²⁰Inchendø treeg kómøtø gón. Cristobeguende kwabelai utugurri katøle øsiirabwei indig kón, tru kwabelai utugurri ke srøsrøzhiitø ke nómerrig pølbasra øsiirab. ²¹Pøs kwamima kan mókkurrindø arrig kóbene, katø kwabelø gatøle øsiirawa kurramikkucha kan mókkurrindø arrig kón. ²²Inchawei Adángurrima mayeeløba kwaben, katø treetøwei Cristogurri øsig kómigwangucha mayeeløba tøgagønrrun. ²³Inchendø móitögucha nóm móimerrig pølbasra øsiinrrabig kóben, treeg kónrrun: Cristo ke srøsrøzhiitø nómerrig pølbasra øsiiraben, trugurrimbe nø gatøle arruben nuielø øsiiranrrabelø gón. ²⁴Trugurrimbe yandø tru srabe gwaløm punrrabig kón, Cristo tru nørreelø nóm asha garub purrabelan góben, mugucha manchinrraingaig nóm garubelan góben, nørreelø maramburab marøb purrabelan góben, yandø truilan kerriguwan chigucha martrabgailø kórrømara, tru Cristo ashib karub waigwan yandø Tius Møskawan nø ashchai purøren. ²⁵Kaguende Cristobe nun tru ashig kómui inchibelø tsaleelan nui srøb umbu nø maig chiben treeg pønrrønrrai, Tius nun pønsramnegatig, nøbe ashib karub wanrrabig kón. ²⁶Inchen tru ashig kómui inchib tsalø inchibig srabeig pasrabigwan pinisaig kónrrabiibe, tru kwamig kón. ²⁷Kaguende Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kón: “Chigurrimbunø kóbigwan kerriguba nui srøb umbu nø maig chiben treeg pønrrønrrai Tius pønsraig kón” cha. Pøs: “Chigurrimbunø kóbigwan”, nui srøb umbu pønsraig kón chippe, Tiuswangucha truyu tøga basrig kón cha trenchimuig kui tørgandø asamdiig kón. Kaguende Tius nøwein góen tru chiwandøgucha kerriguba Cristo maig chiben treeg pønrrønrrai marøbiibe. ²⁸Inchen Tius chiwandøgucha kerriguba Cristo maig chiben treeg pønrrønrrai, nun chab pønsrøbene, Cristo, tru Nusrkaindøweinguen, tru chigurrimbunø kóbigwan nø maig chiben treeg pønrrønrrai, nun pønsrøbig Tiuswan maig chiben, nøbe treeg pasrønrrab pasramisrtrun, chiyutögucha kerriguwan Tius nø ashib karub pasrønrrai.

²⁹Pøs trube, čtru kwabelayasig piu umbu ulsrailøbe chi martrerah? Tru kwabelø kerriguwan øsiiramønrrab góben, trube, čchinhabrre tru kwabelaimburab isua piu umbu ulsrøbelø góh? ³⁰Inchen čnambe chu urastøgucha chindimbarre kwam lab pønrrabrah? ³¹Nai nunelø, nabe kwalømmørig ke kwamigu puitø, buitø ka megar. Iibe isatø gómtø, namui Señor Cristo Jesúsweinug

na purø nuig mørøraim basramibe ñim gøn. ³²Pøs móg kuinawa, ka treekkurrindø tru Efesosrøma larrø namig animal lataig inchib misaameraba namig aleguiyab, na treeg marøb megaibe chi marmui lataitøwei webinrrautan. Pøs tru kwabelø gatøle øsiiranrrab gómuñene, mugøsrøn chibgunrrig, trube:

“!Mab, muchib inchab góh,
pøs srønatø kwamig købashtø!”

³³Ñimbe chi isa góben sruamrramamøtay. Mugøsrøn chibgunrrig: “Kaig marøbeløba linchib pønrraibe tabelø gúigwan ka mindishibig køn.” ³⁴Ñimbe gatøle tab chugúi møra sølgandø pønrrønrrab inday, mas kaig marøb pønrrømøtø. Kaguende móiløbe Tiusweimburabigwane ni maig kuinguen ashmeelø gøn. Ligwan na trenchippe, ñimun kwaarøsrøb kørig burørtrab rrenchar.

Katøle øsiiraig asrbe øyeeg kønrrabig køn

³⁵Pøs móibe øyeeg chinrraabé: “¿Kwabeløbe mandø øsiiranrrerah? cha. ¿Katøle øsiirawa amrruppe, maig asrmera tøgar amrrunrrerah?” cha. ³⁶Kan ñi gúi chugúinguén mórmíig, kan yellwanma ñi ellguabene, kwamøwabe, øsig kømigwan tøgagønrraamøn. ³⁷Tru ñi ellguappe, tru tusr maig kønrrabigwan ellguamøtø, trulzhigwandø ellguan, tirigu gúi lata, kabe gatøgan chi peg yell gúi lata. ³⁸Pøs Tiusbe i yellwanma chi tusr kønrrai marøppe, nun maig maramdiig køben, treeg mariig køn, chi yelldøgucha trumørig chi tusr kønrrabiibe tru tusr kønrrai. ³⁹Chi asrmeratøgucha lata treeg asrmeratø gómon, kane misag asr køben, kane animalmerai asr køben, kane illimerai asr køben, kane peskaumerai asr køn. ⁴⁰Inchen gatø treetøwei srømbala bønrrabelan maig kønrrabelan treeg mariilø køb, katø piraelan maig kønrrabelan treeg mariilø køb indan. Inchendø tru srømbala pønrrabelai tabzhig tør bilabiibe katøgan góben, yu pirau pønrrabelai tabzhig tør bilabiibe katøgan peemayig køn. ⁴¹Inchen nøsigwei tabzhig tør bilabiibe peemayig køben, katø pølwei tabzhig tør bilabiibe peemayig køn. Katø estrellamerai tabzhig tør bilabiibe peemayig køben, tru utu mø estrellamerai tabzhig tør bilabiibe gatø peemayig køn.

⁴²Inchawei øyeetøwein gøn tru kwabelø gatøle øsiiramikkucha. Tru asrwan søriibe treranrrabig køben, katøle truig øsiirabiibe yandø managuen treranrrabig kømøtø gøn. ⁴³Yandø chigucha

gømíigwan pirau søra trarrig, katøle truig øsiirappe, tør bilab tabig øsiiranrrun. Chigucha martrabgaig pirau søra trarrig, katøle truig øsiirawa kurrappe, maramburab marøbig kurrønrrun. ⁴⁴Trendø yu pirau tøga basrai asrwan sørig, katøle øsiirawa kurrappe, asr espíritu gurrønrrun. Asr yu piraug køb, katø asr espíritugucha gøn.

⁴⁵Katø Tiuswei wamwan pørigugucha treeg chibig køn: “Tru srøsrø møg Adánbe kan misag øsiguig misrig køn” cha. Inchen Adán tru Srabe Arrubig, Jesucristobe, espíritu gøn, nøbe øsig kømigwan tranøbig. ⁴⁶Inchawei espírituimburabiimerrig arrumøtø, asr trendø maig kønrrabig truimerrig arruben, trugurrimbe yandø espírituimburabig arrig køn. ⁴⁷Tru srøsrø møøbe pirøtøga marig yu piraug køben, tru wendau møøbe srømbalasrø Tiusweisriig køn. ⁴⁸Inchawei tru pirøtøga mari møg maig købig køben, yu piraeløbe treeløtøwein gøn. Inchen tru srømbalasrø møg maig køben, tru srømbalasreeløbe truig lataitøwein gøn. ⁴⁹Yu piraumøg maig køben, nam treelø øgmigwanma tøgagúibe, katø tru srømbalasrø møg maig køben, nambe truig lataitøwei øgmigwangucha tøgagømønrrun. ⁵⁰Inchawei nabe, nai nunelan, trendamønrrun: Tius nø ashib karub waigwane asr yaumbaig animbañauuiibe chincha tøgagønrrab gaimanrrun cha. Katø tru trerawa patsønrrabiibe tru mana trerab patsønrrabig øgmigwane chincha nebua tøgagønrrab gaimanrrun cha.

Tru kwamigwan yandø srabe kanawa puraambamig

⁵¹iAu! møimbe kan chigøsrøn mu asiimíig sørig pasrabigwan na ñimum eshkanrrab inchar: Nambe ke mayeeløbabe kwamig kømønrrab gøn cha. Inchendø nambe mayeeløba yandø kerriguwan peemayelø gønrrai yunømariilø øgmig kønrrun, ⁵²igatø! møi møi, kan kab gasrøb lataitøgue, tru trompeta srabe urrig wanrrøben. Kaguende trompeta wanrrøbene, kwabeløbe øsiirangaruilø gønrrun katøbe managuen treranrrabelø øgmíkke. Inchen nambe mayeeløba yandø kerriguwan peemayelø gønrrai yunømariilø øgmig kønrrun. ⁵³Kaguende tru treranrrab asrbe trerab minchabgaitøga pinøbulig kønrrain gøben, katø iig tru patsønrrabigwane tru patsønrrabgaitøga pinøbulig kønrrain gøn. ⁵⁴Inchen tru treranrrabigwane yandø tru managuen trerab minchabgaitøga pinøbulig køb, katø iig tru patsønrrabigwane tru managuen patsønrrabgaitøga pinøbulig kørrømisrøb inchene,

iig tru øyeeg cha pøra basriibe yandø treeg nebunrrun: “Tru kwamigwane yandø kanawa kenaguen gømíig, pinisan” daig.

55 “¿Ni, kwangarub pasrabig, ñi ganawa basraibe møimbe chu basra? taig.

¿Ni, kwangarub pasrabig, ñi pusrkwananøb pasraibe møimbe chu basra?”

56 Kaguende tru kwamigwei pusrkwangarub pasrabiibe tru kaig marig, truig køn. Inchen tru kaig marig maramburab marøbiibe tru maig maramigwan martrai Moisés pørig, truig køn. 57 Inchendø Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab, namui Señor Jesucristogurri nam kerriguwan kanawa pønrramig kørnrrai tranigwan.

58 Inchawei treeg kobene, nai undaraig nunelø, kørnrrabgaig mur bønrrab, mumaygucha wemaløsrkønrraingaig bønrrab, chu uratøgucha Señorwei marameløyube katøguchinguén, katøguchinguén marøb melay, kaguende Señorweimburabeløyu ñim nøba marøb melaibe, ka treeg marøb melaitø puraimønrrab gói ashabe.

Jerusalénsrø Tiuswei misaameran purugumig an utig

16 ¹Tru Jerusalénsrø Tiuswei misaamerayasig an purugúig utamigweimburappe, tru Galacia birausrø iglesiameran na mandø martrai karua bønsraig køben, ñimgucha treetøwei martrigay. ²Ñim møitøgucha an maya tulishabe, truyugurri tarømara, esegab amrrigay truaalømmørig, na trusrø puben, ñim ke møin dulishib mendaptindamig kørnrrai. ³Incha ñim møilan karua øramdeelø gói asha kørnromariilan, na trusrø puabe, tru Jerusalénsrømay trana øramig ñim an guetigwan nømun trana øroppe, kan kilga pøra, tøga rrana øramønrrun, tru i karua øriiløbe chi isumga möguelø gói nøm ashchai. ⁴Inchen naimburab nagucha yamig søl gønrraptiig kobene, trube, na iben, nømbe naba amrrunrrun.

Pablo nui lincha amrrabeløba mandø ambamigwan wamindig

⁵Nabe Macedonia birauwansrø pureb arrua, yandø ñimuisrø pumønrrun, kaguende nabe Macedoniawansrø pureb yamig kua.

⁶Inchippa kan maya yanagatig kørnromisrisruandøbe, ñimba ka kørnromisramønrrun, kabe tru pishim bølmera chab purayamnegatikken,

nan chumay yamig nebuben, nai yamigu ñim purugumig könrrai.
 7Kaguende mœimbe ñimun ke ka petø asha burainrraptø arrug kœmøtan. Pøs Señor nan treeg könrrain göbene, kan maya yanagatig ñimba kœrrømisrtrab attrab isur. 8Inchendø Pentecostés kwaløm bumnegatig nabe yu Efeso kœrrømisrtrab gur. 9Kaguende yube kan yaskab puro nuig nayasig kurin gøn, Tiusweiwan wamindig nu larrøbichaptiikke. Inchendø marmœnrrai nan sotølulrabelø truba rruba kœn.

10Inchippa Timoteo trusrø pubene, ñimui utu chi kœrig kui inchimœnrrai inchigay. Kaguende nœgucha Señorwei marameløyu na lataitøwei marøb megabig kœn. 11Inchawei nune mœitögucha palabinøtø inchib gœnrrab gømø, masken chi isumø inrrai purugua ørtrigay, naimay gatø attrai. Kaguende nabe namui nunelanba, nunba munig megar.

12Inchen namui nuneg Apolosweimburappe, tru nunelø ñimuisrømay amrrabeløba nungucha na tiusmanda maya lincha irra taingucha, mœimbatøbe nœbe chi inrrab inchimøn. Inchendø nun chu uras yamig pubene, inrrab gúinrrun.

Maig amœnamigwan treeg melœnrrai wamindiiløba, ‘ka amœñigueh’ tailøba

13Tab ashiptø bœnrray. Pesan amœñimøtø, isubigwan Cristoinug tøga pasra bœnrraigu mur bœnrrab, chishkandø mögueløsun bœnrrabelø göb, trurrigu murelø guy. 14Incha chiwandøgucha ñim marøppe, undag kœbiitøga maramig kœn.

15Nai nunelø, ñimbe ashibelø gøn tru Acaya birausrø Estéfanaswei yaeløbe ke srøsrøzhiitø nœmmerrig Tiuswan nebua ashibelø misra, Tiuswei misaameran nœmbe purugunrrab pœnrramisrigwan. 16Inchawei nabe ñimun øyeeg melørrunrigay chinrrab inchar, tru øyeeg melabelane nœm maig chiben mœrøb melœnrrigay cha, katø tru mayeelø i maramigwan purugub marøb melabelan treetøweingue.

17Nane truba kasrag kœtan Estéfanas kœben, Fortunato gøben, Acaico gøben amrruin gøben. Kaguende ñim mu gaagua, purugunrrab gaimaigwan nœmbe nan purugua, 18pøs truiløbe nai isubigu lata, ñimui isubigu lata chi isumikkaig, tab gœnrrai marig kœn. Øyeeg mögueløbe mayanguen tab indig könrrabelø gøn.

‘Ka amœñigueh’ taiba, ‘ungwa’ taiba

19Tru Asia birausrø iglesiamera ñim corintosreelan ‘ka amœñigueh’ cha øran. Aquilaba, Priscilaba, katø iglesia nœmui yau

tulundzunabelø, truilø chigucha Señorwei munchiyu ‘mayanguen tab ka amøñigueh’ cha øran. ²⁰Katø mayeelø nuneløgucha ñimun ‘ka amøñigueh’ cha øran. Ñimbe kangurrin gangurri ‘ka amøñigueh’ chib, Tiuswei undag købiitøga tasig rraniyay.

²¹I ‘ka amøñigueh’ taigwan na Pablo ñimun naashib nai taska pørar.

²²Møikkøben Señorwan undaguig kómígwane Tiuswei namig købig nui m bala góbash. iNamui Señor Jesucristo amø!

²³Señor Jesúswei tru ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrai inchar. ²⁴Cristo Jesúsweinug nai undag købiibe ñim mayeeløba pasrønrrun. Treeg kónrrun.

2 Corintios

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 ¹Tius nan trendø treeg kònrrain gúikkurri, na Pablo Cristo Jesùs nøashib karua ørig, namui nuneg Timoteoba misra, Corintosrø iglesianba, katø tru Acaya birau muba kuimburab Tiuswei misaamera warabelanba i kilgawan pørar. ²Tius namui Møskawimba, Señor Jesucristoimba tru ka yandø tab indig køben, chi isumgaig tab góbig køben ñimba gònrrai inder.

**Chine isumdeelø nebuingucha Pablo
Tiuswan 'ungwa, ungwa' tailø**

³Tru namui Señor Jesucristoi Møskai, Tiusbe mayanguen tabig wamindig kònrrun, tru lastima ashib pònrrabelø gómingwan tøga Møskai, katø isui meløben chiyutøgucha isui inchimønrrai purugub Tiuswan. ⁴Truibe nam chine puig meløben, namun tab gúi mørtrai purugubig køn, katøganelø chiyugøben treetøwei isui meløben, Tius namun isui inchimønrrai purugúitøgatøwei namgucha purugubelø góming kònrrai. ⁵Criston tru chine, chine kaig nebulø namuinug treetøwei itømaytø nebul arrubene, katø treetøwei tru isui inchimønrrai purugúikkucha tru gúindø, tru gúindø Cristoinukkurrindøwei arrubig køn. ⁶Inchendø namun chine puig melamig arrubiibe, ñim chi isui inchimø tab gúi pònrramigweyasiiba, kaigyugurri wesrailø gómingweyasiiba gøn. Inchén namun tru isui inchimø pònrramig kònrrai pubiibe, tru ñim chi isui inchimø pònrramig kònrrain gua, tru namun isui melamig nebul lataitøwei ñimun treeg nebul arruben, ñim chigúingucha melabig melamig truibe treeg attrun. ⁷Inchawei nam ñimuimburab

øyah kørnrunmab isuibe treeg kørnraab gøn. Pøs nam chine kaig nebuinab melaiguma treetøwei ñimgucha pørnrrabelø gúig køppe, nam chi isumø tab gúi pørnraigugucha, ñimbe treetøwei tab gúi pørnrrønrrab gúi asha børnrrer.

⁸Namui nunelø, namun Asia birausrø purø isumdiig nebui melaigwan ñim wammøra gørnrai inder. Yandø mu melamgaig trømbøig arruptø, namuinetøbe yandø chincha melamgaig purø rrømbøig køben, yandø ke øsig webammumuitamab isubelø guer. ⁹Pøs nambe ke yandø kwamigu puermaptøwei isub melabelø guer. Pøs øyeeg puppe, nam namasiitø namdø tsabø guermab isubelø gørnrain gømøtø, Tius tru kwailanguen gatøle øsiirangarub kusrubigwan isua børnrrabelø gørnrain gúig køn, ¹⁰tru øyeeg trømbøig ke kwamitø balab melaigugurri nø namun ka buraambingarub, katø namun ka buraambub ambamig kørnrai martrabigwan. Incha nambe ke nuinuuø isua meler, ka puraambub ambamig katøgucha namun ashib pasrønrrab gúi, ¹¹ñim Tiuswan namuyasig ‘purugurra’ chib miab meløbene. Øyamay truba yamelø namuimburab Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chib gørnrun, pøs truba yamelø misra Tiuswan namuimburab miaben løtigwan nam truba nu purugúig utikkurri.

Pablo Corintosrømay chindimba imuigwan eshkab

¹²Kaguende nam tab gúi mørøb pørnraibe iig køn: yu pirau namui isub kebachib pasrabigu ‘chi kalø marig køn’ chibig chigaig børnraig, mas ñimui utube gatøguchinguen isuptø amønaig købig køn. Amønippe, tru newan chishchiitøgaba, søratø gømø, sølwan marig Tiusweinukkurri arrubiitøgaba nambe amønaig køn, chine nørro kusreelø møguelainukkurri arrubiitøga marmøtø, Tiuswei ka yandø tab indiitøga marøb. ¹³Pøs nam ñimun kilga børøppe, chi peg waminchibikkucha gørnraab gømøtø, ñim chi leb gúigwan ñim chigúi nebua mørøb gúigwan truigwan newan chigúi mørtraimab isua pører. ¹⁴Inchawei namuimburab mayandøguen nebua chigúi mørig køppe, pøs ñimbe tab newan chigúi mørtrun, ñim namuimburab tab gúi mørøb pørnramig kørnrai, tru nam ñimgurri tab gúi mørøb pørnramig kørnraab gøb lataitøwei tru Señor Jesús arrub gwaløm.

Pablo Corintosrø ashchab inrrab waminchib

¹⁵Inchawei nabe iigwan treeg kørnraitamab isua, ñimuisrømaymerrig attrab isuig køn, ñim srøsrø truba tab gúi

nan utig kómnetø gatøle nan tab gúi utamig kónrrai. ¹⁶Incha Macedoniasrømay pureppe, ñimuinug pua buraya, katøle trusrøngurri arruppe, ñimuinug puatøweim burainrrab isuig kuig kón, ñim nan Judeasrøngatig yamigwan purugunrrai. ¹⁷Tru na øyeegwan martrab isuibe, ćkabe nabe ke møy møy martrab gurrig kónrrab gó chindah? ćKabe tru na øyeeg martrab indiibe, nai isuigu Tiuswan ashmø misaamera lataig martrab inchibig kua, møyindø ke: “Martrab” taitø, katø: “Marmónrrab” taitø inchab inditamagueh?

¹⁸Pøs Tiusbe nø maig chippe, nøbe treegwan marøbig kób lataitøwei, nam ñimun wamindiibe møyindø: “Øn” daitø: “Ka” taitø indig kómøtø gó. ¹⁹Kaguende ñimui utu na góben, Silvano góben, Timoteo góben, nambe Tiuswei Nusrkai Jesucristoimburab eshkab kusrenanig kón: “Øn” tantø: “Ka” tantø indig kómøtø, nuinuube chu uraskucha: “Øn” daig. Nøbe truig kón. ²⁰Kaguende Tius kerrigu nø chi martrab cha kórrømisriiløbe Cristoinuube: “Treeg martrab” taig, truig kón. Inchawei nambe Cristogurri: “Treeg kón” chibelø guer, namgurri Tiusbe mayanguen tabig wamindig kónrrai. ²¹Inchen Tius nótøwein gó Cristoinug mur bónrramig kónrrai marøbiibe namun lata, ñimun lata. Incha namune nuindø górrai tarømara bønsra, ²²nuelø górrai sellotøga sellawa, namui manrrau pasrønrrai Espíritu Santon katsig basra tranøbguen indig kón, tru trannrrab kórrømisrigwan kutøguewan trannrrab gúi asamig kónrrai.

²³Pøs nabe Tiusken ashen trendamónrrun: Na Corintosrømay gatøgucha arrumuppe, na ñimun kalugueetømónrrab lastima ashiptø arrumuig kóbø kón cha. ²⁴Kaguende ñimui isubigwan Cristoinug pasra bónrramigwane treeg bónrrønrrai inchib ke nam garub pónrrønrrab gómtø, masken ñim kasrag bónrrønrrai nambe purugubguen bónrrer. Kaguende ñimbe tru isubigwan Cristoinug pasra pónrraikkurriwei ñimbe mur bónrran.

2 ¹Inchawei na gatøle ñimuisrømay arruppe, nabe ñimun truba rruba isui inchai gómtø, attrab isuig kuig kón. ²Kaguende na ñimun isui inchai marene, trube, ćnane mu gasraaraniasamø? ćTru na isui inchai mariiløtøwei kasraaranmónrraitarru? ³Inchawei nabe øyeekkurri tru merrab guilgawan na pørøppe, tru nanguen kasraaranrrabelø na trusrø puben, nan isui indingarumónrraim børig kón. Pøs na kasrag basrøbene, ñimgucha chiguen gómtø,

mayeeløba treetøwei pønrrønrraimab isuague. ⁴Kaguende nabe ñimun pørøppe, truba rruba isui pørig kuig køn, nai manrraube purø tab gømui, truba kappin gørrøgøb. Kabe na ñimun truba rruba isui inchai martrab gømøtø, nabe ñimun truba rruba undaguig kui ashchai indig købig køn.

Kalø marøbigwan Pablo truburø ulø baymub

⁵Tru øyeeg isuim basrønrrai møikkøben treeg marøbiibe, nandø gømøtø, kan mayangatig ñim mayeelanba isui inchai mara basran damønrrun, ke menrra inchimønrraptø. ⁶Inchawei tru mowan ñim mayeelø lutaelø misra, nui kalø marigwan øl martrab ñim asha mariibe yandø tsabø gøn. ⁷Truigwane yandø ulø bayib gømø, pesannab, masken kuñab purugumig køn, isubiitø yandø kerriguwan mandøguen gømui inchimønrrai. ⁸Inchawei nabe ñimun tru moweimbusarab ñimui undag købigwan gatøle tiusmanda kenamaray tamønrrun, ñim undaguelø gúi nø ashchai. ⁹Kaguende na ñimun pørøppe, øyeegwan isua børig køn, chiyutøgucha maig taigwan ñim mørøbelø gøtashchab ashchab isua. ¹⁰Inchawei chigøben kalø marøbigwan ñim chi ulø baymø pesannanrrab isua kørømarene, nagucha nune treetøwei ulø baymø kørømisramønrrun. Pøs chi kalø marigwan na ulø baymø, pesannappe, (ulø baymumig chi pønrraig kuig koh chindindøbe gøben) ñimgurri treegwan marig køn, Señor Jesucristoi merrab, ¹¹namun Satanás kegorrøsrkøb nø ganailø gømønrrab. Kaguende nambe tsabø ashibelø guer nøbe chitø martrab inchibig kuigwan.

Cristotøgabe kanawa puraamba pønrramig

¹²Na Troas ciudasrø, Cristoi tabig srø wamwan eshkab kusrenanrrab pubene, Señorweimburabelan maramig yaskappe tabig kurøppe kurendø, ¹³nai nuneg Tito trusrø mu gaagøptinchene, nane nai isubigube ni mumayguen gømuben, nabe trusrøngurri nømun ungwa chippa, Macedoniasrømay ibig kur.

Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ taig

¹⁴Inchendø Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab, Cristoinuube nam kaigwan kanawa igatø! luchimíig tsimaytø puraambub ambamig kørønrrai marøb, katø tru Cristoimburab nebua asiløbe purø may irrabzhig lataig chutøgucha namgurri larrøbitchai

marøb Tiuswan. ¹⁵Kaguende Tiusweimbe nambe Cristoi tru purø may irrabzhig latailø guer, kaigyugurri wesraig pønrrabelai lata, tru managatig pinab pinamsrømay amrrab pønrrabelai lata. ¹⁶Incha møilø tru pinab pinamsrømay amrrabelaimbe tru irraibiibe kwaitø irrøben, katøganelø kaigyugurri wesrailaimbe tru may irraibiibe øsig kømigwan irrabig køn. ¹⁷Inchen øyeegwan marøb pasrønrraptiibe mu kø chinderah? ¹⁷Katøganelø misaamera truba nørø tru Tiuswei wamwan kan chigucha gømíig kui lataig an marøb srua llirabelø latawei, nambe treetøwei marøb pønrrømeelø guer. Treeg kømøtø, Tiuswei merrab waminchippe, maig wamindamigwan søra gømø, sölwan waminchib, Tius øriilø guermab isua, Cristogurri waminchibelø guer.

Tru srøig ‘øyeeg, øyeeg martrab’ cha kørrømisrig

3 ¹¿Kabe nambe gatøguen namashib chi isumgaig ‘tabelø guer’ chib waminchib pønrrabra chindah? ²¿Kabe nambe katøganelø latawei chi isumgaig tabelø góashchai, kilga pøriilø ñimun tranamig, kabe ñimgurri kilga børiilø namun tranamig balaim bønrrabra chindah? ²Nam mailø góigwan treeg asønanrrabelø tru namuyasig kilga børig latailøbe ñimwein gøn, tru ñim purø tabig amønaig, tru namui manrrømerayu pørig basrabig, mu misaameratøgucha ñimun mumera gótrashib, mailø gótrashib ashib tøgagúilø. ³Ñimbe tørgandø asamdeelø gøn, kan kilgayu Jesucristo nøashib pøri latailø, tru namui maramigwan marøb pønrrailøyugurri ñim srøig kurrabelø, tintatøga børig kømøtø, øsig wab Tiuswei Espíritutøga pøriilø. Kabe srug tambalmerayu pøriilø gømøtø, misaamerai manrrømerayu pøriilø gøn.

⁴Nambe iigwane Cristogurri Tiuswei merrab treeg kuitamab isua bønrrer. ⁵Kabe nam namashib øyeegwan martrapteelø namdø tsabø marøbelø gua, chi arrubbiibe namuinukkurri arrubig kui lataig inchib pønrrømøtø, nam øyangatig tsabøtø marøb pønrramig arrubiibe Tiusweinukkurri arrubig køn. ⁶Incha Tius nøtøwei namune tru srøig acuerdo marigwan nam sølgandø marøbelø gønrrai mara pønsraig køn, tru acuedo merrabsriig maig maramigwan martraim børigwan gømøtø, tru Espíritu Santoowan. Kaguende tru maig maramigwan martrai pørigwan mørmíigweimbe kwamigwan srua arruben, trune Espíritu Santobe tru srøig øsig kømigwan tranøbig køn.

⁷Inchen tru maig maramigu marøptøga bønrraig kwamigwan srua arrubig, srug tambalmerayu pørikken tørguegwalmabig køptø, Israel misaamerabe Moiséwan malauguen ashchab gaimaig købig kön, nui malø tørguegwalmabig køben, tru tørguegwalmabiibe kwab yaindøgucha. ⁸Inchen tru øsig kømigwan srua arrubigwan marøb pønrraig tru Espíritu Santoimbe, ɿkan treetøguen gønrrab gømø, maig tørguegwalmabig kuaasamø? ⁹Inchen tru maig maramigwan marøptøga bønrraig misagwan kaigyu pønrrønrrai kørrømara pasrøbikken treeg tørguegwalmabig kuibe, tru marøptøga bønrraig misagwan Tiuswei merrab chi kaig kømeelø lataig tabig könrrai marøbiibe, ɿkan treetøguen gønrrab gømø, mas purø tørig tørguegwalmabig kön! ¹⁰Kaguende truig tørguegwalmabig lataig kuikken tru iig purø tørguegwalmabiibamara ashene, truibe chi tørguegwalmabig kømøn. ¹¹Inchawei tru tørguegwalmabig kwab ibikken kan treeg tørguegwalmabig tøgaig arriibe, tru mana pinømø pasrabig basrønrrabiibe imas maig tørguegwalmabig kuaasamørra!

¹²Inchawei tru tøgagønrrurmab isuigwan nam tøgaguen pønrraig køppe, nambe chi kørømø maig tamigwan tørgandø waminchibelø guer. ¹³Kabe tru Moisés lataig inchib pønrrømer, tru Israel misaamera nui malau tørguegwalmabig kwab arrubig yandø patsi ashmønrrai, malø gasraitøga kasrøb lataig. ¹⁴Inchendø nømui turmerayube yandø chi wamindikkken kebyainameelø murig misriilø gua, møin gwølømgatig tru merrabsø Tius acuerdon mariø købigwan leben, chi tainguen mørmeelø gøn, tru malø binøgasrøb pasrabiitøwei pasrabig pasraikkurri. Kaguende tru pinøgasrøbigwane Cristotøwei kerranrrun. ¹⁵Incha møin gwølømgatig tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan asiimørig, tru maløwan pinøgasrøbig lataig pasrabiibe nømui manrrømerayube kasrain basran. ¹⁶Inchendø møikkøben Señorweimay llirawa pasramisrene, tru pinøgasrøbig lataig pasrabiibe nuinukkurrimbe kerraig könrrun. ¹⁷Kaguende Señorbe tru Espíritu gua, Señorwei Espíritu chu pasrøbene, Tiuswei merrab kemalamig truyube chigucha iløsrkønrrabiibe chi gaagøn. ¹⁸Inchawei nambe mayeeløba maløwan chi kasra gømø lataig ashib pønrrabeløbe, kan espejo latailø guer, Señorwei tru tørguegwalmabigwan kegurnabelø, nø maig køben nam treeløtøwei misrøb, katøguchinguen, gatøguchinguen tørelø misrøb amber. Treebe Señorweinukkurri arrubig kön, tru nø Espírituinug.

Jesucristoimburabigwan eshkabelø

4 ¹Inchawei nambe Tius namun lastima asiitøga i tru marøb pönrramigwan tøga bönrraig køppe, nambe chi kullaarab melømer. ²Pøs chigøben ke køríkken gönürapteelø søratø mariilane nambe yandø wendøbasrar guer, søratø larrø móg isua marøb pönrrømøwei, Tiuswei wamwan lliska peemaytø marøb pönrrømøweingue. Treeg marøb pönrrømøtø, tru newan ciertonigwane maig kuigwan tørgandø kenamarøb pönrraikkurri, nam tabelø gúigwan namashib kenamarøb pönrrer, maya misaamerai isub kebachib pasrabigu ka inchib pasrømugumab isumig kaanrrai Tiuswei merrab. ³Inchen tru tabig srø wamwan nam eshkab kusrenanig katøgucha pinøgasraig lataig chugúi móriimig kørrømisrøppø, tru yandø pinab pinamnuumay amrrabelaimbe pinøgasraig lataig kørrømisran. ⁴Kaguende tru møin gwaløm yu pirau tius, tru nugwaimandziibe, tru chi koremeelane nøm chigúi móramig isubig tøgagúigwane chigúi mórmelø gönürrai kasra basrin gøn, tru Cristoi tørguegwalmabigwei tabig srø wam tørbilabigwan nøm nebua ashmønrrai; tru Cristobe Tius maig køben, truig køn. ⁵Kaguende nambe namuimburabigwandøwei eshkab kusrenanmøtø, Cristo Jesùsbe mayeelaim bala nø ashib karub pasrabig køn cha eshkab kusrenanøbelø guer. Katø nambe Jesucristoyasig ñimuimbe ka karuindø melabelø guer. ⁶Kaguende: “Tru løstøyugurri tø pilønrrain” cha, trenchib Tius nøtøwei namui manrrømerayu nui tørtøga kebilin gøn, tru Tiuswei tørguegwalmabig Jesucristoi malau pilabigwan nebua asam tørwan namun tranig kønrrai.

Chigøben trømbøig puingucha mur bönrrab

⁷Inchendø nambe iig tru purø tabigwane namui asr kan pirø gótsø lataigutø tøgaguer, tru iig maramburab marøbig purø nuig tabiibe namuin gómotø, Tiuswein gúi kenamartrab. ⁸Chiyutøgucha chine chine pui melamig nebuingucha, ke truyutø tambal ambagucha warømer. Ke kan chindamermañ isumig pui meløbendø, yandø ke kaimamuitamappe isuiløgucha melømer. ⁹Namun kaig marøb amrruindøgucha, namundø elatsiilø melømer. Pøtiitsiiløbe gúinabendø, kerriguwan pinisailøbe gómuinatan. ¹⁰Inchawei nambe chu ambuptøgucha, namui asru Jesucristo

kwaigwane tøga amøner, katø Jesucristo øsig waikkucha namui asru kenamisrtrai. ¹¹Kaguende nam øsig bønrrabeløbe Jesucristogurri chu urastøgucha ke kwaitø, kwaitø melamig nebutan, namui ka pinønrrab asru Jesucristoi øsig basraikkucha kenamisrtrai. ¹²Inchawei namuinuube kwamig marøb pasrøben, trune ñimuiniuube srøig øsig kømig marøb pasran.

¹³Tiuswei wamwan pøriguma trenchibig køn: “Kørewa, treekkurri waminchar” cha. Pøs namgucha namui isubigwane Cristoinug treetøwei pasra bønrrøwa, treekkurri nambe kørewa, Tiuswei wamwan waminder. ¹⁴Pøs nambe ashibelø guer, Señor Jesúswan kwailai utugurri Tius tru gatøle øsiiranganubiibe, namungucha Cristo Jesúsba tru kanbalatø pønrraikkurri kusrua, Tiusbe nui merraptøwei nam ñimba kanbalatø pønrramig kørnrai martrab gúi. ¹⁵Pøs kerrigu øyeeg pub arrubiibe ñimuyasig tab gønrrain gøn, tru ka yandø tab indig misagwan katøguchinguen, gatøguchinguen nebub ibene, ‘ungwa, ungwa’ tameløgucha nuramburab nuranrrai, Tiusweyasig maya nuguen tab gønrrai.

¹⁶Inchawei nambe chi kullaaramer. Kaguende namui asrbe patsab yaingucha, namui umbube kwalømmørig, kwalømmørig srøig misrøb inrrun. ¹⁷Pøs nam chigøben puinab melamig ka petø pureb arrubig, kan yangucha murig køtanmab isub mur gúi melaibe managuen patsønrrabgaig kan tørguegwalmabig maya nuibaguen øyeeg lataig køn cha, kemesra trendamgaig tabigwan tøgaig arrubig køn. ¹⁸Kaguen nambe namui kaptøga asigwan asha bønrrømotø, chi nebua asiimígwan asha bønrrer. Kaguende kaptøga nebua asiiløbe ka purainrrabiitøwein gøben, trune tru kaptøga nebua asiimeeløbe managatigweyelø gøn.

5 ¹Pøs nambe yandø ashibelø guer, yu pirau nam øsig bønrraig tru namui asr ka petøweindiig kan rancho-unø mara basrindø lataig, yandø minchib patsindøgucha, katøgan srø asr purø tab ya lataig, mu möguelø taska mari ya gømotø, srømbalasrø managuen patsønrrabig kømíig Tius tranig tøgagømigwan. ²Inchawei nambe yu pønrrappe, tru srømbalasrø kewa burramitøga pinøbuliilø gømigwan, mana gønrrermab truba rruba nuisrab isubelø guer. ³Treebe namune srø asrtøga kenanen, nambe yandeelø asr chigar gømø, tøgar gømønrrun. ⁴Inchawei i asr kan carpa ya lataigu nam øsig bønrrabeløbe larrø tab gømui, truba rruba nuisrab isuig melabelø guer. Pøs namune kwamuinrrabna gøtan nam

tøga børnraig asrwan trubalatø srøig itøguenniilø gømøwatøbe, tru yandø pinab patsønrrabigwane tru srøig øsig kømibe yandø nøtø kerriguwan pinabgasra basramisrtrai. ⁵Inchen namun øyeeg pønrramig kørnrai marøbiibe Tius nø gøn, tru treeg kørnrai Espíritu Santon katsig basra namun tranøbguen inchibig, tru trannrrab kørømisrigwan kutøguewan trannrrab gúi asamig kørnrai.

⁶Inchawei nambe chu urastøgucha chi isumø børnrer, tru namui asru øsig amøñippatøbe, Señorweim bulu gømøtø, nambe yabsrøndø pønrrabelø gúi nebua asha. ⁷Kaguende nambe amøñippe, namui isubigwan Cristoinug pasriitøgatø amøner, namui kabrrawa nebua ashagurrin gømøtø. ⁸Inchendø nambe treeg kørnraitamab chi isumø børnrer, masken namune asrugurri tarømisra ambinrrabna gótan, Señorba kanbalatø purrønrrab amrrab. ⁹Inchawei namui asru øsig børnøwa lata, asrugurri tarømisra amba lata Señor nø tab gúi mørøb wanrrai marøbelø gømig namuimbe truig kørn. ¹⁰Kaguende nambe tru maig maramigwan Cristo asha marøb wainug mayeeløba kemalamig kørn, namui asru amøña tabig marig kuin gúi, kaig marig kuin gúi maig marigwan nam møitøgucha truburø utønrrab.

Tiusba katøle tab gørrømisramig

¹¹Inchawei Señorwan mandø kørig tøga børnramigwan nam ashibelø gúig køppe, misaamera Señorwan kørenrrai inchib melabelø guer. Pøs Tiuswei merrabma nam mailø gúigwan tørgandø kenagúibe, katø ñimui isub kebachib pasrabigugucha treetøwei tørgandø kenagønrraimab isur. ¹²Kabe nambe namasiitø katøguen ñimui merrab ‘truba tabelø guer’ chib pønrrømøtø, ñim namgurri tab gúi mørøb kasrag børnramigwan tøgagønrrai treeg isua inchib pønrrer, ñim tru mandø løtamigwan tøgagønrrai, tru manrraugurri isua gømøtø, ka palatø treeg maranmab ashchaindø móø inchib chib pønrrabelan. ¹³Namun ‘locos kørn’ dainab pønrraibe, Tiusweyasig kørn. Inchen maig pønrramigwan chugúi møra børnraibe, ñimuyasig kørn. ¹⁴Kaguende Cristoi undag købiibe namune martrai trawaguchibig kørn. Pøs iigwan nam isua ashene: Cristoma kwappe, mayeelaimburø kwaig købene, treekkurri mayeeløba kwaig kørn. ¹⁵Inchen Cristobe kwappe, mayeelayasig kwaig kørn, tru øsig amøñibeløbe ka nømuyasiitøwei

øsig amøñimøtø, nuyasig amøñibelø gønrrai, tru kwawa, katøle
nømuyasig øsiirabigwei.

¹⁶ Inchawei nambe yandø møingurrimbunøbe mundøgucha
yu piraelø isuimay ka treetø isua ashib pønrrømeelø guer. Pøs
nambe merrapte Cristone yu piraelø isua asimay ashibelø
guatøgucha, møimbe yandø treetø nebua asha tøga bønrrømer.

¹⁷ Inchawei møikkøben Cristoinug pasrabiibe, yandø nøbe kerrigu
srøig køn; merrabiibe yandø chab puraiben, møimbe yandø
kerrigu srøig marig peemayig køn. ¹⁸ Inchen kerriguba øyeeg
arrubiibe Tiusweinukkurrin gøn. Pøs nam kailø gua nøbatøwei tab
gørrømisramigwan Cristo Jesúskurri treeg kønrrai mara, kailø gua,
Tiusba tru tab gørrømisram wamwan nam marøb pønrrønrrai, nø
tranig køn. ¹⁹ Tru wambe iig køn: Tiusbe nøbatøwei Cristogurri pirau
maya misaameraba kailø gua, tab gørrømisramigwan marøb pasraig,
nømui chi kaig mariilan ulø bayrrab isua ashmøtø. Tru øyeeg nøba
tab gørrømisram wamwane namun waminchai trana bønsraig
køn. ²⁰ Nambe Cristoi munchiyu, misag utu Cristo nø waminchib
pasrab lataitøwei nui wamwan waminchib pønrrønrrai pønsrailø
guer. Namgurri Tius nøashib treeg maray chib pasrab lataitøwei,
nambe Cristoi munchiyu ñimun tiusmanda øyeeg martrunrrigay
tamønrrun: iTiusba tab gørrømisramigwan maray! cha. ²¹ Cristobe
chigucha chi kaig marig chigaigwan, Tiusbe namuimburø nune kaig
marøbig kui lataig treeg mara basrig køn, nam kaig marmua lataig
pønrramig kønrrai Cristogurri treeg martrab.

6 ¹ Nam Tiusba marøb pønrrabelø gúig køppe, ñimune
øyeeg marøb gørrunrrigay chinrrab, Tiuswei tru ka yandø
tab indigwane ke chi martraamøbendø uta tøgagømøtay cha.

² Kaguende nui wamwan pørigube Tiusbe trenchibig køn:

“Yandø tru purugum gwalømmera puim basrøben, ñun mørig
køn cha.

Kaigyugurri wesrailø gøm gwaløm puim basrøben ñun
purugúig køn” cha.

iMøi yan gøn, tru tabig purugúigwan utamibe! iMøi yan gøn, tru
kaigyugurri webambam gwalømbe!

Pablon chine chine nebul arriilø

³ Mugøben Tiuswei tabig srø wamwan kaashib, nam marøb
pønrraigwan kaig køn chib wamindig kømønrraimbe, nambe

kaig marøb mungucha srurrengwangularub pönrrømer. ⁴Masken treeg inchimøtø, nambe chiyutøgucha Tiusweiwan marøb melabelø góu asiilø gönrrab treeg kenamarøbelø guer: chu uraskucha elachimøtø, marøbig marøb melamigu lata, chine kaig pub arrubigu lata, chine palai mørøb, isui melamig arrubigu lata, ⁵ichagutsiilø góomig nebui lata, kailan pönsrai yau keerig pönrramig nebui lata, kanbalatømisra kaig martrab namig kurrøben treegu melamig nebui lata, maramga murelan marøb melamig nebui lata, kibguen kimø melamig nebui lata, chigucha mameelø puraambub melamig nebui lata, ⁶chi kaig marmø chishig amønamigu lata, nebua ashib ambigu lata, chine indindøgucha tammay ka melabig melab, tab inchibelø góomigu lata, Espíritu Santo namba pasraigu lata, nam ka inchib góomø, cierton undaguelø góigu lata ⁷cierton wamindamigwan treeg waminchibelø guer. Tiuswei maramburab marøbiitøga marøb, tru chigurrimbunø tabig sølgandø marøb pönrraitøgabe nambe kusrmayba, atsimayba srua kwayab pönrrer, kan suldau kwayab turiamig kusrmaybe espadan atsimaybe escudon srua kwayab pasrab lataitøweingue. ⁸Kanmaywane truba tab indinab, kanmaywane maig købash indinab, kanmaywane truba tabelø góen chib wamindinab, kanmaywane larrø gailø góu mara wamindinab, maig kuigwan nam cierton waminchendø, larrø may wamincha isapteelø góu marinab, ⁹nambe mumera góu nebua asiilø góuinabendø, asiimeelø góu lataig tøgagóuinab, yandø kwawa pinanmab asha tøgagóindøgucha, øsig amøñibig amøñibelø, trømbøig ichabetiilø góuinabendø, kwamø ka øsig amøñibelø, ¹⁰truba isuilø meløbendø, purø tab góu kasrag bønrrabelø, larrø waachamera góuinabendø, misag truba nørrøwan tabigwan tøgagømburab tøgagønrrai marøbelø, chugurringuen góomeelø kerrigu chiga latailø góuinabendø, kerriguh tøgar treelø góuinatan.

¹¹Nambe, ñim corintosreelan, maig wamindamigwan tørgandø treeg waminder. Nam ñimuimburab isumibe namui manrrømerabe ke kurindø basran. ¹²Ñimuimburab nam isumibe chugatikkucha kurin basrøben, ñimweinrre kasrøb tøgagøn namuimburab. ¹³Ambugurri igerri lata treeg könrraimab isua, kan nai ureg kui lataitøwei nabe ñimune trenchar: iÑimui manrrømerangucha treetøwei kura tøgagørrunrrigay! cha.

Nambe øsig wab Tiuswei ya guer

14 Ñim Tiuswan korebelobe Tiuswan lata koremeeløbabe lincha maramgaigube chi lincha maramig kómón. ¿Kaguende tru tabig sôlgandø maramiba, sôlgandø gómos mariibabe chincha kandø górrrab gó? ¿Katø løstiiba, törbabe chincha trubalatø górrrab gó? 15 ¿Cristoba, Belialbabe chincha kandø isunrrab gó? ¿Criston korebiiba, Criston kóremíibabe chincha kandø isub pónrramdiig kónrrab gó? 16 ¿Katø Tiuswei yaba, taska mari tiusmerababe chincha trubalatø górrrab gó? Kaguende nambe tru managuen kwamø øsig wab Tiuswei ya guer. Pøs nöbe trendaig kón: “Nabe yandø nömuinug pasrabig basrab, nömuí utu uñib indamørrun cha. Nabe nömuí Tius kóben nömgurrimbe nai misaamerá górrrun” cha.

17 “Inchawei treeg kobene:

Tru kaig marøb misaamerai utugurrimbe webamba,
yandø nöørømisray” cha,
Señorbe nui misaameran trendan.

“Chigóben kósøngømdiigwane katøramøtay cha.

Pøs marmubene, nabe ñimun utamørrun” cha.

18 “Incha nabe ñimuimbe móskai misren,

ñimgurrimbe naimbe nai nusrkalø,

nai nimbasrmera misrtrabguen” cha,

Tius Newan Maramburab Marøbiibe trendan.

7 1 Inchawei ñim, nai undaarailø, tru Tius trannrrab misra korrømisriilan tøgarbe, namui asru lata, namui espírituyu lata, kaig marig kósøngørrapteelan kerriguwan chish misrkun, Tiuswan kóriibala pónrraigu kerriguwan nuindø newan tabelø górrrab.

corintosreelø yandø mas kaig marmørrab isua mørøb

2 Namun ñimui manrraugurri isua utørray chinrrab inchar. Nambe móigwangucha ñimun sôlwan marmø kalø mara bønrrømøwei, kaig marøb ñimun móigwangucha mindisha korrømarmøwei, kabe nam ñimgurri nam tøgamisrmøwei indig kón. 3 Nabe iigwan ñimun øyeeg chippe, ñimbe øyeeg kailø gó chinrrab gómoøtø inchar. Nabe yamba trendaig kuig kón, nambe ñimune namui manrrau tøga bønrrer cha, øsig amøña lata, kwamig kui lata ñimun namui manrrau tøgagørrab. 4 Nabe ñimune chi

isumgailø góui isua basrab, chiburø góben ñimgurri na truba tab góui mørøb pasramigwan tøgagøb inchar. Nan truba tab gønrrai mari basrar, chine isui pønrramig puindøgucha, kasrag købigwan tøgagømburab góga.

⁵Nam Macedonia srø puabe, namui asrwane kan pishindø tabguen israb tøgagømig nebumíig køn. Treeg kømøtø, chiyutøgucha ka isui melamitø, isui melamitø arrubig køn namune, namuim bøtøgatanbe chinetø indinab melamig arruben, namui manrraube kørig isub melamig. ⁶Inchendø Tius tru larrø nullaarai isui melabelan isui inchimønrrai marøbiibe, Tito arriitøga namune truba tab góui melønrrai marig køn. ⁷Katø Tito arrikkurrindø gómtø, nøgucha ñimgurri truba tab góui mørøb pasramigwan utikkurrimba góen. Nøbe namun wammørøsrkøtan, ñimbe nan truba ashig kui melaigwanba, ñim tru merrab kalø marig købigwan isua møra kappin górrøgaigwanba, ñim naimburab truba rruba isub melaigwanba. Treekkurri nane gatøguchinguen kasraaranrrai martan.

⁸Pøs na ñimun tru kilga pøra øriitøga ñimun truba isuilø korrømisrtrai marig købigwane nane chi isumøtan. Pøs tru urasbe nane isubwei indig køn, kaguende tru na kilga børa øriibe kan maya yanagatiitøbe ñimun isui melønrrai marøbwei inchen. ⁹Møimbe nane kasrag køppe, tru ñim truba isui melaigwan, trunun isua kasrag kømøtø, tru ñim truba isui indiibe ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai marikkurri nane kasrag køtan. Pøs ñim truba isui inchib pønrrappe, Tius trendø treeg kønrrain góben gúig kua, nambe ñimune chigucha chi kalø bunrraimbe marmuig køn. ¹⁰Tius maig palain góben nam trumay isui inchib pønrraibe ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai marøbig køn, kaigyugurri wesrailø gómgweyasig trembe kaabashmøtmab isumig chigaikke. Trune isui inchib pønrramig arrubig yu pirauibe, kwamibe tøgaig arrubig køn. ¹¹Tius maig palai inchen, ñim trumay isui inchib pønrraigwan ñimguen asay: ñimuinug truba marøg kui inchib pønrramig arrub, øyeekkølig kalø marøbrain góen chib tør marøb pønrramig arrub, kalø maren namig isub pønrramig arrub, køriibala bønrramig arrub, truba rruba asinrrabna góui inchib pønrramig arrub, tabigweimburab ke chinsraatø inchib pønrramig arrub, kaig marøbigwane møra meganrrai marøb pønrramig arrub, treeg arrin góen. Inchawei kerrigu øyeeg purayaigu ñimbe chi kalø mara bønrrømuin góui

kenamarøb pørrran. ¹²Inchawei tru kilgawan pørøppe, tru sölwan marmø kaig marøbigwan isua, truikkurrim børmøwei, kabe tru kalø marinabigwan isua, truikkurrim børmøwei indig køn. Treeg kømøtø, tru ñim namuimburab truba isubelø güigwan ñimui utu Tiuswei merrab nebua asig kønrrai indig kuig køn. ¹³Inchawei nambe chi isumø tab gúi pørrramig kønrrai mariilø guer.

Nam tru treeg tab gúi bónrraig kømnetø, Titon truba rruba tab gúi pasrai ashabe, nambe larrø tab gúi truba kasrag bónrrer. Kaguende Titone nui isubigu katøle truba tab gúi mørøb pasrónrrai, ñim sòteelømisra purugúin gøn. ¹⁴Pøs ñim corintiosmeraimburab truba tab gúim basrar chib Titon na waminchib pasraigwan, chi kóriimisra kórrømisrmur. Nam ñimun kerriguba chigøben wamindiima chi isa wamindig kómuig kóppé, ñimuimburab truba tab gúi mørøb Titon nam waminchib pørrraikkucha treetøwei isa gømø wamindig webyan. ¹⁵Inchawei Titobe møimbe ñimune gatøguchinguen undaguig køn, tru nø maig karuigwan ñim mayeeløba mørøb, nun utabgucha, kóriibala ke itønab utig kóbigwan isua. ¹⁶Chiyutøgucha ñimbe chi isumgailø güimba mayanguen nane tab gótan.

Merø gømø, tranamburab tranigwan waminchibig

8 ¹Trube, møimbe ñim nai nunelø, wammøra gønrrai inder, tru Macedonia birausrø iglesiameran Tius nui ka yandø tab indigwan øyeeg tranigwan. ²Yeeg chine kaig nebuinab melamig pub arrubig ututø, nømui kasrag kóbigwan kasrag kómburab tøgagúiba, larrø chugurringuen gømuilø melaibabe, merøbala gømø, tranamburab tranøbelø gønrrai marin gøn. ³Inchawei nabe maig kuigwan wamindamønrrun, tru nømun maig purugumdiig kóben treeg purugua, nebumgaigwanguen nebua tranig køn cha, nømun mu trannrrai indig kømøtø. ⁴Pøs namune truba rrugabelø gøn: “Tru Jerusalénsrø Tiuswei misaameran namgucha truilan tøga purugúig kønrrai treeg marbashibsrumøgue” chib. ⁵Incha nam treeg martraitamab isuigwandø marmøtø, nømbe Señorweyasimerrig pørrrønrrab nømashib pørrramisra, trugurrimbe namun treetøwei pørrrønrrab pørrramisrøbelø gøn, Tius maig kønrrain gøben treeg. ⁶Inchawei nambe Titone øyeegwan martrunrrig cha waminchibelø guer: “Iig truba tab indigwan ñi maig marøb pølbasriibe, katø treetøwei tru

corintiosmera jerusalénsreelayasig tranigwane tabig marøb patsøgørrunrig” cha. ⁷Pøs ñimbe isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigu lata, Tiusweimburabigwan nebua ashib waminchib ambigu lata, Cristoi maramigwan tab asha maramigu lata, ñim namuimburab undag købig tøgagúigu lata, chiyutøgucha ñimbe ya merrabguen melaig køppe, lastima asha tranøbelø gømigu chigucha iyu treetøwei merrabguen webamrrab inchigay.

⁸Maig martrain chippe, ke kandø chibig lataig nabe treeg karua basrmur, treeg kømøtø, ñim undag købigwan cierton tøgagúitashhab ashchab inchar, katøganeløma treeg tab marøbelø gøn cha trunun eshkab. ⁹Kaguende ñimbe namui Señor Jesucristoi tru ka yandø tab indigwan nebua ashibelø gøn, nøbe chigucha chi palømíig tøgaig købendø, ñimun undag købiitø larrø waacha misra, tru nø treeg waacha misriitøga ñimun Tiusweimburabigwan chigucha chi palømeelø gønrrai marigwan.

¹⁰Incha iigube nabe ñimun øyeeg maramdiig køn chinrrab inchar: tru purugunrrab tulisamigwan ñimbe marig bilawei tranamigwan ñimmerrig tranøb, katø trutø gømøtø, maramigwan ñimwei isuig kuig kobene, ¹¹trube, ñim pølbasra marigwane møimbe tabig marøb patsøgamig køn cha. Tru ñim purugunrrab indamigwanma ñim ke martraptø bønrraig køppe, trube, tru maramigwane treetøwei marøb patsøgamdiig køn cha, ñimun maig nehubendø. ¹²Kaguende møikkøben ke trannrrab isua, mayanzhig tranamdiig køben treeg tranigwane Tiusbe chi kashmø utabig køn, ke chugurriñ gømuingucha trannrrai inchimøtø.

¹³Inchendø nabe øyeeg chippe, kaneløbe chairailø gørrømisren, ñimbe purugub meløwa, ke chugurringuen gømui inchib gønrrain gømøtø, ¹⁴mumaytøgucha lata gønrrai inchar. Møin gwaløm ñim chigucha chi palømfig uncha tøgagúibe nømun purugumig køben, katøwan ñim palai meløbene, tru nø uncha tøgagúibe ñimun purugumig kønrrai. Trumaybe mumaytøgucha lata gønrrun. ¹⁵Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala: “Nu tulishibiibe ke unchagøm tøgagømøwei, lamøtø tulishibiibe palappuin gømøwein gøn” daig.

Titon Corintosrømay karua ørøb

¹⁶Namui Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab, ñimuimburab na isui lataitøwei Titoi manrraugucha isunrrai

pasrigwan. ¹⁷Pøs na nun Corintosrømay ya, øyeeg maramdiig køn cha, na wamindigwan ka mørriitø gømøtø, nøbe maramigwane ke marøg kuindø megaig kuig køppe, nøashib treeg martrab isua, ñimuisrømay yan.

¹⁸Incha kan nuneg, Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb pasraigu, chu iglesiameratøgucha nune truba tabig wamindinabigwan nambe Titoba lincha inrrai ører. ¹⁹Incha gatø treetø gømøtø, tru iglesiameragucha nun lawa wesraig kuig køn, tru jerusalénsreelai tab indig purugúigwan nam srua amben, nø namun lincha attrai. Nambe Señorwan maya nuguen tab indig kørnraimba, nam purugug kui pønrraigwan katøganelan kenamartrappa, tru an tulisaigwane nam asha marøb pønrrabelø guer. ²⁰Mugøben namun ‘øyeeg kalø marøpteelø gøn’ dainab pønrramig kørnrairai inder, tru yeeg nørrø keta traniilan nam asha marøb tøga børnrrønrrai tranigwan. ²¹Kaguende nambe chiwandøgucha maig maramigwan sölwan martrab inchib melabelø guer, Señorwei merraptø gømø, misaamerai merrabgucha treetøweingue.

²²Incha nambe gatøgan namui nunewan nømun lincha inrrai ører, nui mariiløyu chiyugøben ke martraptø basrabig kui katø gatø treeg mók kui nam asigwan. Incha mørime nøbe gatøguchinguén tru maramigube ke martraptøweim basran, ñim chi isumgailø gúi nø truba isua tøgagúikkurri. ²³Pøs Titobe, naimbe nan lincha megabig, katø ñimui utu chi maramigu purugub megabig, treeg køn. Inchen tru gatøgan lincha ambub nuneløbe, tru iglesiamera karua øriilø, Cristoyasiibe maya nuguen tabig kørnrairai pønrrabelø, nømbé treelø gøn. ²⁴Inchawei ñimbe tru móguelane truba undaguelø gúin gúi ashchai kenamartrigay, iigwan tru iglesiamera mayeeløba asha gønrraingue. Katø na ñimuimburab tab gúi mørøb pasraibe chigurrin gúi ashchai inday.

Cristogurri nunelan purugumig an tulisaig

9 ¹Inchen tru Tiuswei misaameran purugumig tru an tulisamigweimburappe ñimune chi pøramikken palømøtan. ²Pøs tru purugumigwane ñimbe purugunrrab ke muniitø børnrrabelø gúi nabe ñimune ashbig kur. Incha nabe treegwan ñimuimburab macedoniasreelai utu truba tab gúi waminchib pasraig køn, ñim acayasreeløbe tru tranamigwane marig

bilasrøwei trannrrab chab tamara gúig kóbene. Inchen tru maramigwan igatø! marig kørørømisrtrai isua ñim marøb gúibe, nòm tru macedoniasreelø truba yamelø treetøwei martrab isunrrai indin gøn. ³Øyeeg kuindøgucha tru ñimuimburab nam øyeegu truba tab gúi mørøb waminchib pønrraibe, ka wamindiitø pureptinchibgunmab isua, i nunelan ørar, tru ñimuimburab na maig waminchib arrig, masken tamara gønrrai, ⁴inchippa macedoniasreelø møiløgøben naba amrrub chi inchene, ñim chigucha marmø, pesan góben puinab melømønrrai. Pøs, kan treeg bubene, namune purø nu køriimisram nebunrrab gøn, ñim chab tamara melaitamappa nam ñimun chi wammørøsrømøikkurrindø. Pøs, ñimune masken køriimisram nebunrrun. ⁵Inchawei øyeekkurri, i nunelan ñimuisrømay merrab ashhab amrrai øramig nabe palai asig kuig kòn tru purugumburab purugunrrab misrig kóbigan tulisam burugua yandø ke chab tamara munig kønrrai. Trumay tru ñim purugumig tulisaibe merøbala gómos, rranig kui asamdiig kønrrai, ke trannrrai inchendø, rranig kómøtø.

'Merø gómos, purugumigwan øyeeg maray' chib wamindig

⁶Incha ñimbe iigwan isua guy: móikkøben ke kagømønrraindiig ellguabiibe, katø treetøwei kagømønrraindiig tulishinrrun. Inchen móikkøben ellguamburab ellguabiibe, katø ellmarigwan tulisamburab tulishinrrun. ⁷Ñim móitøgucha tranamigwan tranøppe, ñui manrrau maig trannrrab isua tøgagúig kóben, treeg rranamig kòn, ke tranmuinrrabna góbendø, tranmøwei, kabe ke treeg tranamig kuikkurrindø tranmøweingue. Kaguende Tiusbe kasraatø rranøbigwane undaguig kòn. ⁸Inchen Tiusbe maramburab marøbig kòn chigurrimbunø tøgagømigwan ñimuinug tøgagømburab unchaguen tøgagømig kønrrai, treeg maramig, chiyutøgucha ñim chi palabigwan chu urastøgucha palømø tøgagua, chigóben tabig maramigu kerriguba ñim purugub gómis unchaguen tøgagønrrai. ⁹Inchawei Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kòn:

“Larrøbitchai tsurøb, waachameran tranøb indig kòn cha.

Inchen nui tru tabig sølgandø maramibe managatig pasrabig pasran” cha

¹⁰Inchen Tius tru ellmarøbigwan yell rranøb, pirri manrrai tranøb inchibiibe, maig palabigwan tranøb, ñimui yellwan

nørrø larrøbitchai marøb, tru ñim tabig sølgandø maramibe kan ellmarig misrøb lataitøwei nørrø larrøbichib inrrai martrun. ¹¹Trumaybe ñimbe chiyutøgucha chi palømíig tøgagønrrai mariilø gønrrun, chiyutøgucha purugumigu merøbala gømø, tranamburab tranøbelø gønrrai. Inchen ñim tru purugúigwan nam nømun tranen, nømbe Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chib gømig kørnrun. ¹²Kaguende ñim øyeeg marøb gúibe Tiuswei misaameran chi palabigwan treeg purugúitø gørrømisrmøtø, Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chib gømikkucha truba rruba kørnrun. ¹³Inchen tru ñim øyeeg purugúigu ñimbe mumera gúi asiilø gøn. Katø nømbe Tiuswan truba tabig waminchun, Cristoi tabig srø wamyu pønrrøwa, truig maig taigwan ñim møra, truigwan kenamarikkurrimba, katø ñimbe nømun merøbala gømø purugub, gatøganelø mayeelan treetøwei purugub indikkurrimba. ¹⁴Katø nøm tru ñim purugúigwan utabeløbe ñimuyasig Tiusba waminchippe, ñimuimburab truba nu undaatøga martrun, Tius nui ka yandø tab indigwan tøgagømburab tøgagønrrai ñimun tranikkurri. ¹⁵iTiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab, wamindiitøgabe kan mandøguen tamgaig purø nuig tabig keta tranigwan!

Pablo Tiusweiwan nø marøb pasraigwan chinchaingaig waminchib

10

¹Na Pablo ñimun øyeeg martrigay chib waminchar, Cristoi tru purø tammayig kuitøgaba, purø tab inchibig kuitøgaba. Tru na ñimui malau basrappe, chi tre chish waminchib pasrømíig køn dainab, trube, peesrøn basrappe, maig tamigwan kelarrab, guelarrab trenchibig køn dainabig. ²Na ñimun trenchinrrab inchar, na ñimuisrømay arrua, namun møiløgøsrøn ka namuimburaptø isub yu pirau maig købashtiig amøñibelø gøn chibelan kelarrab, guelarrab tamig tøgagúigwan tiusmanda ñimun trendamig kømønrrai inchunrrigay cha. ³Pøs nambe misag kuinabwei inchendø, yu piraelø maig kwayabelø gøben, treeg kwayab amøñimeelø guer. ⁴Kaguende tru chitøga kwayamig nam tøgagúibe, møguelain gønrrab gømøtø, truibe Tiusweinug maramburab marøbig, treeg køn, ni mumaygucha chindamga murelø nugwaimandzig pønsraig pønrrabelan pøtiitsamig. ⁵Pøs truitøga nambe tru kusremburab kusrewa wamindiilanba, katø

tru purab nørreelø isuilø misaameria Tiusweimburabigwan nebua ashmønrrai søtø basramisrøb kurrabigwanba pøtiitser, tru chigurrimbunø isuilane Cristo maig kørnraii inchen, treegu pønrrønrrai merrarrawa pønsrøb. ⁶Incha ñim newan mørøbelø misra pønrramisrene, tru maig taigwan mørmeelane nambe møra melønrrai mara korrømartrab pønrrer.

⁷Nim gúi ñimui kabyu maig kenagøben, ka palatø isua ashibelø. Møikkøben, isa gømø Cristoин gurmab isua basrøwabe, trube, iigwan isua gømig køn: Nøma Cristoин gúig købene, namgucha Cristoieløtøwein gúin gúi. ⁸Maig maramigwan nam karub tøga pønrrønrrai Señor namun trana pønsraigwan, iigwan na purø mög inchib waminchib pasrab lataig indinaindøgucha, nabe chi kørig misrabe pasrømumønrrun. Pøs tru maig maramigwan karub pønrrønrrai Señor namun trana pønsroppe, ñimun mindishaguen górrømartrain gømøtø, Tiusweimburabigu nørrøram purugunrainguen tranig kuig køn. ⁹Pøs na kilgamera pøra, ñimun truiløtøga ke kwaarøsrøg køb lataikkucha indig kømønrrai inchar. ¹⁰Pøs møiløbe trenchibelø gøn: “Tru Pablo kilga børiiløbe purø murtø rranøbig, ke menrra mur waminchibig treelø gøn cha. Inchendø nøashib namba basrappe, chi trengatig kømøøllig, waminchibgucha chi may waminchimíig køn” cha. ¹¹Pøs tru treeg chibeløbe, trube, iigwan isua gømig køn: nam yabsrøm bønrrøwa, kilga pørigu mandø chib pørøbeløbe, ñimui utu amrrua, marøbgucha treetøwei martrab gúi.

‘Nuig misrøb mög inchibig køn’ daigwan løtab

¹²Pøs nambe tru nømasiitø ‘truba tabelø guer’ chib pønrrabelø truilø mailø gøben, namgucha nømba latailø guer chib pønrrømøwei, kabe nøm maig tabelø gøben namgucha treeløtøwein dabelø góbraitashhab inchib pønrrømøwei inder. Trune truiløbe nømasiitø kangurrin gangurri mayangatig køtashib, katøganelø lataitøwein góbraitashhab inchib pønrrappe, chugúinguen mørmeelø gøn. ¹³Inchen nambe mög inchib ke purabgucha waminchib pønrrønrrab gømøtø, Tius namun mayangatig martrai pønsraigwan nambe treegwandø marøb pønrrer, katø ñimuisrøngatikken pumig kørnraii tranigwan marøb. ¹⁴Kaguende nambe namuinukkurri webunagucha bønrrømer, pøs nam ñimuisrø pumuig kuig lata. Pøs nambe ñimuisrøngatig

Cristoi tabig srø wamwan nammerrigwei srua amrruig købig køn.
 15 Kabe gatøganelø nøøreelø marigu kebamba, purab møg inchib waminchibgucha bønrrømer, namuinukkurri webambub. Masken treeg kømøtø, ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigu katøguchi nørrørab amrraimab isua muniirab meler, namui maramig ñimui utube nørrø larrøbichib inrrai, 16 Tiuswei tru tabig srø wamwan ñim corintoelainukkurri mas yabsrønguen eshkab kusrenanig kørørrai; peenug katøganelø kebamba marinug trusrø nam kebuna møg inchib waminchib pønrrømønrrab.

17 Inchén møikkøben nui misrøb møg inchib waminchib pasrag købene, nøasiitø gómos, Señorweiwane tab gúi mørøb tabig waminchib pasrøbash. 18 Kaguende nøasiitø ‘truba tabig kur’ chib, nuimburaptø waminchibigwan tabig kui asha kørørrømarig kørørrab gómos, tabig køn cha, Tius nø wamindig, truibe tabig køn.

**Pabloba, ‘Cristo nøashib karua øriilø
guer’ chib ka isatø inchibeløba**

11 1 Ke na chugúi mórmüig lataig na mayandø wamincha mórrab ñim trunun ka awentaimbe gótan. Pøs na treeg indingucha ñimun ka awentarray chinrrab inchar. 2 Kaguende ñim móigweyasig pønrrappe, ke truigweindø górrai, na treeg inchib truba isub pasrappe, Tiusweinukkurri arrubiitøga treeg inchib pasrar. Muba kasharanrrab misrabe, truibalø kasharanrrai nabe ñimun treeg mara tøga basrar, truibe tru Cristoba, tru nø perainrrab arrub gwaløm nui merrab kan mu móøbagucha kimø srusrø newan chishig lataitøwei na ñimun nun treeg kenamartrab. 3 Inchendø nane kørig isutan, tru ul purø may kebenøsrkamig tøgagúitøga tru Evan kebenøsrkøb lataitøwei ñimungucha mumay góben ñimui isubigu peløsrkøngarunrraitamab tru ñim isa gómos pønrraigwanba, tabig chishchig Cristoinug pønrraigwanba. 4 Kaguende móikkøben ñimun tru nam eshkab kusrenani lataig kømøtø, Jesúsweiwan peemay eshkab kusrenanøb arrin gúi, kabe tru ñim Espíritu Santo uta tøgagúigwan gómos, katøgan peg espíritun waminchib arrin gúi, kabe Tiuswei wamwan ñim uta tøgagúigwan gómos, pegwan waminchib arrin gúi inchibigwane, trube, ñimbe chi chimø melabelø góen. 5 Cristo nøashib karua øriilø misrøb, tru purab nøreelø chib pønrrabelai merrab chiyugucha lamüig kørørrai nagucha. 6 Pøs nabe nai wamindigube kan móroptø burramdiig, may waminchimüig kuinaindøgucha, nebua kusreb asigube nabe maig

kuigwan nebua ashibig kur. Iigwane chiyutøgucha ñim tørgandø ashchai kenamarig køn.

7 Ñim nørreelø misrtrai, nabe naasiitø chigucha gømíig misrøb, Tiuswei tabig srø wamwan truburø chi utømø eshkab kusrenanøb pasrappe, ckabe nabe kaig marøb pasrabraig kø chindah? 8 Na ñimun purugub pasrønrrab, nabe gatøgan iglesiameranguen kerrab lataig utamig nebulig køn, nai chi palab arrubigwan tøgagønrrab. 9 Pøs na ñimui utu Corintosrø uñib urasma nan chi palab arringucha, munguen trannrra cha, miamuig køn. Kaguende nan chi palab arrubigwane namui nunelø Macedoniasrøngurri amrrua, tranig køn. Chiyutøgucha nabe ñim ke nan tranrraindø, rranrraindø inchimønrrab, nabe purø ashiptø megaig køn. Pøs katøgucha mun miamø, nabe treetø ka megabig megamønrrun. 10 Cristoi newan ciertonig nainug pasrai møra lataitøwei, na chi an purugúig utømø, tru møg inchib tab gói mørøb waminchib pasraigwane Acaya birausrøngucha nane muguen waminchimønrrai katønrraamøn. 11 ¿Chindimbagurri? ¿Pøs kabe na ñimun undaguig kømubra chindah? iPøs Tiusbe asha basran, nabe ñimun undaguig kui!

12 Nabe tru purugurray chib miamø maig marøb arrigwane marøbig maramønrrun, an utab pønrrøbendø, tru nam lataitøwei marøbelø guer chi köptø tru guemesratøguen møg inchib waminchib pønrramigwan labelan marbashmø kanmaytø kata basrtrab. 13 Kaguende tru treeg inchibeløbe, Cristo cierton nøashib karua øriilø gømøn. Tru marøbeløbe ka may wamincha isatø marøbelø, Cristo nøashib karua øri latailø misrøb treeg inchibelø gøn. 14 Inchen øyeegwane ke kwaara asamikkucha gømøn. Kaguende Satanástøweinguen kan ángel tabig tørigwan tøgaig lataitøwei misrøbig køn. 15 Inchawei øyeebe kwaaramdiikkucha gømøn, pøs tru Satanás karuigwan marøb pønrrabeløgucha tru sølgandø tabigwan marøbelø misrøb pønrrøben. Pøs nømui kaig marimburø maig utamig køben, treegutøweim batsønrrun.

Pablo chine chine kaig nebuinab megaig

16 Pøs nabe gatøle trenchinrrab inchar: mugucha nane ke chugúi mørmiig kui lataikkucha mara srua gømørrunrrigay cha. Inchendø ñim nan treeg isua tøgaguabe, trube, na chugúi mørmiig kuingucha, nan treeg ka utørray chinrrab, na maitøguen møg inchib pasramig kønrrai. 17 Tru na naasiitø truba tab gói mørøb møg inchib waminchib pasraibe, nan Señor wamindingaruben

wamindig kømøtø, chugúinguen mørmubendø wamindi lataig, treeg køn. ¹⁸Pøs truba yamelø møiløgøbenma piraug maig køben treegu nømasiitø purø nørreelø mørørai inchib pønrrøbene, nagucha treetøwei purø nuig kui mørørai inchib pasrønrrab.

¹⁹Nimbe ya kusrebelø gobendø, chugúinguen mørmeelane, trube, ñimbe ke mørøguen isromøzhig melabelø gøn. ²⁰Møikkøben ñimun maig martrain chippe, ke treeg marøb melønrrai inchibigwanba, ñimun søtø bønsra nø tøga górrømisrøtrab marøbigwanba, ñimun chi isa góben kerrawa, nui marøbigwanba, ñimune chigucha gómeelø marøb nuig misrøb pasrabigwanba, ñimun maløbøtø pashaguchib, treeg inchibigwanbabe, trube, truigwane ñimbe ke chi chimøzhiitø melabelø gøn. ²¹Pøs nambe øyeeg kenamarøb pønrramibe yangucha kullaguelø góbrain gøn damig, nane køríkken gótan.

Kaneløma ke nømasiitø chinetø móg inchib wamincha mørrene, treetøwei nagucha martrab, treeg wamindamibe na chugúi mórmøgølig lataig wamindig kuindøgucha. ²²¿Nømbe hebreosmera gó chindah? Nagucha hebreotøwein gur.

¿Nømbe Israelwei misaamera gó chindah? Nagucha Israelwei misaatøwein gur. ¿Nømbe Abrahamwei misaamera gó chindah? Nagucha Abrahamwei misaatøwein gur. ²³¿Nømbe Cristoiwan marøb melabelø gó chindah? (Pøs chugúi mórmig lataitøwei waminchar) Nabe nøm lataitøguen gómos, masken marøb, marameløyugucha mas mur marøb, kailan keeri yau nømun lataitø gómos, katø gatø merrarrawa keeriinab, ichaguchibgucha, mam ichagutsamigwan nømun lataitø gómos, ichagutsamburab ichagutsinab, katø gatø ke yandø øsig kømurmbab isui megamig pub, ²⁴katø trattrø bijibe judíosmera maig ichaguchibelø góigwan treinta y nuevebatø ichagutsinab megabig kur. ²⁵Katø pønmay tsuitøga ichib srua góinab, katø kan bijibe kwetchab sruutøga petinab, katø pønmay barco pitis misrøb chab mincha, piu asentaben, kan bijibe kwalma y mawa nane mar tøbøtaasrø pi srua yaig megamig nebubig køn. ²⁶Chu urastøgucha naimbe webya yamitø, yamitø nebuben, kanmaywane nørrø pimerayu chine purayaig megamig nebuben, kanmaybe nileelai utuwan chi kuinanrraptiig purayamig nebuben, kanmaybe naim birau misaameratøwei chigøben marinanrraptiig pureb yamig nebuben, kanmaywane judíos kømos misaamera chigøben marinanrraptiig

2 Corintios 11.23

purayamig nebubig kön. Inchen kanmaywane ciudayu körig
kömdiig inchibeløyu purayamig nebuben, katø kanmaywane
mu misag warab waraimøsrø körig kömdiigu purayamig
nebuben, kanmaywane maryu chigøben kuinanrraptiig treegu
pureb megamig nebuben, katø kanmaymerawane ka isatø
'Cristogurri nunelø guer' chibelø chigøben marinanrraptiig,
treeg unamig nebubig kön. ²⁷Maramelögucha purø murig,
trurrigu ni mandøguen gømui megamig, treeg nebubig kön.
Katø gatø kibguen kimøwei, katø parøgwai mørøb, pi mulgwai
mørøb, katø gatø chigucha mamíig megamig nebub, kørrag

kui megamig nebub, asru kemig chigagúinab megamig nebub inchibig køn.

²⁸Inchen tru gómenetø kwalømmørig na isuim basramibe iglesiamerabe mayamba chinchib guermab isub pasramig, truig købig køn. ²⁹Møikkøben nullaarain basrøbene, nan gullaaraig kui lataig købig køn. Inchen møikkøben kaigu srurrengwangaruinab megabene, nan pusrkwabig køn. ³⁰Na móg inchib waminchib pasramig nebulene, na truburab gómuig kullaguig kuigu, truyube móg inchib waminchib pasramørrun. ³¹Namui Señor Jesucristoi Møskai, Tius tru managurri managatig mayanguen tabig wamindinabiibe nabe ka isatø inchib pasrømui asha basran. ³²Rey Aretas karuigwan marøb wabig, tru Damasco ciudayu kubenadurbe tru damacenosmerai ciuda bøtøgatan laringaruin góbig køn, nan kemørtrab. ³³Inchen nane tru ciudayu pøtøgatan srug birøbanrrig marigurri kan pendanayu kørørøbelø góen, kan tasinyu waya. Øyamay nabe truigwei taskugurri welula, ibig kur.

Pablon Tius nuimburabig mu asiimíig pønrrabelan kenamarøb

12 ¹Nabe gatøgucha naasiitø móg inchib waminchib pasramig køtan, treeg mariibe chi purugumíig kuindøgucha. Nabe piab lataigu na chigøben asiilanba, Señor nuimburabelan nan kenamariilanba, trunun waminchab. ²Nabe kan móg ashibig kur, Criston korewa pasrabigwan, moi ya catorce añosken góen. Truigwane tru pøn srømbalsrøngatig srua yaig købig køn. Nune asrbañau srua yaig køh, kabe asrbañaun gómos, srua yaig køh, chindindø, truigwane maig kui mørmur. Trunune Tiustøwei asan. ³⁻⁴Tru mówane tru srømbala Tiuswei purø tabzhiisrømay srua yaigwan nabe asha gur. (Nune asrbañau srua yaig köh, kabe asrbañaun gómos, srua yaig köh, chindindø, truigwane maig kui mørmur. Trunune Tiustøwei asan.) Inchen trusrømbe ni kan mandø chaguen trendamailø nøbe wamindi mørig køn, treegwane kan mówane waminchimønrrai meriilan. ⁵Pøs nabe tru móweimburappe si móg inchib waminchib pasrabwei indamønrrun, pøs truibe nawein gúinaben. Inchendø nabe naasiitø móg inchib waminchib pasrømøtø, na trengatig kómuig kullaguig kuinaigube móg inchib pasramønrrun. ⁶Pøs nan móg inchib waminchib pasrag køben, na treeg inchib pasrainguén, nabe ke chugúi

mørmíig lataig indig kómubsruinrrun. Kaguende nabe cierton waminchibsrubrainrrun. Inchendø nabe treebe marmumónrrun, na maig kuigwan asig tre lataitø gómoswei, na waminchen ñim móri lataitø gómoswei, mas nuikken gúin gúi mugøben nan treeg isumónrrai.

⁷Øyeeg chigøben purø nørreelø nan kenamarig, truilø nan purab nuig kurmab isub pasramig marmónrrai, nane nai asru chu uragucha kan kal lataig kebuchib pasrónrrai pasrig kón, Satanás ørig, ni mandøguen gómu pasramig kónrrai martrabig, na purab nuig misrøb pasramig kómónrrai. ⁸Inchen nabe iigwan Señorwan pónmay ‘tiusmanda kerrarra’ cha miaben, ⁹Señorbe nane trenchibig kón: “Tru nai ka yandø tab indig truitø ñune tsabø gøn cha. Kaguende tru nai maramburab marøb pasrabiibe ñi truburab gómiig kullaguig kuigu masken tab kenamisran” cha. Inchawei treeg kóbene, na truburab gómiig kullaguig kuigu mayanguen tab gúi mórob móg inchib waminchib pasramónrrun, Cristoi maramburab marøbig nainug pasrónrrai. ¹⁰Inchawei nabe na truburab gómiig kullaguig kuigu lata, nan tsalø waminab pasraigu lata, nan chi palabigu lata, Cristogurri nan kaig martrabgøba indinab megaigu lata, nabe truba tab gúi mórob kasraarar.

Pablo corintosreelan isub

¹¹Pøs nabe kan chugúi mórmíig lataig indig kón. Inchen na treeg inchaimbe nane ñimweinrre indig kón. Naimburab tabig waminchippe, ñimguen tabig wamindig kónrraptiig kur. Kaguende tru Cristo nøashib karua øriilø misrøb purab nørreelø chib pónrrabelaimbe nabe chiyugucha lamiig kómur, nabe maya chigucha gómiig kuinaindøgucha. ¹²Cristo nan nøashib karua ørig kuin gúi asamig, maig kuindøgucha tammay nabe ñimui utu kenamarig kón: Tius naba pasrain gúi ashchai mariilø marøb, kwaara asamdeelø marøb, maramburab mariilø marøb, treeg. ¹³Tru gatøgan iglesiameran lataguen gómos, ñabe ñimun chiyurren lameelø marøb korrøra bønsrøbrah? Na ñimun trannrrai miamuig, trutøwein gøn. Pøs na miamub kalø marigwan ulø baymø pesannarrai chinrrab inchar. ¹⁴iAu! Nabe katøguen chab tamaraguen megar ñimun ashchab attrab, móimbabe chabguen pónmayguen gónnrab góben. Treetøwei katø na ñimun mianrrab gómos arrumónrrun. Kaguende nabe ñim chi tøgagúigwan isua

lamøtø, ñimun isur. Pøs kaguende ureemera møskalayasisig esegab tulisamig kømøtø, uregweyasig esegab tulishib melamibe møskalainguen gøn. ¹⁵Inchawei nabe tab gúi kasraatø naiwan kerrigu kastamønrrun, naasiitøweinguen ñimuyasisig patsønrrai marøb. Na ñimun mas undaarabene, ɿñimgurrimbe nane tre undaaramønrapteh?

¹⁶Pøs trube, naimburappe ñimbe ashibeløguen na ñimun trannrrai miamuigwan. Inchendø nabe ke chi maramdiig køtashib ashib megabig køndainabig kuig køppe, trube, ɿke chi isa góben kabe ñimun chi wesrabraig køppeendi? ¹⁷ɿKabe na tru møilan gósrøn na ñimuisrømay karua øriiløtøga chi isa góben, kabe ñimun chi wesrabraig kø chindah? ¹⁸Nabe Titone: “Tiusmanda ashchab irrunrrig” cha, Cristogurri namui gatøgan nunewanba nun lincha inrrai ørig kuig køn. ɿKabe Titobe ñimune chi isa góben chi wesraig køppeendi? ɿNambe yamba pailøba treetøwei kandø isua marøb, katø pailøba yamba tru maywandøwei pønrrammørgøppeh?

¹⁹Nambe ñimui merrab ka tab wegørrag køptørre inchib pønrrabelø gúi, ɿñimbe katøgucha moi øyangatig kabe treeg asønain bønrrøgueh? Treeg kømøtø, nambe waminchippe, Cristoinug pønrrabelø gúi asamdiig Tiuswei merrab waminchib pønrrer. Inchen nam kerrigu mariiløbe, ñim, nai undaarailø, Tiusweimburaø ñim nørrørab amrrain gøn. ²⁰Pøs nane køristø gótan na ñimuisrø puben, na ñimun mailø gønrrai isua pasraig ñim treelø gómoswei, katø ñimgurri nan maig kønrrai isua pønrraig treeg kømøwein góptinchen tsaatø indinab pønrrainabgunmab. Nane køristø gótan ñimui utu aleguiam lailø, møikkøben chi tøgagøben puskwai asiilø, purø rrømbøig namig kui indiilø, nøørø katøgan sotømisrøb tarømisrøb ambiilø, katøganuimburab wam gusrub wamindiilø, isa wamincha móriilø, purø nørreelø misrøb pønrrailø, mumaygucha gómiig mara pønsrailø, treeg kønrraitamab. ²¹Incha nane kørig isutan na ñimun gatø ashchab puben, Tiusbe ñimui merrab nan kørig burøren, truba yamelaimburø nan kisamig nebunrraitamab isua, tru merrabwan nømui køsøngønrraptiig mariilanba, mógueløba, ishumburmeraba trømbøig mariilanba, mu mandiimfig chi marøg køben trømbøig maramitø srua ambiilanba isua mórmuin góben.

'Isua ashiptø melónrrigay' chib wamindiilø srabeig

13

¹Na ñimun ashhab arrumig møimbabe pønmayguen gønrrab gøn. Chigøben kalø buigwan asha marøppe, kan pailø gúi, pønelø gúi 'maig purayaigwan treeg køn' cha nømashib eshkabendøwei, maig kørnrabigwan asha maramig køn. ²Nabe tru pamay gønrrabyu marig merrabwan arrua, ñimba pasrøwa, kanmaytø isua gønrrai eshkaig købig kuig køn. Na moi katø ñimba pasrømøwagucha gatøle katø eshkanrrab inchar, tru merrabwan kaig marøbelanba, mayeelø katøganelanba na katøle arruppe, kan waachaalleelø chib mun lastima ashhab attrab gømur cha, ³kaguen ñimbe Cristo nagurri waminchib pasrabig kuitashchab ashig køb ñimbe trurre lab gúig køben. Cristobe ñimba mumay gømigwane chi martrabga gaizhikkucha gømøtø, nøbe ñimui utu maramburab marøbig køn. ⁴Pøs isa gømø, Cristobe misagwei asr lataitøwei kullag kua, kurusu mesrøben, kwaig køn. Inchendø Tiuswei maramburab marøbiitøga øsig wan. Pøs katø treetøwei nambe Cristoinuube kullaguelø gúinabendø, Tiuswei maramburab marøbiitøga Cristoba øsig pønrramønrrun ñimuyasig marøb pønrrønrrab.

⁵Ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra bønrraigu pønrrabraitashchab tab isua ashib, maig købraitashchab ñimasiitøwei paya mørøb inday. ¿Jesucristo ñimuinug pasrabig kuin gúi ñimbe ashmeelø gó chindah? tru ñim maig bønrraitashchab isub pønrraigu chi kalø webammuikkurrimbe. ⁶Pøs namui isubigwan Cristoinug pasra tøgar gua nam tabig webamba pønrraigwan ñim nebua ashchun. ⁷Incha nambe Tiuswan purugurra cha mier, ñim chigucha chi kalø marøb gømønrrai. Kabe tru namun mailø gúitashchab ashen, tab webambigwan ashchai isua gømøtø, ñim tabigwan marøbelø gønrrai isua inder, ñimuin gabyube nambe kegørra bønrrai lataig asønaindøgucha. ⁸Kaguende nambe tru newan ciertonigwane chi treeg kømønrrai martrab indamgaig køn. Treeg kømøtø, tru ciertonigweimburab nam marøb pønrramibe gøn. ⁹Inchawei namun kullaatø mørøraingucha, ñim tabig mur bønrrøbene, kasraarabelø guer. Incha nambe Tiuswan iigwan miabelø guer: ñim newan tabelø gønrraimab isua. ¹⁰Inchawei øyeekkurri nabe yabsrø pasrappatøwei iigwan pørar, tru na ñimuisrø pua, nai

maramigwan na tsakkandø marøb pasrønrrab arrumig kømønrrai. Señor nan ashib karub pasrønrrai tranøppe, pinishib inrrain gømøtø, kusrua pønsrøbguen inrrai tranig køn.

'Ka amøñigueh' chib wamindiilø srabeig

¹¹Trube, møimbe yandø, nai nunelø, maya nuguen kasraaray. Ñimbe newan tabelø góñrrab inchib, na 'øyeeg, øyeeg melønrrigay' chib wamindigwan møra marøb, katø pønrrabgucha kandø isua bønrrønrrigay. Katø kangurrin gangurri tab warønrrigay. Tius tru undag købig tru chi isumgaig tab góbiibe ñimba pasrønrrun. ¹²Kangurrin gangurri 'ka amøñigueh' chib tabig wamab, Tiuswei undag købiitøga tasig rranay. ¹³Tiuswei misaamera mayeeløba yuelø ñimun 'ka amøñigueh' chib wam øran.

¹⁴Señor Jesucristoi ka yandø tab indiiba, Tiuswei undag købiiba, Espíritu Santoi tru trakkandø lincha pasraibabe ñim mayeeløba pasrønrraimab isur.

Gálatas

‘Ka amøñigueh’ chib pørig

1 ¹Na Pablo Jesucristo nøashib karua ørig, mu móguelø
nømuimburab karua ørig kómøwei, mu katøgan inrraincha
karua basrig kómøwein gur. Treeg kómøtø, Jesucristoba, katø Tius
Møskai Jesucriston kwailai utugurri øsiirangarubiiba karua ørig
kur. ²Namui nunelø mayeelø naba warabeløba Galacia birausrø
iglesiameran i kilgawan na pørar. ³Namui Tius Møskaimba,
Señor Jesucristoba nui ka yandø tab indigwan góben, chi
isumgaig tab góbigwan góben ñimun tranrrun. ⁴Truibe nam kaig
mariilaimburab nøashib kwanrrab pasramisrig kón, nam warain
gwaløm larrø gaig pasrabigugurri namun wesraig kónrrai, tru
namui Tius Møskai maig kónrrain góben, trumay. ⁵Truigwan
tørguegwalmabig kónrrun managatig. Treeg kónrrun.

Kaigyugurri wesrab wam katøgan peebe chi gaagøn

⁶ ¡Paare! Kan øyeeg misaamerabe mailø guermab ashár,
Tiuswei tabig srø wamwan peemay yunømara srua bønrrønrrab,
tru Cristoi ka yandø tab indiitøga ñimun wamabig Tiuswan
chabguen yandø yanayutø tarømisrøbguen ambín góben. ⁷Tabig
srø wam katøgan peg kuimba gómtø, móiløgóben ñimune ke
ka iløsrkøb, Jesucristoi tabig srø wamwane ke kan mumaygucha
gómtíig kónrrai mindisha bønsrøg kób indan. ⁸Namdøwein gúi
lata, kabe kan ángel srømbalasriig kui lata, tru tabig srø wamwan
nam ñimun eshkab kusrenani lataig kómøtø, katøgan peemaytø
yunømara waminchibiibe, managatig trømbøig nebuig pasrønrrai
pasrig kóbash. ⁹Nam ñimun eshkaigwan, moi katøle katø nabe

eshkanrrab inchar: tru ñim uti lataig kómotø, mòikkøben tru tabig srø wamwan yunòmara peemaytø eshkab kusrenanøbiibe, managatig trømbøig nebuig pasrønrrai pasrig kóbash cha.

¹⁰ ¿Nabe misaamera nan tab inchamab lab pasrabrah, kabe Tius tab inchai lab pasrabrah chindah? ¿Kabe misaamera tabzhig inchai lab pasrabra chindah? Pøs na gatøgucha misaamera tab gói mørtrai na nòmun tabzhig inchib pasrabig kuimbe, trube, nabe Cristoi marøb megabig kómubsrubrainrrun.

Pablon Tius martrai karua basrig

¹¹ Iigwan ñim, nai nunelan, wammørøsrkònrrab inchar, tru tabig srø wamwan na eshkab kusrenaniibe möguelø nòmdø isua wesruigwan wamindikkucha gómon. ¹² Pøs nabe, kan mówan utig kómøwei, katø kan móg kusrenanig kómøwein gur. Treeg kómotø, nan Jesucristo ashchai kenamaren, treeg utig kóbig kón.

¹³ Kaguende ñimbe manawei nane wammørøbelø góinrrun, judíosmera Tiusweyasig maig marameløyu, na trunun marøb uñib uras na merrabsrø maig inchib uñibig kuigwan: kan namig købiitø igatø! chindinrrabna gói inchib, Tiuswei iglesian kaig martrab wendautø llirab, nøm tru treeg marøb tøgagúigwan kerriguwan pinishinrrab truba rruba inchib unig kóbigwan. ¹⁴ Namui misag utu, naba guetøtø nørrørawarwei utu móilan góben nabe kanab gusrebig kóbig kur, judíosmera Tiusweyasig maig marameløyube, kaguende nabe merrabsrø namui kølli misaamera maig marøb amrruigwane maikken purøbuniimfig kònrrai inchibig kóbig kua. ¹⁵ Inchendø Tiusbe nane nai usrai patsø umbu wabenbatøsrøwei nane tarømara, nui ka yandø tab indiitøgatø nane wamig kón. Incha nun tabig asønaben, ¹⁶ nui Nusrkawan na nebua ashchai kenamarig kón, judíos kómø misaamerai utu nuimburabigwan na eshkab kusrenanamig kònrrai. Inchen nabe tru urastø mu mówan paya mórmøwei, ¹⁷ katø naguen treeg kómøwatø Cristo nøashib karua øriilan payrrab Jerusalénsrømay nebimøwei indig kón. Treeg inchimøtø, Arabia birausrømay ya, trugurrimbe katøle Damascosrømay arrig kóbig kón.

Jesucristo nøashib karua øriilø katøganeløba Pablo lincha waminchib

¹⁸ Indiibe yandø pøn bila puraiben, Jerusalénsrø nabe Pedroba waminchab ya, trusrø nøba parru kørrømisrøbig kur. ¹⁹ Cristo

nøashib karua øriilan nabe trusrømbe møigwangucha ashmur. Ashippe, Señorwei nuneg Jacobondøh ashar. ²⁰Na ñimun pøriibe, Tiuswei merrab isa gømøtø, treeg køn cha, treeg børar.

²¹Incha trugurrimbe Siria birausrømayba, Cilicia birausrømayba ibig kur. ²²Nane Judea birausrø Cristoi iglesiamerabe malauguebe ashmeelø srø góbig køn. ²³Truiløbe øyeegwandøwei wammørobelø góen: “Tru merrabsrø namun kaig marøb llirab uñibig købiibe, møimbe tru Jesucristoi tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb unan daig, tru merrabsrømbe nø pinishinrrab inchib unig købigwan.” ²⁴Incha nagurri Tiuswan truba tabig waminchibelø góen.

Cristo nøashib karua øriilø Pablón chi chimø ka utab

2 ¹Indiibe yandø catorce años misren, katø Jerusalénmay Bernabéba ibig kur, katø Titongucha tøgatø pera. ²Inchendø nabe trusrømay ippe, Tius nan trusrømay inrrai nan kenamaren, nabe treekkurri yaig køn. Incha tru Tiuswei tabig srø wamwan judíos kømø misaameran na mandø eshkab kusrenanøb unigwan nømun eshkabig kur. Nabe truigwan marøppe, tru tabelø gúi asha tøgagúig nørreeløba, namdø nøørø tulundzuna trunun wamindig køn, na tru møi marøb pasraigwanba, na tru marøb unig købigwanba, ka treeg marøb uniitø buraimonrrai. ³Inchendø na pera yaig Titon gobenguen griego güingucha, nune circuncidaweig kørnrrai inchimuig køn. ⁴Tru treegwan martrai inchibelø ka isatø Cristogurri namui nunelø chib isabelø sölwan gømø, peemaytø gusrenanøbelø, ashmøwatø nilø kegorrin góbig køn, nam Cristogurri chi iløsrkaimeelø melaigwan maig inchibelø gótrashchab larønrrab, katøle truyutøwei kegorra melønrrai martrab. ⁵Inchen nambe nøm chi tailan ni kan petøzhiitøguen alrranmeelø guer, Tiuswei tabig srø wam newan ciertoniiibe ñimui utu maig købiibe treetø pasrabig basrønrrai.

⁶Tru tabelø gúi asha tøgagúig, tru nørreeløbe, nane øyeeg martrig cha, srøibe chigucha eshkawa pasrmuig køn. Tru truilaimburappe, nøm nørreelø güigwane naimburappe trunun isua ashib pasramibe chigaagøn. Pøs Tiusbe muingatøgucha basrømig køn. ⁷Masken treeg inchibgunriibe Tiuswei tru tabig srø wamwan judíos kømø misaamer, tru circuncidameelan na eshkab waminchib unamig kørnrrai, nan trana basrig kuin

gúi ashibelø gón, judíosmera circuncidawarwan kusrenanøb waminchib uñchai Pedron pasrig kób lataitøweingue. ⁸Pedron tru judíos misaamerayasig Jesucristo nøashib karua ørig kónrrai, tru nø marøb uniiløyu marøb pasrab Tiustøwei na marøb uniiløyugucha marøb pasraig kón, tru judíos kómø misaamerayasig Cristo nøashib karua ørig kónrrai. ⁹Nan øyeeg kónrrai tranig kuin gúi nebuashabe, Jacoboba, Pedroba, Juanba tru tabelø gúi asiilø, kan pilarmera latailø gúi asha tøgagúiløbe, nanba, Bernabéwanba kusrmay tasigwan tranøbelø gón, yandø møimbe lata lincha marøb amøñibelø gónrrab cha, treeg kenamarøb, nambe judíos kómø misaameraisrømay amben, nømbe judíosmera circuncidailaimay ambamig kónrrai. ¹⁰Namune eshkappe, waachameraimburab pesannamø isua gónrrai, trunundøh eshkabelø gón. Pøs nabe trununwei truba rruba isua marøb megabig kur.

Pablo Antioquíasrø Pedron ‘kalø marin gón’ cha namab

¹¹Inchendø wendø Antioquía ciudasrø Pedro puben, nabe nun malaugue ‘øyeebe maig margu’ chib truba mur namabig kur, kaguende nø treeg mariibe, pella marøb pasraig kóben. ¹²Kaguende Jacobo karua øriilø møiløgøsrøn amrrumøwatøbe, judíos kómø misaameraba ka lincha mab uñabe, truilø yandø pubene, trube, nøørøtø inchib, yandø linchimub guebibig kón, tru judíos kómø misaamera korebelane, trube, circuncidamig kón chib, treeg inchib sotømeran kørig kóptø. ¹³Inchen Jesucriston korewa pønrrabelø katøgan judíosmeragucha, Pedro tru kalø marøb pasraigutøwei marøb guebamen, tru nømguen treeg marmubendø, treeg marøbelø misrøb pønrraigu Bernabéguen tøga guebeña basrabig kón. ¹⁴Inchawei Tiuswei tru tabig srø wam newan ciertonig maig kóben treegwan ølgandø amøñimuin gúi ashabe, nabe mayeelai merrab Pedrone trenchibig kur: “Ni ya judíoguen yandø kan judío gømíig lataig marøb uña, ejudíos kómø misaamerane, trube, ñigan judíosmera latailø gónrrai martrab inchib pasrøtirru?” cha.

Isubigwan Jesucristo pasra tøgagúikkurri kaigyugurri webambamigwan tøgagøb

¹⁵Nambe kal-lainukkurri trendø judíos misaamerá guer, judíos kómø misaamerá kaig marøbelø gømøtø. ¹⁶Inchendø nambe

ashibelø guer, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig truig maig karuilan treeg mara, ni kan muguen chi kaig kømíig lataig tabig kørrømartrab gaimagwan. Treeg kømøtø, isubigwan Jesucristoinuutø pasrikkurri, treeg køn. Namgucha Cristo Jesúswan køreig køn, isubigwan Cristoinug pasra tøgagúikkurri chigucha chi kaig kømeelø lataig kørrømarig kønrrab, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig martrain chibig køben trunun mara gómtø. Kaguende tru maig maramigwan pørig, truig maig chibig køben treelan mariitøgabe, muguen chi kaig kømíig kui lataig tabig kørrømarig kønrraamøn.

¹⁷Pøs nambe Cristogurri chigucha chi kaig marmøwa lataig kønrrab inchib meløben, trube, møi Cristoinuube gatø nambe kaig marøbelø góin góin treeg buptinchene, trube, *¿Cristobe kaig martrainguen inchib pasrabig køn da chindah? iKah! mumaygucha chi treeg kønrraamøn.* ¹⁸Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben trunun na mas treeg marøb pasrømønrrab pinishib patsøgaigwan, katøle trunundøwei kusrua basrøb kebyabe, tru na treeg marmønrrab cha wamindigwane natøwei itøbunab pasraig webinrrun. ¹⁹Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe yandø nane chi martrabgaikkurri truigweimburappe yandø nabe kwaig lataig kur, na Tiusweyasig øsig basrønrrab. ²⁰Kaguende nabe Cristoba guegøtø kurusu mesraig lataig kuig køn. Incha møimbe nabe yube naimburab naasiitø øsig uñmøtø, Cristo nainug basran. Møi ya na øsig uniibe, Tiuswei Nusrkaweinug isubigwan pasrikkurri øsig basrar, nøbe nan undaarawa, nøashib nayasig kwaig køn. ²¹Nabe Tiuswei ka yandø tab indigwane kashmur. Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig taigwan treeg mariitøga, chi kaig kømíig lataig tabig basrønrrab indamig kuig kuimbe, trube, Cristo kwaibe ka kwag køptø gwaig lataig webibsruinrrun.

Isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrraiba, maig maramigwan martrai Moisés pøriiba

3 ¹iÑim Gálatasmera larrø chugúi mørmo misaamera!
²Ñimune øyeetø mumaygucha wegønønrraingaig lataig melønrraimbe ñimune murre may sòtiicha bønsrøta? Jesucristone tru kurusu mesraig køn cha, ñimun ke tab asha gónrøi kusrennøb wamindigwan øyeeg martraimbe. ²Nabe ñimuimburab

chi mas kómøtø, iigwandøh wammørinrrabna gótan: ¿Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig kóben treegwan mara, Espíritu Santon utig kóh, kabe isubigwan Cristoinuuø pasra, tru tabig srø wamwan mòrikkurrin gó chindah? cha. 3 iKan ñim gúi, larrø chugúi mòrmø misaamera! Espíritu Santotøga marøb pølbasra, ètrube, mòimbe chu bunrrab indamigwane ka ñimuimburab ka ñim mariiløtøgatø punrrab inchib gó tirru? 4 ¿Ñim chinetø chinetø maig kuig mòrøb puraambibe, trube, chiweingucha chi purugumuig kónrrab gó chindah? Pøs purugubwei indig kuinrrun. 5 ¿Kabe Tiusbe nui Espíritun ñimun tranøb, katø tru maramburab mariilan ñimui utu marøppe, tru maig maramigwan martrai pørig, truig maig chibig kóben trunun ñim marikkurri treeg mara chindah? ¿Kabe tru tabig srø wamwan ñim mòra kóreikkurrin gó chindah?

**Abraham nui isubigwan Tiusweinug pasrikkurri
Tiusbe nune kaig kómig lataig tabig kui asig**

6 Abrahamma Tiuswan øyeetøwei kóreben, nune chi kaig kómig lataig tabig kórrømarig kóbig kón. 7 Inchawei isua asamig kón, isubigwan Tiusweinug pønsrøbeløbe si, Abrahamwei ureemera gúin gúi. 8 Inchawei Tiuswei wamwan pørigube manasrøwei trendaig kóbig kón: Isubigwan Tiusweinuutø pasrikkurri judíos kómø misaamerangucha chi kaig kómeelø lataig tabig kórrømariilø gónrrain cha. Tiusbe kanmaytø nui tru tabig srø wamwane Abrahamwan eshkaig kóbig kón, øyah chib: “Judíos kómø misaamera chu birausreelandøgucha ñigurri mayanguen tab indiilø gónrrun” cha. 9 Inchawei kórebeløbe tru Abraham Tiuswan kóreb møøba kanbalatø mayanguen tab indiilø gón.

10 Kaguende mayeeløba tru maig maramigwan martrai Moisés pørig, truig maig chibig kóben treeg mariitøga trumay kaigyugurri webamrrab inchibeløbe, trømbøig nebuig pønrrønrrai pønsrailø gón. Kaguende treeg pørig pasran: “Mundøgucha trømbøig nebuig pønrrønrrai pønsrailø gónrrun cha, tru maig maramigwan martrai pørin guilgayu maig taigwan marøbig marmeelane.”

11 Inchawei tru maig maramigwan martrai pørig maig chibig kóben, treeg mara, Tiuswei merrappe, chi kaig kómeelø lataig muguen tabig kórrømisrmuig kuin gúi tørgandø asamdiig kón. Kaguende: “Sølgandø tabig uñibiibe isubigwan Tiusweinuutø pasra

tøgagúikkurri øsig uñchun.” ¹²Inchen tru maig maramigwan martrai pøriibe, tru isubigwan Tiusweinuutø pasra pønrraigugurri arrumíig kön. Treeg kómøtø, tru maig maramigwan pøriibe trenchibig kön: “Truig maig karuilan marabe, treeg mariiløtøga øsig uñchun” cha.

¹³Cristobe nø namun pena, kaigyugurri wesruig kön, tru maig maramigwan martrai pørig namun trømbøig nebuig pønrrønrrai indigugurri, tru nø namuimburab nøashib larrø rrømbøig nebuig pasramisra. Kaguende Tiuswei wamwan pøriibe trenchibig kön: “Mutøgucha kan tusryu mesra kweetsinabiibe larrø gaig kui asig könrrun” cha. ¹⁴Øyeeg marøppe, Abrahamwan tru mayanguen tabigwan tranig købiibe Cristo Jesúskurri tru judíos kómø misaameran tøga nebunrrai indig kuig kön, isubigwan Jesucristoinuutø pasra, Espíritu Santon trannrrab kørrømisrig købigwan nam utamig könrrai.

Maig maramigwan martrai pøriiba, Tius trannrrab misriiba

¹⁵Nai nunelø, møyimbe misag maig waminchibelø góben nabe trumay isua waminchab inchar: ‘Øyeeg marig kørrømisrtrai treeg martrab’ cha, kan móg wamindigwan góbenguen yandø treeg marig kørrømisrtrai pøra kørrømarigwane, utsøgutsamig kómøwei, kabe srøitø nemaramig kómøwein gøn. ¹⁶Inchawei Tiusbe Abrahamwan ‘øyeeg marig kørrømisrtrai treeg martrab’ cha kørrømisriilane Abrahamweinukkurri arrub misagwein gønrrai tøga rrencha basrig kön. Nui wambe: “misaamera srøig srøig kurrap amrrubelø” chimíig kön, purø nørrø gúi lataig. Treeg chimøtø: “ñuinukkurri kandøzhiitø arrub misagwein” daig kön, truibe Criston. ¹⁷Inchawei nabe trenchinrrab inchar: Tius Abrahamwan manasrøwei tru nuinukkurri acuerdon treeg martrab cha kandø isua nø kørrømisrigwane, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig 430 años puraiben wendau arrubiibe, treeg marig kørrømisrmønrrai martrab gaimanrrun cha, Tius tru øyeeg martrab cha kørrømisrigwan treeg marmuig kui lataig mara górrømartrab. ¹⁸Inchawei tru namun keta tranamig tøgagúigwan tru maig maramigwan martrai pørig truikkurri utamig könrrab gúi kuimbe, trube, tru ketig utamigwane tru ‘tranrrumøn’ cha kørrømisrikkurri utamig kømubsruinrrun. Inchendø Abrahamwane Tiusbe keta tranamig tøgagúigwan ka yandø keta tranig købig kön, tru ‘tranrrumøn’ cha kørrømisrig truikkurri.

¹⁹Trube, treeg kobene ɬtru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe chindamigweyasig kerah? Pøs trunune tranøppe, tru kalø marigwan chigúi nebua ashchai treekkurri tranig købig køn, tru ‘tranrrumøn’ cha kørrømisrig, tru Abrahamweinukkurri arrubig arrumnegatig truigwan marøb gømig kørrai. Inchen tru maig maramigwan martrai pørigwane Tiusbe ángelesmeragurri kan mög katøganelayasis purøwaminchabigwan trannrrai tranig køn. ²⁰Inchawei Tiusbe Abrahamwan tru ‘treeg martrab’ cha wamincha gørrømisrøppe mu gatøgan purøwaminchabig palain gømøtø mariø køn, pøs Tiusbe nøtø kandø gua.

Tru maig maramigwan martrai pørigwan Cristobe patsøgøb

²¹Trube, treeg kobene, ɬtru maig maramigwan martrai pøriibe, Tius tru ‘treeg martrab’ cha kørrømisriilane treeg marmuig kuig lataig, kabe søtø basramisrøb nøørøtø gutchab inda chindah? iMumaygucha chi treeg kørnraamøn! Pøs maig maramigwan martrai tøgagúig, tru øsig kømigwan trannrraptiig kuig kuimbe, trube, tru sølgandø tabig mariibe tru maig maramigwan martrai pørikurrin góbsruinrrun. ²²Inchen Tiuswei wamwan pøriibe trenchibig køn, maya misaamerabe kaig maramigutø melønrrai merrarrawa tøgagúilø gøn cha, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrraikkurri Tius tru trannrrab misrigwan nun kørebælæne tranamig kørnraai.

²³Inchen tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømig arrumøwatøbe, tru maig maramigwan martrai pøriibe namune nø merrarrawa tøga basrabig køn, isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrramigwan ashchai kenamariilø gømnegatig wegønømø bønrrønrrai. ²⁴Inchawei tru maig maramigwan martrai pøriibe namune Cristoinug pegutchab nø bereb pasrabig lataig kuig køn, isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri nam chi kaig marmeelø lataig tabig kørrømisra pønrramig kørnraai. ²⁵Trune møimbe yandø tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagømig puikkurrimbe peguchib pera lliraindeelø melømer. ²⁶Inchawei isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra tøgagúikkurrimbe ñimbe mayeeløba Tiuswei ureemera gøn. ²⁷Incha Cristoba kanbalatø misrtrab mayeeløba ñim piu umbu ulsrailøbe, yandø Cristotøga pinøbuliilø misrin gøn. ²⁸Møimbe yandø ‘judío gøn’ damig kawai, ‘griego gøn’ damig kawai, ‘karuindiig megabig køn’ damig

kawei, ‘mu karuimíig nuimburab uñibig kòn’ damig kawai, ‘møg kòn’ damig kawai, ‘ishug kòn’ damig kawein gòn. Kaguende Cristo Jesúsba kanbalatø pønrraikkurri ñimbe mayeeløba kandø gòn. ²⁹Incha ñimbe Cristoielø gúikkurrimbe, yandø ñimbe tru Abrahamweinukkurri amrrub misaamera gòn, Tius tru keta trannrrab misrig truig maig køben treeg ketig utønrrabelø.

**Møimbe karua srua gúindiig melabelø
gømøtø, yandø nusrkalø guer**

4 ¹Incha nabe trenchinrrab inchar: Kan yauma, tru chi købigwan ketig utønrrab unø lamíig srøbatøbe, kan karuindiig megabig maig køben, treetøwein gòn cha, tru chigurrimbunø købigwan puaipe nøwein góbendø. ²Masken treeg kømøtø, tru unøbe nøm møilø ashib pera gønrrab kørrømisrøbeløba, katø tru unaimburab chi købigwan nøm ashib gønrrab pønrramisrøbeløba truilø ashib pera gúindiig kòn, møskai tru maya yanagatig treeg kørnrain cha pasrig truig nebumnegatikke. ³Inchawei namungucha treetøwei, nam ureemera latailø srø góbenbatøbe, yu pirø muba kuimburab mandø isua marøb góraig tøgagúilø truig nø merrarrawa tøgagúig melabelø góbig ker. ⁴Inchen ke yandø treeg maramig pubene, Tiusbe nui Nusrkawan ørig købig kòn, ishug misagweinug kallawieig, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben treegwan marøb megabig. ⁵Tru maig maramigwan martrai pørig maig martrain garuben, treegwan marøb melabelan, namun pena wesranrrai ørig kòn, nam nui trendø trag ureemera latailø góraigwan utamig kørnrai. ⁶Incha yandø møimbe Tiuswei ureemera gúig kóbene, Tiusbe nui Nusrkawei Espíritu Santobe truba rruba miabig kòn: “Abba, nai Møskain” chib. ⁷Inchawei treeg kóbene, møimbe yandø ñibe karuindiig megabig kømøtø, nusrkain gòn, trube, yandø nusrkai misra kørrømisrikkurrimbe, tru keta tranamigwangucha utønrrabig kørnrai marig kòn Tiusbe.

**Tru maig maramigwan pørig ke truig srua
ambiilø melømønrrai wamindiilø**

⁸Pøs ñimbe Tiuswan nebua ashmeelø gó uras merrabsrømbe chi cierton tiusmera gómeelan karuindiig melabelø góbig kòn.

⁹Trune møimbe yandø ñim Tiuswan nebua ashen, kabe Tius ñimun yandø mumera gúi asiilø gúig kóppe, trube ɿyu pirø muba kuimburab mandø isua marøb góomig tøgagúilø truig nø merrarrawa pasrabigwan katøle truigwan chinhab marøb guebamgue? Yeeg chiweingucha chi purugunrrabgaig, kaizheeløyu, ɿñimungan gatøle truilandøwei marøb melag kuitarru? ¹⁰Ñimbe katøgucha mø gwalømmerawane øyeeg marmumig køn chib, i bølmerawane iigwan maramig køn chib, øyeeg bølmera arrubene, øyeelan maramig købig køn chib, i bilameru pubene, iilan maramig køn chib, ñimbe treeg inchibelø gøn. ¹¹Nane ñimuimburab truba kørig isutan, na ñimuimburab tab gønrrai marøb megaibe, ke ka treeg marøb megaitø purainrrab gø chindermab isua.

Nun chitø purayailø

¹²Nai nunelø, tiusmanda na lataitøwein górrunrrigay chinrrab inchar, nama ñim lataitøwein gønrrab pasramisrig kóbene. Pøs ñimbe nane chigucha chi kaipe marmuig køn. ¹³Pøs ñimbe ashibelø gøn, na srøsrøwan Tiuswei tabig srø wamwan ñimun eshkab kusrenanøb uras nai asru kwanrrøbe Tiuswei wamwan wamindig kørnraii treeg puig købigwan. ¹⁴Inchen nai asru tru treeg kwanrrøbe ñimune ke chindashig kób lataig indingucha, ñimbe nane køsøn gúi inchimøwei, kashmøwei indig køn, masken ñimbe treeg inchimøtø, nane kan Tiuswei ángel gúi lataig, kabe Cristo Jesùs kui lataig utig købig køn. ¹⁵¿Tru ñim treeg tabig kasrag købig tøgagúig købigwane, møimbe chu chincha bønrrøgue? Pøs nabe ñimuimburab treeg tamig tøgagur: ke ñimbe ñimui kabmeranguen wesrua, nan tranamdiig kuimbe tranømmørø inchibelø góbig kuig køn cha. ¹⁶Maig købig kuigwan na waminchib pasrappe, ɿkabe na ñimun tsalø gób ashig kømui inchibig misrarre inchib pasrabra chindah?

¹⁷Tru kusrenanøbelø katøganeløbe ñimune nømui marøg kób ke chinsraatø inchibelø gøn, chi tabig isua góomotø. Masken ñimune namuinukkurri nøørø misrtrai inchib gøn, ñim nømuingatø misra nømun ke chinsraatø inchib pønrrønrai isua. ¹⁸Pøs tab gønrraimab isua, chu uraskucha ke chinsraatø inchib isub pønrramibe tabigwein gøn, na ñimui utu uñendø góomotø. ¹⁹Nai ureezheelø, kan ishuumisag unø tammisrtrab pusrkwai inchib lataitøwei, katøle pusrkwai isuim basrar, Cristo ñimuinug ke newan tab

pasramisramnegatig. ²⁰Kan møiwei nane ñimui utu pasrammørø gótan, øyeeg murtø waminchimøtø, peemay waminchab. Pøs nane ñimuimburab ni chi isumgúinguen møramgaig kótan.

Agarwanba, Saranba kemesra wamindig

²¹Tru maig maramigwan martrai pørig maig chibig kóben ñim treegwan marøb melag kui inchibeløbe, trube, åtru martrai Moisés pøriibe maig chibig kui ashmeelø gó chindah? ²²Kaguende Abrahambé pagatø nusrkalø tøgagúig kón chibig pørig pasran Moisés pørigu: kan nusrkaimbe tru karuindiig megab ishuwein góben, kane mu karuimíig megab ishuwei nusrkai. ²³Inchen tru karuindiig megabigwei unøbe, mutøgucha maig tøgagøbelø góben treeg kal-laig tøgagúig unø góben, trune tru mu karuimíig megabig tru srawei unøbe, Tius ‘treeg tranrrumøn’ cha kørrømisrig kóbig kua treeg kal-laig kóbig kón. ²⁴Iig tru øyeelø purayaibe ‘øyeeg lataig kón’ cha eshkabig kón: Tru i pagatø ishumburmerabe Tiuskurri pabalø acuelo marigwan trunun eshkabig kón: Agar tru ureemera karua srua gúindiig melabelø gønrrai tøgagøb ishuube Tius tru Sinaí Tunsrø nø øyeeg martrab cha kandø isua kørrømisrig, truig kón. ²⁵Kaguende Agarbe Arabia birausrø Sinaí Tunyu maig purayaigwan eshkabig kua, tru møin gwaløm Jerusalénwan eshkabig kón, truibe truyu nui ureebañau karua srua gúindiig megabigwan. ²⁶Trune tru Jerusalén srømbalasriig tru namui usrimbe, mu karua srua gúig kómøtø gó. ²⁷Kaguende øyeeg chibig pørig pasran:

“Ureg tøgagønrrab gaimab ishug,
managuen ureg tøgagømíibe,
truba tab gúi mørøb kasraarab trashi cha,
unø tammisrtrab puskwabigwan ñi mana maig kui
mørmíibe.

Kaguende kan ishug nundø elatsigwei ureebe mas nu gó, keg tøga ishuwei lataguen gómo.”

²⁸Trube, móimbe nai nunelø, Isaac latawei ñimgucha Tius ‘treeg tranrrumøn’ cha kørrømisrig tru ureemera gó. ²⁹Inchendø tru urassrøma mutøgucha maig tøgagøbelø góben treeg kal-lab unøbe Espíritu Santo maig kónrrain góben treeg kal-lab unane ashig kómui inchib kaig martrabgøba inchibig kón. Møingucha treetøwein gó. ³⁰Inchendø åTiuswei wamwan pøriibe mandø

chibig koh? "Karuindiig megab ishuwane unanbañau weguchi chibig kón. Kaguende tru karuindiig megab ishuwei nusrkaimbe, tru mu karuimíig megab ishuwei nusrkawan chi kóbigwan keta tranamigwan tótagatø utamibe managuen chi gaanrrun" cha.

³¹ Inchawai, nai nunelø, nambe tru karuindiig megab ishuwei ureemera gómotø, tru mu karuimíig megab ishuwei ureemera guer.

**Cristo chigucha ilósrkaimeelø gónrrai
marigu wemallmø bónrramig kón**

5 ¹Cristo namun chigucha ilósrkaimeelø gónrrai mara, treegu pónrrónrrai pónsraigugurri mur bónrray. Katø tru maig maramigwan martrai pørig, truig maig karuben trunun martrab guebamba, truyutø srua gúindiig melónrrab gómotø.

²iAu ñimguen mørtrai! Na Pablobe ñimun trenchar: Ñim asru circuncidarramaysruandøbe, trube, Cristobe ñimune chiweingucha chi purugumíig kui lataig webibsruinrrun cha. ³Nabe gatøle maig tamigwan katø trendamónrrun: Møikkøben circuncidarramabiibe, trube, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig karuigwan kanguen pinab marmø, kerriguwan martrai indig kónrrun cha.

⁴Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig karuigwan ñim treeg mara, chi kaig kómeelø lataig tabig kórrømistrab inchibeløbe, Cristoinukkurri tarømisrøb, katø Tius ka yandø tab indiitøga pónrramigugurrimbe tarømisramba indin gón. ⁵Kaguende nambe isubigwan Cristoinuutø pasra truba muniirab meler, Espíritu Santogurri chi kaig kómeelø lataig tabig kórrømariilø gó migwan muniirab. ⁶Kaguende nam Cristo Jesúsba pónraikkurrimbe circuncidaweig kui chi kónrrab gó mówei, circuncidamíig kui chi kónrrab gó mówein gón. Treeg kómotø, isubigwan Cristoinuutø pasra undag kóbiitøga marøb pónrraig treeg mariibe tabig kón.

⁷Ñimbe yamba tsabøtø tab ambub melaigwan, étru newan ciertonig maig taigwan ñim mørøb melømónrraimbe, ñimune murre ilósrkøb sotø bónrramisrt? ⁸Øyeeg maramne inchib pasrabiibe, tru ñimun wamabigweinukkurri arrumíig kón. ⁹Pøs: "Levaduran kan lamøzhig pusriitø harinawan maya sòmarimba kerrigu larrøbig kón." ¹⁰Nabe Señortøgabe ñimuimburab chi isumø basrar, na maig isubig kóben ñimgucha treetøwei isunrrab gúi. Inchen ñimun øyeeg punrrai marøbigwane mu gúindøgucha mòra meganrrai marig kónrrun.

¹¹Nai nunelø, naimburamma na katögucha circuncidamig kœn chib eshkab kusrennøb unimbe, ñtube, nane kaig marrab lliramubsruinrrun? Pøs na treeg inchib uñibig kuimbe, trube, tru Cristo kurusu kwaigwan wamindiibe nómune yandø chi iløsrkøb namishimubsruinrrun. ¹²Ñimun asrwan circuncidangularub, iløsrkøb sotø bónrramisrøb llirabelane, nómundøweinguen kanmaytø kapainguen gøn.

Asr maig marøg kui mariiløba, Espíritu Santogurri mariiløba

¹³Nai nunelan, ñimun wamappe, ñimbe chiyugucha iløsrka melónrrain gømøtø wamig kœn. Inchendø tru ñim chigucha chi iløsrkaimeelø gømig tøgagúigwane, treelø guer chiptø tru guemesra, ñimui asr maig marøg kui inchen trømbøig maramigweyasig tøgagømumig kœn. Masken treeg inchimøtø, undag købiitøga kanikkurri kanikkurri mara tranay. ¹⁴Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés kerrigu pøriibe iigwan martrai karua pasrigu chishtø tøga basran: “Ñui mendaigwan ñiasi lataitøwei undaarau” cha, trendaigu. ¹⁵Inchen ñim namig købiitø kanikkurri kanikkurri lasruyab ke chab mab lataig inchib amøñabe, ñimbe kangurrin gangurri yandø chab pinammay inchib amøñinrrun.

Tiuswei Espíritu maig kònrrain góben amønaig

¹⁶Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Espíritu Santo maig martrain góben trunun marøb amønay cha, trumaybe ñimui asr maig marøg kui inchen, treegwan marmeelø gønrrabguen. ¹⁷Kaguende asr maig marøg kui inchen kaig marøg købiibe Espírituimbürabigwane chi marbashmø gatøben, katø Espíritube asr kaig marøg kui inchen marbashmø gatan. Inchawei móikkurrindøgucha sotø bónrramisrøb marbashmø kataf pønrran, ñimun maig marøg køben treeg marmønrrai. ¹⁸Trune tru Espíritu Santo maig martrai isunanen treegwan marøb meløwabe, tru maig maramigwan martrai pørig truig karuig kømøtø marøb melønrrun.

¹⁹Inchawei asr maig marøg kui inchen treeg mariiløbe tørgandø asamdiig øyeelø gøn: mögueløba, ishumburmeraba trømbøig mariilø, køsøngønrraptiig mariilø, maramburab trømbøig mariilø, ²⁰chiwan góben kan tius kui lataig mara tøgagúilø, misag burronna kwaimandzigweimbürabelan mariilø, ashig kømui inchib

tsalø asiyyailø, kwayam lailø, naiwan katøgan kerranrraitamab isub pusrkwai asiilø, namig købiitø ke kan chinchimmørø indiilø, chiyutøgucha ke na basrainrrabna gói isub indiilø, nøørø katøgan søtømisrøb tarømisrøb ambiilø, kanuingatøtø inchib trugatø misrøb ambiilø,²¹ møikkøben chigøben tøgagøben pusrkwai asiilø, mutsiirab indiilø, mabgucha maya mag køben mamburab maig øyeelø góen. Katøgan øyeeg latailan nabe ñimun treeg marøb gømønrrai kanmaytø waminchar, marigwansrø waminchib lataitøwei. Inchen øyeelan marøbeløbe Tius nø ashib karub waigwan utamibe chi gaanrrun.

²²Trune tru Espíritu Santoinukkurri arrubiibe øyeeg kön: undag købig tøgagømig, kasraatø unamig, chi isumø tab unamig, chine arringucho tamay ka megamig, maig købash inchimø purø tamayig kømig, larrø tab inchibig kømig, maikkucha tarømisrmø megamig,²³ chish inchimíig, tamayig kømig, asr mumay srua itanmaptø gømø isua møra uñibig kømig. Øyeeg mariilan ‘kalø góen’ chinrrabiibe wesrua pasrig chi gaagóen.²⁴Kaguende Cristo Jesúsweyeløbe tru trendø kaigwan tøga gal-laig asrwane chine kaig marøg købig arrubigwanba, katø treetø rreetø kaig marøg købigwanbañau marmønrrab elachar góen, tru kurusyu tøgatø mesrøb lataig.²⁵Inchen møimbe nam Espíritu Santogurri øsig amøñibeløbe, trube, Espíritu Santo namun maig amøñinrrain góben treegwan amøñigun.

²⁶Purø nørreelø misrøb ka isaba inchibelø gømugun, kangurrin gangurri namisiyab, kanikkurri kanikkurri chigurrin góben ka pusrkwai asiyab.

Kangurrin gangurri puruguyamig

6 ¹Nai nunelø, inchippa møikkøben chiyugøben kaig mara kebeña megabene, Espíritu Santo maig maringaruben ñim treeg bønrrabeløbe, katøle treetøwei tab pasramisrtrai maig købash inchimø, tamay puruguy. Inchendø ñiasiitøwei ashiptø mar, ñigucha treegutøwei kebeñib megamønrrappe.²Chinetø puig meløben kangurrin gangurri lata kuñam buruguyamig kön. Treeg marabe, Cristo maig martrai karua basrigwan ñimbe marøb gønrrabguen.

³Kaguende møikkøben truburab gømíig købendø, truba rruba nuig kurmab inchibiibe, chi treeg kømubendø incha, nøtøwei

ka kebeñib pasran. ⁴Inchawei ñim móitögucha chi marigwan ñuimburabigwan sól gótrashhab tab isua asamig kón, trumaybe ñibe ñiasiitó tab gúi mórøb pasramig kónrrun, na marigwanba, katøgan marigwanba, maig kótrashhab ashíb pasramig kómøtø. ⁵Kaguende móitögucha nui chi maramigwane mu mendaig kómøtø, nøashib srua yamig kón.

⁶Tiuswei wamwan kusrebig kónrrai móikkøben ñun kusrenanøbigwane chigurimbunø ñi tabig tøgagúítøga nun purugub pirisamig kón.

⁷Chigøben kómønrraitamab ñimguen ñimasiitó treeg isumøtay, Tiusbe nun maig kóbash inchib ka indzatø mórtraingucha gómotø gó, kan móg nø maig ellmara kórrømariibe katøburø trunundøwei tulishinrrun. ⁸Kaguende ñim asrwan tab górrai ellmarøb pónrraibe, truikkugurrimbe trømbøig marig utønrrun. Inchen Espíritu Santon tab górrai ellmarøb pónrraibe, truikkurrimbe managatig øsig kómigwan uta tøgagømig kónrrun. ⁹Tabig maramigwane muraaramø marøbig marøb meløgun. Kaguende tru treeg marigwan utamig yandø pubene, treeg marigwan utamig kónrrun, nam kullaaramø marøb meløwabe. ¹⁰Inchawei treeg kóbene, chigøben maramdiig kóbenbatø, mayeelanba tabig margin. Inchen mas Tiuswei misag, tru isubigwan Cristoinug pasra tøgarmerane gatøguchingu tabig maramig kón.

Mandø gó migwan Pablo srabe wamindiilø

¹¹iAu, ñimguen asay! Nabe nai taska ñimuyasig øyeeg nørriig pørar. ¹²Møiløgøben truba tabig marøbelø gónmab asiilø górrab inchibeløbe, ñimune asru circuncidamne inchibelø gó, Cristo kurusu kwaigwan waminchen, kaig martrab wendautø llirailø gómonrrab. ¹³Pøs tru circuncidawar góbenguen, tru maig maramigwan martrai pørig maig karuben trunun marmeelø góbendørre inchibelø gó. Inchendø nømbe ñimune asrwan circuncidanrrai indan, nømbe ñimui asru truba tab gúi mórøb, ka móg inchib pónrramig kónrraindø. ¹⁴Pøs naimburappe namui Señor Jesucristo kurusu kwaigweimburab gómu bene, managuen gatøgan chi pegube, móg inchib pasramig pumuimbe gótan. Jesucristo kurusu kwaikkurri naimburappe yu pirauibe yandø kwai lataig patsig kóben, katø nagurri pirauigweimburappe kwawa lataitøwei patsig kur. ¹⁵Asru circuncidaweig kui chi kónrrab

gømøwei, circuncidamíig kui chi könrrab gómrøwein góñ, treeg kómøtø, kerrigu srøig peemay amønamig truibeguende tabig kóbwei indan. ¹⁶Tru iig maig karuigwan treeg amøñibelane tru chi isumgaig tab góbiiba, lastima asiiba, nòmuim bala góñrai inchar; katø tru cierton mayeelø Tiuswei israelitasmeraim balagucha.

¹⁷Møingurrimbunøbe mugucha nan chinetø pui basramig könrrai marmørrunrrigay. Kaguende nabe nai asru Jesucristogurri kaig indinab kørriindiilan nai asru asamdiig tøga basrar.

¹⁸Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe, nai nunelø, ñimba pasrønrraimab isur. Treeg könrrun.

Efesios

‘Ka amøñigueh’ chib pørig

1 ¹Na Pablo, Tius trendø øyeeg kørnrain gúikkurri Cristo Jesús nøashib karua ørig, Tiuswei misaamera, Cristo Jesúswan tarømisrmø pønrrabelø, Efesosrø warabelan, truilayasig i kilgawan pørar. ²Tius namui Møskaimba, namui Señor Jesucristoba tru ka yandø tab indigwan góben katø chi isumgaig tab góbigwan góben, ñimun tranrrun.

Tiusbe Cristogurri chigóben tabigwan tranøb

³Namui Tius Señor Jesucristoi Møskaimbe mayanguen tab indig kørnrun, srømbalasrø tru chigurrimbunø nuimburabelø tabig pønrrabiitøga Cristogurri namune trutøga mayanguen tab gúilø gønrrai marøbigwan. ⁴Pøs Tiusbe tru chigurrimbunø pønrrabigwan nø mara pønsrømøwatø manasrøwei namune Cristogurri tarømara wesraig købig kørn, tabigweindø tarømariilø, kaig mariitøga chillig inchar gómeelø, nui merrab pønrramig kørnrrai. ⁵Nøbe namune undag købiitø Jesucristogurri nui trag ureg kørnrai maramig manasrøwei nø treeg mara tøgagúig købig kørn, tru nø trendø treeg martrab isua tøgagúig truig maig køben treekke, ⁶tru nui ka yandø tab indig purø nuig purø tabigwan maya nuguen tabig wamindamig kørnrai, tru nui truba undaaraig Nusrkaingurri namun ke ka yandø tab indig tranigwan. ⁷Nuinug nambe nui aningurri nuielø gønrrai kaigyugurri wesrailø guer, namui kaig mariilan ulø bayimeelø, Tiuswei tru ka yandø tab indig tøgagømburab tøgagúig truig maig køben treeg. ⁸Tru ka yandø tab indigwan tranøppe, Tius namun tøgagømburab

tøgagønrrai tranig køn, tru chiwandøgucha nam purø tab asha maram gusrebelø gømigwanba, katø tørgandø chigúi mørobelø gømigwanba. ⁹Nøbe tru nø trendø treeg martrab isua tøgagúig tru muguen asiimíig pasrabigwan namun kenamarig køn, Cristoinug nø treeg maramig nun maya nuguen tabig asønaben tru treeg tøga waig købigwan, ¹⁰tru treeg maram gwalømmera pubene, trunun treeg maramig pasrønrrai: tru srømbalasrø chi pønrrabigwan lata, katø pirauiwan lata kanbalatø Mara, maig maramigwan Cristo kerriguwan nø asha martrai pønsrønrrab.

¹¹Katø nambe tru namuimburabigwan nø ketig tranamig tøgagúigwane Cristoinuutøwei utig købig køn, manasrøwei namun treegwan utønrrain gønrrai marig købig kua, tru chiwandøgucha Tius nun maig maramdiig asønaben tru treeg kønrrai marøbig, maig martrab asig køben trumay treeg. ¹²Tru srøsrø ke nammerrig Criston muniirab melabelø gúikkurri, tru nui tørguegwalmabigwan namgurri maya nuguen tabig wamindig kønrrai. ¹³Katø treetøwei ñimbe nuinug tru wam newan ciertonig, tru tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwan ñim møra, nun køreben, tru trannrrab misra kørrømisrig Espíritu Santotøga Tiusweyelø gúin góui asiilø gønrrai ñimbe sellailø gúig køn. ¹⁴Truibe tru namuimburabig kønrrabigwan ketig utamig kønrrai katsiibasra tranøbguen indig truig køn, tru Tius nuyasig tøgagønrrab wesrailan ke tab webamba pønrramnegatig, nui tørguegwalmabigwan maya nuguen tabig wamindamig kønrrai.

Pablo Tiuswei ureemerayasig Tiuswan miab

¹⁵Inchawei treekkurri tru ñimui isubigwan Señor Jesucristoinug pasra tøgagúigwanba, katø Tiuswei misaameran mayeelanba ñim truba undaguelø gøn daig na wammørabe, ¹⁶chu urastøgucha na Tiusba wamindigu tøgatø isub palømø, ñimuimburab ‘ungwa’ chibig kur. ¹⁷Nabe tru namui Señor Jesucristoi Tius tru tørguegwalmab Møskawan miabig kur, ñimum Espíritu Santogurri øyeegwan trannrrai, kusrebelø gømigwanba, katø nebua asiimíigwan tørgandø tab chigúi nebua ashchaimba, newan nun tab nebua asamig kønrrai.

¹⁸Katø chigúi mørøb nebua asamig ñimui isubigu tørgandø kebiliilø gua, tru ñim tøgagønrrurmab isua muniirab melønrrai ñimum wamigwan, øyeeg købig kuin góui nebua ashchaimba, tru

nui misaameran keta trannrrab misrig chigucha palømíig purø nuig purø tabigwan øyeeg købig kuin gúi nebua ashchaimba, ¹⁹katø tru nam nun kørebelainug maramburab marøbiibe, purø nuig købig kuin gúi nebua ashchaimba, miabig kur. Inchen tru nui purø nuig maramburab marøb pasrabiibe, ²⁰Tius tru Criston kwailai utugurri gatøle øsiirangarua, tru srømbalasø nø wainug nui kusrmay wamisrtrai maramburab mariitøgatøwei marøb pasran. ²¹Mayeelaim bala nøm asha garubelaim bala góben, katø mugucha manchinrraingaig karubelaim bala góben, katø maramburab marøbelaim bala góben, katø maya misagwan nøm asha garubelaim bala góben, nørrø gusrebelø gúikkurri nørrø munchimera tøgagønrrai traniilaim bala góben, kerrigu iilaim bala nun wannig køn, møi i gwalømweindø gómotø, katø wendøsrø attrabiguwein chigucha. ²²Incha Tiusbe tru chigurrimbunø købigwanguen Cristo nø maig kørnrain góben treeg pønrrønrrai pønsra, iglesiaimbe chiyutøgucha nø tur gørnrai pasrig køn. ²³Inchen truibe Cristoi asr køn, Cristo nøtøwei tru chigucha chi palømíig netsiig pasraig. Cristobe treetøwei chi købigu mumaytøgucha nøtø netsiig pasrabig køn.

Tius ka yandø tab indikkurri kaigyugurri wesrailø

2 ¹Ñimbe ñimuimburappe, martrai karua pønsrailan mørmoø, itøbunab marmuiløyubah, katø kaig marøb amønailøyubatø kwailø góbig køn. ²Kaguende ñimbe merrabsrømbe yu pirau maig arrub pasrøben trunun marøb, katø tru srømbala chiguchagayu nø muba karumburab nø garub pasrabig, tru nugwaimandzig, maig maringaruben treeg marøbelø góbig køn, tru møi ya Tiuswan mørmoø misaameran nø kaig maringarub pasrabig karuig. ³Namgucha merrabsrømbe mayeeløba namun asr maig trømbøig marøg kui inchen nømuí utu treetøwei marøb amøñibelø góbig ker, namui asr maig srua itanmaptø, tru gúindø kaig marøb, kailan isub. Kaigwan nam trendø tøgagúikkurri, Tiuswei purø rrømbøig namig købigwan utønrrabelø góbig ker, katøganelø mayeelø latawei. ⁴Inchendø Tiusbe yeeg purø nuig lastima asamburab isua ashibig køptø, tru purø nuig undag købig tøgagúítøga namun undag køptø, ⁵tru martrai karua pønsrailan møra marmuiløyutø kwailø amøñibenbatøsrøwei, tru øsig kømigwane Cristoba kanbalatø tøgagønrrai namun tranig købig køn. Tiis tru ka yandø tab indiitøgatø ñimbe kaigyugurri wesrailø gøn!

⁶Incha Tiusbe namune Cristo Jesúsba kegøtø øsiirangaruua, nøba srømbalasrø Tius waisrø purramisringaruig købig kön, ⁷tru wendøsrø attrabigu nui ka yandø tab indig tøgagømburab tøgagúigwan kenamartrab, nø namun purø tabig køptø Cristo Jesúskurri. ⁸Kaguende ñimbe Tius ka yandø tab indiitøgatø kaigyugurri wesrailø gøn, ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasrikkurri. Iibe ñim chigøben marikkurrin gømøtø, iigwane Tiusbe ka yandø keta tranig kön. ⁹Kabe nam chigøben tabig marikkurrin gømøtø gøn, ‘tabig marikkurrin gøn’ cha, mugucha mög inchib pønrramig kaanrrai. ¹⁰Kaguende nambe Tius nø mariilø guer, Cristo Jesúskurri srøig peemayelø gønrrai mariilø tabigwan marøbelø gønrrai mariilø, tru treegwan marøb amøñibelø gønrrai Tius manasrøwei pønsrailan.

Cristogurri kanguelarrøtø lincha pønrramisrig

¹¹Inchawei ñim tru trendø judíos kømø misaamerane merrabsrømbe tru judíosmera nømui asru taska circuncidailøbe ñimune: “Circuncidaimø misakkølleelø” cha wamab tøgagúilan isua guy. ¹²Ñimbe tru urasrømbe Cristone chigar, Israel misaamera chitø marøbelø gøben, ñimbe treegwan maramig chigar gønrrai tarømariilø, katø Tius nui misagwan øyeeg trannrrab kørømisri acuerdosmera mariilane chi asamig chigar, katø chiwan muniirab melamig chigawei, yu pirau ñimbe Tius kaweyelø gøbig kön. ¹³Inchendø møimbe Cristo Jesúsba kanbalatø pønrraikkurri Tiusweimay kemalsrailø gøn, Jesucristoi anindøga, ñim merrabsrømbe yabsrø pønrrabelø gøbig kuigwan.

¹⁴Kaguende tru ambugurri igurri chi isumikkaig tab gøbig namuinug pasrabiibe Jesucristo nøwein gøn, tru pa søtø gøbigwan kan søtø gønrrai marøbig. Tru ashig kømui indiyab waraig købig kan pirøbanrrig søtøbasrab lataig pasrabigwan pøtiichippe, ¹⁵tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyugurri wesrawa, øyeeg, øyeeg maramig kön chibig pørig pønrrabigwan chi asamig kaanrrai mara basra, treeg mariitøga patsøga basrig kuig kön, Cristo nø kurusyu kwawa, tru pa søtø nøørøtø gøbelan nuinug srøig kandø mara basratab, øyamay ambugurri igurri tabig kørømisrtrai marøb. ¹⁶Incha gatø Cristobe tru pabalø gøbigwan kan asrtø lataig mara, Tiusba gatøle treetøwei katø tab kørømisrtrai marig kön, tru ashig kømui indiyab pønrraigwan

yandø mas treeg kømønrrai nø kurusyu kwaitøga patsøga
gørrømarøb.

¹⁷Incha Cristobe arrua, tru ambugurri igurri tab waramigwan eshkab kusrenanig køn: ñim judíos kømeelø Tiusweinukkurri yabsrøn bønrrabelan lata, pulutø bønrrabelø judíosmeran lata. ¹⁸Kaguen nøgurriwei nam lata, nøm lata, Tius Møskawan tru Espíritu Santotøgatøwei kemalamig tøga bønrrer. ¹⁹Inchawei yandø ñimbe peg birausreelø gømøwei, ni pestø ka pua buramrraptø amrruateelø gømøwein gøn. Møimbe treeg kømøtø, Tiuswei misaameraba kanguelarrøtø marøb tøgagømigwan tøgar, Tiuswei misaameraba kan yautø latailø, ²⁰Cristo nøashib karua øriilaim balaba, katø Tius maig karuigwan eshkabelaim balaba ñimbe pølbasra kusrub mariilø gøn, tru katsigugurri niga basrab sruube Cristo nøtøwein gøben. ²¹Inchen nuinug tru yawan, purø may tamara warøb tabig kusrub marenø, tru yabe kurrab ippe, Señorweyasiitø tarømari ya gønrrab kurrab yan. ²²Inchen tru utu ñimungucha kanbalatø kusrub marøb ambiilø gøn, Espíritu Santogurri Tius truyu nø pasramig kørnraii.

**Nui tabig srø wamwan judíos kømeelan
waminchib inrrai Pablon Tius pasrig**

3 ¹Øyeekkurri na Pablobe Cristo Jesúswiwan marøb megabig kuikkurri kailan keerig yau pasrar, ñim judíos kømeelaysig tab gønrrai. ²Pøs ñimbe manawei wammøraguen gúinrrun, Tius ka yandø purø tab inchibig koptø ñimuyasig tab gønrrai nan iigwan martrai pasrigwan. ³Iibe tru mu asiimíig pasrabigwan nan ashchai Tius kenamarig truig køn, tru na ñimun landøtiig pørøbguen indig. ⁴Inchawei ñim iig tru pørigwan ashabe, muguen asiimíig pasrabig Cristoiwan, øyeeg chigúi mørämgailan nabe nebua ashibig kuin gúi ñimbe wetøgørrønrrabguen. ⁵Iig, tru muguen asiimíig pasrabigwane merrabsrø misaamerane munguen kenamarmuiig købig køn, tru moi ya Cristo nøashib karua øriilø, Tiusweindø tarømariilanba, katø Tius maig karuigwan eshkabelanba, Tius nui Espíritu Santotøga kenamarøb lataibe. ⁶Iig, tru muguen asiimíig pasrabiibe, tru judíos kømø misaameragucha judíos misaameraba tøgatø tru ketigwan utamig tøgagøb, tru asryutøwei pønrramig køb, katø Jesucristoinug tru trannrrab misra kørrømisrigwan tøgatø utamig tøgagøb indamig truig køn, tru Tiuswei tabig srø

wamgurri. ⁷Nane Tius ka yandø tab incha ketikkurri, iig tru tabig srø wamwan waminchib marøb meganrrai pasrig kur, nui maramburab marig maig køben truitøga.

⁸Nabe Tiuswei misaamerai utu tru chigucha gømø waachawan tru Cristoi chine chine purø tabig, kan øyangatiitø gøn damgaig Tiuswei tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb pasramig kørnraai pasrig kur, tru judíos kømø misaameran, ⁹katø trugurri tru mu asiimíig pasrabigwan maitø marøb attrabigwan, Tius tru chiwandøgucha mara pønsrøbigweinug tru manasrøngurri sørig pønrrabigwan. ¹⁰Ligwane tru iglesiagurri kerriguba møi ya asig kørnraai kenamartrab isua indig kuig køn, nui tru muguen nebua isumgaig purø nuig kusrebig kuigwan tru srømbalasrø nøm asha garubelanba, katø mugucha manchinrraingaig karubelanba. ¹¹Tius øyeeg marøppe, tru nø trendø manasrøngurri treeg martrab isua tøgagua, trunun treeg marig købig køn namui Señor Jesucristoinug. ¹²Inchawei nambe chigucha katønrraingaig chi isumø nøgurri Tiusweinug kemalamig tøgaguer namui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri. ¹³Inchawei nan øyeeg trømbøig isumdiig puig megaigwan, trunun isuptø kullaaramørrunrrigay chinrrab inchar. Masken nan øyeeg puibe ñimuyasiibe maya nuguen tab gønrrain gøn.

Cristoi undag købig

¹⁴Inchawei nabe Tius Møskawei merrab tømbønsrøbig kur, ¹⁵tru srømbalasrø lata, yu pirau lata, kan søtø, kan søtø købelan trumørig munchi bønsra wamabigwei merrab. ¹⁶Tru nø chigurrimbunø nui tørguegwalmabig chi palømíig maya tøgagúig, truig maig køben, truyugurri tru ñimui manrrau chishkandø mur basrønrrai, nui Espírituqurri maramburab mariitøga martrai miar, ¹⁷Cristo ñimui manrrømerayu pasrønrrai tru isubigwan nuinuutø pasra tøgagúikkurri. Pøs øyangurrimbe ñimbe umbu srøl gueetiilø, undag købigutø pønrramisra, ¹⁸Jesucristoi undag købig maya nuig kuigwan ñim mayeelø nui misaameraba kanbalatø pønrramisra, tru Cristoi undag købiibe lendømay rreetøwei, yammay rreetøwei, palamay rreetøwei, lendegørrab rreetøwei nuigwan ñim tab chigúi mørtrai miar. ¹⁹Katø tru Cristoi undag købig mu newan nebua isumgaigwan ñim nebua ashchai miar, ñim øyamaybe Tius nø maya nu kømburab kuig truig ñimuinug netsiig basrønrrai.

²⁰Inchen tru chiwandøgucha nøbe marøppe, tru nam miaigwандø gømøwei, kabe nam isuigwандø gømøtø, ke uñcha gøm tøgagønrrai marøb Tius, tru nui maramburab marøb pasrabig maig køben namuinug treeg marøb pasrabigwan, ²¹Tiuswei iglesiayuba, Cristo Jesúswineuuba tørguegwalmabig kørnrun, managatig. iTreeg kørnrun!

Criston kørebeløbe Espíritugurri kandø gøn

4 ¹Inchawei Señor Jesucristogurri tru kailan keeri yau na pasrabiibe, ñimun trenchinrrab inchar: Tius ñimun treeg amøñinrreiwei wamiilø gúig køppe, maig amønamigwan trumay treeg amøñirrunrrigay cha, ²maig køben inchimeelø larrø gørrøteelø, maig købash indingucha larrø tammayelø, maig køben gúingucha tammay melabelø, kanikkurri kanikkurri chigúingucha lata inchimøtø undag købiitøga chi gømui lataig pønrrabelø. ³Espíritu Santoinug newan kanbalatø pønrrønrrab indamigwan treeg pønrrønrrab inday, tru kanbalatø pønrramig ambugurri igurri tab gøbiitøga, ⁴kan asrtø, kan Espíritu Santotø gøn, tru ñim muniirab melønrrai ñimun wamig kandø gøb lataitøwei. ⁵Señor kandø gøb, tru isubigwan Jesucristoinug pasra pønrramikkucha treetøwei kandø gøb, piu umbu ulsraikkucha treetøwei kandø gøb indan. ⁶Tius kandø, trurrigu mayeelai Møskai, nøbe mayeelaim bala nø basrabig køb, mayeelanug trumørig nø basrab, mayeelanug pasrabiibe nøtø gøn.

⁷Inchendø namune kanun ganun Tiusweyasig chigøben marøbelø gønrrai keta tranig køn, Cristo pirisha keta tranig maig køben, treeg. ⁸Inchawei Tiusbe trendaig køn:

“Tru srømbalasrømay ippe,
tru merrarrawa srua gúig melabelan
nø merrarrawa, nø pera yaig køn cha.

Incha misaamerane Tiusweyasig chigøben marøbelø gønrrai
keta tranøb indig køn” cha.

⁹Tru øyeeg: “nebyaig køn” cha trenchippe, ḡtru wallibirø umbugatig kørrebmerrig korrayaig køn cha rrenchimuitarru? ¹⁰Tru kørreabiibe nøtøwein gøn, tru maya srømbalamera pønrrabigu purø balasrø nebibig, kerriguwan nøtø netsiig pasrønrrab. ¹¹Incha truig nøtøwei møilane nøashib karua øriilø gønrrai marøb, møilane Tius maig karuigwan eshkabelø gønrrai marøb, møilane Tiuswei

tabig srø wamwan truørø srua llirabelø gønrrai marøb, møilane tru Criston kørebelan tab ashib pera pønrrabelø gønrrai marøb, katø kusrenanøbelø gønrrai øyeeg pønsraig kön, ¹²tru Tiuswei misaamera nømui marøb pønrramigu purø may gusrenniilø gønrrai isua, Criston kørebelø, tru nui asr, nurab inrrai martrab. ¹³Tru nam mayeeløba tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra kanbalatø bønrramiguba, katø Tiuswei Nusrkawan tab nebua asamiguba nam kanbalatø bønrramigwan nebumnegatig martrab, kan møg ne nuraig lataig misrøb, Cristo maig køben treeg misramnegatig nebumig kønrrai.

¹⁴Øyangurrimbe nambe yandø mas shush ureemera latailø gømumønrrun, kan pi latøgushibig amburab iburab srua ambi latailø, chine srøig peemaytø kusrenaniilø kan isig ichibig lataig arrubig punø, banrrø sruabetiilø, møguelø kaig maramigwandø isubelø kaigu kegørrøsrkamig purø may isua pønsrailøtøga kegørrøsrkaimeelø. ¹⁵Masken treeg kømøtø, tru newan ciertonigwan undag købiitøga waminchib, chiyutøgucha nørrøragun tru tur Cristoinug nøba kanbalatø. ¹⁶Pøs nøgurriwei asr ørøba kandø misra, tru kønabigu merrarrab srølmørig ambumay imay lata purugubene, nøm møitøgucha chi maramigwan trunun rrunun marøb pønrramisren, nurab yan, katø undag købiitøga nørrørab ambamig kønrrai.

Cristogurri srøig peemay amønamigwan tøgagøb

¹⁷Inchawei nabe iiig øyeegwan ñimun eshkappe, marmø gømø, martrai karunrrab inchar Señorwei munchiyu: møimbe yandø amønippe, Tiuswan ashmeelø judíos kømø misaamera nøm chiweingucha chi purugunrrabgaig isub amønailøyu ñimgucha amøñimøtay cha. ¹⁸Nømui isubiibe löstørailø, nømu manrrømera purø murelø gúikkurri chugúinguen mørmeelø gua, øsig kømig Tius tøgagúigugurrimbe nømbe purø yab pønrran. ¹⁹Yandø chi kørikkengar misrikkurrimbunøbe, yandø kaig maramigwandø martrab guebambubelø gøn, chigurimbunø køsøngønrraptiig marøg købig arrubigwan neguen gømuig marøbig marøb pønrrønrrab. ²⁰Trune ñimbe Cristoiwan kusreppe, øyeeg marøbelø gømønrrab gusreeg kön. ²¹Ñimbe isa gømø, tru newan ciertonig Jesúsweinug pasrabigwan cierton mørøb, nuinug kusrenaniilø gúig kuinrrun. ²²Tru ñim merrabsø Tiuswan ashmeelø gøb uras marøb tøga amønaig købigwane wegutsay, tru køllig ñim trendø kaigwan

tøga gal-laig, chi tabig pummørø chull isubig purø rrømbøig marøg købig trutø srua yaig, ñimui umbu kaig pasrabigwan, ²³tru ñimui isubigu srøig peemay isubelø gønrrab. ²⁴Ñimbe tru srøig øsig kømigwan kewa bønrray, truibe Tius nø maig køben treetøwein gønrrai marig køn, cierton sølgandiitøgaba, newan chishchig tabiitøgaba.

²⁵Inchawei øyeekkurri ñimbe isa wamindamigwane yandø elacha, masken ñim møitøgucha ñimui mendaigwane isa gømø, sølwan wamindamig køn. Kaguende nambe mayeeløba kangurri gangurri kan asrtø guer.

²⁶Namappe, namubendø, namig køtanmaptø chigøben kaig marmøwei, namig købigwane ke pørr binayamnegatikkucha tøga amønimøwei indamig køn. ²⁷Katø nugwaimandzig ñimuinug kelulrrain gømøwein guy.

²⁸Nilaptiig købiibe yandø mas nilømøta. Masken treeg inchimøtø, ñui tasiitøga chigøben tabig maramigwan mar, møikkøben chi palai inchene, purugumig tøgagønrrab.

²⁹Ñimui trigugurrimbe mørøbguen mørøramgaig trømbøig webinrrain gømøtø guy. Treeg kømøtø, Tiusweimburabigu maig palaim burrøben purugunrraptiig, treeg wamindamig køn, mørøbelanguen purugunrraptiig, treeg kørnrai. ³⁰Tiuswei Espíritu Santon isuim basrønrrai marmøtay, tru kerrigu yandø newan kaigyugurri wesram kwalømweyasig truitøga ñimbe Tiusweyelø góu asamdiig kørnrai sellailø gøn.

³¹Ñimui manrrau chu uraskucha møbraindø pønrramig kørnrai marøb pasrabigwanba, ke chab srurrab namig købigwanba, trømbøig namig købig pasrabigwanba, trømbøgølig namig rrasamigwanba, trømbøig tsalø wamab indamigwanba, chigurrimbunø kaig pønrrabigwan kerrigu truilanbañau chishtø elatsay. ³²Masken treeg inchibgunrriibe, ñimbe larrø tab inchibelø, lata lastima asiyabelø, Tius ñimun Cristogurri kaig marigwan ulø baymub pesannab lataitøwei, kangurri gangurri ñimgucha ulø bayiyab pønrrømumig køn.

Tiuswei ureemera mandø amønamig

5 ¹Inchawei ñimbe Tiuswei undaraaig ureemera gúig køppe, nø maig køben treetøwein gønrrab inday. ²Amøñippe, undag købigwane tøga amønay, Cristo namun maig undaguig køben

treetøwei. Nøbe nøashib namuyasig purøbasramisra kwaig køn, kan animal gweecha purø may irrabzhig Tiuswan keta tranøb lataig.

³Nimbe ñimui utube, mögueløba, ishumburmeraba chigøben trømbøig maramigwanba, katø chinetø køsøngønrrapteelanba, katø chiwandøgucha ke chinchimmørø inchib parø indamigwanba, øyeelane mørøguen wamincha mørnumig køn, Tiuswei misaamera güig køppe. ⁴Mørøbguen mørramgaig wamincha ashib pønrrømøwei, chugúinguen mørhubendø wamincha mørøwei, trømbøig wamindamgailan wamincha indza mørøwei indamig køn, treeg indamgailan maraashib pønrrømøtø, masken ñimbe Tiuswan ‘ungwa’ chib gömig køn. ⁵Kaguende ñimbe yandø iigwane tsabø ashibelø gøn: möguelø ishumburmeraba trømbøig marøbeløba, katø chigøben ashikken gønrrabgaig trømbøig marøbeløba, chiwandøgucha ke chinchimmørø inchib parø inchib, pønrramigwane ke tius mara tøgagøbeløba, treeløbe Tiusba, Cristoba nøm ashib karub purraisrømbe mugucha chi ketig utamig chigar gønrrab güin gúi.

Tørwei ureemera maig amønamigwan waminchibig.

⁶Chiweingucha chi purugunrrabgailø wamindiiløtøga mugøben kegørrøsrkainab gønrrab gömø, kaguende øyeekkurrindøwei Tiuswei purø rrømbøig namig købiibe tru mørømø misaameraim bala arrubig køn. ⁷Inchawei ñimbe treeg marøbeløba lincha tøgatø marøb gønrrab gömø. ⁸Kaguende ñimbe merrabsrømbe løstøyuelø göbig kuig, møimbe Señorweinuube tøryuelø gøn. iÑimbe amøñippe, tørwei ureemerasun amønay! ⁹Kaguende tru tøryugurri chi arrubiibe maya nuguen purø tab indiiba, sølgandø tabig mariiba, ciertoniba øyeeg køn. ¹⁰Señorwan tab gúi wanrrai maramigwan, mumay maren tab gúi mørtrashchab treegwan lab melamig køn. ¹¹Chi tabig marig kørrømisrtrabig chigaig løstøyuigwan mariilan ñimgucha tøgatø marøb gønrrab gömø, masken ñimbe treeg inchibgunrriibe øyeebe kalø gøn cha eshkabguen bønrramig køn. ¹²Kaguende nømui chigøben søratø mariiløbe wamindamikken kørig kønrraptiig trømbøig mariilø gøn. ¹³Inchen tru chigurrimbunø købigwan tøryu pønsrøbene, maig kuigwan tørgandø asamig kenamisran. Pøs tru chiwandøgucha

maig kuigwan asha gömig könrrai tørgandø kenamarøbiibe tru
tør gøn. ¹⁴Inchawei øyeeg chibig kön:

“Ni, kib lataig tsubiibe, kiagasra,

kwailai utugurri kurrø cha.

Cristobe ñun kebilønrrun” cha.

¹⁵Inchawei tab isuamøra amønay ñim mandø amønamigwane.

Kan chugúinguen mørmeelø lataig amønimøtø, maig
amønamigwan tab isuamøra amøñibelø guy. ¹⁶Chigøben
tabig maramdiig pubene, treegwan ka purainrraindø ashø
bønrrømøtay. Kaguende purø gaig kwalømmerra gøn. ¹⁷Inchawei
ñimbe ke chugúinguen mørmeelø gömøtay. Treeg inchimøtø, Señor
nam chiwan martraim balai watashchab trunun nebua ashchab
indamig kön. ¹⁸Vino mucha; mutsiiramøtay. Truiibe chugatig kaig
marøg køben kaig martrai srua ibig kön. Masken treeg kømøtø,
Espíritu Santotø netsailø gömig kön.

¹⁹Ñimbe salmostøga, himnostøga, Tiusweimburabelan
cantailøtøga kangurri gangurri waminday. Ñimui manrraugurri
newan isua cantab, Señorwan maya nuguen tabig kön chib
waminchib. ²⁰Chu uragucha Tius Møskawan ‘mayanguen ungwa,
ungwa’ tay chiwandøgucha lutøgurri namui Señor Jesucristoi
munchiyu.

Tiuswei ureemera keeba, sraimba mandø gømigwan waminchibig

²¹Ñimbe kanikkurri kanikkurri lata mørøb melamig kön, Criston
køriibala tøgagúikkurri.

²²Sraløbe, kelø maig chiben treeg mørøb melamig kön,
Señorwan lataitøweingue. ²³Kaguende keebe srawane nø asha
garubig tur gøn, Cristo nui iglesiai, tru nui asrwein tur gób
lataitøwei, truigwane tru Kaigyugurri Wesrabig nøtøwein gøn.
²⁴Cristo nø maig karuigwan iglesia møra marøb melab lataitøwei,
sraløgucha kelane treetøwei mørøb melamig kön chiyutøgucha.

²⁵Keløbe nømuí sralane undaguelø gömig kön. Cristoma nui
iglesian undag köptø, nui øsig kuigwan nøashib tranig kön,

²⁶tabig nuyasiitø tarømari misaamera gønrrai martrab, tru nui
wamdøga piu umbu ulsraitøga pillmawa, chish mara, ²⁷iglesia
tørguegurnabig, kaig mariitøga chigucha chillig inchaig kømøig,
maig købendiig trømbøtiig mindig kømøwei, chi tre lataibe

chiguchagaig, masken treeg kómøtø, tabigweindø tarømarig, kaig mariitøga chillig inchaig kómig treeg pasramig kónrrai nuyasiitøwei øyamay kenamartrab indig kón. ²⁸ Øyeetøwei keløbe sralan undaguelø góraig kón, nómui asrwan lataitøweingue. Nui srawan undaguibe nöasiitø undaan. ²⁹ Kaguende mugucha nui asrwane managuen nöasiitøweimbe tsaliinchimøn. Treeg kómøtø, asr maig palai inchen mab muchib, maig kóben gónrrain gómos ashib tøgagøn, Cristo iglesian ashib tøgagøb lataitøweingue. ³⁰ Pøs kaguende nambe nui asruelø gúimba, namungucha treetøwei ashib tøgagøn. ³¹ “Inchawai treekkurri móøbe usri móskawane elacha, sraimba kandø misrtrun. Incha tru pailøbe kan asrtø gónrrun.” ³² IØyeebe mandø gúinguén móramgaig purø nuig kón! Inchendø iigwan waminchippe, ‘Cristonba, nui iglesianba treeg kón’ cha waminchar. ³³ Inchawai treeg kóbene, ñim keløbe móitögucha sralane ñimui asrwan lataitøwei undaguelø góraig kón. Inchen sraløgurrimbe kelane maig kóbash inchimø, kórig tøgar góraig kón.

6 ¹ Señorwan undag kóbiitø ureemerabe ñimui móskalane mandø chiben treeg móramig kón. Kaguende iibe treeg maramig sól gó. ² “Nui usri móskawane maig kóbash kómø, purø tab inchib tøgagu, ³ yu pirau purø tabig kasraatø tsumig kónrraimba, øsig kóllirab tsumig kónrraimba.” (Tru maig maramigwan martrai karua pønsrailøyu iimerrig kón, tabig trannrrab misra kórrømisrigwan utamibañauibe.)

⁴ Inchen ñim móskaløbe ñimui uregwane namishib namig kótanmaptø menrra inchimøtay namig isumønrrai. Treeg kómøtø, sólwan maram gusrenrrai kusrenanøb, Señor maig kusrenaniitøga ‘øyeeg maramig kón’ chib waminchib kusrenanamig kón.

Ka karuindø melabeløba, karub pera góbeløba

⁵ Ñim, karuindiig melabelø, yu pirau ñimun karub pera góbelane móramig kón, kóriibala, maig kóbash inchimø, manrraugurri tabig isua, Criston mórob melab lataitøweingue. ⁶ Marøppe, nómua ka tab górrømisraptø marmumig kón, nóm ñimun ke ashib pønrrøbendø. Cristo karuindiig melabelø góppø, Tius maig martrain góben palabinøtø gómos, tabig martrurmab isua maramig kón. ⁷ Maramigwane ka palabinø inchib, móguelayasig marøb pønrrermab isua marmøtø, marøppe, martrab isua Señorweyasig lataig maray. ⁸ Yandø

ñimbe ashibelø gøn, karuindiig megabigwan lata, kabe mu karuimíig nuimburab uñibigwan lata, møigwandøgucha chi tabig marigwan tru marimburøbe Señor nø rranrrab góu.

⁹Inchen ñim karub pera góbeløbe ñimui karuig mørøb melabelane ñimgurringucha tabig tøgaguy ‘yeegwane chigøben martrumøn’ chib, chinetø chimøtø. Kaguende ñimbe ashibelø gøn, tru nømun ashib karub pasrabig tru Señortøwei ñimun ashib pasrabiiibe srømbalasrø wabig kui. Kaguende Tiusbe móigwane purømisrøb, kandarøtø inchimíig køn.

Tiuswei uregwan kwaimandziiba chitøga kwayanrrai traniilø

¹⁰Trube, móimbe yandø Señorweinuuba, nui maramburab marøb tøgagúig purø nuiguba kørrønrrabgaig mur pønrramisray.

¹¹Tius tru chitøga kwayanrrai kerrigu traniiløtøga tamara pønrramisray, nugwaimandzig purø may guegørrøsrkønrrab tamara pønsra gua kegørrøsrkønrrab inchen, maig kuingucha kørmø kwayawa, truyu puraambub ambamig kønrrai. ¹²Kaguende nambe kwayab puraambub

ambamibe yu pirau misag yaumbaig, animbaig, treeløba gwayamig kømøtø, tru nøm asha garubeløba, katø mugucha manchinrraingaig karubeløba, tru løstøyu nøm muba karumburab karub pønrrabeløba, tru kwaimandziimera larrø rrømbøig marøbelø srømbalasrø pønrrabeløba, treeløba gwayamig køn. ¹³Inchawei øyeeg købene, Tius chitøga kwayanrrai traniilane truigwane kerrigu tøga bønrray, kaig kwaløm pubene, nullaaramø pønrramig kønrrai, incha yandø øyeegwan kerrigu chab mara pønrramisrikkurrimbe kørrønrrabgaig mur bønrrønrrab.

¹⁴Inchawei kørrønrrabgaig mur bønrray, tru newan cierton wamindiitøga pørønawa lataig.

Trugurrimbe tru sølgandø tabig amønaitøgabe, tru pechoburab chinchimønrrai katabigwan kewa lataig bønrray. ¹⁵Tiuswei tru tabig srø wam chi isumgaig tab göbigwane waminchab amrrab muniitø bønrramig, srøbyu keetigwan lataitøwei tøga bønrray. ¹⁶Kerrigu iilø gømnetø, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrraigwane sølburramamønrrab katab srua basraigwan lataig tøga bønrray, tru nugwaimandzig flechameran piløga petiilø, chigurrimbunø amrrubigwan kweetsamig kørnrai. ¹⁷Katø tru kaigyugurri wesraig kørnig tøgagúigwane chinchimønrrai turyu petsig kan tsandzøn cascon lataig tøga bønrray. Espíritu Santoi espadane srua bønrray, truibe Tiuswei wamwan. ¹⁸Tiuswei Espíritu maig maringaruben, Tiusba waminday, chu urastøgucha ñim mumay gøben Tiusba waminchib, miab indiiløyu. Isua ashiptø guy, Tiuswan ‘purugurra’ cha miab, nui misaamerai mayeelayasig maikkucha pesannab gønrrab gømøtø.

¹⁹Katø naimburabgucha Tiuswan ‘purugurra’ chib miarrunrrigay, na ke waminchab inchen, tru na maig tamelan nan trannrrai, tru Tiuswei tabig srø wam sørig pasrabigwan nebua ashchai chigucha chi kørig kuin gømø, waminدامig kørnrai. ²⁰Truigwan Jesucristo ø waminchib pasrab lataitøwei yu pirau nui wamwan na waminchib pasrønrrai pasrig kur. Katøgucha kailan keeri yau pasrar. Tiuswei wamwan na maig waminدامigwan chigucha kørnø waminدامig kørnrai Tiuswan miarrunrrigay.

‘Ka amøñigueh’ cha wamindig srabeilø

²¹Trube, treeg kobene, Tíquico, namui undaaraig nuneg, Señorwei maramigu chu uragucha tarømisrmø, chi maramelan ø asha marøb megabiibe, na maig tsuigwanba, katø na chi marøb megaigwanba, kerriguba ñimun eshkanrrab wam srua inrrun. ²²Nabe nune truweiwei ørar, nam mandø melaigwan ñimun wammørøsrønrraimba, ñim truba tab gói mørøb górrømisrtraimba.

²³Tius Møskaweinukkirimba, Señor Jesucristoinukkirimba tru ambugurri igerri tab göbig arrubigwan nunelan trannrrai inchar, undag kørbig tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwanbañau. ²⁴Tiuswei tru ka yandø tab indiibe tru namui Señor Jesucriston undaaramigwane managucha patsønrraingaig undaarabelø mayeeløba pasrønrrun.

Filipenses

Pablo kailan keeri yaugurri filipos iglesian pørøb

1 ¹Pabloba, Timoteoba Señor Cristo Jesúsweimburabigwan marøb melabelø Cristo Jesúskurri Tiuswei misaamera mayeelø Filipos ciudasrø warabelan pørar, tru Tiusweimburabelan ashib pera bønrrabelanba, Tiuswei yau purugunrrai wesrawa pønsrailanbañau. ²Namui Tius Møskawеimba, Señor Jesucristoimba tru ka yandø tab indigwanba, chi isumgaig tab gøbigwanba ñim tøgagønrrai inder.

Pablo Tiuswei ureemerayasig Tiuswan ‘purugurra’ cha miab

³Na ñimun isuimørig nai Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chib, ⁴chu uraskucha na Tiusba wamindimørig ñim mayeelaimburab kasraatø miabig kur, ⁵kaguende ñimbe tru Tiuswei tabig srø wam tabigweimburabigu srø pølbasrøb gwalømgurri møin gwalømgatig lincha marøb melabeløgurri. ⁶Nabe iigwan treegwein gønrrab gúi asha indig køn: ñimuinug tabig marøb pølbasrøbiibe Jesucristo arrum gwalømgatig ñimune newanelø gønrrai tamarøb pasrønrrab gúi. ⁷Nim mayeelaimburab na øyamay isumig søl gøn. Kaguende nabe ñimune nai manrraube tøga basrabig kur. Na kailan keeri yau pasraigu lata, mui merraptøgucha Tiuswei tabig srø wamwan purømisrøb, maig kui ashchai ‘øyeeg køn’ chib, waminchib pasraigu lata, Tius tru ka yandø tab indigwane ñimbe naba tøgatø utab gøn. ⁸Inchawei Tiusbe asha basran, na ñimun mayeelan pesannamø, truba rruba isubig kuigwan Señor Jesucristoi undag købiiitøga. ⁹Inchawei na Tiusba waminchippe, ñimui undag købiiibe katøguchinguen

gatöguchinguen nurab inrraimba, katø purø nu nebua ashib kusreb amrraimba, maig kob arrubigwan tørgandø nebua ashib amrraimba miabig kur. ¹⁰Chiwan mas tabig kui nebua ashibelø misra, kaig marig chigar chishelø ‘ñibe øyeeg kalø mara basran’ dainab pønrramig chigar gønrrai, Jesucristo gatø arrub gwaløm. ¹¹Jesucristoinukkurri arrubig tru tabig sølgandø marig, treeg ellmarig arrubiitø netsaim bønrrønrrai inchar, Tiusweyasig maya nuguen tab indig kønrraimba, purø tabig wamindig kønrraimba.

Na øsig unamibe Cristo gøn

¹²Nai nunelø, nan chi pub arrubiibe, Tiuswei tabig srø wamweimburappe masken purugubguen inchib arrin gúi, ñim wammøra gønrrai inchar. ¹³Inchawei tru palacoyu suldaumera lata, katø maya misaamera lata, kailan keeri yau na pasrappe, Cristogurri keerim basrai asha gøn. ¹⁴Inchen nan treeg pasrønrrai keerikkurri, nai nuneløbe, kerrigu lutauba, chigucha kullaaramø pønrramisra, Tiuswei wamwan chigucha chi kørmø waminchibelø gøn.

¹⁵Pøs ka isatø gømø, møiløbe Cristoimburabigwan eshkab waminchippe, pusrkwai ashib tsalø gøppah, ka kwayam lag køppatø marøbelø gøn. Trune kaneløbe tabig isua, marammay maran.

¹⁶Incha iiløbe Cristoimburab eshkab waminchippe, undaguelø isuar gua waminchibelø gøn, Tiuswei tabig srø wamwan waminchib purømisrøb pasrønrrai, nan pasrig kui asha. ¹⁷Trune tru kaneløbe Cristoimburab eshkab waminchippe, ka kwayam lag køptø maran, tabigwan isua gømøtø, ka indzaashig køptørre marøbelø gøn, kailan keeri yau na pasramnebe gatöguchinguen isuim basrønrrai martrab isua. ¹⁸iInchendø chigúin gønrrautah! Ka isatø inchib Cristoimburabigwan ka wamincha møri lata, kabe cierton wamindi lata, pøs mumaytøgucha Cristoiwan waminchib, kusrenanene, nane kasrag køtan. Incha nabe gatögucha kasraarabig kasraaramønrrun, ¹⁹ñim Tiuswan nayasig miab melaikkurrimba, Jesucristoi Espíritu nan purugúikkurrimba, øyeeg pub arrubiibe na øyeeg keerig pasraigugurri wesraig kømig punrrab gúi, nabe asha basrar.

²⁰Chiyugucha na chi kørig misrmø purayamuitamab isua basraig, treeg punrrab gúi, masken chi kullag isumøtø, møi lata, chu urastøgucha, Cristobe nai asru purø nuig marøb tabig wamindig kønrrun, na øsig basrai lata, kabe na kwaimbala lata. ²¹Kaguende

naimbe øsig unamibe Cristo góben, kwamibe maya nuguen tabig tøgaig køn. ²²Inchen na asru øsig uniibe, Tiuswei marameløyube tsabøtø truba nørro kørrai maramdiig kørrautan. Trube, īnabe møigwan merrarrawa pasramisrtrab gó? Pøs mandøguen gómotan. ²³Inchawei nabe mumay Yam gúinguén mórmówa basrar. Nane yugurri webya, Cristoba wanrrab yainrrabna gótan. Kaguen trumaybe naimbe masken tab górrautan. ²⁴Inchendø na øsig basramibe gatøguchinguen tab górrab góñimuiimburappe. ²⁵Inchawei øyeeg kørribab góí ashabe, chiguen gómotø, ñimba unamuitamab isur, ñim mayeeløba kørromisrtrab, katøguchinguen gatøguchinguen nebua asamigwan ñim nebua ashib, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigwan kasrag tøga bønrramig kørrai. ²⁶Ñim naimburab Cristo Jesúsweinug maya nuguen tab góí pønrramig punrrai, na ñimui utu katøle arrua pasraikkurri.

**Jesucristoi srø wam tabig maig chibig
køben treeg marøb amønamig køn**

²⁷Jesucristoi srø wam tabig maig køben, trumay treeg amønamirre mas palan, na ñimun ashchab arri lata, ashchab arrumui lata, ñimbe masken kanbalatø ke tab pønrramisra, tru isubigwan Cristoinuutø tøga pasra bønrramig Tiuswei srø wam tabigweimburappe, ñimbe kanbalatø mayeeløba ke kandø isub truba rruba marøb góñ dai wammørinrrabna gótan. ²⁸Katø ñimun ashig kømui inchibelø ‘chigøben martrumøn’ cha, kwaarørsa tøgagúilø gómoeweingu. Tru ñim truilø kwaarøsraimig pønrraibe nòmuyasiibe managatig pinønrrab ambamnumay amrrab pønrrain góí asamig kenamisren, trune ñimbe truyugurri wesrailø pønrrain góí asamig kenamisran. Inchen iibe Tiusweinukkurri arrubig køn. ²⁹Pøs ñimune Cristogurri øyeekkatig tabig pønrrønrrai marøppe, nun ka kørewatø bønrrønrrai marmøtø, nuimburab chinetø nebuig melamig kørraingucha marig kuig køn. ³⁰Nan maig kaig nebul arri asigutøwei ñimgucha melan. Katø mœi ya nan øyeeg kaig puig pasraigwangucha ñimbe wammøra góñ.

Jesucristo maig kuigwan nam asha kusremig

2 ¹Inchawei ñim Cristoinug kanbalatø pønrraikkurri kuñab purugumig tøgagøb, nui undag købig chi isumig kaanrrai marøbig tøgagøb, Espíritu Santogurri kanguelarrøtø lincha

bónrramig tøgagøb, ñim larrø tab inchibelø, trurrigu lastima ashibelø gómidwan ñim tøgagøb indig kóbene, ²trube, nai kasrag kóbige palabigwan ñim nemartrunrrigay, mayeeløba kandø isub, undag kóbige palabigwan mayeeløba trunundøwei tøgagøb, kandø lataig pónrrab, kandø lataig isub tøgagøb indiitøga. ³Chiyutøgucha ke nótø górrab inchimøwei, purø nuig kómmørø inchib marøb górrab gómidwein gómid kón. Masken treeg kómøtø, larrø tammayig, katøganelane ñim lataitøguen gómo, katøguchinguen nörreelø gónmab asha tøgagømig kón. ⁴Møitøgucha ke nömuimburabigwandø tab górrai marøb guebammøtø, katøganelayasikkucha tab górrai maramig kón.

Cristobe managuen nuig misrmøtø, masken lamiig misrig

⁵Cristo Jesús maig isubig kóbige kóben, ñimgucha treetøwei isubelø gómid kón:

⁶Nöbe trendø Tius kóbendø, nø treeg kuagucha,
Tiusba lataig górrab inchimuig kón, treeg kurmaptø
elachimónrrab.

⁷Masken treeg inchimøtø,
nø treeg kuigwane mendamara basrøb,
kan karuindiig megabig lataig górrab treeg misra,
møguelø mailø góben treetøwein górrømisra,

⁸yandø móg lataitøwei misra pasrøwabe,
nuig kurmab inchimøtø,
nøasiitø chigucha gómidig lataig misra,
maig taigwan mórbig köptø,
kwamnegatig maig taigwan marig kón,
trurrigu kurusyu mesraig kwamig.

⁹Inchawei treekkurri Tiusbe nune purø nuig górrai mara,
maya munchimeraim bala, nui munchiwane mu gúi nebua
asig górrai tranig kón,

¹⁰Jesúswei munchiwan wamindi móra, mutøgucha
tømbønsramig górrai,
srømbalasrøm bónrrabelø lata, yu piraelø lata, pirø
umbuelø lata.

¹¹Mu misaameratøgucha Jesucristobe Señor tru Mayeelaim Bala
Nø Ashib Pasrabig kón chib waminchain gúig kón,
Tius Møskawan maya nuguen tab indig górrai.

Tiuswei ureemerabe yu pirau kan tør latailø gømig køn

¹²Inchawei ñim nai undaarailø, na ñimba pasrøben, chu uratøgucha mørøb melabelø, na møi ñimba pasrømubene, katøguchinguen mørøb melabeløbe, kaigyugurri wesruigwan ñim tøga pønrraigu nørrørabig nørrøranrrab marøb ambay, køribala, purø isuptø. ¹³Kaguende Tius, nø gøn, tru maramigwan martrab isunrraimba, katø marøbelø gønrrai ñimuinug tranøb inhibiibe, tru nø maig martrab isuigwan treeg marig kørrai.

¹⁴Chiwandøgucha marøppe, ñimuinetø chinetø chib mulla mørmøwei, chinetø aleguiab pønrrømøtø maray. ¹⁵Mugøben ñimun ‘ñibe øyeeg køn’ dainab pønrrømeelø, kørrøteelø, misaamera larrø minchar, purø kaig misaamerai utu, ñimbe Tiuswei ureemera chigucha kaig Mara chillig inchar gømeelø, ñimbe truilai utube yu pirau pala pilab pønrrabelø latailø guy, ¹⁶Tiuswei wam øsig kømig tranøbigwane elatchab gømø, tab tøga bønrrabelø. Treekkurrimbe Cristo gatø arrub gwaløm truba rruba tab güi pasramig kørrautan nane, na larrø muraaraig pasrønrrab luløb lataitøwei, na truba muraaraig marøb megaibe ka yandig kørromisrmøwei inchen. ¹⁷Ñimui isubigwan ñim Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri marøb güibe kan animal gweecha Tiuswan keta tranøb lataig marøb tøgagúig køben, trubala na øsig kuigwan itølusig kørrai tranamig nebuinguen mayanguen tab güimørøb tranamønrrun, ñim mayeeløba mayanguen kasraarab. ¹⁸Inchawei ñimgucha treetøwei mayanguen tab güi mørøb, naba mayanguen kasraaray.

Timoteoba, Epafrditoba

¹⁹Señor Jesús treeg kørrajin gøbene, Timoteowan petø ørtrab isur, ñimuisrøngurri wam srua arruben nagucha ñim maig waraigwan wammørabe, katøle tab güimørøb wamig kørrai. ²⁰Pøs katøgan munguen nø lataibe tøgagømur, ñimuimburab tab gønrrai inchib, treegwan martrab truba rruba isubig, trurrigu ka isatø inchib pasrømíig. ²¹Kaguende mayeeløba nømuimburab tabig pub attraingøba labelø gøn, Cristoimburab tab gønrrain gømøtø. ²²Pøs ñimbe Timoteowane yandø mu güi ashibelø gøn, kan nusrkai møskawan lataitøwei Tiuswei tabig srø wamwan wamindamigu naba marøb pasrabig køn. ²³Inchawei yu naimburab chi pub

arrubig maig kørrømisri ashabe, nun ørtrab isur. ²⁴Inchendø nagucha naashib ñimun ashchab peba arrumigwan isua tøga basrar, Tius naba pasraikkurrimbe. ²⁵Treeg kuindøgucha namui nuneg Epafroditon ñimuimay gatøle øramig truba palai ashar, maramigu nan purugub, kan suldau lataitøwei tru maramigu naba lincha megabig, katø ñimuisrøngurri naimay wam srua arrubig, na chi palai megaben nan ashchai ñim ørigwandøwei.

²⁶Nøbe ñimune asinrrabna gúi truba isui inchib unig kuig køn, kaguende nø kwanrrø tsuin gúi ñimbe wammøra gúimba trurrewei isub. ²⁷Isa gømøtø, yandø ke kwamdø balabig tsubwei indig kuig køn. Inchendø Tiusbe Epafroditon lastima asig køn. Katø nundø gømøtø, nangucha lastima asig køn, na yeeg isuig megamne, srøitø srøitø isuig megamig arrumønrrai. ²⁸Inchawei nabe nune mas peba ørtrab isur, ñim gatøle Epafroditon ashabe truba kasraaraben, na chi isumø tab wamig kørnraai. ²⁹Señorgurri nune truba kasraatø utay. Katø Epafroditto lataitøwei melab móguelane truba tab inchib tøgagømig køn. ³⁰Kaguende Cristoi maramelan marøb megaikkurri nøbe yandø ke patsønrraptiig tsuig kuig køn, ñim ñimashib trugatig nan purugunrrab gaimailøyu kwam lab nøguen burugub.

Ka namuimburab isuitøgatø Tiuswan nebunrrab inchimumig

3 ¹Møimbe trube, nai nunelø, Señorweinug truba kasraaray. Nane chigucha chi pesriig kørøtan, na ñimun pørigwan gatøle trunundøwei pøramibe, øyamaybe ñimuinguen chi isub kørømisramig kaanrrai tabguen gøn.

²Tru wera lataig inchib misaamera, chi tabigwan gømø, kaigwan marøb amøñibelø, tru asrwan parøb mindishibelan ñimbe purø ashiptø guy. ³Kaguende tru treeg circuncidailøbe nam guer, Tiuswei Espíritutøga køriibala tabig waminchibelø, Cristo Jesúsweinug purø tab gúi mørøb kasraarabelø, asru chi mariitøga ‘øyangurrimbesin’ chib pønrrømeelø. ⁴Kaguende naimburabgucha asru treeg mariitøga ‘øyangurrimbesin’ chib pasramig tøgagur. Pøs asru treeg mariitøga ‘øyangurrimbesin’ chib móg inchib pasrønrraptiig mube købwei inditarru góben, nabesi katøguchinguen ‘treeg kur’ tamig tøgagur. ⁵Naneguende kal-laig trune gwalømyube circuncidaig købig køn. Nabe katø israelitasmerai misagugurri arrubig, tru Benjaminwei misag karrabigugurri arrubig køb, hebreo, trendø hebreomeraí anin

nusrkain gob, katø tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben trunun purab punømø marøb pasrabig, katøgucha fariseo gobig kur. ⁶Inchen na maig chull isuigwan ke chinchimmørø inchib maramibe, tru iglesiayuelan kaig maramig naimbe truig købig kön. Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben truigwan na sølgandø tabig kuigube ‘kalø maran’ chib muguen chi tainamø mög købig kur.

⁷Merrappe øyeeløbe naimbe truba rruba nørriig tabig købig kuig, Criston nebua asikkurrimbe møimbe truiløbe chigucha gømíig købig kuin gúi mara tøgagur. ⁸Inchagucha treetøguen gømø, Cristo Jesúz nai Señorwan na nebua asiibe, kan chibaguen øyeeg kön cha, kemesra eshkamgaig purø nuig purab tabig køben, tru na tøgagúigwane chigucha gómeelø mara tøgagur. Inchawei nøgurri nabe kerrigu trunune chi asamig kaanrrai, wendøbasra øyeegwane chigucha gømíig kan køsøngømdø shau lataig mara tøgagur, Criston na nebua tøga basramisra, ⁹nuinug na pasramig könrrai. Tru na naashib tabig sølgandø marøb taig tru maig maramigwan martrai pørigugurri arrubiitøga inchimøtø, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri arrubigwan tøgagønrrab inchar, tru tabig sølgandø marig Tiusweinukkurrigwan. ¹⁰Nane Criston mas nebua ashib, nø kwawa, katøle øsiiranrrai maramburab marøbigwan nebua ashib indinrrabna gøtan, katø nø chine isumdiig puinab megamigu treetøwei puinab megawa, kwamigugucha nø lataitøein gømig nebuben, ¹¹nagucha mumay gøben kwailai utugurri øsiirawa kurramigwan nebua tøgagømig könrrai.

Nabe tru pumsrø pumigwandø asha yar

¹²Nabe øyeeg chippe, ‘kerrigu newan yandø nebua tøga basrar’ cha, kabe ‘yandø chigucha palømíig newan tabig kur’ cha rrenchimur. Inchendø nabe ibig ibig yamønrrun tru nebumigwan nebuinatashchab, kaguende Cristo Jesúz nømerrig nan nebua tøga basramisrig købig kön. ¹³Nai nunelø, kabe nabe ‘iigwan yandø nebuaguen basrar’ chimur. Inchendø nabe iigwan marinabig kön: yandø wendau kørrømisrøb arrubigwane pesannawa, nai pumsrø pumigwan nebuunrrab tranrrab megar. ¹⁴Incha nabe chu pumsrø pumigwan punrrab isua luløb megar, tru lulimburø na kanaigwan utamig könrrai, tru treegwan

utamig kørraiwei Tius nan Cristo Jesúskurri srømbalasrømay wamisrømay.

¹⁵Nam mayeeløba Tiusweimburabeløyu newan nørrørawarbe øyamay isumig kør. Inchen ñim chigøben peemay isua guin gøbene, trube, Tiusbe ñimune trunungucha tørmårøb kenamartrun. ¹⁶Inchen nam yandø nebua tøga bønrramisrigwane truig maig køben trunun tarømisrmø, amøñibig amøñigun.

¹⁷Nai nunelø, na maig uñibig køben, treetøwei amøñib, katø nam maig amøñibelø gøben treetøwei amøñibelane asha guy. ¹⁸Nabe møindø gømøtø, ñimune katøle, gatøle eshkaig kuig kør, møimbe kappin gørrøgøguen eshkar, Cristo kurusu kwaigwan tsaleelø ashig kørnui inchibelø truba nu amønaimbø. ¹⁹Nømuimbe pønrrørrab ambamibe, pinab pinønrrab ambamsrømay ambamig basran. Nømuimbe mab muchib waramibe kan tius lataig køben, køríkken gønrraptig mariitøga nømbe purø nørreelø misrøb pønrrabelø, nømbe ka yu pirauigwandø isua bønrrabelø gør. ²⁰Trune tru nam purramibe srømbalasrøn gør, tru Kaigyugurri Wesrabig, Señor Jesucristo, trusrøngurri tru nø arrumigwan nam truba rruba munig melaig nø waisrø. ²¹Nøbe namui asr trengatig kørnigwan peemayelø gønrrai yunømara, nui asr tørguegwalmabig lataitøwein gønrrai martrun, tru chiwandøgucha nø ashib karub wamig kørnraii tru nui maramburab marøbig truitøga.

4 ¹Inchawei, nai nunelø, truba undaarailø, na truba asinrrabna gúi inchib isub uniilø, ñimgurri na truba kasrag kui indiilø, katø ñimbe naimbe kan corona lataig tøgagúilø, øyeetø Señorweinug tarømisrmø melabig melønrrigay.

‘Øyeeg melønrrigay’ chib wamindiilø

²Evodianba, Síntiquenba Cristogurri numøsralan peg peg isub pønrrømøtø, Señorgurri kandø isua pønrrørrunrrigay chinrrab inchar. ³Katø nai maramigu elachimø maram burugub megabigwan ñungucha purugurrunrrig chinrrab inchar, tru iig ishumburmeran ñui nuchalan, na Tiuswei tabig srø wamwan waminchib uñen, nømbe nai mendig lata tranrrab lincha llirab melaig kørbig kør, katø Clemente gøben, katøganelø naba lincha marøb melabelø gøbengue. Truilai munchimerabe tru managatig øsig purrønrrabelai munchimeran pøri libroyu pørig pønrran.

⁴iChu uraskucha Señorba pønrraikkurri kasraaray! Katøyug trendamønrrun: iKasraaray! cha. ⁵Ñimbe truba tab inchibelø

gúigwane mayeelø nebua asig kónrrai inday. Señor arrumibe lutau gón.

⁶Ke ka yandø chinsraatø inchib, ke chab pureb gúi lataig inchimøtay. Masken treeg inchimøtø, chiyutøgucha Tiuswei merrab, ‘øyeeg palai meler’ chib, nøba waminchib, ‘øyeeg purugurrunrrig’ chib miamig kón, trurrigu ‘ungwa, ungwa’ chib. ⁷Inchen Tius tru chi isumgaig tab góbig chi isuilan purab nuibe tru ñimui manrrømeranba, ñimui turyu isubigwanba Cristo Jesúsweinug pønrrønrrai tøga pasrønrrun.

⁸Trube, møimbe yandø, ñim nai undaarailø, chiyutøgucha ciertonigwanba, chiyutøgucha maig købash inchimumigwanba, chiyutøgucha ølgandø tabigwanba, chiyutøgucha newan tabig chishigwanba, chiyutøgucha larrø tammayig kømigwanba, chiyutøgucha yeeg tabig kónrrab chib wamindigwanba isumig kón. Katø chigøben purø tabig tøgagúin gúi, kabe tabig wamindig kónrraptiig treeg kóbene, trunungucha, trube, tøga isuy.

⁹Na chigurrimbunø kusrenaniilanba, na chi marigwan ñim uta, na maig kuigwan, na maig mariilan ñim ashib, ñim mørøb indiilanba, iilane marøb ambamig kón. Inchen Tius tru chi isumgaig tab góbiibe ñimba pasrønrrun.

Filiposssø Cristogurri nunelø Pabloyasic an burugúig

¹⁰Nabe Señorweinug truba kasraarar, ñim gatøle nan isunrrab indin góben. Pøs ñimbe isuppe, isubwei inchendø, tru øyeeg maramibe pumø srø gúig kuinrrun. ¹¹Nabe øyeeg chippe, palain basrapø rrenchimur. Kaguende nabe nan maig pub arrindøgucha treegu kasraatø purayam gusrewa gur. ¹²Chi palaim basramig maig kui mørøb, chigucha palømø uncha tøga basramig maig kuig mørøb inchibig kur. Maig pub arrindøgucha kerrigu treegu purayamigwan kusreweig kur: patsau chi palønrraingaig tøga wamig nebui lata, parø burayamig nebui lata, uncha tøga wamig nebui lata, chugurringuen gømui wamig nebui lata. ¹³Cristo naba basrøbene, chiwandøgucha kaimamø maramønrrun, kaguende nø nan purugub pasraikkurri. ¹⁴Inchendøgucha na truba isui megaben, ñimgucha treetøwei lata naimburab isub purugub melaibe mayanguen tabig kón.

¹⁵Katø ñim filiposssølø isua gúinrrun, Tiuswei tabig srø wam ke srø guebyaindø góben, tru Macedoniasrøngurri na yandø inrrab

inchen, mu katøgan iglesiabe purugumuben, ñimbeguende nan an burugub, nagurri purugúigwan utab indamig kørnrai marig købig kön. ¹⁶Incha trutø gømøtø, na Tesalónicasrø uñenguen, ñimbe pamayguen purugua ørig købig kön, nai chi palabeløyu nan purugunrrab. ¹⁷Kabe ñim nan ke ka tranrraindø isua rrenchimøtø, tru ñim mariiløbe katøguchinguen ñimuindøwei nurab inrraimab isua rrenchar. ¹⁸Inchendø nabe chi palabigwan kerrigu h uta tøgagur, unchaguengue. Tru ñim nan keta trana øriilø Epafroditø srua arrua traniiløbabe, igatø! chigucha palømøzhig tøgagur. Tru ñim keta traniibe kan animal gweecha Tiuswan tranig, purø may irrabzhig lataig kön, Tius truba rruba tabig kui asha utamdiig. ¹⁹Inchawei nai Tiusbe ñimune chi palabigwan lutøgurrih tranrrun, nui tru chigurrimbunø chigucha palømíig tørguegwalmabigu maya købigwan Cristo Jesúskurri. ²⁰Namui Tius Møskawan managatig tørguegwalmabig kørnrun. Treeg kørnrun.

Wamindiilø srabeig

²¹Cristo Jesúskurri Tiuswei misaamera mayeelanba ‘ka amøñigueh’ chirrunrrig. Katø namui nunelø naba amøñibelø chigucha ‘ka amøñigueh’ cha øran. ²²Katø Tiuswei misaamera katøganeløgucha ñimun ‘ka amøñigueh’ cha øran, trugurri katø mas ‘ka amøñigueh’ cha øroppe, tru Roma maya misagwan ashib karub wabig Césarwei yau purrabelø, truilø øran.

²³Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba pasrønrrun. Treeg kørnrun.

Colosenses

Pablo ‘ka amøñigueh’ chib pørig

1 ¹Tius trendø treeg kørnrrain góben na Pablo Jesucristo nøashib karua ørig nai nuneg Timoteoba misra, i kilgawan pørar, ²ñim Tiuswei misaamera chu uragucha tarømisrmø melab nunelø Cristo Jesúsba kanbalatø pønrrabelø Colosassrø warabelan. Namui Møskai Tiuswei ka yandø tab indiiba, chi isumgaig tab góbiiba ñimba gønrrai inchar.

Pablo Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ chib

³Chu uraskucha nambe ñimuyasig Tiusba waminchippe, nun ‘ungwa, ungwa’ chibelø guer Señor Jesucristoi Møskawan. ⁴Kaguende ñim ñimui isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra tøgagúigwanba, katø Tiuswei misaameran mayamba ñimbe truba undaguelø gúigwanba wammører, ⁵tru ñimuyasig srømbalasrø esegaig pasrabigwan ñim muniirabelø gúikkurri treeg kuigwan. Truigwane Tiuswei tabig srø wam newan ciertonigwan waminchen, ñimbe mørig købig køn, ⁶tru ñimuisrø kebiben. Inchawei yu pirau chutøgucha tru tabig srø wambe truba rruba nurab, kan yell larrøbichib ib lataitøwei, ñimui utugucha treetøwei larrøbichib arrun, tru ñim Tiuswei wamwan mørøb, katø Tiuswei tru ka yandø tab indigwan maig kuigwan ñim tab chigúi mørøb indin gwalømgurrimbunø. ⁷Epafras maig kusrenanig køben, trunun ñim kusreeg køn. Truibe namui undaaraig, tru marameløyu namba lincha marøb megabig, Cristoiwan maizhikken elachimø, ñimuyasig tab gønrrai marøb megabig køn. ⁸Katø, Espíritu Santogurri ñim undag købig tøgagúigwan nogucha namun eshkatan.

⁹Incha treekkurri namgucha trunun wammørin gwalømgurrimbunø chu urastøgucha ñimuyasig elachimø, Tiusba waminchib miabelø guer, Tius tru nø maig martrai palai waigwan ñim nebua asambørab nebua ashibelø gønrrai Tiusweimburabigu, newan nebua asamig kusreitøgaba, katø tab chigúi mørriitøgaba.
¹⁰Amøñippe, Señorweyelø güi asamdeelø amøñinrrai miabelø guer, chiyutøgucha nø tab güi mørøb wamig kørnraai marøbelø, ñimui chigøben tabig mariiløbe, yell larrøbichib ib, katø Tiusweimburabigwan nebua asamigu nørørab ambamig kørnraai.
¹¹Nui mayanguen tabig maramburab marig kerrigu maya tøgagúig, truitøga kullaaramø, ka melamig kørnraai martrai miabelø guer, maig pub arrindøgucha mur isua melaptø melamigweyasiiba, maig indindøgucha tammay melabig melamigweyasiiba. ¹²Tius Møskawan ‘maya nuguen kasraatø ungwa’ tay, tru nø ashib karub waisrø tørguegwalmabnug nui misaamera ketig utamigwan ñim tøgatø utønrrabelø gønrrai tamara pønsraigwan. ¹³Kaguende nugwaimandzig løstiigu nø garub pasrabigugurri Tiusbe wesrawa, namune nui undaaraig Nusrkai nø ashib karub waisrø purøorig køn. ¹⁴Nø nuielø gønrrai nambe kaigyugurri wesrailø guer, namui kaig mariilan yandø pesannab chi ulø bayimeelø.

Cristo tru chiwandøgucha purab nuig

¹⁵Tius, tru namui kaptøgabe asiimíigwan øyeeg kuitamab asamig, Cristobe truig køn, chigurrimbunø pønrrabigwan marmøwatøsrøwei tru srøsrø nømerrig pasrabig. ¹⁶Kaguende Tiusbe Nusrkaingurri mara pønsraig køn tru srømbalasrø chi købigwan lata, pirau chi købigwan lata, kaptøga asigwan lata, asiimíigwan lata, reymera purramisra karub purraigwan lata, kerriguwan nøm merrarrawa garuigwan lata, katø nøm asha garuigwan lata, katø mugucha manchinrraingaig karuigwan lata, kerriguba nøgurri mara pønsraig køn, trurrigu nuyasig kørnraai. ¹⁷Nøbe chiwangucha marig kaabenbatøsrøwei manawei købig kua, chigurrimbunø pønrrabiibe pinømø, nøgurri pønrrabig pønrran. ¹⁸Inchagucha nøbe asrwei tru tur gøn, tru iglesiai. Nusrkaimbe manawei nømerrig købig, kwailai utugurri katø nømerrig øsiiraig køn, chiyutøgucha nø purab nuig kømig kørnraai. ¹⁹Kaguende Møskawane mayanguen tabig asønaig køn, nø maya nu kømburab kuigwan Nusrkaweinug pasrønrrai pasramig. ²⁰Incha nui Nusrkaingurri Tiusbe pirau chigurrimbunø

købigwan lata, srømbalasrø chi købigwan lata katøle nøba katø tab gørørømisrtrai martrab isuig køn, nui Nusrkai kurusyu kwawa ani lusiitøga ambugurri igurri tab gønrrai marøb.

21 Pøs ñimbe merrabsrømbe Tiusweinukkurrimbe nøørø bønrrabelø tarømisrar, ñimui isubigwane ke kaig marameløyugøba pasra tøgar gua, Tiuswane ashig kømui inchibelø gøbig køn. **22** Treeg købig kuigwan møimbe gatøle ñim nøba tab gørørømisrtrai kørrømarig køn, Nusrkai nui asru kwaitøga nui merrab tabigweindø tarømariilø, kaig mariitøga chillig incha gømeelø, ñimbe øyeeg køn dainanrrabgailø pønrramig kønrrai martrab. **23** Pøs øyeeg kønrraimbe, tru isubigwan ñim Cristoinuuø pasra tøgagúigu truyutø pønrrabig pønrrab, katø mumaygucha kørrønrrabgailø tru Tiuswei tabig srø wamwan ñim mørigu tru munig melaig pasrabigugurri tarømisrmø, melabig meløwabe gønrrun. Tru srø wamwane yu pirau maya misaameran mundøgucha eshkab kusrenanig køn. Inchen na Pablobe tru wamwan waminchib meganrrai pasrig kur.

Pablo Tiuswei tabig srø wamwan waminchai wesrawa pasrig

24 Na ñimuimburaø chine kaig nebuinab megaigwan møimbe nane kasrag køtan, Cristo nui asr, tru iglesiayasig chine kaig nebuinab megaigu tru palabigwan nai asrutøwei kaig indinab megaitøga nemarøb ya. **25** Nabe tru mayeelø nun kørebelayasig tru chiwandøgucha marøb meganrrai wesrawa pasrig kur, ñimuimburaø tab gønrrai Tius nø garuig, nui wamwan maig kuigwan newan waminchib pasrønrrai, **26** tru manasrøngurri maya misagwan mungucha Tius kenamariimíig tøgagúigwan. Inchendø truigwane moi yasrømbe nui misaameran kenamaran. **27** Tru judíos kømø misaamerai utu tru mungucha kenamariimíig tøgagúigu tru tørguegwalmabigwei chigurrimbunø palømíig pønrrabigwan Tiusbe nømune asingarunrrab isuig kuig køn. Truibe Cristo yandø ñimuinug pasraig, truig køn, ñim munig melaig tørguegwalmabig.

28 Nambe tru Criston eshkab kusrenanøbelø guer, mundøgucha øyamay melønrrigay chib, kusrenanøb, maig kuigwan tab chigúi mørague, mu misaamerandøgucha Cristo Jesúswenug newan tabig pønrrønrrai Tiuswan kenamartrab. **29** Treeg kønrraiwei na maya nebumburaø truba rruba mur tranrrab marøb megar, Cristoi maramburab marig tru nainug marøb pasrabiitøga.

2 ¹Pøs nabe ñimuimburappa, laodiceasreelaimburappa, katø mayeelø nan malaugue nebua ashmeelaimburappa, truba rruba mur tranrrab marøb megaigwan ñim nebua asimbemab isutan. ²Undag købigu kanbalatø pønrramisra, nømui manrrømerayu tab gúi mørøb kørrømistrai inchib megabig kur, tru chigurrimbunø palømíig pasrabig tabigwan chigúi nebua mørøb ambamnegatig, tru mungucha kenamariimíig Tiuswei pasrabigwan ashmø gømø nebua ashchai, truibe tru Criston. ³Kaguende chigúi mørøb kusrebig kømiba, chigúi nebua asamiba, tru iig purø tabiibe kerriguba Cristoinuutø sørig bønrran. ⁴Nabe øyeegwan øyeeg chippe, ñimun may wamincha mugucha kegørrøsrkømønrrai waminchar. ⁵Nabe ñimui utu pasrømuingucha, nai isuigube ñimba basrar, ñim maig købendiig kømø, maig amønamigwan amøñib, ñimui isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigwane elachimø, tøga bønrrøben, nabe truigwan ashib, truba rruba kasraarab.

Cristoba pønrraikkurri yandø chigucha iløsrkaig kømumig

⁶Ñim Cristo Jesúswan ñimun nø asha garub pasrabig kui asha utamma, utig kuibe, nuinug treeg amønay, ⁷umbusrø srøl gueyatab lataitøwei, nuinug pølbasra kusrub marøb, ñimun maig kusrenanig køben, ñimui isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigwane trumaytø tøgagøbig tøgagøb ambamigwan tøga, tru ungwa tamigwane katøguchinguen nuramburab nurab inrrai marøb. ⁸Isua tab ashiptø melay, møguelø nørrø gusreelø chi purugunrrabgailø ka kegørrøsrkamitø marøbiitøga, ñimun srua ambinab melønrrab gømø, tru kusreeløbe chi purugunrrabgailø, ka kegørrøsrkamitø marøbigwan. Truiløbe misaamera nøm merrabsrøngurri trendø isub amrruiloýugurrimba, katø chinetø yu pirau muba kuimburab mandø isua marøb gømig tøgagúiloýugurrimba arrubig køn, Cristoinug maig køben, treeg kømøtø.

⁹Kaguen Tius maya nu nø kømburab kuibe, Cristoi asru pasran. ¹⁰Inchawei ñimbe chigucha palømíig kerriguwan neilø bønrran, Cristoinuube. Tru nøm asha garuigu lata, katø mugucha manchinrraingaig karuigu lata Cristobe nø pasrabig, chiyutøgucha nø asha garubig nø tur gøn. ¹¹Katø trendø trømbøig marøg kui inchib pasrabigwan ñimui asrugurri kerrab ñimbe nuinug mu gúi asiilø gønrrai mariilø gøn, tru møguelø tasiitøga asru circumcision marig tøgagømøtø, tru mu gúi ashchai kørrømariibe Cristoinukkurri

arrubiitøga. ¹²Ñimun piu umbu ulsrøben, Cristoba kegøtø sørilø lataig kuig køn. Incha tru piu umbu ulsraigugurri kurrappe, ñimbe nøba kegøtø øsiirawa currig køn, Criston kwailai utugurri kusrubig Tiuswei maramburab marøbigu ñimui isubigwan truyu pasrikkurri.

¹³Tru ñimui chigurrimbunø kaig mariiløyuba, ñimuinug trendø trømbøig marøg kui inchib pasrabigwan kerrab tru asru circuncisionwan marøb lataitøwei chi mariimeelø ñim kwailø srø gøbenbatøwei, Tiusbe Cristoba kanbalatø øsig kømigwan ñimune tranig køn; namui kaig mariilan ulø baymø, kerriguwan pesannab. ¹⁴Tru nam ‘øyeeg, øyeeg ulø gøn’ cha kan kilgayu pøri lataitøwei købigwanba, katø truyutøwei ‘øyeeg maramig køn’ chib pøri latailø pønrrabigwanba, Criston tru kurusu mesrøben tøgatø mesrøb lataig mara, Tiusbe chi asamig kaanrrai kerraig køn. ¹⁵Incha katø tru kailø nøm asha garuigwanba, katø mugucha manchinrraingaig karuigwanba yandø truilane chigucha martrabgailø misrtrai kørromara, nømune mayeelø ashig kui ashchai marig køn, tru kurusu kwawa, yandø nø kanawa basramisra.

¹⁶Inchawei chigøben mamimeran mutsamelan, chigøben fiesta marin gwalømmeran, srø bøl tsumisrin gwalømmeran, isrin gwalømmeran, øyeebe maig marøbelø gøgue chib ñimun mugucha wamincha ashmønrrai maray. ¹⁷Inchen øyeeg mariiløbe kerriguba tru wendøsrø attrabigwan øyeeg kønrrabig kuitamab asamig, iibe ka treetø gøn. Inchen tru cierton maig kønrrabiibe, Cristo, nø gøn. ¹⁸Ñim ketig utamigwan mugøben utøbashmuinab pønrrønrrab gømø. Nømbe ka isatø, purø tabzhig misrøb, ángelesmeran køriibala tabig waminchib tømbønsrøb, truiløbe ‘piab lataig kenamisrigu chigøben aser’ chib wamindamburab waminchib, nømui trendø kaig isub turyu ke purab nørreelø isumuinguenig isubelø gøn, ¹⁹tru asru Cristo turwane trag bulu trakkandø bønrrømøtø, ka nøørøtø misra ambub. Kaguen tru turwein gøn, tru asr ørøba truba tabig chishmisrøb, katø asru truørø kønab pønrrabelanba, truyu ambumay imay kandø gønrrai merrarrab srølmeranba asrwan kandø misrøb inrrai marøbiibe. Treebe Tius maig nurab inrrai inchen, trumay nurab yan.

Cristoba pønrraikkurri srøig peemay amønamig tøgagøb

²⁰Tru chinetø marøb gømig yu pirau muba kuimburab mandø isua marøb gømig tøgagúilan marøb gømønrrab, ñim Cristoba

yandø kwawarbe, katøgucha yu piraelø gua lata tru maig martrai wesrawa pønsrailan, èchindimba tru gúindø marøb pønrrabelø gøgue²¹ tru øyeeg tailan: “Øigwane kusrawa ashmøta” tamba: “Iigwane mamøta” tamba: “Katøramøta” tamba indiilan?²² Truiløbe ka katørab, srua gúinuutø pinønrrai mariilø gøn, pøs øyeeg marameløbe möguelø nøm karua pønsrailøyugurrimbah, katø nøm isua kusrenanigugurrimbatø arrubig kua.²³ Inchawei øyeelan marøb gúibe, ciertonwei purø may isua mari latailø asønan, tru nøm Tiuswan yangucha isub chib pønrraiba, chigucha gómeelø misrøb pønrraiba, nømui asrwandøweinguen murigu puraambingarub pønrraibabe. Inchendø tru nøm øyeeg marøb pønrrailøbe nømui asru tru kaig marøg købig arrubigwan kerramibe chiweingucha chi purugumiig køn.

3 ¹Inchawei yandø ñimbe Cristoba øsiirawar gúig køppe, ñimbe srømbalasriigwan lamig køn, Cristo tru Tiuswei kusrmay waisreelan. ²Ñimbe isuppe, srømbalasreelan isuy, yu piraelan gómotø. ³Kaguende ñimbe yandø kwaig latailø gua, møimbe ñimui øsig kømibe Cristoba Tiusweinug søra tøgagúig pønrran. ⁴Inchen Cristo tru ñim øsig bønrraig kenamisrene, ñimgucha nøba tørguegwalmabigu tøgatø kenamisrtrun.

Møin gwaløm amønaibe merrabsrø amønaig lataig kømøn

⁵Inchawei ñim trendø kaig marøb gúig yu pirauig ñimuinug pasrabigwane patsøga basray: ishuuba, møøba trømbøig kaig maramelanba, køsøngønrraptiig maramelanba, ke chinsraatø inchib trømbøig marøg købigwanba, chigøben kaig maramig isumelanba, parø indamigwanba (tru parø indiibe tius mara tøgagúi lataig køn). ⁶Øyeelan marikkurriwei tru mørmeelaim bala arrubig køn Tiuswei namig købiibe. ⁷Ñimgucha merrabsrømbe øyeelandøwei marøb amøñibelø góbig køn. ⁸Ñimbe møimbe iilane kerriguh elatsay: trømbøig namig købig pasrabigwanba, ke chab srurrab namig købigwanba, katøganun kaig maramigwangøba isumigwanba, trømbøig wamamelanba, chine møramguengaig trømbøig wamamelanba elatsamig køn. ⁹Ñimbe kanikkurri kanikkurri isa waminchimøtay. Tru køllig ñim trendø kaigwan tøga gal-laig ñimui umbu pasrabigwan treetø rreetø marøb tøgagúilanbañau ñimbe wesrua gutsig køn. ¹⁰Incha ñimbe tru srøigwan kewa bønrran. Tiis nø marøbig maig køben treetøwein

gónrrai marigwan, tru srøibe kerriguwan tab nebua asamnegatig srøitø srøitø yunømarøb arrun. ¹¹Trube, møimbe, griego gøn damig kawei, judío gøn damig kawei, asru circuncidaweig køn damig kawei, circuncidaimíig køn damig kawei, peg birausriig køn damig kawei, escitasmera gøn damig kawei, karuindiig megabig køn damig kawei, mu karuimiig nuimburab uñibig køn damig kawein gøn. Treeg kømøtø, Cristobe chiyutøgucha kerriguwan nøtø gøb, katø mayeelainug nø basran.

¹²Inchawei Tius lawa wesruilø, ñim newan tabig chishelø, trurrigu undaarailøbe iigwan kewa lataig bønrray: lastima ashibig kømigwan gøben, larrø tab inchibelø gømigwan gøben, kørroeteelø gømigwan gøben, larrø tammayig kømigwan gøben, maig køben kuingucha tammay megabig kømigwan gøben, ¹³kanikkurri kanikkurri chigúingucha lata inchimumigwan gøben, møikkøben ‘øig øyeeg inndan’ chib pønrramig tøgaguabe, kanikkurri kanikkurri chi ulø baymø, pesannab inchibelø gømigwan gøbengue. Señor ñimun ulø baymø, mandø pesannaig køben, ñimbe treetøwei maray. ¹⁴Inchen gøben iilø kerrigu gømnetø tru balabe, undag købigwan itøguewa bønrramig køn, tru undag købiibe mumaytøgucha kanbalatø newan purø tabig pønrramig kønrrai marøbig køn. ¹⁵Inchen Cristo tru chi isumgaig tab gøbiibe ñimui manrrau maig maramigwan nø garub pasrønrrai inday. Kaguende ñim kan asrtø gúig køben, øyeegumay wamig køn. Ñimbe ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chibelø gønrrigay.

¹⁶Cristoi wambe ñimuiniuube maya nu pasramburab pasrønrrai inday, purø tab isua asha, kanikkurri kanikkurri kusrenanøb ‘øyeeg, øyeeg marøb melay’ chib waminchib. Tiuswan ñimui manrraugurri ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chib nuyasig salmoswan, himnoswan, niimburab cantailan cantab inchigay. ¹⁷Inchawei chigøben marøppe, wamindigu lata, chigøben mariiløyu lata, Señor Jesúswei munchiyu maray, nøgurri Tius Møskawan ‘ungwa, ungwa’ chib.

Tiuswei ureemera nømui yau maig kømigwan waminchibig

¹⁸Sraløbe, kelø maig chiben treeg mørøb melamig køn, Señor nø maig martrai indig køben, trumay. ¹⁹Keløbe, ñimui sralane undaguelø gømig køn, namikkølig inchib tsag inchimøtø.

²⁰Ureemerabe, chiyutøgucha nømui møskalane maig chiben møramig køn. Kaguende øyeeg mariibe Señorwane truba tabig

asønan. ²¹Møskaløbe, ñimui uregwane purø rrømbøig inchib namig kui inchai marmøtay, chine isub kullaarai inchimønrrai.

²²Nim karuindiig melabeløbe, yu piraelø ñimun karub pera gøbelane chiyutøgucha møramig køn. Møgueløba ka tab górrømisraptø marøbelø latawei nøm ñimun ashib pønrrøbendø martrab góomøtø, ñimui manrraigue tabigwan isua, Tiuswan køriibala maramig køn. ²³Chiwandøgucha marøppe, martrab isua maramig køn, mógueleyasig kómøtø, Señorweyasig lataig marøb, ²⁴truburø ketig uta tøgagømigwan trannrrabiibe Señor nø rrannrrab güi ashibeløbe. Kaguen ñim chi marøb pønrraibe Cristo tru Señorweiwan marøb pønrran. ²⁵Inchen móikkøben maig maramigwan marmøtø, kalø marøbigwane nui kalø marig maig køben truburø nøgucha treetøwei kaigwan utønrrun. Kaguende Tiusbe móigwane purømisrøb kandarøtø inchimíig køn.

4 ¹Nim karub pera gøbeløgucha ñimui karuindiig melabelane sølgandø tabig marøb tøgaguy, ñimgucha srømbalasrømbe ñimun Ashib Karub wabig tøgar gua mørabe.

²Chu urastøgucha Tiusba wamindamigwane maikken elachimø melønrrigay, trunune marøppe, nøørøtø isub palabinø góomø, tab isua marøb, Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ chib. ³Katø namuimburabgucha Tiuswan tøgatø miarrunrrigay, nui wamwan wamindamig nø kan yaskab gurtrai, Cristo, tru asiimíig sørig basrabigwan eshkab wamindamig kónrrai. Pøs nabe trunun wamindikkurri kailan keeri yau pasrar. ⁴Katø Tiuswan miarrunrrigay, nui wamwan waminchippe, na maig wamindamig køben tørgandø treeg waminchab.

⁵Tiuswan ashmø misaamerai utube purø tab isua purø ashiptø amønamig køn, tabigwan maramdiig pubene, treegwan ka burainrraindø ashatø bønrrømøtø. ⁶Ñim waminchibgucha tabig mørøptø burramdiig waminchibelø góomig køn, kan mamigu tre may larri lataig, chull møramdiikke, mundøgucha mandø løtamigwan tab løtabelø gønrrab ñim tøgagømig kónrrai.

Pablobe Tíquiconba, Onésimonba karua ørøb

⁷Tíquico, namui undaaraig nuneg, Tiusweiwan maizhikken elachimø marøbig, Señorwei marameløyu naba lincha marøb megabig, naimburab chitø wamindamelane nø waminchun.

⁸Nabe nune ñimuisrømay ørøppe, treeg isua ørar: namuimburab

maitø pub arrigwan ñimun wammørøsrkönrraimba, katø ñimui manrrømeran chi isumø tab gønrrai martraimba. ⁹Tíquicobe inrrab gøn tru Onésimo namui undaaraig nuneg, maikkucha elachimø megabig, tru ñimui utuiba. Nømbe yu chitø pub arrigwan kerrigu waminchun.

'Ka amøñigueh' chib Pablo wam øriilø

¹⁰Aristarco, tru kailan keeri yau naba lincha pasrabikkucha, ñimun 'tab ka amøñigueh' tan; katø Marcos Bernabéwei lenunekkucha. (Marcosweimburab na maig martrai eshkaigwan ñimbe wammøra gúinrrun, ñimuisrømay ibene, tab utønrrigay.) ¹¹Katø Jesús, tru Justo cha wamig, truikkucha 'ka amøñigueh' tan. Tius nø ashib karub waigweimburabeløyu nan maram burugub melabelø, judíosmera kørebeløbe i pøneløtø gúig køn, nayasiibe truba rruba tab gønrrai marøbelø. ¹²Katø Epafraskucha ñimun 'ka amøñigueh' tan, tru ñimui utuig Cristoi marøb megabig. Nøbe chu uraskucha ñimuyasig Tiuswan truba rruba miab megabig køn, ñim kørrønrrabgaig tabig melabelø, Tiusweimburabeløyu newan nørrørawar, Tius kerriguwan maig palai waben, chiyutøgucha palømíig, newanelø gønrrai. ¹³Nøbe ñimuimburab maramigwan truba rruba isuaig kui nabe ñimun eshkamønrrun, ñimuimburappa, laodiceasreelaimburappa, katø hierápolissreelaimburappa purø isua marøb megaigwan. ¹⁴Lucas, tru mø marøbig undaaraig, truikkucha 'ka amøñigueh' tan, katø Demaskucha.

¹⁵Katø namui nunelø Laodiceasrø warabelan chigucha 'ka warøgue' tan chirrunrrigay, Nimfaswanba, katø tru iglesia nui yau tulundzunabelanba. ¹⁶I kilga børigwan ñimui utu chab lebene, Laodiceasrø iglesiangucha lenrrai inchigay. Katø Laodicea iglesiasrøngurri kilga børig pubigwan ñimgucha lenrrigay. ¹⁷Ñim Arquipone trenchinrrigay: "Señor ñun chi martrai karua basrigwane isuptø marøb megau tan cha, maig maramigwan mara kørrømartrab."

¹⁸Iig 'ka amøñigueh' chib pøriibe, na Pablo nai taska børig køn. Ñimbe pesannamø, isua guy nabe kailan keeri yau pasrar. Tiuswei ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrun.

1 Tesalonicenses

Pablo ‘ka amøñigueh’ chib pørig

1 ¹Na Pabloba, Silasba, Timoteoba kanbalatø misra,
Tosalónicasrø iglesian i kilgawan pørar, Tius Møskaimba,
Señor Jesucristoba kanbalatø pønrrabelan. Tius nui ka yandø tab
indiiba, chi isumgaig tab góobiiba ñimba pasrønrrun.

Tiuswei ureemerasun Tiuswan ‘ungwa’ taig

²Chu uraskucha nambe Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ chibelø guer
ñim mayeelayasig. Katø chu uraskucha nam Tiusba wamindigube
ñimuimburab tøga isuppatø melabelø guer. ³Chu uraskucha nambe
Tius namui Møskawei merrab maikken pesannamø isubelø guer,
tru ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúikkurri chigøben
marigwanba, tru undag købigwan tøga bønrraikkurri marigwanba,
katø namui Señor Jesucristoinug muniiraikkurri maikken elachimø,
melabig melaigwanba. ⁴Namui nunelø, Tiuswei undaarailø,
ñimune Tius lawa wesruilø góin góí aser. ⁵Pøs tru Tiuswei
tabig srø wam ñimuinug pub urasma ka wamindiitø góomøtø,
maramburab mariitøgaba, Espíritu Santotøgaba puig købig køn.
Katø tru wamindiibe treeg kømønrrab góomøtø, nambe treeg kui
ashawai wamindig købig køn. Ñimuyasiitøwei tab gønrrai, ñimui
utu nam amønammay amønaig købigwan ñimbe ashibelø góen.

⁶Ñimbe ñimuimburappe nam lataitøwei, katø Señor lataitøwei
mandø amønamigwan treeg amøñibelø misrin góen, Espíritu
Santogurri Tiuswei wamwan tranigwan truba kasraatø utab, chine
purø rrømbøig isuig melamig nebuingucha. ⁷Øyamay ñimbe
Macedonia birauba, Acaya birauba mayeelø Criston kørebelaime,

truiløguen asha kusremdiig ñimbe treelø misrin gøn. ⁸Tru Señorwei wam ñimuinukkurri larrøbichib ibiibe, Macedonia birautø gømøwei, Acaya birautø gømøwei, chusrøndøgucha larrøbitsin gøn. Katø trutø gømøtø, ñim isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigwan chigucha nebua asig misrin gøn. Treekkurri namune yandø mas chi tamig palønrrabga lataig køtan. ⁹Inchawei trusreeløtøweinguen nam ñimuinug kebamben, mandø tab wamab utig købigwan waminchibelø gøn, katø tru øsig wab Tius ciertonigweiwan marøb pønrrønrrab, tru taska mari tiusmeran wendøbasra, Tiusweimay ñim mandø lliraigwanba, ¹⁰katø Tius tru kwailai utugurri øsiirangaruig tru srømbalasrøngurri nui Nusrkai arrumigwan muniiranrrab pønrramisrigwanba, tru Tiuswei purø rrømbøig namig købig attrab pasrabigwan Jesús namun chi treeg kømønrrai marøbigwan.

Pablo Tesalónicasrø marøb uniilø

2 ¹Namui nunelø, ñimdøweinguen ashibelø gøn, nam ñimuisrømay amrruibe, ka amrruitø webimuigwan. ²Pøs ñimbe yandø ashibelø gøn tru Filipossrømbe merrabwane chine purø rrømbøig nebuinab, tsalø waminab melaig købigwan. Inchendø treeg kuingucha, namui Tius purugúitøgabe nui tabig srø wamwan chigucha chi kørig kuin gømø, eshkanrrab pønrramisrig købig køn, marmønrrai namun yeeg trømbøig katingucha. ³Kaguen nam ñimun ‘oyeeg marøb meløgun’ chib wamindiibe, peemaytø pella gusrenaniiløyugurri arrubig kømøwei, kabe chigøben trømbøig martrab isua wamindigugurri arrubig kømøwei, kabe nam chiyugøben isatø kegorrøsrkønrrab wamindigugurri arrubig kømøwein gúig køn. ⁴Treeg kømøtø, tru Tiuswei srø wamwan namun waminchai pønsrøppe, maig wamindamigwan waminchibelø gúi Tius treelø gúi asiilø gøbelø guer nambe. Inchawei nambe waminchippe, mu misaamera tab gúi mørtrai tabzhig inchib pønrrønrrab gømøtø, Tiuswan tab gúi mørøb wanrrai marøbelø guer, nø namui manrrømeran mailø gøtashchab ashibigwan. ⁵Pøs ñimbe ashibelø gøn, nambe managuen chull mørtrai isatø tabzhig waminchimøwei, kabe chiwan gøben parøgøb, chine isab truba tabzheelø misrøb amrrumøwei indigwan. Tiusbe iigwan asha basran. ⁶Nambe Cristo nøashib karua øriilø gøppø, ñim namun tab inchai indamdiigwein gøbendø, nambe

managuen misaamerá tabelø gónmab asha tab inchai lamuig kón, ñim lata, gatoganelø lata.

⁷ Masken treeg inchimøtø, nambe purø tammay inchibelø góbig ker, kan usri nui shush uregwan maig kóben inchimø ashib nörroranøb lataitøweingue. ⁸ Namui undag kóbigwan ñimuyasig purø nuig tøgagøptø, Tiuswei tabig srø wamwando ñimun trannrrab inchimøtø, nam namashibguen øsig kuigwan tranamdiig kuig kón, kaguende ñimbe namuimbe purø undag kómdeelø misrin góben. ⁹ Namui nunelø, ñimbe isua gúinrrun, nam øbøøba muraara, muraara marøb melailan, ñimui utu møikkøben namun chi palabigwan ka tranrraindø burrømønrrab, yem, gwaløm truba marøb melaig kóbig kón, Tiuswei tabig srø wamwan ñimun eshkab kusrenanøb amøñippe.

¹⁰ Ñimbe ñimashib ashibelø góben, katø Tiuskucha asha basran, nambe chishig newan tabig, sølgandø maig maramigwan marøb, katø muguen chi tamgaig amønaig kóbigwan, ñim Criston korebelai utu. ¹¹ Pøs ñimbe ashibelø gøn, nambe ñimun móigwandøgucha kan mòskai nui uregwan waminchib lataitøwei, ¹² 'øyeeg marøb melamig kón' chib, 'chigüingucha ka meløgun' chib, 'Tius wamabigwei ureesun amønay' chib, Tius nø ashib karub waisrømayba nui tørguegwalmabiisrømayba ñimun nø wamab wan.

Tiuswei ureemeran kaig martrab gurrig

¹³ Inchawei nambe chu urastøgucha Tiuswan 'ungwa, ungwa' chibelø guer. Kaguen tru Tiuswei wamwan nam waminchen ñim mørøb uras, ka móguelø wamindig kui lataitø mara utømøtø, Tiuswei wam ciertonig kuitamab isua utig kón ñimbe. Truibe tru ñim korebelainuube ka basrømøtø, marig misrøb pasran. ¹⁴ Kaguende ñim, nai nunelø, tru Judea birausrø Tiuswei iglesiamera tru Cristo Jesúsweinug kanbalatø pønrrabelø lataitøwei nebuinab melaig kón. Ñimungucha ñimuim birau misaameratøwei truba rruba kaig indinab melamig nebuig kón, tru Judea birauelan nøm judíosmera kaig indinab melab lataitøweingue. ¹⁵ Tru judíosmerabe Señor Jesúswan kweetsamba, tru Tius maig karuigwan eshkabelan kweetsamba, namune nømuinukkurri webetamba indig kóbig kón. Incha truiløbe Tiuswane tab góu wanrrai marmeełø, maya misaameran ashig kómuingøba inchibelø gøn, ¹⁶ tru judíos kómø misaameran kaigyugurri wesrailø górrai

waminchab inchen, waminchamamønrrab namun merab. Øyamay nømuï kaig mariilane katøguchinguen gatøguchinguen nemarøb ambubelø gøn. Inchendø Tiuswei namig købig arruppe, nømuim bala purab nuig attrab gøn.

Pablo tesalónicasreelan katø ashchab inrrab isub

¹⁷Namui nunelø, nam ñimba maya yana gøsrøn tarømisra, ashippe, ashmubendø, namui manrraube chu uraskucha ñimune pesannamø tøga bønrrøwa, ñimun malaugue ashchab amrrug købiitø truba rruba inchib melaig køn. ¹⁸Incha nambe amrrunrrab inchib melaig køn. Na Pablobe, katø gatø attrab inchib megaben, Satanásbe namun chigøben ilørka bønsrøbig køn. ¹⁹Pøs tru nam tøgagønrrurmab isua munig melamiba, namui kasrag købiiba, katø Señor Jesucristo arruben, nui merrab nam kan corona lataig kanawa nam uta, purø tab güi mørøb pønrramibe ¿ñimwein gømotirru? ²⁰Pøs ñimwein gøn tru nam maya nuguen tab güi mørøb pønrramiba, nam kasrag kui pønrramibabe.

Timoteowan ashchab inrrai karua ørig

3 ¹Inchawai treeg isuptø, treeg isuptø melømønrrab, Atenassrømbe trembe namdøgucha ka górrømisrtrab isuer. ²Incha namui nuneg Timoteo Jesucristoi tabig srø wamwan larrøbichib inrrai wamindameløyu Tiusweimburabelan marøb, namba lincha marøb megabigwan nambe ñimun ashchai ører, tru ñim kørrønrrabgaig mur isua melønrraimba, ñimui isubigwan Jesucristoinug pønsra tøgagúigwan elachimø, tøgagøbig tøgagønrrab isunrrai martraimba. ³Øyeeg ñimun chine isumdeelø puben, ñim møitøgucha mandøguen gómuilø melømønrrai isuer. Pøs ñimbe yandø ashibelø gøn, namune øyeeløyu puraambub melønrraiwei marigwan. ⁴Inchawai nambe ñimba amøñippatøwei, øyeeg chine isumdiig puig melamig kønrrun cha, kanmaytø eshkaig købig køn, truibe møimbe ñimguen ashen treeg purebweindan. ⁵Inchawai treeg isuptø, treeg isuptø megamønrrab ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrraigwan maig melaitashchab ashchai ørar. Inchippa Satanás, tru kebenøsrkønrrab inchibig ñimun kaigu kegorrøsrkøben, nam ñimuyasig chigøben mariibe ka yandiig chi mariimíig kui lataig kørrømisrtraitamab isua.

⁶Inchendø gatøle Timoteobe ñimuisrø uña, puppe, namuyasig tru tab wam wammørøsrkönrrab srua arrin gøn ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra amønaigwanba, truba undaguelø gúigwanba. Katø ñimbe chu uraskucha namune pesannamø, tabig isub tøgagøbelø gúin gøn chib, namgurri ñimun asinrrabna gúi melab lataitøwei ñimgucha treeg isub melabelø gúin gøn chib wamindan. ⁷Inchawei treekkurri, namui nunelø, namun purø kaig nebuinab purø isuig melamig nebuingucha, ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra amønaigu treeg tabig melan daig nam wammøriibe, namuimbe truibe purø nu tab gótan. ⁸Ñim Señorweinug tarømisrmø melan dai wammørene, namune ke kan øsiirab lataig kótan. ⁹Tiuswei merrab ñimgurri nam øyeeg kasrag bønrramig kuigwan, ḷnambe nun mandø incha ungwa tamburab newan ungwa chinrrab góh?

Tiusba wamindig

¹⁰Nambe yem gwaløm Tiuswan miab melabelø guer, katøle ñimun malaugue ashchab amrrua, ñimui isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigu ñim ke truburab nebuimig palabigwan nemartrab isua. ¹¹Inchawei nam ñimun gatøle ashchab amrrumig könrrai, namui Møskai Tiusba, Señor Jesúsba namui maywan kura rrattraimab isuer. ¹²Ñimui undag købig tøgagúigwan Señorbe truba rruba nemarøb nurab inrrai martrun, ñim kangurri gangurri undaarayamigwanba, katø mayeelan undaaramigwan chigucha, namgurri ñimun undaarab lataitøweingue. ¹³Ñimui manrrømeran nøbe tab mur isua bønrrabelø gønrrai martrun tru newan tabigu, ñimun ‘øyeeg marøbelø gøn’ dainanrrabgailø, Tius namui Møskawai merrab pønrramig könrrai, tru namui Señor Jesús nuyasiitø tarømariilø mayeeløba arrub uras.

Tiuswei merrab kasrag kømdiig amøñib

4 ¹Møimbe yandø, namui nunelø, Tius tab gúi wanrrai marøb llirab amønamig nam mandø kusrenanig køben, ñim treeg marøb amøñibeløbe, treegwane katøguchinguen gatøguchinguen marøb melønrrai iigwan Señor Jesúswei munchiyu øyeeg melønrrigay chib, tiusmanda øyeeg martrurrunrrigay chinrrab inder. ²Ñimbe ashibelø gøn, Señor Jesús treeg martrai karua basriitøga maytø marøb gømigwan nam ñimun eshkaigwan.

³Tiusbe treeg isua wan, ñim newan tabigweindø tarømisrar gønrrai: peg ishuuba, peg møøba trømbøig marmelø. ⁴Katø ñim móitögucha ñimui asrwane isua møra tøgagøm gusremig køn, newan tabig, trømbøig marøb maig købash kømøtø. ⁵Judíos kømeelø Tiuswan ashmø misaamera latawei trømbøig marøg købiitø ke chinchimmørø inhib, truitø srua ambiilø bønrramig kømøn. ⁶Inchawei øyeeløyube nui nuneweewan nuin góði lataig merrarrawa marmøwei, ke chi chimíig kønmaptø marmøwei indamig køn, Señorbe kerrigu øyeeg trømbøig mariiløgurri nømune møra melønrrai martrun. Nambe kanmaytø ñimun eshkaig købig kuig køn, isuptø gønrrigay cha. ⁷Kaguende Tiusbe namune wamappe, køsøngønrrapteelø marøbelø gønrrai wamømøtø, masken newan tabig amøñibelø gønrrai wamig kuig køn. ⁸Inchawei i kusrenaniilan kaashibiibe, mu møwan gashmøtø, Tiuswan gaasan, nui Espíritu Santon ñimun tranøbigwan.

⁹Ñim nunelan tru undaguelø gømigweimburaøe undaguelø gømig køn chib, ñimun pøramibe chi palømøn. Kaguende Tius kusrenanin gøn, kangurrin gangurri ñim undaguelø gønrrai. ¹⁰Masken ñimbe Macedonia birau muba kuimburaøe nunelø warabelan mayeelanba undaguelø gøn. Inchen góben, nambe, ñim Cristogurri nunelan ‘øyeeg melønrrigay’ chib wamindamønrrun, katøguchinguen undag købig nurab inrrai. ¹¹Warappe, ñimuimburaøe wasrøndaa tab waramigwan isumig køn, mu mendaigweowan gømø, ñimuimburaøigwan isub, ñimui taska ñimui maramelan marøb, nam ñimun maig martrain garuig treekke, ¹²ñim treeg waraigwan menda misaamera tabikken góði asig kønrrai, mun chi miab warømønrrab.

Señor katø arrumig

¹³Ñim, namui nunelan, tru kwawa ka kib lataitø warabelaimburabigwan mandø inchab góinguen mørmeelø kørømisrmønrrai nambe eshkanrrab inder, katøganelø tru isua muniiramigwan chigar lata ke chinsraatø isui inchimønrrai. ¹⁴Jesucristo kwawa, katø øsiiraigwanma nam køreibe, treetøwei tru Criston kørewa, kwawa, ka kib lataitø warabelane Tiusbe Jesucristoba pera attrab góði nambe kørewa guer.

¹⁵Señor nø maig taig, nambe nø arrumnegatig nam ka øsig amøñibeløbe kwabeløguen ammøwatø nammerrig

ambamibe kaanrrun cha trendamónrrun. ¹⁶Kaguende Señorbe srómbalasrøngurri wamab korrarruppe, nø wamigwane mørtrai kandø wamab korrattrun, kan arcángel tru ángelesmeran nø garub pera basrabigwei wamdøgaba, Tiuswei trompeta wanrrøbiitøgaba. Inchen Criston korewa kwabeløbe nømmerrig øsirawa, katøle chab gurrønrrun. ¹⁷Inchen nam ka øsig amøñibeløbe tru kwaig warøwa kiagasrabeløba kanbalatø wañiyu srua ambiilø gømónrrun Señorwan palasrø katønrrab. Øyamay nambe managatig Señorba purramig kørnrun. ¹⁸Inchawei kangurri gangurri øyeeg wamindiiløtøga waminchib puruguyay

Señor arrumigwane isuptø melamig køn

5 ¹Inchen Señor chiwei arrumigwanba, katø mana arrumigwanbabe ñim, namui nunelan, na chi pøramig palømøn. ²Tru Señor arrum gwalømbe kan niliig yem arrub lataitøwei punrrab gúi ñimbe tab ashibelø gøn. ³Misaamerabe ‘ambumay imay tab waramdiig kob, møimbesi yandø chi isub melamikkaig tab waramdiig køn’ chib gøbene, kagøppa, moi moi nømuim balabe pinisailø gømig attrab gøn, kan ishuumisag patsø gwanriigwan kagøb, moi moi unø tammisrtrab puskwab arrub lataitøweingue. Inchen truyugurrimbe mumaygucha wegørramibe kaanrrun.

⁴Inchendø ñim, namui nuneløbe, løstøyu bønrrømøn, tru gwaløm ñimun kan niliig arrub lataitøwei, ke chi isumø gøben arrinab pønrrørrain gømø. ⁵Kaguende ñimbe mayeeløba tørwei ureemera, kwalømyuelø gøn. Nambe løstiigwei ureemera gømøwei, yemyuelø gømøwein guer. ⁶Inchawei treekkurri, nambe gatøganelø lataitøwei kib lataig amøñimøtø, pesannamø purø isuptø meløgun, trurrigu tab isuamørage. ⁷Kaguende tru kibeløbe yem guian. Inchen mutsiirabeløbe yem mutsiiran. ⁸Inchen tru nam kwalømyueløbe, tab isuamøra amøñigun, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúitøgaba, undag købiitøgaba, truigwane pechoburab chinchinmønrrai katabiitøga kasra lataig. Inchen nam kaigyugurri wesrailø gømig munig melaitøgabe petsamig kan tsandzøn casco lataig mara tøga bønrramig køn. ⁹Kaguende Tiusbe namune nui purø rrømbøig kørig kømdiig namig købigwan utønrrai mara bønsrømøtø, kaigyugurri wesraig kømigwan nebua utønrrain gúig køn, namui Señor Jesucristogurri. ¹⁰Nøbe namuyasig

purøbasramisra kwaig kuig kön, nam øsig amønai lata, kabe nam kwaimbala lata nøba kanbalatø purramig könrrai. ¹¹ Inchawei kangurri gangurri masken treeg melamigwan isunrraimba, gatøguchinguen tab mur isua pønrramisrøb amrraimba kangurri gangurri puruguyay, ñim chabguen yandø treeg marøb melaig køppe.

Pablo Cristoielan øyeeg martrigay cha waminchib

¹²Katø ñim namui nunelan trenchinrrab inder, ñimui utu marøb, katø karub pønrrabelane maig købash inchimø, tiusmanda tab inchunrrigay cha, Señorweimburabeløyu tru pera marøb, maig maramigwan treeg marøb melamig kön chib waminchibelane.

¹³Nømune maya ruguen tab inchib, undaguelø gömig kön, nømui maramelan marøb melaimburø. Kangurri gangurri tab amønay.

¹⁴Katø ñim, namui nunelan, trenchinrrab inder, chigøben marøg kömui inchib pøilane murba waminchigay cha, katø køriiteelane treetø melømønrrai waminchib, katø chiyugøben purø gullaguelane purugub, mayeelanba larrø tammay inchurrunrigay cha.

¹⁵Møikkøben chigøben kaig marene, katøburø nungucha treetøwei marøb gömønrrab isuptø guy. Masken chu uragucha ñimui utube kangurri gangurri tab inchibelø gønrrab inday, katø mendailø mayeeløba chigucha.

¹⁶Chu urastøgucha ñimbe kasraatø amøñib, ¹⁷chu urastøgucha Tiusba wamindamigwane elachimø, nøba waminchib, ¹⁸chi pub arrindøgucha, Tiuswane ‘ungwa, ungwa’ tamig kön; kaguende Tiusbe ñim øyeeg marøbelø gønrraiwei isua gøn, Cristo Jesúskurri.

¹⁹Espíritu Santoi marøb pasraig kan nag lataitøwei ñimuinug pilab pasrabigwane kwabashmøtay. ²⁰Katø ‘chigøben pub attrun’ chib Tius maig karuigwan waminchen kashmumig kön.

²¹Chiwandøgucha maig køtashchab isua ashibmerrig asamig kön. Incha chi tabigwane elachimø, marøb tøgagørrømisrøppe,

²²chigurimbunø kaigwane marmumig kön.

²³Inchen Tius tru chi isumgaig tab gønrrai marøbig, nøtøwei ñimune newan nuindø gønrrai tarømartrun. Ñimun kerrigu newan ñimui espíritu, ñimui møsigwan, ñimui asrwan kaig mariitøga chigucha chillig inchar gómeelø, chishcheelø tøga basrønrrun, tru namui Señor Jesucristo arrumigweyasig. ²⁴Tru ñimun wamabiibe,

nøbe maig taigwan treeg marøbig køn. Incha nøbe treegwan martrab gúinrrun.

‘Ka amøñigueh’ taiba, ‘mayanguen tab gønrrain’ daiba srabeig

²⁵Namui nunelø, namuyasig Tiuswan tøga miarrunrrigay.

²⁶Ñimbe namui nunelan mayeelan purø tab wamab, Tiuswei undag købiitøga tasig rranøb ‘ka amøñigueh’ chinrrigay.

²⁷Señorwei merrab nabe ñimum karua basramønrrun, i kilgayu na pørigwan namui maya nunelan lemønrrab gømø, lenrrai.

²⁸Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrun.

2 Tesalonicenses

Pablo ‘ka amøñigueh’ chib pørig

1 ¹Na Pabloba, Silasba, Timoteoba kanbalatø misra,
Tesalónicasrø iglesian i kilgawan pørar, namui Tius
Møskaimba, Señor Jesucristoba kanbalatø pønrrabelan, ²Tius
Møskaweinukkurrimba, Señor Jesucristoinukkurrimba tru ka
yandø tab indiiba, chi isumgaig tab góbiiba ñimba pasrønrrun.

Cristo katø arruben Tiusbe maig kònrrabigwan asha martrun

³Chu uraskucha ñimuimburab Tiuswan ‘ungwa’ chib góraig
køtan, namui nunelø, nam treeg marambuawei maramig søl
gúimba. Kaguende ñimui isubigwan Jesucristoinug pasriibe
maramburab gatøguchinguen nurab iben, katø ñim móitøgucha
kanikkurri kanikkurri undag købig tøgagúikkucha nurab yain gøn.
⁴Inchawei treekkurri nambe Tiuswei iglesiamerayu ñimuimburab
truba tab gúi waminchibelø guer, ñim melabig melaigwanba,
isubigwan Jesucristoinug pasra melaigwanba, chine kaig
indinab melamig arrubigu, ñim truba isuig puraambub melamig
nebuindøgucha. ⁵Pøs kerrigu iibe tru maig kònrrabigwan Tius nø
asha mariibe, sølgandø maig maramigwan marøbig kui ashchai
kenamaran, Tius nø ashib karub waisrø ñim kebamrrabgailø
góbigwan kebambamig kònrrai marøb. Treekkurri ñimbe
truigweimburab moi ya yeeg kaig indinab melan.

⁶Tiusbe sølgandø tab asha marøbiibe ñimun kaig nebunrrai
marøbelane, nømungucha treetøwei møra melønrrai martrun.
⁷Incha ñim chine kaig nebui melabelan lata, katø namun
lata isramig kònrrai tranrrun. Øyeeg buppe, Señor Jesús nui

ángaelesmera maramburab marøbeløba, srømbalasrøngurri naabaig arrua, kenamisrøb gwaløm treeg punrrun. ⁸Tiuswan ashmeelanba, katø namui Señor Jesucristoi tabig srø wamwan mørøg kømui inchibelanba Tiusbe maig kònrrabigwan møra melønrrai martrab attrun. ⁹Truilane tru managatig pinisainug møra pønrrønrrai pønsrailø gønrrun. Incha Señorwei merrabgurrimba, tru nui maramburab marigwei tørguegwalmabigugurrimba webusriilø gønrrun, ¹⁰tru nui misaamera nun maya nuguen tab indig kònrrappa, tru mayeelø nun kørebelø yekkucha gønrrabmab kwaara asig kònrrappa arrub gwaløm. Inchen ñimgucha tru utu tøga bønrrønrrun, kaguende nam maig eshkab wamindigwan ñim køreikkurri.

11 Øyeeg punrraiwei nambe chu uraskucha ñimuyasig Tiuswan ‘purugurra’ cha miabelø guer, ñim treeg kònrrabgailø gúigwan Señor wamigwane nø wamiilø góí treeg mara tøgagønrrai. Incha nui maramburab mariitøga ñim chigøben tabig martrab isua tøgagúilanba, katø isubigwan Jesucristoinug pasra chigøben marøb gúigwanba newan treeg marig kørrømisrtrai, ¹²namui Señor Jesúswei munchiwan øyamaybe ñimgurri maya nuguen tab indig køben, ñimbe nøgurri maya nuguen tab indiilø gønrrai miabelø guer, tru ka yandø tab indig namui Tiusweimba, Señor Jesucristoimba maig kònrrain góben treeg.

Señor katø arrumigwan tab eshkab

2 ¹Pøs trube, Señor Jesucristo katø arrumigweimburappa, katø nam nøba tulundzunamigweimburappa, ñim namui nunelan, ²tiusmanda ñim maig isua pønrraigwan ke møi møi peetø isub yunømarøb, ke chinsraatø inchib pønrrønrrai kwaarørsrainab pønrrønrrab gómos chinrrab inder. ‘Tru arrum gwalømbe yandø pun’ chib, ‘Tius treeg wamindingarutan’ chib wamindi lata, kabe ‘treeg køn’ chib eshkaig lata, kabe ‘treeg kònrrun’ chib ‘nam guilga børig køn’ chib waminchib góí lata mórmønrrigay. ³Ñimbe mumaygucha kegørrøsrkainab pønrrønrrab gómos, melay. Kaguende tru Señor arrum gwaløm pumøwatø, misaamera Tiusweimburabelan elacha, yandø wendøbasrøb, katø tru newan larrø gaig, tru managatig pinisaig kònrrabigu pasrønrrai pasrig kenamisrmøwatøbe treeg pumønrrun. ⁴Tru móøbe tru chimerandøgucha ‘tius køn’ chib tøgagúilanba, katø chiwan góben

køriibala tabig waminchib tøgagúilanba, ashig kømui inchib søtø basramisrøb, purab nuig misrøb pasrønrrun. Incha treetø gønrrab gúindø, Tiuswei yauguen kebya wamisra, nøashibguen ‘Tius kur’ chib wanrrun.

⁵ ¿Na ñimba uñib uraswei na ñimun iigwan wamindigwan isumuitarru? ⁶ Tru kaig martrab móg treeg maramig puben tru uras kenamisrtrai tru merrarrab søtø basrabiibe chi søtø basrain gúi ñimbe ashibelø gøn. ⁷ Kaguende tru mu asiimíig purø gaig pasrabiibe chabguen marøbguen basran. Inchendø tru treeg marmønrrai mói ya merrarrab søtø basrabiibe, søtø gatab pasrabig pasrønrrun tru utugurri wesramnegatig. ⁸ Inchen yandø tru newan larrø gaibe kenamisrtrun. Inchen truigwan Señor Jesúsbe nui trigugurri urriitøgatø kweecha, tru nø tørguegwalmabig arriitøga pinishinrrun. ⁹ Tru larrø gaig arrua mariibe, Satanás purugúitøga marøb attrun, marøppe, Satanás maramburab mariiløtøgaba, nø pasrain gúi ashchai mariilan mariitøgaba, tabig kømítøga kwaara asha gønrrai marøb pasrailøtøgaba. ¹⁰ Incha tru kaigyø pønrramsrømay amrrabelan kegorrøsrkamig nøbe chigurrimbunø sølwan gømø, kaløwan marøb kaig martrai pønsrønrrun, kaguende tru kaigyugurri wesrailø gønrrab tru newan ciertonigwan undaaramø, kaashibeløgurri. ¹¹ Inchawei Tiusbe tru peløsrkøb kegorrøsrkøbigwan maramburab martrai ørtrun, isa wamindiilan kørenrrai, ¹² katø tru newan ciertonigwan køremøtø, sølgandø tabigwan mariimeeløyu truba tab gúi inchib marøb pønrrabelane mayeelanba kaigyø pønrrønrrai pønsramig kønrrai.

Kaigyugurri wesrailø gønrrai lawa wesrailø

¹³ Inchendø nambe chu uraskucha Tiuswan ñimuimburab ‘ungwa, ungwa’ chib gømig køtan, Señor undaaraig nunelø. Kaguende srøsrøgurri kaigyugurri wesrailø gømig kønrrai Tiusbe ñimune lawa wesraig købig køn, Espíritu Santogurri tabig chishmarikkurrimba, katø ñimui isubigwan newan ciertonigu pasra tøgagúikkurrimba. ¹⁴ Tru øyeeg kønrrai isuawei, Tiusbe ñimun wamig køn, tru tabig srø wamwan nam eshkab wamindiitøga, tru namui Señor Jesucristoi tørguegwalmabigwan ñimgucha nebua tøgagønrrai.

¹⁵ Treeg købene, namui nunelø, maig pønrrabeløbe truyutø tarømisrmø melay, namashib pønrrøwa kusrenaniilan lata, kabe

kilgayu pørigwan kusrenaniilan lata truigwane elatchab gómos, tab tøga bønrray. ¹⁶Namui Señor Jesucristo nøtøwei, namui Tius Møskaimba tru nø namun undaarawa, tru nui ka yandø tab indiitøga managatig chi isumig kaanrraimba, munig melamig truba tabigwan tranøbiibe, ¹⁷ñimui manrrømerayu purø tab gúi pønrrønrraimab isub, ñimui chigurrimbunø tabig marigu lata, tabig wamindigu lata tabig marig kørrømisortrai treeg martrun.

'Tiuswan namuyasig tøga miab górrunrrigay' cha Pablo miaig

3 ¹Pøs treeg kobene, yandø móimbe, namui nunelø, namuyasig Tiuswan miab melørrunrrigay chinrrab, Señorwei wam petø truørø larrøbichib inrrai, trurrigu tru wambe maya nuguen tabig kui mørøb utig kørrai, tru ñimui utusrø puben, utab lataitøweingue. ²Katø trømbøig marøptø yandø mindiilø, larrø gaig móguelai tasku nam kegørrab melamig kømønrrai tøga miarrunrrigay. Kaguende isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwane mayeeløbabe tøgagømøn. ³Inchendø Señorbe chu uraskucha tarømisrmíig kua, nøbe ñimun kørrømø, mur bønrrønrrai purugub, Satanás, tru larrø gaigwei tasku kegørrømønrrai ashib tøga basrønrrun. ⁴Nambe Señortøgabe treeg kuitamab isua bønrrer, martrai nam karua pønsraigwan ñim møi ya marøb melaigwan lata, katø maramigwan ñimbe marøbig martrab gúi. ⁵Tiuswei undag købigwanba, maig kuingucha yaandø, yaandø melamig Cristo tøgagúigwanba, Señorbe ñimui manrrømeran trunun nebua tøgagønrrai martraimab isur.

Maramigwane martrai waminchib

⁶Namui nunelø, maramigwan treeg marøb melønrrigay chib, Señor Jesucristoi munchiyu, marmø gómos, treeg martrai ñimun karumønrrun, tru Cristogurri ñimui nunelø móikkøben ke chigucha chi marmø, ka uñchabgøba inchib, nam ñimun maig kusrenanig køben treegwan møra marmíibabe linchimøtay cha. ⁷Pøs ñimbe yandø ashibelø gøn, nam mandø waraig købigwan ñimgucha treetøwei waramig kørrai. Nambe ñimui utu warappe, chi marmø ka warønrrabgøba inchimøwei, ⁸kabe namma móigweiwan gøben mappe, chi marmø ka purrøwatø mamøwei indig køn. Masken treeg kømøtø, namma maramigwane isua møra, muraara muraara yem gwaløm marøbelø guer, ñimun

møilan góben kagatø ka tranrraindø munig burrømønrrappe.
 9 Nambe mu mandamgaig maramig chigar guagurri ñimun
 ‘purugurra’ chinrrab gaima pønrrømøtø, ñimguen namun asha
 kusrenrrai isua, øyeeg muraara marig købig køn. 10 Nambe
 ñimba amøñib urassrøweinguen øyeeg kørnrain cha iigwan
 karua pasrig købig køn: møikkøben maramigwan chi marøg
 kømui inchibiibe, trube, mabgucha mamumig køn cha. 11 Nambe
 wammøra guer, møiløgøben ñimui utuelø ke chigucha chi marmø
 ka amøñinrrabgøba inchibelø kuin gúi, nømuimburaø gømubendø,
 mendailaisrø ke ka neesha mørøb. 12 Treeg inchib misaamerane
 nambe Señor Jesucristoi munchiyu marmø gømø, martrai karua
 basrer, maig maramigwan treeg marøb melønrrain cha, nambe
 nømun waminder: warappe, nømuwan marøb wasrøndaa marøb
 guy cha; mappe, nømuwan manrrab.

13 Inchen ñim, namui nuneløbe, chigøben tabig maramigwane
 muraarab melønrrab gømø, maray. 14 Møikkøben tru i kilgayu
 maig martrain cha trendaigwan mørmiigwane ñimbe trunune
 trendø treeg kui yandø asha tøgaguy. Incha truibabe linchibgucha
 linchimumig køn, treenchene kwartrai. 15 Inchendø kaig kørnhab
 ashiftø ashig kømui inchib treeg inchib tøgagømøtø, nuneg kui
 ashabe, ‘ashiftø megau cha; øyeebe marmumig køn’ chib, eshkab
 wamindamig køn.

Tabig wamindiilø srabeig

16 Señor tru chi isumgaig tab góbigwan tranøbig, nøtøwei
 manatøgucha maig kuindøgucha ñimun tru chi isumgaig tab
 góbigwan tranrrun. Señorbe ñim mayeeløba pasrønrrun.

17 Na Pablo nai taska iigwan pørar, ñimun ‘ka amøñigueh’ chib.
 Kilgamera móitøgucha na børiiløbe na børig kørnhab asamdeelø
 gønrrai, øyamay pørøbig kur. 18 Namui Señor Jesucristoi ka yandø
 tab indiibe ñim mayeeløba kørnraimab isur.

1 Timoteo

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 ¹Na Pablo Jesucristo nøashib karua ørig, Tius namui Kaigyugurri Wesrabiiba, Cristo Jesús, tru nam nundø isua munig melaig truiba karua basrig, ²nui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgaig, tru cierton nai nusrkai lataig ñi Timoteowan i kilgawan pørar. Tius Møskaimba, Cristo Jesús namui Señorba nui ka yandø tab indigwan góben, lastima asigwan góben, chi isumgaig tab góbigwan góben ørtraimab isua inchar.

Ashiptø gønrrai wamindig

³Na Macedonia birausrømay inrrab pasramisra, ‘tiusmanda ñune Efeso kørrømisrtra’ cha eshkaig købig kuig køn, tru møiløgøsrøn sölwan gómosø, ke peemaytø gusrenaniiløtøga kusrenanøbelan treegwan kusrenanmønrrai merab ashib pasrønrraimba, ⁴katø chi treeg kømubendø nømdø isua wamindiilanba, katø nømbe ‘i misaamerainukkurri amrrubelø guer’ chib, tru munchimera kan managuen patsønrrabgaig arrubigwanba, tru góindø mørøb pønrrømønrrai ashib pasrønrraimba. Treeløbe ka kwayab waramigweindø góen, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tru Tiusweimburabelan marøbig marøb ambamigwan purugunrrab gómosøtø.

⁵Inchen na iigwan martrai karua basriibe iig køn: tru manrrau chishchigugurrimba, isub kebachib pasrabigu chi kalø góen chibig chigaig, tabigugurrimba, katø isubigwan Jesucristoinuutø ka inchib gómosø, cierton basra tøgagúigugurrimba undag købig arrubiitøga undaaramig. ⁶Inchawei møiløgøben truiløma øyeeg kømigwan

yandø pella tarømisra, nømuimburab ke ka chine wamincha mørøb gúiløyutø chab tarømisrin gøn. ⁷Tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwane ke nøm gusrenanøbelø gøg kui inchibelø gøn, nøm wamindigwane nømdøweinguen ni chigúinguen mørmøwei, katø ‘iibe treeg kømønrrab gømø, treeg køn’ chib wamindiilan chigucha chigúinguen mørmøwei inchendø.

⁸Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tabigwein gúi ashibwei inchibelø guer, tru chiyuwei maramigwan treegweyasig merrarrawa marene. ⁹Inchawei tru maig maramigwan pøra warøppe, tru tabig sølwan marøbelain gømøtø børa warig kui nambe ashibelø guer. Treeg kømøtø, tru larrø gailaimba, mørmeelaimba, chigucha Tiuska misaameraimba, kaig marøbelaimba, kaig maramigwane chi kørikkengaig marøb misaameraimba, Tiusweimburabelane ke ka kaigwan lataig inchibelaimba, usri møskalan kweechibelaimba, ka kweecha betaptø amøñibelaimba, ¹⁰møguelø ishumburba nømui asrtøga trømbøig marøbelaimba, katø møgueløbe møgueløasiyaitø trømbøig marøbelaimba, misagwan karuindiig melønrrai nila yanøbelaimba, isa waminchipteelaimba: ‘nabe si, isatø waminchimir’ chibendø, isapteelaimba, tru tabig sølwan gusrenanigwan chigurrimbungø kaitøga itøra bønsrøbelaimba gøn, ¹¹Tius mayanguen tabigwei tru tørbilabig tabig srø wam maig køben treetøwei kusrenanigwan. Truigwane na waminchib tøga basrønrrai Tius nan tranig køn.

Tiuswan ‘maya nuguen ungwa’ chib

¹²Cristo Jesús namui Señorwan na ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab, muraaramø marøb megamig kørnrrai tranøbigwan, kaguende tru nui marameløyu chi isumgaig marøb meganrraptiig kui asha nan pasrigwan. ¹³Nabe merrabsrømbe nun purø rrømbøig wamaptiig, katø Tiuswei ureemeran kaig maramigwangøba lab, larrø namiguig maig købash inchiptiig købig kuingucha, nane lastima asig køn, kaguende nabe chigúinguен ashmøig køremøig kua, øyeeg marig kuikkurri. ¹⁴Inchendø namui Señorwei tru ka yandø tab indiibe naim bala purab nuikken arrig køn, tru isubigwan nuinuutø pasra tøgagømiba, undag købiiba kanbalatø Cristo Jesúsweinug pasrabig.

¹⁵Inchawei i trendaibe chi isumgaig isig kømøtø gøn, mayeeløba chi kashmø, ka utamig: Cristo Jesúsbe piraumay arruppe, kaig

marøbelan kaigyugurri wesranrrab arrig køben, tru truilai utu purab gaibe na gur.¹⁶ Incha Tiusbe treeg köptøwei nane lastima asig kön, tru kaig marøbelai utu na mas larrø gaigwan Jesucristobe chugatikkucha nø nan tammay ka awentab wabig kuin güi kenamartrab, tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrab, tru wendøsrø nun kørenrrabelø nan øyeeg marigwan asha gønrrai.¹⁷ Inchawei managurri managatig mayeelaim bala nø ashib wabigwan, managatig øsig wabigwan, kaptøgabe asiimíigwan, Tius nø kandø wabigwan managatig nun purø tab indig kønrraimba, maya nuguen tabig kønrraimba inchar. Treeg kønrrun.

¹⁸ Timoteo, nai nusrkai lataig, ‘i maramigwan martrunrrig’ cha na ñun karua basrar. Tru ñi maig kønrrabig kuigwan merrabsrøwei ñuimburab Tius maig karuben eshkailan, truilan isua basramisra, Señorweimburabelan elatchab gómos, may gwayanrrig,¹⁹ isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigwanba, isub kebachib pasrabigu ‘chi kalø góñ’ chibig chigaig kømigwanbabe tindøgague. Pøs møiløma nømui isub kebachib pasrabigu ‘kalø góñ’ chib kebatí mørrendøgucha mørmówa, tru nømui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigwane kan nubi itøgasrai lataig kørðømisra, yandø trubisan.²⁰ Truilai utube, Himeneoba, Alejandroba treeg melan. Inchawei nabe truilane Satanás nø asha martrai nui tasku pønsrar, Tiuswan purø rrømbøig wamumum gusrenrrai.

Tiusba mandø wamindamig

2 ¹Inchawei iilanmerrig marø góñrrai eshkawa pasramønrrun: ‘øyeeg, øyeeg palai meler’ chib Tiuswan miab, katø Tiusba waminchib, katøganelayasig Tiuswan ‘purugurra’ cha miab, katø mu móguelayasiitøgucha Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ tamig kön,² reymerain góben, katø nørreelø misagwan ashib karub purrabelain góben. Masken chi isumø tab waramdiig, ambumay imay chigucha chi kuin gómos, Tiusweimburabelan tabig marøb, chiyutøgucha mu chi tamgaig waramig góñrrai.³ Kaguende øyeebe tabig kön, Tius namui Kaigyugurri Wesrabiibe tab güinguen asig.⁴ Kaguende nøbe maya misaamera kaigyugurri wesrailø góñrrai indan, tru nui newan ciertonigwan nebua ashchai.⁵ Kaguende Tiusbe kandø nøtø góben, katø Tiusba misaameraimba tøbøtag pasramisra purø waminchibikkucha kandø góñ, Jesucristo móø.⁶ Truibe nøashib maya misagwan kaigyugurri wesranrrab nø

kwaitøga pagaraig kön. Incha iigwane yandø ke treeg maramig buben, eshkab wamindig købig kön. ⁷Inchawei øyeegweyasig nabe Señorwei wamwan waminchib kusrenanrrai wesrawa pasrig, katø Jesucristo nøashib karua ørig kur, judíos kømø misaameran tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwanba, newan ciertonigwanba kusrenanrrai. Iigwan nabe isa waminchimur.

⁸Inchawei chutøgucha mögueløbe Tiusba waminchippe, chi kaig marig chigaig tasigwan chishig kusrub pønrramig kön, truba namig kuim balatø gømøwei, muba aleguiyawa gømøweingue. ⁹Katø ishumburmeragucha asru keppe, chull ashchai purab tabig kemumig kön, maig kemigwan treetøgue. Pusrugwangucha tamarøppe, ke purø tabig tamarmøwei indamig kön, orotøga, kabe tab sruuzheeløtøga. Katø keiløgucha ke purab nørrøweyelø guemøwei indamig kön. ¹⁰Treeg kømøtø, chigøben tabig mariiløyu tabig kørnrrab indamig kön, ishumburmera Tiusweyasig tabiitø martrab pønrramisrøbelø maig kømig køben treekke. ¹¹Ishuumisaabe kusreb wappe, niløtø wamig kön, trurrigu maig købendiig inchimø nømun mørøb. ¹²Kaguende nabe kan ishuumisaabe kusrenammønrrai inchar, katø møwan ke nø garunrrain gømøweingue. Treeg kømøtø, niløtø wamig kön. ¹³Kaguende Tiusbe srørsø marøppe, Adánwanmerrig marig kön, trugurrimbe Evan. ¹⁴Inchagucha isa waminchen truyu kebeñippe, Adán gømøtø, Eva guebenig kön. Incha yandø kaig srua irramaikkurrimbe, yandø kaigyu kebenig kön. ¹⁵Inchendøgucha ishuube ureg tøgagua, kaigyugurri wesraig kørnrrun, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagøbig tøgagøb, undag købigwan tøgagøb, Tiusweyasiitø tarømarig, trurrigu maig kømigwan tøga uñabe.

Tiuswei ureemeran mandø pera basramigwan wamindig

3 ¹Inchawei i trendaibe chi isumgaig isig kømøtø gøn. Møikkøben Tiusweimburabelan ashib pera pasrønrrab isubiibe, tabigwan marøb meganrrab isun. ²Trube treeg købene, tru Tiusweimburabelan ashib pera pasrabiiibe, mugøben ‘ñibe øyeeg kön’ dainanrrabgaig kømig kön. Kan sraindø tøgaig, chigøbendø incha ashmøtø, maig pasramigwan basrabig, maig unamigwan tab isua møra uñibig, katøganelø ‘øyeeg kön’ cha, chi tainanrrabgaig, katø mugøben nui yau pubelane, yaambumay wamønrrab muniitø wabig. Katø kusrenanrrab gaimabig kømø, kusrennøbig, ³vino menrra mucha mutsiiraptiig kømøwei, kwayam lamic larrø chullig kømøwei, treeg kømøtø,

purø tab inchibig, kwayamigwan gómos, tab gómgwangøba labig, anwan larrø chullig kómoswei, treeg kómosig kón. ⁴Katø nui yaambu mandø maramigwan asam gusrebig, nui ureemeragucha nø maig taigwan mórobølo tøgaig kómosig kón, maig kóbash inchimeeløgue. ⁵Kaguende nui yaambuguen mandø maramigwan asam gusremiibe, ¿Tiuswei iglesiayuelane kan mandø asha marøb pasraiasamø? ⁶Tru Tiusweimburabelan asha marøb pasrabiibe, Tiusweiwan ke moi srø nebua ashib megabigwan pasramig kómos, ke purab nuig kurmab inchib guebya, inchippa tru nugwaimandzigwan móra basrønrrai pasrinuutøwei kebeñib megamónrrai. ⁷Katø nøbe Tiuswan ashmø misaamera mendailø chi tamgaig chiyutøgucha sølwan uñibig kómosig kón, nøguen treeg kómubendø, ka isatø inchib pasran dainab pasrømøwei, katø nugwaimandzig chiyugøben kebeñchai pasrigu, truyu kebeñib megamøwei inchai.

Iglesiayu purugub pønrrønrrai pønsrailan maig kómosigwan wamindig

⁸Katø diáconosmera, tru iglesiayu purugunrrai wesrawa pønsrailø chigucha, mugøben chine cha asinamø móguelø gómosig kón, chigøben martrab chippe, ka wamindiitø gómos, martrab waminchibelø, katø vinon menrra mucha mutsiirapteelø górrab gómosweingue, maramgaigwan mara, ke chincha góben an nørrø gatøramigwangøba lamøwei inchibelø. ⁹Tru isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigwei sørig pasrabigwane tin døga bønrramig kón, nømuí isub kebachib pasrabigu chi kalø góen chibig chigaig, chishchig tøgague. ¹⁰Tru iglesiayu purugub pønrrønrrabelane maig kótashchab ashibmerrig asiilø gómosig kón. Inchen yandø ‘chi kón’ damgailø gúikkurrimbe, iglesiayu purugunrrab diáconosmera pønrramisrtrun. ¹¹Katø ishumburmera chigucha, mugøben chine cha asinameelø gómosig kón, ambumay imay wam gusrab, wam niga lliramøwei, ka chigøbendø incha ashmøtø, maig pønrramigwan bønrrabelø, katø chiyutøgucha chi isumgaig pønrrabelø, treelø gómosig kón. ¹²Iglesiayu tru diáconosmerabe kan straindø tøgar gómosig kón, katø nømuí ureemeran tab asam gusreb, nømuí yaambu chitø maramigwan asam gusreb inchibelø. ¹³Kaguende tru diáconosmera nømuí maramigwan tabig marøb pønrrabeløbe truba tab pera marøbelø gúi asiilø góen, katø tru nømuí isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra tøgagúigwane masken chigucha chi kórig isumø eshkab pønrrønrrun.

Purø nuig tabigwan mu nebua asiimíig pasrabig

¹⁴Na iigwan ñun pørar, petø ñun ashchab attrab isua. ¹⁵Inchippa nan petø arrum nebumub chi inchene, trube, Tiuswei yaelai utu ñi mandø megamigwan tab isua basramig kónrrai inchar. Truibe Øsig wab Tiuswei iglesia, tru newan ciertonigweyasiibe pilar lataig, merrarrab pasrabig, truig kón. ¹⁶Inchawei mu ‘treeg kómøn’ chib pónrramga, nam Tiusweimburabelan marøb pónrraig mu nebua asiimíig pasrabiibe, purø nuig kón:

Cristobe kan móg lataig asrbaig kenamisrøb,
 Espíritu nune chigucha kalø marmíig,
 tabig kui kenamarig kób,
 katø nøbe ángelesmera asig kób,
 judíos kómø misaamera wammøra gónrrai wamindig kób,
 yu pirau misaamera nune korewa pónrramisrig kób,
 katø nune srømbalasrø tørguegwalmabiisrø utig kób gón.

Tiusweimburabigwan elacha kaigwan marøb gurrabelan wamindig

4 ¹Pøs Espíritu Santobe tørgandø kelarrab eshkan, srabe gwalømmerawane móiløgøben nòmui isubigwan Jesucristoinuutø pasra meløwa truyutø melømøtø, chab tarømisra, kwaimandziimera kegorrøsrkøbelan tru gúindø mørøb, katø kusrenaniilø kwaimandziimeraimburabigugurri arrubigwan mørøb guebamrrun cha. ²Treeg kusrenaniiløbe tru purø rrømbøig isa waminchibelø ka palatø tab inchib misaamerainukkurri arrubig kón, kørig tøgagónrrai tru nòmui isub kebachib pasrabiibe yandø nasrkwailø tøgar, kan tsandzøn bachibiitøga parri latailø. ³Tru misaamerabe kasharamønrrai meramba, katø mó mamimerane mamønrrai meramba inchun, tru newan ciertonigwan nebua asha korebelø, ‘truba ungwa’ chib manrrai Tius mara pønsrailan. ⁴Kaguende chiwandøgucha, Tius nø mara pønsraibe kaig kómø, tabig kón. Inchawei Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chib utigwane nambe chiwangucha kashmumig kón. ⁵Kaguende Tiuswei wamgurrimba, Tiusba wamindikkurrimba tabig chishig kónrrai marig kón.

Jesucristo karua basrigwan purø tab marøb megabig

⁶Inchawei namui nunelan iilan kusrenanøb, katø tru isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra tøgagøm wamdøgaba, purø tabig

kusrenanigu treegwan marøb arriitøgaba chishkandø pasramig kørnraí marig basrøwabe, ñibe Cristo Jesúswei truba tab marøb megabig kørnrrabguen.

⁷ Chi treeg kómubendø, nömdø isua chugúinguen mörmbendø wamindiilanba, ishumburmera kóllizheelø kagatø ka wamincha mörilinanba, mörøb pasrømumig kón.

Ñibe masken Tiuswei tabigutø marøbig marøb meganrrab isu. ⁸ Asr chishtø gørnraí eshegøb luliima, maitøguen purugúibe, tru mas Tiusweimburabelan maikken elachimø marøb megaig truibeguende, chiyutøgucha lutøgurri tab gørnraí purugubig kón. Kaguende yu möi øsig waraigu lata, katø wendø attrabigu lata, tabigwan trannrrab misrig tøgaig kón. ⁹ I trendaibe chi isumgaig isig kómøtø gøn, mayeelø treeg kuitamab isua chi kashmø utamig. ¹⁰ Incha øyeekkurriwei nambe i maramigwane igatø! martrab isua marøb, maig kuingucha kullaarab elachimø marøb melabelø guer, kaguende nambe Øsig wab Tiuswan muniirab melabelø gúikkurri, tru mayeelan kaigyugurri Wesrabigwan, nun korebelaneguende wesrabwei inchibigwan.

¹¹ Ilane ñibe maringarub kusrenanrrig. ¹² Ni unøtiig kuikkurri mugucha kaasiinab pasrønrrab gømøtø, masken ñibe Jesucriston korebelayasiibe ñi chi wamindiiløyu lata, maig køben gømø, tab isua unigu lata, undag købigwan tøgagúigu lata, ñui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigu lata, kaig marmø chishig unigu lata, nømguen ñun asha kusrenraí megamig kón. ¹³ Na arrumnegatiibe mayeelai merrab, Tiuswei wamwan pørigwan leb, ‘maig melamigwan treeg marøb melay’ chib, kusrenanøb indamig kón. ¹⁴ Nun Tius keta traniitøga chigøben marøbig kuigwane pesannab elachib pasrønrrab gømø, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø nøm mayeelø misra nømui tasiimeran ñuim bala estsara, ñi chigøben marøbig kørnrrun cha Tius maig karuben ñun eshkaig købigwan.

¹⁵ Iländø ñiguen tab isub kebya, truigwandø martrab pasramisr, Tiusweiwan ñi gatøguchinguen nebua ashib megaigwan mayeelø nebua ashchai. ¹⁶ Pøs maig kørnigwan ñiasiitø ñuimburaptøwei tab ashiptø megau, katø tru ñi kusrennøb megaigwan chigucha. Truigwane elachib pasrønrrab gømø, kerriguba marøbig marøb megau. Ñi treeg marøb megawabe, ñiasiitøwei kaigyugurri webib, katø tru gatøganelø ñun mørøbelan chigucha kaigyugurri wesrab inchabguen.

Tiuswei ureemeraba mandø gømigwan waminchib

5 ¹Kølli misagwane tsakkandø namig wamømøtø, masken tammaytø, wamindamig køn, maig melamigwan treeg marøb megamig køn chib, kan mørskawan lataitøweingue. Inchen ureeteelane ñui trag nunelø góii lataig indamig køn. ²Inchen ishumbur köllizheelane ñui usrin góii lataig inchippe, srusralmerane ñui trag nuchalø góii lataig indamig køn, chigøben kaig isua gømøtø, tabig chishigwan isuague.

³Inchen piudamera kerriguwan nømdø gørrømisrar kerrigu mugucha ashchaptiig chigarwane tabig purugunrrig. ⁴Inchen kan piuda nusrkalø góii, kabe awelumera góii tøgaig købene, trube, tru ureemerabe Tiusweimburabigu maig maramig køben treeg marøb, trube, tru nusrkaløbe nømui yaelai chi palabigwane nømwei ashib purrønrrabelø góen, nømunma maig tabig mariig købig køben, kølleelan treetøwei marøb. Kaguende øyeebe Tiuswei merrab truba tab góii asig køn. ⁵Inchen piuda tru kerriguwan nøtøzhig, yandø nøtø gørrømisraibe, Tiustøwei purugunrraitamab isua basramisra, yem gwaløm Tiusba waminchib, purugurrunrig chib miab megabig megan. ⁶Trune piuda tru nøtø gørrømisrøbig nun maig marøg købendø marøb pasrabiibe, øsig uningucha nøbe kwaig lataig køn. ⁷Øyeeg maramelangucha marmø gømø, martrain garunrrig, mugøben ‘kailø góen’ dainab pønrramig chigargønrrai. ⁸Pøs møikkøben nui nømmisagwan lata, katø nui naachaguelandøweinguen isua ashmíibe nui isubigwan Jesucristoinuuutø pasra tøgagúigwan wendøbasraig, katøganelø Tiuswan køremelø lataguen gømø, purab gaikken góen.

⁹Tru munchimeran pøra tøgagúigu kan piudai munchiwan keerøppe, sesenta añoskurrimbuniigwandø pøra queeramig køn, trurrigu nui keebatø megabig købigwan. ¹⁰Truibe chigøben tabig mariiløyu mu góii asig kømig køn: nui uregwan nørrøranøbig, katø mugøben nui yau pubelan, yaambumay tab wamab wabig, katø Tiuswei misaamera yau puben, srøbmeran kwallibig, katø chine kaig nebuilø melabelan purugub megabig, katø chine tabigwane marøb megabig treekke.

¹¹Inchendø tru piudameran ureeteelø nømdø gørrømisrøbelane, tru munchimeran pøra tøgagúigu nømungucha tøga guerbasamig kømøn. Kaguende nømui asru kaig marøg købig arrubiitø,

Cristoinukkurri tarømarene, katø kasharag kui inchib mendabelø gøn. ¹²Inchabe tru Criston srøtø nebua asha tru nøba pønrrønrrab misrig købigwan treeg martrab gaima, kaigyu pønsrailø gønrrab pønrramisrøbelø gøn. ¹³Inchagucha ke yamørig, yamørig llirab pønrraptø, yandø pøiløguen misrøbelø gøn. Trurrigu pøiløtø misrmøtø, katø ambumay imay wamniga lliramba, katø chiyugøben guegalamørøb, chi wamindamgailan wamincha møramba inchibelø gøn. ¹⁴Inchawei treekkurri piudamera ureeteelø nømdø gørrømisrarbe nabe ka kasharanrrai inchar. Ureemera tøgagøb, katø nømui yaambu mandø burramigwan asam gusreb inchai, Satanás, tru ashig kømui inchibig, chinetø tainab pønrramig chigagønrrab. ¹⁵Inchawei piudamera møiløma, pella chab tarømisra, Satanáswei maywan wendautø chab ambubguen indin gøn. ¹⁶Kan ishug Jesucriston kørebøg nui yau piudamera tøgaguabe, purugub nø asamig køn, iglesia ke tranrraindø muniirab gømig kømønrrai. Øyamaybe tru piudamera kerriguwan mugucha ashchaptiig chigarwan, maig palabigwan ashib tøgagømig chi palømønrrun.

¹⁷Iglesiayu maig køben gømønrrai truba tab ashib, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelane nøm mandø tabig indig kønrrabelø gøben treegwandø tab inchimøtø, maya nuguen tab inchib tøgagømig køn. Tru Tiuswei wamwan waminchib eshkamiguba, kusrennamiguba, truigwandø truba martrab isua merrarawa pønrramisrøbelan. ¹⁸Kaguende Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn: “Kan wey, tirigun kwattrai itøbunab megabigwane, mabashig kømub pusalgutsamig kømøn” cha. Incha gatø trenchibig køn: “Chi maramigwan marøb megabiibe tru nø marøb megaimburø pagar utamigwein gøn” cha.

¹⁹Tiusweimburabigwan pera marøb pasrabigwane kaig køn dainab kemesrøb srua gønrrai inchimumig køn, tru treeg marigwan kan pailø gúi, pønelø gúi nømashib ashibelø treeg køn chib eshkanrrabelø gaabene.

²⁰Inchendø kaig maramigwan elachimø marøbig marøbelane ‘øyeeg marmumig køn’ cha, mayeelai merrab mur alegamig køn, katøganeløgucha treegwei marmønrrab køriimatønrrai.

²¹Tiuswei merrappa, Jesucristoi merrappa, katø ángelesmeran Tius lawa wesrailai merrappa, iiig øyeeg maramelan marmø

gømø, ñi martrai karua basrar, kabe møigwane purømisrøb trugatøtø inchab gømøwei, møigwandøgucha lata asha maramig køn. ²²Chigøben marøb pasrønrrai wesrawa basrtrab, ke moi moi tab ashmubendøbe, møigweim bala góben, ñui tasiimeran estsarmøta, nømui kaig mariilan ñigucha tøgatø marøb pasraig webimønrraimbe. Chigucha kaig martrab gómø, tabig chishig basrønrrig.

²³Møingurrimbunøbe, tsøøbitø, tsøøbitø muchimøtø, katø lamøzhig vinogucha mutchig. Kaguende ñibe patsø tre tab gómuinab, kwanrrømeragucha chi gwanrrø góben katø gatø webarrinabig køn.

²⁴Kaig mariilø kan utu móguelaimbe maig køtashchab asamig pumøwatø tørgandø kenamisrøbguen indan. Inchen kaig mariilø katøganelaiwane tsøndatøsrø treeg kuin góui nebua asiilø góen. ²⁵Katø treetøwei chigøben tabig mariiløgucha tru urastø tørgandø asamdiig kenamisran. Inchen tabig mariilø gatø moi moi kenamisrmø pønrrabikkucha, asiimíig treetø górrømisrmøtø, kenamisrøbig køn.

6 ¹Nim móitøgucha ka karua srua góindiig melabeløbe ñimun karub pera góbelane ka palabinø inchib maig købash inchimø, tab indamig køn. Tiuswei munchiwanba, katø tru tabig kusrenaniilanba purø rrømbøig wamindig kømønrrai. ²Inchen nim móiløgøben, ñimun karub pera góbelø Jesucriston kørebeløtøwein døgarbe, Cristogurri nunelø gønmaptø, maig køben palabinøtø indamig kømøn. Masken treeg kømøtø, purø tabguen mara rranøb melamig køn, kaguende nømui maramelan nim mara traninabeløbe Jesucriston kørebelø undaaraig nunelø góimba. Ligwane kusrenanøb, øyeeg marøb gómgø køn chib waminchig.

Chigurrimbunø palømíig purø tabig ciertonig

³Namui Señor Jesucristoi chigucha chi kalø gusrenaniimíig tabiiba, katø Tiusweimburabelan nam marø gómgø kusrenaniiba truig maig køben treetøwein gómtø, móikkøben ka peemaytø chi tabig kømíig kusrenanøbiibe, ⁴nøasiitø purø gusrebig kurmab indan, chigucha chi kusremíig købendø. Incha maig kø chib payib aleguiyamig, chigøben wamindiilan kwayam lab wamindamibe, kan kwanrrø lataig nigaig køn. Incha øyeekkurrindøwei truyugurri arruppe, katøgan chigøben tøgagøben pusrkwai asamig arrumba,

kwayam lamig arrumba, katøganun trømbøig marøb tsalø wamamig arrumba, chigøben guemesra trømbøig isub amønamig arrumba, 5katø tru kaig maramig isubiitø nømui turmera mindiilø tøga misaameraba ke chi gømubendø ka kwayab gømig arrumba indan. Truiløbe tru newan ciertonigwane kerraig chiga misaamera, Tiusweimburabelan marøb tøgagúigwane nømbe trutøga an marøb pønrramigweyasig tøgar gøn.

6Inchen nam maig tøgagúizhiitøgatø kasraatø melabelaimbe tru Tiusweimburabelan marøb tøgagúiyugurri, chigurrimbunø tøgagømig arrubwei inchibig køn. 7Kaguende nambe yu piraumayma, chigucha chigar yandiig amrruig køppe, katø treetøwei chigucha chigar ambamig kønrrun. 8Inchawei nam mamig tøgagøb, asru kemig tøgagøb indinukkirimbe, trutøgabe kasraatø amønamig køn. 9Kaguende pua misrøg kui inchibeløbe, chine tabig lataig kenamisrøb arruben, treegwan chull asha kegorran. Incha chine chine nebunrrab isuptø maramgaigwan mariiløyuba, katø ka trømbøig mincha pønrramig kønrrai mariiløyuba kegorra pønrramisren, truiløbe møguelane yandø chindamikkuchagaig misra pønrrønrrai kegorrøsrkøb, managatig kaigu kegorra pønrramig kønrrai mara bønsran. 10Kaguende chigurrimbunø kaig maramig arrubiibe, anwan igatø! ke kan chinchimmørø inchib chull indiiløyugurri arrubig køn. Inchawei móiløgøbenma an døgagug købiitø yandø pella, nømui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigugurri tarømisra, nømasiitøwei chine chine purø isumdiig puig melønrrab tøga bønrramisran.

Kørrømisrmø ibig inrrai wamindig

11Trune ñi Tiusweyasiitø pasrab móøbe treeg indameløyugurrimbe tarømisramig køn. Sølgandø tabig kømigwanba, Tiusweimburabeløyu tabig kømigwanba, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwanba, undag købig tøgagømigwanba elachimø marøbig marøb megamigwanba, katø maig købendø inchimø, purø tammay megamigwanba, iilan martrig. 12Ñui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane ñi tøga basrønrrab isua gwayab, tru managatig øsig kømig tøgagúigwane pachamørtrab gømø tab tøga basrau, Tius trunun tøgagønrrai wamøben, tru ñi truba yamelai merrab, purø tabig pasrønrrab waminchib pasraig købigwan. 13Katø chigurrimbunø

pónrrabigwan øsig kónrrai tranø Tiuswei merrappa, katø Poncio Pilatoi merrab, purø tabig nø maig kuigwan ‘nabe treeg kur’ chib, waminchib eshkab pasrabig Cristo Jesúswai merrappa, nabe ñune karua basrar: ¹⁴tru martrai ñun karua basrigwane kaig mariitøga chillig indig chigaig, katø chigøben ‘kailø gøn’ dainab pasramig chigaig, treeg tøgagønrrai namui Señor Jesucristo kenamisramnegatig. ¹⁵Yandø tru treeg maram gwalømmera puben, trunun nø kenamartrab gúnrrun, tru nø mayanguen tab indig, tru nøtø Mayeelaim Bala Pasrabig trurrigu maya reymeraim bala nø Rey, katø maya misagwan ashib karub pónrrabelaim bala Nø Garub Ashib Pasrabig. ¹⁶Managuen kwanrrabig kómiig, muguen kemalamgaigu tørguegwalmabigu wabig, nune mu møkkucha asiimíig, katø mugucha nune ashchab gaimaig, Tius nøtø gøn. Treegwan purø tab indiiba, managatig mayeelaim bala karub wamibabe nuyasig kónrrai inchar. Treeg kónrrun.

¹⁷Møin gwaløm yu pirau pua misaamerane puarmera guermaptø, purab nørreelø guermab inchib, tru chigurrimbunø tøgagúilø treetø gónrraitamab isumgailøyu ke truyutø isua bónrrømónrrain garunrrig. Masken treeg inchimøtø, nam kasraatø tab gúi warónrrai Tius tru chigucha palónrraingaig tøgagømburab tøgagønrrai namun tranøbigweinug isua bónrrønrrai inchig. ¹⁸Tabigwan marøbelø gónrrain garunrrig, truba puarmera misrøppe, nømui chigøben tabig mariiløyu puarmera misrtrai. Tøgagúigwane chigucha merø gúi inchimø, lata pirishib purugunrrab muniitø góbelø gónrrai. ¹⁹Øyamaybe tru wendøsrø attrabigweyasig, tabig pølbasra marøb esegab guebamrrun, øsig kómiig, tru managatig cierton øsig kómiigwan nebua tøgagømig kónrrai.

Timoteowan wamindiilø srabeig

²⁰iAu! Timoteo, ñun chi martrai trana basrigwane tabig isua møra tøgagu, Tiuswane chigucha gómiig marøb wamindiilanba, ke ka wamincha móriilanba, katø tru nømui nørrø nebua ashib kusreb taig chi cierton gómiigwanba, treelan mørøb pasrønrrab gómos meganrrig. ²¹Pøs móiløgøbenma trunun marøb guebamba, nømui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigugurrimbe yandø pella, chab tarømisran.

Tiuswei ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrun.

2 Timoteo

Timoteowan ‘ka uñguh’ cha, Pablo pørig

1 ¹Na Pablo, Tius nan trendø treeg kørnrain gúikkurri Jesúsweinug trannrrab misra kørromisrigwan eshkanrrai orig, ²nai undaaraig nusrkai lataig, ñi Timoteowan i kilgawan pørar. Tius Møskaweimba, namui Señor Cristo Jesúsweimba tru ka yandø tab indigwan góben, lastima asigwan góben, chi isumgaig tab góbigwan góben ñuim bala gónrrai isur.

Cristoimburabigwan kormø waminchib

³Chu uraskucha pesannab elachimøtø nabe truigwan, yem gwaløm ñune tøga tøga isua miab megappe, Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chibig kur, nai isub kebachib pasrabigu ‘chi kalø góñ’ cha kebachibig chigaig, na treeg marøb pasraig Tiuswan, tru merrabsrø nai kølli missaamera Tiusweyasig maig marøb melabelø góben treetøwei. ⁴Ñi kappin górrøgaigwan isubene, nane gatø malauque asinrrabna gótan, na purø tab góñ mørøb truba rruba kasrag pasramig kørnrai. ⁵Nabe katø gatø isuinabig kón, ñi ka isatø inchib góñø, ñui isubigwan Jesucristoinug cierton pasra tøgagúigwan. Truigwane ñui awela Loidaba, ñui usri Euniceba truilømerrig pølbasra tøgagúig købig kón. Incha møimbe ñuinukkucha truibe pasrømø góñø, pasraitamab isua basrar.

⁶Trekkurri na nai tasigwan ñuim bala estsaren, ñi chigóben marøbig kørnrai, Tius keta tranig tøgagúigwane pesannab elachib imønrrai, katøyug isunanrrab inchar. ⁷Kaguende Tiusbe namune køriiteelø gónrrain góñøtø, chishkandø marøbig

könrrain rranig kön, undag købigwan tøgar gönrraimba, asr mumay srua itanmaptø pönrrømeelø gönrraimba. ⁸Inchawei Señor Jesucristoimburabelan wamindamigwan kørig kui inchib pasrømøwei, namui Señorgurri kailan keeri yau na pasranmaptø kørig kui inchimøwei inchig. Masken treeg kørig kui inchimøtø, Tiuswei tabig srø wamgurri na maig kaig nebuig megaben, treetøwei meganrrab inchi, Tiuswei maramburab marøbig truig maig køben treeg. ⁹Kaguende namun kaigyugurri wesrawa, newan tabig chishig amøñinrrai wamabiibe nøwein gön, kabe nam chigøben mariiløgurrin gømøtø, nø trendø treeg martrab isuitøgaba, nui ka yandø tab indiitøgaba gön. Tru iig ka yandø tab indigwane Tiusbe Cristo Jesúskurri tranig købig kön, chigurrimbunø pönrrabikken kaabenbatøsrøwei. ¹⁰Inchen møimbe Cristo Jesús namui Kaigyugurri Wesrabig yandø kenamisren, tru ka yandø tab indig pasrabig købiibe kenamisran. Incha tru managatig kerriguwan kwamig könrrai marøb pasrabigwane nøbe kerrigu pinisha, tru Tiuswei tabig srø wamgurri tru øsig kømig managuen patsømønrrabigwan tøryu wesrawa pasran.

¹¹Inchen nabe truigwan eshkab waminchibig könrraimba, Jesucristo nøashib karua ørig könrraimba, kusrenanøbig könrraimba wesrawa pasrig kur. ¹²Incha øyeekkurri nabe øyeeg kaigu pureb megar. Treeg kuingucha øyeeg basrarmaptø chi kørig kuim basrømur. Kaguende nabe mun gørewa basrarmab isua basrar. Na tru srabe gwalømweyasig na nuinug esegawa tøgagúigwane chi puraimønrrai ashib tøga basramig, nøbe maramburab maramigwan tøgaig kui, nabe ashmø gømø, asha basrar.

¹³Tru chi kalø gømø tabig kusrenaniilø na wamindigwan ñi mørigwane, trunun merrarrawa treetøwei marøb yamig tøgagønrrig, isubigwan tru Cristoinug pasriguba, undag købigwan Cristo Jesúsweinug pasra tøgagúiguba. ¹⁴Tru purø tabigwan ñun marøb tøgagønrrai tranigwane, tru namuinug pasrabig Espíritu Santo purugúítøga tab asha tøga basrau.

¹⁵Pøs ñibe asha gúinrrun mayeelø Asia birausreeløma nan chab tarømisrigwan, truilai utube Figelo gøben, Hermógenes køben tarømisrig kön. ¹⁶Onesíforoi yuelan Tius lastima tøgagønrraimab isur. Kaguende Onesíforobe katø gatø nan chi isumø pishindø pasrønrrai purugubig kön, katø nan kailan keeri yau pasranmaptø

kørig kui inchimøweingue. ¹⁷ Masken treeg inchimøtø, Romasrøma pub latatø, nan wetørramnegatig lawa, wetørrabig køn. ¹⁸ Señor Onesíforon tru lastima asig kømigwan nebua tøgagønrrai trannrrai isua inchar, tru srabe gwaløm puben. Ñibe yandø tsabø ashibig køn Efesosrøma nøbe namun yeeg purugub megaig købigwan.

Jesucristoi kan tab suldau góraig

2 ¹Ñi nai nusrkai lataibe, tru ka yandø tab indig Cristo Jesúswineug pasrabigu mur isua basrau. ²Truba yamelai malau na waminchen, ñui kalutøga ñi mørig købigwane katøganelan chi isumgaig martraptø móguelan martrai karua bønsrø, nømgurringucha gatøganelan kusrenanrrapteelan.

³Chine isuig megamig pub arrubigu, ñibe namba treegu pureb meganrrab isu, Cristo Jesúswel kan purø tab suldau lataig. ⁴Kan suldauma chi maramelan marøb meganrrab, truyu kebyaikkurrimbe, katøgan nøørø peg marameløyube kebya megamøn, nun suldau gønrrai pasrøbigwan purø tab góí mørtrai martrab. ⁵Katø móig kanab luldashchab kan luløbig chigucha lulrrab pasramisra, luløbelø chitø maramig køben treegwan marmøwabe, tru lulimburø coronan utønrrab gaimanrrun. ⁶Katø kan kwallibig chigucha pøsra, bøsra gwallabe, ellmarig misrøbigwane nømerrig tulishinrrabigwein góen. ⁷Inchawei iig na ñun trendailane ñiguen chi chibig kuitashchab tab isu, pøs Señorbe chiwandøgucha ñi tab chigúi móramigwan tranrrun.

⁸ Jesucristo rey Davidwei misagugurri arrubiibe kwawa, kwailai utugurri gatøle kurrigwan ñibe pesannamø isuagu, tru Tiuswei tabig srø wamwan na maig eshkab kusrenanig, treegwan. ⁹Inchawei tru wamgurri chinetø kaig nebuinab, kailan keeri yau pasramig nebutan, kan larrø gaig lataikke. Inchendø Tiuswei wambe merrarraig kømøtø basran. ¹⁰Inchawei treekkurri chinetø kaig nebul arrubigwan treegwan kerrigu ka pureb megar, Tius nø lawa wesrailayasig tab gønrrai isua, tru kaigyugurri wesrailø góraig Cristo Jesúswineug pasrabigwanba, tru managuen patsønrrabgaig tørguegwalmabigwanba nømgucha nebua tøgagønrrai.

¹¹ Iig trendaibe chi isumgaig, isig kømøtø góen:
Nam nøba kwawabe,
katø nøba øsig purramig kønrrun.

¹² Maya kaig nebub arringucha, melabig melowabe,
katø nø ashib karub waisrøn chigucha nøba ashib karub
purramig könrrun.

Nam nun ‘ashmeelø guer’ chibene,
namungucha nøbe ‘ashmíig kur’ chinrrun.

¹³ Nambe nøba maig pønrramigwan treeg pønrrømuingucha,
nøbe namba maig pasrabibe chu uragucha treetø pasrabig
køn,
kaguende nøbe maig køppe, managucha treetø gua.

Sølwan marøbig kui asig könrrab inchi

¹⁴ Lilane pesannamønrrai isunanøppatø, isunanøppatø meganrrig,
‘øyeeg martrigay’ chib Tiuswei merrab karua basrøb, ke kan chi
wamindamgaigwan treetøgatø ke larrøbitsamburab larrøbichib,
ambugurri igerri aleguiyab gømønrrai. Treeg mariibe chi tabig
purugumøtø, tru wamindigwan mørøbelane ka trømbøig mindishatø
kørrømarøbig køn. ¹⁵ Nibe ñuimburappe Tiuswei merrab søl marøbig
kui asig basrønrrab, purø tab asha isuptø marøb meganrrig. Chi
maramigwan marøb pasrabig, chiyugucha køriimisra basrønrrabgaig
tru wam newan ciertonigwane, maig könrrabigwan sølgandø
gusrenanøb pasrabig treeg könrrab. ¹⁶ Tiuswane chigucha gømíig
marøb wamindiilanba, ke ka wamincha mørilanba, treegwan
marrab gømø isua basrønrrig. Kaguen treeg waminchibeløbe nømui
kaig mariiløyu mas kegorrab ambubelø gøn. ¹⁷ Inchen nømui treeg
wamindiiløbe kan pill-llab pisrø asrwan trerangarub larrøbichib
ib lataitøwei martrun. Treeg marøb pønrrabelai utube Himeneoba,
Filetoba gøn. ¹⁸ Pøs truiløma tru newan ciertonigugurri pella
tarømisra, tru kwailø øsiiranrrun daibe yandø chab øsiirabguen
indin gøn chib, trumay waminchib guebamba, møilanma tru
nømui isubigwan Jesucristoinug pasra tøga melaigwane yandø
mumaygucha gømuelø melønrrai mindisha kørrømarøb guebambin
gøn. ¹⁹ Inchendø treeg kuingucha, Tius purø may tamara pølbasra
pasriibe muguen könøgamgaig basran. Truyube øyeeg chibig pørig
tøgaig: “Señorbe møiløtø nuielø gúigwan ashibig køn” chibiiba; katø:
“Møitøgucha ‘Señorwei munchiyu uñibig kur’ chib waminchibiibe
kaig marigugurri tarømisramig køn” chibiiba.

²⁰ Kan nu yauma pasumera, køtsømera pønrrappe, orotøga
mariiløtø bønrrømøwei, andøga mariiløtø pønrrømøwei indan.

Treeg kómøtø, tsiiitøga mariilø góben, pirøtøga mariilø góben bónrran. Møiløbe purø tabig marøbyutø katørab srua góraig kóben, møiløbe ka chi marøbyu góben katørab srua gómelø gón. ²¹Inchawei móikkøben øyeeg kaig mariiløyugurri chish misrabe, purø tabig maramigweyasig kan pasun lataig tøgagóraig kónrrun, tabigweyasiitø tarømarig, chiyutøgucha Señorweimbe tabig martrabig, chigóben tabig maramigweyasiibe kaima basrønrrabgaikke.

²²Matsørelø chinetø kaig marøg kui indiiløyugurrimbe ñibe tarømisr. Incha tru sølgandø tabigwanba, isubigwan Cristoinuutø pasra tøgagóraigwanba, undag kóbigwanba, ambugurri igerri tab unamigwanba ñibe tøga uñ, tru nømui manrrømeran chishchiitøga Señorwan ‘purugurra’ chib wamab tabig waminchibeløba kanbalatø. ²³Ke chi wamindamgailan aleguiyam lailøyugurrimba, chugúinguén mórmubendø chinetø cha móriiløyugurrimba tarømisr. Kaguende treeg indiibe ka kwayab góraigweyasiitø marig korrømisrøbig kui ñibe ashibig kón. ²⁴Kaguende Señorweiwan marøb megabiibe kwayam laptiig kómøtø, masken mayeelan larrø tab inchibig, trurrigu may gusrenanøbig, chigóben pusrkwanrraptiig taingucha namig mórmíig kómig kón. ²⁵Katø mórg kómøb chinetø cha mórløbelane, moi moi tsag wamømøtø, tammaytø sölwan isunrrai purugumig kón. Nømui kaig mariilan isua móra, Tiusweimay lliramigwan inchippa Tius tranøbgunmab isua, tru newan ciertonigwan nøm tab chigúi mórrtrai. ²⁶Incha gatøle tab isua móra, tru nugwaimandzig chinetø mara pønsra nømun kegørrøsrka, nø maig martrain góben, treeg marøb melønrrai merrarrawa tøgagúigugurri wegørrønrrai.

Srabe gwalømmerawan misaamera mailø gønrrabelan waminchib

3 ¹Katø ñibe iigwangucha isua asha góraig kón, srabe gwalømmerawane tabguen waramga gwalømmera attrab gúi. ²Møguelø ka nømuimburaptø tabig kónrrai inchibelø, anwane ke chinchimmørø inchib chull inchibelø, purø nørreelø misrøb waminchibelø, purab nørreelø misrøb katøganelane keeshaguen ashmeelø, trømbøig tsalø wamamba inchibelø, nømui móskalan larrø mórmeeelø, chiwangucha ungwaguengar, Tius kaagúi lataig inchib misaamera gønrrun. ³Ka trendø treeg

undaguelø gómgwane chigucha chiga misaamera, namappe, chinchaguen tamaramgaig namabelø, wam gusrupeelø, trømbøig maramigwane ke treeg maratøweim buraambubelø, nømun gómgøbashtø trømbøig mara betab misaamera, chigurrimbunø tabigwane larrø tsaleelø, ⁴chi gómuwendø tabelan kailai tasku purøra pønsrøbelø, chi maramigwan tabguen isumubendø møi møi marøbelø, nørreelø guermab isubiitø ke chinsraatø inchibelø, chine tab gúimørøb maramigwangøba undaarabelø gónrørun, Tiuswan gómotø. ⁵Tiusweimburafigu truba tabig amøñib lataig inchendø, tru maramburab marøbig Tiusweiwane chigucha gómiig mara tøgar gøn. Øyeeg misaamerane tarømisr. ⁶Kaguende tru treeg marøb móguelai utuelø móiløgøben køn, ishumburmera chiyu góben mur isua bønrrømøwa, chigurrimbunø kaig marøg købig arrubig srua ambiilø, kaig mariitø netsailai yamerayu kebamba, tru ishumburmeran kegorrøsrka treetø rreetø melønrrai srua góbelø. ⁷Inchen tru ishumburmerabe chu uraskucha kusreb chib meløbendø, tru newan ciertonigwane managuen nebua ashchab gaiman. ⁸Tru Janesba, Jambresba Moiséswan chi marmønrrai sotøluløbelø latawei, tru mógueløbe tru newan ciertonigwane treetøwei sotøluløbelø gøn. Truiløbe nømui turyube trømbøig maramig isubiitø netsailø, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigugurri tarømisra misaamera gøn. ⁹Inchendø ke øyeetø, øyeetø gúimbe martrab gaimanrrun. Kaguende nøm chigúinguen mørmbøndørre marø gúigwane mayeelai malau tørgandø tørmariig kønrrun, tru pailø Janeswanba, Jambreswanba maig purayaig treetøweingue.

Timoteowan chi maramigwan Pablo karua basrig

¹⁰Inchendø ñibe ñuimburappe na maig kusrenaniilan tab ashibig køn, na mandø unigwan, na maig martrab isuigwan, nai isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwan, maya chindingucha tammay megaigwan, undag købig tøgagúigwan, chine pub arringucho tarømisrmø, megabig megaigwan. ¹¹Katø chine chine nan kaig marinab megaigwan chigucha, purø isuig megamig chinetø puigwan, Antioquíasrø Iconiosrø, Listrasrø nan yeeg trømbøig pui megaigwan. Øyeeg chine trømbøig puig isuig megaben, kerrigu øyeelø chine pub arrubigugurri Señorbe nan chi gómo ka purayamig kønrrai marig køn. ¹²Inchawei mutøgucha Cristo

Jesúsweimburabeløyu tabig amøñinrrab inchibeløbe, isa gømøtø, kaig indinab melamig kørnrun. ¹³Trune tru larrø gaig mögueløba, katø tabzhig wamincha kaigyu kegørrøsrkobeløbabe treetøguen gømø, purø gailøguen misrøb amrrun, nømguen may wamincha kegørrøsrkailøtøwein göbendø, may wamincha katøganelan kegørrøsrkøb.

¹⁴Trune ñibe tru ñi kusrewa tøgagúigu, truyutø megabig megau, tru ñi trunun treeg kuitamab korewa tøgagúigwan. Pøs ñibe isua gúinrrun ñun truigwan mumera gusrenanig købigwan. ¹⁵Inchagucha ñibe unøgurri Tiuswei tru newan tab wam pøriilan yandø ashibig køn, truiløbe ñune kusrebig kørnrai martrun, tru isubigwan Cristo Jesúswineug pasrikkurri kaigyugurri wesraig kømig kørnrai. ¹⁶Pøs Tiuswei wamwan pøriibe kerriguba Tius nui wamwan øyamay chinrrai isungaruben treeg pøriilø gøn, trurrigu kusrenanamibe purø tabig, kalø marigwan nebua ashchai wamindamig lata, kalø maren sølwan martrai watsamig lata, tru sølgandø maramig kørnrai kusrenanamig lata, ¹⁷Tiuswei møøbe chigurrimbunø tabig maramigweyasiibe chigucha palømíig newanig kørnraingue.

Ñun maig martrai karua basrigwane martrig

4 ¹Tiuswei merrappa, katø Cristo Jesú, katøle kenamisra arrua, tru nø ashib karub wamigwan nø tøga basramisra, tru øsiguelanba, kwaig warabelanba, maig kørnrabigwan nø asha martrabigwei merrappa, marmø gømø martrai ñun karua basrar: ²Tiuswei wamwan eshkab kusrenanrrig. Wamindamdiig kui lata, wamindamdiig kømui lata nui wamwane waminchab muniitø basrabig kørnrig. Katø øyeeg maramig købig kuin gúi nebua ashchai waminchib, kalø marmønrrai wachib, kullaaramø tranrrønrrai purugub, trurrigu tsag inchimø, tammay Tiuswei wamwan kusrenanøb pasrønrrai pasrar, ñune. ³Kaguende tru chi kalø gømø tabig kusrenanig Tiuswei wamwan misaamerabe mørøg kømui inchib pønrram gwalømmera punrrab gøn. Nømbe ke chine peetø mørøg køb mendindø gúig køppe, nømui trømbøig isuiløyu maig køben treegwan marøb gømig, kusrenanøbelø srøitø srøitø tulishib truba nørrø pera gønrrun, nøm chi mørøg kuin gøben treegwan waminchabelø. ⁴Incha tru newan ciertonigwane mørøg kømub tarømisra, chi treeg kømubendø nømuinetø

isua wamindiilan mørøb gónrrab chab lliranrrun. ⁵Trune ñibe ñuimburappe chiyutögucha maig basramigwan tab asha basrau, maya kaig pub arringucha treegu ka megab, Tiuswei tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwan trusrøn rrusrø waminchib llirab, Tiusweiwan ñi maig maramig tøgagúigwane newan martrig.

⁶Kaguende nabe yandø naimburappe na øsig kuigwan Tiusweyasig keta trannrrab kweetsig kømig yandø ke lutau basrøben, yandø na kwawa webya yamibe puim basran. ⁷Nabe nai kwayamigwane purø may gwayawa basrar. Katø chu pumsrøngatig lulamigwane trusrøngatig lula, isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane maig tøga basrabig kuig treetø ka tøga basrar. ⁸Inchawei maig kónrrabigwan sølgandø tabig marimburø utam corona esegaig tøgagur. Truigwane Señor, tru maig kónrrabigwan sølgandø tabig marøbig, tru gwaløm nan tranrrun. Tranøbgucha nandø rranmøtø, katø mayeelø tru nø arrumigwan truba rruba tab gói isub muniirabelane, mayeelanba trannrrab góinrrun.

Timoteowan nunashib wamindiilø

⁹Timoteo, petø nan ashchab attrab inchunrig. ¹⁰Kaguende Demasbe i pirauigwangøba undaarab guebya, yandø nane elachippa, Tesalónicasrømay yaig kòn. Inchen Crescentebe Galacia birausrømay iben, Titobe Dalmacia birausrømay yaig kòn. ¹¹Yube ke Lucastøwei naba kørrømisran. Marcoswane lawa, ñi pera attrunrig. Kaguende nøbe tru nai marameløyu truba nu purugunrrautan. ¹²Inchen Tíquicone nabe Efeso ciudasrømay ørig kòn. ¹³Incha ñi arruppe, Troassrø Carpoi yau tru na kørrømarig, nai pala itøgueigwanba, kilgamera pøriilanba srua attrunrig, katø trugurri tru gatøgan guilgamera mas palønrrabelane pesannanrrab gómos.

¹⁴Alejandro, tru tsandzøndøga chigøben marøbiibe, nane chinetø truba rruba kaig marig kòn, nø maig marigwan Señorbe truburø maig transamigwan trannrrab góinrrun. ¹⁵Tru mówane ñigucha isuatø ashiptø uñchig. Kaguende Tiuswei wamwan nam waminchimønrrai truba rruba søtøluløb gurrig kòn.

¹⁶Tru maig maramigwan asha marøb purrabelai merrab ke srøsrø nan payib srua gónrrab pølbasrendø, tru naimburab ‘na treeg mara basrømur’ chib, megabenma, nane mugucha purugumøtø, masken nandø elacha, mayeeløba ke chab

tarømisrøptindig købig køn. Nøm øyeeg marigwan Tius isua ulø baymuimbe gøn. ¹⁷Treeg kuindøgucha, Señorbeguende naba pasrøwa, chigúingucha kullaaramø, mur basrønrrai purugúig køn, Tiuswei wamwan nagurri eshkab kusrenanig kørromisren, mayeelø judíos kømø misaamerá truigwan truyu nebua mørig kønrrai. Incha nane Señorbe león lataigwein rrígugurri kerraig køn. ¹⁸Katø Señorbe nane chine kaig nebunrrab pønrrabigugurri chi gømø, ka purayamig kønrrai, chi indiimig ashib tøgagønrrautan, srømbalasrø nø ashib karub waisrø tøga wamigweyasig. Tørguegwalmabiibe Tiuswein gønrrun managatig. Treeg kønrrun.

Tabig wamindiilø srabeig

¹⁹Priscilanba, Aquilaswanba, Onesíforoi yuelanba ‘tab ka amøñigueh’ tan chirrunrig. ²⁰Erastobe Corintosrø kørromisren, Trófimone Miletosrø kwanrrø górrømarar. ²¹Pishim bølmera guebimøwatø ñibe petø attrab inchig. Eubulo góben, Pudente góben, Lino góben, Claudia góben, katø nunelø mayeelø truilø chigucha ñun ‘ka uñguh’ chirrunrig cha, øran.

²²Señor Jesucristobe ñiba pasrøben, nø ka yandø tab indikkucha ñimba pasrønrraimab isur.

Tito

Pablo Titon pørøb

1 ¹Na Pablo Tiusweiwan marøb megabig, Jesucristo nøashib karua ørig kur, Tius nø lawa wesruilan, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrramigwanba, katø tru newan ciertonigwan nebua asamigwanba na purugub pasrønrrai, tru Tiusweimburab tabig amønamigumay amrrai marøb pasrabigwan.
2 Tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúiba, tru maig kuigwan nebua ashib ambiibabe, tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrurmab isua munig melaigu truyu basran, Tius tru mana isa waminchimíig, chigurrimbunø købigwan marmøwatøsrøwei tru nø trannrrab misra kørrømisrigu. **3** Inchen møimbe yandø truigwan maram gwalømmerra pubene, Tius namui Kaigyugurri Wesrabig nan martrai karua basren, trunun na eshkab kusrennen, nui wambe yandø truyu kenamisran. **4** I kilgawan ñi Titon pørar, nam pailøba namui isubigwan kanguelarrøtø Jesucristoinug pasra tøgaig, ñi nai trag nusrkai lataigwan. Namui Tius Møskaimba, Cristo Jesús namui Kaigyugurri Wesrabiiba, nui ka yandø tab indigwan góben, chi isumgaig tab góbigwan góben ñun tranrraimab isur.

Cretasrø chitø maramelø

5 Na ñun tru Cretasrø kørrømarøppe, trusrø tru chi maramelø lutø górrømisriilan lutøgurri tab tamarøb kerrigu chab patsø gønrraimba, katø pueblomørig iglesiamerayu Tiusweiwan pera marøb pønrrønrrabelø wesrawa bønsrønrrai, ñune trusrø treeg kørrømarig kön, na ñun maig martrai karuigwan treeg

martrai. ⁶Tiusweiwan pera marøb pasrabiibe mugøben ‘chi køn’ dainanrrabgaig, kan sraindø tøgaig, katø ureemeragucha Jesucriston kørebelø tøgaig kømig køn, nømun ‘maig marøb amøñig køben amøñibelø gøn’ chib wamindinabelø, kabe ‘mørmeelø larrø gailø gøn’ chib wamindinabelø treeg ureg kømøtø. ⁷Kaguende Tiusweimburabelan ashib pera pasrabiibe ‘øyeeg køn’ dainanrrabgaig kømig køn. Ke nø maig taigwandø, martrai inchibig kømøwei, kuchigurrindø ke chinsraatø inchib namabig kømøwei, mutsiiraptig kømøwei, kwayam lamig larrø chullig kømøwei, ke maramgailan marøb, an nu gatøramigwangøba chullig kømøwein gømig køn. ⁸Masken treeg kømøtø, mugøben nui yau pubelane yaambumay wamønrrab muniitø wabig kømig køn. Tabigwane undaguig, maig unamigwan isua møra uñibig, sølgandø tabig marøbig, Tiusweimburabeløyu newan tabig uñibig, asr mumay srua itanmaptø uñmíig kømig køn. ⁹Tiuswei wamwan chi isumgaig ciertonigwan maig kusrenanigwane, tindøga basrabig kømig køn, chi kalø gømø tabig kusrenaniitøga katøganelan ‘maig maramigwan treeg maray’ chib wamindamiba, katø ‘kalø maran’ chibgøba waminchibelan, nømguen galø marøbelø gúin gúi nebua ashchai wamindamiba.

Tru peemaytø yunømara gusrenanøbelø

¹⁰Kaguende nøm maig martrab chippe, ke purab purab pønrramisrøbelø gøben, wamdø nigarmera gøben, katø may wamincha ka kegørrøsrkøbelø gøben truba nørrø gøn. Tru treeg inchibeløbe judíosmera tru asru circuncidawarmera, truilørre mas inchibelø gøn. ¹¹Inchawei treelane waminchib gømønrrai mera, nømui trigwane kandø gasra basramig søl gøn. Kaguende chi maramíig mara an nørrø tøgamisrøg køb, ke yaba, yaba yandø mandøgucha gømuelø melønrrai mara górrømarøb amrrun, chi kusrenanamgailan kusrennøb.

¹²Tru Cretasrø kan móg nømui utuig nømui tiusmeraiwan waminchibiitøwei nøm tøgagúima trendaig købig køn: “Cretasrø misaamerabe chu uraskucha isa waminchiptø warabelø, animal lataitøguen gømø purab gailø, kan mabgucha igatø! mamburab mabelø, trurrigu pøgølelø gøn” cha. ¹³Truig trencha wamindiibe isa gømø, sølwei wamindig køn. Inchawei nømune waminchippe mørmo gømø, mørtrai mur waminchig, tru isubigwan

Jesucristoinug pasra tøgagømigwan chi kaiba lindiimíig chishig tabig tøgagúigwane,¹⁴ judíosmera ka nømdø isua wamindiilø tøgagúilan tru gúindø mørøb pønrrømøwei, katø moguelø tru newan ciertonigugurri tarømisrar chi maramigwan nømdø pønsrailan tru gúindø marøb pønrrømøwei inchai.¹⁵ Chi trømbøig isumeelø chishig tabig isubelaimbe chitøgucha tabig chishig køn. Trune Tiuswan chigucha køremelø, larrø rrømbøig isubelaimbe chigucha chi tabig chishiibe chi gaagøn. Kaguende nømui turyu isubiiba, isub kebachib pasrabiiba truiløbaguen larrø rrømbøig mindiilø tøgar gøn. ¹⁶Tiuswei mayu amøñibelø guer chibendø, nømui chigøben marøb amønaitøgabe chi ashmeelø gúi lataitøweih marøbelø gøn, ashikken gønrrabgaig køsøngønrraptiig marøbelø, larrø mørømø misaamera, chigøben tabig maramigwane martrabga misaamera gøn.

Chi kalø gømø tabig kusrenanigwan waminchib

2 ¹Trune ñibe waminchippe, tru chi kalø gømø tabig kusrenanig, truig maig køben treegwan waminchig. ²Møguelø kølleløbe chigøben incha ashmø, maig pønrramigwan bønrrabelø gønrraimba, mugøben chine cha asinab pønrrømeelø gønrraimba, isua møra misaasun amøñibelø gønrraimba, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigwane chi kaiba lindiimíig chishig tabig tøgagønrraimba, undag købigwan tøgar gønrraimba, chine pub arringucha melabig melønrraimba waminchig.

³Katø treetøwei ishumburmera kølleløbe, Tiuswei ureemerasun maig amønamigwan amøñibelø gønrraimba, wam gusrab wamniga llirapteelø, vino mutsamigwan larrø chullelø gømønnrraimba, tabigwane katøganelanguen kusrenanøbelø gønrraimba waminchig. ⁴Øyamay nømbe tru keløbar ureetø ishumburmeran: isua møra misaasun amønamigwan, nømui kelan, nømui uregwan undaguelø gømigwan, ⁵tab isua møra amønamigwan, chi kaig marmø chishig amønamigwan, nømui yaambu chi maramelan asha marøb purrabelø gømigwan, tab inchibelø gømigwan, nømui kelø maig chiben treeg melamigwan waminchibelø gønrrai, ‘Tiuswei wamwan chi tabig kømøn’ chib kaig wamindig kømønrraingue.

⁶Katø matsørelan chigucha ‘øyeeg, øyeeg marøb gømig køn’ chib, isua møra amøñibelø gønrrai waminchig. ⁷Ñi chiyutøgucha tabig mariiløyu nømguen trunun asha kusrenrrai marøb kenamar. Incha

ñui kusrenanamigu ñibe kusrenanøppe, maig kusrenanamigwan isa gómosølwan gusrenanøb, ka indzab marøb lataig kómøtø tab gusrenanøb, ⁸katø waminchibgucha wamindamgailan waminchimøwei, mu ‘óyeeg kalø gøn’ damgaig waminchib kusrenanrrig. Tru namun tsalø gúin bønrrabeløguen namun móigwandøgucha chi chaguen kaig waminchab gaima, kørig misraguen górrømisortrai.

⁹Katø tru karuindiig melabeløbe, nómun karub pera góbelø nóm maig karuben, ‘chiyutøgucha treeg marøb melamig kón’ chib waminchig, karub pera góbelø tab gúi mørøb purrønrrai marøbelø górrraimba, katø trigu rrigu lótapteelø gómonrraimba, ¹⁰katø chigøben tsøgøl inchipteelø gómosø, masken newan chi isumgaig tabig marøbelø gúi asiilø górrraimba, Tius namui Kaigyugurri Wesrabigwei tabig kusrenanigwan nóm chi marigutøgucha purø tab gúi asig kórrømisortrai. ¹¹Kaguende tru Tiuswei ka yandø tab indiibe maya misaamera ashchai kenamisrin gøn, tru kaigyugurri webambamig kónrrai.

¹²Inchen tru ka yandø tab indiibe møi ya nam øsig warain gwaløm, isua mòra misaasun amønamig kónrraimbø, maig kónrrabigwan tabig sølgandø maramig kónrraimbø, Tiuswan maikkucha pesannamø tabig amønamig kónrraimbø kusrenanøbig kón, Tiusweimburab trømbøig kaig maramelanba, chigøben ke trømbøig marøg kótanmaptø marmumigwanbabe yandø elachar gómgig kónrrai, ¹³tru nam isua munig melaig mayanguen tabigwan muniirab melappe, Jesucristo tru namui purø nu Tius namun Kaigyugurri Wesrabigwei tørguegwalmabig kenamisramigwan muniirab. ¹⁴Kaguen nøbe nøashib namuyasig kwaig kón, chigurrimbunø purø rrømbøigugurri wesranrrappa, katø kerrigu newan chishelø, nui misag sotømera nuyasiitø górrrai martrappa, katø tabig maramigwane marmø gómosø martrab inchibelø górrrai. ¹⁵Ñibe iilan waminchig ‘óyeeg, óyeeg marøb gómgig kón’ chib; ‘óyeeg maramibe kalø gøn chib; marmøtay’ chib. Waminchippe, mu mandamgaig waminchig; ñun mu kaashib górrrain gómtøgue.

Jesucriston korebelan mandø amønamigwan waminchibig

3 ¹Misagwan ashib karub purrabelan lata, katø chi maramigwan martrai karub purrabelan lata, truilø maig chiben treeg melabelø górrrai, isunanøb waminchig, chi garuben mørøbelø

gónrraimba, chigøben tabig maramigwane martraptø bónrrabelø gónrraimba, ²mugøben gatøganun chi kaig waminchimeelø gónrraimba, kwayam lapteelø gómtø, masken tab inchibelø gónrraimba, maig kóbash inchimø, mu misaamerandøgucha tabig marøbelø gónrraimba. ³Kaguende merrabsrømbe namgucha Tiusweimburabelane larrø chugúi mørmeelø, Tiuswan mørøg kómui inchibelø, pella amøñibelø, chigurrimbunø trømbøig marøg kóbiiba kaig Mara tab gúi mørøb waramibatø srua ambiilø, kaig maramigwangøba isubelø, chigurrin góben gatøganun pusrkwai ashib, namun katøganelø larrø tsalø asiilø, katøganelan namgurrin rreetøwei tsalø ashib nambe treeg amøñibelø góbig ker. ⁴Inchen Tius namui Kaigyugurri Wesrabigwei tru ka yandø tab indiiba, nui undag kóbiiba maya misagweyasig yandø kenamisren, ⁵nam chigøben sølgandø tabig marøbelø gúimba gómtø, nøbe lastima asig maig kóben, namun kaigyugurri wesraig kön. Treeg marøppe, srøilø gónrrai pillmaikkurrimba, Espíritu Santo namun peemayelø gónrrai srøig yunømarikkurrimba gøn. ⁶Nøbe Espíritu Santon tøgagømburab tøgagónrrai namuim bala ørig kön, namui Kaigyugurri Wesrabig Jesucristogurri. ⁷Nui ka yandø tab indiitøga namune chi kaig kómeelø lataig tabig kørromara, ketigwan utønrrab ureemera gónrrai kørromarig kön, nam tru managatig øsig kómingwan tøgagónrrurmab isua munig melaig truig maig kóben treeg. ⁸I trendaibe chi isumgaig isig kómøtø gøn. Inchawei iigwan waminchippe marmø gómtø, treeg martrai waminchig Tiuswan kórewa bónrrabeløbe chigøben tabig maramelangøba marøb melønrrab inchai. Kaguende tru iig tabig mariiløbe misagwan truba tabig purugunrrabig kön.

⁹Inchen ke ka yandø kwayam lailanba, katø nambe i misaamerainukkurri amrrubelø guer chib wamindiilanba, kangurrin gangurri ke chab guemøriyab katø tru aleguiyam lailanba, maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyu, øyeeg chibig kön chatø ambugurri igerri tru wamindiilanba, treelan tru gúindø mørøb pasrønrrab gómtø. Øyeebe chi purugunrrabgailø waminchimuinguen wamindiilø gøn.

¹⁰Møikkøben Tiuswei ureemeran nøørø gatøgan sotø marøb uñibigwane ‘øyeebe maramig kómøn’ chib kan pamaygatig wama wamincha, wamindigwan mørøg kómui inchene, yandø treeg mówane chi asamig kaanrrai tarømisramig kön.

¹¹ Kaguende øyeeg møøbe yandø nøasitø tsabø minchaig, kaig marøbig, nui kaig mariitøgatøwei kaigyu kebeñaig køn.

Nunashib wamindiilø srabeig

¹² Artemaswan gúi, kabe Tíquicon gúi ñuimay na ørene, Nicópolissrømay nan ashchab, petø attrab inchunrrig. Kaguende nabe tru pishim bølmerawane trusrø tsunrrab inrrab isur.

¹³ Tru maig maramigwan martrai romasreelai pøriilan ne ashibig kusreb móg, Zenaswanba, Apoloswanba, nømui ambamigwan amrrai, chigucha palab punrrain gómos, purugunrrig.

¹⁴ Pøs chigøben ke purugumdiig pub arruben treegu purugunrrab, namueløgucha tabig maramigwane kusreb ambamig køn, ke chigucha marmeelø gónnrab gómotø.

Wamindiilø srabeig

¹⁵ Mayeeløba naba amøñibeløbe ‘tab ka amøñigueh’ cha wam øran. Nam lataitøwei nømui isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrrøwa namun undaarabelan ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrig.

Tius nui ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba pasrønrrun.

Filemón

Pablo Filemónwan pørøb

¹Na Pablo Cristo Jesúsweimburabelan marøb megaikkurri kailan keeri yau pasrabiibe, namui nuneg Timoteoba misra, ñi nai undaaraig namui maramigu lincha marøbig, Filemónwan góben, ²katø namui nuchag Apian góben, trugurri Arquipo tru namui marameløyu, marig korrømisrtrai tranrrab megabigwan góben, katø tru iglesia ñui yau tulundzunabelan góben pørar. ³Tius namui Møskaimba, Señor Jesucristoba nui ka yandø tab indigwan góben, chi isumgaig tab góbigwan góben, ñimum tranrraimab isur.

Jesucristoinuutø pasra tøgagúiba, undag købiiba tøgagúig

⁴Tiusba waminchippe, chu urastøgucha ‘ungwa, ungwa’ chibig kur ñun isub. ⁵Kaguende ñui isubigwan Señor Jesúsweinug pasra tøga megaigwanba, katø Tiuswei misaameran ñibe truba undaguig køn daigwanba wammørikkurri. ⁶Inchawei tru ñui isubigwan Jesucristoinug namba lata tøgagúig, truibe truba tabig purugub pasrønrrai Tiuswan miabig kur, tru Cristo Jesúsweinug nam chigurrimbunø purø tabig tøgagúigwan nebua ashchai. ⁷Kaguende nane truba rruba kasrag køb, truba tab gúig kuig køn, tru ñui undag købikkurri. Kaguende Tiuswei misaamerai manrrømerabe, ñigurri pishindø tab gúig kasraatø pønrrønrrai marin gøn, ñi nai nuneg.

Pablo Onésimoyasig purøwaminchib

⁸Inchawei nabe Cristogurri mu chi chinrraingaig, ñi maig maramigwan treegwan martrai karua basramig tøgagøbendø,

⁹treeg inchibgunriibe tammay undag kōbiitøga tiusmanda treeg martrurrunrrig cha, ñun miawa pasrar, na Pablo, yandø køllig, na møy ya Cristo Jesúswelian marøbig kuikkurri kailan keeri yau pasrabig. ¹⁰Nai nusrkai lataig Onésimoyasig ñui merrab purøwaminchab inchar, na kailan keeri yau pasrøwa, nai unø lataig misra basrabigweyasig.

¹¹Onésimobe merrappe chigucha gómiig kōbig kuig, møyimbe ñuyasig lata, nayasig lata, chiyutøgucha ke nø burugub megabig misrin gøn. ¹²Incha nabe gatøle nune ñuimay ørar, tru nai manrraugurri undaaraigwan. ¹³Pøs naba korrømisrtrai nune, nabe korrømarøbmørø isuig kòn, Tiuswei tabig srø wamgurri nan merrarrawa keerig pasrøben, ñi burugub megab lataitøwei nan purugub meganrrai. ¹⁴Inchendø ñimerrig maig tainguen ashmøwatøbe, nabe ke treeg martrab inchimuig kòn. Tru na ñun øyeeg martrunrrig taigwane, ke na ñun treeg maramne indig kómøtø, uyube ñi maig maramdiig køben treeg asha martrai inchar. ¹⁵Onésimo kan maya yanagatig ñun øyeeg tarømisrøppe, katøle managatig ñi nun yandø tøgagørrømisramig kònrrab gua, øyeeg tarømisrig kuitamab isur. ¹⁶Møyimbe yandø nune karuindiig megabig kui lataig kómøtø, katøguchinguen tøgagømmay tøgagørrunrrig, kan undaaraig nunewan lataikke, nøbe naimbe truba undaaraig kòn. Trune ñibe treetøguen gómo, katøguchinguen isua undaaramig kòn, nø misag basraigu lata, Señorweinug pasraigu lata.

¹⁷Inchawei ñi naba lincha marøbig kuabe, trube, nune nan utab lataig uta tøgagørrunrrig. ¹⁸Inchippa ñun chigøben kalø mara góuin góui, kabe chigøben ulø misra góuin góeb chigøbene, trube, trunun na ashchab, nan ulø bayrrunrrig. ¹⁹Na Pablo naashib nai tasiitøga iigwan pørar: ‘Ulø chigóuin góebene, trube, na purø waramønrrun’ chib, ñuimburab ñítøweinguen Tiusweimburabeløyu nan truba nørrø ulø góigwan truigwanguen chi kebachimøtø. ²⁰Trube, nai nuneg, ñi Señorgurri øyeeg tabig nayasig marimbe gótan, nai manrrau chi isumø, tab góui pasramig kònrrai Cristoinug.

²¹Na pørøppe, na maig taigwan móra martraitamab isua børar, katø na maig taigwandø gómoøtø, katøguchinguen tabig martraitamab isuague. ²²Tru gómnøtø katø na ñimuisrømay arrua, na chu pua korrømisramigwangucha tamarøb megarrunrrig chinrrab inchar, na ñun ashchab arrumig kònrrai, ñim Tiuswan

miab melaig treeg pubene, katøle ñimun ashchab arrumuitamab isua.

Wamindiilø srabeig

²³Cristo Jesúskurri tru kailan keeri yau naba pasrabig Epafraskucha ñimun ‘tab ka amøñigueh’ cha øran. ²⁴Katø Marcos køben, Aristarco góben, Demas køben, Lucas køben nai maramigu maram burugub melabelø, truiløgucha ‘tab ka amøñigueh’ cha øran.

²⁵Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñimba kønrraimab isur.

Hebreos

Tius Nusrkaingurri wamindig

1 ¹Merrabsrømbe Tiusbe namui kølli misaamerane Tius maig karuigwan eshkabeløgurri, mumay góben, katø gatø wamindig købig kön. ²Incha møi i srabe gwalømmerawane nui Nusrkaingurri namun wamindan. Tru pirøwanba, katø srømbalasrø kerrigu chigurrimbunø købigwanbañau Tiusbe nøgurri mara basrøb, katø nundøwei tru chigurrimbunø pønrrabigwan kerrigu keta, nø ashib tøgagønrrai kørrømarig købig kön. ³Nusrkaimbe Tius maig tørguegwalmabig køben, treetøwei tørig tørguegwalmabig kön, chiyutøgucha Tius maig køben nø treetøweingue. Katø nøbe tru chigurrimbunø pønrrabigwane nui maramburab mari wamdøga trunun nø ashib tøga basran. Incha nøbe misaamerai kaig mariilan chab chishmarabe, yandø srømbalasrø Tørbilabig Purø Nu Tiuswei kusrmaygatø wanrrab wamisrig kön.

Tiuswei Nusrkaimbe ángelesmera lataguen gómos, purab nuig kön

⁴Pøs øyamay Nusrkaimbe ángelesmera lataguen gómos, purab nuig misrig kön, “Tiuswei Nusrkain” cha, wami munchin nø uta tøgagúibe, “ángelos” cha wami munchi lataitøguen gómos, purab nuig utig køb lataitøwei. ⁵Pøs Tiusbe kan mó ángelwan góben managuen øyeebe chimuig kön:

“Nibe nai Nusrkain gó cha;
nabe mói ñui Møskai misrar” cha.
Katø mó ángelwangucha øyeeg chimuig kön:
“Nabe nui Møskain góben,

nøgurrimbe nai Nusrkain gønrrun” cha.

⁶Incha Tiusbe nui kandø Nusrkawan yu pirau kebattraí ørøb urasma katø trendaig købig kön:

“Tiuswei ángelesmerabe mayeeløba nun køriibala tabig wamindamig kön” cha.

⁷Inchen tru ángelesmeraimburappe Tiusbe trenchibig kön:

“Nui ángelesmerane kan isig ichibig latailø gønrrai maran cha,
katø nuiwan marøb melabelane nag bilabelø latailø
gønrraingue.”

⁸Trune Tius Møskaimbe tru Nusrkawemiburappe trenchibig kön:

“Ni, Tius, ni ashib karub wamisra waibe
managatig pasrabig basrøben,
tru tabig sølgandø marøb tøgaweim børøtsiibe
ni ashib karub wainug sølgandø marøb waig,
truig könrrun cha.

⁹Sølgandø tabigwane ñibe undaarawa,
kaigwane ashig kømui indig kön cha.
Incha treekkurri Tius, tru ñui Tiusbe,
tru ñui linchibelan lataguen gømø,
purab nuig könrrai mara,
ñune aceite srølig kön cha
maya nuguen kasraaranrrai.”

¹⁰Katø Tiusbe Nusrkawan trenchibig kön:

“Ni Señorbe srøsrøzhiitø pirøwane
ni mara basrig køben,
srømbalamerabe kerriguba ñui tasiitøga mara
bønsrailø gøn cha.

¹¹Inchen truiløbe kerriguba chab pinøben,
ñibe wabig wanrrun cha.

Srømbalamerabe kerriguba asru kewagúilø lataitøwei
chab gölliranrrun cha.

¹²Ñibe tru srømbalamerane kan pala itø tsinigwan welan
guitishib lataitøwei kirra,
kewagúilan lataitøwei gatøle peemay
srøig yunømartrun cha.

Trune ñibe chu uraskucha yunømarmø,
treetø rreetø góben,

ni øsig wamig pilamerabe managuen patsønrraamøn” cha.

¹³Tiusbe mó ángelwan góben managuen trendaig kaagøn:

“Nai kusrmaygatø wamisr cha,
ñun ashig kómui inchib tsalø inchibelan
ñi ñui sróbmeran truilaim bala nebuna
wamig kónrrai pónsramnegatig.”

¹⁴¿Angelesmerabe mayamba espíritumera, Tius karuigwan marób pónrrabelø, kaigyugurri wesraig kómigwan ketig uta tøgagónrrabelan purugub pónrrónrrai karua øriilø treelø gómuittarru?

**Kaigyugurri wesraig tøga bónrraigwan chinchaindø
elatsamig kómøn**

2 ¹Inchawei treeg kóbene, nam wamindi mórigwane mas tab móramig balan, nam amónaig mayugurri inchippa pella ambinabgunmab. ²Kaguende Tius ángelesmeragurri wamindikken maig chippe, treeg kónrrain gúig kua, tru maig taigwan mórog kómub itóbunabelanba, mòra marmeeelanba truburø mòra melamigwan maig utamigwan utónrrai pónsraig kóbíg kón. ³¿Namun kaigyugurri wesraig yeeg nuig tøga bónrraigwan nam chinchaindø elacha, amóñabe, trube, nambe tru mòra melamigugurrimbe, mandø incha wegørrónrrab? Kaguende kaigyugurri wesraig kómig purø nuigwane Señor Jesús nòashib nòmerrig eshkaben, trugurrimbe tru nø wamindigwan mórbelø, truigwane ‘øyeeg kón’ cha, namun eshkaig kóbíg kón. ⁴Katø Tiusbe nø pasrain gúi ashchai mariiløtøgaba, kwaara asha gónrrai mariiløtøgaba, maramburab mariiløtøgaba, Espíritu Santogurri peg, peg maróbelø gónrrai nun maig tranamdiig kóben pirisha keta traniitøgaba, tru wamindigwan Tiusbe treeg kuin gúi ashchai kenamarøb pasraig kón.

Jesucristo góen nam kaigyugurri webamba pónrramibe

⁵Nam mói tru waminchib amrruigwan, waramig gatøgan tru wendøsrø srøig attrabigwane ángelesmera nòm garub tøgagónrrai, Tiusbe treeg marig kómøn. ⁶Treeg kómøtø, kanbaløsrø Tiuswei wamwan pøriguma móikkøsrøn Tiuswan trencha payig kón:

“¿Misaabe ñuimbe chi gónrrab góh cha,
ñi ya isunrraimbe?

¿Ka mówandø ñi truba isua ashib attraimbe,
nøbe chi góh cha?

7 Pøs kan maya yanagatiitø ángelesmera lataitøguen gømø,
 mówane katøguchindø lamíig kørnrai mara,
 nune maya nuguen tabig indiitøgaba,
 purø tab indiitøgaba,
 treetøga corona betsøsrøb lataig purø nuig kørnrai marig kør
 cha.

8 Incha kerriguba nui srøb umbu pønsraig kør" cha.
 Incha kerriguba nui srøb umbu pønsrøppe, Tiusbe chiwan
 kørromara gømøtø, kerriguba nø ashchai pønsraig kør. Treeg
 kuingucha, møi yambatøbe kerrigubabe mög nø ashib tøgagømuin
 gúi aser. 9 Inchendø Jesúswane, kan maya yanatø ángelesmera
 lataguen gømø, katøguchindø lamíig kørnrai marin gúi aser,
 Tius tru ka yandø tab indikkurri mayeelayasig kwamigwan
 maig kuig mørøb pasramig kørnrai. Møimbe tru nø kwaikkurri
 tørguegwalmabiitøgaba, purø tab indiitøgaba, treetøga kan corona
 betsøsrøb lataig marig kør.

10 Pøs tru chigurrimbunø pønrrabigwan marøb, katø truilan
 nuyasiitøwei pønrronrrai marøb inchib Tiusbe nui ureemeran
 truba nørrøwan nui tørguegwalmabiisrømay pera ippe, Tiusbe
 tru Jesucristo nømerrig nømun kaigyugurri pera webibigwan
 tru chine kaig indinab pureb megaitøga chi palømíig newanig
 kørnrai maramig, Tiusbe søl gúi asig kør. 11 Kaguende Cristo tru
 Tiusweindø gønrrai tarømarøbig lata, katø Tiusweindø gønrrai
 tarømariilø lata, mayeeløba kan Møskaweyeløtø gøn. Inchawei
 treekkurri Jesúsbø nømune, "nai nunelø" cha, wamamig chi kørig
 kuim basrømøn. 12 Tiuswei wamwan pøriguma Cristobe Tius
 Møskawan trenchibig kør:

"Nui munchiwan nabe nai nunelan wamindamønrrun cha.

Incha ñuielø tulundzuna gúinug mayanguen tabig
 waminchib cantamønrrun" cha.

13 Katø Cristobe treekkucha chibig kør:

"Nabe ke Tiuswandø isua basramønrrun" cha.

Incha gatø trendaig kør:

"Tius nan trani ureemeraba nabe yu pasrar" cha.

14 Pøs ureemerama asr tøgar, animbar gúig købene,
 Jesucristogucha treeg asrtøwei tøgaig kørromisrig kør, nø
 kwaitøga tru kwamig kørnrai nugwaimandzig mu chindamgaig
 marøb pasrabigwan pinishib, 15 katø nømui øsig amønaigu chu

urastögucha tru kwamigwan körig kuindø, körig kuindø melabelan truyugurri wesrailø gønrrai marøb inchab. ¹⁶Pøs nøbe purugumma, ángelesmeran burugumøtø, tru Abrahamweinukkurri amrrub misaameran burugun. ¹⁷Inchawei treekkurri chiyutögucha nui nunelø Tiuswei misaamera lataitøwein góraig kuig kón, kan maya Sacerdotesmeran Nø garub Sacerdote lastima ashibig kómigwanba, katø Tiuswei merrab maig maramigwan elachimø marøb pasrabig kómigwanba, treeg kónrrab, incha tru maya misagwei kaig mariilan chi ulø bayamig kómønrrai kweetsigwan trannrrab. ¹⁸Pøs chiyugøben kebenøsrkónrrab indinab nötøweinguen yeeg chine kaig indinab megabikkurri, chiyugøben kegørrønrrai indinab melabelan purugumig nøbe maramburab marøbig kón.

Jesucristobe Moisés lataitøguen gómos, mas nuig kón

3 ¹Inchawei treeg kóbene, ñim, nai nunelø, Tiusweindø tarømariilø, nø srømbalasrøngurri wamigwan ñimgucha lata tøgagønrrai wamiiløbe, Jesúswan, Tius tru Nøashib Karua Ørig, katø tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdoten tab isua asay, tru nam nun korewa pónrrer taigu truyutø pónrraigwan. ²Pøs Jesúsbе nun wesra basrøbig Tiuswan kerriguba maig taigwan møra marig kón, Tiuswei misag israelitasweimburab Moisés kerriguba chi maramelan elachimø, marøb pasrab lataitøweingue. ³Inchendø Jesúsbе purabguen tab indig kón, Moisés lataguen gómos, kan ya marøbigwan mas tab indig kón, tru yawan lataguen gómos. ⁴Pøs chi yatögucha pasrappe, mugøben marigweim basrainrrun. Inchendø lutögurri chiwandögucha mara pønsrøbiibe, Tius kón. ⁵Pøs Moisésbe maramigu marøb megabig kóppø, israelitasmera Tiuswei misagweimburab kerriguba chi maramelan elachimø, marøb pasraig kóbig kón. Incha wendøsrø Tius wamindig kónrrabigwan nøbe kenamarøbig kón. ⁶Trune Cristobe, nø Nusrkain gua, Tiuswei yau chi maramelan elachimø marøb pasran, kerriguwan nø ashib. Inchen tru yabe namdøwein guer, treetögucha nam kullaaramø mur bønrramigwanba, nam truba tab gúi mørøb isua munig melaigwanba elachimø, nam tøga pónrrabig bønrrøwabe gønrrun.

Tiuswei ureemerabe israb purramig tøgar gøn

⁷Inchawei Tiuswei wamwan pørigu Espíritu Santobe øyeeg taig kón:

“Ñim moin gwaløm Tius maig taigwan mørabe,
 8 mørøg kømui inchib ñimui manrrømeran mur marmøtay cha,
 tru mu misag warab waraimønug Tius maig taigwan ñim
 mørøg kømub namig inchib kurraab uras,
 Tiuswan ke chinchipig kótashchab inchib lataitøwei,
 9 tru ñimui merrabsrø kølli misaameran nan truyu ke chinchipig
 kótashchab lataig inchib namisainug,
 tru cuarenta años ørøba na yeeg chigøben mariilan ashatøgucha.
 10 Inchawei treekkurri tru uras misaameran nan namig køben,
 na trendaig købig kön: ‘Nømui manrraube chu uraskucha ka
 pellatø, pellatø bønrrabelø gua,
 nai maymeran ashmeelø güig kön’ cha.
 11 Inchawei nabe nømun namig køben,
 igatø! treeg könrrun cha, trendaig kuig kön:
 ‘Isramig na tøgagúinug nømbe managuen kebamrraamøn’’ cha.
 12 iAu, nai nunelø, ashiptø guy! Ñimui utu møikkøben Tiuswan
 køremø kaig manrrø tøgaig kua, Øsig Wab Tiuswan tarømisrøb
 megabgunmab. 13 Masken treeg kømøtø, kangurrin gangurri
 øyamay meløgun chib kwalømmørig puruguyay, Tiuswei wamwan
 pørigu tru “Møin Gwaløm gøn” daig truig pasrøbenbatø, pøs kaig
 maramibe ñimun truba tabig asønaben, ñim møitøgucha larrø
 mørmiig misra pasrømønrrappe. 14 Kaguende Cristoba namgucha
 tøgatø melamigwan tøga bønrrer, treetøgucha tru srøtø ke truyu
 isua pønrraigwan srabegatig tøga bønrrøwabe gønrrun.
 15 Inchawei Tiuswei wamwan pøriguma trendan:
 “Ñim moin gwaløm Tiuswei wamwan mørabe,
 ñimui manrrømeran mur marmøtay cha,
 Tius maig taigwan mørøg kømub itøbunab uras lataitøwei.”
 16 ¿Inchen tru Tiuswei wamwan mørrendø, Tius maig taigwan
 mørøg kømub itøbunabeløbe mumera güig koh? ¿Moisés tru Egipto
 biraugurri mayeelan pera webarrig, truilø gømuitarru? 17 ¿Inchen
 tru cuarenta años ørøba Tiusbe numeranre tab gømui waig
 koh? ¿Tru kaig marøbelø mu misag warab waraimøsrø kwabelø,
 truilørre namisaig kømuitarru? 18 Incha Tiusbe tru isramig nø tøga
 wainug, “iGatø! kebamrraamøn” cha. Trenchippe, pøs ¿numeran
 güi trenchinrrab gó? Pøs tru mørmeelan nømunwein güig kön.
 19 Inchawei nømbe kebamrrab gaimaig kuin güi aser, kaguende
 kørenrrab inchimeelø güikkurri.

4 ¹Pøs treeg kobene, tru isramig Tius nø tøgagúinug nam kebambamigwan tøgagønrrun cha trannrrab misra kørromisrig pasrøbenbatø, trunune purø isuptø tøga amønamig køn, inchippa ñim møikkøben kebammubgunmab. ²Kaguende tru misag warab waraimøsrø mørøg kømui inchibelan lataitøwei namungucha Tiuswei tabig srø wamwan wammørøsrkaig købig køn. Inchendø tru wamwan nøm wamindi mørriibe chiweingucha chi purugumuig køn, kaguende tru mørøbeløbe isubigwan Tiusweinug pasra mørmuikkurri. ³Inchendø tru nam kørebelaimbeguende tru isramig Tius nø tøgagúinug kebambubwei indamønrrun. Incha gua, Tiusbe trendaig køn:

“Nabe namig køben, igatø! treeg kønrrun cha,
trendaig kuig køn cha:

‘Isramig na tøgagúinuube nømbe managuen kebamrraamøn’”
cha,

nui chi marameløbe pirøwan chi købigwanbañau chab mara,
tru isramigwane tru urasrøngurri pasrig kuindøgucha. ⁴Pøs
Tiuswei wamwan pørigu kanbaløsrø tru kwalømmerra siete
nemisrøbigweimburab trendaig køn:

“Nui chi maramelan chab mara, kwalømmerra siete nemisren
Tiusbe isrig køn” cha.

⁵Mira chab rrendainuuma katø trenchibig køn:

‘Isramig na tøgagúinuube nømbe managuen kebamrraamøn’”
cha.

⁶Inchen truilø gømøtø, katøganeløbe katøgucha isramig tru nø tøgagúinug kebambamig palab melan. Tru tab wamwan tru srøsrø nømunmerrig wammørøsrkainabeløbe møra marmeelø gúikkurri kebammuig køn. ⁷Incha treekkurri Moisés tsub uraskurri yandø yeeg yana purøguchen, Tiusbe katøle gatøgan srøig “Møin Gwaløm” cha pasrig køn. Tiusbe Davidgurri øyeeg taig køn cha, tru mirawei na chab rrendaim bala:

“Møin gwaløm ñim Tiuswei wamwan mørabe,
mørøg kømui inchib ñimui manrrømeran
mur marmøtay” cha.

⁸Kaguende Josué tru israelitasmeran Canaan birausrø pera guebya, Tiuswei tru isramigwan tranig købig kuig kuimbe, trube, Tiusbe Josué uñib uras mas wendøsrø tru isramig Tius tøga waig katøgan gwalømigwan waminchimubsruig kuinrrun. ⁹Inchawei treeg

købene, tru kwalømmera siete nemisren, Tius tru isrin gwaløm lataitøwei isramig nui misaameraimbe katøgucha truibe ka basran. ¹⁰Kaguende isramig Tius nø tøgagúinug móitøgucha kebibiibe nui chi maramelan israb wamisran, Tius nui chi maramelan chab mara israb wamisrøb lataitøwei. ¹¹Inchawei treeg købene, isramig Tius nø tøgagúinug kebamrrab tranrrønrrab inchigun, inchippa móikkøben tru mørmeelø marigwan asha, treegwandøwei marøb pønrrøwa, tru isramigu kebambamigwan kaimamønrrai.

¹²Pøs kaguende Tiuswei wambe øsiguig kømba, ka basrømø, marøb pasrabig kømba, treeg køn. Kan espada pinrrøba gatsig lataitøguen gómos, purø rrøsrig lataikke, namui mósiiba, namui espírituba pønrraisrøngatig kebibig køn; namui asru kønabimørig, tsutsigu tutanumerasrønguen kelarrabgue. Incha chitø isua tøgagúilanba, katø manrrau chitø, chitø martrab isua tøgagúilanba tørgandø kelarrab kenamara bønsrøbig køn. ¹³Chigurrimbunø kerrigu mara pønsrailø pønrrabiibe Tiuswei merrappe chigucha søriibe pønrrømøn. Treeg kømøtø, tru nam chigøben mariilan eshkab pønrramig Tiuswein gabyube chitøgucha kuragutsiilø tørguelarrø kena bønrran.

Jesucristo, tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote

¹⁴Pøs treeg købene, Jesús Tiuswei Nusrkai, tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote tru srømbalameranguen puraibig namuyasig purøwaminchibigwan nam tøgaguen bønrraig køppe, tru nam nuimburabigwan kørewa pønrrer taigu, truyutø tarømisrtrab gómos, meløgun. ¹⁵Pøs namui tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdotebe nam kullaguelø gówigwan namun lastima ashibig køn. Kaguende namun lataitøwei chiyugøben kebenøsrkønrrab indinab megaig købig kua. Inchendø nøbe managuen kaig marmuig køn. ¹⁶Inchawei treeg købene, Tius nø ka yandø tab inchib wainug chi kørig isumøtø kemallgun, tru nø namun lastima asigwan nebua tøgagønrrappa, katø nam chigøben ke palaig meløben tru nui ka yandø tab indiitøga purugumdiig kui asiilø gønrrappa.

5 ¹Mø sacerdotetøgucha maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote yu pirauigwane móguelai utugurri wesrawa basrig køn, Tiusweimburabeløyu misagweimburø nø marøb pasrønrrai, Tiuswan keta tranøb, katø misaamerai kaig mariilaimburø

animal gweecha tranøb, treeg martrai. ²Inchen tru sacerdotebe mayeelø lataitøwei chine nebuinabig kullaguig kuig køppe, chugúi mørmeelø pella amøñibelan maig købash kømø, tab inchun. ³Incha nøgucha treetøwei kullaguig kuikkurri animal gweecha Tiuswan tranamig købig køn, misaamerai kaig mariilaimburøtø gømøtø, tru kaig mariilø nuimburabigweiwan chigucha. ⁴Pøs øyeeg purø nuig tabig indig sacerdote gømigwane mugøben ka yandø nøasiitøbe tøgagønrraamøn, treeg kømøtø, tru Aarón latawei Tius wamitøwei trunune tøgagønrrun. ⁵Katø treetøwei Cristogucha tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote gønrrab nøasiitø purø nuig misrmøtø, nøbe Tius øyeeg chibigweinukkerringuen utig køn:

“Ñibe nai Nusrkain góben,
møin gwaløm nabe ñui Møskai misrar” chibigwan.
⁶Katø gatøganbaløsrøngucha Tiuswei wamwan pørigu nøbe Criston trendaig køn:

“Ñibeguende managatigwei sacerdote góen cha,
Melquisedec maig køben, treetøweingue.”
⁷Cristobe yu pirau nø uñippatø Tiusba waminchib kappin górrøgøb, isuig trashib truba miabig køn, Tius tru kwamigugurri wesramø gømø, wesrabigwan. Inchen nune Tiusbe mørig kuig køn, maig taigwan nø køriibala mørøbig kuikkurri. ⁸Cristo ya Tiuswei Nusrkain góbenguen, chine, chine nebuinab purayaigu maig karuigwan møramig købig kuin gúi treegwan kusreeg køn. ⁹Incha kerrigu newanig misrabe, tru mayeelø nun mørøbelaimbe managatigwei kaigyugurri wesraig kømigwane nøgurri gønrrai, treeg misra basramisrig køn. ¹⁰Inchen Tiusbe nune maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote gønrrai wesrawa basrig købig køn, tru Melquisedec maig køben treetøweingue.

Isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigwan elachib melønrrab gømø, isuptø tøgaguy

¹¹Pøs øyeegweimburab wamindamibe truba rruba nu tøgaguer. Inchendø ñimun ni kan mandø chaguen øyeeg køn damgailø góen, pøs ñim chi taig møramigwane purø tsøndailø gúikkurri. ¹²Pøs ñim kusreb melaibe yeeg yanaguen góben, ashene, ñimbe manawei kusrenanøbeløguen gønrrapteelø góbendø, katøgucha ñimbe Tiuswei wamwan srøsrø mandø pølbasra kusrenanigwan gatøle møikkøben trunundøwei srøig kusrenanamig balain góen.

Ñimbe palain gøppe, tranrrø mamig kømøtø, katøgucha pitsøbe balain góen. ¹³Inchen móitøgucha pitsøtø muchibiiibe katøgucha tru sølgandø tabig maram wamwane ni mandø gúinguén mørtrab gaimabig kón, katøgucha unøzhig lataig srø gua. ¹⁴Inchen tru tranrrø mamibe tru Tiusweimburabigu yandø ne nørrørawarwein góen, tru chi maramigwan yandø trendø mara ashibelø tru tabigwanba, kaigwanba maig kuigwan tab chigúi mørøbelai.

6 ¹Inchawei ke ne nørrøramnegatig ambubig amgun, tru Cristoimburabig ke srøsrø bølbasra kusrenanig købelane nøørø wemalsrøppa bønsra. Incha tru pølbasra kusrenaniilø: tru kaig marmønrrab isua møramigwanba, kwamigumay srua inrrabig kaig mariilan elachib amrruigwanba, isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigwanba, treeg kusrenanigutø gatøle truigwandøwein gusreptø warømugun, ²katø pitøga chishmarøb gømelan kusrenanigwanba, Tiuswei ureemeraim bala tasiimeran estsaramigwanba, kwabelø gatøle øssiramigwanba, kaig marimburø tru managatig maig kónrrabigwan kørrømaramigwanba, katøle truilandøweih, truilandøwei waminchib. ³Pøs Tius treeg kónrrain gøbene, trube, nørrøram maywan amrrab inchab.

⁴Kaguende yandø tru Tiuswei tørtrawa tør mariilø, srømbalasrøngurri ketigwan tab gúi mørøb utarmera, katø Espíritu Santoowan utarmera, ⁵katø Tiuswei wamyu tabigwanba, tru wendøsrø attrabigu maramburab marøbelø truylanba nømbe purø tab gúi mørøb inchibelø gøbendø, ⁶Criston kerriguwan wendøbasra gatøle kørrøbene, nømune katøyuube nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai indamibe kaimamdiig kón, kaguende nømdøwei Tiuswei Nusrkawan gatøle kurusu mesrøb lataig maramba, misaamera nune kan chigucha gømíig kui lataig inchib ka indzatø mørtrai maramba inchibelø gua. ⁷Kaguende sre puimørig tru pirø sre biwan muchibiima tru kwallib melabelai tab gønrrai mamig turschig kónrrai tranene, Tiusbe tru pirøzhigwane mayanguen tab inchun. ⁸Inchen kal dusrmerabah, ka kaig kaubatø misrøb pirø tru ellmarig chi misrmíibe, ke kaig puindø mørtrabig kón. Incha yandø srabebe parrig kónrrun.

⁹Pøs nambe øyamay wamindindøgucha, nai undaarailø, ñimuimburappe mas tabig munig basrain gúi nambe asha bønrrer, tru kaigyugurri wesraig pønrrabigugurri arrubig. ¹⁰Pøs kaguende Tiusbe kalø marøptiig kømøtø, sølgandø tabig køppe, ñim chigøben

marigwan pesannanrrab gømøwei, katø nui munchiwan ñim undaatøga kenamarigwan pesannanrrab gømøwein gøn, Tiuswei misaameran ñim purugua, katøgucha purugubig purugub gúimba. ¹¹ Ñim móitøgucha maig marøb melaigwan srabegatig treetø rreetø kenamarøb melaimbemab isuer, tru ñim Cristoba tørguegwalmabigu purrønrrab isua munig melaigwan ke treeg kømnegatikke. ¹² Pøs nambe ñimum pøilø misrtrain gømøtø, tru nømui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúítøgaba, tammay melabig melaitøgaba Tius tru trannrrab kørrømisrigwan utab pønrrabelø lataitøwein gønrrai inder.

Tius trannrrab misrig chi isumgaig

¹³ Kaguende Tius tru Abrahamwan ‘øyeeg martrab’ cha kørrømisrøb urasma, katøgan mas nuigwei merrab ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ cha, trendamdiig mu gatøgan kaabene, pøs Tiusbe nøasiitøwei pasramisra, ¹⁴ trendaig købig kön: “Isa gømø, cierton nabe ñun mayanguen tabig könrrai marøb, katø ñuinukkurri maya nu misag larrøbichib gønrrai maramønrrun” cha. ¹⁵ Inchen Abrahambe tammay muniirabig muniirab megawa, Tius tru trannrrab misrigwan utig købig kön.

¹⁶ Pøs mógueløbe nøm lataguen gømø, mas nuigwei merrab pønrramisrabe, martrai indigwan ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ chib pønrrabelø gøn. Inchen tru nuigwei merrab nøm trenchib pønrraigwane nøm trenchib pønrraitøwei treeg marig kørrømisrtrai marøbig kön, yandø mas wamindamikkaikke. ¹⁷ Inchawei tru trannrrab kørrømisrigwan ketig utønrrabelan Tiusbe nui isuigwane yunømartrab wamiig kuin gúi ashchai tørgandø kenamartrappe, nøbe, ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ cha kørrømisriitøga treeg könrrai mara basrig kön. ¹⁸ Inchawei iig tru pabaløwane chinchaguen yunømaramgaig, tru trannrrab kørrømisriitøgaba, tru ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ daitøgaba marig kua, Tiusbe chincha isønrraamøn. Treeg købene, nambe kullaaramø, mas mur bønrrønrrab inchigun, tru Cristoba tørguegwalmabigu purramigwan nam isua munig melamig namui merrab pasrabigwan ke tab tøga bønrramisra, Tius purømisrøb wainug nam kemendønrrab luløbeløbe. ¹⁹ Iig tru tørguegwalmabiisrø purramigwan isub munig melaibe kan ancla piumbu ellgwawa barcon merrarrab pasrabig lataitøwei

namui mōsiizhigwan yandø chi isumikkaig treeg basrōnrrai merrarrabigwan tøgaguer. Tru muniirab melabe, tru “Kerriguba Tiusweindiig Kōnrrain” cha pasrinug tru tab llensuzhig kelarrab megai wendausrøngatig kebya basran, ²⁰ tru yandø managatigweyasig, tru Melquisedec maig kōben treetøwei Jesúsbe Maya Sacerdotesmeran Nō Garub Sacerdote misra, tru namuyasig may gura rrarrøb nōmerrig kebyaisrø.

Melquisedec tru sacerdote

7 ¹Iig tru Melquisedecbe tru Salem ciudayu rey gób, Tius Mayeelaim Bala Pasrabigwei sacerdote gúig kōn. Incha Abraham tru kwayabyu reymeran nō kanawa arruben, truibe katōnrrab webya, Abrahamwan ‘mayanguen tab gónrrun’ chibig kōn. ²Inchen Abrahamgucha tru kwayabyu kanawa chitø srua arrigwan cienu diez wesrawa, nun tranøbig kōn. Tru Melquisedec munchibe: “Tabig sølgandø marøb rey gón” cha wamig kōn. Katø nōbe Salem ciudayu rey gúig kua, tru Salem chippe: “Abumay imay tab gónrrai marøbig kōn” chibig kua, nōbe: “Chi isumgaig tab gónrrai maramigwan tøga rey gón” cha treeg munchigucha wamig kōbig kōn. ³Melquisedecbe mōskai usringawei, kólli misaamerai munchi børa wariiløyu pørig kawai, nō kal-laigwan wamindig kawai, katø kwaigwan wamindig kawayig kōn. Kan managatigwei sacerdote kōbig kōnrrabig kua, nōbe Tiuswei Nusrkai maig kōben, treeg lataitøwein gón.

⁴Pøs ñimguen isua asay, Melquisedecbe purø nuig kóptø, tru namui merrabsrø kólli misag Abrahamguen tru kwayabyu kanawa chitø srua arrigwan cienu diez wesrawa, nun tranig kōbig kōn. ⁵Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe treeg kōnrrain góbig kōn, tru Levíwei misagugurri amrrubelø sacerdotes kōmigwan utabelaimbe tru cienu diez wesraigwan israelitasmeran utamig, tru nōmui nunelandøwei, truiløbe Abrahamwei misagugurrindøwei amrrubelø gúindøgucha. ⁶Inchendø Melquisedecbe Levíwei misagugurri arrumíkken, Abraham Tiusweyasig cienu diez wesruigwan uta, Abraham Tius tru ‘øyelø maramónrrun’ cha kórrømisriilan uta tøgaigwanguen tru Melquisedecbe ‘mayanguen tab gónrrun’ cha trendaig kōn. ⁷Pøs kan muguen treeg kómøn damgaig kōn, tru ‘mayanguen tab gónrrun’ cha, trenchibiibe, tru ‘mayanguen tab gónrrun’ dainabig lata gómo, mas nuig kui. ⁸Tru

Levíweinukkurri amrrub sacerdotesmeraimburappe, tru cienu diez wesruigwan utabeløbe möguelø ka pinønrrabeløtø góben, trune tru utabig Melquisedecweimburappe, Tiuswei wamyube ka øsig wabig kui lataig, treeg waminchibig kón. ⁹Pøs, øyeekken isumdiig kørre, tru Leví tru cienu diez wesruilan nø utabig kóbenguen, tru cienu diez wesruilan Melquisedecwan Abrahamgurri tru Leví mu gaabenbatøsrøwei traniibe, tru Leví nøguen rrani lataig kóbog kuin güi tru Melquisedecwan. ¹⁰Pøs kaguende tru Melquisedec Abrahamwan katønrrab webarrub urasbe, Leví tru srøig kurrønrrabiibe nui kólli misag Abrahamwei asrugurri attrab srø góbig kón.

¹¹Inchawei misaamera Tiusba newan tabelø gó migwan tru levitas sacerdotesmera Tiusweimburabigu marøb pønrraitøga nebua tøgagømig kónrrai marig kuig kuimbe, trube, chiwei sacerdote gatøgan, tru Melquisedec maig kóben, treeg tøgagømig srøig palømubsruinrrun, tru Aaróngurri amrrub sacerdotesmerayugurri arruaig kómig. (Pøs tru israelitasmerayasig maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tru levitasmera Tiusweiwan marøb pønrraigugurri arrubig kóbog kuindøgucha). ¹²Kaguende tru sacerdotesmera truyugurri amrrubelan yunømarene, trube, tru maig maramigwan martrai karuigwangucha srøig katøgan peemaytø yunømaramig kón. ¹³Pøs tru Tiuswei wamyu Cristo øyeelan wamindinabiibe tru Levíwei misag sotømerayugurri gó móto, katøgan misag sotøyuig kóben, tru misagugurrimbe muguen trunune tru altaryube marøb pasrømuig kón. ¹⁴Kaguende trendø asig kón, namui Señor Jesucristobe Judáwei misag sotømerayugurri gal-lawa arrig kui. Tru misaameraimburappe sacerdotesmera kónrrun cha Moisésbe treebe chigucha waminchimuig kón.

¹⁵Inchen iibe mas tørgandø asamdiikken gó, tru sacerdote gatøgan kenamisrøbig, Cristobe, tru Melquisedec lataitøwein güi. ¹⁶Truibe tru nø sacerdote gó migwan tøgagøppe, tru karua pøra basrig, ‘ø misaamerainukkurri arrubiibe sacerdote gó nrur’ cha, trendaitøga gó móto, tru maramburab marig øsig kómig mana pinønrrabig kómítøga güig kón. ¹⁷Kaguende nuimburappe Tiuswei wamyu øyeegwein chibig kón:

“Ñibe managatig sacerdote gó cha,
Melquisedec maig kóben, treetøweingue.”

¹⁸Pøs tru maig maramigwan martrai basrig merrabsriibe misaameran tabelø gønrrai chi martrabgawei, chi purugunrrabgaweyig køben, yandø menda mara basrøppa, kagøbashiptindig køn, ¹⁹kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe chiwangucha newanig kørnraai marmuig kua. Inchendø møimbe nam isua munig melamig katøgan mas tabig tøgaigwan Tius namun tranen, truikkurri nambe nun kemaler.

**Jesúswan Maya Sacerdotemeran Nø
Garub Sacerdote kørnraai wamig**

²⁰Inchen iigwan treeg kørnraai marøppe, ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ cha, Tius trendaitøga marig køn. Inchen merrabsrø katøgan sacerdotesmerane ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ cha, trendaitøga gømøtø, mariilø gøbig køn.
²¹Trune Jesúswane sacerdote gørnraai neera wannøppe, ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ daitøga treeg mara wannig køn, tru øyeeg chib uras:

“Señor Tiusbe ‘igatø! marmø gømø,
nabe maramønrrun’ cha,
Tius nø treeg isuigwane yunømarig kørnraamøn cha:
‘Ñibe managatigwei sacerdote gøn’” chib.

²²Incha øyeeg taikkurri, tru srøsrø acuerdo lataig kømøtø, mas purab tabig marigwan treeg kørnraai, Jesús nø purøbasramisrig køn. ²³Pøs tru merrab katøgan sacerdotesmerabe nørrø nemisrøb ambubig køn, kaguende nømuimbe tru nøm marøb amrruigwan chu uraskatig marøbig marøb purrømøtø kwamig kuikkurri.
²⁴Trune Jesúswane managatig øsig wabig køppe, tru sacerdotesmera marøb amrruigwan nøbe managatig marøbig marøb wamig tøgagøn. ²⁵Inchawei treekkurri gatø nøgurri Tiusweimay kemallibelane nøbe managatigwei kaigyugurri wesrabig køn, kaguende nøbe nømuimburaab purøwaminchib managatig øsig wabikkurri.

²⁶Kaguende Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote nambe øyeegweim balai melaig kuig køn, newan tabig kui asig, chigucha kaig marig chigaig, newan chishchig, kaig marøbelainukkurri tarømarig, purø bala srømbalamerasrønguen puraya wanrrai kusruig. ²⁷Tru katøganelø maya sacerdotesmeran nøm garub sacerdotesmera pønrrabeløbe møitøgucha nømui

kaig mariilaimburabigwanmerrig trana, trugurrimbe tru maya misagweyasig kaig marimburø kwalømmørig animalmera gweecha, Tiuswan tranøb pasramig, nøm lata Cristobe treeg maramig palain gømøn; kaguende nøbe nøasiitøwei tranøppe, kan bijitø managatigweyasig rranig køn. ²⁸Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tru maya sacerdotesmeran nøm garub sacerdotesmerane móguelø newan tabig kømeelan neera purrønniilø góben, trune tru Moisés pørigwei wendau arrubig, Tius 'igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun' daig wambe, newan tabig kønrrai kørrømari Nusrkawan managatigweyasig neera wannig køn.

Jesús namuyasig tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote

8 ¹Tru nam møi waminchib amrruppe, øyeeg chibrre amrruer: Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdoten nambe tøgaguer cha, tru srømbalasrø Tørbilabig Tius Purø Nuig wainug kusrmaygatø wamisrøbigwan, ²tru santuario, tru ciertonig mu mók kusrua basrig carpa ya gømøtø, Tius nø kusrua basrigu marøb pasrabigwan.

³Kaguende tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe móitøgucha Tiuswan ketiilø tranøb, animalmera kweecha tranøb indamig købig køben, tru sacerdote, Cristogucha chigøben tranamig købig køn. ⁴Nø yu pirau unimbe, sacerdotegeuen gømubsruinrrun. Kaguende Tiuswan ketamelan tru maig maramigwan Moisés pørigu maig tailan treeg marøb sacerdotesmerabe købguen indan. ⁵Inchen tru sacerdotesmera nøm marøb pønrrainuube tru srømbalasrø maig kuigwan øyeeg lataitøwin gútamab asamibah, ka øyeeg kuitamab isumibatø gøn. Moisés yandø tru Tiuswei carpa ya tabzhigwan pølbasrtrab inchib megabenma, Tiusbe trendaig køn: iAu! Tru tunbalasrø maig martrai eshkaigwan trunun asha maramig køn cha, kerriguba treezhigweingue. ⁶Inchen Jesùsbe sacerdotesmera marøb amrruig mas purø tabigwan nebuin gøn. Kaguende tru purab nuig trannrrab misriilø purab nørreeløyugurri wesrawa, pønsrai tru srø acuerdon Jesùsbe misaamerai nø basramisra marøb pasran.

⁷Pøs tru srøsrø acuerdo Tius marig chi maramigwan newan martraptiig kuig kuimbe, truigwan kørrømara, gatøgan srøig mara tøgagømig palømubsruinrrun. ⁸Inchendø Tiusbe nui misagu kalø mariilø gøn tamig wetørrawa, trendaig købig køn:

“Señor Tiusbe trendan cha: Kwalømmera attrun cha,
 Israelwei misaameraba, Judáwei misaameraba,
 na nømba gatøgan srøig acuerdo maramig.

9 Tru Egipto biraugurri nømun kwalyu guemøra wesrunrrab
 gwaløm,
 tru na nømui møskaløba acuerdo marig lataig kømøtø
 maramønrrun cha.

Kaguende truiløma na acuerdo marigu pønrrømuikkurri,
 nabe nømune isua ashmuptindig køn” cha,

Señorbe trendaig køn.

10 “Pøs na Israelwei misaameraba acuerdo maramibe
 iig køn cha, tru gwalømmerawangurrimbunøbe,
 Señorbe trendan cha.

Na maig martrai karua bønsrailane
 nømui isuiløyu na pønsrøb,
 na nømui manrrømerayu pørøb inchen,
 nagurri nømuimbe Tius køben,
 nømgurrimbe naimbe nai misaamera gønrrun cha.

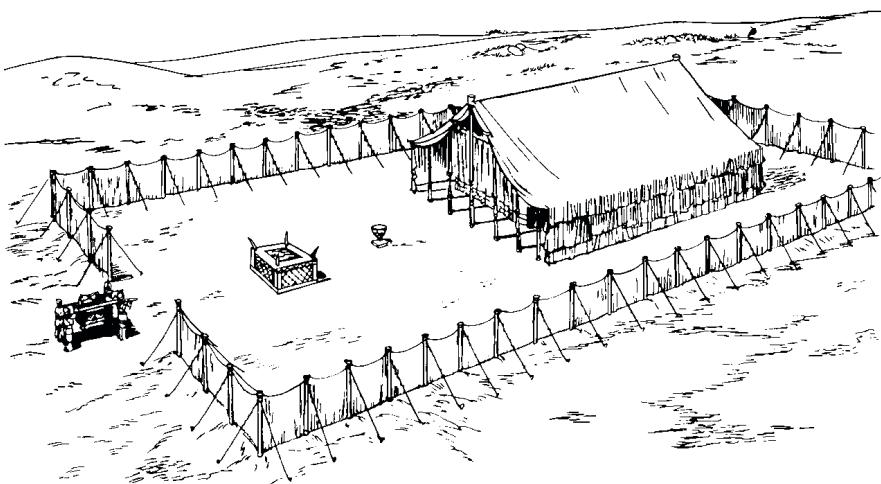
11 Mugucha chi kusrenanamig palømønrrun
 nui mendaigwan lata,
 nui nunewan lata: ‘Señorwan nebua ash’ chib,
 kaguende mutøgucha nane nebua ashchun,
 chigucha gømøzhikkurrimbunø mas nuikkatikke.

12 Kaguende nabe nøm sølgandø tabig marøb amrrumuilan
 lastima tøgagøb,
 katø nømui kaig mariilan gatøle isua wanrrab gømøwein
 gur” cha.

13 Inchawei iig tru srø acuerdo, “srøizhig” cha wamappe, tru
 srøtø marig købigwane, “køllig køn” cha trendan. Inchen yandø tru
 køllirab tru patsab arrubiibe yandø ke pinamitø balab arrun.

Srømbalasrø santuariobe yu pirauig lataig kømøn

9 **1** Pøs trube, tru srøtø acuerdo mariibe Tiuswan køriibala
 tabig waminchib mandø maramelan nøørø wesruigwanba,
 katø tru pirau Tiuswei carpa ya tabzhigwanba waminchibig treeg
 tøgaig købig køn. **2** Tru carpa yabe øyeeg marig købig køn: tru
 umbu kebiblyutø, tru “Tiusweindiig Kønrrain” dain gwartuyube,
 candileroba, mishatsiiba, Tiusweyasiitø tarømarim birrimeraba

Hebreos 9.2

tøgaig. ³Inchen tru gatøgan tab llensuzhig mesraig wendau trusrømbe, tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” dain gwartu wamig, truig basrabig køn. ⁴Inchen tru umbube incienso barri altar orotøga mariiba, tru acuerdo mara kørørmarin caja kerriguba orotøga pinøbulig truiba bønrrabig køn. Inchen tru cajayube tru køtsø orotøga marigu tru mamig maná taigwan pusriiba, Aarónwei pørøtsig tru ishiizhig weguchibig köbbiiba, katø Tius tru acuerdo marigwan pørig tøgaig tru tambal sruuzheelø gøben tøgaig treeg basrabig køn. ⁵Inchen tru caja balabe querubinmera Tiuswei tru tørguegwalmabig pasrai asamig treeg bønrrabelø gøn, tru israelitasmera kaig mariilan Tius nø ulø bayiimfig könrrai marinug nømui kwaldzariimeran trubalawan larrøbicha. Kerrigu øyeelane møimbe lutøgurrimbe wamindamgaig køn.

⁶Mira maig taig tru øyamay tamara basrabe, sacerdotesmerabe Tiusweimburabelan maramigwan martrab katø gatø kebambubelø gøn, tru “Tiusweindiig Kønrrain” cha marin gwartuyu kebambubyutøbe. ⁷Trune tru umbusrø tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” cha marin gwartuyube pilayutø kebyamig køn, tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote nøtø aningaig kømøtø, ani srua, trutøga nuyasiitøwei tranamiba, katø chugúi mørnmøwa misaamera kaig mariilaimburø tranamibague. ⁸Incha Espíritu Santobe namune

øyamay gúitamab isumig tør maran, tru santuario srøtiig ka basrøbenbatøbe, tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” cha pasrinuumay misag umbusrø kebambam maybe kuriimíig srø gøn cha. ⁹Ilig øyeeg marig pasrabiiibe tru møi øyan gwalømwei øyan gønrrabig kön cha eshkanrrabig kuig kön, Tiuswan tru keta tranøb, katø animal gweecha Tiuswan tranøb, øyamay nun køriibala tabig waminchib marøbelane nømui isub kebachib pasrabigwan newan chish martrab kaimabig kuin gúi ashchai. ¹⁰Tru mamimeran, mutsamelan, pitøga peemay beemay chish maramelan tru øyeelø karua pønsrailøbe asru ka palaweindiig købig kua, srøig mandø maramigwan mara pasramnegatiitø gúig kön.

Cristo nø kwaitøga purab nuig marig

¹¹Inchen tru chinetø purø tabig pønrrabigwei Cristo, tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote arruppe, tru merrab carpa ya lata gømø, purø nuig, trurrigu newan tabigu kebyaig kön, mu taska marig, yu pirauig kømíigu. ¹²Nøbe tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” cha marin gwartuyu kebippe, kan bijitø managatigweyasig kebyaig kön, móg cabramerai anowan srua gømøwei, toro-ureemerai anowan srua gømøweingue. Treeg kømøtø, nui anindøgatøwei kebya, øyamay nuielø gønrrai misagwan managatig kaigyugurri wesrabig kön. ¹³Tru móg cabramerai anowan gúi, tru toro-ureemerai anowan gúi, ishug waara-unøzhigwan parri usrøwan gúi, tru chish misramigweimburab Moisés maig martrai pørigwan trumay treeg chish misrmeelaim bala trunun wiitikken, tru nømui asru pala chish kørrømisrtraima treeg marøbig kuibe ¹⁴treetøguen gømøtø itru Espíritu Santo managatig pasrabig, truikkurri Cristo Tiuswei merrab newan chishchig nøashib tranøbigwei animbe namui isub kebachib pasrabigu kaig mariilø kwamyumay srua ibig pønrrabigwan chishmarmønrraitarru, nam Øsig Wab Tiusweyasig marøb pønrramig kønrrai!

Møimbe øyeeg martrab cha wamindig srøig

¹⁵Inchawei øyeekkurri Jesucristobe tru srø acuedro marigwan misagweimburø tru purøbasramisra marøbiibe nø gøn, tru keta trannrrab misrig managatigweyigwan tru wamiiløbe utønrrai, tru

merrab srøsrø acuelo marigu pønrrøwa, tru nø kwaikkurri kaig mariiløyu melabelan nuielø gønrrai wesranrrab.

¹⁶Pøs møikkøben kan testamento marigweimburabma, truigwan marøbig kwan cha kilgamerayu yandø treeg eshkabendøwei truyu pøriibe maig taig treeg pub attrun. ¹⁷Inchawei yandø tru testamento mara kørrømariibe trunun mara kørrømarøbig kwabendøwei tru pøriibe maig taig treeg pub attrun, tru kwamøwatø gømøtø. ¹⁸Pøs tru srøsrø marig acuerdoguen anindøga treeg kørnraai mara kørrømarig køn, aningaig marig kørnraab gømøtø. ¹⁹Inchawei Moisésma tru maig maramigwan martrai maig karua bønsrailan trumørig tru maya misaameran waminchib chab eshkawabe, toro-ureemeraai aniwamba, møg cabramerai aniwamba, piba lindisha, trugurrimbe hisopo tusrchiiba, pigø isiiizhiibamara, tru lindisaitøga tru maig martrai pørig kilga welan guirrigwanba, katø nui maya misaameranba itøtsurøb, ²⁰trenchibig køn: “I anin gøn cha, tru acuelo marigwan yandø treeg marig kørrømisrtraí marøbiibe, ñim martrai Tius nø karua basrig.” ²¹Incha gatø treetøwei tru carpa yawan lata, Tiusweimburab marøb pønrraigu nøm chigøben marøb lutøgurri srua bønrrailan lata, tru anindøga itø tsurøbig køn. ²²Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe kerrigu lutauba anindøga chish marig kørnraain gua, chi ani lusha gømíibe tru kaig marigwan ulø baymø, ka kørrømarig kømibe kaagøn.

Cristo kwawa traniibe kaig marigwan kerrabig køn

²³Inchawei iilø, tru srømbalasrø pønrrabelø lataig asønabelanma animal gweecha trani anindøga chish maramig palaig kuibe, trune tru srømbalasrøngue trendø truyu pønrrabelane tru purab nuig tabig kweecha keta traniiløtøga chish mariilø gømig kuig køn, tru animal gweecha keta trani lataitøguen gømø. ²⁴Kaguende Cristobe tru santuario ciertonig maig køben møguelø ka tre lataig asønabig mara basrinuutø guebimøtø, nøbe srømbalasrøngue kebyaig køn, møi ya namuyasig Tiuswei merrab purøwaminchib wanrrab. ²⁵Tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote yu pirauibe pilayu kan bijitø tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kørnraain” cha marin gwartuyu ani nuin gømíigwan trannrrab srua guebiben, trune Cristobe katø gatø nøasiitø trannrrab gømøtø guebyaig køn. ²⁶Incha Cristo tru sacerdotesmera lataitøwei maramig kui kuimbe, tru pirøwan

mara pasrinukkurrimbunø katø gatø kwamig nebubsruig kuinrrun. Incha møi ya kerriguwan srabe gwalømmerawan nøbe kan bijitø managatigwei kenamisrin gøn, tru nøashib kwaitøga kaig mariilan patsøga basrtrab. ²⁷Misaamerane kan bijitø kwamig könrrai mara basrig køn. Inchen tru wendaube yandø maig könrrabigwan asha górrømarig kømig, truig attrun. ²⁸Katø treetøwei Cristogucha kwappe, nø purøbasramisra kan bijitø kweetsig kwaig køn, truba nu misagwei kaig mariilan nø kerranrrab. Incha gatøle arruppe, chigøben kaig mariilan nø niirrab górmøtø, nø arrumigwan truba rruba munig melabelane kaigyugurri wesranrrab attrab gøn.

Maig maramigwan martrai Moisés pøriibe newan marmuig

10 ¹Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tru wendøsrø ciertonig attrabigwan øyeeg kuitamab asamig ka tre lataig asønabiitø góig køn, ke truiløbe gómuindøgucha. Incha øyekkurri chu urastøgucha gatø pilamørig, pilamørig animal gweecha traniilø trutø rrutø marøb melaitøgabe newan tabelø gønrraimbe managuen treeg martrab gaimabig køn, tru Tiuswan tabig waminchib øyamay mariiløtøga kemallibelane. ²Inchawei øyeeg mariitøga tru newan tabelø gønrrai marøbig kui kuimbe, tru kweecha tranamelan øyangatiitø tranøbsruig kuinrrun. Pøs tru øyamay Tiuswan køribala tabig waminchibelø tru nømui kaig mariilan kan bijitø kerriguweyasig chish mariilø góí kuimbe, trube, tru kaig marigwan tøga pønrrermab isub pønrramig chigagøbsruig kuinrrun. ³Inchendø tru animalmera gweecha pilayu bilayu tranøb góiløbe kaig marigwan gatøgucha tøgar guermab isungarubig køn. ⁴Kaguende toro-ureemera animba, móg cabramerai animbabe tru kaig mariilan chi kerranrrab gaimabig køn.

Cristo nø kwaitøga kanmaytø newanig marig

⁵Inchawei Cristo yu pirau arruabe, Tiuswan trenchibig køn:

“Ñibe ketig traniilan lata, kweecha traniilan lata
utag kømui indig køn cha.

Inchendø kan asr tøgagønrrai,
ñibe nayasig tamarig køn cha.

⁶Parra keta traniilanba,
kaig mariilaimburø traniilanba
chigucha chi tabig asønamuig køn cha.

⁷ Inchen nabe ñun trendaig kön cha:

‘Nabe yu pasrar cha, nai Tius,

ñi maig maramig palai waben, na trunun martrab,

tru libroyu naimburab maig pørig basrøben, treeg.””

⁸ Tru srøtø yu wendau chibgunrig: “Ñibe kweecha traniilan lata, ketig traniilan lata, parra keta traniilan lata, kaig mariilaimburø traniilan lata utag kømui inchib, ñune chigucha chi tabig asønamuig kön” cha, (tru øyeelan traniiløbe tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig køben treeg traniilø gúingucha).

⁹ Inchabe gatø trendaig kön: “Nabe yu pasrar cha, ñi maig maramig palai waben, na trunun martrab”. Tru animal gweecha rranøb gúig merrabsriigwane Tiusbe tarømara basrig kön, Cristo kwaitøga tru wendau srøig arrubigwan mara basrtrab. ¹⁰Tius tru maig könrrain góben treegu nambe nuindø gónrrai tarømariilø guer, Jesucristo nui asrwan keta trana, treeg marikkurri, tru kan bijitø managatigweyasig kwaitøga.

¹¹ Chi sacerdotetøgucha kwalømmørig, kwalømmørig Tiusweimburabelan marøb pasrappe, kweecha traniilø katø, gatø, treetøweih, treetøwein rranøbig kön, tru kaig mariilan managuen kerranrrabgailan. ¹²Trune Jesucristobe kaig mariilaimburø nø kwawa, kan bijitø managatigweyasig nui asrwan trana, Tiuswei kusrmaygatømay wamisrig kön. ¹³Incha trugurrimbunøbe nui ashig kømui inchibelan nui srøbmeran truilaim bala nebuna wamig könrrai Tius treeg maramnegatig, truigwan muniirab wan. ¹⁴Kaguende Cristobe kan bijitø keta traniitøgatø managatigwei newan tabelø marig kön tru Tiusweindø gónrrai tarømariilane. ¹⁵Katø Espíritu Santogucha ‘treeg kön’ cha namun truigweimburab eshkawabe, øyeemerrig chibig kön:

¹⁶ Señorbe trendan cha:

“Tru na nømba acuerdo maramibe iig kön cha:

Tru gwalømmerawangurrimbe na maig martrai karua

bønsrailane nømui manrrømerayu pønsrøb,

nømui isuiløyu trunun na pørøb indamønrrun” cha.

¹⁷ Incha gatøgucha trenchibig kön:

“Nømui kaig mariilanba, larrø rrømbøig mariilanba

nabe managuen gatøle isub wanrrab gómur” cha.

¹⁸ Inchawei ilan yandø chi ulø bayamig kømíig kørrømarene, tru ka i mariilaimburøbe keta tranamig yandø chi palømøn.

Tiusweimay kemallgun

¹⁹Inchawei, nai nunelø, santuario marinug srømbalasrø Señor Jesúsweli aningurri chigucha chi kørig isumø kebambamig tøgaguer, ²⁰srø may tru managatig øsig køm maywan, tru tab llensuzhig kelarrab mesraiwan nø namuyasig kura rrarrøb kebyaiwan. Tru tab llensuzhiibe nui asr køn. ²¹Inchawei kan sacerdote purø nuig Tiuswei misaameran kerriguwan nø ashib pasrabig nam tøgar gúig køppe, ²²nambe namui manrraube chi søra gømø kandø isub Tiuswan kemallgun, isubigwan Cristoinug pasrigwan chi kørømø tøga, kaig isub kebachib pasrabig tøga manrrømeran chishmartrab anindøga itøtsura, chish bizhiitøga namui asewan chish marague. ²³Tru nam munig melaigwan treeg kørewa tøgagúigwane tab tøga bønrrøgun, ambumay imay srua ambinab gømøtø, kaguende tranamigwan Tius trannrrab misra kørømisrøbøibe maig taigwan tranmø gømø, tranøbig køn. ²⁴Inchawei kanikkurri kanikkurri puruguyamigwan isua asiyagun, undag købigwan tøgagømig könrrai martrappa, chigøben tabig maramig könrrai martrappa. ²⁵Nambe kanbalatø linchib Tiusweiwan marøb tulundzunamigwane elachimugun, tru møiløgøben amrrug kømub elachib guebambubelø latawei. Treeg inchimøtø, kangurri gangurri øyamay meløgun chib puruguyagun tru Cristo Arrum gwaløm yandø pub arri ashabe, masken rraatø melab.

²⁶Pøs Cristoimburab tru newan ciertonig maig kuigwan nam nebua asigwan utappe, utøbendø, kaigwan ke ka marøg køppa marøb uñene, tru kaig mariilaimburø chiwan kweecha Tiuswan keta tranøptamibe yandø chigagon. ²⁷Treeg kømøtø, tru kørig kømdiig maig könrrabigwan Tius asha marinab pønrramiba, katø tru Tiuswan ashig kømui inchibeløbe nag purø rrømbøig naarabiitøga pinisailø gømiba, treegwandø muniirab pønrran. ²⁸Tru maig maramigwan martrai Moisés karua basrigwan mørømø, kaashibigwanma pailø gúi, pøneelø gúi ‘kalø maran’ chibelø werrubene, chigucha lastima asiimig truibe kwamig købig køn. ²⁹Inchawei Tiuswei Nusrkawan chi gømiig kui lataig itøbunab, katø tru acuerdo marigwan Tiusweindø gønrrai nømun tarømarøb aniwan larrø rrømbøig kui lataig mara tøgagøb, tru ka yandø tab inchib Espíritun tsalø wamamba inchibigwane kan treetøguen gømø, purø rrømbøig møra meganrrai

marøbwei inchimónrraitarru. ³⁰Kaguende nambe øyeeg chib Tiuswan ashibelø guer: “Kaig marøbigwan møra meganrrai maramigwane na maramig køben, truburø pagarwane na bagaramonrrun” chibigwan. Katø treekkucha taig køn: “Nui misagwan maig maramigwan asha górrømarøppe, Señor nø asha górrømartrun” cha. ³¹Øsig wab Tiuswei tasku kebenamibe si, ipurø rrømbøig kørig kømdiig køn!

³²Ñimguen tru merrab gwalømmersariigwan gatøle isumbala, Cristoi tru srø wam tabig ñimun kebiløbengurrimbunø, kwayamigu lataitøwei purø rrømbøig nebuinab, isui pønrramig arruben, tru uras ñimbe ka melaig købigwan. ³³Ñimune kanmaymerawane maya misaamerai merrab indza asamig chine marinab, kaig indinab, katøganelan gatø øyeetøwei marøb srua góben, ñimgucha treegutøwei tøga buraambub lincha bønrrabelø góen. ³⁴Katø kailan keeri yau pønrrabelø lastima isuim bønrrøbene, ñimbe ñimun gúi lataitøwei isub, ñimui chi tøgagúilan kerrailø melamig nebuingucha, treegu kasraatø ka melab inchibelø góen, kaguende mas purø tabig mana patsønrrabig kømíigwan tøgar guermab isua ñimbe asha melabelø gúikkurri. ³⁵Inchawei ñim ke Tiusweinuutø kemenda pønrraigwane elachippa amrrab gómos, kaguende truibe purø nuig tabig utamig könrrabigwan tøgaig køn. ³⁶Pøs ñimbe chi isumø tammay melabig melay, Tius maig maramig palai waben trunun ñim chab marikkurrimbe, nø trannrrab misra kørrømisrigwan utamig könrrai. ³⁷Kaguende Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn, pøs kan maya yanazhigutø,

“tru attrabiibe attrun cha. Chi srarrønrraamøn cha.

³⁸Inchendø tru sølgandø tabig naimbe

nui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri øsig uñchun cha.

Inchen nø køriimata wendømay yabe,

trube, nøbe nane tab gúi wanrrai martraamøn” cha.

³⁹Inchendø nambe tru pinisailø góonrrab køriimata tru wendømay ambupteeløgucha gómosø, isubigwan Cristoinuutø pasra tøgarmera kaigyugurri wesrailø, truilø guer.

Merrab misaamerá nòmui isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúig

11 ¹Pøs isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúibe tru munig melaigwan ke treeg könrraitamab isua pønrramig køb, katø nam chi asiimigwan chabguen ke asha lataig pønrraig, treeg køn. ²Pøs isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri namui merrabsrø misaamerabe Tius nòmun tabig wamindinabelø góen.

³Pøs isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri kerrigu chi købigwane Tius nui wamdøga mara basrig købig kuin gúi wetøgørra bønrrer. Inchawei kaptøga asiibe chi asiimífigugurri mara basrig køn.

⁴Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Abelbe animal gweecha Tiuswan purø tabig tranig køn, Caín rrani lataitøguen gømø. Abel nui isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri nøbe sølgandø marøb møg køn cha Tius wamindinabig køn, tru nø keta tranigwan Tius kashmø utab uras. Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Abelbe kwaig mu gaabendø, katøgucha nøbe wamindan.

⁵Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Enocwane yu piraugurri Tius srua iben, nøbe tru kwab tamigwane maig købig kui mørmuig køn. Incha nune wetørranrrab gaimaig købig køn, kaguende Tius srua yaig kua. Pøs nun srua yaig kømøwatø, nøbe wamindinabig køn, Tiuswan tab gúi wanrrai marøb møg køn cha. ⁶Inchawei isubigwan Tiusweinug pasra tøgagømøwabe, Tiuswane ni chinchaguen tab gúi mørtrai maramgaig køn. Kaguende Tiusweimay møikkøben kemallibiibe, Tiusbe øsig wabig kuin gúi køreb, katø nun labelane nøbe tranamigwan tranøb inchibig kuin gúi køreb indamig køn.

⁷Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Noéma chi asiimíig attrabigwan isua gónrrai Tius eshkabenma, nun truba køriitøga arcan marøbig køn, nui yaelø kwamø, øsig webamrrai. Noébe tru øyeeg mariitøga pirau maya misagwan kailøgurri Tius møra pønrrønrrai mariilø góbash cha kørrømara, chi kaig kømøig lataig Tius tabig kørrømarig kømigwan nøbe utig køn, tru isubigwan nuinug pasra tøgagúigugurri arrubigwan.

⁸Abrahamma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri tru ketigwan wendø utamsrømay webya inrrai wamøben, nøbe møra, webya yaig købig køn, chumay yam gúinguén mørmbendø.

⁹Nøbe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri nuin gónrrai tru trannrrab misrim birau Abrahambe ka peesrøngurri arruatø lataig, kan peg birau lataitø tsuig købig køn, nun keta tranigwandøwei utabelø tru Isaacba, Jacobpa, truilø lataitøwei kan carpa yamerayu. ¹⁰Kaguende Abrahambe tru ciuda katsigwan niga basrønrrabig tøgaig tru srømbalasiigwan muniirabig købig kua. Inchen tru ciuda maig kønrrabigwan

treegwei unaasha wesrab, truigwan marøb inchibiibe, Tius nø gøn.

¹¹ Abrahambe nøbe yandø maya køllig kuatøgucha isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri unøtiig latawei chish kømigwan utig købig køn unø møskain gønrrab, (Sarabe ureg tøgagønrrab gaimabig kuindøgucha), kaguende tru trannrrab misrøbig Tiusbe tru trannrrab misrigwane tranmø gømø, trannrrab gúi, Abrahambe treeg isua tøga basraig kua. ¹²Inchawei tru unø tøgagømigweimburappe yandø kwaig lataig kuig, tru kan møweinukkurrindø ureemera srøig larrøbichib mendappe, nu gøptø srømbalasrø estrellamerå lataig, pi menda pisrum lataig købig køn, mu nebua mundzamgaig.

¹³Inchen i misaamerabe mayeeløba isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigutø amønaig køn nømui kwam gwalømgatig. Tius tru nømun trannrrab misra kørrømisriilane utømuindøgucha, Tius trannrrab misrig nusirø pønrrabelan yabsrøngurrindø ke kan asha lataig kasraarabelø gøn, ‘nambe srømbalasreelø, peesreelø gua, yu piraube ka petøweindø warer’ chib, tørgandø trenchib waminchib. ¹⁴Inchen øyamay waminchibeløbe tru gatøgan birø nømuin gønrrabigwan lab ambubelø gúi, nømbe tørgandø asamig kenamaran. ¹⁵Pøs tru nøm werrua amrruin birøwan isub pønrraig kui kuimbe, katøle trusrømaytøwei llirawa ambimbe, ka ambamdiig købsruinrrun. ¹⁶Inchendø nømbe treeg marmøtø, waramig katøgan birø mas purø tabigwan tøgagønrrab isub pønrraig køn, truibe tru srømbalasriigwan. Treekkurri Tiusbe chi kørig kuin gømøn ‘nømui Tius køn’ daig kømig, pøs nøbe nømuyasig kan ciuda tamarig kua.

¹⁷ Abrahambe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Tius Abrahamwan maig inchibig køtashchab marenma, nøbe Isaacwan tranig køn. Tius tru ‘tranrrumøn’ cha kørrømisriilan utabig, tru Abrahambe, nui kandø nusrkai Isaacwan Tiuswan yandø ke kweecha tranamitø balabig køn ¹⁸Abrahamwane: “Tru ñuinukkurri amrrub misaamerane Isaackurrin gønrrabelø gøn” cha, Tiusbe øyeeg taig købig kuindøgucha. ¹⁹Kaguende Abrahambe isua basrabig køn, Tiusbe kwailai utugurringuen gatøle kusrumig maramburab marøbig kui. Pøs kwailai utugurri gatøle øsiiraig lataig kui mara Isaacwane treeg utig køn.

²⁰Isaacbe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Jacobwanba, Esaíwanba nómune mayanguen tabig pub attrai marig kón tru wendøsrø attrabigwan.

²¹Jacobma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri yandø kwanrrab wawa, Joséwei uregwan kanun ganun mayanguen tabig nebunrrai mara, nui pótónain tsigwan pótónawa basramisra, Tiuswan kóriibala tabig waminchibig kón.

²²Joséma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri yandø kwamig lutaúrab arruben, israelitasmera mayeeløba Egiptogurri wendøsrø webambamigwan wamincha, nui tsutsiimeran mandø indamigwan eshkab karua basrig kón.

²³Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Moiséswei mòskaløma Moiséswane larrø tab unøzhig kui asha, pøn bøl ørøba nun søra tøgagúig kón, tru Faraón Egipto birau rey tru kwetchai karua basrigwan chi kóriimatømøtø.

²⁴Moisésma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri yandø kølig misrabe, tru Faraónwei nimbasrwei nusrkain gón cha wamig kómingwan kaasig kón. ²⁵Moisésbe Tiuswei misaameraba larrø gaig indinab megamigwan isuig kón, tru kaig mariiløyu tab gúi mørøb kan maya yanagatiitø kasraarabgunrriibe. ²⁶Wendøsrø attrabig Cristoyasic chine trømbøig waminab megaibe, egipciósmera chigurrimbunø tøgagúilan kerrigu tøgagúi lataikken gómos, purø nuig kui isua basrabig kón, kaguende nøbe tru wendøsrø truburø ketig utamigwan, trunun ashib pasrabig kua.

²⁷Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Moisésbe Egipto biraugurri webyaig kón, rey maya namikkølig waingucha. Inchen trunun kørmtø, nøbe webya inrrab kandø isua basraig kón, kaguende tru kaptøgabe neuba asiimø Tiuswan yandø ke asha lataikken basraig køppe. ²⁸Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri tru Pascua Fiesta taigwan mara, katø tru yaskappalamerawan anowan srølig kón, tru kwangarub ángel israelitasmerai mayor nusrkalane kweechimønrrai.

²⁹Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri israelitasmerabe Mar Rojoyu kan trendø puryu lataig larraambig kón. Inchen egipciósmeragucha laramrrab inchen, pi katøle itøgasrøben, chab gwaig kón.

³⁰Israelitasmera isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri tru Jericó ciuda bøtøgatan sruubirøbanrrimerabe chab

Hebreos 11.28

guegørrig kön, nøm tru pøtøgatanwan kwalømméra siete nemisramne lliraben. ³¹Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri tru Rahab, nui asrwan anwei yanøb ishuuma, tru mørmó misaameraba kanbalatø nøgucha kwamuig kön, kaguende tru pailø

israelitasmera maisrøn gøtashhab nilø ashchab amrrubelan tab wamab utikkurri.

³² ¿Masbe chiwan waminchab gøh? Pøs nane Gedeónweimburab gøben, Baracweimburab gøben, Sansónweimburab gøben, Jeptéweimburab gøben, Davidweimburab gøben, Samuelweimburab gøben, katø Tius maig karuigwan eshkabelaimburab gøben wamindamikken nebumøtan.

³³ Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri katøganelø nøm ashib karub tøgagúigwan nøm kanab, tabig sølgandø maig maramigwan marøb, Tius trannrrab misra kørrømisriilan nebua utab, leónmerai triimeran kasrøb indig køn. ³⁴ Nag kørig kømdiig naarabelan naaramønrrai kweechib, espadatøga kweetsiilø gømigugurri wegørra ambub, truburab chi martrab gaimabelø gøbig kuig chisheelø misrøb, katø kwayabyugucha kwayamburab kwayabelø misra, peg birausrøngurri amrrub suldaumerane luløsrkøb inchibelø gøn. ³⁵ Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri ishumburmera nømui kwabelan katøle øsiiraniilø utabelø kuig køn. Inchen møiløbe kwamnegatig purø rrømbøig marøb srua góuinabelø gøn, elatchab indingucha, elatchamamøtø, kaguende nømbe katøle øsiirawa srømbalasrø purø tabigwan nebunrrab isubelø gua. ³⁶ Inchen katøganeløbe kaig marøb indza ashib srua góuinab, ichabetinab, cadenastøga lusrinab, kailan keeri yau merrarrawa keerinab melabelø gøn. ³⁷ Inchen kaneløbe sruutøga peta kweetsinab, serruchotøga sølbinab para kweetsinab, espadatøga kweetsinab, amburab iburab ubisha galuschibah cabra galuschibatø kewar amøñibelø gøn, larrø waachamera gømig nebuilø, isubiitø kappinbalatø amønamig nebuilø, katø larrø kaig indinab melamig nebuilø. ³⁸ Øyeeg tab misaameran yu pirau misaamerá nømun tøgagømibe nømbe purø nu balabelø gøbig køn. Nømbe mu misag warab waraimøsrø, nørrø tunmerawansrø chu bumgúinguén mørmeelø amøñibelø gøn, nørrø srug yaambumerasrø, lendegørrab pirørrabmerasrø, øyeesrø kebamba warab.

³⁹ Inchen nømbe isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúigube tabig wamindiilø gøbendø, tru Tius trannrrab misra kørrømisriilane møikkucha tranig utømuig køn. ⁴⁰ Kaguende Tiusbe nømui lata gømø, namuyasiibe purø tabig tøgagúig kua, tru nømbe namba kanbalatø misratøwei tru newan tabig kønrrai indig kuig køn.

Maramga murelø amrruben, chi isumø,
namgucha mur børnramig

12

¹Inchawei øyeeg kóbene, tru isubigwan Tiusweinug pasra tøgargøbelø nørrø góptø kan wañi lataig namuim bøtøgatan namun ashib purrabelan namgucha tøgagúig kóppø, namun chiguen tab ambamgaig chigøben kwatsiiranøbelanba, tru kaig marøbig namun iløsrkøptø iløsrkønrrai marøb pasrabigwanba webetøgun. Incha tru nam luløb ambamig Tius namui merrab may rrarrig tsubig nam tøga børnraian maikkucha kørrømisrmø, luløbig lulgun, ²namui kaptøgabe Jesúswan ashib, tru nømerrig treegwan pera marøb, katø tru namui isubigwan nuinug pasra tøgagúigwan newanig kørnraai marøb inchibigwan. Pøs Jesúbe nø pumsrø kasrag kømdiig pasrabigwan asha basraikkurri kurusyu mesraig kweetsig kwamigwan awentawa, tru kørig marinab pasramigwan chi trunun isua ashmøtø, truyu puraya, Tius wamisra wainug kusrmaygatømay wamisrig køn.

³Incha tru kaig marøb misaamera Jesúswan chine kaig maren, treegu ka awentab purayaigwan, trunun ñimguen isuy, ñim chi muraaramøwei, chi kaima gørrømisrmøwei indamig kørnraai.

⁴Pøs tru kaig mariiba ñim kwayab melaigu, ñimbe gatøgucha ñimui aniwan lusamnegatiibe mara børnømøn. ⁵¿Tius nui ureg kuimba tab wamdøga waminchib purugúigwan ñimbe yandø pesannabguen inda chindah?

“Nai nusrkai, ñi mur basram gusrenrrai Señor ñun murelan kusrennene,
kagatorre inditamab treeg isua tøgagømøwei,
Señor ñun isua mørtrai marene,
truyutø kørrømisrmøwei indamig køn.

⁶Kaguende tru nui undaaraigwane

Señorbe nune mur basram gusrenrrai kusrennøb,
mundøgucha nui nusrkain gútamab isua tøgagúigwane
nøbe kalø marigwan ølmartrab murba rranøbig køn” cha,
trenchibig køn.

⁷Maramga murig latailø Señor ñun maringaruigwane mur basram gusrenrrai kusrennrrab inditamab isua awentau. Kaguende Tiusbe ñimune nui nusrkain gúimba øyeeg maran. ¿Kan nusrkawan møskai mur basram gusrenrrai kusrenniimíig mu treeg nusrkai kø

chinderah? ⁸Inchen tru kanelø mayeelø mur bønrram gusrenrrai kusrenniilø latawei ñimun kusrenniimeelø gúisruandøbe, trube, Tiuswei trag nusrkalø gómotø, ka menda ureemera gúin gønrrun. ⁹Inchagucha namma yu pirau namui móskalø namun mur basram gusrenrrai kusrennøbelø nambe tøgar gua, truilanma maig købash inchimotø, tab inchib tøgagøbelø gúibe, ctru namui espíritumerai Móskai Tiuswane treetøguen gómos, masken maig taigwan tru gúindø mørøb meløwa, øsig kømigwan tøgagømig kómønrraitarru? ¹⁰Namui móskaløma nam mur bønrram gusrenrrai nømbe kan maya yanagatiitø namun kusrenanøb tøgagøbelø góbig køn, nømun maig maramdiig køben, treeg. Trune Tiusbe nam mur bønrram gusrenrrai kusrennøppe namunguen tab gønrrai maran, nø newan tabig kuigwan namgucha tøgagønrrai. ¹¹Tru mur bønrram gusrenrrai murigwan kusrenanene, ke kan tru urastøbe chiguen chi kasrag kómødiig kómøtø, mur gúi mørøb pasramibe góbig køn. Inchendø tru øyawan kusrenaninab puraambubelaimbe tsøndatøbe sølgandø tabig amønamiba, chi isumgaig tab amønamiba tøgaig arrubig køn.

Tius wamindigwan kaasamibe kørig kómødiig køn

¹²Inchawei ñimui kwalmera kullaarailan chishmisrtrai kónøgøb, ñimui tømmera itønapteelan gatøle mur misrtrai maray. ¹³Katø ñim tab punab ambamig kónrrai putur maymeran ølmaray, tru ñimui kørriindi srøb wetunshimø, tammisrtrai. ¹⁴Ñimbe maya misaameraba ambugurri igerri lata tab gómgwanba, katø Tiusweyasiitø tarømisra tabig amønamigwanba martrab inchib guy. Kaguende Tiusweyasiitø tarømisra tabig amøñimøwabe, muguen Señorwane ashchaamøn. ¹⁵Ñimbe purø tab isua ashib amønay Tiuswei tru ka yandø tab indigwan ñim móikkøben wendøbasrøb pønrrabgunmab, inchippa ñim móigwan góben kan mób srølgølig lataig kal-lawa nurab ya, truig pesriig iløsrkónrrai maren, misag purø nuwan tru kaitøga mindisailø gómonrrai. ¹⁶Mugucha móg lata ishug lata trømbøig marøb uñchab gómowei, kabe Tiusweimburabigwane chigucha gómu lataig inchibig gómo Wein guy, tru Esaú latawei. Truima kan mamig nindagweindø kan mayor nusrkai maig tøgagømigwan yanig køn. ¹⁷Kaguende ñimbe yandø asiinrrun, Esaúbe mas wendøbe tru mayanguen tab indig kónrrai keta tranigwan katøle móskawan utønrrab inchen, nune yandø

ka taig købigwan. Tru mayanguen tab indig könrrai tranigwan tøgagønrrab kappin gørrøgøb lawa, yandø treeg könrrai chab marigwane ni chinchaguen lliskamgaig kuig kön.

18 Pøs ñimbe, israelitasmera Sinaí Tunyu kemalla bønrrab latawei, kan nu tun katøramdiigu nagurøméra naarabig tøgaigu kemalla gømøwei, kabe løstiig, tru purø rrømbø løstiigu kemalla gømøwei, kabe kørig kømdiig isig ichibigu kemalla gømøwein gøn. **19** Katø ñimbe tru trompeta mur wanrrøbigu kemalla gømøwei, kan wam wamindiiian mørtrab kemallmøwei indig kön. Inchen tru wam wamindiiian mørøbeløma: “Tiusmanda yandø wamincha” chibelø gøn, **20** kaguende yandø mas awentawa pønrramgaig køben, Tius tru øyeeg karua basren: “Kan animaldøguen tru tunwan kebachibiibe sruutøga peta kweetsig könrrabig kön cha” trenchiben. **21** Inchen tru treeg pureb pasrabiibe purø rrømbøig kørig kømdiig køben, Moisésbe trenchibig kön: “Kwaarøsraig kørig købiitø ke itønab pasrar” cha.

22 Ñimbe treegu kemalla bønrrømøtø, møimbe ñimuimburappe tru Sión Tun dainug, Øsig wab Tiuswei ciudasrø, srømbala Jerusalénsrø, muguen mundzamgaig ángelesmera tulundzuna kasrag purraisrø, treegu kemalla bønrran. **23** Katø Tiuswei tru srøsrø gal-lawa ureemera nømui munchimeran srømbalasrø pørig tøgarmera kanbalatø purraisrø, katø Tius tru maya misagwan maig maramigwan asha marøbig waisrø ñimbe kemalla bønrrab, katø mayeelø sølgandø tabig misaamerai espíritumera yandø newan tabelø gønrrai kørrømariilø purraisrø kemalla bønrran. **24** Katø tru srø acuerdo marigwan misagweimburø purøbasramisrøbig Jesúswangucha kemalla bønrrab, katø tru Abelwei ani ‘tru kaig marøbigwan ni, Tius, ulø bay’ chib, ani lataikken gømøtø, Jesúswei tru ani itøtsurig mas purø tabig ‘tru kaig marøbigwan ulø baymø, ni, Tius, pesannau’ chib waminchib aniyu kemalla bønrran ñimbe.

25 Inchawei tru waminchibigwan kaashib gønrrab gømø ashiptø guy. Kaguende Tius Moiséskurri isuptø gønrrai wamindigwan kaashibeløma yu pirauguen chi indiimíig ka yandø wegørrømuibe, trube, tru srømbalasrøngurri isuptø gønrrai waminchibigwan tarømisrabe, nambe truyugurrimbe ni chinchaguen wegørramgaig könrrun. **26** Tru Moisés tsub urassrøma Tiuswei wamdøgabe pirøwane könøgagutsig kuibe, møimbe øyamay maramønrrun cha kørrømisrig kön: “Nabe gatøle pirøwane könøgagutsamønrrun

cha, trurrigu pirøwandø gømøtø, srømbalameranbañau.” 27Tru, “katøle kønøgagutsamønrrun” cha, tru trendaibe, tru ka mara bønsraindeelø kønøgagutsilane kerranrrab gói tørgandø eshkan, tru kønøgagutsamgailø, truiløtø pønrrabig bønrrønrrai. 28Inchawei tru nam ashib tøga burramig tru kønøgagutsamgaigwan nambe utab góig købene, nambe ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chigun, Tiuswan tab gói wanrrai marøppe, nun køriibala tabig waminchib, kan yeeg tabig kønrrabmab isub. 29Kaguende namui Tiusbe kan nag lataig køn, chigucha kørrømisitraingaig barrøbig.

Cristoieløbe mandø amønamig

13 1Ambugurri igerri undaarabig undaaray, kan trag nunelø lataitøwei. 2Nimui yau asiimeelø pubelan tab wamab ya bebamigwane pesannamøtay. Kaguende møiløma øyamay marøb meløwa, ángelesmeranguen ya bebøbelø gøn, chi truilø góítamab isumøtø.

3Katø kailan keeri yau purrabelane ñimbe nømba kanbalatø keerig purrøwa lataitøwei isub, katø kaig indinab melabelane ñimun rreeg indi lataig isumig køn.

4Kasharamibe purø tabig købig kui mayeeløba treeg isua tøgagøb, katø kasharawarmerabe nømui kiainuube mu pegwan pera guiamig kømøtø gøn. Kaguende móg lata, ishug lata trømbøig marøbelanba, katø itøluløpteelanba, Tiusbe nømun maig kønrrabigwan asha martrab gøn.

5Ñim amøñippe, anwane ke chinchimmørø chull inchib amøñimøtø, ñim moi maig tøgagúítøgatø tab gói mørøb kasraatø amønamig køn. Kaguende Tiusbe trendaig kuig køn:

“Managuen ñundø elachimøwei,
chinchibgucha tsunrrai managuen ñun tarømisrmøwei
indamønrrun” cha.

6Inchawei øyeeg taig købene, nambe treeg kønrraitamab isua, chi isumø trenchinrrun:

“Nan purugubiibe Señor nø góben,
nabe chigucha kørmumønrrun cha.

¿Møobe nane chigúi martrautah?” cha.

7Tiuswei wamwan ñimun waminchib, ñimun pera marøb pønrrabelane isua gómgig køn. Nømui tru tabig amønaigu asha kusrenrrai mandø tabig kørrømarig købigwan tab isua asha,

tru nōm isubigwan Jesucristoinug pasra mandø tøgagúigwane treetøweiø tøgaguy.

⁸ Jesucristobe merrabsrø lata, möiyen gwaløm lata, katø managatig nöbe yunømarmiig, treetø gøn. ⁹ Chigøben peemaytø kusrenaniilø pesrøteeløtøga amburab iburab srua ambiilø gønrrab gømøtø guy. Pøs namui manrrømera Tiuswei tru ka yandø tab indiitøga mur bønrramigwan utiibe tabig køn, tru chi mamimeran manrrai karua bønsrailan marøb megaig lata gømøtø, tru øyeelan mariibe chiweingucha chi purugumeelan.

¹⁰ Nambe kan altar tøgaguer tru Tiuswei carpa ya tabzhigu marøb pønrrab sacerdotesmerabe tru altaryuigwane mamig kømiig. ¹¹ Pøs tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote tru, "Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain" tannug tru animal gweetsilai aniwane tru kaig mariilaiburø trannrrab umbusrø srua kebyaindøgucha, tru animal gwaigwei asrmerane nōm warainukkurri nøørøsrø srua webamba, parriilø gøbig køn.

¹² Inchawei treetøwei Jesúskucha ciuda yaskabyugurri wambig nøørøsrø kwaig købig køn, nui anindøga Tiusweindø gønrrai misaameran chish martrab. ¹³ Inchawei namgucha nuimay nun katønrrab webamgun ciudayugurri wambig nøørøsrø, nun maig trømbøig indinab megaigwan namgucha treetøwei kaig marinab melønrrab. ¹⁴ Kaguende nambe yu piraube kan ciuda managatig pasrab pasrønrrabig chigar gua, nambe tru attrabigwan lab guer. ¹⁵ Inchawei Señor Jesucristogurri chu urastøgucha Tiuswan nam animal gweecha lataig tranøppe, purø tabzhig wamindiilø trangun, nui munchiwan tabig wamindi wam tru trigugurri webarrubiitøga. ¹⁶ Ñimbe tabig maramigwanba, ñim chi tøgagúigwan pirishib gømigwanbabe pesannanrrab gømø melay. Kaguende kweecha tranøb lataitøwei Tiuswan keta traniilø øyeeg traniiløbe nø purø tab gúi wanrrai marøbig, treeg køn.

¹⁷ Ñimun pera marøb pønrrabelane maig karuigwan mørøb, nōm maig chiben treegwan melay. Kaguende ñimun chi kømønrrai chu uraskucha ashibeløbe nømwein gøn, nømui chi mariilan nōm Tiuswan eshkab pønrrønrrabelø gua. Nøm maramigwan marøb melappe, kasraatø, chi isuin gømøtø, marøb gønrrai inchigay. Kaguen trengømuisruandøbe, ñimune chiguen chi tabig kønrraamøn.

¹⁸Namuimburab ñim Tiuswan miarrunrrigay. Pøs nambe namui isub kebachib pasrabigu chi ‘kalø gøn’ chibig chigar bønrrab, katø chiyutøgucha nambe tabig marøb melønrrab isua meler. ¹⁹Nabe ke tiusmanda Tiuswan miab górrunrrigay chinrrab inchar, na peba ñimuisrømay gatøle arrumig kørnraai.

Patsøgønrrab srabe wamindiilø

²⁰Tru chi isumgaig tab góbigwan tøga Tius, tru managatigwei acuerdo mari anindøga tru Ubishameran Ashibig purø nuig, namui Señor Jesúswan kwailai utugurri kusrubiibe ²¹tru nø maig maramig palai waigwan martrai chigurrimbunø tabig palabigwan ñimun tranrrun, Tius nø purø tab gúi ashib wamig kørnraai Jesucristogurri namuinug nø marøb pasraitøga. Jesucristone managatig tørguegwalmabig kørnrun. Treeg kørnrun.

²²Na øyamay melamig kørn chib wamindi wamwane, nai nunelan, tiusmanda tammay utørrunrrigay chinrrab, pøs nabe landøtiig pørar. ²³Namui nuneg Timoteobe kailan keeri yaugurri webyain gúi ñim wammøra gørnraai inchar. Incha nø petø arrubene, nabe nøba ñimun ashchab arrumønrrun.

²⁴Ñimun ashib pera bønrrabelø mayeelanba, katø mayeelø Tiuswei misaameranba ‘tab ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay. Katø italiasreeløgucha ñimune ‘tab ka amøñigueh’ cha øran.

²⁵Tiuswei tru ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba pasrønrrun.

Santiago

Israelwei misag truørø amba warabelan Santiago pørøb

1 ¹Na Santiago Tiusweimba, Señor Jesucristoimba marøb megabig Israelwei doce nusrkalögurri misag nørø larrøbicha, pirau kan ørøtø amba warabelan ‘ka amøñigueh’ chinrrab inchar.

Tiuskurri kusrebig kømig

²Nai nunelø, chigøben, chigøben puig meløwabe, truba tab góu inchib, kasraaray, ³kaguende ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwan maig kótashchab marigugurrimbe masken tammay melamig arrubig kui ñim ashibeløbe. ⁴Inchendø ñim tru treeg tammay kullaaramø, ka melaibe, newanig kónrrai inday, chiyugucha neilo, chi isumgaig newan bónrrabelø, yandø chiyugucha palømø newanelø.

⁵Ñimun móigwan góben øyeeløyu tab asha maramigwan kusrebig kømig paløbene, Tiuswan miau, nøbe tranrrun. Kaguende nøbe mayeelan tranøppe, merøbalatø rranmøwei, katø chi miabene, namømøtø, tammay tranøbig kón. ⁶Inchendø miappe, ke Tiusbe tranrraitamab isua miamig kón, treeg kómuptinchaitamab maizhikken chi treeg isumøtøgue. Kaguende chi treeg kómønrrab gó chindermab isubiibe kan maryu pi welarwan isig ichibig amburab, iburab srua yaig lataig kón. ⁷Møikkøben treebe Señorwan chigøben utamuitamappe isumøta. ⁸Kan móg móindø øyeeg martrab isub, katøguen srønabe peetø isubiibe, chiyutøgucha mumayguen gómiig unan.

⁹Kan truburab chiga nuneezhigwan Tius nune truba nuig marene, purø tab góu móramig kón. ¹⁰Inchen puaibe purø tab góu

møramig køn, Tius nune chigucha gømíig lataig marene. Kaguende puaibe kaumerayu u lataig kua, pasrabig pasrønrrab gaiman. ¹¹Pøs pørr webarrua, purø mur bachene, kaube mul-laben, ube peñen, tru tabzhiibe yandø pinan. Øyeetøwei puaikkucha nui chigøben penab, yanøb uniiløyu pinønrrun.

Chinetø kaig pub arringucha treegu ka megab

¹²Chigøben pub arruben, tammay megabig megabiibe mayanguen tab gúig køn. Kaguende treegu puraya basramisroppe, nun undaguelan Tius keta trannrrab kørromisrig tru øsig køm coronan utønrrun. ¹³Møigwan góben chiyugøben kaigyu kebenamdiig mørørabene, Tius treeg isunandan chimøta. Kaguende Tiusbe mana kaigu kebenamdiig kuig mørørai wamøwei, ni gatø mun kaigu kebenøsrkønrrab inchimøwei inchibig køn. ¹⁴Treeg kømøtø, møigwandøgucha nui kaig isubeløtøwei srua iben, truiløtø yandø tabig lataig asønangarua kebenøsrkaim basran. ¹⁵Inchen tru trømbøig isuilø yandø umbu kebya, pasramisrikurrimbe, kaig maramig kal-lan. Inchen tru kaibe yandø ne nurappe, kwamigwan kal-lanrrai mara basran.

¹⁶Nai undaaraig nunelø, ñimguen pella peemaytø isub pønrrømotay, ¹⁷chitøgucha tabig ketiiba, katø chigøben tabig newan marøbelø gønrrai ketiibabe srømbalasrøngurri arrubig køn, tru srømbalasrø chine pilab pønrrabigwan marøbig Tiusweinukkurri. Nøbe nø maig køppe, manatøgucha treetø gua, nuinuube løstørab lata inchib, tørmisrøb lata inchib, inchibiiibe chigagøn. ¹⁸Nun trendø treeg marøg kuikkurri, nui newan cierton wamdøga namune gatøyug srøig kal-langaruig køn, nø kerrigu misagwan ellmara pønsrailai utu nammerrig ke srøsrø ellmarig misrig latailø gønrrai.

Kalutøga mørriitø gømø, maramig køn

¹⁹Nai undaaraig nunelø, iigwan isuy: ñim mayeeløba møramigwane muniitø burramig køn. Inchen wamindamigwanba, namamigwanbabe tsøndatø isuptø maramig køn. ²⁰Kaguende kan móg namig køtanmaptø mariibe Tiuswei sølgandø tabigwan marmøn. ²¹Inchawei treeg købene, ñimbe ashikken gønrrabgaig marigwanba, chigøben kaig mariilø trutø netsaig tøgagúilanba webeta elacha, Tiuswei wamwan ñimui manrrau ellgwaiwane

mur gurrashmø, tammay utay. Kaguende tru wam wamindiibe maramburab marøbig køn, ñimui mœsigwan wesramig.

²²Pøs Tiuswei wamwane maig martrain daigwan ñimbe marøbelø gømig køn, ka møratø, møratø gønrrab gømøtø. Trengømuisruandøbe, chi mørmui lataitøwei ñimasiitø ka kegørrab pønrraig webinrrun. ²³Kaguende mœikkøben Tiuswei wamwan mørøptø møra, tru maig taigwan møra marmíibe, kan móg nui malowan espejoyu ashibig lataig køn, ²⁴nui malø maig kuigwan asha, katø llirawa, ippe, pesannab lataitøweingue. ²⁵Inchen mœikkøben Cristo maig martrai karua pasrig newan sølgandiig, tru chi iløsrkaimig kørnrai marøbigwan ke tab asha, truyu megabig megawa, tru martrai karuigwan pesannaptinchimøtø marøbigweimbe, nui mariiløyu mayanguen tab güig kørnrun.

²⁶Ñim mœikkøben, Tius martrai karua bønsrailøyu maizhikken purø bunømø marøbig kurmab isubendø, nui niløtøgabe maig kurrøbashtø waminchibiibe ñøasiitø kebeñib pasran. Inchen tru nø Tiusweiwan maizhikken purø bunømø marøb pasrab taibe chi marmui lataitøwei webyan. ²⁷Tius Møskawei merrab tru nø karuilan maizhikken pinab marmø, chillig indiimfig mariibe, iig køn: usri møskai, peta gwailanba, kelø peta gwailanba chigøben isuig meløben isua ashchab ambub, katø yu pirau kaig trømbøig arrubiitøga chillig incha bønrrømøwei indamig.

Misaameran møylandøgucha lata wamamig

2 ¹Ñim nai nunelø, ñimui isubigwan namui Señor Jesucristo tørguegwalmabigweinuutø tøga bønrrøwabe kanundø tab wamab inchimø, mundøgucha lata gømig køn. ²⁻³Ñim tulundzuna purrøbenma, kan truba pua móg oro surtigastiig, truba tabig keweig pubene, truba tabzhig wamab, ñimbe trenchinrrun: “Yu gatøguchi tab wamdønug warra” cha. Inchen trunetø gatøgan, kwa waacha, truba shautøzhig chilliguig keweig pubene, ñimbe trunune trenchinrrun: “Ñibe øsrøndø, ka basrau” cha; kabe: “Uyu pirau wamisr” cha. ⁴¿Treeg marøppe, ñimui utu ñimdøweinguen kanune yandø nøørø marøbguen bønrrømøtirru? ⁵Ñimbe kaig isuaguen treeg inchib pønrrømøtirru?

⁵Nai undaaraig nunelø iigwan møray: ¿Tiusbe yamba yu pirau waachameranwei lawa wesruig kømuitarru? ¿Nømbe isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrraigwan tøgagømburab tøgagøb, katø

nun undaguelan tru nø ashib karub waigwan Tius trannrrab misra kørromisrigwan chigucha utønrrabeløbe nømwein gønrrai marig kømuitarru? ⁶Trune ñimbe waachamerane chigucha gømíig marøb ka kørig maran. ⁷¿Tru puarmerawein gømuitarru ñimune møra melønrrai marøb, katø misagwan ashib karub purrabelaimay ñimun uñchib waram srua ambubeløbe? ⁸¿Tru Cristoi purø tab munchiwan ñimun basra wamigwan nømweinre purø rrømbøig wamabelø gømuitarru?

⁸Tius tru martrai karua basrig purø nuig, nui wam pørigu pasrabigwan, maig chibig køben ñim treeg møra marøb pønrrøwabe, søl marøb pønrrønrrabguen: “Tru mendaigwangucha, ñiasig lataitøwei undaarau” cha trendaigwan. ⁹Inchen ñim kanune tab inchib, kanune maig købash inchib pønrappe, ñimbe kaig marøb pønrran. Inchen tru maig maramigwan martrai pøra trarriitøwei ñimune ‘kalø marøb itøbunab pønrran’ cha ñimundøwei itøøra basrtrun. ¹⁰Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan møikkøben kerriguh møra marøppe, marendø, tru utu kanundøguen kalø marøb itøbunikkurrimbe mayamba kalø mara basraig kørromisran. ¹¹Kaguende: “Itølulamig kømøn” chibiitøwei, treekkucha taig køn: “Kweetsamig kømøn” cha. Inchawei møikkøben itølulmuingucha, kweechibiibe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwane itøbunan. ¹²Ñimbe wamindiiløyu lata, amønailøyu lata tru maig maramig chi iløsrkaimiig kønrrai marøbig nømun maig asha maramigwan marig kømig, ke yandø treeg maramig puim bønrrab misaamera lataig kømig køn. ¹³Katøganelan lastimaguengaig marøbelane, nømungucha treetøwei lastimagaig marøb asha kørromariilø gønrrun. Trune, tru lastimabaig marøbeløbe, kørmø, tab gúi webamba bønrrønrrun, tru maig kønrrabigwan asha maren.

Isubigwan Jesucristoinuutø pasra gúiba, chigøben tabig mariiløba

¹⁴Nai nunelø, ñim møikkøben ‘isubigwan ke Jesucristoinuutø tøga basrabig kur’ chibendø, chigucha tabig marøb kenamarmubene, tru ‘isubigwan pasra tøgagur’ taibe, ¿chiwein gúin burugunrrab gø? ¿Kabe tru isubigwan Jesucristoinuutø tøga pasrab taig, truitø ñun kaigyugurri wesranrrautah? ¹⁵Kan nunewan gúi, kabe kan nuchawan gúi kemig truburab chigawei,

kwalømmerawan chi mamig chigawei megamne,¹⁶ ñimma
møikkøben trendaimbeh: “Chi isumø, tab inrrig chib. Pachiitø
gønrrai tsitsø gueb, øska mab, muchib uñchig” cha. Inchendø asru
maig palain basrøben chi tranmubendøbe, niløtø basrainguen
gønrrun.¹⁷ Inchawei øyeetøwein gøn, ‘isubigwan Jesucristoinuutø
pasra tøgagur’ taig, chigøben mariilø chigaibe, nøasiitø kwaig køn.

¹⁸ Inchendøgucha møibe trenchinrrun: “Isúbigwan
Jesucristoinuutø ñibe tøga basrøben, nabe chigøben tabig mariilø
tøgagur cha. Nui isúbigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwan
chigucha tabig mariilø chigaig nan kenamartra cha. Inchen nai
isúbigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane nabe chigøben
tabig mariiløtøga ñún kenamartrumøn” cha. ¹⁹Pøs Tiusbe kandø
gønmab isub, ñi kørewa basraibe, trumaybe sölwein gøn. Inchendø
kwaimandziimeragucha Tiusbe kandø gønmab kørewa, katø
kørig køb itønab inchibelø gøn. ²⁰Au, ñi chugúi mørmiig, nebuia
ashchab inchi, isúbigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúig, chi
tabig mariilø chigaig, ka yandiibe chigucha gømíig kuin güi.
²¹ ¿Namui merrabsrø møskai Abrahamma nui nusrkai Isaacwan
tru altar marinug truyu Tiuswan trana, kwetchab trarren, nune
chi kaig kømíig lataig tabig kørrømarig kømuitarru? ²²Inchawei,
¿Abrahamweimburabma ashmøtirru, nui isúbigwan Tiusweinuutø
pasra tøgagúibe tru chigøben mariiløba truiba misra kanbalatø
marøb pønrrabig kui? ¿Inchen nui isúbigwan Tiusweinuutø
pasra tøgagúibe tru mariiløgurri kerrigu newan marig
kørrømisrmuitarru? ²³Inchen Tiuswei wamwan pørigu øyeeg taibe
nebuig køn: “Abrahambe Tiuswan kørekcurri Tiusbe nune sølgandø
tabig kui asha tøgagúig køn” daig. Incha nune ‘Tiusba truba tab
linchibig’ cha, wamig købig køn.

²⁴ Inchawei ñimguen ashen, Tiusbe kan mówane nui tabig
mariiløgurrimba chi kaig kømíig lataig tabig kørrømaran,
isúbigwan Jesucristoinug pasriitøgatø gømøtø. ²⁵Katø treetøwein
gúig køn, ¿tru Rahab, nui asrwan anwei yanøb ishuuma, tru maig
køtasha asha wam sruamrrunrrab ambubelan nøbe ya bebamba,
katøgan peg maywan amrrai eshkamba, øyeeg tabig marikkurri
nune chi kaig kømíig lataig tabig kørrømarig kømuitarru? ²⁶Kan
asrma chi espíritugaibe kwaig køn; katø treetøwei isúbigwan
Jesucristoinuutø pasra tøgagøppe, tøgagøbendø, chi tabig mariilø
chigaibe kwaitøwein gøn.

Niløbe truba kaig marøbig kön

3 ¹Nai nunelø, ñimui utube mayeeløbabe kusrenanøbeløtø gønrrab isumøtay, nam kusrenanøbelane maig könrrabigwan asha marøppe, ka palatiig kømø, martrab gúi ashibelø gúig køppe. ²Kaguende nambe mayeeløba chiyugøben kalø marøb pellibelø guer. Inchen møikkøben nui wamindigu pellmíibe, tabigwan newan sølgandø marøb móg kön. Treebe nui asrwangucha kerriguba maig købash kømønrrab isua móra tøgagøn.

³Kaullimeranma nam trigu tsi muusrøppe, muwan inrrain guesruben mørtrai muusrøbelø guer, asr ørøba könørramamø merrarramig. ⁴Katø barcomeran chigucha asay. Yeeg nørreelø purø mur isig ichibig srua ambiilø gúingucha, barcon muba inrrai inchib pasrabig kan lamøtiitøgatø truyu purrabeløbe nøm muwan ambug køben truwan øran. ⁵Katø niløgucha øyeetøwein gøn: Asru purø lamüig købendø purø nuig misrøb, chigøben purø nørreelø martrab waminchibig kön. ⁱKan lamø naazhikkurrindø kan srønø tsibwan muba kuimburab parrøbig kön! ⁶Inchawei niløbe kan nag lataig kön, namui asru kaitø netsaig, asr ørøba trømbøig marøb mindishibig pasrig tru niløbe. Tru móra melamnug naarab pasrabiitøgatøwei piløga basrig kön. Incha nam øsig kuingurrimbunø kwamnegatig pilab pasrabig basrønrrun.

⁷Møøbe chigurrimbunø namig animalmeran góben, illimeran góben, ulmeran góben, maryu purrabelan góben kusrenanamdiig kön. Inchawei misaamerabe merrarrawa kusreezheelø marøbelø gøn. ⁸Inchendø niløwan gúimbe mugucha kusrenanrrab gaiman. Purø gaig kua, chinchaguen treeg marmønrrai merrarrawa tøgagønrrab gaimaig, kweechib larrø rrømbø móto netsaig kön.

⁹Nambe niløtøgabe namui Tius Møskawan tabig wamindamba, katø Tius nø lataitøwein gónrrai mari misaameran tru niløtøgatøwei trømbøig nebunrrai wamindamba inchibelø guer. ¹⁰Tru rrígugurrindøwei mayanguen tabig könrrai wamindamba, trømbøig nebunrrain chib wamamba indan. Nai nunelø øyeebe maramig kømøn. ¹¹¿Kan bigabyugurrindøwei chish bi webarrumba, kaig bi webarrumba inchautah? ¹²Nai nunelø, ¿kan higuera tusr købendø, aceitunas niguen, katø kan uvas tusr købendø, higos niirrautah? Katø treetøwei kan tre bigabma truyutøwei tab pi weguchiimøn.

Kusrebig kømigwane Tius tranøbig køn

¹³Møikkøben ñimui utu truba kusrebig, trurrigu chiwan gøben tab chigúi mørøbig kuabe, maig købash kømø, tammayig kuitøga kenamar, nuig kurmab inchimøtø, larrø tammay marøb unigu, truba kusrebig kuiyugurri arrubiitøga. ¹⁴Inchen treeg kømøtø, katøganweimburab ñimui manrrau ke chinchimmørø inchib pusrkwai asiibah, chiyutøgucha ke nømerrig kønrrab indiibatø tøga bønrrøwabe, ñimbe truba nørreelø kusrebelø guermab inchimøwei, tru newan ciertonigwan isab pønrrømøwei inday. ¹⁵Kaguende kusrebig kuig øyeebe Tiusweinukkurri arrumøtø, ka i piraugurrindø arrubig ka møwei isuiløyugurrimba, nugwaimandzigweinukkurrimbe arrubig køn. ¹⁶Kaguende ke chinchimmørø inchib pusrkwai asiibah, chiyutøgucha móig kanab marøbig køtashchab indiibatø pønrrabnuube, ambumay imay ke mumay gøbashtiibah, katø chigurrimbunø ka trømbøig mariiløbatø bønrran. ¹⁷Trune tru kusrebig kømig Tiusweinukkurri arrub iimerrig køn, chishig. Trugurrimbe ambugurri igurri tab gønrrai indamig, katøganelø chigøben indingucha tammayig kømig, tab gúi mørøb kasraatø bønrrønrrai marøbig kømig, katøganun chigøben nebui megaben, truba rruba lastima ashbig kømig, tabig marøbig kømig, kanelane ørø mara, kanelandø tab inchimøig kømig, ka treeg kønmab ashchaindø gømø, maig maramigwan marøbig kømig, treeg køn. ¹⁸Inchen ambumay imay tab gømigwan tøgagønrrab tru ambumay imay tab gøbiitøga ellmarøbeløbe, sølgandø tabig ellmariilø tulishinrrun.

Pirauigwan tab gúi inchib pønrrømumig

- 4** ¹Trømbøig kwayam lailøba, namishib chinetø cha møriløbabe ñimui utube ɿchugurri nrre arrubig koh? ɿÑimui umbu trømbøig kaig isubelø ni kan mandøguen gømíig pønrraptø bønrrøwa, truyugurri nrre arrubig kømuitarru? ²Ñimbe chigøben tøgagønrrab inchendø, tøgagønrrab gaiman. Kweetsamba, katøgane chi tøgagømønrrai ke chinsraatø indamba indan. Inchendø chinchagucha tøgagønrrab gaiman. Incha ñimbe chinetø chib menda, trømbøig kwayan. Ñimbe chi tøgagønrrab isuigwan tøgagønrrab gaiman, kaguende Tiuswan miameeløgurri. ³Kabe miappe, miabendøgucha, utønrrab gaiman, kaguende

søl isua miamøtø, ka ñimui asrwan tab gønrrai kasraarab kømigwayasiitø miabelø gúíkkurri. ⁴iÑim, Tiuswan itøluløptø misaamera! ⁵I pirauigwan tab inchib chull inhibiibe Tiuswane ashig kømui inhibig misran. ⁶Kabe Tiuswei wamwan pøriiløyu øyah chippe, ⁷ka trenchig køptø rrrendaitamab isutirru ‘tru espíritun Tius namui umbu pasrønrrai traniibe namune igatø! nuyasiitø gønrraimab undaaran’ chibigwan? ⁸Inchen Tiusbe nui ka yandø tab indiitøgabe namune gatøguchinguen tranøbig køn. Incha nui wambe trenchibig køn:

“Nuinetø nuig mørørai inhibelane
Tiusbe søtøbasramisrøb gurrappe,
trune chigucha gómeelø tammayelane
nui ka yandø tab indigwan Tiusbe tranøbig køn” cha.

⁷Ñimbe Tius maig chiben nune tru gúindø møray. Trune nugwaimandzigwane mørmønrrab mur isua bønrrai, treeg bønrrøbene, ñimuinukkirimbe lulrrun. ⁸Ñim Tiusweimay kemallene, nøbe ñimuimay kemallchun. iKaig marøbelø, ñimui tasigwan chish maray! iÑim Tiuswan undaaranrrab indamba, katø tru urastø yu pirau chi købigwan undaaranrrab indamba inhib misaamerabe ñimui manrømeran newan chish maray! ⁹iÑimbe truba isui inhib, chindimbarre nambe øyeeg kailø guermab truba isub, katø kishib inday! Ñimbe indzabgunrriibe kishib; kasraarabgunrriibe truba isui inday. ¹⁰Ñim Tiuswei merrab utsøbasrene, nøbe ñimune nørreelø gønrrai martrun.

Maig maramigwan nai nunewan ke na asha marmumig

¹¹Nai nunelø, kangurrin gangurri katøganun chigøben kaig wamincha ashmøtay. Møikkøben kan nunewan kaig waminchib, kabe ‘øyeeg søl marmíig køn’ chib, waminchibiibe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kaig waminchib ‘søl marmøn’ chib pasran. Inchen ñi tru Moisés pørigwan kaig kui marøb pasrøwabe, ñibe trunun møra marøbig kømøtø, ñiguen ‘øyeeg køn’ chib asha marøb pasran. ¹²Inchawei mu gatøgane kaaben, Tius nøtø gøn tru maig maramigwan martrai pøriilan tranøb, katø nøtøwei maig maramigwan sølgandø asha marøb inhibiibe. Truibe nø kaigyugurri wesruin gúi, kabe kaigyu

pasrin gói nø ashchabig kón. ñibe chigugu, katóganun ‘óyeeg sól marmiig kón’ chib marób pasrónrrappe?

Sróna gwalómbe chi bunrrab gói asamgaig kón

¹³Inchen ñim: “Møin gói, sróna gói, chugóben ciudasrómay amba, trusró pila ørøba warówa penamba, yanamba, an nørrø maramba inchib warónrrab” chibeløbe, móimbe iigwan mórtrei: ¹⁴Ñimbe sróna rrumar ñimui ósig amønamigu ni chi bunrrab góinguen mórmubendø rreendan. Ñimbe ka wañi lataitø góen, móindø kenagúitø, katø yanayube kenamuptinchibig latailøgue. ¹⁵Trembe ñim óyah tamikken sól gónruru: “Señor treeg kónrrain góbene, ósig warówa, ilan marób, øilan marób waramónrrun” damig. ¹⁶Trune ñimbe nørreelø guermab isub, treetø isumøtø, truba nørreelø wamindan. Kan chiyutøgucha óyeeg nørreelø guermab isub wamindiiløbe purø gaig kón. ¹⁷Møikkøben tabigwan maramig kui ashendø, marmuibe, yandø nuimbe kaig marig korrømisran.

Puarmeran kaig attrabigwan isua górrai waminchib

5 ¹iAu, ñim puarmera, iigwan móray! Chigóben yeeg trømbøig ñimun nebub attrab pasrøben, kishib, trashib inday. ²Ñimui chigurrimbunø pua misrøb tøgagúiløbe trerailø góben, ñimui keilane pullilla mailø góen. ³Ñimui oroba, anbabe, mugusiaín góen. Incha tru i mugusiaítøwei ñimune ‘óyeeg marøbelø góen’ chib, chi marmeelø gói kenamartrun. Tru tsamdzuraibe kan nag lataitøwei ñimui asrwan pinishinrrun. Truba rruba chigurrimbunø tulishib tunbønsrain góen ñimbe, moi ya srabe gwalómmerawan. ⁴Ñimui ellmariilan tulishib melabelan tru tulisaimburø ñim anwan pagaramø nili andøwei ñimune ‘óyeelø gómögue’ chib, wamab trasran. Inchen Tius maramburab marøbiibe tru uløwan tranmuinabelø trashib wamigwan mórin góen. ⁵Ñimbe yu piraube purø tabig warab, asr maig palai inchen, ñimuimbe treeg marøb waramig tøga, ñimbe waarameran lataig tsal-lana góen ñimui manrrømeran, kweetsam gwalómbe yandø punrrabguen góen. ⁶Ñimbe tru sølgandø tabigwane kaig nebunrrai korrømara, basra, kweetsig kón, nøm maig martraindø nøbe chigucha inchimuig kón.

Tiusba wamindamiba, Señorwan munig megabig megamiba

⁷Trune ñim nuneløbe namui Señor arrumnegatig tammay muniirab melamig kón. Kan ellmarøb kwallibiima ellmarabe,

tru srø sre attrabzhigwanba, srabe sre attrabzhigwanba yaandø, yaandø, munig megan, tru pirau ellmarig misrizhigwan tulishinrrappe. ⁸Ñimgucha treetøwei truba tammay muniirab, katø korrønrrab gømø, mur bønrray. Kaguende Señor arrumibe lutaúrab pasran. ⁹Nai nunelø, kangurrin gangurri chigøben ‘øyan gótan’ chib; ‘treeg inndan’ chib, waminchimøtay, ñimun marigwan asha, kaigyu korrømara pønsrainab pønrrømønrrappe. iAu! Tru ñimun maig maramigwan asha martrabiibe yandø yaskabuguen basran.

¹⁰Au, nai nunelø, ñimgucha asha kusrewa tøga bønrrai tru merrabsreelø Tius maig karuigwan tru Señor Tiuswei munchiyu eshkabelø chigøben isumdiig nebuinabendø, yaandø, yaandø tammay melaigwan.

¹¹Pøs nambe mayanguen tab gúilø gúi aser chigøben isumdiig puingucha, tru kullaaramø melaptø melabelane. Jobwanma chigøben yeeg isumdiig nebuingucha, tammay ka megaptø megaigwan ñimbe wammørøbelø gúinrrun, katø srabebe Señorbe Jobwane maig indigwan chigucha. Kaguende Señorbe lastima ashib, trurrigu tammay purugub inchibig køn. ¹²Nai nunelø, iigwane masken isua guy: ñimbe srømbalawan, kabe pirøwan kabe gatøgan chigøben, pegwan truilai merrab pasramisra, ‘igatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ chib, pønrrømøtø, ñimbe ‘treeg martrab’ chippe, treeg maramig køn. Inchen ‘marmønrrab’ chippe, marmumig køn, Tius kaigyu pønsrailø gømønrrappe. ¹³Møikkøben ñimui utu chigøben puben, isuig megawabe, Tiusba waminchi. Inchen møikkøben tab kasraatø wappe, Tiuswan tabig waminchib cantau.

¹⁴Inchen møikkøben kwanrrø tsuabe, iglesiatu Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan wamø, Señorwei munchiyu aceite srøla, nuyasig Tiuswan ‘purugurra’ chib mianrrai.

¹⁵Inchen nømbe Tiusbe ke tamartraitamab isub, Señorba waminchene, kwanrrøbe puraiben, Señorbe tab uñchai kusranrrun. Inchen chigøben kalø marin góbene, Señorbe truigwan pesannab ulø baymønrrun.

¹⁶Inchawei kangurrin gangurri ñimui kalø mariilan eshkayab, katø kangurrin gangurri gatøganweimburab Tiusba waminday, ñim tammisriilø gønrrappe. Kan sølgandø marøb móg Tiusba wamindiibe truba nørreelø marøbig køn.

¹⁷Tru Elías, Tius maig karuigwan eshkabiima, kan móg ka nam lataitøwein góbig køn, tru sre bumønrraima, Tiuswan ‘sre

bumønrrai martrunrrig' chib nøba wamindiibe, pøn bila y tøbø bilaba srebe pirau pumuig købig køn.

¹⁸Incha gatø sre bunrrai Tiusba gatøle waminchen, srebe puben, piraube ellmariilø misrig købig køn. ¹⁹Nai nunelø, ñimui utu ñim møikkøben Tiuswei newan ciertonigugurri pella, tarømisra iben, ²⁰katø kalø marøbigwan nui pella yainukkurri lliskøbiibe nui møsig yandø kwanrrab pasraigwan truyugurri wesrub, katø truba nørrø kaig mariilan kasrøb inchun.

1 San Pedro

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 ¹Na Pedro Jesucristo nan nøashib karua ørig i kilgawan pørar misag nømuim birau gømøtø, peesrø tru ørø amba warabelan, Ponto birausrøn gøben, Galacia birausrøn gøben, Capadocia birausrøn gøben, Asia birausrøn gøben, Bitinia birausrøn gøben, ²Tius Møskai tru manasrøwei nebua asha, nø lawa wesrailan, tru Espíritu Santogurri ñimune tabigwei tarømarøb, Jesucristo kariulan møra marøb, katø Jesucristoi anindøga chishmarøb indiilan. Tius ka yandø tab indigwanba, chi isumgaig tab gøbigwanba uñcha tøgagønrraimab isur.

Tiuswan kasrag køb wamindig

³Namui Señor Jesucristoi Tius Møskaimbe mayanguen tab indig kørnrrain gøn. Nøbe purø nu lastima tøgagua, namun katøyug srøig kal-langaruig kørnrrain, tru treeg kørnrraitamab isua munig melamig managucha patsønrrabig kørnrrai, tru Jesucristo kwabelai utugurri gatøle ñisiraikkurri. ⁴Tru patsønrrab kørnrrai Tius namun keta tranamig tøgagúibe pinønrrabig kørnrrai, chigøben kaiba linchabig kørnrrai, merguranrrabig kørnrrai gøn, tru ñim tøgagønrrai srømbalasø ñimuyasig esegaig pasrabig. ⁵Ñim isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri Tiusbe nui maramburab mariitøga chinchipa ashib tøga gúilø gøn, yandø kerriguwan tru kaigugurri wesraig kørnrrai tamara basrig tru srabe gwaløm kenamarig kørnrrabig weyasig.

⁶Øyeekkurri ñimbe truba kasrag kuilø gøn, inchippa kan maya yanatø chigøben, chigøben nebuig isuig melamig punrraptiig

kuindøgucha. ⁷Kaguende isubigwan ñim Jesucristoinuuotø pasra bønrraibe kan oro lataitøguen gømø, purø tabig køn. Tru oronma managatig kørnrrabig kømíigwanguen maig kótashchab ashchappe, nagu parramig køn. Inchawei ñimui isubigwan Jesucristoinuuotø pasra pønrraigwan maig kótashchab asha kørrømarikkurrimbe Jesucristo kenamisrøb gwalømbe ñimune söl marig kui assamba, maya nuguen tabig indamba, katø tabig kui asha tab indamba indiilø gønrrun.

⁸Ñimbe Jesucristone ashmuindøgucha, undaarabelø gøn. Katø møimbe nun kaptøga ashippe, ashmubendø, nun kørewa, purø nuig purø tabig kui møra, truba kasraaran, tab góbiitø ni manchaguen chi tamgaikke, ⁹pøs tru ñimui isubigwan Jesucristoinuuotø pasra tøgagúig yandø tru nebumigwan nehuben, tru ñimui møsiimera kaigyugurri wesrailø kørrømisrig.

¹⁰I kaigyugurri wesraig kømigweimburappe Tius tru maig karuigwan eshkabelø Tius tru ka yandø tab indigwan ñimuin gønrrai nøm waminchibeløbe manasrøwei maig kótashchab ashchab, truba rruba tab ashib, payib laig købig køn. ¹¹Cristoi Espíritube truilan manawai eshkaig købig køn, tru Cristobe truba kaig indinab megamigwanba, katø tru wendaube tørguegwalmabig kørnrrabigwanba. Inchen nømbe mu gótashchab ke ashibmørø inchib, katø treebe mana gønrrermab indig købig køn, tru Espíritu nømuinug pasrøwa eshkaigwan. ¹²Inchen tru nøm eshkab wamindigwane nømuyasig kørnrrain gømøtø, ñimuin gønrrai, Tiusbe nømun kenamarig køn. Tru srømbalasrøngurri Espíritu Santon ørig treeg maringaruitøga tru møin gwaløm srøig purø tabigwan ñimun eshkabelø kusrenaniibe, tru merrabsrø Tiuswei tabig srø wamwan waminchibelø wamindigwandøwei ñimune eshkan. Pøs tru øyeelane ángelesmeratøweinguen nebua asinrrabna gúi indan. ¹³Inchawei treeg kóbene, chi maramigwane kanmaytø tab isua, tab asha maray, tru Jesucristo kenamisrøb gwaløm Tius ka yandø tab indigwan keta tranamigwane igatø! truigwandø muniirab.

Tius namun wamappe, tabigweyasig tarømariilø gønrrai wamig

¹⁴Maig karuigwan møra marøb nusrkalø latailø amønay, Tiuswan ashmeelø gob uras maig amøñig kóbene amøñib lataig kømøtø. ¹⁵Treeg kømøtø, kaiba lindiimíig chishig newan

tabig amønay. Kaguende Tius nø wamabiima newan tabig kön.

¹⁶Inchawai nui wamwan pøriiløyuma Tiusbe trenchibig kön:

“Nimbe newan tabelø guy cha; nama newan tabig kur” cha.

¹⁷Møigwandøgucha atsi marmøtø, nøm maig mariilan maig könrrabigwan marøb Tiuswan ñim: “Namui Møskain” cha, wamabeløbe, chu urastøgucha yu pirau managatig kømø, ka petø warabeløbe, nune køriibala amønamig kön. ¹⁸Kaguende Tiusbe ñimune chi tabig marig kørrømisrtrabgaigwan marøb amønaigugurri wesraig kön, tru treegwane ñimui merrabsrø kølli misaamera marøb amønaigwan ñim tøga górramisrig købigwan. Inchawai ñimbe tru øyeegugurri wesranrrab purø bagaraigwane tsabøtø ashibelø gøn. Truigwane mana pinønrrabgaitøga purø rranig kön, kan oro lataitøga gómöwei, kabe an lataitøga gómöwei, treeg kømøtø. ¹⁹Cristobe kwawa, nui purø tab anindøga ñimuyasig treeg marig kön, kan ubisha-unø chishchig, newan tabzhigwan kweetsi lataitøwei. ²⁰I pirøwan marmøwatø Cristone manawei wesrua basrig købig kön øyeegweyasig. Incha møin gwalømmerawan kenamisran, ñimuyasig tab gønrrai. ²¹Inchawai ñimbe nøgerri Tiuswan kørewa bønramisran, tru Criston kwailai utugurri øsiirangarua, katø nune tørguegwalmabig könrrai marøbigwan. Inchawai treeg købene, ñimui isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigwanba, truba rruba munig melamigwanba Tiusweinuutø pønsra gønrrain gøn.

²²Incha møimbe, tru newan ciertonigwan ñimbe mørø marikkurri ñimui møsiimeran chish marin gøn, nunelan ka undaaranmab ashchaindø gómöøtø, undaaranrrab isua, undaarabelø gønrrab. Inchawai kangurrin ganguurri manrraugurri newan isua undaaramburab undaaray. ²³Pøs ñimbe katøyug kal-lawar gøn, møskalø pinønrrabelainukkurrin gómöøtø, Tiuswei wam øsiguig, managuen pinønrrabikkaig pasrabig pasrabigugurri. ²⁴Kaguende Tiuswei wamwan pøriiløyube trenchibig kön:

“Maya misaabe kan kau lataig køben,

nøm purø nørreelø tabig kuibe

kauyu kan u lataitø gøn cha.

Tru kaube mul-laben, ube peñen,

²⁵Trune Señorwei wambe managatig könrrabig kön” cha.

Inchawai i tru wam ñimun eshkaibe tru tabig srø wam truig kön.

Tiuswei misaamera

2 ¹Inchawei treeg kobene, chigurimbunø kailan góben, katø chine may wamincha isiilan góben, ka palatø tab indiilan góben, mendaigwan chigurrin góben pusrkwai asiilan góben, chigurimbunø wam gusrub indiilan góben elatsay. ²Kan srø gal-laig ureezheelø pitsø muchig kuinchib lataitøwei, tru Tiusweimburabig pitsø chi peeba lindisaimiig lataigwan ñimbe ke chindamdø góui inchib lay, truikkurri nørrørawa, kaigyugurri wesraig kómgwan tøgagønrrab. ³Kaguende ñimbe yandø Señorwane purø tabig kuin góui tsabø ashibelø góen.

Cristobe tru ya marøbelø pølbasrtrab katsigu wayi srug lataig

⁴Ñimbe Señorwan kemalay, tru Øsig Srugwan. Truigwane misaamera kaashippe, kaasig kóbendø, Tiusweimbe lawa wesruig, purø tab sruuzhig kón. ⁵Inchawei ñim øsig sruumera Tiuswei yayu ñimgucha marøb kusrunrain guy, sacerdotesmera Tiusweindø tarømariilø gua, Tiusweimburab maramigu keta tranøb pønrramig kónrrai, Jesucristogurri Tiusweyasig chull indamdeelø. ⁶Inchawei Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kón:

“Sionsrø kan srug trarrar cha.

Truibe katsigu pølbasrtrab wayi srug,
lawa wesruig, purø tabzhig kón cha.

Trunundø isua basramisrøbiibe
køriimisra górrømisrtraamøn” cha.

⁷Ñim nundø kørebelaimbe tru sruube purø nuig tabig kón.
Inchen tru nundø køremelaimburappe Tiuswei wamwan pøriiløyu øyah taibe nebuun:

“Tru ya marøbelø kaasig sruube
niga basrønrrai katsigu pølbasrtrab
wayig srukken misrig kón” daig.

⁸Katø øyeekkucha chibig kón:

“Kan srug srurrengwangarumba,
katø penøsrkamba inchib srug kón” daig.

Pøs nømbe Tiuswei wamwan maig taigwan mørmeeløgurri srurrengwan. Nømune trendø øyeeg nebuig melønrrai marig købig kón.

⁹Trune ñimbe Tius lawa wesruig misaamera, reywei sacerdotesmera, newan tab misag purø nørrø, Tius tru nui

truba tabig mariilan eshkab misaamera gønrrai mariilø gøn, tru ñimun purø löstøyugurri nui purø tørigu bønrramig kørnrai wamabigweiwan. ¹⁰Ñimbe merrappe Tiuswei misaamera gømuig kørn. Trune møimbe si, nui misaamera gøn. Merrappe ñimbe Tiuswei lastima asigwan utønrrab gaima güig, møimbe lastima asigwan yandø ñimbe nebua uta bønrran.

Tiuswei karuig melabeløsun amønay

¹¹ Nai undaarailø, yu piraube kan peg birausrøngurri ka petø amrruatø latailan ñimun waminchar, ñimui møsigwan kwayab pasrabig tru ñimui asru kaig marøg købig arrubigwan tiusmanda marmøtay cha. ¹² Judíos kørnø misaamera Tiuswan ashmeelai utube nømguen ñimun asha kusrenrrai amønay, ñimune ke larrø gailø güi lataig wamindindøgucha, ñim tabig mariilan ashabe, mayeelan maig mariilan Tius payib gwaløm truiløbe Tiuswan truba tabig waminchai.

Misagwan asha karub purrabelan mørramig

¹³ Ashib karub purrønrrai móguelø purrønniilane nøm maig chiben møray, namui Señorweyasig. Tru maya misagwan ashib karub wabig, reywan lata, ¹⁴ katø kubenadurmeran lata, kaguen truiløbe kailane mørøsrkøb, katø sølgandø marøbelane nømdøwei tabig waminchai Tius øriliø güimba, treetøwei nømune mørramig kørn. ¹⁵ Kaguende Tiusbe ñimune sølgandø martraiwei isun. Trumay marene, tru chugúinguen mørmbendø waminchibelø chinø wamindiilane ñimbe mu mandamgaig kasra bønsrønrrun.

¹⁶ Ñimbe amøñippe, chi iløsrkøbig chigaig ñimuimburaø amøñibeløsun amønay. Inchendø ‘chi iløsrkaimiøg namuimburaø amøñibelø guer’ chiptø, trunune kaig maramigweyasig merrarrawa, marøb gømumig kørn. Treeg kørnø, Tiuswei maramigu marøb melabelø latailø tab isua amønay. ¹⁷ Mundøgucha maig købash inchimø, tab indamigwan treeg tab inchib, nunelan undaarab, Tiuswane køriibala amøñib inday. Katø tru reywan chigucha maig købash inchimub tab indamig kørn.

Cristo maig købash indinab megaigwan nam asha kusrenrrai kørømarig

¹⁸ Karuindiig melabelø, ñimun karub pera gøbelane maig købendø inchimø, køriibala mørramig kørn. Tabelø chinchimeelandø

gømøtø, martrain chippe, ke kandø gandø wamabelan chigucha treetøwei mørramig køn. ¹⁹Kaguende øyeebe tabig køn, møigwan góben isumdiig arruben treegu ka awentab, chi kaig marmubendø, maig kóbash puinab megamig kuindögucha Tiuswan isua basrabig kuikkurri. ²⁰Inchen ñimun chigøben kaig marikkurri ichabetøbene, ñim tammay ka melaptø melaindögucha, ñim treeg melaigwane Tiusbe chincha tabig kui ashchab gó? Inchen ñim sølgandø marikkurri maig kóbash indinab tammay melaptø melaibe, treebeguendø Tiusweimbe truba tabig køn. ²¹Tiusbe ñimun wamappe, øyeeg nebunrraiwei wamig køn. Kaguende Cristogucha ñimuyasig truba kaig indinab megaig kóbig køn. Nøma maig uñibig køben, ñim treetøwei asha kusrenrrain güig køn, ñim truwandøwei amøñibelø gónrrai.

²²“Nøma chigucha chi kaig marmøwei,
ni mana gwaløm mungucha may wamincha isømøwei
inchibig køn.”

²³Chigøben tsalø wamab trømbøig wamøbene, Cristobe treetøwei lötømuig køn. Nun chigøben truba isumdiig maringucha, nógucha ‘chigøben maramønrrun’ chimøtø, maig kónrrabigwan Tius sølgandø asha marøbigwan nø asha martraim basrøbig køn. ²⁴Namui kaig mariilane Cristo nötøwei nui asru niga yaig køn, kurusu mesrø uras, kaig maramigweimburruppe nambe yandø kwailø latailø górrømisra, sølgandø tabig amønamigu øsiguelø gónrrai. Ñimbe Cristoi körriindiiløtøga tamariilø güig køn. ²⁵Kaguende ñimbe merrabsrømbe kan ubishamera pella, nøørøtø amøñib latailø güig, móimbe gatøle Ubisha Ashibigweimay amrruin gó, tru ñimui mósiimeran chu uragucha chinchimønrrai Ashibigweimay.

Kasharawarmera mandø amønamig

3 ¹Inchawei treetøwei ñim sraløgucha ñimui kelan maig chiben tammay mørøb melay. Kelø móiløgøben Tiuswei wamwan kóremeløguen, kan rriitøguen wamindamig palain gómos, ñim maig kóbash kómø, mandø tab melaigwan ashatø, Tiuswei mayu punrrai, ²tru ñim chishig tabig amønaigwanba, kóriibala melaigwanba nóm nebua asha. ³Ñimui tabzhiibe asru pala tamarikkurrin gónrrain gómosø guy, pusrugwan purø tabig tamarøb, oromera tabzheelø pønsrøb, purø nørrøweyelø keb indiiløyu. ⁴Treeg kómøtø, ñimui manrrau gónrrai inday; mana patsab minchabgaig, larrø górrøtiig

kuiguba, larrø tammayig kuiguba gørrai. Inchen øyeebe si, Tiuswein gabyube purø tabzhig kui asig køn.⁵ Pøs merrabsrøngucha øyeegwein góbig køn, ishumburmera Tiusweyasig tarømariilø tru tabzhig nøm tøgagúibe. Nømbe Tiuswando muniirabelø gua, nømui kelø maig chiben treeg melabelø góbig køn.⁶ Inchawei Sarama treeg kuig køn. Abrahamwan mørøbig kóptø: “Ni, nai ashib karub” cha wamabig køn. Inchawei ñimbe Sarai nimbasrmera lataig misrin gøn, ñim treeg sølgandø marabe, chiwangucha chi kørig kui pønrrabig chigar.

⁷ Katø ñim kelögucha treetøwei ñimui sralane chugúi mørnífig lataig kømøtø, tab isua møra pera guy, nømun maig tab tøgagømig køben, trumaygue, ishuumisaabe móg lata gómos, mas kullaguig kuimba, kaguende nømgucha ñimba kanguelarrøtø øsig amønamigwan Tius keta tranig tøgar gúikkurri. Øyeeg maray, ñim Tiusba waminchen, chiyugucha iløsrkaimig kørnraimbe.

Tabig marendø chinetø puinab

⁸ Trube, møimbe ñim mayeeløba kandø lataig isua lincha bønrray. Chigøben kanelan nebubene, nan gúi lataig isub, nunelø lataig undaarab, tab inchibelø gób, køramgailø tammayelø guy.⁹ Mugøben chigøben kaig marene, lata treetøwei marmøwei, tsalø wamøbene, lata treetøwei løtømøwei inday ñimbe. Treeg kømøtø, ñimgurrimbe ‘mayanguen tabig kørnrun’ chinrrigay. Kaguende Tius wamappe, ñimun tabigwan utønrrai wamig køn.¹⁰ Kaguende:

“Møikkøben nui øsig tsumigwan tabig tøgagøb,
tab gwalømmera tøgagug købene,
nui niløwane isua møra tøgagømig køn,
kaig waminchimønrrab,
nui triitøga isa may wamincha kegørrøsrkømøweingue.

¹¹ Kaigyugurri wemallib, tabig sølwan maramig køn.
Ambugurri igerri tab gønrrabigwan lab, truwan unamig køn.¹² Kaguende Señor Tiuswei kabmerabe sølgandø tabelaim bala ashib pasrøben,
nui kalumerabe nøba wamindilan mørtrab muniitø basrabig køn.

Trune Señor Tiusbe kaig marøbelane nømuingatø basrømøn.”

¹³ Ñim chu uragucha tabigwando martrab inchib meløbene, ñimune mu gúi kaig martrautah?¹⁴ Inchendø treeg sølgandø tabig maramigwan marøb melaindøgucha, isumdiig nebubene, ñimbe mayanguen tab gúilø gøn. Tru kaig inchibelan kørig kui inchimøwei, kwarmøwei

inday. ¹⁵Masken treeg kómøtø, Cristone ñimui manrraube nø ashib karub pasrabig mara tøga bónrray. Tru ñim Tiusweimburabigwan muniirab melaigwan mugøben: “¿Treebe maig kó?” cha ñimun payene, mandø lótamigwan chu urastögucha isua busra amónay. Inchendø treeg maróppe, nómune maig kóbash inchimøtø, kwa tamay maray. ¹⁶Ñimbe ñimui isub kebachib pasrabigube chi ‘kalø gón’ chibig chigar gómgig kón, ñim Cristoinug tabig amónaigwan ke ka indzatø ashibelø nómguen kóriimisra górrómorisstraingue.

¹⁷Tius trendø treeg kónrrain góbene, sólgandø marøb megawa, kaig indinab megamikken sól gón, kaig mara gómgøtø. ¹⁸Kaguende Cristotøweinguén, nöbe sólgandø tabig kuagucha, tru sólgandø tabig kómeelayaśig kaig indinab megawa, kaig mariilögurri kwaig kón, kanmaytø managatigweyasaki, katø, gatø kwanrrab gómgøtø, namun Tiusweimay pera inrrab. Nui asrwane kwangaruindögucha, nui espíritune ósig kungaruig kón. ¹⁹Incha nöbe espíritu gúig kóppe, tru espíritumera merrarrawa, keeriilø pónrrabelan Tiusweimburabigwan eshkab kusrenanig kón. ²⁰Tru espíritumera trusrø pónrrabeløbe, merrabsrø tru Noé tsub gwalømmerawan mórog kómui inchibelai espíritumera góbig kón. Tiusbe tru uras nómune truba tamay muniiraig kóbig kón, tru nu barcon marøb gómgne. Tru barcoyu kebamba, piugurri ósig webambubeløbe mamdøzhítø gúig kón, ochoeløtø. ²¹Inchen tru pibe tru moi ya piu umbu ulsra kaigyugurri wesrailø gómgwan eshkabig kuig kón, Jesucristo kwawa, katøle ósiiraikkurri. Tru piu umbu ulsraibe asrwan chillig kómønrrai ‘chishmarøbig kón’ cha eshkabig kómøtø, Tiusweimburab namui isub kebachib pasrabigu chi ‘kalø gón’ chibig chigaig móingurrimbe nøbatø pasramigwan eshkabig kuig kón. ²²Incha nöbe móimbø srømbalasrømay ya, Tius Móskawei kusrmay waben, katø ángelesmera lata, nóm ashib karub pónrrabelø lata, maramburab marøbelø lata nø maig chiben mórobelø gón.

Tius ñimun maig martrai traniiløbe trunun maray

4 ¹Inchawei Cristoma nui asru kaig indinab megaig kóbene, ñimungucha nø mariimaytøwei martrab tamara bónrray. Kaguende móikkøben asru maig kóbash indinabiibe tru kaig maramigwane yandø nøørø mara basran, ²katøguchi ósig unamig arrubigube yandø asr mumay srua iben, treeg uñchab gómgøtø, Tius maig uñchain góben, treeg uñchab. ³Tru judíos kómø misaamera

Tiuswan ashmeelø maig marøbelø góben, merrabsrø ñim treegwei marøb amønaibe yandø trutø tsabø gøn. Pøs trømbøig kaig indiiløyu amøñib, trømbøig kailø martrab isub, mutsiirab, kaig fiestamerayu amøñib, katø tulundzuna mutsiiramburab mutsiirab, katø chiwangøben kan tius kui lataig inchibelø larrø gailø gøn, nømbe.⁴ Inchawei nømune møimbe pesriig asønan yandø nømun ñim treetøwei nøm trømbøig marøb llirab pønrrainug lincha marøb pønrrømubene. Incha treekkurri ñimune trømbøig waminchibelø gøn.⁵ Inchendø nømbe Tius tru øsiguelan lata, kwabelan lata maig kuigwan paya ashib martrab tamara wabigwei merrab kemalla, chi mariilan eshkamig kørnrrun.⁶ Inchawei treekkurri kwabelanguen Tiuswei tabig srø wamwan eshkaig købig kørn, Tius øsig køb lataitøwei nømui espírituyu øsiguelø gønrrai, nømui asrwane misagwan maig asha maramig køben yu piraube treeg asha mara, kørørmarig kuindøgucha.

Misaameran mandø purugub góraig

⁷ Chitøgucha yandø patsønrrabig pumibe lutaраб arrun. Inchawei ke tab asha, tab isua bønrray, Tiusba tab wamindamig kørnraimbe. ⁸ Ñimui utube undag købigwanmerrig masken døgagømig kørn. ⁹ Kaguende undag købiibe purø nørrø kalø mariilan chishtø gasrøbig kørn. ¹⁰ Kangurrin gangerri ya bebay, chigøben cha mørmoøtø. ¹¹ Ñim møitøgucha Tiusweyasic marøbelø gønrrai ñimun Tius ketig utiitøgabe katøganelan tab gønrrai puruguy, Tius ka yandø tab indikkurri ñimun tru peg peg ketigwane kan chigøben købigwan tab asha marøb tøgagøbelø lataitøwei maray. ¹² Møikkøben waminchippe, tru wamindiibe Tius wamindigwandøwei waminchi. Møikkøben chiyu góben mara rranøppe, ñui asrwan Tius maya fuerzas traniitøga mara rranø. Chiwandøgucha marøppe, Jesucristogurri Tiusbe maya nuguen tabig indig kørnrrai maray. Tørguegwalmabiiba, maramburab mariiba managatig nuiwein gøn. Treeg kørnrrai.

Chine puindøgucha ka bønrrab

¹³ Nai undaarailø, kan maig inchibig køtashchab purø murig nag lataigu ñimun puraambamig nebubene, chindimbarre øyeeg kermab isumøwei, katø kan managuen treeg bumüig kui lataig isumøwei inday. ¹⁴ Treeg kørmoøtø, masken Cristoimburab nøba treetøwei kaig nebuinab puraambub ambamig tøgaguabe, kasraaray, Cristo tørguegwalmabig kenamisren, ñim truba kasraaramig kørnraimbe.

¹⁴Ñimbe mayanguen tab gúilø gøn, ñimun Cristogurrindø mugøben tsalø wamøbene. Kaguende tørguegalmab Espíritu, tru Tiuswei Espíritube ñimuim bala basran. ¹⁵Nim møikkøben kweecha gúi, kabe nila gúi, kabe larrø gaig kua gúi, kabe nuimburab gømubendø, marøb kegala gúi, treekkurri kaig nebuinab megabgun. ¹⁶Treeg kømøtø, møikkøben Cristoin gua kaig nebuig megawabe, kørig kui inchimøta. Cristoi munchiwan ñimun pasra wamikkurri masken Tiuswan truba tabig wamindamig køn.

¹⁷Pøs kaguende yandø treeg kørnraibiibe pubguen inchen, Tiuswei yaelainuutøwei maig kørnrabigwan Tius nø asha martrab pølbasrtrun. Tru namunmerrikken maig kørnrabigwan asha marøb pølbasriibe, trube, &tru Tiuswei tabig srø wamwan mørøg kømui inchibelane mas maig martrerah? ¹⁸Inchen,

“Sølgandø tabig pasrab mørwanguen
kaigyugurri wesraig kømibe truba murig kuibe,
&Tiuswan køriibala pønrrømeelaimba,
kaig marøbelaimbabe mas maig kørnrerah?”

¹⁹Inchawei Tius maig kørnrain gøben kaigyu puraambub melabeløbe sølgandø tabigwan marøbig marøb melamig køn, nømui møsiimeran Tius tru Chiwandøgucha Marøbigwei tasku pønsrøb. Pøs nøbe managucha elachimíig køn.

Cristoielø mandø amønamigwan waminchib

5 ¹Møimbe ñimui utu Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan nabe mandø amønamigwan waminchab inchar, nagucha nøm lataitøwei Tiusweimburabelan pera marøb pasrabig, katø Jesucristo maig købash indinaben ashib, katø Cristo tørguegalmabig kenamisren, nagucha truyu tøgatø pasrønrrabig. ²Tius nui ubishameran ñim ashib tøgagønrrai nø ñimun traniilane tab ashib tøgaguy, ke martrai inchendø gømøtø, ñimashib treeg martrab isua marøb, Tius maig palain gøben, treeg. Katø ke anwandø chull inchimø, ñimui maramigwan marøppe, palabinø gømø, tab maramig køn. ³Ñim ashib tøgagønrrai ñimun traniilane ñimuelø gúi lata, ke ñim garua srua gømøtø, ñim mandø amønaitøga nømguen asha kusrenrrai maray. ⁴Treeg marabe, tru Maya Ubisha Ashibelaim Bala Pasrabig kenamisrene, ñimbe corona tørguegalmabzhig managuen minchabgaigwan utønrrun.

⁵Katø treetøwei ñim matsøreløgucha tru Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelane maig chiben trunun møray. Søteeløba

kangurri gangurri maig køben inchimøtø, tru tammayig könrrai marøbiitøga truitø pinøgasrailø amønay. Kaguende:

“Nuinetø nuig mørørai inchibelane

Tiusbe søtøbasramisrøb gurrappe,

trune chigucha gómeelø tammayelane

nui ka yandø tab indigwan Tiusbe tranøbig køn” cha.

⁶Tiuswei maramburab marøb tasig umbu nørreelø misrøb pønrrømø, utsøbasray, yandø nø treeg maramig puben, ñimun nørreelø martraimbe. ⁷Ñim chigøben truba isub tøga bønrrailane Tiuswandø pønsray. Kaguende nøbe ñimuimburab tab gønrrai isua martrab wabig køn.

⁸Mumaygucha srua irramamø isuamøra amøñib, chu uragucha pesannamø, isuatø amønay, kaguende ñimun ashig kømui inchibig, tru nugwaimandziibe kan león pøtøgatanwan namig mullib uñib lataig unan, møigwan góben manrrab lab. ⁹Inchawei ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrraitøga truigwane kørtrab gómos, ñimbe mur isua bønrray, yu pirau chusrøndøgucha ñimui nuneløgucha treetøwei kaig nebuinab puraambub melai ashabe. ¹⁰Inchendø kan maya yana gósrøndø ñim treeg kaig puraambub melaikkurrimbe tru chiyutøgucha ka yandø tab inchib Tius managuen patsønrrabgaig tørguegwalmabiisrø Cristoba kanbalatø purramig könrrai wamabiibe, nøtøwei ñimune gatøle tamara bønsrøb, chiyugucha korrønrrabgailø marøb, katø trurrigu kullaaramø murelø gønrrai marøb, yandø treeg pønrrønrrai korrømarøb inchun. ¹¹Tius nø ashib karub tøga basraibe managatig nuin gønrrun. Treeg könrrun.

Srabe wamindiilø

¹²Silas, nai nuneg, chi isumgaig na tabig kui asigwan nabe nun landøtiig pøringarur, øyeeg, øyeeg amønay chinrrappa, Tius tru ka yandø tab indig ciertoniiibe, iig køn cha, eshkanrrappa. Inchawei truyu mur bønrray.

¹³Tru iglesia Babiloniasrø ñimun latawei lawa wesruig pasrabiibe ñimun ‘ka warøgueh’ cha øran, katø Marcos nai nusrkai lataikkucha. ¹⁴Katø kangurri gangurri undag købiitøga muchab ‘manguen ka amøñigueh’ tay.

Ñim Jesucristoieløbe mayeeløba chi isumgaig tab góbigwan tøgagønrraimab isur.

2 San Pedro

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 ¹Na Simón Pedro, Jesucristoi marøb megabig, katø nøashib karua øriibe, tru namui Tius Kaigyugurri Wesrabig Jesucristo newan sølgandø tabig marikkurri, ñimui isubigwan Jesucristoinuutø purø tabzhig tøgagømigwan nam døgagúigwandøwei nebua tøga bønrrabelan iigwan pørar.
²Tiuswanba, namui Señor Jesucristonba nebua asikkurri nui ka yandø tab indig tranigwanba, chi isumgaig tab góbigwanba ñim uñcha tøgagønrraimab isur.

Tiuswei ureg kømibe øyamayelø góraig køn

³Tius nui maramburab mariitøga namun øsig waramigweyasig lutøgurri chi palabigwanba, nuyasiitø tabig amønamig kørnraimbø namun tranig køn, nø trendø tørguegwalmabig kuitøgaba, nø purø tab indiitøgaba nø namun nebua asingarua. ⁴Tru øyeeløgurri Tiusbe truba nørreelø, trurrigu purø tabelø namun trannrrab misriilan tranig køn. Incha tru traniiløgurri ñimune Tiusbe, nø maig køben, treeløwein góraigwan tøgagønrrai tranig køn, yu pirau tru køsøngønrraptiig purø rrømbøig marøg købig mindishib treranøb pasrabigugurri wegørrønrrai. ⁵Inchawei treeg købene, iilan tøgagønrrab truba tranrramig køn: Tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane iigwan nemaramig køn, maig køben inchimø, tabig amønaítøga. Tru tabig amønaigwane Tiuswan nebua asiitøga nemaray. ⁶Tiuswan nebua asigwane asr maig miaben tru gúindø marmuitøga nemaray. Asr maig miaben tru gúindø marmuigwane chigúingucha tammay

yandø, yandø melamitøga nemaray. Tru tammay yandø, yandø melaigwane Tiuswan maikken tarømisrmø tabig amønaitøga nemaray. ⁷Tiuswan tarømisrmø amønaigwane trag nunelø lataig tab indiitøga nemaray. Inchen yandø tru trag nunelø lataig tab indigwane undag købiitøga nemaray.

⁸Iilø ñimuinug kerrigu pønrrøwa larrøbichib nurabene, namui Señor Jesucriston ñim nebua asha tøgagúigube ñimbe chi marmø, ka amøninrrab gømøwei, ke ka nebua asiitø gønrrain gømøwein gønrrabguen. ⁹Inchen iilan chigaibe kan kabgaig lataig, kabe kan yab nebua ashchab gaimabig lataig kön, merrabsrø nui kaig mariilan chish marigwane yandø chab pesannaweig. ¹⁰Inchawei treeg købene, nai nunelø, ñimun Tius wamigwanba, lawa wesrub indigwanbabe, ñimuinug tab pasrønrrai gatøguchinguen gønrrab inday, kaguende iilan marabe, managuen srurrengwamønrrabguen. ¹¹Trumaybe si, namui Señor Jesucristo tru Kaigyugurri Wesrabigwei managuen patsønrrabgaig ashib karub wainug ñimuimbe kebambamig yaskabmerabe ke lendø gurim bønrrønrrun.

Mugucha mandamgaig kusrenaniilø

¹²Tru iilan nabe ñimun chu uragucha isungaruppatø, isungaruppatø megamønrrun, tru newan ciertonigwan yandø ñimbe ashib elatchabgaig tøga bønrraindøgucha tru ñimun kusrenanig købigwan. ¹³Na pirau øsig uñippatøbe øyeelø wamindiitøga isuptø melønrrai kuñappatø megamig søl gútamab isur. ¹⁴Namui Señor Jesucristo nane tørgandø eshkaben, nabe petø kwam gúi mørar. ¹⁵Katø nabe mumaytøgucha ñimuyasig maramdiigwane martrab inchar, na kwaimbala ñim chu uragucha iilan isub marøb gønrrai.

Nømui kaptøga ashibelø

¹⁶Señor Jesucristoi maramburab marøbigwanba, nø arrumigwanba nam kusrenanøppe, misaamera ka nømdø isua wesrua wamindiilan gusrenanmuig kön. Treeg kømøtø, nambe namui Señorwei purø nuig tabig purayaigwan namashib namui kaptøga asigwan eshkab waminder. ¹⁷Kaguende Tius Møskai nun truba tab indigwanba, tørguegwalmabigwanba utøben, tru Purø Nuig Tørguegwalmabiisrøngurrimbe kan wam arruppe: “Iibe nai

undaaraig Nusrkain gøn cha. Nabe nøgurri truba kasrag war” cha, trenchiben, ¹⁸nambe mørøbelø guer tru wam srømbalasrøngurri nun øyeeg waminchen, Tius tru nuindø tarømara basrin dunsrø Señorba nam pønrrøwa. ¹⁹Inchen katø Tius maig kåruiwan eshkabelø wamindiibe treetøguen gømø, maig taibe treeg kørnrrabigwan tøgaguer. Ñim trunun tab asha pønrraibe tab gøn, kan løstøyu tør gønrrai tør-rramnegatig pilabigwan lataig, katø tru løtsøzhig yemdø gal-lab estrella ñimui manrrømerayu kallanrrai. ²⁰Trurrigu iigwane purø tab isua tøgagømig køn: Tius maig kåruiwan eshkanrrai Tiuswei wam pørigu pønrrabelane ni mørnundøgucha mugøben ka nuinetø isua, ‘øyamay gøn’ chib pasramig kømøg kuin güi. ²¹Kaguende Tius maig kåruiwan eshkabeløma managuen ka nømuimburaptø isuabe waminchimuig køn. Treeg kømøtø, móguelø waminchippe, Espíritu Santo maig wamindingaruben, treeg waminchibelø góbig køn.

Maig kuigwan gømøtø, peetø gusrenanøbelø

2 ¹israelita misaamerai utuma ‘Tius maig kåruiwan eshkabelø guer’ chibelø isapteelø kuig køn. Katø ñimui utugucha treetøwei isatø peemaytø gusrenanøbelø kørnrrun, lliska nømui isuitøga kusrenaniilø pinishinrrabigwan mu ashmøwatø treeg kusrenaniilø keera bønsrønrrabelø. Katø treetø gømøtø, Señor tru nømun kaigyugurri wesranrrab penabigwanguen chigucha gømøg kui lataig mara górrømaran, nømuyasiitøwei moi moi pinisaig kømøgwan lab. ²Inchen móiløgøben truba nu treetøwei truilø nømui køsøngønrraptiig marøb amønaigu marøb amøñinrrab kebamba, nøm treeg marikkurri tru newan ciertonig, Tiuswei maywane misaamerabe kaig waminchun. ³An bareelø góptø, nømdø isua, purø may isa wamincha, ñimune an wesrab srua gønrrun. Inchendø nømun kaigyu pønrrønrrai manasrøwei pønsraibe mu katamgaig petø punrrun, kaguende nømune pinisailø gønrrai pønsrailø gua.

⁴Tiusbe tru ángelesmeran górbenguen kaig marigwane ulø baymø gømø, ulø baya, tru møra melamnug kebeta, larrø løstøyu pønrrønrrai cadenastøga merrarrawa, keerøppa bønsraig køn, Tius tru maig maramigwan asha marøb gwalømweyasig. ⁵Katø merrabsrø yu pirau misaameran chigucha Tiusbe kaig marigwan treetø kørømisrtrain gømø, ulø bayig købig køn. Inchendø tru

sølgandø tabigwan eshkab waminchibig Noéwanba, katøgan sieteelanbatø chinchimuig købig køn, yu pirau kaig misaameraim bala pi bulabigwan arringarub uras. ⁶Katø Tiusbe Sodoma ciudawan lata, Gomorra ciudawan lata pinisaig könrrai marig købig køn, usrø tuindø misramnegatig parra gørrømarøb. Øyeeg marigwane wendøsrø kaig misaamera øsig warønrrabelø trunundøguen isua asha gønrrai marig købig køn. ⁷Inchendø Lotwan, tru sølgandø tabigwane wesraig køn. Tru Lotbe chu uragucha larrø gaig misaamera ashikken gønrrabgaig trømbøig marøb amøñiben asha, truba isui inchib tab gømui megabig køn. ⁸Inchen Lot, tru sølgandø tabig, nømui utu tsubiibe yeeg kaig maren, kwalømmørig, kwalømmørig nui sølgandø tab møsigube purø rrømbøig kui megabig køn, tru nøm treeg trømbøig mari ashiptø.

⁹Inchawei Señorbe nuyasiitø gønrrab pønrramisra bønrrabelane, maig inchibig køtashchab asamig puin bønrrøben, truyugurri wesrappe, sølgandø tabig marmeelane esegappa bønsrøbig køn, tru maig könrrabigwan asha marøb gwaløm møra melønrrai maramig. ¹⁰Asr purø rrømbøigwan marøg kui inchen tru gúindø marøb, katø ashib karub pønrrabelan mundøgucha mørmo kaashib, øyeeg inchibelanwei treeg martrab gøn. Iiløbe chine maram batsiilø, purø nørreelø gømmørø inchib, srømbalasrø ashib karub pønrrabelan nørreelanguen chigøben tsalø wamamig kørikkengar gøn. ¹¹Trune ángelesmera murelø gúigu lata, nømui maramburab maramig tøgagúigu lata, tru móguelø lataguen gømø, mas nørreelø gøbenguen truiløbe, tru srømbalasrø nørreelø karubelan Señorwei merrab tsalø wamømeelø gøn, kaig nebuig møra bønrrøbash chib.

¹²Trune tru i mógueløbe chigúingu en mørmbendø, chigøben tsalø wamabelø gøn. Kan animalmera gøbgunrriguelø, chugúingu en mørmeelø, ka merrarrawa tøgagønrraimba, pinailø gømigweyasiibatø kal-lawar gøn, nømui kaig marøb pønrrainuutø chab pinønrrabelø. ¹³Nømbe sølgandø tabig marmuimbøbe nømbe nømbe sølgandø tabig mariimítøwei utønrrun. Kaguende nømbe kwalømguen nømui asr maig miaben, kaig maramelane, purø tabig mørørai inchib, kasrag marøbelø gøn. Truiløbe køsøngønrrapteelø, chillig inchib mindishibelø treelø gøn. Nøm ñimba lincha mab warainug, kaig kegørrøsrkøbigu purø tab gúi mørøb nømbe warabelø gøn.

¹⁴Kan mun góben ashippe, ka yandø ashmøtø, truiba itølulrrab isua ashib, katø chigóben kaig maramigwane muraaraig mórmø marøbelø gøn. Katø Tiusweimburabeløyu kullateelane chull asingarua purø may guegørrøskøb, katø parø indamigwangucha neyu kusrebelø gøn. Truiløbe kaig nebuig pønrrønrrai pønsraig misaamera gøn.

¹⁵Sølgandø tabig amønaig mayugurri tarømisra, tru Beorwei nusrkai Balaam daig maig marøb unigwan merrarrawa amba pelig køn. Tru Balaamma kaig Mara an bagaraig utamigwan undaaraben, ¹⁶tru nø treeg marigwane nune mur namig køn. Kan mula waminchimfig købendø, mówei wamdøga wamincha, Tius tru maig karuigwan eshkabig chugúinguen mórmø marigwan pasram merrarraig køn.

¹⁷Tru treeg misaamerabe kan kólømø piguumera chi bigaig, purgølig latailø gøn, kan wañimera mur isig icha srua ambi latailø.

2 San Pedro 2.16

Truilane purø rrømbø löstøyu bønrrønrrai pønsrailø gøn. ¹⁸Nømui wambe ke purab nørreelø ke ka waminchig køptø wamincha, asr maig marøg kui inchen, tru güindø trømbøig treeg mariiløtøga kegørrøsrkøbelø gøn, kailai utu meløwa, ke kaimabsrua tru kaig mayugurri wegørrarwan. ¹⁹Nømbe katøganelan ‘chi iløsrkaimiig elatsiilø gønrrai martrumøn’ chibølø gøn, nømdøweinguen trømbøig asamguengaig køsøngønrraptiig mariiløyu truitø srua ambiilø gøbendø. Kaguende møitøgucha nø chi marøb pasrailø kanarramabiibe, yandø truitø srua yaim basran. ²⁰Kaguende namui Señor Jesucristo tru Kaigyugurri Wesrabigwan nebua ashua, i pirau køsøngømdiig maramigugurri yandø wegørra, katøyug øyeeg kaig mariiløyutøwei iløsrka, truitø srua irramabeløbe, katøbe srøsrø lataguen gømø, purø gailøguen górrømisran. ²¹Trembe tru sølgandø tabig amønam maywan nebua ashmuig kuinguen søl góbsruinrrun nømuimbe, yandø truigwan nebua ashua, tru maig maramigwan martrai basrig newan tabigugurri katøle tarømisra ibgunrriibe. ²²Inchendø nømune misaamera øyan daibe ciertonwei nebuin gøn: “Werabe nuña, katøle trunundøwei man” daig. Inchen: “Kuchibe chab pirendø, katøle chilligutøwei latøgusan” daig.

Señor katø arrumig

3 ¹Nai undaarailø, na ñimun srøsrø pørig kømnetø katøgan na ñimun pørtrab inchar. Srøsrø børigu lata, møim børigu lata, øyeeg, øyeeg melønrrigay chib watchab inchar, ñimui tabig chishchig isuiløyu. ²Katø Tiusweindø tarømariilø Tius maig karuigwan eshkabelø merrabsrøwei wamindigwanba, Jesucristo tru nøashib karua øriilø ñimun kusrenanig, Señor tru Kaigyugurri Wesrabig martrai karua basrigwanba, ñim pesannamø isua gønrrai ñimun pørar.

³Incha iigwanmerrig isua guy: srabe gwalømmerawane misaamera Tiusweimbura bigwane ka indzatø ashib, chigøben cha mørøbelø treeg inchib amrrunrrun, nømui asr maig palai inchen treeg marøbelø. ⁴Inchabe trenchinrrun: “Cristo tru gatø attrab cha kørrømisriibe ćmandiindah? cha. Chima tru merrabsrø namui kölli misaamera kwaikkurrimbunø, katø srøsrø pirøwan marikkurrimbunø maig köbbiibe trubatø kagøn” cha. ⁵Kaguende i misaamerabe iigwan nebua ashibelø gøbendø, ashmeelø misrøbelø

gøn, tru srømbalaba, pirøbabe treeg kørnrrai Tius trendaikkurri merrab manasrøwei pønrrabig kui. Inchen tru pirø pimerayugurri webarrubiibe, katø pitøgatøweim basrabig kui. ⁶Inchawei tru urassrø pirøwanma sre bua pi bulingarua, chab pinisaig købig kørn. ⁷Inchen srømbalameraba, pirøba Tius treeg kørnrrai nø trendaikkurrindøwei møin gwaløm pønrrabeløbe, naatøga parramig kørnrrai esegain bønrran tru maig maramigwan Tius asha maram gwalømweimba, katø tru kaig misaameran pinisailø gøm gwalømweimba.

⁸Katøgucha iigwan isua guy, nai undaarailø: Señorweimbe kan gwalømdø mil años lataig køben, mil añosbe kan gwalømdø lataig kørn. ⁹Señorbe nø treeg martrab misra kørromisrigwane, peguen marmø ka pinaptinchab gømøtø gøn, møiløbe treeg martrab taigwan peguen marmønmab isua tøgagúindøgucha. Treeg kømøtø, nøbe ñimun tammay muniitø, muniitø wabig køptø, mugucha ka pinønrrain gømøtø, mayeeløba nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai indan.

¹⁰Pøs tru Señor arrum gwalømbe kan niliig arrub lataitøwei chi isumø gøben attrun. Inchen srømbalamerabe purø rrømbøig kørig kømdiig wanrrøb nøørøtø misren, katø truyu chine pønrrabeløbe naarab pill-llanrrun. Inchen pirøba, truyu chigurimbunø pønrrabelane kerrigu parra, pinisaig kørnrun.

¹¹Inchawei kerriguba øyeeg kenaguen gømøig chab mindishib pinisaig kørnrrabig købene, ⁱTiusweyasiitø tarømisra amøñib, katø ke nundø isub tabig llirab amønamig trurren balan! ¹²Tius tru arrum gwalømwan muniirab, ke petø punrraimab inday. Tru gwalømbe srømbalamerabe naarawa, chab pinøben, chigøben truyu pønrrabiibe tru naarabigu chab piranrrun. ¹³Tius tru trannrrab misra kørromisrigwan nambe munig meler, tru srømbala srøigwanba, srø birøwanba truiløyube tru sølgandø tabig marig tøgaigwan.

¹⁴Inchawei nai undaarailø, tru iilan munig køppatø, chishchig, ñimbe mu mandamgailø, nøba chi isumgaig nui merrab treeg pønrramigwandø truba rruba tranrrab muniiray. ¹⁵Ñimbe iigwan isua asha tøgaguy, namui Señor truba tammay muniitø, muniitø waibe, nam kaigyugurri wesrailø gømigweyasig kui. Iigwandøwei namui undaaraig nuneg Pablogucha pørin gøn ñimun, Tius nun maig kusrebig kørnrrai traniitøga. ¹⁶Nui pøriiløyu trumørig

iilan nöbe ñimun wamindan, truiløyu kanbalømerabe tab chigúinguen mørampailø góben, truburab nebua ashmeeløba, tab pónrrømeeløbabe Pabloi pøriilan ke ka kalø marøb, peemaytø gusrenanan, Tiuswei wam pøriilan katøganbalømerasrø lataitøwei. Nøm treeg marøppe, nømdøwei pinisailø gó migwan lab pónrran.
17 Inchawei nai undaarailø, iigwan yandø kanmaytø chab wammørarbe, tab asha amønay, tru larrø gailø may wamindiitøga ñimun pelørka, ñim tabig mur pónrrainukkurri korrøsrkainab pónrrømønrrappe.

18 Masken ñimbe namui Señor Jesucristo tru Kaigyugurri Wesrabigwan katøguchinguen tab nebua ashib, katø nui ka yandø tab indigu nørrørab inday. Purø nuig, purø tøriibe, møiya lata, managatig nuyasiitø gønrrun. Treeg kønrrun.

1 San Juan

Øsig kōmigwan tranøb wam

1 ¹Nambe ñimun iigwan pørøppe, tru srøsrøgurri købigwan
tru nam mørigan, namashib namui kaptøga asigwan;
maig køtashchab nam tab asigwan, namui tasiimeratøga katørab
indigwan, tru Øsig køm wamweimburab pører. ²Tru øsig kømibe
yandø ashchai kenamisren, nambe trunun asig køn. Incha nambe
trunun øyeeg chib wammørøsrkøb eshker, tru managatig øsig
kømigwan. Truibe Møskaimba pasrøwa, namun kenamisrig køn.
³Nam ashib, nam mørøb indigwan, trunun nambe ñimungucha
wammørøsrker, ñimgucha namba kandø lataig kandø isua
bønrrønrrai. Inchen tru nam kandø lataig kandø isua bønrraibe,
Møskaimba, nui Nusrkai Jesucristoba pønrraig, truig køn. ⁴Iilan
nambe ñimun pører, namui kasrag købigwan newan tøgagønrrab.

Tøryu amøñib

⁵Jesucristo namun wammørøsrkøb kusrenanigwan møi ñimun
nam eshkaibe iig køn: Tiusbe tør góben, nuinuube chigucha
løstiibe kaagøn cha trendaig. ⁶Nambe nøba kanbalatø tab
lincha bønrrer chibendø, nam løstøyutøwei amøñibene, nambe
ka isatø indig webiben, tru newan ciertonig maig køben treeg
amønaig kømotø webinrrun. ⁷Tius tøryu basrab lataitøwei nam
tøryu amøñibene, trumaybe nambe kangurrin gangurri kandø
isua lincha bønrrer. Inchen Tiuswei Nusrkai Jesucristoi animbe
chigurrimbunø namui kaig marigwan chish maran.

⁸Nambe ‘chi kaig marig chigar guer’ chib pønrrøwabe,
namasiitøwei kegørrab pønrrøben, tru newan ciertoniibe

namuinug basrømøn. ⁹Nam chigøben kaig mariilan ‘treeg marøbwei inchar’ cha Tiuswan eshkabene, nøbe namui kaig mariilan ulø baymø pesannab, chigurrimbunø namui kaigwan chish marøb indamig nøbe chi isumgaig sølgandø marøbig køn. ¹⁰Inchen nam ‘chigucha kaig Mara gómeelø guer’ chib pønrrøwabe, trube, nambe Tiuswane ka isaptiig kui Mara tøgagøben, nui wambe namuinug basrømøn.

Namuimburø purøwaminchibig Jesucristo

2 ¹Nai ureezheelø, iigwan ñimun pørar ñim chigøben kaig marmønrrai. Møikkøben kaig marindøgucha, namuimburab Møskawei merrab kan purøwaminchibig tøgaguer, Jesucristo tru sølgandø tabigwan. ²Namui kaig mariiløgurri Tiuswei namig købigwan nø uta basramisra namuyasig nø kwaig køn, trurrigu namuiwandø gómotø, yu pirau maya misaamerai kerriguelaimba.

³Tius maig maramigwan martrai pønsrailan nam møra marabe si, trube, nam nun nebua ashibelø guermab asamig kønrrun. ⁴Inchen møikkøben: “Nabe Tiuswan ashibig kur” chibendø, nø maig maramig martrai karuilan møra marmubene, truibe isaptiig kui webiben, tru newan ciertoniibe nuinuube pasrømøn. ⁵Trune Tiuswei wam maig karuigwan møra marøbig, truibe si, Tiuswan kerrigu newan tabig undaarabig misrin gøn. Trumaybe nambe nøba kanbalatø lincha pønrrermab aser.

⁶Møikkøben Tiusba kanbalatø lincha basrar chibiibe, Jesucristo nø maig uñibig køben, treetøwei unamig køn.

Kan srøig martrai karua pasrig

⁷Nai undaarailø, i maramigwan martrai karua basrigwan na ñimun pøriibe srøig kómotø, tru ñim merrabsrøngurri trendø tøgagúig truitøwein gøn, tru martrai karua basrig tru trendø merrabsrøngurri tøgagúig tru wamwan ñimbe møra gøn. ⁸Inchen gøben nabe ñimun martrai karua basrig ñimun srøig pørar, nuinug lata, ñimuinug lata ciertonig. Kaguende

1 San Juan 2.7

tru löstiibe yandø pureb iben, tru tør newan ciertoniiibe yandø pilabguen basran.

⁹Møikkøben ‘tøryu basrar’ chibendø, nui nunewan tsalø inchibiibe katøgucha löstøyu srø basran. ¹⁰Inchen nui nunewan undaarabiibe tøryu basran. Incha nuinuube srurrengwangularubiibe chigagøn. ¹¹Inchen nui nunewan ashig kømui inchibiibe löstøyu basrab, katø löstøyu unan. Incha nøtøwei chumay ib pasrarmabguen ashmøn, kaguende löstiibe nui kabmeran ashmønrrai kasrøben.

¹²Ñim ureezheelan, na ñimun pørar.

Kaguende Jesucristoi munchigurri ñimui kaig mariilan ulø baymønrrab pesannaig køn.

¹³Na ñim møskalan pørar,

kaguende srøsrøgurri manawei nø pasrabigwan ñim nebua ashibelø gúimba.

Na ñim matsørelan pørar,

kaguende Satanás, tru larrø gaigwan ñim kanaig kuimba.

Na ñimun ureezheelan pørig køn,

kaguende Møskawan ñim nebua ashibelø gúimba.

¹⁴Na ñim møskalan pørar,

kaguende nun srøsrøgurri manawei pasrabigwan ñim nebua ashibelø gúimba.

Na ñim matsørelan pørig køn,

kaguende ñimbe kørrømø,

mur pønrrabelø gúikkurri,

gatø Tiuswei wam ñimui manrrau pasrøben,

Satanás, tru larrø gaigwan kanaig kuimba.

¹⁵Yu piraugwan purø undaaramøwei, katø yu pirau chi købigwangøba undaaramøwei indamig køn. Møikkøben yu piraugwangøba undaarabene, Tius Møskawei undag købiibe nuinuube kaagøn. ¹⁶Kaguende yu piraugurri arrubiibe, øyeeg køn: asr maig marøg køben mariilø, kaptøga chigøben chull asiilø, katø namui chigøben købiitøga truba nørreelø gómmørø indiilø. Øyeeløbe Tius Møskaweinukkurri arrumøtø, yu piraugurrindøwei arrubig køn. ¹⁷Inchendø pirøbe, katø truyu chigurrimbunø chull indiiløbañau patsab iben, trune Tius maig kønrrain góben treegwan marøbiibe managatig øsig kønrrun.

Criston ashig k  mui inchibelø

¹⁸Ureezheel  , yand   srabe gwal  merra puin g  n. Tru Criston ashig k  mui inchibig attrab g  i   imbe wammørøbelø g  n. Inchawei m  i yangucha tru ‘Cristo guer’ chibelø truba rruba amrruin g  n. Treekkurri nambe yand   srabe gwal  merra g  i aser. ¹⁹Truil  be namui utugurri webambuppe, webambubwei inchendø, namuiel   g  muig k  n. P  s namuiel   g  i kuimbe, namba p  nrrabig p  nrrabsruig kuinrrun. Inchendø webambuppe, ke mayeeløbabe kerrigu namui utuelø g  muin g  i tørgandø ashchain g  ig k  n.

²⁰Inchend     imbe Espíritu Santoian itølusig t  gar gua, treekkurri   imbe chiwand  gucha ashibelø g  n. ²¹Nabe   imun p  r  oppe, newan ciertonigwan ashmeelø g  imba gømøtø,   im ashibelø g  imba b  rar. Kat     imbe ashibel   g  n, chit  gucha isat   indiibe tru newan ciertonigurri arrum  ig kuin g  i. ²²  Tru isaptiibe mu guerah?   Tru isaptiibe Jes  swan ‘Cristo g  m  n’ chibig k  muitarru? Iig k  n tru Criston ashig k  mui inchibiibe, tru M  skawan lata, Nusrkawan lata ‘Tius k  m  n’ chibig, truig. ²³Mut  gucha Nusrkawan ‘ashm  ig kur’ chibiibe M  skawangucha chigaig k  n. Inchen m  ikk  ben Nusrkaweimburab ‘n  be mu g  i ashig kur’ chibiibe, truibe M  skawangucha treet  wei t  ga basran.

²⁴Inchawei   im sr  sr  gurri wamindi m  rigwane truyut   p  nrrabig b  nrr  nrrab inday. Tru   im sr  sr  gurri wamindi m  r  b amrruig   imuinug pasrabig basr  bene, trube,   imgucha Nusrkaweinuuba, M  skaweinuuba p  nrrabig b  nrr  nrrabguen. ²⁵Inchen Jesucristo tru namun trannrrab misra k  rr  misriibe iig k  n, tru managatig   sig k  mig.

²⁶Na   imun iigwan p  r  oppe, isat   may wamincha   imun kegorr  srk  nrrab inchibelaimburab p  rar. ²⁷P  s   imuimburappe, tru Esp  ritu Santoi it  lusigwan   im nun uta t  gag  ig   imui manrrau pasrabig pasraikkurri,   imbe mu gat  gane chi kusrennamig palain g  m  n. Kaguende tru it  lusiit  wei   imune chiwand  gucha kerrigu kusrenanen, tru kusrenaniibe ciertonig, ka isat   indig k  m  wein g  ben, nui Espíritu   imun maig kusrenanen, trumay Cristoinug p  nrrabig p  nrray.

²⁸Inchawei ureezheelø, m  imbe nuinug kanbalatø p  nrrabig p  nrray, n   kenamisren, chi isum  , nui merrab p  nrrab, kat  ,

nø arruben, nui merrab kørig misra kørrømisramig kaanrrai.

²⁹Jesucristobe sølgandø tabig kui ñim ashibelø guabe, trube, mutøgucha sølgandø marøbelane Cristoinug kal-lawar gúin gúi asamig køn.

Tiuswei ureemera

3 ¹iAu ñimguen asay! Tius nui undag købig namun yeeg nuig tranigwan, Tiuswei ureemera gøn chaguen namun wamiilø gømnegatig. Pøs nambe treeløwein guer. Treekkurri pirau misaamerabe namune ashmeelø gøn, kaguende nømbe Tiuswan ashmeelø gua. ²Nai undaarailø, yandø nambe Tiuswei ureemera guer. Incha namune møimbatøbe tru wendøsrø nam maig kømigwane kenamarmø srø gúindøgucha, yandø Jesucristo kenamisrene, nø lataitøwein gømig kørnrrab gúi nambe asha guer. Kaguende nø maig kuigwan yandø truyube nam nebua asam gønrrab gøn. ³Møitøgucha nuinuube treeg punrraitamab isua munig megamig tøgaibe nøasiitø nui manrrøwan chishchig tøgagøn, Jesucristo chishchig køb lataitøwei.

⁴Mutøgucha kaig marøbiibe tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwane kalø marø itøbunan. Kaguende tru kaig mariibe tru pørigwane itøbunig, treeg køn. ⁵Ñimbe yandø ashibelø gøn, Jesucristobe yu piraumay arruppe, namui kaig mariilan kerranrrab arrig kui. Katø nuinuube chigucha chi kaig mariibe kaagøn. ⁶Mutøgucha nuinuutø pasrabig pasrabiibe kaigwan marøbig marmuben, katø mutøgucha kaigwan marø uñibiibe nune ashmøwei, katø mu gúi nebua ashmøig køn. ⁷Ureezheelø, mugøben ñimun peløsrkainab pønrrønrrab gømø. Sølgandø marø uñibiibe, sølgandø tabig køn, Cristo nø newan sølgandø tabig køb lataitøwei. ⁸Kaigwan marø uñibiibe nugwaimandzigwein gøn. Kaguende nugwaimandziima srøsrøgurri kaigwan marøbig køn. Inchawei Tiuswei Nusrkai kenamisrøppe, tru nugwaimandzig kaig mariilan pinishinrrabwein guenamisrig køn.

⁹Mutøgucha Tiusweinug kal-labiibe kaigwane marø uñmøn, kaguende tru øsig kømig Tiusweinug pasrabig nuinug pasrøben. Treekkurri kaigwane marøbig martrab gaiman, kaguende nøbe Tiusweinug kal-lawieig kuikkurri. ¹⁰Møilø Tiuswei ureemera gúin gúi, katø møilø nugwaimandzigwei ureemera gúin gúi, øyeegu nebua asamdiig køn: mutøgucha maig kørnrrabigwan sølgandø

tabigwan marøb uñmøwei, katø nui nunewan undaaramøwei inchibiibe Tiuswein gømøn.

Kangurrin gangurri undaarayagun

¹¹Kaguende Tiuswei wamwan srøsrøgurri ñim wamindi móriibe iig kón: nam kangurrin gangurri undaarayamig. ¹²Caín lataitøwein gømugun. Truima tru kwaimandzig, larrø gaigwein gua, nui nunewan kweetsig kón. ¿Nøbe chigurrin gweetsig kóh? Kaguende Caín nø mariiløbe kaig mariilø gøben, nuneg mariiløbe sølgandø tabig mariiløgurri gúig kón.

¹³Nai nunelø, kan ¿øyeebe chincharre? treeg kermab isumøtay, pirau misaamera ñimun ashig kómui inchene. ¹⁴Nambe kwamigugurri øsig bønrramnuumay puraamba pønrrabrain góui, asha bønrrer, kaguende namui nunelan nam undaarabelø góikkurri. Nunewan undaaramíibe kwamigugurri webimø, srø basran. ¹⁵Mutøgucha nui nunewan ashig kómui inchibgøba uñibíibe kweechiptiig kón. Ñimbe ashibelø góinrrun kan kweechiptiibe tru managatig øsig kómigwane chigaig kui. ¹⁶Jesucristobe nui øsig kuigwan namuyasig trana, kwaben, øyeeg marigu nui undag købigwan nambe truyu nebua aser. Inchawei namgucha treetøwei namui nunelayasig nam øsig bønrraigwan tranamig kón. ¹⁷Inchen móikkøben yu pirau chi palømíig tøgaig købendø, nui nuneebé palaig megamne trunun ashatøgucha merø góui inchib, purugumubene, trube ¿Tiuswei undag kobiibe nuinuube chincha basrønrrab gó? ¹⁸Nai ureezheelø, undaarappe, ka wamdøgatø gømøwei, ka wamincha móriitøgatø gømøwei, ñimui mariiløtøga kenamarøb, cierton undaarayagun.

Tiuswei merrab chi isumø pønrramig

¹⁹Nam øyamay marøb pønrrøwabe, newan ciertonigweimburabeløyu pønrrabelø góbrain góui móra, yandø namui manrrømeran Tiuswei merrab chi isumø tøga bønrramig kónrrun. ²⁰Namui manrrøguen namun chiwan gøben kalø góen chib kebachib pasrøbene, Tiusbe namui manrrø lataitøguen gømø, purø nuig kui køppe, nøbe chiwandøgucha kerrigu ashibig kón. ²¹Undaarailø, namui manrrø chiyu gøben ‘kalø góen’ chib namun kebachimubene, nambe Tiuswei merrab chi isumø pønrramig tøgaguer. ²²Incha katø nam chigøben nun miawabe, nun

utønrrun, kaguende marmø gømø, nui maig maramigwan martrai pønsrailan nambe møra marøb, katø chiwan góben nui merrab marøppe, nun kasrag kómdiig marøbelø gúikkurri. ²³Inchen martrai tru nø karua bønsraibe iig kón: nui Nuskai Jesucristoi munchiyu køreb, katø kangurrin gangurri nø maig karuig køben treeg undaarab indamig. ²⁴Nui maig maramigwan martrain bønsrailan møra marøbeløbe Tiusweinuutø pønrrabig bønrrøben, katø treetøwei Tiusbe nømuinug pasrabig basran. Øyeekkurri Tiusbe namuinug pasrai asha guer, tru Espíritu Santon namun tranig truikkurri.

Espíritumeran Tiuswei Espíritu gøtashchab tab asamig

4 ¹Nai undaarailø ‘nambe Tiuswei Espíritutøga waminchibelø guer’ chibelan mundøgucha ke chi tain gúindø køreb pønrrømøtay. Treeg kómøtø, nøm espíritu tøgagúigwan maig kótashchab ashibmerrig asamig kón, Tiuswei Espíritu gúin gúi, kabe peg espíritu gúin gúi. Kaguende yu piraube webambin gøn ka isatø ‘Tius maig karuigwan eshkabelø guer’ chibelø. ²Nimbe Tiuswei Espíritun øyeegu ashchun: chi espíritutøgucha ‘Jesucristobe móg misra arrig kón’ chibiibe si, truibe Tiusweinukkurri arrubig kuin gúi. ³Inchen chi espíritutøgucha ‘Jesucristobe móg misra arrumuig kón’ chibiibe, truibe Tiusweinukkurri arrubig kómøtø gøn. Truibe tru Jesucriston ashig kómui inchib tsalø inchibigwei espíritu gøn, tru attrab gøn daigwan ñim wammøra gúig. Incha møimbe yandø chabguen yu pirau pasrabguen indan.

⁴Nai ureezheelø, ñimbe Tiusweyelø gua, tru isa waminchipteelan ñimbe chin chamamø, kanawa puraambin gøn. Kaguende ñimuinug pasrabiibe, pirau pasrabig lataig kómø, mas purø nuig kón. ⁵Nømbe yu piraeløtø gua, yu pirau chi købigwan nøm waminchen, yu piraeløbe nømune ke tru gúindø møræn. ⁶Inchen nambe Tiusweyelø guer. Inchawei mutøgucha Tiuswan nebua ashibiibe namune møræn, Tiuswan ashmíibe namune møræmøn. Øyeegu nambe aser, tru newan cierton Espíritunba, katø tru isa peløsrkøptø espíritunba.

Tiusbe tru undag købig kón

⁷Nai undaarailø, kangurrin gangurri undaarayagun. Kaguende undag købiibe Tiusweinukkurri arrubig kón. Inchen mutøgucha

undaguibe Tiusweinug kal-laweig kób, katø Tiuswan nebua ashib inchibig kón. ⁸Undag kóbigwan chigaibe Tiuswan nebua ashmíig kón, kaguende Tiusbe tru undag kóbig kóben. ⁹Tius nui undag kóbigwan namun kenamaróppé, øyamay kenamarig kón: tru nui kandø Nusrkawan yu piraumay øra, nøgurri nam srøig øsig kómgwan tøgagønrrai. ¹⁰Tru undag kóbiibe øyeeg marigu basran: Tiuswan nam undaguelø gúig kuimba gómotø, nø namun undaarawa, nui Nusrkawan nam kaig mariilaimburø Tiuswei namig kóbigwan nø utab namuyasig kwanrrai ørigu.

¹¹Nai undaarailø, Tiusma namune øyamay undaaraig kóbene, namgucha treetøwei kangurrin ganguurri undaarayamig kón.

¹²Mugucha Tiuswane managuen asiibe kaagøn. Inchendø nam kangurrin ganguurri undaarayabene, Tiusbe namuinug pasrabig basrøben, nui undag kóbiibe namuinug kerrigu newan tabig pasramisin gøn. ¹³Nambe nuinug nøba pønrrabig bønrrab, katø nøbe namba pasrabig basranmab asamig kónrraimbe, nø namun nui Espíritun tranikkurrin gøn. ¹⁴Incha nambe namashib asha, maig kuigwan eshker, Tius Møskai nui Nusrkawan yu pirau misagwan Kaigyugurri Wesrabig kónrrai ørigwan. ¹⁵Møikkøben ‘Jesúsbe Tiuswei Nusrkain gøn’ chibiibe Tiusweinuutø pasrabig basrøben, katø Tiusbe nuinug pasrabig basran.

¹⁶Tius nui undag kóbigwan namuimburab tøga basraigwan nambe nebua ashib, kóreb inder. Tiusbe tru undag kóbig kón. Inchén møikkøben undag kóbigwan tøga basrabiibe Tiusweinug basrøben, katø Tiusbe nuinug basran. ¹⁷Øyamaybe Tiuswei undag kóbiibe namuinug kerrigu newan tabig kørromisran, Tius tru maig kuigwan asha marøb gwaløm nambe nun chi kórmø pønrramig kónrrai. Kaguende Jesucristo maig kóben, nambe yu pirau treelø guer. ¹⁸Inchawei undag kóbig pasrøbene, kórig kóbiibe chigagøn. Masken treeg kómøtø, undag kóbig kerrigu newan tabiibe kórig kóbigwane kerrigu tarømaran. Kaguende kórig kóbiibe tru purø rrømbøig attrabigwan utam górrab gúimba kóriiran. Møikkøben kórig kóbigwan tøgaibe katøgucha tru undag kóbigwan kerrigu newan tøgagømø, palab pasran.

¹⁹Nambe undaarabelø guer, kaguende Tius nømerrig namun undaaraig kua. ²⁰Møikkøben: “Nabe Tiuswan undaguig kur” chibendø, nui nunewan tsalø ashibiibe, truibe treeg kómubendø, isaptiig kón. Kaguende nui nunewan nui kaptøga asigwanguen

undaaramíibe mas Tiuswan kaptøga mana asiimígwane ḥchincha undaaranrrab gó? ²¹ Katø tru martrai Tius nø karua basrig iigwan tøgaguer: Tiuswan undaguibe katø nui nunewangucha undaarau taigwan.

**Isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúitøga
chi arrubigutøgucha puraambub**

5 ¹Mutøgucha Jesúsbe Cristo gúitamab kørebiibe Tiusweinug kal-laweig kön. Incha mutøgucha Møskawan undaarabiibe katø truigwei uregwangucha undaaran. ²Nambe øyamay tru Tiuswei ureemeran undaguelø guermab wetøgørrer, Tiuswan nam undaaraikkurrimba, katø nui tru maig maramigwan martrai pønsrailan møra marikkurrimba. ³Tiuswan nam undaaraiibe nui tru maig maramigwan martrai pønsrailan nam møra marig, truig kön. Inchen tru martrai nø karua pønsrailøbe ke martrab gaimamdiibe gómon. ⁴Mutøgucha Tiusweinug srøig kal-lawaibe yu pirau chine pureb arrubigu kebeñmø, purayan. Tru namun pirau treegu kebeñmø, kanawa purainrrai marøbiibe tru namui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúig, truig kön. ⁵Yu pirau chine pureb arrubigu kebeñmø, kanawa puraibiibe mu gó? Jesúsbe tru Tiuswei Nusrkain gúitamab kørebig, truitøwein gó.

Tiuswei Nusrkaweimburab maig kuigwan eshkab

⁶Tru pitøgaba, anindøgaba arrubiibe, tru i Jesucristo gó, pitøgatø gómotø, pitøgaba, anindøgaba arrubig. Tru treeg arrigwane Espíritu Santo eshkan, kaguende tru Espíritube tru newan ciertonig kua. ⁷Inchawei pøn gó, tru ‘treeg kön’ cha eshkabeløbe. ⁸Truiløbe Espíritu Santoba, piba, animba gó. Inchen tru pønbe chi pegwan waminchimøtø, trunundøwei wamindan. ⁹Møguelø ‘treeg kön’ cha, eshkaigwanguen nam ka utiibe, Tius namun ‘treeg kön’ cha, eshkawa pasriibe treetøguen gómos, purø nuikken gó. Kaguende Tius ‘treeg kön’ cha, nø eshkawa pasrøppe, nui Nusrkaweimburab wamindig kön. ¹⁰Tiuswei Nusrkawan kørebiibe, Tius nui Nusrkaweimburab ‘treeg kön’ cha, eshkaigwane nøasiitø nui manrrau tøga basran. Trune Tius maig taigwan køremíibe Tiuswane ka isaptiig kui lataig maran, kaguende Tius tru nui Nusrkaweimburab ‘treeg kön’ cha, wamindigwane treeg kuitamab køremuikkurri. ¹¹Inchen Tius tru ‘treeg kön’ cha,

wamindiibe iig kön: ‘Tru managatig øsig kømigwan Tius nø namun tranen, tru øsig kømibe nui Nusrkaweinug pasran’ daig. ¹²Inchawei Nusrkawan tøgaibe tru øsig kømigwan tøgagøben, Tiuswei Nusrkawan chigaibe tru øsig kømigwan chigaig kön.

Maig kømigwan srabe wamindiilø

¹³Ñim Tiuswei Nusrkawei munchiyu kørewa bønrrabelan nabe ñimum iigwan pørar, managatig øsig kømigwan ñim tøgar gúi ashchай.

¹⁴Inchawei nambe Tiuswane chi kørmø kemalla miambiig kui aser, kaguende nam nun chigøben miappe, nø maig kørnrain gøben nam trumay miabene, nøbe namune mørøbig kuimba. ¹⁵Trube, nam chigøben miailan nø mørøbig kui ashibelø gúig køppe, namun chigøben paløtan cha, nam miawa pønsrailane, trube, utabguen indermab isumig kön.

¹⁶Møikkøben ñui nunewan kaig marøb pasrai asig, tru managatig møra pasramsrømay srua inrrabgaig købene, nuyasig Tiuswan ‘purugurra’ cha miamic kön. Inchen truigwane Tiusbe nui øsig kuigwan tøgagønrrai tranrrun. Iibe kalø marig ke kwamigugatig srua inrrabgaigwan marøbelayasig kön. Kaig marig kwamigugatig srua inrrai marøbikkucha kön. Truigweimburappe, Tiuswan ‘purugurra’ cha, nabe miay chimur. ¹⁷Chigurrimbunø sølgandø tabig mariimiíibe kaig marig korrømisran. Inchendøgucha tru kaig mariilø møiløbe tru managatig møra pasramsrømay srua inrrabgailø gøn.

¹⁸Mutøgucha Tiusweinug kal-lawaibe kaig maramigwan marøbig marøb uñmuin gúi aser. Kaguende tru Tiuswei Nusrkai nune ashib tøga basrøben, tru kwaimandzig, larrø gaibe nune chinhab gaiman. ¹⁹Nambe Tiusweyelø guermab asha bønrrer. Inchen yu pirauigwane kerrigu mayamba tru kwaimandzig, larrø gaibe nø merrarrawa, nø ashib karub pasran. ²⁰Katø Tiuswei Nusrkaimbe arrua, namune chigúi møraramigwan tranin gúi aser, tru newan ciertonigwan nebua ashchay. Incha nambe kanbalatø bønrrer tru newan ciertoniguba, tru nui Nusrkai Jesucristoinuuba. Truibe tru cierton Tius køb, katø managatig øsiguig køb gøn. ²¹Nai ureezheelø, tru taska mari tiusmerane mendamisray.

2 San Juan

Ciertoniiba, undag købiiba

¹Na, Tiusweimburabelan pera marøb pasrabig i kilgawan pørar, Tius lawa wesrúa tøgagúig ishuumisagwan nui ureemeranba, tru na newan ciertonigu undaarilan. Katø natø gømøtø, mayeeløba tru newan ciertonigwan nebua ashibeløbe truiløgucha ñimune undaararan. ²Nambe ñimun undaarappe, tru newan ciertonig namui manrrau pasraikkurrin gøn. Inchen tru ciertoniibe namba managatig pasrønrrun. ³Tius Møskaweimba, katø Señor Jesucristo, tru Møskawai Nusrkaweimba, nui ka yandø tab indig køben, namun lastima asig køben, chi isumgaig tab gøbig køben namuim bala pønrrønrrun, tru newan ciertoniguba, undag købiguba.

Undaguelø gømigwan karua basrig

⁴Nabe truba rruba kasraarar ñimui ureemeraí utu mœiløgøben Tiuswei newan ciertonigu amønain gúimba, Tius Møskai namun maig karua basrig køben, treekke. ⁵Ñi, ishug misagwan, na moi ñun pørigwan, martrai kan srøig karua basra pørig kuig lataig inchimørrunrig chinrrainchar. Treeg kømøtø, tru srøsrøgurri namun maig karua basrigwan trunundøweim børar, tru kangurrin gangerri undaarayagun daigwan. ⁶Iig køn nam tru undag købigwan tøga bønrramibe, Tius tru maig maramigwan martrai pønsrailan trunun møra marøb amønamig. Inchen tru martrai karua basrigwan ñim srøsrøgurri mørriibe undag kobigu amøñinrrain daig, truig kuig køn.

Namui isubigwan Cristoinug pønsra amønaig

⁷Pøs yu piraube isa may wamincha kegørrøsrkøbelø truba rruba webambin gøn ‘Jesucristobe yu piraumay mög lataig misra arrumuig køn’ chibelø. Øyeeg inhibiibe tru may wamincha kegørrøsrkøbig, tru Criston ashig kømui inhib tsalø ashibig, truig kørnrun. ⁸Ñimasiitøwei tab asha melay, ñim chigøben tabig marøb melailan kaptøasha bønrrømønrrappe. Treeg kømøtø, ñimui utamigwan kerrigu newan utamig kørnrai melay.

⁹Møikkøben Cristo kusrenanigutø pasrønrrab inchimøtø, nuinetø nemarøb purab gusrennrrab inhibiibe, Tiuswane chigaig køn. Trune Cristo maig kusrenanigutø pasrabig basrabiibe, truibe si, Møskawanba, Nusrkawanba tøgaig køn. ¹⁰Møikkøben ñimuinug arrua, tru treeg kusrenanigwan gómos gusrenanene, ñimui yau ‘amø’ cha, kebermöwe, ni gatø ‘manguen arrin gøn’ damig kørmöwein gøn. ¹¹Kaguende ‘manguen arrin gøn’ chibiibe tru nø kaig mariiløyu nøgucha tøgatø marøb pasran.

Srabe wamindiilø

¹²Nabe ñimun truba rruba pøramig tøgagøbendø, kilgayu tintatøga børmötø, nabe ñimuimay attrab isur, malaugue ñimba waminchab namui kasrag købigwan newan tøgagønrrab.

¹³Tru ñui lawa wesruig numøsrawei ureemerabe ñun ‘tab ka uñguh’ chib wam øran.

3 San Juan

Gayoimburab tab waminchib

¹Na, Tiusweimburabelan pera marøb pasrabig, nai tab linchibig Gayon pørar, newan ciertonigu na undaaraigwan. ²Nai undaaraig, nabe ñuyasig Tiuswan miappe, ñui møsig Tiusweimburab tab gob lataitøwei, chiyutøgucha tab pub attraimba, katø ñui asrugucha kwanrrø gømø, tab unamig kørnraimba miabig kur. ³Nabe truba rruba kasraarar møiløgøsrøn namui nunelø amrrua, tru newan ciertonig maig køben ñibe truyutø pasrab, katø treegutø ñi maig unigwan nan eshkaben. ⁴Tru newan ciertonig maig køben, nai ureemera treeg amønan daig wammøramibe, katøgan chi peg wammøri lataitøguen gømø, purø nu tab gótan.

⁵Nai undaaraig, namui nunelan ñi tabig purugub pasraibe, ñi purø tabig marig køn, ñuimbe asiimeelø gúingucha gatøguchinguen tabig marøb. ⁶Truiløbe iglesiayuelai merrab ñi treeg undaguig køn cha wamindan. Ñi nømui ambamigwan ambub amrrai puruguabe, Tiuswan kasrag kørndiig kørnrai, tabig martrabguen. ⁷Kaguende nømbe Jesucristoi munchin undag køb webambamig køn, Tiuswan ashmø misaamerane chigucha chi purugúig utømø. ⁸Inchawei treekkurri nambe treeg marøb móguerlane purugub asamig nebunrrun, Tiuswei tru newan ciertonigweimburab namgucha purugúig kørnorømisrtrai.

Diótrefes söl marmø kaig marøb

⁹Nabe iglesian kan kilga pørig kuig køn. Inchendø Diótrefesbe na karuilan mørmiig køn, kaguende nømui utu chiyutøgucha ke nø garub pasrønrrab inchibig kua. ¹⁰Inchawei treekkurri nabe ippe,

nø chi mariilan ñim isunrrai wamindamørnrrun, tru nø namun isa wamincha wam gusruigwan. Incha trutø góomøtø, nøbe nunelan utømøwei, katø utønrrab inchibelan meramba, iglesiayugurri webetamba inchibig køn.

¹¹Nai undaaraig, kaig mariilan asha marmøtø, tabigwan asha mar. Tabig marøbiibe Tiuswein gøn. Inchen kaig marøbiibe Tiuswane ashmiig køn.

¹²Mayeeløba Demetrioimburappe tabig waminchibelø gøn. Tiuswei tru newan ciertonitøweinguen nune treeg marøbig køn cha eshkan. Inchen namgucha truigweimburappe ‘treegwein gøn’ chib eshkab waminder. Inchen nam ‘treeg køn’ cha wamindiibe, isa góomø rrendaig kuig ñibe ashibig køn.

Srabe wamindiilø

¹³Nabe ñun eshkamig truba rruba tøgagøbendø kilgayu tintatøga børøg kómøtan. ¹⁴Nabe maya yanayutø ñun ashchab attrab isur malaugue waminchab.

Chi isumgaig tab góobiibe ñiba basrønrrai isur. Tru tab lincha amøñibeløbe ñune ‘ka uñgu’ tan. Katø ñigucha namui asiilan kanun ganun nømunashib treetøweih chirrunrrig.

San Judas

¹ Na Judas, Santiagoi nuneg, Jesucristoi marøb megabiibe Tius Møskai wamiilø undaarailan, Jesucristobe chi kømønrrai ashib tøga basrilan na pørar. ²Purø lastima asigwanba, chi isumgaig tab gøbigwanba, undag købigwanba ñim uncha tøgagønrraimab isur.

Isa peetø gusrenanøbelø

³Nai undaarailø, ñim lata, na lata kanguelarrøtø tru nam kaigyugurri wesraig pønrraigweimburab ñimun pørtrab truba rruba isuig kuig køn. Inchendø truburab pørmøtø, ‘øyeeq, øyeeg melay’ chib waminchib pøramig truba palai ashar, tru Tiuswei misaameran Tiuswei tru tabig srø wamwan Jesucristoimburab managatigweyasig treetø gønrrai kanmaytø tranig købigwane mur tranrrab pønrrai chinrrab. ⁴Kaguende møiløgøben mu ashmøwatø ñimui utu nilø kebambin gøn. Truiløbe kaigyu pønrramig kønrrai manasrøwei treeg mariilø gøbig køn. Tru Tiuswan ashmeelø kaig mögueløbe namui Tiuswei ka yandø tab indigwane nømun maig marøg køben maramigweyasig merrarrawa tøgagøn. Katø, tru nøtø kandø Mayeelaim Bala Pasrabig, namui Señor Jesucristone nømbe ‘ashmeelø guer’ chibelø gøn.

⁵Ñimbe yandø ashibelø gúindøgucha, nabe gatø isungarunrrab inchar, Israel misaameranma Egipto biraugurri Señorbe wesrappe, wesrabendø, wendøsrømbe nun tru køremeelane pinisaig købigwan. ⁶Katø ángelesmeran chigucha nømune srøsrø chiyu pønrrønrrai pønsrøben, truyutø bønrrømøtø, trunun elachippa, tarømisrøbelane purø rrømbø løstiigu pønrrønrrai Tiusbe managatig cadenastøga merrarrawa pønsraig køn, tru maig maramigwan asha maramig purø nu gwalømwewayasig. ⁷Katø

Sodoma misaameraba, Gomorra misaameraba, tru buluwan ciudameraba rreetøwei, ishumburba, mógueløba trømbøig kaig marøb, katø mógueløbe nøm mógueløasiyaitø trømbøig marøb góraig, trutø srua ambiilan managuen kwamø nagu møra melønrrai kebeta, pønsraig køn, trunun gatøganelø isua asha góraig kønrrai.

⁸Katø øyeeg købenguen tru móguelø piaig lataigutø amøñibeløbe nømuí asrwan kaig kønrrai marøb, katø ashib karub purrabelane mórmø, kaashib, katø tru srømbalasreelø truba nørreelanguen tsalø wamab inchibelø gøn. ⁹Trune tru arcángel Miguel góbenguen, tru nugwaimandziiba Moisséswei asr cha aleguiab gua, truikken tsalø wamab kaig nebubash chinrrab inchimøtø: “Øyeebe maramig kømøn chib, Señor ñun namubash” cha. Trutøh taig købig køn. ¹⁰Trune tru i mógueløbe nøm chigúinguen mórmubendø, tsalø wamabelø gøn. Nømun tre lataig asønaigutø nøm chigúi mórigwane, animalmera chugúi mórmelø lataig trømbøig marøbelø gøn, nømasiitø minchib treramig.

¹¹iAy, nømuimbe maig kørererah! Kagende nømbe Caínwei maywan merrarrawa amban. Nømbe an ganag købiitø Balaam kebeninuutøwei kegørra, katø mórmuikkurri Coréwan pinisailø lataitøwei pinisailø gøn. ¹²Ním Tiuswei undag købigwan tøga kasraatø lincha mab waramig tøgagúiløyube, nømbe ke ka trømbøig mindishibelø treeelø gøn. Nømbe chigucha køríkkar ka nømuimburaab øska mab, øska muchibashtø inchibelø. Nømbe wañimera chi pigarwan ambumay imay isig srua ambig latailø gøn. Katø mamig nigamig puben, niimø tusrmara latailø, srølbañau kitilø, pamay kwailø gøn. ¹³Nømbe maryu pi welarmara namig latøgushib kurrab arrubigu, kan pichall weguchib latailø gøn, tru nømuí trømbøig ashikken gønrrabgaig mariiløbe. Estrellasmera nømuí ambamwan gómos, pella ambub latailø gøn. Truilaimbe purø rrømbøig löstøyu managatig pønrrønrrai pønsramig tamariilø pønrran.

¹⁴Adánweinukkimbunø misaamera srøig, srøig kurrab arrubig siete nemisren arrubig tru Enockucha, tru i kaig misagweimburab manawai trencha eshkawa pasrig købig køn: “Au, Señorbe nui tarømari ángelesmeran purø nørrø sotø beraig arrun cha, ¹⁵maya misaameran maig kørerabigwan asha marøb, nøm chu bønrramigwan pønrrønrrai pønsrønrrab, tru larrø gailane nøm kailø gúimaytø larrø kaig mariilan mundøgucha treeg martrab. Katø tru larrø gailø chigurrimbunø mórgøbguen móram gaig wamindi wammeratøga

nun waminchibelan treeg korrømartrappa arrun taig kön.” ¹⁶Nømbe chiwandøgucha kaig køtangøba chib, chiwandøgucha söl marmø, kalø marangøba chib waminchibelø gøn, nømui kaig isuilø maig køben, nømbe treeg amøñibelø gua. Katø nømui triitøgabø næmasiitø purø nørreelø misrøb wamindamba, katøganelane truba tabzhig misrøb wamindamba inchibelø gøn, nømuyasig chigøben tøgagug købiiø.

Tiuswei misaameran isuatø amøñinrrai waminchib

¹⁷Trune ñim, nai undaarailøbe, namui Señor Jesucristo nøashib karua øriilø merrabsrøwei wamindigwan isua guy.

¹⁸Kaguende truiløbe ñimune øyeeg taig købig kön: “Yandø srabe gwalømmerawane misaamera tabigwane ke ka indzatø mørøbelø, nømun maig amøñig køben treeg trømbøig marøb amøñibelø könrrun” daigwan. ¹⁹Liløwein gøn, tru misaameran ka nøørøtø marøb pirisha bønsrøbelø. Nømbe nømui asr maig palai inchen, treeg marøbelø, Tiuswei Espíritune chigar gøn.

²⁰Trune ñim, nai undaarailøbe, ñimui isubig newan chishchig Tiusweinuutø tøga bønrraigu gatøguchinguen nørrørab ambay, Espíritu Santo maig wamindingaruben trumay Tiusba waminchib. ²¹Ñimbe Tiuswei undag købigutø amøñippe, truyutø amønay, namui Señor Jesucristoi lastima asiitøga managatig øsig kømigwan tranrraitamab isua muniirab.

²²Møiløgøben treeg kuitamab isumba, katø treeg kømuitamab isumba inchibelane ñimbe lastima tøgaguy. ²³Katøganelane nagugurri wesrød, trumay kaigyugurri wesrub. Inchen gatøganelane lastima tøgagømig kön. Inchendø purø ashiptø maray, trømbøig marøg købigu nøm trømbøig mariiløtøga chillig inchib kewa llirab pønrrailanguen ashikken gømui inchib.

Tiuswan tabig wamindiilø srabeig

²⁴Tru ñim kaigyu korrømønrrai asamig maramburab maramig tøgaig, katø truba rruba kasrag nui tørguegwalmabiisø chigucha chi tamgailø chishchig ñim kemalla pønrramig könrrai tøga basrabig, ²⁵Tius kandø wabig, namun Kaigyugurri Wesrabigwan namui Señor Jesucristogurri tørguegwalmabiiba, purø nuig muguen nebua isumgaiba, mayeelaim bala asamburab ashib pasraiba, mugucha manchinrraingaig karuiba, iilan nuin gønrrai inder, manasrøngurri, møiya lata, katø managatig. Treeg könrrun.

El Apocalipsis

Jesucristo San Juanwan tørgandø ashchai kenamarig

1 ¹Iibe Jesucriston Tius tørgandø kenamarig køn, nø nui karuig melabelan kenamartrai, tru maya yanayutø purainrrabigwan. Jesucristobe nui marøb megabig Juanwan kan ángelwan øra, kenamarig køn. ²Inchen Juanbe nø maig asigwan kerrigu isa gømø, maig kuigwan wamindan, Tiuswei wamwanba, Jesucristo maig eshkaigwanba.

³Mayanguen tab gúig køn, tru chinetø pub attrabig pørigwan lebigweimbe. Katø trunun leben møra, tru maig taigwan marøbelø chigucha maya nuguen tab gúilø gøn. Kaguende yandø tru pub attrabiibe pub pasran.

Juan siete iglesiameran pørøb

⁴Na, Juanbe, Asia birau siete iglesiameran pørar. Ka yandø tab indigwanba, katø tru chi isumgaig tab góbigwanba ñimuin gønrraimab isur, Tius tru møi ya køb, merrabsrø køb, attrabig køb, truigweinukkrimba, katø siete espíritumera, tru Tius wamisra karub waigwei merrab pønrrabelainukkrimba, ⁵katø Jesucristoinukkrimba arrubigwan. Nøbe waminchippe, maig kuigwan eshkabig køb, katø tru maya kwabelai utu nømerrig øsiirabig køb, katø nøbe pirau maya reymeraim bala nø garub pasrabig køb indan. Truibe namune undaarab, nambe kaig mariiløyu lusri latailø gúigwan nui anindøga elatsøsrka, ⁶katø namune reymera latawei ashib karub pønrrønrrai mara pønsraig køn, sacerdotesmera Tius nui Møskaweyasig. iTørguegwalmabiiba, maramburab mariibabe nuin gønrrai managatig! Treeg kønrrai.

7 ¡Au! Cristobe wañiyu arrun.
 Inchen mayeelø ashen,
 katø nun tru kelarrab kwanøbeløguen ashchun.
 Inchen pirau maya misaamerabe
 truba rruba isui inchib kishchun nun ashippe.
 Øø, øyeeg könrrun.

8 Tru Señor Tius, Newan Maramburab Marøbiibe trendan:
 “Srøsriiba, Srabeibabe na gur cha, Aba, Zetaba latawei, tru møi ya
 køb, merrabsrø køb, katø attrabig.”

Juan kan piab lataigu Criston asig

9 Na Juan, ñimui nuneg, chigøben purø rrømbøig puben
 isumdiigu lata, katø Tius nø ashib karub wainug lata,
 chigúindøgucha ñimba, Jesucristoba kanbalatø pasrabig
 basrabig kur. Nan kan pi tøbøtag pirø basrabig, Patmos tainug
 wanrrai kegutsig wabig kur, Tiuswei wamgurrimba, katø
 Jesucristoimburabigwan eshkaikkurrimba. **10** Kan isrin gwaløm
 Espíritu nan tøga basramisren, nai wendaube kan wam kan
 trompeta wanrrøb lataig nan truba mur trenchibig køn:

11 —Ñi chi asigwan kan kilgayu pøra, tru siete iglesiameran ør
 cha, Efesomayba, Esmirnamayba, Pergamomayba, Tiatiramayba,
 Sardismayba, Filadelfiamayba, katø Laodiceamayba.—

12 Inchen tru wam nan waminchibiibe muin gótrashchab
 keesha ashene, truyube oro gandilerumera siete nørreelø
 pønrraptinchibig køn. **13** Inchene tru siete kandilerumerai
 tøbøtaabe kan mugøsrøn mög lataig pasraptingchibig køn, nui
 kewagúibe katsig söchi görriig keweikke. Inchen nui pechoyu
 pørønaibe oro góbig køn. **14** Turyu pusruube kan pulø isig lataig,
 wañi lataig puløzhig, nui kabmerabe kan nagurø lataig køben,
15 nui srøbmerabe broncen nagu pill-llanen tørbilabig lataig
 pilabig køben, nui wambe kan nu bi mullib wanrrøb lataig
 købig køn. **16** Nui kusrmay taskube estrellamera siete sruaig,
 nui trigugurrimbe kan espada pinrrøba purø rrøsrig tøgaig
 webarrubig køn; nui maløbe nøsig tør góptø pilamburab pilab
 lataikke.

17 Inchen nabe nun ashippe, nui katsigu kwaig lataig beninabig
 køn. Inchen nøbe nui kusrmay tasiitøga nan trenchib estsarøbig
 køn:

—Chi kørig kui inchimøta cha. Nabe Srøsriiba, Srabeiba, ¹⁸tru Øsig Wabig kur cha, kwain tsubig kua. Inchendø ash, chibig køn, øsiguig war cha, managatig. Nabe kwamigwei llavimeranba, katø tru kwabelø pønrrainug llavimeranba tøgagur cha.

¹⁹Inchawei ñi chi asigwane pør chibig køn, møi ya maig kuigwanba, katø wendøsrø maig kønrrabigwanba. ²⁰Inchen tru estrellamerá siete nai kusrmay tasigu ñi asigweimburappa, katø tru siete oro gandilerumeraimburappa tru mu asiimüig pasrabiibe øyeegwan eshkabig køn: tru siete estrellamerabe siete iglesiamerayu ángelesmera góben, tru siete kandilerumerabe tru siete iglesiameran eshkabig køn.

Efeso iglesian wam ørøb

2 ¹'Efeso iglesiai ángelwan iigwan pør:

Tru siete estrellameran kusrmay tasigu srua basrab, katø tru siete oro gandilerumerai utu uñib inchibiibe øyah tan cha: ²Nabe ñui chi mariilan ashar cha, ñui maramelan mur tranrrab megaigwanba, megabig megaigwanba. Katø ñibe kaig marøbelane ka tøgagømig awentanrrab gaimab, katø truilø gømubendø, 'Cristo nøashib karua øriilø guer' chibelan, nøm treeløwein gúitashchab ñi asha, ka isapteelø gúin gúi merrarrab indi ashar. ³Katø maya kaig nebuindøgucha ñibe megabig megab, nagurrindø treegu kørrømisrmø megain gúi ashar.

⁴Inchendø nabe ñun chiyu gósrøn kalø góen damig tøgagur: ñibe srøsrøbe truba undaguig kuig, møimbe trunun elatsin góen. ⁵Inchawei mandøgurri peñibrermab isu, tru srøsrø undag købigwan, ñui kaig mariilan isua móra, Tiusweimay llirawa, srøsrø marigwan mar. Treeg inchimuisruandøbe, nabe ñuimay arrua, ñui kandilerune pasrainukkurri kusramønrrun, ñi isua mórmubene. ⁶Treeg kuindøgucha, ñibe ñuimburappe iigwan tøgagøn: Nicolaítasmera marigwane tsaliig kóben, nagucha truilø marigwane tsaliig kur.

⁷Kalubaibe mó Espíritu iglesiameran wamindigwan. Maig kuindøgucha truyu pureb ibigwane tru øsig kóm tusryu mamigwan manrrai nabe tranamønrrun, Tius nø waisrø purø tabzhiisrø tru tøbøtag pasrabigwan.

Esmirna iglesian wam ørøb

8' Esmirna iglesiai ángelwan iigwan pør:

Tru Srøsriig kób katø Srabeig kób, tru kwawa, katøyug
 øsiirab inchibibe øyah tan cha: **9 Nabe ñi truba rruba**
 chigøben kaig nebuinab megaigwanba, ñi waacha gúigwanba
 ashar cha. Inchendø ñibe waacha gømøtø, puaig kòn. Katø
 tru 'judíos ker' chibelø ñuimburab truba rruba chigøben kaig
 waminchen ashar cha. Inchendø nømbe treelø gømøn, nømui
 tulundzuni yaeløbe mayamba nømbe Satanáswein gøn.
10 Ñimbe kørig kui inchimøtay, maya yana gømøwatø chigøben
 nebuinab pønrramigwan. Au, nugwaimandziibe møilan
 góben ñimui utugurri kailan keeri yau kebetønrrun, maig
 inchibelø gótagashchab ashchab. Inchen ñimbe kwalømméra
 diez nemisramne truba kaig indinab melamig nebunrrun.
 Kwamnegatig megabig megau, nabe øsig kóm coronan
 tranamønrrun cha.

11 Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan. Maig
 kuindøgucha truyu pureb ibiibe katøle kwangarunrrabig
 mindisaig kónrraamøn cha.

Pergamo iglesian wam ørøb

12' Pergamo iglesiai ángelwan iigwan pør:

Tru espada pinrrøba purø rrøsrigwan srua basrabiibe øyah
 tan cha: **13 Satanás nø wamisra merrarrawa karub wainug**
 ñibe truyu pasrabig kui nabe ashar cha. Inchendø ñibe nai
 munchiwan pesannamø, tøgagøbig tøgagøb, ñui isubigwan
 nainuutø pasra tøgagúigwan elachib 'trugatiig kømur' chib
 pasrømøwei indig kòn, tru Antipas nan elachimø pasrabig
 naimburab waminchibigwan kweechib gwalømmérerawanguen
 Satanás nø marøb uninug.

14 Inchendø kan chigøsrøndø ñun kalø gøn damig tøgagur:
 møiløgøsrøn tru Balaam gusrenanigwan marøbelan ñibe truyu
 tøgagøn cha. Tru Balaambe Balacwan øyamay martrai kusrenanig
 kòn, Israelwei misaameran srurrengwangarub taska mari
 tiusmerayasig kweetsi mamimeran mangarumba, katø mögueløba,
 ishumburmeraba trømbøig martrai karumba inchib. **15 Katø**
 treetøwei ñigucha ñuinug tøgagøn møiløgøsrøn Nicolaítasmerai

kusrenaniilan elachig kómui inchibelan. ¹⁶Treeg kóbene, ñui kaig mariilan isua mōra, Tiusweimay llirau. Treeg marmowabe, nabe petó ñuimay arrua, nai trigu espadatoga truiløba kwayamónrrun.

¹⁷Kalubaibe mōr Espíritu iglesiameran wamindigwan. Maig kuindögucha truyu pureb ibigwane nabe tru mamig maná taig sōrig basrabigwan manrrai tranøb, katø kan pulø sruuzhig tranøb indamónrrun. Incha tru sruuzhigube kan munchi srøig pørig pasrønrrun, truigwane mugucha asimíig tru utabiitøwei nebua ashchun.

Tiatira iglesian wam ørøb

¹⁸'Katø Tiatira iglesiae ángelwan iigwan pør:

Tiuswei Nusrkai, tru nui kabmerabe kan nagurø latailø tøgaig, katø nui srøbmerabe kan broncen chishtø pinømøren, tørbilabig lataig tøgaibe øyah tan cha: ¹⁹Nabe ñui chi mariilan ashar cha, ñui undag købigwan góben, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúigwan góben, ñi marøb megaigwan góben, katø chigúingucha tammay megaigwan góbungue. Incha gatø móimbe srøsrø lata gómos, katøguchinguen marøb megai ashar.

²⁰Inchendø kan chigøsrøn ñun kalø gó damig tøgagur: isatø 'Tius maig karuigwan eshkabig kur' chibig, tru ishug Jezabelwan ñibe tøgagømgaig kuingucha ka tøgagøn cha, nøbe kusrenniitøgaba, katø chull asøska trømbøig isungaruitøgaba, tru nai marøb melabelan ishumburmeranba, móguelanba trømbøig maringarub, katø taska mari tiusmerayasig kweetsi mamimeran mangarub inchibigwan. ²¹Nabe nune maya yana gósrøn muniiraig kón, nui kaig mariilan isua mōra, Tiusweimay lliranrrai. Inchen nøbe nui trømbøig maramigwane treeg marmónrrab katøyug isua mørøg kómuindan. ²²Au, nabe nune camayu tsunrrai kwanrrø gutsamónrrun. Katø nøba itøluløpteelane nabe truba rruba trømbøig nebuilø górrai maramónrrun, tru ishuubamisra nømui kaig mariilan nøm isua mørmuisruandøbe. ²³Incha gatø tru mendig amøñib ureemerane nabe purø isumdiig mara, kweetsamónrrun. Nabe isuigwan lata, manrrøwan lata nabe tørguelarrab ashibig kuin gúi maya iglesiamera nebua ashchun. Incha nabe ñimun móigwandøgucha ñimui mariilø maig kóben, kanun ganun treeg tranamónrrun. ²⁴Trune ñim katøgan sotø Tiatirasrø warabelø tru kaig

kusrenaniilan marmøwei, Satanáskurri purø nørø kusreb chib tøgagúilan nebua ashmøwei inchibelane nabe ñimune trenchar: Katøgan chi peg maramibe maskucha negwanmumønrrun cha.²⁵ Inchendø ñim tøgagøbguen indigwane na arrumnegatig elachimø, isua møra tøgaguy.

²⁶ Maig kuindøgucha truyu pureb ibiibe, na maig martrai karuig køben trunun srabegatig marøbigwane chu birausrøn gøben misag nørø pønrrabelan truilaim bala mugucha mandamgaig karumigwan tøgagønrrai tranamønrrun,²⁷ nan nai Møskai martrai tranøb lataitøwei.

‘Inchen tru treeg karumigwan utabiibe
tru misag nørø pønrrabelane
kan tsandzøn børøtsiitøga mu kurraasamgaig karub martrun,
nømune kan pirø götsømeran lataitø pusha betab.’

²⁸ Incha gatø tru tør-rrab arruben webarrub estrellan tranamønrrun. ²⁹ Espíritu iglesiameran wamindigwan, kalubaibe mør.

Sardis iglesian wam ørøb

3

¹ Katø Sardis iglesiae ángelwan iigwan pør:

Tru Tiuswei siete espíritumeranba, siete estrellameranba tøgaibe øyah tan cha: Nabe ñui mariilan ashar cha. Ñibe

øsiguig køn chib waminabig købendø, kwaig køn. ² iKiagasrø! Chiwan gøben ke pinamitø balab pønrrabelane tamar.

Kaguende nai Tiuswein gabyu ñui mariiløbe newan tabig kømui ashar. ³ Inchawei kusrenaniilan ñi møra utigwane møra marøb, ñui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirab inchi. Ñi kiagasrømuisruandøbe, kan niliig lataig nabe ñuimay arrumønrrun, ñi chu ura attrab gúingu'en mørøwatø.

⁴ Inchen gøben misaamera Sardissø kan mamdø køn nømui kewagúilan chillig incha gómeelø. Truiløbe naba amøñinrrun puløzheelan kewar, kaguende nømbe øyeegwanwei kenrrabelø gøn. ⁵ Maig kuindøgucha truyu pureb ibiibe puløzheelø kenanig kørnrrun. Incha nabe managatig øsig purrønrrabelai munchimeran pørig libroyugurri nui munchiwan kerramumønrrun. Incha nabe nai Møskawei merrappa, nui ángelesmerai merrappa, øibe nain gøn cha, nui munchiwan eshkamønrrun. ⁶ Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan.

Filadelfia iglesian wam ørøb

⁷’Katø Filadelfia iglesiai ángelwan iigwan pør:

Tru Newan Tabig, Newan Ciertonig, tru rey Davidwei llaviwan sruaig, tru nø kurene, mugucha kasrønrrab gaimab, katø nø kasrøbene, mugucha kurtrab gaimab inchai marøbiibe, øyah tan cha: ⁸Ñi chi mariilan kerrigu nabe ashar cha. Au, nabe ñui merrab kan yaskab kura pasrar, truigwane mugucha kasramgaig. Ke trengatig nebua marøppe, marmubendø, nai wamwan møra marøb, ñibe nai munchiwan ‘ashmíig kur’ chib isømøn. ⁹Au, nabe Satanáswei tulundzuni yaelø ‘Judíosmera guer’ chibendø, judíos kømeelø, ka isatø inchibelan, ñui merrab tømbønsrønrrai indamønrrun. Incha nabe ñune undaguig kui nebua ashchun. ¹⁰Kaguende na karuilan tammay marøbig marøb megaikkurri nagucha ñun asamønrrun chi kømønrrai pirau muba kuimburab warab misaameran maig inchibelø gótašchhab asamig pirau ørøba yandø purø rrømbøig puben.

¹¹Nabe petø arrumønrrun. Ñi tabig tøgagúigwane elachimøta, ñui coronan mu katøgan merrarramønrraimbe.

¹²Maig kuindøgucha truyu pureb ibigwane nai Tiuswei yau kan pilar lataig maramønrrun. Inchen managuen nøbe truyugurrimbe webinrraamøn. Inchen nabe nuinuube nai Tiuswei munchiwan pørøb, nai Tiuswei ciuda, tru srø Jerusalén, nai Tiuswei srømbalasrøngurri kørраarrubigwei munchiwan pørøb, nai srø munchin pørøb indamønrrun.

¹³Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan.

Laodicea iglesian wam ørøb

¹⁴’Katø Laodicea iglesiai ángelwan iigwan pør:

Tru Amen, tru treeg køppe treeg, tru newan ciertonigwan eshkabig, tru Tius chiwandøgucha pølbasra maren, nømerrig trendø pasrabiibe iilan øyah tan cha: ¹⁵Ñui chi mariilan ashar cha. Ñibe pishin gømøwei, pachibig kømøwein gøn. Pishin gúi, kabe pachibig kui, treeg kuikken søl góbsruinrrun. ¹⁶Inchawei pishin gømøwei, pachibig kømøwei, mørøtø gurag kuikkurri, nabe nai trigugurri wennamønrrun. ¹⁷Ñibe trendan: “Nabe puaig, truba tøga misraig, chigucha yandø palaimíig kur” cha.

Inchendø ñibe uñmuingu en uñib waacha, ñigu en øyeezhig misrin gønmab asamdiig, katø waacha chiguchagaig, ashchab gaimabig, køsatiig, øyeeg købendø, ñibe ashmøn. ¹⁸Inchawei nabe ñun øyeeg mar tamønrrun. Nagu parra purøorig oro chishchigwan naiwan penø cha, trutøgabe puaig kørnrig cha. Katø kemeløgucha naiwan puløzheelø penø cha, ñui asr køsatiig kørig kørnrigwan kasrønrrappe. Katø ñi ashibig misramig kabu srølamig mögucha naiwan penø.

¹⁹Mayeelan na undaarailane øyeeg marmøta chib nabe namab, katø ichaguchib inchibig kur, søl martrai. Maig isuppe, treegwan martrab kandø isua, ñui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirau. ²⁰Au, nabe yaskabu wamab pasrar. Møikkøben nai wamwan møra, yaskabwan kurene, nuinug kebya, nabe nøba maben, nøbe naba manrrun.

21 Maig kuindögucha truyu pureb ibiwane na wamisra karub wainug naba wanrrai tranamónrrun, maig kuindögucha na truyu puraarrub arrua, nai Móskaimba nø wainug wamisrøb lataitøwei wamig könrrai. 22 Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan.—

Tiuswan srömbalasreelø truba rruba tabig waminchib

4 1 Øyeelø chab puraiben, na ashene, kan yaskab srömbalasrø kurig pasraptinghibig kön. Inchen kan wam trompeta wanrrøb lataig srøtø tru na móriibe nan øyah waminchib trenchibig kön: —Yusrø nebamø cha; iilai wendau purainrrabigwan na ñun kenamartrumøn— cha.

2 Inchen tru urastø Espíritu nø nan tøga basramisren, srömbalasrømbe tru karub wamisra wamig kan pasrig pasrai nabe ashibig kur. Inchen truyube kan mugøsrøn wabig kön. 3 Inchen truyu wabiibe kan jaspe sruuba, cornalina sruuba lataig købig kön. Inchen tru nø waim bøtøgatanbe kan køshømbøtø kan esmeralda srug latazhig pasrabig kön. 4 Tru wamisra karub waim bøtøgatanbe wamisra karub purrailø katøgan veinticuatro pönrrai ashibig kur. Truiløyube kølli misaamera veinticuatro purrabelø gøn, puløzheelø kewar, nømui turyube corona orotøga mariilø petsargue. 5 Inchen tru nø wamisra karub wainug truyugurrimbe sre bilabelø gøben, wammera gøben, palaig rrashibelø gøben webambubig kön. Katø tru karub waig merrappe lámparamera nag bilabelø siete pilab pönrrabig kön, truiløbe tru Tiuswei siete espíritumera gøn. 6 Inchen tru karub waig merrappe kan mar wabig kön, bigriu tørguelarrøzhig lataig.

Tru karub wainug pøtøgatanbe merrabmayba, wendaumayba, pinrrø mendamayba pibgatø øsiguelø pönrrabelø gøn, truiløbe merrabmayba, wendaumayba kabmeratø netseelø. 7 Inchen tru øsiguig srøsriibe kan león lataig køben, tru wendauiibe kan toro lataig køben, katø tru wendauiibe kan mówei malø lataig køben, tru pib gønrrabyuibe kan wasrø pala uñib lataig købig kön. 8 Inchen tru pibgatø øsigueløbe móitøgucha kwaldzariimera seisbatø tøgar, truiløbe wambiimay, umbumay kabmeratø netseelø, yem gwaløm øyah tamigwane pinømø, trenchibelø gøn:

“Newan tabig, newan tabig, newan tabig
Señor Tius Newan Maramburab Marøbig;

tru købig, møi ya wabig, tru attrabig” chib.

⁹Tru managatig øsig wanrrabig, tru karub wainug wabigwan, tru pibgatø øsiguelø maya nuguen tab gørnrrun chib, tabig kui asha tab inchib, ungwa, ungwa chibelø gøn. ¹⁰Incha trendaimørig tru kølli misaamera veinticuatroeløbe nui merrab tömbønsrøb sraløptø sraløbelø gøn køriibala tabig waminchab tru managatig øsig wabigwan. Incha nømui coronameran tru nø karub wainug merrab trenchib petabelø gøn:

11 “Señor namui Tius,

ñibe maya nuguen tabigwanba,
tabig kui asha tab indigwanba,
maramburab maramigwanba
utambuawei utønrrabiibe ñi gøn chib,
kaguende chiwandøgucha kerrigu ñi marig kuimba,
Ni treeg kørnraai isuikkurri treeg mariilø,
treeg pønrran” chib.

Ubisha-unø kilgawan kurøb

5 ¹Incha tru wamisra karub wainug wabigwei kusrmay taskube kan libro palamay umbumay pørigwan nabe srua wai ashibig kur, truibe siete sellostøga melsra kasraig. ²Inchen kan ángel maramburab maramig tøgaig truba mur trenchib payibig køn:

—Sellomeran kølsrøb, kilgawan kurøb, ¿treegwan martraptiig tabiibe mu guerah?— cha. ³Inchendø ni srømbalasrø lata, pirau lata, pirø umbu lata tru libron kurtraptiibe mu gawei, katø tru umbu pørigwan maig køtashchab trawashchaptiibe mu gawein góbig køn. ⁴Inchen nabe truba kishibig kur, kaguende tru libron kurtraptiibe mu gawei, katø tru umbumay pørigwan maig køtashchab trawashchaptiibe mu gawein góben. ⁵Inchen møikkøsrøn tru utuig kan kølli misaabe nane trenchibig køn:

—iKishmøta! cha. iAsh! cha. Tru León Judáwei misag søtøyugurriig, tru Davidwei misagugurri arrubiibe nun tru ashig kømui inchibelan nømun kerriguwan chi inchaingaig kanawa górrømarøb pureb yaig køn cha, sellomeran kølsrøb, kilgawan kurøb inchabig.—

⁶Inchen tru karub wainuube kan ubisha-unø kweetsig købig lataig asønabendø, katøle kurra pasrai ashibig kur, tru pibgatø øsiguelaimba, kølli misaameraimba tøbøtaabe. Tru Ubisha-

unøbe siete kigulmeraba, siete kabmeraba tøgaig købig køn. Inchén tru kabmerabe tru Tiuswei siete espíritumera góbig køn, tru pirau ørøba truørø øriilø. ⁷Inchen nøbe arrua, tru karub wainug wabigwei kusrmay taskugurri libron utabig køn. ⁸Inchen nø libron utøbene, tru pibgatø øsigueløba, tru veinticuatro kølli misaamerababe tru Ubisha-unai merrab tømbønsrøb sraløptinchibelø gøn. Møitøgucha arpa sruartø, katø oro copamera may irrabzhiitø netsig sruar góbig køn. Tru may irrabzhiibe Tiuswei misaamera Tiusba wamindiilø truig købig køn. ⁹Katø kan cantaig srøig øyeeg cantabelø gøn trenchib:

“Libron uta, sellomeran kölsrøb inchabiibe
ñitøwein gøn chib.

Kaguende ñibe kweetsig kua,
ñui anindøga namune Tiusweyasig ñi penig køn chib,
chi misaamerandøgucha,
chi wam waminchibelandøgucha,
chi misag søtømerandøgucha,
misaamerá nørrø pønrrabelø
chu birausreelandøgucha.

¹⁰ Incha ñibe nømune namui Tiusweyasig reymera latawei karub purrabelø gønrraimba,
sacerdotesmara gønrraimba mara purrønnen,
nømbe pirau karumburab karunrrun” chib.

¹¹ Incha gatø na ashene, tru karub waim bøtøgatanbe ángelesmara truba nørrø pasrabigwei wamwanba, tru øsiguelai wamwanba, tru kølli misaamerai wamwanba mørøbig kur. Truiløbe purø nørrø góptø, millions y millones købig køn. ¹²Incha truba rruba mur trenchibelø gøn:

“Tru Ubisha-unø kweetsig købiibe
tru maramburab maramigwan góben,
chiwandøgucha palømø, tøgagúigwan góben,
muguen nebua kusremgaigwan góben,
maramburab maramigwan góben,
tabig kui asha tab indigwan góben,
tørguegwalmabigwan góben,
purø tabig wamindigwan góben,
utambuawei utønrrabiibe ñitøwein gøn” cha.

13 Incha gatø tru srømbalasrø lata, pirau lata, pirø umbu lata, maryu lata tru chigurrimbunø Tius marig øsiguig pønrrabeløbe øyah taig mørøbig kur:

“Tru wamisra karub wainug wabigwanba,
katø tru Ubisha-unanbabe,
tru purø tabig wamindiiba,
tabig kui asha tab indiiba,
tørbilabiiba, maramburab maramibabe,
managatig patsømig nuin könrrain” chib.

14 Inchén tru pibgatø øsigueløbe trenchibelø gøn: “iTreeg könrrun!” chib. Inchén tru kølli misaamerabe tømbønsrøb srala, køriibala Tiuswan tabig waminchibelø gøn.

Tru siete sellosmera

6 **1** Inchén tru srøsrø sellon Ubisha-unø kølsra, kuren, na ashene, tru pibgatø øsiguelai utuig, møikkøsrøn kan wam palaig rrashib lataig truba mur trendaig mørøbig kur:

—iAmø!— chib.

2 Inchén na ashene, kan pulø gaulli pasraptinghibig køn. Inchén truigwan itøgwana wabiibe nui taskube kan arco sruaig købig køn. Inchén nune petsamig kan corona tranen, nun ashig kømui inchibelan kerriguwan chinchaingaig kanawa kørrømarøb pureb yaig køn, katø kanabig kananrrab.

3 Inchén Ubisha-unø tru pamay gønrrabyu sellon kølsra, kurene, tru øsiguig srøsriigwei wendauiibe nane:

—iAmø!— chibig køn.

4 Inchén gatøgan gaulli webiptinchibig køn, piguiig. Inchén truyu itøgwana wabigwane pirau muba kuimburab ambumay, imay tab waramigwan kerranrrai nune mu katønrraingaig treegwan martrai tranig køn, kangurrin gangurri kwetchai. Katø nune kan truba nu espadagucha tranig køn.

5 Inchén Ubisha-unø tru pøn gønrrabyu sellon kølsra, kurene, tru pøn gønrrabyu øsiguiibe trendaig mørøbig kur:

—iAmø!— cha.

Inchen na ashene, kan yalø gaulli pasraptinghibig køn. Inchén truyu itøgwana wabiibe tasigube palansa sruaig købig køn.

6 Inchene tru øsiguelai utube kan wam øyah taig nabe mørøbig kur: “Mawa, mawa marøb megaig anbe tirigu pa libra benam

netø góben, katø mawa, mawa marøb megaig anbe cebada seis libras penam netø gønrrun cha. Inchendø aceitenba, vinonbabe mindishinrrab gómos” cha.

⁷Inchen Ubisha-unø tru pib gønrrabyu sellon kølsra, kurene, tru pib gønrrabyu øsiguiibe trendaig mørøbig kur:

—¡Amø!— cha.

⁸Inchen na ashene, kan pulø øskø gaulli pasraptinchibig køn. Inchén truyu itøgwana wabiibe, “Kwamig” cha wamig køben, tru wendaube, tru kwabelø pønrraig, “Hades” cha wamig, truig arrubig køn. Inchén tru i parwane maramburab marøb kweechib martrai traniilø góbig køn espadatøga góben, parøtøga góben, kaig kwanrrømeratøga góben, kau umbu namig animalmeratøga góben pirø muba kuimburab pib millonesyube millionbatø, pib milyube milbatø, kwetchai.

Trattrøgatø gønrrabyu selloba, seis kønrrabyu selloba

⁹Inchen Ubisha-unø tru trattrøgatø gønrrabyu sellon kølsra kuren, na ashene, tru Tiuswei wamgurrimba, Tiusweimburab eshkaikkurrimba kweetsiilai møsiimerane altar umbu ashibig kur. ¹⁰Inchen truiløbe mur trashib trenchibelø gøn: “Señor, Mayeelaim Bala Pasrabig, newan tabig, newan ciertonig, étru pirau warab misaameran maig maramigwan asha marøb, namui ani lusigwan ulø bayib indamigwane, chu uraskatig munugunrrab?” cha.

¹¹Inchen nømune kanun ganun kemig puløzheelø tranabe: “Maya yanatø gatøguchi ka israb munuguy chibig køn, ñimui nunelø Cristoiwan ñim lataitøwei marøb melabelan treetøwei kweetsiilø nemisramnegatig.”

¹²Inchen Ubisha-unø tru seis kønrrabyu sellon kølsra kuren, na ashene, purø rrømbøig mur pirø gónen, pørrbe igatø! yaliig misrøbig køn, kan yalø llensu lataikke. Inchén pølbe kerriguba ani lataig misrøbig køn. ¹³Inchen estrellamerabe srømbalasrøngurri pirausrø kørrabelø gøn, kan higuera tusr nui srabe higos niguiizheelan mur isig icha kørrøsrøkøb lataitøweingue. ¹⁴Inchen srømbalabe kan kilga guirrøb lataitø pinøben, nørrø tunmeraba, katø pi tøbøtag pønrrab pirømeraba truiløbe mayamba nøm pønrrainukkurri nøørøsrø malsrailø góbig køn. ¹⁵Inchen pirau reymera góben, nørrø gusreb móguelø góben, maya suldaumeraim bala ashib karub pønrrabelø góben, puarmera góben, mas nørriig

marøbelø góben, karuindiig melabelø góben, karuindiig melømeelø góben, sòteeløba pirø rrabmerayuba, nørrø tunmerayu tru nørrø srug utuwana ba trubabelø góen. ¹⁶Incha tunmeranba, peñameranba trenchib trashibelø góen:

—iNamuim bala itøgørrørray! cha. Tru karub wainug wamisra wabigwei maløwanba, tru Ubisha-unai purø rrømbøig namig købigwanba ashmønrrab sørørray chib. ¹⁷Kaguende tru purø rrømbøig kørig kømdiig nø namig wam gwaløm puin góen cha. ¿Kan treegube mu gúim basramisra pasramdiig kønrrab gó?—chibelø góen.

Israel misaameran 144.000-wan Tiuswein gúi asamdiig kønrrai marcailø

7 ¹Øyeeg chab puraiben, nabe pibgatø ángelesmera pørr gal-labgatømay góben, pørr guebibgatømay góben, kandarøgatømaysrøn góben, imaygatømaysrøn góben, pirau pib palø pønrrai ashibig kur, tru pib paløyugurri isig ichib webarrubigwan pirau lata, maryu lata, chi tusrmerandøgucha isig ichimønrrai katab. ²Inchen gatøgan ángel, pørr gal-labgatørsøngurri nebarri ashibig kur. Truiibe Øsig Wab Tiuswei marcan sruaig tru pibgatø ángelesmera pirøwanba, marwanba mindishinrrab maramburab maramigwan utabelan mur trashib trenchibig køn: ³—Pirøwan lata, marwan lata, tusrmeran lata mindishimøtay cha, namui Tius tru marøb melabelan nuielø gúi asamdiig kønrrai nømui kappalømerayu chab marcarnegatig.—

⁴Inchen tru marcailø mam góen chitamørtrab na mørene, 144.000 mil góen, chibig køn, tru doce nusrkalø Israelweinukkurri nørrø karrab misaamera,

- ⁵ Judáweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
Rubénweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
Gadweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
- ⁶ Aserweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
Neftaliweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
Manasésweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
- ⁷ Simeónweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
Levíweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
Isacarweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
- ⁸ Zabolónweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,

Joséweinukkurri karrab misaamera 12.000 góben,
 Benjaminweinukkurri karrab misaamera 12.000 gón daig
 mørøbig kur.

Truba rruba nu misag sotø puliig kewar

⁹Øyeeg chab puraiben, na ashene, møimbe tru wamisra karub waigwei merrappa, tru Ubisha-unai merrappabe misag purø nu, muguen mundzamgaig pønrrabelø gón, misaamera nørrø pønrrabig chu birausreelø góben, nørrø kanbalatø warabelø chi misaamera góben, peg peg misag sotømera góben, peg peg wam waminchib misaamera gøbengue. Truiløbe puløzheelø kewar, tasigube palma ishiimera sruar, ¹⁰mayeeløba trenchib mur trashibelø gón:

“Kaigygurri wesraibe namui Tius,
 tru wamisra karub wainug wabigweinukkirimba,
 tru Ubisha-unainukkirimba arrubig kón” chib.

¹¹Inchen maya ángelesmerabe tru karub wainuuba, kølli misaameraimba, tru pibgatø øsiguelaimba, truilaim bøtøgatan pønrrøwa, tru karub waigwei merrab piraugatig tømbønsrøb srala, Tiuswan køriibala tabig waminchib, ¹²trenchibelø gón:

“Treeg kónrrun! cha.
 Purø tabig wamindiiba,
 tørguegwalmabiiba,
 muguen nebua kusremgaiba,
 maya nuguen ungwa, ungwa taiba,
 tabig kui asha tab indiiba,
 maramburab mariiba,
 mugucha chindamgaiba,
 iiløbe managatig namui Tiuswein gønrrain chibelø gón.
 Treeg kónrrun.”

¹³Inchene møikkøsrøn kan kølli misag nan payibig kón:
 —¿I puløzhig kewarbe mumera góh? cha. ¿Chugurri amrruh?— cha.

¹⁴Inchene nabe:
 —Nai Señor, ñibe asha basrainrrabguen— chibene, nøbe nan trenchibig kón:
 —Iiløbe tru purø rrømbøig isumdiigugurri purørruwar gón cha.
 Nømbe nømui keilan tsarar, Ubisha-unai anindøga puløzhig marar gón cha.

15 Treekkurri nømbe Tius tru wamisra karub wainug merrab pønrran cha.

Yem, gwaløm nui tab yau nuyasig marøb pønrran cha.
Inchen tru karub wainug wabiibe,
nømuim bala nø søtø basraitøga
nømun chinchimønrrai ashchun cha.

16 Yandø nømbe parøgwai mørnmøwei,
pimulgwai mørnmøwei, pørr bati mørnmøwei,
kabe gatøgan pekkurri pachig kui mørnmøwei inchun cha.

17 Kaguende tru wamisra karub wain døbøtag Ubisha-unø
pasrabiibe
nømune kan ubishameran lataig ashib pera basrøwa,
tru øsig kømigwan tranøb pigabmerasømay pera inrrun cha.
Inchen Tiusbe nømui kabmerayu kappiwan pinømørtrun—
cha, trenchibig køn.

Tru siete gønrrabyu sello

8 **1** Ubisha-unø tru siete gønrrabyu sellon kølsra kurene,
srømbalasrømbe kan media ura wasrønzhig kørrømisrøbig
køn.

2 Inchene ángelesmera sieteelø Tiuswei merrab pønrrai ashibig kur. Inchen nømune siete trompetas tranøbig køn. **3** Inchen gatøgan ángel arruabe, tru altar gueta pasramisrøbig køn, truibe may irrabzheelø pusramig, orotøga marigwan mutaig. Inchen nune may irrabzheelø truba nu rranøbig køn, tru mayeelø Tiuswei misaamera Tiusba wamindiilan tru may irrabzhiibamara, tru wamisra karub waigwei merrab tru altar orotøga marig pasrabiibala trannrrai. **4** Inchen tru may irrabig patig naguishba, Tiuswei misaamera tru nøba wamindiiløbabe Tiuswei merrab nebibig køn tru ángelwei tasigugurri. **5** Inchen tru ángelbe tru may irrabzhig pusrigwan muta, tru altaryugurri trøsr naarrørswan netsøgana, pirausrø pinøguchene, palaig rrasamba, chi wanrringuen møramgaig wanrramba, sre bilamba, pirø gønamba inchibig køn.

Trompetamera siete

6 Inchen tru ángelesmera sieteelø tru siete trompetameran sruarbe urrønrrab yandø tamara pønrramisrøbelø gøn.

⁷Inchen tru srøsrø ángel nui trumpetan urrøbene, sre srug naaba, animba lindisaig arruben, pirau trunun kørørøbetig købig køn. Inchen truørø pirøbe muba kuimburab tøbøtag lutau pachen, katø tusrmara treetøwei pirø muba kuimburab tøbøtag lutau pachen, katø mayam bumera pillizheelø chigucha chishtø bachibig køn.

⁸Inchen tru ángel pagatø gønrrabyuig nui trumpetan urrøbene, kan purø nu tun ørøba naarab lataigwan maryu keguchene, marbe tøbøtag lutau ani misren, ⁹truyu øsig purrabeløbe tøbøtag lutau chab gwaben, katø tru maryu barcomera maya købiibe tøbøtag lutau chab pinabig køn.

¹⁰Inchen tru ángel pøn gønrrabyuig nui trumpetan urrøbene, kan truba nu estrella srømbalasrøngurri nu nag tulu lataig naarab peñippe, pimera kuimørig nørrø bimeran góben, katø kølømø bi gal-labzheelan góben, mayamba pøngatøyu partø, partø ka górrømisren, kane itøbenig kørørømisrøbig køn. ¹¹Tru estrellabe Ajenjo munchi góbig køn. Inchen pimera tru pønyu kanun itøbenimburappe, larrø rrømbø møbgølig misren, misaamerabe tru mób pimeragurri truba rruba nørrø gwabelø gøn.

¹²Inchen tru ángel pib gønrrabyuig nui trumpetan urrøbene, nøsig lata, katø pøl lata tøbøtag lutau mindisailø kørørømisren, katø estrellamera chigucha maya købig tøbøtag lutau mindisaig pilømeelø górrømisrøbig køn, yem lata, kwaløm lata pib urabatø purø løstiig kønrrai.

¹³Inchen na móimbe ashene, kan wasrø srømbalawan llirab arri mørøbig kur, mur trashib, øyah chib: “iAy karrengucha gúita! iAy karrengucha gúita! iAy karrengucha gúita! iPirau warab misag waachameran maig könrrer! chib, tru gatøgan pøngatø ángelesmera trumpetan urrøbene.”

Tru tratrøgatø gønrrabyu trompeta

9 ¹Inchen tru ángel tratrøgatø gønrrabyuig nui trumpetan urrøbene, kan estrella srømbalasrøngurri pirausrø peni ashibig kur. Inchen tru estrellane tru purø rrømbø umbu rrabyu llaviwan tranig køn. ²Tru purø rrømbø umbu trabwan kurene, truyugurrimbe naguish kan nu hornoyugurri lataig nebarrubig køn. Inchen nøsiiba, pala srønzhig chishchig pasrabiibabe tru trabyu naguishkurri løstørabig køn. ³Inchen

tru naguishyugurrimbe chapullmera piraumay werruben,
 truilane pirau alacránmera lataitöwei mu chindamgaig martrai
 tranig køn. ⁴Incha truilane pirau puwan lata, kauwan lata, chi
 tusrwandögucha mindishimørnraian garuig køn, tru Tiuswei
 sellon kappaløyu chiga misaamerandø mindishinrraingue.

⁵Inchendø kweechippe, kweechimøtø, trattrø bøl ørøba
 purø rrømbøig pusrkwaig melønrrain góbig køn. Inchen tru
 pusrkwabiibe misagwan kan alacrán gwanen busrkwabig lataig
 góbig køn.

⁶Inchen tru gwalømmerawane misaamerabe kwamigwane
 labendø, chinchagucha kwanrrab gaimanrrun. Kwag kuimbe
 inchendø, kwamibe nømuinukkirimbe tarømisrtrun.

⁷Tru chapullmerabe kaullimera guerrayu kwayamig
 tamariilø lataig asønabelø góbig køn. Nømui turyube orotøga
 marig latailø corona betsar góbig køn. Inchen nømui maløbe
 kan misag malø latailøgue. ⁸Inchen nømui pusruube ishuwei
 lataig køben, nømui trugulmerabe kan leónwein rrugul lataig
 tøgar góbig køn. ⁹Nømui asrwan merrammay chinchimørnrai
 katabig kan tsandzøn lataig tøgar, katø nømui kwaldzarig
 ichen wanrrøbbiibe, kan guerrayu kwayanrrab carrettillameran
 kaulli søtø srua lulen wanrrab lataig rrømbøig wanrrabig
 køn. ¹⁰Inchen tru mørmerabe kan alacránwei lataig køben,
 katø kalmera kwanøbig tøgar góbig køn. Inchen nømui
 mørmerayube misaameran trattrø bøl ørøba maramburab
 marøb mindisamig tøgar góbig køn. ¹¹Inchen nømun ashib
 karub pera basrabiibe, tru purø rrømbø umbu rrabyu ángel
 góbig køn, hebreomaybe Abadon munchi góben, griegomaybe
 Apolión munchi.

¹²Tru i rrømbøig kørig kømdiig srøsriibe chab puraiben,
 katøgucha rrømbøig kørig kømdiig attrabig par balabig køn.

Seis könrrabyu trompete

¹³Inchen tru ángel seis könrrabyuig nui trumpetetan urrabig køn.
 Inchen Tiuswei merrab pasrabig orotøga mari altaryu, tru pibgatø
 kigulmerayugurrimbe kan wam webarri mørøbig kur, ¹⁴tru seis
 könrrabyuig trompete srua ángelwane trenchib:

—Tru pibgatø ángelesmera Eufrates nu bi menda lusrig
 pønrrabelan lelachi— cha.

¹⁵Inchen tru pibgatø ángelesmeran ke yandø treeg pumweimba, tru gwalømweimba, tru bølweimba, tru bilaweimba treeg martrai tamariilø pønrrabelan pirau muba kuimburab maya misag basrabigwan tres milyu milbatø kwetchai, tru ángelesmerane elatsiilø góbelø gøn. ¹⁶Inchen tru suldaumera kaulli balartø doscientos millones køn daig mørøbig kur.

¹⁷Pøs øyamay nan piab lataigu øyeeg kenamisren kaullimeran øyeeg ashar: tru itøgwanarbe nømui asrwan merrammay chinchimønrrai katabiibe, nag lata biguig køben, pillizhig køben, øskøig azufre lataig køben tøgar góbig køn. Tru kaullimerai turmerabe leónmerain dur latailø góben, nømui trigugurrimbe naaba, naguishba, azufreba webarrubig køn. ¹⁸Inchen pirau muba kuimburab misaameria pøn millonyube millionbatø gwaben, pøn milyube milbatø kwabig gøn, tru i pøngatø trømbøig naaba, naguishba, azufreba kaullimerai trigugurri webarruben. ¹⁹Pøs tru kaullimera mu chindamgaig maramig tøgagúibe nømui triguba, mørryuba basrabig køn. Kaguende nømui mørرmerabe ulmera latailø turmera tøgar góbig køn, truiløtøga misaameran mindishibelø.

²⁰Inchen misaameria tru i øyeeg trømbøig chab puraiben, kwamø kørømisrøbeløbe øyeeg puraibenguen nømui taska mariilan treeg marmønrrab isua mørøb elachimeelø gøn, tru kwaimandziimeran køriibala tabig wamindamigwan lata, nømui taska mari tiusmeran lata, tru nøm orotøga mariilan lata, tsandzøn andøga mariilan lata, broncetøga mariilan lata, sruutøga mariilan lata, tsitøga mariilan lata, truilan elachig kømub, truiløbe ashmøwei, mørøwei, ammøwei inchibelan. ²¹Katø kweetsamigwan lata, misag wanna trømbø maramelan lata, møgueløba, ishumburmeraba trømbøig maramigwan lata, nilamigwan lata treeg marmønrrab isua møra, Tiusweimay llirameelø gøn.

Angel kan libro-unan sruaig

10 ¹Inchen gatøgan ángel maramburab marøbig srømbalasrøngurri kørraarrubig køn. Truibe wañindøga pinøgasraig, tur balabe kan köshømbøtø tøgaig, nui maløbe kan nøsig lataig pilabig køben, nui srøbmerabe ølnæb kan nag bilabig lataig købig køn. ²Taskube kan libro-unan kura sruaig basrabig køn. Incha kusrmay srøbwane mar bala bunappe, atsimay

srøbwane pirau buna basramisrøbig kön. ³Inchabe truba mur trashibig kön, kan león rrashib lataikke. Inchen tru trashibene, siete palaig rrashibeløbe tru trasaigwan treetøweih trashib løtabelø gøn. ⁴Inchen tru siete palaig rrashibelø chab waminchen, nabe pørtrab inchene, srømbalasrøngurri nane kan wam treeg mørø waminchibig kön:

—Tru siete palaig rrashibelø wamindigwane pørmøtø, ñuinøtø esegau— cha.

⁵Inchen tru ángel mar balaba, pirø balaba na pasrai asiibe kusrmay tasigwan srømbalaneb kusrawabe, trenchibig kön:

⁶“Srømbalawan lata, truyu pønrrabelan lata, pirøwan lata, tru pirau pønrrabelan lata, marwan lata, truyu chine purrabelan lata marøbig, tru managatig øsig wabikken ashen, truigwei merrab trendamønrrun cha: Yandø mas srarrønrraamøn cha. ⁷Pøs tru ángel siete gønrrabyuig trumpetan urram gwalømmera puben, urrab pølbasrene, Tiuswei chigøben maramig søriilø pønrrabeløbe yandø marig kørrømistrun cha, tru nui marøb melabelø tru nø maig karuigwan eshkabelø maig eshkaig, treeg.”

⁸Tru srømbalasrø wam na mørriibe nan katøyug waminchib trenchibig kön:

—Inrrø cha. Incha tru ángel mar balaba, pirø balaba puna basrabig tasku libro-unø kura srua basraigwan utø— cha.

⁹Inchen nabe ángelweimay ya, tru libro-unan trannrra chibene:
—iCha! chibig kön. Inchabe, iMa! chibig kön. Nui trigube kuizhig miel lataig kua, ñui patsaube møbig misrtrun— cha.

¹⁰Inchen nabe tru libro-unan ángelwan uta, mabene, nai trigube kan miel lataig kuizhig købendø, na chab mabene, nai patsaube larrø møbgølig misrøbig kön. ¹¹Inchabe nane trenchibelø gøn:

—Ñibe misaamera nørrø kanbalatø warabelanba, misag nørrø pønrrabelanba, peg peg wam waminchib misaameranba, reymeranba Tius maig eshkanrai karuigwan treeg kønrrun chib katøyug eshkamig nebunrrun— cha.

Tiusweimburab maig kuigwan eshkabelø pailø

11 ¹Incha nane kan caña, unaasin tsig lataig tranabe, trenchibig kön:

—Kurra, Tiuswei yawanba, tru altarwanba unaasha, katø truyu Tiuswan køriibala tabig waminchibelan munchi cha. ²Inchendø

Tiuswei yau, tru yawambigwane unashmøta cha. Kaguende judíos kómø missaamera Tiuswan ashmeelan tranig basran cha. Truiløbe tru Tiusweindø tarømari ciudawane pøn bila y tøbø bilaba itølulrrab gøn cha. ³Inchen nabe pailø naimburab maig kuigwan waminchibelan øramønrrun cha, eshkanrrab amrrai. Truiløbe yaliig trøsrkøleelø kewar kwalømméra mil doscientos sesenta nemisramne naimburab eshkab waminchun— cha.

⁴I tru pailø naimburab maig kuigwan waminchibeløbe, tru pagatø olivo tusrmera gób, tru pagatø kandilerumera kób gó, Tius pirøwan nø ashib karub pasrabigwei merrab pønrrabelø. ⁵Møikkøben chigøben nømun kaig martrab inchene, nømui trigugurrimbe nag webarringarua, nømune kerrigu chishtø barrøbelø gó. Møikkøben nømun mindishinrrab inchibeløbe øyeeg kwamig nebunrrun. ⁶Tru Tiusweimburabigwan eshkabeløbe srømbalawan kasramig maramburab martrabelø gó, nøm Tiusweimburabigwan eshkab amøñib gwalømmherawan sre bumønrrai. Katø treetøwei pimerangucha anim bimera misrtrai marøg kóbene, anim bimera martrabelø gó. Katø pirøwangucha kaig nebunrrai, kaig kwanrrømera góben, kaig bølømméra mindishinrrabelø örtrun, nømun mammay mindishig kóben mindishinrrai.

⁷Yandø tru Tiusweimburabigwan maig kuigwan nøm chab eshkabene, tru purø rrømbø umbu rrabyugurri animal purø rrømbøgølig nebarrua nømba kwayam lawa, nø kanawa, truilane kwetchun. ⁸Inchen kwailai asrmerabe ciudayu mayeelø llirai mayu waramisrtrun tru nømu Señorwan kurusyu mesraig nu ciudayu, truibe Sodomaba, Egiptoba lataig asønabig kón cha waminug. ⁹Inchen misag nørrø kanbalatø warabeløba, peg peg misag sòtømeraba, peg peg wam waminchibeløba, chu birausreelø góben misag nørrø pønrrabeløba, truiløbe pøn gwaløm menrra tru kwailai asrmerane ashib gónnrun. Incha truilai asrmerane sòrinrrabmerayu sòrøbashmønrrun. ¹⁰Inchen misaamera pirau warabeløbe tru kwaig warabelaimburab truba rruba kasraarawa, kasrag kobiitø kangurrin ganguurri ketiilø örtrun, kaguende tru pailø Tius maig karuigwan eshkabeløbe tru nømune mumaygucha gómiig igatø! isua møra melønrrai marøbelø gúikkurri.

¹¹Indiibe pøn gwaløm menrrayube øsig kómig Tiusweinukkurri arrubig nømuinug kebiben øsiiranrrai Tius nømune urrøben, katø

kurra, pönrramisrøptinchen, mayeelø ashibelane purø rrømbøig kørig købig arrubig køn. ¹²Inchen tru pailøbe srømbalasrøngurri kan wam truba mur wamindi mørøbelø gøn, trenchibig: “Yusrø nerruy” cha. Inchen nømun ashig kømui inchibeløbe ashibelø gøn, nømbe kan wañiyu srømbalasrømay nebamben. ¹³Inchen treeg puraibendø, kan truba mur pirø gønabig arruben, tru pirø gønabikkurri ciudayu yamerabe milmørig cienbatø kegørrabig køn. Inchen treegu misaamera siete mil gwabelø gøn. Inchen kwamø kørømisrøbeløbe truba rrømbøig kørig kuilø, Tius srømbalasrø wabigwan truba rruba tabig waminchibelø gøn.

¹⁴Srøsriigwei wendaugt trømbøig chab puraibendø, tru kørig kømdiig pøn gønrrabyuibe petø attrun.

Tru siete gønrrabyu trompeta

¹⁵Inchen tru ángel siete gønrrabyuig nui trumpetan urrøbene, srømbalasrømbe wammera purø mur trenchibelø gøn:

“Pirau reymera nøm ashib karub tøgagúiløbe namui
Señorweimba, nui Cristoimba misran cha.

Inchen nøbe managatig ashib karub wanrrun” cha.
¹⁶Inchen tru kölli misaamera veinticuatroelø tru nøm karub purrainug Tiuswei merrab purrabeløbe pirau tømbønsrøb srala, Tiuswan køriibala tabig waminchib, ¹⁷trenchibelø gøn:

“Mayanguen ungwa, ungwa,
Señor Tius Newan Maramburab Marøbig,
møi ya pasrabig, katø manawei købig.

Kaguende ñui purø nuig maramburab mariitøga
ñibe ashib karub pølbasran cha.

¹⁸Misaamera nørrø pönrrabeløbe truba rruba namig kurrig køn cha.

Inchendø ñui purø rrømbøig namig købig pub,
katø tru kwabelan maig kørørrabigwan asha maramikkucha
yandø pub indin gøn cha.

Inchen ñui marøb melabelø
tru ñi maig karuigwan eshkabelanba,
katø tru ñui misaameranba,
ñui munchiwan kaig kui lataig maramigwan køriguelanba,
nørrø gusrebelanba, treeg kømeelanba,
truilan truburø ketamikkucha puin gøn cha.

Trugurri pirowan mindishib pinishibelangucha pinisamig
puin gøn” cha, trenchibelø gøn.

¹⁹Inchen Tiuswei ya tru srømbalasrø pasrabig kurene, tru israelitasmeraba Tius acuerdo marig, tru arcabe, truyu kena basrabig køn. Inchen palaig bilabelø góben, wammera góben, palaig rrashibelø góben, katø kan truba mur pirø gønabig køben, purø rrømbøig sre sruq pubig køben arrubig køn.

Ishuuba, dragonba

12 ¹Inchene srømbalasrømbe kan truba nuig chigóben
kønrrab gúitamab asha góraig kenamisrøbig køn. Kan ishug
nui asrwan pøsrtøga pinøbuli lataig, srøb umbube pølwan tøgaig,
turyu corona estrellamerå doce tøgaig petsaig købig køn. ²Tru
ishuube kwanriig kua, yandø unø tammisrøb trømbøig puskwai
inchib, truba trashibig køn.

³Inchene srømbalasrømbe gatøgan chigøben kønrrab gúitamab
asha góraig kenamisrøbig køn. Kan dragon piguiig purø nuig,
turmerabe siete tøgaig, katø kigulmera diez tøgaig, turmørig
tabzheelø petsartø góbig køn. ⁴Incha srømbalasrø estrellamerane
kanbalø ørøba nui mørrtøga srua, tøbøtag lutau pirau pinøbetabig
køn. Incha tru dragonbe tru unø tammisrøb ishuweim binrrøgue
pasramisrøbig køn, tammisren latatø unan manrrab. ⁵Inchen tru
ishuube kan móg-unø tammisren, truibe misag nørrø pønrrabelan
chuelandøgucha ashib karuppe, kan tsandzøn børøtsigwan
srua basramisra mu kurraasamgaig karub martrabig købig køn.
Inchendø nui nusrkawane kerrappa, Tiusweimayba, nø wamisra
karub wainuumayba nune srua yaig køn. ⁶Inchen ishuube mu
misag warab waraimøsrømay luløbig køn, tru ishug tsumig
Tius tamara basriisrømay, kwalømmera mil doscientos sesenta
nemisramne trusrø mannø tøgagønrrai.

⁷Inchen trugurrimbe srømbalasrømbe Miguel nui
áangelesmeraba purø rrømbøig kwayabelø gøn tru dragonba.
Inchen dragonbe nui kaig áangelesmeraba kwayabendø,
⁸chinchapen kanab gwyanrrab gaimaben, yandø trugurri
srømbalasrømbe nømuimbe yandø chu pønrramikkaig patsabig
køn. ⁹Inchen tru purø nu dragon, tru merrabsrø ulwane
pinøgutsig køn, truigwane nugwaimandzig cha wamamba,
Satanás cha wamamba indigwan, tru pirau maya misagwan

kegørrøsrkøbigwan. Truigwane nui kaig ángelesmeranbañau pirau pinøbusrig kön.

10 Inchén nabe srømbalasrø kan wam truba mur trendaig mørøbig kur:

“Møimbe yandø kaigyugurri wesraiba,
katø maramburab maramiba,
namui Tius nø ashib karub wamiba,
katø nui Cristo mu mandamgaig karub marøb wamiba puin
gøn cha.

Kaguende Satanás Tiuswei merrab yem, gwaløm
namui nunelan ‘yeeg kailø gøn’ chib,
‘øyeeg marøbelø gøn’ chib pasrabigwane pinøgutsin gøn cha.

11 Namui nuneløbe tru Ubisha-unai aningurrimba,
nøm Tiuswei wamwan wamindikkurrimba
kanawa pønrramisran cha.

Kwamig nebubene, kwanrraptø bønrraig kön cha,
nømbe øsig kømigwangøba isumøtø.

12 Inchawei treekkurri, srømbalameraba,
gatø kerrigu truyu pønrrabelø
chigucha truba kasraaray cha.

Inchendø inusiamus, pirau chi øsig købelø lata,
marmerayu lata øsigueløbe chincher! cha.

Kaguende nugwaimandzig ñimuimay
ke ne namig kuin górrayan cha,
nui llirab unamibe yana unamig kømønrrab gúimba.”

13 Inchén dragon nune pirausrø pinøgutsi mørabe, tru ishug
møg-unø tøgagøbigwane pasraarøb mendøben, **14** tru ishuwanne
purø nu wasrøwei pagatø kwaldzariimeran tranig kön, ulweim
bulugurri purø yabsrø nø tsumsrømay pala kurra inrrai tru mu
misag warab waraimøsrømay. Tru pøn bila y tøbø bilaba nun
mannøb tøgagømsrømay. **15** Inchén ulbe ishuwan pasraarøb ya,
nui triimay pi weguchibig kön, kan nu biiburabig, tru ishuwan pi
srua yaig könrrai. **16** Inchendø pirøbe tru dragon trigugurri nu bi
wegutsigwane anchippa kerrigu piñiptinchibig kön, tru ishuwan
purugunrrab. **17** Treenchene, dragonbe ishuwan purø rrømbøig
namaptø, tru ishuweinukkurri katøburø amrrub misaameraba
kwayam lanrrab ibig kön, Tius tru maig maramigwan martrai
karuigwan møra marøbelø, Jesucristoimburabigwan tabigwan

elachimø marøb tøga pønrrabig bønrrabeløba. Incha tru dragonbe tru mar menda pisrumyu pasramisrøbig køn.

Pagatø animal trømbøgøleelø

13 ¹Inchen maryugurrimbe kan animal purø rrømbøgølig webarrubig køn, turmera siete, kigulmera diez tøgaig, kigulmørig purø tabzhig petsargue. Inchen turmørig munchi pøriibe Tiuswan purø rrømbøig wamabig pørig tøgar góbig køn. ²Inchen tru trømbøgøligwan na asiibe kan tiiri lataig købig køn, srøbmerabe wig srøb lataig køben, nui triibe leónwein rrig lataikke. Trunun tru dragonbe nui maramburab maramigwanba, nø wamisra karub waigwanba, mu mandamgaig mayangatikkucha karug køben karub martrai tru animal trømbøgøligwan tranøbig køn. ³Inchen tru trømbøgøligwei turmerabe, mø tur gøsrønbe purø rrømbøig kørriindig kwanrraptiig lataig købendø, tru treeg kørriindiibe tammisrin góben, mayeelø yu piraeløbe truba kwaara ashib, tru wendautø ambubelø gøn. ⁴Incha misaamerabe tru dragonwan køriibala tabig waminchibelø gøn, kaguende dragonbe tru trømbøgøligwan nui karumburab karumigwan martrai tranikkurri. Katø tru trømbøgøligwangucha treetøwei køriibala tabig waminchib trenchibelø gøn:

—¿Kan i trømbøgølig lataibe katøgane mu góin gønrrab gø? chib.
¿Kan nøbabe mu góin gwayam lanrrautah?— chib.

⁵Incha tru animal trømbøgøligwane katø kan trig tranig køn purab nuig misrøb wamindamba, purø rrømbøig wamamba inchai, katø pøn bila y tøbø bilaba mu mandamgaig martraimbæ. ⁶Inchen tru animal trømbøgøliibe nui trigwan kurøbig køn, Tiuswan purø rrømbøig waminchab. Incha Tiuswei munchiwanba, nø pasraigwanba, srømbalasrø purrabelanba purø rrømbøig wamabig køn. ⁷Incha tru Tiuswei misaameraba kwayabasha, nø ka ganabasisig køn. Incha chi misag søtømeran góben, kanbalatø warabelø chi misaameran góben, peg peg wam waminchib misaameran góben, nørrø misag pønrrabig chu birausreelan góben, truilaim bala mu manchinraingaig karumigwan tøgagønrraingucha tranig køn. ⁸Tru animal trømbøgøligwane tru maya misag pirau warabeløbe køriibala tabig waminchibelø gøn, tru chiwangurrimbunø marøb urassrøwei Ubisha-unø kweetsig

könrrabigwei libroyu tru managatig øsig purrönrrabelan pørigu
nømui munchimeran truyu chigarde.

⁹Møikkøben kalubaibe mør.

¹⁰Merrarrawa srua ambinanrrabelane,
merrarrawa srua amben,
espadatøga kweetsinanrrabelane,
espadatøga kwetchun.

Øyeelø pubene, tru Tiuswei misaamerabe chi arringucha ka
melaptø melamiguba, katø isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøga
bønrramiguba masken treegutø melabig melamitøwein gønrrun.

Tru animal purø rrømbøgølig

¹¹Inchen gatøgan animal trømbøgølig piraugurri nebarri ashar.
Truibe pagatø kigulmera ubisha-unai lataig asønabig tøgaig
købendø, waminchippe, dragon lataig waminchibig køn. ¹²Truibe
tru animal trømbøgølig srøsriigwei mu manchinrraingaig marøb
karuigwan nø tøga basramisra, nui merrab treetøweih marøb
karubig køn. Incha pirøwanba, pirau warab misaameranbabe tru
animal trømbøgølig srøtiig tru purø rrømbøig kørriindig tøgaig
købig, chi øsig könrrabgaig kua, tammisraigwan køriibala tabig
waminchai inchibig køn. ¹³Incha gatø nøgucha misaamera nui
maramburab marigwan asha gønrrai chigøben truba nørreelø
marøbig køn, misaamera ashén srømbalasrøngurringuen
piraumay nag kørraarringarub. ¹⁴Tru treeg asha góraig tru
animal trømbøgølig srøsriigwei merrab marbasikkurri, nøbe
pirau warabelan peløsrlka chab guegørrøsrkøbig køn. Incha tru
trømbøgølig srøsriibe tru espadatøga truba kørø gørriindig
købendø, kwamø, øsig købigwan tab inchab, trunun asha,
treetøwei mara basrtrai pirau misaameran karubig køn. ¹⁵Incha
tru trømbøgølig srøtiigwan treetøwei mara pasrigwane øsig
kømigwan nøbe tranøbig køn, tru mara pasriibe waminchibig
misra, nun køriibala tabig waminchimeelan mayeelan kwanrrai
martrai. ¹⁶Incha trutø gómotø, nørrø gusreb móguelan góben,
treeg kømeelan góben, puarmeran góben, waachameran góben,
karuindiig melabelan góben, karuindiig melømeelan góben
mayeelanba kusrmay tasigu góui, kappaløyu góui marcangarubig køn,
¹⁷tru trømbøgøligwei munchin góui, numeron góui marcaig chigaibe
mugucha yanmøwei, penømøwei inchai.

18 Yubesi chigúi ashchappe, purø nu isumig basran. Tab chigúi mørøbiibe, tru trømbøgøligwei numeron maya rrardashhab ash. Kaguende kan møwei numero gøn. Tru numerobe 666 køn.

144.000-elø cantaig

14 ¹Inchen na ashene, Ubisha-unøbe Sión daig Tun bala pasrai ashibig kur. Inchen 144.000 tru nøba pønrrabeløbe Ubisha-unai munchiwanba, Møskawei munchiwanba nømui kappaløyu pørig tøgar pønrrabelø gøn. ²Inchen srømbalasrøngurrimbe kan wanrrøbig mørøbig kur, kan truba rruba nu bi wanrrøb lataig, kabe kan palaig mur trashib mullib lataig, truba yamelø arpas kønabelø kønøben wanrrøb lataig wanrrøbig køn, truibe. ³Incha tru wamisra karub waigwei merrappa, tru pibgatø øsiguelai merrappa, kølli misaamerai merrappa tru 144.000-eløbe kerrigu srøig mana møriimøzhig cantabelø gøn. Tru cantaigwane mugucha cantam gusrenrrab gaimaben, pirau tru misaamerai utugurri 144.000 tru Tiuswein gønrrai wesruiløtøwei cantabelø gøn, trunune. ⁴Iiløbe ishumburmeraba trømbøig marmøwar, nømui asrwan trømbøig marøb mun katørameelø, chishelø gøn. Iiløbe Ubisha-unø chu iben, chu uragucha elachimø, mendig amøñibelø gøn. Iiløbe maya misagwei utugurri nømune nuin gønrrai wesruilø gøn, Tiusweyasiiba, Ubisha-unayasiiba nømunmerrig pølbasra traniilø. ⁵Nømui trigube chigucha isa wamindiibe chigar gøbig køn, mu mandamgaig chishelø.

Pøngatø ángelesmera eshkab wamindiilø

⁶Inchen gatøgan ángel srøbalawan pala arri ashibig kur, Tiuswei tabig srø wam mana patsømíigwan pirau warabelan eshkanrrab: chu birausrøn góben misag nørrø pønrrabelanba, chi misag søtømera góben warabelanba, peg peg waminchib misaameranba, kanbalatø warabelø chi misaameran góben truilanba. ⁷Inchabe truba mur waminchib øyah chibig køn: “Tiuswane køriibala marøb, truba rruba tabig wamindamig køn chib. Kaguende tru maig kønrrabigwan asha maramig yandø pun chib. Srøbalawanba, pirøwanba, marwanba, kølømø bimeranba marøbigwane køriibala tabig waminday” chib.

⁸Inchen gatøgan ángel tru wendau øyah chib, ibig køn: “Babilonia truba rruba nuibe yandø penan, yandø penan! chib,

truørø tru misag nørrø pønrrabelan kerriguba nui trømbøig marøg købiitø keerøba chinchimmørø indi vinon mutsamne incha, mutsiiranøbig.”

⁹Inchen tru wendau katøgan ángel tru pøn gønrrabyube truba mur øyah trenchib ibig køn: “Møikkøben tru trømbøgøligwanba, tru nø maig kuig treetøwei asha marigwanba køriibala tabig waminchib, katø nui marcan kappaløyu góí, tasku góí utab inchibibe ¹⁰nøgucha tru mumaygucha gómui møra melønrrai mari vinon Tiusweinukkurri arrubigwan mutchun cha, Tiuswei namig købigwan truigwandø tamara copayu usrigwan. Katø Tiusweindø tarømari ángelesmerai merrappa, Ubisha-unai merrappa naaba, azufrebaigu mumaygucha gómui purø rrømbøig kui meganrrun. ¹¹Tru purø rrømbøig kui melønrrai marøb naguishbe managatig nebarrub pasrøben, nømuimbe yem gwaløm pishindø tab purramibe managuen kaagøn, tru trømbøgøligwanba, katø nundøwei asha treezhigwei marigwanba køriibala tabig waminchibelaimba, katø tru nui munchitøga marcarramabelaimba.” ¹²Incha øyeekkurriwei melabig melamig balan, tru Tiuswei misaamera Tius tru maig maramigwan martrai karuigwan møra marøb, Jesúswan tarømisrmø trag bulu melabelaimbe.

¹³Inchen nabe srømbalasrøngurri kan wam trendaig mørøbig kur:

—Igwan pør cha: “Møingurrimbunøbe mayanguen tab góilø gøn cha, Señorwan kørewa kwabelaimbe.”—

“Øø, treegwein gøn dan, Espíritu Santobe. Nømbe nømøi muraara, muraara marøb melailøyugurri isrønrrun. Kaguende nømøi mariiløbe nømøi lincha pasrabig basrønrrun” cha.

Pirau ellmariilan tulishib

¹⁴Inchen, na ashene, kan pulø wañi kenamisren, tru wañim balabe Møg Misra Arrubig lataig wamisra wabig køn, turyube orotøga marig kan corona betsaig, tasigube kan uses purø rrøsrig sruaig. ¹⁵Inchen gatøgan ángel Tiuswei yaugurri webarraua, truba mur trashib, tru wañim bala wabigwane trenchibig køn: “Ñui usestøga parøb tulishi cha. Kaguende piraube paramig yandø srønø góben, parøb tulisamig nebun” cha.

¹⁶Trenchibene, tru wañim bala wabiibe pirau ellmarigu nui usestøga parøb puraibene, tru pirau ellmariibe tulisaig kørromisrøbig kön.

¹⁷Inchen gatøgan ángel srømbalasrø Tiuswei yaugurri webarruppe, truikkucha kan uses truba trøsrig sruaig købig kön.

¹⁸Inchen gatøgan ángel webarrubig kön, altaryugurri truibe nag biløgamigwan nø ashibig. Incha tru trøsr uses sruaigwane truba mur trenchib wamabig kön: “Ñui trøsr useswan srua, pirau uvas tramerayu, uvas lusrømeran parøb tulishi cha. Kaguende uvasmerabe yandø srønø gøn” cha.

¹⁹Inchen ángelbe useswan pirø balawan parøb, puraya, pirau tru uvas tusryu uvas lusrømeran parabe, tru uvas kwaramig marig pasrabigu kebusrøbig kön, uvas piwan wesraig könrrai. Truibe Tiuswei tru purø rrømbøig kørig kømdiig namig købigwan eshkabig kön. ²⁰Tru uvas pi wesraibe ciudayu góomøtø, wambig nøørøsrøn basrøben truyu piwan wesraben, truyugurri ani webarruppe, kaullimeran frenoosrøngatig neguchibig webarrubig kön, trescientos kilómetros ørøba ani luløbikke.

Angelesmera tru srabe siete plagaswan sruar

15 ¹Srømbalasrømbe katøgan chigøben könrrab gúitamab asha góraig truba nuig ashibig kur kwaara asamdiig, siete ángelesmera siete chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabelø yandø srabeelan tøgar. Truiløtøga yandø tru Tiuswei namig købiibe truyu yandø newan patsøgaig kørromisrøbig kön. ²Katø kan mar bigriu lataig naaba lindisaig ashibig kur. Tru animal trømbøgøligwanba, nundøwei tru treetøwei asha marigwanba, nui munchi numeronba utømø, treegu chinchamamø webambarbe tru mar tørguelarrøzhig bala Tius arpas traniilan srua bønrrabelø gøn. ³Nømbe tru Moisés Tiuswei marøb megabig cantaigwanba, katø Ubisha-unø cantaigwanba trenchib cantabelø gøn:

“Señor, purø nørreelø ñi chigøben mariiløbe,
kwaara asamdeelø mariilø gøn chib,

Señor Tius Newan Maramburab Marøbig.

Ñui maymerabe tabig sølgandeelø,
newan ciertonelø gøn chib.

iChusrøn góben misag purø nørø pønrrabelai
ñi Rey gøn! chib.

4 ¡Ay Señor! ¿Ñun kormíibe mu guaasamø? chib.
 ¿Ñui munchiwan tabig waminchimíibe mu gua asamø? chib.
 Newan tabig chishiibe ñitówein góben,
 truørø tru misag nörrø pönrrabelø kerriguba
 ñui merrab amrrua kóriibala tabig waminchun chib.
 Kaguende mumaytögucha ñui sòlgandø tabig mariilø
 kenamisran” chib cantabelø gøn.

5 Øyeelø chab puraiben, na ashene, srømbalasrø Tiuswei
 yaambusrø tru Tius nø pasramig nuyasiitø tarømarig pasrabiibe
 kuri ashibig kur. **6** Inchen truyugurrimbe tru siete ángelesmera tru
 siete chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabelan sruar werrui
 ashibig kur. Truiløbe linotøga marig chishcheelø, tørbilabzheelø
 kewar, pørønaig orotøga marig pechoburab pørønawar góbig
 køn. **7** Inchen møikkøsrøn tru pibgatø øsiguelai utuibe tru
 siete ángelesmeran oro copamera siete tranøbig køn, Tius tru
 managatig øsig wabig, nui namig kóbigwan truyu netsøganiilan.
8 Inchen Tiuswei tru tab yaube Tiuswei tørguegwalmabikkurrimba,
 maramburab marig pasraikkurrimba naguishtø tinbuløben,
 mugucha kebamrrab gaimabelø gøn truyube, tru ángelesmera
 siete tru chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabelan
 ángelesmera kan gan srua ambiilø maig punrrabig chab
 purayamnegatig.

Copamera tiuswei namig kóbiitø netsailø

16 **1** Inchen kan wam truba mur wamindi mørøbig kur, Tiuswei
 purø tab yaugurri tru siete ángelesmeran trenchib:
 “Ambay cha. Incha tru siete copas Tiusweinukkurri purø
 rrømbøig kørig kómdiig namig kóbig tøgaig arrubigwan pirau
 lushchigay” cha.

2 Inchen tru srøsrø ángelbe ya, nui copan pirø balawan lushene,
 tru animal trømbøgøligwei marcan tøgarwanba, nun tru treetøwei
 asha marigwan kóriibala tabig waminchibelanba kan pisrø purø
 rrømbøig pusrkwab pill-llabig webarrubig køn.

3 Inchen tru ángel par gønrrabyuig nui copan mar bala lushene,
 maryu pibe kan kwaigwei ani lataig misrøbig køn. Inchen maryu
 chine øsiguig purrabeløbe mayamba chab gwabig køn.

4 Inchen tru ángel pøn gønrrabyuig nui copan nørrø bimerayuba,
 pigabmerayuba lushene, kerriguba anindø misrøbig køn. **5** Inchen

tru pimeran ani misrtrai marøb pasrab ángelbe trendaig mørøbig kur:

“Ni, Señor, tabig sølgandø marøbig,
møi ya køb, katø manasrøngurri købig,
Tius Newan Tabig ñibe treeg kön cha.
Kaguende ñibe iilan maig kørnrrabigwan asha maran cha.

⁶ Pøs tru pirau misaamerabe tru ñui misaameranba,
Tius maig karuigwan eshkabelanba
kweecha anowan lusikkurri,
møimbe nømungucha ñibe ani mutsøsrain gøn cha.

Kaguende nømune øyeeg maramigweim balaig kuig kön” cha.

⁷ Inchen tru altaryugurri trendaig mørøbig kur:

“iØø, treegwein gøn cha,
kan ñi Señor Tius Newan Maramburab Marøbig.
Ñui maig maramigwan ñi asha mariibe,
ciertonig, sølgandø tabig mariilø gøn!” chib.

⁸ Inchen tru ángel pib gønrrabyuig nui copan nøsig bala itølushene, tru nøssiibe nui pachibiitøga misagwan parrøbig kön.

⁹ Inchen misaamerabe tru purø rrømbøig pachibiitøga parrig kørømisra, Tiuswei munchiwan tsalø wamabelø gøn, tru øyeeg chine kaig nebub attrai arringarub maram burab marøbigwan. Treeg kuindøgucha nømbe isua møra, Tiusweimay llirameelø gøn, nun truba tabig waminchab.

¹⁰ Inchen tru ángel trattøgatø gønrrabyuig nui copan tru animal trømbøgølig wamisra karub waigwan itølushene, nø ashib karub tøga waibe kerriguba løstiig kørømisrøbig kön. Inchen misaamerabe puskwabiitø nilømeran ke tsachatø mørøbelø gøn. ¹¹ Incha tru srømbalasrø wab Tiuswan tsalø wamabelø gøn, tru chine nømun puskwabeløgurrimba, katø trømbøig pill-llab pisrømeragurrimba. Treeg indingucha, nømui kaig mariilan isua møra Tiusweimay llirameelø gøn.

¹² Inchen tru ángel seis kørnrrabyuig nui copan tru Eufrates purø nu bi bala kelushene, tru pimerabe kølaptinchibig kön, pørr gal-labsrøngurri amrrub reymera puraambamig kørnrai may gura kørømartrab.

¹³ Inchen dragonwei trigugurrimba, tru animal trømbøgøligwei trigugurrimba, tru ka isatø ‘Tius maig karuigwan eshkabig kur’ chibigwei trigugurrimba pøngatø trømbøig marøb

kwaimandziimera urututuumera lataig asønabelø werrubelø gøn.

¹⁴Iiløbe kwaimandziimerai møsiimera góbig køn, nui maramburab marigwan kenamarøbelø. Truiløbe pirø ørøba maya reymeraisrømay webambobelø gøn, kwayamig truilan tulundzuningarunrrab, Tius Newan Maramburab Marøbigwei tru purø nu gwaløm kwayamig.

¹⁵“Au, nabe kan niliig lataig arrumønrrun. Mayanguen tab güig køn pesannamø, ashiptø megabigweimbe, nui keigwan tab asha tøgagøb, katø ñi køsaatiig uñen, ñui køsagwan misagasinab, kørig buraimønrrappe.”

¹⁶Incha truiløbe tru reymeran tru hebreomaybe Armagedón dainug tulundzuningarubelø gøn.

¹⁷Inchen tru ángel siete gønrrabyuig nui copan tru chiguchagayu srønzhig bala lushene, srømbalasrø tru Tiuswei yau tru wamisra karub wainukkurrimbe kan wam truba mur trenchibig webarrubig køn:

—Yandø chab patsøgaig kørromisran— cha. ¹⁸Inchen palaig bilabelø góben, sre mullibelø góben, palaig rrashibelø góben arruben, pirøbe purø rrømbøig kønabig køn, misaamera yu pirau srøtø warab urassrøngurri øyeeg lataibe managuen kønømuinrrunikke. ¹⁹Inchen tru purø nu ciudabe pønbaliig misrøb lanrra, pirisaig kørromisren, yu pirau ciudamera pønrrabeløbe kerrigu tuin bitis kegørrabelø gøn. Inchen Tiusbe tru Babilonia purø nu ciudawan isua, tru nui copayu purø rrømbøig namig købig tøgaigwan mutsøsrøbig køn. ²⁰Inchen tru pirø pi tøbøtag bønrrabeløbe mayamba trubab chab lulen, katø nørrø tunmera chigucha chab rrubabelø gøn. ²¹Inchen srømbalasrøngurrimbe misaameraim bala sre slug ibig køn, truba nørreelø, pib arroba lutau guatsiguelø. Inchen mógueløbe tru treeg trømbøig slug kørøben, Tiuswan tsalø wamabelø gøn. Kaguende tru treeg kaig nebul arrubiibe igatø! purø rrømbøig købig køn.

Tru trømbøig marøb ishuwan nø chu basramnug pasrønrrai pasrøb

17 ¹Inchen tru siete ángelesmera tru copas siete srua pønrrabelai utuig kan ángel arruabe, nan trenchibig køn:

—Amø cha. Tru nørrø bi balamerawan wabig tru nui asrwan móguelan anwei yanøb ishuwan nun chu pasrønrrai pasramigwan eshkarrumøn cha. ²Pirau reymerabe tru ishuuba purø rrømbøig maren, katø pirau warab misaamerabe mutsiirain gøn cha, nø tru treeg trømbøig mariibe vino lataig køben trunun mucha.—

³Inchen Espíritu nō nan tøga basramisren, tru ángelbe mu misag warab waraimøsrømay nan srua iben, trusrømbe kan ishug kan animal piguiig trømbøgøligu itøgwana wai ashibig kur. Tru animalbe Tiuswan purø rrømbøig wamabig munchimera pøriitø netsaig, truibe turmera siete, kigulmera diez tøgaig købig køn. ⁴Tru ishuube piguiiba, yalø biguiiba keweig købig køn, orotøgagøben, tab sruuzheeløtøgagøben, perløtøgagøben tabzhig tamaraig. Tasigube kan oro copa mutaig købig køn, tru møgueløba trømbøig marøptø køsøngømdiig mariiba, ashikken gønrrabgaig mariibatø netsiigwan. ⁵Katø nui kappaløyube kan munchi øyeebe mandø termab muguen nebua isumgaig pørig tøgaig købig køn:

Babilonia purø nuig,

møgueløba kaig marøptø warab ishumburweimba,

pirau trømbøig køsøngønrraptiig mariilaimba usrin gøn.

⁶Tru ishuwane mutsiguig wai ashibig kur, Tiuswei misaamera kweetsilai aniwanba, katø Jesúswieimburab waminchibelan kweetsilai aniwanba mucha.

Inchen nabe ashippe, truba górrø gwaarig kørrømisrinaben,
⁷ tru ángelbe nan trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kwargu? cha. Nabe ñune tru ishuweimburappa, tru animal trømbøgølig ishuwan niga basrabit turmera siete, kigulmera diez tøgaigweimburappa, øyeebe mandø chibig kermab mu nebua isumgaigwan chi chibig kui eshkarrumøn cha. ⁸Tru animal trømbøgølig ñi asiibe merrabsrømbe øsig købig yandø treeg kømøn cha. Inchendø tru purø rrømbø umbu rrabyugurri nebatrun cha, tru managatig møra basramnuumay inrrab. Inchen chiwangurrimbunø marøb urassrøwei yu pirau warab misaamera nømui munchimeran tru managatig øsig purrønrrabelai pørig libroyu pørig chigarbe, tru animal trømbøgøligwan ke kwaara ashchun cha, srøtøbe øsig kua, møi yambe pinig mu gaagua, katøyug attrabig kui ashippe.

⁹'Ligwan tab maig køtashchab ashchappe, yube purø may isubig kømig palønrrun: Tru siete turmerabe tru siete tunmera gøn, tru ishug pøtø waig. Katø tru turmeratøwei siete reymerangucha eshkabig køn. ¹⁰Tru siete reymerai utu trattøgatøbe chab górrabguen inchén, kan møikkøsrøn truiløyuibe møin gwaløm ashib karub pasrøben, kane katøgucha arrumø, srø gøn cha. Inchendø yandø truig arruabe, nune maya yanatø kørrømisramig nebunrrun. ¹¹Tru animal trømbøgølig,

merrabsrømbe øsig pasrabig købig, møi yambe øsig pasrømíibe, tru ocho gønrrabyu rey gøn, tru sieteelai utugurri webarrub reytøwei, triube tru managatig møra basramnuumay inrrabig.

¹² Tru diez kigulmera ñi asiibe ashib karub purramigwan utømø srø bønrrab reymera gøn cha. Inchendø tru animal trømbøgøliiba kegøtø, truiløbe reymera lataitøwei mugucha manchinrraingaig karumigwan kan uratø tøgagømig utønrrun cha. ¹³ I tru reymera diezeløbe ke kandø isua bønrramisra, nømui maramburab maramig tøgagúigwanba, mugucha manchinrraingaig karumig tøgagúigwanba tru animal trømbøgøligwan tranrrun cha. ¹⁴ Inchen nømbe Ubisha-unøba kwayaben, Ubisha-unøbe nømune kananrrun. Kaguende nøbe Maya Misagwan Karub Ashib Pønrrabelaim Bala Nø Garub Ashib Pasrabig, katø Maya Reymerai Nø Rey gua. Inchen nøba pønrrabeløbe Tius wamiilø, lawa wesruilø, nun elachimø melabelø góbig køn— cha.

¹⁵ Katø ángelbe nane trenchibig køn:

—Møgueløba kaig marøpto tsub ishug wamisra wainug, tru pimera ñi asiibe, tru chi misaamera góben, misaamera purø nørrø pønrrabelø góben, misag nørrø pønrrabig góben, peg peg wam waminchibelø góben, truilø gøn cha. ¹⁶ Inchen diez tru kigulmera ñi asiiba, tru animal trømbøgølibabe tru ishug nui asrwan møguelan anwei yanøbigwane ashig kømui inchib tsalø asha, nundø mu keesha asiimig tsunrrai mara, køsaatiig yandiig kørromarabe, tru ishuwei yauwane ma, naatøga patrun chibig køn. ¹⁷ Kaguende Tiusbe nø maig martrab isuigwan trunun nøm isua martrai nømui manrrømerayu pasrin gøn cha. Treeg punrraimbe nømbe kandø isua bønrramisra, tru animal trømbøgøligwan nømui ashib karub purraigwan tranøb inchai, Tius nø mandø wamindig treeg nebumnegatig. ¹⁸ Tru ishug ñi asiibe tru purø nu ciuda gøn cha, pirau reymeran nø merrarrawa karumburab karub tøga basrabig.—

Babilonia purø nu ciuda yandø pinab

18 ¹ Øyeeg chab puraibene, katøgan ángel srømbalasrøngurri kørraarri ashibig kur, mu mandamgaig karub maramigwan purø nuig tøgaig. Inchen pirøbe tru ángelwei tørguegwalmabiitøga tørgwaløm górrømisrøbig køn. ² Incha truba mur wamab trashib trenchibig køn:

“¡Tru purø nu ciuda Babiloniaibe
yandø penan, yandø penan! chib.

- Møimbe kwaimandziimera yandø nem waramig nemui misrøb,
 chigurimbunø kaig mësiimerai warain rrab misrøb,
 kaig illimera kësøngømdiig asamguengailai kanbalatø waraig
 le misrøb indin gën chib.
- ³ Kaguende misaamerá nørrø pønrrabelø mayamba,
 nø ke chinchimmørø inchib, mögueløba trømbøig
 maringarub vinon mucha, mutsiirain gën cha.
 Inchen pirau reymerabe tru ishuuba trømbøig maren,
 pirau yanøb, penab inchibeløbe puarmera misrin gën cha,
 tru nun maig marøg køben trømbøig marøb pasrai anmeratøga.”
- ⁴ Inchen srømbalasrøngurri katøgan wam trendaig mørøbig kur:
 —Nim nai misaamerabe tru ciudayugurri webambay cha,
 nø kaig mariiløyu ñimgucha treetøwei tøgatø marøb
 melømøwei,
 katø chine kaig nebunrrai marøb arrubig nebumøwei
 inchain chib.
- ⁵ Kaguende nui kaig mariiløtø srømbalasrøngatig tunbasrig
 pasrøben,
 Tiusbe tru ishug sølgandø tabig marmuilan isua basran cha.
- ⁶ Nø kanelan maig tranig,
 nungucha truburø treetøwei pamay rranay chib.
 Mutsamig nø gatøganelai tamarin copayutøwei
 niimbe pamay mutsamigwan kandiig lindisha tamaray
 chib.
- ⁷ Nøbe maya nuguen tabigu wag køben wab,
 katø nø maig isuigwan maig købash tsuig kóbene,
 møimbe treetøwei mandøguen gëmui mëra meganrraimba,
 kishib meganrraimba maray chib.
 Kaguende nøbe nui manrraube trenchibig kòn:
 “Nabe yube kan reina lataig wamisra war cha.
 Nabe keg kucha gwaitøguen gëmøwei,
 katø managuen isub kisamig chigawein gëmønrrun” cha.
- ⁸ Inchawei treekkurri ke kan gwalømyutø chine kaig nebunrrai
 marøb amrrunrrabeløbe itømaytø attrun cha:
 kwamig køben, kisamig køben, parø arrubig kóbengue.
 Nun naatøga patrun.
 Kaguende Señor Tius Newan Maramburab Marøbiibe maig
 maramigwan truig nø asha maran cha, nune.

⁹ Inchén pirau reymera tru ishuuba larrø rrømbøig marøb, chull gótanmaptø chine palømíig purø tabigu nøba warabeløbe nun isub, truba rruba wamab kishchun nun tru parrig naguishwan ashippe.

¹⁰ Nun øyeekkatiq nebui meganrrai maren, nømbe trunun kørig køb yabsrøndøø bønrrabelø gøn trenchib:

“iKarrengucha gúita! iKarrengucha gúita!

iBabilonia, kan yeeg purø nu ciuda,
chigøben nørriig marøbig!

iKe kagøppa, ke kan urayutø ñune øyeeg pinisainab
pasramig nebuítal!” chib.

¹¹ Inchén pirau yanøb, penab inchibeløbe nun isub wamab kisan, kaguende yandø nømui yanamelan mugucha penønrrabig kaaben. ¹² Nømui chine nørrø yanamelø, oro góben, an góben, tab sruuzheelø góben, perlas kóben, linotøga marig purø tab llensuzheelø góben, yalø bigøzheelø góben, seda llensumera góben, pigø llensuzheelø góben, chine tsimera may irrabzheelø góben, marfildøga mariilø góben, tab tsizheeløtøga mariilø góben, broncetøga mariilø góben, hierrotøga góben, marmoldøga mariilø góben, ¹³ canela góben, chigøben may irrabzheelø góben, incienso góben, mirra góben, asru srøliilø may irrabzheelø góben, vino góben, aceite góben, purø tab harina góben, tirigu góben, niisrai animalmera góben, ubishamera góben, kaullimera góben, kaulli sruig carromera góben, karuindiig melabelan góben, misaameran góben, øyeelan yandø mu penønrrabig kaaben.

¹⁴ Incha ciudawane trenchinrrun cha: “iÑi purø chull inchib lurra maig mamimerabe ñuyasiibe kaanrrai chab pinøben, katø ñi chull inchib mailø mayzheelø trurrigu tabzheeløbe ñuyasiibe kaanrrai chab pinin gøn chib, yandø managuen katøbe asamikkaikke!” ¹⁵ Inchén penab, yanøb inchibelø tru ciudayugurri pua misra góbeløbe, ciudawan øyeekkatiq trømbøig nebunrrai maren, kørig købiitø yabsrøndøø bønrrønrrun cha, truba rruba wamab, kishib, ¹⁶ trenchib:

“iKarrengucha gúita! iKarrengucha gúita!

iKan yeeg purø nu ciuda,
kemig lino llensu purø tabiitøga marig,
yalø bigøzheelø góben, pigøzheelø góben,
orotøgaba, tab sruuzheeløtøgaba, perlastøgaba
tabzhig tamarigwan keweig købig!

¹⁷ iKe kagøppa, kan urayutø chigurrimbunø nørro købig
yeekkucha chab pinita!” chib.

’Inchen mayeelø tru barcomeran srubeløba, mayeelø maryu amburab iburab misag llirabeløba, barcon ashib truyu purugub llirabeløba, tru maryu llirab an marøbeløba, truilø kerriguelø yabsrøndøø bønrrabelø gøn cha. ¹⁸Incha tru Babilonia ciuda parrig naguishwan ashabe, trenchib trashibelø gøn cha: “iØyeeg nu ciudatøweimbe katøgane chuguen kaagúig køn!” chib. ¹⁹Incha nømui tur bala usrø busrøb, trenchib wamab kishibelø gøn cha:

“iKarrengucha gúita! iKarrengucha gúita!

ikan yeeg purø nu ciuda chib,

mayeelø maryu barcos tøgarmerabe truyu yeeg chine
købiitøga puarmera misrig!

iMøimbe ke kan urayutø chab pinisaig kørrømisrin gøn!
chib.

²⁰ iInchen ñi, srømbalabe, tru ciuda øyeeg pinøben kasraarau!
chib.

iÑim Tiuswei misaameraba,

katø Cristo nøashib karua øriiløba,

Tius maig karuigwan eshkabeløba kasraaray! chib.

Kaguende Tiusbe ciudawan øyeeg nebunrrai marøppe,
ñimgurri øyeeg maramigwan asha mara basrin gøn.”—

²¹ Inchen kan ángel purø murig, kan tirigu guichib srug lataig,
purø nuigwan kusrawa, muta, maryu trenchib keguchibig køn:

“Babilonia nu ciudawane øyeetøwei tsakkandø tranrra
gueguchen,

katøbe managuen asamig kaanrrun cha.

²² Yandø ñuinuube arpas kønabelø kønøben mørramig kawei,
chigøben kønabelan tabzhig køni mørramig kawei,
lus urrabelø urri mørramig kawei,
trompetas urrabelø urri mørramig kawei,
katø taska chigøben tabzhig marøbelø mu gawei,
tirigu guichib srug tirigun kichen

katøbe managuen wanrri mørramig kawein gønrrun chib.

²³ Katøbe managuen ñuinuube lámpara biløben,
tru tørwan asamig kawei,

katø kasharabyu keg misrtrabiiba,
srai misrtrabiiba kasrag waminchen,

trunun mørramig kawein gønrrun cha.
 Kaguende ñuinug penab, yanøb inchibeløbe
 yu pirau purø nørreelø góbig køn chib.
 Katø ñibe trømbø marøb piimailøtøga
 pirau misag nørø pønrrabelan mayamba
 chab guegørrøsrkaig køn cha.

²⁴ Babilonia ciudayube

Tius maig karuigwan eshkabelan kweetsilai aniwanba,
 Tiuswei misaameran kweetsilai aniwanba,
 katø yu pirau mayeelan kweetsilai aniwanba
 wetørraig køn.”

Srømbalasrø cantailø

19 ¹Øyeelø chab puraiben, srømbalasrømbe kan wam purø nu
 søteelai lataig øyah chib gúi mørøbig kur:

“iKan øyeebe maya nuguen tab gøn! chib.
 iKaigyugurri wesraiba, tørguegalmabiiba,
 maramburab maramibabe namui Tiuswein gøn! chib.

² Kaguende maig maramigwan nø asha mariibe,
 ciertonig, sølgandø tabig mariilø gøn chib.

Kaguen nøbe tru møgueløba purø rrømbøig marøb ishug
 tru nui trømbøig mariiløtøga pirau mindishibigwan
 møra basrønrrai pasrin gøn chib.

Katø Tiuswei karuindiig melabelan
 nø ani lusingaruigwan
 nungucha ulø bayib treetøwei maran” chib.

³Incha gatøyug trenchibelø gøn:

“iKan øyeebe maya nuguen tab gøn! chib.
 Tru ishuwei parrig naguishbe
 managatig nebib pasrabig pasrønrrun” chib.

⁴Inchen tru veinticuatro kølli misaameraba, tru pibgatø øsig
 purrabeløbabe pirausrøngatig tømbønsrøb srala, tru wamisra
 karub wainug wabig, Tiuswan køriibala tabig waminchib
 trenchibelø gøn:

“iTreg kørnrrun! chib.
 iKan øyeebe maya nuguen tab gøn!” chib.

⁵Inchen tru wamisra karub wainukkurrimbe kan wam mørø
 trenchibig køn:

—iÑim Tiusweiwan marøb melabelø mayeeløba,
 katø Tiuswan køriibala pønrrabeløba,
 tru nørreelø kusrebelø góben,
 katø treeg kómeelø góben,
 namui Tiuswane purø tabig waminday!— chib.

Ubisha-unø kasharam gwaløm

⁶Inchen kan truba nu søteelai wammera lataig, kabe kan truba
 nu bi wanrrøb lataig, kabe kan palaig rrashibelø lataig trendaig
 mørøbig kur:

—iKan øyeebe maya nuguen tab góen! chib.

Kaguende namui Tius Newan Maramburab Marøbiibe nø
 ashib karub pasran chib.

⁷Kasraarab, katø truba tab góí mørøb,

katø nune maya nuguen tabig waminchigun chib.

Kaguende móimbe Ubisha-unø kasharab kasraaramig pun cha.

Nui strain góñrrabiibe tamara basran cha.

⁸Incha strain góñrrabigwane lino llensu,

chishig tørbilabigwan kenrrai tranig kón— chib.

(Pøs tru lino purø tab llensuzhiibe tru Tiuswei misaamera nøm
 sølgandø tabig mariilan eshkabig kón.)

⁹Inchen ángelbe nan trenchibig kón:

—Iigwan pør cha: “Tru Ubisha-unai kasharab yaumay manrrab
 linchab amrrunrrai eshkailøbe mayanguen tab góilø góen”— cha.

Inchabe nane treekkucha chibig kón:

—liløbe Tius nø newan cierton wamindiilø góen— chib.

¹⁰Inchen nabe ángelwei merrab tømbønsra køriibala tabig
 waminchab inchene, ángelbe nane trenchiptinchibig kón:

—iAu, øyeeg marmøta! cha. Ñiba, ñui nuneløba tru ciertonigwan
 Jesús kenamarigwan treetøwei elachimø, pønrrabelø lataitøwei,
 nagucha Tiuswei marøb megabiitøwein gur cha. iTiuswane
 køriibala tabig waminchi! cha. Kaguende tru ciertonigwan Jesús
 kenamariibe Tius maig karuigwan eshkabelan Tius maig tamigwan
 isungarub pasrabig, truitøwein góen— cha.

Pulø gaulli itøgwanaig

¹¹Inchen srømbalabe kurig basrai ashiptindinaben, truyube
 kan kaulli puliig kenamisrøbig kón. Inchen truyu tru itøgwana

wabigwane trencha wamig købig kön: “Nø maig køppe, Managucha Treetø Tabig, katø Newan Ciertonig” cha, treeg wamig, kaguende nøbe sølgandø tabig mariitøga maig maramigwan asha marøb, katø kwayab inchibig kön. ¹²Nui kabmerabe kan nagurø bilab lataig pilabelø góben, nui turyube coronamera truba yam betsaig, kan munchi pørig tøgaig købig kön, trunune chi chibig kuigwane nøtøwei asha góbig kön. ¹³Nui kewagúibe anindøga pisig keweig købig kön. Inchen nui munchibe “Tiuswei Wam” cha wamig købig kön. ¹⁴Inchen tru nørrø sotø srømbalasreelø mayamba pasrabibø lino llensuzheelø puløzhig chishcheelø kewar, pulø gaulli itøgwanar nui wendautø amrrubelø gøn. ¹⁵Inchen nui trigugurrimbe kan trøsr espada webarrubig kön, trutøga misaamera nørrø pønrrabelan kørринchab. “Incha nøbe ashib karuppe, kan tsandzøn børøtsiitøga karub lataig ashib karunrrun.” Incha gatø nøbe tru uvaswan pi wesrunrrab kwarainug kebusra, Tius Newan Maramburab Marøbigwei purø rrømbøig namig købiitøga tru uvas piwan wesrunrrab pusøbunønrrun. ¹⁶Incha nui kewagúiguba, srøptsimburappa øyeeg munchi pørig tøgaig købig kön:

Maya Reymeraim Bala Nø Rey;

Maya Misagwan Ashib Karub Pønrrabelaim Bala

Nø Garub Ashib Pasrabig, chibig.

Tru animal trømbøgøligwan chinchamamub

¹⁷Inchen kan ángel nøsigu pasramisrabe, maya illimera srømbalawan llirab amøñibelan mur wamab trendai ashibig kur: “Amrrua, tulundzunay cha, mamig purø nørrø, Tius tamarigwan manrrab. ¹⁸Reymerai yauwan góben, maya suldaumeran ashib pønrrabelai yauwan góben, chiwangucha kørmø gwayam móguelai yauwan góben, kaullimerai yauwan góben, tru itøgwanabelai yauwan góben, mayeelai yauwan, tru karuindiig melabelai yauwan góben, karuindiig melømeelai yauwan góben, kusreb móguelai yauwan góben, katø treeg kømeelaiwan góbungue.”

¹⁹Inchen tru animal trømbøgøligwanba, pirau reymeranba, nømuí suldau sotømeranba tulundzunin gúi ashibig kur, truiløbe tru pulø gaulli itøgwanaiba, truigwei suldaumeraba kwayanrrab. ²⁰Inchen tru animal trømbøgøligwane merrarraig købig kön, tru isatø ‘Tius maig karuigwan eshabig kur’ chibigwanbañau. Truibe tru trømbøgøligwei merrab tru maramburab mariilan

asha gónrrai marøbig købig kön. Tru treeg mariitøga peløsrka chab guegørrøsrkaig købig kön, tru trømbøgøligwei marcatøga marcarramabelanba, katø tru trømbøgøligwan treezhigwei asha marigwan køriibala tabig waminchibelanba. Inchen tru animal trømbøgøligwanba, tru Tiusweinukkurri arrubig lataig marendø, peemaytø marøbgøligwanba tru nag pisu lataig azufreba, naarabigu øsiiba kebusriilø góbig kön. ²¹Inchen tru gatøganelø kørromisrøbelane tru kaulli balaigwei trigugurri espada webarrubig chab gweechen, maya illimerabe truilai yaumeran ke kaasha mabelø gøn.

Tru mil años

20 ¹Inchen kan ángel tru purø rrømbø umbu trabyu llaviwanba, truba nu cadenanba tasku sruaig srømbalasrøngurri kørraarri ashibig kur. ²Incha tru ángelbe tru dragon trømbøgølig, tru ul merrabsriig, tru nugwaimandzig, Satanás taigwane cadenatøga mil añoswei merrarrawa, lusra basrøbig kön. ³Incha tru purø rrømbø umbu rrabyu kegucha, yaskabwane muguen kurtraingaig kasra basrøbig kön, misaamera nørrø pønrrabelan peløsrkøb kegørrøsrkømønrrai tru mil años nebumnegatig. Yandø treeg chab puraiben, katø kan maya yanatø picha, elatsamig kømig palønrrun.

⁴Katø purramisra karub purrailø ashibig kur. Inchen truyube maig maramigwan asha marøb purramigwan utabeløbe purramisrøbelø gøn. Katø Jesúswieimburabigwan eshkaikkurrimba, Tiuswei wamgurrimba nømui turmeran pariilø góbelai møsiimerangucha ashibig kur. Truiløbe tru trømbøgøligwanba, tru nun treetøwei asha marigwanba køriibala tabig waminchimøwei, katø kappaløyu lata, tasigu lata, marcarramamøwei inchar góbig kön. Incha truiløbe katøle øsiirawa, Cristoba mil años ashib karub purrabelø gøn. ⁵Inchen tru kwabelø gatøganeløbe tru mil años purayamnegatig øsiirameelø gøn. Iig kön, tru kwawa katøyug srøsrø øsiiraibe. ⁶Mayanguen tab guilø gøn trurrigu Tiusweindø tarømariilø, tru kwawa katøyug srøsrø øsiirabelai utu øsiirabelaimbe. Yandø tru kwab gwanrrai gatøle kwangarub arrubiibe nømune chigucha chi martrab gaimanrrun, nømbe masken Tiusweimba, Cristoimba sacerdotesmera gua, nøba mil años ashib karub purrønrrun.

Nugwaimandzigwan yandø kerriguwan kanawa górrømarøb

⁷Incha yandø tru mil años nebuben, tru Satanáswane tru merrarrawa keera wanninukkurri elachen, ⁸nøbe pirau misaamera nørrø pønrrabelan kegørrøsrkønrrab webinrrun, yu pirau walligurri, wagurri, ambugurri, igurri misag warabelan —tru Gog taigwanba, Magog taigwanba— kwayamig tulundzunønrrab. Inchen tru kwayanrrabelø nu góptø mar mendawan kan pisrum lataig købig køn. ⁹Incha Tiuswei misaamera warainug tru bøtøgatanba, Tiuswei undaaraig ciuda bøtøgatanba pirau ørøba nømbe algønab amrrua tulsruben, nag srømbalasrøngurri kørraarruppe, chishtø barrøbig køn. ¹⁰Inchen tru nugwaimandzig chine mara pelørka nømun kegørrøsrkøbigwane tru nag pisu lataig azufreba naarabigu kegutsig købig køn, tru animal trømbøgøligwanba, tru isatø ‘Tius maig karuigwan eshkabig kur’ chibigwanba kebetinug. Inchen truyube nømune yem, gwaløm managatig purø rrømbøig kui móra melønrrai martrun.

Wamisra karub waig purø nuig køramdiig

¹¹Inchen kan wamisra karub waig puliig purø nuig pasrai ashibig kur, truyu wabigwanba. Inchen nui merrabgurrimbe pirøba, srømbalababe yandø kerrigu trubab chab lulen, nømuimbe chuguen pønrramig kaabig køn. ¹²Katø truyube tru kwabelø nørrø gusreb misaamera góben, treeg kømø misaamera góben, Tiuswei merrab pønrrai ashibig kur. Inchen libromeran kuren, katøgan libro, tru managatig øsig purrønrrabelai munchimeran pøri librongucha kurøbig køn. Inchen tru kwabelane tru libromerayu maig pørig bønrrøben truyu asha, maig maramigwan treeg asha marøbig køn, nøm maig mariilø góben treekke. ¹³Inchen marbe tru piyu kwaig purrabelø góbelan tranen, katø tru kwangarubig taiba, tru kwabelø pønrraig “Hades” taiba, truilø chigucha nømuinug tru kwabelø pønrrabelan tranen, nømune móigwandøgucha maig maramigwan treeg asha mariilø góbig køn, nøm maig mariilø góben treekke. ¹⁴Inchen tru kwangarubigwanba, tru kwabelø pønrraigwanbabe tru nag pisu lataigu kebettiø góbig køn. Inchen tru nag pisu lataibe tru srøsrø gwaig kømnetø katøyug kwamig, truig køn. ¹⁵Inchen tru managatig øsig purrønrrabelai munchimeran pøri libroyu nømui munchimeran truyu

wetørramuinabeløbe mutøgucha tru nag pisu lataigu kebetiilø
gøbig køn.

Srømbalaba, pirøba srøizheelø

21 ¹Incha gatø kan srømbala srøiba, srø birøba ashibig kur.
Kaguende yandø srømbalaba, pirøba srøteelø gøbeløbe
yandø chab pinøben, yandø mar chigucha pinin gøbig køn. ²Inchen
nabe tru ciuda Tiusweindø tarømarig, tru Jerusalén srøigwane
srømbalarsøngurri kørраarri ashibig kur, Tiuswei merrabgurri. Tru
ciudabe kan srai misrtrabig tabzhig keweig tamara pasrab lataig
pasrabig køn nui keg kønrrabigweyasig. ³Inchen tru wamisra
karub wainukkurrimbe kan wam truba mur waminchib øyah taig
mørøbig kur:

“iAu! møimbe Tius nø pasraig yabe yandø misaameraba pasran
cha.

Tiusbe nømba pasrørrab pasrøben,
nømgurrimbe nui misaamerø gønrrun cha.

Inchen Tiustøwei nøashib truyu nømba pasrøwa,
nømøi Tius kønrrun chib.

⁴ Incha nøbe nømøi kappimeran kerrigu pinømørtrun cha.
Inchen yandø kwamig kawai, kisamig kawai,
wamab trasamig kawai, pusrkwabig kawein gønrrun chib.

Kaguende merrab chi købiibe chab purayan” cha.

⁵Inchen tru wamisra karub wainug wabiibe trenchibig køn:
“Nabe chiwangurrimbunø srøitø maramønrrun” cha. Inchabe katø
nane trenchibig køn:

—Pør cha. Kaguende i wambe maig taibe treeg køb, katø
ciertonig køb gøn— cha.

⁶Inchabe katø nan trenchibig køn:

—Yandø chab marig kørømisran cha. Nabe Aba, Zetaba latawei,
Srøsriiba, Srabeiba gur cha. Møikkøben pimulgwaigwane øsig
kønrrai tranøb pi, tru kølømø bigabyu piwan, ka yandø ketig
mutchai tranamønrrun cha. ⁷Møikkøben chine nebuingucha
truyu pureb ibiibe iilan keta tranamig tøgagúigwan ketig
utønrrun chibig køn. Inchen nabe nui Tius køben, nøgurrimbe nai
nusrkain gønrrun cha. ⁸Inchen chigøben kaig puben kørab llirawa
ambubeløba, chiweingucha køremeløba, ashikken gønrrabgaig
trømbøig marøbeløba, kweechipteeløba, møguelø ishumburba

trømbøig marøbeløba, kwaimandzigweimburabelan marøb, trømbø marøb piimabeløba, chiwangøben kan tius kui lataig inchibeløba, mayeelø isapteeløba, mayamba iiløbe nømuimburappe tru nag pisu lataig azufreba naarabigumay ambamig könrrun cha. Truibe tru srøsrø kwaig kømnetø tru katøyug kwamig truig kön— cha.

Tru srø Jerusalén

⁹Inchen kan ángel tru sieteelai utuig tru srabeig chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabelan tru siete copas netsiig mutarwei utuig arruabe, nan trenchibig kön:

—Yusrø amø cha. Ubisha-unai srai misrtrabig, tru srawan eshkarrumøn— cha.

¹⁰Inchen Espíritu nø nan tøga basramisren ángelbe kan truba nu tun trurrigu pala tunsrømay pera ya, nane Jerusalén, tru ciuda Tiusweindø tarømarigwan kenamarøbig kön, srømbalasrøngurri, Tiusweinukkurri kørраarrubigwan. ¹¹Tru ciudabe Tiuswei tørguegalmabigwan tøgaig tørbilabig kørраarrubig kön, kan purø tab sruuzhig, kan jaspe srug tørbilabzhig lataig, kabe kan bigriu tørguelarrøzhig lataikke. ¹²Tru ciuda bøtøgatanbe srug busrig lendiig trurrigu palaig kusraig købig kön, yaskabmera doce tøgaig. Tru yaskabmørig kan ángel pønrrøben, tru yaskabmerayube munchimera pøriilø pønrrabig kön, Israelweinukkurri karrab misaamerai tru doceelai munchimeran. ¹³Ciudayu tru yaskabmerabe pørr gal-labgatømay pøn, kandarøgatømay pøn, katøgandarøgatømaysrø pøn, pørr binebgatømay pøn góbig kön. ¹⁴Inchen tru ciudayu pøtøgatan tru srug busrig palaig kusruigwan niga basrønrrabig pølsrugu pøtøburab doce warig tøgaig købig kön. Inchen trumørig tru Ubisha-unai tru doce nøashib karua øriilai munchimeran pøriilø góbig kön.

¹⁵Incha tru naba waminchibiibe ciudawan góben, truyu yaskabmeran góben, tru sruutøga pusrig palaig marigwan góben unaasamig kan oro caña tsig sruaig købig kön. ¹⁶Tru ciudabe mumaytøgucha atsi gómfíig latazhig købig kön, lendømay lata, yammay lata. Angelbe tru ciudawan cañatøga unaashene, 2.200 kilómetros købig kön. Yammay lata, lendømay lata, mumaytøgucha latazhig købig kön. ¹⁷Incha tru pøtøburab palaig marigwan palamay mayan gøtashchab unaashene, 75 metrosig købig kön, tru ángel misag umaasimay unaashen.

¹⁸Tru pøtøburab palaig kusrub mariibe jaspe sruutøga marig køben, ciudabe orotøgatø marig kan bigriu tørguelarrøzhig lataig købig køn. ¹⁹Inchen tru ciudayu palaig marigwan niga basrønrrabig katsigwan pusriiløbe chi sruutøgagøben tabzheeløtøga purø tabzhig könrrai marig købig køn:

Srøsriibe jaspetøga marig køben,
 tru wendauiibe zafirotøga marig køben,
 pøn gønrrabyuibe ágatatøga marig køben,
 pib gønrrabyuibe esmeraldatøga marig køben,
²⁰trattrøgatø gønrrabyuibe ónicetøga marig købig køn.
 Inchen seis könrrabyuibe cornalinatøga marig køben,
 siete gønrrabyuibe crisólitøga marig køben,
 ocho gønrrabyuibe berilotøga marig køben,
 nueve gønrrabyuibe topasiotøga marig køben,
 diez gønrrabyuibe crisoprasatøga marig køben,
 once gønrrabyuibe jacinto taig sruutøga marig køben,
 srabeig doce gønrrabyuibe amatistatøga. Øyeeg sruumeratøga
 marig købig køn.

²¹Tru doce yaskabmerabe doce perlas købig køn, yaskabmørig kan perlatøgatø marig kandiig kemesraimøzhikke. Inchen tru ciudayu mas lendiig llirainuube orotøgatø marig købig køn, igatø! kan bigriu tørguelarrøzhig lataikke.

²²Tru ciudayube Tiuswei yawane ashmur; kaguende Señor Tius Newan Maramburab Marøbiiba, Ubisha-unøba, nømashib tru ya góbig køn. ²³Tru ciudabe tør gønrrai pørr bilamig balain gómöwei, pøl bilamig balain gómöwein gøn; kaguende Tiuswei tørguegwalmabiibe tru ciudawan kebiløben, tru ciudayu pilab pasrabiibe Ubisha-unø gøn. ²⁴Inchen misaamera purø nørrø pønrrabelø tru kaigyugurri wesrailøbe tru ciudawei tøryu amøñiben, pirau reymerabe nømui chigurrimbunø purø tabzheelø tøgagúilane srua amba, tranrrun. ²⁵Kwalømbe chu uraskucha yaskabmerabe kurindø bønrrønrrun. Kaguende truyube yem misrøbiibe kaanrrun. ²⁶Misag nørrø pønrrabelø nømui chigurrimbunø purø tabzheelø tøgagúigwanba, maya nuguen tab indigwanba ciudayumay srua amrrunrrun. ²⁷Truyube chishig kømøig kaiba, katø ashikken gønrrabgaig marøbeløba, katø isapteeløbabe managuen kebamrraamøn. Truyu kebamuppe, tru Ubisha-unai libroyu managatig øsig purrønrrabelai munchimeran pørig tøgartøwei kebamrrun.

22 ¹Incha ángelbe kan nu bi chishchig, tru øsig kømig tranøb piwan nan eshkabig køn. Truibe tørguegwalmabzhig kan bigriu lataig, tru Tiusweimba, Ubisha-unaimba wamisra karub wainukkurri webarrubig køn. ²Tru ciuda tøbøtagwan mas lendiig llirainuube, tru nu bi mendabe øsig kømigwan tranøb tusr ambumay imay pinøgasrøbig pasrabig køn, truibe mamimera peg, peezhig doce nigabig køn, pølmørig, pølmørig lurramig. Inchen tru tusryu ishiimerabe misag nørrø pønrrabelai kwanrrømeran tamaramigweyasig købig køn. ³Tru ciudayube Tius kaig nebui warønrrun dainamig kaanrrun. Inchen Tiusweimba, Ubisha-unaimba wamisra karub waibe tru ciudayu pasrøben, nuiwan marøb melabeløbe truyu køriibala tabig waminchun. ⁴Malaugue nun ashib, nui munchiwan nømui kappalømerayu pørig tøgagøb inchun. ⁵Truyube yandø yem misrtrabig kawei, truyube tør gønrrai piløgamig palain gømøwei, nøsig pilam balain gømøweim burronrrun. Kaguende Tius Señorbe nømune nø bilønrrun. Inchen nømbe managatig ashib karub purrønrrun.

Cristo arrumibe lutau gøn

⁶Angelbe katø nan trenchibig køn:

—I wamindiiløbe maig taibe treeg køb, katø ciertonig køb gøn cha. Señor, tru nø maig karuigwan eshkabelan nø maig tamigwan isungarub pasrab Tiusbe, nui ángelwan ørin gøn cha, tru petø chigøben pureb attrabigwan nuiwan marøb melabelan eshkanrrai.—

⁷“¡Au! Nabe petø arrumønrrun dan. Chi pureb attrabigwan i libroyu pøriilan møra marøbigweimbe mayanguen tab gúig køn” dan.

⁸Igwan ashib, mørøb inchibiibe, Juan, na gur. Incha yandø tru chab ashib, chab mørabe, tru ángel nan kenamarøbigwei merrab nun køriibala tabig waminchab tømbønsrøb sralene, ⁹nøbe nane trenchiptinchibig køn:

—¡Øyeeg marmøta! cha. Nagucha Tiuswei marøb megabiitøwein gur cha, ñiba, ñui nunelø, tru Tius maig karuigwan eshkabeløba, katø mayeelø i libroyu wamindiilan møra marøbeløba, truilø lataitøweingue. ¡Tiuswane køriibala tabig waminchi!— chibig køn.

¹⁰Inchabe katø nane trenchibig køn:

—Chi pureb attrabigwan i kilgayu wamindig pønrrabelane kasrøppa, esegamøta cha. Kaguende tru treeg nebunrrabiibe yandø

lutau basran cha. ¹¹Sølgandø tabig marmíibe, trube, katøgucha treegwan ka marøb uñ cha. Trømbøig ashikken gønrrabgaig marøbiibe, trube, katøgucha treeg ka marøb uñ cha. Inchen sølgandø tabig marøbig kuabe, trube, katøgucha treeg marøbig marøb uñ cha. Inchen Tiusweyasiitø tarømarig kuabe, treetø pasrabig basrau— cha.

¹²“Au, na, Jesúsbø, petø arrumønrrun cha, nøm møitøgucha maig marig køben, truburø na tranamig tøgagúigwan trannrrab srua. ¹³Nabe Aba, Zetaba lataig, Srøsriiba, Srabeiba, katø Pølbasrøbiiba, Patsabiiba, truibe na gur cha.

¹⁴’Mayanguen tab gúilø gøn, nømuí keilan tsarøbeløbe, tru øsig kømig tranøb tusryuigwan mu merønrraingaig mamig tøgagøb, tru ciudayu yaskabmerawan kebambug indamig. ¹⁵Trune tru wera lataig inchibeløba, trømbø marøb piimabeløba, mógueløba, ishumburba trømbøig marøbeløba, kweechipteeløba, chiwangøben kan tius kui lataig inchibeløba, mutøgucha isa wamindamigwane larrø chullelø ke chi tabig kui lataig isa waminchibeløba, iiløbe wambig kørømisi.

¹⁶’Na, Jesúsbø, nai ángelwan iigwan ñimun eshkanrrai ørar tru iglesiamerayasig. David kørørai tru srøl namerrig pasrabig kua, katø nabe Davidweinukkurrindøwei larrøbicha arrubig kur, tru løtsø tør-rram uras tørguegwalmab estrella.”

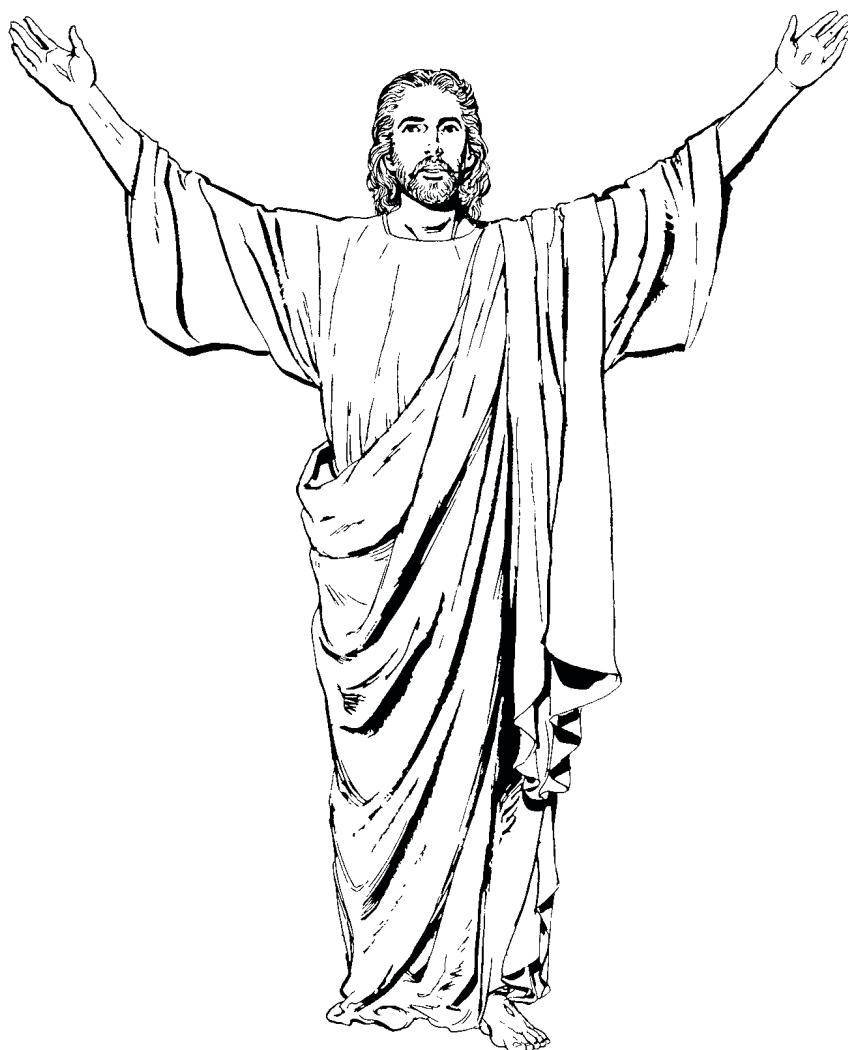
¹⁷Inchen Espíritu Santoba, Ubisha-unai Sraimbabe: “iAmø!” tan. Iigwan mørøbikkucha: “iAmø!” chi. Inchen móikkøben pimulgwaibe, amø. Katø móikkøben mutchappe, tru øsig kømig tranøb piwan, ka yandø ketig, muchi.

¹⁸Maig pub attrabigwan i libroyu pørigwan wamindi mørøbelane mundøgucha, isuptø martrai, nabe eshkar: Møikkøben ilan ka yandø nemarøbigwane chine kaig nebub amrrunrrabigwan nune Tiusbe nemartrun tru i libroyu pørig pønrrabelan. ¹⁹Katø móikkøben i libroyu maig pub attrabigwan wamindiilan kerrabigwane tru øsig kømigwan tranøb turwanba, tru Tius nuindø tarømari ciudawanba, Tiusbe nungucha kerranrrun, i libroyu truilaimburab chi pørig pønrrabigwan.

²⁰Iilan maig kørørabigwan waminchib eshkabiibe trendan: “Arrumø gømø, nabe petø arrumønrrun” cha.

Treeg kørørun. Amø bøs, Señor Jesú.

²¹Namui Señor Jesucristo tru ka yandø tab indiibe mayeeløba pasrønrrun. Treeg kørørun.

El Apocalipsis 22.16

Brujerías

kebashøbig kwaiman-dzigweimburabelan mariilø
 (Ex 22.18) Is 47.9, 12)
 (Jr 27.9) (Mal 3.5)
 Hch 8.9-25; 13.6-11 Gá 5.19-20
 Ap 9.21; 18.23; 21.8, 15

Cielo

Tius nø waisrø
 (Gn 1.1,8) Mt 5.12,34
 Jn 14.2-3; 17.24
 Col 3.1 Ap 4.1-11; 21.9-22.5

Comunión cristiana

Tiuswei ureemera køppe, kanguelarrøtø kandø isua pønrrab
 (Sal 122.1) Mt 18.20
 Hch 2.42,46 1 Co 1.10; 14.26
 He 10.24-25; 13.1

Conducta del cristiano

Tiuswei ureemerabe mandø amønamig
 Mt 5.38-48; 7.12 Ro 12.9-21; 13.8
 1 Co 10.24 Ef 4.25-5.2
 Fil 2.3-5 Col 2.6-7; 33.17
 1 Ts 5.12-22 1 Ti 4.12
 He 12.14-17; 13.1-9, 15-17 1 Pe 2.1-16

Confesión de pecados

kaig mariilan Tiuswan ‘øyeeg, øyeeg marer’ cha eshkab
 (Sal 32.5; 51.1-19; 66.18) (Pr 28.13)
 Ro 10.9 2 Co 7.9-10
 Stg 5.16 1 Jn 1.8-9

Confianza en Dios

Tiusbe ashchaitamab, ke nundø isua pasrab
 (Sal 27.1) Fil 1.6 He 4.16; 10.35
 1 Jn 5.14

Consuelo

chigøben puig isuig meløwa, tab kui pønrramigwan tøgagøb
 (Sal 23) (Lm 3.19-25)
 Mt 5.4; 11.28-30 Jn 14.16-18, 26
 Ro 15.4 2 Co 1.4
 Fil 2.1-2 1 Ts 4.18
 2 Ts 2.16-17

Cosas dudosas

chiwan køben tabig køh, kabe tabig kømøh, chindermab isua pasraig
 Ro 14.1-23
 1 Co 8.9-13; 10.23-24, 31
 Col 3.2,17
 1 Ts 5.22 1 Jn 2.15-17

Crecimiento espiritual

Tiusweim-burabeløyu nebua ashib, nurab ib	
Ef 3.16-19	Col 1.9-11; 2.6-7; 3.16
2 Ti 2.15	He 6.1-3
1 Pe 2.2	
2 Pe 1.5-8; 3.18	

Cristo, su deidad

Cristobe Tius køn	
Mt 26.63-64	
Jn 1.1-14, 18; 10.30; 14.9; 17.10; 20.28	
Ro 9.5	Col 1.15-19; 2.9
Tit 2.13	He 1.3, 8
1 Jn 5.20	

Cristo, su humanidad

Cristobe Tiustø kømøtø, katø nøbe móg misrig køn	
Lc 2.1-7	Jn 1.14
Gá 4.4	Fil 2.5-9
He 4.15	

Cristo, sus nombres y descripciones

Cristobe katøgan peg, peg munehimera tøgaig køn, munehimørig chi chibig kuigwan eshkabig tøgaig	
Mt 1.23; 9.27; 12.18; 27.37	
Mr 1.11; 10.17; 12.10; 14.61-62	
Lc 1.32, 78; 6.5; 7.34; 9.20; 20.17; 23.2, 35	
Jn 1.9, 14, 18, 36, 41; 3.2, 29; 4.19, 25-26; 6.35, 51; 8.58; 9.5, 17; 10.7, 9, 11; 11.25; 12.13; 4.6; 15.1; 20.16, 28	
Hch 3.14-15; 4.27; 5.31; 7.56; 9.22; 10.36, 42; 13.47	
Ro 1.4; 3.25; 8.29; 9.5, 23-24; 10.12; 11.26	
1 Co 11.24; 2.8; 15.23, 45-47	
2 Co 4.4; 9.15	
Ef 1.6, 22; 2.14	
Col 1.13-20, 27; 2.9-10	
1 Ti 2.6	
Tit 2.13	
He 1.2, 6; 2.10; 3.1; 4.14; 5.6; 6.19-20; 12.2, 24; 13.20	
1 Pe 2.4, 6, 22, 25; 5.4	2 Pe 1.19
1 Jn 1.1; 2.1; 5.20	
Ap 1.4-5; 3.14; 5.5; 13.8; 19.11, 13.15; 21.6; 22.13, 16	

Criticar, hablar mal de, acusar

mungøben 'øyeeg køn' chib, 'øyeeg kalø marøptiig køn' waminchib	
Lc 6.37	Jn 8.1-11
1 Co 6.1-8	Ef 4.31
Tit 3.1-2	Stg 33.5-12
3 Jn 9-10	

Cuentas rendidas a Dios

chine, chine mariilan Tiuswan Sørømø, eshkab	
Mt 25.14-30	Lc 12.42-48
Ro 2.1-29; 14.10-12	2 Co 5.10
He 4.13	

Cuidados por Dios

Tiusbe nuyelan elachimø, ashib pasrabig køn	
(Sal 23.1-6; 34.10; 37.4-5)	Mt 6.33
Jn 10.9, 11.14-15, 27-28	2 Co 4.8-10; 9.8
Fil 4.19	1 Pe 1.5; 5.7

Culpa, libres de (ver también Perdon)

kaig marig yandø chigar	
(Sal 32.1-2)	Ro 8.1-2
2 Co 5.21	Ef 1.7
Col 2.13-14	

Demonios (espíritus malos)

kwai-mandziimera	
(Lv 17.7)	(1 Sa 16.14-23; 18.10-11)
Mt 4.24; 8.28-34; 25.41	
Hch 16.16-18; 19.11-12	
Ef 6.12	Ap 18.2

Desánimo

chi marøg kømub kullaarabig	
(Jos 1.9)	(Sal 27.14; 43.5)
Lc 6.20-23	Jn 14.1-3, 27; 16.23
2 Co 4.16	He 13.8
Ap 22.1-5	

Día de descanso

kwalamelan kwallmø, isrin kwaløm,	
(Gn 2.2-3)	(Ex 20.9-11)
(Dt 5.12-15)	Mt 12.1-12
Lc 13.10-16; 14.1-6	Jn 5.9-18
Ro 14.5-6	Col 2.16-17

Diablo

nugwaimandziig, tru Satanás	
Mt 12.24; 13.19	Lc 10.17-18
Jn 8.44; 14.30	2 Co 4.4; 11.3, 14
Ef 2.2; 6.12-16	2 Ts 2.8-10
1 Ti 3.6 Stg 4.7	1 Pe 5.8-9
1 Jn 3.8	
Ap 12.7-10; 20.1-10	

Dieta (ayunar)

Tiuswandø mas lanrrab isua chigucha mamø pureb	
Mt 4.2; 66.16-18; 9.14-15	2 Co 6.12-13; 8.8-13; 10.23-26, 31
Col 2.16-17	1 Ti 4.3-5

Disciplina de Dios (ver Juicio (disciplina) de los creyentes)

Tiuswan mørmbub kalø maren, Tiusbe nuyelan ølmarøb tamarøbig køn

Discípulo, seguir a Cristo

Cristoi wendautø kusreb mendig uñibig
Mt 10.37-39; 16.24-26 Le 9.23-26, 57-62
2 Co 5.14-152 Ti 2.1-13

Divorcio

srawan kui, kewan kui kucha, yandø tarømisrøb
Mt 5.31-32; 19.3-12 Mr 10.2-12
Lc 16.18 2 Co 7.10-16

Dominio propio

chigøben ambumay imay srua irramamø tab isua pasrab
Ro 13.14 1 Co 9.24-26; 16.13
Gá 5.22-25 1 Ti 6.11-12
2 Ti 2.3-5

2 11 2.5.5

Tiusweimburabigu kaimamø, marøbig könrrai Tius nø keta traniilø
Ro 12.6-8 1 Co 12.4-29
Ef 4.11.13

EL 4.11-15

criminales	kwanrrømera (Sal 41.3; 103.9)	Mt 4.23	Mr 16.17-18
Jn 9.2-3; 11.4			Stg 5.13-1

JUN 9 1982

Tiuskurri chiwan kóben ke trunundø isua muníirab (Jr 17.5-8)	Jn 20.29	Hch 23.6; 26.6-8
	Ro 5.3-5; 8.22-25; 12.12; 15.4	1 Co 13.13; 15.19
	Col 1.23	2 Ts 2.16
	Tit 1.1-2; 2.12-13	He 6.18-19; 7.19
	1 Pe 1.3-4	1 Jn 3.3

Espíritu Santo

Tiuswei Espíritu Santo
(Gn 1.1-3, 26) (Is 48.16)
Jn 14.16-17,26; 15.26; 16.7-8, 13-14
Hch 1.4-5, 8; 2.4; 15.28; 16.6
Ro 8.2, 9, 11, 16, 26
1 Co 2.12; 3.16; 6.19; 12.1-31
2 Co 13.14
Gá 4.6; 5.16-17, 22-23
Ef 1.13-14; 4.30; 5.18
1 Ts 5.19
1 Pe 1.2 1 Jn 2.26

Esposos, esposas, familia

kan møømisaaa, ishuumisaaa kasharawar, nui ureebañau (Gn 18.19)	(Ex 20.12)
(Dt 6.6-9)	
(Pr 12.4; 22.6-15; 29.15; 31.10-31)	
1 Co 7.3-5	Ef 5.22-24, 25-32; 6.1-3
Col 3.18-20	1 Ti 3.11
Tit 2.3-5	1 Pe 3.1-7

Fe

isubigwan Jesucristoinug pasra pønrraig (Hab 2.4)	
Ro 33.28-29; 4.2-5; 5.1; 10.17	Gá 3.1-14
Ef 2.8-10	He 11.1-40
Stg 1.3-6; 2.14-26	

Frutos del Espíritu

Espíritu Santo <i>nukkurri chigøben tabig arrubig Criston kørebigrvinug kenamisrøb</i>	
Mt 3.8-10; 7.16-20; 12.33; 13.8, 23	
Ro 7.4	2 Co 9.10
Gá 5.22-23	Ef 2.10; 5.9
Col 1.3-8	Stg 3.17-18

Gran Comisión

pirau chutøgucha Criston eshkab kusrenanøb, misaameran piu ulsrøb, nui mendig amøñibelø könrrai marøb	
Mt 28.19-20	Mr 16.15-16
Lc 24.47-48	Jn 20.21
Hch 1.8	

Hijos de Dios (ver Adopción y Salvación)

Tiuswei ureemera

Hombre Viejo (ver Naturaleza Vieja)

kaigwan tøga kal-laig kaig marøb pasrabig

Humildad

chu uragucha tammayig, ka isaba inchimig	
Heh 20.19	Ro 12.3
Fil 2.3-10	Stg 4.6, 10
1 Pe 5.5-6	

Iglesia, cuerpo de Cristo

Tius wami misaameria Criston kørebelø nui asr køb lataig kön	
Mt 16.18-19	
1 Co 1.10; 12.12-31	
Ef 1.22-23; 4.11-16; 5.22-32	
Col 1.24 He 10.24-25	
1 Pe 2.4-10	

Infierno

- managuen kwamø nagu mumayguen kømuig møra melaisrø
 Mt 5.22; 13.41-42,47-50; 18.8-9; 22.13; 25.41, 45-46
 Mr 9.48
 Lc 16.23-26
 Ap 20.14-15

Inmundicia, impureza

- chigøben trømbøig køsøngønrraptiig mariilø
 Mt 15.11, 17-20 Mr 7.15, 18-23
 Jn 9.16; 18.28 Hch 10.14, 28
 Ro 1.28-32; 14.14 2 Co 6.17
 Ef 5.5 Tit 1.15
 Stg 3.6 Jud 8
 Ap 3.22; 21.27

Inspiración de las Escrituras (ver Palabra de Dios)

Tiuswei wamwane Tius øyamay chinrrai isungaruben treeg pøriilø køn

Juicio de los incrédulos

- Señor Jesueriston køremeeelan møra pønrrønrrai chu pønsrailø kømig
 Mt 13.37-42; 25.41-46
 2 Ts 1.7-9
 Ap 20.11-15

Juicio (disciplina) de los creyentes

- Criston kørebelø Tiuswan mørmub kalø marene, tru nømdø kalø
 amønaigwan ølmarøb nøbe murba tranøb mørøsrkøbig køn
 1 Co 11.31-32 2 Ti 3.16-17
 He 12.5-11 Ap 3.19

Juicio y premios de los creyentes

- Señor Jesucriston kørebeløbe maig kønrrabigwan asha mariilø kua, nømui
 ketig utamigwan utab
 Mt 6.2-4; 25.14-30, 34 Lc 6.22-23; 19.11-27
 Ro 14.10-12 1 Co 3.9-15
 2 Co 5.10 1 Ti 4.8

Juzgar a otros y a sí mismo

- katøganelan maig kønrrabigwan asha marøb, katø naasiitøwei tabig søl
 pasrabraitashhab isua ashib
 Mt 7.1-5 Lc 6.37
 Ro 2.1-3; 14.1-13
 Stg 4.11-12

Libertad cristiana

- Tiuswei ureemera køppe, kaig maramigu srua ambiilø kømumig
 Jn 8.31-36
 Ro 6.6-7, 17-22; 7.6; 8.1-4
 Gá 5.1,13-14

Liderazgo cristiana

Criston kan ashibig Tiuswei chi maramelan iglesiayu pera marøb pasrabig	
Mt 5.16; 16.18	Jn 10.1-18
Hch 6.1-6	1 Ti 3.1-7; 5.1, 17-19
Tit 1.6-10	Stg 5.14
1Pe 5.1-4	

Maestros falsos; profetas falsos

isa, peemaytø kusrenanøbelø; Tius maig karuigwan eshkabelø ker chibendø, isapteelø	
(Is 5.20)	Mt. 23.1-36; 24.11-24
1 Ti 4.1-5	Tit 1.10-16
2 Pe 2.1-22	

Matrimonio (ver Sexo y matrimonio; también Esposos, esposas y familia)

møømisaaba, ishuumisaaba Tiuswei merrappa, misaamerai merrappa keeba,
sraimbatø pønrramigwan isua pønrramisrøb

Muerte

øsig kømig yu pirau patsab	
(Sal 116.15)	Lc 23.43
Jn 14.1-3	Ro 14.8
1 Co 5.1, 6-8	Fil 1.21-23
1 Ts 4.13-18; 5.9-10	2 Ti 4.7-8
He 9.27	
Ap 20.4-6,11-15; 21.4	

Mundo (la relación del cristiano al mundo)

Criston ashibiibe yu pirau nun ashmø misaaba mandø pasramig	
Mt 5.13-16	
Jn 15.18-21; 16-33; 17.14-18	
Ro 12.1-2	2 Co 6.14-18
Gá 6.14	2 Ti 2.4
Tit 2.12	Stg 1.27; 4.4

Naturaleza vieja; naturaleza nueva

tru kaigwan trendø tøga kal-Iaig køllig pasrabiiba; Criston nebua asha, srøig kal-Iawa pasraiba	
Ro 6.1-23; 7.1-25	2 Co 5.17
Gá 2.20; 5.16	Ef 4.22-24
Col 3.1-10	

Nuevo pacto

Tius misagweyasig katøgan acuerdø srøig øyeeg martrab cha, mara pasrig (Jr 31.31-34)	
Mt 26.28	Mr 14.24
Lc 22.20	1 Co 11.25
2 Co 3.5-6	
He 7.18-22; 8.6-13; 9.11-28; 13.20	

Obediencia

Tius nø chi martrai karua pønsrailan møra marøb (Dt 10.12-13; 26.16)	(1 Sa 15.22)
(Sal 40.8)	(Pr 4.13-15)
Mt 7.24.27	Lc 8.15
Jn 14.15, 21	Ro 6.16-18
Gá 2.20	Ef 6.1
2 Ti 3.16	Tit 3.1
Stg 4.17	1 Pe 1.14-15

Ofrendas, generosidad

Tiusweyasic keta tranøppe, mera kømø, kettrab isua ketøb (1 Cr 29.9)	(Pr 3.9-10; 19.17)
(Mal 3.10)	
Mt 5.42	Lc 6.38
1 Co 16.1-4	2 Co 8.10-15; 9.1-15

Oración

Tiusba waminchib (Sal 34.4, 6; 66.18-19; 145.18)	(Jr 33.3)
Mt 7.7-11; 9.37-38; 21.22	Mr 11.24-25
Lc 18.1-8, 9-14	Jn 14.13-14; 15.7; 16.23-24
Ro 10.9-13	Ef 5.20; 6.18
Fil 4.6-7	1 Ts 5.17-18
1 Ti 2.1-3, 8	He 4.16; 11.6; 13.15
Stg 11.5; 4.3; 5.14-20	1 Pe 3.7
1 Jn 1.9; 5.14-15	

Paciencia (ver también Perseverancia)

chu uraskucha tammay megabig megab	
Ro 15.4	Gá 6.9
He 12.1	Stg 1.3
1 Pe 2.19-20	

Padre Nuestro

Cristo nui pera uniilan Tius tru namui Møskaimba wamindamigwan kusrenanig	
Mt 6.9-15	Lc 11.2-4

Palabra de Dios

Tiuswei wamwan maya misagwei pørig (Sal 19.7-11; 119.9-11)	Mt 24.35
Jn 5.39	Hch 20.32
2 Ti 3.15-17	He 4.12
1 Pe 2.2	2 Pe 1.19-21

Pecado

kaig mariq pasrabig (Pr 6.16-19)	(Is 53.6; 59.2-3)
Mt 5.21-48; 15.11, 16-20	Jn 8.34
Ro 3.23; 5.12; 6.16, 23; 14.23	Stg 1.15; 4.17

Perdon

kaig mariilan ulø payamik-kaig, yandø pesannaig (Sal 32.5; 51.1-19; 103.3, 12)	(Pr 28.13)
(Is 1.18)	Mt 6.12, 14-15; 18.15-35
Mr 11.25-26	Lc 17.3-4
Hch 3.19	Ef 1.7; 4.32
Col 1.13-14; 3.13	1 Jn 1.8-10

Persecución (ver también Sufrimiento)

Criston kuikkurri chigøben kaig marinab melab	
Mt 5.10-12; 10.22	Hch 5.41
Ro 8.17-18; 12.17-21	2 Ti 3.12
He 11.36-40	Stg 1.2-4
1 Pe 2.19-21; 3.9-16	

Perseverancia (ver también Paciencia)

Tiusweimburabeløyu chigúingueha tarømisrmø, melabig melab	
Mt 10.22; 24.13	Mr 4.16-17
Jn 8.31	Ro 2.7; 12.12
1 Co 15.58	Gá 6.9
Col 1.23	2 Ti 2.3
2 Ts 3.13	He 3.6,14

Preocupación

chiwangøben ke kan chinchartø inchib isub	
Mt 6.31-34	Fil 4.6-9, 19
2 Ts 3.3	1 Pe 5.7

Privilegios y bendiciones gozados por lo creyentes

Criston kørebølø kømibe chine tabig truba maramig, katø Tiusweinukkurri tabig arrubigwan utamig arrub	
Jn 17.2-3	Hch 5.41
Ro 5.1-5, 8-11; 8.15-17, 32, 37-39	1 Co 6.11
Ef 1.3-14	He 2.10-18; 7.22-28
Stg 2.5	1 Pe 1.3-5
2 Pe 1.4	

Profecías cumplidas por Cristo

Cristoimburab chitø nebunrrabelø kuigwan manasrøwei eshkawa pønsrailø Cristo nø arruben kerrigu nun treeg nebuig køn	
(Is 7.14)	Mt 1.23
(Mi 5.2)	Mt 2.6
(Sal 2.7)	Mt 3.17
(Is 35.5-6)	Mt 9.35; 11.5
(Sal 78.2)	Mt 13.34
(Zac 11.12)	Mt 26.15
(Is 50.6)	Mt 26.67
(Zac 11.13b)	Mt 27.5a
(Is 53.7)	Mt 27.12-14
(Is 53.5)	Mt 27.26

(Sal 69.21)	Mt 27.34
(Sal 109.25)	Mt 27.39
(Am 8.9)	Mt 27.45
(Sal 22.1)	Mt 27.46
(Is 53.9)	Mt 27.57-60
(Zac 13.7)	Mr 14.50
(Sal 22.16)	Mr 15.19-20, 24
(Sal 31.5)	Lc 23.46
(Sal 38.11)	Lc 23.49
(Sal 41.9)	Jn 6.71
(Sal 22.18)	Jn 19.23-24
(Sal 34.20)	Jn 19.33
(Zac 12.10)	Jn 19.34

Pruebas, dificultades

maig inchibelø køtashchab chigøben puinab chine, chine nebuinab melab (Jøb 1.6-22; 42.12-17)	
Ro 8.28	2 Co 4.17-18
1 Ts 3.3-4	He 12.7, 11
Ap 3.19	

Pureza, santidad

chigucha chi kaig mariiba lindiimfig, chishchig pønrramig	
2 Co 7.1	Fil 2.14-15
1 Ts 4.7; 5.22	1 Ti 5.22
He 12.10, 14-16	Stg 3.17; 4.8
1 Pe 1.14-16	1 Jn 3.3

Regla de Oro

namunma maig paløben, katøganelan treetøwei tab indamig	
Mt 7.12	Lc 6.31

Reino de Dios

Tius nø ashib karub pasrainug; Tiusbe nø maig maramigwan marøb pasraig	
Mt 6.33; 12.18; 13.24-33, 36-50; 19.12, 23-24; 22.16; 26.29	
Mr 4.26-29	
Lc 9.62; 17.20-21; 19.11-27; 21.31; 22.16	
Jn 3.3,5; 18.36	Hch 1.6; 28.31
Ro 14.17	
1 Co 4.20; 6.9-10; 15.20, 24-26	Gá 5.21
Ef 5.5	Col 1.13
He 12.28	Stg 2.5
2 Pe 1.10-11	Ap 11.15; 12.10

Responsabilidad del cristiano

Cristoi misaamerabe nø maig amøñinrrain køben, treeg amøñib (Lv 19.32)	
Mt 5.13-16; 28.18-20	Mr 5.19; 16.15
Lc 3.10-14; 24.47-48	Hch 1.8
Ro 1.16; 10.13-14	2 Co 5.18-20

Gá 6.1-5
 1 Jn 3.17-18
 Col 3.22
 1 Pe 2.13-17; 3.15

Col 4.1
 Ro 13.1-7
 1 Ti 2.1-3

Resurrección

kwabelø katøle øsiirawa kurramig
 Mt 22.30
 1 Co 15.12-32, 35-38, 51-57
 1 Ts 4.13-18

Jn 5.28-29; 11.25-26
 Fil 3.20-21
 1 Jn 3.1-2

Riquezas, el peligro de las

chigøben nørrø tøgagúigutø kemenda pasramibe kørig kømdiig køn
 Mt 6.19-21, 31-33; 13.22
 Lc 12.13-21; 16.9-13
 Stg 1.9-11

Mr 10.23-31
 1 Ti 6.3-10, 17-19
 1 Jn 3.17

Sabiduría

chiyutøgucha purø tab isua
 (Pr 1.1-4.27; 8.11; 9.10)
 Mt 7.24-27; 25.1-13
 Ef 5.15
 Stg 1.5-8; 18-23

1 Co 1.17-31; 3.18-23
 2 Ti 3.14-17

Salvación

Tiusbe Criston kørebeline kaig martrai maramburab marøb pasrabigwei
 taskugurrimba, katø møra melønrrai marøbigweinukkurrimba wesrubig
 køn
 (Is 55.6-7; 64.6-7)
 Jn 1.12; 3.1-17; 5.24; 6.37; 10.27-30 Hch 4.7-12
 Ro 3.10, 23; 5.6-12; 6.23; 8.15-16,31-39; 10.9-13
 2 Co 1.21-22 Ef 1.45; 2.8-10
 1 Ti 1.12 Tit 3.3-7
 1 Pe 1.5, 21-23 1 Jn 1.10; 5.11-13

Santificación, santificado, santo

kaiyugurri wesraig, chishig tabigweindø tarømarig
 (Ex 19.3-6)
 Jn 17.17 Hch 20.32; 26.18
 1 Co 1.2; 6.11 Ef 5.26
 He 2.11; 10.10, 14, 29; 13.12 Ap 7.9-17

Segunda venida de Cristo

Señor Jesucristo katøle yu piraumay arrumig
 Mt 24.3-44 Mr 8.38; 13.24-37
 Lc 21.25-36 Jn 14.2-3
 Hch 1.11 1 Co 4.5
 Fil 4.5 1 Ts 1.9-10; 4.15-18
 He 9.28 Stg 5.7-8
 2 Pe 3.10-13 1 Jn 3.2
 Ap 1.7; 22.12, 17, 20

Señales de los últimos tiempos

srabe kwalømmera lutaúrab kui asamig könrrai mana asiimfig chigøben könrrabig (Dn 9.27; 11.31)	Mt 24.3-44 2 Ts 2.1-12 2 Ti 3.1-5; 4.3-4	Lc 17.22-37; 21.5-36 1 Ti 4.1-3 2 Pe 3.3-13
--	--	---

Sexo y matrimonio

kasharawarmera nømui sraløba, nømui keløba mandø kømig (Gn 2.20-24)	Mt 5.27-28, 31-32 Ef 5.22-33 1 Ts 4.3-8 1 Pe 3.1-7	1 Co 7.1-17, 25-40 Col 3.18-19 He 13.4
--	---	--

Soledad

Tiusbe managuen nuyelane elachimfig kön (Sal 23; 27.10; 91.9-11)	(Is 41.10)
Mt 28.20b	Jn 14.16-17
He 2.11; 13.5b-6	

Sufrimiento

Cristogurri chigøben isumdiig nebuinab Ro 8.18 Fil 1.29; 3.10 1 Pe 1.3-9; 2.19-21; 4.12-16; 5.8-10	2 Co 1.3-7 2 Ti 2.11-13
---	----------------------------

Sumisión a Cristo

Cristo nø maig chiben, treeg megamig Lc 6.46-49 1 Co 6.19-20 Fil 2.9-11	Ro 6.12-16; 12.1-2 2 Co 5.15
--	---------------------------------

Temor

Tiusbe nuyelane chiyugøben kørig kui inchimønrrai purugubig kön (Sal 27.1-2; 34.1-4; 56.11) (Pr 33.25-26)	Fil 4.13, 19 1 Pe 3.13-14
Jn 14.27	Fil 4.13, 19
2 Ti 1.7	1 Pe 3.13-14
1 Jn 4.18	

Tentación

chiyugøben kaigyu kebenøsrkönrraindinab Mt 4.1-11; 26-41 Ro 14.13 Gá 6.1-2 He 2.18; 4.15-16 Stg 1.2-4, 12-15; 4-7 1 Pe 55.8-9 1 Jn 4.4	Jn 16.33 1 Co 10.12-13 Ef 6.10-18 2 Pe 2.9 Jud 24-25
---	--

Tristeza (ver también Desánimo y Desilusión)

isuin pasramig	
Mt 11.28-30	Jn 16.20-22
2 Co 1.3-5; 4.16-18; 6.10	1 Ts 4.13-14
Ap 21.4	

Unidad cristiana

Cristoi misaamera køppe, kanguelarrøtø tabig lincha pønrrab (Sal 133.1-3)	
Jn 13.34; 17.11, 20-23	Ro 12.10
1 Co 1.10,13; 10.16-17	Ef 4.2-6, 31
Fil 2.1-4	1 Jn 1.3, 7

Victoria

chiyugøbcn kanawa webarrua pasrab	
Ro 8.35-39	1 Co 15.55-57
2 Co 2.14	1 Jn 4.4; 5.4
Ap 2.7, 11, 17, 26; 3.5, 12, 21; 12.11	

Vida cristiana (ver también Conducta del cristiano)

Cristo nø maig kusrenaniilan unamig (Sal 119.9-11)	
Jn 15.4, 7, 10	2 Co 5.17
Gá 2.20	Col 2.6-7
1 Pe 2.2	1 Jn 5-7

Virgen María

Señor Jesucristoi usri (Is 7.14)	
Mt 1.18-20; 2.11; 12.46-50	Mr 6.3
Lc 1.26-56; 2.1-51; 8.19	Jn 2.1-5; 19.25-27
Hch 1.14	

Voluntad de Dios

Tius maig martrain kuig (Pr 3.5-6)	
Ro 12.1-2	Ef 5.15-17; 6.6
1 Ts 4.3-8; 5.18	1 Pe 2.13-15
2 Pe 3.9	1 Jn 2.17